

*image
not
available*

12-16, 5 34

BULLARII ROMANI

CONTINUATIO

SUMMORUM PONTIFICUM

CLEMENTIS XIII. CLEMENTIS XIV. PII VI.

PII VII. LEONIS XII. PII VIII.

ET GREGORII XVI.

CONSTITUTIONES, LITERAS IN FORMA BREVIS

EPISTOLAS AD PRINCIPES VIROS, ET ALIOS

ATQUE ALLOQUUTIONES COMPLECTENS

QUAS COLLEGIT

USQUE AD PONTIFICATUM PII VIII.

ANDREAS ADVOCATUS BARBERI

CURIE CAPITOLI COLLATERALIS

ADDITIS SUMMARIIS, ADNOTATIONIBUS, INDICIBUS

OPERA, ET STUDIO

RAINALDI SEGRETI I. G.

TOMUS DECIMUS TERTIUS

CONTINENS PONTIFICATUS

PII VII.

ANNUM SEPTIMUM AD SEXTUM DECIMUM

ROMÆ

EX TYPOGRAPHIA REVERENDÆ CAMERÆ APOSTOLICÆ

1847.

11. 2. 11

1

1

1

1

1

11. 2. 11

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

1

INDEX RUBRICARUM

OMNIUM CONSTITUTIONUM

Q U A E

IN HOC TOMO CONTINENTUR

PII VII.

ANNO SEPTIMO

CCCCXV.

Facultas gestandi crucem, seu numisma
per altariis primas et secundas or-
ationis in capitulo cathedralis basilicæ
minoris civitatis Recinatenæ pag. 2

CCCCXVI.

Divisio, et dismembratio oppidi Solitæ exi-
stentis in provincia Turumena, illius-
que erectio in dioccesim Carduben-
sem 3

CCCCXVII.

Amplio privilegiorum, et confirmatio
providentiarum easterum pro incre-
mento decoris regie cappellæ villæ
Vimariæ Eboracensis diocesis . . . 5

CCCCXVIII.

Dignitatibus, et canonis ecclesiæ ca-
thedralis Eboracensis indulgetur, ut
lecti alimorum gestari valeant cap-
pam magis volens coloris cum
pellibus animalibus tempore hyemali,

et collam et rochetum acriter tem-
pere 13

CCCCXIX.

Revocantur nonnullæ rescriptæ obreptitiæ,
et subreptitiæ extorte super commu-
tatione testamenti Ignatii Michaelis
Giarre patriarchæ Antiocheni . . . 14

CCCCXX.

Dismembratio villæ Turris Laurenti-
tæ Tubertino diocesis a parochia
s. Faustini, illiusque incorporatio pa-
rochia Collis Petrescæ . . . . . ibid.

CCCCXXII.

Dismembratio nonnullarum ecclesiarum
a jurisdictione archiepiscoporum Bo-
noniensis et Mediolanensis, earumque
unio diocesi Parmensi 16

CCCCXXIII.

Dismembratio nonnullarum ecclesiarum
a jurisdictione respectivorum archie-
piscoporum, earumque subiectio ec-
clesiæ archiepiscopali Juvensi . . . 17

A

<p>CCCCXXIV.</p> <p><u>Dispensatio et oboro per tres menses quolibet in anno favore conjugiorum ecclesiarum collegiatas de terra Podi-Bonini Collensis diocesis . . . . .</u> 28</p>	<p>CCCCXXI.</p> <p><u>Suppressio beneficii ecclesiastici sub invocatione sancti Joannis erecti in ecclesia collegiata terre Servillani Firmans diocesis, et applicatio honorum in applicationem azerati ejusdem collegiatae . . . . .</u> 30</p>
<p>CCCCXXV.</p> <p><u>Declaratio nullitatem litterarum apostolicarum diversis temporibus editarum super unione monasteriorum monasteriorum ordinis Cisterciensis exhibentium in ditione Parmensi . . . . .</u> ibid.</p>	<p>CCCCXXII.</p> <p><u>Concessio officii dupliis secundae classis in solemnitate sanctissimi Rosarii et dupliis primae classis in festo sanctorum martyrum Dionysii, et sociorum pro diocesi Cardubensi . . . . .</u> 32</p>
<p>CCCCXXVI.</p> <p><u>Rectificatio voti: servi Dei Francisci de Hieronymo sacerdotis profusi societatis Jesu . . . . .</u> 30</p>	<p>CCCCXXIII.</p> <p><u>Confirmatio privilegiorum concessorum magistratui, et hominibus terre dicti Castri Narinensis diocesis, procerum super celebratione nundinarum . . . . .</u> 33</p>
<p>CCCCXXVII.</p> <p><u>Provisiones susceptae super forma servanda in electionibus dignitatum, et canonicorum in ecclesia cathedrali Minoricensi . . . . .</u> 23</p>	<p>CCCCXXXIV.</p> <p><u>Confirmatio transactionis initae inter canonicos numerarios, et supernumerarios ecclesiae cathedralis Anagninae, et novae erectionis praebendarum in eadem ecclesia cathedrali . . . . .</u> 34</p>
<p>CCCCXXVIII.</p> <p><u>Electio ministri generalis ordinis minorum sancti Francisci de observantia in regno Hispaniarum existentis juxta reservationes factas in literis ad rem latis die xv. maii 1804 . . . . .</u> 25</p>	<p>CCCCXXXV.</p> <p><u>Nominatio superiorum ordinis sancti Francisci de Paulo minorum, suspensione celebrationis capituli generalis, et electione collegae Hispanici volae et literis ad rem latis a Clemente VIII . . . . .</u> 35</p>
<p>CCCCXXIX.</p> <p><u>Confirmatio regularum habendarum pro administratione operae piee nuntiatae del Ponte Metauro, e dello Spadaleto civitatis Fanensis . . . . .</u> 26</p>	<p>CCCCXXXVI.</p> <p><u>Disseminatio principatus Neufestallensis, et Vallengensis e subjectione episcopi Lemnensis, illiusque subjectioni jurisdictioni episcopi Bisognini . . . . .</u> 37</p>
<p>CCCCXXX.</p> <p><u>Commutatio officiorum praediecedi Cardubensi ex unquam officia ritus dupliis omittantur ob concurrentiam aliorum festorum . . . . .</u> 29</p>	<p>CCCCXXXVII.</p> <p><u>Concessio togae aureae gestandae a magistrato civitatis Recinensis, ad instar magistratuum aliarum civitatum Viterbiensis, et Mevoerensis . . . . .</u> 38</p>

CCCCXXXVIII.

Applicatio bonorum cappellanie fundatæ a sacerdote Francien Gentili in ecclesia parochiali de Castro sancti Liberati, favore ejusdem ecclesie parochialis, cum erectione duorum portionum carstarum pro duobus sacerdotibus opem parochie laturis. „ ibid.

CCCCXXXIX.

Exemptio monialium monasterii de Paritate Valentine diocesis ordinis sancti Francisci a jurisdictione religionis ejusdem ordinis, eorumque subiectio jurisdictioni episcopi diocesani „ 40

CCCCXL.

Beneficentia venerabilis servi Dei Crispini a Vitarbio conversi ordinis minorum sancti Francisci „ 41

CCCCXLI.

Communitio confraternitatis sub titulo sanctissimæ Trinitatis, et h. M. V. de Rosario civitatis Bajensis in Brasilia in archiconfraternitatem sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captivorum „ 44

CCCCXLII.

Suppressio beneficii ecclesiastici sub invocatione sanctæ Venerundæ erecti in collegiata terræ sancti Elpidii Firmæ diocesis, et applicatio bonorum monasterio oblatorum ejusdem loci „ 45

CCCCXLIII.

Beneficentia venerabilis servi Dei Josephi Oriol Bareinonensis „ 48

CCCCXLIV.

Confirmatio conventionis initæ inter monachos monasterii s. Lucii ordinis Premonstratensis civitatis Cariegalis, et seminarium ejusdem civitatis super applicatione bonorum dicti monasterii in caso futura suppressionis „ 50

CCCCXLV.

Confirmatio unionis duorum confraternitatum atheniensium Sacramenti, et h. M. V. de Gratia civitatis Lisbonensis „ 51

CCCCXLVI.

Permutatio nonnullarum ecclesiarum parochialium in civitate Aquispendensi „ 52

CCCCXLVII.

Beneficium sub titulo sancti Michaelis Archangeli erectum in ecclesia metropolitana Firmans de jurepatronatus famillie Singardi commutatur in plura legata „ 54

CCCCXLVIII.

Confirmatio duorum decretorum latorum a cardinali protectore fratrum ordinis de Poenitentia super extinctione hospitii oblatorum heremitarum prope portam Angelicam de urbe, et applicatione bonorum ejusdem hospitii „ 55

CCCCXLIX.

Suppressio conventus Frontini sentrum ordinis sancti Hieronymi congregationis beati Petri de Pisis, et applicatio bonorum favore altaris conventus oppidi sanctæ Agathæ ejusdem ordinis „ 58

CCCL.

Concessio roborati, et munitus pro di-
gnitatibus et canonicis collegiatis san-
cti Leonardi, et sanctae Mariae Norae
terrae de Tuffis abbatiae sancti Sal-
vatoris diocesis Forfensis . . . 59

CCCLL.

Principibus professoribus academise Dis-
graphiae nuperupae di. Luca in
urbe conceditur titulus equitis, cum
facultate gerendi croceus in eccle-
siis . . . 60

CCCLLII.

Erectio in basilicam ecclesiae collegia-
tae oppidi Foggiae diocesis Trojanae, 61

CCCLLIII.

Impositio perpetuae pensionis super ho-
nis commendae de Casas Buenas de
Merito ad effectum colligendi stipen-
dium pro publico primarum literarum
magistro in villa de Arroyo in terri-
torio militiae sancti Jacobi de Spetha, 62

CCCLIV.

Erectio sedis episcopalis in civitate Li-
burnensi . . . 63

CCCLV.

Approbatio decreti liti e sacra congrega-
tione Rituum super concessione in
patronum sanctae Beatae virginis,
et martyris pro villa de Montefrio
Gravetana diocesis . . . 68

CCCLVI.

Episcopo Fabriensi committitur admi-
nistratio monasterii mensilium sanctae
Margarithae ejusdem civitatis per spe-
cialem commissionem . . . 69

CCCLCVII.

Concessio officii, et missae propriae san-
cti Iudori recitantes in oratorio ejus-
dem sancti ad extra horis annonas
frumentarias ad terras Diocletianae
de cube . . . 70

CCCLCVIII.

Facultas instituendi in collegio nostrae
Domine de Casas vicariae Canim-
briensis tres magistros, cum erectio-
ne sacrorum, seu graduum quales co-
necta sint privilegia praedicatorum ge-
neralium . . . 71

CCCLIX.

Concessio officii, et missae sancti Ludo-
vici episcopi Tolosani pro diocesi
Valentina . . . 72

CCCLX.

Immutatio ritus officiorum Thomae de
Villanova pro capitulo et canonicis
cathedrae ecclesiae Valentinae . . . 73

CCCLXI.

Concessio officii, et missae sancti Iosephi
sponsi beatae Mariae virginis pro dio-
cesi Valentina. . . . ibid.

CCCLXII.

Nonnullae facultates regi catholico con-
cessae pro suppressione appellatio-
rum, et erogatione pretii in pio usus,
ac ad necessitates regni subleandas . . . 74

CCCLXIII.

Confirmatio nonnullorum decretorum la-
torum pro immutatione expensarum,
quae requiruntur in comitiis congrega-
tionis fratrum excolectorum sancti
Augustini . . . 79

CCCLXIV.

Facultas servandi cultum beatorum mar-
tyrum Joannis de Perennis , et Petri
de Saxoferrata per fratres ordinis
minorum de observantia 80

CCCLXV.

Confirmatio trium rescriptorum editorum
a sacre congregatione Concilii ad con-
suleendum inopias ministrorum in ec-
clesiis civitatibus , et diocesi Aretinae , ibid.

CCCLXVI.

Concessio juris privati typis mittendi
opera itale vel latine compendiosa a ven-
erato Dei Alphonsi Maria de Liguori
favere Vincentii Antonii Giardini pro-
curatoris generalis congregationis san-
ctissimi Redemptoris 83

CCCLXVII.

Confirmatio decreti editi a capitulo ec-
clesiæ collegiatae terre sancti Flapi-
di Firmansis diocesis super immu-
tatione temporis absendi a chore , et
celebratione missæ conatualia tem-
pore quadragesimæ 84

CCCLXVIII.

Electio prioris generalis ordinis b. M. v.
de monte Carmelo nationis Hispani-
cæ facta ex tramite constitutionis
diei 15. maii 1807. cujus initium Inter
graviore curas ac sollicitudines 86

CCCLXIX.

Confirmatio privilegiorum , et gratiarum
alias concessarum congregationi san-
ctissimi Redemptoris 88

Bull. Rom. Tom. XIII.

CCCLXX.

Dotatio seminarii episcopalis civitatis sen-
cti Hippolyti nuncupatae facta ex sup-
pressionis nonnullorum beneficiorum ,
et legatorum minorum 89

CCCLXXI.

Dissensio nonnullorum territoriorum
nuncupatorum Helal in Esi-Rbra , et
Cassel in monte Tenoera , et Hasin-
que in Escant ab ordinaria iurisdic-
tionis suorum episcoporum , eorumque
subjectu novis archiepiscopis 91

CCCLXXII.

Novæ leges servande in nova pontifi-
cis electione , si casus contigerit , ut
illius obitus obveniat inter politicas
perturbationes 92

CCCLXXIII.

Suppressio beneficii ecclesiastici sub ti-
tulo sancti Petri in civitate Urbina-
tensi , et incorporatio honorum favore
seminarii episcopalis ejusdem civita-
tis cum nonnullis conditionibus 95

CCCLXXIV.

Concessio missæ propriæ b. M. v. con-
ceptionis pro episcopo Mindoniensi in
loco nuncupato Fran-de-Onteria intra
limites parochiæ sancti Vincentii de
Vimianzo diocesis Compostellanae 96

CCCLXXV.

Subiectio nonnullarum ecclesiarum Ru-
theni ritus existentium in regno Ba-
seriæ , et Hungariæ juri metropo-
litico archiepiscopis Kiovenis 97

CCCLXXVI.

Declaratio, et ampliatio facultatum concessarum guardian, et fratribus ordinis minorum sancti Francisci conventibus, vel seminarij da Morraefrio Portugallensis diocesis super applicatione legum, et statutorum alterius seminarij da Varatojo, aut Brancos-
des 101

CCCLXXVII.

Canonica ecclesiar collegiatar sancti Pauli Civitatis Novae Firmansae diocesis conceditur nunc copiae magnae, cottae, et rocheti, et aliis beneficiis 103

CCCLXXVIII.

Dissimulatio territorij districtus li Egge a jurisdictione ordinaria archiepiscopi Ratisbonae, ejusque unio, et incorporatio diocesis Pragensi 104

ANNO OCTAVO

CCCLXXIX.

Concessio indulgentiae plenariae consequenda ab eis, qui occasione capituli generalis visitaverint ecclesiam sancti Caroli ad Catinarios urbis, vel aliam congregationis sancti Pauli Decollati Barabitarum 107

CCCLXXX.

Concessio indolitorum, et gratiarum, quibus caeterae utuntur commendae hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani pro commenda Fananis erecta a praesule Castraceno Castraceni, cum participatione privilegiorum a Clemente VIII. concessorum ecclesiae commendae de Insula nunsupatae 108

CCCLXXXI.

Facultas concessa ex vicariis generalibus ordinis fratrum excolectorum sancti Augustini congregationis Portugalliae votandi in cunctis electionibus faciendis in capitulo generali, postquam in eo vicarium generalem gesserunt 109

CCCLXXXII.

Confirmatio decreti editi a sacra congregatione Rituum pro approbatione orationis, et lectionum recitanderum in festo beati Dominici de Val martyris, ... 110

CCCLXXXIII.

Homilia habita in solenni canonizatione sanctorum Francisci Caracciolo, Broedicti a sancto Philadelphia, Angelae Merici, Coletae Boilei, et Hyacinthae Mariscotti, inter missarum solemnias in basilica Vaticana die xxiv. madi 1807 113

CCCLXXXIV.

Canonizatio sanctae Coletae Boilei virginis reformatricis ordinis sanctimonialium sanctae Clarae 116

CCCLXXXV.

Canonizatio beatae Hyacinthae de Mariaeensis monialis profanae in monasterio sancti Bernardini Viterbii ordinis sancti Francisci 118

CCCLXXXVI.

Canonizatio beati Francisci Caracciolo sacerdotis profanae, et funditoris clericorum regularium minorum 119

CCCLXXXVII.

Canonizatio beati Benedicti a sancto Philadelphia loci profusi ordinis minorum de observantia reformatorum sancti Francisci 139

CCCLXXXVIII.

Canonizatio beatae Angulae Merici fundatrix societatis sanctae Ursulae 148

CCCLXXXIX.

Concessio indulgentiae assequenda ab eis, qui die vicesima tertia maii, et undecima iulii visitaverint ecclesiam ordinis minorum sancti Francisci Capuccinorum a primis vespere usque ad occasum solis 156

CCCCXC.

Declaratio ampliationis ecclesiasticae jurisdictionis Castrensis nuncupatae in regno Hispaniarum concessae patriarchae Indiarum, et vicario generali exercituum catholici regis 161

CCCCXCI.

Diminutio civitatum Caselae, et Kastem cum eorum territoriis, et terris a diocesisibus, quibus suberant, eorumque incorporatio dioecesi Moguntinae 164

CCCCXCII.

Depositio superioris congregationis minorum facienda a vicario generali 165

CCCCXCIII.

Confirmatio litterarum apostolicarum editorum a Paulo V. super votis emittendis a monialibus monasterii ordinis sancti Benedicti in civitate Barchinensi 166

CCCCXCIV.

Suppressio beneficii ecclesiastici sub invocatione b. M. v. a Piedi della Madonnae nuncupatae, et applicatio bonorum favore ecclesiae collegio sanctae Merici in Cosmedin 165

CCCCXCV.

Reintegratio constitutionis Pii V. vi cuius sacramenta sacra adhibita ab episcopis devolvuntur post eorum obitum ad ecclesias cathedrales, quibus praeforunt 167

CCCCXCVI.

Concessio mozetas violaceae coloris, locum almutiae gestandas et mansionariae ecclesiae cathedralis Imolensis 168

CCCCXCVII.

Concessio vestis oblongae violaceae coloris pro dignitatibus, et canonicis ecclesiae metropolitanae Urbinensis 169

CCCCXCVIII.

Indultum utendi libro canonico in medio altero et in missa, excepto choralis, pro magistris majoribus praesidentibus in consuetudine apostolica 170

ID.

Indultum concessum canonicis ecclesiae collegiatae matricis sancti Erasmi terrae de Bassiano Sedunae diocesis utendi rocheto, et mozzeta violacei coloris, cum aulis, et globulis creminalioris 32 470

D.

Providantiae adhibitae pro conservatione beneficiorum communitativorum non alienatorum, et liquidatione aeris alieni communitatem diocesis pontificiae „ 273

DL.

Dispensatio favore fratrum ordinis sancti Francisci de observantia provinciae Cathalauniae, ut exerceere valeant beneficium pro texture pannorum ad usum vestimentorum suorum „ 274

DII.

Concessio usus filii senonis in medio elusio, et palmarii vulgo bugie pro dignitatibus et canonicis ecclesiae cathedralis civitatis Casertanensis „ 275

DIII.

Concessio usus mozzetae violacei coloris cum globulis subsermignis coloris pro mansionariis, et cum globulis et aulis nigris pro expellendis ecclesiae cathedralis Casertanensis „ ibid.

DIV.

Feculites celebrandi festum Septem Dolorum beatae Mariae virginis in ecclesia metropolitana Elipolensi, et elevatio rursus officii sancti Iosephi ejusdem b. M. v. sponsi e duplici missa ad duplex secundae classis „ 276

DY.

Concessio indulgentiae plenariae assignandae ab eis, qui die arate martiri a primis vespere usque ad occasum solis visitaverint ecclesias civitatis, et diocesis Gandavensis ab ordinario designandas „ „ 277

DYL.

Reformatio statutorum archiconfraternitatis associationis Sacramenti, et sanctorum Petri, et Andrea apostolorum in ecclesia parochiali sancti Angeli in foro Piscium de Urbe „ „ ibid.

DVII.

Confirmatio decreti editi a sacra congregatione praeposito negotiis episcoporum et regularium super nominatione praepositi generalis congregationis Somaschae, et nominatione aliorum superiorum congregationis „ „ 278

DVIII.

Communicatio privilegii concessi capitulis sancti Erasmi terrae Bassianae diocesis Sedunae utendi rochetto, et mozzeta, favore canonicorum ecclesiae collegiatae sancti Nicolai ejusdem terrae „ „ 279

DIX.

Tremulatio missae, et officii proprii beati Dominici de Vel martyris, in diem 30 augusti ejusdem anni pro diocesi Casareugustana „ „ 280

DX.

Subrogatio commissarii jam deputati, et interim defuncti pro erectione montis ad extinctionem aeris alieni contracti in regno Sardiniae pro defensione portus „ „ 281

DXI.

Incorporatio insulae sitae in loco ad sinistram ripam fluminis Rheni dioecesis Aquisgranensis 202

DXII.

Confirmatio electionis sancti Rochi in patronum principalem factae a populo villae nuncupatae Gallura dioecesis Orléans . . . . . ibid.

DXIII.

Dismembratio ecclesiae episcopalis Cracoviensis a subiectione iuris metropolitici sedis archiepiscopalis Gnesuensis, illiusque subiectioni metropolitanae Cracoviensi 203

DXIV.

Suppressio et extinctio tituli archiepiscopalis in ecclesia Lubecensi, et re-integratio sedis episcopalis in eadem ecclesia sub titulo sancti Nicolai episcopi archiepiscopi 205

DXV.

Concessio opus rocheti, et mozzetae violaceae pro auctoritate ecclesiae collegistae de Valentano dioecesis Montiflavioensis 206

DXVI.

Concessio celebrationis festorum sancti Stephani protomartyris, et sancti Marcelli faciendae in mense septembris, vel octobris ejusdem anni in loco nuncupato Elzaburn dioecesis Pampilonensis 207

DXVII.

Reformatio tribunalium civitatis Interamniae 208

Bull. Rom. Tom. XIII.

DXVIII.

Immunitio onarum ferendorum a clero villae de Cocostano Valentinae dioecesis 215

DXIX.

Unio beneficii arciepiscopi in ecclesia sancti Domati terrae Gelleni dioecesis Montis Felicii cum officio publici praepositi ejusdem loci 216

DXX.

Elevatio ritus officii, et missae sancti Josephi sponsi beatae Mariae virginis a duplici secundae classis praebendae dioecesis Valentinae 217

DXXI.

Nominatio ad vitam ad titulum ex generalis, seu ex ministri generalis pro fratribus ordinis sancti Francisci de Positenta 218

DXXII.

Concessio indulgentiae plenariae associandae ab eis, qui in festo sancti Benedicti a sancto Philadelphia visitaverint ecclesiae ordinis minorum sancti Francisci de observantia, at reformatorem, eo mœiulium ejusdem ordinis 219

DXXIII.

Condonatio facta favore regie Sardiniae de nonnullis redditibus provenientibus a vacantibus ecclesiis cum derogatione iurium super eisdem redditibus competentibus seminario clericorum ejusdem regni 220

DXXIV.

Translatio monialium monasterii Incorporationis incolas de Madaira dioecesis Funchalensis ad aliud sanctae Clarae ejusdem ordinis, et dioecesis 221

DXXV.

Concessio iuraprivativi pro constructione salinae in civitate Cornetana fe-
rore Nicolai Sabatucci 233

DXXVI.

Assignatio bonorum beneficii sub invo-
catione sanctorum Joannis et Vitalis
pro erectione parochialis ecclesiae an-
gustae Mariae de Fide in oppido Moutis
Florum diocesis Firmianae 240

DXXVII.

Concessio officii, et officii proprii san-
ctissimi Cordis Jesu pro monialibus
ordinis sancti Francisci sub denomi-
natione Immaculatae Conceptionis mo-
nasterii sancti Joannis de Palma civi-
tatis Hispaniensis 242

DXXVIII.

Confirmatio concordiae factae a cappalano, seu dignitate thesaurarii, et ca-
pitulo ecclesiae cathedralis Tirasonen-
sis super onere praestandi ceram de-
bitam ab eodem thesaurario 243

DXXIX.

Concessio indulgentiae plenariae sine
quocumque ab iis, qui die quarta apri-
lis visitaverint, ecclesias ordinis mino-
rum sancti Francisci de observantia 244

DXXX.

Facultas concessa canonicis ecclesiae
collegiatae terrae sanctae Aontoline
diocesis Camerimensis deferendi roc-
chetum, et mozzetam violaceae coloris
cum globulis, et aulis cremisinae co-
loris 245

DXXXI.

Erectio capituli in ecclesia sancti Nico-
lai oppidi Fogarasiensis 246

DXXXII.

Confirmatio privilegiorum, et iurium alias
concessorum communitati Fossoli 248

DXXXIII.

Concessio usus capparum sericearum cum
pellibus albis pro canonica ecclesiae
collegiatae villae de Moss diocesis
Tarolensis 249

DXXXIV.

Concessio usus rocchetti, et mozzetae
violaceae substatu tala-serica cremisina
coloris cum globulis, et aulis seri-
cis ejusdem cremisinae coloris pro ca-
nonicis collegiatae ecclesiae de Alti-
dona diocesis Firmianae 250

DXXXV.

Declaratio, quod cardinales ab urbe per
vim abstracti, gaudere debeant om-
nibus iuribus, ac privilegiis, ac si
praesentes essent in eadem urbe 251

DXXXVI.

Concessio nonnullarum indulgentiarum
assequendarum a fratribus, monia-
libus, et tertiaris ordinis Praedicato-
rum iuxta pia opera praestanda 252

DXXXVII.

Erectio cathedralis ecclesiae Montis Al-
bani 253

DXXXVIII.

Concessio novorum insignium vestium
pro canonicis, et sub-canonicis eccle-
siae patriarchalis Venetiarum 254

ANNO NONO

DXXXIX.

Allocutio habita in consistorio diei 16.
martii 1868. 259

DXL.

Unio capitulorum ecclesiarum collegia-
tarum sancti Erasmi, et sancti Nico-
lai terrae de Bassano diocesis Ter-
racinensis, et confirmatio conventio-
nis occasione hujus unionis inter eos-
dem canonicos initae 273

DXLI.

Confirmatio consularum modificationum
habitarum super regione seminarii
sancti Severini concediti curae pe-
trum congregationis clericorum re-
gularium sancti Pauli Decollati Bar-
nebaturum ejusdem civitatis 276

DXLII.

Concessio indulgentiae plenariae esse-
quendaes ab eis, qui in festo beatorum
Sedae, et quadraginta octo sociorum
martyrum visitaverint ecclesias ordinis
Predicatorum 279

DXLIII.

Facultas viciniorum gerendi capam ma-
gnam, et moxetam violari coloris
cum globulis et oculis cremis in co-
loris pro canonicis ecclesiae cathedrae
his Bergomensis . . . . . ibid.

DXLIV.

Erectio ecclesiae Baltimorensis in archie-
piscopalem, et metropolitanam 280

DXLV.

Erectio quatuor sedium episcopaliurn in
foederatis provinciis Americae 282

DXLVI.

Confirmatio doctum rescriptorum favore
mensium sanctae Clare civitatis Du-
blinensis cum communicatione indul-
gentiarum, et regularis professionis
formulae immutatione 283

DXLVII.

Concessio facultatis alternatim obendi
per duos menses a choro ecclesiae col-
legiatas civitatis sancti Philippi dio-
cesis Valentinae pro officialibus can-
toribus ejusdem ecclesiae 285

DXLVIII.

Erectio novi substantialis monasterii sub de-
nominatione h. M. v. de Aternita-
te, et reformationis sanctae Vallis pro
monachis ordinis Cisterciensis in Ven-
phalia 286

DIL.

Confirmatio facultatis concessae clericis
congregationis clericorum secularium
doctrinae Christianae consequendi or-
dinationem a quocunque episcopo 288

DL.

Allocutio habita in consistorio secreto die
11. julii 1868 290

DLL.

Concessio nonnullarum indulgentiarum
pro congregationibus, et confrater-
nitatibus utrinque sexus, vel aggrega-
tis, seu in posterum aggregandis cui-
cumque ecclesiae, hospitali, et orato-
rio sancti Joannis Dei, in quibus ha-
betur devotio nuncupata Bonae Mor-
tis 302

DLII.

Concessio indulgentiae plenariae susse-
quenda ob eis, qui in festo beatae
Catharinae a Raconis visitaverint
ecclesias ordinis Praedicatorum „ 304

DLIII.

Concessio armorum indumentorum magis
insignium pro dignitatibus, et cano-
nici basilicae de Foggie diocesis
Trojanae „ „ „ „ „ ibid.

DLIV.

Facultas aggregandi, et conferendi in-
dulgentiae, et gratias aliis confrater-
nitatibus ejusdem instituti pro officia-
libus, et confratribus piae unionis
exi Caroli b. M. v. erectae in eccle-
siis parochiali sancti Eusebii urbis „ 305

DLV.

Derogatio litterarum apostolicarum a Cle-
menta XI. super facultate eradicandae
cum praeiis personis pro fratri-
bus ordinis b. M. v. de monte Car-
melo „ „ „ „ „ 306

DLVI.

Unio et incorporatio nonnullarum com-
mendarum hospitalis sancti Joannis
Hierosolymitani ad tempus decretas,
et ad notum auctoritatis Sedis „ „ 307

DLVII.

Indultum benedicendi Rosarii cum con-
cessione indulgentiarum favore rectoris
ecclesiae sancti Jacobi oppidi Perpi-
niani diocesis Carcasonensis „ 308

DLVIII.

Consultor erectioni, et perfectioni or-
phanotrophii puellarum parvulorum
in civitate Nucarina „ „ 309

DLIX.

Concessio roborum, loco cotta cum
mozeta, deferendi a canonica ecclie-
siae collegiatae civitatis seneti Fransi
diocesis Barensis „ „ „ „ 310

ANNO DECIMO

DLX.

Civitati Cornetanæ fidelissimae noncu-
pata in provincia Petrimenii conce-
datur gubernium epostolicorum bre-
vium sub immediata dependentia con-
gregationis Consultationis „ „ 313

DLXI.

Erectio piae domus, seu conservatorii
Conceptionis b. M. v. civitatis Montis
Regalis in monasterium sub immedia-
ta jurisdictione episcopi, et sub insti-
tuto, et habita sancti Cajetani „ 314

Aliæ constitutiones per quinquennium
desiderantur, ob nefarium summi pon-
tificis a sancta Sede dejectionem.

ANNO DECIMO QUINTO

DLXII.

Gratiarum actio Deo omnipotenti facta
pro felici reditu ad sanctam Sedem
post immeritam, indignamque diu per-
passam captivitatem, et erectio com-
missionis status temporarias praepon-
tæ regimini status ecclesiastici „ 317

DLXIII.

Subiectio capituli cathedralis ecclesiae
collegiatae sanctae Mariae Vinorum
Januensis jurisdictioni parochi ipsius
collegiatae „ „ „ „ 318

DLXIV.

Applicatio honorum beneficiorum sanctae Ye-
nerandae, et altaris sancti Georgii,
pro monialibus obitibus sancti Franci-
sci Salesii terrae sancti Elpidii diocese-
sis Firmanae 319

DLXY.

Concessio iuris privati colligendi scripta
in universa pontificia diocesi favore
Francisci Lestzerini 320

DLXVI.

Reintegratio facultatis eligendi per se-
crete suffragia capitaneum portus in
quolibet anno pro communitate Pi-
aauri 322

DLXVII.

Reintegratio Societatis Jesu in pristinum
statum in universo orbe catholico . . . 323

DLXVIII.

Applicatio honorum beneficiorum simplicium
suo titulo sanctae Marthae de Petra
Mineae favore ospituli ecclesiae metro-
politanae Jauuensis 326

DLXIX.

Damnatio pseudo electionis archiepisco-
pi Ultrajectensis factae a Gilberto de
Jong Daventriensi in personam Wil-
helmi Van Oe 327

DLXX.

Facultas regi catholico concessa dispo-
nendi extra capitulum de officio or-
dinis, seu societatis Aursi Velleris . . 328

DLXXI.

Allevatio habitus in consistorio secreto
diei 26 septembris 1814 329

Bull. Rom. Tom. XIII.

DLXXII.

Assignatio fructuum ex multiplico col-
legendorum in subsidium cappellae sub
titulo Praeepis erectae in basilica san-
ctae Mariae Majoris de urbe sub ju-
repatronatus excellentissimae familiae
ducae Sforza Cesarini 331

DLXXIII.

Suppressio praepositorum in terra Alt-
donae Firmanae diocesis cum appli-
catione honorum ad pias causas . . . 332

DLXXIV.

Facultas gestandi sollare violaceum, et
numisma cum fasculo acriocante pe-
ctus pendens pro canonibus ecclesiae
catholicae Collegatae 334

DLXXV.

Concessio vexilli favore legionis Hun-
garicae, quae pontifici urbem rever-
se inservit in custodia corporis . . . 335

DLXXVI.

Ampliatio jurisdictionis episcopi Per-
tuensis, et sanctae Rufinae 336

DLXXVII.

Facultas regi catholico concessa amica-
biter componendi lites, et contem-
ptiones omnes, quae inter aspirantes
episcopos, aliquas personas ecclesia-
sticas oriri possent, eo milites ordi-
num sancti Jacobi de Spitha, de Ca-
letrava, de Alcantara, et h. v. de Mos-
tessa, ac de Conceptione ejusdem h.
M. v. seu alias indulta fuerat Phi-
lippo secundo, et Philippo quinto,
Cervio quarto, aliisque regibus catho-
licis 337

DLXXVIII.

Applicatio legati p[ro] missarum in aug-
mentum ecclesiarum parochialium sanctas
Lucias de Magoli diocesis Floren-
tinae 342

DLXXIX.

Assignatio honorum, ex quorum reddi-
 tu suppleri debeat expensis neces-
 sariis ad explendum quolibet anno ex-
 positionem sacramentalium Sacramenti Eu-
 charistiae in ecclesia parochiali sancti
 Petri de Calais diocesis Braccan-
 sia 343

DLXXX.

Temporanea concessio fructuum omnium
 beneficiorum ecclesiasticorum vacan-
 tium in regno Sardiniae, erogando-
 rum a rege Victorio Emanuele in sub-
 sidium ecclesiasticorum ejusdem re-
 gni 343

DLXXXI.

Concessio salutaris violarum, et crucis par-
vae cum aurea asteola ante pectus
gestendae pro canonicis ecclesiae ca-
thedralis Pistoriensis 344

DLXXXII.

Communicatio privilegiorum apostolica
missionariis, alias concessorum pro
presbyteris de oratorio congregationis
sancti Philippi Neri civitatis Lima-
ense 345

DLXXXIII.

Invocatio facultatum visitatorum apostoli-
co concessarum in regno Hispaniarum
pro amplianda reformatione ordinum
religiosorum 346

DLXXXIV.

Reservatio fructuum perpetui beneficii
ecclesiastici erecti in ecclesia colla-
giata sanctas Mariae de Cast-lla villas
de Torres-Vedras diocesis Lebonensis
favore fratrum de Acevedo Torres, et
successorum 347

DLXXXV.

Magistratus civitatis Amaginae indulge-
 tor, ut in publicis functionibus praee-
 cedi possit a duobus decanibus, vulgo
 Mazzari, quorum unus alvum, alter
 umbellam deferat 348

DLXXXVI.

Concessio consilii municipii h. M. v.
 Gratiarum facta fratribus minoribus
 sancti Francisci de obervantia, at
 applicatio honorum praedicti consen-
 silii favore seminarii episcopalis civi-
 tatis Mantuae diocesis Sabionensis . 349

DLXXXVII.

Repristinatio numeri magistratus Eng-
hini cum extensione durationis officii
ad semestre 350

DLXXXVIII.

Subrogatio iudicii in causis ecclesiasti-
cis deficiendis a metropolitano Stri-
goniensi 351

DLXXXIX.

Concessio missae h. M. v. munitatae
del Miraco pro ecclesia sancti Fran-
cisci civitatis Limaense 352

DXC.

Concessio facultatum pro superiore mis-
 sionum Hollandiae ad afflatum corri-
 gendi nonnullos abusus irreptos in ec-
 cllesia, et capitulo cathedralis Mechli-
 niensis in Belgio, aliisque diocensibus
 ejusdem regni 353

DXCI.

Facultas subdelegandi presbyteros, qui benedicant sacras suppellectiles in diocesi Burgensi, cunctis archiepiscopo praedictae diocesis . . . . . *ibid.*

DXCII.

Erectio clericorum regularium Societatis Jesu Farantini in Hernici 354

ANNO DECIMOSEXTO

DXCIII.

Dignitas capituli ecclesiae metropolitanae Ravennatensis conceditur usui mastellae, et vestis oblongae cum cruce, canonicis vero usui vestis oblongae cum fascia violacea, et facultas singulis gestandi crucem 357

DXCIV.

Concessio indulgentiae plenariae acquiescentes ab eis, qui visitaverint ecclesias disiectum regni Hungariae ab episcopis designandas 358

DXCV.

Erectio seminarii in civitate Aquipendinae, cum assignatione honorum 359

DXCVI.

Decano Rotae conceditur, ut post mortem frui possit fructibus nonnullorum beneficiorum ad affectum dimittendi res alienum quo gravatur 361

DXCVII.

Prorogatio praecedentis concessionis ad alium decennium pro eodem sacrae Rotae auditore decano 362

DXCVIII.

Dignitas, et canonice ecclesiae cathedralis Piscienensis conceditur, ut valeant gestare crucem, seu nominis cum effigie b. M. v., et sancti Joannis Baptistae 363

DIC.

Confirmatio decreti editi a sacra congregatione Rituum super concessionem protectoris pro clero, et universitate loci de Valer diocesis Granatensis 364

DC.

Confirmatio decreti editi a sacra congregatione Rituum super electione patroni loci de Ceratano diocesis Granatensis 365

DCI.

Applicatio nonnullorum honorum jam pertinentium ad coenobium fratrum ordinis eremitarum, et conventum Vitulensensem ejusdem ordinis facta favore seminarii episcopalis civitatis Balnearum, cum reservatione perpetui canonis favore coenobii generalis da urba 366

DCII.

Concessio coenobii congregationis Olivetanensis existentis in civitate Perusinae facta favore gymnasii ejusdem civitatis 367

DCIII.

Immunitas fratrum in districtu vicariae de Arbol diocesis Compostellanae 369

DCIV.

Erectio commendae nuncupatae da Cavillase in agro Therensi infra limites diocesis Zamoranae substatum cum jurisdictione episcopali pro futuris habitibus commendataria 370

DCV.

Confirmatio concordiae initae inter pa-
rochiam ecclesiae h. M. v. montis Jo-
vini, et massarios, seu administra-
tores ejusdem ecclesiae Civitatis Ple-
bis 373

DCVI.

Confirmatio decretorum editorum a sa-
cra congregatione Rituum favore mu-
nitionum nuncupatarum ab locar-
tione civitatis Comabensis 376

DCVII.

Allocutio habita in consistorio secreto
die decima julii MDCCCXV. 377

DCVIII.

Facultas emphiteuticandi molam fru-
mentariam positam a capitulo eccle-
siae loci nuncupati Camino diocesis
Aquipendensis cum canone acutorum
septemdecim eum dimidio 378

DCIX.

Concessio administrationis ecclesiae di-
cetae h. M. v. et sancto Sebastiano
in civitate Mutinensi facta favore mar-
chionis Petri Tacoli, ejusque sus-
cessorum cum assignatione beneficij
pro illius sustentatione 379

DCX.

Ampliatio privilegiorum a. a. m. Bene-
dictae XIV. concessorum cappellaniae
honorariae regi acelli catholici regia
cum declaratione, quorum ab ipsis per-
ferendorum 380

DCXI.

Concessio indulgentiae plenariae asse-
quenda ab eis, qui in feria sexta,
aut dominica immediate sequenti post
octavam solemnissimae corporis Christi,
visitaverint ecclesias ab ordinariis de-

signandas in diocesisbus regni Hunga-
riae, in quibus imago sacri Cordis
Jesu publice fidelium venerationi ex-
posita reperitur 381

DCXII.

Facultas gestandi crucem in memoriam,
et honorem sancti Laurentii martyris
pro canonicis metropolitanae ecclesiae
Jenuensis 382

DCXIII.

Facultas concessa regi Sardiniae alie-
nandi nonnulla bona ecclesiastica pro
sustinendis expensis belli cum lege
reintegrandi loca pia, ad quae bona
ipse pertinebant 383

DCXIV.

Facultas concessa magno duci Hetro-
riae alienandi nonnulla bona eccle-
siastica, ut ex pretio eorum supplie-
ret sumptibus gravissima occurrentibus
in antrecto bello asserbissimo, quo tan-
dem absolute, pax Europae fuit resti-
tuta 385

DCXV.

Dimembratio villae Vicosae nuncupatae
in regno Algarbierum a iudiciatione
archiepiscopi Elborensis 386

DCXVI.

Concessio deferendi rochetum in locum
cetae pro canonicis, et dignitatibus
capituli ecclesiae collegiatae Montis
Leonis diocesis Civitatis Plebis 390

DCXVII.

Concessio novae Decorationis pro cano-
nicis, et dignitatibus collegiatae ec-
clesiae auctororum Simonis, et Iudas
apostolorum terrae Radiconolorum
diocesis Volaterranae 391

DCXVIII.

Canonice ecclesiarum collegiatarum sancti
Antonii episcopi et martyris diocesis
Nullius Farfensis indulgetur, ut ni-
grum colorem monachatus, quo ex ve-
tari concessionis utantur, permotari va-
leant in violaceum . . . 392

DCXIX.

Facultas gestandi fasciolum sericum vio-
laceum in pileis circumvolutum pro ca-
nonicis ecclesiarum cathedralium Collensis, ibid

DCXX.

Extensio officii, et missae Cordis Jesu
jam concessae pro diocesi de Gua-
tiniana, pro clero ecclesiarum de Chia-
pa, Nicaragua, et Camayagua unita-
rum praedictae diocesi . . . 393

DCXXI.

Allocutio habita in aula Vaticana ad diem
quartam septembris 1815. in publico
consistorio, super relatione conven-
tionis initae in conventu Vindobonae
celebrata ad diem 9. iulii 1815. in
quo de restitutione plurimarum provin-
ciarum sanctae Sedi facienda actum esse
fuit . . . 394

DCXXII.

Concessio armorum indumentorum facta
capitolo insignis collegiatae ecclesiae
sancti Pauli civitatis Vallentis, et ca-
pitoli insulae Melitensis . . . 407

DCXXIII.

Concessio novorum prerogativarum, no-
varumque decorationum pro canonicis
et beneficiariis ecclesiarum cathedralium
Faventinensium . . . 409

DCXXIV.

Suspensio temporaria legis nuncupa-
tae a Piano conciliatio a se editae
pro aequa distributione elemenda-
rum hospitalis sancti Joannis Hieroso-
lymitani inter fratres milites Siculos,
et Neapolitanos . . . 410
Bull. Rom. Tom. XIII.

DCXXV.

Facultas celebrandi missam per bozem
aut sororum, et per aliam pontifi-
calem in ecclesiis Aesentinis terrae
di Magliano Firmanae diocesis . . . 411

DCXXVI.

Alumnus academicae ecclesiasticae de
urbe praesentis et rectoris vel colle-
gio consistoriali archigymnasii Romani,
conceditur facultas consequendi li-
centiam in dicto archigymnasio, licet
ibidem utriusque juris lectiones non
audierint . . . 412

DCXXVII.

Amplio facultatis iam concessae op-
titulo ecclesiae sancti Andreae loci de
Buocari diocesis Modruensis, ge-
standi nonnulla insignia, per nova
canonicis eidem ospitali incorpora-
tis . . . 413

DCXXVIII.

Canonice ecclesiae collegiatae sancti An-
geli Firmanae civitatis conceditur u-
sus monachatus violacei coloris, et be-
tae supra rectatum . . . 414

DCXXIX.

Dignitatibus et canonicis ecclesiae me-
tropolitanae Firmanae, quibus iam con-
cessus fuerat usus vestis violacei co-
loris conceditur, ut extra chororum
dumtaxat gestare valeant mantalletum
eiusdem coloris . . . 415

DCXXX.

Concessio in emphiteusim perpetuam pro
annuo canonae scutorum triginta duo-
rum facta fratre patronorum benefici
ecclesiastici nuncupati de Comaculi
erecti in ecclesia collegiata plebis san-
cti Stephani, de bonis constituti-
bus datam ejusdem benefici . . . 416

DCXXXI.

Confirmatio concessionis emphiteuticae
de bonis prioratus Messanae hospita-
lis sancti Joannis Hierosolymitani . . . 417
F

DCXXXII.

Erectio confraternitatis, seu piae unionis sub titulo pretiosissimi sanguinis Domini Nostri Jesu Christi, ac b.
M. v. de Rosario, et Refugio Christianorum in archiconfraternitatem in ecclesia sancti Nicolai de urbe. „ 419

DCXXXIII.

Commissio episcopo Tolentini potesta permittendi certis sub conditionibus alienationem frontuli terrae pertinentis ad ecclesiam parochialium sanctissimae Annunciationis de Colmarano ejusdem diocesis „ 420

DCXXXIV.

Decretatio partis primae cap. 15. §. 3. constitutionum congregationis Canonorum Regularium super facultate applicandi missae a sacerdotibus privilegiatis ejusdem congregationis celebrandas „ 421

DCXXXV.

Extensio facultatis alienandi nonnulla bona ecclesiastica in regno Pademontano jam concessae, ut comprehensa intelligantur etiam specialia praedia pertinentia ad militiam hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani „ 424

DCXXXVI.

Consultatio nominationibus vicariorum factis in regno Neapolitano durante exterarum copiarum vi, aliisque facinorosis in sequelam constituta publicae tranquillitatis, ut serventur praescripta concilii Tridentini „ 425

DCXXXVII.

Assignatio bonorum pro mantentione aeri specus, ubi sanctus Benedictus fecit fundamenta ordinis sui in abbazia Nullius diocesis prope Sublacum „ 427

DCXXXVIII.

Assignatio bonorum pro dote academicae militaris Matrini erectae a rege catholico facta cum suppressione nonnullarum prebendarum canonicatum praedicti regni Hispaniarum „ 430

DCXXXIX.

Erectio conservatorii mulierum pro puellis instruendis in civitate Ferentini „ 433

DCXL.

Concessio usus mortuae pro archiepiscopis ecclesiae plebanas Cameracorum diocesis Ferraricenis „ 434

DCXLI.

Concessio usus collaris violacri, et fasciulae sericae ejusdem coloris in pilis pro canonicis ecclesiae cathedralis Aquipendensis „ 435

DCXLII.

Extensio concessionis de excitatione missarum, et officii proprii sacerdotum Cor. die Jesu ad universum Portugalliae regnum „ ibid.

DCXLIII.

Commutatio in commendam beneficii simplicis sub invocatione sancti Josephi, et Antonii Patavini de jurepatronatus laicorum facta in diocesi Casertensi ad formam constitutionis Benedictinae „ 436

DCXLIV.

Confirmatio decreti editi ab auditore sanctissimi pro concessione subdij favore orphanotrophii erecti in civitate Laurant. canonico Cristiano-pulo „ 438

DCXLV.

Confirmatio resolutionis captae a capitulo ecclesiae cathedralis Anagninae super erectione cappellae ad moderandos sacros concentus in eadem ecclesia „ 440

DCXLVI.

Concessio novorum indumentorum magis insignium pro dignitatibus, canoniceis, et beneficiis ecclesie collegiate sancti Andree terrae de Valeriano diocesis Civitatis Castellae .. 441

DCXLVII.

Extinctio nonnullorum cappellanorum de jurispatronatus capituli ecclesie cathedralis Cordubensis, at incorporatio honorum ad praedictos cappellanas spectantium cum massis communi ejusdem capituli .. 442

DCXLVIII.

Reintegratio jurisdictionis primitiva in causis agenda de rebus ac juribus militum hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani .. 443

DCXL.

Commutatio beneficii ecclesiastici de jurispatronatus familiae Petignani Civitatis Castellae in pium legatum .. 444

DCL.

Amplio privilegiorum concessorum congregationi Centum Presbyterorum, et viginti clericorum in ecclesia sanctorum Michaelis Archangeli, at Magi in burgo sancti Spiritus de urbe .. 445

DCLI.

Per antiquum oppidum Trejense, jam a felici recordationis Pio pp. VI. ad titulum civitatis restitutum, praemia illius ex nonnullarum villarum ejus territorium constituentium ab archidiecesi Camerinesi perpetua dismembratione, civitatis episcopalis honore decoratur, ibique episcopus ejusdem nominis in insigni nempe collegiate ecclesie Anconensis h.M.v. dictae civitatis iidem perpetuo erigitur .. 447

DCLII.

Amplio facultatis gesserodi foniculum cum flocculo viridi coloris in pileo, et zonam et tibialia rubri coloris pro archipresbytero, at ejus successoribus capituli ecclesiae metropolitanae Bracharensis .. 457

DCLIII.

Confirmatio impositionis annuae pensionis factae super bonis ecclesiasticis a rege atrinque Siciliae pro substructione seminarii Paecomitani .. 450

DCLIV.

Erectio episcopatus de Chilapa in America .. 459

DCLV.

Concessio usus palmaris, vulgo bugia, et collaris violacei pro dignitatibus, et canoniceis ecclesiae cathedralis sancti Miniatii, cum perva croce gesserode in pectore .. 462

DCLVI.

Commutatio beneficii erecti in ecclesia sanctae Mariae de Fide sub invocatione sanctorum Joannis et Vitalis in beneficium cum cura animarum in terra Montis Florum Firmatae diocesis .. 463

DCLVII.

Erectio montis Pietatis in civitate Portunae diocesis Mazzariensis .. 464

INDEX VOCABULORUM INITIALIUM OMNIUM CONSTITUTIONUM

Q U A E

IN HOC TERTIO DECIMO TOMO CONTINENTUR

PII VII.

A

<i>Acceptimus nuper</i>	44
<i>Alias felicitis recordationis</i>	23
<i>Ad consulendum</i>	89
<i>Ad cathedram apostolorum</i>	432
<i>Aeterni Patris</i>	148
<i>Ad augendam</i>	136
<i>Ad servandam</i>	163
<i>Ad augendam</i>	171
<i>Ad augendam</i>	222
<i>Ad augendam</i>	244
<i>Apostolatus officium</i>	246
<i>Ad augendam</i>	253
<i>Ad augendam</i>	279
<i>Ad augendam</i>	504
<i>Apostolatus officio</i>	513
<i>Ad augendam</i>	558
<i>Ad augendam</i>	581
<i>Adhuc Nobis</i>	410
<i>Acerbo sane</i>	425

C

<i>Cum sicut venerabilis</i>	29
<i>Cum sicut venerabilis</i>	53
<i>Cum nomine charissimi</i>	57
<i>Cum nos alias</i>	69
<i>Clericorum seminaria</i>	89
<i>Cum nomine charissimi</i>	91
<i>Clericorum seminaria</i>	95
<i>Cum sicut acceptissimus</i>	107
<i>Civilitatem sanctam</i>	439
<i>Comperitum est nobis</i>	437

Bull. Rom. Tom. XIII.

<i>Cum nuper</i>	461
<i>Cum sicut dilecti filii</i>	476
<i>Cum sicut dilectae</i>	242
<i>Cum sicut ex parte</i>	564
<i>Cum guardam</i>	569
<i>Cum sicut ex parte</i>	370
<i>Cum in postrema</i>	583
<i>Cum nos nuper</i>	442
<i>Circumspecta Romani pontifi-</i>	
<i>cis</i>	430
<i>Cum alias</i>	446

D

<i>Dudum instante</i>	204
<i>Dudum a felicitis recordationis</i>	537
<i>Dignum esse arbitramur</i>	547
<i>Dudum recolendae memoriae</i>	437

E

<i>Exponi nobis.</i>	pag	1
<i>Expositum cum nobis fuerit</i>	16	
<i>Expositum cum nobis fuerit</i>	47	
<i>Exponi nobis</i>	55	
<i>Exponi nobis</i>	44	
<i>Expositum nobis</i>	50	
<i>Exponi nobis</i>	54	
<i>Expositum nobis</i>	38	
<i>Expositum nuper fuit</i>	62	
<i>Exponi nobis</i>	68	
<i>Exponi nobis</i>	70	
<i>Exponi nobis</i>	84	
<i>Exponi nobis</i>	101	

F

<i>Eximia catholicorum</i>	404
<i>Exponi nobis</i>	469
<i>Exponi nobis</i>	473
<i>Expositum nuper fuit</i>	477
<i>Exponi nobis</i>	208
<i>Expositum nobis</i>	226
<i>Expositum nobis</i>	230
<i>Expositum nobis</i>	248
<i>Exponi nobis</i>	273
<i>Ex debito</i>	282
<i>Exponi nobis</i>	285
<i>Exponi nobis</i>	305
<i>Ex parte</i>	306
<i>Expositum nobis</i>	344
<i>Exponi nobis</i>	348
<i>Exponi nobis</i>	349
<i>Essendoci stato</i>	320
<i>Expositum nobis</i>	352
<i>Exponi nobis</i>	341
<i>Exponi nuper fecerunt</i>	342
<i>Ex parte</i>	345
<i>Exponi nuper fecisti</i>	349
<i>Exponi nobis</i>	350
<i>Exponi nobis</i>	353
<i>Ea fuit</i>	354
<i>Exponi nobis</i>	364
<i>Expositum nobis</i>	362
<i>Exponi nobis</i>	365
<i>Exponi nobis</i>	366
<i>Exponi nobis</i>	373
<i>Exponi nobis</i>	378
<i>Ex parte</i>	379
<i>Ex parte</i>	380
<i>Extraordinarios sumptus</i>	385
<i>Ex parte</i>	390
<i>Expositum nobis</i>	392
<i>Ex parte</i>	ibid.
<i>Exponi nobis</i>	395
<i>Exponi nobis</i>	411
<i>Ex parte</i>	445
<i>Ex libentius</i>	415
<i>Exponi nobis</i>	416
<i>Ex parte</i>	417
<i>Expositum nobis</i>	420
<i>Exponi nobis</i>	435
<i>Expositum nobis</i>	435
<i>Expositum nobis</i>	438
<i>Ex parte</i>	440
<i>Expositum nobis</i>	442
<i>Expositum nobis</i>	445
<i>Expositum nobis</i>	444
<i>Exponi nobis</i>	457
<i>Exponi nobis</i>	465

F

<i>Fraternitatis tuæ</i>	58
<i>Fraternitatis tuæ</i>	509

I

<i>Inter caetera</i>	28
<i>Illud sæpe numero</i>	60
<i>In summo apostolatus</i>	61
<i>Inter caetera</i>	86
<i>In universalis Ecclesiae</i>	97
<i>In evangelica parabola</i>	122
<i>In summo apostolatus</i>	245
<i>Illuxisse demum</i>	259
<i>Illud nos</i>	283
<i>In supremo apostolatus</i>	286
<i>Il trionfo</i>	347
<i>Inter maximas</i>	327
<i>In summo apostolatus</i>	354
<i>In summo apostolatus</i>	357
<i>In summo apostolatus</i>	359
<i>In summo apostolatus</i>	363
<i>In supremo</i>	386
<i>In sanctae apostolicae</i>	391
<i>In summo apostolatus</i>	414
<i>In summo apostolatus</i>	438
<i>In apostolatus</i>	462

M

<i>Multa esse</i>	40
<i>Militantis Ecclesiae</i>	65
<i>Magno nobis est</i>	115
<i>Memorio</i>	508
<i>Mirari fortasse</i>	594
<i>Majestatis tuæ</i>	424

N

<i>Nuper pro parte</i>	14
<i>Nuper exponi</i>	18
<i>Nuper exponi fecerunt</i>	51
<i>Nuper exponi feci</i>	52
<i>Nuper nobis exponi feci</i>	79
<i>Nuper exponi</i>	108
<i>Nuper nobis</i>	109
<i>Nuper nobis</i>	167
<i>Nuper a congregatione</i>	202
<i>Nuper exponi fecerunt</i>	225
<i>Nuper exponi fecerunt</i>	240
<i>Nobis nuper exponi</i>	243
<i>Nonus excurrit annus</i>	251
<i>Nuper nobis</i>	288
<i>Nova vulnera</i>	290
<i>Nobis expositum est</i>	307
<i>Nobis expositum</i>	351
<i>Nihil unquam</i>	355
<i>Ne jurisdictionis</i>	356
<i>Nomine dilectorum</i>	382
<i>Nihil sane molestius</i>	385
<i>Nos aliorum</i>	407
<i>Nuper ex parte</i>	421

O

Optatissimus tandem . . . « 529

P

Per ineffabilem . . . « 5
Pastoralis officii . . . « 50
Poterno uostræ . . . « 58
Pastoralis nostræ . . . « 55
Pro parte . . . « 83
Pro parte venerabilium . . . « 110
Pastoris æterni . . . « 164
Pra parte . . . « 200
Postquam . . . « 276
Pontificii muneris . . . « 280
Pias Christifidelium . . . « 502
Praeclara fidei . . . « 522
Paterno quam de nostris . . . « 548
Plurimum inesse . . . « 567
Praeclarum illud studium . . . « 570
Pro nostri pastoralis . . . « 412
Pervetustam locorum . . . « 447
Pra pastoralis officii . . . « 464

Q

Quantum venerationis . . . « 45
Quæ nova semper . . . « 20
Quæ ad pacem sunt . . . « 54
Quæ Dominus coeli . . . « 41
Qui vere divites . . . « 48
Quum Hebraici . . . « 71
Quum venerabilis . . . « 72
Quum venerabilis . . . « 75
Quum venerabilis . . . « *ibid.*
Quum sicut nobis . . . « 88
Qui sicut boni . . . « 80
Quæ potissimum . . . « 92
Quum venerabilis . . . « 96
Qua semper voluntate . . . « 162
Quum pones ordinem . . . « 174
Quum vigore rescripti . . . « 198
Quoniam carissimus . . . « 205
Quaedam tenebrosa . . . « 205
Quum in locis . . . « 207
Quum sicut nobis . . . « 227
Quanto ornameto . . . « 231
Quantum venerationis . . . « 279
Quum sicut nobis . . . « 328
Quoniam ob longam . . . « 354
Quid causæ fuerit . . . « 377

R

Regalium principum . . . « 2
Religiosarum piarum . . . « 45
Romanorum pontificum . . . « 59
Romanus pontifex . . . « 105
Romanorum pontificum . . . « 168
Romanorum pontificum . . . « 170
Romanorum pontificum . . . « *ibid.*
Romanorum pontificum . . . « 175
Romanorum pontificum . . . « 199
Romanorum pontificum . . . « 206
Religionis zelus . . . « 228
Romanorum pontificum . . . « 249
Romanorum pontificum . . . « 250
Romanorum pontificum . . . « 258
Romanorum pontificum . . . « 304
Romanorum pontificum . . . « 310
Romanorum pontificum . . . « 326
Romanorum pontificum . . . « 344
Religionis zelus . . . « 345
Romanorum pontificum . . . « 382
Romanorum pontificum . . . « 434
Romanorum pontificum . . . « 435
Romanorum pontificum . . . « 441

S

Super opera pia . . . « 36
Supremum . . . « 74
Sponsam Christi Ecclesiam . . . « 116
Seguendo g^r impulsu . . . « 171
Supremo pastoralis . . . « 255
Sollicitudo omnium ecclesiarum . . . « 325
Sacrarum indumentorum . . . « 409
Sotis superque . . . « 427

T

Tria monasteria . . . « 18
Tot, tantaque . . . « 35
Tra i molti oggetti . . . « 233

U

Usu identidem . . . « 546
Universi . . . « 459

PIUS VII.

ANNO SEPTIMO

CCCCXV.

Bol. die
15 martii
1806
anno VII.

Facultas gestandi crucem, seu numisma pro altaris primae, et secundae erectionis in capitulo cathedralis basilicae minoris civitatis Recinatis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Expositio po-
tenti.

§. 1. **E**xponi Nobis nuper ferunt dilecti filii moderni beneficiati altaris primae, et secundae erectionis cathedralis basilicae minoris civitatis Recinatis, quod quamquam dictae ecclesiae canonici per hanc sanctam Sedem nonnullis honorificentis decorati reperiuntur, ipsi tamen altaris sine ulla speciali externa decoratione adhuc remanent: ideoque ad majorem Dei gloriam, et Christi Domini in Cruce patientis, Deiparaeque, ac sancti protectoris ejusdem civitatis memoriam iugiter in suis animis excitandam sacrum numisma cruci insertum collo appensum gestare posse plurimum desiderant: Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tunc excep-
tionis.

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, modernis, et

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 84.

pro tempore in perpetuum existentibus primae, et secundae erectionis beneficiatis altaris praedictis, ut sacrum numisma ad instar altaris alterius minoris basilicae Lauretanae, non tamen eadem forma, cruci insertum, et suprapositum serico funiculo nigro flavo cum flocculo simili alligatum, in cujus numismatis antica insculpta sit almae domus Lauretanae effigies cum inscriptione « *Non fecit taliter omni nationi* »: in postica vero s. Flaviani ipsius civitatis protectoris imago cum alia inscriptione » *Protector Noster aspice* » tam in ecclesia praedicta, quam extra eam ad instar eorundem altaris Lauretanorum palam gestare, eoque uti libere, et licite possint, et valeant auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et indulgemus; dictosque beneficiatos altaris desuper a quacumque impediri, molestari, et perturbari nullatenus posse, ac irritum, et inane, si secus super his a quacumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Delegatio con-
tentionum.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dictae ecclesiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus, ceterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima octava martii millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

Dat. die
27 martii
1868
anno VII.

CCCCXVI.

Divisio, et dismembratio oppidi Saltæ
existentis in provincia Tucumana,
illiusque erectio in diocesim Cordu-
bensem.

Pius Episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam

Promissum.

§. 4. Regalium principum erga
populos eorum ditioni subjectos præ-
clara dilectio, qua animarum eorum-
dem populorum salutem pari pietate
procurant, ita exiit cor Nostrium,
ut in proseguendis religiosis huius-
modi votis etiam Nos manus Nostras
adiutrices extendamus, nunc quæ opta
disgnoscentur suum plenarium sor-
tiantur implementum.

Expositio pro-
positi.

§. 2. Cum itaque sicut accepimus
charissimus Christo filius Noster Car-
olus Hispaniarum rex per catholi-
cæ religionis in dies augendæ stu-
dio magis inagisque incensus, et sol-
licitus maximam aspiciens Tucuma-
næ diocesis amplitudinem in Ame-
rica meridionali existentem, utpote qua-
dringentarum a septentrione ad me-
ridiem, et centum octoginta circiter
ab oriente ad occasum, respective leu-
corum, itaut unus tantum pastor sin-
gulorum Christifidelium suæ pasto-
rali curæ creditorum vultus inspicere
nequeat, optime illarum animarum
saluti consultum esse existimet, si
præfata diocesis Tucumana, ejus
præsul in civitate Cordubensi Nova
nuncupata residet, aliqua in parte in-
frascripti illius territorii dismembra-
tione minueretur, ac Saltæ oppidum
civitas nuncupatum in episcopatum a-
postolica auctoritate infrascriptis etiam
modo, et forma erigeretur, quemad-
modum ipse Carolus rex per dilectum
filium Antonium equitem de Vargas
y Laguna ejus apud Nos, et apostoli-
cam Sedem plenipotentiarium admi-
nistrum Nobis significare curavit.

Erectio oppi-
di Saltæ in ci-
vitatem, et
erectio in no-
vam aedem.

§. 3. Nos omnibus mature per-
pensis antedicti catholici regis votis
elementer indulgere, eosdemque Chri-
stifideles quantum in Domino possumus
specialibus favoribus, et gratiis
prosequi, eorumque spirituali bono
consulere volentes ex certa sententia,
deque apostolicæ potestatis plenitudi-

ne prædictum oppidum Saltæ in ipsa
Tucumana provincia existens, ab eam-
dem diocesi Tucumana, ut infra, etiam
in posterum Cordubensi nuncupanda
penitus, et perpetuo dicta apostolica
auctoritate tenore præsentium divi-
dimus, et separamus, ipsumque op-
pidum Saltæ sic divisum, et separa-
tum, juxta canonicas sanctiones, epi-
scopalis civitatis titulo, et honore,
apostolica auctoritate præfata etiam
perpetuo decoramus, et ecclesiam in
in eodem oppido, per Nos civitatis
titulo, ut præferatur, decorato existen-
tem ab infrascripto præsentium No-
strarum literarum exequutore designan-
dam de apostolicæ potestatis plenitu-
dine in ecclesiam cathedralem Salten-
sem, pro uno episcopo Saltensi, qui
omnibus episcopalibus insigniis, pri-
vilegiis, et prærogativis eisdem mo-
do, et forma quibus cæteri episcopi
præsertim in prædicti catholici regi-
s America ditionibus perfruuntur,
et gaudent cum omnimoda episcopa-
li jurisdictione, in civitate Saltæ, ejus-
que diocesi ut infra assignanda per-
fruat, et gaudeat; atque in eadem
ecclesia in cathedralem erigenda, di-
gnitates, canonicatus, et beneficia,
pro totidem presbyteris, seu clericis,
adeo ut capitulum dictæ ecclesiae, ut
præferatur, designandæ, atque in ec-
clesiam cathedralem, ut præferatur,
erigendæ tot individuis, quot neces-
sarii erunt sit compositum de simili
plenitudine potestatis apostolicæ etiam
perpetuo erigimus, et instituimus.

Assignatio no-
væ diocesis.

§. 4. Eidemque futuro, et pro
tempore existenti episcopo Saltensi
pro sua diocesi territorium integrum,
et superintendentiam prædictæ civi-
tatis Saltæ pertinentem, nec non at-
tento quod Taryæ etiam territorium
ad superintendentiam provinciae de
Potosi nuncupatae spectantem, et ad
diocesim archiepiscopalis ecclesiae
de Plata pertinentem, summopere
distat a residentia archiepiscopi, et
per episcopum novæ ecclesiae Salten-
sis una cum regio superintendente
nueius in posterum dirigi valet apo-
stolicum collegium missionariorum
in prædicto Taryæ oppido ad catho-
licæ religionis propagationem per pro-
vinciam nuncupatam Charo, suasque
reductiones erectum a prædicta dio-
cesi archiepiscopi de Plata abdicando,
et separando ad novam Salten-
sem diocesim, per præsentem perti-

nere statuimus, et eidem assignamus; novamque diocesim autedictam ex duobus territoriis praedictis efformatam esse volumus, et declaramus.

Donatio ecclesiae.

§. 5. Pro dictae ecclesiae Saltensis vero dote, ad hoc ut ab illius praesale episcopalis dignitas decenter tuetur, et capitulo necessaria congrua praebatur jus exigendi redditus decimarum, ad formam privilegii usque ad praesens ab episcopo de Tucuman in praedicta Cordubensi civitate commorante gavisi, in territorio eidem novae Saltensi dioecesi assignato, servata tamen consuetudine, illas tres in partes distribuendi donec, et quousque alio meliori quo fieri poterit modo eidem Saltensis ecclesiae redditus adaugeantur, eadem apostolica auctoritate modo constituimus, et assignamus.

Divisio provinciae ex Tucumana.

§. 6. Cum autem provinciam Tucumanam usque ad praesens ab uno antistite gubernatam, cujus ecclesia sub ipsius provinciae titulo denominabatur, in duas partes dividi statuerimus, illarumque unam episcopo residenti in civitate Cordubensi, alteram vero episcopatus Saltensi noviter erecto respective assignaverimus ad hoc ut unicuique ex praedictis dioecesium denominatio propria conveniat, praevia tituli, et denominationis ecclesiae de Tucumana suppressione, ecclesiam sic usque ad praesens, ut praefertur, denominatam, in posterum Cordubensem de Tucumana, alteram vero Saltensem per praesentes erectam in provincia praedicta respective existentes, denominari volumus, atque mandamus.

Inclusio redditus episcopatus Tucumanae ab eiusdem potestate in divisione.

§. 7. Ne postmodum dismembratio praedicta, et nova hujus episcopalis ecclesiae Saltensis erecta, maximum episcopo Tucumano, in posterum Cordubense, ut praefertur nuncupando detrimentum afficiat ultra districtum intenditiae, ac provinciarum hujus nominis, et illius pariter nuncupati della Rioja provinciam de Cuyo nuncupatam ad praesens dioecesi s. Jacobi de Chile pertinentem, eidem Cordubensi dioecesi uniri, et incorporari infrascriptis de causis optimum esse cognovimus. Ea propter cum provincia praedicta de Cuyo a reliqua parte dioecesis sancti Jacobi de Chile ita a montibus separata existat, ut valde difficile sit episcopo illam visitandi, ac

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 84.

moderno ipsius ecclesiae autiatiati usque adhuc ad illam accedere minime permissum fuerit, ideoque ne ejusdem provinciae habitatoribus spiritualia auxilia deficient opportunum videtur, ut praevia illius disjunctione, separatione, et divisione praefata a dioecesi s. Jacobi de Chile, eidem ecclesiae Cordubensi de Tucumana incorporaretur, prout per praesentes Cordubensi dioecesi autedictae adjungimus, et incorporamus.

§. 8. Dictique Caroli regis favore, suisque in regnis successoribus regis jus nominandi, seu praesentandi infra tempus a jure praefixum Nobis, et successoribus Nostris Romanis pontificibus pro tempore existentibus personam idoneam ad dictam episcopalem ecclesiam Saltensem de Tucumana, per Nos, ut praefertur, erectam, a primaevis illius erectione vacantem tam pro prima vice, quam etiam in posterum in futuris illius vacationibus pari prorsus modo quoad nominationem seu praesentationem eandem episcopi aliarum ecclesiarum in praefatis regnis existentium a Sede apostolica praedicta praefici consueverunt, cum ea tamen lege, quod episcopus cathedralis ecclesiae Saltensis de Tucumana, per Nos ut praefertur erectae ordinariae jurisdictioni pro tempore existentis archiepiscopi de Plata uti ejus metropolitani subiectus esse debeat apostolica auctoritate praefata etiam perpetuo reservamus.

Favore regis, et successoribus regis jus nominandi episcoporum.

§. 9. Ut denique omnia in praesentibus Nostris literis disposita, et ordinata observentur, et ipsius Caroli regis vota optime ad exitum perducantur, idoneam personam episcopali characterem insignitam, vel in alia ecclesiastica dignitate constitutam a memorato rege eligendam in eandem praesentium Nostrarum litterarum excoctorem deputamus, ut ipse certioratis venerabilibus fratribus archiepiscopo de Plata, et de Corduba de Tucumana, ac s. Jacobi de Chile episcopis eorumdem consensus de more requisitis, et acceptis, novam cathedralem ecclesiam Saltensem erigat, respectivarum dioecesium limites assignet, ac statuat, omniaque alia etiam quoad s. Jacobi de Chile, et Cordubensem dioeceses ut supra statuta opportunis modo, et forma exequi curet, ad quem effectum ei omnes

Deputatio excoctoris apostolici.

necessarias; et opportunas tribuimus facultates.

Clausele solutares, et irritantes.

§. 40. Praesentes quoque Nostras literas apostolicas, et in eis contentas quaecumque de necessitate juris vel facti omnino nullo unquam tempore, et quacumque etiam legitima causa de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio vel intentionis Nostrae, seu quopiam alio defectu notari, impuguari, invalidari, seu alias quomodolibet infringi, retardari, annullari, seu per Nos, et successores Nostros Romanos pontifices pro tempore existentes, ac Sedem praefatam, seu Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, vice legatos, dictaque Sedis nuncios, vel quosvis alios quavis auctoritate fidentes suspendi, revocari, restringi, limitari, aut alias etiam motu pari concedi, seu illis etiam in aliquo derogari, aut quidquam aliud in contrarium disponi nullatenus unquam posse, sed eas semper et perpetuo validas, et efficaces existere, suosque plenarios effectus sortiri et obtinere; sique et non alias per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos, ac praefatae Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, vice legatos, dictaque Sedis nuncios praefatos, et quosvis alios, sublati eis, et eorum cultibus quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et potestate, iudicari, et deliniri debere, et si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

Decretum ecclesiasticum.

§. 44. Non obstantibus de jure quaesito non tellendo, aliisque Nostris, et cancellariae apostolicae regulis, nec non quatenus opus sit Lateranensis concilii novissime celebrati dismembrationes perpetuas nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, aliisque etiam in synodaliibus, generalibus, universalibusque conciliis editis, vel edendis specialibus; vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, dictarumque de Plata, s. Jacobi de Chile, et Tucumanae respective ecclesiarum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis, quibusvis superioribus,

et personis in genere, vel in specie aut alias in contrarium praemissum quomodolibet forsan concessis, approbatis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis etiam si de illis, corumque totis tenoribus, speciis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem impartientes mentio, seu quaevis alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium, et singulorum tenores, formas, et causas, etiam quantumvis pias, et privilegiatas praesentibus pro plene, et sufficienter, ac de verbo ad verbum nihil peccitus omissis insertis, expressis, ac specificatis habentes illis alias in suo robore permansuris, latissime et plenissime, ac specialiter, et expresse, nec non opportune, et valide hac vice duntaxat ad praemissum validissimum effectum specialiter, et expresse, harum quoque serie derogamus, ac sufficienter derogatum esse, et ceteri etiam decernimus, contrariis quibuscumque.

§. 42. Volumus autem quod cathedralis ecclesia Saltensis de Tucumana per Nos, ut praefertur, erecta ad florenos triginta tres cum uno tertio taxari, et huiusmodi taxa in libris camerae apostolicae describi debeat.

Præceptum de executione fructus ecclesiae in libro camerae.

§. 45. Praeterea volumus, ut huiusmodi Nostrarum litterarum exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et personae in ecclesiastica dignitate constitutae sigillo obsignatis, eadem prorsus fides ubique locorum adhibeatur, quae ipsis originalibus adhiberetur, si essent exhibitae vel ostensae.

Fides habenda transscriptis.

§. 44. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam Nostrae divisionis, separationis, erectionis, unionis, incorporationis, reservationis, facultatis, imperitionis, decreti, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo sexto, quinto kalendas aprilis pontificatus Nostri anno septimo.

Sanctio generalis.

Bat. die
27. martii
1806
anno VII.

CCCCXVII.

Ampliatio privilegiorum, et confirmatio providentiarum capitulum pro incremento decoris regiae cappellae villae Vizosae Elborensis diocesis.

Pius episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

§. 1. Per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam, quamvis nullis meritis Nostris in beati Petri cathedra constituti ecclesiis omnibus praesidentes, illud inter caetera per magna, et ampla apostolicae prouisionis Nostrae munera studiose curandum putamus, ut in omnes agri Domini partes diuinus cultus quanto magis fieri potest, semper augeatur. Ea propter Romani pontifices propterea ergi universos Christiane fideles benignitate eorum interponere auctoritatem saepe consueverunt ad ea statuenda, quae ad maiorem omnipotentis gloriae, et christianae religionis incrementum, atque splendorem conducere prospiciant.

Expositio omnium meliorum mentium in deum, in regia cappella sua regis Portugaliae, et Algarum.

§. 2. Cum itaque dilectus filius eques, ac commendator ordinis militaris Domini Nostri Jesu Christi Josephus Emmanuel Pinto, dilectissimi in Christo filii Nostri Joannis Brasiliae principis, ac regum Portugalliae, et Algarum regentis, apud Nos, et Sedem apostolicam orator, nomine ipsius Joannis principis, ac regentis exposuerit, quod inter cuncta praestantissimorum hominum gesta in Ecclesiae fastis recensita regalis illa cappella in villa Vizosa Elborensis diocesis, a praeclarissimis Bragantiae ducibus fidelissimorum regum illustribus avia erecta, variisque redditibus dotata, praecipuum praestat monumentum; neque minus laude dignum videtur fuisse studium, quo successores duces veterum suorum vestigia sectando, illius cappellae regimini, et gubernio, reique oeconomicae administrationi peculiariter incubere, ita ut quicquid illius cappellae conservationi, et incremento, tum illius vetera statuta moderando, tum ampliando, profuturum dignoverint, huic non desiterint, im-

plorata Sedis apostolicae auctoritate, strenuam dare operam, ac munum admoveere opportunum. Et quamvis cappella isthaec non satis amplo patrimonio potitur, cum illius redditus annuam demtaxat summam sex millium circiter cruciatorum monetae illarum partium, sive millium, et quadrigentorum circiter ducatorum auri de camera attingant, ex industri tamen, perspicaciaque illorum administratione factum est, ut nihil unquam divini cultus honori defecerit, nec illum in aliquo decrevisse apparuerit. Verum cum in ipsa cappellano coetus, qui in primaeva ejus institutione sexdecim tantum numero constabat, ad quinquaginta cappellanorum numerum fuerit amplatus; huic vero accedat, quod jam antea etis temporibus necessitas exigit, ut a singulis beneficiis juris patronatus regiae domus de Bragantia, tertia pars fructuum, apostolica auctoritate perpetuo respective distracta, ac separata, illaque patriarchali ecclesiae Lisbonensi, eadem apostolica auctoritate similiter perpetuo fuisset applicata, quia eorundem beneficiorum indemnitate aliter consultum fuerit, res modo ita se habeat, ut praedicta dotatio mille, et quadrigentorum circiter ducatorum hujusmodi impar omnino sit ad congruum personarum ecclesiasticarum numerum in ea servandum, atque manutenendum. Ea propter Joannes princeps, ac regens praefatus, qui non inferiori quidem studio, animique alacritate suorum majorum curam, vigilantiam, atque sollicitudinem, quas illi de ipsius cappellae divinae cultus decoris conservatione gerebant, aciemulari contendit, cupiens quammaxime ejusdem cappellae decori, reique illius oeconomicae ita prospicere, ut illa nedum in eo, quo semper effulsit splendore permaneat, sed novis etiam honorum augmentis, atque praerogativis illustretur; optimum fore consilium duxit, si regia ipsa cappella in insignem collegiatam ecclesiam erigatur, ac suppressis in illa singulis ad praesens extantibus beneficiis, seu cappellanis duae in ipsa collegiata sic erigenda dignitates, quarum prima decanatus, secunda vero thesaurarius major nuncupandae, ac quatuordecim cappellanae canonicatus unocupandae, nec non sexdecim beneficiati, et unus

magister musices, cum cantorum choro, respective instituuntur. Atque ut expensis tum pro ipsius cappellae, in collegiatam ecclesiam sic erigendae fabricae, tum cantorum chori, et seminarii regii nuncupati in dicta villa, intuitu servitii supradictae cappellae existentis mantentione, tum quoque pro dignitatibus, et singularum cappellaniarum canonicatum, ut praefertur nuncupandarum, ac beneficiatorum aliorumve erigendarum, et erigendorum respectiva dotis assignatione necessariis facere satis possit, nullum aliud ad id magis opportunum fore medium arbitratu est, quam si praevia tum perpetui simplicis archidiaconatus de Regia nuncupati beneficii ecclesiastici, seu dignitatis forsau residentialis in cathedrali ecclesia Portugallensi, quo ad praesens vacat, et ex cujus fructibus, redditibus, et proventus universis alias per fel. rec. Clementem pp. XII. praedecessorem Nostrum tres ex quatuor illorum partibus apostolica auctoritate perpetuo dismembrae, ac dignitatibus, nec non canonicatibus, et praebendis patriarchalis ecclesiae Lisbonensis apostolica auctoritate praedicta etiam perpetuo applicatae fuerunt, tum alterius pariter perpetui simplicis thesaurarii maioris nuncupati de Barcellos, dictae Portugallensis, seu alterius dioecesis, personalem forsau residentiam requirentes modo similiter vacantis, nec non aliorum viginti perpetuorum simplicium beneficiorum ecclesiasticorum in sancti Salvatoris, sancti Joannis, et sancti Jacobi respectivis collegiatis ecclesiis civitatis Beicensis, alias ex tunc, prout ex ea die postquam per obitum illorum respective possessorum, aut alias vacare contigisset apostolica auctoritate suppressi, et illorum redditus ad efformandum mensam nuper erectae cathedralis ecclesiae Beicensis, respective applicati reperiuntur, qui ut asseritur, in praesentiarum fere omnes vacant, et quorum fructus modici agnoscentur ad consuendum sumptibus necessariis pro hujusmodi mensae constitutione, ac dotatione, ad quam opportunitis providendam subsidii idem regis princeps alia in posterum efficaciora media excogitare minime praetermittet, nec non aliorum perpetuorum simplicium, ac personalem residentiam non requirentium bene-

ficiorum ecclesiasticorum, libere ordinariae collationis, in quibusvis ecclesiis civitatum, et dioecesium regnorum Portugalliae et Algebiarum hujusmodi respective existentium primo loco vacaturorum, quot una cum antedictis archidiaconatu, ac thesaurariatu, et viginti simplicibus memoratarum ecclesiarum satis sint ad efformandum annuam summam triginta millium cruciatorum monetae Portugalliae, quae una cum praedictis cruciatis sex mille circiter, a memorata cappella jam possessis opportune dignoscuntur ad praemissas omnes expensas congrue supplendas, ita ut bona, res, proprietates, ac fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, et emolumenta quaecunque in quibusvis rebus consistentia, tam ad praedictum archidiaconatum vacantem quoad superstantem unam ex quatuor partibus fructuum praefactorum, ad eundem archidiaconatum modo spectantem, quam ad thesaurarium et singula beneficia primo et secundo dicta, ut praefertur, vacantia, et vacatura, quomodocumque pertinentia, in ejusdem cappellae in usum collegiatam ecclesiam, sic erigendae, illiusque respective fabricae, ac seminarii, nec non singularum, dignitatum, et cappellaniarum, ac beneficiarum respective erigendarum, et erigendorum ac magistris musices, cum cantorum choro, dotem respective perpetuo, quoad archidiaconatum videlicet thesaurarium, et beneficia vacantia, usque ex nunc, et quoad beneficia vacatura praefata in illorum respectiva vacationis eventus, ab eadem Sede apostolica unirentur, atque applicarentur.

§. 3. Cumque dictus Josephus nomine praedicto cuius Nobis detulerit preces, ut providas haec praefati Joannis principis, ac regentis dispositiones, deque ipsius cappellae regiae sublimitate, ac splendoris incrementu capta consilia, apostolicae Sedis patrocinium ac favorem prosequi dignaremur.

§. 4. Nos igitur annibus circumstantiis consideratis, ipsius Joannis principis ac regentis pie conceptis votis, pontificiae benignitatis memoriam quantum in Domino possumus favorabiliter annuere volentes; ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine, infrascriptis tamen

Preces petentes pro dispositione beneficiorum a regente capta.

Supplicatio annuitorum beneficiorum pro annua annui redditus veterum terrarum octaginta annorum.

modo, ac forma juxta speciale mandatum venerabili fratri Nostro moderno, et pro tempore existenti archiepiscopo Elhorensi, sive in casum vacationis illius sedis archiepiscopalis venerabili fratri episcopo titulari sancti Ludovici de Naragnano, ipsius Elhorensis archiepiscopatus moderno provisorio commissum, omnes et singulas in dicta regia cappella nunc existentes beneficia, sive cappellaniae, illarumque naturam et essentiam, ac similiter archidiaconatum, et thesaurariatum praedictos, ac illa beneficia ex primodictis viginti, ut praefertur vacantia respective ex nunc, ac insuper reliqua pariter ex primodictis ad praesens nondum vacantia, et alia perpetua simplicia ordinariae liberae collationis beneficia in posterum vacatura, usque dum insimul conficiatur summa sexmillium octingentorum quinquaginta septem ducatorum auri de camera hujusmodi et juliorum duorum monetae Romanae cum dimidio alterius julii similis, respondentium autedictae summae triginta millium cruciatorum monetae Portugalliae cum primum beneficia hujusmodi per cessum, vel decessum nunc respective obtinentium, aut alias quovis modo ex eorum personis dispositioni apostolicae specialiter reservata vel affecta existant, etiam in aliquo ex mensibus Nubis, et Romano pontifici pro tempore existentis, Sedique praefatae quomodolibet reservatis, salvo tamen, atque integro semper in posterum remanente apostolicae Sedis jure, admittendi pro libito beneficiorum resignationes, quavis remota limitatione seu ordinariis collatoribus etiam per constitutiones apostolicas, et cancellariae regulas, seu literas alternatarum, aut alia privilegia, et indulta concessa competentibus vacare contigerit: illorumque pariter respective titulum collativum, nomen, denominationem, naturam, et essentiam archidiaconatus, thesaurariatatus, et beneficiorum collativorum, ita quod ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus collativa esse desinant, et uti talia in titulum collativum quavis auctoritate conferri, aut impetrari vel alias de illis quovis modo disponi amplius nequeat, apostolica auctoritate perpetuo respective suppressimus, et extinguimus.

§. 5. His enumerato modo suppressis praefatam regiam cappellam ad Dei omnipotentis laudem, et honorem, divinique cultus augmentum in saecularem atque insignem collegiatam regiam nuncupandam ecclesiam, cum suis capitulo, mensa capitulari, arca, bursa, et sigillo communibus, omnibusque aliis collegialibus signis, insignis, privilegiis, liberatibus, immunitatibus, exemptionibus, praerogativis, antelationibus, concessionibus, et gratiis, aliis secularibus, et insignioribus collegiatis, in eodem regno existentibus ecclesiis, de jure, usu, consuetudine, privilegio, aut alias quomodolibet competentibus: et in ea unum decanatum, qui inibi principalis pro uno presbytero iis praedito qualitatibus, quae juxta canonice leges requiruntur, futuro in ea decano, ac per Nos, et Romanum pontificem pro tempore existentem ad episcopalem ecclesiam in partibus infidelium promovendo, qui praedictae cappellae, in collegiatam ecclesiam sic erigendae, caput existat, atque in ea ordinariam jurisdictionem, ut infra exerceat, nec non in choro, capitulo, processionibus, aliisque actibus capitulariis, tam publicis, quam privatis praerogativam, ac primum locum habeat, et unum thesaurariatum majorem nuncupandum, qui inibi secunda respective dignitates existant, pro uno presbytero, seu clerico, futuro in ipsa thesaurario majori nuncupando; et quatuordecim cappellaniae, canonici respective nuncupandas, pro totidem similiter presbyteris, aut clericis futuris itidem in illa cappellania, canonicis nuncupandis, quorum quatuor, pariterque futurus deinceps thesaurarius in theologia vel utroque jure baccalarii gradus in universitate Colimbriensi decorati existant, nec non sexdecim beneficia pro totidem quoque presbyteris vel clericis, beneficiatis nuncupandis, atque unus magister musices, cum cantorum choro, qui omnes apud collegiatam hujusmodi, statuti diebus personaliter residere, ibique horas canonicas, diurnas, et nocturnas, caeteraque divina officia solita, et consueva, et cum debita mentis attentione, servataque ecclesiastica disciplina recitare, decantare, et psallere, nec non missam conventuale, seu majorem juxta saeculorum ritum formam

Ecce ecclesiam
prius in in-
grem collega-
tam.

celebrare, ac alias eidem regiae cappellae, in collegiatam ecclesiam, ut astra, erigendae in divinis laudabiliter deservire, et in ea canere respective teneantur, apostolica auctoritate praefata perpetuo erigimus, atque instituimus.

Institu-
tione ca-
pelli.

§. 6. Capitulum vero hujus insignis collegiatae ecclesiae ex decano, thesaurario, et quatuordecim cappellanis, canonicis nuncupandis, qui soli vocem, et votum in eo habeant, et gaudent, constitui, et efformari decernimus.

Consultor
fabricae, et so-
minario rps
dem regiae
cappellae in
collegiatam
ecclesiam.

§. 7. Ut autem fabricae, ac seminario saepedictae regiae cappellae in collegiatam ecclesiam, per Nos sic, ut praefertur, erectae, ac dignitates, et singulas cappellanas, canonicatus, ut praefertur nuncupandas, nec non beneficiorum pro tempore respective obtinentibus, ac magistris musicis, cum cantorum choro, pro onerum unicuique eorum incumbentium supportatione, congruae, convenientisque dotis fundameta valeant constitui; omnia et singula, tam praedicti archidiaconatus de Rego, pro reliqua ei superextante una ex quatuor partibus omnium, et singulorum fructuum praefatorum tantum salvis, et firmis remanentibus reliquis tribus partibus, eidem dignitatibus, et canonicatibus, et praebendis ejusdem patriarchalis ecclesiae Lisbonensis, alias, ut praefertur, in perpetuum applicitis, eidemque dignitatibus, et canonicis dictae patriarchalis ecclesiae ad formam litterarum apostolicarum dicti Clementis praedecessoris annuatim persolvendis, et dicti thesaurarius de Barcellos, nec non beneficiorum praefatorum ad praesens vacantium ex tunc, quam aliorum omnium, et singulorum beneficiorum praedictorum per Nos in illorum, ut praefertur, suppressorum, vacationum, eventus, respective, bona, res, proprietates, fructus, redditus, et proventus, jura, obventiones, et emolumenta quaecumque, quovis nomine nuncupata, ac cujusvis generis, et speciei, et in quibusvis rebus consistentia una cum singulis, tum archidiaconatus de Rego, et thesaurarius de Barcellos, tum singulorum beneficiorum hujusmodi respective fundationum oneribus, massae reddituum praedictae regiae cappellae in collegiatam, ut praefertur, erectae, ita quod liceat futuris, ac

pro tempore existentibus illius capitulo, dignitatibus, canonicis, et beneficiis, vel quibusvis aliis personis, per se, vel alium, seu alios ejusdem regiae cappellae in collegiatam erectae nomine, tam archidiaconatus, ac thesaurarius praefatorum, quam singulorum beneficiorum hujusmodi, per Nos, ut praefertur, suppressorum, illorumque respective honorum, rerum, proprietatum, fructuum, reddituum, proventuum, jurium, obventionum, et emolumentorum praefatorum, veram, realem, corporalem, et actualem possessionem libere apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere, dictaque bona, res, proprietates locare, dislocare, arrendare, fructus quoque, redditus, et proventus praefatos percipere, exigere, levare, ac satisfaciis tamen prius (excepto servitio chori) omnibus et singulis dictarum fundationum oneribus, ac solutis pensionibus annuis, quatenus illae super aliquo ex hujusmodi beneficiis ecclesiasticis, ut praefertur, suppressis apostolica auctoritate quomodolibet reservatae reperiantur, in supradictos usus, et utilitatem convertere, eadem apostolica auctoritate itidem perpetuo unitis, annexis atque applicamus.

§. 8. Ea tamen lege quod pro rata millium, et sexcentorum ducatorum auri de camera, summam septem millium cruciatorum illius monetae constituentium in fabricae ipsius cappellae manutentione; pro rata vero quatuorcentum quinquaginta septem ducatorum auri de camera hujusmodi, et juliorum duorum monetae Romanae cum dimidio alterius julii similis, summam bisemillium cruciatorum dirtae monetae efformantium in seminario puerorum praedicti assignatione, atque pro reliqua superextanti rata quatuor millium octingentorum ducatorum auri de camera parium viginti unius millium cruciatorum similium efficientium, quibus addendi erunt alii sex mille circiter cruciati ab ipsa regia cappella in collegiatam insignem erecta jam antea obtenti, detracta prius mensurali rata officialibus, cantoribus, aliisque ministris, ipsius cappellae servitio addictis assignata, in massae capitularis confectio, atque in usum distributionum quotidianarum capitularibus ipsis respective dividenda assignata remaneat,

Assignatur
redditus pro
distributionibus
quotidianis.

cum hoc tamen quod assignatio sexdecim beneficiis facienda, medietatem tantum congruae decano, thesaurario majori, quatuor canonicis baccalaureatus laura decoratis, et magistro musicis statuendam constituat.

§. 9. Et insuper eidem regiae cappellae in collegiatam ecclesiam, ut praefertur, erectae, illiusque dignitatibus, canonicis, et beneficiis pro tempore existentibus praefatis, ut ipsi, eorumque officiales, et ministri, res, bona, et proprietates, omnibus, et singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, praeminentiis, praerogativis, antelationibus, concessionibus, indultis, favoribus, et gratiis, tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus aliae saeculares, et insigniores in eodem regno collegiatas ecclesiae, earumque capitula, canonici, et dignitates in eis existentes, et ministri, ac illorum bona, res, et proprietates, de iure, usu, consuetudine, aut privilegio utuntur, fruuntur, potiuntur, et gaudent, ac uti, frui, potiri, et gaudere possunt, et poterunt quomodolibet in futurum, similiter, et pariformiter, et absque ulla prorsus differentia in omnibus, et per omnia, ac si illa eis principaliter, et in specie concessa essent, dummodo tamen sint in usu, et non revocata, nec sub aliqua revocatione comprehensa, sacrisque canonibus, et concilii Tridentini decretis, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis non repugnent, uti, frui, potiri, et gaudere possint, et valeant, dicta apostolica auctoritate etiam perpetuo concedimus, et indulgemus. Jus autem nominandi, seu praesentandi ad, si quae sint, beneficia ecclesiastica, quod archidiaconatum de Regoa, thesaurariatum majorem de Barcellos, et beneficia supradicta tam ex tunc alias, quam ex nunc prout ex tunc postquam vacaverint, per Nos suppressa, et extincta respective obtinentibus forsitan competebat, ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus eidem futuris capitulo, et cappellanis canonicis, ut praefertur nuncupandis, praedictae regiae cappellae in collegiatam ecclesiam, ut praefertur, erectae concedimus, atque tribuimus. Sed accedentes ad obligationes tam praedicti archidiaconatus de Regoa, et thesaurariatus de Bar-

cellos, quam beneficiorum vigore praesentium suppressorum, et suppressendorum, et respective onera eisdem annexa, praeter servitium chori, quae necesse videatur, ut per aliquam personam exacte adimpleantur; praesentium Nostrarum litterarum exequutori decernendi, disponendi, et statuendi meliori, quo sextimetur modo, super hae re, plenam, et omnimodam facultatem impertimur.

§. 10. Eidem vero Joanni Brasiliae principi ad praesens regnorum Portugalliae, et Algarbiorum regi pro ejusdem insignis collegiatas ecclesiae, ut supra erectae, illiusque capituli, sacrorum, ac omnium rerum, et bonorum prospero, et felici regimine, gubernio, et directione, onerumque respective incumbentium supportatione, ac distributionum quotidianarum, et aliorum emolumentorum quorumcumque exactione, perceptione, reparatione, divisione, poenarum per opera, et munera eis incumbentia subire negligentes incurrendarum incursum, officialibus, et ministris in dicta regia cappella in collegiatam ecclesiam, ut praefertur, erectae necessariis deputandis servitiis, et ministeriis per ipsos obeundis, eisque salariis, et stipendiis praestandis, et quibusvis aliis rebus in praemissis, et circa ea quomodolibet necessariis, et opportunis; quaecumque statuta, ordinationes, capitula, et decreta, licita tamen, et honesta, sacrisque canonibus, et concilii Tridentini decretis, ac constitutionibus apostolicis praefatis minime adversantia, et ab eis, ad quos pro tempore spectabit sub poenis in contravenientes statuendis observanda, et adimplenda concedere, et postquam rondata fuerint tam per ipsum Joannem Brasiliae principem, quam per regios illius successores, toties quoties pro rerum, et temporum conditione, et qualitate expediens videbitur illa in toto, vel parte corrigere, mutare, et iu melius reformare, etiam libere, et licite possint et valeant, dummo-

Regrandi regi concessas facultates concedendi statuta pro regimine ecclesiarum et capituli.

do tamen correctio, immutatio, et reformatio hujusmodi sacris canonibus, et constitutionibus apostolicis, ac concilii Tridentini decretis contraria, ut praefertur non sint; eadem apostolica auctoritate, licentiam, et facultatem tenore praesentium concedimus, et imperlimur.

Regis domui
de Bragantia
reservatur jus
patronatus.

§. 11. Demum considerantes, quod regia domus de Bragantia, jure nominandi, et deputandi cappellanos dictae regiae cappellae in collegiatam ecclesiam, per Nos, ut praefertur, erectae hucusque gavisae est, de speciali Sedis apostolicae munificentia eidem regiae domui de Bragantia, illiusque pro tempore existentibus regis successoribus jus nominandi personas idoneas, tam ad decanatum, et thesaurariatum, quam ad singulos canonicatus, et beneficiatus per Nos ut supra ereclos, et institutos, tam pro hac prima vice a primaevis illorum erectione, et institutione hujusmodi respective vacantes, quam in singulis futuris illorum respective vacationibus, et quoties decanatum, ac thesaurariatum, et singulos canonicatus, et beneficiatus praefatos, ubicumque, quodcumque, et quomodocumque, ex personis illos pro tempore respective obtinentibus quovis modo vacare contigerit, scientia, et potestatis plenitudine paribus, apostolica auctoritate praefata in perpetuum quoque reservamus, concedimus, atque assignamus.

Exemptio ec-
clesiae a ju-
risdictione epi-
scopi Elborensis.

§. 12. Cumque felicis recordationis Clementis pp. VIII. praedecessoris Nostri per alias in simili forma expeditas litteras incipientes «*Exinjuncto*» ac quatuordecimo kalendas octobris datas anno incarnationis Dominicae millesimo sexcentesimo primo, circa ordinariam jurisdictionem a moderno, et pro tempore existenti archiepiscopo Elborensi in regia ipsa cappella exercendam nonnulla disposuerit; hinc est, quod Nos praedicti Clementis dispositiones confirmantes, eandem cappellam in insignem collegiatam ecclesiam, ut praefertur, erectam, cum suis capitulo, seminario, beneficiis ecclesiasticis cujusvis speciei, ac dignitatibus, canonicis, beneficiatis, aliisque ministris quovis nomine nuncupatis, et officialibus eidem cappellae inservientibus, et addictis, ab omnimoda subreptione, superioritate, correctione, visitatione, et potestate

pro tempore existentis archiepiscopi Elborensis, ita quod ipse nunquam in posterum aliquam spirituales jurisdictionem in capitulum, seminarium, seu personas eidem cappellae addictas exercere possit, apostolica auctoritate, ac de potestatis plenitudine perpetuo exemptam, et totaliter liberatam declaramus.

§. 13. Dictaeque postmodum cappellae in collegiatam ecclesiam, ut praefertur, erectae, sic a quacumque jurisdictione archiepiscopi Elborensis exemptae, et totaliter liberatae, curam, regimen, et administrationem ad pro tempore decanatum ipsius collegiatae ecclesiae obtinentem per Nos, et Romanum pontificem pro tempore existentem, ut supra, ad ecclesiam episcopalem in partibus infidelium promovendum, concedimus, atque tribuimus, ita ut ipse ex nunc deinceps pontificali dignitate insignitus, ordinariam jurisdictionem, atque pontificalia omnia, etiam quoad ordinem collationem, confessoriorum approbationem, respectu dumtaxat ejusdem collegiatae, omnesque et singulas facultates etiam quoad expeditionem litterarum dimissorialium, tamquam verus, et realis ordinarius in ipsa collegiata exercendo, idoneas personas ad thesaurariatum canonicatus, beneficiatus, sive alia beneficia, aut officia in eadem collegiata ecclesia erecta nominatas ratione instituere libere, et licite valeat, nec non super eorum vita, moribus, et disciplina inquirere, plenamque demum, meram, et omnimodam spirituales, ecclesiasticam, et ordinariam jurisdictionem habere, ac omnia et singula alia, quae archiepiscopi, sive episcopi in ecclesiis eisdem subjectis hactenus exercere consueverunt, similiter, et pariformiter nulla prorsus differentia gerere, ac facere possit, statuimus, atque etiam decernimus.

§. 14. Quod vero pertinet ad nominationem personae pro obtinenda dignitate decanatus hujusmodi collegiatae ecclesiae, minime dubitamus, quin pro tempore existens regii ipsius decanatus patroni, et collegiatae ecclesiae regimen, et ad ordinariam jurisdictionem inibi exercendam personam necessariis qualitatibus praeditam, semper sint electuri; talis idcirco ecclesiastica persona debitis ornata virtutibus, ac suffulta requisi-

Decano ejus-
dem capituli
concedatur
jus episcopa-
lis.

De electione
decani, ejus-
que institutio-
ne.

tis a Sede apostolica approbandis, per Nos et Romanos pontifices successores Nostros, ad episcopalem ecclesiam in partibus infidelium consueta forma promovebitur, ejusdemque promoti consecratio, a moderno, et pro tempore existente archiepiscopo Elhorensi, cui erit commissa, peragetur, ita ut consecratio hujusmodi censeatur, in simul tamquam actus canonicae institutionis in praedicto decanatu. Quod si contingat nominari ad eundem decanatum personam aliquam jam antea episcopali dignitate insignitam, tunc ei memoratus archiepiscopus eam in ipso decanatu canonice instituat.

§. 43. Praesentes autem Nostrae litteras apostolicas nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel qualibet causa quantavis juridica, et legitima, pia, privilegiata, ac speciali nota digna de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis Nostrae, seu quopiam alio, quantovis maximo, et substantiali, substantialissimo, ac specialem, et individuum mentionem requirentem defectu, notari, impugnari, invalidari, seu alias quomodolibet infringi, retardari, annullari, seu per Nos, et successores Nostros Romanos pontifices pro tempore existentes, ac Sedem praefatam, seu S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vice legatos, dictaeque Sedis nuncios, vel quosvis alios, quavis auctoritate fungentes, suspendi, revocari, restringi, limitari, ad viam, et terminos juris reduci, seu adversus illas restitutionis in integrum, apositionis oris, aut aliud quodcumque juris, seu facti, aut gratiae vel justitiae remedium impetrari, aut alias etiam motu proprio concedi, seu illis etiam in aliquo derogari, aut quidquam aliud in contrarium disponi ullatenus posse, nec illas, sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam, ut praefertur, aut alias quomodolibet etiam per cancellariae praedictae regulas, et constitutiones apostolicas praefatas, pro tempore factis, et faciendis, ac concessis, et concedendis comprehendendi, vel confundi, sed semper ab illis excipi, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum, et

validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data per futuros, et pro tempore existentes capitulum, et canonicos, et beneficiatos praedictae regiae cappellae in collegiatam ecclesiam, ut praefertur, erectae, quodcumque eligenda concessas esse, et fore, suisque plenarios, et integros effectus sortiri, et sic ab omnibus censeri; et ita per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac praedictae S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vice legatos, dictaeque Sedis nuncios praefatos, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definiri debere; et quidquid secus, super his, a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum, atque inane decernimus.

§. 16. Ad hoc autem, ut omnia, et singula supradicta a Nobis disposita, atque ordinata, et in praesentibus contenta, et expressa debitis modo, et forma opportuna executioni demandentur, ac perpetuis futuris temporibus, ab omnibus, et singulis firmiter, et inviolabiliter observentur; eadem archiepiscopo Elhorensi nunc, et pro tempore existenti praefato per praesentes committimus, et mandamus, ut ipse inspectis prius praedicti archidiaconatus de Regoa, liberis redditibus, ac thesauriatus de Barcellos, ac supradictorum beneficiorum vacantium ad praeaudatam unionem fructuum archidiaconatus, et thesauriatus, ac beneficiorum praedictorum fructus remanentibus obligationibus, et oneribus eisdem incumben-
Deposito esse
coram apostolice
Sede.

ut praefertur erectae modo, et forma superius expressis, consentia ipsius super his onerata applicet, et uniat, donec tantummodo compleatur summa dictorum sexmillium octingentorum quinquaginta septem ducatorum auri de camera huiusmodi, et juliorum duorum monetae Romanae cum dimidio alterius julii similis summae triginta millium cruciatorum monetae illius regni respondentium ultra supradictos mille, et quadrigentos circiter ducatos auri similes, quibus ipsa cappella in collegiatam erecta, jam de praesenti, ut praefertur, gaudet. Eidemque archiepiscopo Elbovensi, et in casu vacationis hujus ecclesiae, praedicto provisorio ipsius diocesis facultatem, ut ipse super quacunque quaestione, quae adversus eandem praemissa in huiusmodi executionis actu quomodolibet oriri poterit, servatis, quae fuerint de jure servanda, etiam definitivae, quacunque appellatione postposita, pronunciare possit, et valeat, apostolica auctoritate praedicta, concedimus, et impertimur.

Gregorius con-
traciorum.

§. 47. Non obstantibus generalis concilii, ac Nostra, et cancellariae praefatae regula de unionibus ad partes committendis, ac de exprimeudo in eis vero annuo beneficiorum ecclesiasticorum valore, nec non Lateranensis concilii novissime celebrati, uniones perpetuas nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, et quibusvis aliis etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus, universali-busque conciliis, editis, vel edendis, specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non cathedralium, et aliarum ecclesiarum in quibus beneficia, per Nos, ut praefertur, suppressa, et extincta forsitan fuerint, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis quibusvis superioribus, et personis quavis auctoritate fungentibus, aut dignitate fulgentibus, sub quibuscunque verborum tenoribus, et formis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, confirmatis, et pluries innovatis: quibus omnibus, et singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem

importantes, mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita, observata exprimerentur, et insererentur, eisdem praesentibus pro plene, et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, latissime, et plenissime, ac specialiter, et expresse, nec non opportune, et valide ad praemissorum validissimum effectum, hac vice dumtaxat motu, scientia, et potestatis plenitudine, harum quoque serie derogamus, caeterisque contrariis quibuscunque.

§. 48. Nos enim cum per similes alias literas incipiens « *Romanorum pontificum* » anno tertio pontificatus Nostri, quartodecimo kalendas januarii datas, ipsius regiae cappellae in collegiatam ecclesiam erectionem certis modo, et forma dispozerimus, cunctae omnia ad ejusdem collegiatae erectionem spectantia per praesentes integre, ac plenarie statuamus; primodictas literas Nostras, salva tamen et integra manente suppressione, si qua vigore ipsarum literarum peracta jam fuerit, aliquorum beneficiorum, illorumque dictae cappellae in collegiatam erectae applicationes, nullas et invalidas, nulliusque roboris, vel momenti censendas declaramus, perinde ac si nunquam fuissent emanatae.

§. 49. Volumus autem, ut praesentium literarum exemplis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et personae in ecclesiastica dignitate constitutae sigillo obsignatis, eadem prorsus fides ubique locorum adhibeatur, quae ipsis originalibus adhiberetur si essent exhibitae vel ostensae.

§. 20. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae suppressionis, extinctionis, erectionis, unionis, annexionis, applicationis, concessionis, indulti, commissionis, licentiae, et facultatis impartitionis, reservationis, concessionis, assignationis, decreti, deputationis, atque derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus, se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno

Revocatio per
cedentem li-
terarum.

Fides habenda
transumptis

Sanctio pen-
alis

Incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo sexto, quinto kalendas aprilis, pontificatus Nostri anno septimo

CCCCXVIII.

Dignitatibus, et canonicis ecclesiae cathedralis Brixiensis indulgetur, ut loco almutiarum gestare valeant cappam magnam violacei coloris cum pellibus armellinis tempore hyemali, et cottam, et rocchetum aestivo tempore.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

§. 1. Quantum venerationis vel ipsa sacra indumenta Christifidelium animis ingerere valeant optime tenens Apostolica Mater Ecclesia, non modo varias pro festorum varietate sacerdotibus suis in sacris faciendis praescripsit vestes, sed etiam iis ministris, qui almae veluti Sionis aemuli in templis magis conspicuis divinas laudes quotidie concinunt peculiaria, atque ad eorum dignitatem exprimendam aptissima insignia deferenda concessit.

Expositio pro
eius.

§. 2. Cum itaque scilicet dilecti filii capitulum, et canonici cathedralis ecclesiae Brixiensis Nobis nuper exponi fecerunt, cathedra ipsa in qua tres dignitates, decem canonici, et novem cappellani existunt, antiquitatis laude, sacerdotum probitate, et doctrina, populi christiani frequentia, et devotione valde floreat, multum honorificentiae, et splendoris ad ipsam accederet, ac divinus cultus, fideliumque devotio majora suscipere incrementa, si ejusdem ecclesiae dignitates, canonici, et cappellani novis insignibus, et honorificentis per Nos, et hanc apostolicam Sedem donentur, Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tunc considerandum.

§. 3. Nos igitur eosdem exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo,

et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinatis, modernis, et pro tempore existentibus dignitatibus, et canonicis dictae Brixiensis cathedralis ecclesiae, ut ipsi loco almutiae, quam adhuc deferre consueverunt, cappam magnam violaceam, vulgo di saja ponnazza, cum asulis, et globulis sericis cremisini coloris, et cum pellibus armellinis supra rocchetum hyemali, aestivo autem tempore ipsum rocchetum, et cottam, seu cappam magnam sine pellibus hujusmodi ad instar canonicorum aliarum cathedralium ejusdem provinciae, cappellani autem cottam, et almutiam ex pellibus armellinis maculatis tam in ecclesia praedicta, quam extra eam in quibusvis processionibus, aliisque functionibus, et actibus publicis quibuscumque gestare, illisque respective uti; ac praeterea iidem dignitates, et canonici crucem auream forma, et magnitudine ab episcopali cruce prorsus discrepantem funiculo serico nigro alligatam cum flocco pariter nigro e collo pendentem etiam privatim deferre libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica, tenere praesentium concedimus, et indulgemus, dictosque dignitates, et canonicos, et cappellanos desuper a quocumque impeliri, molestari, et perturbari nullatenus posse, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contingerit attentari, decernimus.

Reversio con-
tractuum

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dictae ecclesiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima octava martii millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

Dat. die
1 aprilis
1806
anno VII.

CCCCXIX.

Revocantur nonnulla rescripta obreptionis, et subreptionis extorta super commutatione testamenti Ignatii Michaelis Giarve patriarchae Antiocheni.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam.

Memoratur
que fuerit di-
agnoscitur testa-
mentum patri-
archae Antio-
cheni, et
quomodo rescri-
pta commutata

§. 1. Accepimus nuper, venerabiles fratres Nostros S. R. E. cardinales nogeris de Propaganda Fide praepositos decreto die decima nona Septembris MDCCCLXXXI. ab eis edito duo approbasse, et confirmasse hoc: Ignatii Michaelis Giarve patriarchae dum viveret Antiocheni Syrorum testamenta, atque his pontificiae etiam auctoritatis robur accessisse per apostolicas in simili forma Brevis die xxii. maij MDCCCLXXXVII. expeditas literas, prout eisdem in literis, quarum tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter expresso, et inserto haberi volumus, fusius contineri perhibetur. Accepimus item, hinc alia subinde ab eodem patriarcha condita testamenta fuisse, ac eodem cardinales, quibus posteriora isthaec testamenta pro eorum confirmatione, aut iurmutatione, vel declaratione aliqua fuere post testatoris mortem exhibita, mutare hisce etiam perspectis iudicasse ac decrevisse rata, et firma in omnibus ista quoque, periode ac alia duo priora, habenda esse. Quamquam vero iisdem in testamentis cautum esset, ut duo capita peruniarum collocata a patriarcha praedicto in hac urbe Nostra, alterum scilicet scutatorum ter mille et octingentorum penes annonae frumentariae cameram, alterum autem scutatorum mille, et quingentorum apud Propagandae Fidei congregationem, tum etiam numerorum huiusmodi annui fructus ad monasterium s. Mariae Liberatricis in Kersroano libere pertinerent; nihilominus nulla Nobis facta mentione de supradictis testamentis obtentum fuit die xxi. octobris MDCCCIV. rescriptum Nostrum, quo recensita pecuniarum capita adversus apertam voluntatem patriarchae testatoris succedentem declaratur spectare; Nobis idcirco supplicatum hu-

militer est, ut opportune hae in re providere, ac benigne ut infra indulgere dignaremur.

§. 2. Nos igitur toto, quo cum Domino possumus studio uniuscujusque jura sarta tecta servare, et ab omni etiam fraude et laesione vindicare cupientes, de praedictorum venerabilium fratrum consilio, praevia memorati rescripti utpote obreptionis, et subreptionis vitio laborantis abrogatione, quemadmodum auctoritate apostolica tenore praesentium illud abrogamus, nullumque, ac irritum facimus, et declaramus; deinde ut eo minime obstante praedicta duo pecuniarum capita in omnibus et per omnia juxta disponentis mentem praedicto monasterio s. Mariae Liberatricis in Kersroano perpetuo firmiter ac omnino libere addicta mancant, atque manere debeant, atque annuos illorum fructus ii, ad quos pertinet aut pertinebit pro tempore, plenarie ad formam testamentariae dispositionis ejusdem patriarchae exigant, auctoritate et tenore praedictis concedimus, volumus, atque decernimus. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatoris die prima aprilis millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

Pravus rescri-
pti perinde
ita declarare
auctoritate
satis tenore

CCCCXX.

Dat. die
1 aprilis
1806
anno VII.

Dismembratio villae Turris Laurenzetiae Tudertinae diocesis a parrocchia s. Faustini, illiusque incorporatio parocchiae Collis Petracii.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum universitatis et hominum villae Turris Laurenzetiae Tudertinae diocesis expositum Nobis fuit, quod alias infrascripta venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium congregatio ad consulendum spirituali incolarum dictae villae utilitati, attentisque sedulis venerabilis fratris episcopi Tudertini relationibus super dismembratione a

Expositum pro
curia.

primaeva dictae villae paraecia s. Faustini per milliarium distante, et incorporatione ejusdem viciniori paraeciae Collis Petracii, proposito in ipsa congregatione dubio «*An, et quomodo sit locus dismembrationi, et respective unioni in casu etc.*», eadem congregatio, exponentium precibus inhaerendo decretum edidit sequentis tenoris, videlicet.

Die xxiv. novembris MDCCCIV.

Rescriptum
ad rem totam
a s. congregatione
Concilii

§. 2. Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium concilii Tridentini interpretum respondit affirmative, assignatis annuis scutis viginti in fundis paraeciae sancti Faustini arbitrio episcopi, et notificetur ministris datariae apostolicae, proindeque benigne commisit episcopo Tuderino, ut veris existentibus narratis pro suo arbitrio, et consuetudine incolas Turris Laurezettae a paraecia s. Faustini dismembrare, nec non paraeciae castri Collis Petracii unire possit, et valeat, assignando ejus parochia pro tempore annua scuta viginti in tot fundis ad paraeciam sancti Faustini spectantibus, et praesens decretum notificari mandavit ministris datariae apostolicae.

Loco ✠ Signi

Ph. card. Carandini praefectus

E. De Gregorio sec.

Confirmatio
scripti.

§. 3. Cum autem, sicut dicti universitas, et homines exponi iterum Nobis fecerunt, ipsi praeinsertum decretum, quo firmius subsistat, et servetur exactius apostolicae confirmationis Nostrae patrocinio communiri plurimum desiderat; Nos ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, decretum praeinsertum, atque omnia et singula in eo contenta, et expressa auctoritate apostolica tenore praesentium confirmamus, et adprobamus, illique inviolabilis, et

perpetuae firmitatis robur adiiicimus, ac omnes, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper in eo quomodolibet intervenerint, supplemus et sanamus.

§. 4. Decernentes ipsas praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari: sique in praemissis, per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, nec non quateenus opus sit, dictarum paraeciarum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die prima aprilis millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

Clausula sub-
lata et decern-
tum irritum.

Delegatio cog-
natorum.

Del. die
5 aprilis
1806
Anno VII.

CCCCXXII.

Dismembratio nonnullarum ecclesiarum a jurisdictione archiepiscoporum Bononiensis, et Mediolanensis, eorumque unio dioecesi Parmensi.

Pius Episcopus

Servus servorum Dei

Dilecto filio Nostro Joanni Baptistae tituli sancti Onuphrii Sanctae Romanae Ecclesiae presbytero cardinali Caprara nuncupato, Nostro et Sedis apostolicae ad charissimum in Christo filium Nostrum Neapolitani Galliarum imperatorem de latere legato salutem, et apostolicam benedictionem.

Expositio pro-
cur.

§. 1. **Expositum cum Nohis fuerit ex parte charissimi in Christo filii Nostri Neapolitani Galliarum imperatoris, quod valde opportunum ad populorum commoditatem foret, si inscriptae episcopales ecclesiae in territorii modo ejusdem Neapolitani imperio subjectis existentes, videlicet Parmensis, Placentina, Burgi sancti Donnini, et Saonenensis, metropolitanae ecclesiae Januensis, nec non Vintimiliensis respective ecclesiae metropolitanae Aqnensis respectivis archiepiscoporum jurisdictionibus subicerentur; atque insuper praevia suppressione ordinariae quasi episcopalis jurisdictionis huc usque exercitae ab abbate saecularis abbatae Guastallensis nuncupatae nullius dioecesis apostolicae Sedi immediate subjectae ipsius abbatae territorium episcopali ecclesiae et dioecesi Parmensi uniretur, ac subiceretur.**

Tenor decre-
tae divisionis
et respectu
mixtae.

§. 2. Gravibus idcirco attentis circumstantiis, ipsius imperatoris votis hac etiam in parte benignè annuentes tibi, dilecte fili Noster, specialem tribuimus potestatem, ut praevio inscriptorum archiepiscoporum, eorumque metropolitanae ecclesiarum, capitulorum, nec non episcoporum, et abbatum respectivo consensu apostolica speciali delegata auctoritate ecclesias Parmensem, Placentinam, et Burgi sancti Donnini praefatas a metropolitico archiepiscopi Bononiensis jure, atque pariter Saonensem et Vintimiliensem ecclesias prae-

dictas ab eodem jure archiepiscopi Mediolanensis, quibus ad praesens subsunt abdicando, Parmensem videlicet, Placentinam, Burgi sancti Donnini, et Saonensem archiepiscopalis ecclesiae Januensis, Vintimiliensem vero, praefatae ecclesiae archiepiscopalis Aqnensis, respectivis juribus metropolitici in consueta forma subicias, atque supponas: ac praeterea territorium supradictae abbatae Guastallensis, una cum ejus clero et populo, a quacumque moderni abbatis jurisdictione liberes, atque eximas, illudque omnimodae ordinariae jurisdictioni, et superioritati moderni, et pro tempore existentis episcopi Parmensis perpetuo unias, et adicias; cum hoc tamen quod per antedictam ordinariam, et quasi episcopalis jurisdictionis, suppressionem, nihil aliud hodierni Guastallensis abbatis canonicae existentiae nunquam detractum censatur.

§. 3. Nos enim ad hujusmodi effectum omnes et singulas tibi necessarias, et opportunas facultates quolibet acta et decreta in una sen pluribus vicibus conciliandi, et expediendi ad plenariam hujus Nostrae voluntatis habendam executionem, tribuimus, atque impertimur; quaeque per te vigore praesentium statuta, et ordinata fuerint, ab omnibus, ad quos spectat, et pro tempore quomodolibet spectabit in posterum observari precipimus, atque mandavimus.

Mandatum ad
rem ducem
curialis alic-
tore legito.

§. 4. Non obstantibus quibuscvis constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non Parmensis, Placentinae, Burgi sancti Donnini, Saonenensis, Vintimiliensis, ac abbatae praedictae, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo sexto, nonis aprilis, pontificatus Nostri anno septimo.

Derogatio con-
stitutionum.

Dat. die
5 aprilis
1806
Anno VII.

CCCCXIII.

Disuembratio nonnullarum ecclesiarum a jurisdictione respectivorum archiepiscoporum, earumque subiectio ecclesiae archiepiscopali Januensis.

Pius Episcopus

Servus servorum Dei

Dilecto filio Nostro Joanni Baptistae tituli sancti Ouphrii Sanctae Romanae Ecclesiae presbytero cardinali Caprara nuncupato, Nostro et Sedis apostolicae ad charissimum in Christo filium Nostrum Neapolitanum Galliarum imperatorem de latere legato salutem, et apostolicam benedictionem.

Expositio
pro-
cum.

§. 1. Expositum cum Nobis fuerit ex parte charissimi in Christo filii Nostri Neapolitanis Gallorum imperatoris, quod valde opportunum ad populorum commoditatem foret, si infrascriptae episcopales ecclesiae in territoris modo ejusdem Neapolitanis imperio subiectis existentes, videlicet Parmensis, Placentina, Burgi sancti Donnini, et Saonensis, et Luensis Sarzanensis metropolitanae ecclesiae Januensis, nec non Vintimiliensis respective ecclesiae metropolitanae Aquis respectivis archiepiscoporum jurisdictionibus subicerentur.

Tener decretum
dissensu
brationis, et re
spectivae in
corpore sententiae.

§. 2. Notis idcirco ejusdem imperatoris hac etiam in parte benigne annuentes tibi, dilecte fili Noster, specialem trihuimus potestatem, ut praevisis infrascriptorum archiepiscoporum, eorumque metropolitanarum ecclesiarum, capitulorum, nec non episcoporum respectivo consensu apostolica speciali delegata auctoritate ecclesias Parmensem, Placentinam, et Burgi sancti Donnini praefatas a metropolitico archiepiscopi Bononiensis jure, atque pariter Saonensem, et Vintimiliensem ecclesias praedictas ab eodem jure archiepiscopi Mediolanensis, quibus ad praesens respective subsumt abdicando, Parmensem videlicet, Placentinam, Burgi sancti Donnini, et Saonensem archiepiscopalis ecclesiae Januensis, Vintimiliensem vero, praefatae ecclesiae archiepiscopalis Aquis respectivis juribus metropolitico in consueta forma subicias, at-

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 84.

que supponas: ac praeterea si ita in Domino expedire judicaveris eidem metropolitico Januensis archiepiscopalis ecclesiae antedictae juri, etiam Luensem et Sarzanensem perpetuo invicem canonice unitas ecclesias, usque ad praesens sub immediata sanctae hujus Sedis subiectione existentes simili auctoritate pariter suppositas, atque subiectas in posterum esse declares.

§. 3. Nos enim ad hujusmodi effectum omnes et singulas tibi necessarias, et opportunas facultates quaelibet acta et decreta in una, seu pluribus vicibus faciendi, et expediendi ad plenariam hujus Nostrae voluntatis habendam executionem, tribuimus, atque impertimur; quaeque per te vigore praesentium statuta, et ordinata fuerint, ab omnibus, ad quos spectat, et pro tempore quomodolibet spectabit in posterum observari praecipimus, atque mandamus.

Mandatum ad
aero d'atom
ordinati alio-
tuo legito.

§. 4. Non obstantibus quibuscumque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non Parmensis, Placentinae, Burgi sancti Donnini, Saonensis, Vintimiliensis, ac Luensis Sarzanensis respective ecclesiarum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice damtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo sexto, nonis aprilis, pontificatus Nostri anno septimo.

Derogatio cen-
trationis.

Dat. die
15 aprilis
1806
anno VII.

CCCCXXIV.

Dispensatio a choro per tres menses
: quolibet in anno favore canonico-
rum ecclesiae collegiatae de terra
Podi-Bonitii Collensis dioecesis.

Venerabili fratri
Episcopo Collensi

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem, et apostolicam
benedictionem.

Expositio per
eum.

§. 4. Nuper exponi Nobis fecerunt dilecti filii praepositi, atque canonici ecclesiae collegiatae Assumptionis Beatae Mariae Virginis de terra Podi-Bonitii Collensis dioecesis, quod ipse praepositus nulla gaudet praehemia, valde autem tenui potiantur canonici, qui tamen omnes vi fundationis quotidiano chori adstringuntur servitio absque ulla prorsus relaxatione; quod ipsi minus quidem gravare perferrent, nisi iugi eorum chori insalubritas quonque roeli ac loci, ubi degunt, arderet. Hinc ut aliquid nanciscantur otii, quo suae consulant valetudini, per tres menses in anno se a choro vacare posse, absque ulla tamen distributionum iactura, vehementer desiderant; eo vel magis quod sex exstant mansionarii, per quos sat bene poterit chori omnis quotidie impleri. Quare Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tenor concessio-

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes, eorumque singulos specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus huiusmodi irritati, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut constito tibi de narratis, eisdem exponentibus, eorumque etiam successoribus in futurum petitam facultatem tres per menses dumtaxat singulis an-

nis a choro vacandi, et tempore vacationis omnes, et singulos fructus, redditus, et proventus, nec non distributiones a solis praesentibus percipi solitas, caeteraque omnia ratione praepositorae, et canonicatum praedictorum quomodolibet ad eos spectantia, perinde ac si runctis chori ecclesiaeque functionibus interessent, integre percipiendi, ita tamen ut ipsi vacatione huiusmodi per annum a te praefigendum solunnunodo perfruantur, et eorum tres, aut duo prout satius in Domino visurum sit tibi, choro, dum alii vacant, semper assistant, rum mansionariis praedictis, tum et nemo ipsorum non adsit in quadragesima et solemnioribus anni festis, auctoritate Nostra apostolica pro tuo arbitrio et conscientia impertiaris.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac fundatione praememorata, cui ad praemissorum effectum specialiter, ac expresse derogamus, nec non dirtae collegiatae ecclesiae etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima quinta aprilis millesimo, octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

Theropiasen-
dorum.

CCCCXXV.

Dat. die
18. aprilis
1806.
anno VII.

Declarationem nullarum literarum apostolicarum diversis temporibus editarum super unione nonnullorum monasteriorum ordinis Cisterciensis existentium in ditione Parmensi.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 4. Tria monasteria Cisterciensis ordinis in ditione Parmensi existentia, (quibus postea quantum adiunctum est, idest monasterium Florentinae) rec. mem. Pius pp. VI. praedecessor Noster, apostolicis suis in forma brevis die xxvi. septembris MDCLXXXVI. editis literis, a provincia Longobardiae, cui antea co-

Monasteria
litae a pro-
decessore in-
tae super unio-
ne monaste-
riorum.

palabantur, in Romanam ejusdem ordinis provinciam transtulit, cooptavitque tali quidem unione, ac nexu, ut sicut in iisdem enunciatur literis, deinceps per tria illa monasteria cum aliis ejusdem Romanae provinciae una dumtaxat provincia constitui absque distinctione nationum, ac monachi omnes trium illorum monasteriorum tamquam professi in provincia Romana haberi, et censeri deberent.

Declaratur
quibus sub
conditionibus
litterae hujus-
modi fuerint
positae cen-
santur.

§. 2. Hanc porro cooptationem, et unionem Nos per apostolicas litteras Nostras in simili forma brevis die xxi julii MDCCCI. expeditas, ita ratam habuimus, et confirmavimus, ut memoratae praedecessoris litteras in caeteris omnibus, (nonnullis enim ibi a Nobis derogatum, et nova plura ordinata fuerunt, et monasterium s. Crucis de Nostra alma urbe Romanae eidem provinciae adiunctum, et sexta voce numerus patrum regiminis auctus, et alternativa quaedam inter abbatem ejusdem monasterii, et procuratorem generalem memoratae provinciae praescripta) integras in suo robore quoad promiscuitatem religionum omnium tam praesistentium monasteriorum, quam adjunctorum sine ullo nationum discrimine ad quoscunque effectus permanere pronuntiaverimus.

Responsione
per Nos pene-
trante declar-
atione de re-
cto informatio-
nis.

§. 3. Verum enim vero alias apostolicas postmodum in pari forma brevis die iv. februarii MDCCCVI. obsignatas litteras dedimus, quibus, postquam variis provinciae Romanae indigentis providere curavimus, ea tunc arripita occasione sextam praedictam vocem, quippe quae circumstantiis monasteriorum Parmensium in alium jam mutatis, supervacanea evaserat, regimini ademimus, et quo ut haec magis intelligeretur ademptio, omnia, et singula, quae pro dictis monasteriis Parmensibus tantum tunc, prioribus nempe literis Nostris, per Nos sancita, et constituta fuerunt, revocare, et abolere addidimus. Ex hoc tamen additamento factum est contra, ut Parmenses monachos, quaedam ceperit dubitatio, atque formido, ne quid inde scilicet unio ipsorum cum Romana provincia passura sit detrimenti; qui propterea, ut Nobis nuper a dilecto filio abbate Angelo Maria Campagna eorum est nomine expositum, aliquam mentis No-

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 84.

strae declarationem ad suum animum ejusque jus quaesitum opportune tuendum vehementer desiderant, eisque humiliter precibus a Nobis efflagitant.

§. 4. Nos igitur, quibus nil sane esse potest antiquius, quam ea, quae in regularium ordinum emolumentum constituta salubriter sunt, sarta tecta servare, praedictos monachos a quolibet metu, animique anxietate eripere, ac recreare cupientes, et specialibus favoribus, et gratiis prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innotatae existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, praevia abrogatione, quatenus opus sit, revocationis, et abolitionis superius enarratae, quemadmodum auctoritate apostolica tenore praesentium eam penitus abrogamus, deinde verba illa omnia, quae in memoratis literis Nostris revocationem, et abolitionem praecedentium litterarum respiciunt, de una, et sola sexta voce regiminis, quam tunc abstulimus, et nunc quoque ablatam volumus (sicuti nunc harum serie ablatam pariter volumus alterutram praedictam utpote ob eandem rationem inutilem factam) esse intelligenda, atque ad hujusmodi vocem, seu vocis ablationem tantummodo referenda, ita ut unio, et incorporatio monachorum Parmensium cum Romana provincia Cistercensi eodem plane modo, ac per memoratum praedecessorem de tribus monasteriis, per Nos vero de quatuor praescriptis fuit, jugiter perseverare, firmiterque vigere debeat, omnesque, et singuli dicti monachi perinde ac Romanae provinciae professi semper reputari, semperque cunctis, et singulis juribus, privilegiis, gratiis, atque indultis in Romana provincia haberi, et gauderi solitis indiscriminatum cum reliquis Romanae ipsius provinciae monachis uti, frui, et gaudere, nec non ad munera, et officia quaecumque, si qualitatibus per constitutiones requisitis polleant, et alias canonice eligantur, eligi, et renun-

Tenore declar-
ationis, qua
sarta tecta ser-
vantur jura,
et privilegia
monachorum
Parmensium.

ciari, eaque assequi, ac per tempus a constitutionibus praefinitum illis fungi libere, ac licite possint, et valeant, auctoritate, et tenore praesentis declaramus, statuimus, atque praecipimus, salva, servataque in caeteris forma, et dispositione literarum tum praedecessoris, tum Nostrarum, de quibus supra meminimus.

Deputatio res
auctoritatis apostoli-
cae.

§. 5. Quocirca dilecto filio Nostro Julio Mariae S. R. E. presbytero cardinali de Somalia nuncupato praedicti ordinis protectori, de cuius prudentia, et fide, ac religionis zelo plurimum in Domino confidimus, per praesentes committimus, ut pro debita harum literarum executione, et effectu eas publicet, seu publicari faciat, atque omnia in eisdem contenta adamassim observari curet, et studeat; Nos enim illi quamcumque necessariam, et opportunam ad id facultatem supradictis auctoritate, et tenore tribuimus, ac inperimus.

Consula au-
tem, et de-
cretum irre-
tentum.

§. 6. Decernentes eisdem praesentes literas formas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio con-
trariis.

§. 7. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non provinciae, et monasteriorum praedictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse

derogamus, caeterisque contrariis quibuscunque.

§. 8. Volumus autem, ut praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae, vel procuratoris generalis dicti ordinis munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae habetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud s. Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima octava aprilis millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

Fides habenda transumptis.

CCCCXXVI.

Beatificatione ven. servi Dei Francisci de Hieronymo sacerdotis professi Societatis Jesu.

Dat. die
7 maii
1806.
Anno VII.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. Quae nova semper a Domino instantantur exempla virtutum, haec fere omnia simul in uno Dei servo Francisco de Hieronymo renovata videmus. Ipse namque coelestibus benedictionibus praeventus puer cum ab ineptiis et nugis prorsus abhorrebat, tum in templis, et oratoriis frequens erat devotus ad Deum preces effundens. Perspectis autem ejus supra aetatem virtutibus, vix duodennis in quorundam evangelicorum operariorum contubernium est admissus, atque inter eos tantam modestiam cum tanta morum severitate, ingenique felicitate conjunctam praetulit, ut non modo fuerit cognomine angelus appellatus, sed adhuc etiam adolescens in catechizando suae patriae Grottoleorum populo adhibitus. Mox vero Neapolim profectus literis impensius operam dedit, et in sacro, civilique jure cognoscendo ita est diligenter versatus, ut non mox post publicos honores, laureamque fuerit consequutus; atque interim de virtute in virtutem progrediens, per inferiores ordinum gradus ad presbyteratum ascenderit. Deinde eadem in

Laudes venerabilis acri
Duo.

urbe eo tempore Societatem Jesu ingressus evangelicae perfectionis iter tanto animi fervore suscepit, et peregrinatus, ut cum plurimorum sanctorum virorum, tum maxime sibi cognominum praecipuas virtutes, et charismata habuisse vulgo diceretur. Sanctum vero Franciscum Xaverium peculiarem missionum suarum constituerat patronum, ac suimet exemplum, ad quod se prorsus fingeret, quem ita in omnibus aemulatus est, ut Xaverius ipse Franciscus in Francisco de Hieronymo revivisse videretur. Martyrii desiderio aestuans, superiores vehementer, ac saepius rogabat suos, ut eum ad afferendum evangelicae veritatis lumen effratis quibusque gentibus in Indias dimitterent. Neapoli tamen retentus, atque sacris missionibus, aliisque spiritualibus hujusmodi officiis addictus, licet debili corporis valetudine uteretur, mirum sane quot labores quadraginta annorum spatio, quo hunc apostolicis muneribus sine intermissione functus est, pertulerit, quot civium odia restinxerit, quot homines ad bonam frugem, quotque mulieres ad honestatem, ac etiam regularis vitae perfectionem intra Gynaeceorum claustra annectendum adduxerit. Cursu denique consummato, fideque servata, ad sibi repositam in coelis coronam accipiendam laetus evolavit annos quatuor natus supra septuaginta.

§. 2. Quoniam autem, tot tantarumque servi Dei virtutum exempla, quae maximam conevis utilitatem attulerant, praesentis quoque, et futurorum aetatum hominibus prodesse possunt; Nos, qui ex divina dispositione Dominico gregi, meritis quamquam, viribusque impares, praesidemus, apostolicae servitutis Nostrae esse ducimus tanti viri honorem, et venerationem, quantum Nobis ex alto conceditur, promovere ad maiorem Dei gloriam, et fidelium omnium incitamentum, eorum in primis, qui ad Domini vineam excoleudam fuerint vocati. Atque eo libentius in hanc sententiam devenimus, quod speramus fore, ut hic Dei servus debitis sibi honoribus affectus in terris peroptatam pacem et tranquillitatem universo christiano populo impetret in coelis. Cum itaque mature diligenterque discussis et perpensis per congregationem venerabilium fratrum No-

strorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum prorsus hujus sanctae Sedis licentia conferitis super vitae sanctitate, et virtutibus item theologicis, quam moralibus in gradu heroico, quibus servum Dei Francisum de Hieronymo sacerdotem professum tunc temporis Societatis Jesu multipliciter claruisse, et super miraculis, quae ad ejus intercessionem ad manifestandam hominibus ejus sanctitatem a Deo edita et patrata fuisse dicebantur, eadem congregatio coram Nobis constituta, auditis etiam consultorum suffragiis, uno spiritu, unaque voce censuerit, posse, quandoquidem Nobis videretur, praedictum Dei servum beatum declarari rum consuetis iudiciis, donec ad actum sollemnis illius canonizationis deveniatur.

§. 3. Hinc est, quod Nos piis Beatificatio. atque enixis totius congregationis Societatis Jesu, et nominatim presbyteri Alphonsi Muzzarelli hujus causae postulatoris supplicationibus Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de supradictae congregationis consilio et assensu, auctoritate apostolica, tenore praesentium indulgemus, ut ilem servus Dei Franciscus de Hieronymo in posterum beati nomine nuncupetur, ejusque corpus, et reliquiae venerationi fidelium (non tamen in processionibus circumferendae) exponantur, imagines quoque radiis, seu splendoribus exornentur, ac de eo quotannis die xi mensis maii recitebatur officium, et missa de communione confessorum non pontificum, cum orationibus a Nobis approbatis juxta rubricas breviarii, et missalis Romani.

§. 4. Porro recitationem officii, et missae celebrationem hujusmodi, Concessio missae, et officii proprii. fieri concedimus in iis locis dumtaxat, in quibus congregatio Societatis Jesu auctoritate apostolica restituta reperitur, nec non in civitatibus, et diocesisbus Tarentina, et Neapolitana, in quarum prima servus Dei natus est, in altera vero ipse praefata die xi. maii decessit, ab omnibus utriusque sexus christifidelibus tam saecularibus, quam regularibus, qui ad horas canonicas tenentur, et quoad missas etiam ab omnibus sacerdotibus ad ecclesias, in quibus festum peragitur, confluentibus. Praeterea primo dumtaxat anno a datis

*Judicium de
quod virtutibus
latus a sacra
congregatione
Rituum.*

hisceliteris inchoando in ecclesiis congregationis Societatis, civitatum, et diocesis antedictarum solemnia beatificationis ipsius servi Dei cum officio, et missa sub ritu duplici majore die ab ordinariis respective constituenda, postquam in basilica Nostra sancti Petri in Vaticano celebrata fuerint eadem solemnia, pro qua re diem xi. sequentis maii assignamus, pariter celebrandi facimus potestatem.

Derogatio constitutionum, et fides habenda transumptis.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac decretis de non cultu editis, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut eandem litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu secretarii dictae congregationis cardinalium subscriptis, et sigillo praefecti ejusdem congregationis munitis eadem prorsus fides ab omnibus, et ubique tam in judicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatoris die secunda maii millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

IN FESTO

B. FRANCISCI DE HIERONYMO

Sacerdotis professi
Societatis Jesu

Oratio

Preces recitandas in festo ejusdem beati

§. 6. Deus, qui beatum Franciscum, ad animarum salutem, exemplum verbi tui praeconem effecisti; ejus nobis intercessionem concede, ut legis tuae mandata et jnger scrutemur in corde, et fideliter operibus exequamur. Per Dominum etc.

Secreta

Munera, Domine, quae de tua bonitate suscepimus pro beati Francisci commemoratione devote tibi offerimus, suppliciter deprecantes, ut bona etiam opera de tua clementia suscipiamus, quibus justitiam tuam placare possimus. Per Dominum etc.

Postcommunio

Mensae tuae, Domine, salutare mysterium, beato Francisco confessoro tuo intercedente, corda Nostra purificet; ut nihil in nobis quod pinias, sed quod coronare possis invenias. Per Dominum etc.

DECRETUM

NEAPOLITANA

§. 7. Sanctissimus Dominus Noster Pius VII. pont. max. humillime supplicante Rev. sacerdote d. Alphonso ex comitibus Muzzarelli poenitentiarum apostolicae theologiae postulatore causae beati Francisci de Hieronymo sacerdotis professi Societatis Jesu, referente R. P. D. Hieronymo Neapolitano fidei promotore, superscriptas orationes proprias ab eminentissimo et reverendissimo domino card. de Somalia Sanctitatis Suae in urbe vicario, sacrorumque rituum congregationi praefecto, et a praedicto promotore fidei revisas in die solemnibus beatificationis ipsius beati Francisci de Hieronymo, necnon subinde ab iis, quibus ex literis apostolicis in forma brevis de eadem beatificatione peragenda expediendis jus recitandi officium, et missam in ejusdem beati honorem datum erit, legi posse benigne idulsi; quibuscumque in contrarium non obstantibus. Die 26. aprilis 1806.

Approbatio divinis orationum.

Julius Maria card. de Somalia
S. R. C. praefectus

Loco & Sigilli

J. de Carpinea S. R. C. secretarius.

CCCCXXVII.

Est. die
9 mai
1806
anno VII.

Provisiones susceptae super forma servanda in electionibus dignitatum, et canonicorum in ecclesia cathedrali Minoricensi.

Pius Episcopus

Ad perpetuam rei memoriam.

Memorator
erectio facta a
Pio VI. anno
MDCCXCV.

§. 4. Alias felicitis recordationis Pius pp. VI. praedecessor Noster per suas sub plumbio expeditas literas decimo kalendas augusti anno incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo nonagesimo quinto ecclesiam cathedrali in Minoricensi insula, et sedem episcopalem pro uno episcopo Minoricensi nuncupando, una cum suo capitulo ad formam aliarum episcopaliū ecclesiarum in Hispaniarum regnis existentium erexit.

Expositio quo
modo in litteris
pro erectione
latis consuetudine
fuerit praestatio-
ni praebenda-
rum.

§. 2. Et in praefati Pii praedecessoris literis ea inter alia praescripta dignoscuntur, quae ad provisionem canonicatum et archipresbyteralis, magistralis, poenitentiariae et doctoralis respective praebendarum, in eorum et earum respective vacationum eventibus servanda erunt his verbis videlicet « Ac praeterea quod
« ties cantoratum, ac primodictum,
« et primodictam archipresbyteralem, ac secundodictum, et tertium
« dodictam magistralem, ac tertiodictum, et tertio dictam poenitentiarium, ac quatuordictum, et
« quatuordictam doctoralem, aliosque
« canonicatus, et officii, et gratiae, ut
« praefertur, respective nuncupandas
« praebendas per Nos, ut praefertur
« erectum, et erectos, ac erectas, in
« quatuor anni mensibus ordinario
« loci reservatis respective vacare
« contigerit, quod illius, et illorum,
« ac illarum respective provisiones
« ad futurum, et pro tempore existentem episcopum Minoricensem
« spectet; quo vero ad praedictos tres
« canonicatus archipresbyteralem, ac
« magistralem, et poenitentiarium
« nuncupandas praebendas, si illi in
« mensibus Sedi apostolicae reservatis vacaverint; quod post habitum
« ab eodem ordinario loci, ad formam decretorum concilii Tridentini concursus trium personarum
« magis idonearum in dicto concur-

« su approbatarum elenchus, primo, dicto Carolo regi, ejusque successoribus Hispaniarum regibus catholicis pro tempore existentibus praedictis sit transmittendus, ad hoc, ut ab eodem Carolo regi, ejusque successoribus hujusmodi, una ex iis vigore infrascriptae reservationis queat seligi, quodque reliquorum pariter canonicatum, et officii nuncupandarum praebendarum per Nos, ut praefertur, erectorum, et erectarum quovis tempore vacaturorum, et vacaturarum, respective provisiones per contentionem aut publicum concursum intra modum stricti juris coram pro tempore existente episcopo Minoricensi, dictaeque cathedralis per Nos, ut praefertur, erectae dignitates pro tempore obtinentibus, et canonicis habendum, et juxta leges, mores, aut consuetudines aliarum cathedralium ecclesiarum in Hispaniarum regnis hujusmodi existentium fieri debeant apostolica auctoritate praefata declaramus.

§. 3. Cumque in praesentiarum dilectus filius eques Antuanus de Vargas y Laguna apud Nos, et apostolicam Sedem charissimi in Christo filii Nostri Caroli Hispaniarum regis catholici plenipotentiaris administret, ipsius Caroli regis nomine Nobis significaverit, quod supranarratae dispositiones, tam episcopum quam dignitates, et canonicos ejusdem cathedralis ecclesiae in varias adduxit dubitationes. An scilicet in vacatione canonicatus cum praebenda archipresbyterali, cui cura dilectorum filiorum ejusdem ecclesiae parochianorum inuinet animarum, quaeque praevio consueto examine erit providenda, contentio, sive concursus hujusmodi in apostolicae Sedis mensibus cum interventu, assistentia, et voto capituli pro consuetudine, et electione approbatorum, eidem Carolo regi, suisque successoribus praesentandorum, haberi debeat, vel tantum coram episcopo, suisque synodalibus examinatoribus, concursus hujusmodi sit habiturus, prout in provisione aliorum beneficiorum cum cura animarum expleatur, et episcopo tantum pertineat electio trium personarum ex approbatis magis idonearum quarum elenchus catholico regi transmittatur, idque ad formam

Exponente
datus sub
te asper ex
tione hanc
litterarum.

consuetudinis tam archiepiscopalis ecclesiae Toletanae, quam aliarum ecclesiarum episcopaliū in Hispaniarum regnis existentium in provisione beneficiorum eam cura animarum habita semper juri, et superioribus ordinibus debita relatione. Itemque an eveniente vacatione praebendarum, officii nuncupatarum, in iis mensibus, in quibus libere episcopo collatio pertinet, concensus hujusmodi sit explendus cum canonicorum assistentia, et quatenus haec ab eis sit praestanda, quae et cujus generis assistentia hujusmodi esse debeat: ac demum an in concursibus pro praebendarum hujusmodi officii provisione habendis, dum eorum vacatio in mensibus Sedis apostolicae eveniat canonici ipsi eorum suffragia conferre valeant in consultationem regi catholico exhibendam, vel si episcopus habita relatione votorum, et aliarum circumstantiarum, quae majorem concurrentium idoneitatem respiciant, ipse solus consultationem eandem explere debeat; idcirco idem eques Antonius administer regio quoque nomine, preces delulit Nobis ad tollendam omnem dubitationum ambiguitatem literas ejusdem Pii praedecessoris in hac parte declarare, sive novam in hisce rebus methodum praescribere de benignitate apostolica dignaremur.

Declaratio
quomodo sit
procedendum
in concursibus
electio pro
concedenda
provisione va-
cantium praebendarum.

§. 4. Ne itaque tam episcopo, quam canonicis cathedralis ecclesiae Minoricensis, in explendis concursibus hujusmodi, ullus quaestioni locus relinquatur, decernendo pronunciamus, et pronunciendo decernimus, quod eveniente vacatione canonicatus cum archipresbyterali nuncupata praebenda cathedralis ecclesiae Minoricensis in quocumque anni tempore illius provisio, praevio concursu juxta concilii Tridentini praescriptum, ac servatis ordinibus circa similia vigentibus, modoque, et forma adhiberi solita in provisionibus aliorum beneficiorum cum cura animarum in insula Minoricensi, habeatur. Vacantibus autem canonicatibus officii cum magistrali poenitentiaria, et doctorali respectivis praebendis quolibet pariter mense, praevio etiam concursu ad terminos justitiae, ab eodem episcopo cum voto dignitatum, et canonicorum eligantur, servatis reliquis omnibus, quae de jure, usu,

et consuetudine in ecclesiis regnorum Hispaniarum observantur, ac salvo item ejusdem regis jure nominandi, salvisque pariter iis, quae in nuperimo concordato inter felicis recordationis Benedictum pp. XIV. praedecessorem Nostrum ex una, et clarae memoriae Ferdinandum Hispaniarum regem catholicum ex altera partibus inito praescripta dignoscuntur.

Quoniam sub-
lata et decre-
tum irritum.

§. 5. Decernimus propterea Nostras hasce literas semper et perpetuo validas, et efficaces existere, suosque plenarios, et integros effectus sortiri et obtinere, et ita per quoscunque iudices ordinarios, vel delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vice legatos, dictaque Sedis nuncios judicari, et definiri debere, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi et interpretandi facultate, atque irritum et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate, sciantur vel igitur contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus praefatis literis ejusdem Pii praedecessoris Nostris, aliisque licet expressa mentione dignis, nec non praedictae ecclesiae Minoricensis, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet forsitan concessis: quibus omnibus, et singulis, tenore praesentium ad praemissorum validissimum effectum, specialiter, et expresse derogamus.

Delegatio eor-
um auctoritatis.

§. 6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae declarationis, pronunciationis, mandati, decreti, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire, si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Romae apud s. Mariam Majorem anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo sexto, septimo idus maii, pontificatus Nostris anno septimo.

Sancti petri.

CCCCXXVIII.

Die die
20 maii
1805
anno VII.

Electio ministri generalis ordinis minorum s. Francisci de observantia in regno Hispaniarum existentis iuxta reservationes factas in literis ad rem latis die xv. maii MDCCCIV.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam.

Reformator
reservationes
decretas in li-
teris die xv.
mai 1804.

§. 1. Inter caetera, quae in apostolicis Nostris literis die xv. maii anno MDCCCIV. datis, quarum initium est *« Inter graviores curas, ac sollicitudines »* a Nobis constituta sunt, ut regularium ordinum, ac praesentium eorum ipsorum ordinum partium, quae in dominiis carissimo in Christo filio Nostro Carolo IV. Hispaniarum regi catholico subjectis existunt, stabili conservationi difficillimis hisce dictorum ordinum temporibus consuleremus, atque ita uberrimos illos fructus Ecclesiae assereamus, qui ab ipsis ordinibus percipiuntur, illud etiam sancitum fuit quoad generalium, vicariorum item generalium, aliorumque infra eos majorum superiorum electiones (quas prima ab iis literis datis vice, attentis praesentis temporis circumstantiis, haud fieri posse sentiebamus ea ratione, quae in iisdem apostolicis literis praescripta est) ut in iis ordinibus, qui praesidem generalem haberent, is suo munere fungi pergeret, usque dum absolveretur tempus, quod ordinis sui legibus praestitutum est; ac si qui summo magisterio fungebatur, natione Hispanus esset, fieret a Nobis electio tum vicarii generalis, tum coelectorum superiorum majorum ordinis extra Hispaniam existentis; si vero summus ordinis magister Hispanus esset, a Nobis vicarius generalis, caeterique superiores majores Hispani constituerentur pro prima dumtaxat vice a datis illis literis.

Tunc electio-
nis.

§. 2. Quamobrem iisdem inhaerentes, quum Nobis de honestate morum, integritate vitae, prudentia, pietate, zelo, doctrina, caeterisque laudabilibus virtutum meritis constet, quibus commendatur dilectus filius Hilarius a Monte Magno ordinis fratrum minorum s. Francisci de observantia nuncupatorum ad praesens com-

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 84.

missarius generalis, eodem a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innotatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censentes, motu proprio, atque ex certa scientia, et matura deliberatione Nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine tenore praesentium in ministrum generalem praedicti sui ordinis eligimus, constituimus, et deputamus. Nobis interim reservantes electiones ad caetera majora munera ejusdem ordinis infra eam posita; atque ut idem minister generalis omnibus, et singulis juribus, facultatibus, praerogativis, auctoritate, gratiis, indultis, honoribus, et oneribus solitis, et consuetis, ac in praedicti sui ordinis statutis pro dicto officio praescriptis frui, et gaudere libere, et licite possit, et valeat, ac debeat, motu, et potestate similibus volumus, et declaramus.

§. 3. Mandantes propterea in virtute sanctae obedientiae, ac sub indignationis Nostrae, aliisque arbitrio Nostro intelligendis poenis, omnibus, et singulis dicti ordinis provincialibus, guardianis, aliisque superioribus, nec non professoribus, et personis, caeterisque ad quos spectat, et in futurum spectabit, ut ipsum Hilarium in ministrum generalem, ut supra deputatum, in hoc munere, illiusque libero exercitio iuxta tenorem praesentium recipiant, et admittant, eique in omnibus ad munera hujusmodi pertinentibus, et quomodolibet spectantibus prompte pareant, et obediunt, faveant, et assistant, ejusque salubria monita, et mandata humiliter suscipiant, et efficaciter edimplere procurent. In hoc autem munere a Nobis ut supra constitutus, eo fungetur per totum illud tempus, quod in praesentibus Nostris literis die xv. maii anno MDCCCIV. datis constitutum est; nisi ad longius tempus statuendum gravibus intercedentibus causis apostolica Sedes moveatur, ut in iisdem literis sancitum est.

Præceptum de
obediendo non
superi.

§. 4. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suoque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere,

Clavula militi
ta et decre-
tum irritum.

ac dicto Hilario plenissime suffragari: sique in praenissis, per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et S.R.E. cardinales, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocunque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio con-
suetudinis.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dicti ordinis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscunque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis etiam si pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata exprimerentur, et insererentur, praesentibus pro plene, et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscunque.

Fides habenda
de transumptis.

§. 6. Volumus autem, ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae, vel procuratoris generalis dicti ordinis munitis, eadem procius fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima maii, millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXXIX.

Del. die
25 maii
1806
anno VII.

Confirmatio regularum habendarum pro administratione operae pie nuncupatae « del ponte Metauro, e dello Spedaletto » civitatis Fanensis.

Venerabili fratri episcopo Fanensi.

Pius PP. VII.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem

§. 1. Super opera pia, quae vulgari sub nomine del ponte Metauro, e dello Spedaletto in civitate Nostra Fanensi fundata existunt, bo. me. Ignatium S. R. E. dum viveret presbyterum cardinalem Busea nuncupatum pridem certis sub facultatibus, et instructionibus in Nostro chirographo die prima junii, anni millesimi octingentesimi tertii expressis in apostolicum visitatorem edito deputavimus: eique vix post inceptam visitationem vita sua functo in eorundem operum convitatores substituvimus ven. fratrem episcopum Tiberiadis vicarium, et dilectum filium magistrum cognominatum Benigni gubernatorem civitatis praedictae. Acta autem, quae in visitatione huiusmodi gesta ab his sunt examinanda communis peculiari congregationi magistrorum votantium signaturae Nostrae iustitiae, qui oneri per Nos sibi injuncto sat bene fecerunt, formamque regulae habendae pro utiliori dictorum operum administratione explanarunt modo, et tenore, ut sequitur «

Reponitur quae
modo pia op-
era visitatori-
bus apostolicis
supra dictis
fuerint: et ab acti-
bus vixit re-
gulae fuerint
postea de-
preceptis a
praedictis con-
gregationibus.

Piano umiliato alla Santità di Nostro Signore dalla congregazione deputata sulla amministrazione, ed erogazione delle rendite delle opere pie di Fano, denominate del ponte Metauro, e dello Spedaletto.

§. 2. L'amministrazione di tutti i beni delle opere pie del ponte Metauro, e dello Spedaletto rimarrà stabilmente presso la comunità di Fano, ed il di lei consiglio generale.

Tenore regola-
tione.

§. 3. Sarà questa esercitata da tre amministratori da nominarsi dal pubblico consiglio per voti segreti tra li consiglieri, probi, ed attualmente esercenti. Il loro ufficio dure-

De administra-
tione bonorum
de electione
administrato-
rum, et eorumque
quorum.

rà per triennio, trascorso il quale due saranno rinnovati, ed il terzo rimarrà in carica, e così in appresso si praticherà di triennio in triennio. Ciascun amministratore eletto dovrà prestare una idonea fidejussione da approvarsi dal consiglio, e conseguirà un'annuo onorario di scudi trentasei, esclusa ogni regalìa.

De congrega-
tione depu-
tatum.

§. 4. La congregazione dei tre deputati delibererà, sopra tutte le operazioni concernenti l'amministrazione delle opere pie distribuendo il dettaglio esecutivo, come crederà meglio a varj suoi membri li quali poi dovranno dare conto alla piena congregazione.

De ministro
agricolæ.

§. 5. Assumerà la congregazione un ministro, o fattore per l'azienda di campagna, e così pure un'esattore, ed un computista, diversi sempre da quelli, li quali prestano l'opera loro alla comunità. A ciascuno dei sopradetti ministri assegnerà un ragionevole stipendio da approvarsi dal consiglio.

De erogatione
redditorum.

§. 6. Il denaro, che si ricaverà sia dalla vendita dei prodotti, e dalle pensioni delle case, sia da qualunque altro ramo di rendita, dovrà al momento depositarsi al monte di Pietà di Fano, donde non potrà essere estratto se non per mezzo di ordini firmati dai tre deputati (quando alcuno non sia legittimamente impedito), e dal computista, per essere poi erogato nelle cause, che si diranno in appresso.

De rationibus,
et rationatoribus.

§. 7. La congregazione provvederà che la scrittura sia posta in regola, ed in seguito ritenuta con un metodo semplice, ma esatto, ed accurato a forma di quanto progettano li periti computisti eletti dalla visita dei monsignori vicario, e governatore di Fano, che si eseguiscano ovvero si proseguano li molteplici già ordinati per l'estinzione dei debiti, la quale debba aver luogo nel più ristretto tempo possibile; che si eseguiscano i bonifici della campagna, e si accresca particolarmente l'industria del bestiaime a tenore di quanto hanno rimarcato i periti deputati dai sopradetti monsignori visitatori, invigilando insieme, perchè si pratichi costantemente una buona, ed esatta coltivazione; che le pigioni delle case si vadino aumentando ad un saggio ragionevole.

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 84.

§. 8. Monsignor vescovo pro tempore di Fano non solo, come ordinario, ma inoltre come specialmente delegato apostolico a quest'effetto, avrà il diritto tanto in occasione di sagra visita, quanto in ogni altra circostanza, che crederà conveniente di sindacare lo stato, ed esaminare li conti dell'amministrazione; li libri della quale insieme colle corrispondenti giustificazioni dovranno per ciò a lui esibirsi. Potrà ancora far riconoscere lo stato de' fondi, ed inquire sull'esatta erogazione delle rendite per prevenire così, o per togliere qualunque abuso, che in appresso potesse insorgere.

De jurisdictione
episcopali.

§. 9. Le rendite insieme comulate dell'opere pie saranno erogate nella seguente maniera.

De impensarum
concursum.

I.

Si darà ogn'anno la metà in natura dei frutti de' beni donati da donna Gaudiana ai padri Conventuali di Fano, siccome si è praticato per lo addietro, senza alcuna innovazione.

II.

§. 10. Soddisferanno esattamente le messe, le doti, e le altre opere pie, volute da testatori Onofri, e Cantarini.

De satisfactione
minutorum.

III.

§. 11. Si formerà, e riterrà un magazzino di legnami, e di ferri, e tutt'altro a giudizio della congregazione, necessario ai lavori del ponte, il qual magazzino dovrà rimaner sempre egualmente fornito; e così pure nel monte della pietà di Fano si riterrà costantemente a parte un deposito di scudi cinquecento per qualunque improvvisa urgenza, la quale esige straordinaria riparazione.

De deposito
legnaminum
ferri, et por-
tione quotidie
erandæ.

IV.

§. 12. S'impiegheranno annualmente le somme occorrenti all'ordinaria manutenzione del ponte, ed al mantenimento della chiesa dedicata alla beatissima Vergine del ponte medesimo.

De manuten-
tione pontis,
et ecclesie.

V.

De praestatio-
ne praebenda
mercatoribus
sive Crucis.

§. 43. Li tre deputati coll'intelligenza dell'ordinario concorderanno coi rettori di santa Croce di Fano la prestazione di una certa annua somma coll'obbligo di ritenere nel loro ospedale li quattro letti voluti da donna Gaudiana, ed inoltre in luogo dell'ospedaletto qualche altro letto a giudizio de' deputati medesimi, e dell'ordinario, rinunziando con ciò a questo rapporto libere le opere pie da qualunque peso ulteriore. Saranno a preferenza di qualunque altro ricevute in que' primi quattro letti le persone contemplate da donna Gaudiana, cioè li pellegrini, li mercatanti, ed altri poveri, e così pure ne' letti aggiunti l'infermi contagiosi. Siccome però è ben raro il caso di simili infermi, così in difetto di essi, e degli altri sopradetti indistintamente in tutti i letti si riceveranno li poveri, specialmente contadini.

VI.

De submini-
strazione for-
e circa comu-
nitati.

§. 44. Alla comunità di Fano si somministreranno scudi quattrocento da erogarsi nei stipendj de' pubblici salariati, come si è fatto per lo addietro.

VII.

De dismissione
sive alieni.

§. 45. Sarà destinata una conveniente porzione di rendite per li pagamenti de' frutti, e per l'estinzione delle sorti de' debiti a forma di quanto prescrivono li rispettivi beneplaciti apostolici. Altra parte s'impiegherà a giudizio de' deputati nei bonifici di campagna, nelle riparazioni delle case, e nell'acquisto dei bestiami, tanto opportuni per aumentare le rendite.

VIII.

De erogazione
sive elemosinarum.

§. 46. Dei sopravanzi la congregazione dei tre deputati sarà in arbitrio di ripartire ogni anno coll'intesa de' parrochi, nella vigilia del s. Natale, ai poveri un'annua somma di scudi cento, o di proseguire l'elemosina delle farine in un'eguale valuta, e uelle medesime circostanze.

IX.

De subministra-
zione praebenda
mercatoribus.

§. 47. Gli ulteriori sopravanzi potranno impiegarsi nel soccorrere sia con generi grezzi le pie istituzioni già esistenti in Fano, cioè le case delle orfane, degli orfani, il conservatorio delle basiarde, la casa delle nauifatture di s. Ruoco, secondo ciò che crederà espediente la congregazione, e che verrà poi dall'ordinario approvato nelle sue revisioni.

Confirmatio
apostolica.

§. 48. Ut itaque praesentia hinc forma regulae (seu piano) quam Nos in omnibus, et per omnia prolatum optatum sortitum effectum, Nos fraternitatem tuam specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet inmodatus existis ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, et absolutum fore censeutes, te, futurosque tuos pro tempore successores per tempus Nostro, et apostolicae Sedis placito duraturum auctoritate apostolica tenore praesentium in praedictorum operum piorum delegatos apostolicos nominamus, facimus, et constituimus, tuncque, et successorum cura, ac zelo, ut ea quae in praesentia forma, seu piano continentur cuncta adamussim adimpleantur iungimus, et commendamus, ac tibi, et successoribus facultates omnes, et singulas, quae ad sedulam, rectamque memoratae regulae executionem tibi, eisque opus fuerit plenarie tribuimus, atque impertimur.

§. 49. Decernentes easdem has Nostras literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac tibi et successoribus tuis in praemissis plenissime suffragari, atque ab omnibus ad quas spectat, ac spectabit, pro tempore inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate judicari, et definiri debere, ac irritum, et

inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Delegatio con-
sacrorum.

§. 20. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die ix maii MDCCCVI. pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXXX.

Dni. die
6 juii
1806

anno VII.

Communitio officiorum pro diocesi Cordubensi ne unquam officia ritus duplicis omittantur ob concurrentiam aliorum festorum,

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

Expositio quo-
rum.

§. 1. Cum sicut venerabilis frater Petrus Antonius episcopus Cordubensis Nobis nuper exposuisset, ipse nulla unquam officia ritus duplicis in sua diocesi ob aliorum festorum concurrentiam omitti posse plurimum desideret; Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut sibi in præmissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tenor conce-
ssit.

§. 2. Nos igitur ipsum exponentem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrit, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, referente dilecto filio magistro Julio de Carpineo Sacrorum Rituum congregationis secretario; ut in universa diocesi Cordubensi, quando circa anni finem desint dies feriales, aut festi simplicis pro reponeendis officiis ritus duplicis translatis, ea officia translata reponi valeant in diebus impeditis officio ritus semiduplicis, redactis pro eo anno offi-

ciis ritus semiduplicis ad gradum simplicis, cum commemoratione in missa, laudibus, et utrisque vespers, ac nona lectione historica de sancto, qui locum cedet, auctoritate apostolica, tenore præsentium indulgemus.

Delegatio con-
sacrorum

§. 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, nec non dictæ diocesis consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis illorum tenores præsentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die sexta junii millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

Dat. die 3
6 Junii
1805
anno VII.

CCCCXXI.

Suppressio beneficii ecclesiastici sub invocatione sancti Joannis erecti in ecclesia collegiata terrae Serviliani Firmanae dioecesis, et applicatio honorum in applicationem sacrarii ejusdem collegiatae.

Dilecto filio vicario venerabilis fratris archiepiscopi Firmani in spiritualibus generali.

Pius PP. VII.

Dilecte fili salutem,
et apostolicam benedictionem.

Proemium.

§. 4. Pastoralis officii Nostri debitum exposcit, ut Nos ad ea per quae collegatarum ecclesiarum quarumlibet, quae ob passas temporum vicissitudines aliqua detrimenta pati comperitur necessitatibus opportune consulitur libenter intendamus ex his, quae ad mala hujusmodi facienda magis apta expedire videantur favorabiliter annuere non dedignemur.

Expositio proemii.

§. 2. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum modernorum capituli et canonicorum saecularis et insignis collegiatae ecclesiae sancti Marci oppidi Serviliani, Firmanae dioecesis expositio continebat, quod cum sacrarium dietae collegiatae ecclesiae licet annuam summam triginta scutorum monetae Romanae pro sua dotatione habeat constitutam, quae quidem alias pro eo quod illud tunc sacris suppellectilibus et vasis etiam argenteis, linteis, aliisque ad divinum cultum satis superque instructum reperiebatur, satis erat pro illius mantentione sufficiens, ad praesens tamen ob communes calamitates retractorum temporum, ac depopulationibus quibus illarum partium oppida atque loca, et praesertim oppidum primo dictum respective fuerunt obnoxia, et quarum causa dictum sacrarium praemissis omnibus ad rem divinam pertinentibus penitus despoliatum extitit ad supplendum expensis pro illarum sarctione ac renovatione occurrentibus penitus impossumo evasisse dignoscaturum. Cumque hujusmodi gravibus quibus modo subest oneribus haud respondeat, ac capitulum et canonici praefati ex

suarum praebendarum fructibus, redditibus, et proventibus modici quidem valoris praemissis ejusdem sacrarii indigentius occurrere teneantur; secus vero perpetuum simplex et personalem residentiam non requirens beneficium ecclesiasticum ad altare, vel sub invocatione sanctorum Joannis et Joannae in praefata collegiata ecclesia per obitum Philippi Rossi apud Sedem apostolicam defuncti, aut alias certo alio modo vacaverit et vacet ad praesens, hujusmodi beneficii vacatio opportunam eisdem exponentibus praebuit occasionem, eamque spem ut urgentibus praefati sacrarii necessitatibus praedictis aliqua in parte possit provideri. Si itaque sicut eadem expositio subjungebat praefatum beneficium perpetuo ut infra supprime-retur, et extingueretur, illoque sic suppresso et extincto omnia, et singula illius bona, jura, fructus, redditus, proventus, obventiones, emolumenta quaecumque praedicto sacrario itidem perpetuo, ut infra, applicarentur, et appropriarentur, aliisque inscripta per Nos ac Sedem apostolicam pariter ut infra fierent, et ordinarentur ex hoc profecto sacrarium ipsum illius redditibus adauctis propria mantentioni prospicere possit, atque providere; unaque simul relevamen ali-quod capitulo et canonicatibus praedictis tribueretur. Ideo Nobis humiliter supplicari fecerunt exponentes praedicti, quatenus eis in praemissis opportune consulere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur eosdem exponentes specialis gratiae favore prosequi volentes, nec non eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis si quibus quomodolibet innodati existunt ad effectum praesentium tantum consequendum harum series absolventes, et absolutiores censentes hujusmodi supplicationibus inclinati discretionis tuae per praesentes committimus, et mandamus, quatenus vocatis qui fuerint ad id vocandi beneficium praedictum cujus et illi forsitan annexorum fructus, redditus, et proventus etiam non deductis illius oneribus ducatorum auri de camera, et juliorum quatuor monetae Romanae cum dimidio alterius julii similis secundum communem aestimationem valorem annum, ut asseritur,

Tunc committimus.

non excedant, sive praemisso, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscumque persona, seu per liberam dicti defuncti, vel cujusvis resignationem de illo in dicta curia, vel extra eam etiam coram notario publico et testibus sponte factam, aut assecutionem alterius beneficii ecclesiastici ordinaria auctoritate collati vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranensis statuta concilii ad Sedem apostolicam legitime devoluta, dictumque beneficium dispositioni apostolicae specialiter reservatum existat, et super eo inter aliquos lis, cujus statum praesentibus haberi volumus pro expresso pendente iudicisa, illiusque titulum collativum, nomen, denominationem, naturam, et essentiali beneficii collativi, ita quod illud ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus collativum esse desinat, et de caetero uti tale in titulum collativum quavis auctoritate conferri, aut impetrari, vel alias de illo quomodolibet disponi contingit, collationes, impetrationes, et quavis aliae dispositiones de illo pro tempore quomodolibet factae nullae et invalidae, nulliusque roboris vel momenti existant, neminique suffragentur, nec cuiquam jus, vel coloratum titulum possidendi tribuant auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium, et sine alicujus praepjudicio perpetuo supprimas et extinguas, illoque sic suppresso et extincto omnia et singula dicti beneficii, sic, ut praefertur, suppressi et extincti bona, loca, res, praerogatas, fructus, redditus, proventus, et emolumenta quaecumque, ita quod liceat praedictis exponentibus, ut praefertur, modernis et pro tempore exequentibus capitulo et canonicis dictae collegiatae ecclesiae per se, vel alium, seu alios ejusdem sacrarii nomine omnium et singulorum praefati beneficii, ut praefertur, suppressi et extincti honorum, rerum, proprietatum, fructuum, reddituum, proventuum, et emolumentorum praefatorum veram, realem, actuale, et corporalem possessionem propria auctoritate libere apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere, dictaque bona, jura, res et proprietates locare, dislocare, arren-

dare, omnesque, et singulos illius fructus, redditus, et proventus praedictos quomodolibet, et undecumque provenientes, et in quacumque re consistentes percipere, exigere, levare, ac supportatis tamen prius per praedictos exponentes, ut praefertur, modernos et pro tempore existentes dictae collegiatae ecclesiae capitulum et canonicos praedictis, aliisque omnibus et singulis dicti beneficii, ut praefertur, suppressi et extincti oneribus, residuales illius fructus, redditus, et proventus in augmentum reddituum sacrarii praedicti in satisfactionem, ac renovationem sacrarium suppellectilium, aliorumque ad divinum cultum pernecessarium, aliosque ejusdem sacrarii usus et utilitatem convertere, et erogare, diocessani loci vel cujusvis alterius licentia desuper minime requisita pari apostolica auctoritate Nostra eorundem tenore praesentium applices et appropries.

§. 4. Nos enim si suppressionem, extinctionem, applicationem, et appropriationem hujusmodi per te vigore praesentium fieri contigerit, ut praefertur, easdem praesentes semper et perpetuo validas et efficaces existere, nec illas sub quibuscumque simili, vel dissimili gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus etiam per Nos, et successores Nostros Romanos pontifices pro tempore existentes, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis, et decretis pro tempore factis et faciendis minime comprehendendi, sed semper ab illis excipi, et quoties illae emanabunt toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data per pro tempore existentes capitulum et canonicos dictae collegiatae ecclesiae quoadmodum quae eligentes concessas esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere.

§. 5. Sique et non alias per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos quavis auctoritate fungentes etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales etiam de latere legatos, vicelegatos, dictaque Sedis nuncios iudicari et definiti debere, irritumque decernimus et inane,

Concilio salutares et lititantes.

*Concilio an-
tibus.*

si secus super his a quorundam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariarum.

§. 6. Non obstantibus Nostra, et cancellariae apostolicae regula de unionibus et applicationibus ad partes committendis, ac de exprimendo in eis vero annuo beneficiorum ecclesiasticorum valore, ac Lateranensis concilii novissime celebrati uniones et applicationes perpetuas non nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, aliisque etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus, universalibusque conciliis, editis, vel edendis, specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis quibusvis superioribus et personis in genere vel in specie, ac alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis et approbatis, confirmatis et innovatis; quibus manibus et singulis etiam de illis, earumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individualia ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes in votio, seu quaevis alia expressio habenda, aut etiam aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omissio, et forma in illis tradita observata inserti forent eisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum validissimum effectum latissime, et plenissime, ac specialiter, et expresse, nec non opportune, et valide hac vice dumtaxat motu, scientia, et potestatis plenitudine, harum quoque serie derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vi junii MDCCCVI. pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXXXII.

Dot. die
15 Junii
1866.
Anno VII.

Concessio officii duplicis secundae classis in solemnitate sanctissimi Rosarii, et duplicis primae classis in festo sanctorum martyrum Dionysii, et sociorum pro dioecesi Cordubensi.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Cum sicut venerabilis frater Petrus Antonius episcopus Cordubensis Nobis nuper exposui fecit, ipse ad augendam in Deiparam, et sanctos martyres Dionysium, et socios devotionem eorumdem cultum, et venerationem in dies augeri summo opere desiderent. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Expositio pro-
cur.

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, reverente dilecto filio magistro Julio de Carpineo Sacrorum Rituum congregationis secretario, ut in cathedrali ecclesia Cordubensi officium duplex secundae classis in solemnitate sanctissimi Rosarii, duplex vero minus in festo sanctorum martyrum Dionysii, et sociorum recitari libere, et licite possit, auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

Tenore-contradictio.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictae cathedralis ecclesiae consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis,

Derogatio con-
trariarum.

approbatis, et innovatis: quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die sexta junii, millesimo septingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXXXIII.

Confirmatio privilegiorum concessorum magistratui, et hominibus terrae di Calvi Narniensis diocesis, praesertim super celebratione nundinarum.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Expositio pro-
cum.

§. 4. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii magistratus, et homines terrae di Calvi Narniensis diocesis, quod cum in dicta terra per octo dies continuos, die octava maji incipiendo, nundinae, vulgo *Fiera Franca* cum variis privilegiis ab immemorabili haberi consueverint, privilegiorum hujusmodi adprobationem, et confirmationem, ac etiam, quatenus opus fuisset, novam concessionem, a recolendae memoriae Pio pp. VI. praedecessore Nostro obtinuerunt, prout ex ejusdem praedecessoris in simili forma brevis die xx martii MDGCLXXXIX. expeditis literis, quarum tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter expresso, ac inserto haberi volumus, fusius continetur. Cum autem, sicut in ipsa expositione additum erat easdem nundinas cum iisdem privilegiis die quinta ejusdem mensis, in qua festum sancti Pii pp. V. praedecessoris etiam Nostri ibi solemniter celebratur, utpote de ipsa terra specialiter benemeriti, incipi posse

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 84.

plurimum desiderant, Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, atque eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, ut nundinae, et privilegia a memoratu Pio VI. praedecessore renovata, quae ut praefertur, die viii maji incipi consueverant, in posterum die v. ejusdem mensis incipiantur, auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et indulgemus, auctores tres hosce alios praecedentes dies ad consuetum nundinarum octiduum in perpetuum adjungimus, et adijcimus, servata in reliquis dictarum Pii praedecessoris literarum forma, et dispositione.

§. 3. Non obstantibus omnibus, et singulis, quae in dictis literis concessa sunt non obstande, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima septima junii, millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

Dat. die
17 iunii
1806
anno VII.

CCCCXXIV.

Confirmatio transactionis initae inter canonicos numerarios, et supranumerarios ecclesiae cathedralis Anconae, et nova erectio praebendarum in eadem ecclesia cathedrali.

Venerabili fratri Francisco Xaverio archiepiscopo Larissensi episcopalis ecclesiae Anconitanae administratori auctoritate apostolica deputato.

Pius PP. VII.

Venerabilis frater salutem et apostolicam benedictionem

Proemium.

§. 1. Quae ad pacem sunt, conjunctionemque animorum, iis potissimum, qui unum corpus in domo Dei divinis celebrandis laudibus consecratum efficiunt, eos semper laetiores suscipimus, quo validius eorum corda per apostolicas gratias unitis nexibus constringantur.

Expositio precum.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii capitulum, et canonici tam numerarii, quam supranumerarii ecclesiae cathedralis Anconitanae, se postquam de variis questionum capitibus diu, multumque apud congregationem Sacrorum Rituum discerpissent, felicem tandem omnibus contentionibus finem posuisse, inita inter se sponte concordia in quinque et viginti articulos distributa, quos inter illud praecipue statutum fuit, ut ad augendum decus cathedralis ecclesiae, numerumque simul presbyterorum civitatis Anconae super bonis haereditatis huiusmodi Andreae Fiorentini tertia fieret erectio clericorum beneficiariorum, qui nomen altistarum, seu choralium ferant, et sub certis modo, et forma ibi expressis perpetuo cathedralis servitio mancipentur. Nunc autem, ut per Nos approbaretur concordia praedicta, et facultas impertiat canonice deveniendi ad erectionem recensitam, summopere exponentes desiderant, enixisque humiliter precibus a Nobis efflagant.

Confirmatio transactionis remittitur pro deo subdito episcopi.

§. 3. Nos igitur ipsos exponentes specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes, ac singulares ipsorum personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti,

aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a iure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, de dilecti filii Nostri Iulii Mariae S. R. E. presbyteri cardinalis de Somalia nuncupati dictae congregationis Sacrorum Rituum praefecti, ad quem supplicem libellum Nobis porrectum remisimus, consilio, fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, quatenus constituto tibi de narratis, concordiam, seu transactionem vel conventionem praememoratam, inspectis prius inspiciendis, auditisque etiam, qui audiendi in hoc fuerint, auctoritate Nostra apostolica approbes, atque confirmes, prout a canonicis tam numerariis, quam supranumerariis subscripta fuit, omnesque, ac singulos sive facti, sive juris defectus, si qui in ea quomolibet intervenerint, suppleas, et sanes.

§. 4. Deinde tot beneficia ecclesiastica, quot juxta concordiam sunt erigenda, pro totidem clericis, cum presbyteris futuris, cum nuncupatione, et loco chori, oneribus quoque, et stipendiis in eadem concordia enunciatis, atque praefixis, eadem auctoritate erigas in perpetuum, atque instituas; tunc pro beneficiariorum huiusmodi dote haereditatem defuncti Andreae Fiorentini massae capitulari sine alicujus praepotio applices, et adicias, ejusque testamento die xii. maii MDCCCLXXVII. conscripto, quatenus, et quantum necesse sit, specialiter deroges; ita nimirum, ut post obitum ejus uxoris haereditis usufructuariae vice missarum, quam impletis aliis oneribus dicto testamento praescriptis ex re deditibus super extantibus celebrantibus celebrandae fuissent cum elemosyna manuali, beneficiati, qui sacerdotes jam erunt, vel per aetatem evadent, singulis diebus festis, quavis dispensatione sublata, missam celebrare debeant in altari privilegiato juxta mentem pii fundatoris, cui etiam suffragari debeant illae, quae in cathedrali ecclesia pro piis benefactoribus celebrantur: firmis remanentibus ceteris oneribus, quae re-

De erectione novorum beneficiorum.

apiciunt aedificium templi, et aedium pro cappellano in fundis loci dicti Ronzano, aedificii illius restorationes, sacram suppellectilem cum tabula picta initio comparandam pensionem annuam scutatorum centum cappellano solvendam, et aliis quibuscumque, quae in eodem testamento praescripta sunt: hoc etiam addito, ut si forte redditus haereditarii praescripti pares non sint huiusmodi implendis oneribus, simulque annuis praestationibus pro singulis beneficiatis a capitulo statatis, ipsius uel capitulum aere proprio teneatur rependere, quod desit, ad formam a capitulo ipso in propositae erectionis tabulis susceptae. Ceterum Nos, si, et postquam dicta beneficia per te, ut praefertur, erecta, dictique clerici beneficiati canonice instituti fuerint, beneficiatis huiusmodi, ut tam in choro, et ecclesia, quam in processionibus, aliisque functionibus sacris alimutiam, quae tamen illa, qua canonici supranumerarii decorati jam sunt, inferior esse debeat, gestare libere, ac licite possint, et valeant, auctoritate praedicta concedimus, et indulgemus.

§. 5. Decernentes has Nostras litteras firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac iis, ad quos spectat, et spectabit pro tempore plenissime suffragari. Sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus felicis record. Benedicti pp. XIV. praedecessoris Nostri, super divisione materiarum, ac Nostrae, et cancellariae apostolicae regula de unionibus, et applicationibus ad partes committendis, ac de exprimendo in eis vero annuo beneficiorum valore, nec non concilii Lateranensis novissime celebrati uniones, et applicationes perpetuas, nonnisi in casibus a iure permissis fieri prohibentis, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 84.

constitutionibus, et ordinationibus, dictaeque cathedralis ecclesiae etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis: quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem, sub annulo piscatoris die decima septima iunii, millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXXV.

Nominatio superiorum ordinis sancti Francisci de Paula minorum, suspensa celebratione capituli generalis, et electione collegae Hispanici volita a literis ad rem latis a Clemente VIII.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 4. Tot, tantaeque sunt praesentium temporum vicissitudines, ut comitia generalia fratrum ordinis sancti Francisci de Paula minorum nuncupatorium juxta ipsius ordinis statuta auctoritate apostolica confirmata convocari minime queant. Hae igitur de causa adducti, Nos paulo ante dilectum filium Bartholomaeum Tombolini in vicarium ipsius ordinis generalem eligimus. Cum autem alia quoque munia, et officia dictis generalibus comitiis ad formam earumdem fuissent distribuenda; Nos de idoneis religiosis viris pro muneribus huiusmodi pariter providere volentes, ac de infrascriptorum fratrum prudentia, vigilantia, et religionis zelo valde in Domino confusi, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et in-

Dat. die
29 iunii
1806
Anno VII.

Ratio, et tenor nominationis.

Classula constituta, et decretum irritans.

Derogatio contrariorum.

terdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, motu proprio, et certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, dilectos filios Paulum Nasi lectorem jubilatam, sacrumque concionatorem in procuratorem generalem, nec non Franciscum Mariam Imbardelli lectorem itidem jubilatam in Galliae generales collegas, suspensa iustis de causis remanente tertii Hispanici collegae hujusmodi generalis electione, quae etiam ex ipsius ordinis statutis, et felicis recordationis Clementis pp. VIII. praedecessoris Nostri constitutione facienda esset, constituimus, et deputamus ad id temporis spatium, quo memoratus vicarius generalis per Nos fuit electus, cum omnibus, et singulis iuribus, facultatibus, privilegiis, praerogativis, praerogativis, auctoritate, honoribus, et oneribus solitis, et consuetis cuilibet ex dictis officiis respective advenis; atque dictorum collegarum deliberationes, rite caeteroquin susceptas, perinde valere decernimus, ac si alterius collegae Hispanici deficius suffragium ad eorum sententiam accepisset.

Proceptum
de obediendo

§. 2. Mandantes propterea in virtute sanctae obedientiae, ac sub indignationis Nostrae, aliisque arbitrio Nostro imponendis poenis omnibus, et singulis praesentibus ordinis superioribus, fratribus, et personis, ceterisque ad quos spectat, et spectabit, ut eosdem Paulum procuratorem generalem, Franciscum Mariam, et Carolum generales collegas in suis respective numeribus, illorumque libero exercitio juxta tenorem praesentium recipiant, et admittant, eisque prompte pareant, et obediant, faveant, et assistant. Decernentes ipsos praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, eisdemque procuratori generali, et collegis generalibus plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii

apostolici auditores, et Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus dicti Clementis VIII. praedecessoris Nostri, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis praedicti etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et iusolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus prople, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hae vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima junii, millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

Derogatio con-
stitutum.

CCCCXXXVI.

Dat. die
25 junii
1806.
anno VII.

**Dismembratio principatus Neufatel-
lensis, et Vallengiensis a subjectione
episcopi Lausanensis, illiusque
subjectio jurisdictioni episcopi Bi-
suntini.**

Pius Episcopus

Servus servorum Dei

Dilecto filio Nostro Joannis Baptistae
tituli sancti Onuphrii Sanctae Ro-
manae Ecclesiae presbytero cardi-
nali Caprara nuncupato, Nostro, et
Sedis apostolicae ad charissimum in
Christo filium Nostrium Neapoleo-
nem Galliarum imperatorem de la-
tere legato salutem, et apostolicam
benedictionem.

Expositio pro-
curatorum.

§. 1. Cum nomine charissimi
in Christo filii Nostri Neapoleonis Gal-
lorum imperatoris Nobis fuerit signi-
ficatum, quod principatus Neufatel-
lensis, et Vallengiensis, intra limites
regionum ejus imperiali dominio sub-
jectarum ad praesens reperiuntur,
quodque sibi expediens videatur, si
populi in principatuum hujusmodi
districtu existentes a spirituali juris-
dictione, et obedientia episcopi Lan-
sanensis abdicentur, et ordinariae
spirituali jurisdictioni pro tempore
existentis archiepiscopi Bisuntini sup-
ponantur, ad quem effectum suas
preces idem imperator Nobis deferri
curavit.

Tenore decre-
tae dismem-
brationis, et re-
spective unio-
nis.

§. 2. Nos gravibus rerum, et
temporum inspectis circumstantiis, et
alias supplicationibus hujusmodi an-
nuendum censes, tibi ut quando
justis de causis ita expedire in Domi-
no judicaveris, praevio consensu ve-
nerabilis fratris Nostri moderni epi-
scopi, ac dilectorum filiorum capitu-
li, et canonicorum cathedralis eccle-
siae Lausanensis, integrum territo-
rium spectans ad Neufatellensem, et
Vallengensem respective principa-
tus, modo in imperiali ejusdem Neapo-
leonis ditione, ut asseritur compre-
hensos, a praedicta Lausanensi dio-
cesi abstrahere, sejungere, et separare,
atque una cum suis utriusque sexus
habitatoribus, incolis, tam laicis,
quam ecclesiasticis, archiepiscopali
ecclesiae, et dioecesi Bisuntinae apo-

stolica auctoritate adjungere, et in-
corporare, atque omnimodae jurisdi-
ctioni, et superioritati moderni, et
pro tempore existentis metropolitanae
ecclesiae Bisuntinae praesulis, ita quod
ei liceat per se, vel alium, seu alios
ejus nomine territorii principatuum
praedictorum veram, realem, actual-
lem, et corporalem possessionem, seu
quasi possessionem administrationis
spiritualis, et omnimodi juris dio-
cesani propria auctoritate libere ap-
prehendere, perpetuo subicere, atque
supponere possit, et valeat vigore
praesentium facultatem concedimus,
atque impertimur.

§. 3. Decernimus propterea abdi-
cationem, et unionem praedictas, per
te vigore praesentium, apostolica de-
legata auctoritate, ut praefertur, fa-
ctas, semper, et perpetuo validas, et
efficaces existere, suasque personas,
et integros effectus sortiri, et obtine-
re, Nostrasque praesentes literas, ab
omnibus, ad quos spectat, et pro
tempore quomodolibet spectabit in-
violabiliter observari, in contrarium
forsan facientibus, licet expressa men-
tione dignis, non obstantibus qui-
buscumque, ac si secus super his a
quoquam quavis auctoritate scienter,
vel ignoranter contigerit attentari,
irritum quoque, et inane etiam de-
cernimus. Datum Romae apud san-
ctam Mariam Majorem, anno incar-
nationis Dominicae millesimo octin-
gentesimo sexto, septimo kalendas
juliae, pontificatus Nostri anno septimo.

Chensla sub-
lata et decess-
tum irritum.

Dat. die
8 juli
1866
Anno VII.

CCCCXXVII.

Concessio togae aureae gestandae a magistratu civitatis Recinetensis, ad instar magistratuum aliarum civitatum Viterbiensis, et Maceratensis.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

Proemium.

§. 4. Paterna Nostra sollicitudo erga Nostros, et Romanae apostolicae Sedis in temporalibus subditos, Nos movet, ut eorum votis quatenus cum Domino possumus benigne annuamus, eosque specialibus gratiis, et favoribus libenter prosequamur.

Ratio, et tractatus omnis

§. 2. Cum itaque inter ceteras ditionis Nostrae ecclesiasticae civitates, civitas Recinetensis antiquitatis laude populique frequentia non mediocriter floreat, et constanti in Romanos pontifices, ac Sedem apostolicam fide emineat, magistratusque habeat in rebus publicis gerendis prudentis, et integritate praeditos, Nos qui civitatem ipsam, ejusque communitatem, et homines praemissorum meritorum intuitu singulari quodam benevolentiae Nostrae complectimur affectu, dilectos filios senatum, seu magistratum civitatis hujusmodi Recinetensis aliquo beneficentiae Nostrae munere decorare, et ampliori honorificentiae praerogativa ornare volentes, ac eorum singulares personas, a quibusvis excommunicationis, suspensiones, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutos fore censes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, moderis, ac pro tempore in perpetuum existentem magistratum Recinetensem, ut togam auream in posterum ad instar magistratuum aliarum Nostrarum civitatum Viterbiensis, et Maceratensis publice gestare, illisque in publicis quibuscumque actibus, et functionibus uti libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et in-

dulgemus, dictosque magistratus desuper a quoquam impediri, molestari, et perturbari nullatenus posse; ac irritum, et inane si secus super iis a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dictae Recinetensis civitatis, aliarumque status Nostri ecclesiastici civitatum, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die octava julii, millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

Derogatio constitutionum.

CCCCXXVIII.

Dat. die
8 augusti
1866
anno VII.

Applicatio honorum cappellaniae fundatae a sacerdote Francisco Gentili in ecclesia parochiali de Castro sancti Liberati favore ejusdem ecclesiae parochialis, cum erectione duarum portionum curarum pro duobus sacerdotibus opem parochae laturis.

Venerabili fratri
Episcopo Hortano

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem, et apostolicam
benedictionem.

§. 4. Fraternitatis tuae nomine expositum nuper est Nobis, te in magna versari sollicitudine animi, ne pars quaedam gregis tibi commissi viduitatem pastoris sui, quem novissime amisit, multo etiam diutius, quam quod deploravit, cogatur ingemere. Effluxisse enim duos annos, et ultra, ex quo vacavit parochialis ecclesia de Castro sancti Liberati Hortanae diocesis, nec hominem, qui in novum illius rectorem constitueretur, inveniri hactenus potuisse, licet ite-

Expositio parochiae.

rum, ac tertio evulgata sint pro concursu habendo iuxta morem edicta, aliaque interim adhibitae diligentiae, ut vacatio tam longa optatum tandem sortiretur suum. At perperam tantum laboratum fuisse, neque ullam elucescere spem adversus eos, quas locus, et natura vacantis ecclesiae obijciunt difficultates: quandoquidem Castrum sancti Liberati coeli caret salubritate, et parochialis ejus ecclesia valde modicum affert parochi fructum, ita ut tum periculum validudinis, tum exilitas congruae a cura, et labore parociae istius omnes aequae deterreat. Verum enim vero divina quidam factum est providentia, ut tanto malo commode nunc possit occurrere: vita siquidem recens functus unicus, qui adesset in Castro presbyter nomine Franciscus Gentili suis de bonis testamento fundavit in ecclesia praedicta cappellaniam sat pinguem, relinquens jus ad eam nominandi ordinario pro tempore, imponensque onus cappellano, praeter quarundam celebrationem missarum, non solum residendi in loco, et gerendi confessarii munus, sed etiam, ubi opus foret, adjuvandi parochum in administratione sacramentorum. Patet itaque juxta fundatoris mens, lucetque clarius patet nihil aliud eum tibi in fundatione expectasse, et voluisse, quam spiritualis boni augmentum, majoremque parociae suae utilitatem. Sed quod majus bonum, ac quae major utilitas, quaeque magis ejus zelo, et pietati obsequetur, ac faveat, quam parochialem ecclesiam tandem veluti mortuum novae vitae restituere. Visum enim tibi est, posse novum illius parochum facile reperiri, nec alios unquam defecturos in posterum, si multo melior fiat ecclesiae parochialis conditio; quod quidem obtentum iri confidis, si nimium auctoritate apostolica recensitae bona cappellaniae aliis parochialis ecclesiae bonis adjudicentur, duoque instituatur parochi portionarii, qui pro aequali parte dividant inter se onera, et honores, jura, et proventus ejusdem ecclesiae. Hoc namque modo minuitur labor, augetur fructus laboris, facileque propterea allieuntur ad concurrendum presbyteri, quum bona cappellaniae, quae erigi deberet, reddant quotannis triplo plus

foran annuo reddito parochialis ecclesiae. Quapropter humiliter Nobis supplicari fecisti, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur, quibus maxime est cordi, ne ullibi desint fidei populo cura, et assistentia parochi, te in pastorali tuo zelo, quantum eum Domino possumus, adjuvare, ac specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, vel quavis de causa latis, si quas forte incurristi, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus tuo nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, fraternitati tuae facultates necessarias, et opportunas, quarum vigore auctoritate Nostra apostolica, vocatis ad id vocandis, et sine alicujus praepudio, tam parochialem praedictam supprimere, quam bona memoratae cappellaniae ceteris bonis ejusdem parochialis perpetuo applicare, et unire, ac deinde in parochiali eadem ecclesia duas portiones curatas perpetuo pariter erigere, easque duobus presbyteris portionariis nuncupandis assignare (qui tamen portionarii ad formam semper a Tridentino concilio praescriptam, et juxta constitutionem a sanctae memoriae Pio pp. V. praedecessore Nostro editam, praevio synodali examine eligi, atque institui, et pro aequali parte earundem portionum, tam oneribus, et laboribus subjacere, et missarum etiam numero per fundatorem cappellaniae praefixo satisfacere, quam juribus, et honoribus, nec non fructibus, redditibus, et proventibus quibuscunque uti, et gaudere debeant) libere, ac libite possis, ac valeas, eadem auctoritate tenore praesentium tribuimus, et impertimur.

§. 3. Non obstantibus felices recordationis Benedicti pp. XIV. praedecessoris itidem Nostri super divisione materiarum, et regula cancellariae Nostrae apostolicae, tum de jure quaesito non tollendo, tum de unionibus, et applicationibus ad partes committendis, ac de exprimesis in eis vero annuo beneficiorum eccle-

Terror concessus.

Derogatio emendationum.

siasticorum valore, ac Lateranensis quoque concilii novissime celebrati uniones, et applicationes perpetuas nonnisi in casibus a jure permixtis fieri prohibentis, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non dictae ecclesiae parochialis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscunque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die octava augusti millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXXXIX.

Des. de
18 augusti
1806
anno VII.

Exemptio monialium monasterii de Puritate Valentinae dioecesis ordinis s. Francisci a jurisdictione religiosorum ejusdem ordinis, earumque subjectio jurisdictioni episcopi dioecessani.

Venerabili fratri
archiepiscopo Valentino

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
salutem, et apostolicam
benedictionem.

§. 4. Multa esse in religiosis ordinibus, quae licet initio salubriter instituta, salubriori tamen consilio oportuit deinceps aliter immutari, magistra rerum experientia saepenumero ostendit, providasque immutationes majori ipsis ordinibus emolumento cessasse multiplici exemplo probavit.

Procurator.

§. 2. Quam itaque, uti Nobis nuper expositum est, carissimo in Christo filio Nostro Carolo Hispaniarum regi catholico videatur propter rationes, et causas sat fuse Nobis ad ductas conferre admodum posse ad ea praestanda remedia, quibus tam in spiritualibus, quam in temporalibus indigent nunc dilectae in Christo filiae moniales monasterii de Puritate ordinis s. Francisci Valentinae civitatis, si ipsae quemadmodum fratribus religiosis ejusdem ordinis hactenus subjectae fuere, ita per Nos jurisdictioni ordinarii pro tempore Valentini in posterum subiiciantur.

Expositio per
eum.

§. 3. Nos postulationibus nomine ipsius Caroli regis Nobis porrectis libenter hac in re satisfacere, et meliori earundem monialium bono opportune consulere volentes, praedictas moniales, ac singulares earum personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore consentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuae, de ejus fide, prudentia,

Tuorum consensu
sunt.

et charitate plurimum in Domino confidimus, per praesentes committimus, et mandamus, ut praedictum monasterium de Puritate istius civitatis, omnesque, et singulas ejus moniales praesentes, ac futuras a quacunque subjectione, et directione, gubernio, et regimine fratrum religiosorum sancti Francisci auctoritate Nostra apostolica eximas, illudque exemptum, ac eas pariter exemptas, et liberas omnino esse declares, atque decernas; monasterium, et moniales hujusmodi omnimodae, ac absolutae tui, tuorumque pro tempore successorum jurisdictioni perpetuo subijciendo: et fratribus memoratis nomine, et auctoritate Nostris inhibendo formaliter, ac posthac ulla prorsus in re sive spirituali, sive temporalis, quae administrationem, et directionem dictarum monasterii et monialium quomodolibet eis adhuc usque commissas, attributasque respiciat, amplius se ingerere audeant, atque praesumant.

Declaratio in
pore conservatio-
ne privilegiorum.

§. 4. Ceterum licet vigore praesentium moniales praedictae ab omni etiam spirituali jurisdictione religiosorum s. Francisci segregatae penitus sint, ac debeant esse, nihilominus tamen omnibus, et singulis gratiis, privilegiis, favoribus, atque indultis, quae alias per apostolicam sanctam Sedem ordinis s. Francisci fratribus concessa jam sunt, seu etiam in posterum concedantur, libere, ac licite ipsae perfrui posse in omnibus, et per omnia, periode ac si eidem ordini, ejusque fratribus ut prius nuntiae, et subjectae manerent, volumus, et declaramus.

Claustra an-
ticipata, et de-
cretum irrita-
tum.

§. 5. Decernentes easdem praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, et monasterio, et monialibus supradictis suffragari, et ab omnibus inviolabiliter observari: sicque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari, et definituri debere, ac irritum et inane si secus super his a quocunque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Delegationem
truncatam.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non monasterii, ordinis, et provinciae fratrum praedictorum e-

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 83.

tiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et alia decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub aemulo piscatoris die decima nona augusti, millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo

CCCCXL.

Beatificatio venerabilis servi Dei Crispini a Viterbio conversi ordinis minorum sancti Francisci.

Die die
26 augusti
1866
anno VII.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam.

§. 4. Quae Dominus coeli, et terrae a mundi sapientibus, et prudentibus abscondit, revelat ea parvulis; quippe quia superbis semper resistit, humilibus vero dat gratiam. Iam vero in hujusmodi parvulorum numero Dei servus fuit Crispinus a Viterbio. Obscuro quidem ipse loco natus erat. Sed quamquam doctorum ope, literarumque subsidio careret, apprimè tamen vel ab iuente aetate percepit, odio sibi habendam animam suam in hoc mundo, ut in vitam aeternam custodiret eam. Quare juvenis factus, et ascensiones in corde suo disponens, ut inter fratres conversos ordinis minorum, quos Capuccinos vocant, admitteretur vehe-

Laudes ven-
servi Dei.

menter petit, et obtinuit. Acrius itaque certamen ingressus acriore se ipsum odio prosequatur: ita, ut non modo iumentum se omnium vilissimum praedicaret, et haberet, verum etiam assiduus laboribus, et jejuniis, asperis citicis, et flagellis corpus castigaret suum, atque inservitum redigeret, breve interea somnum super nuda bipalmaris latitudinis tabula carpens. Quo autem magis in se ipsum saeviebat, eo ferventius in Deum flagrabat charitate, cui ita ex animo haerebat, ut ne hortos quidem fodiens, aut ostiatum mendicans a rebus divinis meditandis, et contemplandis distraheretur. Ex hoc autem viro in Deum amore mira in proximum claritas profluebat: quae tanta fuit, ut pater pauperum, afflictorum levamen, oppressorum refugium, ac etiam bonus missionarius vulgo appellaretur, et esset. Simplex, purus, rectus, Deiparae devotissimus, prophetiae dono, et miraculorum gratia clarus in bona tandem senectute eodem, quem praedixerat, die mortalitatem exiit, aetatemque secundum supra octogesimum.

*Judicium de
eius virtuti-
bus, et mien-
culis editum a
sacra congrega-
tione Rituum.*

§. 2. Quoniam vero tot, tantarumque servi Dei virtutum exempla, ex quibus multum utilitatis christiani ejusdem temporis percipere, praesentis quoque, et futurorum aetatum hominibus prodesse possunt; Nos, qui ex divina dispositione Dominico gregi, meritis licet, virtutibusque inaequales praesidemus, apostolicae servitutis Nostrae esse ducimus tanti viri honorem, et venerationem, quantum Nobis ex alto conceditur, promovere cum ad majorem Dei gloriam, tum ad cunctorum fidelium incitamentum, eorum praesertim, qui, relictis omnibus, secuti sunt Redemptorem dominum. Cum itaque mature, diligenterque discussis, et perpensis per congregationem venerabilium fratrum Nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum processibus de hujus sanctae Sedis licentia confectis super vitae sanctitate, et virtutibus tam theologicis, quam moralibus in gradu heroico, quibus servum Dei Crispinum a Viterbio ordinis minorum s. Francisci Capuccinorum nuncupatorum professorem multipliciter claruisse, et super miraculis, quae ad ejus in-

tercessionem, ejusque sanctitatem hominibus manifestandam a Deo edita, et patrata fuisse dicebantur, eadem congregatio coram Nobis constituta, auditis quoque consultorum suffragiis, uno spiritu, unaque voce censuerit posse, quodcumque Nobis videretur, praedictum Dei servum beatum declarari cum consuetis indultis, donec ad actum sollemnis illius canonizationis deveniatur.

§. 3. Quare Nos piis, enixisque *Benificis.* votis memorati ordinis, et nominatim dilecti filii Bonifacii a Nicaea hujus causae postulantis supplicationibus Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de dictae congregationis consilio, et assensu, auctoritate apostolica, tenore praesentium facultatem concedimus, et impertimur, ut idem Dei servus Crispinus a Viterbio brati nomine nuncupetur, ejusque corpus, et reliquiae (non tamen in processionibus circumferendae) venerationi fidelium exponantur, imagines quoque radiis, seu splendoribus exornentur, ac de eo quotannis die xxiii. mensis maii recitetur officium, et missa de communi confessorum non pontificum cum orationibus propriis a Nobis adprobatis juxta rubricas breviarii, et missalis Romani.

§. 4. Porro recitationem officii, et missae celebrationem hujusmodi fieri concedimus dumtaxat in universo minorum ordine Capuccinorum utriusque sexus, nec non in rivatibus, et diocesisbus Viterbiansi, et Urbevetana, in quarum prima natalam habuit, in altera vero per quadraginta fere annos est commoratus, ab omnibus utriusque sexus Christianis tam secularibus, quam regularibus, qui ad horas canonicas tenentur, et quantum ad missas attinet, etiam ab omnibus sacerdotibus ad ecclesias, in quibus festum peragetur, confluentibus. Praeterea primo dumtaxat anno a datis hisce litteris incobando, et quoad Indias a die, quo eadem litterae illae pervenerint, in ecclesiis ordinis, et dioecesium praedictarum solemniter beatificationis ipsius servi Dei cum officio, et missa sub ritu duplici majore die ab ordinariis respective constituida, postquam in basilica Nostra sancti Petri in Vaticano celebrata fuerint

*Concessio ab
Sede, et rite
proprie.*

eadem solemnia, pro qua re diem vii. sequentis septembris assignamus, pariter celebrandi facimus potestatem.

Invocatio con-
tractum, et
fides habenda
transcriptis.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac decretis de non cultu editis, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut eorundem literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu secretarii dictae congregationis cardinalium subscriptis, et sigillo praefecti ejusdem congregationis munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima sexta augusti, millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

IN FESTO

B. CRISPINI CONFESSORIS

Oratio

Orationes recitandas in
eius festo.

§. 6. Deus, qui beatum Crispinum confessorem tuum in laetitia tibi servientem ad virtutis apicem perduxisti; da quaesumus, ut ejus intercessionem, et exemplo vias vitae secantes in terris, torrente voluptatis tuae perfuri mereamur in coelis. Per Dominum etc.

Secreta

Da nobis quaesumus Domine, ut beati Crispini confessoris tui exemplo in simplicitate cordis nostri tibi offerentes universa, aeterna cum ipso gaudia laetantes assequamur. Per Dominum etc.

Postcommunio

Laetifican quaesumus Domine animas servorum tuorum, et quos alimentis coelestibus satiasti, ad delectationes, quae in dextera tua sunt, beati Crispini precibus pervenire concede. Per Dominum etc.

DECRETUM

NEAPOLITANA

Approbatio
orationum.

§. 7. Sanctissimus Dominus Noster Pius VII. pont. max. humillime supplicante p. fr. Bonifacio a Nicæa delinitore generali, et postulatore causarum servorum de ordinis minorum s. Francisci Capuccinorum, ac referente r. p. d. Hieronymo Napulio s. fidei promotore, benigne indulsit, ut suprascriptae orationes propriae in honorem beati Crispini a Viterbio laici professi praedicti ordinis Capuccinorum ab eminentissimo, et reverendissimo domino card. de Somalia Sanctitatis Suae in urbe vicario, sacrorumque Rituum congregationi praefecto, et a r. p. d. s. fidei promotore praedicto revisas legi possint in missa celebranda in die beatificationis ejusdem beati, et subinde in officio, quod pariter cum missa recitari poterit ab iis, quibus per litteras apostolicas in forma brevis de eadem beatificatione expediendas facultas illud recitandi data fuerit; quibuscumque in contrarium disponentibus minime obstantibus. Die 9. augusti 1806.

Julius Maria card. de Somalia
S. R. C. praefectus

Loco * Sigilli

J. de Carpineo S. R. C. secretarius.

CCCCXII.

Dat. die
26 augusti
1820
Anno VII.

Communitio confraternitatis sub titulo ss. Trinitatis, et B. M. V. de Rosario civitatis Bajensis in Brasilia in archiconfraternitatem sanctissimae Trinitatis Redemptionis captivorum.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

Expositio pro
eum.

§. 4. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii moderni iudex, majores domus, aliique deputati, seu officiales confraternitatis sub titulo sanctissimae Trinitatis, et Nostrae Douinae de Rosario in ecclesia ejusdem sanctissimae Trinitatis civitatis Bajensis in Brasilia, canonice, ut asseritur, erectae, quod ipsi rationabilibus de causis adducti, ejusdem confraternitatis titulum, et constitutiones adhuc servatas per Nos, et hanc sanctam Sedem in perpetuum suppressi, atque ipsam confraternitatem in confraternitatem archiconfraternitatem nuncupandam sub stricta invocatione tertii ordinis nuncupati sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum erigi juxta modum, et formam, quibus fel. rec. Benedictus pp. XIV. praedecessor Noster, suppresso in perpetuum titulo, et subsistentia quorundam confratrum tertiorum tertii ordinis s. Francisci de Poenitentia in unam utriusque sexus Christifidelium confraternitatem archiconfraternitatem nuncupandam sub invocatione ejusdem sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum in civitate Portugallensi erexit, et jurisdictioni localis ordinarii subiecit, additis quoque regulis pro hac confraternitate, confirmatisque ejus novis statutis, ac alias prout ex ipsius Benedicti praedecessoris desuper sub plumbo pridie idus maii MDCLV. expeditis literis, quarum tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter expresso, ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, fusius continetur.

Tenor exco-
municat.

§. 2. Nos igitur dictos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas quibus praesentes Nostrae literae favent, a quibusvis

excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati venerabili fratri episcopo Bajensi per praesentes committimus, et mandamus, ut constituto sibi prius de confratrum consensu per secreta suffragia in generalibus eorum comitiis ferendo, consideratisque diligenter circumstantiis universis, quae fuerint attendendae, ac dummodo nullum oriarur scandalum, titulum, et praesentes constitutiones dictae confraternitatis Bajensis pro suo arbitrio, et prudentia supprimat, et abolet in perpetuum, atque illico post hujusmodi suppressionem in confraternitatem archiconfraternitatem nuncupandam sub unica invocatione tertii ordinis nuncupati sanctissimae Trinitatis Redemptionis Captivorum ordinarii jurisdictioni subjectam in perpetuum erigat; ita tamen, ut confratres, et consorores extinctae hujusmodi confraternitatis, et successive taliter erectae annum probationis, seu novitatus repetere minime teneantur, ac etiam servata (quantum fieri poterit, aut pro loci, et temporum ratione opus fuerit) memoratarum Benedicti praedecessoris literarum forma, et dispositione, etiam quoad exemptionem veteris peculiaris jurisdictionis, cui forsitan confraternitas, ut supra, extincta, subjecta reperiebatur, et cum facultate quoque discendi (quotiescumque ill ratio postulaverit) seque in alium commodiorem locum ab ordinario approbandum transferendi, ac tandem cum reliquis omnibus, et singulis privilegiis, regulis, et statutis, quae a memorato Benedicto praedecessore in dictis suis literis pro dicta confraternitate Portugallensi concessa reperiuntur.

§. 3. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere; ac iis, ad quos spectat, et spectabit in futurum plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici au-

Classula sub-
lata et decre-
tum irritum.

ditores, ac S.R.E. cardinales etiam de latere legatos, ac sanctae Sedis nuncios, sublata eis, et eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Concessio indulgentiarum.

§. 4. Ut autem dicta confraternitas Bajensis sic erecta suscipiat in dies maiora virtutum incrementa, ipsiusque confratres, et consorores in piorum operum exercitui magis confoveantur, Nos de omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus et singulis confratribus, et consororibus, in dicta confraternitate Bajensi adscriptis, et in posterum adscribendis omnes, et singulas indulgentias tam plenarias, quam partiales, aliasque spirituales gratias memoratae confraternitati Portugallensi ab eodem Benedicto praedecessore in dictis literis impertitas, dummodo in iuncta pro illis consequendis rite adimpleverint, auctoritate praedicta, tenore praesentium perpetuo communicamus.

Theragatio contrarium.

§. 5. Non obstantibus Nostra, et cancellariae apostolicae regula de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque apostolicis constitutionibus, et ordinationibus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima sexta augusti, millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXLII.

Dat. die
26 augusti
1806
anno VII.

Suppressio beneficii ecclesiastici sub invocatione s. Venerandae erecti in collegiata terrae s. Elpidii Firmanae dioecesis, et applicatio bonorum monasterio oblatarum ejusdem loci.

Dilectis in Christo filiabus religiosis oblatis congregationis sancti Francisci Salesii dioecesis Firmanae.

Pius PP. VII.

Dilectae in Christo filiae
Salutem, et apostolicam
benedictionem

§. 4. Religiosarum piarum mulierum domus, quae ob tenuitatem et insufficientiam reddituum, et onera praesertim publicarum scholarum quibus in puellis ad pietatem, et religionem formandis, ac familiarum munerum primordiis instituendis adstringuntur aliquo indigere videntur auxilio, exigunt a Nostri pastoralis officii debito, ut in earum necessitatibus opportune succurrantur, ac meliori, quo fieri possit medio, etiam per alicujus beneficii ecclesiastici applicationis fructuum ministerium a Nobis provideantur, ad hoc, ut religiosae ipsae ad id propositae ex hoc ministerio adjutae, tam piis et salutaribus earum instituti pietatis, et charitatis operibus commode vacare possint, prout ferventia animi Nostri postulant desideria.

Proemium.

§. 2. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectarum in Christo filiarum modernarum religiosarum mulierum oblatarum congregationis sancti Francisci Salesii nuncupatarum, in regulari domo Beatae Mariae Virginis ejusdem congregationis terrae sancti Elpidii ad Mare Firmanae dioecesis degentium expositio continebat, quod cum ipsae, quibus publicarum scholarum in dicta terra fundatarum pro puellis inibi ad pietatem, et religionem informandis, ac bonis, honestisque familiarum numerum primordiis, quae hujusmodi sexus propria sunt studiosae instituendis cura commissa est, atque directio, attenta tenuitate reddituum, quibus praefata regularis domus dotata repe-

Expositio pro
con.

ritur ad summam quinquaginta scutorum monetae Romanae dumtaxat annuatim ascendendum in huiusmodi pii operis exercitio ulterius perseverare posse diffidant, nisi opportunum aliquid in urgentibus eorum necessitatibus consequantur subsidium, quo earum ulteriori mantentioni queant prospicere, proptereaque plurimum cupiant eis per Nos, et Sedem apostolicam benigne, ut infra provideri. Si igitur sicut eadem expositio subponebat perpetuum simplex, et personalem residentiam non requirens beneficium ecclesiasticum ad altare, vel sub invocatione sanctae Venerandae in seculari, et forsau insigni collegiata ecclesiae ejusdem terrae, quod per obitum quondam Vincentii Proccacini illius, dum viveret, ultimi possessoris extra Romanam curiam defuncti ad praesens vacat apostolica auctoritate perpetuo supprimeretur, et extingueretur, omniaque, et singula praefati beneficii, sic, ut praefertur, supprimendi, et extinguendi bona, jura, fructus, redditus, proventus, res, proprietates, et emolumenta quaecumque praefatae domui regulari perpetuo quoque applicarentur, aliaque per Nos, et Sedem praefatam, ut infra fierent, et ordinarentur ex hoc profecto magis congruae exponentium praefatarum substitutioni aliqua in parte provideretur; ideo Nobis humiliter supplicari fecerunt exponentes praefatae, quatenus ipsis in praemis- sis opportune consulere de benignitate apostolica dignemur.

*Consuetudo
et privilegia
sub legibus
suppressione
necesse.*

§. 3. Nos igitur eosdem exponentes specialis gratiae favore prosequi volentes, nec non earum quemlibet a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis, si quibus quomodolibet innodatae existant ad effectum praesentium tantum consequendum harum serie absolventes, et absolutas fore censentes huiusmodi supplicationibus inclinatid discretionis tuae per praesentes committimus, et mandamus, quatenus vocatis, qui fuerint ad id vocandi beneficium praefatum, quod pro tempore obtinenti nonnullas missas quolibet anno in praefata collegiata ecclesia celebrandi, seu celebrari faciendi, aliaque adimplendi respectiva onera incumbunt, ac cuius, et illi forsau annexorum fructus, redditus, et proventus non deductis

illius oneribus septemdecim ducatorum auri de camera, et juliorum duorum monetae Romanae praedictae cum dimidio alterius julii similis, illis vero deductis decem ducatorum auri parium, et juliorum quinque monetae praedictae secundum communem aestimationem valorem annuum, ut asseritur, non excedunt, sive praemisso, sive alio quovis modo, aut ex alterius cujuscumque persona, seu per liberam resignationem dicti Vincentii, vel cujusvis alterius de illo in dicta curia vel extra eam, etiam coram notario publico, et testibus sponte factam, aut assecutionem alterius beneficii ecclesiastici ordinaria auctoritate collati vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranensis statuta concilii ad Sedem praedictam legitime devoluta, dictumque beneficium dispositioni apostolicae, specialiter reservatum existat, et super eo inter aliquos lis, cujus statum praesentibus haberi volumus pro expreso pendeat indecisa, dummodo tempore datae praesentium non sit in ea alicui specialiter juxta quaesitum, illiusque titulum collativum, nomen, denominationem, naturam, et essentiam beneficii collativi, ita quod illud ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus collativum esse desinat, et de cetero uti tale in titulum collativum quavis auctoritate conferri, impetrari, aut alias de illo quovis modo disponi amplius nequeat, et si illud ullo unquam tempore conferri, aut impetrari, aut alias de illo quovis modo disponi contigerit, collationes, provisiones, impetrationes, aliaque dispositiones de illo pro tempore quomodolibet factae nullae, et invalidae, nulliusque roboris, vel momenti existant, neminiue suffragentur, nec coloratum titulum possidendi unquam tribuant apostolica auctoritate praefata tenore praesentium, et sine alicujus praedicti perpetuo suppressas, et extinguas.

§. 4. Illisque sic suppressis, et extinctis omnia, et singula praedicti beneficii, ut praefertur suppressi, et extincti bona, jura, fructus, redditus, proventus, res, proprietates, et emolumenta quaecumque, praevia perpetua translatione ouerum praefatarum missarum hactenus in praedicta collegiata ecclesia celebrari solitarum ad praedictae regularis domus ejusdem congrega-

*Non sup-
proxi benefi-
cii conceditur
domui reli-
giosorum Ob-
satarum.*

tionis ecclesiam, ubi presbyter ab ipsis exponentibus deputandus praedictas missas dicto beneficio, ut praefertur inhaerentes pro fovenda cum maiori commoda, et absque ullo impendio spirituali ipsarum devotione, ex nunc deinceps celebrare debuit eidem domui regulari, ita quod liceat praedictis exponentibus, ut praefertur, modernis, et pro tempore existentibus praedictae regularis domus religiosi mulieribus oblati per se, vel alium, seu alios proprio, dictaeque regularis domus nomine omnium, et singulorum dicti benefici patronorum suppressi, et extincti bonorum, rerum, proprietatum, fructuum, reddituum, proventuum, et emolumentorum praedictorum veram, realem, corporalem, et actualem possessionem propria auctoritate libere apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere, dictaque bona, res, et proprietates locare, dislocare, arrendare, fructus, redditus, et proventus, iura, obventiones; et emolumenta praedicta percipere, exigere, levare, ac supportatis tamen prius per eas praedictis missarum in praedicta earum ecclesia, ut praefertur, celebrandarum, aliisque dicti benefici, ut praefertur, suppressi, et extincti oneribus in proprium cujuslibet earum mantentioni, dictaeque domus regularis huiusmodi subsidium convertere, et erogare dioecese loci, vel cujusvis alterius licentia desuper minime requisita apostolica auctoritate praedicta earumdem tenore praesentium perpetuo quoque applices, et appropries.

Confirmatio
suppressionis
et applicatio-
nis ab eplano
pro faciendis

§. 5. Nos enim si suppressionem, extinctionem, applicationem, appropriationem aliaque per te praesentium vigore fieri contigerit, ut praefertur easdem praesentes semper, et perpetuo validas, et efficaces esse, nec illas sub quibuscvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus etiam per Nos, et successores Nostros Romanos pontifices pro tempore existentes sub quibuscumque verborum tenoribus, et formis, ac cum quibuscvis clausulis, et decretis pro tempore factis et faciendis minime comprehendendi; sed semper ab illis excipi, et quoties illae emanabunt toties in pristinum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas,

ac de novo etiam sub quacumque posteriori data quodocumque eligendo concessas esse, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere.

§. 6. Siquae et non alias per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S.R.E. cardinales etiam de latere legatos, virelegatos, dictaeque Sedis nuncios judicari, et definiri debere, irritumque decernimus, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausa an-
nulla, et de-
cretum irri-
tum.

§. 7. Non obstantibus Nostris, et cancellariae apostolicae regulis de unionibus, et applicationibus ad partes committendis, ac de exprimendo in eis vero annuo valore beneficiorum ecclesiasticorum, nec non Lateranensis concilii novissime celebrati uniones, et applicationes perpetuas non nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, aliisque etiam in synodali- bus, universalibusque conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, dictaque collegiatae ecclesiae, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis quibuscvis superioribus, et personis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium praemissorum quomodolibet forsan concessis, approbatis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum nihil penitus omissio et forma in illis tradita observata inserti forent eisdem praesentibus pro plene, et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum validissimum effectum latissime, et plenissime, ac specialiter, et expresse, nec non opportune, et valide hac vice dumtaxat harum quoque specialiter, et expresse serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud s. Mariam

Delegatio con-
trarium.

Majorem sub annulo piscatoris die vigesima sexta augusti, millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo

Stat. die
5 septembris
1806
anno VII.

CCCCXLIII.

Beatificatio venerabilis servi Dei Josephi Oriol Barcinonensis

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

De vita et
moribus venerabilis servi
Dei.

§. 1. Qui vere divites esse cupiunt veras eos divitias amare necesse est. Quoniam aut coelestia ex animo desiderari non possunt, nisi terrena despiciantur, Dei servus Joseph Oriol Barcinonensis adeo res fluxas, et caducas contempsit, ut ne domum sibi quidem ad habitandum ullo unquam tempore emere, aut conducere voluerit, sed in aliqua ex remotioribus cellulis apud alios manserit, quasi columba in summo formicinis ore nidificans. Singularis, vel a teneris annis fuit ejus vitae austeritas cum singulari morum integritate conjuncta. Presbyter autem factus, sacraeque theologiae lauream adeptus, puerorum institutoris officio in nobili familia fungebatur quando abstinentiam illam suscepit ita severam, ut pane tantum, et aqua uteretur, adito diebus festis quarundam sylvestrium, inconditarumque herbarum obsonio: quod arduum jejunii genus ad mortem usque, per quinque scilicet et viginti annos constanter retinuit. Imo integram quadragesimam sola eucharistia refectus transegit. Unum ex residentialibus beneficiis ecclesiae sanctae Mariae Regum vulgo de Pinu in patria adsequutus, cum choralia, et capitularia sibi demandata munia diligentissime explevit, tum in sacris confessionibus excipiendis, sacramentalium perfectione, et proximorum salute procurandis se indefessum exhibuit. Quicquid vero pecuniae sibi utcumque obveniret, in coelestes thesauros per manus pauperum nulla interposita mora, deporari jubebat. Quo autem ferventiore

in dies charitate aestuabat; eo etiam vehementiore orandi studio incendebatur; ita ut e congressu, et colloquio cum Deo vix, ac intendum ne vix quidem dimoveri posse videretur, nefas esse ducens quidquam aliud praeter Deum, quaerere, aut praeter ejus gloriae incrementum optare. Religionis nostrae mysteria, non solum corde credidit ad justitiam, atque ore confessus est ad salutem, verum ea sanguine quoque suo signandi ita quidem cupidus, ut Romam iterum profectus fuerit eo sane animo, ut hinc et sanctae Sedi re mittendum praeberet ad barbaris gentibus evangelizandum. Ast in patriam Deipara monente, reversus, coram Deo et hominibus magis magisque claruit. Ex eo enim tempore non modo, ut antea, omni virtutum genere, sed orationum etiam gratia, rerum occultarum scientia, condium perscrutatione, signorum dono, et prophetiae spiritu adeo coruscare coepit, ut ejus sanctitatis et miraculorum fama longe lateque volante, infirmos ceteratim undique adcurrentes quotidie, ac statis etiam horis in sua ecclesia, in omnium ore, atque oculis sanaret.

§. 2. Hisce igitur verissimis divitiis locupletatus Joseph in terris, ad sibi in coelis paratum regnum xi. kalendas februarias MDCCII. fuit evocatus, expleto primo, et quinquagesimo aetatis anno. Sed quando tot, tantarumque ejus virtutum exempla, hominibus quoque futurarum aetatum prodesse valent, Nos qui ex divina dispositione Dominico gregi, meritis licet imparibus, praesidemus, apostolicae servitatis Nostrae putamus, tanti viri honorem, et venerationem, quantum Nobis ex alto conceditur promovere cum ad majorem Dei gloriam, tum ad fideliū omnium incitamentum, eorum in primis, qui in sortem Domini vocati, atque caelestis veluti Sionis aemuli divinas laudes in sacris templis quotidie concinunt.

§. 3. Cum itaque mature, diligenterque discussis per congregationem venerabilium fratrum Nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum processibus de hujus sanctae Sedis licentia confectis super vitae sanctitate, et virtutibus, tam theologicis, quam moralibus, in gradu heroico, quibus hunc Dei servum presbyterum beneficiarum mul-

De obitu ejusdem.

Judicium de ejus virtutibus datum a sacra congregatione praeposita.

tipliciter claruisse, et super miraculis, quae ad manifestandum hominibus ejus sanctitatem, a Deo patrata fuisse dicebantur, eadem congregatio coram Nobis constituta, auditis etiam consultorum suffragiis, uno spiritu, unaque voce censuerit posse, quodcumque Nobis visum esset, praedictum Dei servum beatum declarari cum consuetis indultis, donec ad actum solemnis ejus canonizationis deveniatur.

Beneficentia.

§. 5. Quare Nos piis, enixisque precibus venerabilis fratris episcopi, ac dilectorum filiorum capituli, et canonicorum ecclesiae cathedralis, itemque rectoris, et beneficiariorum ecclesiae sanctae Mariae Regum Florentissimae civitatis Barcinonensis, ctnominatim Philippi Belli hujus causae postulantis supplicationibus, Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de ejusdem congregationis consilio, et assensu, auctoritate apostolica, tenore praesentium indulgemus, ut Dei servus Joseph Oriol in posterum beati nomine nuncupetur, ejusque corpus, et reliquiae venerationi fidelium (non tamen in processionibus circumferendae) exponantur, imagines quoque radis, seu splendoribus exornentur, ac de eo quotannis die xxiii martii, seu alia per ordinarium constituenda recitetur officium, et missa de communi confessorum non pontificum cum orationibus propriis a Nobis adprobatis, juxta rubricas breviarum, et missalis Romani.

Concessio ab-
filiis, et mi-
nistris.

§. 5. Recitationem autem officii, missaeque celebrationem hujusmodi fieri concedimus in civitate, et dioecesi Barcinonensi ab omnibus utriusque sexus Christifidelibus, tam saecularibus, quam regularibus, qui ad horas canonicas tenentur. Praeterea primo dumtaxat anno a datis hisce literis incipiendo in dicta ecclesia sanctae Mariae Regum, in qua venerabile ejus corpus requiescit, solennia beatificationis ipsius servi Dei cum officio, et missa sub ritu duplici majore die ab ordinario pariter praefigenda, postquam in basilica Nostra sancti Petri in Vaticano celebrata fuerint eadem solennia die xxi hujus mensis, celebrandi facimus potestatem, et quoad missas etiam omnibus sacerdotibus eo confluentibus.

Derogatio con-
trariis, et

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostoli-
Bull. Rom. Tom. XIII. F. 85.

cis, ac decretis de non cultu editis, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut praesentium transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu secretarii dictae cardinalium congregationis munitis eadem prorsus fides ab omnibus, et ubique, tam in judicio, quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus habeatur, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die quinta septembris millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

Fides habenda
transumptis.

IN FESTO

B. JOSEPHI ORIOI CONFESSORIS

Oratio

§. 7. Deus, qui beatum Josephum confessorem tuum mirabili abstinentiae dono, et curatorem gratia decorasti: concede, ut a culpis abstinentes in terris, poenitentiae praemium assequamur in coelis. Per Dominum etc.

Orationes in
eius festo re-
citantur.

Secreta

Purifica, Domine, corda nostra, ut qua puritate beatus Josephus coelestem obtulit victimam, eadem nos offeramus. Per Dominum etc.

Postcommunio

Divinum tuum epulum, Domine, quod beato Josepho jejunanti temporale praebuit alimentum, aeternum Nobis, te miserante, largiatur. Per Dominum etc.

DECRETUM

BARCINONEN.

§. 8. Suprascriptas orationes ab eminentissimo, et reverendissimo domino cardinali De Somalia sanctissimi domini Nostri Pii VII. pont. max. in urbe vicario, sacrarumque rituum congregationis praefecto, cum r. p. d. Hieronymo Napolitano fidei

Approbatio
oralis.

promotore revisas, ipse sanctissimus dominus Noster humillime supplicante Philippo Belli postulatore causae beati Josephi Oriol presbyteri beneficiati ecclesiae parochialis sanctae Mariae de Pinn civitatis Barcinonis, me infrascripto secretario referente, in missa celebranda in honorem ipsius beati in solemnibus ejus beatificationis, et subinde in officio cum missa in illius festo recitando juxta facultatem tribuendam per literas apostolicas in forma Brevis de eadem beatificatione peragenda expediendis legi posse benigne indulgit. Die vi. augusti 1806.

Julius Maria card. De Somalia
S. R. C. praefectus

Loco ✠ Sigilli

J. de Carpineo S. R. C. secretarius

CCCCXLIV.

Det. die
9 Septembris
1806
anno VII.

Confirmatio conventionis initae inter monachos monasterii s. Lucii ordinis Praemonstratensis civitatis Curiensis, et seminarium ejusdem civitatis super applicatione honorum dicti monasterii in caso futurae suppressionis.

Venerabili fratri Fahlritio archiepiscopo Berytensi Nostro, et apostolicae Sedis in Helvetia nuntio.

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem, et apostolicam
benedictionem.

Expositio pro-
cessu.

§. 1. **E**xpositum Nobis nuper fuit pro parte dilectorum filiorum monachorum monasterii s. Lucii ordinis Praemonstratensis Curiensis civitatis, quod ipsi ad consulendum ecclesiae et monasterii ejusdem incolunitati, ne ullo unquam casu ad usus convertantur profanos, tum et ad prospiciendum congruae ipsorum substantiationi, si forte contingat, ut in eodem ipso monasterio permanere amplius nequeant, quandam in-

ter se se, seu praelatos suos legitimos, ac rectorem seminarii Curiensis, venerabili fratre Curiense episcopo, vel ipso probante, inivere die xvii. januarii currentis anni conventionem, in qua sub reservatione benedicti apostolici id potissimum cautum est, ut adveniente casu, quo monasterium praedictum servari amplius nequeat, ejusdem bona omnia et jura cujuscumque generis perpetuo devolvantur ad praedictum Curiense seminarium, a quo assumatur onus praestandi monachis, qui actu ibidem reperientur, certam pensionem eorum vita naturali durante, illudque etiam expresse cautum fuit, ut isthaec ipsa conventio nullum omnino sortitur effectum, nisi adveniente casu, quo reapse monasterii dispersio evidenter imminet, rebus interim in eodem statu manentibus, ipsis optantibus monachis, ut quantum per ipsos est, monasterium ita perpetuo consistat; cujus quidem dissolutionis necessitas superiorum ecclesiasticorum judicio declaranda reservata fuit. Nunc autem quo conventio hujusmodi validitatis, firmitatisque robor possit plenarium assequi, Nobis exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, attenta relatione venerabilis fratris Dominici archiepiscopi Myrensis congregationis de Propaganda Fide secretarii, fraternitati tuae, per praesentes committimus, et mandamus; quatenus constituto tibi de narratis conventionem superius recensitam in omnibus et singulis suis articulis, et conditionibus auctoritate Nostra apostolica approbes atque confirmes, coactosque sive jura, sive facti defectus, si quos desuper intervenisse contigerit, suppleas et sanes; ita tamen ut reservata intelli-

Confirmatio
conventionis
per litteras au-
thoritate apostolicae.

gatur tibi, tuisque dumtaxat isthic pro tempore successoribus nuntiis apostolicis, et non aliis quibuscumque, facultas iudicandi et declarandi, an tempus venerit, quo dissolutio praedicta communitatis monachorum necessario facienda sit, et an factus sit propterea locus successioni seminario Curiensis in ecclesiam, coenobium, et bona ipsius communitatis juxta conventionem praedictam: praeterea eidem fraternitati tuae ac tuis pro tempore successoribus nuntiis plenariam, et amplam potestatem credendi praedictis monachiis quilibet facultates necessarias, et opportunas ad omnimodam memoratae conventionis executionem, nec non facultatem vivendi extra claustra in decenti clericorum saecularium habitu; salvis substantialibus votorum, et sub obedientia ordinarii etiam in vim eorum voti sollemnem, atque obtinendi quoque ecclesiastica beneficia ac ea dummodo alias tamen canonice assequantur, in administrationem quoad vixerint retinendi, eorumque fractus, redditus, et proventus percipiendi, et ad suae congruae substantiationis usus impendendi auctoritate praedicta nunc pro tunc facimus, tribuimus et impertimur.

§. 5. Decernentes easdem praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, iisque omnibus ad quos spectat, plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices, etiam auditores palatii apostolici iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, et quatenus opus sit, etiam fel. rec. Benedicti pp. XIV. praedecessoris Nostri, super divisione materialium, tum et monasterii praedicti, ejusque ordinis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 85.

derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vna septembris millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXLV.

Confirmatio uniuersis duarum confraternitatum sanctissimi Sacramenti, et B. M. V. de Gratia civitatis Lisbonensis.

Venerabili fratri Patriarchae Lisbonensi.

Pius PP. VII.

Venerabilis frater salutem, et apostolicam benedictionem

§. 4. Nuper exponi fecerunt Nobis dilecti filii officiales, atque sodales confraternitatum sanctissimi Sacramenti et Nostrae dominae de Gratia, quod confraternitates huiusmodi, quae canonice, sicut asserunt, erectae, existebant prius in patriarchali ecclesia s. Bartholomaei civitatis Lisbonensis, post terrae motum anni 1755 translatae una cum parochiali ipsa ecclesia fuerunt in locum quae isthic vocant b. Antonii, ubi manent ad praesens. Sed quum locus iste esset suburbium distans a frequentia populi, necesse fuit ob defectum sodalium duas istas confraternitates simul uniri; in qua quidem unione, quae rite, ut inquirunt, facta est ex licentia debitis, illud praesertim conven-

Dist. die
9 Septembris
1806
anno VII.

Circula et
buletis, et de-
cretum ordi-
nans.

Derogatio con-
fraternitatum.

tum invicem fuit; ut quae onera inerant antea confraternitati de Gratia, omnia et singula adimplerentur in posterum per eam de Sacramento. Nunc autem quo isthaec unio solidiori stabilitate firmetur, nec ulla unquam dissentendi aut iurgandi adversus eam oriatur occasio, approbati per Nos et confirmari, quae ambas inter confraternitates gesta et statuta sunt, tum etiam decerni, ut quemadmodum confraternitas Sacramenti onera fert confraternitatis Gratiae, ita et gaudeat bonis, quae confraternitati huic sunt propria, plurimum exponentes desiderant; Nobisque propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benedictione apostolica dignaremur.

Tres confirmationis apostolicae.

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, ac singulares ipsorum personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quancunque de causa latis, si quas forte incurrerint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut constitito tibi prius de narratis, et quatenus majori praedictarum confraternitatum honore id fore cessurum in Domino iudicaveris, auctoritate Nostra apostolica pro tua conscientia gratis eorumque unionem approbes, conventionemque super recensitis oneribus iuxta confirmes, atque his sic approbatis, et confirmatis perpetuae firmitudinis robur adicias, omnesque, ac singulos, si qui desuper interdicere, sive facti, sive juris defectos sanes, et suppleas, nec non auditis interesse habentibus, iisque post deliberationem per consuetam suffragia capiendam plene consentientibus, cuncta, et singula bona, iura, et actiones ad confraternitatem Nostrae Domine de Gratia, huc usque spectantia confraternitati sanctissimi Sacramenti applices, atque adjudices, eaque deinde in perpetuum ad hanc eandem confraternitatem spectare debere eadem auctoritate decernas, atque declares.

Delegatio canonici.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non praedictarum confraternita-

tum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die nona septembris, millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXLVI.

Permutatio nonnullarum ecclesiarum parochialium in civitate Aquipendensi.

Die 9
Septembris
1886.
Anno VII.

Venerabili fratri
Episcopo Aquipendensi

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem et apostolicam
benedictionem.

§. 1. Nuper exponi fecit Nobis dilectus filius promotor fiscalis curiae ecclesiasticae Aquipendensis, quod ipse, ut necessitatibus parochialis ecclesiae sancti Petri Aquipendensis civitatis ea, qua satius posset, ratione occurreret, facultatem suspendendi ad biennium novam ejus, dum vacasset, provisionem impetravit a Nobis sub certis modo, et forma, prout ex rescripto Nostro, cuius tenorem praesentibus pro expresso haberi volumus plenius dicitur contineri. Nunc autem biennium huiusmodi prope jam est, ut expiret, sed licet interea temporis plene fuerit satisfactum conditionibus, quae in rescripto erant injectae, illud tamen, quo vota spectabant, adhuc desideratur, nulli prope usui populo ecclesia manente, quippe quae sua foediate loci cum arce potius quam vocet, nec parochialis ipsa donus, cui contiguus supereminet collis, propter humidam aeris gravitatem, potest sine discrimine habitari: hinc ne fideles, qui istam paroeciam incolant, spirituali assistentia debita fraudentur, egit ipse cum dilectis filiis capitulo, et canonicis ecclesiae catho-

Expositio generalis.

dralis, qui ecclesiam sancti Antonii cathedralis filialem habentes non modo intra parochiales suos limites positam, sed parum quoque a sancti Petri ecclesia dissitam, haud difficulter sunt exponentis propositioni assentiti, nimirum ut parochiales functiones ecclesiae sancti Petri exerceantur in ecclesia sancti Antonii, ita tamen, ut sancti Petri parocchia incorporetur parocchia ecclesiae cathedralis, in cujus veluti centro illa consistit, illiusque administrationem parochus cathedralis suscipiat, ac gerat per duos cappellanos curatos, his pro aequali uniuscujusque congrua assignato reddito parocchia sancti Petri, sed imposito simul onere interveniendi choro alternatim, ut solent canonici, quando animarum cura impedimento eis non sit, quominus intervenire valeant. Hoc sane modo commode rectissimeque prospicitur parochiali sancti Petri, ubi non plus, quam centum circiter animae numerantur, et decus augeatur cathedrali ecclesiae, quae cappellanorum choralium defectu laborat, nec locus decum timori relinquatur, ne forte cappellani curati facile inveniantur, quin congrua eis adsignata, tam, quae pro canonicis constituta est, exaequet, et fortassis etiam exsuperet. Verum enim vero ecclesia sancti Antonii multis suppellectilibus indiget, ut parochialibus parata esse queat functionibus, quae in ea debent protinus exerceri, sumptibusque ad id necessariis cappellanus imparem esse se noscit; sed utendo fructibus vacantibus parochialis sancti Petri, cuncta poterunt intra alterum biennium sat bene suppleri. Haec Nobis exponens supplicari humiliter fecit, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Conceditur
foribus con-
mutandi ec-
clesiae super-
eris normalis
conditionibus

§. 2. Nos igitur ipsum exponentem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis a jure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innotatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, et absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, attenta relatione Sanctae Ro-

manae Ecclesiae cardinalis praefecti congregationis Concilii, fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut veris existentibus praenarratis, et accedente consensu capituli, et parochi ecclesiae cathedralis, auctoritate Nostra apostolica, pro tuo arbitrio, et conscientia ad enunciandam unionem devenias juxta petita, et functiones, etiam parochiales, ceteraque onera ecclesiae sancti Petri adnexa, ad sancti Antonii ecclesiam transferas, in juncto cappellanis curatis ad formam sacri concilii Tridentini instituendis alternativo onere applicationis missae pro populo omnibus diebus festis, etiam novissime reductis, et interessendi choro in ecclesia cathedrali ad instar canonicorum, quoties pro exercitio muneris parochialis actu non fuerint impediti, ita tamen, ut omnes dictae parocchia redditus iisdem cappellanis pro rata aequali inter eos dividendi assignari debeant, qui praeterea illa omnia missarum, aliaque onera parocchia adnexa implere teneantur; suspensa interim ad aliud biennium ad formam praesentis provisione ejusdem parocchia sancti Petri, et executione unionis praedictae ad effectum erogandi redditus in causam desuper expressam; ita tamen, ut tam oeconomus durante suspensione praedicta, quam cappellani parochiales ea cessata, de praemissorum implemento coram te, aut ordinario pro tempore docere teneantur.

Derogatio con-
tinenti con.

§. 3. Non obstantibus Nostra, et cancellariae apostolicae regula de unionibus et applicationibus ad partes committendis, ac de exprimendo in eis vero annuo beneficiorum ecclesiasticorum valore, ac Lateranensis concilii novissime celebrati uniones et applicationes perpetuas nonnisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, aliisque etiam in synodalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis ac fel. rec. Benedicti pp. XIV. praedecessoris Nostri super divisione materialium, nec non dictarum ecclesiarum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis: quibus omnibus et singulis illorum tenore

res praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem, sub annulo piscatoris die nona septembris, millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXLVII

Dat. die
128 Septembris
1836
Anno VII.

Beneficium sub titulo sancti Michaelis Archangeli erectum in ecclesia metropolitana Firmana de iurepatronatu familiae Sinigardi commutatur in pium legatum.

Venerabili fratri
archiepiscopo Firmano

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
salutem, et apostolicam
benedictionem.

Expositio pen-
sionum.

§. 1. **E**xponi Nobis nuper fecit dilectus filius Vincentius Butta Sinigardi patritius, ut asserit, istius Firmanae civitatis, quod cum per spontaneam ultimi possessoris dimissionem vacaverit, et vacet adhuc unum simplex ecclesiasticum sub titulo sancti Michaelis Archangeli in ecclesia ejusdem sancti Archangeli prius erectum, ac successive ad istam metropolitanam ecclesiam translatum, cujus beneficii nonnullam personalem residentiam requirerentis, est ipse Vincentius unicus patronus, cumque, ut pariter asserit, tot, tantisque cum sua familia prematur indigentis, ut nulla alia ratione sublevari possit, nisi ut ipsi ejusque descendentes per Nos, et hanc apostolicam Sedem concedatur dicti beneficii administratio, etiam in statu seculari, ideoque ipsum beneficium ad simplex legatum pium reduci posse plurimum desiderent, Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut sibi in praemissis, opportune

providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur ipsum exponentem specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomolibet innodatus existit ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, et absolutum fore consentens hujusmodi supplicationibus inclinati fraternitati tuae per praesentes committimus, quatenus constituo tibi prius de narratorum veritate, ac diligenter perpensis circumstantiis universis, quae fuerint attendendae, super quo conscientiam tuam oneramus, ut beneficium ecclesiasticum hujusmodi sub titulo sancti Michaelis, ut praefertur erectum in simplicem legatum pium durante ejusdem Vincentii lineis masculina, et foemina dumtaxat auctoritate Nostra apostolica pro tuo arbitrio, et conscientia convertas, et immutes cum expressis hisce conditionibus.

Tenore concessio-

§. 3. Prima, ut legatum hujusmodi pium a domino Vincentio ad sui vitam, et successive, ab uno alio ex ejus descendentes masculis ex masculis in infinitum in administrationem pariter obtineri, et retineri in quocumque statu, etiam conjugali, ac etiam in habitu seculari incedant, et castra sequantur, atque dicti legati pii fructus, redditus, et proventus quoscumque percipi, exigi, et levare, ac in suos respective usus converti per administratorem pro tempore existentem libere, et licite possint; soluta tamen annua praestata pensione dicti beneficii resignatario, aliisque pensionibus, si quae fuerint rite impositae, vel impostum legibus. Secunda, deficiente masculina domini Vincentii linea ad alios masculos suae foeminae lineae hujusmodi legati administratio transeat pariter in infinitum, et cum iisdem legibus. Tertia, si inter masculos hujusmodi aliquis ecclesiasticae militiae adscriptus fuerit hic caeteris paribus sit aliis praefereendus in administrationis ipsius assensione consequenda. Quarta, onera quaecumque eidem beneficio ex lege foundationis adnexa ipse pro tempore existens ad-

Conditiones
adjectae con-

ministrator adimpleri omnino faciat, ac de huiusmodi adimplemento rationem ordinario annuatim, vel saltem tempore visitationis reddat, dictique legati pii bona diligenter custodiat, quae semper inalienabilia, ut bona ecclesiastica remaneant. Quinta, utraque tandem domini Vincentii linea deficiente masculina, et foemina, tunc legatum pium huiusmodi in pristinum beneficium ecclesiasticum ipso facto rediisse censeatur per Romanos pontifices successores Nostros in mensibus apostolicis conferendum; in reliquis vero per ordinarium.

Quoniam sub
ta et decre-
ta irritant.

§. 4. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere, sicut in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatis con-
trariis.

§. 5. Non obstantibus fel. recor. Benedicti pp. XIV. praedecessoris Nostri super divisione materiarum, aliisque apostolicis, ac in omnibus provisionibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, et specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non dicti Benedicti foundationis legibus etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis: quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima secunda septembris, millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXLVIII.

Dat. die
13 septembris
1806
anno VII.

Confirmatio duorum decretorum latorum a cardinali protectore fratrum ordinis de Poenitentia super extinctione hospitii oblatorum heremitarum prope portam Angelicam de urbe, et applicatione honorum ejusdem hospitii.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Pastoralis Nostra sollicitudo postulat, ut quae ex Nostra mente praesertim constituta sunt, ea perpetuo, immutabiliterque serventur.

Exponit per
exp.

§. 2. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii moderni minister generalis, aliique superiores fratrum ordinis de Poenitentia nuncupatorum quod infrascriptus apud Nos, et Sedem apostolicam protector cardinalis dudum edidit decretum sequentis tenoris, videlicet.

Innicus Didacus tituli s. Augustini S. R. E. presbyter cardinalis Caracciolo, ecclesiae hospitique heremitarum sanctae Mariae Gratiarum de urbe apud sanctam Sedem protector, atque ad infrascripta a sanctissimo Domino Nostro specialiter deputatus.

§. 3. Cum sanctissimus dominus Noster Pius papa septimus accepisset, collegiales individuos hospitii oblatorum heremitarum nuncupatorum sanctae Mariae Gratiarum prope portam Angelicam de urbe, ita esse numero imminutos, et vix duo ibi remanere aetate graves, et habitualibus corporis infirmitatibus obnoxii, quin ulla spes amplius effulgeat fore, ut regularis disciplina, et ea omnia, quae a sanctae mem. Sixto papa V. in suis apostolicis tertio kalendas junii 1587 expeditis literis constituta sunt, per ipsos heremitas observentur, idem sanctissimus ultiores sibi provisiones desuper suscipiendis reservans, vivae suae vocis oraculo facultates omnes nobis tribuere dignatus est ad effectum deveniendi ad omnimodam, et totalem ipsius collegii heremitorialis abolitionem. Nos itaque huiusmodi facultatibus utendo, me-

Tenore decreti
editi a cardi-
nali protectore

moratum heremitarum collegium per praesens nostrum decretum suppressimus in perpetuum, extinguimus, et abolemus: ita tamen, ut praedicti duo frater Josephus Merolli, et frater Laurentius Chiesa superstites heremitae in eodem hospitio manere, ac degere possint pro nostro, ac nostrorum in protectoria successorum arbitrio, et juxta leges, ac conditiones per nos constituendas, ac quomodolibet, et quodcumque etiam innumtandas, prout magis expedire nobis, ac successoribus nostris visum fuerit, et cum illis conditionibus, quas eidem sanctissimo statuere placuerit. Sic igitur decernimus, et statuimus. Pro quorum omnium adimplemento eadem Sanctitas Sua non obstande voluit laudatas Sixti V. literas, et quidquid in contrarium praemissorum reperitur sanctum, aut quomodolibet concessum. Datum Romae ex aedibus nostris hac die 18 maii 1806.

I. D. Card. Caracciolo protect.
ac a sanctissimo domino Nostro specialiter deputatus

Petrus Baldassari secretarius

Loco & signi

*Ytate alicuius
decreti.*

§. 4. Postero autem die aliud quoque decretum elidit, quod (praemissis pariter iisdem suis supra expressis nomine, et titulis) fuit sequentis tenoris, scilicet.

Abolito jam, et in perpetuum suppresso heremitarum collegio sanctae Mariae Gratiarum prope portam Anglicam de urbe, prout fusus ex nostro desuper decreto externa die emanato, ac diligenter consideratis precibus, quae sanctissimo domino Nostro Pio pp. VII. jam a die prima superioris martii fuerant oblatae a superioribus fratrum ordinis de Poenitentia nuncupatorum potentibus, ut sibi ecclesiae sanctae Mariae Gratiarum concederetur, consideratis, inquit, precibus huiusmodi nobis ab eodem sanctissimo benigniter remissis cum facultatibus necessariis, et opportunis. Nos iidem, et aliis vivae auae vocis oraculo tributis facultatibus utendo, eandem ecclesiam cum suis adjacentibus aedibus, orto, domo, seu hospitio, et pertinentiis universis dicto fratrum

ordini in perpetuum concedimus, et assignamus cum hisce legibus, et conditionibus, videlicet: 1.° Saltem intra proximum triennium tot fratrum numerus ibi collocetur, quot ex constitutionibus apostolicis requirantur ad conventualitatem regularem constituendam, ibique fixetur ministri generalis ordinis residentia, atque in conventum dicta domus erigatur. 2.° Omnes, et singulae sacrae functiones, quae in dicta ecclesia ante heremitarum suppressionem celebrari consueverant, in posterum quoque celebrentur eodem prorsus numero, et modo per dictos fratres, quin tamen omittantur aliae peculiares, quae fuerint ex eorum instituto celebrandae, itemque missarum legata, hospitaliones exteriorum heremitarum ad triduum redactae, et alia quaecumque onera, sive ex lege fundationis, sive alias quomodolibet praescripta, ac praedictae ecclesiae et hospitio, ac collegio praedictorum heremitarum jam suppresso adnexa, et imposita inviolabiliter, ut antea, expleantur, et servantur. 3.° Duobus superstitibus heremitis fratri Josepho Merolli, et fratri Laurentio Chiesa victus, vestitus, et habitatio in dictis aedibus subministrantur in omnibus juxta modum, formam, ac leges per Nos, et successores Nostros constituendas; qui veluti dicti fratres oblati induti habitu ejusdem coloris cum reliquis religiosis ibidem degere possint ad vitam pro Nostro tamen, et successorum Nostrorum arbitrio, cum lege tamen expressa, ut sub perfecta obedientia communis superioris domus, seu conventus mancant, ac piam et religiosam vitam degant, observantes veteres eorum constitutiones in iis, quae ad communes actus non spectant. 4.° Quoniam vero pro praemissorum onerum adimplemento, ac manutentione dictorum duorum fratrum heremitarum, ac receptione in hospitium omnium heremitarum ad urbem advenantium per triduum observanda, ac ecclesiae manutentione, et satisfactione onerum eidem inhaerentium stabiles, et perpetui redditus requiruntur, et ex alia parte dicti fratres paupertatem strictissimam ex eorum instituto observare teneantur, idcirco omnia, et singula bona cujuscumque generis et speciei tam mobilia, quam stabilia, ac

semoventia, quae ad dictum extitum hospitium quomodolibet spectabant, excepto tantummodo horto eidem ecclesiae, et domui adnexo, quem dictis fratribus concedimus, subiectum tamen omnibus et singulis supra-expressis oneribus, et quibuscumque hypothecis quomodolibet horto adhaerentibus, atque impositis, cetera autem omnia bona, ut supra, tamquam suum separatim constituentes, pro omnium, et singulorum praedictorum onerum adimplemento, et perpetua satisfactione assignamus, atque adjudicamus juxta modum, et leges per nos, et successores nostros pro rerum ac temporum varietate constituendas, ac immutandas, ita tamen ut desuper serventur omnia et singula, quae per apostolicas constitutiones pro fratribus ordinis minorum s. Francisci de observantia, et pro reformatis praescripta reperiuntur, ac nomine s. Sedis bona hujusmodi possideantur, eorumque administratio fiat per probum ac fidelem virum a dicto conventus superioribus eligendum singulis annis, aut confirmandum, et a nobis, ac pro tempore existente cardinale protectore adprobandum, qui administrator *syndacus* appelletur, ac nobis, nostrisque in dicta protectoria successoribus rationem suae administrationis annuatim reddat, ac etiam pluries in anno, si ita protectori videbitur, servetque pariter quid quid de hisce per dicti ordinis constitutiones, et regulas fuerit statutum; reservata vobis, ac nostris successoribus facultate, et arbitrio, ut si quid ex redditibus ac proventibus cujuscumque generis ex bonis, ut supra, in fundum assignatis, ac constitutis supererit post adimplementum omnium et singulorum praemissorum onerum, id converti vel erogari possit vel in utilitatem ejusdem ecclesiae, vel in elemosynas favore dictorum fratrum, prout magis placuerit, ac in Domino expedire per nos, et successores nostros visum fuerit. V. Per praesentem custodum dictae ecclesiae immutationem, immutari, vel immui non intendimus nostram, et successorum cardinalium protectorum dictae ecclesiae, et domus seu conventus auctoritatem, quae semper sarta, tecta, illaesa, et integra remaneat, etiamsi praedictus ordo alium suum peculiarem prote-

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 85.

ctorem cardinalem habeat: ideoque nobis, et successoribus nostris ipsi dicti conventus fratres quolibet anno constare faciant, ac etiam quando nobis, ac successoribus nostris videbitur, de exacto adimplemento tam missarum, quam reliquorum omnium onerum sub poenis nostro, et protectoris pro tempore existentis arbitrio praeligendis, et subeundis. Haec omnia, et singula ita statui-mus, et decernimus, atque in perpetuum servari ex apostolica nobis delegata auctoritate jubemus. Datam Romae ex aedibus nostris hac die 19. mensis maii 1806.

I. D. cardinalis Caracciolo protect. ac a santissimo Nostro domino specialiter deputatus.

Petrus Baldassari secretarius

Loco & Signi

§. 3. Quo autem, sicut in eadem expositione additum erat, praeserta decreta firmitus subsistant, et serventur exactius, dicti fratres omnia per Nos confirmari summopere desiderant. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, ac eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censes, supplicationibus hujusmodi inclinati, eadem ambo praeserta decreta una cum omnibus, et singulis in utroque eorum contentis, et expressis auctoritate apostolica tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illisque inviolabilis, ac perpetuae apostolicae firmitatis robur adiciamus, omnesque juris, et facti, ac solemnitatum defectus, si qui desuper in eis quomodolibet intervenerint, supplemus, et sanamus.

Confirmatio apostolica.

§. 6. Decernentes ipsas praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suasque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac dictis fratribus, aliisque ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, ac

Classico sub-lato, et decretum iterum taxat.

ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari, et definiri debere, ac irritam et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio con-
tractorum.

§. 7. Non obstantibus memoratis felicis recordationis Sixti pp. V. praedecessoris Nostri literis, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dicti ordinis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscunque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die trigesima septembris, millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo

CCCCIL.

Dia. die
19 septembris
1806
anno VII.

Suppressio conventus Frontini fratrum ordinis sancti Hieronymi congregationis beati Petri de Pisis, et applicatio bonorum favore alterius conventus oppidi s. Agathae ejusdem ordinis.

Dilecto filio Antonio Carloni moderno ministro provinciali ordinis fratrum s. Hieronymi congregationis b. Petri de Pisis.

Pius PP. VII.

Dilecte fili
Salutem, et apostolicam
benedictionem

§. 1. **E**xpositum Nobis nuper tuo nomine fuit, te, qui, sicut asseritur, ordinis fratrum s. Hieronymi congregationis b. Petri de Pisis minister provincialis existis, in recens peracta conventuum tuae provinciae visitatione hinc ex eis adinvenisse in dioecesi montis Fecetranae alterum extra oppidum s. Agathae, alterum extra castrum Frontini, ambos vero innupera publicarum rerum perturbatione, ac quidem usque et praedictis, et redditibus imminutos, ut ad religionem familiam, quae prius in iis congrue subsistebat, alendum impares prorsus evaserint. Hinc te ut ex eorum collapsu plane irreparabili, unum saltem servare valeas, cogitasse de supprimendo conventu Frontini, deque ejus bonis, etsi valde nunc modicis, applicandis conventui s. Agathae, qui magis interest, ut servetur, quum per unionem, quae ci facta alias fuit parochialis ecclesiae sancti Silvestri de monte Benedicto, adnexam habeat curam aui-narum: rogare propterea, humiliterque exorare, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

Expositio per-
sonae.

§. 2. Nos igitur te specialibus gratiis, et favoribus praeaequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quas forte incurristi, hujus tantum rei gratiam absolventes, et ab

Traet excom-
municat.

solutum fore censes, supplicationibus huiusmodi inclinati, attenta super praemissis relatione venerabilis fratris episcopi Feretrani, tibi licentiam, et facultatem memoratum conventum Frontini auctoritate Nostra apostolica supprimendi, et bona quaecumque, ac cuiusvis generis sint ad eundem pertinentia praedicto conventui s. Agathae perpetuo uniendi, et applicandi, eadem auctoritate tenore praesentium concedimus, et impertimur, hisce tamen sub conditionibus.

Conditiones
adjectas.

§. 3. Primo, nempe, ut sit ori-
ri semper conventui s. Agathae satisfacere legalis piis, si quae existant in conventu Frontini, et habere apud se, ac alere iugiter duos saltem religiosos sacerdotes. Secundo, ad hoc, ut omni, et quocumque tempore, et casu constet de manso ecclesiae parochialis s. Silvestri de monte Benedicto unitae, ut praefertur, conventui sanctae Agathae fiat per te inventarium honorum, quibus gauderet in dotem huiusmodi ecclesia. Tertio, ut inventarium pariter conficiatur honorum, ac suppellectilium ad ecclesiam, et conventum Frontini spectantium. Quarto demum, ut de ecclesia praedicti conventus Frontini tu nihil aliud agas, nisi quod agendum statuerit ordinarius Feretranus, cui propterea potestatem statuendi quidquid pro eius clausura, vel pro eius conservatione satius ipse in Domino censerit, harum serie facimus, atque tribuimus.

Decretum cum
articulis.

§. 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, tam dicti ordinis, et conventus etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, ceterisque specialem etiam, ac individuum mentionem requiruntibus non obstantibus quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatoris die decima nona septembris, millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCC.

Dot. die
23 septembris
1806
anno VII.

Concessio rochetti, et mozzetae pro dignitatibus, et canonicis collegiatae s. Laurentii, et s. Mariae Novae terrae de Toffia abbatiae sancti Salvatoris diocesis Farsensis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum vestigia prementes pecularia indumenta ecclesiasticis viris, qui in templis magis conspicuis Altissimo famulantur, saepe deferenda concedimus, ut ipsi per externas quoque huiusmodi honorificentias excitati, internarum virtutum splendore magis, magisque lucrare studeant in domo Domini.

Promissum.

§. 2. Cum itaque sicut dilecti filii archipresbyter, et canonici insignis (ut asseritur) collegiatae s. Laurentii, et s. Mariae Novae nuncupatae terrae de Toffia abbatiae sancti Salvatoris Farsensis nullius diocesis in districtu urbis Nobis nuper expoui fecerunt, ecclesia ipsa antiquitatis laude ceteris dictae abbatiae ecclesiis praestet, multum splendoris ad ipsam accederet, ac divinus cultus, fideliumque devotio maiora ibi incrementa susciperet, si ejusdem collegiatae archipresbyter, et canonici peculiaribus insigniis, et honorificentis per Nos, et hanc s. Sedem decorentur. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra iudicare, de benignitate apostolica dignaremur.

Expositis per
com.

§. 3. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis si quas forte incurrierint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus dictae collegiatae archipresbytero, et canonicis, ut archipresbyter rochetum, et mozzetam violaceam tela serica

Tunc excom-
municatio.

cremisini coloris substatum cum asulis, et globulis ejusdem cremisini coloris, canonici vero ipsum rochetum, violaceamque mozzetam cum globulis, et asulis pariter violaceis tam in ecclesia praedicta, quam extra eam in quibusvis processionibus, aliisque functionibus, et actibus publicis quibuscumque gestare, illisque respective uti libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus, dictosque archipresbyterum, et canonicos desuper a quoquam impediri, molestari, et perturbari nullatenus posse, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate sriterent, vel ignoranter contingerit attentari decernimus.

Delegatio constitutionum.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dictae collegatae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; caeterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima tertia septembris, millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCCL.

Diei die
23 septembris
1866
anno VII.

Principibus professoribus academiae Diagraphidos nuncupatae « di s. Luca » in urbe conceditur titulus equitis, cum facultate gestandicrucem in vestibus asulis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Promissum.

§. 4. Illud saepe numero cogitantes, quod honos alit artes, omnesque incenduntur ad studia gloriae liberalium artium professores, et praemiis quantum fieri potest, afficiamus, et honoribus libenter cumulamus. Quoniam vero inter alias liberalium artium academias in hac alma urbe Nostra a Romanis pontificibus praedecessoribus Nostri sapienter,

provideque institutas ita floruerit, et floreat illa diagraphidos, seu, ut vulgo vocant del Disegno sub titulo sancti Lucae evangelistae erecta, ut fel. rec. Pius papa VI. praedecessor Noster eam multis honoribus auxerit, et ornaverit, ac etiam ipsius academiae principem tempore existentem comitis palatini titulo decoravit, prout ex ejusdem Pii in simili forma brevis die 12. junii MDCCXCV. expeditis literis, quarum tenorem, praesentibus pro plene et sufficienter expresso, et inserto haberi volumus, uberius continetur.

Repositio promissum.

§. 2. Cum autem, sicut Nobis nuper expoi fecerunt dilecti filii moderni dictae academiae academici, titulus comitatus hujusmodi, expirato triennalis principatus officio, cesset, cumque deceat, eam, qui tali honore, et munere potius fuerit, aliqua perpetua decoratione praeditum remanere; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune sibi providere, ac, ut infra, indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Repositio comitatus.

§. 3. Nos igitur ipsos exponentes specialibus favoribus, et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, moderno, et pro tempore existenti dictae academiae principi simplex equitis titulum auctoritate apostolica tenore praesentium conferimus, eidemque principi etiam postquam principatus sui hujusmodi triennium absolverit, se equitem ad sui vitam inscribere, et denominare, equestremque crucem, juxta exemplar, et formam Nobis exhibitam videlicet « a spicchi di smalto bianco filettato d' oro con testa di moro lasciato bianco nel mezzo, con corona d' alloro sopra il nastro rosso con righe negre » ex vestibus asulis tendentem publice, et ad sui pariter vitam gestare libere, ac licite possit, et valeat, itemque alios academicos illos, qui ante hoc tempus principatus hujusmodi munere functi

sunt, eodem titulo gaudere, eandemque crucem similiter deferre possint, et valeant, auctoritate, et tenore praedictis concedimus, et indulgemus, dictosque principem, et ex-principes desuper a quoquam impediri, molestari, aut perturbari nullatenus posse, ac irritum, et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter conigerit attentari, decernimus, et declaramus.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dictae academiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima tertia septembris MDCCCVI. pontificatus Nostri anno septimo.

Derogatio constitutionum

CCCCXII.

Die 23 septembris 1866
anno VII.

Erectio in basilicam ecclesiae collegiatae oppidi Foggiae diocesis Trojanae.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Pronuntiam.

§. 4. In summo apostolatus apice, meritis licet imparibus, constituti, ad ecclesiarum omnium statum, quarum Nobis a Domino commissa est cura propensis studiis mentem convertimus, illarumque honorificentiae, et splendori, prout in Domino expedire arbitramur, libenter consulimus.

Expositio praecum.

§. 2. Cum itaque, sicut Nobis nuper exponi fecerunt dilectissimi, interque clerus, universitas, et homines oppidi civitatis nuncupati Foggiae Trojanae diocesis, in ipsius oppidi matrici, et collegiatae ecclesiae ab antiquissimis temporibus extet vetustissima beatae Mariae virginis imago sub Grecon latina inconovetere « denominatione » per capitulum Nostrae basilicae principis apostolorum de nrbe

jam coronata, ac per felices recordationis Pium pp. VI. praedecessorem Nostrum nonnullis spiritualibus gratiis pro illam visitantibus, ibique orantibus concessis ornata, miraculorumque fama ita celebris, ut etiam ex distantibus locis Christiani ad eam devote accurrant gratias impetrari, prout saepe praesertim ipsi exponentes, eorumque majores impetrarunt, quando in summa annonae penuria subventi, quando flagello terrae motus liberati, quando praesentibus discriminibus erepti ob ejusdem Deiparae intercessionem, quae aliquando etiam sub dictae iconis vultu effigie alicui religioso viro apparuisse ex certis monumentis tenetur; cumque multum splendoris ad ipsam ecclesiam accederet, ac divinus cultus, populi in Deiparam devotio majora ibi incrementa susciperet, si eadem collegiata ecclesia per Nos, et hanc sanctam Sedem in basilicam erigeretur. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 5. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censes, supplicationibus hujusmodi inclinati, eandem ecclesiam collegiatam Foggiae in basilicam minorem cum omnibus, et singulis privilegiis, gratiis, et indultis quibus aetiae basilicae minores hujusmodi quomodo libet utuntur, fruuntur, et gaudent, auctoritate apostolica tenore praesentium erigimus, ac talem ex nunc in futurum perpetuo esse, et fore decernimus, eamque ecclesiam basilicam nuncupari, et haberi volumus.

§. 4. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere; atque illis ad quos spectat, observari; siquidem in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii

Declaramus beatae virginis, cum consuetudinibus, honoribus, et privilegiis.

Consuevit ad illam et decretum irritum.

Nostri apostolici auditores, et Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et sanctae Sedis nuncios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariis.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, aliisque omnibus etiam juramentis, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima tertia septembris, millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

COCCLIII.

Dat. die
26 septembris
1806.
Anno VII.

Impositio perpetuae pensionis super bonis commendae de Casas Buenas de Merida ad effectum colligendi stipendium pro publico primarum literarum magistro in villa de Arroyo in territorio militiae sancti Jacobi de Spatha.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 4. **E**xpositum nuper fuit Nobis pro parte charissimi in Christo filii Nostri Caroli Hispaniarum regis catholici, quod quum villa de Arroyo de san Serban, quae in territorio militiae sancti Jacobi de Spatha consistit, publico primarum literarum magistro, haud sine magno tum civis, tum christianae educationis, atque instructionis detrimento, prorsus careret, ipse Carolus rex postulationibus per istius villae populum, populiue repraesentantes, ac iustitiae etiam praesides sibi porrectis benigne inclinat, sua illud auctoritate approbavit, quod a populo, repraesentantibus, praesidibusque praedictis deliberatum unanimiter fuerat, scilicet ut magister huiusmodi institueretur ibidem cum annuo stipendio ducatorum tercentum monetae Hispaniae. Quumque ad totam hanc summam conflandam, ac pro majori parte iam aliunde conflatum, concurrerit etiam laudabili cordis zelo dil. fra. Joachim Emmanuel de Villena fr. miles memoratae militiae, ac possessor ad praesens commendae ad eandem militiam spectantis sub titulo de Casas Buenas de Merida, perceptorque majoris partis decimarum villae praedictae, ac ducata centum ex fructibus commendae suae ad evinctae summae implementum persolvenda quotannis, sub reservatione tamen apostolici beneplaciti, ultro exhibuerit, nec horum quantitas ducatorum tertiam partem valoris liquidi commendae huiusmodi excedat; Nobis idcirco regio supplicatum est nomine, ut in praemissis providere opportune, ac ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Expositio per
eum.

Tres concessio.

§. 2. Nos igitur hac in re, quae commune Ecclesiae, ac reipublicae respicit bonum, votis ejusdem Caroli regis, quantum cum Domino possimus, praesto esse cupientes, ac praenotatum Joachim Emmanuelem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrit, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, attenta exhibitione, ut praefertur, dicti Joachim Emmanueles, super memoratae commendae de Casas Buenas de Merida fructibus, redditibus, et proventus annuam summam ducatorum centum monetarum Hispaniae, quae tertiam partem liquidi commendae ejusdem valoris non excesserit, auctoritate apostolica tenore praesentium reservamus, et pro parte stipendii magistri proteupore primarum literarum villae de Arroyo de san Serban assignamus, et constituimus, eamque magistro hujusmodi tam a praedicto Joachim Emmanuele, quam a ceteris in dicta ipsius commenda successoribus quolibet anno in perpetuum persolvi debere declaramus, atque praecipimus.

Clavula sub-
lata et decretum irritum.

§. 3. Decernentes propterea eandem has Nostras literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac iis, ad quos spectat, et spectaturum fuerit, plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio con-
trariorum.

§. 4. Non obstantibus, quatenus opus sit, felix recordationis Benedicti pp. XIV. praedecessoris Nostri super divisione materialium, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non praedictae militiae sancti Jacobi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indulgiis, et literis apostolicis superio-

ribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud sanctum Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima sexta septembris, millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCIV.

Erectio sedis episcopalis in civitate Liburnensi.

Dat. die
7 octobris
1866
anno VII.

Pius Episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuum rei memoriam

§. 1. Militantis Ecclesiae gubernacula, quae copiosus in misericordia Deus ad hoc Nobis, meritis quamvis imparibus committere voluit, ut tanquam de vertice montis ad universas christiani orbis ecclesias dirigentes intuitum, quid ad divini cultus augmentum conferat, quidve locorum insignium felici statui, et decori, ac tam illorum incolarum, quam ad ea confluentium personarum spirituali bono quomodolibet conveniat, attente prospicere non omitamus; atque idcirco in locis ipsis, prout principum regali dignitate praedictorum, et de orthodoxa religione optime meritum, ob praecalam etiam erga populos ditioni eorum subiectos dilectionem vota exposcunt, novas episcopales sedes institimus, ut per novas institutiones hujusmodi, nova quoque populorum

Proemium.

adhaesio eidem militanti Ecclesiae accrescat, fideique catholicae professio inibi validius effloreat, et loca ipsa dignioribus titulis illustrentur, atque illorum incolae honorabilium praesulum assistentia, regimine et doctrina suffulti, semper magis proficiant in fide cum congruo divini cultus augmento.

Descriptio civitatis Liburnensis.

§. 2. Nomine modo charissimae in Christo filiae Nostrae Mariae Aloisiae, magnae Helvetiae sibi subjectae reginae regentis accipimus, oppidum civitatem nuncupatam Liburnum Pisanae dioecesis, satis celebre et inter praecipua loca, urbesque ditionis sibi subjectae, ob ejus amplitudinem, situs amoenitatem, rerum ad victum necessarium copiam, aedificiorumque elegantiam, conspiciendum merito recenseri. In eo enim viginti sex circiter millia, atque una cum suburbiis quadraginta sex et ultra millia catholicorum numerantur. Quatuor vero regularium ordinum coenobis fratrum nempe ordinis minorum s. Francisci de observantia, ac ordinis sanctissimae Trinitatis redemptionis captivorum, et ordinis s. Dominici Praedicatorum, nec non clericorum regularium congregationis s. Pauli Barnabitarum, respective nuncupatorum, oppidum ipsum continet; atque aliae regularium familiae in ejus suburbiis, altera scilicet fratrum ordinis minorum s. Francisci Cappuccinorum, altera eremitarum ordinis Camaldulensium congregationis Montis Coronae, nec non reliqua monachorum ordinis s. Benedicti congregationis Vallis Umbrosae reperiuntur: nonnulla insuper pro puerorum, ac puellarum indigentium educatione pia loca, bini montes Pietatis, atque unum pro viris, fratrum ordinis s. Joannis de Deo, alterum vero pro mulieribus, conservatorii oblatum s. Barbara nuncupatorum respective curis commissa xenodochia, ac septem laicorum societates adesse conspiciuntur in oppido praedicto, in quinque parochiales vicarias nuncupatas distributo, ultra infrascriptam collegiatam, earum primariam parochialem, nec non alteram item parochialem in fortalio veteri, et alias duas parochiales nram videlicet pro Graecis ritus uniti, et alteram pro Armenis respective catholicis, saecularis autem et insignis col-

legiata, quae etiam parochialis primaria existit ecclesiae ducentis circiter ab hinc annis erecta sub titulo s. Francisci Assisiensis nuncupati, ob optimi aedificii structuram, alias forsam collegiatas ecclesias ipsius regni antecellit, utpote altaribus marmoreis trono fixo, ac choro cum stallis praecclare expositis, organo, sacrario, sacris suppellectilibus ad divina summo cum decore peragenda optime ornato, fonte quoque magnifico pro infantibus omnibus oppidi sacro baptismatis lavacro regenerandis, nec non campanile cum campanis, aliisque rebus omnibus ecclesiis cathedralibus necessariis satis locupletata; ejusdemque capitulum, quinque dignitatibus praeposito videlicet qui, uti pro tempore existentis archiepiscopi Pisani vicarius in spiritualibus generalis, cum separata curia, ordinariam jurisdictionem usque adhuc exercuit: archipresbytero, archidiacono, decano, et primicerio, ac quatuordecim canonicis comprehensis theologia et duabus poenitentiariis respective praebendis, nec non viginti sex cappellanis tot perpetua simplicitate personalem tamen residentiam requirunt beneficia ecclesiastica respective obtinentibus constat, qui omnes in ecclesia ipsa divina officia quotidie laudabiliter peragere non omittunt; ac demum satis commoda domus pro antistitis habitatione, minime desideratur: ea propter regina ipsa, ob relatam praedicti oppidi celebritatem, pro catholicae religionis bono, et christifidelium spirituali consolatione, oppidum praedictum, ac dioecesi Pisana, cujus archiepiscopalis sedes per obitum bonae memoriae Angeli Franceschi ultimi illius archiepiscopi extra Romanam curiam defuncti, ad praesens vacat, per Nos dismembrari, et collegiatam ecclesiam praefatam in cathedralem, oppidumque in civitatem episcopalem, apostolica auctoritate erigi summo opere exoptat.

§. 3. Pils igitur ejusdem reginae de catholica religione, deque apostolica sede optime merita volis annuere opportunum in Domino censes, aliisque iustis de causis animum nostrum moventibus, ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine dictum oppidum Liburnense cum suis suburbiis et inibi existentibus parocciis, ab archidioecesi Pisana,

Eratio nove
todis, cum se
paratum apu
pali, et sub
urbibus, et ar
chidioecesi Pi
sanae.

penitus et perpetuo, tenore praesentium, apostolica auctoritate dismembramus, dividimus, et separamus, idemque oppidum Liburnense, juxta canonicas sanctiones civitatis episcopalis honore decoramus, nec non saecularem et insignem collegiatam ecclesiam praedictam sub titulo s. Francisci Assisiensis, nna cum illius capitulo, praevia collegialitatis tituli, denominationis, naturae, et essentiae perpetua suppressione et extinctione de simili potestatis plenitudine ecclesiam cathedrali Liburnensem nuncupandam pro uno episcopo Liburnense, qui omnibus episcopali-bus insignis, privilegiis, et praerogativis, eisdem modo et forma, quibus ceteri episcopi, praesertim Nebrunsi regni perfruuntur et gaudent, cum omnimoda jurisdictione episcopali in praefata civitate Liburni, et infrascripta dioecesi, ut infra assignanda perfruatur, et gaudeat, apostolica auctoritate similiter perpetuo erigimus et instituimus, ac praepositorum praedictam in dignitatem post pontificalem majorem, archiepiscopatum in secundam, archidiaconatum in tertiam, decanatum in quartam, et primiceriatum in quintam respectivo dignitates, ac quatuordecim canonicatus, totidemque superius expressas praebendas, et cappellanas viginti sex praefatas dictae collegiatae ecclesiae, per Nos respective, ut praefertur, suppressae et extinctae, in quatuordecim canonicatus, totidemque praebendas, comprehensis theologiae, et poenitentiaris una cum memoratis viginti sex cappellanis, ipsius ecclesiae cathedralis, ut praefertur, subrogatam, ac respective subrogatas, subrogatas esse, dicta apostolica auctoritate pariter perpetuo declaramus.

Assignatio dotis totius episcopalis.

§. 4. Pro dote vero praedictae ecclesiae episcopalis Liburnensis, per Nos, ut praefertur, vigore praesentium erectae, ad hoc ut pro tempore existentes ipsius ecclesiae antistites episcopalem dignitatem decenter tenere valeant, quoniam Pisani archiepiscopi liberi erunt in posterum, non modo a quavis expensa per eos erogari solita dum Liburni commorabantur, sed etiam ab onere praestandi Liburnensibus pauperibus charitativa subsidia, quae ab ipsis capitulo et civibus Pisanis ad tria circiter scutorum mil-

lia singulis annis deputabantur ascendere, ideo tot ab infrascripto praesentium literarum apostolicarum exequutore dismembranda erunt ex archiepiscopali mensa Pisana stabilia bona in novae Liburnensis dioecesis territorio praesertim sita, quot ad conflandum annuum liberum redditum quatuor millium scutorum monetae Florentinae satis sint, ut summa hujusmodi una cum aliis scutis terminali ejusdem monetae a Liburnensi communitate quotannis subministrandis in ipsis novi episcopi, ejusque successorum commodum et utilitatem perpetuo libere cedat; quod si aliqua rationabili ex causa dictorum stabilium bonorum dismembrationem aliquantisper differri contingat, in hoc casu ab archiepiscopo Pisano annua scuta quatuor millia in numerata pecunia erunt episcopo Liburnensi persolvenda: peracta autem dismembratione praedicta omnia, et singula hujusmodi bona, episcopali mensae Liburnensi nunc pro tunc perpetuo adiciamus, assignamus, et appropriamus.

Descriptio novae dioecesis.

§. 5. Ad efformandam deinde hanc novam dioecesim, futuro episcopo cathedralis ecclesiae Liburnensis, per Nos earundem praesentium vigore, ut praefertur, erectae ultra ejusdem civitatis suburbia, territorium quoque ad tria circiter millia se extendens cum paracetiis propiorum maritimam versus Volaterras sitis, nec non quatuor alias parochiales ecclesias intra districtum novi capitaneatus Liburnensis comprehensas ad Sancti Miniatis dioecesis spectantes, pariterque nonnullas paracetiis dioecesi Volaterranae pertinentes, ac Massanae dioecesis ambitum intersecentes apostolica pari auctoritate tenore earundem praesentium adiciamus, et hujusmodi loca et paracetiis, quibus novae Liburnensis dioecesis territorium ab infrascripto praesentium literarum apostolicarum exequutore distinctis limitibus circumscribendum efformabitur, praevia illorum et illarum a Pisana, ac Sancti Miniatis, et Volaterranae respectivo dioecesium abdicatione, et separatione, pro supradictae novae dioecesis Liburnensis efformatione assignamus, eidemque apostolica pari auctoritate perpetuo unimus, annectimus, et incorporamus.

Subjunctio juri
metropolitico
episcopati Pisani.

§. 6. Ut autem ecclesiasticae hierarchiae in catholico orbe semper omnibus in rebus servetur ordo, tam futurus episcopus Liburnensis in dicta cathedrali ecclesia Liburnensi per Nos ut praefertur erecta, et a primaeva illius erectione hujusmodi, ut praefertur, vacante, primo instituendus, quam ejus in praedicta cathedrali ecclesia Liburnensi episcopi successores, metropolitico juri subiicimus pro tempore existentis episcopi Pisani, cui praefatam Liburnensem cathedralem ecclesiam, per Nos vigore praesentium, ut praefertur erectam, suffraganeam assignamus.

Praeceptum
de origine
seminario.

§. 7. Futuro postmodum et pro tempore existenti ecclesiae Liburnensis episcopo injungimus, ut quam primum fieri poterit, seminarium pro clericis atendis, ac religiose educandis, et ecclesiasticis disciplinis instituendis juxta concilii Tridentini decretum, erigi curet in ipsa civitate si commodum erit, vel in suburbiiis, quando ita magis expediens futurum agnoverit, mandantes pariter quod interea clericorum Liburnensium numerus pro illius ecclesiae ac diocesis servitio sufficiens, collatis vel utrumque antistitem consiliis, et congrua statuta pensione admittatur et retineatur in Pisano seminario.

Deputatio
secutoris apo-
stolici.

§. 8. Quamobrem ut omnia et singula per has praesentes Nostras literas disposita, et ordiata, debitae executioni absque mora deuantur venerabili fratri Josepho archiepiscopo Thebarum, Nostro et Sedis apostolicae nuncio apud reginam praedictam, in civitate Florentiae commoranti, committimus, et mandamus, ut sive per se, sive per aliam, seu alias ecclesiasticas, personam, aut personas ab eo deputandam, vel deputandas, quibuslibet interesse habentibus praesentem dispositionem Nostram communi- niret, omniaque agat, quae ad plenarium singularum rerum effectum consequendum necessaria et opportuna agnoverit, et si quis ad id assentiri irrationabiliter recusaverit, ejusdem et aliarum personarum assensum supplentes, illi apostolica auctoritate derogatum esse declaramus: praedictoque Josepho archiepiscopo amplam et omnimodam ad dirimendas etiam quascumque quaestiones, quaecumque super territorii dio-

cesani efformatione, quam super honorum pro novi episcopatus dotatione, respectivis dismembrationibus oriri possent, specialem ad supradicta omnia integre exequenda tribuimus potestatem: cuicumque enim consensui capituli, et canonicorum metropolitanae ecclesiae Pisanae ad praesens, ut praefertur, vacantis, nec non capituli, et canonicorum alterius pariter ad praesens vacantis ecclesiae Sancti Miniatis, ac moderni quoque episcopi, et canonicorum cathedralis ecclesiae Volaterranae Nos ad praemissorum omnium et singulorum effectum apostolica auctoritate, specialiter, et expresse derogamus, ac derogatum esse volumus, atque decernimus.

§. 9. Praesentes quoque literas, semper, et perpetuo validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere debere, ac nullo umquam tempore ex quocumque capite, vel qualibet causa quantumvis juridica et legitima etiam ex eo, quod causae propter quas eadem praesentes emanarunt adductae, verificate, et justificatae non fuerint, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis Nostrae, aut quolibet alio quantumvis magno, substantiali, et inexcogitato, ac specialem et individuum mentionem requiriente defectu, seu etiam ex eo quod in praemissis solemnitates et quaevis alia servanda et adimplenda, servata et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite, aut jure, vel facto, seu statuto vel consuetudine aliqua resultante, aut quocumque alio colore, praetextu, ratione, vel causa etiam quantumvis rationabili, legitima, pia, privilegiata, et tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate Nostra, et aliis superius expressis nullibi appareret, seu alios probari posset, notari, impuguari, invalidari, retractari, in jus, vel controversiam revocari, aut ad terminos juris reduci, aut adversus illas, restitutionis in integrum, aperiitionis oris, reductionis ad viam, et terminos juris, aut aliud quodcumque juris, vel facti, aut gratiae remedium impetrari, seu quomodo- libet etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus concesso,

Classis
bibliothecae
et de-
corum
libri.

et impetrato, aut emanato quempiam uti, seu se juvare in iudicio vel extra posse, neque ipsas praesentes sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus per quascunque literas, et constitutiones apostolicas, aut cancellariae Nostrae apostolicae regulas quandocunque etiam in crastinum assumptionis Nostrae ad summum apostolatus apicem, vel alias sub quibuscunque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, etiam si de eisdem praemissis, eorumque toto tenore, ac data specialis mentio fiat, editas comprehendit, sed semper et omnino ab illis excipi, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas fore et esse, sique et non alias per quoscunque iudices ordinarios vel delegatos quavis auctoritate fungentes etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, ac Saetae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vice legatos, Sedesque apostolicae praefatae nuncios, et alios quoscunque quavis auctoritate, potestate, facultate, praerogativa, et privilegio fungentes ac honore, et praeceminentia fulgentes, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, et auctoritate in quocunque iudicio, et quacunque instantia judicari, et definiiri debere, et quidquid secus super his a quocunque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contingerit attentari irritum, et inane decernimus.

*Derogationem
tenoribus.*

§. 40. Non obstantibus deficiencia consensus capituli, et canonicorum praedictae metropolitanae ecclesiae Pisanae praedictorum etiam capituli, et canonicorum ecclesiae Sancti Miniatis, nec non moderni episcopi et canonicorum cathedralis ecclesiae Volaterranae, ac Nostris, cancellariae apostolicae praefatae regulis de jure quaesito non tollendo, ac de suppressionibus perpetuis committendis ad partes etiam vocatis ad id interesse habentibus, ac Lateranensis concilii novissime celebrati, aliisque in contrarium praemissorum quomodolibet additis etiam in synodali-bus, provincialibus generalibus, uni-

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 85

versalibusque conciliis specialibus, vel generalibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, dictaeque Pisanae, Sancti Miniatis, et Volaterranae respective ecclesiarum, nec non etiam, ut praefertur, dictae collegiatae ecclesiae Liburnensis praefatae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, eorumque reformationibus, et novis additionibus, styliis, nsibus, et consuetudinibus etiam immemorabilibus; privilegiis quoque; indultis, et literis apostolicis sub quibuscunque tenoribus et formis ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specie, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, aut alias quomodolibet etiam iteratis vicibus in contrarium praemissorum concessis, approbatis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, antequam aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret eorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omissio, et forma in illis tradita observata inserti forent, eisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum validissimum effectum latissime, plenissime, hac vicedumtaxat specialiter, et expresse, motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus derogamus, caeterisque contrariis quibuscunque.

§. 44. Volumus autem quod ecclesia cathedralis Liburnensis per Nos, ut praefertur, erecta juxta ejus redditus de more taxari, et hujusmodi taxa in libris camerae apostolicae describi debeat.

§. 42. Praeterea volumus, ut praesentium transumptis sive exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, ac sigillo alicujus personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique adhibeatur quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

*Praeceptum
de inscriptione
specificis
nomine in li-
bris camerae.*

*Fides habenda
transumptis.*

Sanctio ponti-
falis.

§. 15. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam Nostrae dismembrationis, disjunctionis, separationis, suppressionis, erectionis, applicationis, subjectionis, assignationis, commissionis, decreti, mandati, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majori anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo sexto, septimo kalendas octobris, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCLV.

Dni. die
7 octobris
1856
anno VII.

Approbatio decreti lata a sacra congregatione Rituum super concessione in patronam sanctae Barbarae virginis, et martyris pro villa de Montefrio Granatensis dioecesis.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam.

Expositio pro
can.

§. 4. Exponi Nohis nuper fecerunt dilecti filii clerici, et magistratus villae de Montefrio Granatensis dioecesis, quod ipsi pro peculiari, quo in sanctam Barbaram afficiuntur devotionis affectu, ab infrascripta venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium congregatione decretum obtinuerunt sequentis tenoris, videlicet.

Tenor decre-
ti latae a sacra
congregatione
Rituum.

§. 2. Sacra Rituum congregatio, supplicantibus clero, magistratu, et populo villae vulgo nuncupatae de Montefrio Granatensis dioecesis pro confirmatione electionis sanctae Barbarae virginis et martyris in patronam principalem ipsius villae ad relationem eminentissimi et reverendissimi domini cardinalis de Somalia sanctissimi domini Nostri Pii VII. pont. max. in urbe vicarii, sacrorumque rituum congregationis praefecti, comperies ex fide digno reverendissimi archiepiscopi testimonio eandem electionem legitime, et juxta praescriptum in de-

creto sa: me: Urbani VIII. factam fuisse, eam approbavit, et confirmavit, ac festivitati memoratae sanctae Barbarae in patronam principalem electae praerogativas omnes sanctorum patronorum principalium festis competentes attribuit, atque concessit. Die vicesima septembris millesimo octingentesimo sexto.

Loco Signi

Julius M. cardinalis de Somalia praefectus

J. de Carpineo S.R.C. secretarius

§. 3. Cum autem sicut in eadem expositione additum erat, quo praesertim decretum firmius subsistat, et servetur exactius apostolicae Nostrae confirmationis subsidio muniri plurimum desideret; Nos ipsos expONENTES specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo et quacunque de causa latis si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, praesertim decretum cum omnibus, et singulis in eo contentis, et expressis auctoritate apostolica, tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illique inviolabilis, ac perpetuae firmitatis robur adiicimus, ac singulos juris, et facti defectus, si qui desuper in eo quomodolibet intervenerint, supplementis, et sanamus.

Confirmatio
apostolica.

§. 4. Decernentes ipsas praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quas spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari et ab eis respective inviolabiliter observari; sicut in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et sanctae Sedis nuncios sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum;

Clavula con-
sulata et decro-
tum initium.

et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictae villae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque; et aliis decretis in genere vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis: quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice demtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die septima octobris millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXVI.

Dat. die
17 novembris
1806
anno VII.

Episcopo Fabrianensi committitur administratio monasterii monialium sanctae Margaritae ejusdem civitatis per specialem commissionem.

Pius PP. VII.

Motu proprio

Memorante
praecedentes
litteras, quibus monasterium praedictum fuit sub immediata subjectione Sanctae Sedis.

§. 4. Cum Nos alias certis rationabilibus causis adducti, ad supplicationem dilectarum in Christo filiarum abbatissae et monialium monasterii sub titulo sanctae Margaritae civitatis Fabrianensis ordinis sancti Benedicti congregationis Cassinensis, per apostolicas sub plumbo expeditas litteras, datas pridie idus februarii, pontificatus Nostri anno secundo, monasterium praedictum, et in eo

contentas, ac in posterum continendas moniales, omnesque alias eidem monasterio addictas et addicendas personas, cum bonis, rebusque omnibus monasterio praefato spectantibus et pertinentibus, a gubernio et jurisdictione pro tempore existentium episcoporum Fabrianensium abrogando, sub speciali et immediata Nostra et apostolicae Sedis protectione ac gubernio susceperimus.

§. 2. Hinc Nos qui venerabilem fratrem Joannem Franciscum antea episcopum Fabrianensem in administratorem monasterii hujusmodi statueramus, ob ejus translationem a Nobis factam ad episcopalem ecclesiam Asculanam, curae praefati monasterii in posterum vacare minime valet, ut monasterii hujusmodi, et monialium in eo degentium res omnes provide ac recte administrantur, motu simili etc. venerabilem fratrem Dominicum modernum episcopum Fabrianensem, ad regendum, administrandum, et gubernandum monasterium praedictum Nostro nomine, tanquam Nostrum et apostolicam Sedem delegatum ad hoc specialiter deputatum, ad nutum tamen et beneplacitum Nostrum amovibilem eligimus, ipsiusque monasterii pro tempore existentem administratorem hodie statuimus et declaramus, ad hoc ut ea omnia, quae a Nobis in gubernio et administratione ejusdem monasterii et monialium hujusmodi, omniumque rerum et personarum ad ipsum quomodolibet spectantium, et pertinentium expleri possent, ab ipso agantur et adimpleantur. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno Incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo sexto, sextodecimo kalendas decembris, pontificatus Nostri anno septimo.

Tenore mandati ad nutum revocandi.

Del. die
2 decembris
1806
anno VII.

CCCCLVII.

Concessio officii, et missae propriae sancti Isidori recitandae in oratorio ejusdem sancti adnexo horreis annonae frumentariae ad terminas Diocletianae de urbe.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Expositio pro
cum.

§. 1. **E**xponi Nobis nuper fecit dilectus filius Nicolaus Ponti presbyter cappellanus ecclesiae seu publici oratorii sancti Isidori, adnexi horreis annonae frumentariae ad Diocletiani terminas nuncupatas hujus Nostrae almae urbis, ac per fel. rec. Benedictum pp. XIV. praedecessorem Nostrum aliquo jam perpetuo privilegio decorati, quod ipse pro eo, quo in laudatum sanctum afficitur devotionis affectu, ejusdem cultum, et venerationem in dies augeri summo opere desiderat. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tunc exco-
munic.

§. 2. Nos igitur, ut piis etiam dilectorum filiorum modernorum praedictae votis annuamus, ipsum exponentem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, ac singulares personas, quibus praesentes Nostrae favent, a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes; supplicationibus hujusmodi inclinati, ut in die, quo in memorata s. Isidori ecclesia, seu publico oratorio festum s. Isidori, juxta generales rubricas celebrari contigerit, missa propria de eodem sancto jam ab hac apostolica Sede pro aliis Hispaniarum, et s. Isidori fratrum minorum reformatorum nuncupatorum Hibernensium urbis ecclesiis approbata per omnes tam saeculares, quam regulares cujusvis ordinis sacerdotes inibi sacrum facturos celebrari libere, et licite possit, servatis tamen in reliquis generalibus rubricis, auctoritate apostolica,

tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Volentes insuper eandem ecclesiam, et in ea situm altare ipsius s. Isidori specialiori dono illustrare, ac de omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus auctoritate confisi, ut quacumque sacerdos aliquis saecularis, vel cujusvis ordinis, congregationis, et instituti regularis missam defunctorum pro anima cujuscumque christifidelis, quae Deo in charitate conjuncta ab hac luce migraverit, ad praedictum altare celebrabit, anima ipsa de thesauro Ecclesiae per modum suffragii indulgentiam consequatur, ita ut ejusdem D. N. Jesu Christi, ac beatissimae virginis Mariae, sanctorumque omnium meritis sibi suffragantibus a purgatorii poenis liberetur concedimus, et indulgemus. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die secunda decembris millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

Dauphin con-
suevit.

Duo. die
5 decembris
1806
anno VII.

CCCCLVIII.

Facultas instituendi in collegio nostrae
Dominæ de Gratia civitatis Conim-
bricensis tres magistros, cum ere-
ctione locorum, seu graduum quæ
adnexa sint privilegia prædicatorum
generalium

Dilecto filio moderno ministro pro-
vinciali ordinis fratrum eremita-
rum sancti Augustini provincie
Portugalliae.

Pius PP. VII.

Dilecte fili
Salutem, et apostolicam
benedictionem

Ratio conce-
ssionis

§. 4. Quum Hebraici, Graecique
idiomatis notio plurimum divinarum
literarum intelligentiam adjuvet, et
studium artis rethoricae magnopere
ad dicendi, scribendique præstan-
tiam conferat; itaque propterea, sicut
Nobis nuper exponi fecisti, quo reli-
giosi tunc provinciae juvenes, dum
in collegio Nostrae dominæ de Gratia
Conimbricensis civitatis scientiis phi-
losophicis, ac theologicis addiscendis
operam navant, hujusmodi linguis,
et arte ad majorem sui utilitatem,
collegii decus, et religionis emolumentum
imbui valeant, magistros isto in
collegio, qui tum rethoricam, tum
Hebraicam, tum Graecam linguam
edocuant, statuere cupias; ac in præ-
mium, quo tales magistri, et ad labo-
rem alliciantur suscipiendum, et de
suscepto exantlatoque congrue repen-
dantur, duo loca in eodem collegio,
seu duos gradus, quibus inhaereant
privilegia, etiam cum voto in capi-
tulis, per ordinis, et provinciae præ-
dicatores generales haberi, et gaudi-
ri solita, et consuea, sed postea
tantum a talibus assequenda magi-
stris, quam annos duodecim singuli
eorum in magisterii sui exercitio im-
penderint, erigere intendas; Nosque
idecirco providere in præmissis, ac ut
infra indulgere tibi humiliter poseas.

Trior conce-
ssionis

§. 2. Nos te specialibus gratis,
et favoribus prosequi volentes, et a
quibusvis excommunicationis, suspen-
sionis, et interdicti, aliisque eccle-
siasticis censuris, sententiis, et poenis
quovis modo, et quacumque de cau-

sa latis, si quas forte incurrerint, hu-
jus tantum rei gratia absolventes, et
absolutos fore censentes, supplicatio-
nibus hujusmodi inclinati, tibi licen-
tiam, et facultatem, perpetuis futu-
ris temporibus, ad hoc validam, et
scilicet instituendi in memorato col-
legio tres magistros, unum pro arte
rethorica, alterum pro lingua Hebraica,
et tertium pro lingua Graeca, religio-
sis juvenibus edocentibus; nec non
in præmium magistrorum hujusmo-
di (non adipiscendum tamen ab eis
nisi post duodecim annorum exple-
tum cursum in magisteriis suis, ac
servato semper ordine juxta tempus
uniuscujusque jubilationis) erigendi
duo loca in eodem collegio, seu duos
gradus, quæ adnexa sint privilegia
prædicatorum generalium omnia, et
singula, etiam cum jure suffragandi
in comitiis, auctoritate apostolica te-
nere præsentium concedimus, et im-
pertimur.

§. 3. Decernentes easdem præsen-
tes literas firmas, validas, et effica-
ces existere, ac fore, suosque plena-
rios, et integros effectus sortiri, et
obtinere, ac tibi, aliisque, ad quos
spectat, et spectabit pro tempore,
plenissime suffragari, et ab omnibus
inviolabiliter observari; sique in
præmissis per quoscumque iudices
ordinarios, et delegatos etiam causa-
rum palatii apostolici auditores judi-
cari, et definiri debere, ac irritum,
et inane, si secus super his a quo-
quam quavis auctoritate scienter, vel
ignoranter contigerit attentari.

Clarus sub-
latus et decre-
tum irritum.

§. 4. Non obstantibus constitutio-
nibus, et ordinationibus apostolicis,
nec non dictorum ordinis, et pro-
vinciae etiam juramento, confirmatio-
ne apostolica, vel quavis firmitate alia
roboratis, statutis, et consuetudinibus;
privilegiis quoque, indultis, et literis
apostolicis superioribus, et personis
sub quibuscumque tenoribus, et formis,
ac cum quibusvis etiam derogatoriis
derogatoriis, aliisque efficacioribus,
efficacissimis, ac insolitis clau-
sulis, irritantibusque, et aliis decre-
tis in genere, vel in specie, ac aliis
in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, approbatis, et in-
novatis; quibus omnibus et singulis
illorum tenores præsentibus pro ple-
ne, et sufficienter expressis, ac de
verbo ad verbum insertis habentes,
illis alias in suo robore permanens,

Delegatio con-
suetudinum.

ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die quinta decembris millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

dem s. Ludovici a duplici majori ad duplicem secundae classis siue octava elevamus.

§. 3. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, necnon dictae civitatis et dioecesis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis supercunctis, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariis.

§. 4. Volumus autem, ut praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima secunda decembris, millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

Fides habenda transumptis.

Dat. die
12 decembris
1806
anno VII.

CCCLIX.

Concessio officii, et missae s. Ludovici episcopi Tolosani pro dioecesi Valentina.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam.

Expositis praesentibus.

§. 4. Quum venerabilis frater modernus archiepiscopus Valentinus ac dilecti filii capitulum et canonici cathedralis ejus ecclesiae nuper Nobis fecerunt supplicari, ut quoddam officium et missam in festo s. Ludovici episcopi Tolosani indulgere pro ut infra benigne dignaremur.

Tenor concessionis.

§. 2. Nos audito in hac redilecto filio magistro Julio de Carpineo sac. Rituum congregationis secretario praenominatos archiepiscopum, capitulumque et canonicos specialibus gratiis et favoribus prosequi volentes, ac singulares ipsorum personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrecint hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, ut omnes et singuli de clero seculari et regulari civitatis et dioecesis Valentinae, quibus fas est recitare officium cum missa de communi in festo s. Ludovici episcopi Tolosani, libere ac licite in posterum recitare possint et valeant lectiones proprias cum oratione, quae in Valentina cathedrali ecclesia recitantur, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus, ac praeterea ritum festi ejus-

Dat. die
12 decembris
1806
anno VII.

CCCLX.

Immunitio ritus officii s. Thomae de Villanova pro capitulo, et canonicis cathedralis ecclesiae Valentinae.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

Expositio pro eum.

§. 1. Quum venerabilis frater modernus archiepiscopus Valentinus, ac dilecti filii capitulum et canonici cathedralis ejus ecclesiae nuper Nobis fecerunt supplicari, ut super officio s. Thomae de Villanova indulgere prout infra benigne dignemur.

A dupli-
ci an-
teceden-
te classi
ad duplex
primae
classis
ritum
elevationis.

§. 2. Nos audito in hac re dilecto filio magistro Julio de Carpineo sae. rituum congregationis secretario praenominatum archiepiscopum, capitulumque, et canonicos specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, ac singulares ipsorum personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quancumque de causa latis, si quas forte incurrerint hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, ritum officii s. Thomae de Villanova de duplici secundae classis ad duplicem primae classis pro tota civitate et dioecesi Valentina auctoritate apostolica tenore praesentium elevamus.

Decretis
con-
suetudinibus
et
privilegiis
quoque,
indultis,
et
litteris
apostolicis
superioribus
et
personis
sub
quibuscumque
tenoribus
et
formis,
ac
eum
quibusvis
etiam
derogatoriis
derogatoriis,
aliisque
efficacioribus,
efficacissimis,
ac
insolitius
clausulis,
irritantibusque,
et
aliis
decretis
in
genere
vel
in
specie,
ac
aliis
in
contrarium
quomodolibet
concessis,
ap-
probatis,
et
innovatis;
quibus
omnibus,
et
singulis
illorum
tenores,
praesentibus
pro
plene
et
sufficienter

§. 3. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non dictae civitatis ac dioecesis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis superioribus et personis sub quibuscumque tenoribus et formis, ac eum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores, praesentibus pro plene et sufficienter

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 63

expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hae vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 4. Volumus autem, ut praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, et manu alicujus notarii publici subscriptis, ac sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides in judicio, et extra illud adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae. Datum Romae apud s. Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima secunda decembris millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

Fides habenda
transumptis
et exemplis.

CCCLXLI.

Concessio officii, et missae sancti Josephi sponsi beatae Mariae virginis pro dioecesi Valentina.

Dat. die
12 decembris
1806.
Anno VII.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 1. Quum venerabilis frater modernus archiepiscopus Valentinus, ac dilecti filii capitulum et canonici cathedralis ejus ecclesiae nuper Nobis fecerint supplicari, ubi ob rationes et causas in eorum precibus enarratas dominicam secundam post pascha festo s. Joseph sponsi beatae Mariae virginis cum officio et missa, loco diei proprii 19 martii, assignare in perpetuum pro civitate et dioecesi Valentina benigne dignemur.

Expositio pro eum.

§. 2. Nos audito super praemissis dilecto filio magistro Julio de Carpineo sae. rituum congregationis secretario, praenominatos archiepiscopum, capitulumque et canonicos specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, ac singulares ipsorum personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quancumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hu-

Tenore concessi.

jus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, ut in posterum perpetuis futuris temporibus in Valentina civitate et dioecesi universa festum s. Joseph sponsi B. M. V. cum officio et missa, loco diei proprii 19. martii, libere, ac licite celebrari possit et valeat in dominica secunda post pascha, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus, et ad hunc effectum festum hujusmodi transferimus, praedictamque dominicam pro illo assignamus.

Derogatio con-
trariis.

§. 3. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non dictae civitatis ac dioecesis etiam iuramento confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus et personis sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Vides habenda,
transmissio-
nis.

§. 4. Volumus autem, ut praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, et manu aliqujus notarii publici subscriptis, ac sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensoe. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatoris die decima secunda decembris millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXLII.

Dat. die
12 decembris
1806
anno VII.

Nonnullae facultates regi catholico concessae pro suppressione cappellaniarum, et erogatione pretii in pios usus, ac ad necessitates regni sublevandas.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 1. **Supremum dispensatoris** ministerium divina institutione tributum Nos non nunquam admonet, ut quum communis aliqua, et evidens utilitas postulat, vel gravissima necessitas flagitat, ex bonis etiam Ecclesiae dicatis aliquid decerpi, ac divelli permittamus, quod ad levandas publicas, ingentesque calamitates, quibus reges, populi que catholici conflictantur, praesertim quam alia eis haud suppetunt aliunde remedia, opportune conducere, ac salubriter expedire noverimus.

Promissum.

§. 2. Hanc ab cansam novissimae, ac gradissimae contagionis, caritatis, terrae motuum, ac bellorum aerumnarum, quibus nonnullis ab hinc annis carissimi in Christo filii Nostri Caroli Hispaniarum regis ditiones, agmine veluti facto, non tam auguntur, ac vexantur, quam pene praesternuntur, Nos impulerunt, ut eidem piissimo regi per literas apostolicas in simili forma brevis datas die 13. junii anni elapsi facultatem impertiremur separandi, ac dismembrandi ex bonis ecclesiasticis existentibus in regno Hispanico tot fundos, quot annum redditum dicatorum biscoptorum millium auri de camera collarent, eosque applicandi regiae arcae, quam consolidationis, et extinctionis nuncupant, ut ex illorum venditione pecuniae cogi possent, quibus tumnummariae tesserae, quae in maximam commerciorum, et publicarum, privatarumque rationum perniciem nimis late excreverant, vel de medio tollerentur, vel saltem intra certos fines coercerentur, tum aliis quoque publicis ejusdem regni necessitatibus occurrere posset, ea quidem lege ab eodem piissimo rege proposita, ut aequalis amissionum fructuum retributio ex regio acriario quotannis possessoribus bonorum, quae distra-

Ratio excoercitionis.

hi contigerit, easque libera, et immunitas a quocunque onere, et detractione praestaretur. Verum postquam operi manus admotae fuerunt, novae religiosissimi regis postulationes. certiores Nos effecerunt, hanc Nostram concessionem, nec ob exortas difficultates ad exitum pro instantis necessitatis celebritate perducere posse, imo ob cunctationes fieri ferme inutilem, nec vero satis opis, praesidiique adferre ad sananda vulnera, quae ex praecedentium temporum calamitatibus illata fuerunt, quaeque adhuc partim permanent, partim recedunt. Quamvis enim Dei misericordia cessaverint pleraque flagella, quae in eas regiones antea cumulativae saevierant, attamen recedente ipsa mala, res adeo prostratas, adeoque afflictas reliquerunt, ut ingentibus, promptisque subsidiis opus sit, ad easdem publicas res aliquantisper excitandas, reficiendasque. Accedit quod commutatae classis, quae ab Indiis opes afferre consuevit, interea temporis modo impediti, modo intercepti, maritimi praeterea belli adhuc flagrantis dispendia, ac detrimenta in dies ampliata, aucta etiam incommoda papyraceae monetae aestimatione in dies collabescentis, ac nisi cito remedium afferatur, exitum allaturae publicis, privatisque negotiis veteres aerumnas, novis, ac quotidie in immensum crescentibus adeo auxerunt, praegravaruntque, ut longe amplioribus, ac efficacioribus remediis opus sit, quam quae fuerant antea praestituta. Quae quidem quomodo essent Nobis aliunde perspecta, tum vero cum regis jussu ad Nos perlata sunt, nec potuimus pro eximia, qua cum, subditosque eius complectimur, dilectione non summo opere commoveri, neque haec non habere exploratissimam, primum quidem, quod rex pietate, et religione nemini secundum, nisi iis premeretur angustia, quas Nobis exponi suis verbis curavit, haud in animum suum inducisset ab ecclesiasticis bonis praesidia sibi postulare, deinde quod in iis adhibendis tam foret moderationem servaturus, quae quantum fieri posset, quam minimum Ecclesiae commotis, utilitatibusque detraberet: suae enim abstinentiae, ac temperantiae suaeque studii in protegenda Ecclesiae dignitate, ac in custodienda incolu-

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 85.

mitate patrimonii ad tam spectantis, tot, tamque illustria suppeditavit iugiter argumenta, ut nullus haerere Nobis scrupulus, quominus plenissimam in illius integritate, ac religione fiduciam colloceamus.

§. 3. Quibus, aliisque gravissimis de causis animum Nostrum juste moventibus, et eundem carissimum in Christo filium Nostrum Carolum Hispaniarum regem specialibus etiam gratiis, et favoribus, ob eximias ejus virtutes, ac insignia erga Ecclesiam merita persequi volentes ex certa scientia, et matura deliberatione Nostra, deque apostolica potestate plenitudine praecedentes Nostras in simili forma brevis expeditas literas sub datum diei decimae quintae junii millesimo octingentesimo quinto revocantes in locum, et vires facultatum in eis concessarum eidem regi facultatem de novo concedimus, et impertimur distrahendi praedia sive urbana, sive rustica spectantia ad cappellanas, quarum erectio ecclesiastica auctoritate facta fuerit, vel alias quomodolibet illarum collatio, ac institutio canonica ad ordinarios, vel ad alios ecclesiasticos superiores pertineant. Volumus autem, quod in compensationem possessoribus pro tempore eorundem cappellaniarum a regia arca statim assignari, et singulis annis solvi debeant in numerato fructus liberi, et immunes ab omni impositione, vectigali, aliove onere sive imposito, sive imposterum imponendo ad rationem trium in singula centum super capite, quod respondeat pretio, quae eadem praedia alienari, ac distrali contigerit.

§. 4. Quod si postea comperiat, hosce fructus vel aequare, vel superare annualem redditum praedictorum a possessoribus praedictarum cappellaniarum perceptum per quinquennium elapsam ab initio anni millesimi septingentesimi nonagesimi octavi usque, et per totum annum millesimum octingentesimum secundum, et ad liquidum perducendum modo, et forma inferius exprimendis, nulla tunc debeat ex iisdem fructibus fieri imminutio. Si vero ex dicta quinquennali annorum reddituum collatione comperitur, annuum fructum eorundem praediorum ad rationem capitis modo praemisso suppletum redditum a posse-

*Tenor concessio-
nis.*

*Conditiones
implendae.*

soribus perceptum non attingere, tunc caput praedictum, cujus regia arca debitum suscipit in retributionem sequatae alienationis, et distractionis, augeri debeat ad eam summam liberam, et immunem, quae praecise respondeat annuo redditui, ut supra praefertur, a possessoribus percepto. Ex reliquis autem praediis ad ecclesiam, ac ad monasteria utriusque sexus etiamsi exempta, conventus, communitates, fundationes ecclesiasticas, et quascumque pariter ecclesiasticas personas cujuscumque dignitatis, ordinis, gradus, et conditionis spectantibus, et pertinentibus, eidem regi facultatem concedimus, et impertimur alienandi pariter, et distrahendi septimam eorum partem, quam proxime fieri poterit ab integritate stabilium ad quolibet ecclesiasticum possessorem pertinentium separandam, ac dismembrandam, ita quidem, ut facta coactione reddituum perceptorum per quemlibet possessorem ex praedictis praediis, et non aliunde intra spatium supradicti quinquennii, eaeque integra quinquennalis redditus summa in singulos annos ad modum peraequationis distributa, seligantur, et segregentur totidem ex eisdem praediis, quot plus minus fructus praebent ad septimam partem totius praedicti annualis redditus respondentes, eaeque regis jussu alienari, et distrahi valeant, ut de illorum pretio in publica commoda, prout ipsi in Domino expedire visum fuerit disponente valeat.

Declaratio de bonis comprehensis in iudicio segregationis, et dismembrationis

§. 3. In hac autem segregatione, et dismembratione septimae partis stabilium, et praediorum ecclesiasticorum eidem Carolo regi, ob publicae necessitatis causas superius expostas permissa, volumus, quod comprehensa quoque intelligantur bona stabilia patrimonialia spectantia ad ordinem sancti Joannis in Hierusalem, atque ad alios militares ordines quoscumque, prout e converso volumus, et declaramus, quod comprehendi minime debeant, praedia destinata in patrimonium, ac pro congrua ecclesiarum parochialium, quae dumtaxat a supradicta dismembratione excepta, et praeservata in perpetuum remaneant. Ut autem expeditius, ac pro urgenti necessitate peragi valeat tum liquidatio integri red-

ditas praediorum ad quaslibet personas, communitates, fundationesque ecclesiasticas spectantium, quam segregatio fundorum septimam ejusdem integri redditus praedialis partem constituentium mandamus, quod hujusmodi liquidationis, et separationis opus unitim perficiatur a singulis possessoribus, seu legitimis administratoribus ecclesiasticis unitim cum uno vel pluribus procuratoribus, quibus sua ex parte hoc munus committere placuerit eidem Carolo regi, a quo pro sua pietate non alios electurum in tuto confidimus, quam eos, quorum fidem, integritatem, ac erga Ecclesiam, et ecclesiasticas personas reverentiam perspectam habeat. Quod si in hac peragenda liquidatione, ac separatione aliquod suboriat inter ecclesiasticos, et regios procuratores discrimen, volumus tunc, quod obortae difficultates per ipsam Carolum regem, cui apostolicas omnes facultates hanc rem impertimur, vel per probas, et idoneas personas ab eo seligendas pro sua conscientia definiri, ac dirimi valeant, praeservato dumtaxat possessoribus praediorum ecclesiasticorum jure, quod si in posterum novis reperiis monumentis, vel alias quomodocumque emergat error aliquis il lapsus in liquidationem annui redditus praediorum distractorum, ex quo praedictum Ecclesiae inferatur, error corrigi quocumque tempore, ac quidquid justo praediorum distractorum redditui decessisse appareat, suppleri per regiam arcam debeat.

§. 6. Quatenus autem possessores, rectores, alique administratores bonorum ecclesiasticorum antea per regem, ejusque ministros moniti recusent, aut negligant quinquennium reddituum statim exhibere, ac rationum codices, aliasque scripturas in id opportunas edere, sive aliter quomodocumque detrectent suam praestare operam ad liquidationem reddituum praedialium, segregationemque praediorum septimae eorum parti respondentium quantocitius absolvendam, volumus tunc, quod post elapsos a die praedictae monitionis triginta dies, per eum, a quo exerceatur ordinaria jurisdictio in loco, ubi beneficium, aliaque ecclesiastica fundatio instituta reperitur unitim cum regis ministris in id electis, et,

De modo procedendi contra recusatantes rationes reddituum.

quatenus hi disenserint, per ipsum regem, vel alias probas, et idoneas personas ab eo deputandas fiat segregatio partis praediorum, quam ii pro sua eorum conscientia, et prudentia judicaverint septimae parti proximius respondere, eaque segregatio rata, et valida, ac numeris omnibus absoluta habeatur, praeservato tantum ecclesiastico possessori jure postulandi, ac consequendi supplementum justi redditus praediorum segregatorum, si in illius aestimatione erratum in praedictum Ecclesiae legitimis monumentis et probationibus postea quomodocumque demonstratur. Si vero contingat, bona praedicta tempore, quo liquidatio, et segregatio facienda sit, vacantia existere, vel quomodocumque legitimo rectore, aut pastore viduari, mandamus, quod nihilominus ad eandem liquidationem, et segregationem procedi debeat per ordinarios, aliasve legitimas personas, ad quas defensio, et administratio vacantium beneficiorum pertineat, quin expectare oporteat novos eorumdem beneficiorum rectores, quantumvis secus dispositum reperitur in literis, quibus felix recordationis praedecessor Noster Gregorius XIII. alienandi nonnulla bona ecclesiastica veniam indulsit Philippo II. pariter Hispaniarum regi, ac in Nostris apostolicis in simili forma brevis superius relatis diei 6. junii 1801. statim, ac vero modo, et forma superius expressis peracta fuerit liquidatio, et segregatio septimae partis praediorum mox enunciatae, unaque simul a praedicto Carolo rege constituta fuerit annua summa memoratis eorum fructibus respondeus, atque integre semper, et absque ulla mora, vel imminutione, non obstante cujuscumque vectigalis, aut alterius cujuslibet oneris indictione a supradicta regia area libere unicuique ecclesiastico possessori in numerata pecunia realiter, et cum effectu (super quo ipsius catholici regis conscientiam oneramus) persolvenda, tunc praedia hujusmodi nullo ad hoc requisiti consensu praesentium, priorum, praepositorum, abbatum, abbatissarum, capitulorum, rectorum, conventuum, monasteriorum, et personarum quarumlibet praedicta bona obtinentium, quacumque ecclesia-

stica, licet eminenti, dignitate praefulgeant, censenda erunt ab Ecclesiae bonis dismembrata, ac separata, atque antedictae regiae aeguae applicata, prout Nos nunc pro tunc ob enunciatas gravissimas causas de specialis gratiae dono apostolica auctoritate dismembramus, ac separamus, et respective applicamus, nec non annuam summam a regio aerario, ut supra, perpetuo libere, et sine ulla imminutione persolvendam, in locum dictorum praediorum in saecularem potestatem ita translatorum favore cujuslibet alterius possessoris cum iisdem oneribus, et obligationibus perpetuo subrogamus. Carolo autem regi plenam potestatem facimus eadem praedia in praemissa forma regali coronae adscripta pretio reperibili, ac sibi benevisojuxta suam prudentiam, ac arbitratum vendendi, atque alias quomodolibet alienandi, in extinctionem tesserarum, nummos repraesentatarum, et ad praedictas relevandas gravissimas, et urgentissimas sui regni necessitates, districtum inhibentes, ne cuique, quacumque eminenti quoque praefulgeat dignitate ecclesiastica, licet quovis sub obtentu, ac quaesito colore praefatorum praediorum emptores, et acquiretores in praesentiarum, vel unquam postea perturbare.

§. 7. Nos enim praedictas venditiones, et distractiones favore cujuslibet personae praedicta bona acquiruntis ex nunc pariter, prout ex tunc apostolica auctoritate adprobamus, et confirmamus, suppletis consensu omnium, et singulorum interesse habentium, nec non defectum solemnitatibus in alienationibus honorum ecclesiasticorum observandarum, ac quoslibet alios defectus tam juris, quam facti, simulque decernentes dismembrationes, et respective alienationes, atque alia, quae vigore praesentium fieri contigerit, perpetuo firmitatis robore convalescere, suosque effectus sortiri, ac per omnes nullo discrimine dignitatis, et privilegii observari, perinde ac si praedia praedicta dismembrata, et alienata fuissent a Nobis, et apostolica Sede cum solemnitatibus a jure requisitis, et aliis necessariis, sublata quacumque exceptione subreptionis, vel obreptionis, ac defectus Nostrae voluntatis, et intentionis, enormis, atque enor-

Quodlibet in-
tellectum, et in-
tentionem.

missimae herisionis, aut cujuslibet vitii, aut nullitatis. Necessarium autem haud ducimus. laudatum Carolum regem monere, etque exire rogare, ne praedia hujusmodi ultra praefinitum modum per suos ministros, aut alias quomodolibet alienari sinat, quoniam eximia ejus pietas, et religio, atque erga Ecclesiam, et apostolicam Sedem observantia ne dubitare quidem sinant, quin idem piissimus rex quodeunque ejusdem Ecclesiae praepjudicium, et quomocunque abusus sedulo, diligenterque praecavere, avertere, et reparare studeat. Jubemus praeterea, quod si cuti pro sua religione, et justitiae zelo ipse rex significari Nobis curavit, imputari debeant in hanc dismembrationem, et secularizationem bona, siqua interea in executionem praecedentium literarum apostolicarum in simili forma brevis expeditarum die 13. junii 1805. aut distractioni destinata, aut actu distracta reperiantur, eo insuper addito, quod si haec bona septimam partem a possessore debitam superaverint, excessus eo meliori modo, quo fieri potest assignatione aliorum bonorum compensetur. Denum si casus incidat, quo commodam divisionem, ac separationem septimae partis praedia ab aliquo ex possessoribus ecclesiasticis retenta non possint, eidem Carolo regi pro suo arbitrio, et conscientia facultatem concedimus concordandi cum eodem possessore, atque ab eo in numerato recipiendi eam pecuniae vim, quae respondeat redemptioni septimae partis valoris praediorum segregandae, atque alienandae, ad quem effectum volumus, quod ad hanc comparandam pecuniam hypothecae, aut alteri cuicumque nexu bona ecclesiastica ab eodem possessore retenta valide, et cum effectu subijci valeant. Ut autem omnia, et singula in hisce Nostris literis contenta debitum implementum, atque executionem obtineant, duabus personis in praerelenti ecclesiastica dignitate constitutis a venerabili fratre Petro archiepiscopo Niceno in regibus Hispaniarum Nostro, et apostolicae Sedis nuncio electis, et nominatis, vigore aliarum in simili forma brevium literarum, quas ad eum dedimus die 13. junii 1803; mandamus, ut suae efficacis defensionis praesidio se-

dulam reverent operam; quo omnia, et singula in hisce Nostris literis contenta, et concessa firmiter, et inviolabiliter ab omnibus observentur, non permittentes per archiepiscopos, episcopos, praepositos, priores, capitula, abbatas, abbatissas, monasteria, conventus, aut alios quoscunque ullam impedimentum interponi dismembrationis, atque alienationi, aut ullas inferri molestias emptoribus, ac possessoribus pro tempore bonorum dismembratorum, contradictores quolibet, et reluctantes, eisque consilium, auxilium, aut favorem praebentes per opportuna juris remedia, ac, si necessarium fuerit, per ecclesiasticas quoque censuras compescendo.

§. 8. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii VIII. de una, et concilio generali de duabus dictis, Symonachi, et Pauli II., ac Pauli IV., ac aliorum Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum de rebus, ac bonis Ecclesiae nisi sub certa forma alienandis, aliisque apostolicis, ac in synodalibus, provincialibus, et quibusvis aliis conciliis editis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non statutis, et consuetudinibus, privilegiis, indultis quibusvis personis ecclesiasticis, monasteriis, ecclesiis, ordinibus, aliisque quibuscunque cum quibuscunque etiam derogatoriarum derogationibus, aliisque quantumvis insolitis clausulis, et decretis irritantibus concessis, atque juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate roboratis, ac motu etiam proprio, et de potestate plenitudine, consistorialiter, aut aliis quomodolibet concessis, renovatis, et confirmatis quantumvis in iis dismembrationes, et separationes bonorum ecclesiasticorum etiam per Romanos pontifices factae nullius roboris, vel momenti declarantur, nisi derogatio facta fuerit sub certis modo, et forma, ac inserto de verbo ad verbum tenore constitutionum hujusmodi dismembrationes prohibentium, ac non obstantibus pariter quibusvis testamentariis, aut aliis per contractum editis dispositionibus hujusmodi dismembrationes, et alienationes quomodolibet directe, vel indirecte vetantibus; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, pe-

Delegatio consistorialis.

rinde ac si de verbo ad verbum inserti forent, quatenus praesentium executioni opponantur, ac in ceteris in suo robore permansuris, motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus specialiter, et expresse derogamus, derogantes quoque indultis, quatenus concessa reperiantur archiepiscopis, episcopis, capitulis, abbatibus, monasteriis, conventibus, aliisque supradictis, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas non facientes de eis expressam mentionem.

Fides habenda transumptis.

§. 9. Volumus autem, quod praesentium literarum transumptis, seu exemplis manu alicujus publici notarii subscriptis, et sigillo nrius ex memoratis executoribus, vel alterius personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis ea prorsus fides in iudicio, et extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die duodecima decembris millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXXIII.

Confirmatio nonnullorum decretorum latorum pro imminutione expensarum, quae requiruntur in comitiis congregationis fratrum exaltatorum sancti Augustini.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

Expositio proposita.

§. 1. Nuper Nobis exponi fecit dilectus filius modernus procurator generalis Lusitanae congregationis fratrum exaltatorum sancti Augustini, quod in generalibus congregationis comitiis semel ac iterum novissime habitis ad minuendum onus expensarum, quas comitia requirunt, quibusque salis praestandis, dum illa celebrantur, imparem se in praesentiarum congregatio nescit, binis decretis statutum est, ut eadem co-

mitia, quorum celebratio ad quindecim dies perdurare prius solebat, arctiori deinceps tempore absolvantur, juxta quod prudentiae patrum, qui conventuri in capitulum fuerint, magis videbitur expedire. Sed quo decreta hujusmodi firmitus subsistant, exactiusque servantur, illa exponens, totius etiam congregationis suae nomine per Nos confirmari vehementer desiderat, enixisque humiliter precibus a Nobis efflagitat.

Tenor confirmationis apostolicae.

§. 2. Nos igitur ipsum exponentem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quas forte incurrit, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus ejus nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, decreta superius recensita auctoritate apostolica tenore praesentium valida, et rata habemus, ac declaramus, roborque approbationis, et confirmationis Nostrae apostolicae illis adjicimus, ac omnes, et singulos sive facti, sive juris defectus, si quos desuper quomodolibet intervenisse contigerit, sanamus, atque supplementis.

Clausula saluta et decretum irritum.

§. 3. Decernentes eadem decreta, quoties, et quoadusque capituli patres illis uti consuerint, plenarie semper vigere, et a cunctis observari debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scintetur, vel ignoranter contigerit attentari.

Devotio comitatoria.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictae congregationis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, et

insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima nona decembris, millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXLIV.

Dat. die
23 decembris
1805
anno VII.

Facultas servandi cultum beatorum martyrum Joannis de Perusio, et Petri de Saxoferrato pro fratribus ordinis minorum de Observantia.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

Expositio per
eum.

§. 4. Quum sicut Nobis dilecti filii moderatus minister provincialis, alique religiosi alumni ordinis minorum de Observantia s. Francisci, provinciae Aragoniae fecerunt nuper exponi, ipsi pro eo, quem erga beatos ejusdem ordinis martyres Joannem de Perusio et Petrum de Saxoferrato gerunt devotionis affectu antiquam ac immemorabilem colendi eos in cunctis praedictorum ordinis, provinciaeque coenobiis consuetudinem servari posse vehementer exoptent, ac insuper sibi per Nos ut infra indulgeri humillime efflagitent.

Tunc exponitur.

§. 2. Nos ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, ac singulares ipsorum personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurverint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, audito hacin re dilecto filio magistro Julio de Carpineo sac. rituum congregationis secretario, ut beati Joannes de Perusio et Petrus de Saxoferrato dicti ordinis martyres in omnibus et singulis coenobiis ejusdem ordinis et provinciae praenominatae juxta recensitam con-

suetudinem coli tanquam ipsius provinciae principales patroni possint et valeant, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus, ac proinde etiam festo eorumdem beatorum in universis praedictis coenobiis ac adnexis ecclesiis praerogativas omnes sanctorum patronorum principalium festis competentes attribuimus, ac elargimur.

§. 5. Non obstantibus decretis, constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ceterisque in contrarium disponentibus quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima tertia decembris millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

Dargato con
structionem.

CCCCXLV.

Dat. die
23 decembris
1805
anno VII.

Confirmatio trium rescriptorum editorum a sacra congregatione Concilii ad consulendum inopiae ministrorum in ecclesiis civitatis, et dioecesis Aretinae.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 4. Ad consulendum ministrorum inopiae qua ecclesiae civitatis dioecesisque Aretinae novissime laborabant, ac in praesentiorum quoque laborant, tria subsequenter sunt edita rescripta a congregatione venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium Tridentini concilii interpretum, instante apud eam venerabili fratre moderno episcopo Aretino primum quidem die 15. septembris 1802, alterum die 11. decembris ejusdem anni, et tertium die prima septembris 1804, modo et forma ut sequitur.

Exponitur
acti decretum.

§. 2. La diocesi di Arezzo trovasi in tanta, e tale desolazione, e penuria di sacerdoti non ostante varj forastieri impiegativi, che nelle due cattedrali del duomo, e della pieve vedonsi con sommo scandalo i cori, e i divini officj regolati da persone ammogliate parate cogli abiti sacri,

Tunc primi
decreti, qui
communiatur
privilegium
sa. me.
Egredi IV.
et Pii V. pro
triginta clerici
Eugenius
nonnulli.

ed in sottana, e più parrocchie il popolo manca della spirituale necessaria assistenza, anzi in più luoghi, e nell'inverno specialmente manca eziandio della messa nelle feste.

In vista di ciò l'eletto vescovo d'Arezzo umilissimo servo, ed obbidientissimo figlio della Santità Vostra non avendo altro mezzo per riparare a un tanto disordine, supplica la di lei paterna clemenza ad estendere, finchè almeno le circostanze non migliorino, alla diocesi di Arezzo il privilegio concesso da Eugenio IV., e da S. Pio V. alla diocesi di Firenze, di potersi cioè ordinare un determinato numero di chierici a titolo di servizio prestato alla chiesa, e così riempire un vuoto tanto dannoso al servizio di Dio, ed al bene delle anime, obbligandosi l'oratore d'erogare la somma di scudi undici mila ottenuta dagli arretrati in fondo di cappellanie amovibili a pro di detti chierici, sinchè siano provveduti di benefici, o cappellanie perpetue, e che non manchino della decente sussistenza, il che non sarà difficile in una diocesi, in cui oltre circa trecentotrenta parrocchie, che abbisognano di cappellani, o sotto curati si possono contare circa trecento altre provviste ecclesiastiche.

E siccome i chierici di Firenze prendono dal pontefice loro benefattore il nome di Eugeniai, e sono obbligati in perpetuo a recitare per esso alcune preghiere, perciò l'oratore prega la Santità Vostra d'accordare il di lei nome ai chierici, che dovranno ordinarsi in Arezzo a detto titolo di servizio, e di prescrivere loro la recita di quelle preghiere, che ella crederà opportune secondo le sue piissime intenzioni.

Die 15. septembris 1803.

Sanctissimus Dominus Noster, audita relatione infrascripti secretarii, episcopi oratoris precibus benigne annuens, privilegium s. m. Eugenii IV. et Pii V. de quo in precibus indultum favore metropolitanae ecclesiae Florentinae, ad diocesim Aretinam extendit pro triginta clericis ejusdem diocesis in communi schola erudiendis, et Piani nuncupandis, nec non in legitima aetate constitutis ad sacros ordines, et sacerdotium

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 66

promovendis ad titulum servitutis praestandae in ecclesia cathedrali Aretina, reservata tamen favore eorumdem clericorum passiva nominatione ad cappellanas amovibiles ab eodem episcopo oratore instituendas ex capitali scutorum undecim millium, atque cumulative cum aliis clericis dioecesis ad cappellanas curatas, nec non ad beneficia jam in dioecesi fundata ejusdem liberae collationis, non tamen parochialia, et proviso interim per eundem episcopum, ut promoti, donec cappellania, aut beneficium hujusmodi in perpetuum titulum obtinuerint, congruam habeant substationem, ut in Eugenia, et Piana constitutione praescriptum est; voluit autem eadem Sanctitas Sua, ut privilegium hujusmodi perduret ad annos viginti, atque ut clerici dietim recitare teneantur antiphonam *Salve Regina*, et orationem dominicalem juxta mentem ejusdem Sanctitatis Suae, et praesens rescriptum habeatur, ac si literae apostolicae in forma brevis fuissent desuper expeditae.

Loco Signi

P. H. card. Carandini praef.

E. De Gregorio secretarius

§. 3. Il moderno vescovo d'Arezzo avendo ottenuto per il suo collegio PIANO l'estensione del privilegio accordato da Eugenio Quarto alli chierici della diocesi di Firenze, supplica perciò ora I. Per la dichiarazione autentica, che il vicennio comincerà quando si metterà in pratica l'indulto d'ordinarsi il chierico a titolo di servitù. II. La grazia di poter ricevere i chierici in questi primi tempi, quando diano buona speranza, anche dopo i quindici annitermine fissato per gli Eugeniai di Firenze, giacchè i medesimi non poterono approfittarne in quell'età non essendovi ancora il privilegio. III. E per quelli, che si riceveranno dopo i quindici anni di età si possa scemare il tempo degli otto anni di servizio fissato in Firenze prima dell'ordinazione, la quale diversamente converrebbe per quelli differire ad età troppo adulta. Che ec.

Tenor secondi decreti, quo generaliter tempus a quo incipit privilegium ut supra concessum.

Die xi. decembris 1802.

Sanctissimus Dominus Noster, aulica relatione infrascripti secretarii supradictis episcopi oratoris precibus benigne annuens declaravit, ut tempus fruendi privilegio ecclesiae Aretinae, impertito ad formam concessionis s. mem. Eugenii IV. pro ecclesia Florentina, nempe vicennium praefinitum ad formam rescripti 43. septembris proxime praeteriti incipiat currere a prima clericorum ordinatione. In reliquis vero eadem Sanctitas Sua mandavit, ut episcopus recurat in casibus particularibus, et providebitur.

Loco Signi

P. H. card. Carandini praefectus

E. De Gregorio secretarius

Tenere terribili decreti, quod promittitur ad beneplacitum sanctae Sedis durante principis.

§. 4. Il vescovo di Arezzo umilissimo servo, e figlio obblimentissimo della Santità Vostra con ogni rispetto rappresenta l'esito felicissimo che hanno avute le paternali di lei cure nell'accordare in favore della cattedrale, e diocesi Aretina il privilegio concesso da Eugenio IV. suo antecessore a quella di Firenze nell'erezione di un collegio di chierici, che si ordinino a titolo di servitù. Questo collegio eretto in Arezzo sotto il nome della Santità Vostra, e detto Piano, come Eugenio quello di Firenze, si è stabilito in un sistema il più vantaggioso. Il servizio, che questi chierici prestano al coro, è sommo, con grande edificazione dei secolari, e danno le più fondate speranze colla loro applicazione alla pietà, ed alle scienze di essere di grandissima utilità alla diocesi in gran parte desolata per la scarsezza di buoni, ed operosi ecclesiastici. Il vescovo dal canto suo non ha mancato di assegnare li fondi per le cappellanie annuibili in loro vantaggio nella somma di undicimila scudi in danaro contante, e fruttifero, che egli ha ceduto in perpetuo per il capitale delle medesime a forma della sua prima rappresentanza, come costa dalla nota passata in mano di monsignor De Gregorio specialmente delegato dalla Santità Vostra su tal' affare; del qual danaro il frutto sarà

diviso in uffiziature da godersi privatamente da questi chierici tosto che salgono all'altare, ed intanto non essendovi alcuno, potrà andare a moltiplicarlo.

In vista di tutto ciò, supplica umilmente la Santità Vostra a degnarsi di perpetuare come in Firenze, così in Arezzo, o di estendere almeno (ad beneplacitum s. Sedis) la grazia concessa a vicennio per li detti chierici Piani, affinché possa meglio, e più stabilmente assicurarsi la detta fondazione; Che della grazia ec.

Die prima septembris 1804.

Sanctissimus Dominus Noster audita relatione infrascripti secretarii, et veris existentibus narratis, episcopi oratoris precibus benigne annuens privilegium, de quo in precibus benigne, ad annos viginti, concessum ita ampliavit, atque extendit, ut deinceps Aretina diocesis ejusque pro tempore episcopus illo frui possint ad beneplacitum sanctae Sedis, servata tamen in reliquis forma, et conditionibus indulti 15. septembris 1802, et praesens rescriptum haberi voluit, ac si literae apostolicae in forma brevis desuper expedite fuissent.

Loco Signi

P. H. card. Carandini praef.

E. De Gregorio secretarius

§. 5. Nunc autem ut tria rescripta hujusmodi ab omni semper vicissitudine persistant immunia, idem episcopus per apostolicas Nostras litteras specialiter ea confirmari plurimum optat, enixisque humiliter precibus a Nobis efflagitat. Nos igitur ipsum episcopum Aretinum apostolicis gratiis et favoribus magis magisque prosequi cupientes, et a quibuscvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrit, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, tria praemissa rescripta cum omnibus et singulis, quae in eis continentur, auctoritate

Confirmatio
decoratur.

apostolica tenore praesentium rata, validaque habemus et declaramus, Nostraeque expressae confirmationis apostolicae praesidio roboramus, atque munimus, ac omnes et singulos sive facti sive juris defectus, si quos desuper quomodolibet intervenisse contigerit plenarie sanamus, atque supplēmus, salva tamen in praemissis auctoritate congregationis eorumdem cardinalium.

Classica m-
blata et de-
cretum irri-
tata.

§. 6. Decernentes easdem has līteras Nostras firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac memorato episcopo, aliisque ad quos spectat, ac spectabit pro tempore plenissime suffragari, et a cunctis inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio con-
suetudinum.

§. 7. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, caeterisque speciali, ac expressa mentione et derogatione dignis, contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima tertia decembris, millesimo octingentesimo sexto, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCLXVI.

Concessio juris privativi typis mittendi opera itale, vel latine composita a ven. servo Dei Alphonso Maria de Liguori favore Vincentii Antonii Giattini procuratoris generalis congregationis sanctissimi Redemptoris.

Dot. die
2 Januarii
1807
Anno VII.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 1. Pro parte dilecti filii Vincentii Antonii Giattini procuratoris generalis congregationis sanctissimi Redemptoris, et postulatoris in causa servi Dei Alphonsi Mariae de Liguori, ipsius congregationis fundatoris, quod ipse opera omnia etiam ea adhuc inedita ab eodem servo Dei cum latine, tum itale scripta typis mandare cupiens, in supplici libello Nobis porrecto pro huiusmodi novae editionis faciendae privilegio impetrandum, rescriptum obtinuit sequentis tenoris, videlicet.

Exponitur peti-
tione con-
cessum jam
fuisse per re-
scriptum.

Die 25. novembris 1806.

§. 2. Habito verbo, in solita audientia, cum sanctissimo de introscriptis precibus, Sanctitas Sua benigne annuit pro gratia, ad normam precum earundem, et oratori Vincentio Antonio Giattini etiam clementer indulxit petitum privilegium privativae pro editione operum venerabilis Alphonsi Mariae de Liguori, exequenda Romae a typographo Joachino Puccinelli, vel alio eidem oratori bene viso, cum expressa prohibitione alteri cuicumque typographo intra ditionem ecclesiasticam degenti, praedicta opera imprimendi, sive omnia simul, sive ex parte per integrum decennium, inchoandum ab eorumdem operum publicatione, sub poena anathematis quingentorum, et amissionis exemplarium, contra prohibitionem typis mandatorum, aliisque arbitrio Sanctitatis Suae, quam privativam extendi voluit in favorem oratoris, etiam contra introduceles, et vendentes opera eadem, quae forte edita fuerint extra dominium pontificium, tempo-

Tener rescrip-
tu.

re hujus privilegii Sanctitas Sua mihi, S. P. apostolici magistro, hujus decreti communicationem, et executionem commisit.

Ita est Fr. Thomas Vin. Pani
O. P. sacri palatii apostolici magister

Loco Signi

*Proces parre-
tiae pro con-
firmatione re-
scripti, et an-
tecon. juxta
poenae.*

§. 3. Cum autem, sicut in eadem expositione additum erat, ipse Vincentius, quo praesertum rescriptum firmius subsistat, et servetur exactius apostolicae Nostrae confirmationis subsidium ipsum muniri vehementer desideret; Nos eundem exponentem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quas forte incurrit, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censes, supplicationibus hujusmodi inclinati, ideum rescriptum, et singula in eo contenta cum poenis ibidem expressis auctoritate apostolica tenore praesentium confirmamus, et adprobamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus, ac omnes, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper in eo quomodolibet intervenerint, supplementis et sanamus.

*Clausa prob-
lata et decre-
tum irritum.*

§. 4. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat in omnibus et per omnia, plenissime suffragari; sique in praemissis per quoscunque judices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

*Devotionem
traciorum.*

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis statutis, et consuetudinibus etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliorum statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam

derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permaueris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatoris die secunda januarii millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCLXVII.

Confirmatio decreti editi a capitulo ecclesiae collegiatae terrae sancti Elpidii Firmanae diocesis super immutatione temporis absendia choro, et celebratione missae conventualis tempore quadragesimae.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 4. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii moderni archiepiscopus, et canonici insignis, ut asseritur, collegiatae ecclesiae sancti Elpidii Firmanae diocesis, quod quamquam ex lege erectionis dictae collegiatae per duos menses conciliares ad uniuscujusque canonici libitum intra annum a choro abesse liceret, minime vero in principalioribus anni festivitibus, recens tamen usus invaluerat, ut praestata hujusmodi absendi licentia ad dies quoque festos extenderetur. Quoniam vero magna ibi esse solet populi christiani frequentia, eo quod dicta ecclesia est etiam parochialis, locique matrix, ideo in actu sacrae visitationis dilectus frater Noster Julius Caesar S.R.E. cardinalis Brancadorius nuncupatus ex concessione, et dispensatione apostolica ecclesiae Firmanae

*Dat. die
2 januarii
1807
anno VII.*

*Expositio pro
com.*

praesulis, quo sacrae functiones decentius ibi celebrarentur, censuit, non in principalioribus modo, sed in aliis etiam omnibus festis diebus canonicos omnes clero interesse oportere, idque eo magis, quod dictus archipresbyter cum duobus perpetuis vicariis, aliisque duobus canonicis ex respectivis eorum foundationibus e choro absentes sacramenta diebus praesertim festis ministrare tenentur. Illud quoque ex altera parte ipse cardinalis censuit, quidquam compensationis fore concedendum memoratis canonicis, ut divini cultus hujusmodi incrementum, animarumque curam cum veteri absendi licentia praedicta inter se conciliaret. Ne autem quidquam durius idem cardinalis statuere videretur, rem omnem ipsis etiam canonicis considerandam reliquit.

§. 2. Qui et ipsi eodem divini cultus studio incensi in eandem venire sentiamini, atque memorato cardinali capitularem deliberationem exhibuerunt sequentis tenoris, videlicet. « Quod adempta in posterum a canonicis, aliisque addictis servitio ecclesiae collegiatae s. Elpidii, vacandi licentia in festis ejusdem, quae ritus, a primis vespers (dominica non agatur de simplici dominica, quae non habet primas vespers) ad secundas inclusive, servitium dierum feriarum sit alternativum, adeo ut in prima hebdomada inserviant archipresbyter, sex canonici, unus vicarius perpetuus, tresque beneficiati: reliqui vero sex canonici, alter vicarius perpetuus, et tres beneficiati in secunda hebdomada; et sic alternatim per hebdomadas subsequentes: excepto tamen toto advenas et quadragesimae tempore, in quo omnes, ut in dictis festis diebus, interesse teneantur, sicuti et in tota octava sanctissimi corporis Christi ad formam ultimae dioecesis resanae synodi de anno 1795: sub poena amissionis omnium distributionum pro rata absentiae singulis vicibus. In principalibus autem anni festivitatibus poena duplicabitur, uti habent antiquae constitutiones ejusdem ecclesiae » Hanc vero deliberationem ab eodem cardinali minime improbatam esse affirmant. Quoniam autem sicut in eadem ex-

positione additum erat, diebus etiam ferialibus septem ejusdem collegiatae individui plerumque remanent in sacramentis administrandis occupati, haud facile secunda, et tertia missa juxta generales rubricas, seu statuta celebrari possunt cum cantu, praeter missam conventualem in feriis quadragesimae praesertim, in quibus et sacra concio publice habetur, et frequentior esse solet sacramentorum administratio; ideo archipresbyter et canonici praedicti Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quae forte incurrerint hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, praememoratum a dicto praesule susceptum consilium inmutandi, ut supra tempora absendi a choro, atque praemisertim canonicorum deliberationem, et singula in ea contenta cum poenis ibidem expressis approbamus et confirmamus, illique inviolabilis, ac perpetuae apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes, et singulos cum joris, tum facti defectus, qui desuper in ea quomodolibet intervenierint, supplemus, et sanamus, ita tamen, ut in praemissis festis diebus etiam ii comprehendendi debeant, quos felices recordationis Pius pp. VI. praedecessor Noster concessit, non amplius de praepcepto esse censendos. Praeterea, ut perpetuis futuris temporibus missa tam conventualis in quadragesimae diebus cum cantu in dicta ecclesia celebretur, et secundae et tertiae missae hujusmodi, quae adhuc etiam cum cantu celebrari consueverunt, per missas in posterum sine cantu suppleri libere, et licite possit, et valeat, auctoritate, et tenore praedictis concedimus, et indulgemus.

§. 4. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere,

Tenore decreti
editi & capitu-
lato.

Tenore concessio-
nis.

Claude re-
blata, et de-
cretum in-
tuitu.

ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam cansarum palatii Nostri apostolici auditores, judicari et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio con-
fratitum.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictae collegiatae ecclesiae etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, et insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis etiam si pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti forent, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die secunda januarii millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCLXVIII.

Die
9 januarii
1807
anno VII.

Electio prioris generalis ordinis B. M. V. de monte Carmelo nationis Hispanicae facta ad tramites constitutionis diei 15. maii 1804. cujus initium « *Inter graviores curas, ac sollicitudines.*

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 4. Inter caetera, quae in apostolicis Nostri literis die xv. maii anno MDCCCIV. datis, quarum initium est: *Inter graviores curas, ac sollicitudines*: a Nobis constituta sunt, ut regularium ordinum, ac praesertim earum ipsorum ordinum partium, quae in dominiis carissimo in Christo filio Nostro Carolo IV. Hispaniarum regi catholico subjectis existunt, stabili conservationi difficillimis hisce dictorum ordinum temporibus consuleremus, atque ita uberrimos illos fructus Ecclesiae assereremus, qui ab ipsis ordinibus percipiuntur, illud etiam sanctum finit quoad generalium, vicariorum item generalium, aliorumque infra eos majorum superiorum electiones, (quas prima ab iis literis datis vice, attentis praesentis temporis circumstantiis, haud fieri posse sentiebamus ea ratione, quae in iisdem apostolicis literis praescripta est,) ut in iis ordinibus, qui praesidem generalem haberent, is suo munere fungi pergeret, usque dum absolveretur tempus, quod ordinis sui legibus praestitutum est, ac si qui summo magisterio fungebatur natione Hispanus esset, fieret a Nobis electio tum vicarii generalis, tum ceterorum superiorum majorum ordinis extra Hispaniam existentis; si vero summus ordinis magister Hispanus non esset, a Nobis vicarius generalis, ceterique superiores majores Hispani constituerentur pro prima dumtaxat vice a datis illis literis.

Memorandum
Literae diei 15
mai 1804 ad
rem adiac.

§. 2. Quamobrem iisdem inhaerentes, quam Nobis de honestate morum, integritate vitae, prudentia, pietate, ac doctrina, ceterisque laudabilibus virtutum meritis, quibus commendatur dilectus filius Timotheus Ascensj ordinis fratrum B. M. V. de monte Carmelo definitur generalis;

Tenor electio-
nis.

constet, eundem a quibuscumque excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet inondatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censentes, auditis super hoc per secreta suffragia etiam dilectis filiis vocalibus ordinis, auctoritate apostolica tenore praesentium in priorem generalem praedicti sui ordinis eligimus, constituimus, et deputamus.

Reservatis de aliis alienationibus pariter laicis, et communione privilegiorum tenore clerici.

§. 5. Nobis interim reservantes electiones ad cetera majora munera ejusdem ordinis infra eam posita; eique priori generali, ut omnibus, et singulis juribus, facultatibus, praerogativis, auctoritate, gratiis, indulgentiis, et oneribus solitis, et consuetis, ac in praedicti sui ordinis statutis pro dicto officio praescriptis frui, et gaudere libere, et licite possit, et valeat, ac debeat, auctoritate, et tenore praesentis decernimus, et declaramus. Mandantes propterea in virtute sanctae obedientiae, ac sub indignationis Nostrae, aliisque arbitrio Nostro intelligendis poenis, omnibus, et singulis dicti ordinis provincialibus, prioribus, aliisque superioribus, nec non professoribus, et personis, ceterisque, ad quos spectat, et in futurum spectabit, ut ipsum Timotheum in priorem generalem, ut supra deputatum, in hoc munere, illiusque libero exercitio juxta tenorem praesentium recipiant, et admittant, eique in omnibus ad munus hujusmodi pertinentibus, et quomodolibet spectantibus prompte pareant, et obediant, faveant, et assistant, ejusque salubria monita, et mandata humiliter suscipiant, et efficaciter adimpleri procurent. In hoc autem munere a Nobis, ut supra, constitutus, eo fungetur per totum illud tempus, quod in praedictis Nostris literis xv. maii anno MDCCCIV. datis constitutum est, nisi ad longius tempus statuendum gravibus interdicentibus causis apostolica Sedes moveatur, ut in eisdem literis sancitum est.

Claustra romana, et decretum irritum.

§. 4. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plene-

rios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac dicto Timotheo plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores ac S.R. E. cardinales, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definitur debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariis.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dicti ordinis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indulgentiis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis, etiam derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis etiam per sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quaevis alia expressio habenda, vel aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata exprimerentur, et insererentur, praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides habenda tenorem pri.

§. 6. Volumus autem, ut praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae, vel procuratoris generalis dicti ordinis munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibita, vel ostensa. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub

annulo piscatoris die nona januarii
MDCCCVIII. pontificatus Nostri anno
septimo.

CCCLXIX.

Die, die
V januarii
1877
anno VII.

Confirmatio privilegiorum, et gratia-
rum alias concessarum congregatio-
ni sanctissimi Redemptoris.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Ratio concessio-
nis.

§. 4. Qui sicut boni Christimi-
lites pari studio laborant, li paribus
quoque privilegiis afflicti sunt, et
gratis; quare nonnulli Romani pon-
tifices praedecessores Nostri congrega-
tioni sanctissimi Redemptoris, ejus-
que alumni de catholica religione
optime meritis omnes et singulas gra-
tias, et indulta, quae ab hac sancta
Sede aliis duabus congregationibus pio-
rum operatorum, et doctrinae Chri-
stianae concessa fuerant, aequè prin-
cipaliter communicarunt. Subortis au-
tem quibusdam dubiis super iisdem
communicationibus, in iis praeser-
tim, quae ad altaria privilegiata, in-
dulgentias, et officia sanctorum pro-
pria spectabant, dubia hujusmodi
felicitis recordationis Clementi pp. XIII.
itemque Clementi XIV. praedecessori-
bus Nostri humiliter proposita, ipsi
ambo favorabiliter in omnibus pro
dicta congregatione sanctissimiledem-
ptoris declararunt. Tandem recolenda
memoriae Pius pp. VI. praede-
cessor itidem Noster declarationes fa-
vorabiles hujusmodi auctoritate apo-
stolica confirmavit, ipsiusque con-
gregationis alumni alia quoque singu-
la privilegia supercommunicavit,
quae successive fuerant alii congrega-
tioni clericorum discalceatorum Cru-
cis, et Passionis Domini Nostri Jesu
Christi a dicta Sede concessa, prout
ex ejusdem Pii in simili forma bre-
vis die xxi. augusti MDCCCLXXXIX.
expeditis literis, quarum tenorem
praesentibus pro expresso, et inserto
haberi volumus, uberius continetur.
Cum autem, sicut dilectus filius Pe-
trus Paulus Blasucci rector major,

sen superior generalis dictae sanctissi-
mi Redemptoris congregationis expo-
ni Nobis nuper fecit, memoratas gra-
tiarum communicationes iterum per
Nos confirmari, ac alia quoque sub-
orta dubia de medio tolli vehementer
desideretur.

§. 2. Nos pro eo quo ipsius con-
gregationis alumni fervere non desi-
nunt religionis, et animarum zelo,
eamdem congregationem specialibus
favoribus, et gratis prosequi volen-
tes, ac singulares personas, quibus
praesentes Nostrae favent, a quibus-
vis excommunicationis, suspensionis,
et interdicti, aliisque ecclesiasticis sen-
tentiis, censuris, et poenis a jure,
vel ab homine quavis occasione, vel
causa latis, si quibus quomodolibet
immodatae existant ad effectum praesentium tantum consequendum, harum
serie absolventes, et absolutas fore
censentes, supplicationibus ejus no-
mine Nobis super hoc humiliter por-
rectis inclinati memoratas singulas
communicationes a praefatis singulis
Romanis pontificibus praedecessoribus
Nostri favore congregationis sanctis-
simi Redemptoris factas de verbo ad
verbum praesentibus insertas habentes,
cum omnibus, et singulis in
eis contentis, et expressis auctorita-
te apostolica tenore praesentium ad-
probamus, et confirmamus, ac omnes,
et singulos tum juris, tum facti
defectos, si qui desuper in eis
quomodolibet irrepererint, aut irre-
perisse potuerint, sanamus, et sup-
plemus.

Tenore concessio-
nis.

Declaratio
specialis.

§. 5. Praeterea ad conscientiarum
anxietates penitus tollendas in prae-
memorata per Pium praedecessorem
facta communicatione gratiarum ab
alio praedecessore Clemente XIV.
congregationi Crucis, et Passionis Do-
mini Nostri Jesu Christi per aposto-
licas sub plumbo xvi. kalendas de-
cembris MDCCCLXIX. datas literas
couressarum comprehensa fuisse, ac
esse, et fore comprehendenda omnia,
et singula privilegia, indulta, in-
dulgentias, et peccatorum remissiones,
facultates, exemptiones, et gra-
tias spirituales, etiam specialem men-
tionem requirentes, quibus praedictae,
aliaeque similes clericorum seu regu-
larium seu saecularium congrega-
tiones, earumque domus regulares,
necnon generales, alique superiores,
officiales, ministri, et personae ex

concessione apostolica, seu ex qualibet venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium congregatione, aut alias quomodolibet utantur, fruuntur, et gaudent, ac uti, frui, et gaudere poterunt in futurum comprehensa iniquimus esse et fore auctoritate, et tenore praedictis statuimus, edicimus, et declaramus, ac etiam, quatenus opus sit, eidem congregationi sanctissimi Redemptoris, illiusque donibus, ministris, et aliis quibuscumque personis, illaque omnia, et singula tanquam de verbo ad verbum hic expressa, et inserta fuissent, etiam quoad altaria privilegiata, officia sanctorum respective propria, indulgentias, ac ordinum facultates eadem auctoritate denuo concedimus.

Clausulae salutares, et irritantes.

§. 4. Decorantes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; sicut in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et apostolicae Sedis nuncios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis alteri iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Devotio seminario.

§. 5. Non obstantibus Nostra, et cancellariae apostolicae regula de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ejusdem sanctissimi Redemptoris, aliarumque singularum praedictarum congregationum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis, etiam si pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 86

servanda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum nihil penitus omissio, et forma in illis tradita observata exprimerentur, et insererentur, praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 6. Volumus autem, ut praesentium literarum transumptis, etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, ac sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae vel procuratoris generalis dictae congregationis munitis, eadem prorsus fides in iudicio, et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatoris die nona januarii MDCCCVII. pontificatus Nostri anno septimo.

Fides habenda transumptis.

CCCLXX.

Dat. die 23 januarii 1807 anno VII.

Dotatio seminarii episcopalis civitatis sancti Hippolyti nuncupatae facta ex suppressione nonnullorum beneficiorum, et legatorum missarum.

Venerabili fratri
Josepho Godefrido
Episcopo sancti Hippolyti

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem, et apostolicam
benedictionem

§. 4. Clericorum seminaria, in quibus adolescentes in sortem Domini vocati optimis moribus, et disciplinis informantur, ut ipsi ineunte tempore ad sacros ordines promoti salutis viam Christiano populo verbo, et exemplo ostendant, non modo pastorem omnem episcoporum, sed Nostram quoque curam requirunt; ideoque Nos universo Dominico gregi (nullis Nostris suffragantibus meritis) praesidentes, quae

Presentiam.

pro seminariorum hujusmodi praesidio, et incremento necessaria, aut opportuna videntur, libenter, quantum cum Domino possumus, inupertur.

Expositio per
eum.

§. 2. Cum itaque, sicut Nobis nuper fraternitatis tuae nomine fuit expositum, ex pia carissimi in Christo filii Nostri Francisci Austriae imperatoris, et Hungariae regis apostolici munificentia episcopale seminarium in ista sancti Ilppalyti civitate fuerit extractum, cumque ad illud sufficienter dotandum minime tibi satis sint facultates a sacrosancto Tridentino concilio ordinariis ad id constitutae, Nobis propterea humiliter supplicari fecisti, ut in praemis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tenore concessi-
onis.

§. 3. Nos igitur te specialibus gratiis et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurristi hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, eidem fraternitati tuae beneficia ecclesiastica simplicia personalem residentiam non requirentia, itemque missarum legata, aliasque piorum operum perpetuae fundationes (non tamen illa de jure patronatus, nisi de legitimorum patronorum consensu) quae suo careant rectore ad eum usque numerum, et quantitatem, quae satis esse dignoscantur pro sufficienti dicti seminarii dotatione constituenda dumtaxat perpetuo supprimendi, illorumque bona, redditus, et proventus eidem episcopali seminario applicandi, uniendi, et incorporandi. Nec non omnia, et singula ex lege fundationis beneficiis, aliisque piis institutionibus praedictis adnexa missarum, aliorumque operum onera alio in perpetuum transferendi post suppressionem, et incorporationem hujusmodi factam, et commutandi in alia pia opera, ac etiam pro data tibi a Domino prudentia perpetuo imminuendi, et reduendi plenam, et amplam facultatem auctoritate apostolica, tenore praesentium tribuimus, et inupertur. Nos enim respectivis beneficiorum, ac missarum

legatorum, aliorumque piorum operum fundationibus, legibus, et conditionibus ad praemissorum effectum dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ac derogatum esse auctoritate, et tenore praedictis decernimus.

§. 4. Decernentes pariter ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere in omnibus, et per omnia dicto seminario, ejusque alumniis plenissime suffragari; sicque in praemis per quoscumque judices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula subli-
ta et decern-
tum irritum.

§. 5. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non dictorum beneficiorum, et piorum institutionum fundationibus etiam jramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentium pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio con-
trariis.

§. 6. Volumus autem, ut statim atque beneficia, missarum legata, et aliae pia institutiones hujusmodi per te vigore praesentium dicto seminario fuerint addicta, et applicata, ejusdem seminarii rector, vel aliquis ex ejus deputatis verum, et realem possessionem eorundem honorum perpetuo applicatorum apprehendat, apprehensumque retineat ejusdem seminarii nomine, ac de perceptis fructibus

Derogatio
specialis.

tibi, ac pro tempore existenti episcopo annuatim rationem reddat. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima tertia januarii millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno septimo.

seutes tibi dummodo iustis de causis ita in Domino expedire iudicaveris praevio consensu venerabilium fratrum Nostrorum modernorum episcoporum, ac respectivorum etiam dilectorum filiorum capitulorum ecclesiarum cathedralium quibus praedicta territoria subjecta ad praesens reperiuntur, ab earum dioecibus abdicare, sejungere, et separare, atque una cum locorum huiusmodi habitatoribus, incolis tam laicis quam ecclesiasticis videlicet, Kehleensi Argentinensi, Cassellensi Moguntinae, Wesellensi Aquisgranensi, Hessingensi, Gandavensi respectivis ecclesiis et dioecibus apostolica Nostra tibi delegata auctoritate adjuungere, et incorporare, atque omnimodae jurisdictioni, et superioritati modernorum, et pro tempore existentium episcoporum ecclesiarum Argentinensis, Moguntinae, Aquisgranensis, et Gandavensis episcoporum, ita quod eis per se, vel alios eorum nomine liceat locorum praedictorum veram, realem, actualem, et corporalem possessionem, seu quasi possessionem administrationis spiritualis, et omnimodi juris dioecesanii propria auctoritate libere apprehendere, perpetuo subiacere, atque supponere possis, et valeas, vigore praesentium facultatem concedimus, et impertimur.

de iustis causis.

CCCCLXXI.

Dat. die
1 februarii
1807
anno VII.

Dismembrationem nullorum territoriorum nuncupatorum Kehel in Bai-Rhen, et Cassel in monte Tonnere et Hessingue in Escant ab ordinaria jurisdictione suorum episcoporum, eorumque subjectio novis archiepiscopis.

Pius Episcopus

Servus servorum Dei

Dilecto filio Nostro Joanni Baptistae tituli sancti Onuphrii S.R.E. presbytero cardinali Caprara nuncupato Nostro et Sedis apostolicae ad carissimum in Christo filium Nostrum Napoleonem Gallorum imperatorem de latere legato salutem et apostolicam benedictionem.

§. 1. Cum nomine carissimi in Christo filii Nostri Napoleonis Gallorum imperatoris significatum Nobis fuerit quod nonnulla territoria vulgo adiacente videlicet Kehel in Bai-Rhen, et Cassel in monte Tonnere, ac Wesel in Roem, nec non Hessingue in Escant respectivis regionibus existentia, intra limites territorii ejus imperiali dominio subjecta ad praesens reperiuntur, ideoque expediens sibi videatur, si populi in huiusmodi territoriis existentes a spirituali jurisdictione respectivorum episcoporum, quibus ad praesens subjecti existunt, abdicentur, et ordinariae spirituali jurisdictioni pro tempore existentium episcoporum Argentinensis, Moguntinae, Aquisgranensis, et Gandavensis respectue supponantur.

§. 2. Ad preces quas idem imperator ad hunc effectum Nobis delatari curavit, attentis gravibus circumstantiis, annuendum esse cen-

§. 3. Abdicationes vero et uniones praedictas per te eandem praesentium vigore, ut praefertur, factas, semper et perpetuo validas, et efficaces existere decernimus, et suasque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere; Nostrasque praesentes literas ab omnibus ad quas spectat et pro tempore quomodolibet spectabit inviolabiliter observari, quibuscumque etiam speciali, individua, et expressa mentione dignis non obstantibus; decernentes etiam irritum et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo septimo, kalendis februarii, pontificatus Nostri anno septimo.

Clause ultimas et irritationes.

Expositio pro-

Commissarius
legatus a latere
runt praedictis
annos duode-
modo cunctis

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 86.

Die die
6 Februarii
1867
anno VII.

CCGCLXXII.

Novae leges servandae in nova pontificis electione, si casus contigerit, ut illius obitus obvieniatur inter politicas perturbationes.

Pius Episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam

Ratio decre-
tae de elec-
tione pontificis
in electione
pontificis.

§. 4. Quae potissimum rationes felices recordationis Pium papam sextum praedecessorem Nostrum impulerunt, ut in calamitosis illis, quibus in pontificatus sui exitu universa presubatur Italia, temporum circumstantiis ad futuri pontificis electionem cum in tuto ponendam, tum expeditiorem efficiendam studia sua converteret, eadem sane, et fortasse etiam graviores efflagitant, ut in eandem rem sollicitudinem omnem Nostram conferamus. Ut enim post tantas rerum politicarum in Europa universa vicissitudines, nemo est qui deteriora jure non vereatur, sic Nos in tanta perturbatione rerum ecclesiasticarum, nihil non timendum Nobis et sanctae hinc Romanae Ecclesiae, cui divina praesumus dispositione, merito esse cognoscimus, atque ideoque nihil magis praecavendum est Nobis, quam ne, absoluto mortalis vitae Nostrae curriculo, quae de successore eligendo comitia instituta erunt, vel per apertam vim debita libertate destituantur, vel electioni ipsi tot opponantur impedimenta, ut ea quam longissime protrahatur, aut impossibilis omnino ratio novi creandi pontificis reddatur, aut vero, quod deterrimum malorum omnium esset, dispersis, et discisis electoribus schisma conlletur. Illis periculis occurrere, gravissimaeque detrimenta, quae Christiana res a diuturna Sedis apostolicae viduitate, aliisque modo memoratis malis caperet, removere pro munere Nostrum volentes, diu multumque explorata etiam nonnullorum ex venerabilibus fratribus Nostris Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus sententia, quid consilii in tanta re capere, quo futuris post obitum Nostrum comitiis providere possemus,

animo reputavimus. Post longam de liberationem, imploratoque supremo lumine, vidimus sane, planeque prospeximus, in tanta futurorum incertitudine, impossibile ferme esse, omnes vicissitudines temporum praevidere, atque ad illas consiliandi Nostrorum rationes accomodare, proptereaque putavimus, muneri Nostrum minime Nos defuturos, si opportunis saltem auctoritatis Nostrae remediis Romani pontificis Nostris successoris electio quam fieri possit facilius expeditiorque reddatur.

§. 2. Sequito igitur obitu Nostrum, quaecumque Nos Deus in orbis terrarum parte, ex mortalis hinc vitae angustiis ad aeternam, quam speramus, pacem migrare jusserit, quicumque ex cardinalibus praesens ibidem aderit, et si plures erunt, antiquior in episcoporum cardinalium ordine, vel episcopis cardinalibus inde absentibus, antiquior in presbyterorum cardinalium ordine, vel demum tam episcopis quam presbyteris cardinalibus absentibus, antiquior in diaconorum cardinalium ordine, aut si omnibus absentibus, nuntius apostolicus, sive in hujus defectu loci ordinarius, aut praefatus, vel alius quispiam in dignitate ecclesiastica constitutus quam celeriter de pontificis obitu cardinalem sacri collegii decanum certiore faciat, qui accepto hujusmodi nuncio, vel alio quocumque modo intellecta rei veritate, compertoque sibi certissime de Sedis apostolicae vacatione, de ea doceat cardinales in presbyterorum, et diaconorum ordine antiquiores, et Sanctae Romanae Ecclesiae camerarium. Deinde una cum tribus hinc cardinalibus, vel altero (pluribusque ex illis absentibus) cum eo qui praesens aderit, aut (absentibus omnibus) ipse solus, vel eo legitime impedito alius cardinalis ab ipso specialiter subdelegandus perconvocationis litteras cardinales omnes ubicumque sint advocet ad novi pontificis electionem peragendam eo in loco de quo infra constituetur. Quod si dispersis hac illac cardinalibus, quo in mundi parte alter, pluresve ex illis degant ignoretur, ita ut ad eos litterae convocationis dari minime possint, volumus nullius unquam propterea nullitatis aut defectus insinulari posse peragendam absque

De ratione
hinc papae
electionis
deinde.

memoratorum cardinalium interventu pontificis electionem.

De loco in quo comitia erunt celebranda.

§. 5. Quo veco ad locum in quo comitia celebranda erunt, potestatem facimus tribus cardinalibus antiquioribus, uno videlicet ex quolibet ordine una cum cardinali S. R. E. camerario, vel pro camerarii munere fungente si una simul congregati erunt, aut decano sacri collegii vel alteri cardinali ab eo ut supra subdelegato cum illis ex memoratis tribus cardinalibus qui praesentes aderunt, vel ei soli (si reliqui omnes absentes sint) eam civitatem, aut locum sub quacunque cuiusvis generis ditione situm, quae aut qui ipsis, vel ei opportuni videbitur, derogantes iis legibus, et constitutionibus apostolicis, quae de habendis comitiis in eo loco, ubi moctuos est pontifex, constitutae sunt. Cardinalibus autem omnibus in victu sanctae obedientiae praecipimus et mandamus, ut nisi legitimo impedimento detenti fuerint, literis convocationis obtemperantes ad locum, qui in iisdem literis designatus fuerit, pro perficienda pontificis electione, sine mora se conferant. Si porro ex cardinalibus qui in loco ut supra diximos constituto una cum cardinali sacri collegii decano, vel ipso impedito, cum altero cardinali ab eo, ut diximus subdelegando congregati erunt, quique in illum locum undecumque accesserint, dummodo tot cardinales sint, qui vel per unum duntaxat medietatem superent totius collegii cardinalium in humanis tunc existentium etiam non expectato consuetudine a die obitus summi pontificis, atque etiam caeteris cardinalibus absentibus non expectatis, si ita cardinales una cum cardinali decano ipso, vel altero cardinali ab eo subdelegato congregati expediens iudicabunt, novum pontificem libere ac licite eligant, ita ut, qui a duobus et tertiis partibus congregatorum cardinalium electus pontifex fuerit, is cite electus, et vere sit pontifex Romanus Christi vicarius, et talis ab universa Ecclesia agnosci, atque haberi debeat.

De dispensatione a solis canonis, et solemnitate.

§. 4. Ut vero cardinales minores, quoad fieri poterit impedimentis ac difficultatibus coarctentur, ut facilius pro circumstantiis tempore electio pontificis perfici possit, delegatum volumus et plane atque ex-

peesse derogamus iis omnibus caeremoniis, solemnitatibus, consuetudinibus, quae respiciunt urbem, seu locum in quo comitia habenda essent, tempus ipsius electionis praeparandae, conclavis usum, clausuram, custodiamque, numecum inservientium, colloquia, cibos; salvis tamen ac firmis, non modum conditionibus omnibus, quae necessaria sunt in quavis electione canonica Romani pontificis, tam iis, quae ad loci, in quo comitia habenda erunt, securitatem pertinent, quam illis quae spectant ad electorum libertatem, et ad duas tertias partes suffragium eorum, qui congregati sint, quibus convenire in electum debent, seclusaque item omni ambitu ac synoniae crimine, de quo ne suspicari quidem Nos possumus, verum etiam fideis, suoque in colore omnino manentibus duabus Gregorii pp. XV. constitutionibus «*Aeterni patris*» ac «*Decret*» anno 1621. editis, in iis omnibus quae tres canonice eligendi pontificis formas respiciunt, scilicet per secretum, per compromissum, et per quasi inspirationem.

§. 5. Hisce omnibus constitutis in humilitatis spiritu, animoque contrito vitam hanc Nostram, quam a suscepto praesertim pontificatus exordio in gemitibus et dolore transigimus, ceteri Nostri offcentes venerabiles fratres Nostros S. R. E. cardinales, qui obitus Nostri tempore superstites futuri erunt (quocumque in Romani pontificis electione apostolica praedecessorum Nostrorum auctoritate universalis Ecclesiae consensu, totque saeculorum possessione constabilitum, firmum, in suoque roboris manere volumus, ac decernimus) per viscera misericordiae Jesu Christi vehementer in Domino obsecramus, obtestamurque, ut memores illius sacramenti, quo obstricti sunt tuendi ac defendendi Christi Ecclesiam usque ad sanguinis effusionem, atque in tanto Christianae rei periculo, privatis rationibus ac personarum acceptione Dei gloriae et Ecclesiae tranquillitati postpositis, concordibus animis, ac voluntate in hanc unam curam incumbant, ut ne nimium diu Petri navicula tantis agitata tempestatibus reclusae suo careat, nec Dominicus gregis tot lupis undecumque ircurrentibus pastore destituatur, illud

Monitum ad electores.

habentes propositum ab optima ac celeri summi pontificis electione saluam maxime populi christiani pendere, ipsosque severissimo Dei iudicio puniendos, si culpa aut negligentia eorum fiat, ut longiori quam par est spatio apostolica haec Sedes vacet, indeque Christiana respublica aliquo detrimenti capiat.

De observan-
tia hujus no-
tae legia.

§. 6. Omnia autem quae in his literis Nostris sancita aut constituta sunt valere ac servari volumus, ac decernimus non modo in iis comitiis, quae de pontifice eligendo prima post obitum Nostrum futura sunt, verum etiam insequentibus donec a Romano pontifice pro tempore existente non fuerint revocata et annullata, et quorumque in orbis terrae parte tam Nos quam successores Nostri evivis exeserint.

Præsentem
sententiam archie-
piscopi impo-
nunt.

§. 7. Quia vero res de qua agitur tanti momenti est, ut ab ea potissimum et matura pontificis electio et catholica unitatis conservatio, et Ecclesiae tranquillitas pendere videatur, Nos utentes apostolica Nostra auctoritate in virtute sanctae obedientiae, et sub poena excommunicationis praecipimus, ne quis ex sacro collegio cardinalium fas sibi esse quovis praetextu arbitretur his quae a Nobis per has literas Nostras praescripta sunt repugnare, quin imo volumus, ut universi singula quaecumque servare, abque exequi teneantur.

De revocatione
hujus litterarum
ante electionem pon-
tificis.

§. 8. Hanc etiam ob causam mandamus, ut hae litterae apostolicae voluntatis Nostrae testes prima die, in qua ad suffragia cardinales conveniunt palam recitentur, et si qua in re, aut interpretatione, aut declaratione aliqua indigere videbuntur, id per sententiarum pluralitatem ab iisdem cardinalibus, qui congregati fuerint interpretetur, ac declametur, ita ut quicquid a majori parte cardinalium congregatorum constitutum hac ratione fuerit, id habeatur perinde ac apostolica auctoritate esset a Nobis constitutum.

Clavula au-
thentica, et de-
cretum scri-
bitur.

§. 9. Decernentes praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque etiam ex eo quod quilibet in praemisissis jus vel interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati sive auditi fuerint, sed easdem praesentes litteras semper et perpetuo validas, firmas, et efficaces existere, et

fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac iis ad quos spectat, et pro tempore spectabit plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari quodque debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 10. Non obstantibus, quatenus Decretum con-
ferimus.
opus sit, Nostris, et cancellariae apostolicae regulis de jure quaesito non tollendo, ac tam Alexandri III. quam Gregorii X. et Clementis V. ac Pii IV. aliorumque Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum circa electionem summi pontificis hactenus editis constitutionibus, et ordinationibus apostolicis earum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, quod reliquum in eis contentum in suo robore permanens, volumus et mandamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 11. Volumus insuper, et apostolica auctoritate decernimus quod praesentium litterarum transumptis seu exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eodem prorsus fides adhibeatur quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Fides habenda
quatenus
pluribus.

§. 12. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrarum permissionis, dispensationis, facultatis, ordinationis, decreti, mandati, voluntatis et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo septimo octavo idus februarii, pontificatus Nostri anno septimo.

Sanctae pagen-
tae

Dat. die
13 Februarii
1907
Anno VII.

CCCLXXIII.

Suppressio beneficii ecclesiastici sub titulo sancti Petri in civitate Urbinatensi, et incorporatio bonorum favore seminarii episcopalis ejusdem civitatis cum nonnullis conditionibus.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

§. 1. Clericorum seminaria, ubi adolescentes in sortem Domini vocati ad religionem, et bonas artes informantur, ut ipsi postea ad sacros ordines permoti verbo, et exemplo salutis viam laicis ostendant, non modo pastorem episcoporum curam efflagitant, sed Nos quoque movent, ut ea, quae utilitatem, et commodum seminariorum hujusmodi respiciunt, libenter concedamus.

Expositio pro curia.

§. 2. Exponi quidem Nobis nuper fecit venerabilis frater Spiridion archiepiscopus Urbinatensis seminarium illud dioecesanum sufficientibus redditibus esse destitutum. Cum autem ibi existeret unum jamdiu vacans beneficium curatum sub titulo s. Petri vulgo de Maciolla annui redditus hiscentum circiter scutatorum monetæ Romanæ, qui redditus per fel. rec. Pium pp. VI. prædecessorem Nostrum ad quinquennium tunc proximum tantum fabricæ metropolitaneæ ecclesiæ fuerat addictus, et successive per Nos die v. aprilis MDCCCV. ad aliud tunc proximum quinquennium pariter assignatus, addita facultate eidem archiepiscopo aliquam redditus hujusmodi partem erogandi in subsidium ejusdem ecclesiæ sacristiæ, quæ in notissimis Italiae vicissitudinibus ob validam illius civitatis resistantiam aggressoribus factam rebus omnibus pretiosis, ac tandem vel ipsa metropolitica aurea rosa, quam antea archiepiscopus diligenter, et cum sui periculo occultaverat, spoliata remansit; cumque idem archiepiscopus pro eo, quo in bona senectute adhuc fervet pastoralis zelo, dicto seminario sufficientibus redditibus carens, dictæque sacristiæ ob nonnullorum et fundorum deperitionem extrema sacramenta suppellestium inopia laboranti, per Nos, et hanc s. Sedem pro-

spici vehementissime cupiat, Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in præmissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur ipsum archiepiscopum in suo laudabili proposito, quantum cum Domino possumus, confovere volentes, ac tam ipsum, quam reliquas singulares personas, quibus præsentis Nostræ favent, a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, statim ac reliquum concessionis prædictæ per Nos ad quinquennium factæ tempus expiraverit, memoratum sancti Petri beneficium cum omnibus, et singulis ejus redditibus, et pertinentiis universis, exceptis proventibus stolæ, ut vorant, qui semper pro infrascripto cappellano curato remaneant, eidem seminario dioecetano Urbinatensi auctoritate apostolica, tenore præsentium ex nunc, pro ut ex tunc, et e contra addicimus in perpetuum, et assignamus, atque addictum, assignatumque esse, et fore decernimus, ac declaramus, cum sequentibus tamen legibus, et conditionibus, sine quarum singulis nunquam huic concessionis fuisset locus; ideoque vel una earum inexplata remanente, tunc præsentem gratiam eo ipso cessasse edicimus.

§. 4. Conditiones autem sunt I. Onera quaecumque eidem beneficio ex lege foundationis adnexa indispensabiliter, et in perpetuum adimpleantur. II. Institutum perpetuum, et inamovibile cappellanus curatus animarum curam gerens, cui cedant singula stolæ jura, et alii quicunque similes parochiales proventus, ac eorum reservata remanente ex beneficii hujusmodi redditibus congrua quinquaginta scutatorum annuorum dictæ monetæ Romanæ præcipua, et libera ab omni alio onere illarum quoque missarum, quæ pro populo applicari debent. In casu autem moræ solutionis hujusmodi, ipsemet cappellanus curatus ex ejusdem beneficii redditibus per se ipsum dictam pecuniæ summam auferat sive ulla

Tenore concessæ.

Conditiones concessioni adjectæ.

prævia juridica interpellatione. III. Quidquid ex redditibus supererit expensis oneribus, impendatur dictæ sacristiæ donec, et quoad tantum conficiatur nova rosa aurea metropolitica pondere, et labore mediocris IV. Quæ rosa confecta, redditus prædicti in seminarii subsidium integri convertantur, ita tamen, ut prætermemorata onera solvat scutata annua quinquaginta in perpetuum sacristiæ prædictæ. V. Seminarii rector, vel quisvis alius de more deputatus realem, et corporalem honorum ad dictum beneficium spectantium nomine ipsius seminarii adipiscatur, ac singulis annis rationem separatam huiusmodi reddituum reddat nunc, et pro tempore existenti archiepiscopo, cuius consentiam oneramus, ut ex huiusmodi parochialis beneficii redditibus quidquam elemosynæ pauperibus ejusdem parocciæ annuatim distribuatur.

Clavula missæ et decretum irrita.

§. 5. Decernentes ipsas præsentis literas firmas validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quocumque spectabit in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in præmissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores judicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Delegatus non tractatus.

§. 6. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec nondicti beneficii etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores præsen-

tibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima tertia februarii millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXXIV.

Concessio missæ propriæ beatæ Mariæ virginis Conceptionis pro episcopo Mindoniensi in loco unncupato Fras de-Onterio intra limites parocciæ sancti Vincentii de Viminio diocesis Compostellanæ.

Dat. die 20 februarii 1857 anno VII.

Pios PP. VII.

Ad futuram rei memoriam.

§. 4. Quum venerabilis frater Andreas episcopus Mindoniensis prout nuper Nobis est ejus nomine expositum, oratorium publicum titulo Conceptionis beatæ Mariæ virginis in propria domo, quæ manet in loco vulgo dicto Fras de Onterio intra limites parocciæ s. Vincentii de Viminio Compostellanæ diocesis, erexit, atque ad majorem ipsius virginis beatissimæ cultum in oratorio hujusmodi sibi per Nos, ut infra, indulgeri humiliter flagitaverit; Nos audito dilecto filio magistro de Carpineo congregationis sacrarum rituum secretario, eundem episcopum specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quæcumque de causa latis si quas forte incurrerit, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinatis, ut quotannis in posterum in oratorio prædicto occasione peculiaris festi, quod in memoriam ejusdem Conceptionis Nostræ Dominiæ

Ratio et tenor concessus.

agetur in dominica post octavam illius assumptionis, dommodo non occurrat officium ritus duplicis primae vel secundae classis, a cunctis sacerdotibus eo ad sacrificandum convenientibus missa propria Conceptionis beatæ Mariæ virginis cum commemorationibus tamen officii diei, dominicae, aliisque occurrentibus iuxta rubricas, tam in una missa cum cantu, quam in ceteris sine cantu; occurrente vero officio ritus duplicis secundae classis dumtaxat, tunc una tantum missa cum cantu, ut supra celebrari libere ac licite possit et valeat, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

Derogatio contrariis.

§. 2. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, cæterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima februarii millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCLXXV.

Die die
22 februarii
1807
anno VII.

Subjectis nonnullarum ecclesiarum Rutheni ritus existentium in regno Bohemiae, et Hungariae juri metropolitico archiepiscopi Kioviensis.

Pius Episcopus

Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam

Promissum.

§. 4. In universalis Ecclesiae regimine divina disponente clementia, meritis licet imparibus collocati, ad gregem Dominicum oculos Nostrae mentis intentos semper habentes, et qui apostolicae providentiae inpendere debeamus, ut utique comode atque utiliter gubernetur, et ad coelestia pascua fideliter dirigatur, eam potissimum numeris Nostri curam agnoscimus, quod tot ecclesiarum praesales opportunis pro comotodiorum populorum spirituali regimine praerogativis deoerentur. Ea propter Christianorum principum vota haec in orbis favorem completimus, et non-

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 86

nulla interdum statuere coramus, quae in Domino salubriter conspiciamus expedire.

Historia re-
rum actarum
occasione do-
ctrinae unitas
ecclesiarum
nationis Ru-
thenae.

§. 2. Postquam felix recordationis Clemens papa octavus praedecessor Noster tunc cum Michael tertius Kioviensis metropolita, assentientibus aliis episcopis Ruthensibus concilio coacto in civitate Brestiae, et publice in eo nationis Ruthenae cum apostolica Sede unione statuta, ad eam perficiendam duos episcopos Romam miserat, nationem praedictam ad Sanctae Catholicae Romanae Ecclesiae communionem recepit, atque hanc unionem per suas apostolicas sub plumbis expeditas literas incipientes « *Magnus Dominus* » anno pontificatus sui quarto datas, et incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo quinto, decimo kalendas januarii approbavit et confirmavit, nec non per alias similes literas incipientes « *Decet Romanum pontificem* » eodem incarnationis Dominicae anno expeditas ac datas septimo kalendas martii idem pontifex postmodum archiepiscopo Kioviensi Ruthenorum metropolitano facultatem benigne concessit confirmandi nomine apostolicae Sedis episcopos suffraganeos ejusdem ritus in Polonia existentes, eosque juxta illius ritus, in Polonia existentes, eoque juxta illius ritus formam consecrandi. Alia etiam haec apostolica Sedes diversis temporibus quoad Ruthenam nationem praedictam disposuit praecipue per organum congregationis venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis de propaganda fide praepositorum, ac insuper de anno Domini millesimo septingentesimo vicesimo de speciali assensu felix recordationis Clementis pp. XI. praedecessoris Nostri coacta in civitate Zamosciae synodo nationi Ruthenae, eique praesidente Hieronymo bonae memoriae archiepiscopo Edessae, tunc in Poloniae regno Sedis apostolicae nuntio, deinde S. R. E. cardinali Grimaldo nuncupato, ac in eo nonnullis statutis, atque ordinatis, cum Benedictus recolendae memoriae papa decimus tertius similiter praedecessor Noster satis compereit hujusmodi statuta et ordinationes ecclesiasticae disciplinae suscipere esse profuturas per apostolicas suas literas incipientes « *Apostolica* »

tus officium » in forma brevis expeditas sub annulo piscatoris die nona mensis julii anno millesimo septingentesimo vicesimo quarto, pontificatus sui anno primo, firmis tamen semper remanentibus aliorum praedecessorum pontificum constitutionibus, et apostolicis ordinationibus, aliisque etiam in generalibus conciliis super Graecorum ritibus emanatis decretis, ac salva quoque auctoritate venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium, tam de propaganda fide negotiis praepositorum, quam Tridentini concilii interpretum respectivarum congregationum, benigne atque expresse approbavit, et confirmavit.

*Memoratio a-
rectio Sedis
episcopalis Sa-
persuade facit
a Pio VI.*

§. 5. Ob varias postmodum temporum vicissitudines, et praecipue immutatum temporalem jurisdictionis dominium in illis partibus in quibus Ruthenorum ecclesiae collocatae reperiebantur, necesse visum fuit, ut ab apostolica Sede saepe numero super his rebus negotia nonnulla gererentur, ita ut de natione hujusmodi Ruthenae sedulam eam suscipiendo, perspectis circumstantiis aliquae de novo statuere Sedes ipsa apostolica haud neglexerit, et pontifex quoque immediatus praedecessor Noster Pius papa sextus recolendae memoriae episcopalem ecclesiam ejusdem Rutheni ritus erexit in civitate Sopressiae tunc in serenissimi regis Borussiae ditione existente, nec non quoad metropolitanam Kioviensem, aliasque episcopales ecclesias ejusdem ritus Russiae in imperio existentes plura statuere non omiserit.

*Proces perre-
ctus pro obli-
vanda varia-
tione juris me-
tropolitani.*

§. 4. Nobis autem unper exposito, quod populi catholici Rutheni ritus Leopoliensis, Kelmensis, et Premisliensis respective episcopis subjecti et in charissimi in Christo filii Nostri Francisci primi Austriae imperatoris ac Bohemiae et Hungariae regis apostolici ditione existentes, ad metropolitanum Kioviensem appellare, et episcopi ipsi suum metropolitanum concilio eorum participem faceremur respective possint, quodque laudatus Franciscus imperator et rex summopere cupiat Ruthenorum in regno Galliciae existentium spirituali bono consulere, atque idcirco a Nobis singulari studio per suas literas postulaverit, ut a jure metropolitico praedicti archiepiscopi abdicatis eccle-

siis antedictis, Leopoliensem cathedralis ecclesiam, quae a felix recordationis Joanne papa vicesimo tertio per suas literas Romae datas quinto kalendas septembris pontificatus sui anno tertio antequam sedem Haliciensem transferendo in metropolitanam sub invocatione beatae Mariae virginis tunc fuerat erecta, ac deinceps ad simplicis episcopalis ecclesiae statum redacta, nunc denuo in metropolitanam, cum unione tituli dictae perantiquae Haliciensis ecclesiae, ejus territorium intra limites suae ditionis modo reperitur, per Nos erigatur, nec non Kelmensis, et Premisliensis respective episcopales ecclesiae ejusdem novae metropolitanae Leopoliensis ecclesiae suffraganae declarantur, ac demum gratiae et indulta praecipue quoad jus nominationis ad illas, et ad illarum praesulum canonicam institutionem respective concedantur.

§. 3. Nos itaque, temporum, et locorum circumstantiis mature perspectis, agnoscens plures, easque non leves esse difficultates, quae opponuntur Kioviensi archiepiscopo ad exercendum jus secum metropolitico in Ruthenos Galliciae regno subjectos, compertaque necessitate occurrendi stabili methodo spirituali Ruthenorum regimini apostolici officii Nostri esse duximus vota precesque ejusdem Francisci imperatoris ac regis benigne suscipere, et illis quantum opportune in Domino possumus clementer obsecrande.

*Ratio consue-
tudinis.*

§. 6. Quapropter ne in injuncto Nobis apostolicae servitutis officio desesse videamur, venerabili fratri Nostro Antonio Gabrieli archiepiscopo Petrensi, atque ecclesiarum Viterbiensis, et Tuscanensis invicem perpetuo canonice unitarum episcopo, nec non Nostro et Sedis apostolicae nuncio Viennae Austriae commoranti, per praesentes committimus et mandamus, ut sive per se, sive per aliam personam ecclesiasticam ab eo ad hoc specialiter subdelegandam, certiorato prius venerabili etiam fratre Nostro Eraclio Lissonski ecclesiae Plocensis archiepiscopo, atque in praesentiarum, attenta vacatione metropolitanae Kioviensis ejusdem ecclesiae et dioecesis administratore, titulum perantiquae ecclesiae Haliciensis a metropolitana ecclesia Kioviensi, cui pridem unitus fuerat apostolica No-

*Tenor consue-
tudinis.*

stra sibi delegata auctoritate, servatis servandis, disjungat, ac separet, nec non memoratas ecclesias episcopales Rutheni ritus Leopoliensem, Kelmensem, et Premisliensem, autem ejusdem metropolitanae ecclesiae Kiowiensis suffraganeas a quacunque superioritate, et metropolitica jurisdictione ecclesiae, et archiepiscopi Kiowiensis extra praedicti Francisci imperatoris ac regis ditionem in praesentiarum existentia, sejuugat, abdicet, et absolvat, atque in posterum separatas et minime archiepiscopatu, ac pro tempore existenti ipsius ecclesiae Kiowiensis antistiti, subjectas esse declaret.

Prosequitur
ut supra

§. 7. Episcopalibus autem ecclesiis Rutheni ritus superius expressis, videlicet Leopoliensi, Kelmensi, et Premisliensi, sic a metropolitica nominatae archiepiscopalis ecclesiae titulum alterius ecclesiae Haliciensis simili facultate uniat, ac perpetuis futuris temporibus unitum esse, ac fore declaret, ac Nostro nomine decernat ita ut quicumque in posterum cathedram Leopoliensem canonice occupaverit una simul unipetatur et inscribatur Leopoliensis, et Haliciensis ecclesiarum unitarum praesul, et deinde sic, ut praefertur, unitas Leopoliensem, et Haliciensem ecclesias ad laudem et gloriam omnipotentis Dei, beatissimae virginis Mariae, ac sanctorum apostolorum Petri, et Pauli, nec non ad fidei catholicae exaltationem, totius militantis Ecclesiae decus in ecclesias archiepiscopales Rutheni ritus unitas, et metropolitanae pro uno archiepiscopo, qui pallii et crucis usum more archiepiscoporum ejusdem ritus habeat, aliisque gaudeat privilegiis, praerogativis, honoribus, et iuribus similibus archiepiscopis debitis, et concessis, quibus omnibus pro tempore existentes hujus Leopoliensis, et Haliciensis ecclesiarum iuvicem, ut praefertur, unitarum archiepiscopi uti, frui, potiri et gaudere possint, et valeant, ac etiam debeant, apostolica Nostra hujusmodi sibi delegata auctoritate ipsarum tenore praesentium perpetuo erigat, et instituat, ita ut dictarum Leopoliensis, et Haliciensis ecclesiarum unitarum praesules omnia, et singula quae ad similes Ruthenae nationis, et ritus archiepiscopos in eorum civitatibus et dioecibus ad

archiepiscopale munus exercendum de jure, usu, consuetudine, aut alias quomodolibet spectare et pertinere solent, ac debeant, gerere, facere, et exercere libere ac licite possint, plenam, et omnimodam auctoritatem tenore praesentium concedere et impertiri Nostro nomine possint et valeant.

Idem ut supra

§. 8. Alteras vero ecclesias episcopales supradictas, Kelmensem videlicet et Premisliensem jam per eum Nostro nomine ut supra a metropolitico jure, et respectiva subjectione archiepiscopi Kiowiensis exemptas et liberatas, ad hoc ut ecclesiasticae hierarchiae in toto catholico orbesemper servetur ordo, in praedictarum archiepiscopatum Leopoliensis, et Haliciensis ecclesiarum iuvicem unitarum suffraganeas assignet, atque illarum episcopatum ecclesiarum praesules, et loca omnia, personasque tam ecclesiasticas, quam laicas in earum respective dioecibus existentes, pro tempore existentium archiepiscoporum antedictarum Leopoliensis, et Haliciensis iuvicem ut praefertur unitarum ecclesiarum metropolitico juri, simili Nostra delegata auctoritate perpetuo subiciat, atque supponat.

Declarationes
speciales.

§. 9. Volumus autem, ut hujusmodi ecclesia cathedralis Leopoliensis ad metropolitanae ecclesiae gradum erecta nua cum suo capitulo, et eodem quoad praesens reperitur Leopoliensis, et Haliciensis dioecesis territorio firma etiam in posterum remaneat, ut futuri ac pro tempore existentes Leopoliensis, et Haliciensis ecclesiarum praesules omnes et singulos eis spectantes fractus, redditus ac proventus, quos episcopi Leopolienses huc usque perceperunt, quique ad annuum decem mille florenos monetae illarum partium ut asseritur ascendunt, integre ac libere percipiant; ac insuper eidem futuro metropolitano summam assignes aliorum florenorum similium bismille a praesudato Francisco imperatore aerege anonatim persolvendam, usque dum nonnulla bona perantiquae mensae Haliciensi antea spectacula, et ob temporum vicissitudines in aliorum potestate existentia opportune recuperentur.

Alia similis
ut supra.

§. 10. Quum vero omnia, et singula superius expressa Nostro nomine ab antedicto venerabili fratre Antonio Gabriele fuerint expleta, Nos eidem

Francisco imperatori ac regi, ejusque in Galliciae regno successoribus facultatem in quolibet vacationis casu nominandi ad antedictas Leopoliensem et Haliciensem invicem unitas archiepiscopales ecclesias, et Kelmensem, et Premisliensem ecclesias episcopales infra tempus a jure praefixum ecclesiasticas personas idoneas iis dotibus praeditas, quae juxta sacrorum canonicum praescripta, et juxta statuta supramemoratae synodi Zamoscensis requiruntur de specialis dono gratiae impertitur, cum lege tamen quod quoadcumque metropolitana ecclesia Leopoliensis et Haliciensis vacare contigerit, quilibet ad eam nominatus confirmationem suae nominationis, institutionem, et provisionem ecclesiae hujusmodi, nec non numeris consecrationis licentiam a Nobis, et a Romano pontifice pro tempore existente petere atque obtinere, literasque apostolicas in consueta forma per secretam viam de curia nuncupatam expedire facere omnino debeat, ac teneatur. Nos enim futurum ac pro tempore existentem archiepiscopum dictarum ecclesiarum Leopoliensis et Haliciensis invicem unitarum Ruthenorum omnium in laudati Francisci imperatoris ac regis dominio degentium metropolitam declaramus cum auctoritate singulae exercendi, quas ad hujusmodi jus metropoliticum dignoſcantur pertinere. Eundem insuper futuro, ac pro tempore existentem Leopoliensem, et Haliciensem unitarum ecclesiarum metropolitae attentis peculiaribus circumstantiis, et de speciali indulgentia facultatem concedimus nominatos ad suas suffraganeas episcopales ecclesias Kelmensem et Premisliensem dummodo iis dotibus praediti sint, quae ut supra dictum est requiruntur, auctoritate et nomine Sedis apostolicae confirmandi, et instituendi, munusque consecrationis impendendi iisdem modo ad forma, quibus facultas hujusmodi metropolitano Kioviensi ab antedicto Clemente papa octavo praedecessore Nostro per suas apostolicas literas secundo loco supramemoratas, fuerat elargita.

Confirmatio
actuum syn-
odali um ha-
bilium in ex-
traord. Zamo-
sciae.

§. 44. Volumus etiam, quod omnia, et singula, quae statuta fuerunt in laudata Zamosciae synodo per apostolicam Sedem confirmata nunc et in posterum a Leopoliensi et Haliciensi metropolita, atque ab episcopis

Kelmensi, et Premisliensi, et ab universa natione Ruthena observentur, firmis et in suo robore semper mansuris apostolicis constitutionibus, et conciliorum generalium decretis super ritibus Graecorum emanatis, nec non venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium tam negotiis de Propaganda Fide praepositorum, quam interpretum concilii Tridentini respectivarum congregationum auctoritate salva semper, et integra remanente,

§. 42. Volumus praeterea quod per disposita in hisce Nostris literis nullum de cetero iuribus ac privilegiis metropolitanae ecclesiae Kioviensis praedictum inferatur, nec quidquam circa Ruthenorum imperio in Russiaco existentium ecclesiasticam hierarchiam censeatur immutatum.

§. 43. Denique volumus quod nihil pariter super ordine regulari monachorum sancti Basilii Magni ejusdem Ruthenae nationis innovatum intelligatur.

§. 44. Praesentes literas Nostras, et in eis contenta quaecumque semper et perpetuo validas, et efficaces esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri debere, ac nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel quolibet causa quantumvis juridica, et legitima etiam ex eo quod causae propter quas eadem praesentes emanarunt adductae, verificate, et justificatae non fuerint de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis Nostrae, aut quolibet alio quantumvis magno, substantiali, et inexcogitato, ac specialem et individuum mentionem requirente defectu, seu etiam ex eo quod in praemissis solemnitate et quavis alia servanda et adimplenda, servata et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite, aut jure, vel facto seu statuto, vel consuetudine aliqua resultante, aut quocumque alio colore, praetextu, ratione, vel causa etiam quantumvis rationabili, legitima, pia, privilegiata, et tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, notari, impugnari, invalidari, in jus vel controversiam vocari, aut ad terminos juris vel facti, aut gratiae remedium impetrari, seu quomodolibet etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine concessio et impetratio, aut emanatio

Protestatione
de non lesa-
tione iuribus
ab aliis legiti-
me quousque.

Conservatio
iurium mona-
chorum sancti
Basilii Magni.

Clemente sub-
lito et decre-
tum irritum.

quempiam uti, seu se iuvare in iudicio vel extra posse, neque ipsas praesentes sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus per quascumque literas et apostolicas constitutiones, aut cancellariae Nostrae apostolicae regulas comprehendi, sed semper ab illis excipi, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas, et plenariae reintegratas esse et fore; sicque et non alias per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos quavis auctoritate fungentes etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vice-legatos, dictaeque Sedis nuncios, et alios quoscumque quavis auctoritate, potestate, facultate, aut privilegio fungentes, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate in quocumque iudicio, seu quacumque instantia iudicari et definiri debere, et quicquid secus asper his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari irritum et inane decernimus.

Derogationem
irritationum.

§. 43. Non obstantibus quibusvis etiam in provincialibus, generalibus, universalibusque conciliis, specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, dictarumque Kioviensis, Leopoliensis, Hallicensis, Kelmensis, Premisliensis, respective ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque derogatoriis, et clausulis, irritantibusque decretis in contrarium praemissorum forsitan concessis, approbatis, et confirmatis; quibus omnibus, et singulis etiam si de illis specialis, specifica, et expressa mentio, aut expressio habenda, aut aliqua alia exquiritur forma ad hoc servanda foret, eisdem praesentibus pro plene, et sufficienter expressis habentes ad praemissorum validitatem plenissime ac specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 46. Praeterea etiam volumus, quod eorundem praesentium transumptis etiam typis impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur, ac si illae exhibitae forent vel ostensae.

Vides habenda transumptis.

§. 47. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrarum commissionis, disjunctionis, abdicationis, separationis, erectionis, unionis, indulti, concessionis, impertitionis, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum.

Sanctio poenul.

Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo septimo, octavo kalendas martii, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXXVI.

Det. die
27 februarii
1877
anno VII.

Declaratio, et ampliatio facultatum concessarum guardiano, et fratribus ordinis minorum sancti Francisci conventus, vel seminarii de Mezaofrio Portugallensis dioecesis super applicatione legum, et statutorum alterius seminarii de Varatojo, aut Brancannes.

Venerabili fratri Laurentio archiepiscopo Nisibensi in Portugalliae, et Algarbiorum regnis Nostro, et Sedis apostolicae legato.

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem, et apostolicam
benedictionem.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii moderni guardianus, et fratres ordinis minorum s. Francisci conventus, vel seminarii de Mezaofrio Portugallensis dioecesis,

Expositio pro
com.

quod ipsi per Nostras in simili forma brevis die 11. octobris MDCCGV. expeditas literas obtinuerunt, ut dictus eorum conventus, vel seminarium legibus, et statutis alterutius seminarii conventualis de Varatojo, aut Brancannae a te auctoritate Nostra apostolica in perpetuum subijcerentur, sub certis modo, et forma tunc expressis, prout ex iisdem Nostris literis, quarum tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, fufius continetur. Cum autem sicut in eadem expositione additum erat, pro dictarum literarum executione quaedam tibi obveniat difficultas ex eo, quod in narrativa earum parte expositiva praetermissum reperiatur, dicti conventuales seminarii de Mezaofrio statuta licet his condita suo tamen effectu caruisse, et adhuc fortasse carere, quippo quia auctoritate apostolica minime umquam munita fuere, cumquo accedat praeterea notabile discrimen, et varietas, quae inter huiusmodi statuta, ac alia dicti seminarii Brancannensis statuta intercedit, eoque magis quod huic seminario per se. rec. Clementem pp. XI. praedecessorem Nostrum auctoritate apostolica extensae, et communicatae fuerant gratiae, et privilegia, quae recolendae memoriae Innocentius pp. XI. praedecessor itidem Noster pro seminariis huiusmodi Hispanis per suos in simili forma brevis die xvi. octobris MDCLXXXVI. datas literas indulsorat, idcirco dicti guardianus, et fratres rem omnem melius, quam antea aperiens Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

Tunc electionem.

§. 2. Nos igitur dictos exponentes specialibus favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, praevia sanctione ejusdemque defectus in dictis Nostris literis obvientis ex memoratis causis fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut dicto seminario conventuali

de Mezaofrio leges, et statuta alterutius seminarii praedicti Brancannensis cum omnibus, et singulis privilegiis, facultatibus, et gratiis, comprehensis etiam modificationibus per congregationem venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium Propagandae Fidei praepositorum in capitulo generali die xvi. novembris MDCLXXXVIII. editis auctoritate Nostra apostolica in perpetuum communicas; dictique seminarii de Mezaofrio alumni nunc, et pro tempore existentibus, ut singulis privilegiis, favoribus, et gratiis ab hac s. Sede pro alumniis Brancannensis seminarii utcumque concessis, aliisque indultis, quibus hi Brancannenses alumni quomodolibet fruuntur, et gaudent pari modo, et aequae principaliter frui, et gaudere libere, et licite possint, et valeant, servata in reliquis dictarum Nostrarum, et Innocentii praedecessoris memoratarum literarum forma, et dispositione, eadem auctoritate, concedas, et indulgeas.

§. 3. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissimo suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii Nostrae apostolice auditorios, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et sanctae Sedis nuncios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictorum seminariorum, et ordinis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis,

Clementis co-
blata, et de-
cretum irritum.

Derogatio con-
stitutionum.

et insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et inuovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Declaratio
specialis.

§. 3. Volumus autem, et declaramus, ut ob alumnorum in Mezzafrio degentium paucitatem, ipsi ab obligatione suffragiorum, quae in obitu uniuscuiusque fratris provinciarum, quibuscum ratione communicationis huiusmodi coniunguntur, fieri solent, exempti remaneant, ac vicissim provinciarum alumni ad suffragia huiusmodi pro iis, qui in dicto seminario de Mezzafrio decesserint celebranda minime teneantur. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima septima februarii millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCLXXVII.

Diei diei
19 martii
1807

anno VII.

Canonicis ecclesiae collegiatae sancti Pauli Civitatis Novae Firmanae diocesis conceditur usus cappae magnae, cottae, et rocchetti, et aliis beneficiatis.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

Praefatum.

§. 4. Romanus pontifex universae regendae Ecclesiae praepositus singularium quoque respicit atatum, ecclesiarum, ac eas, quas clariore noscit celebritate prestare ad augendum divini cultus splendorem, praecipuis praerogativis illustrat, earum ministros maioribus honorificentis ornat, ut magis magisque, et domui Domini decus, et fidei populo devotio accrescat.

§. 2. Quam itaque oppidum Civitatis Novae sicut Nobis est auper expositum, satis eminet inter terras Firmanae diocesis primarias, ibique insignis, prout asseritur, collegiata existat ecclesia s. Pauli pro qua affabre riedificanda, cunctisque in partibus comulate absolvenda, et campanis, organo, altaribus, quorum majus ex marmore est totum exstructum, ac caeteris rebus, atque suppellectilibus decore locupletanda adeo magni sumptus facti sunt a dilectis filiis capitulo, et canonicis, ut aere etiam alieno se praegravari non formidaverint, flagitenter propterea ad tanti operis implementum, si benignitati Nostrae placuerit, se quoque ut iura concederari.

Expositio pec-
cum

§. 3. Nos ipsos exponentes specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes, earumque singulares personas a quibusvis excommunicationis suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, et absolutos fore censentes huiusmodi supplicationibus inclinati, ut imposterum perpetuis futuris temporibus archipresbyter dignitas, et canonici praedictae ecclesiae collegiatae, et successores eorum cappam magnam, sed ex serico tantum rubri coloris supra rochetum durante hyeme, cottam autem, et rochetum aestate, Beneficiati vero, et clerici de choro nuncupati ejusdem ecclesiae praesentes, et futuri semicappam et serico coloris violacei supra cottam, quae tamen manicis careat tempore hyemali, cottam autem tantum cum manicis tempore aestivo, inducere, et tam in choro, intraque ecclesiam quam extra in quibusvis functionibus sacris adhibere, et gestare libere ac licite possint, et valeant, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

Tenore concessio-
nis.

§. 4. Decernentes easdem praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac praememorato capitulo plenarie suffragari, atque ab omnibus inviolabiliter observari; sicque in praes-

Clavula nu-
merata et de-
cretum in-
tata.

missis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S.R. E. cardinales, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definituridere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignominiter contigerit attentari.

Delegatus eorum
transviam.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictae collegiatae ecclesiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima martii millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCLXXVIII.

Die, die
12 martii
1807
anno VII.

Dismembratio territorii districtus di Egre a jurisdictione ordinaria archiepiscopi Ratisbonensis, ejusque unio, et incorporatio dioecesi Pragensi.

Pius Episcopus

Servus servorum Dei

Dilecto filio Nostro Antonio Theodoro S. R. E. presbytero cardinali de Colloredo nuncupato archiepiscopo Olomucensi.

Salutem, et apostolicam
benedictionem

Proemium.

§. 1. Eximia catholicorum principum reverentia, ac devotio, qua in divi Petri enthedram se gerunt, ita exultat cor Nostrum, ut illa, quae quandoquidem ab illis petuntur, apostolica benignitate exipere impellamur, prout tantorum principum preces, et locorum, ac temporum exigunt peculiares circumstantiae, atque apostolicae Sedis ad eas convenit intimationes.

§. 2. Cum igitur nomine charissimi in Christo filii Nostri Francisci primi Austriae imperatoris, atque Hungariae, et Bohemiae regis apostolici expositum Nobis fuerit, quod summo opere ad praesens ei expedire videatur, ut territorium districtus comitatus di Egre vulgo nuucupatum, intra limites imperialis suae ditionis existentem, cujus habitatores spirituali ordinariae moderni archiepiscopi Ratisbonensis jurisdictioni subjecti reperiuntur, a praefati Ratisbonensis archiepiscopi dioecesi modo abdicarentur, atque locorum hujusmodi habitatores praedicti, obedientiae et superioritati moderni, et pro tempore existentis archiepiscopi Pragensis subijcerentur, ut in posterum ab hoc praesule ecclesiastico moderati opem in spiritualibus ab eo facilius valeant implorare.

Responsio per
apost.

§. 3. Nos ideo rerum omnium inspectis circumstantiis, antedicti Francisci imperatoris ac regis votis, ex apostolicae Sedis indulgentia, benigne annuendum esse censentes, tibi dilecte fili Noster, ut communicata re cum venerabili fratre Antonio Gabriele Severoli archiepiscopo Petrensi et episcopo ecclesiarum Viterbiensis, et Tuscanensis in vicem perpetuo canonice unitarum, ac Nostro et Sedis apostolicae nuncio Viennae in Austria commorante, exquisitoque, et accepto ab ipso Antonio Gabriele consensu venerabilis fratris moderni archiepiscopi metropolitanae ecclesiae Ratisbonensis, cujus authenticum exemplum ad urbem mittere teutatur, integram territorium districtus comitatus di Egre, ut praefertur, nuucupatum in imperiali ditione ejusdem Francisci imperatoris ac regis existentem, omniaque in eo contenta loca, et respective sitas ecclesias, etiam parochiales ac monasteria, conventus, et beneficia, ac jura, nec non utriusque sexus personas, et incolae, tam laicos, quam clericos, presbyteros, beneficiatos, ac regulares quoscumque, et eorumque etiam sint status, gradus, ordines, ac conditiones ab enunciata dioecesi Ratisbonensi apostolica Nostra specialiter ad hoc delegata auctoritate sive per te, sive per aliam ecclesiasticam personam ad hoc a te specialiter subdelegandam, abdicare, sejungere, et

Tenor secreti
apost.

separare, atque una cum habitatoribus, et incolis praedictis metropolitanae ecclesiae et dioecesi Pragensi, simili apostolica auctoritate, unire, adungere, et incorporare, nec non omnimodae spirituali jurisdictioni, superioritati, et obediendae venerabilis etiam fratris Nostri moderni, et pro tempore existentis metropolitanae ecclesiae Pragensis antistitis subijcere possis, ita quod dictae ecclesiae Pragensis praesent per se, vel alium, seu alios ejus nomine totius territorii praedicti cum in eo contentis locis, ecclesiis, et monasteriis, ejusque pertinentiis, juribus, et annexis veram, realem, et actuaalem possessionem, seu quasi possessionem administrationis spiritualis, et omni-modi juris dioecesani propria auctoritate libere apprehendere potestatem habeat, libere ac licite valeas vigore praesentium facultates omnes necessarias, et opportunas concedimus, et impertimur.

§. 3. Abdicationem vero, et unionem praedictas, praesentium vigore apostolica delegata auctoritate, ut praefertur factas, semper ac perpetuo validas et efficaces existere, ac fore decernimus, suosque plenarios ac integros effectus sortiri, et obtinere, Nostrasque praesentes literas ab omnibus ad quos spectat, et pro tempore quomodolibet in futurum etiam spectabit, inviolabiliter observari volumus, et mandamus, quibuscumque etiam speciali, expressa, et individua mentione dignis non obstantibus: ac si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum quoque, et inane etiam decernimus.

Chandel-
lutes, et
ierrantes.

Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo septimo, quarto idus martii pontificatus Nostri anno septimo.

PIUS VII.

ANNO OCTAVO

Dat. die
17 martii
1807
aere VIII.

CCCCLXXIX.

Concessio indulgentiae plenariae assequendae ab eis qui occasione capituli generalis visitaverint ecclesiam sancti Caroli ad Catinarios urbis, vel alias congregationis sancti Pauli decollati Barnabitarum.

Pius PP. VII.

Universis Christifidelibus
praesentes literas inspecturis

Salutem, et apostolicam
benedictionem

Rutin, et te-
nor concessio-
nis.

§. 4. Cum sicut accepimus capitulum generale clericorum regularium congregationis s. Pauli decollati Barnabitarum nuncupatorum in ecclesia, seu collegio s. Caroli a Catinari vulgo nuncupat. de urbe prope diem benedicente Domino celebrandum sit; Nos ut opus tam pium majori cum fructu fiat, et ad augendam fidelium religionem, et animarum salutem, coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti, omnibus utriusque sexus Christifidelibus vere poenitentibus, et confessis, ac s. communione reffectis, qui praedictam, vel aliquam ex ecclesiis congregationis hujusmodi ubicumque existentibus, die quo incolabitur capitulum generale hujusmodi, ac singulis diebus actualis illius celebrationis, devote visitaverint, et ibi pro Christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac S. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, pleneriam semel dumtaxat omnium peccatorum suorum in-

dulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Praesentibus post celebrationem dicti capituli generalis minime valituris.

§. 2. Volumus autem, ut si pro impetratione, praesentatione, admissione, seu publicatione praesentium aliquid vel minimum detur, aut sponte oblatum recipiatur, praesentes nullae sint; utque praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, et manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae, vel procuratoris generalis dictae congregationis munitis eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima septima martii, millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

Conditiones
adjunctae, et
eodem habenda
transumptis.

Not. die
24 martii
1807
anno VIII.

CCCCXXX.

Concessio iuditorum, et gratiarum, quibus caeterae utuntur commendae hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani pro commenda Fanensi erecta a praesule Castruccio Castracani, cum participatione privilegiorum a Clemente VIII. concessorum ecclesiae commendae de Insula nuncupatae.

Dilecto filio Nostro Romualdo Sanctae Romanae Ecclesiae diacono cardinali Brachio de Honestis nuncupato prioratus urbis hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani magno priori.

Pius PP. VII.

Dilecte fili Noster
Salutem et apostolicam
benedictionem

Exponis pro-
cum.

§. 4. Nuper exponi Nobis fecit dilectus filius Castrucci Francisca Castracani Antefiminelli praeceptor, seu commendatarius hospitalis s. Joannis Hierosolymitani, et magister, seu praelatus Romanae curiae Nostrae de numero protonotariorum participantium decanus, quod ipse zelo devotionis accessus erga hospitale praedictum praeceptorum, seu commendam conventualem, seu collegialem sanctorum Augustini, et Norberti Fanen de jure patronatu fundavit, et hanc fundationem, praevio consensu camerae communis aerarii, ac linguae Italiae consilium hospitalis ejusdem die decima quarta octobris millesimo septingentesimo nonagesimo primo ratam, probatamque habuit, atque admisit. Aegro autem ipse ferens plures in superis perturbationibus amissas esse ab hospitali commendas, earumque praesertim, quae nominabatur de Insula Viridi Argentineusis dioecesis, in ejus ecclesia, vel ecclesiis pontificalium usus a recolendae memoriae Clemente pp. VIII. praedecessore Nostro per apostolicas suas in simili forma brevis die v. aprilis MDLXXXVI expeditas literas commendatariis illius praelatis specialiter concessus vigeat, ut aliquam eo, quo posset modo, compensationem talibus amissionibus, ac detrimentis afferret, statuit in

qua commenda praedicta ecclesiam aedificare, ac locupletatibus fundis augere pro congrua tum commendatarii, tum cappellanorum obedientiae ibi instituendorum sustentatione, ea scilicet mente, ac spe non defutura ecclesiae isti eodem pontificalium privilegia, quibus praedita erat commenda Insulae Viridis per s. Sedem impertienda. Auxit quidem bonis commendam suam exponens, et augmentum hujusmodi admissum, probatumque fuit duplici decreto dilectorum filiorum consilii hospitalis, primo nempe die xxii. decembris MDCLXXXIV. altero anni MDCLXXXVI. quo duorum tantum loco sex, qui debebant institui cappellanorum obedientiae numerus fuit praefixus juxta s. m. Pii pp. VI. praedecessoris itidem Nostri apostolicas literas datas die xxiv. januarii MDCLXXXVII. Verum illius vicissitudines temporis causa fuisse, cur aedificatio ecclesiae interitu suspensa maneret. Perrexit tamen exponens in novis semper bonis adiciendis commendae, annoque 1802. confectum fuit juxta morem, et ab assemblea prioratus urbis approbatum cabreum, ac subinde anno 1804. quo majus evaderet in ecclesia aedificanda divinum servitium, majora adhuc sunt per exponentem addita praedia, quae jam antea assignatorum duplicari ut valorem, iterum tamen declarando, prout et prius declaraverat, quam formaretur cabreum, suum in his additionibus animum esse, ut eius commendam decorandam fore promoveretur indultis, et gratis, quas alii fundatores, qui vel minimorum reddituum erexerunt commendas, favorabiliter impetrarunt. Quoniam vero in memorata commenda Fanensi extructa nunc tandem ecclesia est, ac forinsecus porticu, et turri cum quatuor campanis, interius autem pluribus cappellis, altaribusque, organo, et odeis, choro, et presbyterio quibusvis functionibus apto, sacrisque suppellectilibus magnificentem ornata, ecclesiam hujusmodi capit idcirco exponens recensitis privilegiis a Clemente VIII. praedecessore Nostro ecclesiae commendae de Insula Viridi impertiis per Nos aequae ditari, enixisque humiliter precibus a Nobis deprecari.

Tensor canonis.

§. 2. Nos igitur, quibus summo-
mopere est cordi, ut divinus cultus
magis in dies propagetur, et vigeat,
ipsamque exponentem specialibus gra-
tiis, et favoribus prosequi volentes,
a quibusvis excommunicationis, et
interdicti, aliisque ecclesiasticis cen-
suris, sententiis, et poenis quovis
modo, et quacumque de causa latis,
si quas forte incurrerit, huius tan-
tam rei gratia absolventes, et abso-
lutum fore censentes, supplicationi-
bus huiusmodi inclinati, circumsp-
ctioni tuæ dilecte fili Noster, per
præsentem injungimus, ut, constituto
tibi de narratis, eidem exponenti,
si in sacro presbyteratus ordine ait
constitutus, ejusque etiam in dicta
commendanda successoribus, qui cha-
racter sacerdotes extiterint, licentiam,
et facultatem perpetuis futuris tempo-
ribus, ac etiam si supra dicta com-
menda Insulae Viridis in priori, quo
erat, statu reponi contigerit, dura-
turam, cujus vigore tam ipse, quam
successores ipsius dummodo tamen
presbyteri, ut præferter, sint, in
quibuscumque solemnioribus actibus
celebrationis divinatorum officiorum
mitra, anulo, et baculo pastorali,
aliisque insignibus pontificalibus,
sicut abbates mitrae, baculique usum
habentes, sine cujusvis præjudicio
intra ecclesiam dictæ commendæ
sanctorum Augustini, et Noberti Fa-
nensis civitatis, vel diocesis, extra
ecclesiam vero, accedente venerabili
fratris episcopi pro tempore Fanensis
consensu, nti, ac solemnem ben-
edictionem cum iisdem insignibus su-
pra populum in dicta ecclesia quan-
do episcopus, vel antistes, aut Sedis
apostolicæ legatus, vel Sanctæ Ro-
mance Ecclesiæ cardinalis præsens
non fuerint, vel si præsens, ad id
expressus accedat assensus, impen-
dere, ac largiri libere, et licite pos-
sint, et valeant, auctoritate Nostra
apostolica pro tui prudentia, et arbi-
trio imperiariis.

Derogatio con-
trariis.

§. 3. Non obstantibus quibusvis
apostolicis, ac in universalibus, provin-
cialibusque, et synodalibus conciliis
editis generalibus vel specialibus con-
stitutionibus, et ordinationibus, nec
non dicti hospitalis etiam juramen-
to, confirmatione apostolica, vel qua-
vis firmitate alia roboratis statutis, et
consuetudinibus, et naturis; privilegiis
quoque, indultis, et literis apostolicis

superioribus et personis sub quibus-
cumque tenoribus et formis, ac cum
quibusvis etiam derogatoriis deroga-
toriis, aliisque efficacioribus, effi-
caciis, ac insolitis clausulis, irri-
tantibusque, et aliis decretis in ge-
nere vel in specie, ac aliis in con-
trarium quomodolibet concessis, ap-
probatis, et innovatis; quibus om-
nibus, et singulis illorum tenores,
præsentibus pro plene et sufficienter
expressis, ac de verbo ad verbum in-
sertis habentes, illis alias in suo ro-
bore permansuris ad præmissorum
effectum, hac vice dumtaxat speciali-
ter, et expresse derogamus, ceteris-
que contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud s. Mariam
Majorem sub annulo piscatoris die
vigesima quarta martii millesimo
octingentesimo septimo, pontificatus
Nostri anno octavo.

CCCCXXXI.

Det. die
12 maii
1807
anno VIII.

Facultas concessa ex-vicariis genera-
libus ordinis fratrum ex-calcato-
rum sancti Augustini congregatio-
nis Portugalliae votandi in cunctis
electionibus faciendis in capitulo
generali, postquam in co-vicariatum
generalem gesserunt.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 4. Nuper Nobis exponi fecit
dilectus frater modernus procurator ge-
neralis ordinis fratrum ex-calcato-
rum s. Augustini congregationis Por-
tugalliae, quod ii, qui vicariorum
generalium titulo universæ præsent
congregationi prædictæ, post quam
tali perfuncti sunt munere, quod vi
constitutionum ad unum dumtaxat
præfuitur triennium, omni prorsus
desistunt per easdem constitutiones
jure suffragii in novis conitiis,
ubi tamen ratio postulare videtur,
ut intersint, ac sedent ad vocales
magis magisque edocendos de illor-
um idoneitate præcipua, quibus
administratio munerum per novas
debet electiones committi: quod qui-

Repositio pro
con.

dem, sicut ipse arbitrat, majori emolumento congregationi futurum, ita et congruum iudicat, aliquo eos, qui totius congregationis ferendo onere laborarunt, condigno praemio hac etiam in parte rependi. Quapropter exponens vicarios generales huiusmodi, tam qui dignitatem istam generalis vicariatus assecuti jam sunt, quam qui ad eam in posterum eveniunt, facultatem suffragandi in electionibus generalium comitiarum donari per Nos, ac insigniri vehementer exoptat, suaeque etiam congregationis nomine enixis precibus humilime flagitat.

Tenor excommunicationis.

§. 2. Nos igitur ipsum exponentem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, alisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrit huius tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, ut ex vicarii generales praememoratae congregationis omnes, et singuli, non modo praesentes, sed etiam futuri, postea nimirum quam generalem vicariatum in ea gesserunt, licet ex constitutionibus auctoritate apostolica confirmatis, nullum ipsis in generali capitulo votandi jus relinquatur, nihilominus posthac iure, facultate, ac praerogativa votandi in cunctis electionibus, quae in solo tamen capitulo generali fieri solent, ac debent, uti, frui, et gaudere in perpetuum libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus, et indulgemus.

Derogatio constitutionum.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dicti ordinis, et congregationis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; qui-

quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque: Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima secunda maii, millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno septimo.

CCCCXXXII.

Die, die
12 maii
1807
anno VIII.

Confirmatio decreti editi a sacra congregatione Rituum pro approbatione orationis, et lectionum recitandarum in festo beati Dominici de Val martyris.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 4. **P**ro parte venerabilium fratrum archiepiscopi, et episcoporum provinciae Caesar-Augustanae expositum Nobis nuper fuit, quod ipsi ad augendum b. Dominici de Val, martyris cultum, orationem, et lectiones proprias in festo ipsius martyris legendas exhibere Nobis fecerunt, sequentis tenoris, videlicet:

Expositio pro
-ssim.

In festo

B. DOMINICI DE VAL MARTYRIS

Oratio

§. 2. Deus, qui beato Dominico martyri innocenti vitae perpetuae praemium contulisti, concede, quaesumus, ut ejus meritis, et precibus fulti aeterna beatitudine perfui mereamur.

Per Dominium etc.

Oratio recitata in festo
b. Dominici
de Val.

In II. Nocturno

Lectio IV.

Lectio IV. in
secunda in No-
cturno.

§. 3. Inter innocentes pueros, quos per diversas Ecclesiae aetates sanguinem pro Christo fudisse constat, insignis memoria est pueri Dominici de Val, cujus haec sunt gesta martyrii in antiquissimis membranis descripta, et pia fidelium traditione comprobata. Caesaraugustae honesto loco natus in ipso vitae exordio praesagium futuri martyrii, et laureae obtinendae exhibuit; nam et crucem in humero dextro, et coronam in capite praefere visus est. Ejus rei consilii parentes natum omnibus pietatis officiis informandum, et literarum studiis imbuendum sedulo curarant. Verum ad septimum aetatis annum vix ille pervenerat, quam a perfidis Judaeis in odium fidei Christianae crudeliter occisus est. Quum enim eorum nonnulli ingenitum in Christum rabie commoti, magno proposito praemio Christianum puerum quaerent, in cujus corpore passionis Christi tormenta renovarent, inventus est aliquis ex eodem Hebraeorum genere, qui Dominicum clam subductum ipsis sisteret, et tamquam alter Judas venderet. Opportunum tempus, et secretum locum nacti impii Judaei innocentem puerum in crucis speciem extantum incredibili immanitate parieti clavis confixerunt, et tenerum latus gravi lanceae ictu perforarunt. Quo vulnere confossus martyrii lauream consequutus est anno Domini millesimo ducesimo quinquagesimo.

Lectio V.

Lectio V.

§. 4. Scelerati Judaei, ne tam crudele flagitium aliis manifestum fieret, exanimis corpusculum ad Iberi fluminis ripam alte defossuri clam terrae mandarunt. Verum Salvator Noster Christus Dominus, pro quo Dominicus passus fuerat gloriosam ejus passionem, diu occultum latere voluit. Itaque supra locum, in quo sacrae exuviae reconditae fuerant per aliquot noctes coelestia lumina coruscare visa sunt, quae a nautis vigilias ad urbis portum agentibus observata ingentem admirationem ingererant cum ipsis, tum reliquis ci-

vibus, qui ab eis de re tota admoniti, ad locum indicatum accedentes, corpus Dominici invenerunt, et illico ad aedem sancto Aegidio sacrari detulerunt. Deinde quum Deus illarum insignibus miraculis illustrare coepisset, antistes, et universus clerus, indicta solempni supplicatione, magna populi, atque omnium ordinum frequentia musicis concentibus, plurimisque cereis accensis ad ecclesiam sancti Aegidii conveniunt, et innocentem martyrem pie venerati, ejus corpus debito cum honore extrahentes per alias civitatis ecclesias circumtulunt. Quod quum ab omnibus magno plausu exceptum fuisset, deinde ad ecclesiam cathedrali translatum fuit, ibique publico cultui expositum.

Lectio VI.

Lectio VI.

§. 5. Aliis gratiis, quas misericors Deus meritis, et intercessione servi sui impertiri dignatus est annuere, est mirabilis conversio illius Judaei, qui cum dolo circumventum subripuit, et aliis suae gentis hominibus tradidit occidendum, qui tanti sceleris poenitens, ejusmodi perfidia hebraica christianam religionem amplexus est. Quibus prodigiis cultus innocentis sancti martyris mirum quantum auctus, propagatusque fuit, instituta etiam artis agrariae cultorum antiquissima societate, cujus initii memoria non extat, quae ejus titulo, et patrocinio gloriatur. Eundem innocentem martyrem pueri clerici, qui in cathedrali sede s. Salvatoris cantui, et ministerio altaris inserviunt tamquam patronum, et collegii sui olim alumnorum peculiari cultu prosequuntur: nam et pictae tabulae vetustae eam ejusmodi habitum clericali indutum exhibent. Ad sacellum vero, in quo ossa ejus servantur, religionis, et venerationis causa frequens populi multitudo quotannis pridie kalendas septembris confluit. His permotus Pius septimus pontifex maximus diem ejus festum missa, et officio proprio celebrari benignè indulxit: « Successive obtinuit et rescriptum sequentis pariter tenoris; scilicet »

§. 6. Santissimus Dominus Noster Pius VII. pontifex maximus suppliciter

Approbatio
congregationis
sacrorum
Rituum.

caute r. p. d. Dionisio Bardaci de

Azzara ecclesiae cathedralis Caesar-Augustanae concanonico, et sacrae rotae Romanae auditore nomine reverendissimi archiepiscopi Caesar-Augustani Indiarum patriarchae, et aliorum Romanorum episcoporum Caesar-Augustanae provinciae, nec non capituli, et magistratus ecclesiae cathedralis, et civitatis Caesar-Augustanae, referente r. p. d. Hieronymo Napolione fidei promotore, benigne indulset, ut in posterum, in officio, et missa de communi beati Dominici de Val pueri martyris sancti nuncupati legi possint superscriptae oratio, ac lectiones II. nocturni propriae ab eminentissimo, et reverendissimo domino cardinali de Somalia Sanctitatis suae in urbe vicario, sacrarumque Rituum congregationi praefecto, et a praedicto promotore fidei revisae. Praeterea indulset, ut quotannis etiam in posterum idem officium cum missa de communi cum memoratis oratione, et lectionibus II. nocturni propriis recitari possit ritu duplici minoris ab utroque clero reliquarum civitatum, et diocesum provinciae Caesar-Augustanae in die non impedito officio novem lectionum semel fixe a singulis ordinariis in propria dioecesi destinando. Die 28. februarii 1807.

Loco Signi

Julius Maria cardinalis de Somalia S. R. C. praefectus

I. De Carpineo S. R. C. secretarius.

Confirmatio
apostolica.

§. 7. Cum autem sicut in eadem expositione additum erat, quo praesertim rescriptum firmiter subsistat, et servetur exactius, apostolicae Nostrae confirmationis subsidio muniri vehementer desideretur; Nos ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis si quas forte incurrerint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, idem rescriptum, et singula in eo contenta, et expressa auctoritate apostolica, tenore prae-

sentium confirmamus, et adprobamus, illique inviolabilis, ac perpetuae apostolicae firmitatis robur adjicimus, atque omnes, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper in eo quomodolibet intervenerint, supplementis, et sanamus.

§. 8. Decernentes ipsas praesentes litteras firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et sanctae Sedis nuncios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 9. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non civitatum, et diocesium dictae Caesar-Augustanae provinciae consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus et personis sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatoris die decima secunda maij millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

Clavice subla-
ta et decre-
tum irritum.

Derogatio om-
nium.

Det. die
24 martii
1807

CCCCXXXIII.

anno VII.

Homilia habita in solemnī canonizatione sanctorum Francisci Caracciolo, Benedicti a sancto Philadelphio, Angelae Merici, Coletae Boilei, et Hyacinthae Mariscotti, inter missarum solemniam in basilica Vaticana die xxiv. maii 1807.

Venerabiles fratres
ac dilecti filii

Magno Nobis est, et magno item vobis gaudio esse confidimus, venerabiles fratres, dilectique filii, quod pater misericordiarum, et Deus totius consolationis dederit Nobis, ut sanctorum albo, quos universa per terrarum orbem veneratione Ecclesia, duos viros, ac tres mulieres adscriberemus, sanctos videlicet Franciscum Caracciolum, Benedictum a s. Philadelphio, Angelam Mericiam, Coletam Boilei, atque Hyacintham Mariscottam, quinque sacros heroes, quos jamdiu de agone iustitiae, in quo decertarunt devictis hostibus reversos (1), sine suo civitas coelestis exceptit. Sponsa enim Christi Ecclesia, assueta iam inter persecutiones mundi, et consolationes Dei peregrinando procurare (2); habet in ista gloria servorum Dei, unde consoletur se in his diebus afflictionis suae. Deussiquidem, qui cum ipsa omnibus diebus usque ad consummationem saeculi se futuram spondit, eamque veluti civitatem supra montem ita constituit, ut abscondi nullo umquam tempore possit (3), et tamquam fulgidissimam lucernam in candelabro posuit, ut nisi contra illam oculos claudant (4), omnibus luceat; servorum suorum sanctitatem digito omnipotentiae suae identidem manifestare

non desinit, ut, etiam ex hac divina, eique uni propria ac peculiari sanctitatis nota, eam esse solam, et agnoscant, et fateantur omnes, in qua vera fides, vera peccatorum remissio, vera salutis aeternae spes reperiatur. Interea dum inimici ejus convenientes in unum adversus eam meditantur inania, dicentes, quando morietur et peribit nomen ejus? ipsa novis coronata triumphis militum suorum, quos jam coelis insernit, permanet gloriosa praedicans brachium Domini omni generationi superventurae (5). Magnus Dominus et laudabilis nimis, qui dum tantis Ecclesia sua quatitur tempestatibus, nec quiescit ventus contrarius, idest adversans ei diabolus qui impedire nititur, ne perveniat ad quietem, nos admonere non desinit, majorem esse illum, qui interpellat pro nobis, et in ista nostra fluctatione, in qua laboramus, dat nobis fiduciam veniens ad nos, et confortans nos (6), ut non obliviscamur, coelo, et terra transeuntibus, nunquam transitura esse verba promissionis divinae, qua pollicitus est, portas inferi adversus Ecclesiam minime praevalituras. Neque vero non singulari etiam sit Dei providentia, ut hoc potissimum tempore, abundante utilitatis, vobis suppeditentur patroni, qui in tempore iracundiae sunt reconciliatio, et, charitate multorum refrigerante, ardentes quinque istae splendidaeque lucernae super candelabrum ponantur, ut luceant omnibus, qui in domo sunt. Lucent siquidem sancti virtutibus suis nova quotidie nobis proponentes, quae imitemur, exempla; lucent ostendentes nobis, quas ipsi persecrati sunt vias, ut easdem et nos persequamur, spesque etiam nostra immortalitate plena sit; lucent in ea, quam ipsi a

(1) Ven. Beda serm. in fest. sanctorum omnium.

(2) S. Aug. l. 18. de Civ. Dei cap. 51. num. 2. opp. tom. 7. col. 554. edit. Maurin. Paris. 1679.

(3) S. Aug. lib. 2. contr. liter. Petilian. cap. 104. opp. tom. 9. col. 295. edit. ejusd.

(4) S. Aug. tract. 2. in Jo. num. 8. et 9. tom. 5. par. 2. col. 504.

(5) S. Aug. serm. 2. in ps. 70. n. 42. tom. 4. col. 742.

(6) S. Aug. serm. 75. de verb. evang. Matth. al. 22. de div. c. 5. n. 4. tom. 5. col. 412.

Deo consequuti sunt, scientia sanctorum nos jugiter erudientes. Ad haec porro sanctorum scientiam potissimum pertinent verba illa, quibus Christus, cum ascendisset in montem, atque ad eum discipuli accessissent, eosdem alloquutus est: beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum coelorum. Sunt autem pauperes spiritu humiles (1), et timentes Deum, atque illa beata paupertas est, ut inquit s. Leo praedecessor Noster (2), quae rerum temporalium amore non capitur, nec mundi opibus augeri appetit, sed coelestibus bonis dilesere concupiscit. In hac scientia mirum in modum praestantes quinque Ecclesiae filius hodierna die veneramur, qui propterea non modo amplissimum illud praemium regni coelorum, quod iis omnibus, qui pauperes spiritu futuri essent, promisit Dominus Noster Jesus Christus, sunt consequuti; sed et inter amicos suos ad coenam nuptiarum agni vocatos a Deo electi sunt, qui superiori loco dignissimoque recenterent. Ex breviario namque eorum vitae, rerumque gestarum, quod in omnium manibus versatur, intellexistis profecto quo omnes ardore aetam mandatorum Domini viam quae ducit ad vitam, ingressi fuerint, et quam feliciter consummarint; quantum a mundi illecebris abhorruerint, terrenasque omnes res pro nihilo habuerint, quantum contra laboraverint, ut divites fierent, in bonis operibus, sibi (3) thesaurizarent thesauros in coelo, uli neque aerugo, neque tinea demolitur. E saeculi fluctibus ac tempestatibus in tutum recepti, factis altissimis humilitatis fundamentis, magnam construxerunt aedificium sanctitatis. Fuit eorum castitas illibata, paupertas arctissima, profunda humilitas, obedientia promptissima, aspernata potentia, in Deum charitas ardentissima, conversatio prorsus coelestis. Eorum vero aliqui perfe-

ctionis studium illud, quo flagrant, per salutaria instituta propagare, et pereunte esse capientes, novis praclarisque ordinibus auxerunt Ecclesiam Dei.

Oh vere beata Mater Ecclesia, quam sic honor divinae dignationis illuminat, ut nunquam aut extingui, aut languescere flagrantem illam in Deum, atque homines charitatem sit passa, qua a primis saeculis incensi fideles, terrenis omnibus addictis, evangelicae perfectionis statum amplexi sunt, quaeque excitati sanctissimi homines Basilii in primis, et Benedictus (quo Nos patre gloriamur, et cujus instituto ab adolescentia Nostra addicti fuimus) admirabiles illas regulas tradiderunt, quibus in Oriente, et Occidente monachi regeantur. Nam inde usque ad nostra tempora et alios spiritu Dei plenos identidem suscitavit, quorum opera, et studio sacrae illae societates instituerentur, in quas divina aspirante gratia adsciti homines, abjectis omnibus saeculi curis, in id solum incumbere, ut christianae charitatis perfectionem, quae legis plenitudo est, facilius ac tutius consequerentur: divina id accidit voluntate, quandoquidem hanc perfectionis et sanctitatis professionem, cuius servator ipse Noster Christus Dominus, traditis evangelicis consiliis, auctor fuit, in Ecclesia sancta sua perpetuo voluit conservari, unde novum, et valde conspicuum sanctitatis ejus accresceret argumentum: Eo quis non miretur (4), et praedicet, qui contemptis et desertis mundi huius illecebris, in communem vitam castissimam sanctissimamque congregati, simul aetatem agunt viventes in orationibus, in lectionibus, in disputationibus, nulla superbia tumidi, nulla pervicacia turbulenti, nulla invidia lividi; sed modesti, verecundi, patienti, concordissimam vitam, et intentissimam ad Deum, gratissimum manus ipsi offerunt, a quo ita posse

(1) *S. Aug. de serm. d. in monte secund. Matth. lib. 1. num. 3. opp. tom. 3. par. 2. col. 166.*

(2) *Serm. 93 cap. 2. tom. 1. col. 568. edit. Baller. venet. 1753.*

(3) *Matth. vi. 20.*

(4) *Aug. lib. 1. de mor. eccl. cap. 5. num. 67. tom. 1. col. 710.*

meruerunt? Quis praeterea non fateatur, incredibiles utilitates ex coenobitarum coetibus tum in Ecclesiam Dei, tum in civilem etiam societatem mansisse? Eorum siquidem doctrina, praedicatione, et exemplo informati populi, acceptabiles Deo facti sunt; eorum meritis, precibusque aversa saepissime ira Dei, eorum opera adiuti in pascentibus gregibus antistites, clericique, haereseos compressae, levati infirmi, captivi, vel propriae libertatis jactura e servitute redempti, pauperes evangelizati, informata juvenus, instituti clerici, excoltae litterae, scientiae, abque artes servatae sunt. Ex omnibus vero regularium societatibus unaquaque in vocatione sua permanens, qua vocata fuit a Deo, in aedificationem jugiter corporis Christi ita concurrat, ut, ob id potissimum, mira varietate circumdata, veluti reginam, in vestitu deaurato, Christi sponsam Ecclesiam a dextris Christi adstantem dicere possimus. Sint haec omnibus proposita, ut rectum possit esse iudicium de instituto, vitaeque regularium, ac, ne quis decipiat, ut inquit apostolus (4), per philosophiam, et inanem fallaciam secundum traditionem hominum, secundum elementa mundi, et non secundum Christum. Nova nunc gloria, et splendore illustant regulares ordines praecleara merita, et eximiae virtutes horum coelitus, qui omnes regularem vitam amplexi fuerunt, ac viventes laborarunt (2), sicut boni milites Christi Jesu, vitaeque functi (5) a Domino acceperunt retributionem haereditatis. De eorum triumpho gaudent angeli, coelitesque omnes, suaeque miscet gaudia cum Ecclesia triumphante terrestris filia Sion.

Nos igitur, venerabiles fratres, ac dilecti filii, laetitia exultare oportet, solemneque diem in conspectu altaris Domini celebrare. Sed nostra erit laetitia triumphanti, ac militanti Ecclesiae acceptior atque jucundior, si, quae tantis a nobis ornantur laudibus, tanquam justam habent venerationem nostram, etiam factis et

actionibus imitemur. Cum enim Deus insignia nobis sanctorum, qui iisdem ac nos fuerunt infirmitatibus, praevisque cupiditatibus obnoxii, proponit exempla, ostendit quo pacto et oes absolutissimum illud virtutum omnium exemplar et fontem totius sanctitatis Jesum Christum, quem tam egregie illi in se expresserunt, pro modo facultateque nostra imitari possimas, ut conformes effecti imaginem filii Dei, ad societatem eorum gloriae, adjuvante Domino, perveniamus. Habentes igitur eundem spiritum fidei (4), eundem patrem Deum (5), eundem mediatorem Dei, et hominum Christum Jesum, qui clamat (6): Estote perfecti, sicut et pater vester coelestis perfectus est; hoc laboremus, hoc agamus, ut omnes curas cogitationesque nostras ad hanc normam dirigamus, atque ita ad eum, ad quem hi quinque sancti pervenerunt, finem feliciter perveniamus. Hi jam (7) de sua immortalitate securi, ac de nostra saluto solliciti, Deum pro nobis assidue precantur, nosque ejusdem, quae ipsi fruuntur, gloriae participes fieri vehementer cupiunt. Fac igitur (8), ut veniat super nos misericordia tua Domine, atque, ut (9) in via testimoniorum tuorum delectemur, sicut in omnibus divitiis per preces et merita sanctorum tuorum Francisci, Benedicti, Angelae, Coletae, Hyacinthae; et quemadmodum eos spiritu sancto tuo replevisti, ita et nos eodem spiritu repleamur, et sancti paracliti gratia robaremur per Jesum Christum filium tuum dominum nostrum, cui pariter ac tibi, et eidem Sancto Spiritui sit gloria, honor, obsequium, imperium per omnem aeternitatem.

(4) *Ad coloss. II. 8.*

(5) *II Timoth. II. 5.*

(6) *Coloss. III. 24.*

(4) *II. ad cor. IV. 15.*

(5) *I. ad Timot. II. 5.*

(6) *Matth. V. 48.*

(7) *Cyprian. de mortalit. in fine pag. 446. edit. Amstelod. 1700.*

(8) *Ps. 118. 41.*

(9) *Ibidem 44.*

Die die
24 madi
1807
anno VBL

CCCLXXXIV.

Canonis sanctae Coletae Boilei virginis reformatricis ordinis sanctimonialium sanctae Clarae.

Pius episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam

Proemium.

§. 4. Sponsam Christi Ecclesiam vidit in spiritu regius psaltes a dexteris ejus adstantem veluti reginam in vestitu deaurato circumdatam varietate. Vere enim virtutum omnium gemma, quae nonnisi in catholica succrescunt Ecclesia, pretiosam, ornatissimamque vestem ejus efficiunt; diversaeque sanctitatis species, quae in membris ejus effulgent, vestem ipsam mira circumdant, atque exornant varietate. Sunt haec in primis invicta martyrum fortitudo, constans poenitentium perseverantia, modesta viduarum pietas, intacta virginum pudicitia, multiplicesque aliae aliorum fidelium virtutes, quibus hominum certamen certantes, et cursum suum consummantes, demum ad coelos in aeternum cum Christo evolvant regnaturi. Sed quoniam quo infirmior est pugnantis conditio, et imbecillior sexus, eo majus est vincens meritum, decet sane, ut nostra etiam crescant gaudia, dum dives in donis suis Deus, coelestis gratiae prodigia in virginibus, licet minus firmis sint viribus, ostendere non cessat, et frigescentem mundum perspicuis sequioris sexus exemplis ad perfectam charitatem, virtutisque culmen per omnes aetates excitat, atque impellit.

§. 2. Elsi autem prudentum virginum choro omnes virgines illae adnumerandae sint, quae sub regularis disciplinae suavi iugo non secundum carum ambulantes, sed spiritu facta carnis mortificantes, uni sponso Christo placere studuerunt; peculiaribus tamen laudum proconiis digne sunt illae, quae supra sexum fortes, divinoque spiritu ferventes, ad novam aliquem sanctimonialium ordinem condendum, aut, quod proximum est, antiquum jam conditum ad veteres leges, sanctioremque vivendi formam revocandum animum adplicuerunt;

arctamque vitae spiritualis semitam, quam ipsae avidae arripuerunt, et feliciter cucurrerunt, aliis tenendam, et secuturis temporibus continuandam actionum quoque suarum exemplis praemonstrarunt.

§. 3. Inter has saeculo decimo quinto ineunte insigniter excelluit praeclearissima virgo benta Coleta, quae cum in tenera aetate se, suamque voluntatem cum terrenis omnibus oblectamentis Deo in holocaustum obtulisset, divini amoris igne inflammata, charitate in proximos flagrans, ut consilia evangelica plenius exequeretur, tertio ordini s. Francisci nomen dedit, ejusque regulam professam est. Dum in salutem animae suae impense incumberet, omnesque perfectionis religiosas virtutes in se exprimeret, corpus jejuniis, atque asperimis afflictationibus maceraret, omnia ad gloriam Dei ageret, et referret, a spiritu Sancto, qui ubi vult spirat, non obscuro instinctu ad reformationem ordinum s. Francisci se vocari sensit. Illa quidem prae humilitate tantum onus subire detrectabat, sed prodigiis coelestibus incitata reformationem inchoavit, brevique ad optatum exitum perduxit. Postremo plena meritis, et virtutibus, supernisque donis locupletata aeternam gloriae repromissionem de manu sponsi Christi recipere meruit. Quae, cum oh ingentem sanctitatis opinionem statim post obitum venerationem, cultumque publicum adeptam sit, discussis, perpensisque omnibus, quae ad constitutionum pontificiarum praescriptum, consuetudinemque receptam ad exanien revocari debet, cultu nempe publico legitime b. Coletae exhibitio, et continuato, heroica ejus vitae sanctimonia, miraculis demum ejus ope a Deo impetratis; ad decus, et utilitatem Ecclesiae catholicae, cui nullis meritorum Nostrorum suffragiis, sed divina tantum dignatione praesidemus, maximo opere pertinere arbitramur, ut b. Coletae, in qua benignissimus Deus divitias bonitatis suae copiosissime effudit, et luculentissime manifestavit, sanctitatem in militanti Ecclesia venerandam, imitandamque declaremus. Igitur in consilium adscitis venerabilibus fratribus Nostreis S. R. E. cardinalibus, praeterea patriarcha, archiepiscopis, et episcopis in Romana curia existentibus

Gregorio lau-
des, procla-
mamus vir-
ginis.

Die praesentis
vixit re-
gularis.

bus, suumque assensum praestantibus, post imploratam coelestis luminis opem, b. Coletam in sanctarum virginum numerum, ac caetum regulinum; eamque ab omnibus christifidelibus pie colendam, sanctaeque honorandam statuimus, et decrevimus: in qua scilicet tuta exempla ad morum emendationem, et solida praesidia ad pacem, tranquillitatemque populorum obtinendam reposita esse confidimus.

§. 4. Corbiae in Picardia dioeceseos Ambianensis piis, honestisque parentibus nata est ancilla Christi idibus Januarii anno Domini MCCCXXX. Ab ipsa infantia eximia sanctitatis praecluit iudicia: ludos enim ejus aetatis proprios, et mundi illecebras respiciens, orationi, et rerum coelestium assidue vacabat contemplationi: iis vero adeo oblectabatur, ut jure elogium sit illud promerita, quo sacrae literae Tobiam prosequuntur, quod cum esset junior, nihil tamen puerile gressit in opere. Deinde eas sibi vivendi leges indixit, ut pane et aqua contenta, vilicio, ferreisque flagellis intempesta nocte uteretur, minime sibi passa somnum irrepere, nisi brevissimum, qui fractas vires vix reficeret. Miserorum inopiae sublevandae sic ab ineunte aetate assueverat, ut jure cum Job posset dicere: ab infantia mea crevit mecum miseria, et de utero matris meae egressa est merum. Summam siquidem in aegrotos benignitatem, ardentissimamque in egenos charitatem exercebat, infima quaeque ministeria sibi demandari semper studuit, et quidquid aut cultui supererat, aut victui, in pauperes erogatum voluit. Facultatibus deinde suis in pauperes distributis, tacta solitudinis desiderio in eremum secessit, ubi a daemonibus frequenter lacessita, ac lacerata vulneribus, orationi tamen sic instabat, ut interdum in extasis rapta angelorum visione, et colloquio frui crederetur. Tum tertii ordinis s. Francisci regulam professis cruciatibus, quibus corpus suum affligebat, licet nihil jam addi posse videretur, adjuvit tamen plurimum: nudis semper pedibus, etiam hyemis tempore, incedens, jejunium continuus corpus pene conficiens, coelestem plane vitam aggressa est, id unum prae oculis habens, nihil ut

unquam nisi ad Dei gloriam loqueretur, ageret, meditaretur. Hinc uberes gesticulis animi voluptates, et deliciae: hinc vocis, et suspiria, quibus interius rharitatis ardor foris erumpebat: hinc admirabiles mentis excessus; quibus, spiritu sacrum corporis elevante, sublimis a terra in coelum rapi videbatur.

§. 5. Tot virtutibus instructa, totque supernis clarissimum donis cumulata beata Coleta, cum aliquando vehementer Deum pro peccatorum conversione precaretur, divinum oraculum accepit, futurum, ut iniquorum correctio, quam desiderabat, per reformationem ordinum s. potre Francisci institutorum, adimpleretur. Haesit ad haec humillima virgo, serio monitum coeleste secum reputans, et in eo expendendo noctes, diesque insistens, verita, ne praestigis a daemone illuderetur. At cum divinae voluntati prae magna animi sui demissione nimium reluctaretur, oculorum et linguae usum amisit usquequid ei sese plenissime subiecit. Itaque divino afflata spiritu, et coelitus edocta de necessariis ad reformationem suscipiendam, nulla interposita mora sibi media comparare studuit, quibus demandatum opus exequeretur. Obstant quidem, quominus facultatem opportunam obtineret, juvenilis simulacra Dei aetas, humilis ejus conditio, et summa instituti, quod revocare cupiebat, austeritas. Non sine tamen prodigio omnia vicit impedimenta, et non solum voti compos facta est, verum etiam reformandarum monialium abacta ex obedientia fuit constituta. Itaque omnem curam, omnemque cogitationem suam in id intendit, ut quod a Deo jussa erat perficere, diligentissime compleret. In Sabaudia, quo maxima de ejusdem sanctitate jam opinio pervaserat, arduum opus incoepit anno MCCCXVII. Quam multas vero reformationis initio, et quam acerbas injurias, calumniasque pertulerit eam ab aliis, tum ab illis ipsis, qui ei faverant, haud facile dictu est. Neque enim eam solum ut veneram, sortilegam, et daemonum invocatricem traderebant: sed osque adeo detractationibus impetere ausi sunt, ut alio commigrare coacta foret. In tanta rerum perturbatione, et asperitate nihil de gradu heroicae forti-

Quomodo coram superioribus reformationis regulam observantiam ordinis a se petebat.

De ejus oratione et vita ceptum.

tudinis, constantiaeque ancilla Christi dejecta, comprobavit, quam vere sit dictum, justum non contristare quidquid acciderit. Contumeliis enim, et impudentissimis lacessitis conviciis, ita sese gerebat, ut in iis quam maxime delectari videretur: cujus admirabili patientiae singularem aliquam vel in terris mercedem Deus rependit. Cum enim gravi, et periculoso morbo premeretur, Beatissimae Virginis ope, cujus adspectu, alloquio fertur recreata, convaleuit. Praeterea reformationem suam, divino numine adjuvante, brevi propagatam vidit, ad ducto sanctimonialium ubique numero, et compluribus per diversas provincias constructis monasteriis.

De ejus huiusmodi.

§. 6. Quadraginta annorum spatium h. Coleta ad divini nominis exaltationem summo ronatu adlaboravit, sed ita tamen, ut in semetipsa magnam construxerit virtutum fabricam, quae eo erat excelsior, quo de fundamento profundioris humilitatis eugitaverat. Divinis clarissimis liberaliter locupletata singularibus populorum, magnatum, principum laudibus celebrata, ea tamen erat animi demissione, ut communi luce se indignam diceret, et haberet. Cum invita, ac reluctans praefecturam omnium reformationum monialium accepisset, ac proinde tamquam a Domino super familias suas constituta, universis praecisset, nihilominus omnium se infimum nominabat. Eminebat praeterea in ea talis vitae severitas, quae vix credi potest; incensissimus in Deum, et proximos amor; in ministeriis assiduitas admirabilis sine ulla vigiliarum, laborumque remissione. Ut leges praescriptas moniales accuratissime observarent, diligentissime studebat; sed nihil habuit autiquius, quam ut quidquid verbo docuerat suo ipsamet firmaret exemplo. Comis, blanda, facilis, omnes materna sollicitudine complectebatur. Cum vero virtutum, et miraculorum fama Italiam, Galliam, Germaniam, aliasque regiones pervagata esset, innumerabiles undique confluebant gentes, ut ejusdem precibus spirituales gratias a Deo obtinerent. Viri etiam virtute, et doctrina conspicui eandem conveniebant, ut de obscuris, subtilibusque quaestionibus, deque rebus ad christianam perfectionem

spectantibus interrogarent; quos inter sanctus Vincentius Ferrerius, qui relictis Aragonia ad eam venit, tamquam ad omnis sanctitatis magistrum, Christianaeque perfectionis exemplum.

§. 7. Sexagesimum sextum aetatis suae annum Dei ancilla compleverat, cum ad coelestes sponsi nuptias se vocari praescius, ut plena lampas intraret, salutaris suavitatis hostiae desiderium, quo summo opere tenebatur, ardentissime adeo explevit, ut charitatis flamma in ore, atque oculis clare emicante, filiarum adstantium pietatem miris modis accenderit. Tum doloribus Dominicae passionis contemplandis intenta, manibus, pedibusque in Christi crucifixi similitudinem positus, ad divini sponsi amplexus inter plaudentes angelorum choras evolavit Gaudavi die vi. martii anno millesimo quadagesimo septimo. Demortuae is color erat, ea species, ut jucundiorum conspectum redderet, quam cum viveret. Illius vero mortis rumore ad Corbieenses, finitimasque regiones alato, effusa undique multitudo occurrit, spectatissimi omnium ordinum viri, matronae, proceres, sacerdotes, praeterea surdi, muti, paralytici, aegroti cujusque generis spem certam sanationis in famulae Dei intercessionem reponentes: qui omnes una voce clamabant, dignam esse Coletam, quae coelitus numero adderetur. Statim igitur ab ulitu cultum publicum obtinuit, quem apostolica Sedes amplavit, missam, et officium in illius honorem pluribus ecclesiis ordinis ab ea reformati indulgens.

§. 8. De huiusmodi cultu publico cum in congregatione cardinalium sacris ritibus praeposita quaestio esset agitata, communi consensu iudicatum fuit, tam praeclearis rationum momentis eum imitti, ut commissio causae canonizationis ejusdem beatae jure meritoque posset admitti. Huic iudicio die septima septembris anni millesimi septingentesimi trigésimi noni prolato recol. mem. Clemens pp. XII. praedecessor Noster subinde annuit, commissionemque signavit. Die vero xxiii. januarii anni sequentis MDCCXL. eadem congregatio, causa diligenter discussa, rescripsit, constare de cultu ab immemorabili tempore praedictae beatae

De ejus obitu, et fama sanctitatis per totam diffusa.

Approbatio cultus habitus in nova congregatione Ratis.

exhibito, seu de casu excepto a decretis fel. rec. Urbani VIII. pariter praedecessoris Nostri ex indultis apostolicis: quod rescriptum, cum interea laudatus Clemens XII. obiisset, pia mem. Benedictus XIV. iidem praedecessor Noster die xxvi. augusti ejusdem anni suo oraculo confirmavit. Tunc locus factus fuit exanimi de heroica virtutum praestantia, et in congregatione sacrorum Rituum ordinaria die xvii. augusti anni MDCCCLXXI. cardinales consentientibus suffragiis responderunt, ita de virtutibus theologicis ac cardinalibus, earumque adnexis constare, ut ad quatuor miraculorum discussionem posset deveniri. Quam sententiam fel. rec. Clemens XIV. pariter praedecessor die xxiv. ejusdem mensis et anni ratam habuit atque approbavit. Igitur quatuor prodigiosae sanationes, quae, b. Coleta intercedente, contigisse ferebantur, propositae fuerunt, ut in tribus congregationibus de more discuterentur. Post primam congregationem postulatorem ipsi unam ex quatuor istis sanationibus seposuerunt: tres reliquas ejusdem memoriae Pius VI. Noster item praedecessor die xii. augusti anni millesimi septingentesimi octogesimi primi inter vera miracula, vique naturae superantia, recensendas esse decrevit, et rite recensuit. Trium horum miraculorum primus contigit in sorore Rosa Croes, quae ab inveterata impotentia admodum, orta ex transversa, et complicata fractura rotulae sinistri genu, ejusque mala coagmentatione, momento temporis convaleuit. Alterum experta fuit soror Maria Theresia Smidt tertiaria ordinis sancti Francisci, quae a tumore ulcerato in epigastrio sinistro, aliisque pessimis aegritudinibus repente sanata est. Tertium miraculum fuit subita sanatio fr. Romani de la Motte laici professi ordinis rectorum sancti Francisci, a phthisi pulmonari confirmata, et antiquata, viribus penitus restituta.

Dispensatio a
quarto miraculo.

§. 9. Jam vero, cum postulatorem intelligerent, plurima huic causae favere pro obtinenda dispensatione a quarto miraculo, supplices preces eidem Pio VI. antecessori Nostro obtulerunt, qui, exquisita sententia particularis congregationis ad hunc effectum a se deputatae, inspectisque peculiaribus ejusdem causae circum-

stantiis, die xxi. aprilis anni MDCCXC. petitam dispensationem concessit. Post haec ab universa sacrorum Rituum congregatione quaesitum est, num tuto in canonem sanctorum b. Coleta referri posset. Et si autem congregatio ipsa minime de hoc dubitaverit, tamen laudatus Pius VI. diuturnas ad Deum interposuit preces, ut viam veritatis agnosceret, atque ita demum die xv. augusti ejusdem anni MDCCXC. definivit, ad solennem b. Coletae canonizationem quodcumque procedi posse. Et ille quidem in votis habuit rem tantam perficere: sed difficillima, quae consecuta sunt, tempora tam piis desideriis obstituerunt. Nos vero, qui Domino sic disponente eidem in pastoralis catholicae Ecclesiae regendae munere successimus, aequitati, et rationi congruere censuimus, ut, quae pie, et religiose inchoata sunt, debitum sortiantur effectum, existimantes etiam, et sperantes, multiplicatis intercessoribus esse obtinendum, ut Deus misericordiarum in Nos propitius respiciat, atque a tot tantisque, quibus undique premimur, calamitatibus Nos eripere tandem dignetur.

§. 10. Quamobrem exemplis, et vestigiis praedecessorum Nostrorum inhaerentes, brevem relationem vitae, virtutum, cultus, et miraculorum b. Coletae ex authenticis sacrae Rituum congregationis monumentis religiose depromptam formis imprimi mandavimus, quam legere, et perpendere possent omnes et singuli, qui sententiam suam in hac causa dicturi essent. Tum in consistorio secreto habito coram Nobis die xxiii. proxime elapsi mensis martii, postquam dilectus filius Noster Julius Maria tituli s. Mariae supra Minervam S. R. E. presbyter cardinalis della Somaglia nuncupatus sacrorum Rituum congregationis praefectus, merita et conditiones causae diligenter exposuit, omnes venerabiles fratres Nostri S. R. E. cardinales, qui praesentes aderant, tempus jam esse, ut solennia canonizationis decernerentur, unanimi suffragio pronuntiaverunt. Successit publicum consistorium die xx. superioris mensis aprilis a Nobis convocatum, in quo dilectus filius Augustinus Valle consistorialis aulae Nostrae advocatus pro praedictae b. Coletae canonizatione accuratam, et luculen-

Processus adhibitus pro canonizatione

tam orationem habuit, precesque tum veteres, tum novas, praesertim nomine universae rectorum, et monialium clarissimarum familiae Nobis exhibuit. Itaque in semipublico consistorio die xiv. vertentis maji congregato non modo S. R. E. cardinales, sed etiam patriarcham, archiepiscopos, et episcopos, quorum multi in hanc urbem Nostram ex diversis Italiae partibus a Nobis acciti convenerant, ut tam arduum negotium consiliis suis juvarent, reiue majestatem praesentia sua cohonestarent, de more congregavimus suffragia omnium et singulorum excepturi pro canonizatione b. Coletae, et aliorum quatuor beatorum; nimirum Francisci Caracciolo, Benedicti a sancto Philadelphia, Angelae Mericiae, et Hyacinthae Mariscotti. Facile universi in eam sententiam consenserunt, ita de eximia sanctitate ancillae Dei Coletae, ac de signis, et prodigiis ejus intercessionem editis, ex legitimis sacerdotum Rituum congregationis actis constare, ut iure illi supremi venerationis honores haberentur decreto Nostro promulgandi; idque ut perficeremus, vehementer supplicarunt: de quibus omnibus publica instrumenta confici mandavimus: sententias quoque chirographo singulorum subscriptas colligi praecepimus in Sanctae Romanae Ecclesiae tabulario asservandas.

Preces publicae indicant ad opem a Deo petendam.

§ 41. Omnia feliciter processerant, nihilque omnino necessariae diligentiae praetermissum videbatur; sed novas adhuc preces ad Deum pro rei gravissimae magnitudine fundere decrevimus, ac proinde, praeter indictos per urbem generalium jejuniurum dies, humillimas, et assiduas Nostras cum publicis orationes conjunximus, in conspectu Altissimi deprecantes, ut spiritu intelligentiae replet Nos, quo in tanto opere exequendo ejus voluntatem tuto perficere possemus.

Commissio

§ 42. Denique hac die dominica vigesima quarta maji, qua solemne festum sanctissimae Trinitatis peragitur, expletis jam omnibus, quae sacris constitutionibus, et Sanctae Romanae Ecclesiae consuetudine perficienda erant, ad basilicam principis apostolorum in Vaticano, apparatu splendido, et religioso, qualis domum Dei decet, ornata, suppli-

cationis sollemni ritu processimus, praecedentibus ex ordine omnibus cleri saecularis et regularis ordinibus, omnibusque Romanae curiae collegiis, ibique cum S. R. E. cardinalium, patriarchae, archiepiscoporum, et episcoporum venerabili corona iteratas preces, quas dilectus filius Noster Innocentius Didacus tituli sancti Augustini S. R. E. presbyter cardinalis Caracciolo nuncupatus, postulationum pro obtinenda canonizatione procurator constitutus, ter Nobis exhibuit, pro b. Coletae glorificatione supplicans, libenti animo admisimus. Itaque implorata prius per litanias sanctissimae Triadis miseratione, nec non Deiparae, coelestium spirituum, et sanctorum omnium intercessione, decantato etiam speciali hymno, quo Spiritum Paraclitum rogamus, ut lucis suae radium coelitus emitteret, ad honorem sanctae et individuae Trinitatis, ad exaltationem fidei catholicae, ad religionis Christianae incrementum, et ad Divini cultus decus, auctoritate Domini Nostri Jesu Christi beatorum apostolorum Petri et Pauli, ac Nostra, divina ope saepius implorata, ac de praedictorum S. R. E. cardinalium, patriarchae, archiepiscoporum, et episcoporum in urbe existentium unanimi consilio, et sententia, beatam Coletam Boilet reformatricem ordinis sanctae Clarae, splendore virtutum praestantem, donis supernis cumulatissimam, signisque, et miraculis post obitum illustrem, sanctam esse decrevimus, et in sanctorum virginum numerum adscripsimus, et tanquam sanctam honorandam, invocandamque esse definivimus, prout tenore praesentium decernimus, adscribimus, et definimus; statuantes, ut singulis annis in universa Ecclesia memoria ejus inter sanctas virgines die sexta mensis martii pia devotione recolatur, ac ritu debito celebrari debeat. Omnibus vero Christianis fidelibus, qui quotannis in ejus festo sepulchrum, in quo corpus ejus requiescit, vere poenitentes, et confessi, ac sacra communione refecti visitaverint, septem annos, et totidem quadragenas de injunctis eis, aut alias quomodolibet debitis poenitentibus misericorditer in Domino relaxavimus.

§ 43. Mox sollemni hymno Deum, Dominumque Nostrum venerati, laudes, et confessiones pro debita gra-

Commissio in indulgentias plenius, pro eis, qui praesentibus

mentis erro-
rationi fave-
re.

tiarum actione decantavimus, et in ara basilicae maxima ad sacros b. Petri cineres incruentam salutis nostrae hostiam in spiritu humilitatis obtulimus, facta speciali commemoratione ipsius sanctae Coletae, nec non sanctorum Francisci Caracciolo, Benedicti a s. Philadelphia, Angelae Mericiae, et Hyacinthae Mariscottiae, quos hodie pariter in tabulas ecclesiasticas, sanctorumque album retulimus. Postremo omnibus adstantibus, quos ad tantam solemnitatem celebrandam religionis studium magna frequentia atraxerat, plenariam peccatorum indulgentiam, auctoritate Nobis coelitus impertita, in forma Ecclesiae consueta concessimus.

Conclusio

§. 14. Cum autem ad eum cultus gradum s. Coleta sit erecta, ut templa, et altaria ad ejus honorem aedificari possint immortalis Deo dicata; ejusque sacrae imagines in veneratione haberi debeant, congruum profecto est, ut fideles, qui tantopere in hac ejus celebritate gaudent, sedulo operam, ne quid immundum, aut profanum templo Dei, hoc est animae suae inferatur; corpora sua hostiam viventem, sanctam, Deo placentem exhibeant; ejusque virtutum pulcherrimam formam, et sanctitatis imaginem divina opitulante gratia, in se ipsis exprimere, ac representare studeant. Ita enim fiet, ut Deus, sancta Coleta, aliisque sanctis intercedentibus, miseratione placatus indignationem suam avertat a Nobis, optatamque tranquillitatem Ecclesiae suae restituit.

Fides habenda transumptis.

§. 15. Quoniam vero idem cardinalis procurator humiliter Nobis supplicavit, ut praemissa omnia ad universalis Ecclesiae notitiam deducere, et apostolicas literas ad perpetuam rei memoriam decernere, et edere dignaremur, propterea Nos his precibus libenter annuentes, omnia et singula praemissa tenore praesentium roboramus, et confirmamus, atque iterum definimus, et decernimus: mandantes, ut harum transumptis, sive exemplis, etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem ab omnibus fides habeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae.

§. 16. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae definitionis, decreti, adscriptionis, mandati, statuti, relationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo septimo, nono kalendas junii, pontificatus Nostri anno octavo.

✠ Ego Pius Catholicae Ecclesiae episcopus.

✠ Ego I. episcopus Portuensis et s. Rufinae card. Antonellus major poenitentiarius.

✠ Ego A. episcopus Albanen. card. Valenti Gonzaga.

✠ Ego A. episcopus Praenestinus card. Matthaeus.

✠ Ego J. episcopus Tuscanus card. ab Auria Pamphily.

✠ Ego F. S. R. E. tit. s. Laurentii in Lucina prior presb. cad. Carafa.

✠
✠
✠
✠
✠

✠ Ego A. tit. s. Praxedis presb. card. Dugnani.

✠ Ego H. tit. ss. Nerei et Achillei presb. card. Vincenti.

✠

Memoria uni-
versalis
cardinalium
sancti pro-
curator.

dere, non tempori, quo quia laboravit, aut operatus est. Sic erant, inquit, novissimi primi, et primi novissimi. Neque etiam dubitandum est, quin majus, praestantiusque praemium a justo bonorum operum remuneratore Deo ii accipiant, qui licet serius ad Dei servitium accesserint, sic tamen postea, divina opulante gratia, per poenitentiae, omnisque pietatis opera in evangelicae perfectionis stadio currebant, ut aliis multis in Dei servitio prioribus post se relictis, dignos se praeberunt, qui singulari quadam gloriae corona donarentur.

Sumptum vi-
tas venerabi-
li ancillae
Dm.

§. 2. Atque ita reapse factum videtur in beata Hyacintha Mariscottia. Deus enim, qui mirabilis est in sanctis suis, et electos per occultas, hominibusque ignotas vias fortiter, suaviterque ad sanctitatem perducit, b. Hyacintham, quae licet in tertio ordine s. Francisci strictam paupertatem professam esset, avita tamen generis nobilitate, paternaeque domus divitiis abstracta atque illecta de mundo adhuc pulvere aliquatenus sordesebat, supremo tandem coelestis gratiae lumine replevit, persuasitque, emere a se animum ignitum probatum, ut vere locuples fieret, et vestimentis albis indueretur. Mutatio illa dexterae excelsi fuit; exemplo enim superfluis rejectis omnibus, voluntateque sua abbatissae arbitrio, nutuique submissa, quo remissior antea fuerat in via mandatorum Dei currenda, eo alacriori, atque incensiori postea studio virtutum omnium curriculum ingressa est, et doloris simul atque amoris vulnere percussa, repleta spiritu consilii, et fortitudinis, per reliquum vitae tempus mortificationem Jesu in suo corpore gestavit: Deoque unice adhaerens, et in ejus altissima contemplatione defixa, cum admirabiles de virtute in virtutem progressus fecisset, a sponso Christo Jesu ad nuptialem coenam, et debitum gloriae locum vocata, in osculo Domini decessit, stipendii post obitum clara nitaculis.

Publicatio
renovatio-
nis ejusdem
beatae.

§. 3. Ejus vitam, et merita universo Christianitatem coetui ad exemplum, et imitationem proponere maxime opportunum est, ut omnes quidem, sed praecipue qui Deo peculiariter consecrati sunt, misericordiam Domini laudent, ejusque voci

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 87.

obsequantur, qui non cessat vocare recedentes a se, et derelinqentes fontem aquae vivae, ut fodiant sibi cisternas dissipatas, quae continere non valent aquas. Nos igitur, quibus apostolicum munus pascendi gregem Christi, regendique universam Ecclesiam concreditum est, cupientes, quantum Nobis ex alto conceditur, saluti animarum consulere, ac venerationem, cultumque sanctorum in aedificationem Christiani populi promovere, expletis jam omnibus et singulis, quae sacri canones, et praedecessorum Nostrorum constitutiones praescribunt, matura deliberatione praemissa et coelesti auxilio saepius implorato, de plenitudine auctoritatis a Deo Nobis factae beatae Hyacinthae Mariscottiae sanctitatem solemniter declaravimus, eamque eo cultu, quo Deus in sanctis suis glorificatur, honorandam esse statuimus, decrevimus, et delinivimus. Cujus gesta, virtutes, et miracula brevi narratione modo complectemur.

§. 4. Ex parentibus piis, et prisca nobilitate conspicuis, comite Marco Antonio Mariscotio, et Octavia Hortensia Ursina, Hyacintha nata est Vinnelli gentilitiae ejus familiae oppido prope Viterbium, intra fines tamen diocesis Civitatis Castellanae, anno a partu Virginis millesimo quingentesimo octogesimo quinto, Septembris ad patet oram ludens a vitae discrimine divinitus fuit servata. Parentum, maximeque matris cura christiana legis praeceptis fuit optime inabuta, et quamvis muliebres adamare ornatus, virginalem tamen modestiam, et singularem in parentes pietatem, et obsequium semper praesetulit. Ut morem patri gereret, in monasterium s. Bernardini Viterbii, illic educanda venit, et quamvis animo a regulari vita alieno, anno aetatis xix. ibidem religiosam vestem sumpsit, Claricis nomine, quod in baptismo acceperat, in sororis Hyacinthae commutato.

De certa Hyacinthae, ejusque profectio-
nis regularis
observantia.

§. 5. Institutum a. Clarae, seu, ut ajunt, tertii ordinis s. Francisci, jam professam, nihilominus per plures annos deliciarum paternae domus minime oblita pretiosa suppellectile usa est, et vestes etiam induit paupertati religiosas minus congruentes. At vero decem circiter post annos, ex quo Deo se devoverat, cum gravi morbo

Quomodo vero
gravis in
primordia
suae profectio-
nis regularis
expulsa.

conflictaretur, acriter a confessario admonita, piamque s. Catharinae Senensis imaginem conspicata, antea-ctae vitae errores magno opere doluit, neque in posterum gloriam statuit, nisi in cruce Domini Nostri Jesu Christi.

*Subito ejus
mutatio, et
vix vix te-
mor.*

§. 6. Confestim quidquid velauri, vel argenti, vel pretiosae vestis, aut suppellectilis habebat, annuos etiam redditus, indumenta, tunicas ultro tradidit abbatissae, nihil ut sibi omnino reservaret. In ejus cella excelsa tantum crux instrumentis passionis Dominicae adornata, lectulus tribus asseribus, vili saculo, et villosa lodice stratus, in quo pro cervicali lignum, aut saxum, nisi quandoque alio ex obedientia uteretur. Vestitus ejus vulgaris in primis et abjectus, rude velum, detrita usu tunica, arcta praeterea, vix ut gressus movere posset, eaque a patribus observantiae, vel cappuccinis emendicata. Quin etiam humanum omnem animi affectum exuens, paterni obliti generis, consanguineorum loco sibi nonnullos selegit coedites, et avito cognomine non amplius usa, se sororem Hyacintham Mariae virginis subscribebat. Corporis afflicti studio quam vehementissime flagrabat. Perpetuum jejunium, cibis semel tantum in die e simpliciori plerumque pane, eoque secundario, aut micis e culina, vel e furno collectis, nisi forte viles aliquos fructus adjungeret: si obedientia urgeret (quod quidem raro) coctis herbis, saepius insipidis, vescabatur, et modico utebatur vino, valde tamen diluto. Pluribus diebus, ac fere continenter, panis frustulo, quod vix tres uncias aequaret, vel lupinis, aut amaris herbis contenta erat: adjuncto etiam cum reficeretur quodam supplicii genere; nam sic semper mensae assidebat, ut non sine magno incommodo id praestare posset. Somni quoque parcissima lectulum jam asperum injectis vitis sarmentis magis asperabat, neque cubabat unquam, nisi prius ad collum ferream catenam alligasset, quo citius ad orandum excitaretur. Non alio indumento utebatur, quam absoleta tunica, impari illa quidem ad arcendam aëris intemperiem; et si quando etiam indusio, eo semper et laneo, et rudi. Nudis praeterea cruribus, pedumque plantis incedebat, superiore tantum pedum parte ad modestiam contacta;

et extremo quidem tempore a medicis coacta induit sandalia, cruribus tamen semper nudata. Quin etiam in monasterii orto modo per nives ita hilariter incedebat, ac si inter rosas versaretur, modo genua, aut crura tamdiu aquae immergebat, dum rigescens frigore cellam repeteret, ut insisteret precationi. Ad haec cilicio corpus discruciebat, ferreis flagellis, et urtizarum, aut ruscorum manipulis sese quotidie caedebat, persaepe etiam cruentabat: tum vero plures alias sane novas, ac miras corporis afflicti rationes excogitavit, quas, ut carnem suam plane crucifigeret, singulis praesertim sextis feriis adhibebat. Nam ancilla Dei, praeterquam quod quinque sibi inusserat cauteria, quibus Christi vulnera in se ipsa quoad posset exprimeret; insuper ferria quoque sexta noctu, fune de collo suspensa, crucem bajulans quaedam obibat monasterii loca, in iisque singulos patientis Christi cruciatum tum contemplari, tum imitari curabat. Proinde in aquas se gelidas immergere, colaphis caedere, triplici asperimo flagello cruentare, caput acutis spinis transfigere, strata humi, expansisque brachiis, Christi in cruce suspendium in se ipsa referre; denique flexis genibus scalas quasdam ascendere, quasi eae ipsae essent, quas Sanctas Nostra in urbe appellamus, in more habebat. Interdum autem cibo abstinere, aut amaras tantum herbas comedere, cera ex accensis candelis stillante, aut ignitis laminis corpus ustulare; tametsi vulnera ex nocturnis flagellationibus, et ruscorum spinas nunquam e corpore avulsae haud leviter eam excruciant. Atque hoc vitae institutum ad extremum usque servavit; mirum ut omnibus videretur, foeminam deliciis olim assuetam, corporis habitu delicatam, parumque firma valetudine in se tantopere saevire posse.

§. 7. Nec minore studio b. Hyacintha precatione, rerumque coelestium commentatione pascerebat animum, tantis interdum obortis larymibus, ut iis respersa circa illam humus appareret; non raro etiam a sensibus alienata: quandoque ut diutius, ac liberius orationi vacaret, ad quadraginta continentes dies ecclia nunquam egrediebatur, nisi ut ad chorum una cum caeteris monialibus

*De virtutibus
ejusdem bea-
tae.*

se conferret, aut ad poenitentiae, et eucharistiae accederet sacramenta. Quod si quid operis faceret, vel cum hominibus colloqueretur, tunc quoque aut divina cogitabat, aut de divinis sermones conferebat sic, ut mentem a Deo nunquam abduceret. Praeter preces monialibus singulis communes, sacris quibusque, quae in monasterii templo fierent, intererat: eucharistiae vero sacramentum, quo saepissime reficiebatur, tanto amore, ac dulcedine sumebat, ut eo die cibum omnino fastidiret. Singularem pietatis affectu complures sanctos, quos sibi patronos adsciverat, tum maxime gloriosissimam Dei coluit genitricem, in cuius honorem singulis sabbatis sub vesperam, quamvis rigeret hyems, septem in monasterii horto obibat aediculas, in unaquaque earum diutius orans.

De exemplo Christi sibi proposito.

§. 8. Quandoquidem vero b. Hyacintha Christum Jesum, qui se item et humilem corde professus est, in exemplum sibi ad imitandum proposuerat, tanto hinc humilitatis amore succensa fuit, nihil ut unquam praetermitteret, quod ad sui despectum conferre posset, nihilque magis aegre ferret, quam si vel minimam commendaretur. Hinc vestitus ille, quo nihil abjectius, hinc sermo tam demissus, vel cum inferiores alloqueretur, ut nihil supra; hinc saepius ea usurpata verba, se unam esse ex fatuis virginibus; hinc etiam illa animi firmitas, qua oblatum abbatissae munus semper detrectavit. Dum per praesides licuit, plures per annos singulis fere diebus in coenaculo, fune de collo suspensus, denudatisque humeris diris se primum flagris caedebat, pravae, ut aiebat, antea vitae veniam ab omnibus demississime petens; singulis denique quibusque monialibus, conversis quoque, pedes deosculabatur. Quin etiam saepe prae foribus coenaculi, aut conclavis tirocinii strata humi proculcari a praetereuntibus exspectabat.

De virginali candore naque ad obitum pervenit.

§. 9. Ad haec Hyacintha casta corpore, et spiritu, ut agnovit cum virginibus sequeretur nihil unquam, ne ante ipsam quidem vitae commutationem, gessit, unde vel leviter pudor laederetur, dubitari ut nullo modo possit, quin virginalem candorem ad obitum usque integrum servaverit. Totus corporis ejus habitus

ad modestiam compositus, oculi ad terram perpetuo demissi. Si forte huic virtuti contrarium audisset, illico sudore diffluere, et animo etiam deficere videbatur. Alios ad castitatis amorem magnopere hortabatur: nonnullas quoque preces condidit ad hanc ipsam virtutem illibatam servandam. Neque minus in ea obedientiae studium, sine qua ne in virtutibus quidem se exercere voluit, experta, quod aliquando cum abbatissae consilia parvisset, colici, quibus afflictabatur, dolores statim remisissent.

§. 10. His suffulta virtutibus formula Dei animi quosque motus, et cupiditates conspescere, et vero etiam frangere facile potuit; famem non pellere, sed irritare; monialibus graveolenti morbo laborantibus ministeria quaeque praestare, ulcera etiam putrida lambere; quamvis natura ita comparata, ut potius a solitudine esset aliena, ipsarum monialium congressus defugere, nunquam vero in propinquo, nedum aliorum colloquia vultre, nisi aut obedientia, aut charitas ad id ipsam adigeret. Mira in primis erat ejus aequanimitas, constantia, hilaritas, etiam in adversis quibusque, colicis doloribus, aliisque morbis tolerandis, in dietariis, conviciis, et quibusvis injuriis ipsi illatis gaudenti animo excipiendis: pro quibus et gratias agebat, et se demittens pedes eorum, qui intulerant, deosculabatur, imo etiam eis beneficia rependebat. Denique in angustiis quibuslibet non alius Hyacinthae animus, non alia vox erat; quam ut pati posset, et Christo crucifigi.

§. 11. Jam vero charitate in Deum tanta Hyacintha flagrabat, quanta maxima dici potest: nimirum ab omni vel levi culpa summopere abhorrens, id unum mente agitabat, ut divinae voluntati omnino inserviret. Divini hujusce amoris vis adeo vehementer erat, ut nondique foris emicans ex suspiriis, quae trahebat, ex lacrymis, quas effundebat, et fervidis pia mentis affectibus, in quos erumperebat, ex colloquiis, quae de rebus coelestibus, ut alios etiam ad Deum amandum inflammaret, habebat, denique ex ore, gestu, totiusque corporis habitu satis cuilibet pateret. Atque ex hoc tam incenso in Deum amore charitas in homines emanabat egregia sane, et admirabilis, in foemina maxime in-

Quomodo animi motus, et cupiditates conspescere et irritare.

De ejus charitate in Deum.

tra monasterii claustra degente. Ut delictorum veniam, morumque emendationem peccantibus a Deo impetraret, preces assidue, lacrymasque fundebat, diris quoque sese caedebat flagellis; atque homines a peccandi occasione deduceret, tum alias per annum, tum praecipue postremis bacchanalium diebus divinam hostiam in ejus monasterii templo, vel etiam alibi, publicae adorationi proponendam curavit. Ad haec qua monitionibus, qua suasionibus, qua aliis rationibus errantes ad salutis viam revocare conabatur, eo successu, ut non pauci ex vitiorum coeno emersi ad bonam frugem reversi sint; nonnullae etiam meretrices ad morum honestatem traditae in tuto opera ipsius fuerint collocatae: plures quoque inimicitiae graves, mortalesque fuerint omnino restinetae. Magistrae tiruncularum, educandarum munus eo consilio libenter diu exercuit, ut puellas christianis praeceptis erudiret: quod quidem ea suavitate, ac sapientia perficiebat, ut vel ipsae moniales docentem libenter audirent. Cursum quoque omnem in id conferebat, ut puellas, praesertim si periclitantes, ac pauperes, virginis amor accenderet, et emendicata undequeque pecunia juvaret, ut vitae religiosae disciplinam possent amplecti. Neque mirum, si ejus confessarii affirmaverint, in fuermodis Deoaniis plus Hyacintham valere, ac proficere, quam sacros oratores. Eadem quoque charitate excomplectebatur animas, quae post obitum piaculari igne torquerentur, pro quibus et Deum assidue orabat, et auxilia precum ab aliis implorabat, et emendicata pecunia sacra facienda curabat.

Quamvis properec alios necessitates.

§. 42. Ut vero alienis necessitatibus, atque incommodis prospiceret non solum ea, quae cum communi iugena apponebantur, aut dono accipiebant, praesidium permissu in pauperes conlata; verum etiam pecuniam, aliaque opportuna, quibus eorum inopiam sublevaret, undique conquirebat: quin et moniales, caeterosque ad hujusmodi pia opera praestanda impense hortabatur. Ipsa viduas, pupillos, egenos quosvis cibariis, vestibus, pecunia sustentabat: carcere detentos sive a capitis discrimine vindicare, sive a vineulis erogata pecunia liberare, sive qui posset alia ra-

tione consolari studebat. Monialibus aegrotantibus praesto in primis erat, et ministeria quaeque exhibebat, eo etiam libentius, quo foediore, ac putidior morbo laborarent. Aegrotos vero exteros, quos nosset, unnes vel escis, vel medicamentis, vel aliis ad rem opportunis juvare pro viribus enitebatur.

§. 43. Quae tam eximia in proximis charitas, ut perennis quodammodo, et perpetua permaneret, duas Viterbii pias sodalitates condendas, et suis quoque legibus, episcopo comprobante, muniendas curavit, quarum altera aegrotantia in publico valedudinario, alteram senum pauperum in unum locum congregandorum, et aliorum curam gereret: utraque vero emendicatam stipem in eos erogaret, qui vel carcere inclusi detinerentur, vel mendicare erubescerent, aut illam in alia pia opera impenderet. Sodales Hyacinthae monitis instructi, ac subsidio adjuti, votis ejus egregie respondentes, miseris haud leve solatium, et omnis maxima virtutis documenta praebuerunt. Hujusmodi pia opera, et charitatis exercitationes tam praecellentes, simul et salutare visae sunt, ut viri illi sapientiae et virtutis laude praestantes, qui in alma nostra urbe anno millesimo septingentesimo vicesimo nono piam sodalitem, cui nomen a sacro corde Jesu in s. Theodori aede ad forum Boarium instituerunt, nihil satius fieri posse putarint, quam si plarima ex eis, quae sodalibus illis olim Hyacintha praescripserat, novis haece sodalibus, eadem Hyacintha patrona, praescriberentur. Proinde si hujusmodi piae sodalitates homines tum doctrina, tum dignitate, tum pietate amplissimi, omnibus quidem illustri virtutis exemplo, abjectis vero, et egenis maximo etiam usui semper ex instituto fuerint, et modo sunt, id profecto Hyacinthae in proximis charitati, ejusque opportuno praescriptionibus referamus acceptum oportet.

§. 44. Tam perfectam, consummatamque virtutem iniquo animo ferens daemon praestigis, sollicitationibus, aliisque modis b. Hyacintham tentare, et ab instituto vitae genere revocare conabatur; Dei tamen famula nunquam animo fracta, divinoque implorato auxilio victrix semper

Sodalitates conditae in civitate Viterbii.

De pietate, et sollicitudine adhibitis a duobus ad vincendum ejus victoriam.

discedebat, imo vehementius etiam ad summam virtutis gradum properabat. Cum autem sanctimonia vitae undique praeflgeret, admirabilem ejus in omni virtutum genere constantiam aliis quoque gratiarum charismatibus Deus voluit ornatam; siquidem saepe et prodigia edidit, et animi secreta perspexit, et futura praenunciavit, coelestibus demum visionibus, atque alloquiis recreata, et in divinarum rerum contemplatione a sensibus abstracta, et vero humo sublimis efferni visa est. Ex quibus omnibus factum, ut magnam spectatae, cumulaeque virtutis opinionem apud ejusque aetatis homines ipsa haberet, eamque tam late quoque diffusam, ut vel ipsi aliquando nautae tempestate jactati ejus opem implorarent; qua quidem implorata, a mortis discrimine evaserunt.

De obitu beatae.

§. 43. Verum jam matura coelo b. Hyacintha, aenum aegens quinquagesimum quintum, vicesimum vero sextum circiter, ex quo tam asperum vitae genus fuerat amplexa, doloribus colicis, quibus saepe in vita, tumetiam passione iliaca correpta fuit. Vitae exitum, prout saepius jam praedixerat, sibi adventare intelligens, poenitentiae, et extremae unctionis sacramentis muniri voluit, id unum moleste ferens, quod divino pane, quo pridie tamen fuerat refecta, ob ingravescentis morbi impetum rursus recreari nequaquam posset. Inter gravissima morbi incommoda, quae tranquillo, serenoque animo pertulit, ejusque virtutis actus exercens, a singulis etiam morialibus veniam petiit tanta cum animi demissione, ut ex omnium oculis lacrymas expresse- rit. Denique dum psalmorum versiculos recitaret, et Deiparae, aliorumque coelitus opem imploraret viginti quatuor circiter post horas, ex quo decubuerat, iiii. kalendas februarias anno millesimo sexcentesimo quadra- gesimo evocata ad agni nuptias advo- lavit ad sponsum, ut acciperet corona- gloriæ, quam ei Dominus pa- raverat in aeternum.

De opinione sanctissimæ ejus apud omnes diffusa.

§. 46. Ad ejus corpus invisen- dum tantus hominum concursus fa- ctus, ut militum custodiis opus fue- rit, qui affluens populi turbam, impetumque alia saltem ex parte coer- cerent. Neque vero solum ejus fa- ciem spectabilem, et majestate ple-

nam, membraque flexibilia omnes de- mirabatur, verum etiam ungues, capillos, vestimenta summo cum pie- tatis affectu certatim excidebant, sic, ut aliis, aliisque subinde vestibus eam induere oportuerit. Quae sancti- tatis opinio cum in dies invalesceret, et frequens hominum multitudo ad ejus sepulcrum pie accurreret, acta de ejus virtutibus, et prodigiis ex auctoritate ordinaria anno millesimo sexcentesimo octogesimo octavo per- fecta sunt, ex apostolica vero quatuor post annos. Post hæc virtutum in- quisitione instituta, et re saepius in sacrorum Rituum congregatione do- more expensa, tandem eas vere he- roicas existere fel. rec. Clemens XI. predecessor Noster iiii. kalendas fe- bruarias anno MDCCXV. apostolico decreto confirmavit.

Julianum de miraculis ab ea factis.

§. 47. Illic iudicio successit al- terum de miraculis, quæ plurima, b. Hyacintha suffragante, post ejus mortem patrata dicebantur, e quibus duo pluribus in comitiis ab eadem congregatione ad trutinam revocata, communibus suffragiis approbatione digna visa sunt, quorum alterum pie mem. Innocentius VIII., præ- decessor Noster xv. kalendas sextiles anno MDCCXXII., alterum ejusdem mem. Benedictus XIII. pariter præ- decessor iiii. idus majas anno mille- simo septingentesimo vigesimo sexto inter vera miracula referendum esse dixit.

Tenore miracu- culorum.

§. 48. Primo loco approbatum miraculum referebat, quod soror Vir- ginia Pedantes conversa in monasterio Viterbiensi s. Bernardini jam iude ab ineunte ætate epilepsia aliquantulum vexata, martio tamen anni MDCCIX. saepius, et vehementius adeo cor- repta est, ut ab omni sensu alienata valde se contorqueret, et spumam ex ore eliceret. Vi morbi in dies sæ- viente, vi. idus decembris ita fuit conflictata, ut non nisi septem post horas sensus receperit. Ubi primum tamen Hyacinthæ opem exposcere per morbum ei licuit, subito eam sibi adstantem adspexit, dexteraque capiti imposita æqueam audivit, sanitati jam restitutam, ut plane contigit. Al- terum miraculum erat, quod Felix Sterbina tres et viginti annos nata ineunte mayo anni MDCCI. continente febri, pectoris dolore, spirandi diffi- cultate, tussi, purulenta, foetidaque

excretionē, atque adeo pulmonea vomica laborabat, empyemate etiam afflicta: quintili ineunte, Ecclesiae sacramenta jam munita, atque a medicis depositaerat: statim vero ac sibi Hyacinthae effugiem admovit, omnino convaleuit.

*Benedictio
ejusdem Romae
luc. Ori.*

§. 19. Deinde cum cardinales pronuntiassent, Hyacintham in beatorum coelitum numerum tuto adscribi posse, idem Benedictus praedecessor pridie idus quintiles anni ejusdem id utique fieri posse, edito decreto affirmavit, prout solemni ritu in basilica Vaticana perfectum est proximis kalendis septembris. Accessit facultas Viterbii, et Vineanelli incolis, universisque ex sacra s. Francisci familia, qui ad horas canonicas tenentur concessa recitandi quotannis b. Hyacinthae officium, et missam de communis virginum, oratione tamen propria, itemque lectionibus propriis secundi nocturni, quas rec. mem. Clemens XII. praedecessor Noster pridie idus quintiles anno MDCCXXXIX. comprobavit.

*Nova prodigia
a beata Lucia.*

§. 20. Caeterum, ut b. Hyacintha sanctarum virginum catalogo referri posset, acta confecta sunt de prodigiis, ea deprecante, editis posteaquam in beatorum coelitum ordinem fuerat adscita. Ex eis tria cardinalium congregationis sacrorum Rituum judicio fuerant commissa, quorum etsi duo tantum causa postularēt, tamen omnia attente, diligenterque perpeusa, deum in congregatione generali viii. kalendas decembris anno millesimo septingentesimo octogesimo nono approbationem obtinuerant; quam sacrae congregationis sententiam fel. rec. Pius VI. proximus praedecessor Noster vi. idus decembris ejusdem anni ratam esse voluit, ac tres sanationes miraculo fuisse patratas declaravit: quae ita se habuerunt. Prima: Soror Paula Felix Urbina ex puellarum collegio, vulgo delle Tavelle, Ravennae undevigesimo aetatis anno sicco astmate tentari coepit, et per septennium saepe acri febre, aliisque incommodis eoque vexata fuit, dum inveterato astmate ex medicorum sententia se laborare intellexit. Itaque de sua salute desperans ad b. Hyacinthae opem confugit iii. nonas februarias anno MDCCXLIV., quo quidem die in summo discrimine versabatur, neque ita post, omni depulso morbo, pristinae valetudini fuit restituta.

§. 21. Altera: Soror Margarita Fusconia ex eodem puellarum collegio Ravennae, celtica lue a matris utero contracta, assiduus capitis doloribus pressa, atque acutis quoque febribus saepe in anno jactata, post annos decem et septem, ex quo tam adversa iam detinebatur valetudine, accedentibus tuberculis in ore, et in guttore, gravius in dies morbo urgebatur, prorsus ut inveterata, atque immedicabili arthritide eam premi artis medicae periti pronuntiaverint. Cum igitur nulla salutis spes affligeret, b. Hyacinthae opem imploravit, ejusque effugiem chartaceam affectis corporis partibus admovebat, ac repente ad integram, confirmatamque valetudinem pervenit.

§. 22. Tertia prodigiosa sanatio contigit in Anna Gertrude Tirinonia una ex alumnis collegii puellarum, cui a s. Paschali nomen, hac in nostra urbe, quae olim a gravissimo morbo morti jam proxima, b. Hyacintha exorante, convalescit: sex post mensibus eadem saeva, vehementique dolore sub sinistra mammilla fuit affecta, cui accessit anbelatio, cibi fastidium, viriumque infirmitas; maji vero anni MDCCXLIX. asperiore vexata tussi, majore spirandi difficultate, acriori dolore, eoque in aegra corporis parte pulsus, ut auribus etiam perciperetur; postremo, elata, incurvataque costa, oedemate toto corpore afflicta, viribus destituta, desperata a medicis habebatur, quippe quae organico praecordiorum vitio omnino laboraret. At iii. kalendas februarias die sacra b. Hyacinthae anno millesimo septingentesimo octogesimo cum ejus praesidium implorasset, ejusque reliqua signo crucis muniri postulasset, vix dum reliqua admota, omni laethalis morbi abacta vi, ipsa lecto desiliit, vestem induit, stetit, ac deambulavit.

§. 23. His tribus miraculis approbatis, cum universi cardines sacris ritibus praepositi affirmare non dubitaverint, beatam Hyacintham in sanctorum numerum adscribi tuto posse, idem Pius praedecessor Noster, divini prius implorato praesidio, viii. kalendas septembris anno millesimo septingentesimo nonagesimo decretum edidit canonizationis b. Hyacinthae Mariscottine quandocumque opportunum videretur peragendae. Itaque Nos ex debito pastoralis officii, quod in-

*Judicium
sacrae congrega-
tionis Rituum as-
per-
sententiae de-
beatam*

feminitati Nostrae divina clementia credidit, iteratis precibus jam olim exhibitis, ac denuo repetitis in primis Mariscottiae nobilissimae familiae, monasterii Viterbiensis s. Bernardini, et universi ordinis s. Francisci, imo votis publicis fidelium permoti, h. Hyacintham sanctis virginibus adnumerare aequum, et pium esse censimus. Quocirca de veteri more Sedis apostolicae in tribus consistoriis eandem causam agitari mandavimus; in quorum primo, quod secretum fuit, die xliii. martii proximo elapsi coram Nobis habito venerabiles fratres Nostri S. R. E. cardinales, postquam summam virtutum, et miraculorum h. Hyacinthae, serieque actorum in sacra Rituum congregatione, dilecto filio Nostro. Julio Maria tituli s. Mariae supra Minervam presbytero cardinale della Sotaglia nuncupato congregationis sacrorum Rituum praefecto referente, attentis animis audivissent, eadem omnes sententia silli placere dixerunt, ut ad solemnem h. Hyacinthae canonizationem juxta consuetum Sedis apostolicae morem procederemus.

§. 24. Non multo post tempore, nimirum die xx. aprilis consistorium publicum convocavimus, in quo Hieronymus Bontadossi sacri consistorii advocatus, petita, et inaspetata a Nobis venia, seriem vitae, virtutum, et miraculorum beatae Hyacinthae luculenta, et diserta oratione exposuit, et de more pro ejusdem canonizatione preces obtulit; interea summa virtutum, et miraculorum h. Hyacinthae, seriesque actorum ex authenticis sacrae Rituum congregationis monumentis deprompta typis commissa fuerat, cujus exemplaria omnibus, et angulis dari jussimus, qui adhuc in hac causa sententiam dicturi erant. Quam ad rem et ut sanctificationis celebritas quam maxima posset dignitate perageretur, episcopos e provinciae urbi vicinioribus acciri mandavimus. Igitar in consistorio semipublico S. R. E. cardinalium, patriarchae, archiepiscoporum, et episcoporum die xiv. hujus mensis indicto, in quo etiam Nostri et apostolicae Sedis notarii, protonotarii nuncupati, ex numero participantium, et sacri palatii apostolici causarum auditores vocati adfuerunt, iidem cardinales, patriarcha, archiepiscopi, et episcopi

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 87

uno omnes ore, et spiritu censuerant dignam profecto esse h. Hyacintham, quae sanctarum virginum canonici adjungeretur. Exultavit anima Nostra in Domino enim tam venerabilem fratrum Nostrorum coronam in eam sententiam consensisse intelleximus, ut Nos ad extremam manum tam pio operi imponendam enixe adhortarentur: quorum suffragia, proprio chirographo munita, colligi, et in S. R. E. tabularium inferri jussimus; instrumentum quoque publicum de actis ejus consistorii confici mandavimus.

§. 25. Absolutis omnibus, quae ex Catholicae Ecclesiae disciplina, et novissimis antecessorum Nostrorum decretis impleri debuissent, quod reliquum erat, jejunia, et orationes publicas indiximus, et una cum devota plebe humillimas Nostras preces Deo obtulimus, ut lumen veritatis Nobis ostenderet, auxiliumque praestaret, ut in tam sancto, et arduo negotio rectam viam et cognoscere, et ei insistere possemus.

§. 26. Hac denique die vicesima quarta maii, qua hoc anno solemnitas sanctissimae Trinitatis recurrit, supplicationis generalis ritu, praesentibus utriusque cleri ordinibus, congregationis sacrorum Rituum consultoribus, Nos ipsi denum cum dilectis filiis aulae Nostrae officialibus, et familiaribus, eum schola cantorum, cunctisque Romanae curiae praefatorum collegiis, presbyteris quoque poenitentiarii sacerdotali veste indutis; denique cum venerabilibus fratribus episcopis, archiepiscopis, et patriarcha, qui in urbe est, universoque venerabilium fratrum Nostrorum S. R. E. cardinalium collegio, frequenti procerum, et magistratum numero stipati, ex apostolicis aedibus prodeuntes, et subsequentibus apostolicae Sedis notariis, ac regularium ordinum generalibus superioribus, ad Vaticanam principis apostolorum basilicam, nova dignitate, ac majestate fulgentem, processimus: ibique antequam sacra mysteria perageremus, ecclesiasticum conventum celebrantes, post exhibitas Nobis semel, iterum, atque iterum a dilecto filio Nostro unico Didaco tituli s. Augustini S. R. E. presbytero cardinali Caracolo nuncupato postulationes pro ipsius h. Hyacinthae Mariscottiae, quem admodum etiam pro. bb. Francisci

Preces, et jejunia publica indicit ad petendam eorum divinam in iudicio servanda.

Caracciolo, Benedicti a s. Philadelphia, Angelae Mericis, et Coletae Boilet, solenni canonizatione, implorata prius divina ope, coelestium spirituum, et sanctorum omnium intercessione, atque invocato Spiritu Paraclito, ad honorem sanctae, et individuae Trinitatis, ad exaltationem fidei catholicae, et christianae religionis augmentum, auctoritate Domini Nostri Jesu Christi, beatorum apostolorum Petri, et Pauli, ac Nostra, ipsam b. Hyacinthum, monialem professam tertii ordinis sancti Francisci, incensae in Deum, et proximum charitatis, poenitentiae singularis, omniumque christianarum virtutum laude, et miraculorum gloria maturo Nostro, et adstantium fratrum Nostrorum iudicio cunctatissimam, una cum praefatis Francisco, Benedicto, Angela, et Coleta sanctam esse decrevimus, et definivimus, et in sanctorum alba retulimus, ejusque memoriam, quam in subsequuta missae celebratione Nos ipsi solemniter venerati sumus ab universa Ecclesia quotannis die trigesima januarii coli mandavimus. Omnibus quoque Christianis, qui praesentes aderant, plenariam, iis vero, qui singulis annis praedicta die ad ejusdem sanctae venerandum sepulcrum accessissent, septem annorum et totidem quadragenarum indulgentiam in forma Ecclesiae consueta misericorditer in Domino concessimus.

Gratiam a-

ctio.

Fides habens
de transumptis.

§. 27. Debitas quoque gratias de tanto hymno egimus, Deum patrem, regemque gloriae Christum, et sanctum Paraclitum Spiritum, unum Deum, unumque Dominum laudantes, et confitentes. Tum Altissimo vota nostra reddentes hostiam immaculatam pro pace Ecclesiae, et incolumitate plebis Christianae Deo solenni ritu immolavimus.

§. 28. Quoniam vero idem cardinalis, et procurator deputatus, obsequenter Nobis supplicavit, ut super praemissis literas apostolicas decernere dignemur; Nos justissimae huius petitioni ultro annuentes praesentes Nostras literas in perone gestorum omnium monumentum edi, et publicari jussimus; mandantes, ut earum transumptis, sive exemplis, etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ab om-

nibus habeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae.

§. 29. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae definitionis, decreti, adscriptionis, mandati, statuti, relaxationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum.

Sanctio poen-

Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo septimo, nono kalendas junii, pontificatus Nostri anno octavo.

✠ Ego Pius Catholicae Ecclesiae episcopus.

✠ Ego L. episcopus Portuensis et s. Rufinae card. Antonellus major poenitentiarius.

Nomina card-

✠ Ego A. episcopus Albanen. card. Valenti Gonzaga.

✠ Ego A. episcopus Praenestinus card. Matthaejus.

✠ Ego J. episcopus Tusculanus card. ab Auria Pamphily.

✠ Ego F. S. R. E. tit. s. Laurentii in Lucina prior presb. cad. Carafa.

✠
✠
✠
✠
✠
✠

* Ego A. tit. s. Praxedis presb. card. Dugnani.

* Ego H. tit. ss. Nerei et Achillei presb. card. Vincenti.

* Ego F. tituli s. M. Transtiberini presb. card. Pignatelli.

* Ego A. tituli ss. Joannis et Pauli presb. card. Roverella.

* Ego J. M. tit. s. Mariae supra Minervam presb. card. de Somalia.

* Ego I. D. tit. s. Augustini presb. card. Caracciolo.

* Ego M. tituli s. Mariae in Via presbyter card. de Petro.

* Ego C. tit. s. Susannae ad thermas presb. card. Crivelli.

* Ego F. M. tit. s. Anastasiae presb. card. Saluzzo.

* Ego B. tit. s. Silvestri in Capite presb. card. Pacca.

* Ego J. Ph. tit. s. Alexii presb. card. Gallerati Scotti.

* Ego L. tit. s. Pudencianae presb. card. Litta.

* Ego Ph. tituli s. Mariae Angelorum presb. card. Casoni.

* Ego H. tit. s. Petri ad Vincula presb. card. della Porta.

* Ego J. tituli s. Thomae in Parione presb. card. Gabrielli.

* Ego V. tit. s. Laurentii in Pane, et Perna presb. card. Mastrozzi.

* Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Golleffi.

* Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Golleffi.

* Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Golleffi.

* Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Golleffi.

* Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Golleffi.

* Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Golleffi.

* Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Golleffi.

* Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Golleffi.

* Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Golleffi.

* Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Golleffi.

* Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Golleffi.

* Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Golleffi.

* Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Golleffi.

* Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Golleffi.

* Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Golleffi.

* Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Golleffi.

* Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Golleffi.

* Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Golleffi.

* Ego A. sanctae Mariae in Via Lata prior diaconorum cardinalis ab Auria.

* Ego R. s. Mariae ad Martyres diaconus card. Braschius de Honestis.

* Ego Ph. s. Eustachii diaconus card. Carandini.

* Ego H. sanctae Agathae ad Suburram diaconus card. Consalvi.

* Ego C. s. M. in Porticu diaconus card. Erskine.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

* Ego A. s. Adriani diaconus card. Gazzoli.

A. card. pro-Datararius. R. card. Braschius de Honestis.

VISA

De curia J. Manassei

F. Lavizzarius

Loco * plumbi.

Registrata in secretaria Brevium.

Dat. die
24 maii
1897
no. 118.

CCCLXXXVI.

Canonizatio beati Francisci Caracciolo
sacerdotis professi, et fundatoris Cle-
ricorum Regularium minorum.

Pius episcopus
Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam

Protonot.

§. 1. Ad cathedram apostolorum principis summae Dei benignitate, nullis licet Nostris meritis, sublevati, atque adeo in opus ministerii, in adificationem corporis Christi, ad consummationem sanctorum positi, numeris Nostri esse sentimus, non modo errores contra orthodoxam fidem serpentes evellere, securamque viam, quae ducit ad vitam, demonstrare; verum etiam nova, quae in Ecclesia sancta Dei jugiter florent, virtutum heroicarum exempla fidelibus imitanda proponere, quibus illi incitati, despectu caducis, et terrenis omnibus, sola coelestia et perevnia bona concupiscant. Sed cum multi omni aetate viri etiam vitae claruerint sanctimonia, quibus pretiosissima in coelis corona iustitiae a Domino reddita est, honoresque venerationis in terris solemnium ritu decreti sunt, peculiarem tamen sibi locum vindicant regularium ordinum institutores, qui voce Salvatoris Nostri Jesu Christi admoniti in evangelio dicuntis, messen quidem esse multam, operarios autem paucos, et apostolis, discipulisque suis praeipientis, ut a Domino messis operarios mitti rogent, non solum ipsi pro virili parte in agro Domini excolendo strenuam operam collocarunt, verum in futura etiam tempora prospicientes igne divinae claritatis incensi, et gratia Paracliti Spiritus roborati sanctissimas illas societates instituerunt, in quas adsciti homines, et votorum religione adstricti, alii vitae contemplativae totos se devoverunt, alii vero hanc ita sequerentur, ut simul iis etiam ministeriis se mitterent, quae proximorum saluti procurandae utilia essent atque opportuna.

De collatione
promeriti-
bus a canon-
izatione san-
ctarum.

§. 2. Neque enim honorificum duntaxat est Ecclesiae sponsae Christi, quae circumdata varietate in sacris literis describitur, praecipuos religiosa-

rum familiarum fundatores ita perfectione vitae, et prodigiorum coelestium gratia excelluisse, ut in sanctorum numerum referri meruerint, verum universo quoque fidelium coetui utilissimum est, iis vitam laudabiliter actam, et virtutes eorum imitandas proponi, a quibus tot spiritualia dona in Christianos populos derivarunt, et adhuc per eorum alumnos ex instituti sui legibus in vinea Domini Sabaoth assidue laborantes uberrime manare non cessant. Quid, quod regularium institutorum alumni validioribus stimulis ad currendam perfectionis viam sese excitari sentiunt, dum magistros, parentesque suos sublimibus meritis praefulgentes, donisque coelestibus insignitos, ad supremos altarium honores erectos intuentur? Gaudet igitur, et exultet sponsa Christi Ecclesia, quae tam multa atque illustra sanctitatis germina Christo parit, et dum tantis undique premittit tribulationibus, novis filiorum suorum triumphis mirifice decoratur. Eminent inter hos servus Dei fidelis beatus Franciscus Caracciolo, quem tanquam amicum carissimum, ut ascendat superius, Dominus juvat, novumque nobis protectorem ad mortalis hujus vitae difficultates superandas in coelis constituit. Pretiosissima quidem corona gloriae illustra ejus, praeterquam merita donata sunt, qui, calatis mundi deliciis, aeternae saluti unice intentus totum se cultui divino addicens, cum aliis ejusdem propositi sodalibus ordinum Clericorum Regularium minorum instituit, qui praeter iuge orationis, jejunii, et afflictionis corporis studium, spiritualibus proximorum commodis consulerent, et in apostolicis ministeriis obcundis sese assidue diligenterque exercerent. Hunc ille ordinem amplificavit, prudentissime rexit, et, quod primum est, exemplis, sanctissimisque moribus instruxit, donec feliciter consummato cursu ad aeternae beatitudinis praemium evolavit.

§. 3. Quo circa post maturum, diligensque examen ex veteri more, et catholicae Ecclesiae disciplina adhibitum, eam de hujus beati viri virtutum excellentia, et miraculorum gloria legitime constitit. Nos, de consilio, et consensu venerabilium fratrum Nostrorum S. R. E. cardinalium, atque etiam patriarchae, archiepiscoporum, et episcoporum in Romana curia con-

Revelatio ha-
bita super ca-
nonizatione
venerabilis ac-
ti Dni.

gregatorum eum in sanctorum confessorum album retulimus, et ut vere saurum ab universa Ecclesia honorandum, et colendum esse definiendo decrevimus, ejusque vitam ad sanctitatis normam exactam fidelibus imitandam proposuimus.

Troar vitae
habitus a ve-
nerabili servo
Del.

§. 4. Natus is est in Aprutii avito oppido, cui sanctae Mariae de Villa nomen, ex nobilibus, piisque progenitoribus Ferdinando Caraciolo, et Isabella Baratucci anno reparaatae salutis millesimo quingentesimo sexagesimo tertio, die vero decima tertia octobris. Sortitus animam bonam, sancteque educatus, in pueritia a levitatibus, ejus aetatis propriis, alienus fuit, cum vero a pueris excessit, a vitiis illecebris semper abhorrui. Vicesimum aetatis suae annum cum attigisset, gravissimo, molestissimoque morbo, elephantiae simili, constrictus, quo totum ejus corpus misere foedatum erat, cum spes salutis vix ulla relieta esset, supremo lumine illustratus humanarum rerum, mundique vanitatem agnosceret statuit in corde suo, si convalesceret, divino prorsus servitio, ac proximorum utilitati sese mancipare. Convaleuit, nihilque habuit antiquius, quam, ut id, quod proposuerat, alacriter exequeretur. Neapolim se contulit, sacrisque eruditus literis, et sacerdotio initiatus sodalitati « de Bianchi » vulgo nuncupato, adscribi voluit, cujus praecipua cura est iis, qui extremo supplicio damnati sunt, verbis, aliisque pietatis operibus, auxilium upumque ferre; quo quidem eximiae charitatis officio maximo cum fructu, et summo animi fervore toto reliquo vitae suae tempore functus est. Assidue autem Deum precabatur, ut viam sibi ostenderet, qua fideliter, quod proposuerat, impleat. Annuit votis Deus, et mirabili ratione; nam cum Franciscus in praedicti sodalitati sacello oraret, Ascanii nomen in sacro baptismatis fonte illi impositum adhuc retinens, epistola ei tradita est, qua Augustinus Adorni nobilis Januensis, et Fabricius Caracciolo alium Ascanium de familia Caraciolo in partem consiliorum suorum de regulari clericorum minorum ordine instituendo vocabant. Franciscus errorem minime suspicatus, occasionem divinitus oblatam ultro arripuit, et illico Augustino, et Fabricio sese fidissimum adiutorem exhibuit, qui divinae providentiae consilia de-

mirantes libentissime illum in tanti operis societatem receperunt.

§. 5. Tunc piissimi hi tres viri in Camaldulensium eremum prope Neapolim profecti, orationi, jejuniis, aliisque vitae austeritatibus intenti, coelesti ope a patre luminum implorata, novi ordinis leges condiderunt. Beatus Franciscus cum Augustino Romam venit, et a fel. rec. praedecessore Nostro Sixto V. regulam approbari obtinuit, qua scilicet, praeter alia, alumni ejus ordinis jubentur continuis orationibus, spiritualiumque operum exercitio, et aspera carnis maceratione ad suam, aliorumque Christiani fidelium animarum salutem, et profectum vacare, quibus etiam ecclesiasticas dignitates non ambiendi, neque acceptandi, nisi summo pontifice jubente, solemne votum tunc additum fuit. Spirituali gestiens gaudio vir Dei Franciscus, et Augustinus Neapolim redeunt, et solenni professione emissa, propagandi ordinis desiderio inflammati ambo simul Hispaniam petunt; sed rum nihil tunc prolicerent, Neapolim revertuntur. Biennio vix elapso a solemnibus votis unanquatis, Augustinus Adorni immanata morte decedens, magnum sui desiderium, et praeclarum virtutum suarum odorem reliquit. Ex quo factum est, ut omnis propagandi, augendique ordinis sollicitudo in Franciscum incumberet, qui primum Neapolim, tum in Hispania, deinde Romae sui instituti domicilia fundavit. Verum in Hispania, quo semel, et iterum pedes, mendicans, et aspero cilicio praecinctus se contulit, multum ei laborandum, multaque fuerunt perferenda, inimico homine zizanias super seminante, et calumniis acerrime rotatus ejus turbare tentante. At difficultates denum, contrariaque omnia vicit Franciscus Dei omnipotentis primum ope, deinde virtutibus suis mirifice praefulgentibus, patrocinio tandem, munificentiaque Philippi II., et Philippi III. regum catholicorum.

Eregeti novi
ordinis ab eo
facti, cum or-
dinatione re-
gulam a san-
cto Sede con-
firmatarum.

§. 6. Profecto virtutum splendor, quibus Deifamulus excelebat, omnium excitabat admirationem. Theologiam ejus fidem cum alia argumenta multa, tum ingens illud studium, quo alius in fidei mysteriis, catechesibus, et cunctiis eruditus, mirifice demonstrabat. Spe vero in Deum summa fretus terrena quavis ad mortem usque constanti animo desepxit, ad solum

De virtutibus
exordens, qui
hui excelebat

beatae vitae praemium anhelans, quod sibi a Deo, per Christi merita, magnam fiduciam expectabat. Immo ne in necessitatibus quidam temporalibus divinarum operum sibi nunquam futuram persuasum habebat, nonnullis etiam prodigiis in hoc confirmatus, cibis et, atque elemosinis, cum maxime opus esset, ex insperato exhibitis. Sol pro caeteris virtutibus charitas Dei in Francisci corde diffusa eminebat. Nihil illi dulcius, quam de Deo loqui, nihil in sacris conationibus frequentius, quam de charitate disserere, unde divini amoris promotor, et coniator tum in Hispania, tum in Italia passim appellabatur. Tantis vero erat divinae charitatis ignis, quo intus aestuabat, ut in ejus quaque vultu sese proderet manifeste. Adorationem eucharistici sacramenti ad integras usque noctes protrahere consuevit, quo tempore cor ejus tantum cera liquebat, et oculi lacrymis profundeabantur; exclamare etiam solitus: «Zelus domus tuae comedit me». Quem cultum coelestis eucharistici panis ut promoveret, constituit, ut sui ordinis alumni quotidie per vices eorum angustissimo sacramento venerandi persistere; quod pia peregna exercitum, veluti praecipuum sui ordinis tesseram, esse voluit. Ex vehementi in Deum amore efficacius proximorum dilectio in Francisco oriebatur, qui diu noctaque super egenum, et pauperem intelligebat. Cum regularem vitam profliteri constituit, venditis prius bonis omnibus, quae possidebat, pretium dispersit, deditque pauperibus. Solemni professione emissa, in publicis viis stipem emendicabat, ut pauperum inopiam sublevaret, egenisque matronis victum quotidie subministraret; quin etiam tres in hebdomada dies solo pane et aqua transigebat, ut sua abstinentia inopes reficeret. Aliquando hyemis tempore pauperi ferme nudo, et frigore pene exanimi, exteriori tantum sibi veste relicta, caetera sua indumenta largitus est. Carceribus detentis amicissime solabatur, aegrotantibus primum fidei christianae rudimenta explicabat, tum consilia, et alia pietatis officia exhibebat: illis vero, qui in extremo mortis agone versabantur, praesto erat, et flexis genibus, quae sarris precibus, quae servidis adhortationibus spiritua-

le praestabat auxilium, neque eos deserebat, donec inter huiusmodi charitatis officia exspirassent.

§. 7. Ejus autem cor tunc maxime dilatatum fuit, cum a rer. mem. Paulo V. praedecessore Nostro impetravit, urbis paraciam s. Laurentii in Lucina suo ordini administrandam tradi, in qua praeclearum ille nactus fuit occasionem exercendae frequentissime charitatis. Nam cum aeternae proximorum salutis studium melius propinodum ejus ac visceribus inhaerere, sacramentalibus confessionibus excipiendis summa semper patientia, atque etiam hilaritate se dabat; ad perditorum hominum conversionem procurandum non verba solum, sed orationem etiam, jejunia, suique corporis flagellationem adhibebat: ne puellarum periclitaretur pudicitia corrogatis elemosinis, aut piis matronis, ascetivae custodiendas tradebat, aut ut provide haberent curabat. Illis, aliisque charitatis in proximos officiis merito assensus fuit, ut pater pauperum, et charitatis vocaretur. Accedebat virtutum aliarum omnium chorus, quae regularis instituti propriae ac peralies sunt. Paupertatis cultor eximius saepe domus angulo pro rella utebatur; lacerata, et attrita veste indui gaudebat; jejunium mensae cuivis laute, et jucundae praeferebat; ut brevissimum carperet somnum, lectulo derumbebat, qui tabula, aut humo commodior non esset. Mentis, corporisque puritatem maxima cura custodivit, servavitque illaesam. Carnem ita compressit, et in servitutem redegit, ut homo aeneus appellaretur. Effrontis mulieris artes, quae ipsum impulerat, ut caderet, divina protegente gratia, elusit, impudentiamque coarguit; quae facti poenitens ad ejus pedes provoluta veniam a Deo, et a Dei servo harymans precata est. Jam obedientiae virtutem, quam omnium virtutum lydiu lapideum esse dicebat, quanto perire adamaret, vel tunc satis patuit, cum ante Despame imaginem voce puerulum elata salutationem angelicam domi recitans, a superiore tarere jussus est. Contuit ille statim, et submissis genibus immobilis mansit, dum idem superior, post aliquod temporis spatium, ut surgeret, imperavit. Neque minor in viro Dei elucebat animi demissio, qui cae-

Quomodo ob-
tineret a sa-
mc. Paulo V.
ecclesiam san-
cti Laurentii
in Lucina, et
honore con-
tione resus-
verit.

teris omnibus eo se minorem et contemptibiliorem existimabat, quo coram Deo atque hominum etiam opinione, ac iudicio maior erat, et dignior. Electus perpetuus praepositus generalis ordinis aegre honorificum istud onus subivit, a quo sponte sese postmodum abdicavit. Dum tamen praepositi generalis munereungebatur, aegrotantibus suis alumnis ferula inferebat, lectulos sternebat, cubicula verrebbe, vilia, et abjecta quavis munia praestabat, et per noctes etiam insomnis assidebat. Cum pro ordinis sui confirmatione obtinenda Romam sine saculo, sine pera venisset, ut honores effugeret, ad januam coenobii fratrum cappuccinorum sese inter mendicos abscondit, et ab eisdem hospitio receptus cibum in eadem paropside cum leproso et ulceroso libentissime sumpsit. Nihil igitur mirum videri debet, si ecclesiasticas dignitates ab eodem praedecessore Paulo V. oblatas constantissime recusaverit, et in suo ordine aliis semper subesse vehementissime optaverit.

De donis ob-
tentis a Deo
et potentia
patris.

§. 8. Supernis vero donis Deus servum suum ita demisse de se sentientem clarificavit, praecipue sanationum gratia, et prophetiae spiritu. Nam gravissimis oppressis morbis quandoque signo crucis, quandoque sola manus impositione sanitati restituit. Effrenato juveni, solutaria ejus monita irridenti, intra unius horae spatium mortem denunciavit, quam ille, ut praedixerat servus Dei, repente appetiit. Navim conscendens, horridam tempestatem, et omnes ex ea incolentes evasuros praevидit, praedixitque. Cum autem voti solvendi causa sacra Laetetanam aedem beatissimae Mariae virginis adivisset, et jamdiu corpore dissolvi, et cum Christo esse cuperet, brevi eum sui voti comitem futurum, Deus in angusto templo illo ipsi patefecit. Sane inde rediens, cum ad Agnonem, ceterioris Aprutii oppidum, ordinis propagandi ergo accederet: Hic requies mea, dixit, in saeculum saeculi. Altero transacto die, postquam ad dictum oppidum pervenerat, in domo patrum Oratorii, a quibus hospitio receptus fuerat, in febrem levem incidit, quae deinde gravis, et pessimae indolis evasit. Extempo per generalem exomologem conscientiae suae munditiam

augere voluit; tum sacrosanctum Christi corpus, etsi viribus omnino fere destitutus, e lectulo tamen prosiliens, et genuflexus, singulari pietate, atque animi fervore accepit. Alumnis suis epistolam mittendam dictavit, qua eosdem ad regularis disciplinae, omniumque virtutum amorem adhortabatur. Ingravescente morbo extremae unctionis sacramento munitus, insignae patientiae, fortitudinis, et firmissimae in Deum spei exemplum praebens, modo Jesu Christi, modo beatissimae virginis, quam summo semper veneratus fuerat obsequio, ac sanctorum se commendans patrocinio, ad coelum se pergere affirmans, in pervigilio sollemnitatis corporis Christi dilectam Deo et hominibus placidissime efflavit animam die quarta junii anno millesimosescentesimo octavo, aetatis vero suae quadragesimo quarto.

§. 9. Divulgata Francisci morte, ob praconceptam de ejus sanctitate opinionem magnus hominum concursus factus est, etiam ex finitimis oppidis, ut corpus illius inviserent, manus deoscularentur, et vestis frustula certatim sibi raperent. Ad haec corporis flexibilitas, odor suavissimus, vultus hilaris, prodigiosae sanationes ejus ope impetratae gloriarii ejus in coelis demonstrabant. Fortur etiam, extractis ex dissecto corpore visceribus, in corde ejus apparuisse carnea literis descripta Davidica verba » Zelus domus tuae comedit me », quae ille quidem, dum in vivis aeger, semper in corde, ac saepissime habebat in ore. Per tres dies cum pio confluentis populi desiderio satis fuisset factum, post inde ex illius oculis subtractum, et noctis tempore citissimo itinere Neapolim ad ordinis domum s. Mariae Majoris delatum fuit, ibique honorifico funere sepultum, et divinis prodigiis illustratum. Viginti circiter post annos in corporis translatione ad derententem locum singularis in illum populi pietas, eas praetergressa est fines, quos sapientissima decreta pie recordationis Urbani VIII. praedecessoris Nostri statuerant, de cultu publico aut Ecclesiae iudicium Dei servis non exhibendo; ac propterea causa ejus beatificatio et canonizationis non antediem vigesimam octavam septembris anni millesimi septingentesimi primi, qui

De fana san-
ctitate, ejus
via divulgata
morte, et pro-
digiosis san-
tionibus ipso
intercedente
operante.

a felici ipsius obitu nonagesimus secundus numerabatur, in sacrorum Rituum congregatione introducta fuit. Tum processus apostolici, tam in genere, quam in specie, constructi fuerunt, quibus probationes de splendore virtutum servi Dei, deque gloria miraculorum ejus intercessione a Deo editorum continebantur. Cum caetera omnia rite ac feliciter processissent; et interea omnipotentis Dei dextra novis prodigiis suum famulum clarificaret, nonnullorum venerabilium fratrum Nostrorum S. R. E. cardinalium congregatio declaravit, ob peculiare ejusdem causae circumstantias posse sacrae Rituum congregationis consultores in virtutum judicio etiam miracula prae oculis habere.

*judicium la-
tum de eius
virtutibus in
gradu heroico*

§. 40. Virtutibus igitur servi Dei in sacrorum Rituum congregatione digni examini discussis, earumque praestantia in gradu heroico probata, sanctae memoriae praedecessor Noster Benedictus pp. XIV. ejusdem congregationis sententiam confirmans die vigesima tertia aprilis anni millesimo septingentesimo quadagesimo primo declaravit, de virtutibus Francisci in gradu heroico constare; cum tamen virtutes ipsae ex testibus de auditu tantum, multiformiter licet administratis, probatae essent, simul censuit ad ejus beatificationem non ante esse deveniendum, quam miracula omnino quatuor probarentur, atque approbarentur juxta formam decreti eadem ipsa die editi. Deinde cum octo miracula in tribus consuetis sacrorum Rituum congregationibus ad examen, et approbationem proposita fuissent, idem praedecessor Benedictus XIV. ex unanimi praeaudatae congregationis sententia die decimanona septembris anno millesimo septingentesimo quinquagesimo secundo de duobus miraculis constare declaravit, nimirum de sanatione Januarii Cappelli, qui, invocato Dei servo, repente liberatus fuit ab ulcere canceroso, pro cujus tentanda sanatione chirurgus die sequenti ignem decreverat, itemque de altera sanatione Philippo Rubinacci ad extremum deducti ob lapsum ab eminenti loco secuta ossium luxatione, et fractura, qui ad servi Dei invocationem illico sanitatem, liberumque et expeditum totius corporis motum obtinuit, nulla adhibita medici ope, aut chirurgi manu. Consecuta

sunt alia duo miracula per Francisci intercessionem a Deo patrata, quae pari ratione examini subjecta, et a sacrorum Rituum congregatione approbata piae memoriae Clemens XIII. praedecessor quoque Noster decreto suo die trigesima novembris anni millesimo septingentesimo sexagesimo octavo confirmavit: quorum alterum erat repentina sanatio Caroli de Vivis a copioso, et immodico sanguinis ex ore effluxu ac pravis symptomatibus, quae cum ad deploratum statum redegerant, cum instantanea, et perfecta deperditarum virium reparatione: alterum repentinum pariter sanatio Antoniae Niglio ab immanibus doloribus ischiadis, motum omnem inhibentis, et intestinorum, adjuncta gravi, continuataque feбри, aliisque gravibus symptomatibus, viribus illico restituta.

§. 44. Quatuor his miraculis ita probatis fel. rec. Clemens XIV. praedecessor Noster, attentis peculiaribus circumstantiis, concessit, ut ad beatificationem deveniri posset, quia causa in sacra Rituum congregatione iterum proponeretur, literasque apostolicas in forma brevis pro solemnium servi Dei beatificatione celebranda expediti jussit sub die quarta junii anni millesimi septingentesimi sexagesimi noni. Post beatificationis solemniam eo ipso anno die festo sanctissimi Nominis beatae Mariae virginis rite celebrata, statim de duobus aliis miraculis beati Francisci intercessione editis agi coeptum est, quae in sacra Rituum congregatione ad trutinam legitime revocata, approbationem obtinuerunt; quorum primum fuit subita, et perfecta sanatio Agathae Montellae Romanae ab ulcere fistuloso in cavum pectoris penetrante, comite feбри lenta, cum integra virium recuperatione: alterum similiter repentina, integraque sanatio Angelae Nardi Romanae a terribili cancro in regione lienis. Sententiam sacrae congregationis secutus fel. rec. Pius papa VI. praedecessor Noster haec duo miracula die decima septima decembris anni millesimi septingentesimo octogesimo sexto approbavit, ac subinde die decima quinta augustiani millesimo septingentesimo nonagesimo post generalem solitam congregationem pronuntiavit, tuto ad solemnem beati Francisci canonizationem procedi posse. Quod cum

*Beatificatio ve-
nerabilis servi
Dei.*

idem praedecessor Noster ad exitum propter temporum difficultatem perducere non potuisset : Nos , habita ratione precamur , quae ab exordio causae a regibus et principibus apostolicae Sedis pro famuli Dei canonizatione exhibitae fuerunt , et quas ordo clericorum regularium minorum exhibere non desistebat , iuxta canonicas sanctiones , et venerabilia praedecessorum Nostrorum decreta in tam arduo negotio procedere volentes , primum universo S. R. E. cardinalium collegio totius causae seriem , scilicet compendium vitae , virtutum , et miraculorum exactis sacrae Rituum congregationis depromptum , typisque impressum distribui iussimus : tum in consistorio secreto die vicesima tertia martii proxime elapsi eosdem de totius rei summa allocuti , quid illi existimarent , rogavimus , et cum ingenti animi Nostri laetitia andivimus eorum omnium communia esse vota , ut supremam gravissimo iudicio maium quantum locutus imponeremus .

Iudicium habetur super ejus canonizatione.

§. 42. Igitur , accitis in urbem ex Italia pluribus archiepiscopis , et episcopis , ut eorum quoque consilium ex laudabili apostolicae Sedis consuetudine exciperemus , hi omnes plenam causae cognitionem hausertunt ex eo , quod diximus , vitae servi Dei compendio , quod singulis traditum fuit , tum ex copiosa , et gravi oratione , quam in consistorio publico coram Nobis die decima sexta aprilis proxime praeteriti dilectus filius Joseph Capreo-Latro advocatus consistorialis aulae Nostrae habuit de sanctitate vitae , et miraculis beati Francisci , ut pro ejus canonizatione instaret . Itaque in dicto consistorio semipublico die octava currentis mensis , cum , praeter eosdem fratres Nostros S. R. E. cardinales , convenissent magno numero patriarcha , archiepiscopi , et episcopi in Romana curia praesentes , non spiritus omnes , et una voce censuerunt , beatum Franciscum inter sanctos omnino referendum esse , ac Nos ad peragendam canonizationem vehementer adhortati sunt . Quorum omnium suffragia chirographo singulorum munita colligi , et in Ecclesiae tabularium inferri iussimus , confectis de re tota publicis instrumentis . Caeterum , ut divinam voluntatem plenius intelligeremus , Nobisque ex alto caeleste lumen afflueret ; quo

recta via incederemus , Nostri assiduis , enixisque precibus communes aliorum orationes conjungendas curavimus , et praeter iudictos per urbem generalium jejuniorum dies ; supplicationes ad certas ecclesias fieri praecipimus , concessa indulgentia iis , qui ad eas se conferrent , et pro impetrando Nobis divino auxilio et Spiritus Sancti gratia pie , ac devote orarent .

Canonizatio

§. 43. Denique hac die vicesima quarta mai sanctissimae Trinitatis solemnitati consecrata , ad Vaticanam basilicam , servata supplicationis publicae forma , praecedentibus solemnibus ritibus utriusque cleri saecularis , et regularis ordinibus , omnibus magistratum , et officialium Romanae curiae collegiis una cum praedictis Nostri fratribus S. R. E. cardinalibus , patriarcha , archiepiscopis , et episcopis , processimus : ubi ad confessionem principis apostolorum pervenimus , dilectus filius Noster Innocentius Didacus tituli s. Augustini S. R. E. presbyter cardinalis Caracciolo nuncupatus ad canonizationem impetrandam procurator constitutus iterum atque iterum supremorum principum ecclesiarum , et ordinum nomine preces pro beati Francisci , aliasque pro beatorum Benedicti , Angelae , Coletae , et Hyacinthae canonizatione Nobis exhibuit . Quare pro uberiori superni luminis gratia obtinenda cum venerabili consacerdotum conventu , et devotissimo populo sacras litanias decantavimus , Deum optimum maximum , Deiparam , angelos , sanctosque omnes precati , ut caeleste Nobis adesset auxilium . Praeterea Spiritum Sanctum Patritium hymno , et oratione sollemniter rogavimus , ut lucis suae radium emitteret : itaque post maturas deliberationes rite praemissas , declaratumque ecclesiastici senatus consilium , divinae voluntatis nutum exequentes , auctoritate Domini Nostri Jesu Christi , et beatorum apostolorum Petri , et Pauli , et apostolicae Nostrae potestatis plenitudine , in honorem sanctae , et individuae Trinitatis , fidei catholicae exaltationem , et religionis Christianae incrementum , praedictum Franciscum Caracciolo sacerdotem professum , et fundatorem ordinis clericorum regularium minorum catalogo sanctorum confessorum adscriptimus , eumque veneratione , quae sanctis cum Christo in caelis regnantibus de-

betur, prosequendum, et honorandum esse declaravimus, et definivimus; statuentes insuper, et concedentes, ut in ejus honorem in universa Ecclesia aedes sacrae, et altaria Deo dicari, et memoria ejus quotannis die quarta mensis junii inter sanctos confessores non pontifices recoli possit in Nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Eadem auctoritate Christifidelibus, qui singulis annis praedicta die sepulcrum ejusdem s. Francisci devote visitaverint, septem annos, totidemque quadragenas de injunctis eis, aut alias debitis poenitentibus in perpetuum relaxavimus.

Gestorum p.
cto.

§. 44. Mox debitas Deo gratias agimus, decantato laudis, et confessionis hymno, omnibusque Christifidelibus, qui pietatis, et religionis causa frequentissimi convenerunt, plenam peccatorum remissionem, et indulgentiam misericorditer in Domino concessimus. Tum in ara maxima supra sacratissimam confessionem beati Petri Principis apostolorum reverenter interveniunt missae sacrificium celebravimus, facta speciali commemoratione sancti Francisci, uti etiam sanctorum Benedicti, Angelae, Coletae, et Hyacinthae, quorum suffragia ardentius imploravimus, ut iracundiae suae flagella Deus a Nobis avertat, atque ita concedatsanctorum glorias nos celebrare in terris, ut eorundem virtutem aemulantes cum ipsis regnare possimus in caelis.

Expositio q.
tionum et fi.
des habenda
transumpta.

§. 45. Quibus omnibus peractis, cum idem cardinalis procurator humillime Nobis supplicasset, ut ad universalis Ecclesiae notitiam praemissa omnia deducere, literasque Nostras apostolicas ad perpetuam rei memoriam edere dignaremur, Nos justissimae petitioni annuentes, has praesentes Nostras literas, quibus omnia et singula praemissa confirmamus, atque iterum sancimus, perpetuo valituras extare volumus; mandantes, ut earundem praesentium transumptis, sive exemplis, etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ab omnibus habeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae.

Secretis poe.
nalis.

§. 46. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae definitionis, decreti, adscriptionis,

mandati, statuti, relaxationis, et voluntatis infringere, vel ei auso temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo septimo, nono kalendas junii, pontificatus Nostri anno octavo.

✱ Ego Pius Catholicae Ecclesiae episcopus.

✱ Ego L. episcopus Portuensis et s. Rufinae card. Antouellus major poenitentarius.

Notum est
quod
anion
anion
anion

✱ Ego A. episcopus Albanen. card. Valenti Gonzaga.

✱ Ego A. episcopus Praenestinus card. Matthaejus.

✱ Ego J. episcopus Tusculanus card. ab Atria Pamphily.

✱ Ego F. S. R. E. tit. s. Laurentii in Lucina prior presb. cad. Carafa.

✱

✱

✱

✱

✱

✱ Ego A. tit. s. Praxedis presb.

card. Dugnani.

✱ Ego H. tit. ss. Nerei et Achillei

presb. card. Vincenti.

✱

* Ego F. tituli s. M. Transtiberim presb. card. Pignatelli.

* Ego A. tituli ss. Joannis et Pauli presb. card. Roverella.

* Ego J. M. tit. s. Mariae supra Minervam presb. card. de Somalia.

* Ego I. D. tit. s. Augustini presb. card. Caracciolo.

* Ego M. tituli s. Mariae in Via presbyter card. de Petro.

* Ego G. tit. s. Susanna ad thermas presb. card. Crivelli.

* Ego F. M. tit. s. Anastasiae presb. card. Saluzzo.

* Ego B. tit. s. Silvestri in Capite presb. card. Pacca.

* Ego J. Ph. tit. s. Alexii presb. card. Gallerati Scotti.

* Ego L. tit. s. Pudentianae presb. card. Litta.

* Ego Ph. tituli s. Mariae Angelorum presb. card. Casoni.

* Ego H. tit. s. Petri ad Vincula presb. card. della Porta.

* Ego J. tituli s. Thomae in Parione presb. card. Gabrielli.

* Ego V. tit. s. Laurentii in Pane, et Perna presb. card. Mastrozzi.

* Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Galleffi.

* Ego A. sanctae Mariae in Vialata prior diaconorum cardinalis ab Auria.

* Ego R. s. Mariae ad Martyres diaconus card. Braschius de Honestis.

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 87.

* Ego Ph. s. Eustachii diac. card. Carandini.

* Ego H. sanctae Agathae ad Suburram diaconus card. Consalvi.

* Ego C. s. M. in Porticu diac. card. Erskine.

* Ego A. s. Adriani diac. card. Gazzoli.

A. card. pro-Datarius. R. card. Braschius de Honestis.

VISA

De curia J. Manassei

F. Lavizzarini

Loco * plumbi.

Registrata in secretaria Brevium.

CCCCCLXXXVII.

Canonizatio beati Benedicti a s. Philadelphia laici professi ordinis minorum de observantia reformatorum sancti Francisci

Dec. die
24 mai
1807
anno VIII.

Pius episcopus

Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam

§. 4. Civitatem sanctam novam Jerusalem Joannes apostolus, et evangelista in apocalypsi contemplatus, vidit in ea turbam magnam, quam numerare nemo poterat ex omnibus gentibus, tribubus, et populis, et linguis, stantes ante thronum, et in conspectu agni. Ex quo sane admirabilis Dei et Salvatoris nostri beni-

gnitas apparet maxime, qui, cum velit omnes homines salvos fieri, et ad agnitionem veritatis venire, ad fidem omnes vocat, neminem respuit, et cum personarum acceptor non sit, ex quavis gente ad se venientes excipit, dives in omnes, qui invocant illum. Propterea cum natus esset infans in Bethlehém, gentibus revelari, ab eisque adorari voluit; deinde cum aeterni Patris promissione gentes in haereditatem, et terrarum terrae in possessionem suam esset habiturus, misit apostolos ad praedicandum evangelium omni creaturae, et Paulum singulari vocatione apostolum, doctoremque gentium constituit, ut fieret nuntiatus gentium accepta, et sanctificata in Spiritu Sancto.

De origine
beati.

§. 2. Ex innumerabili vero illa justificatarum gentium pleitudine quosdam Deus elegit, et peculiari quodam sanctitatis fulgore illustres reddidit, quos cum principibus populi sui sedere facit in caelis, et tanquam super candelabrum collocat, ut luceant omnibus, qui in domo sunt, et qui in terrestri Jerusalem adhuc militant, eos exemplo suo ad arduum virtutis iter capessendum inflammant, adjuventque patrocinio. Ex eodem igitur Aethiopum genere, quo natus erat potens ille eunuchus Coenacis regionae Aethiopum, quem insigni prodigio a Philippo apostolo aquis ablutum baptismatis acta perhibent apostolorum, originem traxit beatus Benedictus a s. Philippo, in quem divitias bonitatis suae tam copiose Dominus effudit, ut sublimibus virtutibus, caelestibusque charitatibus cumulatus in diebus sanctae conversationis suae admirationi omnibus fuerit et exemplo. Perspectum et in illo fuit mirum in modum, Deum superbis resistere, dare autem humilibus gratiam, infirmamque mundi eligere, ut confundat fortia. Benedictum siquidem humili, abjectoque nato loco, ad sublimissimum perfectionis et sanctitatis fastigium erexit: rudi, atque illiterato scientiam sanctorum dedit, quique aspectum, laudesque hominum diligentissime refugiebat, eum donis caelestibus sic decoravit, ut sanctitatis ejus fama in populos, et nationes manaret.

De fama ejus
sanctitatis.

§. 5. Ut vero ejus vita eximii virtutibus, meritisque praecluit, ita obitus multis prodigiis, atque

omnibus illis indicis effulsit, quae cum sanctis Domini in caelis cooptatum, et aeternam mercedem recepisse liquido demonstraret. Factum inde est, ut ejus sanctitatem et gloriam miraculis eo intercedente patris, demonstrare omnibus dignatus erat Deus, ei cultus publicus brevi fuerit pluribus in locis delatus. Ut igitur benignus, et misericors Deus, qui facit mirabilia magna solus, magis ac magis in sanctis suis glorificetur, absolute jam pridem examine de cultu publico ei praestito, de virtutum ejus splendore, deque miraculorum veritate, cum omnia ad constitutionem apostolicarum praescriptum de more processerint, Nos Catholicae Ecclesiae regimini licet immeriti miseratione tamen divina praepositi, in id potissimum studia, curasque omnes nostras conferentes, ut cultus divinus promoveatur, et pietas fidei quam accrescat, de pleitudine apostolicae auctoritatis Nostrae b. Benedictum condignis venerationis honoribus decorare decreverimus, firma in Deum spe confisi, ut qui jam de sua est securus, de nostra sit salute sollicitus, divinam clementiam exorans, ut conveniant populi in usum, et cognoscant gentes, quia non est alius Deus praeter Deum nostrum.

§. 4. In oppido sancti Philadelphi Messanenensis diocesis in Sicilia anno Domini circiter MDXXIV. natus est Benedictus, ob genus ejus, nigrumque colorem Maurus vulgo appellatus: parentes siquidem habuit origine Aethiopes, et divitis ejusdam servos, catholicos tamen, et singularem pietate spectabiles. Promiserat herus, se primam eorum prolem libertate donaturum. Quare cum Benedictus primogenitus ex iis natus sit, fuit ille quidem liber ab ortu: sancteque insuper educatus, atque ingenua indole praeditus, vix puerulus satis ostendit, qui, quantusque futurus esset in tempore. A puerorum ludis abhorrens id unum animo contendebat, ut pietatem coleret, Deiparae praesentem virginis cultui impense addictus. Ut vero per aetatem licuit, caelesti convivio saepe recreari, simul corpus jejuniis, ciliciis, flagellis afflictere coepit. Vicesimo circiter aetatis anno durius vitae genus amplexus est, atque in solitudinem divino instinctu vocatus a Hieronymo Lauza viro nobili,

De vita et
meritis ejusdem
beati.

et pio, qui sancti Francisci institutis jam devinctus, facultate ab apostolica Sede obtenta, cum aliis ejusdem propositi sociis, quartum perpetui quadragesimalis cibi, et trium in hebdomada feriarum esurialium, vitaeque solitariae votum susceperat, eundem, venditis boum jugis, unde sibi victum parabat, pretioque in egenos collato, confestim sequutus est.

De professione votorum esurialium et solitariae apostolicae, et obstrictissimae quatuor adhibitis in eremo.

§. 3. In eremum sanctae Dominicae agri Coroneae, quae a s. Philadelphii oppido quatuor, aut quinque millia passuum distabat, receptus sub disciplina ejusdem fr. Hieronymi, tyrocinio exarto, solemnia vota ex facultate apostolica nuncupavit. In eo vitae statu virtutes omnes ejusque colere curavit, ut iis brevi cumulate instructus, ac caeteros omnes ejusdem disciplinae alumnos superasse visus sit. Quotidiana jejunia servabat, eaque adeo rigida, ut a vino semper abstinens, tantum panis, atque herbarum semel in die comederet, quo sustentare utique vitam, famem tamen depellere nunquam posset. Corporis macerationes cruentis flagellationibus, aspermissisque ciliciis adjunxit incredibiles: somnum brevem humi cubitus capiebat: divinarum rerum meditationi sic deditus erat, ut dies noctesque pene totas orando traderet. Horum eremitarum virtus cum paulatim innotescere caepisset, ac Benedicti inprimis, cujus sanctitatem Deus ipse pluribus prodigiis manifestabat, ex eremo in eremum una simul saepius emigrarunt, ut hominum frequentiam, congressusque defugerent; et modo Mancusae in cryptis asperissimis, modo in altissimo, horridoque s. Peregrini monte prope Panormum, modo aliis remotis in locis agrestia tuguriola extruxerunt. Ubique opinio virtutis, qua Benedictus eminebat, augebatur, neque solum apud externos, sed apud suos etiam, qui vita defuncto fr. Hieronymo Lanza, eum prae caeteris dignum judicarunt, quem in demortui praesidis locum sufficerent. Post viginti annos, ex quo Benedictus eremo se addiderat, in eoque perfectissimum vitae genus ducere instituerat, fel. rec. Pius IV. praedecessor Noster edixit, ut pii illi viri, relictæ solitudine, et quarto quadragesimalis cibi, et trium in hebdomada juniorum voto soluti, quamlibet ex

approbatis sacris familiis amplecterentur. Omnes ex templo paruerunt; et Benedictus quidem sacri cappuccinorum ordini dare nomen cogitabat; sed cum in templo cathedrali Panormi deum oraret, ut quid sibi agendum esset ostenderet, ter caelesti lumine fuit dignatus, quo ad sacram minorum s. Francisci familiam se vocari plane intellexit.

§. 6. Igitur in coenobio Panormitano s. Mariae Jesu ejus ordinis inter laicos admissus, nec ita multo post in coenobium s. Annae Julianne ex obedientia profectus, tres ibi annos permansit, et absconditam, solitariamque vitam duxit, quae a pristina vitae ratione parum dissentiebat. Panormum revocatus ibidem reliquum omne vitae tempus exegit. Etsi autem Benedictus regulare institutum immutasset, et ex eremo in frequentem urbem venisset, sui tamen semper similis vitae institutum, quod ab initio susceperat, ad obitum usque servavit. Cibus scilicet perpetuo quadragesimalis, parvissimus, et ex vilioribus, persaepe simplex panis. Hispidum, quod semel induerat, cilicium nunquam detractum: perexigua corporis quies, et plerumque humi: multus, et operosus labor: rudis, ac trita tunica: corpus flagris, iisque saepe cruentis afflictum, atque voluntariae carnis macerationes. Orationis, meditationisque perpetuum studium minime intermissum, etiam si operibus vacaret, vel iter conficeret. Antiquae solitudinis studio captus, Dominicaeque passionis commentationi potissimum addictus, quantum in se erat convictum hominum refugiebat; sermo illi rarus, ac tantum de caelestibus rebus, de quibus eo charitatis ardore disserebat, ut in miris mentis excessus quandoque raperetur.

§. 7. Severus puritatis custos, toto corporis habitu in modestam compositus, nulli manus osculandas tradebat, imo etiam semper tunica contacta habebat, ne deudatæ conspicerentur. Ita virginalem pudicitiae florem ad extremum usque servavit, unoque ore angelus in carne appellabatur. Paupertatem evangelicam summo coluit, ad eamque socios vehementer adhortabatur. Palearum sacculus, crux in pariete carbone delineata, una, aut altera Mariae virginis, et sanctorum chartacea imago,

De instituta vitae eremiticae ab eo servata etiam in coenobio.

De poepritate evangelica, Benedicti, ac virginis pudicitiae ad extremum usque servata.

haec tota eellae suppellex. Peram, aut viaticum, dum iter ageret, nunquam deferrebat: munuscula sponte oblata constantissime recusabat. Adeo verose totum praesidium suorum voluntati subiecerat, nihil ut unquam sponte sua, omnia autem ad eorum arbitrium, nutumque ageret, idque prompte, et alacriter. Ex obedientia ad plures cuiusvis conditionis homines audiendos, qui eum frequenter affari cupiebant, illico, precatione vel quovis alio opere intermisso, advolebat. In extremo morbo medicamina, quae nihil omnino profutura caelitus cognoverat, libenter adhibuit, prout medici, vel praesidis voluntas ferebat. Mansuetus praeterea, docilis, patiens, in omni-que genere aquabilis, nunquam infirma valetudine, caeterisque adversis, nunquam diaboli tentationibus, quas patiebatur, nunquam conviciis hominum, quibus impetebatur, perturbari potuit; siquidem ad omnes vitae eventus sic erat animo comparatus, ut unum respiceret Deum, in eoque spem omnem suam collocaret.

§. 8. Caeterarum omnium virtutum praestantissima, charitas in Deum in Benedicto effulsit maxime, qui nihil, nisi caelestia spectare, et contempleri studebat, omnem vero, levissimum licet, Dei offensionem summo opere refugiebat: frequens, ac penae quotidianis sacramentorum poenitentiae et eucharistiae usus, diuturna ad divinas epulas praeparatio, diuturnior post eas gustatas gratiarum actio; simul vero is pietatis ardor, ut saepe caelesti fulgore circumfusus totum collustraret templum, atque extra sensus raptus diu immotus consisteret. Hinc incensa ejus charitas in proximos, quorum omnium aeternam salutem et vehementissime optabat, et corporis afflictatione, assiduisque orationibus a Deo precabatur. Qui vero ad Benedictum, ut eum consulerent, confluebant, iis omnibus ipso facilis, et praesto aderat, etiam dum aegrotaret, et opportuna consilia, et remedia cuique praebat. Praeterea inclusus carcere, aut morbo laborantes, frequenter invisibat, ministeria quaeque, et charitatis officia ipsis exhibens, aliquid etiam in subsidium deferens, eosque ad patientiam, spemque in Deo collocandam excitans. Idem ejus animus, idem studium in hospites, coenobitas praesertim suos,

quibus omni officiorum genere ministrabat. Eadem charitas, eademque in egenos misericordia, quibus fiebat refectio Benedicti jejunantis abstinentia. Ipse autem Panormitani coenobii praeses factus, nihil urgebat magis, quam ut janitor a nemine pauper faciem suam averteret.

§. 9. Ad hanc mirificam perfectionem, sanctitatemque vitae caelestia dona accesserunt; in primis singularis, et divinitus iodita sapientia, qua homo, caeteroquin illiteratus, de altissimis fidei mysteriis tam apposite disserebat, et difficillima sacramenta codicum loca tam apte interpretabatur, ut et doctissimis ipsis theologia admirationi esset, et coenobitae, qui eum audiebant, non ipsum esse censerent, sed Spiritum Sanctum, qui per eum loqueretur. Interdum abdita cordis penitus perspexit, saepe futura praenunciavit, suam quoque obitum, exiguumque in totius populi concursam. Prodigiorum autem virtute jam tum famulus Dei eminebat, cum in eremo adhuc versabatur, multo tamen magis, emicuit laicus severioris s. Francisci disciplinae cum esset. Plurimi vel crucis signo ab eo maniti, vel oleo lampadis ante Mariæ virginis aram accensae inuncti, vel ejus precibus Deo commendati, statim a gravissimis, desperatisque morbis emergebant. In egenitum subsidium non ita raro cibos augebat; et in suorum coenobitarum commodum quandoque caelitus comparabat, quandoque vero multiplicabat annonam.

§. 10. Nihil igitur mirum, si Benedictus probatissimus omnibus esset, omniunque ordinum viri, nobiles, docti, socii quoque coenobitae, et coenobitarum praesides ejus opem implorarent, consilia exquirerent, precibus sese studiosissime commendarent: siquidem apud omnes constabat divino eum spiritu afflari. Quare sanctitatis ejus opinio longissime pervagata, Neapolim, Romam, Hispanias, et Lusitaniam pervasit. Interea ipse mitis, et humilis corde de se demississime sentiebat: omnium mortalium minimum ex animo putabat, peccatorem autem vel maximum praedicabat: idemque quasque opportunitates captare studebat, quibus se aliis despiciendum praebere. Honoris vero significationes, atque hominum

De ejus sapientia, et virtute in patrum dia prodigia.

De ejus humilitate.

De charitate in Deum quae maxime effulsit.

plausus quam moléstè ferret, aperte ostendebat, et ut hominum laudes quoad posset vitaret, remotiores semper, minusque frequentes vias, cum ad aegrotos, aut ad alia charitatis opera exobediencia iret, seligebat. Verum nihil ei tam gratum, et jucundum fuit, quam ut omnia, et viliora quidem, atque abjectiora coenobii ministeria praestaret, etiam tum cum Panormitani coenobii moderator fuit constitutus.

§. 41. Nimirum Siculae minorum provinciae praepositi Benedicti virtutes, singularem in primis prudentiam tanti faciebant, ut ex tot aliis praestantibus viris cum unum seligendum duxerint, quem Panormitano coenobio praeficerent, ubi rigidior disciplina recens instituta magis ac magis erat confirmanda. Excusavit quidem ipse literarum ignorantiam, iuliam sui conditionem, multaque alia, quae humilis de se opinio suggessit. At cum nihil profecisset, obedientiae praecepto urgente, tacitus, promptusque paruit. Praesidium votis plene, cumulateque respondit: coenobitasque sibi concreditis brevi post tempore, qua monitis, qua exemplis, qua lenitate, et sermonis suavitate in culpis etiam pro re, et tempore vindicandis, ad severiorem disciplinam deduxit.

§. 42. Triennio exacto ex coenobii praefectura solitudini restitutus, vehementius etiam per plures annos in virtutibus progredi studuit; quoad de proximo ex hac vita excessu certior caelitus factus, gravissimi morbi molestias per triginta dies laeto libentique animo subiit, nihil unquam sua sponte postulavit, nihil ex iis, quae sumenda porrigebantur, recusavit. Interea vel precari, vel divina, et quidem multo magis acerbissimos Christi cruciatus contemplari, pro viribus enitebatur. Caelesti pane reficiendus, fane de collo suspensus, veniam a singulis quibusque coenobitis sociis petiit, lacrymasque profundens, et fidei charitatisque ardorem animo conceptum, verbis etiam efferens, sacrum Christi Corpus, ceu vaticum suscepit. Quo quidem suscepto, extra sensus abreptus miro vultus splendore emicuit, et suavissimum odorem efflavit. Ex hoc mentis excessu cum se recepisset, manibus in pectore ad Crucis speciem compositis, oculis vero in

caelum defixis, saepius repèrens suavissima Jesu, et Mariae nomina, etque psalmographi verba: « in manus tuas Domine commendo spiritum meum », ad sinum, complexumque Domini, quem unum in omni vitae tempore dilexerat, advolvit, pridie nonas aprilis, millesimi quingentesimi octogesimi noni feria tertia solemniū paschaliū, annos natus sexagintas tres.

§. 43. Quamquam vero pauci, ut ipsemet praedixerat, in ejus funus venerint, postridie tamen illius diei, cum obitus ejus fama in vulgus manasset, magnus hominum ejusque aetatis, et conditionis concursus in templum factus est, tantoque cum pietatis sensu, ut et sacras reliquias quisque vellet habere, et viv fieri potuerit, quin ejus corpus effoderetur. Porro beneficia, et prodigia, quae a Deo plurimi, Benedicto intercedente, impetrarunt, famam sanctitatis ejus, quae jampridem omnium animis alte insiderat, ita auverunt, ut non modo Europam universam, sed disjunctissimas quoque terras, et Americam ipsam peragraverit. Propterea anno MDXCH. nonis maiis corpus ejus e terra erutum, cardinali Matthaeo, sacrae minorum s. Francisci familiae patrono, veniam concedente, fuit in sacrario repositum. Mirum tunc quoque visum, corpus idem, quod per triennium in humido aliorum sepulchro nullo modo medicatum jacerat, integrum tamen, incorruptumque perstare, et suavissimum odorem spirare, quin die etiam postea spirasse compertum est. Duobus post annis idem cardinalis Matthaeus archiepiscopo Panormitano mandavit, ut de Benedicti virtutibus, ac miraculis inquisitionem legitime instituere, quam ad annum quidem perficeret. Cum sanctimoniam servi sui Deus aliis atque aliis prodigiis testari videretur, et preces Philippi II. Hispaniarum, et utriusque Siciliae regis, nec non universi cleri, et populi Panormitani Sedi apostolicae foissent exhibitae, congregatio sacrorum Rituum concessit, ut sacrae ipsius exuviae in templum transferrentur, et in honorifico loco et terra elevato conderentur, quod quinto nonas octobris anno MDXCI. cardinalis Joannettinus ab Auria tunc archiepiscopus Panormitanus praestitit.

Preces a re-
gibus, clericis,
et populo per
socios pro ob-
dineo hono-
rifico loco pro
custodia con-
servari ven-
tose Del.

Benedictio e-
jusdem ven.
patri Dni.

§. 44. Cum plurimae aliae publici cultus, et honoris significationes accessissent, votivae tabellae ejus sepulcro appensae, imagines, et signa altarium imposita, novus processus auctoritate ordinaria constructus fuit anno MDCXX. subinde duo auctoritate apostolica; alter Panormi anno MDCXXV.; alter in oppido s. Philadelphii anno proximo, in quos ea omnis fuerunt relata, unde servi Dei et virtutes, et miracula constarent. Inter ea fel. rec. Urbanus VII. praedecessor Noster super hisce causis nova decreta edidit, ex quorum sinistra interpretatione b. Benedicti causa intermissa fuit, donec anno demum MDCCXIII. eam resumendi facultas data est annuente pia mem. Clemente XI. Nostro pariter praedecessore. Ita apostolicis absolutis actis tum Panormi, tum in urbe de cultu publico ipsi exhibito, re semel, atque iterum in congregatione sacrorum Rituum expensa, laudem v. idus majas anno MDCCXLIII. decretum prodiiit: constare de cultu publico b. Benedicto praestito, sive de casu excepto a decretis s. m. Urbani pp. VIII., cui quidem iudicio rec. mem. Benedictus XIV. antecessor Noster proximus idibus assensum suum praebuit: qui etiam paulo post sacrae minorum s. Francisci familiae, et universo clero dioecesis Panormitanae, et oppidi sancti Philadelphii potestatem fecit recitandi ipsius beati officium, et missam de communi confessoris non pontificis, oratione tamen propria iam approbata. Porro ejusdem mem. Clementis XIII. praedecessor Noster iis omnibus lectiones secundi nocturni proprias recitandas iudulxit.

Processus ad-
hibitus ut in
sanctorum re-
mota adscri-
bi possit.

§. 45. Ut autem b. Benedictus ex provida Sanctae Romanae Ecclesiae dispositione in sanctorum numerum adscribi posset, virtutum ejus disquisitio rite instituta fuit ex tabulis ordinaria, et apostolica auctoritate jam digestis, in quas ejus et sanctissima gesta fuerant relata. Re mature perpensa, congregatio sacrorum Rituum pronuntiavit, singulares, et plane heroicas b. Benedicti virtutes extitisse: quod decretum pia mem. Pius VI. proxime decessor Noster apostolica auctoritate confirmavit xvii. kalendas aprilis MDCCCLXXVII. Quae-atio supererat de miraculis. Quatuor

tibus praesunt, iudicio commissa, quae b. Benedicto suffragante divinitus edita ferebantur post cultum publicum a sacrorum Rituum congregatione ipsi permisso. Ex his quatuor duo tantum (neque vero res plura postulabat) in consitiis generalibus pridie nonas aprilis anno MDCCXC. accurate perpensa, et unanimi cardinalium suffragio probata, idem Pius VI. praedecessor in miraculorum numero reponenda esse decrevit.

§. 46. Primum miraculum fuit huiusmodi: Franciscus Continus et Capituli novem annorum puer ab oppido s. Philadelphii metu glandis ab ignea ballista explosae tam grave vulnus in gutture acceperat, ut aspera arteria perforata, vel potius penitus discissa, vulneris ipsius hiatus spiritum duceret, quin ulla spes salutis affligeret: ubi autem b. Benedicti reliqua saucio gutturi admota est, statim vulneri obducta cicatrix, atque integra valetudo restituta. Alterum: Philippus Scaglioneus ex oppido s. Philadelphii, ab ortu ad decimum quartum aetatis annum ea pedis utriusque infirmitate laborabat, ut neque per se ipse staret, neque loco moveretur, multoque minus pedibus ire ullo modo posset, at vix dum beati Benedicti opem imploraverat, eum religionis ordinis s. Francisci sibi adstantem aspexit, simul suadentem, ut surgeret, et graderetur, utpote iam sanus. Statim ille Benedictum, quem invocaverat, eum esse ratus, dicto audiens crevit sese, et exinde expedite semper ambulavit.

Miracula per-
tracta ab ejus
auctoritate.

§. 47. His prodigiis approbatis, Opinio Pii VI. de auctoritate beati. cuncti ejusdem congregationis sacrorum Rituum cardinales laudato praedecessori Pio VI. summo consensu affirmarunt, b. Benedictum sanctis viris adscribi posse: ac demum idem ipse Pius VI. praedecessor, pluribus iam ante precibus ad Deum fuis, Sanctique Spiritus ope implorata, xviii. kalendas septembris ejusdem anni b. Benedictum in sanctorum album referri posse declaravit, decretumque canonizationis ejus quandoque faciendae expediri, et publicari iussit. Cum igitur antiquis, repetitisque plurimorum votis novae enixae accessissent preces, quas singuli quique Sicularum civium ordines, maxime vero sacra minorum s. Francisci universa familia Nobis exhibendas cura-

runt, atque omnia essent absoluta, quae in congregatione sacrorum Rituum peragi debuerunt, congruum quoque Nobis videbatur, ut ultimam denique sententiam super beati viri canonizatione ferremus.

Preces indi-
catus ad divi-
nam opem
implorendam.

§. 18. Quamobrem ex Sanctae Romanae Ecclesiae disciplina in consistorio Nostro secreto die xxiii. martii proxime elapsi a dilecto filio Julio Maria tituli sanctae Mariae supra Minervam presbytero cardinali de Somalia nuncupato sacrorum Rituum congregationis praefecto praemissorum omnium relatione apposite facta, cum reliqui cardinales sibi placere dixerunt, ut b. Benedictus sanctorum fastis adscriberetur, publicum deinde consistorium die xvi. proxime superioris aprilis convocavimus, in quo dilectus filius Bellisarius Cristaldi consistorialis aulae Nostrae advocatus diuersa oratione virtutum excellentiam, vitaeque sanctitatem b. Benedicti laudavit. Praeterea in alio consistorio semipublico die viii. huius mensis coram Nobis habito, cum prius omnibus suffragaturis summa vitae, virtutum, et miraculorum b. Benedicti ex actis sacrae Rituum congregationis exacte deprompta, typisque publicata, fuisset tradita, ut ad sententiam dicendam parati accederent, omnes quotquot adfuerunt, venerabiles fratres Nostri S. R. E. cardinales, patriarcha, archiepiscopi, et episcopi, quorum plurimi ex vicinioribus dioecibus a Nobis acciti Romam conueuerant, unanimi consensu b. Benedictum in sanctorum numerum referendum esse censuerunt. Quorum omnium suffragia, quibus singuli subscripserunt, colligi, et in Sanctae Romanae Ecclesiae tabulario custodiri mandavimus; instrumenta etiam super his omnibus confici iussimus. Deo autem maximas gratias egimus, quod servum suum per ministerium Nostrium honorificari velle dignaretur, diemque canonizationis indicimus, omnesque interim adhortati sumus, ut ad coelestem Spiritum Sancti gratiam Nobis impetrandam suas preces Nostris adderent, elemosynisque, et jejuniis perseveranter insisterent, ut in tanta re, et tam arduo negotio auctor bonorum omnium Deus, Pater luminum adesset Nobis, dirigeretque consilia Nostra.

Canonizatione

§. 19. Demum omnibus rite expletis, quae sacri canones, et ecclesiastica consuetudo praescriliunt, hae die, quae fuit dies dominica sanctissimae Trinitatis, cum venerabilibus fratribus Nostri S. R. E. cardinalibus, nec non patriarcha, archiepiscopis, et episcopis, Romanaeque curiae praelatis, officialibus, et familiaribus Nostri, clero saeculari, et regulari, ritu solemnissimum supplicationis, ad Vaticanam beatissimi Petri apostolorum principis basilicam splendide ornatam convenimus, ubi dilecto filio Nostro Innico Dilaço tituli sancti Augustini S. R. E. presbytero cardinali Caracciolo nuncupato procuratore semel, iterum, ac tertio pro canonizationis decreto supplicante, sacris precibus, et litanis decantatis, et creatore Spiritu invocato, ut mentem Nostram visitaret, pectusque superna gratia impleret, ad honorem sanctissimae, et individuae Trinitatis, ad exaltationem fidei catholicae, ad Christianae religionis augmentum, auctoritate Domini Nostri Jesu Christi, beatorum apostolorum Petri et Pauli, ac Nostra, divina ope saepius implorata, ac de praedictorum S. R. E. cardinalium, patriarchae, archiepiscoporum, et episcoporum in urbe existentium consilio et sententia, beatum Benedictum a s. Philadelphia omnium virtutum genere cumulatissimum, et miraculorum gloria illustrem, vere sanctum esse definiendo pronunciamus, et una cum Francisco Caracciolo, Angela Merici, Coleta Boilet, et Hyacintha Mariscotti sanctorum canonum inseruimus, eumque ab omnibus Christianis honorandum colendumque esse derrevimus: statuentes, ut ubique ecclesiae, et altaria, in quibus sacrificia Deo offerantur, in ejus honorem aedificari possint, in ejusque memoria singulis annis die quarta mensis aprilis inter sanctos confessores non pontifices recolli debeat: eademque auctoritate omnibus Christianis vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectis, qui quotannis eodem die festo sepulcrum, in quo corpus ejus requiescit, visitaverint, septem annos, et totidem quadragenas de injunctis eis, aut alias quomodolibet debitis poenitentis misericorditer in Domino relaxavimus. Illis pera-

etis, hymnum laudis, et confessionis pro gratiarum actione Deo decantavimus, et in ara maxima missae sacrificium celebravimus, cum commemoratione ejusdem sancti Benedicti, et praedictorum quatuor sanctorum; plenariam quoque indulgentiam omnibus Christifidelibus ad tantae solemnitatis celebritatem congregatis in forma Ecclesiae consueta concessimus. Quoniam vero sancti Benedicti praesidium Nobis coeliis comparatum videmus, aequum est, ut cum humilitate gratias Deo agamus, suppliciter obsecrantes, ut servi sui meritis et intercessione a praesentibus hujus mortalis vitae angustiis, et calamitatibus Nos liberare, et in hoc saeculo caelesti gratia sua implere dignetur, qua in futuro aeternum sanctorum felicitatem adipisci mereamur.

Expositio li-
trorum, et
fides habenda transum-
ptis.

§. 20. Caeterum cum idem cardinalis procurator, quo par erat obsequio, a Nobis petisset, ut super praemissis omnibus apostolicas Nostras litteras perpetuo validuras decerneremus, Nos justissimis precibus annuentes, praesentes Nostras litteras edi, et publicari volumus, et decrevimus, quarum tenore omnia et singula praemissa confirmamus, atque iterum statuimus; mandantes ut earum transumptis sive exemplis etiam impressis, manu publici notarii subscriptis, et sigillo alicujus personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem ubique fides habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Sacris pae-
nalis

§. 21. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae definitionis, decreti, adscriptionis, mandati, statuti, relaxationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo septimo, nono kalendas junii, pontificatus Nostri anno octavo.

✱ Ego Pius Catholicae Ecclesiae episcopus.

✱ Ego L. episcopus Portuensis et
s. Rufinae card. Antonellus major
poenitentiarum. Romae card.
natum praesentium com-
missioni

✱ Ego A. episcopus Albanen.
card. Valenti Gonzaga.

✱ Ego A. episcopus Praenestinus
card. Matthaeus.

✱ Ego J. episcopus Tusculanus
card. ab Auria Pamphily.

✱ Ego F. S. R. E. tit. s. Laurentii
in Lucina prior presb. card. Carafa.

✱
✱
✱
✱
✱
✱ Ego A. tit. s. Praxedis presb.
card. Dugani.

✱ Ego H. tit. ss. Nerei et Achillei
presb. card. Vincenti.

✱
✱ Ego F. tituli s. M. Transty-
berim presb. card. Pignatelli.

✱ Ego A. tituli ss. Joannis et
Pauli presb. card. Roverella.

✱ Ego J. M. tit. s. Mariae su-
pra Minervam presb. card. de So-
malia.

✱ Ego I. D. tit. s. Augustini
presb. card. Caracciolo.

✱
✱ Ego M. tituli s. Mariae in Via
presbyter card. de Petro.

✱ Ego C. tit. s. Susannae ad
thermas presb. card. Crivelli.

✱
✱ Ego F. M. tit. s. Anastasiae
presb. card. Saluzzo.

✱
✱

✠ Ego B. tit. s. Silvestri in Capite presb. card. Pacca.

✠

✠ Ego J. Ph. tit. s. Alexii presb. card. Gallerati Scotti.

✠ Ego L. tit. s. Pudentianae presb. card. Litta,

✠ Ego Pb. tituli s. Mariae Angelorum presb. card. Casoni.

✠

✠

✠ Ego H. tit. s. Petri ad Vincula presb. card. della Porta.

✠ Ego J. tituli s. Thomae in Parione presb. card. Gabrielli.

✠ Ego V. tit. s. Laurentii in Pane, et Perna presb. card. Mastrozzi

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠ Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Galleffi.

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠ Ego A. sanctae Mariae in Via Lata prior diaconorum cardinalis ab Auria.

✠ Ego R. s. Mariae ad Martyres diaconus card. Braschius de Honestis.

✠ Ego Ph. s. Eustachii diac. card. Carandini.

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠ Ego H. sanctae Agathae ad Suburram diaconus card. Consalvi

✠

✠

✠

✠

✠ Ego C. s. M. in Porticu diac. card. Erskine.

✠ Ego A. s. Adriani diac. card. Gazzoli.

✠

✠

✠

✠

✠

A. card. pro-Datarius. R. card. Braschius de Honestis.

VISA

De curia J. Manassei

F. Lavizzarius

Loco ✠ plumbi.

Registrata in secretaria Brevium.

Die die
24 maii
1897
anno VIII.

CCCLXXXVIII.

Canonizatio beatae Angelae Merici fundatricis societatis sanctae Ursulae.

Pius episcopus
Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

§. 1. **A**Eterni Patris sapientia, unigenitus Dei filius, novam legem promulgaturus, ac stultam facturus sapientiam hujus mundi, duo esse docuit mandata, in quibus universa lex pendet, et prophetiae, primum, et maximum, quo Dei dilectio continetur, alterum simile huic, quo proximos sicut nosmetipsos diligere jubemur. Nec vero perfecta in proximos charitas esse potest, nisi divino illo igne accensa fuerit, quo Deus ex toto corde, et in tota anima, et in tota mente diligitur. Ex quo Paulus apostolus cum homines per charitatem servire invicem hortaretur, uno hoc sermone totam legem impleri dixit: « Diliges proximum tuum sicut te ipsum ». Sane in Ecclesia Catholica, in qua una totius legis perfectio impletur, nunquam defuerunt praeclara quaedam, atque extraordinaria intrinsecae charitatis exempla. Deus enim non raro ad eam vitae rationem vocat famulos suos, ut hi suarum rerum omnium obliti, quae Dei sunt, tantum quaequant; proximorum necessitatibus tum spiritualibus, tum temporalibus incumbant; omniumque servos se faciant, ut omnes Christo lucrifaciant, iisque aditum faciliorem ad aeternam salutem parent. Et in vixis quidem multis praeclaras hujus beneficentiae exempla jure suspicimus, et praedicamus. Mirandum vero, quod plures etiam faeminae extiterint singulari animi fortitudine praeditae, quae proximorum necessitatibus sublevandis se penitus devoverent, in primis vero pie, sanctaeque puellarum educationi se addicerent, unde tot bona in religionem, atque in societatem ipsam dimanarent.

Ratio deor-
nandas mas-
nizationis.

§. 2. Certe mollis et tenera aetas, quae flexibilis est in utramque partem, et facile, qua traxeris, ducitur, prudentissima directione indiget, et permagni interest, quod rectam chri-

stianae vitae semitam ingrediatur, atque ita in mundo conversari discat, ut sempiterna coeli bona terrenis quibuslibet commodis studiosissime praeferat; quippe constat; adolescentem juxta viam suam, etiam cum senesceat, non recedere ab ea. Neque minus puellarum, quam puerorum pia institutio laudanda est, omnique ratione expetenda, quippe quae majorem saepe, atque nobiliorem utilitatem familiis afferat: ut enim monet Ecclesiasticus, gratia super gratiam mulier sancta, et pudorata; disciplina illius datum Dei est. Merito igitur celebranda est beata Angela Mericia, quam Deus ad aeternam proximorum salutem, aliaque eorum commoda multis, mirisque modis procuranda caelitus vocavit, donisque supernis ad tantum opus instruxit: in primis vero divinitus excitavit, ut ad piam, christianamque puellarum educationem promovendam, propagandamque sub sanctae Ursulae titulo, et patrocinio societatem virginum institueret: quae tanquam flos rosarum in diebus vernis Ecclesiam suavissimo virtutum odore reficit, et de puellarum institutione meretur adhaec egregie, meritorumque adjuvante Deo futuris etiam temporibus. Sanctissimam hanc Dei ancillam meritis bonorum operum cumulatissimam jam pridem caelestis sponsus ad nuptiale convivium vocavit, sanctitatemque ejus divino miraculorum testimonio inculcentissime comprobavit. Quare cum jam singula, quae in hujusmodi causis ad sanctiones, pontificiaque decreta fieri debent, perquam diligenter peracta fuerint, inter praecipuas partes apostolici muneris, quod in firmitati Nostrae altissimo Dei consilio commissum est, hoc etiam esse intelligimus, ut b. Angelam, quae jamdudum conspectu Dei fruatur in coelis, sanctarum virginum choro aggregatam esse declaramus, et in tabulis ecclesiasticis referamus. Igitur de consilio, et unanimi suffragio venerabilium fratrum Nostrorum S. R. E. cardinalium, nec non patriarcharum, archiepiscoporum, et episcoporum in plenario coetu congregatorum, prae omnibus Dominum Deum luminum datorem enixe deprecari, b. Angelam sanctarum virginum catalogo adscribimus, eamque veneratione, quae sanctis in aeterna tabernacula receptis debetur, cole-

dam, invocandamque esse de Nostrae auctoritatis plenitudine statuimus, ac definimus, cujus egregias actiones, sanctaeque vitae excellentiam brevi narratione complectemur, ut fideles omnes ad ejus virtutes imitandas excitentur, ac praesertim tantae parentis digna soboles, et alumnae eam tamquam ducem, et magistram impigre sequantur, et quo magis saeculi crescit impietas, eo uberiora suppetant praesidia, et adjumenta ad pietatem lovendam, eamque in tenera praesertim aetate confirmandam.

De vita, et moribus venerabilis ancillae Dei.

§. 3. Decentiani, Veronensis diocesis oppido ad lacum Benacum in ditione Veneta, anno circiter millesimo quadringentesimo septuagesimo b. Angela Mericia ex piis parentibus orta, a prima aetate oblectamenta puelis communia, maudique illecebras respuens, silentio, et rerum coelestium meditationi se penitus addixit, et virginitalis liliam perpetuo servare statuit illibatam: ut divino tantum placeret sponso, muliebrem omnem perhorrescens ornatum, egregiam vultus formam, pulchramque castitatem studiosae foedavit. In ipso adolescentiae flore parentibus orbacha in desertum locum desiderio austerioris vitae una cum sorore aufugere tentavit; sed ab avunculo retenta domi praestitit, quod in solitudine non liquit. Non ita multo post dilecta hac quoque sorore morte praerepta, etsi Angela vehementer doluit, se in suscepto asperrimae vitae genere comite fuisse destitutam, tamen majore alacritate in suo semper proposito persistit: corpus cilicio, et flagellis assidue macerabat; brevissimum somnum humi carpebat; carnes infirma dumtaxat valetudine, vinum nonnisi in nativitatibus, et resurrectionis Dominicae solemnibus degustabat; compluribus autem diebus nihil omnino cibi sumebat. Cum ferventes, continuasque ad Deum preces funderet, ut sibi manifestaret, num defunctae sororis suae anima coelestis gloria fruere, repente conspiciendam seipsi praebuit Deipara virgo cum ejus sorore fulgentissimis circumfusa radiis, et angelicis stipata choris; quae charissimam sororem ad perfectionis viam constanter sectandam hortata est, communis hinc gloriae consortium eidem promittens.

Quibus remedium dicitur.

§. 4. Ab ea die mirum quanto studio pientissima puella, quantaque

solertia adlaboraverit, ut in omni virtutum genere magis magisque proficeret. Quam cum daemon, in angelum lucis se transfigurans, decipere tentasset, fraude detecta, procidit in terram, sese indignam professus, quae angelos Dei videret, atque ita vaferrimum hostem delusit. Sed ut contra ejus insidias se firmius communiret, diras carnis macerationes, et exercitia pietatis ingeminavit. Eucharisticae dapis suscipiendae jam capax per aetatem, ut tam frequenter, quam optabat, ea coelesti esca vesci posset, abdicatis paternis bonis, habitum ac regulam tertii ordinis s. Francisci amplexa est: quippe teperante illis temporibus pietate, dolenda illa invaluerat consuetudo, ut saeculares ad sacram mensam raro admodum accederent.

§. 5. Sanctimoniae incrementum omnes in ancilla Christi suscipiebant; illa vero in aeternorum uocatione semper defixa, corporis afflictationes mirum in modum adagebat. Arcticissima rerum delectabatur inopia; famem, sitim, durasque tempestatum inclementias libenter perpetiebatur: emendicatis victibat escis, detractaque ex iisdem quotidiana sua tenuissima alimonia, quod spererant egenis largiebatur, aegrotis praesertim, quibus ministrare mirum in modum gaudebat. Rudi, ac simplicissimo utebatur indumento; subuculam, quam hispidio cilicio superimponebat, frigida prius aqua hyemis tempore maledaebat. Mensa ejus constabat panis buccella, paucisque fructibus, herbisque insipidis. Toto anno sextas ferias, et tres in hebdomanda dies quadragesimali tempore prorsus impasta transigebat; reliquis quadragesimae diebus trina nucis, castaneae, ficu, atque porro tantummodo vescabatur, nisi quod die dominico parvum addebat panem. Saepe jejuna per hebdomadam integram permanebat, solo contenta cibo eucharistico. A morbis vero, nullo adhibito remedio, vilissimi tantum cibi illius esu, de quo jam dictum est, feliciter convalescebat. Decentiano patria sua discessit, et plura dein peragravit loca, ut pietatis officia erga proximos praestaret. Cum verotam ejus esset charitas in Deum, ut saepius extra sensus raperetur, famaeque sanctitatis quotidie cresceret, facile vel insensos invicem animos reconciliabat.

fructus centum
usque delictis
exponitur.

De abstinentia
quibus semper opem
natura, in vita, et
sanctio.

vel perditos homines a vitiis revocabat, vel afflictos consolabatur, vel reis veniam obtinebat.

De sacris peregrinationibus ab easdem scriptis.

§. 6. Alias deinde sacras peregrinationes aggressa, Mantuanam profecta est, ut b. Hosannae de Audreasii sacramentalis ordinis de Poenitentia s. Dominici colloquio fruatur. Inde ad Palaestinam contendit, ut loca illa a Redemptore nostro consecrata inviseret: quo in itinere illud prodigium accidit, quod cum ad Cydonias appulsa oras utriusque oculi lumine fuisset orbiata, rediens eodem plane in loco eorum Jesu Cruci affixi imagine subitam, absolutamque visionem recuperavit. Praeterea e tribus navibus, quae simul navigabant, tempestate magna oborta, duae quidem fluctuum impetu insubmersae fuerunt, tertia, qua Angela vehebatur, et imminens naufragium, et captivitatem, eum in barbaros inridisset, divinitus evasit, felicissimeque Venetias pervenit. Magna ibi praecesserat fama de ejus sanctitate, ideoque magno excepta plausu, eum ob illius jam perspectas virtutes rogatur, ut Venetiis sedem suam figeret, renuit humillima virgo, et clam illinc discessit, Briviamque regressa est. Paulo post, scilicet anno jubilaei MDXXV. ad hanc Nostram aliam urbem se contulit desiderio accensa adipiscendi sacrarum indulgentiarum thesauros: magno cum pietatis sensu, et religiosius significatione inuncta explevit opera, templa, et ss. martyrum memorias venerata est, ad colloquium etiam, et pedum osculum admissa fuit fel. rec. Clementis VII. praedecessoris Nostri, qui cum Angelae merita probe nosset, Romae tam detinere meditabatur, ut mulierum nosocomijs, et gynaeceis regendis, juvandisque praeficeret; alio vero eam divinitus vocatam esse sentiens tandem ex urbe abire concessit.

De custodia virginum ab eis habitae, aliisque virtutum exercitiis.

§. 7. Rediens ex urbe nostrae redemptionis mysteria in quibusdam Montis Varalli aediculis graphice expressa, novu charitatis incendio flagrans venerata est. Cremonae vero longiusculam moram ducere, propter bella, et obsidionis periculum Briviae immineens, coacta fuit; quo quidem temporis intervallo magna hominum cujusque ordinis, et conditionis multitudo ipsam assidue, veluti oraculum, conveniebat, ut de spiritualibus negotiis eam consulere; omnesque supernam ejusdem sapientiam, summam-

que vitae perfectionem maximopere mirabantur. Interea in gravissimum morbum ancilla Dei incidit, et brevi exclamata fuit ejus salus, proximusque obitus nunciatus. Tunc illa insueto gaudio gesticans, ac supra lectum in sedentis formam se componens de sempiterna beatorum felicitate ad semihorae spatium tanta dicendi vi, tantaque saucti amoris, qui ex intimo corde in faciem quoque mirabiliter irradiatam erumpebat, significatione disseruit, ut universi adstantes stupore percussi cherulum se audire, atque intueri crederent. Sed illico Angela, penitusque convaleuit; quae propterea summopere doluit, differri sibi immarcescibilis coronae possessionem, quam jam se adepturam laetitia exultans speraverat. Briviam demum reversa domum ad sanctae Aphrae templum conducti, adjunctaque sibi socia piissima faemina, et sub directione, et disciplina monachorum regularium s. Augustini et congregatione Lateranensi, a quorum nutu pendebat, spiritualia singularis pietatis exercitia in s. Aphrae ecclesia poragere instituit. Longum esset enumerare omnia, quae ad proximos sive ab egestate levandos, sive a peccatorum sordibus emundandos assidue, studioseque praestabat, quantaque omnibus adjumenta ad aeternam salutem parabat. Virginitatem vero tanta diligentia custodivit, ut capillorum elegantiam, quam in se laudari novit; atra fuligine commixta lixivio conspurcaverit: asperissima praeterea corporis afflictatione nativam virtutem formam ita corruptit, ut ingratum, squalidumque conspectum suum reddiderit intuentibus.

§. 8. Verum jam Dei famula novae virginum societati sub certa disciplina, sanctisque vivendi regulis fundandae ut manus omnino admooveret, divinitus incitabatur. Illa quidem adhuc adolescentula Decentiani degens, dum assuetae impensius orationi vacabat, vidit mysticam scalam stantem super terram, cujus arcum caelos tangebant, per quam numerosa virginum cohors, atque angelorum ehorus alterna vice descendeant, illae pretioso gemmarum serio tempora redimitur, hi musica instrumenta pulsantes. Simul vocem Domini audivit imperantis, ut Briviae selectam virginum societatem institueret. Visio-

De fundatione instituti ab ea facta.

nem Angela cum sui spiritus moderatore communicavit, qui aliis quoque piis, doctisque viris in consilium adscitis, ac re tota ad aequam sanctuarii lanceam expensa, de veritate visionis minime dubitavit. Ast humilima virgo tanto operi perficiendo se se imparem putans, sacras peregrinationes auspicata, fundationem tamdiu remota est, dum eam Christus Dominus apparens, de huiusmodi cunctatione reprehendit, novosque stimulos trepidanti adjecit. Igitur sublimibus cum esset ornata virtutibus, supernisque coelestium charismatum donis cumalata, sapientiae potissimum, prophetiae, ac discretionis spirituum, divinam gloriam cum aeterna animarum salute sibi unice proponens, praestantissimum posuit institutum, quod et periclitanti prospiceret illarum puellarum virginitati, quae tametsi christianae perfectionis cupidae, regularem tamen vitam amplecti uolent, et ejus saeculi erroribus, ac vitis obsisteret. Deinde consilio, et approbatione gravium, sapientumque virorum colligere domi suae coepit spectatae pietatis virgines, aliasque lectissimas foeminas, quas assiduis documentis, et monitis instruebat, et ad novam capessendam sanctioris vitae rationem praeparabat. Biennii, aut triennii spatio sic illarum probatis moribus, et explorata coelesti vocatione, tandem die xxv. novembris s. Catharinae virgini, et martyri sacra anno Domini MDXXXV. septem supra viginti egregias virgines, coelesti pabulo refectas, sine ulla dotis solutione secum in societatem cooptavit.

§. 9. Brevem regulam duodecim dispersita capitibus concinnavit; iisque observandam proposuit, in qua, etsi ex iis votis, quae substantialia religiosae professionis sunt, nullum societati suae injunxerit, virginitatem tamen stricte custodiendam praescripsit, ac praecipue commodavit solitudinem, obedientiam, mortificationem tum spiritalem, tum corporalem, charitatem, orationem, sacramentorum frequentiam, aliasque pietatis officia. Christianae humilitatis summopere studiosa nomen suum reticere voluit, tituloque sanctae Ursulae societatem ab se institutam insignivit; quam invictae hujusce virginum ducis patrocinio munitam,

perennem quoque futuram morti proxima praedixit. Anno nondum a fundatione emenso, cum jam alumnarum numerus ad virgines octoginta, et nobiles viduas quinque excrevisset, regula ab ecclesiastica potestate Brixiae approbata est: quae deinde post pretiosam Angelae dormitionem ab apostolica Sede confirmata fuit. Mediolani autem opera s. Caroli Borromaei stabilitum est ejus institutum, tum in alia regna, provincias, ultra montes, et ultra maria rapido progressu propagatum est. Caeterum b. Angela supremo lumine praeosculens suae dissolutionis horam instare, alteram sibi societatis moderatricem subrogavit; et spirituale testamentum confect, quo purissima virtutum sensa expressit, et saluberrima evangelicae perfectionis monita et sanctimoniae incitamenta suis alumnis reliquit. Jam vero dives meritis, aestuans charitate, ecclesiae sacramentis rite munita, candidam innocentiae stolam sponso divino reddidit in coelum avolans die xxvii. januarii anno millesimo quingentesimo quadragesimo aetatis suae anno prope septuagesimo. Ejus corpus, quod per triginta dies inhumatum perseveravit, flexibile, molle, ac vivo simillimum, in s. Aphrae templo inter alias sanctorum reliquias conditum est.

§. 10. Confestim ad gloriosum ejus sepulchrum maximum fieri caepit concursus; siquidem Deus dilectissimam ancillam suam in brachio excelso plurimis editis miraculis illustrem reddidit: quorum fama in plures regiones diffusa, Angela Decentiani, Brixiae, aliisque in locis beatae nomen adepta est, ejusque imago aris imposita: quin etiam ipse s. Carolus Borromaeus non multis post annis dignam, quae ab apostolica Sede in sanctarum virginum album referretur, Brixiae palam asseruit. Propterea constructo Brixiae processu auctoritate ordinaria super fama sanctitatis, virtutum, et miraculorum beatae Angelae, nec non super culto ipsi delato juxta apostolica indulta, alioque deinde Romae confecto processu similiter auctoritate ordinaria ad coadjuvandas probationes, pie mem. Clementis pp. XIII. praedecessor Noster die xiii. augusti anni MDCCCLVIII. commissionem introductionis causae signavit, ac post accuratum causae examen

De fama ejus
sanctitatis, et
miraculis editis
ad ejus intercessionem.

De regula servanda in societate ab ea instituta, apostolica sanctione confirmata.

tandem die xxx. aprilis MDCLXXVIII. declaravit, hujusmodi casum ob peculiare circumstantias sub censura decretorum fel. rec. Urbani VIII. pariter praedecessoris Nostri posse non comprehendi, atque adeo cultum, quo ancilla Christi potita erat, solemni decreto confirmavit. His peractis sanctimonialis societatis s. Ursulae sublimiores canonizationi honores beatae suae fundatrici impetrare studuerunt. Igitur apostolica inquisitione Brixiae constructa super illius virtutibus, et miraculis in specie congregatio sacrorum Rituum re diligenter discussa, die xii. junii MDCLXXVIII. virtutum praestantiam b. Angelae in gradu heroico unanimi consensione asseruit; quod ipsum die xvi. ejusdem mensis, et anni rec. noem. Pius VI. proximus decessor Noster supremo suo oraculo pronuntiavit.

De illis miraculis editis post indultum honore beatae.

§. 44. Supererat iudicium demiraculis post beatae titulum, et honores Angelae indultis editis; confectis idcirco processibus apostolicis, duobus Brixiae, tertio Veronae, tres ex his actis prodigiosae sanationes propositae fuerunt, et semel, iterum, ac tertio ad severiorem trutinam revocatae die xii. januarii anni MDCLXXX. in comitiis generalibus ab eadem congregatione plenis calculis cum divina opera probari meruerunt. Post fusa ad Deum preces, quibus lumen coeleste suppliciter petiit, idem praedecessor Pius VI. die xxvii. ejusdem mensis, et anni solemniter pronunciavit, constare de tribus miraculis b. Angela intercedente a Deo patris: quorum primum fuit instantanea, perfecta quoque sanatio Angelae Philippinae ab inveterato ulcere cacoethae putrido dexteram tibiam depascente in scorbutico corpore cum integra virium restitutione. Alterum subita, ac perfecta sanatio Mariae ab aqua frigida ab hemiplegia, quae apoplexiam consecuta est, seu totius dexteri lateris paralyzi cum aphonia, aliisque gravissimis symptomatibus, cum absoluta virium redintegratione. Tertium repentina, ac perfecta sanatio Mariae Angelae Cominae ab hemiplegia in parte sinistra post insultum apoplecticum, cum gravissimo pectoris morbo, viribus omnino recuperatis. Hisce tribus miraculis approbatis, idem praedecessor Noster die iii. julii ejusdem anni congregationem generalem

sacrorum Rituum coram se habuit, et a singulis, ex quibus ea constat, exquisivit, num tuto ad solemnem beatae Angelae canonizationem procedi posset, et cum omnes in sententiam affirmativam consensissent, novaeque lucem de caelo sibi affulgere postulasset, die xv. augusti ejusdem anni rite decrevit, ad canonizationem b. Angelae Mericiae procedi posse, decretumque de sanctificationis solenniis quando cumque faciendis publicari mandavit.

§. 42. Quocirca Nos splendidissimam hanc causam ad optatum finem perducere cupientes, ex more, institutoque Nostrorum praedecessorum compendium vitae, virtutum, et miraculorum ancillae Christi ex sacrae Rituum congregationis monumentis diligenter concinnatum, typisque impressum venerabilibus fratribus Nostris S. R. E. cardinalibus distribui jussimus, qui ita ad dicendam sententiam comparati, in consistorio secreto die xxiii. proxime elapsi mensis martii a Nobis interrogati, num censerent b. Angelam sanctarum virginum fastis adscribi posse, pleno omnes assensu, et acclamatione ejusdem sanctitatem quantocius declarandam, et Ecclesiae proponendam iudicarent. Plenius adhuc consilium adhibere valentes, quamplures archiepiscopos, et episcopos ex diversis Italiae regionibus, quantum conditio temporum patitur, in urbe congregandos curavimus, ut de canonizatione b. Angelae Mericiae, nec non bb. Francisci Carracciolo, Benedicti a s. Philadelphia, Coletae Rolet, et Hyacinthae Mariscottiae liberum suum suffragium eorum Nobis proferrent. Consecutum fuit publicum consistorium die xx. aprilis, in quo dilectus filius Vincentius Bartolucci consistorialis aulae Nostrae advocatus, verba a Nobis impetrata, adstante universo ecclesiasticorum ordinum, et collegiorum coetu, eximiam b. Angelae morum innocentiam, vitae sanctitatem, charismata, signa, et prodigia copiose, et ornate exposuit, et pro causae definitione peroravit. Quamobrem consistorium, quod semipublicum vocant, ad diem xiv. hujus mensis indiximus, in quo venerabiles fratres Nostri S. R. E. cardinales, nec non patriarcha, archiepiscopi, et episcopi, tum ii qui Romae jam ante aderant, tum qui in

De illis actis preparatis ad canonizationem beatae

eam conveniant, omnes de causae meritis ex narratione virtutum, et miraculorum famulae Dei in compendium redacta, typisque vulgata plene instructi, cum sententiam suam dicere a Nobis essent rogati, singuli gravibus adducti rationibus ostenderunt, aequissimum esse, et ad Ecclesiae decus maxime opportunum, ut honores sanctae virginis Angelae decernerentur. Quorum omnium audito consensu Deum benediximus, qui fratrum Nostrorum voluntates eo omnes collimare fecisset, ut nomen ejus in ancilla sua Angela glorificaretur. Deinde publica instrumenta a dilectis filiis apostolicae Sedis notariis confici, et suffragia singulorum manu subscripta ad Sanctae Romanae Ecclesiae tabularium deferri, in eoque custodiri praecipimus.

Proinde Deo
potestas ad
divinum opem
consequen-
dam.

§. 13. Reliquum erat, ut Deum propitium redderemus, ejus caelesti auxilio implorato, quo mentis Nostrae oculi illuminarentur, ut quod in conspectu illius bonum esset, plane dignosceremus. Itaque assiduis Nostris et fiduciae plenis orationibus preces quoque publicas, quae plurimum apud Deum valent, conjunximus, diesque generalis jejunii per urbem indiximus, gratisque spiritualibus exhibitis fideles invitavimus, ut in tam sancto, ac gravi negotio spiritum sapientiae et intellectus a divina bonitate Nobis impetrarent. Ac vere iustitiae cordis affectu exultavimus in Domino, quod tantam Romani hujus populi religionem, ac pietatem animadverterimus, ut ardentia vota, quae pro solenni canonizatione deprecaverunt, pro certo divinae voluntatis pignore accipere Nobis liceret.

Canonizatio.

§. 14. Communibus igitur omnium suffragiis, et votis odsecundantes, cum omnia et singula, quae sacrae canonum leges ex veteri, recentique disciplina praescribunt, jam absoluta essent, hac die, quo solemne festum sanctae et individuae Trinitatis recurrit, in Vaticanam principis apostolorum basilicam cum jam dictis venerabilibus fratribus Nostris S. R. E. cardinalibus, patriarcha, archiepiscopis, et episcopis, cacterisque Romanae curiae praelatis, universoque clero saeculari, et regulari, et magna populi frequentia, Deo supplicantes convenimus, ubi dilectus filius Noster

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 87.

Innicus Didacus tituli s. Augustini S.R.E. presbyter cardinalis Caracciolo nuncupatos pro canonizatione obtinenda procuratos, semel, iterum, atque iterum aliorum, suasque preces exhibuit, ut Dei ancillam Angelam Mericam sanctarum virginum canonis adscriberemus. Tunc cantatis de more sacris orationibus, litanis, et hymnis, et Spiritus Sancti gratia humillime implorata, ad honorem ejusdem sanctissime Trinitatis, divini nominis gloriam, Ecclesiae catholicae exaltationem, et incrementum, auctoritate Domini Nostri Jesu Christi, ac beatorum apostolorum Petri, et Pauli, et Nostra, matura deliberatione praemissa, ac de eorumdem venerabilium fratrum Nostrorum cardinalium, patriarchae, archiepiscoporum, et episcoporum Nobiscum in plenario conventu basilicae Vaticanae praesentium, consilio, et consensu, praedictam Angelam Mericam, cujus summa vitae innocentia, virtutes in gradu heroico, et prodigia perspecta jam omnibus erant, inter sanctas virgines referendam esse, et religiosa veneratione ab omnibus Christifidelibus honorandam, et colendam decrevimus, et definivimus, prout tenore praesentium decernimus, ac definimus; statuentes, ut in ejus honorem per universam Ecclesiam templa, et arae Deo dedicari possint.

Concessio in-
dulgentiae ple-
nae.

§. 15. Insuper eadem auctoritate iis omnibus, qui vere poenitentes et confessi, ac sacra communione refecti Ecclesiam s. Aphae Braxiae, in qua sacrae exuviae ipsius sanctae religiosae asservantur, die vicesima septima januarii, quo ejus memoria celebratur, quotannis devote visitaverint, septem annos, et totidem quadragenas de injunctis, seu quomodolibet eis delictis poenitentis, perpetuis futuris temporibus misericorditer in Domino relaxavimus, et relaxamus. Postremo gratiis Deo actis, quod novum hoc decus Ecclesiae suae addere voluisset, ad altare confessionis beatissimi Petri sacrosanctum missae sacrificium celebravimus cum commemoratione ipsius sanctae Angelae, necnon sanctorum Francisci Caracciolo, Benedicti a s. Philadelphio, Coletae Boileti, et Hyacinthae Mariscottiae, quos hac eadem die sanctorum fastis adscripsimus, omnibusque Christifidelibus, qui magno numero praesentes aderant, plenariam omnium peccatorum indulgentiam in

forma Ecclesiae consueeta concessimus.

§. 46. Decet vero, ut in tanta hac celebritate sincere gaudeamus in Domino, patre, et auctore bonorum omnium, suppliciter ab eo flagitantes, ut per intercessionem sanctae Angelae ostendat Nobis faciem misericordiae suae, immittatque timorem sui per gentes, quae uou cognoverunt eum, ut omnes nationes in una vera fide concordem Salvatoreum Dominum Jesum Christum adorent, et glorificent.

§. 47. Ceterum precibus ejusdem Inuici Didaci cardinalis, et procuratoris anouentes omnia et singula praemissa de Nostrae auctoritatis plenitudine confirmamus, roboramus, atque iterum sancimus, et universae Ecclesiae denunciamus, et has apostolicas literas perpetuo valituras publicari jubemus; maodantes, ut earum transumptis, sive exemplis, etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ab omnibus habeatur, quae ipsis praesentibus adhibetur, si forent exhibitae, vel ostensae.

§. 48. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae definitionis, decreti, adscriptionis, mandati, statuti, relaxationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romae apud sanctum Petrum anno incarnationis Domini millesimo octingentesimo septimo, nono kalendas junii, pontificatus Nostri anno octavo.

✠ Ego Pius Catholicae Ecclesiae episcopus.

✠ Ego L. episcopus Portuensis et s. Rufinae card. Antonellus major poenitentiarius.

✠ Ego A. episcopus Albae. card. Valenti Gonzaga.

✠ Ego A. episcopus Praenestinus card. Matthaeus.

✠ Ego J. episcopus Tusculanus card. ab Atria Pamphily.

✠ Ego F. S. R. E. tit. s. Laurentii in Lucina prior presb. card. Carafa.

✠ Ego A. tit. s. Praxedis presb. card. Dugnani.

✠ Ego H. tit. ss. Nerei et Achillei presb. card. Vincenti.

✠ Ego F. tituli s. M. Transtiberim presb. card. Pignatelli.

✠ Ego A. tituli ss. Joannis et Pauli presb. card. Roverella.

✠ Ego J. M. tit. s. Mariae supra Minervam presb. card. de Somalia.

✠ Ego I. D. tit. s. Augustini presb. card. Caracciolo.

✠ Ego M. tituli s. Mariae in Via presbyter card. de Petro.

✠ Ego C. tit. s. Susannae ad thermas presb. card. Crivelli.

✠ Ego F. M. tit. s. Anastasiae presb. card. Saluzzo.

Deprecatio

Vides habenda transumptis

Sanctae poe

Nonna card
nolium pro
sentiam cano
nicatium

✱ Ego B. tit. s. Silvestri in Capite presb. card. Pacca.

✱

✱ Ego J. Ph. tit. s. Alexii presb. card. Gallerati Scotti.

✱ Ego L. tit. s. Pudentianae presb. card. Litta,

✱ Ego Ph. tituli s. Mariae Angelorum presb. card. Casoni.

✱

✱

✱ Ego H. tit. s. Petri ad Vincula presb. card. della Porta.

✱ Ego J. tituli s. Thomae in Parione presb. card. Gabrielli.

✱ Ego V. tit. s. Laurentii in Pane, et Perna presb. card. Mastrozzi

✱

✱

✱

✱

✱

✱

✱ Ego P. F. tit. s. Bartholomaei in Insula presb. card. Galleffi.

✱

✱

✱

✱

✱

✱

✱

✱ Ego A. sanctae Mariae in Via Lata prior diaconorum cardinalis ab Auria.

✱ Ego R. s. Mariae ad Martyres diaconus card. Braschius de Honestis.

✱ Ego Ph. s. Eustachii diac. card. Carandini.

✱

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 87.

✱ Ego H. sanctae Agathae ad Suburram diaconus card. Consalvi

✱

✱

✱

✱ Ego C. s. M. in Porticu diac. card. Erskine.

✱ Ego A. s. Adriani diac. card. Gazzoli.

✱

✱

✱

✱

A. card. pro-Datarius. R. card. Braschius de Honestis.

VISA

De curia J. Manassei

F. Lavizzarius

Loco ✱ plumbi.

Registrata in secretaria Brevium.

CCCCXXXIX.

Dat. die
3 juxti
1507
anno VIII.

Concessio indulgentiae plenariae assequendae ab eis, qui die vicesima tertia maii, et undecima julii visitaverint ecclesias ordinis minorum sancti Francisci Cappuccinorum a primis vespertis, usque ad occasum solis.

Pius PP. VII.

Universis Christifidelibus
praesentes literas inspecturis

Salutem et apostolicam
benedictionem

Ratis, et re-
novat concessio-
nis.

§. 1. Ad augendam fidelium religionem, et animarum salutem caelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti: omnibus utriusque sexus Christifidelibus vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectis, qui aliquam ex ecclesiis, tam fratrum ordinis minorum s. Francisci Cappuccinorum nuncupatorum, quam monialium ejusdem ordinis, ubicumque existentibus, in vicesima tertia maii, ac undecima julii mensium diebus, a primis vespertis usque ad occasum solis dierum hujusmodi singulis annis devote visitaverint, et ibi pro Christianorum principum concordia, haereseum extirpatione, ac S. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, quo die praedictorum id egerint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem, misericorditer in Domino concedimus.

Conditiones
subjectae, et
fides habenda
transumptis.

§. 2. Praesentibus ad septennium tantum valituris. Volumus autem, ut si pro impetratione, praesentatione, admissione, seu publicatione praesentium aliquid, vel minimum detur, aut sponte oblatum recipiatur, praesentes nullae sint; utque praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, et manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae, vel procuratoris generalis dicti ordinis munitis eadem prorsus fides habeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae. Datum Romae apud s. Mariam Majorem sub annulo piscatoris die v. junii millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

CCCCXC. 7.

Dat. die
12 juxti
1507
anno VIII.

Declaratio ampliacionis ecclesiasticae jurisdictionis Castrensis nuncupatae in regno Hispaniarum concessae patriarchae Indiarum, et vicario generali exercituum catholici regis.

Carissimo in Christo filio Nostro Ca-
rolo Hispaniarum regi catholico.

Pius PP. VII.

Carissime in Christo fili Noster
Salutem, et apostolicam
benedictionem

Exponitur
quod a pre-
decessoribus
ordinatis fue-
rant circa
exercituum ju-
isdictionis
castrensis in
regno Hispan-
iarum.

§. 1. Comptum est Nobis, Carolum III. felices recordationis regem catholicum pio flagrantem desiderio parandi militibus, aliisque ad regios exercitus pertinentibus praesidia, quibus, quum fixas sedes plerumque non habeant, frui nihilominus valeant spiritalibus utilitatibus, et adjumentis, quae ceteri Christifideles ab ecclesiasticis suis superioribus, et praelatis consequuntur, Clementem XIII. s. m. praedecessorem Nostrium supplicem adisse, ut praedictos milites, aliosque ad regios exercitus pertinentes ab ordinariorum jurisdictione eximeret, subjecereturque jurisdictioni venerabilis fratris pro tempore existentis Indiarum patriarchae, ac regionum exercituum vicarii generalis, qui facultates sibi impertitas per ecclesiasticos viros a semetipso delegandos exercere posset super praedictos ubicumque locorum in morarentur. Annuit pro religiosissimi principis desiderio praedictus Clemens praedecessor Noster, literisque in forma brevis die derima martii anni 1762 datis, in venerabilem fratrem patriarcham Indiarum expetitis contulit facultates, quas deinde aliis similibus literis die decima quarta martii anni millesimi septingentesimi sexagesimi quarti datis confirmavit, quibus etiam ad tollendas nonnullas contentiones inter cardinalem de la Cerda nuncupatum Indiarum tunc patriarcham, et ordinarios locorum exortas declaravit, concessas facultates porrigi in omnes, qui aut pacis, aut belli tempore sub ejusdem Caroli regis vexillis, terra, marique militarent, viverentque stipendio, et aere militari, aliosque praeterea,

qui ob aliquam legitimam causam illos sequerentur. Eisdem facultates prorogatae deinceps de septennio in septennium fuerunt tam ab ipso Clemente praedecessore Nostro literis in forma brevis die vigesima septima augusti anni millesimi septingentesimi sexagesimi octavi datis, quam a Pio felici recordationis papa sexto praedecessore itidem Nostro similibus literis die vicesima sexta octobris millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, et vigesima prima januarii millesimo septingentesimo octogesimo tertio, ac secunda octobris millesimo septingentesimo nonagesimo quinto, ac a Nobis ipsis similibus pariter literis die decima sexta decembris millesimo octingentesimo tertio expeditis.

Amplificatio
praerogativa ju-
risdictionis
facta a Cle-
mente sexto

§. 2. His et praedecessorum, et Nostri apostolicis literis ordo constitutus fuit Castrensis ecclesiasticae jurisdictionis, quam quum Clemens praedecessor, limitibus, quos memoravimus, circumscripsisset, Pius tamen pariter praedecessor tuus, tuique parentis supplicationibus benigne annuens ampliavit etiam respectu personarum, erga quas exercere eam oporteret, concessa quoque venerabili fratri patriarchae Indiarum facultate absque ullo scrupulo, tutaque conscientia declarandi quaevis personae gaudere praedicta Castrensi jurisdictione deberent, cujus quidem praedecessoris Nostri exemplum in superius memoratis Nostri literis Nos quoque sequuti sumus. Hujus ampliationis occasione duo in lucem prodierunt designationes hujusmodi personarum, altera a cardinali delgado die tertia februarii 1779; altera ab illius in dicto patriarchatu successore cardinali Sentmanat die decima julii 1804. editis, quibus quum propositum esset personas recensere, quas Castrensis ecclesiastica jurisdictione complecti deberet, praestitulos tamen antea fines praetergredi ultimus praesertim visus est, ita ut Hispaniarum archiepiscopi, et episcopi non leviter offenderentur, et ipse venerabilis frater archiepiscopus Toletanus cardinalis de Bourbon nuncupatus vir sane praclarissimus, et religiosissimus conquestus ob hanc causam apud regium thronum tuum fuerit de venerabili fratre Indiarum patriarcha, quod in declarandis supradictis personis facultates ab hac apostolica Sede Nostra con-

cessas multis modis excesserit, ingenti ordinariarum potestatis dispendio.

§. 3. Quas querelas etsi praedictus Indiarum patriarcha diluere conatus sit, ac ostendere; nihil in ea re a se peccatum esse, atque, quae tua est, carissime in Christo fili Noster, pietas, et erga hanc apostolicam Sedem devotio, totam hanc controversiam, integrumque de ea iudicium ad hanc Nostram apostolicam Sedem deferri jussisti, ad quam utpote antedictae jurisdictionis fontem pleno jure spectat ipsius jurisdictionis amplitudinem, certosque fines praescribere, ac declarare. Quam ob causam audita antea sententia congregationis dilectorum filiorum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium, quam hanc in rem deputavimus, die decima januarii superioris anni literas apostolicas in forma brevis ad te dedimus, quibus quidquid in nuperissimo praedicti rappellani majoris edicto super aliis personarum classibus jurisdictioni suae subjiendis, additum reperitur, super ea, quae in praecedenti defuncti cardinalis Delgado edicto, aut in literis apostolicis concessionis hujusmodi singillatim fuerat expressum, id omne contra Nostram, et hujus sanctae Sedis mentem, et concessionis factum fuisse declaravimus, atque apostolica auctoritate definivimus.

Querela sub-
acta super
distributione
jurisdictionis
composita per
litteras

§. 4. Hisce peractis, speramus omnem in posterum ambigendi occasionem fuisse sublatam. Sed ineunte hoc anno expositum Nobis humiliter tuo nomine fuit, harrere adhuc piissimo tuo inanimato dubitationes de hac ecclesiasticae Castrensis jurisdictionis ampliatione, versarique hac de re internum magnas angustias religiosissimam conscientiam tuam, quas sperares tolli radicibus posse, si Castrensis ecclesiasticae jurisdictionis ratio per Nos ad eam formam redigeretur, cujus ipse specimen, ac veluti prospectum Nobis scriptis reverenter exhiberi jussisti, additis etiam seorsim rationibus, et declarationibus, quae eorum, quae postulabas, opportunitatem demonstrarent, Nos propterea orans, ut per Nostras apostolicas literas exhibitam tuo jussu Castrensis jurisdictionis formam adprobare benigne dignemur.

Dubitationes
propositae a
rege eubolae

§. 5. Quamobrem quum nihil Nobis sit optatius, quam controver-

Solutio dubita-
tionis

siarum germina amputare, omnesque compescere anxietates, quae tuam, piissime rex, inorumque subditorum conscientiam agitare possent, libenti animo postulationes tuo nomine porrectas accepimus, rogataque iterum sententia congregationis dilectorum filiorum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium, quos in re adeo gravi in consilium advocare censuimus, cuncta a te in ordinationem ecclesiasticae Castrensis jurisdictionis proposita examini subjecimus. Comperimus autem, quod quum ea non adeo ingenti intervallo ab iis finibus recedant, quos cardinalis Delgado descriperat sua in declaratione, quam Nos apostolicis Nostri postremis literis quodam modo adprobavimus, tum illud praesefereant peculiare, ac commendatione dignissimum, quod graphice, ac veluti in tabula depictum commonstrant totius ejusdem Castrensis jurisdictionis ambitum, dumque ita amplitates, et controversias annuunt, praeciduntque, hac utilitate pensant aliquatenus quidquid deceptum ordinariarum potestati, augent Castrensi jurisdictioni. Quae quidem eo lubentius animo observavimus, quo magis comperimus graviores Nobis suppeditare rationes, ob quas desiderium, quo jugiter flagramus, obsecrandi iis, quae tibi grata, et accepta esse noscimus, implere tutius atque alacrius valeamus. Quum enim conveniat providae apostolicae Sedis benignitati facilem se, et liberalem ostendere in gratiis, et favoribus eligendis Christianis principibus, qui ex praeclaris majorum sanctorum meritis, et suarum virtutum ornamentis, pietate erga Deum, devotione, et obsequio erga sanctam Sedem in conspectu omnium splendere noscuntur, nihil Nobis optatius obtingere potest, quam quum occasionem oblatam cernimus, qua obsequi tuis votis valeamus, qui tuorum majorum exemplis, tuaque egregia animi indole excitatos omnibus hisce laudibus cumulatissime praefulges.

§. 6. Quibus causis permoti, teque specialibus favoribus, et gratiis pro tua erga hanc Nostram apostolicam Sedem observantia prosequi volentes, tuisque piis desideriis annuere, Castrensem jurisdictionem in tuis regnis, et dominiis eo modo, quem inferius juxta propositas a te regulas,

enucleabimus, constituere, et circumscribere decrevimus, prout vigore praesentium constituimus, et definimus. Ac primum quidem statuimus, ac decernimus, quod Castrensi ecclesiasticae jurisdictioni praedictae subjecti sint, et subjecti habeantur tam illi, qui foro gaudent belli, aut marinae militari, aut politico dummodo integro hoc foro gaudeant, et civili scilicet, et criminali, quam eorum etiam familiae, et omnes personae ipsorum servitibus addictae, dummodo hae pariter familiae, atque personae, toto, integroque gaudeant praedicto foro, expresse declarantes, quod quae illorum familiae, et personae hoc foro non gaudent, aut gaudent quidem, sed non integro sub Castrensi ecclesiastica jurisdictione haud comprehenduntur. Quam quidem praefiniendae ejusdem jurisdictionis priorem regulam quum amplectimur, pro certo habemus, nec maiestatem tuam, nec reges tuos successores ullo umquam tempore permisuros, ut toto, et integro belli, aut marinae foro ulli alii gaudeant, praeter eos, qui pro re militari, aut politica regis exercitiis sint additi, quique horum familias constituant, ac in horum versentur famulatu. Quoniam vero si omnes, et quotquot praedicto gaudent foro ad ecclesiasticam Castrensem jurisdictionem pertinere debent graves persaepe oriantur difficultates in administrandis spiritualibus praesidiis aliquibus personarum classibus, quae quum per omnia maiestatis tuae regna, et dominia dispersae sint, non raro in locis degunt, in quibus nec ulli existunt castrenses parochi, nec eos constituere expedit, idcirco, ut saluti animarum, et sacramentorum administrationi pro injuncti Nobis pastoralis muneris sollicitudine, undigne consultum sit, volumus, et decernimus, quod generalis regula superius praestitata de personis ecclesiasticae jurisdictioni Castrensi in posterum subiiciendis locum non habeat in officialibus, aliisque personis iis copiis adscriptis, quae militiae in Hispaniis nuncupantur, quoadcumque dicti officiales, dictaeque personae in armis non sint ob aliquod servitium maiestati tuae praestandum, in quo tamen casu illae quidem personae jurisdictioni Castrensi subjectae erunt, sed non earum familiae, nec earum

Regular obsequio
vindicantur
eius praedictae
jurisdictioni
adscriptae.

famuli, nisi illae, aut isti ipsas personas sequantur, et integro gaudeant foro.

Qui a regis
generali ha-
bentur exco-
muni-

§. 7. Praeterea a generali praedicta regula excipimus quicumque militiae addictum, qui tamen a regio majestatis tuae servitio immunis sit, etiamsi aliquod a pietate tua stipendium accipiat. Excipimus insuper vi-
duas militum, earundemque familias, et servos; nautas, nauceros praeterea, et artifices in catalogo descriptos, veluti servitio armamentariorum, et regiarum navium mancipatos, qui etsi integro gaudeant marinae foro, tamen tunc solum sub Castrensi jurisdictione erunt, quum ad opera, servitiumque, quibus vacant, vocati consueti stipendia percipere incipiant, in quo tamen casu familiae, servique eorum ad Castrensem jurisdictionem non pertinebunt, nisi morentur in urbe provinciae princeps, aut in loco, in quem convenire jussi fuerint ad proprias uniuscujusque artes exercendas, et integro foro saepedicto gaudeant. Demum sub Castrensi ecclesiastica jurisdictione comprehendendi nolumus damnatos ad opus, qui intra arces atque praesidia non continentur, quippe qui custodiae tantum causa a militari imperio pendent, haud vero pertinent ad militiam.

Federatioque
civilis pro aliis
superioribus
in jurisdictione
Castrensi.

§. 8. Praeter hos vero, quos fori militaris causa Castrensi jurisdictioni subesse volumus, ad eandem jurisdictionem spectabant omnes personae, quae regio exercitus sequuntur, eisque exercitibus quocumque nomine, seu titulo, probantibus tamen ducibus, aliisque militaribus superioribus, inserviunt, etiamsi praedictae personae supradicto foro non gaudeant, idque servabitur in casu cujuscumque militaris expeditionis, tametsi copiae fuerint auxiliares, dummodo tamen spirituali earum regimini alia prospectum non sit ratione, quae a praesenti Nostra dispositione sit diversa, cui regimini, et peculiaribus ejus constitutionibus nihil detractum volumus. Ad eandem praeterea jurisdictionem spectabant omnes, qui in navibus majestatis tuae existunt, quamvis militiae non sint adscripti, aut ad aliud quodcumque forum, aliamve jurisdictionem pertineant: quod servari volumus in navibus mercatoriis, quae nomine aerarii regii conductae, praesidio navium majestatis tuae protectae,

propter aliquam causam, sive expeditionem iter facient, etiamsi bellicae naves, quibus protegentur auxiliares sint majestatis tuae, quo in casu eadem repetita intelligantur, quae de coepis auxiliariis superius constitutimus. Eandem vero ob loci causam regionum excreituum vicarius generalis jurisdictione utetur in omnes, qui in quibuscumque arcebus, fortalitiis, castellis stativis, armamentariis, nosocomiis militaribus, opificiis in usum rei militaris, et nauticae majestatis tuae institutis, collegiis militaribus eorummerentur, in quibus majestas tua castrenses habeat parochos, aut expedire censet hujusmodi parochos constitucere, excepto oppido Septa, praesidiisque minoribus in Africa exstructis, quibus in locis eorundem ordinarii plena jurisdictione fruuntur, quae hactenus potiti sunt, rationeque loci potiri debuerunt, eaeque tantum personae vicariatus subjectae erunt, quae comprehenduntur sub aliis regulis generalibus a Nobis constitutis.

§. 9. In aliis vero arcibus, fortalitiis, castellis stativis, armamentariis, nosocomiis, opificiis, et collegiis militaribus praefatis vicariatus suberunt etiam quotquot iis in locis in poenam detinentur, nec non damnati ad opera, infirmi, alique, qui quancumque ob causam iis in locis commorari debeant. Arcium autem, fortalitorum, castellorum supradictorum nomine intelligenda esse declaramus loca illa muris instructa, et praesidiis munita, quorum ambitus non pagum, non vicum, non oppidum, non civitatem, aut alia id genus complectitur.

§. 10. Demum jurisdictioni Castrensi subesse volumus ecclesiasticos viros, qui legitimo, et consueto more designati aliquod obtineant munus sive pro administratione justitiae, sive pro expeditione negotiorum ipsis jurisdictionis, sive pro cura animarum una cum ipsorum familiis, et reliquis personis eorundem servitio addictis, quod ipsam ad laicos quoque porrigi volumus, qui legitime, ut supra, munus aliquod exercent in vicariatu propter easdem causas administrandae justitiae, expediendique negotia vicariatus, itemque ad ipsorum uxores, et filios non emancipatos cum parentibus cohabitantes, et ad servos. Constituta pro modo, quem

De illis qui in
arcibus, ca-
stellis et po-
nibus deti-
nentur.

De excep-
tionibus eccle-
siasticorum
vicariorum.

hartenus enucleavimus, ecclesiasticae jurisdictionis Castrensis forma, ratioque ex quatuor manat fontibus, titulive, propter quos duntaxat sive omnes, sive eorum aliquem quatuor pariter personarum classes vicariatui generali subjici, et pro subjectis habendas esse auctoritate apostolica tenore praesentium statuimus, decernimus, et definimus, ita quidem, ut prior classis ratione fori complectatur personas, quae integro eodem gaudent foro militari tam civili, quam criminali, altera ratione servitii eas comprehendat, quae regios exercitus sequuntur, et eis inserviunt, tertia ratione loci ex illis constituatur, quae degunt in locis militari imperio subjectis, quarta denique ratione officii is constet personis, quae apud ipsum vicariatum munibus funguntur.

Reversio de
actu omni de his
si alterum
pr. Alerte.

§. 41. Ex quibus quidem quatuor certis, statque fines Castrensis ecclesiasticae jurisdictionis sub oculis quodammodo sint, et illius forma, ratioque in nucleo veluti posita videatur, non immerito, carissime in Christo fili Noster, in spem ducimur, nullas deinceps ambiguitates, perplexitatesque suborbituras esse, quibus religiosissimae conscientiae tuae tranquillitas, cui prae omnibus consulere cupimus, angere, turbareque valeat. Quod si nihilominus aliquod adhuc oriri dubium contingat, utrum aliqui, aut aliquae personae sint, aut non sint jurisdictioni Castrensi subjectae, quoniam Nostris his literis praescribitur, et declaratur, nullam aliam personam dictae jurisdictioni manere subjectam, nisi illas, quae quatuor classibus antea expositis comprehendantur, ideoque maiestatis tuae erit declarare utrum persona, aut personae, super quibus dubium oritur, in praedictis quatuor classibus comprehendantur, ad hoc ut sint, aut non sint Castrensi jurisdictioni subjectae.

Confirmatio
quarrendum
literarum.

§. 42. Tandem moderno, et pro tempore existenti patriarchae Indiarum, appellano majori, ac personis ab ipso delegatis, seu delegandis, ac subdelegandis in ecclesiastica dignitate constitutis, sive aliis sacerdotibus prohis, et idoneis facultates omnes juxta tenorem, et formam praedictarum literarum Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum, nempe Clementis XIII, die decima martii millesimo septingentesimo seta-

gesimo secundo, die decimaquarta martii millesimo septingentesimo sexagesimo quarto, ac die vigesima septima augusti millesimo septingentesimo sexagesimo octavo, nec non Pii VI. die vigesima sexta octobris millesimo septingentesimo septuagesimo sexto, ac januarii millesimo septingentesimo octogesimo tertio, quam decima januarii millesimo octingentesimo sexto expeditarum, concessas, confirmatas, ampliatas, et explicatas, quarum omnium tenores pro plene, et sufficienter expressis hic haberi volumus, auctoritate apostolica tenore praesentium de novo etiam confirmamus, tribuimus, et largimur; excepta tamen facultate in dictis literis Pii VI. praedecessoris concessa, ac in superioribus Nostris confirmata, sed in postremis pariter Nostris literis die decima januarii millesimo octingentesimo sexto explicata « declarandi scilicet, quae, et quales debeant esse personae hujusmodi exercituum, et quibus ipsae frui, ac potiri valeant privilegiis » de qua superius jam provisum est, quumque per praesentes apostolica auctoritate excipimus, abolemus, ac penitus abrogamus.

Clementis
litterarum, et
statutum.

§. 43. Itemque easdem gratias, concessionem, privilegia, et indulgentias, quaequaque, de quibus in praedictis apostolicis literis facta est mentio pro memoratis quatuor classibus personarum eodem modo, et forma auctoritate, et tenore praedictis ad septimum concedimus, et indulgemus.

Derogatio
concessionum.

§. 44. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non ordinum, quorum personae hujusmodi professae fuerint etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogationum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specie, ac aliis contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis: quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et

sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima secunda junii millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

CCCCXCI.

Dat. d'ne
17 junii
1807
anno VIII.

Dismembratio civitatum Cassel, et Kostein cum eorum territoriis, et terris a dioecesis, quibus suberant, eorumque incorporatione dioecesi Moguntinae.

Pius episcopus
Servus servorum Dei

Dilecto filio Nostro Joanni Baptistae tituli sancti Onuphrii sanctae Romanae Ecclesiae presbytero cardinali Caprara nuncupato, Nostro et Sedis apostolicae ad charissimum in Christo filium Nostrium Napoleonem Gallorum imperatorem de latere legato.

Salutem, et apostolicam
benedictionem

Ratio continetur
in articulo.

§. 4. Cum nuper charissimus in Christo filius Noster Napoleo Gallorum imperator Nobis significare curaverit, quod oppidum Cassel civitas nuncupatum, ac pagus Kostein pariter nuncupatus, una cum respectivis eorum territoriis, imperiali ejus dominio subiecti ad praesens conspiciantur, et expedire sibi videatur, si populi in locis ac territoriis praedictis commorantes a spirituali jurisdictione et obedientia episcopi, cui modo subsunt, abdicati, ordinariae jurisdictioni moderni, et pro tempore existentis episcopi ecclesiae Moguntinae subijcerentur, in quem finem preces ipsius imperatoris ad Nos delatae fuerunt.

Ratio continetur
in articulo
a legato a latere
nuncio sub
ecclesiastica

§. 2. Pensatis itaque rerum et temporum circumstantiis, et supplicationibus hujusmodi, benignum praehabentes auditum, tibi dilecte fili Noster, dummodo iustis de causis ita in Domino censeas expedire, ut praevia ex-

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 88.

hibitione authentici documenti consensus venerabilis fratris moderni episcopi, et dilectorum quoque filiorum capituli et canonicorum cathedralis ecclesiae, cui populi supradictorum locorum nunc subsunt, eadem loca una cum snia respectivis territoriis modo in imperiali ditione ejusdem Napoleonis, ut asseritur, comprehensis ab enunciata dioecesi auctoritate Nostri apostolica tibi specialiter ad hoc delegata abdicare, sejungere, et separare, atque illa episcopali ecclesiae Moguntinae adjungere, unire, et incorporare, nec non habitatores, et incolas inibi degentes tam ecclesiasticos quam laicos, omnimodae superioritati, jurisdictioni, et obedientiae venerabilis fratris moderni et pro tempore existentis ecclesiae Moguntinae antistitis subijcere possis, ita quod dictae ecclesiae Moguntinae praesul per se, vel alium seu alios ejus nomine oppidi Cassel civitatis nuncupati, burgi Kostein pariter nuncupati, eorumque respective territoriorum veram, realem, actualem, et corporalem possessionem, seu quasi possessionem administrationis spiritualis, ac omnimodi juris dioecesanum propria auctoritate apprehendere potestatem habeat, libere ac licite possis et valeas, vigore praesentium necessariam facultatem concedimus, atque impertimur.

§. 3. Abdicacionem vero et unionem praedictam quando per te vigore hujusce delegatae auctoritatis factae fuerint, semper et perpetuo validas fore decernimus, ac suos plenarios et integros effectus sortiri et obtinere debere, Nostrasque praesentes literas ab omnibus ad quos spectat, et pro tempore quomodolibet in futurum spectabit, inviolabiliter observari volumus, et mandamus, quibuscumque etiam speciali, expressa, et individua mentione dignis in contrarium non obstantibus, ac si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter attentari contigerit, irritum quoque et inane similiter decernimus. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Domini millesimo octingentesimo septimo, quindécimo kalendas julii, pontificatus Nostri anno octavo.

Claudio abbas
sacro et
ecclesiasticae

CCCCXII.

Dat die
19 junii
1807
anno VII.

Deputatio superioris congregationis
Missionum facienda a vicario generali.

Dilecto filio Claudio Placiazd presbytero saeculari congregationis Missionis

Pius PP. VII.

Dilecte fili
Salutem, et apostolicam
benedictionem

Proemium.

§. 4. **Q**ua semper voluntate fuis-
sus in congregationem Missionis, qua-
que etiam cura illi jugiter et prospice-
re, et favere studuimus, sicut plu-
ra demonstrant, quae nuperis hinc
temporibus pro ipsa ordinavimus,
ita clarius ostendunt, quae pro majori
ejus emolumento nunc disponere in-
tendimus. Siquidem tibi non latet,
quod postquam bo. me. Franciscus
Florentinus Brunet tuus in vicarii ge-
neralis munere antecessor ab urbe
decessit, Nos per apostolicas Nostras
in simili forma brevis die xxx. octo-
bris MDCCCIV. datas literas ad illius
gerendas vices in congregationis re-
gimine deputavimus dilectum filium
Carolum Dominicum Sicardii, eique
etiam assistentes, et admonitores ad
id designavimus. Ac licet subiinde per
alias similes literas dictum Franci-
scum Florentinum in pristinum ti-
tulum, pristinaeque jura vicarii ge-
neralis restituvimus, placuit tamen Nobis
simul statuere, ut ejus vicem, ejus-
que sub dependentia idem Carolus Do-
minicus in urbe hac degens pro-vicarii
generalis exerceret functiones.

Memoravimus
et a litteris
ad rem datam

§. 2. Quomodo vero ipse Franciscus
Florentinus de hac mortali vita mi-
grasset, te quoque obitum suum vi-
facultatum, quas Nos ei tribueramus,
in sui muneris successorem nomina-
visset, Nos supplicationibus tunc pro
parte tua Nobis porrectis benigne in-
clinatis, te per novas in forma pari-
ter brevis literas Nostras in eodem
vicarii generalis officio confirmavimus
sub certis modo, et forma ibidem ex-
pressis, ac salva, firmaeque manente
quoad dictum Carolum Dominicum
dispositione praecedentium litterarum,
et alias prout in literis Nostris die v.

decembris MDCCCIV. expeditis ubi-
rius continetur.

§. 3. At quoniam, sicut exponi
nuper fecisti Nobis, congregationi tuae
hujusmodi in Gallia domus satis com-
moda, et ampla tam ad colligendos
alumnos, quam ad residentiam super-
ioris generalis, ejusque assistentium
concessa, sufficientesque etiam reddi-
tus assignati jam sint, ac spes non
ivanis affulgeat fore, ut et majores
redditus, et validiores vires possit in
dies acquirere, hanc tu idcirco, quae
favorabilis adest, nactus occasionem,
universum congregationis gubernium
pro unitate ipsius opportune firman-
da, ejusque amplificatione facilius
promovenda in una, eademque per-
sona per Nos consolidari, et reponi
vehementer desideras, enixisque hu-
militate precibus a Nobis efflagitas.

Regulatio per
nos.

§. 4. Nos igitur re, de qua mo-
do supplicatum est Nobis, diligenter,
ac mature perpena, ac de congre-
gatione praedicta Damini vineae ma-
gnopere utili, et fructuosa jure, me-
ritoque solliciti, eam non modo tueri,
sed et quantum cum Domino possu-
mus, magis magisque ad communem
Ecclesiae bonum adaugere cupientes,
teque specialibus favoribus, et gratis
prosequi volentes, et a quibusvis ex-
communicationis, suspensionis, et in-
terdicti, aliisque ecclesiasticis sen-
tentis, censuris, et poenis a jure,
vel ab homine quavis occasione, vel
causa latis, si quibus quomodolibet
innodatus existis, ad effectum prae-
sentium dumtaxat consequendum ha-
rum serie absolventes, et absolutum
fore censentes, hujusmodi supplica-
tionibus inclinati, praevia cunctarum,
quae superius memoratae sunt, lite-
rarum revocatione, prout eas omnes,
et singulas auctoritate apostolica te-
nere praesentium revocamus expresse,
penitusque abrogamus, deinde iisdem
auctoritate, et tenore tibi, ac favore
tui eundem titulum, idemque munus,
quo adhuc fungeris, confirmamus,
et assignamus ad tempus tamen dum-
taxat Nostro, et apostolicae Sedis be-
neplacito duraturum, tibi que jura,
privilegia, et facultates tum quae juxta
congregationis constitutiones auctori-
tate apostolica confirmatas ejus vicariis
generalibus competunt, tum et
quae vi eorundem constitutionum so-
lis superioribus generalibus reservatae

Tuor. Respons.
sionis.

sunt, tribuimus, et impertimur; nec non facultates easdem ad hoc quoque, ut possis assistentes, et admonitores ad formam tamen constitutionum eligere, et aliquem insuper tua ex congregatione, ceteroquin capacem, et habilem in futurum tui vicariatus successorem nominare per schedulam, extendimus, et ampliamus; ea tamen sub lege, ut successor tuus huiusmodi officium vicariatus generalis ad sex menses dumtaxat, et cum solitis facultatibus tali officio adnexis administrare, et nominationis suae confirmationem ab hac sancta Sede debeat incontinentanter expetere.

Conditiones ademas.

§. 3. Tu vero supradictis iuribus, privilegiis, et facultatibus, quas Nos tibi praeter, et ultra quam fert munus tuum, specialis dono gratiae concedimus, uti non valeas, nisi quum in possessionem domus, quae congregationi, ut praefertur, est assignata, perveneris, eamque ingressus una cum sodalibus tuis vivendi regulam a sancto fundatore alumnis suis praescriptam, sanctaque hac Sede adprobata in pristinum, plenumque vigorem restitueris, ita scilicet ut isthaec domus exemplo, et normae futura sit ceteris domibus congregationis.

Alias ut supra

§. 6. Denum quoad praedictum Carolum Dominicum, qui pro-vicarii generalis officium laudabiliter gessit, quam ante officium huiusmodi illo fungeretur primi assistentis generalis, ne ob ingravescentem aetatem sine magno discrimine possit nunc se committere itineri, ut Galliam petat, ibique resideat, Nos eum propterea eadem auctoritate apostolica in suo pristino titulo, et gradu primi assistentis generalis reponentes, ipsi, licet congregationis statuta aliter inbeant, nihilominus et tecum non commorari, et Romae permanere, suoque assistentis munere etiam procul a te, quantumque in locorum distantia poterit, fungi permitimus, et cum eo desuper dispensamus.

Præscriptum de otelando

§. 7. Quocirca in virtute sanctae obedientiae mandamus universis, ac singulis dictae congregationis superioribus, alumnis, aliisque ad quos spectat, ac spectabit pro tempore, ut te in vicarium generalem sic, uti praemissum est, confirmatum, et constitutum, reverenter suscipiant, tuisque jussibus pareant, nec te tuo durante

munere unquam in hoc quavis auctoritate, ac quolibet sub praetextu perturbare, seu a quovis perturbari, et molestari faciant, atque praesumant.

Claveria solita et decretum irritum.

§. 8. Decernentes has praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, tibi in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, ac ab omnibus inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S.R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Sedis apostolicae nuntios sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariis.

§. 9. Non obstantibus literis supra recensitis, et constitutionibus, ac ordinationibus apostolicis, nec non praedictae congregationis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, ac sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem ea, quae per has Nostras literas nunc a Nobis disposita sunt, vigere tantum debere, quoad usque cogi, haberi que possit generale capitulum, quod ut primum per temporum circumstantias licuerit, et provinciarum congregationis visitatores ita in Domino judicaverint, tu omnino debeat convocare, auctoritate praedicta tibi injungimus, tuamque super hoc conscientiam oeramus.

Fides habenda de transumptis.

§. 10. Volumus insuper, ut eorundem praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, ac sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae

adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae.

Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die xix. junii millesimo septingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

CCCCXIII.

Confirmatio literarum apostolicarum editarum a Paulo V. super votis emittendis a monialibus monasterii ordinis sancti Benedicti in civitate Barchinonensi.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam.

Proemium

§. 4. Pastoris aeterni vices, meritis licet imparibus, gerentes in terris illud curandum Nobis esse ducimus, ut, quantum cum Domino possumus, tueamur, atque servemus regulares ordines non modo virorum, sed etiam mulierum, quae et mundi, et sexus, et suimet ipsarum victrices Deo se hostias viventes, gratas, et acceptabiles obtulerunt.

Expositio proemii.

§. 2. Exponi quidem Nobis nuper fecerunt dilectae in Christo filiae abbatissa, seu priorissa, et moniales monasterii ordinis sancti Benedicti ex instituto venerabilis servae Dei Joannae Lestonach civitatis Barchinonensis, quod dictum earum monasterium ex alio simili in civitate Burdegalensi vigore apostolicarum literarum felicitis recordationis Pauli pp. V. praedecessoris Nostri olim erecto monasterio ortum duxit, cui ex foundationis lege, praeter consueta regularium ordinum vota additum est charitatis opus instituendi gratis puellas etiam non convictrices cum in doctrina Christiana, ac recta vivendi ratione, tum in primis legendi, scribendique rudimentis, ac etiam muliebribus pensis evolvendis, ac alias, prout ex memoratis ejusdem Pauli praedecessoris in simili forma brevis die prima aprilis millesimo sexcentesimo septimo expeditis literis, quarum tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter ex-

presso, et inserto haberi volumus, fusius continetur. Cum autem, sicut in eadem expositione additum erat, dictum primum Burdegalense monasterium nuperrimis temporum procellis obrutum remanserit, idcirco dictae superiorissa, et moniales, veritate, ne dubium aliquod temere suboriatur super valida sui, et aliorum similium monasteriorum alibi existentium duratione, pro majori suae, et reliquarum consarorum omnium conscientiae tranquillitate dictas Pauli praedecessoris literas apostolica quoque Nostra auctoritate confirmari vehementer desiderant, quo firmius in superstitionibus monasteriis hujusmodi eadem literae subsistant, et serventur exactius. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et, ut infra, indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 5. Nos igitur dictas exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et singulares personas, quibus praesentes Nostrae litterae favent, a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus earum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, memoratas Pauli praedecessoris literas pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum pro insertis habentes, easdem literas una cum omnibus, et singulis in eis contentis, et expressis auctoritate apostolica tenore praesentium pro dicto Barchinonensi, aliisque ejusdem instituti remanentibus monasteriis confirmamus, et approbamus, eique inviolabilis, ac novae perpetuae firmitatis robor adjuicimus, omnesque juris, et facti defectus, si qui desuper in eas quomodolibet obrepserint, supplemus, et sanamus.

§. 4. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quancumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque judices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, ac Sanctae Roma-

Clonata in-
Vitis et de-
cretum irritu-
tatis.

nae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et sanctae Sedis nuncios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super hisa quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus omnibus, et singulis illis, quae memoratus Paulus praedecessor in dictis suis literis non obstat voluit, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vigesima tertia junii millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anni octavo.

CCCCXCIV.

Suppressio beneficii ecclesiastici sub invocatione B. M. virginis a Piedi della Menochia nuncupati, et applicatio bonorum favore ecclesiae collegiatae sanctae Mariae in Cosmedin.

Dilecto in Christo filio vicario archiepiscopi Firmani in spiritualibus generali.

Pius PP. VII.

Dilecte fili Noster
Salutem et apostolicam
benedictionem

§. 4. Ad servandam divinarum virtutum celebrationum memoriam, illarum praesertim quae in aliquibus ecclesiis gloriosae, et Deiparae beatae Mariae semper virgini dicatis canonice institutae reperiuntur, quaeque ob deficientiam reddituum valde dubitandum foret, ne tractu temporis pretermitteri possent, non solum utile, verum etiam expediens videtur et pro salutaribus tam piarum institutionum operibus ecclesiis ipsis meliori quo fieri possit medio etiam per alicujus beneficii ecclesiastici applicationis fratrum ministerium a Nobis provideatur, ad hoc ut divinus cultus semper accrescat, et ecclesiae ipsae optata in spiritualibus, et temporalibus suscipiant incrementa.

§. 2. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilecti filii Aloisii Do-

nati presbyteri, et canonici saecularis, et insignis collegiatae basilicae nuncupatae ecclesiae sanctae Mariae in Cosmedin etiam nuncupatae de urbe expositio continebat, quod cum dicta collegiata ecclesia in qua pluribus ab hinc annis annua memoriae translationis almae Domus Lauretanae cum debita pompa, et honorificentia celebrari consuevit nullos habeat peculiares redditus pro hujusmodi functionis continuatione, ad eo ut valde dubitandum sit ne tam pium, et salutare opus tractu temporis in desertudinem abire possit ac omnino praetermittatur, secus vero dictus Aloisius plurimum cupiat, ut opus praedictum ad Deiparae b. Mariae virginis laudem, et honorem mediante infrascripta suppressione, et respectiva applicatione in infrascriptum exitum ut infra facienda etiam post ipsius Aloisii obitum conservetur; idem Nobis humiliter supplicari fecit Aloisius praedictus, quatenus pro ejus desiderio in praemissis favorabiliter annuere de benignitate apostolica dignemur.

§. 3. Nos igitur eundem Aloisium specialis gratiae favore prosequi volentes, nec non a quibusvis intercommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis si quibus quomodolibet innodatus existit ad effectum praesentium tantum consequendum harum serie absolventes, et absolutum fore censentes hujusmodi supplicationibus inclinati celerationi tuae per praesentes committimus, et mandamus, quatenus vocatis qui fuerint ad id evocandi perpetuam simplex, et personalem residentiam minime requirens beneficium ecclesiasticum ad altare vel sub invocatione b. M. virginis a Piedi della Menochia nuncupatae oppidi Massignani Firmanae diocesis quod dictus Aloisius, ut asseritur, ad presens obtinet, ac cujus, et illi forsitan annexorum fructus, redditus, et proventus viginti ducatorum auri de camera, et juliorum decem monetae Romanae secundum communem aestimationem valorem annuum, ut etiam asseritur, non excedunt, ex nunc pro ut ex tunc, et e contra cum primum illud per cessum etiam ex causa permutationis, vel decessum, seu privationem, aut quamvis aliam dimissionem, vel ammissionem,

Tener encen-
sionis

Derogatio con-
tracorum.

Det. die
13 junii
1807
anno VII.

Proveniens.

Expositio pro-
eum

seu religionis ingressum, et professionem in ea emissionem dicti Aloisii, aut alias etiam quovis modo etiam apud Sedem apostolicam praedictam etiam in aliquo ex mensibus Nobis, aut Romano pontifici pro tempore existenti Sedique praedictae per quascumque constitutiones apostolicas, aut cancellariae apostolicae regulas editas, vel edendas aut alias quomodolibet reservatis, seu ordinariis collatoribus, etiam per constitutiones, et regulas easdem seu literas alternativarum, aut alia privilegia, et in soluta hactenus concessa, et in posterum concedenda competentibus varare contigerit, illiusque titulum collatum, nomen, denominationem, naturam, vel essentiam beneficii collativi, ita quod illud ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus collativum esse desinat, et de cetero uti tale in titulum collativum quavis auctoritate conferri, vel impetrari, aut alias de illo quovis modo disponi contingerit, collationes, provisiones, impetrationes, aliaeque dispositiones de illo pro tempore quomodolibet factae huiusmodi nullae prorsus, et invalidae, nulliusque roboris, vel inaneati existant, neminiq; suffragentur, nec cuiquam jus, vel coloratum titulum possidendi tribuant auctoritate apostolica ratione praesentium sine alicujus praedicti perpetuo suppressi et extincti, illoque sic suppresso, et extincto omnia, et singula ejusdem beneficii sic, ut praefertur, suppressi, et extincti bona, res, proprietates, fructus, redditus, et proventus, jura, obventiones, vel emolumenta quaecumque in quibusvis rebus consistentia, et undecumque provenientia ex nunc pariter prout ex tunc, et contra, postquam tamen beneficium praedictum et personae dicti Aloisii, ut praefertur, vacaverit ideam collegiatae ecclesiae ita quod liceat dilectis filiis modernis, et pro tempore existentibus capitulo et canonicis ipsius collegiatae ecclesiae postquam tamen casus vacationis huiusmodi venerit per se, vel alium, seu alios proprio, ac ejusdem collegiatae ecclesiae nomine praedicti beneficii, ut praefertur suppressi, et extincti, illiusque bonorum, rerum, proprietatum, fructuum, reddituum, et proventuum, jurium, obventionum, et emolumentorum praedictorum veram, realem, corporalem, et actuaalem possessionem propria auctoritate libere apprehendere, et

apprehensam huiusmodi perpetuo retinere, dictaque bona, res, et proprietates locare, dislocare, arrendare, fructus, redditus, et proventus quoque praedictos, jura, obventiones, et emolumenta huiusmodi percipere, exigere, levare, ac supportatis tamen prius per dictos modernos, et pro tempore existentes capitulum, et canonicos dictae collegiatae ecclesiae omnibus, et singulis, siquae sint ejusdem beneficii, ut praefertur suppressi, et extincti oneribus in suos ac ejusdem collegiatae ecclesiae usus et utilitatem pro supradicti tamen operis conservatione, et non alias convertere, dioecessani loci, vel cujusvis alterius licentia desuper minime requisita pari auctoritate apostolica eorundem tenore praesentium etiam perpetuo applices, adnectas et incorpores.

§. 4. Nos enim si suppressionem, extinctionem, applicationem, annexionem, et incorporationem huiusmodi per te praesentium vigore fieri contingerit, ut praefertur easdem praesentes nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel qualibet causa quantumvis juridica et legitima, etiam pia, privilegiata ac speciali nota digna de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis Nostrae, vel quopiam aliodeflectu notari, impugnari, invalidari, in jus, vel controversiam vocari, aut ad viam, et terminos juris reduci, seu adversus illas quodcumque juris, vel facti, aut gratiae, vel iustitiae remedium impetrari, aut quidpiam aliud in contrarium disponi ullatenus unquam posse, nec illos sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus per quascumque literas, et constitutiones apostolicas, aut cancellariae apostolicae regulas editas, vel edendas comprehendere, vel confundi, sed semper ab illis excipi, et quoties illae emanant toties in pristinam, et validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data per dictos modernos, et pro tempore existentes capitulum et canonicos praedictae collegiatae ecclesiae quandocumque eligenda concessas esse, et fore, suasque plenarias, et integros effectus sorti, et obtinere; siquae, et non alias per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos qua-

Chancie no-
luntate, et in-
scribitur.

vis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac etiam Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vice legatos, dictaque Sedis nuncios, iudicari, et definiri debere, irritumque decernimus, et inane si secus super his quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio con-
suetudinis

§. 3. Non obstantibus Nostra et cancellariae praedictae regula de unionibus et applicationibus ad partes commitendis, ac de exprimendo in eis vero annuo beneficiorum ecclesiasticorum valore, nec non Lateranensis concilii novissime celebrati, et aliorum etiam generalium conciliorum uniones, et applicationes perpetuas nisi in casibus a iure permissis fieri, ac beneficia unius sive alterius dioecesis beneficiis seu ecclesiis uniri prohibentium, aliisque etiam in synodalibus, provincialibus, universalibusque conciliis editis vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis quibusvis superioribus, et personis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium praemissorum quomodolibet forsan concessis, approbatis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata inserti forent eisdem praesentibus pro plene, et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansoris ad praemissorum omnium, et singulorum validissimum effectum latissime, et plenissime, ac specialiter, et expresse, nec non opportune, et valide hac vice dumtaxat harum quoque serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem quod dictus Aloisius beneficium per eum, ut praefertur, obtentum ac etiam, ut praefertur, suppressum et extinctum huiusmodi in praefulgidum dictae applicationis tam simpliciter quam ad favorem aliquis etiam ex causa permutationis resignare, aut in manibus ordinarii loci libere dimittere, seu juri sibi in

illo, vel ad illud quomodolibet competentem cedere non possit, et si Aloisius praedictum beneficium, ut praefertur suppressum, et extinctum huiusmodi resignare vel dimittere seu juri cedere contigerit, ut praefertur, resignatio, vel dimissio, seu juris essio huiusmodi in praedictae collegiae ecclesiae tantum, et non alterius favorem factum sit et esse censetur ex ipso. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anulo piscatoris die xxiii. junii millesimo septingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

CCCCXCV.

Act. die
23. Junii
1807
anno VIII.

Reintegratio constitutionis Pii V. vi cuius paramenta sacra adhibita ab episcopis devolvuntur post eorum obitum ad ecclesias cathedrales, quibus praefuerunt.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 1. Nuper Nobis exponi fecerunt dilecti filii capitulum et canonicum cathedralis ecclesiae Tiburtinae, episcopos ecclesiae isti praepositos ab anno 1743. usque ad praesens usos, gravissimosque jugiter esse facultate ex indulto apostolico specialiter ipsis concessa donandi, ac relinquendi suppellectiles, quae sui essent juris sacras aequae ac prolatae favore mensae episcopalis, successorumque suorum: quod quidem indultum quam magno fuerit detrimento ecclesiae cathedrali, liquet nunc tuculentius, quoniam haec gravi urgetur necessitate renovandi paramenta diuturno usa prope consummata, sed ob immanes, quas in nuperis perturbationibus publicis perpessa fuit, iacturas ad omnem prorsus novam expensam impar dignoscitur. Hinc enixis efflagitant precibus, ut per Nos abrogentur concessionis, quae a felicis recordationis tum Benedicto XIV. tum Clemente XIII. Romanis pontificibus praedecessoribus Nostris impertitae ad id fuere episcopis Tiburtinis, et restituantur in pristinum constitutio sanctae memoriae Pii pp. V. etiam praedecessoris Nostri incipiens *« Romani pontificis providentia »* §. per

Expositio pro-
cessus.

quam res sacrae episcoporum, sacrisque usibus per eos addictae, post eorum obitum, cathedralibus, quae ipsi praefuerunt, cedere debent ecclesiis.

Tenor concessio-

§. 2. Nos igitur, audito hac in re venerabili fratre Vincentio moderno episcopo Tiburtino, praedictos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, ac singulares ipsorum personas a quibusvis excommunicationibus, et interdictis, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, praevia revocatione et abrogatione cujusvis indulti, ac concessionis per episcopos Tiburtinos a memoratis Benedicto et Clemente Nostris praedecessoribus ad recensitis donationibus ac dispositionibus facienda quomodolibet obtinent, prout indultum et concessionem hujusmodi auctoritate apostolica tenore praesentium revocamus, penitusque abrogamus, supradictam deinde Pii V. praedecessoris constitutionem iidem auctoritate et tenore restituimus juxta petita, ac in eodem, quo prius erat, vigore reponimus, ita ut in posterum ea sola servetur, servarique debeat in omnibus, et per omnia pro cathedrali praedicta, perinde ac si aliter super illa dispensatum, atque dispositum nunquam fuisset.

Clamata sub-

lata et decor-

tum trinitate.

§. 3. Decernentes eandem praesentes litteras firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sursum, et obtinere, ac dictae ecclesiae cathedrali plenissime suffragari, et a cunctis inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus indultis, et concessionibus super euanciatis, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem ut praesentes litterae Nostrae suum non sortiantur effectum, nisi postquam praenominatus Vincentius episcopus supremam diem obierit, ac ut libri ex

haereditate praecedentium episcoporum provenientes et ad usus sacros minime spectantes, commodo semper ac usui episcoporum pro tempore reservati permanent. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima tertia junii millesimo octingentesimo septimo, pontificalus Nostri anno octavo.

CCCCXCVI.

Dot. die
23 junii
1877
anno VIII

Concessio mozzetae violacei coloris, loco almutiae gestandae a mansionarii ecclesiae cathedralis Imolensis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum vestigia prementes, sacris ministris, qui Deo in illustrioribus templis inserviant, peculiaria indumenta gestanda concedimus, ut ipsi per externas quoque vestes continuo excitati charismata meliora magis, magisque in dies aemulentur.

Præmissis.

§. 2. Cum itaque sicut Nobis dilecti filii moderni mansionarii beneficiati ecclesiae cathedralis Imolensis exponi fecerunt, divinus cultus, populi Christiani devotio in dicta ecclesia quodammodo augetur, si ipsi nova aliqua decoratione per Nos ornentur.

Expositio pro-

cam.

§. 3. Nos ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationibus, et interdictis, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus mansionarii cathedralis ecclesiae praedictae Imolensis, ut ipsi loco almutiae, quam adhuc deferre consueverunt, mozzetae violacei coloris cum globulis, et asulis coloris similis pro tempore hyemali

Tenor concessio-

nis.

damtaxat tam in ecclesia praedicta, quam extra eam in quibusvis processionibus, et aliisque functionibus, et actibus publicis quibuscumque gestare libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus: dictosque mansionarios desuper a quoquam impediri, molestari, aut perturbari nullatenus posse, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Derogatio constitutionum

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictae ecclesiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, ceterisque in contrariam quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima sexta junii millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

CCCCXCVII.

Dat. die
26 junii
1807
anno VII.

Concessio vestis oblongae violacei coloris pro dignitatibus, et canonicis ecclesiae metropolitanae Urbinatensis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Expositio praevium.

§. 4. Exponi Nobis nuper fecit venerabilis frater Spiridio archiepiscopus Urbinatensis, quod metropolitanae illius ecclesiae capitulum, et canonici tanto virtutum splendore Christiano populo praefulgent, tantamque in ipsum archiepiscopum observantiam, et obedientiam, atque in hanc sanctam Sedem devotionem, et fidem praestulerunt, adjuvante Domino, et praeseferrunt, ut decorationibus iis, quas aucta dictis canonicis concessimus, quidquam aliud superaddi vehementer desideret, quo iidem canonici ad aemulanda in dies charismata meliora magis magisque excitentur.

§. 2. Nos igitur dicti archiepiscopi votis quantumcum Domino possumus, benigne annuere, dictosque canonicos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque da causa latis, si quas forte incurrerint huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus dignitati, seu dignitatibus, et canonicis memoratae metropolitanae ecclesiae Urbinatensis, ut ipsi vestem oblongam violacei coloris ad instar canonicorum cathedralis ecclesiae Pisaurensis tam in metropolitana praedicta, quam extra eam in quibusvis processionibus, aliisque functionibus, et actibus publicis quibuscumque gestare; nec non faldistorio (non tamen praesente archiepiscopo, aut episcopo) in missis cum cantu celebrandis uti libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et indulgemus, dictosque dignitatem, seu dignitates, et canonicos desuper a quoquam impediri, molestari, aut perturbari nullatenus posse, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Tenor concessionis.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictae metropolitanae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima sexta junii millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

Derogatio constitutionum.

Det. die
26. Junii
1807.
anno VII.

CCCCXCVIII.

Indultum utendi libro canonis in medio altaris, et in missa, excepta choralis, pro magistris majoris praesidentiae in cancellaria apostolica.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Expositio pro
tum.

§. 4. Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum vestigia prementes, privilegiis libenter ornatus Nostrae curiae praelatos, qui fide, ac devotione in Nos, et hanc sanctam Sedem non mediocriter excellent. Cum itaque sicut Nobis nuper dilecti filii moderni magistri majoris praesidentiae in cancellaria Nostra apostolica abbreviatores exponi fecerunt, eorum collegium multis, et praeclaris privilegiis per Romanos pontifices, ac praesertim per fel. rec. Urbanum pp. VIII. praedecessorem Nostrum decoratum reperitur, multum ornamenti, et splendoris ad ipsos accederet, si nova aliqua praerogativa per Nos fuerint locupletati. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, ac, ut infra, indulgere, de benignitate apostolica dignaremur.

Tenor edic-
tionis.

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus favoribus, et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absoluti fore censentes supplicationibus hujusmodi inclinati modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus abbreviatoribus majoribus praesidentiae praedictis in sacro presbyteratus ordine constitutis, ut ipsi sacrum facientes tam in privatis oratoriis, quam in publicis ecclesiis etiam cum cantu librum canonis in medio altaris ad instar protonotariorum Nostrorum apostolicorum habere, illoque uti, (non tamen in illis missis choralibus, quas cum cantu ratione alicujus canonicatus per ipsos obtenti celebrare tenerentur; tunc enim cho-

ralem cum aliis canonicis conformitatem servandam esse volumus) libere, ac licite possint, et valeant, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus, eosque desuper a quoquam impediri, molestari, aut perturbari nullatenus posse, ac irritum, et inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scieatur, vel ignoranter attentari contigerit decernimus, et declaramus.

§. 5. Non obstantibus quatenus opus sit, fel. rec. Benedicti pp. XIV. praedecessoris Nostri super divisione materiarum, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die xxvi. Junii MDCCCXVII. pontificatus Nostri anno octavo.

Delegatio con-
tractum.

ID.

Det. die
30. Junii
1807.
anno VII.

Indultum concessum canonicis ecclesiae collegatae matricis sancti Erasmi terrae de Bassiano Setinae dioecesis utendi rocchetto, et mozzeta violacei coloris, cum aulis, et globulis cremisini coloris.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 4. Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum vestigia prementes ecclesiasticis viris, qui Altissimo in sacris templis collegialiter inserviunt, divinasque laudes concinnant, peculiaria indumenta deferenda concedimus, ut ipsi per externas quoque vestes excitati charismata meliora magis magisque in dies aemulentur.

§. 2. Cum itaque, sicut Nobis dilecti filii archipresbyter, et canonici collegatae, et matricis ecclesiae sub titulo sancti Erasmi terrae de Bassiano Setinae dioecesis nuper exponi fecerunt, ecclesia ipsa antiquitatis laude, sacerdotum probitate, populiue Christiani frequentia, et devotione

Expositio pro-
tum.

Moreat, multum splendoris ad eandem ecclesiam accederet, divinusque cultus majora incrementa ibi suscipere, si dicti archipresbyter, et canonici aliquibus decorationibus per Nos, et hanc apostolicam Sedem donentur.

Tener exco-
muni.

§. 3. Nos exponentes praedictos specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus archipresbytero, et canonicis ecclesiae praedictae, ut ipsi rochetum, et mozzetam violaceam tela serica cremisini coloris subutam cum asulis, et globulis ejusdem cremisini coloris tam in ecclesia praedicta, quam extra eam in quibusvis processionibus, aliisque functionibus, et actibus publicis quibuscumque gestare, illisque uti libere, et licite possint, et valeant auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et indulgemus, dictosque archipresbyterum, et canonicos desuper a quoquam impediri, molestari, aut perturbari nullatenus posse, ac irritum, et inane, si secus super his a quorumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, derelinquimus.

Derogandi
contractionum

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non (quatenus opus sit) dictae ecclesiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatoris die trigesima junii millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

D.

Dat. die
1. Julii
1807.
anno VIII.

Providentiae adhibitae pro conservatione honorum communitativorum non alienatorum, et liquidatione aeris alieni communitatum ditionis pontificiae.

Reverendissimo cardinali Girolamo della Porta prefetto della Nostra congregazione de' Sgravi, e Buon Governo.

§. 1. Seguendo gl' impulsi del Premium.
Nostro paterno cuore per i maggiori vantaggi de' Nostri sudditi, non abbiamo potuto non vedere con rincrescimento, che non ostante le diverse providenze date col moto proprio de' 19. marzo 1804, ed altro successivo de' 14. luglio 1803., non meno che colle posteriori istruzioni di Nostro oracolo pubblicate all' interessante oggetto della dimissione de' debiti communitativi, alla retta amministrazione de' beni delle comunità dello stato, e finalmente all' amministrazione di una giustizia distributiva a pro de' creditori delle medesime, pure non erasi ancora pienamente conseguito l' intento. Quindi richiamando su di ciò le Nostre cure, anche eccitati dalle giuste lagnanze de' creditori suddetti, ai quali per mancanza delle rasse, e per la difficoltà dell' esigenza venivano da qualche anno ritardati i frutti de' loro rinvestimenti, abbiamo creduto di dare l' ultima mano ad un affare di tanto rilievo, ed a cui così strettamente è unita la felicità dello stato, e de' sudditi medesimi.

§. 2. Vedemmo quindi che a procedere con giusto sistema era necessario lo stabilire con sicurezza lo stato attivo, e passivo delle comunità dello stato riunite insieme, giacchè i calcoli di approssimazione, sempre incerti in una operazione così grande, erano tanto meno da eseguirsi ora, che per le varie disposizioni prese su questo ramo di economia pubblica, tutti a giusta ragione ci chiedeano un sistema, che soggetto non fosse più a variazione. Vedemmo nel tempo stesso, che a far questo primo passo era necessario che fosse posto un termine definitivo alla vendita de' foudi suddetti ordinata col moto proprio de' 14. luglio 1803., e commessa alla No-

Tener dispo-
sitionem praesentium ad
consequen-
dum liquidationem status
activi, et passivi communita-
tatum.

stra congregazione economica. Perciò v'ingiungessimo di porvi di concerto col reverendissimo cardinal Giuseppe Doria come capo dell'anzidetta congregazione, ad effetto che senza ritardo pubblicasse una notificazione, con cui dichiarasse sciolto qualunque diritto, tanto a favore de' declaratarj, come degl'impetranti i fondi suddetti, se dentro il termine non prorogabile de' 15. agosto prossimo futuro non avessero stipolato il rispettivo istromento, qualunque ne fosse stata la causa, e il motivo.

Liberatio bonorum a vinculo.

§. 5. Non dubitiamo punto, che per lo zelo sì vostro, che del nominato cardinal Doria sarà stata già pienamente adempita questa prima Nostra determinazione. In conseguenza di ciò vi comunichiamo ora le ulteriori disposizioni, mediante le quali ci lusinghiamo di ottenere il fine bramato. Dichiariamo perciò che tutt'i beni comunitativi su de' quali a tutto l'acennato giorno de' 15. agosto non sarà stato stipolato l'istromento di vendita, restino liberi da qualunque vincolo di ozione, o d'impetra, e sottoposti alla generale amministrazione, e conseguentemente qualunque declaratario, impetratario, o possessore per qualunque titolo di certificati, non abbia più alcun diritto a chiedere l'aggiudicazione de' suddetti beni, e corra la sorte degli altri creditori delle comunità, per conseguire dalla suddetta amministrazione il pagamento de' frutti, e la restituzione delle sorti, a forma di quanto da Noi venne prescritto nel citato moto proprio de' 14. luglio 1803 in favore di quei creditori, che non avessero voluto approfittarsi della ozione alla vendita de' beni anzidetti. In conseguenza di ciò incarichiamo la Nostra congregazione del Buon Governo, a cui presiedete, di stabilire con precisione il vero reliquato dello stato passivo, tanto a capitale, che a frutto, come ancora dell'attivo, similmente a capitale, ed a frutto, e sulle basi certe dell'uno, e dell'altro presentarci un piano dentro l'anno corrente, con cui si ottenga il maggior fruttato de' beni non alienati, da ritirarsi col minor possibile dispendio; si assicuri il puntuale pagamento de' gli annui frutti ai creditori; si stabilisca la più sollecita estinzione delle sorti, da farsi ratatamente in ogni

anno; e finalmente si determini il proporzionato sussidio da darsi dalla cassa generale alle comunità bisognose, ed in specie a quelle che innanzi l'incamerazione de' beni, o non avevano debiti, o li avevano in una somma molto inferiore alla quantità de' beni, de' quali sono rimaste spogliate.

§. 4. Crediamo ancora necessario, ed anche consentaneo alle massime di giustizia di nuovamente approvare, e di ordinare insieme la più esatta esecuzione di quanto dalla Nostra congregazione del Buon Governo fin dal principio del 1803. ci fu proposto in riguardo alle questioni sulla pertinenza di alcuni beni, pascoli, e pretesi diritti, o popolari, o appartenenti a qualche particolare corporazione di cittadini. Di fatti conoscemmo fin d'allora, che se si fosse lasciato aperto l'adito a simili questioni di pertinenza, l'amministrazione generale de' beni avrebbe fluttuato sempre nell'incerto; sarebbersi compromessa la dignità dell'anzidetta congregazione nel dovere per proprio ufficio sostenere tanti litigi con le comunità alla di lei cura affidate; e quel ch'è più l'assicurazione da Noi data ai creditori di esser puntualmente soddisfatti de' frutti, e capitale, sarebbe andata a vuoto tostochè si fossero separati non pochi beni dalla generale amministrazione da quei medesimi comunisti, e cittadini, che pur dovevano essere bastantemente contenti di essere stati con Nostra beneficenza sovrana liberati dall'obbligo *uti singuli, et in solidum* per la soddisfazione de' creditori suddetti. Quindi a togliere affatto tutti questi inconvenienti, de' qualcon Nostro dispiacere abbiamo veduto fin qui i funesti effetti, vogliamo, ed espressamente ordiniamo, che tutte le questioni sulla pertinenza de' beni, siano di pascoli, o molini, o altri fondi, siano a nome delle comunità, o del popolo, o di qualsivisia particolare corporazione restino sospese intieramente, finchè non saranno estinti tutt'i debiti comunitativi, tanto de' frutti come del capitale, moderandoa tal'effetto le citazioni speciali date dal Nostro monsignor uditore, e richiamando qualunque remissione di causa, ancorchè già introdotta, o in s. Rota, o in qualunque altro Nostro tribunale, volendo che i suddetti beni, e diritti controversi, rimangano,

Confirmatio
legum editarum pro di-
rectione
questionum
super proprie-
tate bonorum
et per hoc au-
tem modo con-
stitutum.

come tutti gli altri sottoposti alla generale amministrazione come innanzi l'anno 1798. si trovavano descritti nelle tabelle di ciascuna comunità.

Quoniam
omnes ad non
prospiciunt
boni regiminis
avocantur

§. 5. E perchè ci è sommamente a cuore, che in tutto si osservi un egual sistema, e l'uniformità delle massime, quindi informati Noi, che tanto sui beni venduti, quanto su quelli che rimangono sottoposti all'amministrazione, sonosi eccitate diverse questioni di pretesi diritti, e servitù, come ancora sulla spettanza di pretesi pesi inerenti ai beni medesimi, vogliamo che tutte queste questioni di qualunque natura siano, benchè già rimesse, ed introdotte in altri tribunali siano richiamate da essi come colla Nostra suprema autorità richiamiamo, commettendone privatamente l'esame alla Nostra congregazione del Buon Governo, incaricando della piena esecuzione di ciò, tanto il Nostro tribunale della Segnatura, quanto il Nostro monsignor uditor, qualora dinanzi a loro si eccitasse qualunque questione di pertinenza, volendo che nei casi suddetti, come in qualunque altro, in cui o direttamente, o indirettamente possa aver luogo l'interesse dell'amministrazione, ne sia rimesso l'esame privato alla suddetta congregazione del Buon Governo.

Reverentia
inappellabilis
tota revo-
lucione eden-
deram e con-
gregazione
specialiter de-
putata.

§. 6. Per uniformità di ragione avendo presente, che quando col moto proprio del 19. marzo 1804. liberassimo le comunità, e i rispettivi cittadini dal peso del pagamento de' debiti legittimamente contratti, deputassimo ancora una congregazione particolare con biglietto di Nostra segreteria di stato, composta del cardinal prefetto pro tempore, di monsignor segretario, ed altri individui della suddetta congregazione, a cui conferissimo le facoltà non solo di liquidare l' avere di ciascun credito, ma anche di dichiarare quali fossero compresi nella disposizione del succennato moto proprio, e quali dovessero rimanere a carico delle comunità, o dei particolari obbligati: quindi confermando la suddetta provvidenza di cui abbiamo conosciuto i vantaggiosi effetti, vogliamo che il giudizio reso fin qui, o che si renderà in appresso dalla suddetta congregazione particolare sia definitivo, ed inappellabile anche in devolutivo, al qual effetto,

anche in questo caso moderiamo qualunque citazione speciale del Nostro monsignor uditor, e qualunque remissione ai Nostri tribunali di simili vertenze, quantunque potessero essere state giudizialmente introdotte, altrimenti inutili sarebbero state le tante Nostre cure nel volere fissato con sicurezza l'attivo, ed il passivo delle comunità dello stato.

§. 7. Finalmente qualora nel formarsi il piano di sopra commesso alla Nostra congregazione del Buon Governo, per assicurare il maggior fruttato de' beni posti sotto l'amministrazione si conoscesse dalla medesima, che qualche enfiteusi, o affitto a lungo tempo fosse inferiore al vero fruttato de' beni medesimi, l'autorizziamo a crescerne proporzionalmente la risposta, affine non solo di livellare tutte le rendite in una stessa proporzione; ma anche coll' aumento delle medesime assicurare sempre più ai creditori l'annua percezione de' frutti, e la successiva estinzione dei capitali, che è l'unico oggetto, per cui abbiamo fin qui impiegate indefessamente le Nostre paterne cure.

Licentia
magistri
conno-
nos, et po-
tatem pro
sequenda fide-
ritate distri-
butione.

§. 8. Volendo, e decretando, che al presente Nostro chirografo non possa mai opporsi di orrezione, o sorrezione, o di altro vizio, o difetto della Nostra volontà, ed intenzione; ma abbia, e debba aver sempre il suo pieno effetto, esecuzione, e vigore con la semplice Nostra sottoscrizione, benchè non ammesso, nè registrato in camera, togliendo ad ogni giudice, e tribunale, anche collegiale la facoltà di diversamente giudicare, definire, ed interpretare, dichiarando fin d' adesso nullo, ed invalido quanto si giudicasse, o definisse in contrario, ancorchè non fossero stati chiamati, sentiti, o citati quelli che mai pretendessero avervi interesse.

Clonatio
in
litteris, et
in
cristianis.

§. 9. Non ostante la bolla di Pio IV. *de registrandis*; e le regole della Nostra cancellaria *de iure quoesito non tollendo*, e non ostante li sopraccitati Nostri moti proprij del 19. marzo 1804; e 14. luglio 1803. e qualunque altra disposizione emanata col previo Nostro oracolo dalla congregazione Economica, ed ogni altra costituzione ed ordinazione apostolica, e Nostra, leggi, statuti, riforme, stili, usi, e consuetudini, e qualsivoglia altra cosa, che facesse o potesse fare in contrario, al-

Derogatio
com-
testatam.

le quali tutte, e singole, avendone qui il tenore per espresso, e di parola in parola inserito, per questa volta sola, e per l'effetto delle cose premesse amplamente deroghiamo. Dato dal Nostro palazzo apostolico al Quirinale questo dì primo luglio 1807.

Pius PP. VII.

DI.

Dat. die
3. Julii
1807.
anno VII.

Dispensatio favore fratrum ordinis sancti Francisci de observantia provinciae Catalauniae, ut exercere valeant lanificium pro textura pannorum ad usum vestimentorum suorum.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

Expositio pro-
pria.

§. 4. Quum penes ordinem fratrum sancti Francisci de observantia nuncupatorum provinciae Catalauniae sicut Nobis exponi fecit dilectus frater Bernardinus Salacejus nuntius provincialis, erectum extet lanificium pro textura pannorum, qui religiosorum vestimentis communi sunt usui; quumque experientia probaverit male creditam esse lanificii istius administrationem tertiariis laicis; cupiatque ipse propterea ad majorem totius provinciae utilitatem opportunius ut infra per Nos de eodem lanificio provideri.

Tertio con-
suetudine.

§. 2. Nos ipsum exponentem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrit, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, eidem exponenti, ejusque pro tempore successoribus licentiam, et facultatem, cujus vigore tam ipse quam successores ipsius, posthac, perpetuisque futuris temporibus supradicto lanificio administrando deputare possint

et valeant religiosos ordinis sive laicos, sive etiam sacerdotes expresse professos, ita ut liceat his tuta conscientia pecuniarias elemosynas recipere, apud se retinere, et ad ea omnia, quae lanificio sunt opus impendere, ceteroquin honeste adhibitis in hoc cathelis ad omne vitandum scandalum necessariis, ac suae administrationis tempore tantum durante, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et imperitum, ac super ordinis regula tractationem, retentionem, usumque pecuniarum vetante cum isdem ad praemissorum dumtaxat effectum specialiter dispensamus.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non dicti beneficii etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die tertii julii millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

Derogatio-
nibus.

DII.

Det. die
5. juli
1807.
anno VII.

Concessio usus libri canonis in medio altaris, et palmaris, vulgo bugia pro dignitatibus, et canonicis ecclesiae cathedralis civitatis Caesena-

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Proemium.

§. 1. Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum exempla imitati, peculiaribus praerogativis interdum ornatus ecclesiasticos illos viros, qui in celebrioribus templis omnipotentis Deo inserviunt, ibique veluti caelestis Sionis aemuli divinas laudes quotidie concinunt, ut ipsi per externas quoque huiusmodi decorationes excitati, internarum virtutum splendore praeclucere magis magisque conentur in domo Domini.

Expositio praecum.

§. 2. Quoniam igitur dilecti filii dignitates, et canonici ecclesiae cathedralis civitatis Nostrae Caesena-

Tenor canonis sive.

tensis, in quonatalcm habuimus diem, exponi Nobis nuper fecerunt, se vehementer optare ad maiorem Dei gloriam, sacrificii eorum ministerii venerationem apud fideles augendam, ut novis distinctionibus per Nos, et hanc sanctam Sedem ornentur.

§. 3. Nos, pro eo etiam quo in patriam afficimur studio, ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, huius tantum rei gratia absolvutes, et absolutos fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, modernis et pro tempore in perpetuum existentibus dignitatibus, et canonicis ecclesiae cathedralis praedictae Caesena-

tensis, floccis simili palam gestare libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus, dictosque dignitates, et canonicos desupera quovis impediri, molestari, vel perturbari nullatenus posse, ac irritum et inane si secus super his a quopiam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictae ecclesiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus, caeterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die septima julii millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

Delegatio canoniorum,

DIII.

Det. die
10. juli
1807.
anno VII.

Concessio usus mozzetae violaceae coloris cum globulis, et asulis cremisini coloris pro mansionariis, et cum globulis, et asulis nigris pro cappellanis ecclesiae cathedralis Caesena-

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii moderni mansionarii, et cappellani ecclesiae cathedralis Caesena-

Expositio praecum.

tensis, quod cum ejusdem ecclesiae dignitates, et canonici nonnullis specialibus praerogativis a recedenda memoriae Pio pp. VI. praedecessore Nostro, et a Nobis decorati, et aucti fuerint, ipsi quoque ad maiorem Dei gloriam, atque ad augendum sacri eorum ministerii splendorem aliqua per Nos, et hanc sanctam Sedem honorificentia exornari vehementer desiderant.

Tenor canonis sive

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis,

et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus mansionariis ecclesiae praedictae, ut mozzetam violaceam cum sericis globulis, et asulis cremisini coloris, cappellanis vero pariter pro tempore in perpetuum existentibus eandem violaceam mozzetam cum asulis, et globulis nigris supra cottam tam in ecclesia praedicta, quam extra eam in quibusvis processionibus, aliisque functionibus, et actibus publicis quibuscumque gestare, dictaque mozzeta respective uti libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et indulgemus, dictosque mansionarios, et cappellanos desuper a quoquam impediri, molestari, aut perturbari nullatenus posse, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scilicet vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Delegatus con-
stitutum

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dictae ecclesiae cathedralis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima julii millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

DIV.

Det. die
21. julii
1867.
anno VIII.

Facultas celebrandi festum septem dolorum beatae Mariae virginis in ecclesia metropolitana Hispalensi, et elevato ritus officii sancti Josephi ejusdem B. M. V. sponsi a duplici minori ad duplex secundae classis.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 4. Cum, sicut dilecti filii moderni decanus, et capitulum ecclesiae metropolitanae Hispalensis Nobis nuper exponi fecerunt, ipsi pro eo, quo in beatissimam virginem, ejusque castissimum sponsum afficiuntur devotionis affectu, illorum cultum, et venerationem in dies augeri vehementer desiderant, Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Expulso pro
statu.

§. 2. Nos igitur dictos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes supplicationibus hujusmodi inclinati, referente dilecto filio magistro Julio de Carpineo sacrorum Rituum congregationis secretario, facultatem jam die xi. decembris MDCCCIV. ecclesiae metropolitanae praedictae concessam agendi festum septem dolorum ipsius beatae Mariae virginis ritu duplici secundae classis ad universum clerum civitatis, et dioecesis Hispalensis auctoritate apostolica tenore praesentium extendimus: ac praeterea in eadem civitate, et dioecesi ritum festi patrocinii sancti Josephi ejusdem beatae Mariae virginis sponsi a duplici minori ad duplex secundae classis, auctoritate, et tenore praedictis elevamus.

Tenore aucto-
ritatis.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictae civitatis, et dioecesis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia ro-

Delegatus con-
stitutum.

boratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima prima julii millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

DV.

Det. die
31. julii
1807
anno VIII.

Concessio indulgentiae plenariae assequendae ab eis, qui die sexta martii a primis vespers usque ad occasum solis visitaverint ecclesias civitatis, et dioecesis Gandavensis ab ordinario designandas.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Ratio et tenor
excommunicationis.

§. 4. Ad augendam fidelium religionem, et animarum salutem caelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti; omnibus et singulis utriusque sexus Christifidelibus vere poenitentibus, et confessis, ac s. communionem receptis, qui aliquam ex ecclesiis civitatis, et dioecesis Gandavensis, per ordinarium designandam, die sexta mensis martii a primis vespers usque ad occasum solis diei huiusmodi singulis annis devote visitaverint, et ibi pro Christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam

omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem, quam etiam animalibus Christifidelium, quae Deo in charitate conjunctae ab hac luce migraverint, per modum suffragii applicari posse misericorditer in Domino concedimus. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

§. 2. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem, ut praesentium litterarum transcriptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die trigesima prima julii millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

Conditiones
adhaerent.

DVI.

Det. die
4 augusti
1807
anno VIII.

Reformatio statutorum archiconfraternitatis sanctissimi Sacramenti, et sanctorum Petri, et Andreae apostolorum in ecclesia parochiali sancti Angeli in foro Piscium de urbe.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 4. Expositum nuper fuit Nobis pro parte dilectorum filiorum guardianorum et camerarii archiconfraternitatis sanctissimi Sacramenti, et sanctorum apostolorum Petri et Andreae in collegiata ecclesia s. Angeli ad forum Piscium canonice, uti asseritur, institutae, se ob rationabiles causas, temporumque vicissitudines primaeva archiconfraternitatis ejusdem statuta reformasse, et reformationem statutorum huiusmodi a dilecto filio Nostro Marino S. R. E. diacono cardinali Carafa de Belvedere nuncupato archiconfraternitatis protectore approbatam subinde fuisse modo et forma ut sequitur.

Rescripto pro
statu.

Tener stam-
burum refor-
matorum.

§. 2. *Riforma dei statuti della venerabile archiconfraternita sotto la invocazione del santissimo sacramento, e santi Pietro ed Andrea apostoli eretta nella cappella di s. Andrea nella collegiata parrocchiale chiesa di s. Angelo detta in Foro Piscium.*

Premio

Alla venerabile archiconfraternita da molto tempo istituita nella chiesa collegiata e parrocchiale dis. Angelo si aggregò sotto il dì 24. aprile 1688 la università dei pescivendoli di Roma. E siccome la suddetta compagnia era mancante di rendite, alle quali supplì del proprio la università per decoroso mantenimento di quella, e del suo oratorio e cappella; perciò si stabilì, che non potessero essere eletti ufficiali, ai quali spettasse il maneggio degli interessi della compagnia, che non fossero fratelli patentati della medesima università, e che due dei quattro guardiani fossero sempre i consoli estratti dalla stessa università: ed altri opportuni regolamenti si fecero nei statuti della venerabile compagnia, che furono poi confermati dall' eminentissimo cardinal Gaspare Carpegna vicario di chiara memoria con decreto de' 22. dicembre 1695.

Dopo le vicende accadute sul fine dello scorso secolo, si trova ora per la nuova legislazione del regnante sommo pontefice, soppressa tra gli altri corpi d' arte di questa città anche la università de' pescivendoli, nè più esistono i suoi consoli. Ed essendosi introdotto sconcerto nella economica azienda della compagnia, ed altri abusi, che hanno dato motivo a molti riclami, conobbe monsignor Giuseppe Pecci di felice memoria, primicerio della medesima archiconfraternita, dovendosi rimediare con regolamenti, ma non essendosi potuto fissare il desiderato sistema pel breve tempo, che quel zelante prelado sopravvisse, è stato preso a cuore da monsignor illustrissimo e reverendissimo Niccolò Maria Nicolaj commissario generale della R. C. A. dopo che è stato dalla stessa compagnia eletto per suo primicerio: il quale con intelligenza dell' eminentissimo signor cardinale Carafa di Belvedere, vigilantissimo protettore, avendo pre-

so ad esaminare i statuti, ed informatosi diligentemente delle ngenze di nuovi provvedimenti, ed avendo su di ciò conferito in più congressi coi principali ufficiali e col notaro della compagnia, che presentemente esercita le incombenze del segretario, sentito il parere dei zelanti e savj confratelli, e dopo avere esaminato un primo abbozzo di riforma di alcuni capitoli, che si era fatto, comobbe che per la imperfezione degli antichi statuti, e per la variazione dei tempi, e per rimediare ai nuovi abusi, era necessaria una più ampia e più adeguata compilazione.

Quindi fattesi più mature discussioni finalmente si sono combinati i presenti capitoli di riforma riveduti ed approvati dall' eminentissimo protettore, esposti e ricevuti nell' adunanza de' fratelli con espressa dichiarazione e protesta, che tutto ciò si è fatto, attesa la recente soppressione dell'università suddetta, e per riguardo del presente stato della compagnia onde non s' intenda mai pregiudicato agli antichi rispettivi diritti, nè alle prerogative, privilegi, ed onorificenze della medesima archiconfraternita; e perchè tutte queste determinazioni abbiano perpetuo vigore ed osservanza si supplica la Santità di Nostro signore, che si degni con un breve convalidarli, e munirli dell' apostolica approvazione.

CAP. I.

Dell' istituto della compagnia

§. 5. Essendo questa compagnia stata istituita, come negli antichi statuti si esprime, affine di congregare i fratelli (vestiti di sacco bianco colla mozzetta e cingolo rosso) in santa unione a lodare Iddio, ed esercitare il culto divino in salute delle loro anime; perlocchè fu poi fondato l' oratorio dedicato al santissimo Sacramento, ed alli gloriosi santi Pietro ed Andrea apostoli, ed altresì affine di aiutare i prossimi con opere pie, e specialmente colla visita de' fratelli, quando accade che sieno in carcere, e colla distribuzione di quelli sussidj dotati, ed altre limosine indicati nei suddetti statuti, e più precisamente nella presente riforma: perciò s' inculca a tutti i nostri fratelli di ave-

De institutione confraternitatis.

re sempre in mente ed a cuore questi oggetti; onde procuri ognuno di cooperarvi con la sua vita eristiana, e col buon esempio, col zelo del bene comune della compagnia, colla frequenza delle sue sagre funzioni, ed adunanze, e coll' esatta osservanza delle regole prescritte ai fratelli in particolare, e in generale, e con sommo impegno di mantenere fra i confratelli la carità, e la concordia. E per non deviare da questa retta intenzione, che deve presumersi avere avuto i pii fondatori, abbia ognuno in somma questa massima di ricordarsi sempre, che lungi da ogni mira di privati interessi, o di altri fini particolari, e indiretti, questo pio istituto è unicamente diretto alla gloria di Dio, ed alla pratica delle virtù.

CAP. II.

Dell' eminentissimo protettore e degli ufficiali

De protettore

§. 4. Siccome nel capo I. de' vecchi statuti era fisso, che la compagnia fosse sotto la protezione di quell' eminentissimo cardinale di santa Chiesa, il quale fosse stato eletto per protettore della università, ora soppressa, de' pescivendoli; così godendosi ora la nostra archiconfraternita degli auspicj del suo proprio protettore perpetuo, quale è l' eminentissimo e reverentissimo signore cardinale Marino Carafa di Belvedere (che Dio lungamente e prosperamente conservi) dal cui zelo, pietà ed autorità si spera, che sarà sempre difesa, ed ajutata la nostra compagnia; perciò si stabilisce, che in avvenire in ogni caso di elezione dell' eminentissimo protettore, si debba osservare il modo che si stabilisce nella presente riforma per la elezione degli ufficiali maggiori, restando allora incaricati i guardiani di usare a nome di tutta la compagnia le dovute officiosità verso il nuovo eminentissimo protettore, al quale, degnatosi di accettare tal protezione, si darà il solenne possesso, convocata la congregazione generale. E qualora dai primarj ufficiali fosse supplicato di onorare per qualche affare la congregazione segreta, o la generale, avrà l' autorità di un doppio voto.

§. 5. Pel buon ordine e governo dell' archiconfraternita vi saranno sempre gli infrascritti ufficiali. Tra questi spetterà al primicerio il luogo superiore e la precedenza in ogni funzione, ed una particolare vigilanza negli affari della compagnia oltre le facoltà specificate a suo luogo: il quale officio non è nominato nei suddetti statuti, ma' essendo stato più recentemente introdotto ad esempio delle altre archiconfraternite, si esercita ora con somma energia ed impegno da monsignore illustrissimo e reverendissimo Nicolò Maria Nicolai commissario della reverenda camera apostolica. Perciò si stabilisce, che il primicerio in avvenire sia sempre un prelado della curia Romana, da' eleggersi nello stesso modo degli ufficiali maggiori, e questo officio duri fintantochè non vachi per rinunzia, o per promozione ad altra carica incompatibile, o per lunga assenza e durevole impedimento, o per morte, che Dio tenga lontana.

De officialibus, eorumque munere.

§. 6. Dopo il primicerio saranno gli altri ufficiali annoverati nel sovraccitato capo primo de' vecchi statuti con questo ordine di precedenza, cioè quattro guardiani, un camerlengo, dodici consiglieri, due sindaci, un provveditore, due maestri di novizj, quattro infermieri, un archivista, un segretario; dei quali si parlato nei capitoli seguenti. E poichè per disposizione degli antichi statuti, in molti offizj dovea la compagnia attenersi a quelli eletti dall' università de' pescivendoli, perciò mentre questa più non esiste, si stabilisce, che tutte le elemosine spettino attivamente all' archiconfraternita nel modo però, e con le qualità da esprimersi rispettivamente a suo luogo.

Idem et supra

CAP. III.

Delle qualità che si ricercano negli ufficiali

§. 7. Disponendosi nel proemio, e nei capitoli II. e V. ed in altri luoghi dei suddetti statuti, che non potessero essere eletti ufficiali, ai quali spettasse il maneggio degli interessi della compagnia, che persone patenate dalla università, e che dei quattro guardiani due dovessero eleggersi per voti della compagnia, cioè un

De qualitatibus requisitis in officialibus

cottiatore, ed un pescivendolo, persone patentate dal corpo di quest'arte, e gli altri due guardiani fossero i consoli della medesima università; e similmente, che alcuni altri uffiziali estratti da questa fossero ancora uffiziali della compagnia; ora ritrovandosi sopresse le università, ed atteso il piccolo numero restatovi de cottiatori, è necessario formare un nuovo regolamento adattato alle presenti circostanze. E siccome deve aversi uno speciale riguardo alle persone di quelli già membri della suddetta università, della cui pietà e liberalità provengono le rendite concesse per mantenimento dell'archiconfraternita, e del suo oratorio, e cappella: perciò si stabilisce che mentre vi saranno fratelli onesti ed abili del ceto de' pescivendoli, o de' cottiatori patentati dalla estinta università debbano sempre questi essere privatamente nominati nelle infrascritte forme agli uffici de' quattro guardiani, di camerlengo, de' sindici, e di provveditore, ai quali uffici spettando il maneggio delle rendite della compagnia, già di sopra si disse per disposizione degli antichi statuti restarne esclusi tutti gli altri fratelli non appartenenti a quel ceto.

Idem ut supra

§. 8. Né ai suddetti uffizj, nè ad alcun altro ufficio, potranno essere eletti quei fratelli che non avranno compiuta la età almeno di venti anni, e che non sappiano leggere, e scrivere. Non potranno essere colleghi in un medesimo ufficio, nè dare il voto insieme nella congregazione segreta i congiunti per consanguinità o affinità di primo o secondo grado, secondo il diritto canonico: nè quelli che si sappia avere tra loro società di patrimoni, o di negozj. Qualunque elezione, o atto, che si facesse contro la disposizione di questo capitolo, sarà invalido e nullo.

CAP. IV.

De' guardiani

De guardiani

§. 9. All'ufficio de' guardiani dopo il primicerio appartiene la soprintendenza nell'oratorio, sagristia, e cappella; la cura e la vigilanza, che le festività e le funzioni si facciano decorosamente, con quiete, e modestia; che da tutti i fratelli si atten-

da con frequenza al servizio di Dio, e si osservino le regole prescritte; che si adempiano le obbligazioni delle messe, e degli altri pesi che venissero fugiunti da più testatori, e per altra causa, de' quali dovrà tenersi la tabella fissa nell'oratorio, o nella sagrestia, e dovrà da loro ogni mese vedersi l'adempimento delle messe nel libro, che si terrà presso il cappellano.

§. 10. Soprintenderanno anche i guardiani col primicerio e col camerlengo all'amministrazione de' beni, alle entrate, alle spese colla debita economia, coll'opera rispettivamente del computista, dell'esattore, il quale dovrà rendere minutissimo conto, e secondo le regole prescritte nella presente riforma. In affari litigiosi e legali interpellaranno anche il procuratore della compagnia; quando la compagnia abbia bisogno di autorevole appoggio, ricorreranno al patrocinio dell'eminentissimo protettore.

§. 11. Non potranno essere promossi all'ufficio di guardiani, se non quei fratelli, i quali siano attualmente, o altra volta sieno stati membri della congregazione segreta, oltre i requisiti prescritti nel precedente capitolo II. Essi eserciteranno l'ufficio per due anni continui, in maniera però che ogni anno si eleggano due guardiani nuovi, e due ne rimangano dell'anno precedente.

§. 12. Ogni anno nel giorno 25. luglio festa di s. Giacomo apostolo si dovrà radunare la congregazione segreta. Quivi i due guardiani più anziani, quali avendo esercitato l'ufficio per due anni saranno per dimetterlo (per questa prima volta s'intendano quelli due, che si troveranno da più tempo in esercizio tra gli odierni guardiani) nomineranno i successori; cioè ognuno di essi nominerà altri due, che prudentemente giudicherà essere esemplari, e idonei, e meritevoli della comune confidenza per essere eletti a tal carica. Di questi quattro nominati quei due, che otterranno più voti dalla medesima congregazione segreta, si proporranno nella prossima congregazione generale da convocarsi quanto prima: ove saranno confermati col maggior numero de'voti, entreranno poi in carica nella prossima solennità dell'Assunzione della beatissima vergine: ma

De numero guardianorum

De promotione ad guardianatum.

De nominatione successorum a guardianis facienda.

se dalla congregazione generale uno, o ambedue essi venissero rigettati, si manderà il partito sopra dell'altro, o ambedue gli altri già nominati: e quando occorra di ballottare un solo, si proporrà quello che dei due di essi ebbe più voti dell'altro nella congregazione segreta, ed in parità di voti si estrarrà a sorte. Che se anche questi fossero riprovati dalla congregazione generale, dovrà dagli stessi guardiani anziani venirsi all'annova nomina di altri nel mododetto disopra in altra congregazione segreta da radunarsi sollecitamente. Lo stesso metodo dovrà tenersi quando alcuno degli eletti ed approvati rinunziasse. Ma tal rinunzia dovrà farsi nel termine di tre giorni. E quando senza una causa legittima da riconoscersi dal primicerio, e dalla banca maggior alcuno de' guardiani rinunziasse, ovvero anche non rinunziando formalmente si mostrasse col fatto alieno, e per molte volte renitente nell'esercizio della sua carica, sarà tenuto di somministrare tre scudi moneta da applicarsi per elemosina alla cappella dell'archiconfraternita. Un simile metodo dovrà usarsi in ogni caso di vacanza per morte dell'uffiziale, o altro impedimento permanente, che sopravvenisse tra l'anno, nel qual caso sebbene il nuovo ufficiale prenderà subito il possesso; nondimeno la durata del suo ufficio comincerà a contare dalla prossima soleunità dell'Assunta. Le stesse regole (corretto soltanto la suddetta somministrazione pecuniaria) si osserveranno rapporto a quelli altri ufficiali, de' quali si prescrive la elezione nel modo di quella dei guardiani e relativamente a quella.

CAP. V.

Del camerlengo

De camera

§. 43. Il camerlengo (per quel maneggio, che di volta in volta per oggetti precisi e determinati gli verrà affidato dal congresso economico come nel capitolo XIX. dovrà essere persona idonea, intendente ne' conti, e di esperimentata fedeltà ed integrità: non potrà essere un figlio di famiglia, nè altronde impedito di contrarre. Il suo ufficio durerà due anni: onde in occasione della elezione de' nuovi ufficiali, quei due guar-

diani anziani, i quali nomineranno i loro successori, come si è detto nel capitolo precedente, ogni secondo anno ciascuno di essi nominerà anche un altro fratello che abbia le prescritte qualità per l'ufficio di camerlengo, de' quali due nominati dovrà eleggersene uno nella congregazione segreta, e poi nella generale nello stesso modo stabilito per la elezione de' guardiani. Ogni camerlengo nell'assumere il suo ufficio si obbligherà espressamente, ed anche senza di ciò s'intenderà, ed avrà per obbligato nella forma camerale, ed in ogni modo valido di ragione, e coll'ipoteca di tutti i suoi beni per la buona amministrazione, e rendimenti de' conti da farsi ogni volta che ne sarà ricercato dagli ufficiali nel congresso economico, ed infine del suo ufficio ai sindaci. A questo oggetto dovrà tenere il libro di entrata, ed uscita colle necessarie giustificazioni, da consegnarsi dopo il sindacato al camerlengo successore, e quando non vi si contengano affari pendenti, dovrà tutto riporsi nell'archivio dell'archiconfraternita. Al camerlengo corrisponde la compagnia annui scudi sei per una dimostrazione di gratitudine di quelli incomodi e rischi ai quali egli peraltro si espone per opera di pietà.

CAP. VI.

De consiglieri

De consiliariis

§. 44. I consiglieri devono essere dodici, cioè otto degli ufficiali vecchi, quali sono i due guardiani che hanno compito l'ufficio quell'ultimo anno, e i due che hanno terminato l'anno penultimo; il camerlengo ultimamente uscito di carica, i sindaci, e il provveditore che sono stati nell'ultimo anno; e gli altri quattro consiglieri da nominarsi singolarmente dai guardiani che restano in carica, e dai guardiani nuovi: la qual nomina faranno nella congregazione generale, o anche privatamente al segretario, il quale dovrà descriverli nella tabella dei nuovi ufficiali ordinatamente appresso agli altri suddetti consiglieri chiamati dalla legge di questo statuto. Ogni qual volta manchi alcuno dei consiglieri per rinunzia, o per morte, o per durevole impedimento si supplirà altri dal pri-

micerio il luogo dei mancanti, affinché sia sempre compito il numero di dodici.

De proceden-
tia consiliorum
debitorum.

§. 45. Dopo il primicerio, i guardiani, ed il camerlengo avranno i consiglieri la precedenza sopra tutti gli altri fratelli, e nelle congregazioni segrete dopo i suddetti ufficiali spetterà ai consiglieri prima di ogni altro esporre il loro parere: invigileranno, che il servizio di Dio si eserciti nell'oratorio con tutta attenzione: in ogni negozio rilevante della congregazione saranno considerati i loro riflessi: faranno avvertire agli ufficiali maggiori, se vi sia qualche abuso nella compagnia, e qualche difetto considerabile in alcun ufficiale, o ministro: nelle processioni avranno la incombenza di riprimere le insolenze, e di dirigere con buone regola i fratelli, e perciò dovranno procurare d'intervenire alle funzioni, e dovranno supplire, quando accadesse, che in qualche funzione mancassero i guardiani.

De competiti-
one inimicitia-
rum.

§. 46. Se per caso, (cioè che si spera non essere per accadere) insorgesse tra i fratelli qualche inimicizia, si deputeranno dal primicerio, e dai guardiani due degli attuali consiglieri più prudenti, e più atti, per riconciliarli, e quando loro ciò non potesse riuscire, potranno il medesimo primicerio e guardiani prendere altri opportuni temperamenti, e risoluzioni.

CAP. VII.

De' sindici

De sindice
e omni-que of-
ficio.

§. 47. Saranno eletti dal primicerio, e dai guardiani due sindici, che poi si pubblicheranno nella congregazione segreta, e nella generale in occasione della creazione degli altri ufficiali. L'ufficio di questi due sindici durerà un anno. Essi avranno la incombenza e la cura di rivedere le partite dell'amministrazione del camerlengo, e dell'esattore, e di qualunque altro ufficio anche maggiore, o ministro, che abbia avuto qualche maneggio dei beni e danari della compagnia, e della cappella. Perciò dovranno esser loro consegnati i libri, le giustificazioni, ed altre carte relative ad ogni affare da sindacarsi; delle quali dovranno fare la ricevuta a chi

le avrà loro consegnate, per restituirle dopo il sindacato. Questa consegna rapporto alle amministrazioni dell'anno precedente dovrà farsi nel termine perentorio di dieci giorni dall'ingresso dei nuovi ufficiali. In qualunque altra revisione, che loro si commettesse nel decoro dell'anno, dovranno immediatamente consegnarsi ad essi i libri e le scritture necessarie. Dovranno i sindici avere avanti gli occhi soltanto Iddio, la giustizia, e il bene della compagnia, ed occuparsi alla revisione con tutta la carità, moderazione, e quiete sentendo quelli che si sottopongono al sindacato, ed il computista, e chi può dar loro qualche schiarimento. E se accadesse qualche difficoltà, che essi non sieno valevoli a superare, o se conoscessero per avventura qualche pregiudizio della compagnia dovranno avvertirne il primicerio, e li guardiani perchè vi consultino la congregazione segreta. Se chi si sottopone alla revisione avesse per sospetto alcuno dei sindici, per qualche causa probabile, potrà ricorrere subito al primicerio, il quale con la intelligenza dei guardiani, e de' consiglieri deputerà altro fratello probato ed abile e non sospetto. Entro il perentorio termine di trenta giorni dalla consegna de' libri dovrà esser terminato ogni sindacato; dal quale se alcuno provasse di essere stato gravato, il primicerio colla intelligenza de' guardiani, o de' consiglieri deputerà nuovi revisori. Chiunque abbia amministrato o maneggiato beni e rote della compagnia e della cappella s'intenda, e si abbia per obbligato in forma camerale ed in ogni altro modo valido di ragione ad eseguire la sentenza de' sindici e revisori suddetti, senza ulteriore eccezione, o ricorso; e quando recusasse, sarà convenuto a nome della compagnia avanti il giudice competente per la esecuzione del sindacato.

§. 48. Finalmente i sindici avranno sempre la facoltà e la cura di mantenere in vigore la osservanza delle regole e statuti presenti: e se alcuno degli ufficiali, benché primario, o anche la congregazione vi contravenisse, sappiano con loro zelo ricorrere all' eminentissimo protettore, o a qualsivoglia altro tribunale ecclesiastico.

De observan-
tia statutorum
a sindice con-
ferenda.

CAP. VIII.

Del provveditore

De provincia

§. 19. Per la custodia e mantenimento dei mobili della compagnia e degli arredi dell'oratorio e della cappella, e per somministrarli nelle solite e nelle straordinarie occorrenze della medesima compagnia, e per la cura anche de' funerali si dovrà eleggere un provveditore, il di cui ufficio durerà due anni nel modo, che di sopra è stato prescritto intorno al camerlengo. Nell'ingresso del suo ufficio, il provveditore riceverà in consegna dal suo antecessore alla presenza dei sindici tutte le robe delle quali se ne dovrà fare accurato, e fedele inventario con rogito del notaro dell' archiconfraternita, obbligandosi ed intendendosi sempre obbligato in forma camerale, e colla ipoteca di tutti i suoi beni a render conto di tutto ciò, che perverrà in sue mani, e farne la restituzione in mani del provveditore successore, o di chi gli verrà ordinato, nella medesima forma.

De moneta
provincia

§. 20. Noterà diligentemente non in carte volanti, ma in un libro che dovrà ritenere presso di se, o nella guardaroba, se vi sarà, tutte le cere, che gli saranno consegnate o da' benefattori per elemosina, o da nostri fratelli, esprimendo distintamente quelle che sono state donate, e quelle che sono state comprate. Così avverta delle cere, che sono consumate, notare fedelmente quello che gli rimane.

Idem ut supra

§. 21. Nel risarcimento ed accomodamento necessario de' mobili, e de' sagri arredi potrà spendere economicamente sino ad uno scudo per ciascuna occorrenza, di che sarà subito rimborsato dal camerlengo. Ma se la spesa di qualche risarcimento eccedesse tal somma, non potrà farli senza la previa ricognizione dei sindici, a la licenza scritta del primicerio, e de' guardiani, i quali fatta poi riconoscere dai sindici medesimi la esecuzione del lavoro ne spediranno il mandato di pagamento all' artefice, o di rimborsazione allo stesso provveditore. Tali licenze e mandati non dovranno mai attendersi senza la fede della previa risoluzione del congresso economico, da cui tutte queste materie in conformità del capitolo XIX.

Idem ut supra

§. 22. In occasione delle feste e solennità, abbia la cura di fare le spese secondo le risoluzioni del suddetto congresso economico; e che le funzioni riescano col maggior decoro possibile, avvertendo di assistere assiduamente in persona o da farvi assistere qualche altro fratello della congregazione segreta di sperimentata onestà, mentre vi sono festaroli, o altri occupati nei preparativi, e così in tempo delle medesime funzioni, restando egli incaricato, che non succedano furti, altercazioni, o scandali, ma tutto riesca con quiete, e soddisfazione comune. Per le spese fatte si spediranno i mandati di pagamento, o di rimborsazione dal primicerio, e dai guardiani, con fede della risoluzione del congresso economico, come sopra.

Idem ut supra

§. 23. Senza la risoluzione del congresso, ed ordine, come sopra, non resterà mai obbligata l' archiconfraternita, o la sua cappella di qualunque quantità di cera, o altre robe, sebbene necessarie, che il provveditore avesse levato per uso della medesima archiconfraternita, e sua cappella dal fondaco, o bottega di droghiere, mercante, artista, o che ne avesse contratto debito con qualsivoglia persona.

Non potrà imprestare ad alcuno, neppure ad altre chiese o compagnie sacchi, suppellettili, o altre robe dell' archiconfraternita, e del suo oratorio senza licenza del primicerio, e de' guardiani in seguela della permissione del congresso economico, altrimenti sarà privato di ufficio anche per la prima contravvenzione, oltre l' obbligo di risarcire del proprio qualunque consumo, danno, o perdita.

Idem ut supra

§. 24. Quando i benefattori donassero alla compagnia, o al suo oratorio e cappella qualche suppellettile, o altra cosa, non manchi il provveditore di notar tutto col nome anche del donatore nel libro de' donativi, che dovrà parimente ritenere presso di se, o nella guardaroba, e di far poi descrivere tutto nell' inventario suddetto, ove dovranno anche descriversi le altre robe, che fossero fatte di nuovo, o fatte consegnare al provveditore nel decoro del tempo del suo ufficio per ordine della congregazione segreta, o del congresso economico.

§. 25. Apparterrà al provveditore

Idem ut supra

in tutte le congregazioni, ove dovrà mandarsi a partito alcuna elezione, o altro affare non solamente di provvedere le bussole, e le palle, della cui spesa, quando occorra, sarà rimborsato, come sopra; ma ancora di portarsi intorno a raccorre i voti de' fratelli.

Idem ut supra

§. 26. Sieno subordinati agli ordini del provveditore il sagrestano, il mandatario, ed il chierico o chierici, i quali tutti peraltro saranno eletti, e rimossi per disposizione della congregazione segreta. Così anche dovranno regolarsi colle istruzioni del provveditore quei sacerdoti, che dalla congregazione segreta venissero destinati alla celebrazione delle messe, o ad altra funzione. Il reverendo cappellano dell'archiconfraternita andrà d' intelligenza e di concerto col medesimo provveditore, avendo in vista il servizio di Dio, ed il bene spirituale della compagnia, come più distesamente si dichiara nel *cap. XVI*. Se mai accadesse qualche diverbio, o discrepanza considerabile se ne darà contezza a monsignore primicerio, il quale in questa e simili congiunture di urgenza, sentiti i guardiani, e i consiglieri, potrà prendere gli espedienti ed efficaci rimedj.

Idem ut supra

§. 27. Passando all'altra vita alcuna dei fratelli, o sorelle, o benefattore, se sarà invitata all'associazione la nostra compagnia, sarà cura del provveditore di fare intimare i fratelli per l'ora opportuna, e di avvisare i maestri de' novizj, che per il primo giorno non impedito facciano recitare per quell'anima l'offizio de' morti: e se il defonto fosse di quelli, che annualmente somministrano all'oratorio le limosine, subito darà l'ordine in sagristia, che gli si facciano celebrare le messe di requie, secondo che sarà solito, o convenuto, o stabilito. Avrà anche cura che si celebrino gli anniversarj, e si eseguiscono nel tempo prelisso quelli obblighi di messe, ovvero officj che o per disposizione dei testatori, o per altra causa fossero ingiunti.

Idem ut supra

§. 28. Quantunque chi esercita i più officj debba farlo per la mercede, che attende dal padre celeste, non dimeno per un saggio di gratificazione, o di compenso de' rischi, ed incomodi, la compagnia assegna al provveditore l'annua somma di scudi sei.

CAP. IX.

De' maestri de' novizj

§. 29. Per la elezione de' maestri de' novizj (l'offizio de quali durerà un anno) si dovrà nella congregazione segreta farsi la nomina di quattro fratelli, due de' quali saranno prescelti, ed approvati dalla congregazione generale per tale officio; ed in caso che venissero rifiutati, si dovrà fare la nomina e ballottazione di altri come si è stabilito al *cap. IV*.

§. 30. Saranno i maestri de' novizj in qualsivoglia funzione della compagnia direttori delle cerimonie e riti, quando si deve recitare e cantare l'offizio della beata Vergine, e de' fedeli defonti o altro pio esercizio. Non solamente dovranno distribuire a fratelli più idonei e pratici le lezioni da recitarsi, ma insinuare agli altri, che oltre la divozione, leggano adagio, che non lascino di riflettere a ciò, che leggono; attendano ad accompagnare le voci unanimi, senza percorrere il compagno nel leggere; che escano colla voce fuori di tutto, molto più che si guardino nell'oratorio di far risate, e parole sconvenevoli al luogo. Quando avendoli ammoniti con carità, non se ne scorga l'emendazione, ne diano parte ai superiori, acciò possano questi mortificarli come meritano le loro mancanze; onde avvertano tutti quelli, che vogliono continuare nella compagnia di portare ogni dovuto rispetto a primari ufficiali.

§. 31. Stiano attenti i maestri de' novizj, che i fratelli venendo all'oratorio, mentre devono vestirsi del sacco, ed attendere, che s'incominci la funzione, ed anche dopo terminata, non si dissipino in chianze e parole oziose, e molto meno in discorsi oscuri, o scandalosi; ne' facciano conventiole o brighe, sia nel vestiario, sia nell'oratorio, o in altro luogo spettante all'archiconfraternita: e molto meno permettano che in oratorio veruno ardisca portarsi robe comestibili, o altri iubarazzi; ma si ricordi ognuno di starvi con silenzio e divozione. Invigilino che niuno de' fratelli, venendo all'oratorio porti zinale come si usa nelle bottiglie, e non pernetta portare il sacco con la cravatta, ma ben sì con il collare, e con

De' novizj
novitium

De' novizj
novitium

Idem ut supra

quella decenza, che si usa nelle confraternite ben regolate di Roma.

Idem ut supra §. 32. Esorteranno i fratelli ancora che si guardino di recitare, o agire in spettacoli pubblici ed anche d'intervenire a quelli poco modesti, e così anche si astengano da tutte quelle cose, che poco buon nome portano alla compagnia, a cui sono ascritti.

Idem ut supra §. 33. Nell'entrare e nell'uscire dall'oratorio, e nel caso di dovervi passare in mezzo, mentre è adunata la compagnia, debba ognuno fare la genuflessione avanti l'altare, e poi riverire i superiori, o chi terrà il luogo di questi, e quindi salutare tutta l'adunanza, andando senza correre, ma con tutta la dovuta modestia.

Idem ut supra §. 34. Nien fratello ardisca intramettersi in alcun officio nell'oratorio, se non gli sarà commesso dai maestri de' novizj, o in assenza loro dai guardiani.

Idem ut supra §. 35. I contraventori di ciò che si prescrive nel presente capitolo, saranno per la prima mancanza sospesi dal vestire il sacco, e da ogni esercizio, anche di officj, che si trovarono avere; fiantanto che colla debita sommissione non avranno impetrato dal monsignor primicerio, e dai guardiani di essere nuovamente abilitati. I recidivi saranno cassati, e rimossi dalla compagnia.

Idem ut supra §. 36. Quando alcuno vorrà essere ammesso nella compagnia, dovranno i maestri de' novizj insinuarli di fare un memoriale diretto al monsignor primicerio, ed ai guardiani da lui sottoscritto, o croce segnato con indicarvi il suo nome, età, patria, condizione, di cui procureranno essi prendere veridica e segreta informazione, dopo averne avuto il rescritto dal primicerio, e da due guardiani. Intanto esporranno il nome di quel tale in un biglietto, che resterà affisso per lo spazio di un mese nel vestiario, o altro luogo frequentato da fratelli, tra i quali chi avesse qualche opposizione da fargli potrà con segretezza manifestarla al primicerio; o ad alcuno dei guardiani. Passato questo termine, se avrà le qualità prescritte nel capitolo XIX. e se non sarà stata fatta opposizione ragionevole, si avrà per tacitamente approvato dai fratelli, e sarà accettato con rescritto del primicerio, e dei

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 88.

guardiani, dopo che questi avranno sentito il parere di più d'uno tra gli altri ufficiali e fratelli più prudenti, ed imparziali. Quando poi sarà stato così ammesso, i maestri de' novizj non manchino di suggerirgli, che prima dell'ingresso a questa compagnia si confessi, e si comunichi, per conseguire l'indulgenza, ed in giorno di festa prima di cominciare la recitazione dell'officio sia vestito del sacco, stando egli avanti l'altare in ginocchio, e fatta l'adorazione a nostri santi protettori, anderà accompagnato da due maestri de' novizj ad abbracciare ciascun fratello, secondo l'ordine successivamente. Ma se trascorressero due mesi dopo la sua accettazione, senza ch'egli curasse di fare l'ingresso, e non domandasse la proroga con qualche plausibile ragione, in tal caso la accettazione si avrà per non fatta.

§. 37. Qualora accadesse che i maestri de' novizj o per inavvertenza, o per poca esperienza; o per altra causa commettessero qualche errore, o irregolarità nel loro officio, chi dei fratelli sene avvederà, con zelo, discretezza, e modestia o ne avvertirà segretamente essi medesimi, o se non crederà ciò espediente, ne farà parola con alcuno dei guardiani.

CAP. X.

Degli infermieri

§. 38. L'officio dei quattro infermieri durerà parimente un anno: dovranno perciò nominarsi otto fratelli nella congregazione segreta da eleggersi nel modo prescritto nel capitolo precedente. Con ogni maggior carità, quando avranno la notizia della infermità di alcun fratello facciano a gara subito di andarlo a visitare, ed esortarlo alla pazienza nel male, recandogli (se sarà povero) quella elemosina che sarà conforme al solito, ed ai stabilimenti economici dell'archiconfraternita.

Trovandosi poi l'infermo aggravato dal male, lo esorteranno con ogni carità a munirsi de' santissimi Sacramenti della Chiesa, in caso che non l'avesse già fatto, e a rassegnarsi sempre più alla volontà divina. Non s'ingeriranno gl'infermieri in discorso di testamento,

*De ministris
tribus opem
agrotationis*

o d'interessi temporali, se l'infermo non ne parlasse da se spontaneamente, per aver qualche consiglio o assistenza, nel qual caso dovranno essi diportarsi con integrità e prudenza. E se taluno degli infermi non avesse comodità di potersi curare in casa propria, avanzino a far la carità in procurargli il ricovero sicuro di qualche spedale, dove essendo ricevuto, non si stanchino di visitarlo di nuovo, e rincorarlo nelle afflizioni; evenendo il caso che Iddio lo chiamasse all'altra vita, non mancheranno dargli subito l'avviso al provveditore, acciocchè il difunto abbia i suoi suffragj consueti nel nostro oratorio.

CAP. XL

Del segretario

§. 39. Essendo l'ufficio di segretario di molta importanza, dovrà essere un fratello pratico, intelligente, assiduo, e di sperimentata integrità.

Egli eserciterà l'ufficio per tre anni, e potrà anche essere confermato di triennio in triennio. Perciò quello che avrà esercitato per tre anni, sarà posto a partito nella congregazione segreta in occasione dell'elezione de' nuovi ufficiali, e quando ottenga la maggior parte dei voti in questa, e poi nella congregazione generale resterà confermato per altri tre anni, e così si farà di triennio in triennio. Ma ogni qual volta non ottenesse in ambedue le congregazioni la pluralità de' voti, dovranno nominarsi due altri fratelli forniti delle suddette qualità, e questi anderanno a partito, come si è stabilito di sopra intorno agli altri ufficiali. Dovrà il segretario trovarsi presente in tutte le congregazioni segrete e generali, ed anche nei congressi economici, facendo prima coll'intelligenza del primicerio, e de' guardiani un foglio di questi affari che vi si dovranno proporre, perchè se ne faccia la proposta e la discussione distintamente e ordinatamente; e dovrà quindi descrivere ed esprimere colla possibile chiarezza tutte le risoluzioni nel libro da tenersi a questo effetto.

Idem ut supra

§. 40. Nei partiti, che saranno soliti correre per bussola osservi bene e distintamente il numero de' voti, chesi raccolgano, e stia oculato che nelle

elezioni degli ufficiali, o dove si tratta d'interesse particolare d'alcun fratello di congregazione la persona, che si ha da eleggere, o del cui interesse si tratta, non stia presente a votare, ma si richiami seguita la risoluzione.

§. 41. Nel margine de' decreti essenziali si rammenti di fare le postille affine di ritrovarli con facilità, ed essendo decreti da pubblicarsi, ne farà copia con la sua sottoscrizione, e farà affiggerla dal mandataro nell'oratorio, ed eseguirà tutto ciò, che sarà incaricato.

§. 42. Quando si riceveranno da esso li memoriali de' fratelli ammessi alla compagnia, noterà il dì di lui nome nel catalogo, la giornata dell'ingresso, e di quei memoriali poi ne farà la consegna all'archivista, al quale dovrà anche andar consegnando tutte le carte degli altri affari, subito che saranno terminati, ed anche il libro dei decreti, ogni volta che sarà compito. Avrà nondimeno il segretario l'accesso nell'archivio: e se avrà la licenza del primicerio, e de' guardiani di prendere quelle carte o libri, che fossero necessari per qualche affare pendente, dovrà farne la ricevuta all'archivista, per farne poi la restituzione subito che ne avrà fatto l'uso opportuno.

§. 43. Alle attestazioni che farà il medesimo segretario coll'autentica del sigillo della nostra compagnia si presterà fede, come se venisse la scrittura legalizzata per mano di pubblico notaro. Non potrà però fare attestato, nè dar fuori la copia d'alcun atto interessante la compagnia senza licenza del primicerio, o di due guardiani.

§. 44. Quando occorresse scrivere a nome della compagnia lettera alcuna a personaggi di autorità, o per affari gravi, sarà cura di lui comporla in buona forma, e farla sottoscrivere dal primicerio, e da due guardiani prima di sigillarla: in altri affari di minor importanza, potrà scrivere il segretario a nome della compagnia, e a nome de' superiori.

§. 45. Quanto si decreterà nelle congregazioni sia sottoscritto sempre dal segretario, per autenticare maggiormente ciò che si risolve.

§. 46. Se mai per avventura mancasse ad alcuna congregazione, o congresso, o altro atto, a cui dovesse in

Idem ut supra

Idem ut supra

Idem ut supra

Idem ut supra

Idem ut supra

Idem ut supra

ervenire, un altro fratello abile, che in tale occasione si surrogasse dal primicerio, e dai guardiani supplisca alle di lui veci. Ma se l'assenza, o l'impedimento del segretario sarà molto durevole, o perpetuo, si dovrà venire a nuova elezione nel modo detto di sopra.

Idem ut supra

§. 47. Quando tra i fratelli non vi sia alcuno fornito de' necessari requisiti, potrà essere eletto all'ufficio di segretario il notaro della compagnia, sempre però colle regole di sopra prescritte.

CAP. XII.

Dell' archivista

De curato archivi.

§. 48. Per conservare le scritture spettanti all' archiconfraternita, e sua cappella, dovrà esservi un armario con distinti ripartimenti con serrature, e chiavi, e tutto ciò che sarà necessario a quest' oggetto, e di tutto dovrà farne la consegna all'archivista con' esatto inventario, nel quale di tempo in tempo dovrà aggiungersi la descrizione delle altre carte e libri, che verranno a riporsi nell'archivio. Quest' inventario sarà custodito dal notaro dell' archiconfraternita, o da qualche fratello, a cui sarà affidato dal primicerio, e dai guardiani, affinché l'archivista, il quale dovrà tenere presso di se un simile repertorio o copia dell' inventario per suo rincontro, renda conto in fine dell' ufficio, ed in ogni occasione di tutti i libri, e monumenti, che gli saranno stati consegnati, che dovrà custodire con somma diligenza.

De custodia documentorum.

§. 49. E mentre esercita l' ufficio dovendone per avventura consegnare alcuno per necessità, sempre con la dovuta licenza sottoscritta dal primicerio, e dai guardiani, non dimentichi di farne memoria in libretto aparte, che dovrà nel detto armario tenere, e sotto la memoria se ne faccia scrivere la ricevuta da quello, al quale l'avrà data, e nella restituzione scancelli la memoria con la ricevuta, ovvero di suo proprio carattere scriva sotto « Restituita ».

De exclusione extraneorum ab archivi

§. 50. Bensì dovrà aprire l' archivio, ogni volta che il primicerio, o i guardiani, o il segretario, o il procuratore dell' archiconfraternita dovranno rincontrare, o esaminare

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 88.

qualche carta, in ore rispettivamente romode. Fuori di questi, non permetterà ad alcun altro nè estraneo, nè fratello di osservare i monumenti dell' archivio, se non venisse autorizzato colla licenza pure in iscritto del primicerio, e de' guardiani. Dovrà l' archivista conservare tutte le suddette licenze per sua giustificazione per ogni caso di perdita di carte o di altro pregiudizio, che avvenisse.

De duratice officii consilio archivi

§. 51. Oltre gli antichi monumenti, che ora si ritrovano, o che potranno ritrovarsi, e recuperarsi dovunque, appartenenti alla compagnia e cappella, e tutti gli altri libri e carte, che di tempo in tempo dovranno riporsi in archivio, come si è stabilito di sopra, dovrà quivi custodirsi anche l' originale della presente riforma. E poichè l' ufficio di archivista esige una particolare pratica, ed abilità, durerà anche questo tre anni, e la elezione, o conferma si farà nel modo prescritto intorno al segretario. Ma nel fine di ogni triennio almeno dovrà onninamente farsi un esattissimo rincontro di tutto coll' inventario alla presenza de' sindici, e con quelle altre cautele, che si giudicassero opportune a stabilirsi dalla congregazione segreta. Anche agli attestati dell' archivista nelle materie del suo ufficio muniti col sigillo dell' archiconfraternita si presterà fede, come a quelli del segretario.

De obligatio abbas ab assumptis

§. 52. L'archivista ancorchè non si obbligasse espressamente, s' intenderà obbligato coll' assumere l' ufficio, e si avrà sempre obbligato in forma camerale, ed in ogni modo valido di ragione alla diligentissima custodia di tutto ciò, che gli verrà consegnato.

CAP. XIII.

Del computista

§. 53. Persona pratica in quest' esercizio de' conti si richiede dalla compagnia, perchè possa formare la scrittura dell' entrata ed uscita di essa compagnia e della sua cappella e di ogni suo interesse: ed a questo fine gli saranno consegnati il libro mestiro, il giornale, ed il registro de' mandati, e per dare comodità a sindici di poter rivedere e saldare i conti al camerlengo, ed all' esattore o

De ratione tere, aqueque mone.

altro ministro, che si tenesse. Dovrà il computista intervenire in tutti i congressi economici, quando vi sarà chiamato, e mostrare lo stato degli interessi della compagnia, e prendere le opportune istruzioni. Dovrà anche ogni anno esibire ai sindaci la scrittura compita con tutta la diligenza e chiarezza, e colle rispettive giustificazioni, e la nota de' creditori, e debitori con il bilancio generale di tutta l'entrata, ed esito della medesima compagnia; sopra di che faltone il giusto sindacato sappia riferire poi nella seguente congregazione segreta succintamente lo stato di essa acciò sia noto come si regola la economia.

Idem ut supra

§. 54. Non avrà alcuna facoltà di fare mandati di somma anche minima per i pagamenti, se non terrà l'ordine scritto dal primicerio e dai guardiani, ed avrà cura di registrarli, e registrarli che siano, li sottoscriverà di proprio carattere dopo la sottoscrizione di quelli ufficiali già espressi.

Idem ut supra

§. 55. La elezione del computista (quando non sia provisionato, e qualche idoneo fratello esibisse la sua opera per mera carità) spetti alli guardiani, e consiglieri, come si disponeva nei vecchi statuti. Ma quando si tenga il computista stipendiato, la sua elezione, rimozione, la quantità dello stipendio dipenderà dalla volontà dell'archiconfraternita; purchè però non si proceda arbitrariamente, e con far torto al merito di chi l'ha ben assistita, e per la cognizione acquistata degli affari, è in istato di continuare ad assisterla. Ogni volta che sarà luogo alla elezione del nuovo computista con quella mercede, che si giudicherà proporzionata alla sua opera, ed alla economia dell'archiconfraternita, si proporranno in congregazione segreta i memoriali dei concorrenti, e se per caso non ve ne fosse alcuno, si nomineranno persone idonee dal primicerio, e dai guardiani, e resterà eletto chi otterrà più voti nella congregazione segreta, e sarà quindi confermato col maggior numero de' voti nella susseguente congregazione generale. Altrimenti dovranno andare a partito gli altri concorrenti, o nominati come sopra.

CAP. XIV.

Del procuratore

§. 56. L'oggetto di pietà per cui è istituita la compagnia, le regole di una buona amministrazione, la qualità delle presenti sue rendite per lo più certe e sicure devono tenere lontane ordinariamente le liti. Ma poiché non possono sempre evitarsi, e tal volta può anche occorrere la necessità di qualche consiglio legale, perciò dovrà assistere all'archiconfraternita un procuratore onesto ed abile della curia Romana. E quando non fosse un fratello che si prestasse pienamente, e gratuitamente, dovrà tenersi il procuratore, il quale in avvenire sarà soddisfatto delle funzioni, che farà non ostante qualche metodo tenuto sino al presente, e fintanto che non si giudicherà espediente per la sopravvenienza delle liti e di affari nuovi fissare al procuratore un onorario annuo e proporzionato. Il che dipenderà dalle determinazioni da farsi dalla compagnia, da cui dipende anche la elezione e rimozione del medesimo procuratore nel modo che si è detto del computista.

De procuratore ejusque officio.

§. 57. Con questo procuratore potrà intendersi il provveditore della compagnia, e gli farà tenere un protocollo di tutti gli atti, che farà in servizio di essa, e terminato che sia si consegnerà all'archivista, per conservarlo in archivio, e rimovendosi dalla carica, o passando a miglior vita, procurerà il detto provveditore di riacquistarlo dagli eredi del defunto.

Idem ut supra

§. 58. Quando occorresse far consulto sopra le cause o da introdursi, o introdotte che siano, informarsi dello stato, in cui sono, o sentire un suo parere legale, sarà chiamato nelle congregazioni, o nel congresso economico, o particolare, ove se bisogna, interverrà anche il provveditore, e il segretario, o altri ufficiali. Quando si richieda il mandato *ad lites*, generale, o speciale, secondo le contingenze, gli si farà colla sottoscrizione del primicerio, e col sigillo e firma del segretario.

Idem ut supra

CAP. XV.

Del notaro

De notario

§. 59. E' ottima regola, che l'archiconfraternita abbia un pubblico notaro fisso: per cui rogitosi celebrino gl'istromenti ed atti appartenenti ai lei interessi ed affari; sì perchè più agevolmente si possono ritrovare i monumenti e la serie delle stipolazioni, e degli atti celebrati in un medesimo officio, che se si abbiano a rintracciare sparsi presso diversi notari; sì anche perchè quando un notaro assiste lungo tempo la compagnia, suol farlo con maggior impegno, e può somministrare anche lumi maggiori nelle occorrenze. E perciò schiene la elezione e mutazione del notaro spetti liberamente alla compagnia, come si è detto rispettivamente del computista e del procuratore, nondimeno è prudenza di non variare facilmente il notaro, se non vi fosse una plausibile ragione di economia, o che si vedesse in quell'offizio tal volta mal servita la compagnia, o vi fosse altro ragionevole motivo di cambiamento.

De consuetudinibus et notario exigendis

§. 60. Quando il notaro non volesse esercitare per carità gli atti, e si tenga salariato con quelle convenzioni, che si conciliassero, secondo le qualità degli affari, e le circostanze de' tempi fra esso e la compagnia si stabilisce, che il notaro debba sempre dare gratuitamente la copia pubblica di ogni istromento nel termine di un mese dopo ciascun rogito fatto, la qual copia piuttosto che in fogli volanti dovrà scriverla e munirla del suo sigillo in un libro da conservarsi nell'archivio dell'archiconfraternita. Quando poi accada, che ad istanza dell'archiconfraternita si abbiano a convenire giudizialmente persone, le quali non godano il privilegio di altro foro, s'inculchi al procuratore d'introdurre la lite per gli atti del medesimo notaro dell'archiconfraternita avanti a quel tribunale, a cui egli è addetto, di sostenerla quivi, perquanto sia di ragione, quando insorgesse disputa intorno alla pertinenza della causa.

CAP. XVI.

Del cappellano

De cappellano et ejus munere etc.

§. 61. Il reverendo cappellano della compagnia, circa la cui elezione, mutazione, e stipendio si attenderanno le regole rispettivamente prescritte nei tre prossimi precedenti capitoli, dovrà esser sacerdote di età competente, ma più di dottrina copioso, affinchè avendo la facoltà di udire le confessioni, secondo il bisogno e le urgenze del pio luogo non solo abbia buona estimazione presso di tutti, ma col suo zelo ed assiduità riesca di profitto spirituale alla compagnia, e a tutti i fratelli. E di ciò dovranno aver cura gli ufficiali maggiori, massimamente in caso di elezione, prendere diligenti informazioni e proporre alle congregazioni sacerdoti degni di questo ministero, di maniera che incontrino la soddisfazione comune senza attendere ai particolari riguardi, o alle altrui raccomandazioni, che bene spesso deludono quei, i quali lo eleggono. Peraltro verso di lui, come merita il suo sagro carattere, e il suo officio, dovranno sempre comportarsi con convenienza, e rispetto tutti i fratelli, quantunque ufficiali, ed anche il sagrestano, il mandatario, ed il chierico, o chierici, che si terranno sotto pena in caso d'irriverenza di esser sospesi, ed anche cassati, o rispettivamente dimessi.

Idem ut supra

§. 62. Sia cura del cappellano di conservare e mantenere ben condizionate e con pulizia tutte le suppellettili sagre dell'oratorio e sagrestia, le quali tutte riceverà per inventario rogato dal notaro per le mani del provveditore con l'obbligo camerale di fedelmente trattarle e restituirle a cenno, ed occorrendo far risarcire, accomodare, e porre in dovuta pulizia il tutto, come richiede il rito ecclesiastico, ne faccia parola al provveditore, che senz'altra discrepanza darà l'ordine proprio per quanto sarà per insinuargli intorno la necessità del sagrario.

Idem ut supra

§. 63. Abbia il primo pensiero di far tutto a gloria di Dio, e di santi protettori, a quali più deve servire che alla compagnia, rammentandosi che per tal fine vien diretto il suo servizio, e perciò assisterà quo-

tidianamente all' oratorio e sagristia almeno in quelle ore, che avranno a celebrarsi le messe, e quelle far notare agli esterni cappellani assegnati nel libro, per rivedersi tutto in fine del mese come è incombenza de' sindici, e soddisfare ai sacerdoti l'elemosina del mese, e gli emolumenti a quei che assisteranno nelle occorrenze delle sagre funzioni; a qual' oggetto si somministreranno le somme dovute dal camerlengo, mediante gli ordini sottoscritti dal primicerio, e dai guardiani nel modo già detto.

Idem ut supra

§. 64. Al cappellano non è più annesso l'ufficio e titolo di vicario soppresso colla presente riforma. Sarà suo obbligo in tutte le feste di precepto fare il catechismo, o discorso spirituale. Ed allorchè fosse atto ed approvato come si desidera, alle confessioni, non lasci con zelo di tirar le anime a Dio, con assistere al confessionale le feste di precepto, e nell'istesso tempo il provveditore supplisca vestito di sacro nella sagrestia con il chierico essendovene di bisogno, o altro sacerdote dipendente dalla stessa cappellano, il quale potrà sostituire altro idoneo sacerdote in sua vece, non però permanentemente, ma solo in caso di legittimo temporaneo impedimento.

Idem ut supra

§. 65. Le limosine che riceverà da benefattori per messe volute, o per i defonti sia pronto di notare in libro a parte intitolato *elemosine di messe quotidiane*; e porre il danaro nella cassetta a tal effetto esposta a suoi occhi ben serrata a chiave dal camerlengo, il quale nell' aprirla e contare il danaro alla presenza de' sindici, dovrà calcolare l'entrante numero delle messe celebrate, o da celebrarsi, e notato nel libro istesso quanto siasi ricevuto per le messe, invigilando che sieno quanto prima celebrate quelle che restassero a celebrarsi.

Idem ut supra

§. 66. Invigilerà ancora il cappellano che sia eseguita con tutta prontezza la volontà del testatore sì nella celebrazione delle messe da farsi da sacerdoti, che dovranno deputarsi dagli ufficiali maggiori, o dallo stesso cappellano della compagnia per loro commissione; sì anche nell' adempimento degli anniversari, senza punto defraudare le anime purganti, ed a tal' effetto si formerà la tabella da esposti in sagristia a pubblica vista,

per soddisfare a tempi dovuti le obbligazioni. E se fossero pesi perpetui imposti dai fratelli, o altri benefattori, se per avventura avessero a ridursi a numero minore, non si faccia la riduzione in verun conto di messe quotidiane perpetue, se la compagnia per mera disavventura non patisse diminuzione considerabile ne' fondi o capitali de' censi, o altro legato fatto al pio luogo senza alcun difetto, o mancanza della compagnia; la quale allora dovrà consultarne e deliberarne nella congregazione segreta; e quando si giudichi giusto ed espediente impetrarne la riduzione, esporrà il fatto con un memoriale per mano del segretario, o del procuratore alla sagra congregazione del Concilio, e senza che si arroghino i fratelli col loro arbitrio e voti di disporre della celebrazione delle messe, ne attenderanno da essa il decreto col suo rescritto.

Idem ut supra

§. 67. Finalmente sia in obbligo di far pulire l' oratorio dal chierico, quando ve ne sarà bisogno, senz' aspettare il fine della settimana, e si adoprerà anche egli tanto in detto luogo, quanto nella sagristia, acciò le cose vadano con buon ordine, e le robe non sieno deteriorate.

Idem ut supra

§. 68. Ogni volta che la compagnia farà le processioni, o accompagnerà i fratelli defonti alla sepoltura, non lascerà mai per qualsivoglia urgenza d' intervenire con cotta e stola ove ciò sia permesso dalle regole de' sagri riti. Assisterà con dignità e zelo a tutte le sagre funzioni della compagnia, con quell' emolumento che dal provveditore gli sarà assegnato in virtù dell'ordine avuto dalla congregazione segreta, o dal congresso economico.

Idem ut supra

CAP. XVII.

Del mandatario

§. 69. Per intimare i fratelli alle congregazioni, e alle altre funzioni, e per eseguire gli altri ordini in servizio dell' archiconfraternita, si dovrà tenere un mandatario, il quale dal provveditore coll'assenso del primicerio, e de' guardiani sarà eletto e potrà anche sospendersi, o rimuoversi. Sarà scelto a questo impiego un uomo timorato di Dio, di buoni

De mandatario, quousque officio.

costumi, che sappia leggere e scrivere, ed abile ad eseguire le sue incombenze secondo gli ordini, che riceverà dal suddetto provveditore, ed anche dagli altri ufficiali relativamente alle pertinenze del rispettivo ufficio.

Idem ut supra

§. 70. Interverrà il mandatario nell'associazione de' defunti, e nelle processioni, assisterà in tempo dell'esposizione del santissimo Sacramento in forma di 40. ore, e nell'altre feste, uffici, e funzioni della compagnia: assisterà anche alla porta in tempo delle congregazioni segrete e generali.

Idem ut supra

§. 71. Quando non sia controle ordinazioni de' superiori, e si giudichi conveniente in ciascun mese il mandatario dovrà fare la cerca generale dell' elemosine, e quella raccorrà nella cassetta serrata a chiave dal nostro camerlengo, appresso il quale terminata la cerca farà la consegna, ed aperta da esso camerlengo, la metà del raccolto si consegnerà al medesimo ufficiale, e l'altra metà quando non abbia altro stipendio dall'archiconfraternità, resti in mano del mandatario, e se ne faranno le vicende: volì ricevute, che dovrà l'uno e l'altro conservare per rispettiva sua giustificazione. Al mandatario non stipendiato oltre questa provvisione, si darà qualche altra ricognizione straordinaria, che giudicheranno congrua i suddetti ufficiali superiori al provveditore: siccome dipenderà anche dalla loro prudenza di destinarli un proporzionato fisso salario invece delle suddette incerte e straordinarie ricompense. In qualunque caso però sarà sempre proibito al mandatario di cercare, o ricevere a mano e nascondamente le limosine, e di abusare in qualunque altro modo del nome della compagnia. Abbia la cura il medesimo mandatario di dare l'avviso agli infermieri, allora che alcuno de' nostri fratelli si trovasse gravemente ammalato, acciocchè sia subito visitato: e quando avrà notizia del suo passaggio all'altra vita, ne darà parte immediatamente al provveditore, perchè senza indugio si diano all'anima del defunto i suffragi secondo la costumanza e i stabilimenti della compagnia.

CAP. XVIII.

Delle congregazioni

§. 72. La consultazione e l'autorità di disporre delle cose della compagnia spetta ai fratelli insieme adunati, e non ad alcuno di essi privatamente. Ma perchè sarebbe troppo difficile, che tutti gli affari si potessero consultare e risolvere dalla moltitudine; perciò fu stabilito, e si rinnova ora questo stabilimento, che vi sieno due congregazioni, una chiamata *segreta*, e l'altra generale colle infrascritte regole. La congregazione segreta essendo il consiglio degli anziani sarà composta degli ufficiali nominati di sopra nei capitoli secondo, e quinto. La congregazione generale è l'adunanza, in cui han luogo indistintamente tutti i fratelli. Perchè sia valido ciò, che si risolverà tanto nella congregazione segreta, quanto nella generale, è necessario, che con licenza del primicerio, e dei guardiani (i quali determineranno il giorno e l'ora da non differirsi però lungamente nei casi soliti, o di urgenza) siano per mezzo del mandatario intimati tutti quelli, che rispettivamente vi hanno voce, e che sono reperibili: è necessario inoltre che vi presiedano il primicerio, e un guardiano, ovvero due guardiani, se non v'intervenisse il primicerio. Inoltre per rostituire la congregazione segreta, si richiede l'intervento almeno di tredici ufficiali suddetti: e nella generale è necessario l'intervento di quaranta fratelli almeno, contando i suddetti primicerio e guardiani. Senza queste condizioni sarà invalida e nulla qualunque risoluzione.

§. 73. La congregazione segreta dovrà radunarsi periodicamente ogni anno nel giorno di s. Giacomo, come si è detto, o essendo questo giorno per qualche grave causa impedito, si convocherà in qualunque altro giorno prossimo; inoltre dovrà radunarsi nel mese di novembre innanzi alla festa di s. Andrea, e quindi entro il mese di gennaio, ove specialmente si riferiranno i sindacati, che per qualche forte motivo non fossero stati precedentemente terminati e riferiti, e nel mese di giugno avanti la festa di s. Pietro, e tutte le altre volte, che

Da congrega-
zionibus ha-
bendaDa congrega-
zione segreta
suggera quo-
libet anno.

vi saranno affari da trattarsi nella medesima congregazione segreta. La generale si convocherà annualmente in occasione della elezione de' nuovi ufficiali, ed ogni qual volta per qualche importante oggetto si ordinerà o dalla stessa congregazione segreta, o dal primicerio e dai guardiani, che si raduni la congregazione generale, ove sia duopo sentire la volontà comune, e la decisione di tutta la compagnia.

De modopres-
biterii in
congregat. con-
sue.

§. 74. Nel principio, e fine delle congregazioni il primicerio, o in assenza il guardiano, che si troverà avere la precedenza dato il segno reciterà le solite orazioni. Il segretario, o essendo questo legittimamente impedito, proporrà l'archivista gli affari da trattarsi, e risolversi, mentre dovrà tenere chiusa la porta, dove assisterà al di fuori il mandatario. Se vi sarà da ascoltare qualche ministro dell'archiconfraternita, o alcun altro per qualche affare, dovrà prima introdursi, e quando non possa darglisi subito la risposta, dovrà uscire ed attendere di essere nuovamente introdotto, se allora si discuterà il di lui affare. Dovranno similmente sortire dalla congregazione quei fratelli ancorchè sieno ufficiali mentre accade di doversi trattare alcuna cosa, che interessi loro medesimi, ovvero di qualche loro congiunto, o affine di primo o secondo grado di diritto canonico, o qualche loro socio e partecipe di negozio.

Nella consultazione di affari, si dovranno dire i propri pareri con modestia e rispetto, e posatamente con maturità e decenza. Si parlerà per ordine incominciandosi dagli ufficiali maggiori agli inferiori. E mentre uno parla, niuno possa interromperlo, se non il primicerio, o il guardiano più anziano, quando accade di suggerire, o avvertire alcuna cosa. Se vi saranno dei dispareri, dovrà porsi la risoluzione a partito per voti. Ed in qualunque affare, subito che vi sarà uno, che domandi il bussolo, l'affare non potrà risolversi in altra maniera.

Idem ut super

§. 75. Queste regole dovranno osservarsi non solamente nella congregazione segreta, ma molto più nella congregazione generale, se non che in questa dopo il primicerio e i guardiani, non potendosi procedere tra

gli altri per anzianità, o per altra prerogativa, niuno potrà parlare o rispondere, se non avrà domandato licenza ai suddetti superiori, con dire *Deo gratias*, o altra pia parola che si usasse, ed ottenuto il permesso, si faccia innanzi ed esponga il suo sentimento o la sua risposta. Per mantenere anche con miglior ordine le discussioni nella congregazione generale, dovranno assistervi anche i maestri de' novizi.

§. 76. La congregazione segreta avrà la facoltà di accettare o ripudiare l'eredità, o i legati, o donazioni, dopo averne però prese le opportune informazioni per mezzo anche del procuratore, e del comptista, e di altri che passano somministrarle dei lumi. Avrà la facoltà di stabilire, o moderare i stipendi de' ministri, le spese, l'elemosine, e in tutti quelli interessi, ed altre cose, delle quali si dà autorità dai presenti statuti, nelle quali cose potrà la congregazione segreta decidere da se stessa, e si attenderanno le sue risoluzioni, se la medesima non determinerà di doversi riferire alla risoluzione della congregazione generale.

De facultati-
bus congrega-
tionis societatis

CAP. XIX.

Dei congressi economici

§. 77. Assidua cura, e vigilanza si richiede perchè sieno bene amministrato le rendite, e le sostanze dell'archiconfraternita. E quantunque nei vecchi capitoli si ordinasse, che a quest'oggetto si radunasse una volta il mese la congregazione segreta, nondimeno si è veduto per esperienza nel tempo passato essere stato ciò più volte trascurato o per fatto di chi la doveva convocare, o per la difficoltà di radunare si frequentemente gli ufficiali che la componevano, o per la combinazione di altre circostanze; ed in conseguenza si sono introdotti in progresso di tempo molti inconvenienti. Per provvedere adunque con maggior efficacia a tal oggetto, si stabilisce, che salvo tutto ciò che si è disposto nel capitolo precedente delle congregazioni, e dell'autorità di quelle; debba ogni mese tenersi un congresso economico avanti il primicerio, e quando questi fosse occupato, o in-

De congressu
bus economi-
cis congregatis

redito, presso chi avrà la precedenza di anzianità fra gli attuali guardiani. In questo mensile congresso saranno dal mandatario intimati ad intervenire quattro guardiani, il camerlengo, i sindici, ed il provveditore, i quali saranno attualmente in carica, oltre il segretario esercente, quale registrerà i nomi degli intervenienti, le materie trattate, e le risoluzioni con esattezza in un libro da tenersi destinato a questi congressi. In assenza del segretario supplirà alla scrittura in quell'occasione chi ne sarà incaricato dal primicerio, o da quel guardiano, che presiederà al congresso. Dovrà intervenire regolarmente il computista dell'archiconfraternita, ed ogni volta che si crede opportuno vi sarà chiamato anche il procuratore, o altre persone, secondo le qualità degli affari.

§. 78. Apparterrà al congresso economico di rivedere, provvedere, e regolare tutto ciò, che concerne l'attuale economia dell'archiconfraternita. Sopra tutto avrà cura, che il danaro venga depositato nel sacro monte di Pietà, o banco pubblico a credito dell'archiconfraternita o sua cappella, e a disposizione del primicerio e de' guardiani pro tempore; i quali peraltro non potranno ordinare spese o pagamenti, né disporre delle robe della compagnia senza la determinazione del congresso economico o della congregazione. I provvedimenti ed ordini del congresso economico dovranno sempre osservarsi, purché non sieno contrarii a presentistatuti, o alle determinazioni delle congregazioni segrete e generale, e finto che da queste non sieno con nuova disposizione rivotati, o variati, dovendosi questi sempre riferire distintamente in ogni congregazione segreta, e quando anche occorra nella generale. I sindici, ed il segretario per dovere dell'ufficio loro non lasceranno di ricordare ai superiori, e d'insistere, che si tenga ogni mese questo congresso, e che le risoluzioni di questo, ancorché secondo le urgenze eseguite, sieno riferite nella prossima congregazione, come sopra si è detto.

CAP. XX.

Delle festività, e sagre funzioni della compagnia

§. 79. Dovrà dalla compagnia, e dai fratelli esibirsi il culto colla possibile divozione e venerazione al santissimo Sacramento, massimamente nella solennità della esposizione in forma delle quaranta ore.

§. 80. La festa di s. Andrea apostolo si celebrerà nella cappella della medesima archiconfraternita nella chiesa collegiata di s. Angelo con messa cantata, ed in questo giorno nell'oratorio si reciterà l'ufficio, e si farà dai fratelli la comunione generale.

§. 81. La festa dell'apostolo s. Pietro coll'ufficio e colla comunione generale si celebrerà nell'oratorio.

§. 82. In tutte queste solennità dovrà avvertirsi, che l'apparato e la pompa sia tale che conferisca alla gloria di Dio, ed all'onore de' santi, e a conciliare la devozione de' fedeli senza aggravare la economia. I fratelli festaroli da destinarsi colle opportune istruzioni del congresso economico avranno questa cura. Il provveditore sarà anche sollecito per quello che concerne le cose del suo ufficio.

§. 83. Nè in queste, nè in altre funzioni si farà alcuno sfoggiar di freschi, nè di cioccolate, se non che questa unica gratificazione si potrà dare a quei sacerdoti, i quali venissero a celebrare la messa senza prendere l'elemosina.

§. 84. Nell'ottavario della commemorazione de' fedeli defonti si reciterà l'ufficio nell'oratorio, se sarà possibile ogni giorno.

§. 85. Nei venerdì di marzo circa l'ora del tramontar del sole si reciteranno i salmi penitenziali nell'oratorio coll'assistenza del cappellano vestito di cotta e stola violacea, e terminata questa funzione riceveranno i fratelli dal medesimo la benedizione coll'aspersorio dell'acqua benedetta, e recitata l'ave maria spogliandosi de' sacchi con silenzio, si ritireranno alle loro abitazioni, e faccende.

§. 86. In ogni prima domenica del mese il cappellano dovrà avvisare, ed esortare i fratelli di assistere vestiti di nero alla messa, che egli celebrerà nell'oratorio dopo la reci-

De expositione sacramenti Eucharistiae.

De festo sancti Andreae apostoli.

De festo S. Petri apostoli.

De honorificatione quibuslibet in festo celebranda.

De vestitu penitentialibus.

De officio in commemorationibus defunctorum recitanda.

De precibus recitandis die veneris mensis martii.

De abstinentia diebus habenda in prima dominica ejusdem mensis.

tazione dell'offizio della beata Vergine, e di comunicarsi. Ogni terza domenica del mese si reciterà nell'oratorio l'offizio de' morti per suffragio de' fratelli, e de' benefattori defonti.

De officio
et functionibus

§. 87. Per gli altri offizj e funzioni si terrà affissa nell'oratorio la tabella coll'orario da ordinarsi dal primicerio, e dai guardiani. Per regolamento poi delle spese dell'oratorio e cappella si attenderà la norma da prescriversi, e rinnovarsi secondo le circostanze dal congresso economico, o dalla congregazione.

De exclusionem
exteriorum
tempore
officiorum.

§. 88. In tempo che dai fratelli si reciterà l'officio, o che saranno uniti per altra funzione, o pio esercizio (eccetto se fosse una festa pubblica) non si potranno introdurre esteri, se non qualche religioso, o personaggio rispettabile. Neppure si ammettano fanciulli vestiti col sacco della compagnia, come talvolta si è usato, se non saranno in età maggior almeno di dieci anni.

CAP. XXI.

Delle distribuzioni da darsi ai fratelli frequentanti

De distribu-
tionibus inter
presentes in
cendio.

§. 89. Quei che ascritti alla compagnia frequenteranno le pie funzioni di questa, dovranno sperarne il premio dalla bontà divina. Ciò non ostante per incoraggiare la umana debolezza, si continuerà l'uso ch'è in questa, ed in altre confraternite di alcune distribuzioni ai fratelli frequentanti, ma colle infrascritte condizioni.

Idem ut supra

§. 90. Nella festa della purificazione della beata Vergine, e nell'ottavarj de' fedeli defonti, negli anniversari o altro offizio e funzione, non si potrà distribuire alcuna candela, nè altra cosa, di cui cadesse la distribuzione se non a quei fratelli soltanto, i quali personalmente si troveranno presenti nell'oratorio a quelle sagre funzioni, eccetto se a qualche ufficiale, o ministro si dovesse tal cosa per prudente e ragionevole ordinazione del congresso economico, o della congregazione. La stessa regola si osserverà nella distribuzione del pepe per la solennità del Natale di N. S. G. C.

Idem ut supra

§. 91. Si conferma l'annua distribuzione di scudi quarantanove, che molto tempo è in uso col titolo di roversi, che si ripartirà per gratificazione ai fratelli frequentanti nel modo seguente. Ai fratelli giovanetti dell'età di dieci anni sino ai diciotto, restano assegnati scudi nove da partirsi in sei da estrarsi a sorte tra quelli che avranno frequentato, alla ragione di scudo uno e bajocchi cinquanta per ciascheduno. Agli altri fratelli di età maggiore resta assegnata l'annua distribuzione di scudi quaranta, che si ripartirà alla ragione di scudi cinque per uno ad otto fratelli frequentanti da estrarsi a sorte. I guardiani, il camerlingo, e gli altri ufficiali si annoverano anche essi come gli altri fratelli al beneficio della frequenza.

Idem ut supra

§. 92. Per godere del premio della frequenza si richiede il numero di settanta appuntature, cioè che il fratello abbia frequentato l'oratorio nel decorso dell'anno settanta volte.

Idem ut supra

§. 93. Niuno si ammetterà al beneficio della frequenza, se non avrà fatto prima sei mesi di noviziato.

Idem ut supra

§. 94. Non si conterà l'appuntatura a qualunque fratello quando egli tardi d'intervenire all'oratorio, e non vi stia fino al fine dell'offizio e della funzione.

Idem ut supra

§. 95. Quando cioè si recita nell'oratorio l'offizio della Madonna dovrà ogni fratello trovarsi vestito di sacro, ed aver presa l'obbedienza prima che si termini l'inno *Quem terra, pontus, sidera*, e quando si recita l'offizio de' morti, ovvero i sette salmi penitenziali dovrà aver preso la obbedienza avanti che si finisca il primo salmo.

Idem ut supra

§. 96. Al fine di ciascuna funzione i maestri de' novizj faranno leggere le appuntature, di maniera che ogni fratello presente possa sentire, se è stato descritto il suo nome nel libro, che si terrà per questo oggetto.

Idem ut supra

§. 97. A qualunque fratello che mancherà d'intervenire per tempo ad assistere, ed associare il santissimo Sacramento quando si mette e si leva la esposizione delle quarant'ore, e così anche nel giovedì, e venerdì santo, quando si espone e si leva dal santo sepolcro; ovvero mancherà all'oratorio nella offiziatura e funzione del giorno

dell'assunzione della B. V. e nelle festività di s. Piero, e di s. Andrea apostoli sarà solo il numero di sei appuntamenti per ciascuna mancanza.

Idem ut supra

§. 98. Le istesse regole di frequenza si dovranno osservare rapporto alle doti, delle quali si dispone nel capitolo seguente, e di qualunque altro beneficio, sussidio, o gratificazione, che in tempo avvenire per stabilimento dell'archiconfraternita, o per disposizione di qualunque benefattore si dovesse distribuire o conferire ai fratelli frequentanti, o alle persone loro attinenti, se non quando vi sia qualche espressa eccezione, o speciale modificazione.

CAP. XXII.

De' sussidj ed altre elemosine

De subsidij aliisque elemosinis.

§. 99. Delle entrate dell'archiconfraternita, e sua cappella si distribuiranno ogni anno quattro sussidj dotati di soldi venticinque l'uno. Questi sussidj dovranno conferirsi dalla congregazione segreta alle figlie legittime e naturali dei fratelli patentati dalla detta università dei poveri, e di onesti costumi, e colla condizione da osservarsi in avvenire, che i loro genitori almeno per un anno abbiano acquistato il merito delle frequenze dell'oratorio, come si è stabilito nel capitolo precedente. Riguardo poi alle figlie orfane dei fratelli patentati e defonti prima della presente riforma dei statuti, sarà sufficiente che l'abbiano frequentato almeno per un anno ragguagliatamente una volta almeno.

Idem ut supra

§. 100. Inoltre resta stabilito delle rendite della medesima archiconfraternita l'annua somma di scudi ottanta da distribuirsi per elemosine nelle solennità della Pasqua di Resurrezione, e del Natale di N. S. Queste elemosine si dovranno alle vedove oneste, e povere dei fratelli patentati della detta università suddetta da ripartirsi secondo i loro veri bisogni, colla nonna che per ogni distribuzione si darà dal primicerio, e dai guardiani nel congresso economico; colla condizione però che i loro mariti abbiano almeno nell'ultimo tempo della vita frequentato l'oratorio una volta al mese: questa condizione per que-

Idem ut supra

Idem ut supra

Idem ut supra

ste elemosine si attenderà anche nel tempo avvenire.

§. 101. Si deputeranno dal primicerio e dai guardiani due consiglieri di sperimentata integrità, e prudenza, i quali dovranno visitare le case delle zitelle, e delle vedove, e riferire se abbiano i necessari requisiti. Quando si darà il caso che non vi sieno nè figlie, nè vedove de' suddetti fratelli patentati, alle quali colle condizioni di sopra prescritte debbano conferirsi le doti, e rispettivamente distribuire le elemosine; allora dipenderà dalla prudenza e religione della congregazione segreta la disposizione di ciò, che è destinato per questi più sussidj.

Idem ut supra

§. 102. Apparterrà alla medesima congregazione segreta di stabilire una somma congrua per soccorrere i fratelli veramente poveri, i quali cadono senza loro colpa in infermità, esclusi però quelli, che non avranno frequentato per tutto quell'anno l'oratorio almeno una volta il mese. Perciò essi infermi dovranno esser visitati dai fratelli infermieri, e colla veridica informazione di questi, si somministrerà loro quella porzione di limosine, che in vista dei rispettivi bisogni sulla somma annua fissata per questo oggetto, si ordinerà dal primicerio e dai guardiani, i quali potranno anche fissare insieme cogli altri ufficiali nel congresso economico la somma annua da erogarsi in tali sussidj per i fratelli infermi, fintanto che non sarà stata determinata dalla congregazione segreta.

Idem ut supra

CAP. XXIII.

Di ciò che debbono praticare i fratelli

§. 103. Non si ammetterà nella nostra compagnia chi non abbia l'età almeno di dieci anni compiuti, nè chi eserciti arti infami, o mena attualmente vita scandalosa, se non darà qualche speranza di emendazione. Quei che saranno ammessi nella nostra confraternita hanno da prefiggersi l'osservanza delle presenti regole, e statuti. Nel giorno dell'ingresso primiero al nostro oratorio non lascino di confessarsi, e comunicarsi per acquistare l'indulgenza plenaria (come si avverte nei vecchi statuti) e potendo sono consigliati a fare una generale

Idem ut supra

confessione della vita passata, approfittarsi nello spirito, e dare buona edificazione a tutti, e miglior esempio a nostri fratelli col modo retto di vivere, acciocchè sotto il patrocinio de' Nostri santi apostoli Pietro, e Andrea abbiano a meritare il premio.

Idem ut supra

§. 404. Non si dimenticheranno potendo, di ascoltare ogni giorno la santa messa, recitare la Salve ec. alla beatissima vergine, e due Pater ed Ave in onore de' gloriosi Nostri avvocati; pregandoli a voler intercedere loro da sua divina Maestà il perdono de' peccati, la virtù della tolleranza in portar la croce delle tribolazioni, e perchè riescano grate a Dio le orazioni, sia massima comune de' Nostri fratelli di non lasciare ogni prima Domenica in ciascun mese la comunione generale unitamente col sacro, che si amministrerà dal nostro cappellano nell' oratorio con applicare in suffragio dell'anime del purgatorio questo santo esercizio.

Idem ut supra

§. 405. Se si recita ogni festa e domenica l' ufficio della beatissima Vergine, abbiano a cuore ogni terza domenica dire quello de' fedeli defonti, massime per i Nostri fratelli, e dopo fatti gli anniversarij o esequie, sia incombenza del nostro cappellano celebrare alla loro presenza dopo l'ufficio la messa, e ne' giorni non impediti la messa di requie.

Idem ut supra

§. 406. Nel cantare procurino d' andar concordi, con modestia, senza fretta, nè innalzare senza profitto o di soverchio la voce, attendendo solo a quanto sarà loro insinuato in tal affare dalli due maestri de' novizi a' quali dovranno prestare ogni rispetto, e molto più riconoscere colla prontezza dell' ubbidire gli altri ufficiali superiori, ed alle loro ammonizioni rasseguarsi colla dovuta umiliazione, ne' casi che si conoscessero le proprie leggerezze, ed errori, schivandoli quanto più possono. Sieno avveduti di comparsi l' un l' altro con carità. Lo stesso osservino i superiori nel comandare o ammonire i subalterni senza superbia, e si guardino di scandalizzare i minori. Si raccomanda la frequenza nelle funzioni, e quando saranno a qualche carica promossi non recusino la fatica per il servizio di Dio, e de' Nostri santi, ma l' accetteranno con umiltà senza frastornare le risoluzioni, anzi colla

virtù della pazienza godano d' meritare giornalmente presso la hostia divina, non che appresso gli uomini.

§. 407. Ogni fratello dopo che sarà stato ammesso, starà in forma di novizio per lo spazio di sei mesi, e non potrà durante questo noviziato essere eletto neppure agli uffici minori, nè godere i benefici della frequenza.

§. 408. Nessun fratello s' ingerisca in alcuno ufficio se non vi fosse stato eletto nelle debite forme, o vi fosse deputato straordinariamente in qualche occasione, da chi ha l' autorità di deputarlo. Se qualcuno dopo essere stato iscritto alla nostra compagnia, esercitasse qualche mestiere, che per diritto, e per fatto si reputasse infame, ovvero se da qualche tribunale fosse condannato per delitto, o se menasse vita scandalosa, sarà cassato dal numero de' fratelli.

CAP. XXIV.

Dell'osservanza dei statuti

§. 409. Ogni colpevole contravvenzione ai presenti statuti, e agli ordini degli ufficiali autorizzati dai statuti medesimi, sarà punito per la prima volta colla sospensione dall' ufficio o dal vestire di sacco per un tempo proporzionato ad arbitrio del priore, e de' guardiani, seppure la colpa non fosse sì grave, che a giudizio della congregazione segreta meritasse anche per la prima volta la cassazione ed espulsione dalla compagnia. Ogni contravvenzione replicata sarà punita colla cassazione.

De observantia statutorum

§. 410. Affinchè questostatuti si mantengano sempre in vigore, si stabilisce, che nelle congregazioni, ove si eleggono i noviziofficiali, et in occasione di altro affare, o discussione di qualche importanza, ed in caso di qualunque dubbio, si debba dal segretario, o da altro fratello, a cui ne dassero incombenza il priore, o i guardiani leggere ad alta ed intelligibile voce quel capitolo o capitoli de' statuti medesimi, che appartengono all'oggetto, di cui si tratta.

Idem ut supra

§. 411. Tutti gli ufficiali e massimamente i sindaci saranno solleciti dell'osservanza dei statuti.

Idem ut supra

§. 412. La presente riforma dei statuti non pregiudicherà a qualsivoglia

De conservandis privilegiis corporis

computationem

glia prerogativa di anzianità, o antico privilegio, e diritto dell'archiconfraternita.

Laus Deo

Approbatum statutorum.

§. 443. Marinus tit. s. Nicolai in carcere Tulliano diaconus cardinalis Carafa de Belvedere, venerabilis archiconfraternitatis sub invocatione sanctissimi Sacramenti, acss. apostolorum Petri, et Andreae protector.

Supradicta statuta, ordinationes, constitutiones, et reformationes praefatae venerabilis archiconfraternitatis viginti quatuor capitulis comprehensa, omniaque, et singula in iis contenta a nobis revisa, et recognita, quatenus sacris canonibus, et concilii Tridentini decretis, et jurisdictioni ecclesiasticae non obstant, et iuribus parochialibus praejudicium non inferatur, in omnibus, et per omnia approbamus, et confirmamus.

Datum Romae, ex aedibus Nostris haec die 13. maij 1807.

Card. Carafa di Belvedere protector
Vin. M. De Nicolais primicerius

Confirmatio apostolica

§. 444. Ut autem reformatio haec statutorum firmius subsistat, exactiusque servetur, eam exponentes approbati per Nos et confirmari vehementer desiderant, enixisque humiliter precibus a Nobis expostulant. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, ac singulares ipsorum personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, praeserta statuta cum omnibus et singulis, quae in eis continentur, auctoritate apostolica tenore praesentium rata et valida habemus et declaramus, perpetuoque apostolicae confirmationis robore confirmamus, ac omnes et singulos sive facti, sive juris defectus, si quos desuper intervenisse contigerit sanamus, ac plenarie supplemus.

Classis approbata, ac decretum intromittit.

§. 445. Decernentes easdem praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenaria, et integros effectus sortiri,

et obtinere, ac iis ad quos spectat, ac spectabit pro tempore, plenissime suffragari, et ab omnibus inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogationem statutorum.

§. 446. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non memorate archiconfraternitatis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

§. 447. Volumus autem, ut eandem praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, ac sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die quarta augusti millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

Fides habenda transumptis.

Dot. die
7 Augusti
1857
anno VIII.

D VII.

Confirmatio decreti editi asacra congregatione, praeposita negociis episcoporum, et regularium super nominatione praepositi generalis congregationis Somaschae, et nominatio aliorum superiorum congregationis.

Dilecto filio Philippo Rossi congregationis Somaschae praeposito generali.

Pius PP. VII.

Dilecte fili
Salutem, et apostolicam
benedictionem

Tenore rescripti
editi a sacra congrega-
tione Episcoporum, et Regularium.

§. 4. Quum vigore rescripti per congregationem venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negociis, et consultationibus episcoporum, et regularium praepositorum ex Nostra audientia die 31. januarii currentis anni editum fuit, tum in tuae congregationis de Somaschae nuncupatae praepositi generalem nominatus fueris, ac institutus sub certis modo, et forma, prout in eodem rescripto, cujus tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter expresso haberi volumus, uberius continetur; cumque rescriptum huiusmodi, quo firmitus subsistat, exactiusque servetur, tu modo per Nos, ut infra, confirmari desideres, ac humillime efflagites.

Tenore confirmationis isapo-
stolicae

§. 2. Nos te specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurristi, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praevia confirmatione alterius rescripti per eandem congregationem ex Nostra pariter audientia die septima septembris millesimo octingentesimo tertio emanati, quo scilicet super religionis tuae congregatio venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae car-

dinalium deputata fuit, ac eo quidem successu, ut per eam, ejusque studio, et cura pars haec Somaschorum jam prope, ob temporum vicissitudines, interitura revixit, quemadmodum rescriptum huiusmodi auctoritate apostolica tenore praesentium in omnibus, et per omnia confirmamus, illudque a te debita cura reverentia, ac obedientia servandum, atque illi, uti et congregationi illius vi deputatae tum quoad res oeconomicas, tum quoad recursus religiosorum tuae congregationis te omnimode subjectum esse debere volumus, ac praecipimus: deinde iisdem auctoritate et tenore memoratum rescriptum favore tui editum, ac per quod praepositus generalis fuisti renuntiatus, una cum omnibus, et singulis in eodem rescripto contentis, ad tempus tamen Nostro, et apostolicae Sedis beneplacito duraturum, ratum, validumque habemus, et declaramus, ac robore confirmationis Nostrae apostolicae communitis, tum omnes, et singulos sive facti, sive juris defectos, si quos in illo quomodolibet intervenisse contigerit, sanamus, ac plenarie supplemus.

Deposito illorum rescriptorum

§. 3. Praeterea dilectos filios Hieronymum Pongelli generali congregationis praepositura laudabiliter functum, in vicarium generalem, nec non Josephum Pellegrini parochum ecclesiae s. Nicolai de urbe in procuratorem generalem, et Octavium Poltrieri, qui in collegio Clementino vices gerit rectoris, in ministrum provincialem congregationis auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium, ac per idem tempus, iisdemque sub conditionibus, quoad te supra expressis, creamus, facimus et deputamus.

§. 4. Decernentes eandem praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac tibi et illis in omnibus et per omnia plenissime suffragari.

Censuris abolitis et decretum irritum.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, nec mandatae congregationis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus, ceterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub

Delegato eorum

annulo piscatoris die septima augusti millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

DVIII.

Communicatio privilegii concessi capitularibus sancti Erasmi terrae Bassiani diocesis Setinae otendi rocheti, et mozeta, favore canonicorum ecclesiae collegatae sancti Nicolai ejusdem terrae.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Dec. des
7 augusti
1807
anno VII.

Proemium.

§. 4. Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum vestigia prementes, ecclesiasticis viris, qui Altissimo in sacris templis collegialiter inserviunt, ibique divinas laudes cocinunt pecuniaria indumenta deferenda concedimus, ut ipsi per externas quoque vestes excitati meliora charismata magis magisque in dies aemulentur.

Expositio pro
eum.

§. 2. Exponi quidem nuper fecerunt dilecti filii capitulum, et canonici nuncupati sancti Nicolai terrae Bassiani Setinae diocesis, quod cum ipsi unum corpus cumulative efficiant cum altero ejusdem terrae capitulo sancti Erasmi hujus quoque ecclesiae sancti titulo perfruentes, simulque processionibus, aliisque publicis functionibus cum iisdem sancti Erasmi canonicis interessentes, idcirco iisdem insignibus, quibus paulo ante ipsius ecclesiae sancti Erasmi canonici per Nos decorati sunt decorari et ipsi vehementer desiderant ad majorem Dei gloriam, sacrarumque functionum splendorem augendum. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, ac ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tunc expositio
sentia.

§. 3. Nos igitur dictos exponentes specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes, ipsorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris,

et poenis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomolibet inmodum existunt ad effectum praesentium dumtaxat coequequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censeotes supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus capitularibus sancti Nicolai praedictis, ut ipsi rochetum, et mozeta violaceam tela serica cremisioi coloris ad iustar aliorum capitularium sancti Erasmi praedictorum tam in ecclesia, quam extra eam in quibusvis processionibus, aliisque functionibus, et actibus publicis quibuscumque gestare, illisque uti libere, ac licite possint, et valeant, auctoritate apostolica tenere praesentium concedimus, et indulgemus, dictosque capitulares, seu canonicos desuper a quoquam molestari, impediri, aut perturbari nollatenus posse, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Derogatio con
trarium.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quatenus opus sit ecclesiae, et capituli joramento, etiam confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die septima augusti millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

DIX.

Die die
7. augusti
1807.
a. a. a. VII.

Translatio missae et officii proprii beati Dominici De Val martyris, in diem 31. augusti cuiuslibet anni pro dioecesi Caesaraugustana.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam.

Expositio pro-
positi.

§. 4. Pro parte venerabilis fratris patriarchae Indiarum, nec non dilectorum filiorum capituli, cleri, et magistratus Caesaraugustani, expositum Nobis fuit, ipsi pro eo, quo in b. Dominicum de Val martyrem afficiuntur devotionis affectu, ad relationes dilecti filii magistri Hieronymi Napulionis fidei promotoris rescriptum obtinuerunt sequentis tenoris videlicet.

Tenor rescri-
pti.

§. 2. Supplicante r. p. d. Dionysio Bardaxi et Azara canonico metropolitanae ecclesiae Caesaraugustanae, sacrae rotae Romanae auditore, nomine rñi archiepiscopi Indiarum patriarchae, capituli, cleri, et magistratus Caesaraugustani, ac referente r. p. d. Hieronymo Napulionio fidei promotore, sanctissimus Dominus Noster Pius VII. Pont. Max. inspectis iis, quae in supplici libello enarrantur, benigne indulsit, ut festum b. Dominici de Val martyris cum officio, et missa iam concessis celebrari possit quotannis in posterum ritu dupl. maj. in die proprio ejus martyrii, scilicet in die 31. augusti tam a clero civitatis, et dioecesis Caesaraugustanae, quam ab omnibus aliis, quibus alias jus datum fuit illud cum officio, et missa celebrandi: translati in primum diem non impeditum juxta rubricas, qui deinceps erit dies fixus, quocumque alio festo in dicto die 31. augusti occurrente. Die 24. julii 1807.

Julius M. card. de Somalia S.R.C. praefectus

J. de Carpineo S.R.C. secretarius

Confirmatio
paulatim re-
scripti.

§. 3. Cum autem sicut in eadem expositione additum erat, quo praeinsertum rescriptum firmius subsistat, et servetur exactius apostolicae Nostrae confirmationis subsidio ipsum muniri vehementer deside-

retur, Nos eodem exponentes specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quocumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, idem rescriptum, et singula in eo contenta, et expressa auctoritate apostolica, tenore praesentium confirmamus, et adprobamus; illique inviolabilis ac perpetuae apostolicae firmitatis roborem adiciamus, ac omnes, et singulos cum juris, tum facti defectus, si qui desuper in eo quomodolibet intervenerint, supplemus, et sanamus.

§. 4. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quocumque spectabit, in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos, etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et sanctae Sedis nuncios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die septima augusti millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

Clavari sub-
lata et de-
cretum irritum.

Derogatio con-
trariis.

Adhuc non
datus

Adhuc non
datus

DX.

Dat. die
7. augusti
1807.
anno VIII.

Subrogatio commissarii jam deputati, et interim defuncti pro erectione montis ad extinctionem aeris alieni contracti in regno Sardiniae pro defensione publica.

Venerabili fratri Nicolao episcopo Igesiensi

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem et apostolicam
benedictionem

Nominatur
praesentibus
literis dato
pro commissario
ne alterius
economiarum.

§. 1. **D**adum, instante eborissimo in Christo filio Nostro Victorio Emanuele Sardiniae rege illustri Nos et me: Didaco Gregorio Sanctae Romanae Ecclesiae presbytero cardinali Cadello nuncupato Calaritanae ecclesiae ex Nostra dispensatione et concessione praesuli direximus apostolicas Nostras in simili forma brevis die vicesima octava aprilis anni currentis expeditas literas, tribuentes ei sub certis modo et forma facultatem imponendi pensiones, reservandi annatas, ac quaedam alia disponendi ad tempus viginti quinque duntaxat annorum super fructibus, redditibus, et proveniuntibus ecclesiarum, et beneficiorum regni Sardiniae favore montis erigendi ad extinctionem alieni aeris pro defensione publica a regio aerario contracti, et alias prout eisdem in literis, quarum tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter expresso, et inserto haberi volumus uberius continetur.

Pressa portet
esse pro ab
tineendo auc
tore in lo
cum defuncti.

§. 2. Liceat autem idem cardinalis praesul debita literarum Nostrarum executioni celeriter incubuerit, et multa pro optati montis erectione, etiam nominando ecclesiasticos deputatos, feliciter gesserit; nihilominus die quinta mensis julii proxime elapsi ex hac, sicut accepimus, mortali vita decessit, et membra, quae praedicto monti dare operam debent, suo velut capite orbata reliquit. Nunc ejus ex obitu veritas idem Victorius Emmanuel rex, nequid deinceps emergat, cui opportune non nisi per praesentem delegati apostolici auctoritatem possit occurri, ideo

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 89.

Nobis regio ipsius nomine supplicationem cuius est, ut fraternitatem tuam pro obventuris casibus ad dictum montem spectantibus subrogare ut infra in locum defuncti de benignitate apostolica dignaremur.

Tenore concessimus.

§. 3. Nos igitur hac in re regis votis libenter annuere, teque specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurristi, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, recensitas literas Nostras quae ad erectionem montis praedicti die vicesima octava aprilis huiusce anni praenominato cardinali praesuli nuper, ut praefertur, defuncto per Nos directae fuere, nunc fraternitati tuae harum vigore committimus, tibi pro ulteriori illarum executione facultates omnes ac singulas, quas tunc eidem cardinali praesuli communicavimus, in omnibus et per omnia, servata tamen forma, et dispositione earumdem literarum, firmisque etiam remanentibus clausulis et conditionibus universis ibidem expressis, auctoritate apostolica tenore praesentium tribuimus, et impertimur.

Delegatio auctoritatem.

§. 4. Non obstantibus cunctis iis, quae praedictis in literis concessimus non obstat, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die septima augusti millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

Dat. die
14. augusti
1807
anno VIII.

DXI.

Incorporatio insulae sitae in loco ad
sinistram ripam fluminis Rheni
diocesi Aquisgranensi.

Pius episcopus
Servus servorum Dei

Dilecto filio Nostro Joanni Baptistae
tituli sancti Onuphrii Sanctae Ro-
manae Ecclesiae presbytero cardina-
li Caprara nuncupato Nostro, et
Sedis apostolicae ad carissimum in
Christo filium Nostrum Napoleo-
nem Galliarum imperatorem de la-
tere legato.

Salutem et apostolicam
benedictionem

Ratio consue-
tudin.

§. 1. Cum carissimus in Chri-
sto filius Noster Napoleon Gallorum
imperator Nobis significari curaverit
quamdam insulam in loco ad sini-
stram fluminis Rheni ripam existen-
tem, et ad antiquam suppressae per
Nos metropolitanae ecclesiae Colo-
niensis dioecesim spectantem, fore
opportunitatem, et ipsius insulae habi-
tatoribus valde commodum, si a
praefata diocesi Coloniensi abdicata,
eodem insula moderni et pro tempore
existentis episcopi Aquisgranen-
sis jurisdictioni subijceretur.

Tenor consue-
tudin.

§. 2. Temporum itaque ac re-
rum circumstantiis mature pensatis,
ac votis hujusmodi annuere necessa-
rium censentes, Nos tibi dummodo
iusta de causis ita in Domino agnos-
cari expedire, praevio quorum in-
terest consensu insulam praefatam,
in harum literarum executione di-
stincte enunciantiam, cum suis ha-
bitatoribus a praedicto antiquae Co-
loniensis dioecesis territorio separan-
do, praefato episcopo Aquisgranensi
apostolica Nostra ad hoc tibi specia-
liter delegata facultate subijcere, ejus-
demque episcopi diocesi unire, ad-
iungere, et incorporare libere, ac
licite possis et valeas, ita ut habi-
tatores omnes tam ecclesiastici, quam
laici in praedicta insula degentes,
superioritati, jurisdictioni, et obe-
dientiae venerabilis fratris Nostri mo-
derni et pro tempore existentis epi-
scopi Aquisgranensis subjecti in po-
sterum esse debeant, atque censean-

tur, dictaeque Aquisgranensis eccle-
siae praesul veram, realem, cor-
poralem, et actualement insulae praedictae possessionem, seu quasi possessionem administrationis spiritua-
lis, ac omnimodi juris dioecesan-
i libere propria auctoritate etiam ap-
prehendere possit et valeat, potestate Nostra praedicta, tenore praesentium concedimus, atque indulgemus.

Chanceller ap-
ostolicus, et se-
cretarius.

§. 3. Separationem vero et unionem praefatas, quando per te vigore delegatae huius facultatis executione fuerint quibuscunque etiam speciali, expressa, et individua mentione dignis in contrarium non obstantibus semper, et perpetuo validas esse, suosque integros effectus sortiri, et obtinere, Nostrasque praesentes literas ab omnibus ad quos spectat, et pro tempore quomodolibet spectabit in futurum inviolabiliter observari volumus, atque mandamus, ac si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, et inane decernimus. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo septimo, pridie idus augusti pontificatus Nostri anno octavo.

DXII.

Dat. die
18 augusti
1807
anno VIII.

Confirmatio electionis sancti Rochi
in patronum principalem factae a
populo villae nuncupatae Callosa
dioecesis Oriolensis.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 1. Nuper a congregatione venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum editum est decretum tenoris ut sequitur.

Tenor decre-
ti editi ad
rem a nobis
congregatae
Rituum.

Ex parte cleri, magistratus, et
populi villae vulgo nuncupatae Callosa de Segura Oriolensis dioecesis sacrorum rituum congregationi pro confirmatione electionis sancti Rochi confessoris in patronum principalem dictae villae humillime supplicatum

fuit : et sacra eadem congregatio, referente eminentissimo et reverendissimo domino cardinale Mattheo episcopo Praenestino ponente, cum huiusmodi electionem, quoad formam, rite, et iuxta decretum sa. me. Urbani pp. VIII. legitime factam comperisset, benigne de ejus approbatione, et confirmatione, si cetera concurrere noverit, permisit reverendissimo episcopo Oriolensi ad ipsius arbitrium, et s. Rochi confessoris, in patronam principalem electi festivitati praerogativas omnes sanctorum protectorum principalium festis competentes ab eodem episcopo attribui, atque concedi posse indulsit. Die 11. julij 1807.

Loco: Signi

Julius M. cardinalis de Somalia S.R.C. praefectus.

J. de Carpineo S.R.C. secretarius

Confirmatio apostolica.

§. 2. Quum autem clerus, magistratus, populusque villae praedictae decretum huiusmodi, sicut exponi Nobis fecerunt, speciali Nostra confirmatione roborari desiderent, humiliterque a Nobis expostulent, Nos ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, ac singulares ipsorum personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, praerogatum decretum cum omnibus et singulis in eo contentis, ratum, validumque auctoritate apostolica tenore praesentium habemus ac declaramus, illique inviolabilem apostolicae confirmationis Nostrae robur adjicimus, ac omnes et singulos sive facti, sive juris defectus, si quos quomodolibet in illud irrepsisse contigerit, sanamus, ac plenarie supplemus.

Circa auctoritatem et decretum irritum.

§. 3. Decernentes easdem praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac iis ad quos spectat, ac spectabit pro tempore, plenissime suffragari, atque ab omnibus inviolabiliter observari; sique in praemissis per

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 89.

quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam cansarum palatii Nostri apostolici auditores, judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Delegatio canonica.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, caeterisque contrariis, quibuscumque. Salva in praemissis auctoritate congregationis eorumdem cardinalium. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima octava augusti millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

DXIII.

Dismembratio ecclesiae episcopalis Cracoviensis a subjectione juris metropolitici sedis archiepiscopalis Gnesnensis, illiusque subjectionis metropolitanae Cracoviensis.

Dat. die 19. aug. 1807. anno VIII.

Pius episcopus
Servus servorum Dei

Dilecto filio Nostro Antonio Theodoro Sanctae Romanae Ecclesiae presbytero cardinali de Colloredo nuncupato archiepiscopo Olomuensi

Salutem, et apostolicam benedictionem

§. 1. Quoniam carissimus in Christo filius Noster Franciscus I. Austriae imperator, atque Hungariae et Bohemiae rex apostolicum significari Nobis curaverit, episcopalem ecclesiam Cracoviensem archiepiscopalem Gnesnensis metropolitico juri usque adhuc subjectam in territorio inodo comprehendendi temporali dominio ipsius imperatoris ac regis obtemperanti, et difficillimum fore, si populi antedictae diocesis in negociis spiritualibus curiam metropolitancam Gnesnensem in alterius principis territorio existentem adire cogerentur; ideoque non minus utile, quam necessarium sibi videri, ut ad consulendum suorum sub-

Ratio canonica.

ditorum indigentis eadem Cracoviensis ecclesia alterum agnoscat metropolitani ad quem consuevit habere valeat recursus, Nobis humillime supplicari fecit pro impetranda Sedis apostolicæ ad hujusmodi effectum benigna indulgentia.

*Teste consensu
aliois.*

§. 2. Perpetuis itaque laudati imperatoris ac regis iteratis postulationibus, aliisque rerum ac temporum gravibus circumstantiis, et expediens in Domino censes tanti principis votis obsecundare, tibi dilecte filij Noster per præsentis committimus et mandamus, ut sive per te, sive per aliam idem personam in ecclesiastica dignitate constitutam et ad hunc effectum specialiter subdelegandam, habitis prius venerabilium fratrum archiepiscopi Gnesnensis, et episcopi Cracoviensis, atque aliorum quorum interest in legali forma exaratis consensibus, ad Nos deinde originaliter transmittendis, memoratam episcopalem ecclesiam Cracoviensem, una cum tota civitate ac diocesi ab omni et quacumque archiepiscopalis ecclesiæ Gnesnensis metropolitici juris subiectione perpetuo subtrahas atque eximas, illamque jurisdictioni et superioritati moderni et pro tempore existentis venerabilis fratris archiepiscopi Leopoliensis latini ritus apostolica Nostra tibi expresse delegata auctoritate perpetuo similiter subicias atque supponas, ita ut in posterum prædictus Leopoliensis archiepiscopus, tam in Premisliensi, Kielcensi, et Lublinensi, quam in Cracoviensi respectivis ecclesiis et diocesisibus, jus omne metropolitici jura canonice sanctiones exercere libere, ac licite possit et debeat: Nos enim singulas tibi ad præmissorum effectum necessarias et opportunas tribuimus facultates, et postea quam præsentis Nostræ literæ fuerint executioni demandatæ, antedictas Cracoviensem, Premisliensem, Kielcensem, et Lublinensem episcopales ecclesias, uti metropolitani Leopoliensis ritus latini suffraganeas agnoscemus, et reputabimus.

*Circa
hanc et de
ratione irri-
tatione.*

§. 3. Decernentes easdem præsentis Nostræ, etiam ex eo quod in præmissis interesse quomodolibet habentes, seu habere quovis modo prætendentes non consenserint, nec ad ea vocati, citati, et auditi, nec causæ propter quas eadem præsentis em-
narunt veritate non fuerint, nullo unquam tempore ex quacunque causa de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio impugnari, invalidari, aut adversus illas quodcumque juris, aut gratiæ, vel justitiæ remedium impetrari unquam posse, sed eas semper et perpetuo validas et efficaces existere, suosque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quomodolibet spectabit inviolabiliter observari, ac si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus Gnesnensis, Leopoliensis, et Cracoviensis respective ecclesiarum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis, et consuetudinibus, aliisque quibusvis etiam in synodalibus, provincialibus generalibus, universalibusque conciliis editis constitutionibus et ordinationibus apostolicis; privilegiis quoque, indulgiis, et literis apostolicis quibusvis personis in contrarium præmissorum quomodolibet forsitan concessis; quibus omnibus et singulis latissime, et plenissime, ac specialiter et expresse, harum serie derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

*Derogatio cum
gratificatione.*

§. 5. Volumus autem quod eandem præsentium transumptis, etiam impressis, character notarii publici subscriptis, et sigillo alicujus personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in judicio, et extra illud adhibeatur, quæ iisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Dominicæ millesimo octingentesimo septimo, quarto decimo kalendas septembris, pontificatus Nostri anno octavo.

*Fides habenda
de transumptis.*

Det. die
19 mensis
1807
anno VIII.

XIV.

Suppressio, et extinctio tituli archiepiscopalis in ecclesia Labacensi, et reintegratio sedis episcopalis in eadem ecclesia sub titulo sancti Nicolai episcopi erecta.

Pius episcops
Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam

Provinciam.

§. 1. Quaedam tenebrosa caligo humanae mentis obruens imbecillitatem, et futurorum praescientiam impediens, tales aliquando inducere solet errores, ut ea, quae a Romanis pontificibus, ex virorum principum votis, provida ratione pridem fuerint sancita, ob novas lapsu temporis exortas difficultates debeant ad solutis animarum detrimentum avertendum ab apostolica Sede moderari, et gravibus intercedentibus causis ad pristinum nonnulla restitui statum, quando pro rerum ac temporum qualitatibus expedire in Domino conspiciatur.

Memorante
providentia
ad rem aucto-
ritate a Pio
Papa VI.

§. 2. Post quam igitur felicis recordationis Pius pp. VI. praedecessor Noster obsecundando precibus clarae memoriae Josephi II. imperatoris ac regis, per litteras apostolicas sub plumbo expeditas octavo idus martii pontificatus sui anno quartodecimo cathedralem ecclesiam Labacensem cum illius capitulo atque integra ex tunc assignata dioecesi ad sedis archiepiscopalis dignitatem egressus, atque ipsius metropolitico juri subiecit episcopales Segensem, ac Goritiensem, et Gradiscanum, sive Goritiensem ecclesias, nuper charissimus in Christo filius Noster Franciscus I. Austriacae imperator, atque Hungariae, et Bohemiae rex apostolicis instantissime Nobis efflagitavit, quod ob varias ipsi visas gravissimas causas, opportuum illorum populorum spirituale regimen spectantes, eandem Labacensem Ecclesiam in Carniolae ducatu existentem, quae per translationem venerabilis fratris Michaelis de Brigido ad episcopalem ecclesiam Scopusensem, modo vacat, et ad quam nominatio personae idoneae Romano pontifici pro tempore existenti facienda ad praedictum Franciscum im-

peratorem, ejusque successores ex indulto seu privilegio apostolico, cui non est hactenus in aliquo derogatum spectat et pertinet, ad antiquum statum simplicis episcopatus redigere dignemur,

§. 3. Nos circumstantiis omnibus mature perpensis, et laudati Francisci imperatoris ac regis iteratis votis in praesentiarum annuendum expediens agnoscens, apostolica Nostra auctoritate titulum, denominationem, et essentiam archiepiscopales in antedictis ecclesia et capitulo Labacensi perpetuo suppressimus et extinguimus, eandemque ecclesiam sub invocatione sancti Nicolai episcopi cum suo capitulo, ad pristinum in quo antea erat sedis episcopalis apostolicae Sedi immediate subiectae statum denuo redigimus, ac per plures futuris temporibus reductam declaramus; firmo tamen in reliquis remanente ipsius ecclesiae capitulo ac dignitatem et canonicorum numero, ac firmis pariter dioecesis ambitu et mensurae episcopalis ac singulorum capitularium redditibus in eo statu, quo respective nunc reperiuntur.

Tenore decre-
tae suppressio-
nis, et reinte-
grationis relictis.
graciosa

§. 4. Venerabiles autem fratres modernos et pro tempore existentes episcopos Segensem, ac Modrusiensem, et Gradiscanum sen Goritiensem in suffraganeos ejusdem Labacensis ecclesiae a praedicto Pio praedecessore Nostro in dictis litteris assignatos ab omni et quocumque metropolitici antedictae Labacensis ecclesiae vinculo et subiectione perpetuo eximimus et liberamus, illosque sub immediata Sedis apostolicae subiectione recipimus, usque dum alio seu aliis metropolitans per Nos seu Romanos pontifices successores Nostros in posterum fuerint assignatae.

Consuetudine
restitutis solo
fragantia

§. 5. Decernentes easdem praesentes Nostras litteras etiam ex eo quod in praemissis intercesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes non consenserint, nec ad ea vocati, citati, et auditi, nec causae, propter quas eadem praesentes emanarunt, sufficienter adductae, iustificatae et verificate non fuerint, nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel qualibet causa quantumvis juridica, et legitima, pia, privilegiata, ac speciali nota digna de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intantionis Nostrae,

Clausula rub-
ricata et decern-
tam testibus.

seu quopiam alio substantiali, substantialissimo, et inexcogitato, speciem, et individuum mentionem requirentem defectu notari, impugnari, invalidari, in jus, vel contrariam vocari, et ad viam et terminos juris reduci, aut adversus illas quodumque juris, vel facti aut gratiae remedium impetrari nunquam posse, sed eas semper et perpetuo validas et efficaces existere, suosque integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat nunc, et pro tempore quomodolibet spectabit in futurum plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque et non alias per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, vice legatos, dictaque Sedis nuncios, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio constitutionum.

§. 6. Non obstantibus literis praefatis Pii praedecessoris, ac Nostris, et cancellariae apostolicae regulis de iure quaesito non tollendo, ac quibusvis aliis etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus, universalibusque conciliis editis constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac supradictarum omnium ecclesiarum etiam juramento confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis, indultis, et literis apostolicis, quibuscumque superioribus et personis in contrarium praemissorum quomodolibet forsitan concessis, approbatis, confirmatis, et pluries innovatis, quibus omnibus et singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua mentio habenda, aut aliqua etiam exquisita forma ad hoc servanda foret: illorumque omnium et singulorum tenores, eisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, latissime, plenissime, ac specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Falsitudo transumpti.

§. 7. Volumus autem quod prae-

sentium Nostrarum literarum transumptis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur quae praesentibus adhibetur, si originaliter exhibitae forent.

§. 8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae suppressionis, restitutionis, repositionis, exemptionis, liberationis, subjectionis, declarationis, ordinationis, mandati, decreti, voluntatis, et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem, anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo septimo, quartodecimo kalendas septembris, pontificatus Nostri anno octavo.

DXV.

Concessio usus rocheti, et mozettae violaceae pro canonicis ecclesiae collegiatae de Valentano dioecesis Montisflascensis.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 1. Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum vestigia prementes illud interdum concedendum ducimus, ut ecclesiastici viri in templis magis conspicuis Altissimo famulantes, ibique coelestis veluti Sionis aemuli divina laudes quotidie persolventes peculiaribus ornamentis utantur, quo ipsi externis hujusmodi honorificentis excitati internarum virtutum splendore magis, magisque in dies praelucere studeant in aula Domini.

§. 2. Cum itaque sicut Nobis dilecti filii archipresbyter, et canonici insignis, ut asseritur, collegiatae ecclesiae oppidi civitatis declaratae Valentani Montisflascensis Nobis nuper exponi fecerunt, ecclesia ipsa,

Concessio praesentis.

Die 25 augusti 1807 anno VIII.

Procurator.

Expositio praesentis.

in qua, praeter archipresbyterum dignitatem, tredecim canonici, et sex beneficiati existunt, antiquitatis laude, sacrarum suppellectilium copia, sacerdotum probitate, et doctrina, populique Christiani frequentia, et devotione non parum floreat, multum splendoris ad illam accederet, populi devotio, divinusque cultus majora ibi incrementa susceperent, si ipsius ecclesiae archipresbyter, et canonici hisdem decorationibus donentur, quibus aliarum proximarum collegiarum canonici terrarum di Grotte, et Graduli nuncupatarum ejusdem dioecesis decorati reperiuntur. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, ac, ut infra, indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tenor concisionis.

§. 3. Nos igitur exponentes ipsos specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causata, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus archipresbytero, et canonicis dictae collegiae Valentani, ut loco almutiae, quam adhuc deferre consueverunt, rochetum, et mozetam violaceam, ac etiam aestivo tempore cottam supra rochetum ad instar canonicorum duarum supramemoratarum collegiarum tam in ecclesia praedicta, quam extra eam in quibusvis processionibus, aliisque functionibus, et actibus publicis quibuscumque gestare, illisque uti libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus, dictosque archipresbyterum, et canonicos desuper a quocumque impediri, molestari, aut perturbari nullatenus posse, ac irritum, et inane quidquid secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus, et declaramus.

Derogatio contrariis.

§. 4. Non obstantibus fel. recor. Benedicti pp. XIV, praedecessoris

Nostri super divisione materiarum, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictae collegiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, ceterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die xxviii. augusti MDCCCVII. pontificatus Nostri anno octavo.

DXVI.

Dns. dia
1 septembris
1807
anno VIIII.

Concessio celebrationis festorum sancti Stephani protomartyris, et sancti Marcelli faciendae in mense septembri, vel octobri conjunctis anni in loco nuncupato Elzaburu dioecesis Pamplonenensis.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 4. Quom in locis Elso et Aleoz vocatis dioecesis Pamplonenensis in patronum colatur s. Stephanus protomartyr, cujus festum die vigesima sexta mensis decembris occurrit, quumque in loco, quem nominant Elzaburu, ejusdem dioecesis pro patrono habeatur s. Marcellus papa et martyr, cujus festum celebratur in die decima sexta mensis Januarii, ac tempore hyemali difficile habundantem sit ire ad loca ejusmodi, quippe quae supra magnum posita montem neque accessum, neque recessum tunc commodum parant fidelibus populis, qui pro devotione sua celebrationi festivitatis eorumdem sanctorum cupiant adesse; ac propterea locorum incolae ipsorum sicut nuper Nobis eorum est nomine expositum, enixis flagitant precibus per Nos sibi in praemissis providere opportune, ac ut infra indulgeri.

Tenor concisionis.

§. 2. Nos ipsos exponentes specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, ac singulares ipsorum personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poe-

nis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, audito hac de re dilecto filio magistro de Carpineo congregationis sacrorum rituum secretario, ut in die non impedito officio novem lectionum intra mensem septembris, aut etiam octobris, semel fixe, seu stabiliter per ordinarium destinando, festum peculiari memoratorum sanctorum patronorum cum officio et missa, ut in die proprio, sub ritu duplicis secundae classis sine octava, celebrari in tribus locis praedictis libere ac licite possit, et valeat, etiam si idem festum cum officio et missa in proprio die celebratum jam fuerit, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

Delegato non
traciorum.

§. 5. Non obstantibus apostolicis ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, caeterisque etiam speciali et expressa mentione ac derogatione dignis, contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, et manu alicujus notarii publici subscriptis, ac sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides in judicio, et extra illud adhibeatur, quae adhibetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die prima septembris millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

DXVII.

Dat. die
4 septembris
1807
anno VII.

Reformatio tribunalum civitatis Interamnenensis.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam.

§. 4. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii priores, seu magistratus civitatis Nostrae Interamnenensis, quod ipsi ad tollendos abusus in tribunalibus illius civitatis obortos, et excretos, reformationes quasdam, adhibitis in consilium sapientissimis viris, considerunt, tenoris sequentis, videlicet.

Repositio po-
tius

DE FORMA, ET PRAXI JUDICIORUM

I.

§. 2. Le cause, che non superano il valore di paoli dieci Romani debbano dal giurisdicente locale in seguito di piccolo memoriale da presentarsi su ciò dall'attore decidersi senza forma, e strepito di giudizio, chiamato avanti di se, ed intese ambe le parti litiganti, nè possa dalla di lui decisione, e giudizio in conto alcuno reclamarsi. Rinsendo poi il soccombente di opporre, possa il giudice suddetto *sub unica citatione* rilasciare il conveniente mandato colla condanna del renuente a tutte e singole spese giudiziali, ed estragiudiziali, che dovrà immediatamente eseguirsi non ostante qualunque citazione, ed inibizione.

Re praxi sur-
rendo in cau-
sa non exco-
dentibus va-
lorem decem
juliorum.

II.

§. 5. Nelle cause sopra il valore di paoli dieci fino alle scudi cinque dovranno prodursi negli atti li necessarij documenti, e promoversi l'istanza *Intimetur, qualiter fuerunt producta jura, ideo citetur idem ad solvendum etc.*, o a far altro, che competerà; ed emanato dal giudice il decreto, che sarà di giustizia, non possa il soccombente promuovere, che l'istanza *reponi*, la quale se sarà rigettata, e quindi confermato il decreto fatto, allora non dovranno ammettersi ulteriori citazioni. Se poi sa-

Simili in cau-
sis actorum
qualique.

rà accordata la riposizione, e rivotato il decreto, potrà dal soccombente citarsi *provia repositione procedi ad ulterius in relaxatione mandati*, o altro, che competerà, e tanto nel caso del secondo decreto confermatario del primo, quanto nell'altro del terzo decreto confermatario del primo, e del secondo, se si addurranno testimonj, possa il giudice tenere un proscritto per esaminarli avanti di se col decreto *habuit terminum proscritto, et interim mandavit conduci coram se pro die etc.* con ricevere quindi la deposizione giurata da registrarsi contemporaneamente negli atti, ed in seguito deridere, come sarà di ragione. Dopo tutto ciò non potrà aver luogo, che il solo partito *litis* decisivo, dato il quale resterà salvo soltanto al soccombente il devolutivo, in cui dovrà peraltro osservarsi la stessa forma giudiziale, salvo però, tanto riguardo a questo, che all'articolo precedente, il diritto alle parti di ricorrere alla segnatura del principe, come di ragione.

III.

§. 4. Trattandosi di un valore sopra li cinque scudi fino alli scudi venti dovrà in primo luogo dall'attore citarsi *contra jura*, fatta in termino, secondo il solito, la produzione dei documenti. In promuoversi l'istanza per il pagamento, o rilassazione del mandato, o per altro che competerà, sulla quale istanza potrà il giudice tenere anche un *proscritto in camera pro die etc.* per sentir pienamente, quando faccia di bisogno, le parti litiganti, ed esaminare le loro ragioni. Emanato poi quel decreto, che sarà di giustizia, non sia permesso al soccombente di far altra citazione, che reponi, la quale potrà anche rinnovarsi per la seconda volta. Se saranno prodotti testimonj, potranno questi esaminarsi *sub unica, et brevi* nella forma, che verrà prescritta in appresso. Non dovranno poi ammettersi altre citazioni, che quelle *contra positiones*, o *contra partium* prodotte però contemporaneamente negli atti le posizioni, ed il partito, *calculari* prodotte le ricevute, ed i conti, e *ad recipiendum* prodotta una speciale procura del debitore, Bull. Rom. Tom. XIII. F. 89.

nella quale si esibisca pronto a pagare l'intera somma, per cui può spedirsi il mandato, come resta prescritto nel decreto 20. sotto il titolo *de jurisdictionibus tribunalium civium* della costituzione *Post diuturnas* del regnante pontefice. Le dette istanze poi pronosse una volta non potranno replicarsi, ma dovrà eseguirsi il giudicato, quando la parte soccombente non abbia ottenuto dalla segnatura del principe il ricorso, in cui dovrà similmente nella stessa forma giudiziale procedersi dopo prodotto l'istromento di decreto nella citazione ad *dicendum contra instrumentum decreti*, e senz'altri termini, ed attà fissata successivamente la giurisdizione colla preventiva istanza *deputari judicem, et dandam listam, alias deputari ex officio etc.*

IV.

§. 5. Sopra il valore di scudi venti fino a qualunque somma in prima istanza nelle cause privilegiate di alimenti futuri, di mercedi, di pigioni di case, di affitti, di porzioni domeriali, di canoni e livelli dovrà osservarsi la stessa forma, ed ordine prescritto nel precedente decreto 3. Nelle altre cause poi non privilegiate per disposizione di ragione, ed in seconda istanza fino alla somma, su cui compete ai giudicanti locali colla solita delegazione il giudicare a norma del decreto 8. sotto lo stesso titolo dell'anzidetta costituzione, se non *executivae*, dovrà premettersi l'istanza *contra jura* colla produzione in termino dei documenti, e successivamente promuoversi l'istanza *ad solvendum*, o altra, che competerà, in cui, se vi sarà di bisogno, e lo richiederà la questione che involve, ed il contrasto dei litiganti, potrà il giudice rimettere l'esame della causa alla lista dell'informazione. In questo caso dovrà quindi per parte dell'attore formarsi la scrittura legale col suo annesso sommario, e presentata, che questa sarà, ritirarsi *ad informandum*. Sotto questa citazione dovrà comunicarsi la scrittura suddetta al difensore contrario, e tenersi da giudice un *proscritto* per l'informazione di quel giorno, che crederà, ad effetto possa risponderli alla comu-

Idem la causa calcolata con quel valore

Item in causa scudi ventorum viginti.

nicata scrittura. Per l'informazione del giorno destinato dovrà nuovamente citarsi *ad informandum*, e tenersi l'informazione sulle scritture di ambe le parti, se vi saranno, diversamente non essendo stata portata ancora la risposta, potrà il giudice tenere un'altro *proservato* per l'informazione di un'altro giorno, ed accordarsi altra ristretta dilazione, in fine della quale dovrà citarsi *aperiri terminum proservato*, *et loco apertionis procedi ad ulteriora in relaxatione mandati pro scutis etc.*, o altro che competerà, e tenuto il *proservato* alla presenza dei testimonj secondo l'antica pratica di questa curia potrà dentro il solito termine di dieci giorni spedirsi per decreto definitivo la causa, come sarà di giustizia. Interponendosi dal soccombente l'appellazione, non dovrà sulla citazione *ad dicendum contra appellationem etc.* farsi altro decreto, che *utatur jure suo*, non convenendo al giudice, che ha pronunciato, annullarla, o rigettarla.

V.

De causis ordinariis, et bonis in illis servatis.

§. 6. Nei giudizj poi sommarj, ed ordinarij, che saranno quelli, ne quali non concorre l'obbligo camerale, o non compete la via esecutiva, dovrà premettersi il monitorio, ovvero libello solito secondo l'inventato stile di questa curia, di cui dovrà eseguirsi copia, e riprodursi l'originale *infra triduum*, e successivamente citarsi *contra jura*, producendo *in termino* i necessarij documenti. Indi dovrà promuoversi dall'attore l'istanza, che competerà a norma del monitorio, o libello, e col decreto *ad listam* rimettersi l'esame di tali cause alla lista dell'informazione, come viene anche prescritto nel decreto 54. sotto il riferito titolo *de jurisdictionibus tribunalium civilium* della divisata pontificia costituzione. Dopo di ciò dovrà dall'attore portarsi al giudice la scrittura col suo sommario, lasciandone della scrittura due copie, una per il giudice, l'altra per comunicarsi alla parte contraria, e dovrà quindi citarsi *ad informandum*. Nel giorno, che cadrà la prima informazione, dovrà il notaro attuario della causa notare al di fuori di essa scrittura, e precisamente sot-

to il di lei soprascritto il giorno dell'informazione col solito decreto di lista *communicari jura*, e comunicare contemporaneamente alla parte contraria l'altra copia della scrittura lasciata dall'attore a quest'effetto. Per la prima informazione, che cadrà a capo, e dopo otto giorni, dovrà nuovamente citarsi *ad informandum*, e notarsi come sopra, col secondo decreto di lista *ad aliam*. Lo stesso dovrà rinnovarsi per la prima informazione a capo, o dopo altri otto giorni, e notarsi come sopra, col terzo decreto di lista *proservato*. Se la parte contraria non avrà portata la scrittura responsiva al giudice, dovrà questo per mezzo del notaro attuario far sapere al difensore contrario, che la porti, per poter mettere la causa in lista nella prima informazione, e mancando di farlo, potrà, dopo scadute le necessarie citazioni, spedire in contumacia la causa. Se poi avrà portata la risposta, dovrà mettersi la causa in lista, e citarsi nuovamente *ad informandum*, e colle scritture di ambe le parti informarsi dai rispettivi difensori del giorno dell'informazione destinato dal giudice, dal quale verrà palesato il suo sentimento con tenere il *proservato* a favore di quella parte, a cui crederà assistere la ragione. Potrà il giudice accordare alla parte, a cui sarà contrario, la facoltà di rispondere, e replicare contro i motivi del suo sentimento per tenere poi colla nuova scrittura un'altra informazione, dopo la quale dovrà dalla parte, a favore di cui avrà tenuto il *proservato*, citarsi *ad terminos substantialis*, e successivamente *ad sententiam*, e dentro il solito termine di dieci giorni spedirsi la causa per sentenza definitiva, come, si pratica nel tribunale dell'A. C., e citandosi dal soccombente in seguito dell'interposta appellazione, debba osservarsi, quanto resta su ciò prescritto nel decreto 4.

VI.

§. 7. Nelle cause di cambiali, e di pagarò per altrettanti ascendenti a qualunque somma possono *sub unica citatione* conculcarsi li termini secondo la pratica, e forma osservata nel tribunale dell'A. C. Lo stesso debba praticarsi per le apoche pri-

De causis a quoque pro actione litterarum conculcatis.

vate, sulle quali però sia sempre proibito rilasciare, e consegnare il mandato, non citato prima il debitore, come sopra, salvo al creditore il diritto di procedere alla spedizione, ed esecuzione del mandato avanti il tribunale dell' A. C. quante volte siasi in dette epoche convenuto, che possa il debitore citarsi per contraddette, e siasi da questo rinunciato a qualunque citazione.

VII.

De citationum
forma.

§. 8. Sia abolito lo stile di fare le citazioni di giro per comparsa negli atti, ma debbano tutte farsi stese sempre però colla limitazione, e restrizione a quelle sole stabilite, e fissate di sopra, dichiarandosi qualunque altra citazione, o comparsa nulla, e di niuna efficacia, e valore, come se fatta non fosse.

VIII.

De vicia re-
novationis ci-
tationum.

§. 9. Per regola generale le citazioni lette, e riprodotte nell' udienza una volta, non potranno mai rinnovarsi, e ripetersi sotto pena di nullità anche per l'effetto di calcolarle nella tassa delle spese, e di conseguirsene in qualunque maniera dal curiale, e dal notaro l'onorario, e l'emolumento, a riserva soltanto della citazione *reponi* ne' casi di sopra specificati, e dell'altra *ad informandum*, che non dovrà riprodursi, ed eccettinato altresì il caso, in cui per qualche speciale ragione credesse il giudice conveniente di permettere la rinnovazione col firmarla preventivamente col *poterit legi*.

IX.

De compari-
tionibus per-
sonalis.

§. 10. Non possono similmente farsi negli atti altre comparse, fuori che per il *nihil fieri* in principio della causa, per il giuramento di calunnia, per la produzione dei documenti, e per qualche speciale protesta, che fosse coerente all'azione promossa, colla proibizione anche in queste, dopo fatte, ed apposte, che stiano una volta, di poterle reiterare, di maniera che qualunque altro atto si faccia, come pure la rinnovazione di quelli già fatti dovranno considerarsi, come se fatti non fossero.

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 89.

anche per l'effetto di sopra specificato. Sia poi tenuto il notaro attuario di comunicare li documenti prodotti a quella parte litigante, contro di cui è stata fatta la produzione, quante volte non siano scritture private originali, con ritirarne nell'atto della comunicazione la ricevuta coll'obbligo *de reportando infra triduum*, che dovrà stendersi in un libro detto *accommodatorum* da ritenersi in ogni ufficio dei quattro titoli.

X.

§. 11. Potrà allegarsi l'eccezione del difetto del mandato di procura tanto in principio, come nel progresso della lite, quante volte però con atti, e comparse giudiziali non sia stato il comparsente, contro di cui vorrebbe opporsi l'eccezione suddetta, riconosciuto per legittimo difensore, nel qual caso non dovrà più aver luogo, e potrà validamente disprezzarsi.

XI.

§. 12. Sarà permesso il fare la produzione negli atti di qualche documento, pendente già nella causa il *proservato*; non potrà però dopo quella citarsi nuovamente *contra iura*, come si è fuor di regola praticato in passato, ma dovrà sempre restare la causa nello stato, in cui si trova dopo il *proservato*, e potrà dal giudice, quando non creda rilevante il documento prodotto, durante lo stesso *proservato* decidersi, e spedirsi, senza che venga eseguita una nuova citazione, e rinnovato quindi il *proservato*.

XII.

§. 13. Al partito *litis* decisivo, ed alle posizioni, le quali dovranno prodursi chiuse contro le persone domiciliate, e presenti in questa città, e suo territorio, e feudi, aperte poi, quando quelle fossero assenti, e domiciliate fuori del territorio, e feudi, dovrà risponderli dentro il termine, che sarà dal giudice prefisso sull'istanza *ad dicendum contra positiones*, e *contra partitum*, nella quale dovrà perciò aggiungersi, *et proinde præfigi unicuique, et brevem ter-*

27*

De allegatio-
ne defectus
mandati pro-
curatoris.De productio-
ne documentorumDe partito li-
tis decisivo
et positioni-
bus.

minum ad effectum respondendi, alias etc. talmente, che scorso il detto termine si dovrà avere per ammesso il partito, e per confessate le posizioni.

XIII.

De examine
testium.

§. 44. L' esame dei testimonj anche da uno dei litiganti richiesto, potrà negarsi, quando il giudice non creda dovere sul detto loro fondare il suo giudizio, e nel caso, che abbia luogo, dovrà nelle cause risguardanti un valore fino alli scudi venti farsi *sub unica, et brevi*, come resta pure prescritto nel decreto 27. sotto l' indicato titolo della pontificia costituzione, effettuandolo nel termine, che verrà prefisso dal giudice sulla citazione *ad videndum examinari testes formiter, et proinde praefigi unicam, et brevem terminum ad effectum conficiendi examen, alias etc.* come si è stabilito per il partito, e per le posizioni col decreto precedente, e tralasciandosi di farlo dentro il suddetto termine, dovranno li testimonj considerarsi come esaminati in favore del produttore, ed inefficaci per parte dell' oppoente. Nelle cause poi superanti liscudi venti fino a qualunque somma possa farsi l'esame formale, premessi gli atti preparatorj secondo la pratica comune, ed in questo caso il litigante, a cui interresserà, che venga effettuato, dovrà citare *praefigi terminum ad inducendos testes, alias etc.*, se sono stati prodotti dalla parte contraria, *testes inductos non officere, et procedi ad ulteriora in causa, ovvero testes inductos examinari super articulis tantum, se sono stati dallo stesso istante prodotti.*

XIV.

De monitoria
super concorsu
sione extra
curram.

§. 45. Li monitorj *super convocazione concursus, e super dilatione* non potranno spedirsi, che avanti a quel giudice, ov'è stato già il debitore preventivamente convenuto, e se non costa negli atti, che da un numero di creditori, li quali costituiscano la somma maggiore dei crediti, sia stato a ciò prestato il consenso collegialmente secondo il solito, come viene stabilito nel decreto 21. sotto l' accennato titolo della divisata co-

stituzione. La perizia poi, e la scala graduatoria dovrà dal perito che sarà giudizialmente deputato col consenso della maggior parte dei creditori, compirsi, e mettersi negli atti dentro il termine di tre mesi da cominciare a decorrere dal giorno della sua deputazione sotto pena al perito in caso di mancanza di non poter pretendere veruna mercede, ed a quei creditori, che avranno trascurato di esibire, e somministrare le opportune giustificazioni, di non potere, dopo prodotta, ed aperta la perizia, e scala graduatoria, ed emanata la sentenza, impedire la di lei esecuzione, salvo il ricorso alla signatura del principe.

XV.

§. 46. L' inibizione *in vim cautelae auctoris* potrà validamente dispizzarsi, quando prima dell' eseguita citazione non sia stato giustificato negli atti colli capitoli, e coll' istromento matrimoniale il credito dotale, su cui si appoggia l' inibizione, come viene ancora prescritto nel decreto 23. sotto il più volte riferito titolo dell' accennata costituzione.

De inibitione
in vim
cautelae au-
ctoris

XVI.

§. 47. Nell' esecuzioni reali, in cui si prende il pegno dovrà questo immediatamente portarsi nella pubblica depositaria sotto pena all' esecutore, che trascerà di farlo, del pagamento del doppio della somma, per cui è stato preso il pegno, ed essendo recidivo, della carcerazione, e di altre pene ad arbitrio del giudice del mandato; quando poi si tratta di pegni fatti per gravatorio l'esecutore ne dovrà dare la relazione in cancelleria sotto pena in caso contrario della restituzione, di carcerazione, ed altre ad arbitrio del giudice del mandato. In tutto il rimanente poi risguardante la depositaria de' pegni dovranno esattamente osservarsi gli antichi capitoli di questa città su tal materia riportati, e legati nel protocollo intitolato. *Capitoli dei proventi della città dalla pag. 71. alla pag. 78.*

De asportatione
pignorum
ad publicam
depositariam.

XVII.

De substanti-
tione et deli-
tationibus.

§. 48. Negli atti preparatorj per le subaste, e delibere dovrà esattamente osservarsi la solita pratica, sì che qualunque altra citazione, ed atto non specificato, ed ammesso in pratica potrà validamente dispregiarsi. Le nullità poi di dette subaste, e delibere per qualsivoglia difetto di formalità, o solennità, ancorchè credute sostanziali, non potranno più allegarsi dopo spirato l' anno, salvo soltanto l' azione *ex capite lacionis*, come sarà di ragione, a norma di quanto si prescrive nel decreto 36. sotto l'indirato titolo della pontificia costituzione

XVIII.

De emolumentis
et exigendis
in sententiis
exequendis.

§. 49. Perlesentenze approvanti, o rigettanti una sola azione, o un solo titolo non potrà esigersi, che un solo emolumento, ancorchè sian in esse compresi più fondi, e capitali, o siano nella loro spedizione ritate più persone, come è stato anche disposto nel decreto 37. sotto l'acennato titolo dell'anzidetta costituzione. L'emolumento di qualunque sentenza dovrà sempre raggugiarsi rapporto alli terreni sul valore fissato nell'ultimo catasto, e rapporto alle case equitativamente, e secondo verrà indicato dal dispedisce la ransa, prescrivendosi ai notarij attuari di tenere un libro intitolato *Receptorum*, come si pratica negli officj dei notarij dell' A. C., nel quale dovrà notarsi, e registrarsi la partita del quantitativo della propina, e degli emolumenti pagati nelle spedizioni delle cause.

XIX.

De forma ac-
cusinge in casu
de delictis deli-

§. 20. Le cause di danno dato semprare, ed in cui non ha luogo l'azione criminale, dovranno in appresso decidersi in prima istanza avanti al giudice da deputarsi dal pubblico generale consiglio a norma dell'antico statuto lib. 4. tit. della elezione del podestà pag. 4., e dell'offirio del giudice pag. 8., servata la forma prescritta nella costituzione dei 23. gennaio 1831. dell'ass. mem. Benedetto pp. XIV., e rapporto alle pene dovranno osservarsi gli antichi capitoli di questa città con duplicarsi,

e raddoppiarsi però come conviene, attesa la mutazione de' tempi, e delle circostanze, l'antica tassa stabilita in essi capitoli, che sono parimenti riportati, e legati nel protocollo intitolato *capitoli dei proscritti della città dalla pag. 189. alla pag. 205.* come pure rapporto al danno dovranno osservarsi li brevi di Innocenzo pp. X. *Constantis fidei* del primo febbrajo 1648., ed Innocenzo pp. XII. *Alia pro parte* dei 48. febbrajo 1696. E siccome tanto a tenore dell'acennata costituzione, come in vigore del moto proprio della Santità di Nostro Signore l'apa Pio VII. felicemente regnante nel dì 49. marzo 1801. sotto il t. 48. *Elenco delle gabelle ec.* spetta l'imtiro di dette pene alla comunità; sarà quindi per la loro esigenza deputato ogni anno dal pubblico consiglio coll' intesa della sagra congregazione del Buon Governo un camerlingo a parte, dal quale verrà incassato il denaro proveniente da questa rendita, colla proibizione a questo di rondonare, o rimettere anche in parte la pena senza il consenso, e permesso in scritto di tutti li pubblici rappresentanti *pro tempore* fino alla terza parte, e sopra questa del pubblico generale consiglio, dal quale non dovrà attendersi il ricorso, se non fatto prima il deposito dell'intera dovuta somma. Al detto camerlingo poi incomberà di fare della esatta pena la ricevuta al dannificante, la quale dovrà esibirsi, e prodursi negli atti per ottenere il decreto assolutorio, che non potrà mai dal giudice senza quella interporre, ed emanarsi. Il notaro attuario poi di queste cause dovrà in appresso essere privatamente quello del secondo titolo degli officj rivili, derogandosi a quanto su ciò si è finora praticato.

XX.

§. 21. Sia assolutamente proibito ai notarij di apporre, e stendere verun decreto nelle citazioni, e compare, le quali non saranno state effettivamente lette nell'udienza, ancorchè vi fosse il consenso dei difensori di ambe le parti, a riserva di quelli pochi decreti, che vanno in forma, come nella citazione *contra jura, ad terminos substantiales, et ad sententiam*, dichiarandosi nullo,

De validi
testimoniis de
testimoniis in
audientia
non lictis.

e di niuna efficacia, e valore qualunque decreto, che non sarà stato apposto, e steso di ordine, e consenso espresso del giudice, ed incorso in seguito il notaro delinquente nella pena della privazione dell' ufficio di notaro attuario, e di altre ad arbitrio del giudice.

XXI.

De malis
non contem-
platia.

§. 22. In tutti li casi non prevenuti, e non specificati nella presente riforma dovrà osservarsi la pratica, e forma dei giudizi approvata, ed osservata nel tribunale dell' A. C. di Roma

XXII.

De compo-
sitione fra-
dum Pap-
ini, et Mi-
randae, sub
nova reforma
tione.

§. 23. Questa forma, ed ordine di giudizi dovrà altresì onninamente osservarsi anche nelle cause, e liti delli due feudi della città, *Papigno*, e *Miranda*, la di cui decisione appartiene in prima istanza alli due rispettivi podestà.

DE TAXATIONE HONORARIORUM

I.

De taxatione
honorariorum

§. 24. Si dovrà in appresso nella soddisfazione degli onorarj e rispettivamente degli emolumenti, e propine osservare la tassa, che avuta in considerazione la nuova più breve, e spedita forma dei giudizi con altre particolari ragioni, e conciliato quindi il vantaggio dei litiganti coll' interesse dei difensori, è stata stabilita, e fissata, e sarà registrata in fine dei presenti decreti, ordinandosi, che rimaner debba per pubblica norma affissa sempre colli stessi decreti nelli officj dei notarj attuarj, e nelli due pubblici archivj.

II.

De cessione
taxarj.

§. 25. Si proibisce fare la tassa delle spese nella spedizione della causa, in cui potrà soltanto riservarsi colla solita clausola, *quarum taxationem nobis, vel cui de jure in posterum reservamus*, per effettuarla, quando resteranno le mani libere, ed allora formata, e messa negli atti la nota delle spese dovrà citarsi *qualiter fuit producta notula, ideo taxari etc.*,

dopo di che potrà dall' altra parte litigante citarsi *moderari*, quando si creda gravante la tassa.

DE REDUCTIONE FERLARUM

I.

De reductione
ferarum.

§. 26. Per l' esecuzione non meno reale, che personale dei mandati rilasciati, e spediti nelle cause non eccedenti il valore di scudi venti il privilegio della fiera detta di s. Valentino non dovrà valere più di tre giorni continui, come si pratica per le altre fiere della città, e lo stesso si osservi per li mandati spediti nelle cause privilegiate tanto per disposizione di ragione enunciate, e specificate di sopra nel decreto 4., per legge speciale emanata, ed approvata da legittima autorità. Per li mandati poi sopra la somma di scudi venti il privilegio suddetto in onore del santo protettore taglia per otto giorni continui solamente, scorsi li quali sia valida qualunque esecuzione.

II.

Idem et supra

§. 27. Dovranno restringersi le ferie ampliate con pregiudizio dei litiganti, e con ritardo della giustizia, sicchè dovrà osservarsi la nota riportata nel fine della presente riforma, che contiene l' elenco di quei giorni, nei quali oltre le feste di precetto, vacerà il tribunale, restando tutti gli altri giuridici; qual nota, impressa in fine, come sopra, dovrà tenersi sempre affissa a pubblica vista in ciascuno degli officj dei quattro notarj, nelli due pubblici archivj, e nel banco de' cursori.

DE AUDIENTIIS,
ET INFORMATIONIBUS
ORDINARIIS

I.

De audientia
ter in hebdomada habenda

§. 28. L' udienza ordinaria si dovrà tenere tre volte la settimana, cioè nel lunedì, mercoledì, e sabato; e nel martedì, e venerdì si dovrà tenere l' informazione sullo cause rimesse alla lista, allorchè vi saranno le allegazioni in iscritto di ambe le parti litiganti; quando però non

siano giorni feriali, o festivi di pre-
cetto, e nel giovedì sarà vacanza se-
condo il solito.

II.

*De audientia
pro citationi-
bus in forma.*

§. 29. Anche nei giorni, nei
quali non si tiene l'udienza ordi-
naria, se non saranno feriali, do-
vranno cadere le citazioni, o com-
parse, in cui il decreto va in for-
ma, ed avranno corso gli atti giuridi-
ci della stessa natura, ad effetto che
restì così sempre più sollecita, e libera
le spedizione delle cause.

III.

*De preservato
pro hora cer-
ta habenda*

§. 30. Se erederà il giudice di
tenere un *preservato* anche *pro hora
certa* per suo comodo, sia proibito
ai notarj attuarj di percepire il dop-
pio, che a norma dell' antico stile
di questo foro lasciato in vigore,
dovrà aver luogo solamente nelle
citazioni *pro hora certa*, come resta
prescritto in esclusione del viatico
per le cause dei tribunali di Roma
nel decreto 47. sotto il più volte in-
dicato titolo della divisata pontificia
costituzione

DE PROCURATORIBUS,
EORUMQUE REQUISITIS
PRO FORI EXERCITIO

I.

*De procurato
ritus, et cum
que re pueris
pro fori exer-
citiu.*

§. 31. Sia assolutamente inabili-
tato a comparire, ed attitare anche
sotto nome altrui nei tribunali civi-
li di questa città tanto in prima,
che in ulteriore istanza chiunque
non giustificato in primo luogo di
avere per cinque anni almeno fre-
quentato lo studio di uno de' curia-
li approvati, ed esercenti coll' atte-
stato di questo, e premesso in se-
guito un formale, e congruo esame
sulla di lui abilità nelle materie le-
gali tanto rapporto alla teoria, quan-
to alla pratica da farsi da uno dei
dottori più anziani, ed accreditati,
e da due approvati, ed esercenti cu-
riali avanti l' illustrissimo, e reve-
rendissimo monsignor vescovo, e l'il-
lustrissimo signor vicegerente *pro
tempore* a norma del solito, e dell'
antica riforma del 1727., non sia
stato approvato, non che verificata

altresì l' onesta sua condizione, ed
il suo contegno, non abbia dalli
stessi monsignor vescovo, e signor
vicegerente riportata in iscritto l' op-
portuna licenza da registrarsi nell'
elenco de' curiali approvati dal foro
di questa città, come per i tribu-
nali di Roma è stato prescritto nel
decreto 44. sotto il più volte accen-
nato titolo della divisata pontificia
costituzione, dichiarando però ecce-
tuati quelli, che da dieci anni a
questa parte compariscono, e ad atti-
tano col proprio nome, e sono stati
già in passato ammessi, ed approva-
ti come ancora quelli, che hanno an-
terentemente attitato col proprio
nome nella curia lunocenziana di Ro-
ma, a quali non ostando sostanziali
eccezioni, sarà senza nuovo esame
accordata la licenza come sopra.

II.

§. 32. Sia permesso ai curiali ap-
provati, come sopra, e che terranno
aperto il loro studio, di servirsi di
uno, o più giovani, i quali potran-
no nelli contraddittorj, e negli atti
comparire, ed agire per il loro prin-
cipale, e fare sotto il di lui nome le
sue veci, con che però debba sem-
pre il principale restare mallevadore
di qualunque colpa, o mancanza
commessa dal giovane, nella di cui
scelta dovrà perciò essere cauto, ed
accorto col non prendere per il suo
studio soggetti, de' quali non possa
ripromettersi.

*De alimen-
tis procuratorum*

III.

§. 33. Potranno li cittadini dot-
tori, ossia laureati nell' uno, e
nell' altro diritto in qualunque pub-
blica università esercitare personal-
mente la curia, ed aprire a tal' ef-
fetto lo studio, tenendo per esso li
giovani, come si è stabilito nel de-
creto precedente, ma non sarà ai me-
desimi ulteriormente permesso d' im-
prestare il proprio nome per l' eser-
cizio della curia, come si è finora
unalamente praticato.

*De iure do-
ctorum agere
de causis*

IV.

§. 34. Se un curiale approvato,
ed ammesso, come sopra, avrà o pri-
ma, o dopo la sua ammissione otte-

*De documen-
tis a curiali-
cia, notariis*

non exarando
pro clientibus

unto, e riportato il privilegio del notariato, non potrà mai fare alcun rogito per la legalità dei documenti inservienti alla difesa delle cause da esso patrociate, ordinandosi espressamente, che non debbano mai quelli valtersi, ed attendersi a favore del suo cliente, eccettuati soltanto li documenti già da esso rogati, e pubblicati molto prima dell'essunta clientela, e lo stesso dovrà militare rapporto alli di lui attuali giovani per le cause dello studio.

DE NOTARIIS ACTUARIIS, EORUMQUE ELECTIONE

I.

De subrogato
de notariis

§. 55. Mancando qualunque dei notarj attuarj dei quattro titoli, dovrà in ogni varianza surrogarsi, e deputarsi quel notaro, che previo l'esame sulla di lui abilità da farsi avanti al giudicante locale, e alli pubblici rappresentanti *pro tempore*, da due notarj attuarj coll' assistenza, ed intervento di un curiale approvato, ed esercente, e verificati li requisiti degli onesti natali, e buoni costumi, e di essere stato per quattr'anni almeno con comune approvazione per sostituto in un ufficio delli stessi notarj attuarj, sarà riputato il più capace, ed idoneo per esercitare l'ufficio del vacante titolo, che dovrà essergli in seguito dal magistrato della città, a cui spetta, nelle solite forme conferito, ed attribuito. Entrato poi che sarà nell'esercizio del suo ufficio, gli sia assolutamente proibito di comparire sotto qualunque nome, e per qualsivoglia pretesto in qualità di difensore, e prendere veruna parte nelle cause, e liti attivate tutto nel suo, che negli officj degli altri ronnotarj, come pure di ritenere contemporaneamente, ed esercitare altro pubblico impiego, sotto pena nel primo caso della privazione, ed inabilitazione *ipso facto*, nel secondo della rimozione dall'ufficio di notaro attuario, e di altre ad arbitrio.

II.

De avocato
et testis, prior
et equis.

§. 56. Il notaro del primo titolo dovrà privatamente attitare nelle cause civili delli due feudi della città

Papigno, e Miranda, ed essere quindi notaro attuario delli rispettivi due podestà, dovendosi in appresso la cancelleria criminale delli stessi feudi conferire separatamente ad un altro soggetto, che verrà prescelto fra li più idonei, e capaci per gli atti, e processi criminali, salvo sempre i diritti, e privilegi competenti alla prefettura degli archivj di Roma a seconda dei bandi generali, e costituzioni apostoliche, per tutto ciò, ch'è prescritto riguardo ai notarj, così in questo, nome nei seguenti capitoli.

DE SUBSTITUTIS DICTORUM NOTARIORUM, EORUMQUE ADMISSIONE.

I.

§. 57. Sia proibito espressamente ai notarj di ricevere nel loro ufficio per sostituto persone, che non siano munite dell'approvazione in iscritto del giudicante locale, e delli pubblici rappresentanti *pro tempore*, e non siano stati per voti segreti accettate, ed approvate da essi notarj attuarj, o dalla maggior parte di loro; avvertendosi, che dovranno i medesimi rimanere sempre garanti e malleratori di qualunque mancanza, e pregiudizio che potesse dai sostituti commettersi nell'esercizio del loro ufficio.

II.

§. 58. Siano assolutamente inabilitati li sostituti dei notarj attuarj di comparire giammai nelle cause e liti civili in rappresentanza di difensori sotto nome di qualunque accreditato curiale, nun che in figura di giovane del suo studio, avvertendosi, che in caso contrario si procederà contro di essi colla pena della privazione dell'ufficio, e con altro ad arbitrio del giudicante locale, come resta ancora prescritto nel decreto 47. sotto il più volte indicato titolo della divisata pontificia costituzione.

De substituta
notariis

De monere
substitutum.

DE CUSTODIBUS UTRISQUE
ARCHIVII, EORUMQUE
DEPUTATIONE.

I.

De custodibus
utrisque ar-
chivii.

§. 39. Mancando l'archivista, ossia il custode dell'archivio apostolico, dovrà questo conferirsi a uno dei notarj attuarj più anziani, che vorrà passare a detto impiego, e che sarà prescelto dal magistrato della città coll'intelligenza del giusticente locale. Sarà questo tenuto prima di entrare all'esercizio del suo ufficio di sottoscrivere l'inventario esatto di tutti li protocolli, e scritture in esso esistenti da formarsi da uno, o più soggetti atti, onesti e capaci, che verranno destinati da due deputati da eleggersi a quest'effetto dal pubblico generale consiglio con tutte le facoltà per tener quindi il tutto in consegna, e restituirlo, e riconsegnarlo, quando sarà di bisogno; ed avrà poi l'obbligo tanto la mattina per tre ore consecutive prima del mezzo giorno, come il dopo pranzo dalle ore 21. fino alle ore 25., esclusi tutti li giorni festivi, il giovedì di ciascuna settimana, quando vaca, ed il dopo pranzo dei giorni, ne quali restano chiusi i tribunali, a norma dell'elenco, ossia nota registrata in fine della presente riforma; di tenere aperto a pubblica comodità secondo il solito il detto archivio, ed invigilare colla sua presenza, ad assistenza per l'esatta, e fedele di lui custodia.

II.

De deputatio-
ne archivista-
rum.

§. 40. L'archivio civile dovrà essere nelle vacanze dal magistrato attuale conferito ad uno de' sostituti degli uffici dei quattro titoli, che sarà riputato il più idoneo, e meritevole, ed avrà ripartita l'approvazione in scritto delli quattro notarj attuarj, ed ottenuto in seguito dall'autorità, a cui spetta il privilegio del notariato. Il medesimo poi avrà l'obbligo di prenderne la consegna con sottoscriverne l'inventario da formarsi, come si è detto di sopra, e disposto per l'archivio apostolico, e di tenere aperto colla presenza, ed assistenza sua l'archivio suddetto a pubblica comodità tre giorni la set-
Bull. Rom. Tom. XIII. F. 89.

mana, cioè, nel lunedì, mercoledì, sabbato, quando non siano giorni festivi, e giorni eccettuati nel precedente decreto 4. di questo titolo nelle stesse ore prescritte di sopra all'altro archivista.

DE OFFICIORUM, ET
ARCHIVIORUM VISITATIONIBUS

I.

De visitatione
officiorum et
archiviorum.

§. 41. Dal giusticente locale unitamente col magistrato *pro tempore*; e colla congregazione deputata per quest'effetto, e composta delli due podestà *pro tempore* dei castelli di Papiigno, e Miranda, del giudice eletto dal pubblico generale consiglio a norma del decreto 49. sotto il tit. *de praxi, et for. judic.* dell'avvocato, e del curiale della città, e del difensore dei poveri, si dovrà fare ogni trimestre la visita delli quattro uffizj civili, e delli due archivj per riconoscere, se resta il tutto adempito secondo le leggi, e trovandosi abusi, dare a questi il pronto conveniente riparo con emanare quegli ordini, e decreti che saranno espedienti a tal fine, come per l'uffizj di Roma resta prescritto nel decreto 46. sotto l'anzidetto titolo *de jurisdictionibus tribunalium civilium* della divisata costituzione. Li detti decreti, ed ordini poi dovranno formalmente stendersi dal segretario della comunità, che dovrà a tal uopo intervenire alla visita, e sottoscrivere da tutti li visitatori in un protocollo intitolato *atti, e decreti emanati nelle visite degli uffizj, ed archivj* da conservarsi nella segreteria priorale sotto pena al magistrato, che tralascerà di fare la visita, o trascurerà la pronta, ed esatta esecuzione degli ordini, e decreti in essa emanati, della sospensione per un anno dopo terminata la magistratura della voce attiva, e passiva in tutti li pubblici affari, qual pena sarà cura de' conservatori delle leggi da estrarsi ogni anno dal solito bussolo d'invigilare, e procurare, che venga eseguita, ed abbia quindi il pieno suo effetto.

DE CURSORUM ONERE.

I.

De onere cursorum.

§. 42. Debbono sempre li due pubblici cursori il viaggio ordinario che dovrà dividersi per metà fra loro dentro la città con costituire per termine medio la pubblica piazza del palazzo apostolico, assolutamente effettuare nel giorno antecedente all' udienza, in cui devono cadere le citazioni, cominciando dalle ore 24. del divisato giorno dopo la dimora fatta per due ore consecutive prima del viaggio nel banco per essi destinato, come pure trattenersi ivi alternativamente nei giorni feriali un' ora almeno prima del mezzo giorno la mattina, ed un' ora nel dopo pranzo prima dell' ore 23. per comodo della curia, e de' litiganti sotto una pena pecuniaria in caso di mancanza ad arbitrio del giudice locale, e del magistrato *pro tempore*, ed anche di privazione di ufficio, quando faccia di bisogno, come per li cursori di Roma è stato pure prescritto nel decreto 48. sotto il poc' anzi indicato titolo della costituzione pontificia.

DE FORO CRIMINALI

De fore criminali.

§. 43. Se la brevità, e speditezza, non che l' integrità degli atti convengono nelle cause civili, molto più sono necessarie nelle cause criminali, ove restano compromesse le persone, e si tratta della punizione dei delitti, ed in conseguenza della sicurezza della società, e quindi della pubblica indennità.

I.

De forma servanda in captionibus.

§. 44. Le catture non dovranno farsi, se non coi *captatur* sottoscritti, e firmati dal superiore locale sotto pena al cancelliere in caso contrario della privazione dell' ufficio, ed altre ad arbitrio, eccettuato soltanto il caso, in cui il reo fosse preso in fraganti.

II.

De custodia reorum.

§. 45. Seguito l' arresto dei rei dovranno questi costituirsi, ed esaminarsi, e dovrà successivamente senza ritardo continuarsi l' esame de' te-

stimoni indotti, e formarsi la proposura coll' abbreviazione delle formule, e colle regole prescritte nei decreti 23. 24., e 28. sotto il titolo *de jurisdictionibus tribunalium, et iudicum criminalium* nella divisata costituzione del regnante pontefice.

III.

De causatione querelarum.

§. 46. Le cassazioni delle querele non potranno aver luogo se non nell' atto dell' emanato decreto assolutorio, che dovrà esser firmato, e sottoscritto dal superiore locale sotto pena al cancelliere in caso contrario della privazione dell' ufficio, ed altre ad arbitrio.

IV.

De vigore adhibendo in querela damni dati.

§. 47. Nelle cause di danno dato studioso, e manuale ove ha luogo l' azione criminale, dovrà procedersi col massimo rigore per togliersi in tal guisa il disordine reso al presente comune, e frequente di devastare le campagne, e pregiudicare alle sementi e piantagioni, ed in specie in questo territorio a quelle degli olivi, contro anche le speciali disposizioni su ciò emanate nel moto proprio segnato li 21. maggio 1804. dalla Santità di Nostro signore papa PIO VII. al cap. V. §. 48.

V.

De visitatione carcerum.

§. 48. Dovrà farsi nel principio di ogni mese la visita delle carceri, e dei carcerati a norma del decreto 42. sotto già l' indicato titolo *de jurisdictionibus tribunalium, et iudicum criminalium* della divisata pontificia costituzione, ed in seguito trasmettersene la relazione alla sagra Consulta a norma dell' anzidetto decreto.

VI.

De electione defensorum reorum.

§. 49. Il difensore dei rei dovrà, secondo il solito eleggersi dal pubblico consiglio fra li soggetti più abili, e capaci per l' esercizio di quest' impiego, e sarà sua cura di patrocinare le cause dei rei, acciò non sian aggravati, e d' insistere pel loro disbrigo, come resta prescritto nel decreto 53. sotto il più volte riferito titolo della pontificia costituzione.

VII.

De electione
cancellarii cui
moris, et ho-
norario eidem
adferendo.

§. 50. Sarà deputato secondo il solito dalla comunità il cancelliere del governo, scegliendosi persona nota, e sperimentata in questa materia per capacità non meno, che per onestà, ed integrità, e siccome in passato erano state al medesimo cedute in compenso dalla comunità le pene del danno dato, dovrà perciò in appresso, attesa la disposizione fatta col decreto 45. sotto il titolo *de praxi, et forma iudiciorum*, come sopra, assegnargli dalla stessa comunità un congruo mensile assegnamento da prendersi o dalla cassa delle medesime pene, o da altra in caso di bisogno, come verrà precisamente determinato dal pubblico consiglio.

VIII.

Item pro feo
du Papigno, et
Miranda.

§. 51. Anche al cancelliere delli due feudi Papigno, e Miranda da scegliersi coi requisiti di sopra indicati, dovrà annuentarsi l'assegnamento mensile in una somma congrua, e conveniente, che potrà similmente prendersi, e destinarsi, come sopra, e dovrà altresì al medesimo assegnarsi privatamente una stanza del pianterreno del palazzo priorale per collocarvi stabilmente la cancelleria da tenersi aperta tutte le mattine per due ore almeno primadel mezzo giorno.

IX.

De communi-
catione legum
per curia seu
dalibus.

§. 52. Nelle cause criminali delli suddetti due feudi dovranno pure aver luogo tutte le rispettive disposizioni di sopra emanate, da osservarsi quindi dalli due rispettivi podestà, e ministri subalterni delle curie criminali de' feudi medesimi. Dato dal palazzo priorale questo dì 27. giugno 1801.

Giacomo Amati vicergerente « Francesco Maria avvocato Febei priore « Ottaviano Liannazza priore « Francesco Angelo Pelucca podestà di Miranda « Gioacchino Petrucci avvocato de' poveri deputato « Andrea Saverio Salvatucci deputato « Sebastiano Graziani deputato « Giovanni Capocci cap. Camporeali deputato « T. Montani segretario.

Hæ reformationes die xxi. no-
Bull. Rom. Tom. XIII. F. 90.

vembris anni superioris a dilectis filiis Josepho Bocci vicergerente, nee non a Stephano Fabrizi, Iguatio Gazoli, Josepho Febei, et Josepho Mazzitelli prioribus, atque a Ilyacinto Bartoli secretario signatæ iterum subjectæ fuerunt examini, et sanctioni congregationis venerabilium fratrum Nostrorum S.R.E. cardinalium negotiis civitatum, et terrarum status Nostri pontificii praepositorum, addita descriptione tavæ propinarum, et emolumentorum in causis, ut sequitur.

AI SIGNORI GIUDICI

§. 53. Per propina nella spedizione delle cause, che non superano il valore di scudi cinque, compresa la sottoscrizione del mandato, dovranno pagarsi bajocchi trentasette e mezzo.

Taxa propina-
rum pro iudi-
cibus.

Per simile nelle cause risguardanti un valore fino a scudi venti, compresa la sottoscrizione, come sopra, dovranno pagarsi paoli dieci, e mezzo.

Per simile nelle cause dalli scudi venti fino alli scudi cento compreso, come sopra, paoli sedici, e mezzo.

Per simile dalli scudi cento sino a qualunque somma compreso, come sopra, si accresca bajocco uno, e mezzo per ogni scudo, ossia per ogni dieci paoli, purchè l'intera somma della propina non superi li scudi settanta.

Per la rilassazione del mandato *de immittendo* colla clausola *dummodo* ee. dovranno pagarsi paoli dieci, e mezzo.

Per la sottoscrizione del mandato esecutivo rilasciato per decreto interlocutorio bajocchi quindici.

Per simile degli altri mandati di qualunque genere, e specie, dei bannimenti, della citazione per la confezione dell'inventario, della notula delle spese, e di altri atti, che devono dal giudice sottoscriversi bajocchi venti.

Per *l'exequatur* apposti nei mandati spediti nella curia, e nelle citazioni, che devono in essa riprodursi, bajocchi cinque.

Per simile nei mandati spediti in altra curia, e nelle citazioni, che devono in altra curia riprodursi bajocchi venti.

Per la risposta al partito *litis* decisivo data avanti al giudice bajocchi dieci.

Per la risposta data avanti al giudice alle posizioni dovranno pagarsi fino all'ottava posizione bajocchi trenta, di poi si accrescano bajocchi cinque per ciascuna posizione.

Per l'esame de' testimoni *sub unico*, *et brevi*, si dovranno pagare per ciascun testimonio bajocchi trenta.

Per l'esame de' testimonj condotti avanti al giudice in vigore del decreto 2. di questa nuova riforma, dovranno pagarsi per ciascun testimonio bajocchi dieci.

Per l'istromento pretoriale *ex officio* bajocchi trenta.

Per l'accesso sulla faccia del luogo controverso, se questo resta situato dentro la città, si paghino scudi due, o ssiano paoli venti, non compreso però l'onorario delle sessioni, che dovranno calcolarsi alla ragione di bajocchi cinque per ciascuna sessione, la quale dovrà essere composta di due intieri fogli formati di novantadue righe per ogni foglio.

Per simile fuori della città non compreso, come sopra, scudi quattro.

Nelle cause commesse *tamquam in prima*, e nelle cause remissoriali, ed esecutoriali per ordine de' tribunali supremi dovrà pagarsi il doppio: eccettuate soltanto l'esecuzione delle lettere della sagra visita da effettuarsi *gratis*, e senza alcun pagamento.

ALLI SIGNORI CURIALI

Sumis processibus.

§. 34. Per le propine dovrà pagarsi la metà della somma dovuta al giudice, come sopra, nella spedizione delle cause.

Per l'onorario di ciascuna istanza promossa a tenore di questa nuova riforma, compresa la copietta della citazione, che si lascia dal cursore al citato, e che dovrà dal curiale a quello consegnarsi, e comprese le intimaioni, dovranno pagarsi bajocchi venti.

Per l'onorario nell'istanze *pro hora certa* dovrà pagarsi il doppio.

Per l'estensione del libello bajocchi trenta.

Per la comparsa nel preservato in camera bajocchi trenta.

Per le informazioni in voce contumariali, che vanno in forma bajoc-

chi quaranta per ciascuna: per le altre poi tenute colle scritture di ambe le parti paoli dodici per ciascuna informazione.

Per l'estensione del partito *litis* decisivo bajocchi venti.

Per l'estensioni delle posizioni prodotte negli atti bajocchi novanta.

Per l'estensioni dell'interrogatorio per l'esame *sub unico*, *et brevi* di un testimonio bajocchi sessanta, se più sono i testimonj bajocchi trenta per ciascuno.

Per l'estensioni degli interrogatori per l'esame formale di un testimonio bajocchi sessanta, degli altri testimonj poi bajocchi trenta per ciascuno.

Per l'onorario dell'interprete deputato per l'esame formale dei testimonj paoli dieci per ogni testimonio.

Per la presenza, ed assistenza nella confezione dell'inventario dovranno pagarsi per ciascuna sessione bajocchi sessanta.

Per l'onorario nell'istromento di delibera bajocchi sessanta.

Per l'acceso su la faccia del luogo controverso, se questo sarà situato dentro la città, si paghi la metà dell'onorario fissato al giudice, come sopra, non compreso similmente l'onorario delle sessioni, che dovrà calcolarsi sulla stessa somma assegnata, come sopra, al giudice.

Per l'appellazione interposta negli atti bajocchi quindici.

Per l'estensione della cedola di sentenza nelle cause esecutive bajocchi trenta; nelle sommarie, ed ordinarie bajocchi sessanta; ed in quelle di concorso paoli dieci.

Nelle cause di ricorso, e nelle cause remissoriali, ed esecutoriali commesse dai tribunali supremi dovrà in tutti gli atti pagarsi il doppio, eccettuali però quelli fatti per l'esecuzione delle lettere della sagra visita, nei quali dovrà essersi il semplice emolumento di bajocchi quindici per ciascuna comparsa.

Nelle cause criminali dovrà in tutte essersi il doppio.

Per lo spoglio, e visura de' processi, e documenti, diligenze, allegazioni in scritto, e loro sommarij, congressi, ed altre funzioni estragiudiziali dovrà pagarsi l'onorario, che in

caso di controversia sarà tassato dal perito curiale deputato dal giudice.

ALLI SIGNORI NOTARJ ATTUARJ

Simile pro se
tercia actua-
rio.

§. 53. Per la riproduzione di qualunque giudizio di prima istanza compreso il registro delle intimazioni dovranno pagarsi bajocchi otto per ciascuna citazione.

Nelle istanze *pro hora certa* si dovrà il doppio.

Per la riproduzione de' documenti, protesta, e comparsa negli atti di qualunque specie bajocchi sei.

Per comparsa negli atti, in cui vi sia il rogito dell'attuario bajocchi quindici.

Per l'apposizione del libello bajocchi quindici.

Per la copia pubblica del medesimo libello bajocchi quindici.

Per l'apposizione del partito *litis* decisivo colla risposta data avanti al giudice bajocchi venti.

Per il rogito delle risposte date alle posizioni dovranno pagarsi fino all'ottava posizione bajocchi sei per ciascuna, e sopra l'ottava bajocchi tre per ogni posizione.

Per la copia pubblica di dette posizioni si paghino bajocchi trenta per ciascun foglio, che dovrà esser formato di 23. righe in ciascuna pagina, ognuna delle quali righe dovrà contenere quaranta lettere almeno, sicchè ogni foglio dovrà esser composto di novantadue righe.

Per rogito dell' esame de' testimoni *sub unico, et brevi* si dovranno bajocchi quindici per ciascun testimonia.

Per rogito della deposizione de' testimoni condotti avanti il giudice, che deve registrarsi negli atti a tenore del decreto 2. sotto il titolo *de forma, et praxi judiciorum* della presente riforma, dovranno pagarsi bajocchi dieci per ogni testimonio.

Per rogito dell'esame formale de' testimoni si dovranno bajocchi cinquanta per ogni testimonio.

Per la comparsa negli atti fatta per l' adizione dell' eredità col beneficio della legge, e dell'inventario bajocchi dieci.

Nella confezione dell' inventario dovranno pagarsi bajocchi sessanta per ogni sessione.

Per l'estensione di qualunque editto da publicarsi per ordine del giudice bajocchi quindici.

Per la relazione fatta negli atti dall'esecutore bajocchi dieci.

Per simile fatta negli atti dal cursore del giudizio delle diligenze bajocchi cinque. Per l'estensione, e riproduzione dell'editto del giudizio di subasta bajocchi dieci.

Per rogito di qualunque decreto definitivo, o sentenza bajocchi trenta.

Per la copia pubblica del detto decreto, o sentenza bajocchi quindici.

Per la confezione della notula delle spese, a qualunque somma ascenda, bajocchi dieci.

Per la spedizione del mandato fino alla somma di scudi venti bajocchi cinque.

Per la spedizione del mandato da scendi venti a qualunque somma, come ancora per la spedizione di altri mandati di qualunque genere, e specie bajocchi dieci.

Per copia de' medesimi bajocchi dieci.

Per l'estensione del sequestro bajocchi dieci.

Per l'estensione, ed apposizione della relazione di qualunque esecuzione reale bajocchi quindici.

Per l'apposizione dell'appellazione negli atti bajocchi cinque.

Per copia pubblica della medesima bajocchi quindici.

Per l'onorario delle sessioni nell' accesso formale sulla faccia del Inogo controverso, che dovranno computarsi, e ragguagliarsi nella maniera stabilita di sopra per i giudici, e procuratori, bajocchi trenta per ogni sessione.

Per rogito della deposizione di un testimonio dovranno pagarsi bajocchi quindici, e se più sono i testimoni, si accreschino bajocchi cinque per ciascuno.

Per rogito della perizia di un perito dovranno pagarsi bajocchi venti; se più sono i periti si accreschino per ognuno bajocchi cinque.

Per l' estratto degli atti dovranno pagarsi bajocchi trenta per ogni foglio, di cui ciascuna pagina dovrà essere formata di ventitre righe, composte di quaranta lettere almeno per ogni riga, sicchè l'intero foglio dovrà essere formato da novantadue righe.

Nelle cause di ricorso, e nelle cause esecutoriali, e rimissoriali per ordine de' tribunali supremi si paghi il doppio, eccettuati soltanto gli atti fatti per l'esecuzione delle lettere della sagra visita, per i quali dovrà essersi il semplice emolumento, come sopra, tassato.

Per la copia pubblica degli atti, e documenti prodotti, se non supera un foglio composto di righe novantadue, come sopra, dovranno pagarsi bajocchi dieci per ciascun' atto, se lo supera, si osservi in tutto la tassa de' processi come sopra.

ALI CURSORI

*Simile pro
curatoribus*

§. 36. Per le citazioni, ed intimazioni di qualunque genere, e specie, eseguite dentro la città dovrà pagarsi un bajocco per ciascuna.

Per le citazioni *pro hora certa* eseguite dentro la città bajocchi due.

Per le citazioni nelle cause di ricorso eseguite dentro la città bajocchi due.

Per citazioni *pro hora certa* eseguite nel territorio rurale bajocchi dieci.

Per la citazione *ad constituendum procuratorem* eseguita nel territorio, come sopra, nei luoghi, che non sono, distanti più di un miglio dalla città, bajocchi cinque.

Per simile nei luoghi posti sopra il miglio bajocchi dieci.

Per l'esecuzione reale fatta sopra beni, e capitali esistenti dentro la città dovranno pagarsi bajocchi dieci per ogni fondo, o capitale.

Per simile sopra beni, e capitali esistenti fuori della città bajocchi venti per ciascuno.

Per l'esecuzione del monitorio, o sia libello dentro la città bajocchi cinque.

Per simile fuori di città bajocchi dieci.

Per l'esecuzione delle citazioni avanti i supremi tribunali della Segnatura, A.C. ed altri simili dentro la città bajocchi cinque.

Per simile fuori della città bajocchi dieci.

Per l'esecuzione delle citazioni col' *exequatur* dei nostri signori giudici dentro la città bajocchi cinque.

Per simile fuori della città bajocchi dieci.

Per la presentazione della copia di qualunque mandato col' *ostendatur* dentro la città bajocchi due.

Per simile nel territorio rurale nei luoghi, che non sono lontani più di un miglio bajocchi cinque.

Per simile nei luoghi sopra il miglio bajocchi dieci.

Per l'esecuzione del sequestro, del mandato *de consignando*, e di altri simili atti dentro la città bajocchi due.

Per simile nel territorio rurale nei luoghi fino al miglio, come sopra, bajocchi cinque.

Per simile nei luoghi sopra il miglio, bajocchi dieci.

TASSA NELLE CAUSE CRIMINALI

§. 37. Per decreto assolutorio dalle pene *corporis afflictive*, dovranno pagarsi al giudice paoli quindici.

*Simile in casu
criminalibus.*

Al cancelliere la metà, cioè bajocchi settantacinque.

Per il decreto assolutorio delle querele date per pagni, o per contumelie, ed in tutte le cause, nelle quali non entra la pena afflittiva del corpo, dovranno pagarsi al giudice bajocchi settantacinque.

Al cancelliere bajocchi quaranta.

Per il decreto assolutorio nelle cause remissoriali per ordine della sagra Consulta dovranno pagarsi al giudice scudi tre.

Al cancelliere la metà, cioè, paoli quindici.

ALI BIRRI

§. 38. Per l'esecuzione personale dentro la città dovranno pagarsi bajocchi cinquanta.

*Simile pro
mata familia.*

Per l'aldueazione dentro la medesima città bajocchi venticinque.

Fuori della città si paghi il doppio per l'una, e per l'altra.

Nelli delitti dell'omicidio, e del furto, nei quali concorrono l'indizj a tortura si paghi il premio agli esecutori a norma del decreto 47. sotto il titolo *de jurisdictionibus tribunalium, et judicium criminalium* della costituzione *Post diuturnas* del regnante sommo pontefice Pio VII.

Per l'esecuzione personale fatta in vigore di un mandato civile dentro la città bajocchi venti.

Fuori della città bajocchi quaranta.

Per l'esecuzione reale dentro la città bajocchi dieci.

Fuori della città bajocchi venti:
Ac demum addito feriarum quoque indice hujus tenoris.

GENNARO

Index feriarum 4 Circoncisione di N. S. Gesù Cristo.

6. Epifania.

44 Santissimo nome di Gesù

47 S. Antonio abate

48 Cattedra di s. Pietro

25 Conversione di s. Paolo

FEBBRAIO

2 Purificazione della b. vergine Maria

44. S. Valentino vescovo, e protettore

22 Cattedra di s. Pietro in Antiochia

24 S. Mattia apostolo

MARZO

In tutti li venerdì di ciascuna settimana

42 S. Gregorio papa

49 S. Giuseppe

25 Annunziazione della b. vergine Maria

APRILE

44 S. Procolo vescovo, e comprotettore

25 S. Marco

MAGGIO

4 SS. Filippo, e Giacomo

3 Invenzione della santissima Croce

8 Apparizione di s. Michele Arcangelo

26 S. Filippo Neri

GIUGNO

44 S. Barnaba apostolo

45 S. Antonio di Padova

24 S. Luigi Gonzaga

24 Natività di s. Giovanni Battista

29 SS. Pietro e Paolo apostoli

30 Commemorazione di s. Paolo

LUGLIO

2 Visitazione della beata vergine

Maria

22. S. Maria Maddalena

23 Traslazione del corpo di s. Valentino protettore

25 S. Giacomo

26 S. Anna

AGOSTO

4 S. Pietro in vincula

2 S. Maria degli Angeli

5 La Madonna santissima della

Neve

6 Trasfigurazione di N. S. Gesù Cristo

40 S. Lorenzo protomartire.

44 Feria

45 Assunzione della b. vergine

Maria

46 S. Rocco

47 S. Anastasio vescovo, e protettore

25 S. Bartolomeo

28 S. Agostino

29 Decollazione di s. Giovanni Battista

31 Apertura della chiesa cattedrale

SETTEMBRE

8 Natività della b. vergine Maria

44 Esaltazione della santissima Croce

21 S. Matteo apostolo

29 S. Michele Arcangelo

OTTOBRE

2 S. Angelo Custode

4 S. Francesco di Assisi

NOVEMBRE

4 Tutti li Santi

2 Commemorazione de' morti

9 Dedicazione della basilica di s. Valentino

41 S. Martino

44 Patrocinio della b. vergine Maria

21 Presentazione della b. vergine

Maria

30 S. Andrea Apostolo

DECEMBRE

- 6 S. Nicolò
 8 Concezione della b. vergine Maria
 40 Venuta della s. Casa di Loreto
 43 S. Lucia
 24 S. Tommaso Apostolo
 25 Natività di N. S. Gesù Cristo

GIORNI FERIATI

Per la mietitura

Dalla vigilia della Natività di s. Giovanni Battista fino al giorno 34. luglio inclusive.

Per le vendemmie

Dal giorno 21 settembre fino al giorno 18 ottobre inclusive.

In queste ferie però della mietitura, e vendemmie restano eccettuate le cause non superanti il valore di paoli dieci individuate nel decreto 2. sotto il titolo *de praxi, et forma judiciorum* della presente riforma, le privilegiate specificate nel decreto 4. sotto l'anzidetto titolo della stessa riforma; le sommarie, ed esecutive di qualunque specie, e quelle, in cui è già dal giudice tenuto preventivamente il preservato.

VACANZE

Di carnevale

Per otto giorni continui prima delle Ceneri inclusivamente

Della Pasqua di Resurrezione

Dal giorno della domenica delle Palme fino alla domenica in Albis.

Delle Pentecoste

Dalla vigilia di detta solennità fino alla festa della santissima Trinità

Del Corpus Domini

Dal giorno antecedente

Autunnali

Dal giorno quattro ottobre inclusivamente fino al giorno tre novembre esclusivamente

Del Natale

Dalla vigilia di detta festa fino al giorno sei gennaio inclusivamente

Per le ferie

Di s. Antonio Abbate, s. Antonio di Padova, s. Matteo apostolo, e s. Lucia dal giorno precedente con gli altri due conservativi susseguenti, di s. Valentino vescovo, e protettore, dal giorno precedente con altri sette consecutivi, a norma però del decreto 4. sotto il titolo *de reductione feriarum* della nuova presente riforma.

Di tutto l'anno

In ogni giovedì di ciascuna settimana, come nel decreto 1. sotto il titolo *de audientia, et informationibus ordinariis* dell'anzidetta riforma, quante volte però nè nel mercoledì antecedente, nè nel venerdì appresso cada la vacanza.

§. 60. Quibus omnibus ad Nos per dilectum filium magistrum Nicolaum Riganti die xiv. superioris madi relatis, singula adprobavimus, et quo firmius subsistant, et serventur in perpetuum exactius, literas apostolicas desuper expediri jussimus. Nolis propterea iidem exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, ac, ut infra, indulgere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur ipsius civitatis communitatem specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes, et omnium singulares personas, quibus praesentes Nostrae favent, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore ceuentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, praecursoras reformationes, taxationes

Confirmatio
apostolica

nes, feriarumque fixationes cum omnibus, et singulis in eis contentis, et expressis auctoritate apostolica tenore praesentium confirmamus, et adprobamus, illisque inviolabilis, ac perpetuae firmitatis robur adjicimus, atque omnes, et singulos cum juris, tum facti defectus, si qui desuper in eis quomodolibet irrepserint supplemus, et sanamus.

§. 64. Decernentes easdem praesentes literas validas, firmas, et efficaces existere, et fore, atque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, illisque plenissime suffragari, ac ab omnibus, ad quos spectat, et spectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quocunque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales etiam de latere legatos, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignocenter contigerit attentari.

Derogatio
contrariis

§. 62. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, nec non dictae civitatis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores, praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud S. Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima quarta septembris millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

DXVIII.

Imminutio onerum ferendorum a clero villae de Cocentaina Valentinae diocesis.

Die die
11 septembris
1807
anno VIII.

Venerabili fratri archiepiscopo Valentino.

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem, et apostolicam
benedictionem

§. 4. Nuper exposuere Nos dilecti filii modernus parochus et clerus parochialis ecclesiae matricis villae de Cocentaina Valentinae diocesis, constare ipsorum, ut ajunt, communitatem viginti quatuor beneficiatis residentibus, comprehenso parochu, sed singulorum beneficiorum annuam redditum ad tercentum libras tantum ascendere monetae, inclusa elemosyna missarum, redditumque huiusmodi in solis consistere distributionibus, quas ii soli percipiunt, qui horis canonicis, aliisque quotidianis functionibus personaliter intersunt, ita ut absentibus sola missae, ac tam si celebrent, stipendium relinquatur. Chori porro servitium toto anno assiduam esse, quandoquidem onus illi inest celebrandi quotannis sex centum sexaginta missas cum cantu, quas vulgo vocant *amortizatas*, seu quae redditum habent stabiliter assignatum, ac praeterea recitandi octodecim matutina, centum quadraginta duas vespersas, et totidem completoria, centum quadraginta horas minores, tum cantandi duo de quinquaginta missas votivas, denum peragendi quadraginta processiones, ac tredecim exercitia nuncupata de hora. In tot itaque communium onerum satisfactione quum prope nihil ipsis supersit sive ad animi corporisque solatium, sive ad alias res, quae interdum occurrunt, eosque alio acersant, Nohis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sicut aliquarum ecclesiarum beneficiatis, qui ista in diocesi nimio pariter gravabantur onere chori, provisum per Nos opportune jam fuit, ita providere sibi, ac ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Expositio pre
cum, et ratio
concessio

Tenores conuen-
tione.

§. 2. Nos igitur ipsos exponen-
tes specialibus gratiis, et favori-
bus prosequi volentes, ac singulares
ipsorum personas a quibusvis ex-
communicationis, et interdicti, ali-
isque ecclesiasticis censuris, senten-
tiis, et poenis quovis modo, et qua-
cumque de causa latis, si quas forte
incurrerint, hujus tantum rei gra-
tia absolventes, et absolutos fore
censentes, supplicationibus hujusmodi
inclinati, fraternitati tuae per prae-
sentes committimus et mandamus,
quatenus veris existentibus praenar-
ratis, eisdem exponentibus licentiam
et facultatem, cujus vigore ipsi, co-
rumque in perpetuum successores per
duos tantum menses in quolibet anno
a choro, ecclesiaeque servitiis praedi-
ctis vacare, nullamque interim fru-
ctuum, reddituum, proventuumque,
ac etiam distributionum, quarum
soli praesentes participes sunt, ex be-
neficiis suis provenientium iacturam
subire libere et licite possint et va-
leant, auctoritate Nostra apostolica
pro tui arbitrio et consensu gratis
impertiaris; ita tamen, ut tres tan-
tum beneficiis vacatione hujusmodi
gaudeant vicissim per turnum, ex-
ceptis semper expresse temporibus ad-
ventus, et quadragesimae, nec non
festivitatibus solemnioribus anni a
primis earum vespers usque ad to-
tam octavam, exceptisque aliis quo-
que diebus, quas tu ab hoc turno,
quem Nos tibi praefiniendum relin-
quimus, magis in Domino reservare
censueris.

Derogatio con-
tinentem.

§. 3. Non obstantibus apostolicis,
ac in universalibus, provincialibus-
que, et synodalibus conciliis editis
generalibus vel specialibus constitutio-
nibus, et ordinationibus, nec non ec-
clesiae praedictae etiam juramento,
confirmatione apostolica, vel quavis
firmitate alia roboratis statutis, et
consuetudinibus; privilegiis quo-
que, indultis, et literis apostolicis
superioribus et personis sibi qui-
uscumque tenoribus et foris, ac
cum quibusvis etiam derogatoriis
derogatoriis, aliisque efficacioribus
efficacissimis, ac insolitis clausulis,
irritantibusque, et aliis decretis in
genere, vel in specie, ac aliis in
contrarium quomodolibet concessis,
approbatis, et innovatis; quibus om-
nibus, et singulis illorum tenores
praesentibus pro plene, et sufficienter

expressis, ac de verbo ad verbum in-
sertis habentis, illis alias in suo ro-
bore permansuris ad praemissorum
effectum, hac vice dumtaxat specia-
liter, et expresse derogamus, caeteris-
que contrariis quibuscumque. Datum
Romae apud Sanctam Mariam Ma-
jorem sub annulo piscatoris die unde-
cima septembris millesimo octingen-
tesimo septimo, pontificatus Nostri an-
no octavo.

DXIX.

Dat. die
31 septembris
1807
anno VIII.

Unio beneficii erecti in ecclesia sancti
Donati terrae Celleni diocesis
Montis Falisci cum officio publici
praeceptoris ejusdem loci.

Dilecto filio Nostro Joachino Syfredo
Sanctae Romanae Ecclesiae presby-
tero cardinali de Maury nuncupa-
to, ecclesiae Montis Falisci ex di-
spensatione et concessione apostolica
praesuli

Pius PP. VII.

Dilecte fili Noster
Salutem, et apostolicam
benedictionem

§. 4. **E**xpositum Nobis nuper tuo
nomine fuit, perpetuum beneficium
ecclesiasticum, quod in parochiali
ecclesia s. Donati terrae Celleni dio-
cesis Montis Falisci cum adnexo one-
re coadjuvandi parochum in cura
animarum extat erectum, quodque a
bo: me: Cajetano Floridi ultimo il-
lius, dum viveret, possessore obti-
nebatur, vacasse per ejus obitum,
et adhuc vacare jam a mense decem-
bris anno millesimo octingentesimo
quarto, ac licet jugiter data opera
fuerit in aliquo alio inquirendo, qui
ad hujusmodi beneficium defuncti lo-
co posset substitui, omnem tamen
diligentiam frustratam esse tum a
penuria sacerdotum, tum potissimum
a tenuitate beneficii fructuum; ita ut
ii, qui istius terrae praesunt com-
munitati agnoscens tandem solum
parochum spiritualibus populi indi-
gentiis satis esse nequire, scholam

Expositio con-
tinentem.

publicam, annuatimque ejus stipendium viginti circiter scutorum beneficio praedicto uniri deliberaverint, auctaque hoc modo beneficii praesentia dilectum filium Angelum Trinchieri dictae ejusdem dioecesis presbyterum ad illud recipiendum allexerint. Quoniam vero de memorato beneficio praevio semper synodali concursu consuevit disponi juxta formam Tridentini concilii, ejusque provisio ob tanti temporis lapsum, ex quo varavit, et vacat, reservata nunc est apostolicae Sedi, vi constitutionis sanctae memoriae Pii pp. V. praedecessoris Nostri super modo et forma providendi de vacantibus pro tempore parochialibus ecclesiis, nequidem idcirco difficultatis duo haec in praesentiarum interseant, tuo Nobis humiliter supplicatum est nomine, ut hoc in casu ad conclusionem ejus expeditiorem Nos providere opportune, ac ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§. 2. Nos igitur te rumulationibus gratis in iis praesertim, quae pastoralis tibi commissum munus respiciunt, prosequi volentes, supplicationibus pro parte tui Nobis porrectis inelinati, tibi dilecte fili Noster, facultates necessarias, et opportunas, quarum vigore recensitum scholae publicae officium rum suis juribus, honoribus et oneribus, fructibus, et emolumentis omnibus et singulis vacanti beneficio praedicto auctoritate Nostra apostolica tibi ad id specialiter et expresse delegata hac vice unire, et adnectere, tum idem beneficium etiam nou adhibito synodali concursu, dummodo huic tamen per rigorosum examen suppleatur, servatisque aliis de jure servandis, praenominato Angelo presbytero pari auctoritate conferre, eumque providere de illo libere, et licite valeas, eadem auctoritate tenore praesentium tribuimus, et impertimur.

§. 5. Non obstantibus praedicta Pii praedecessoris, et Benedicti pp. XIV. etiam praedecessoris Nostri super divisione materialium, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima prima septembris millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 89.

DXX.

Elevatio ritus officii, et missae sancti Josephi sponsi beatae Mariae virginis a duplici secundae classis ad duplicem primae classis pro clero dioecesis Valentinae.

Pius PP. VII.

Ad perpetuum rei memoriam

§. 1. Quum sicut Nobis exponi nuper fecerunt venerabilis frater archiepiscopus, et dilecti filii capitulum ecclesiae cathedralis Valentinae, Nos alias ritum festi s. Joseph beatae Mariae virginis sponsi peculiariter in civitate et dioecesi ista servandum transtulerimus in perpetuum a die decima nona martii ad dominicam servandam post pascha; quumque iidem archiepiscopus atque capitulum eupiant nunc, humiliterque deprecant super eodem ritu aliud a Nobis provideri opportune, ac ut infra indulgeri.

§. 2. Nos ipsos exponentes specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, audito dilecto filio magistro de Carpineo congregationis sacrorum rituum secretario, auctoritate apostolica tenore praesentium ritum ejusdem sancti praedicti a duplici secundae classis ad duplicem primae classis eum octava pro eadem civitate et dioecesi elevamus, atque ibidem in posterum diem ipsum xix. martii inter feriales fore, ac esse recensendum, et tam praecepto missam eo die audiendi, quam cessandi a laboribus neminem amplius teneri declaramus, atque decernimus.

§. 3. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non dictae civitatis, et dioecesis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis,

Dat. die 15 septembris 1807. anno VII.

Expositio pro curia.

Tenor concessit.

Derogatio antea.

statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Fidei habenda
transumptis.

§. 4. Volumus autem, ut praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, et manu alicujus notarii publici subscriptis, ac sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Maiorem sub annulo piscatoris die decima quinta septembris millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

DCXI.

Est. die
22 septembris
1807
anno VIII.

Nominatio ad vitam ad titulum ex generalis, seu ex ministri generalis pro fratribus ordinis sancti Francisci de Poenitentia.

Dilecto filio Josepho Torregiani fratrum ordinis tertii s. Francisci de Poenitentia nuncupati professori in sacra theologia magistro

Pius PP. VII.

Dilecte fili
Salutem, et apostolicam
benedictionem

§. 4. Religionis zelus, literarum scientia, vitae ac morum honestas, aliaeque laudabilia probitatis, et virtutum merita, quibus te praeditum esse cognovimus, Nos inducunt, ut tibi reddamus ad gratiam liberales. Volentes itaque tibi, qui, sicut accepimus, frater expresse professus ordinis tertii sancti Francisci de Poenitentia nuncupati, in sacra theologia doctor, et magister, nec non dicti tui ordinis procurator generalis, quique sacrorum rituum congregationis consultor, Romani cleri examinator, theologus, ac examinatore synodalis Sabinae, quique demum primarius inter fratres collegii Siculorum sancti Pauli in Arenula etiam nuncupati de urbe (quod, post notissimas rerum vicissitudines, ac perturbationes, opera, ac religiosa industria tua mirifice restitutum fuit) existis, et in munere procuratoris generalis huiusmodi, quo adhuc fungeris, non solum laudabiliter te gessisti, sed etiam in negotiis tibi demandatis summa cum conventuum praefati tui ordinis utilitate, eidem obsequia tua praestare non destitisti, et ad praesens non desinis, praemissorum meritorum, et laborum tuorum intuitu gratiam facere specialem, ejusdemque collegii Siculi decus augere, teque a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus reperiris, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum

Ratio, et tenore concessio-
nis.

serie absolventes, et absolutum fore censentes, tibi titulum ex-generalis, vel ex-ministri generalis praefati tui ordinis auctoritate apostolica tenore praesentium tribuimus, et impertimur, tibi, ut omnibus, et singulis privilegiis, praerogativis, praeminentiis, exemptionibus, gratiis, et indultis, quibus generalis, seu ministri generalis ordinis praefati munere perfuncti tam de jure, usu, et consuetudine, quam alias quomodolibet utuntur, fruuntur, et gaudent, ac uti, frui, et gaudere possunt, et poterunt in futurum, pari modo, absque ulla prorsus differentia uti, frui, et gaudere libere, et licite possis, et valens in omnibus, et per omnia, perinde ac si generalis, seu ministri generalis hujusmodi munere perfunctus fuisses, auctoritate, et tenore praesentis concedimus, et indulgemus.

§. 2. Mandantes propterea in virtute sanctae obedienciae, ac sub indignationis Nostrae, aliisque arbitrio Nostro infligendis poenis omnibus et singulis memoratis ordinis superioribus, fratribus, et personis, caeterisque ad quos spectat, et pro tempore spectabit, ut te praesentis gratiae commodo, et effectu pacifice frui, et gaudere sinant, et faciant, nec te desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari, perturbari, vel inquietari permittant.

§. 3. Ac decernentes ipsas praesentes litteras firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac tibi in omnibus, et per omnia plenissime suffragari. Sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii Nostri apostolicos auditores, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dicti ordinis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet

concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, ac sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die xlii. septembris millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

DXXII.

Dat. die
22 septembris
1807
anno VIII.

Concessio indulgentiae plenariae assequendae ab eis, qui in festo s. Benedicti a sancto Philadelphiae visitaverint ecclesiae ordinis minorum sancti Francisci de observantia, et reformatorem, ac monialium ejusdem ordinis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. Ad augendam fidelium religionem, et animarum salutem caelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti; omnibus, et singulis fratribus ordinis minorum s. Francisci da observantia, ac etiam reformatorum nuncupatorum, nec non monialibus ejusdem ordinis ubicumque existentibus vere poenitentibus, et confessis, ac s. communionis refectis, qui, et quae propriam respective ecclesiam die festo s. Benedicti a s. Philadelphia a primis vespere, usque ad occasum solis diei hujusmodi singulis annis devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac s. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus.

Rationet tenore
enunciata

§. 2. Praesentibus ad septennium tantum valituris. Volumus autem, ut si pro impetratione, praesentatione, admissione, seu publicatione prae-

Conditione
adversae, et
sola habenda
transcripta.

sentiam aliquid, vel minimum, detur, aut sponte oblatum recipiatur, praesentes nullae sint; atque praesentium transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae, vel procuratoris generalis dicti ordinis munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima secunda septembris millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

DXXIII.

Bul. die
22. septembris
1807.
anno VIII.

Condonatio facta favore regis Sardiniae de nonnullis redditibus provenientibus a vacantibus ecclesiis, cum derogatione jurium super hisdem redditibus competentibus seminariis clericorum ejusdem regni.

Charissimo in Christo filio Nostro Victorio Emanuele Sardiniae regi illustri.

Pius PP. VII.

Charissime in Christo fili Noster

Salutem et apostolicam
benedictionem

Expositio-
nem.

§. 4. **E**xpositum Nobis regio tuo nomine fuit, aegre admodum majestatem tuam illud accepisse, quod tibi nuper relatum est, nempe pecuniam, quae de bonis ecclesiarum, praesertim Orisani, Nuori, Algerii, Ampurias, Ales, et Sassari, tempore earum vacationis provenerat, alios esse impensam in usus, quam qui per ecclesiasticos canones praescribuntur. Ac licet a regis administris dispositum de hac pecunia fuerit in maximis necessitatibus regni, et ad repellendum hostem, qui instabat, et ad muniendum insulam s. Petri, quae cladem a piratis immanem perpassa erat, ita quidem ut nec novi praesules ecclesiarum, quae recessitae su-

perius sunt, nec administratores seminariarum, ubi clerici in literarum, morumque disciplina pro iisdem ecclesiis educantur de sua unicujusque portione pecuniarum hujusmodi, quas e provenitibus ecclesiarum vacantium detrahere, ac in tuitionis publicae usus fundere urgens necessitas compulit, ullam unquam instantiam promoverint, aut querimoniae verbum protulerint. Nihilominus tamen tum ne tua in hoc ulatenus agatur conscientia, tum ne regio aerario ob auctas semper, crescentesque in diem angustias sat inopi facto praedictam pecuniam iis, quibus sublata est, ecclesiis reddere nimio futurum sit oneri, eo te piissima tua adduxit religio, ut committeres rem hanc ad Nos totam deferri, Nobisque eoque supplicari, ut tibi in ea providere opportune, ac ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur, qui in cunctis, quae cum Domino possumus, tibi ^{Tense commo-} semper praesto esse corde et animo cupimus, specialibus gratiis, et favoribus te magis magisque prosequi et curamque volentes, supplicationibus Nobis regio nomine tuo humiliter porrectis inclinati, praevia absolute ab omnibus et quibusvis censuris, ac poenis ecclesiasticis, quae per eos, qui partem habuere in praemissis, iurursae quomodolibet sint, aut ipsos incurrisse dici et censi possint, prout auctoritate apostolica tenore praesentium misericorditer eos absolvimus; deinde eadem auctoritate tuo regio aerario memoratas vacantium ecclesiarum pecunias, quae praedictas ob causas ereptae, et enunciatae in usus erogatae fuere, sublato dictis praesulibus, et seminariis, ceterisque ad quos illae quomodocumque spectaverint, omni jure et facultate eas repetendi, plenarie remittimus et condonamus, relinquentes tamen quoad portiones pecuniarum hujusmodi ad seminaria spectantes majestatis tuae pietati, atque conscientiae eadem seminaria, utpote quae Domini vineam, pro qua sunt instituta, magis intersunt, juxta vires aerarii, et circumstantias temporum compensare.

§. 3. Decernentes easdem praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plene

^{Claudia su-}
blata et de-
cretum irrita-
tum.

rios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac dicto regio aerario plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinariorum, vel delegatos, etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, judicari, et defuiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel iguoranter contigerit attentari.

Derogatio constitutionum.

§. 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, regulisque etiam cancellariae Nostrae apostolicae de iure quaesito non tollendo, nec non dictarum ecclesiarum et seminariorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogationum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis: quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes; illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hae vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vigesima secunda septembris millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

DXXIV.

Dat. die
25 septembris
1807
anno VII.

Translatio monialium monasterii Incarnationis insulae de Madeira diocesis Funchaleusis ad aliud sanctae Clarae ejusdem ordinis, et diocesis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 4. Quanto ornameto, quantoque spirituali praesidio universae Catholicae Ecclesiae sint Deo sacratae virgines, neminem esse arbitramur, qui ignoret. Ipsae namque (ut aureis etiam divi Chrysostomi verbis utamur) ipsae sunt coelestis philosophiae aemulatrices, angelicam vitam referentes; quippe quae licet fragili carne indutae eadem tamen sibi praestanda strenue proposuerunt in terris, quae incorporeae virtutes praestant in coelis. Haec, et alia hujusmodi plura Nos prae oculis habentes, perlibenter annuimus in iis omnibus, quae sanctimonialium necessitas, aut consuetudinem postulare videtur.

Praemium.

§. 2. Cum itaque sicut venerabilis frater Aloisius episcopus Funchaleusis exponi Nobis nuper fecit, dilectae in Christo filiae abbatissae, seu priorissae, et moniales ordinis sancti Francisci Assisiensis monasterii sub titulo Incarnationis insulae de Madeira Funchaleusis diocesis, ob calamitatas horum temporum circumstantias, ad tantam rerum egestatem devenerint, ut diutius subsistere nequeant, ipse episcopus pro perspecta sua pastoralis sollicitudine dictas moniales e suo ad aliud s. Clarae monasterium ejusdem ordinis, et loci sufficientibus redditibus instructum transferri, ibique recipi posse vehementer optat: cumque ad id vota quoque dilectissimi in Christofili Nostri Joannis Brasiliae principis, nec non Portugalliae, et Algarbiorum regnorum regentis accedant, qui pro eo, quo et ipse fervet religionis zelo, per suum apud Nos, et hanc sanctam Sedem oratorem dilectum filium nobilem virum Josephum Emmanuelum Piuo equitem, et commendatarium ordinis militiae Domini Nostri Jesu Christi eandem monialium transla-

Expositio per-
tinet

tionem enixis, et repetitis precibus efflagitavit.

Temporales
monialis.

§. 5. Nos necessitatibus hujusmodi, quantum cum Domino possumus, considerare, ipsasque moniales specialibus gratiis et favoribus, prosequi volentes, et earum singulares personas a quibuscumque excommunicationibus, et interdictis, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus hujusmodi Nobis humiliter porrectis inclinati, eidem Aloisio episcopo per praesentes committimus, et mandamus, quatenus, consideratis prius circumstantiis universis, constitutoque de vera, et absoluta necessitate, super quo ipsius conscientiam oqueramus, dictas incarnationis moniales e sua ad aliud inmeratam s. Clarae monasterium auctoritate Nostra apostolica, pro suo arbitrio, consentiat, et prout in perpetuum transferat, illique uniat, et incorporaret, monialibus autem sic translatis, et incorporatis, ut ipsae vere activae, et passivae in capitularibus conventibus iuxta respectivam omnium simul antilimitatem, ac singulis privilegiis, gratiis, et favoribus spiritualibus, et temporalibus, quibus aliae monasterii receptoris moniales tam de jure, usu, et consuetudine alias quomodolibet fruantur, potantur, et gaudent, aut frui, potiri, et gaudere possunt, vel poterunt in futurum, pari modo, ac sine ullo prorsus discrimine frui, potiri, et gaudere libere, et licite possint, et debeant, perinde ac si in hoc monasterio regularem emissent professionem, dicta auctoritate concedat, et indulget; easdemque moniales, (postquam fuerint receptae) peculiaribus deserti monasterii regulis, usibus, et consuetudinibus in genere, vel in specie minime teneri, nec amplius obligatas fore, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scilicet, vel ignoranter contigerit attentari decernat.

Excommunicationem
monialis.

§. 4. Itemque bona, jura, actiones, et pertinentias universas tam ad defectum monasterium, ejusque ecclesiam, quam ad religiosas translatis quomodolibet spectantia cum

adnexis oneribus monasterio receptori, ibique degentibus monialibus communiter, ac in perpetuum pariter addicat, exceptis dumtaxat ipsis monasterii incarnationis acerbis, quas idem episcopus dismembrare, illisque pro necessaria seminarii diocessani erectione efficienda uti libere, et licite possit, et valeat, soluta (quatenus pro meliore praemissorum executione opus esse cognoverit) aliqua annua pensione ad vitam uniuscujusque translatae monialis tam de ratum, auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, atque statuimus. Reliqua autem in hisce Nostris literis non praescripta, eo quod Nos latent reliquae monasteriorum circumstantiae, idem episcopus, auditis monasteriorum eorundem confessorii, vel deputatis, pro data sibi a Domino prudentia constituat, et componat. Nos enim eidem Aloisio episcopo omnes, et singulas facultates necessarias, et opportunas ad praemissa meliore, quo fieri poterit modo perficienda, auctoritate, et tenore praedictis tribuimus, et imperimus.

§. 5. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere; sicut in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostrae apostolice auditoris, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et sanctae Sedis nuncios, subdatis eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate judicari, et definiti delere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scilicet, vel ignoranter contigerit attentari.

Claustra
monialis, et
decretum a
receptae.

§. 6. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus et ordinationibus; nec non monasteriorum, et ordinis hujusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoris, aliisque

Decretum non
transcurre.

efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vi re duntaxat specialiter et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Illud vero eundem episcopum sedulo in Domino monitum esse volumus, ut in hanc curam maxime incumbat, sriliret, ut moniales, vel saltem nrisque monasterii pleraeque non invitae, sed spontanea praemissa exequantur. Animorum enim perturbatio divinae charitatis in vinculum aut ambrumabit, aut profecto extenuat. Scraphicae autem perfectionis studium, excitationis dissidiis, aut prorsus abijcitur, aut saltem imminuitur. Quare diligenter cavendum, nec pro uno monasterio tuendo, ac servando, utrumque perdamus. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatoris die vicesima quinta septembris millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

DXXV.

Concesso juris privati pro costruzione salinae in civitate Cornetana favore Nicolai Sabaturci.

Del. de
30 settembre
1807
anno VIII

Monsignor Alessandro Lante protonotaro apostolico Nostro, e della Nostra camera apostolica tesoriere generale.

Pius PP. VII.

§. 1. Tra i molti oggetti di pabblico bene, che hanno richiamato le Nostre cure diette sempre a promuovere la felicità dei Nostri amatissimi sudditi, ed i vantaggi del Nostro stato, distinto luogo ha avuto quello della formazione di una salina, che rimpiazzì la mancanza delle antichissime, e quasi roeve alla edificazione di Roma, saline di Ostia, rese per l' allontanamento del mare poco officiose, e dappoi per questa stessa causa da non molti anni abbandonate, scibrandori non meno disdirevole cosa, che di questa sì essenziale produzione manchi uno stato hagnato da due mari, che pernicioso, e peririoso la necessità, che quindi nasce di provederlo dall' estero, sia perchè rìo produrre a danno della pubblica economia un ramo di commercio passivo, il quale all' opposto potrebbe, e dovrebbe essere attivo, sia perchè fa dipendere la provista di un genere di prima necessità dalle eventualità, e dalle vicende non meno, che dagli arbitrij politici.

§. 2. Fu quindi, che presentatosi da Giuseppe Lipari pratico della costruzione, e lavorazione delle saline, il progetto di erigerne a proprie spese una nella spiaggia così detta del Carrarelo fra la torre di Corneto, ed il fosso del Mignone nella tenuta denominata la Piscina del Vescovo, ossia l' abbazia di s. Giacomo posta nel territorio della suddetta città, ed appartenente all' ospizio dei padri Conventuali (sito giudicato dal medesimo adattissimo a tal uopo per la sua giacitura, per la qualità argillosa della terra, e per il concorso di tutte le altre circostanze) qualora da Noi glie se ne concedesse la facoltà, e si obbligassero anche i religiosi proprie-

Memoratur
alia arripio
ejusdem effi-
caciae a des-
cripto Lipari
exhibita, quae
non non pos-
sunt effectum
sortiri.

tari del suolo necessario per la formazione, e perfezione, e di questa opera cederne in enfiteusi l'utile dominio per un giusto canone da convenirsi; Noi prese per vostro mezzo le necessarie informazioni, accogliemmo con piacere questa dimanda, e conciliate in appresso con la maggiore maturità le condizioni del contratto, che voi ci riferiste, e che Noi esaminammo, ed approvammo con Nostro chirografo del 25. giugno 1802., si procedè da voi alla stipulazione dell'istromento di concessione della facoltà di costruire una nuova salina nella indicata spiaggia di Corneto, a tutto rischio, spesa, ed interesse degli intraprendenti Giuseppe Lipari, e Francesco Antonio Franzoni socio assunto dal medesimo, i quali doversero per anni 25, da cominciare dal prossimo gennaio 1803., godere, per poi in fine di tal tempo consegnarla alla camera, ritirandone a stima dei periti il valore degli utensili, fabbriche, e di ogni altro lavoro appartenente alla di lei formazione. Posero i concessionarj mano all'opera, e si erano alquanto inoltrati nella medesima con una non lieve spesa, quando insorse la popolazione, e la comunità di Corneto, e temendo, che la formazione di una salina potesse nuocere alla salubrità dell'aria della loro città, ci fecero chiedere, che ne avessimo impedita la prosecuzione. Trattandosi dell'oggetto gravissimo di sanità, Noi credemmo di dover valutare anche i popolari timori, sebbene molte volte vani, e mal fondati, onde per assicurarci pienamente, ordinammo intanto la sospensione dell'opera, e delegammo al Nostro tribunale della consulta l'esame dell'affare sanitario. Questo affare essendosi dovuto per non breve tempo protrarre, attese le molte ispezioni, osservazioni, e ricerche, che richiedeva, ricorse il Lipari, a favore del quale aveva il Franzoni con dichiarazione di buona fede confessato di non avere in questo affare che il solo nome, ed unitamente ad altri intraprendenti, che aveva associati all'impresa, esposero i danni di questa sospensione, e ne implorò il compenso. Riflettendo Noi alla ragionevolezza della petizione, ed alle conseguenze della medesima, credemmo espediente di prevenirle, e di troncarle

nel loro nascere, con accettare la resione della salina in favore della Nostra camera proposta dagli intraprendenti, facendoli reintegrare delle spese fatte, le quali furono liquidate nella somma di scudi diecimila, e ciò in fatti fu eseguito mediante il Nostro rescritto del 4. dicembre 1803., ed il successivo istromento da voi in esecuzione del medesimo stipulato con gli intraprendenti il dì 31. gennaio 1804. Contemporaneamente poi a questo contratto di cessione, ossia retrocessione, prevalendovi delle facoltà accordatevi nello stesso rescritto, altro ne stipolaste con l'anzidetto Giuseppe Lipari, con cui nel preveduto caso, che il giudizio della consulta avesse assicurata la innocuità, e permessa la continuazione delle saline, in benemerenzia di essere stato egli il primo inventore, e promotore di questa utilissima impresa, ed in vista della utilità, che egli poteva recare con la sua persona, e con le sue cognizioni di questo genere nel proseguimento, e perfezione della medesima, lo deputaste in direttore, ed amministratore con lo stipendio di annui scudi quattrocento cinquanta per i due anni, nei quali si obbligò a condurre a termine l'opera, e con la partecipazione del terzo degli utili purgati dalle spese occorrenti ad ottenere il prodotto per altri venti anni successivi, imputando però in questo tempo nel detto terzo degli utili la sua provizione, e rimanendo obbligato a prestare tutta la sua opera, ed assistenza tanto per i lavori, quanto per la intera condotta dell'azienda, come si esprime dettagliatamente nell'accennato istromento di deputazione in amministratore, e di partecipazione, rogato nel sopra indicato giorno 31. gennaio 1804. Furono posteriormente proseguiti dalla camera, sotto la direzione del Lipari, i lavori, ma le circostanze dell'erario, e gli impegni sopravvenuti non permisero di avanzarli con quella prestezza, che sarebbe stata necessaria per giungere nel divisato termine di due anni convenuto con il Lipari al compimento, cosicchè sebbene sianzi fornate nove tavole satiniere, il prodotto delle quali ha animate le speranze del felice esito della impresa, moltissimo però rimane per giungere al termine

della medesima, che quasi può dirsi nel suo principio a proporzione di quello, che resta a fare, sebbene la Nostra camera, oltre la reintegrazione data agl' intraprendenti, assai di più vi abbia speso posteriormente. In questo stato di cose, la mancanza dei mezzi sottratti all'erario da altre imponenti necessità, facevano prevedere o un ristagno, o un corso così lento nella continuazione dei dispendiosi lavori occorrenti per andare innanzi, che appena dopo molti anni si sarebbe potuto sperare il desiderato compimento dell'opera. Pensammo quindi d'incaricarvi a rintracciare un soggetto fornito di mezzi, di attività, e di probità, che si assumesse il carico di fare tutte le spese necessarie per il sollecito perfezionamento di questa salina, sgravando la camera da questo peso, e da questa cura.

Expositur
substantia vo-
var consensu
nichilum nua
Salatorem.

§. 3. Avevoci voi additato questo soggetto nella persona di Niccolò Sabatucci, la di cui destrezza, ed euer già nel maneggio degli affari, unita alla solidità, al buon nome, ed alla spechiata onestà ci erano pienamente note per le utili operazioni da esso fatte con molta lealtà, ed impegno in servizio del principato in molte occasioni, e specialmente in quella del ritiro della abolita moneta di rame. Noi non esitammo punto ad approvare il vostro suggerimento, e vi ordinammo di entrare con il medesimo in trattativa, la quale da voi intrapresa, conveniste con il detto Sabatucci, non come uno dei soci dei due separati appalti del sale delle provincie, e di Roma, ma nel suo particolare nome nel seguente progetto di contratto di assunzione di opera, cioè, che il Sabatucci assuma in se la intera formazione della salina di Corneo da proseguirsi, e perfezionarsi esattamente a norma della pianta, e descrizione già fatta dall' intraprendente Lipari, ad effetto di renderla compita dentro il mese di marzo 1809. e non più oltre, e siccome esistono i lavori già fatti nella detta salina a spese della camera, così ad oggetto, che il medesimo divenga redentore della intera opera, come se fosse stata fatta a sue spese dal di lei cominciamento, debba indennizzare la camera delle spese fin' ora da lei fatte, e ciò con rassegnare immediatamente

seguita la stipolazione, e trasferirle in di lei favore luoghi mille, e cinquecento di monti camerali, e non vacabili, senza pagamento alcuno di prezzo, essendosi a scanso di ambiguità di calcoli, e di stime, convenuta, e concordata questa quantità di luoghi di monti in compenso dell'intero importo delle spese già fatte. Reso il Sabatucci in simil guisa redentore della intera opera, fu combinato nello stesso piano concordato, che dovesse egli assumere parimenti in se tanto il peso delle spese tutte occorrenti per la progressiva manutenzione della medesima, e per la lavorazione, raccolta, custodia, ed esito dei sali, quanto per quello, che possa competere al Lipari per stipendio di amministrazione, e successiva partecipazione del terzo degli utili a tenore del sopra enunciatto istrumento del 43. gennaio 1804. dimodochè il Sabatucci durante l'epoca infradicenda del suo contratto, s'intenda attivamente, e passivamente surrogato nel luogo, e nei diritti, ed obbligazioni della camera.

§. 4. Per fissare poi ciò, che in corrispettività di questa assunzione di opera così stabilita, e combinata, dovesse conseguire il Sabatucci, si osservò, che secondo i calcoli di approssimazione dedotti dai dati giudicati dai periti i più esatti, il prodotto della salina per diciotto anni successivi dopo la sua ultimazione da eseguirsi nel marzo dell'anno 1809. dovrebbe almeno ascendere collettivamente alla somma di cento ottantacinque mila salme di sale del peso di libbre Romane mille ottocento cinquanta per salma, della quale ragguagliatamente la quantità di salme centomila fa d'uopo assegnarla alla consumazione interna di Roma, e dei luoghi compresi in questo appalto ascendente a circa seimila salme per anno, e la residua quantità di salme ottanta cinque mila al sopravanzo vendibile per l'estero. Su questa base probabile si conciliò, che per compenso dei pesi da assumere il Sabatucci oltre il poco sale, che durante il biennio prescritto alla formazione della salina, si andasse raccogliendo, il quale gli si dovesse condonare, percepisse progressivamente tutto il sale da prodursi dalla salina nel suddetto diciottenno posteriore, ad effetto di spacciarlo

Expositur
rura: Semel
zua a Sala-
tore in cor-
responden-
tia consue-
ticia.

nella maniera seguente cioè, che tutta la quantità occorrente al consumo dell'appalto della salina di Roma lo dovesse vendere alla società attuale appaltatrice durante il tempo della di lei conduzione al prezzo, che le importerebbe l'acquisto del genere, o in Trapani, o in Cagliari a scelta della stessa società, con più il nolo ed ogni altra spesa, che dovrebbe fare, facendolo venire o dall'uno, o dall'altro luogo, giacchè così si è convenuto tra la camera, e la società suddetta nel capitolo 21. dell'istromento di detto presente appalto; terminato poi l'appalto attuale, il prezzo di detto sale d'interna consumazione da pagarsi all'intraprendente dal nuovo qualunque siasi appaltatore, debba essere fissato in scudi due, e bajocchi cinquanta per salma, il quale prendendo una media, e conteggiando il costo, e le spese del trasporto, ed altro, è assai discreto. Rispetto poi alla quantità di sale sovrabbondante alla consumazione interna, lo potesse spacciare liberamente, fuorché però di stato. Passato poi questo diciottenno dalla formazione della salina, e ventennio dalla convenzione, il Sabatucci fosse obbligato a restituire, ossia consegnare alla camera la salina perfezionata, con tutte le fabbriche, utensili, ed altro a norma della suddivisa descrizione, e delimitazione del Lipari. Per provvedere però all'equilibrio del contratto, e non lasciarlo nella eventualità, si conciliò ancora la convenzione, che se il prodotto del diciottenno avesse oltrepassato le dette salme cento ottantacinque mila, il Sabatucci pagar dovesse il sopravanzo di questa quantità alla camera alla ragione di bajocchi ottanta per salma, essendo questo il prezzo medio per calcolo di approssimazione assegnato al sale, che si vende per fuori; e se all'opposto il prodotto fosse stato minore delle salme cento ottantacinque mila, il Sabatucci fosse reintegrato in fine del diciottenno della mancanza, e proporzionandola al prezzo di bajocchi ottanta, o di scudi due, e bajocchi cinquanta, secondo che la deficienza fosse caduta o sulle ottantacinque mila salme da vendersi all'estero, o sulle centomila da vendersi all'appalto. Riducendosi in questa maniera il contratto ad una susseguenza di opera per parte del Sa-

batucci, e ad una vendita del sale nella garantita quantità di salme cento ottantacinque mila fattagli dalla camera durante il convenuto diciottenno posteriore al compimento dell'opera stessa, fu anche da Noi osservato, che sebbene il prezzo cumulativo di questo sale potesse superare notevolmente i disborsi dell'intraprendente, non ostante per lui il compenso doveasi considerare come assai ondeggiante, e ristretto, riflettendo alla prontezza, e vastità dell'impronto, e della spesa, ed alla lentezza del rimborso. Questa fu la sostanza del contratto, a cui furono anche aggiunte diverse cautele, condizioni, e patti per la più esatta esecuzione, contenuti nei capitoli preliminari sottoscritti da voi, e dall'assentista, che ci avete posti sotto gli occhi, e che Noi abbiamo considerati.

§. 5. L'esame, che Noi facemmo in tutte le sue parti di questa così combinata convenzione, non potè non dimostrarcelle la evidente utilità. Noi cilevammo, che per mezzo della medesima il Nostro stato, ed i Nostri sudditi conseguivano il vantaggio incalcolabile nei divisi rapporti economici, e politici, che come abbiamo promesso tanto ci erano a cuore, quello cioè di assicurare la interna produzione di un genere di prima necessità, senza essere ligi alle estere saline, e nel tempo stesso l'erario dopo lo spazio di venti, o poco più anni veniva ad acquistare un fondo, da cui poteva sperare un vasto reddito. Rilevammo di più, che questi vantaggi cadevano tanto più considerevoli, perchè si ottenevano non solo senza cura, e pericolo della Nostra camera, e senza ulteriore spesa, a cui le sue attuali forze non avrebbero potuto senza grave dispendio supplire, ma con procurarle la reintegrazione delle spese già fatte per mezzo della traslazione della cospicua quantità di mille, e cinquecento luoghi di monte, e con percepire inoltre durante l'epoca stessa del contratto un frutto annuo di scudi mille e ottocento, quanto importerebbe il disarmato pagamento de' loro frutti, oltre la perpetua ammortizzazione di cata del debito pubblico. Conviati perciò della giustizia, e moderazione di questo contratto per la parte dell'intraprendente, e dei grandi vantaggi,

Demonstratur
utilitas con-
ventus consue-
tudinis.

senza alcun disappunto, o pericolo per la parte della Nostra camera, tanto più abbiamo creduto di doverlo abbracciare, quanto siamo per la passata esperienza più certi di combinarlo con una persona, che è incapace di promettere quello, che non è certa di potere eseguire, ed è incapace di non eseguire quello, che ha promesso. E volendo, che le cose anzidette combinate con tanta accuratezza, e di Nostra piena intelligenza, abbiano la loro piena, ed inalterabile esecuzione.

Tenore istru-
zioni
proprie

§. 6. Quindi è, che con il presente Nostro chiragrafo, in cui abbiamo per inserto, e di parola in parola trascritto il tenore dell'istromento di concessione della facoltà di costruire la nuova salina nella spiaggia di Corneto del 6. luglio 1802. dell'altro di cessione a favore della nostra camera del 31. gennajo 1804. e di quello contemporaneo di deputazione in amministratore, e compartecipazione del terzo degli utili stipolato in favore di Giuseppe Lipari, dell'istromento di appalto della salina di Roma stipolato a favore della società, che presentemente lo ritiene, dei capitoli concordati, della descrizione, e delineazione di ciò, che deve farsi a compimento delle saline fatta da Giuseppe Lipari, e di ogni altra cosa necessaria ad esprimersi, benchè richiedesse speciale, ed individua menzione, non a preghiera, o suggerimento di alcuno, ma di Nostro moto proprio, certa scienza, e pienezza della Nostra potestà, vi ordiniamo di procedere alla stipolazione del contratto di assunzione, ossia redenzione di opera delle saline aperte in Corneto, e rispettiva cessione, e vendita del sale, che si raccoglierà nella medesima nel tempo, e forma, e con le condizioni, modi, patti, e cautele, come segue.

Tenore patto-
rum assen-
torum.

§. 7. Primieramente il Sabatucci dovrà assumere in se l'obbligo di terminare a proprie spese, e pericolo dentro il mese di marzo dell'anno 1809. e non più oltre la salina di Corneto in tutto, e per tutto a norma della pianta, e descrizione fattane da Giuseppe Lipari, che dovrà inserirsi nell'istromento, o esibirsi, e ritenersi nello stesso officio, in cui seguirà la stipolazione, in guisa che nè il Sabatucci possa trascurare alcuno dei la-

vori, ed opere contenute in detta descrizione, e pianta, nè possa essere obbligato a fare di più di quello, che trovasi ivi delineato, e descritto. Inoltre il Sabatucci dovendosi considerare, come se avesse fin da principio formata la detta salina a tutte sue spese, dovrà in un brevissimo termine dopo seguita la stipolazione rassegnare, o far rassegnare a favore della Nostra camera luoghi mille, e cinquecento di monti camerali non vacabili, i quali si riceveranno in compenso e reintegrazione delle spese nella incominciata formazione di dette saline fino al presente, rimanendo con ciò esclusa qualunque altra liquidazione riguardante questo articolo. Per procedere con maggior precisione dovrà ricevere in consegna la detta salina nello stato, in cui presentemente si trova con le capanne, fabbriche annesse, bestiami, utensili, e tutt'altro nel modo però, e forma, in cui ora esistono, senza poter pretendere di più di quello, che attualmente vi si trova, al quale effetto dovrà tutto descriversi, e stimarsi per restituirlo al termine del presente contratto nella medesima bontà, e valore, unitamente alla suddetta intera salina ridotta alla sua perfezione, e conservata in tale stato. Tanto poi nel tempo prescritto alla ultimazione dell'opera, quanto posteriormente alla medesima, rimarranno a carico del Sabatucci per tutto il tempo, che dovrà durare il contratto tutte le spese annuali, sia di manutenzione della salina, sia di lavorazione dei sali, sia in fine di stigli ed attiragli occorrenti, di bestie per i trasporti, di canoni e rindenizzi dovuti ai proprietari dei terreni, e de' pascoli, ed affitto delle fabbriche del porto Clementino, o di altri locali, che rimanessero a carico del Sabatucci, i quali canoni, rindenizzi, ed affitti dovranno a tutta cura della camera essere fissati, e determinati, ed in tal guisa descritti nell'istromento di mercedi solite darsi ai forzati in danaro, le quali dovranno essere parimenti determinate nell'istromento, di stipendj agli agozini, alle guardie, ed in genere di ogni altra cosa riguardante la condotta della detta salina, tanto che durante il tempo del presente contratto la Nostra camera non debba soccom-

bere a spesa alcuna. In ultimo siccome il Sabatucci subentra in luogo della camera, così dovrà assumere l'obbligo di corrispondere a Giuseppe Lipari lo stipendio della sua amministrazione, ed il terzo degli utili netti dalle spese, che renderanno le saline, promessogli dalla camera in tutto, e per tutto a norma dell'istromento di deputazione in amministrazione, e partecipazione di utili, stipolato da voi con il medesimo, rogato per gli atti del Nardi segretario di camera il dì 34. gennaio 1804. al quale dovrà avervi piena relazione, rimanendo gli altri due terzi di utili in beneficio del Sabatucci in conto della reintegrazione, come si dirà in appresso.

Conseguenza:
factae ferre
lytina Sabatucci, in cor-
responsivitate
non novum
acceptum.

§. 8. In corrispettività di tutte queste obbligazioni, che assume il Sabatucci, gli occorrete primieramente senza pagamento di prezzo, e senza obbligo di restituzione tutta quella quantità di sale, che durante il tempo prescritto alla terminazione della salina, si anderà raccogliendo nella medesima, oggetto, che attesto il poco numero delle tavole saliniere finora formate, non è, che di picciola conseguenza. Cominciando poi dalla raccolta del 1809., e terminando inclusivamente a quella del 1826., cioè per un intero diciottennio, tutto il sale, che sarà prodotto dalla salina di Coraeto, apparterrà al detto Sabatucci, come se fosse stato in lui trasferito a titolo di cessione, e di vendita nella infrascritta maniera però, e non altrimenti, cioè che ritraendosi dal Sabatucci nel suddetto diciottennio la quantità di salme cento ottantacinque mila in tutto, s'intenda con la medesima saldato ogni suo credito, nè possa per qualunque titolo altro pretendere dalla camera. Che se il sale raccolto in detto tempo eccederà la detta quantità di salme cento ottantacinque mila, la eccedenza la dovrà lasciare nel termine anzidetto a disposizione della camera senza alcun pagamento di prezzo, e se all'opposto il prodotto non giungesse a quella quantità nel termine suddetto, allora s'intenda prorogato il contratto per tutto quello spazio di tempo, che sarà necessario per far conseguire al suddetto Sabatucci le intere salme cento ottantacinque mila, riservata però alla ca-

mera, qualora ad onta di questa eventualità voglia far cessare il contratto al fine del diciottennio, la facoltà di pagargli il prezzo del sale mancante alla ragione di bajocchi ottanta la salma, se la mancanza non eccederà le salme ottantacinque mila destinate al commercio estero, e se mai (lo che difficilmente si crede possa accadere) la eccedesse, alla ragione di paoli venticinque per la quantità mancante sulle altre salme cento mila considerate collettivamente per ciò, che può importare la necessità dell'interno consumo. Per la verificaione, e rispettiva esecuzione di questa convenzione, si destinerà da voi un ministro di rinvcontro, il di cui ufficio sarà di conoscere, e registrare la quantità del sale, che si raccoglierà annualmente, e fare quelle altre osservazioni, e rilievi che voi gli commetterete, e l'onorario di questo ministro sarà pagato dalla Nostra camera. Analogamente a tutto ciò, durante il presente appalto della salina, la società appaltatrice cantante sotto nome di Sabatucci, Morici, e compagni, non potrà ricusare di prendere dal Sabatucci in qualità di impresario della salina tutto il sale della consumazione, e rispettivamente il detto Sabatucci lo dovrà alla medesima vendere al prezzo, che nel tempo della leva costerà in Trapani, o in Cagliari, a scelta della società, con aggiungerli tutto ciò, che per conseguire il genere importerebbero il nolo, ed altre spese, essendosi così convenuto tra la Nostra camera, e la società nei capitoli 49. 20., e 21. dell'istromento di attuale appalto stipolato per gli atti del Nardi li 30. novembre 1805., ai quali si dovrà avere plenaria relazione, onde il Sabatucci durante questo appalto dovrà stare alla sorte di un prezzo maggiore, o minore di tal sale d'interna consumazione, senza alcuna cura, e rischio della camera in di cui luogo solo s'intenderà attivamente, e passivamente subentrato rispetto alla osservanza dei detti articoli; dichiarando però, che nè il Sabatucci potrà negare alla società tutta la quantità occorrente alla consumazione, che si troverà aver raccolta dalla salina, nè la società potrà aver azione alcuna contro di lui nel caso, che non l'avesse raccolta.

*Declarationes
et reservationes
speciales*

§. 9. Essendo il contratto da stipolarsi con il Sabatucci di semplice riduzione di opera, e contemplando Noi nel concederle la stipolazione a suo favore, la sua personale industria indipendentemente dalla qualità di consocio nell'appalto dei sali, dichiariamo, che in questo contratto non possano pretendere alcuna partecipazione i soci, e caratanti dell'appalto suddetto, non ostante qualunque patto convenuto tra loro, ancorchè proibitivo di ricorrere a noi per ottenere una concessione particolare, ed esclusiva dei consocij, al quale patto, qualunque ne sia la forma, ampiamente deroghiamo. Qualora però, terminato il presente appalto dei sali di Roma, e delle provincie annesse, occorresse alla Nostra camera di fare un nuovo appalto, e che il nuovo appaltatore volesse assumere, e riunire anche la locazione delle saline di Corneto, il Sabatucci sarà obbligato a cederle al detto nuovo appaltatore; dovrà peraltro egli essere indennizzato in danaro alla ragione di scudi venticinquemila per anno, di quanto allora rimarrà creditore per il prezzo corrispondente alle saline di sale, che non avrà potuto percipire, atteso l'arresto, e scioglimento del suo contratto, e a compimento delle salme cento ottantacinquemila, detraendo però dal suo credito l'ammontare delle spese annuali, che anderà in tal caso a risparmiare negli anni successivi. Nel caso poi, che al nuovo appalto dei sali non si unisca quello della salina, onde questa rimanga presso il Sabatucci, dovrà imporsi al nuovo appaltatore l'obbligo di prendere da lui tutto il sale d'interna consumazione al prezzo fisso di scudi due, e baij: cinquanta per salma, che presa una media si è trovato discreto, e forse minore di quello porterebbe il costo, e le spese facendolo venire di fuori, rimanendo al Sabatucci il sale soprabbondante per venderlo però solamente nell'estero. Tanto poi per la formazione della salina, quanto per gli annuali lavori durante il diciottennio, e più oltre ancora nel caso di protrazione contemplato di sopra, dovrà la Nostra camera fornirgli l'occorrente numero di forzati, ai quali però il Sabatucci dovrà, come si è detto, da-

re la solita mercede, e caricarsi della spesa degli aguzzini, e della guardia militare. A spese della camera si dovranno formare tre magazzini prossimi alla salina, per riporre i sali, dei quali il Sabatucci avrà l'uso durante il contratto, senza pagamento di pigione. Occorrendo altri magazzini, e commodi di abitazione vicino alla salina, potranno costruirsi del proprio dal Sabatucci, previa però la licenza in iscritto di monsign. tesoriere ad oggetto di ottenere il reintegro a stima dei periti nel fine, o nello scioglimento dell'intero contratto, e non prima. In fine farete obbligare il Sabatucci nelle più valide, ed efficaci forme all'esatto adempimento delle sue promesse, e vicendevolmente per la intera esecuzione del presente contratto in tutto ciò, che è convenuto in di lui favore, e fino a tanto che non sia compiutamente soddisfatto di tutto quello, che in vigore del medesimo gli sarà dovuto, oltre la ipoteca generale di tutti i beni, e ragioni della Nostra camera, vogliamo, che non s'intenda in questa trasferito nè il dominio, nè il possesso delle medesime saline, ma bensì e l'uno, e l'altro rimanga realmente, ed effettivamente, e non in figura di semplice riserva di dominio equivalente legalmente ad una speciale ipoteca presso detto Sabatucci, qual costruttore delle medesime nella totalità a proprie spese, ed altresì all'effetto suddetto, e fino all'enuciato adempimento s'intenda a di lui favore riservato l'utile dominio del fondo, su cui le dette saline saranno formate, benchè acquistate in nome della camera in vigore della enfiteusi fattane dai proprietari, di modo che il detto dominio, e possesso delle saline ritenuto dal Sabatucci, e l'utile dominio del suolo ceduto al medesimo, non venga a risolversi, ed a ritornare alla Nostra camera, se non che dopo essere egli stato saldato di tutto ciò, che gli potrà appartenere.

§. 10. In questa forma adunque, e con queste, ed altre condizioni, che vi sembrerà opportuno di aggiungere, interporrete ogni decreto necessario per la esecuzione del presente nostro chirografo, e stipolerete il corrispondente istromento, al quale effetto vi diamo tutte le più ampie fa-

*Done stipu-
lendi inter
nos, et
eiusdem sa-
lutaribus, et de-
stantibus.*

coltà, essendo questa la Nostra precisa intenzione, e volontà. Volendo, e decretando, che il presente chirografo, e cedola di moto proprio, abbia il suo pieno effetto, e vigore, benchè non si trovi ammessa, e registrata nei libri della Nostra camera, e non siasi inteso alcuno, che vi avesse, o pretendesse aversi interesse, eccettuato però il commissario della Nostra camera, il quale è stato già da Noi inteso, e segnatamente benchè non siano stati intesi i coappaltatori della salara di Roma, e che a tenore del medesimo chirografo, e cedola debba giudicarsi da qualunque giudice, tribunale, congregazione cardinalizia; ed altro qualunque dicastero di qualsivoglia preminenza, e dignità fornito, ancorchè richiedesse specifica, ed individua menzione, nè contro la medesima possa opporsi vizio di orazione, o di surrisione, o di altro difetto della Nostra volontà, cassando, ed irritando qualunque cosa fosse pronunciata, o stabilita in contrario da qualunque autorità, giudiziaria, o economica, o governativa: non ostante la bolla della gi: me: di Pio V. *de registrandis*, la regola di cancelleria *de jure quæsito non tellendo*, le costituzioni apostoliche, e segnatamente della Nostra costituzione *Past diuturnas* circa le solennità dei contratti camerali, alle quali tutte, compresa anche la vigesima, e la sesta, quando faccia di bisogno ampiamente deroghiamo, e non ostante qualsivoglia altra costituzione, legge, statuto, riforma, uso, consuetudine, ed altra cosa potesse in qualsivoglia modo fare in contrario, alle quali cose tutte niuna eccettuata, avendone il tenore per espresso, e verbalmente inserito, deroghiamo, sebbene munite fossero di clausole derogatorie, e derogatorie delle derogatorie, o altre qualsivogliano.

Dato dal Nostro palazzo apostolico del Quirinale questo dì 30. settembre 1807.

Pius PP. VII.

DXXXV.

Dal dì
20 settembre
1807.
anno VIII.

Assignatio honorum beneficii sub invocatione sanctorum Joannis, et Vitalis pro erectione parochialis ecclesiae sanctae Mariae de Fide in oppido Montis Florum dioecesis Firmanae

Venerabili fratri archiepiscopo Firmano

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salem et apostolicam
benedictionem

§. 4. Nuper exponi fecerunt Nobis dilecti filii incolae regionum, quas vocant Guzzani, et sanctae Mariae de Fide in territorio de Monte Flore Firmanae dioecesis, se campetria loca habitare trihus circiter milliis dissita a suae parociae oppido, quo iri etiam nequit, nisi per viam asperam, et quod magis est, inter se etiam ab aunc, qui crebro, ac hyemali praesertim tempore, non nisi cum evidenti trajectur vitae discrimine, ita ut et ob distantiam locorum, et ob difficultatem viarum haud raro contingat, ut neque missa diebus festis audiri, neque sacramenta in mortis articulo valeant administrari. Hinc aerumnosam conditionem eorum pie miseratus dilectus filius Joseph Brignole presbyter, cooperator ecclesiastici beneficii sub titulo sanctorum Joannis atque Vitalis, cujus bona jacent pro maxina parte in una ex regionibus supradictis proposuit foundationem peculiaris parochiae, quas tot tantisque incommoditatibus eos perpetuo eriperet; scilicet consentiendo, quemadmodum et scripto consensit, posse nunc pro tunc post obitum suum fundari parochiam in ecclesia praenominatae sanctae Mariae de Fide, quae satis ad id apta est, adnexamque etiam habet pro usu parochi habitationem, et assignari in parochiae dotem bona, redditusque sui beneficii adeo nunc per ipsum adauctos, ut sustentationem parochiae congruam suppeditare queant, quum usque ad scutata circiter centum libera a cunctis oneribus, etiam misarum, quotannis pertingant. Acces-

Expositio pro
curae.

sere autem consensu, vel suo tum moderatus archipresbyter sanctae Luciae, tum prior sancti Petri de Monte Flore, quorum in Gozzani, et sanctae Mariae de Fide regiones jurisdictionis parochialis extenditur, sub his tamen sequentibus conditionibus, sic veracula per eandem lingua conscriptis.

I.

De finibus
novae parochiae.

§. 2. Che il distretto di detta parrocchia, dove passa il parroco esercitare pienamente, e liberamente la sua giurisdizione, debba essere dai confini di Carrasai, e di Ripa sino al fosso di Castello, o sia Pratello sino al fiume Aso dalla parte di tramontana, e dalla parte di mezzo giorno sino al fosso di Taverno sino al fiume Menocchia.

II.

De probatione
dandi archipresbytero
et priori in
functibus assignatis.

§. 3. Che nelle circostanze de' funerali in detta chiesa rurale, qualora debbano invitarsi altri sacerdoti siano sempre preferiti l'arciprete, ed il priore, ed in tal caso spetti ad essi il fare tutta la funzione con la stola.

III.

De iure ascensionis
solemnem in festo Ascensionis Domini
et nativitate
B.M.V.

§. 4. Che nelle funzioni dell'ascensione del Signore, e della natività di Maria santissima, non abbia il parroco di detta chiesa alcun diritto di cantar la messa, ma sia del capitolo riguardo al giorno dell'ascensione, e de' due parrochi della terra riguardo alla natività.

IV.

De iure processorum
in processu
ad altare
et crucem.

§. 5. Che in occasione, che il popolo di questa terra per qualche particolare bisogno, come ha costumato le tante volte, volesse portarsi processionalmente a visitare la detta chiesa di santa Maria della Fede sia lecito a chiunque de' due parrochi entrarvi con la croce inalberata, e con la stola, ed ivi fare quella funzione, che si desidera.

V.

De subiectione
a parroco
parochialis
vices alternas.

§. 6. Che nel giovedì, e sabato santo sia per sempre obbligato il parroco di detta chiesa riconoscere alter-

nativamente le due parrocchie della terra con assistere alle funzioni vestito di cotta con gli altri sacerdoti alla messa solenne, e vesperi di santa Lucia: alla messa solenne, e processione nel giovedì santo, e nel sabato santo alla benedizione del fonte, e quindi ricevere l'acqua battesimale, gli olii santi dalle mani un'anno dall'arciprete, l'altro anno dal priore.

parochorum
appodi.

Approbatum
praedictis ere
cienis.

§. 7. Quae cum sint, Nobis exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur spiritualibus exponentium indigentis opportune consulere, eosque specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, ne singulares eorum personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, fraternitatis tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut si vera esse, quae sunt narrata compereris, vocatis iis, qui ad id fuerint vocandi, et absque ulla cuiuspiam praedjudicio, ex nunc pro tunc, et e contra, auctoritate Nostra apostolica specialiter, ac expresse tibi ad haec delegata, primo ad suppressionem dicti beneficii sanctorum Joannis, et Vitalis devonias, illudque postquam ejus vacationi ex obitu dicti Josephi presbyteri, a quo de praesenti obtinetur, datus sit locus, etiamsi collatio, seu provisio dicti beneficii ad Nos, et Sedem apostolicam pertineat, perpetuo suppressum fore, ac esse declares; deinde memoratam ecclesiam sanctae Mariae de Fide in parochialem ecclesiam, ei tum certos fines, ac proprium populum, tum jura, et privilegia, honores, et onera consueti attribuendo, erigas, atque instituas, ejusque in dotem tam domum ecclesiae eidem adnexam pro usu parochi quam bona, et jura omnia beneficia, ut praefertur, suppressi una cum ejus fructibus, redditibus, et proventus pro parochi congrua adjudices, atque assignes; ita tamen, ut de ecclesiae istius in parochialem erigendae decenti cultu per te pro-

vide caveatur; parochi vero pro tempore ad eam assumendi servata semper forma a concilio Tridentino praestituta assumantur, ipsique tam satisfactioni onerum suppresso beneficio inuocorum, quam observantiae conditionum, sub quibus praenominati archipresbyter, et prior suum ad praemissa praebere consensum, percontiter subijciantur.

Clauula soluta et decretum initium.

§. 8. Decernentes easdem praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios et integros effectos sortiri, et obtinere, ac iis, ad quos spectat, et spectatum fuerit, plenissime suffragari; sique in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores iudicari, et deliniri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariis.

§. 9. Non obstantibus felicis recordationis Benedicti pp. XIV. praedecessoris Nostri super divisione materiarum, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, ac praesertim, quatenus opus sit, coecilio Lateranensis novissimae habiti applicationes beneficiorum non nisi in certis casibus prohibentis, nec non regulis cancellariae Nostrae apostolicae tum de applicationibus huiusmodi ad partes committendis, tum de jure quaesito non tollendo, ac dicti ejusdem beneficii fundatione, aliisque etiam speciali, ac individua mentione, et derogatione dignis, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anulo piscatoris die secunda octobris millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

XXXVII.

*Lat. die
13 novembria
1807
anno VIII.*

Concessio missae, et officii proprii sacratissimi cordis Jesu pro monialibus ordinis sancti Francisci sub denominatione Immaculae Conceptionis monasterii sancti Joannis de Palma civitatis Hispaniensis.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 1. Cum sicut dilectae in Christo filiae abbatissae, et moniales ordinis sancti Francisci sub denominatione Immaculae Conceptionis monasterii sancti Joannis de Palma nuncupati Hispaniensis civitatis Nobis nuper exponi fecerunt, ipsae ad nimiam Christi Domini patientis, et pro humani generis redemptione morientis charitatem ferventius recoleundam sacratissimi cordis Jesu cultum, et venerationem in dies angere vehementer desiderant; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra, indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

*Expositio pro-
cum.*

§. 2. Nos igitur piis dictarum exponientium votis, quantum cum Domino possumus, benignè annuere volentes, et earum singulares personas a quibuscunque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus earum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, ut in posterum per dicti monasterii moniales in festo sanctissimi Cordis Jesu officium ejusdem alias ab hac sancta Sede pro Portugalliae, et Algarbiorum regnis approbatum, et concessum recitari, ac sacerdotes ad ipsius monasterii ecclesiam die festo huiusmodi confluentes missa similiter approbata, et concessa, ibidem celebrari possit, auctoritate apostolica, tenore praesentium indulgemus.

*Tenore concessio-
tionis.*

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec noo monasterii, et ordinis praedictorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis fir-

*Derogatio con-
trariis.*

mitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis: quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hae vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima tertia novembris millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

DXXVIII.

Orti. die
12 novembris
1807.
anno VIII.

Confirmatio concordiae initae a capellano, seu dignitate thesaurarii, et capitulo ecclesiae cathedralis Tirasonensis super onere praestandi ceram debitam ab eodem thesaurario.

Venerabili fratri episcopo Tirasonensi

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem, et apostolicam
benedictionem.

Expositio pro
curia.

§. 4. Nobis nuper exponi fecit dilectus filius Benedictus Ortega Romanillus thesaurarius dignitas ecclesiae cathedralis Tirasonensis, esse dignitatis praebendam, quam ipse obtinet, pervetusto obnosiam oneri praestandi, ac tribuendi cerae quantitatem plane omnem, quae ad divina officia, ceterasque functiones usus est tam cathedrali praedictae, quam aliis ecclesiis ejusdem filialibus, sive parochiales sint, sive, ut ajunt, cap-

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 89.

pellae. At quia sub usus, et consumptionis cerae hujusmodi titulo, variis temporibus, ac per varias etiam occasione, actuque visitationum interpositas provisiones, abusus irrepere non pauci, qui enunciatum praebendae onus aequo gravius sensum adauxerant, de his exponens abusus conquestus est apud cathedralis capitulum, saique detrimenti rationes adro ostendit, ut ad dissentiones hac in re radicitus extirpandas inita inter utramque partem fuerit tandem concordia, qua ipse, et capitulum unanimiter convenerunt, ac publico quoque instrumento firmarunt, scilicet, ut in posterum tam exponens, quam sui pro tempore successores, pro omni, ac toto debito oneris, quod, uti praemissum est, memoratae inhaeret praebendae, nihil aliud praestarent, ac tribuerent, quam vigintinovem arrobas, seu septingentas viginti quinque libras cerae, ponderis istarum partium, ac hujus qualitatis, ceramque hanc ferrent, traderentque quotannis mense julii ecclesiae cathedrali, cedendo tamen, ac renuntiando in perpetuum, prout et pro se, et suis pro successoribus renuntiavit exponens, ac cessit favore ejusdem cathedralis quodcumque jus, et quaecumque actionem thesaurario dignitati quomodolibet competentem super perceptione quartae funeralis non modo in cathedrali, sed etiam in aliis filialibus cathedralis ecclesiis, tum et super ceteris quibusvis perceptionibus, quibus contributionis praedictae cerae ratione thesaurarii dignitates gavisi hactenus sunt, et gaudere consueverunt. His itaque sic iuvirem conventis, feliciterque compositis, ut instrumentum, quod pro compositione, et concordia hujusmodi stipulatum solemniter fuit die decima septima novembris anni proxime elapsi, eam, qua par est, vim sortiatur, soliditatemque plenam acquirat, illud per Nos exponens confirmari, Nostraeque auctoritatis munimento fulciri vehementer exoptat, enixisque humiliter precibus a Nobis efflagitat.

§. 2. Nos igitur ipsam exponentem, ac supradictum capitulum specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes, ac tam exponentis, tum capituli ipsius singulares personas a quibusvis excommunicationis,

Tenere apostolicas excommunicationes

suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causis latis, si quibus quomodolibet innodati existant, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi Nobis humiliter porrectis inclinati, fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut, constituto tibi de narratis instrumentum concordiae superius recensitum cum omnibus, et singulis in eo contentis, dummodo honestis, licitisque, ac nemini praepjudicialibus, auctoritate Nostra apostolica pro tui arbitrio, et conscientia gratis approbes, ratumque, ac validum facias, atque declares, illique robur perpetuum apostolicae confirmationis adicias, ac omnes, et singulos sive facti, sive juris defectus, si quos desuper intervenisse contigerit, sanes, ac suppleas, idemque instrumentum universis, ac singulis, ad quos spectat, et spectabit pro tempore plenissime suffragari, et inviolabiliter semper a cunctis observari mandes, atque decernas; Nos enim tibi facultates omnes ad id necessarias eadem auctoritate tribuimus, atque impertimur.

Derogatio con-
stitutionum.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, nec non dictae cathedralis ecclesiae etiam jramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorum sub annulo piscatoris die decima septima no-

vembris millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

DXIX.

Die, die
17 auctoris
1807
anno VIII.

Concessio indulgentiae plenariae assequenda ab iis, qui die quarta aprilis visitaverint ecclesiae ordinis minorum sancti Francisci de observantia.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. Ad augendam fidelium religionem, et animarum salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus, vere poenitentibus, et confessis, ac s. communione refectis, qui aliquam ex ecclesiis ordinis minorum s. Francisci de observantia, ac etiam reformatorum nuncupatorum, ubicumque existentem die quarta mensis aprilis a primis vespers usque ad occasum solis diei hujusmodi singulis annis devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresium extirpatione, ac S. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem, quam etiam animabus christifidelium, quae Deo in charitate conjunctae ab hac luce migraverint per modum suffragii applicare possint, misericorditer in Domino concedimus. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valiturus.

Ratio, et te-
nor concessio-
nis.

§. 2. Volemus autem, ut praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu aliquis notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae, vel procuratoris generalis ordinis hujusmodi munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorum sub

Fidei habenda
transumptis.

annulo piscatoris die decima septima novembris millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

Die 20
20 novembris
1807
anno VII.

DXXX.

Facultas concessa canonicis ecclesiae collegiatae terrae sanctae Anatoliae dioecesis Camerinensis deferendi rochetum, et mozzetam violacei coloris, cum globulis, et asulis cremisini coloris.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Promissum.

§. 1. In summo apostolatus apice, meritis licet imparibus constituti, ecclesiasticis viris illis, qui caelestis veluti Sionis aemuli divinas laudes quotidie concinunt in aula Domini, peculiaria ornamenta deferenda concedimus, ut ipsi per externas quoque honorificentias excitati, internarum virtutum splendore magis magisque in dies praelucere studeant.

Expositio processus.

§. 2. Cum itaque, sicut dilecti filii prior, et canonici ecclesiae collegiatae terrae sanctae Anatoliae Camerinensis dioecesis Nobis nuper exponi fecerunt, ecclesia ipsa antiquitatis laude, templi structura, et amplitudine, sacerdotum probitate, et doctrina, populi Christiani frequentia, et devotione non meliocriter inter alias dictae dioecesis ecclesias floreat, cum eadem terra in tres paraecias distributa, quatuor etiam regularibus domibus iuncta, atque sex piis sodalitatibus decorata reperiatur, nullum splendoris cum ad collegiatam, tum ad terram accederet, ac divinus cultus, fideliumque devotio majora ibi incrementa susciperet, si dicti prior, et canonici novis per Nos, et hanc apostolicam Sedem decorationibus ornentur.

Tenor concessus.

§. 3. Nos igitur dictos exponentes specialibus favoribus, et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis senten-

tiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, et absolutos fore censes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus priori, et canonicis ecclesiae collegiatae praedictae, ut ipsi loco almutiarum, quas adhuc gestare consueverunt, deinceps rochetum, et mozzetam violaceam cum globulis, et asulis cremisini coloris tam in ecclesia praedicta, quam extra eam in quibusvis processionibus, aliisque functionibus, et actibus publicis quibuscunque deferre, illisque uti libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et indulgemus, dictosque priorem, dignitates, et canonicos desuper a quocunque impediri, molestari, aut perturbari nullatenus posse, ac irritum, et inane, si secus super his a quocunque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Decoratio cum
tenorum.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quatenus opus sit, ejusdem collegiatae ecclesiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima novembris millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

Die die
1 decembris
1807.
anno VIII.

DXXXI.

Erectio capituli in ecclesia sancti Nicolai oppidi Fogarasiensis.

Pius episcopus
Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam

Proemium

§. 1. Apostolatus officium, quod divinae sapientiae altitudo humilitati Nostrae nullo licet meritum Nostro suffragio committere dignata est, salubriter exequi satagentes illa, quae pro felici cathedralium ecclesiarum, et eorum qui in ipsis Altissimo assidue simulatum praestant regimine et gubernio, provide, proutque facta esse noscuntur, confirmationis apostolicae praesidio, cum id a Nobis petitur libentissime roboramus, prout temporum et locorum ratio postulat, rectoque ordini consentaneum esse in Domino arbitramur.

Memoratur
erectio ecclesiae
sancti Nicolai facta in
sequens de-
creti congrega-
tionis de
Propaganda
Fide.

§. 2. Sane postquam usque, et de anno Domini millesimo septingentesimo decimo octavo congregatio Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis propagandae fidei praeposita nonnulla circa Graecam nationem tractaverit, et praecipue pro Graecorum Valachorum, Ruthenorum, et Rascianorum in Transilvaniae provincia commorantium spirituali salute decreverit procedendum esse ad erectionem ecclesiae sancti Nicolai oppidi Fogarasiensis in cathedralem huiusmodi Graecorum, Ruthenorum, Valachorum, Rascianorum, aliorumque qui per provinciam praedictam Transilvaniae commorabantur, et nonnulla pro erectione huiusmodi efficienda necessaria congregationi ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium rebus consistorialibus praepositorum ad examen mandaverit, ac pie memoriae Clementi papae undecimo praedecessori Nostro agenda proposuerit, deindeque felicitis recordationis Innocentius pp. XIII. praedecessor item Noster ad formam tum unius, tum alterius ex congregationibus praedictis resolutionum, per apostolicas sub plumbo expeditas literas in pontificatus sui anno primo ecclesiam praefatam sancti Nicolai in cathedralem Graeci ritus Sanctae Romanae Ecclesiae uniti erexit, ipsamque oppidum Fogarasiensem epi-

scopalem civitatem declaraverit; cumque nonnullis de causis eodem tempore ad erectionem capituli hujus cathedralis minime devenire potuisset, ea propter in literis antedictis optime per Innocentium praedecessorem statutum fuerit, ut juxta Graeci ritus ordinationes, nonnulli monachi ordinis sancti Basilij, quorum spectabilis est coetus, atque unicus monasticus ordo apud ipsam Ruthenorum nationem, in eadem ecclesia loco capituli, et canonicorum constituerentur.

Expositio pre-

§. 3. Nuper autem venerabilis frater Joannes Babb cathedralis hujus ecclesiae modernus antistes cum optime comperit, quod monachi praedicti, tam ob instituti rationem, quam ob valde ad praesens imminutum eorum numerum officii huiusmodi partes opportune implere minime poterant, ad hoc ut ejus ecclesia ad formam aliarum cathedralium eo quo convenit decore efflueret; atque in sua dioecesi ecclesiastica disciplina salubriter in Domino ordinetur, pia et fandabilis dispositione, ad majorem omnipotentis gloriam, et spirituale commodum gregis Domini sibi commissi, propriis sumptibus novum capitulum erigere, et dotare curaverit, aliaque etiam pro cathedralis ecclesiae servitio, et congrua parochialium subsistentia, et recta totius dioecesis administratione disposuerit. Ac insuper idem Joannes episcopus eximia pietate, et singulari orthodoxae religionis zelo praeditus, in pastoralis ministerii munere pro spirituali salute gregis sibi commissi, cum laboribus plurimis, ac dispendiis, nominisque sui magna laude semper attendens ea omnia et singula, quae propriis sumptibus in erectione capituli praedicti, aliarumque parum institutionum pro recto totius dioecesis regimine laudabiliter providere studuit, ad Nos per proprias literas una cum suis patentibus datis prima die mensis februarii currentis anni transmittere curavit, suppliciter rogans, ut pro opportuna institutionum huiusmodi validitate, et exacta observantia, apostolicae approbationis et confirmationis Nostrae robur accederet.

§. 4. Re autem a Nobis mature perpensa; attendentes quod huiusmodi cathedralis ecclesiae capituli ere-

Tenor conce-

etio et dotatio juxta ejus foundationis methodum pro ecclesiae servitio, ac personarum, rerum, et honorum felici directione, universisque dioecessani Graeco-catholici gregis utilitate, ad Sanctae Catholicae Ecclesiae exaltationem cedat, supplicationibus pro parte ejusdem antistitis Nobis humiliter porrectis benigne inclinati, ipsius Fogarasiensis episcopi zelum, ac pietatem plurimum commendantes praedictae cathedralis ecclesiae Fogarasiensis capituli, ad praesens in ecclesia titulo sanctissimae Trinitatis urbis Balasfalcensis existentis, erectionem, cum omnibus et singulis oneribus, redditibus, et ordinatiuibus in memorata foundatione, et erectione a praedicto episcopo, sicut praefertur, facta, alique similiter circa parochiales ecclesias in dictis patentibus literis contentis et expressis, apostolica Nostra auctoritate tenore praesentium plenissime approbamus, et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus, ita ut capitulum et canonici praedictae cathedralis ecclesiae res, bona, proprietates, cum omnibus et singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, praecellentibus, praerogativis, concessionibus, indultis, favoribus et gratiis, tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus aliae similes cathedrales ecclesiae in eodem regno existentes, eorumque capitula, et canonici, de jure, usu, consuetudine, privilegio, non tamen ex indulto, seu privilegio particulari, aut oneroso titulo utuntur, fruuntur, potiuntur, et gaudent, ac uti, frui, potiri, et gaudere possunt, et poterunt in futurum, similiter et pariformiter, dummodo tamen sint in usu et non revocata, sacrisque canonibus, et ordinationibus apostolicis non repugnent, uti, frui, potiri, et gaudere libere et licite valeant, apostolica pari auctoritate, tenore praesentium concedimus, et impertimur.

§. 5. Decernentes erectionem et institutionem capituli hujusmodi a memorato Fogarasiensi episcopo, ut praefertur, factas, Nostrasque praesentes confirmationis litteras, semper et perpetuo validas, atque efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro

tempore quomodolibet spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; sique in praemissis per quoscunque judices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate judicari et definire debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Praesentibus autem literis Nostris nihil innovare intendimus de iis, quae a praedecessoribus Nostris optime statuta fuerunt circa Graecos, qui Latinis immixti vivunt, et praecipue decreta ab emuncta congregatione venerabilium fratrum Nostrorum ejusdem S. R. E. cardinalium negotiis propagandae fidei praepositorum, pluries super iisdem emanata, firma, valida, ac in eorum plenissimo effectu remanere volumus, atque mandamus.

§. 7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae confirmationis, approbationis, concessionis, decreti, voluntatis, et mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo septimo, kalendis decembris, pontificatus Nostri anno octavo.

Reservatio praedicta.

Sanctae praedictae.

Closura in blata et decretum litteris.

Dni. die
19 decembris.
1897
aune VII.

DXXXII.

Confirmatio privilegiorum, et iurium
alias concessorum communitati Fa-
nensi.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Expositum pre-
sent.

§. 1. **E**xpositum Nobis nuper est nomine dilectorum filiorum gonfalonarii et priorum civitatis Nostrae Fanensis, consilium publicum, seu publicos representantes civitatis istius per vestra uti, fruique possessione quorundam iurium et privilegiorum, scilicet: primo eligendi, scribique faciendi in matricula causarum actores, qui apud curiam laicam gerere isthic cupiunt munus causidici, praevisio examine duobus coram doctoribus designandis per speciale consilium: 2° excludendi a tali munere illos, qui vel exaueu doctorum subire, vel matriculam consilii specialis detrectant capessere; uti etiam delinquentes in officio inhabiles ad ejus exercitium declarandi atque reddendi: 3. licentiam concedendi causidicis, ut causas pertractare interim possint, donec intra tempus congrue eis praefitum matriculam reportaverint: 4. publicandi edicta, seu notificationes in civitate spectantes ad liberum iurium, privilegiorumque hujusmodi exercitium tum quoad procuratores et advocatos, tum quoad actuarios atque notarios. Licet autem exponentes iura haec et privilegia non solum patrii codicis statutarii, qui anno 1508 typis editus fuit, iugisque subsequentium saeculorum praxis fundamentum, sed literis quoque apostolicis praesertim felices recordationis Julii pp. II. praedecessoris Nostri, nec noo literis congregationis praepositae consultationibus civitatum, locorum, atque terrarum status Nostri ecclesiastici, ac praeterea quam plurimis publici consilii actis, et publicorum pro tempore representantium notificationibus firmiter ac patenter innoti arbitrentur; nihilominus tamen ne quidquam molendi adversus horum iurium et privilegiorum possessionem, qua praedictum Fani consilium, seu publici representantes diutissime gaudet, ul-

lum unquam turbulentis et captiosis ingeniis supersit effugium, apostolicae approbationis et confirmationis munimento specifico ea per Nos valari vehementer exoptant, exisque humiliter precibus a Nobis efflagitant.

§. 2. Nos igitur dictos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes supplicationibus hujusmodi inclinati, attenta relatione dilecti filii magistri Nicolai Riganti praememoratae congregationis secretarii, ad quem supplicem exponentium libellum remisimus, quique rem hanc, etiam sciscitando mentem venerabilis fratris moderni episcopi administratoris Fanensis, acquirendum votum fiscalis generalis camerae Nostrae apostolicae, mature perpensis quatuor articulos iurium et privilegiorum publici consilii Fanensis, omnes et singulos, eo modo et forma, prout superius recensiti ac expressi sunt, auctoritate apostolica tenore praesentium ejusdem consilii seu publicorum representantium favore ratos, validosque habemus, ac specificè approbamus et confirmamus, illisque robur perpetuum apostolicae firmitatis adiciamus, ac si quos defectus quomodolibet in eos irrepsisse contigerit, plenarie sanamus atque supplement.

§. 3. Decernentes easdem praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac praedicto consilio plenissime semper suffragari, atque ab omnibus inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores judicari, et definiti debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, cacterisque contrariis et specialem, et expressam mentionem, ac derogationem requirentibus quibuscumque. Datum Romae apud sanctam

Teter aposto-
lice confir-
mationis.

Chancilla a ob-
lata et dec. rom.
pam. scribitur in

Derogatio con-
stitutionum.

Mariam Majorem sub annulo piscatoris die undecima decembris millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

DXXXIII.

Dat. die
15 decembris
1807
anno VIII.

Concessio usns capparum sericarum cum pellibus albis per canonicis ecclesiae collegiatae villae de Mora diocesis Terulensis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Procuriam.

§. 1. Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum vestigia prementes peculiaria indumenta deferenda concedimus ecclesiasticis viris illis, qui in templis magis conspicuis Altissimo inserviunt, ibique coelestis veluti Sionis aemuli divinas laudes quotidie concinunt, quo ipsi per externas etiam hujusmodi decorationes, et ad eorum munus exprimendum aptissimas, excitati internum virtutum splendore magis magisque in dies praelucere studeant in aula Domini.

Expositio per
sum.

§. 2. Cum itaque sicut dilecti filii prior, dignitates, et canonici insignis, ut asseritur, collegiatae ecclesiae villae de Mora Terulensis diocesis Nobis nuper exponi fecerunt, collegiata ipsa antiquitatis laude, sacrarum suppellectilium copia, sacerdotum probitate, et doctrina, populi Christiani frequentia, et devotione inferior minime sit nonnullis aliis illarum regionum collegiatis, imo (ut pariter asseritur) per nos: me: Callixtum pp. III. praedecessorem Nostrum peculiari aliquo privilegio sive per concessionem, sive potius per confirmationem ornata fuerit, idcirco dicti exponentes similibus indumentis choralibus, quibus decanus, et canonici alterius aetate insignis collegiatae ecclesiae villae de Rubielos ejusdem diocesis, alique permultarum aliarum collegiarum in Hispaniarum regnis existentium canonici ad praesens utun-

tur, uti posse ad majorem Dei gloriam, eorumque sacri muneris venerationem vehementer desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemiis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica digneremur.

Tenore concetti
sionis.

§. 3. Nos igitur, attentis desuper relationibus venerabilis fratris Blasii Joachimi episcopi Terulensis, exponentes praedictos specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus priori, dignitatibus, et canonicis memoratae collegiatae villae de Mora, ut ipsi loco capparum nigrarum pellibus armellinis cineraceis ornatarum, quas adhuc a die festo omnium sanctorum usque ad sabbatum sanctum deferre consueverunt, in posterum easdem cappas etiam sericas, atque insuper pellibus armellinis albis ornatas ad instar in omnibus, et per omnia alterius collegiatae praedictae de Rubielos etiam quoad ornamenta capparum hujusmodi serico rubra tempore aestivo per dictos canonicos de Rubielos deferri consueta tam in eorum ecclesia quam extra eam in quibusvis processionibus, aliisque functionibus, et actibus publicis quibuscumque gestare, et uti libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et indulgemus, dictosque priorem, et canonicos desuper a quoquam impediri, molestari, aut perturbari nullatenus posse, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

De rogatione con
tationis.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non praememoratae collegiatae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, consuetudinibus, cacterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud sanctam

Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima quinta decembris millesimo octingentesimo septimo, pontificatus Nostri anno octavo.

DXXXIV.

Dec. die
8. januarii
1907
anno VIII.

Concessio usus rocheti, et mozzetae violaceae subsutae tela serica cremisini coloris, cum globulis, et asulis sericis ejusdem cremisini coloris pro canonicis collegiatae ecclesiae de Altidona dioecesis Firmanae.

Pius PP. VII.

Ad perpetuum rei memoriam

Praemissae

§. 4. Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum vestigia prementes ecclesiasticis viris, qui almae veluti Sionis aemuli divinas laudes in domo Domini solemniter persolvunt peculiaria ornamenta deferenda concedimus, ut ipsi per externas quoque honorificentias excitati, internarum virtutum splendore omnibus qui in Domo sunt, praeferre magis, magisque studeant.

Expositio per
cum.

§. 2. Cum itaque sicut dilecti filii capitulum, et canonici collegiatae ecclesiae de Altidona Firmanae dioecesis Nobis nuper exponi fecerunt collegiata ipsa antiquitatis laude, sacrarum suppellectilium copia, sacerdotum probitate, populi quoque frequentia non mediocriter floreat, multum splendoris, et ornamenti ad ipsam ecclesiam accederet, et divinus in ea cultus, populi quoque devotio majora susciperet incrementa, si ejusdem collegiatae canonici novis praerogativis, novisque decorationibus donentur. Nobis propterea humiliter supplicare fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut supra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Totum anno-

§. 5. Nos igitur dictos exponentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad

effectum praesentium dumtaxat consequentem, harum serie absolventes, et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus canonicis dictae collegiatae, ut rochetum, et mozzetae violaceae tela serica cremisini coloris subsutam, cum globulis, et asulis sericis ejusdem cremisini coloris tam in ecclesia praedicta, quam extra eam in quibusvis processionalibus, aliisque functionibus, et actibus publicis quibuscumque gestare, illisque uti libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus, dictosque canonicos desuper a quoquam impeliri, molestari, et perturbari nullatenus posse, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Derogatio
contrariarum

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dictae collegiatae etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die octava januarii millesimo octingentesimo octavo, pontificatus Nostri anno octavo.

Det. die
19 januarii
1896.
anno VIII.

DXXXV.

Declaratio, quod cardinales ab urbe per vim abstracti, gaudere debeant omnibus iuribus, ac privilegiis, ac si praesentes essent in eadem urbe.

Pius episcopus
Servus servorum Dei

Ad futuram rei memoriam

Proemium.

§. 1. onus excurrit annus, ex quo redemptor Noster suo imper-scrutabili iudicio universalis Ecclesiae curam Nobis committere dignatus est. In hoc permolesiti temporis spatio ultra gravissimas quotidie sollicitudines, illud Nobis singulariter identidem accidit, quod nonnulli ex venerabilibus fratribus Nostri Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus, ab iis qui sub Galliarum imperatore militiam exercent, quique Romanam urbem occuparunt per vim a latere Nostro avulsi, variasque ad regiones traducti, ubi moram adhuc facere coguntur, absentes nunc reperiuntur ab ipsa urbe, ad quam Omnipotentis Dei beneficium speramus eos fore redituros.

Ratio canonis
sionis

§. 2. Quoniam vero nec sacrorum canonum statutis, nec aequitati consentaneum esset, ut cardinales huiusmodi praeter voluntatem ab urbe absentes, iuribus illis ac privilegiis orbarentur, quibus gauderent si in Nostra pontificia curia praesentes existerent, atque inter haec non inferiorem locum habeat jus optandi ad ecclesias episcopales suburbicarias, quae pro titulo cardinalatus assignantur iis Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus, qui in cardinalitia hierarchia, ordinem episcoporum constituunt, ideoque eorum indemnitati opportunum consulere pro Nostri supremi officii munere congruum existimamus.

Tenor verborum
sionis.

§. 3. Cum itaque in apostolicis nonnullorum Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum constitutionibus, et praecipue in literis fel. rec. Clementis pp. XII. datis die decima mensis januarii MDCCCXXI. atque incipientibus « *Pastorale officium* » eaveatur expresse, quod cathedrales ecclesiae suburbicariae, si tantummodo cardinales optare valeant, qui

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 90.

tempore ipso vacationis praesentes in curia existant, vel ab eadem curia absentes, dumtaxat ex causa publica, et ex destinatione Romani pontificis; cumque praefati etiam cardinales vi a Nobis abstracti, et contra Nostram et eorum voluntatem longe ab urbe traducti, censendi sint habiles ad fruendum iisdem iuribus ac privilegiis quibus fruerentur, si personaliter adessent in urbe; Nos propterea de consilio nonnullorum dilectorum filiorum S. R. E. cardinalium, ad quancumque super hac re tollendam ambiguitatem, ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine declaramus, volumus, atque praecipimus, quod cardinales huiusmodi tamquam praesentes in curia reputentur ad effectum gaudendi praefatis omnibus et singulis iuribus ac privilegiis, ita ut cathedrales quoque episcopales ecclesiae suburbicarias, praevia Nostra scientia et consensu, servatis tamen reliquis omnibus servandis per procuratorem ex eodem cardinalium collegio specialiter deputandum, in qualibet vacatione, de more optare libere ac licite possint et valeant.

Derogatio con-
stitutionum.

§. 4. Ne autem contenta in hisce Nostri declaratione et dispositione minus valida reputetur, atque ab omnibus ad quos spectat inviolabiliter observentur, tam Nostrae apostolicae cancellariae, quibuslibet etiam de iure quaesito non tollendo regnatis, quam quibuscumque synodalibus, provincialibus, generalibus, et universalibus quoque conciliis, nec non praedicti Clementis pp. XII. et aliorum Romanorum pontificum circa sacrum cardinalium collegium literis, aliisque editis constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis et literis apostolicis in genere vel in specie, aut alias in contrarium praemissorum forsitan quomodolibet concessis, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes plenissime, ac specialiter, et expresse ad praemissorum validissimum effectum harum serie derogamus, ac derogatum esse censeri etiam decernimus.

§. 5. Volumus quoque ut eorumdem praesentium transcriptis, seu

Fides habenda
transcriptis
pila.

32*

exemplis, etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, ac sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eodem prorsus fides tam in iudicio, quam extra illud ubique locorum habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Sanctis par-
tibus.

§. 6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae declarationis, praecepti, et voluntatis infringere, vel ei an su temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem, anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo octavo, quartodecimo kalendas februarii, pontificatus Nostri anno octavo.

DXXXVI.

Dat. die
16 Februarii
1808
anno VIII.

Concessio nonnullarum indulgentiarum assequendarum a fratribus, monialibus, et tertiariis ordinis Praedicatorum juxta pia opera praestanda.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Indulgentia
certarum dis-
tinctionum.

§. 1. Ad augendam fidelium religionem, et animarum salutem caelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti, precibus quoque dilecti filii Pii Josephi Gaddi fratrum ordinis Praedicatorum generalis magistri, omnibus, et singulis fratribus, et monialibus, itemque tertiariis de militia Christi, seu de Poenitentia nuncupatis dicti Praedicatorum ordinis, ac confratribus, et consororibus confraternitatum beatae Mariae virginis de Rosario, et sanctissimi Nominis Jesu canonice erectarum, et ubilibet erigendarum, qui per horae quadrantem orationi mentali vacaverint, pro quolibet vice centum dies; qui per duos continuatos quadrantes, septem annos, et totidem quadragenas de injunctis

eis, seu alias quomodolibet debitis poenitentibus in forma Ecclesiae consueta relaxamus.

§. 2. Iis vero, qui orationi hujusmodi primo, aut secundo modo singulis diebus per totum mensem operam dabunt, etiamsi fratres, et moniales praedicti ad id ex eorum regula teneantur, vere tamen poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectis, atque pro Christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione orantibus, plenariam semel pro quolibet mense ad uniuscujusque eorum libitum eligendo quolibet anno lucrificandam.

Similia et
supra

§. 3. Similiter praedictorum iis, qui quatuor anniversariis, vel officiis defunctorum in dicto ordine annuatim praescriptis, unum scilicet pro fratribus, et monialibus, ac tertiariis ipsius ordinis, alterum pro suorum consanguineorum, et affinium, tertium pro familiarium, et benefactorum suorum animabus, quartum pro sepultis in eorum ecclesiis, et coemeteriis devote interfuerint, ac vere etiam poenitentes, et confessi sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, atque, ut supra oraverint, qua vice hujusmodi id egerint, plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Qui vero ex praedictis per quadraginta dies orationibus, mortificationibus, aliisque piis operibus, et exercitiis in memoriam quadraginta dierum, quibus Dominus Noster Jesus Christus in deserto latuit, cum devotione, et silentio vacaturi secedunt, qua vice id egerint, semel quotannis easdem indulgentias, quas Paulus pp. V. praedecessor Noster concessit regularibus per decem dies spiritualibus exercitiis incumbentibus, consequantur.

§. 4. Universis autem utriusque sexus Christifidelibus vere pariter poenitentibus, et confessis ac sacra communione refectis, qui hora sibi assignata rosarium beatae Mariae virginis devote recitaverint, atque, ut supra, oraverint, plenariam semel in anno lucrificandam: eisdemque Christifidelibus, qui pia erga sanctum Dominicum dicti ordinis fundatorem, ac rosarii ejusdem beatae Mariae virginis auctorem devotione

Extensio ejus-
dem indulgen-
tiae ad omnes
Christifideles,
utriusque
sexus.

quindecim tertiis feriis in anno confiteri, et aliqua ipsius ordinis ecclesia, sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumere solent, atque, ut supra oraverint, quoties id egerint, centum dies de iunctis eis, seu alias quomodolibet debitis poenitentibus in forma Ecclesiae consueti relaxamus; in una vero ex dictis tertiis feriis ad eorum libitum eligenda plenariam: itidem iis Christifidelibus, qui septem feriis sextis in anno, praesertim vero immediate praecedentibus festum sancti Vincentii Ferrerii confessi, ac sacra communione refecti in honorem ejusdem sancti, ac etiam, ut supra, orantes in una ex dictis septem feriis sextis ad libitum semel in anno eligenda, plenariam, in reliquis vero septem annos, et totidem quadragenas; pariter, qui novem diebus festum Nativitatis Domini Nostri Jesu Christi immediate praecedentibus aliquam ecclesiam dicti ordinis devote visitaverint, ibique piis exercitiis, et orationibus, aut sacris concionibus interfuerint, septem annos, et totidem quadragenas qualibet die, prima autem, et ultima, si etiam confessi, et sacra Eucharistia refecti, atque, ut supra, oraverint, plenariam.

§. 5. Denum singulis fratribus ordinis praedicti, qui de ordinario, et superiorum licentia in diversas Christianae reipublicae provincias ad procurandam fidelium salutem mittuntur, atque universis Christifidelibus, ad quos ipsi missi accesserint, vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectis, qui pro Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione, principum Christianorum unione, et infidelium conversione, prout unicuique suggeret devotio, pias ad Deum preces effuderint, plenariam una vice tantum tempore uniuscujusque missionis omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino etiam concedimus: quas omnes et singulas indulgentias, peccatorum remissiones, ac poenitentiarum relaxationes etiam animabus Christifidelium, quae Deo in charitate conjunctae ab hac luce migraverint, per modum suffragii applicari posse in Domino indulgemus.

§. 6. Non obstantibus, quatenus apostolicae regulae de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

§. 7. Volumus autem, ut praesentium transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici, vel procuratoris generalis dicti ordinis subscriptis, et sigillomunitis eodem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decimasexta februarii millesimo octingentesimo octavo, pontificatus Nostri anno octavo.

Delegatio apostolicae.

Fides habenda transumptis.

DXXXVII.

Erectio cathedralis ecclesiae Montis Albani

Pius episcopus
Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam

Pius PP. VII.

§. 4. Supremo pastoralis munere Christi vices fungentes Nostrium esse intelligimus fidelium omnium gerere sollicitudinem, et si qua necessitas aut universos, aut singulos constringat, eidem obviam ire, atque apostolica auctoritate providere: Portamus enim, ut cum Siricio decessore Nostro loquamur, onera omnium qui gravantur; quin imo haec portat in Nobis beatus Petrus, qui Nos in omnibus, ut confidimus, administrationis suae protegit, et tuetur haeredem. Hinc malis licet undique circumdati, et assiduus animi angoribus cruciati, non deservimus ministerium Nostrium, et quamquam non desint rationes, quae aliter saepe suaderent, eas ultro despicimus, atque fidelium bono unice intenti, quod Deo disponente suscepimus mu-

Dat. die 12 februarii 1808. anno VIII.

Frezzium.

Alia peculiaris pro temporis missionum.

nus, pro viribus exequi non desistimus.

Ratio deter-
minat: aene
erectionis.

§. 2. Cum ob vastam nonnullarum dioecesium in Gallicano imperio amplitudinem, non facile sit illarum episcopis populorum spirituali administrationi adamussim incumbere, omnia et singula loca frequenter visitando, et dioecesanorum suorum necessitatibus prompte occurrendo, habitatores civitatis Montis Albani, intra limites vastae Cadurcensis dioecesis, evitas preces gubernio saeculari obtulerunt, ab eoque opportunum impetrarunt assensum, ut ipsa Montis Albani civitas, adsignato ei congruo territorio ad episcopalis cathedrae honorem restitueretur.

Consensus
proventus
metropolitae.

§. 3. Cumque Nobis huiusmodi vota exhibita fuerint una cum expresso consensu tam venerabilium fratrum Nostorum Tolosani archiepiscopi, et Cadurcensis, ac Agennensis episcoporum, quam dilectorum filiorum metropolitanae, et cathedralium praefatarum capitulorum, a quorum respectivis dioecesibus varia erunt separanda loca pro novi episcopatus Montis Albani perficienda erectione, apostolici officii Nostri decimus pia catholicorum desideria benigno prosequi favore, illorumque spirituali utilitati opportune consulere.

Tenor erectionis.

§. 4. Nos igitur praedictam Montis Albani civitatem, quae viginti mille circiter numerat incolas, et in qua integra adhuc extat fabrica antiquae cathedralis ecclesiae amplae et bonae structurae, sub invocatione beatae Mariae Virginis, sive sancti Jacobi, a Cadurcensi dioecesi, ut infra separando, in civitatem Montis Albani nuncupandam, cum omnibus iuribus, honoribus, praerogativis, privilegiis, non tamen titulo oneroso acquisitis, quibus aliae civitates episcopali sede insignitae in Gallia existentes, eorum cives fruuntur, potiuntur, et gaudent, ac similiter ecclesiam supradictam in cathedralem ecclesiam Montis Albani sub eadem beatae Mariae Virginis vel sancti Jacobi invocatione nuncupandam, ac pro tempore existentem archiepiscopo Tolosano suffraganeum, eique metropolitico iuri subiectam, et in ea solum et dignitatem episcopalem pro uno deiinceps episcopo Montis Albani nuncupando, qui eidem ecclesiae Montis Albani, illiusque ci-

vitati et dioecesi, ut infra assignandae praesit, et singula jura, officia, munia episcopalia habeat, et exerceat, cum suis capitulo, mensa episcopali, caeterisque cathedralibus et pontificalibus insigniis, iuribus, iurisdictionibus, praeminentiis, praerogativis, privilegiis, honoribus, favoribus, gratiis et indultis realibus, personalibus, et mixtis, quibus aliae in Gallia existentes cathedrales ecclesiae, earumque praesules, non tamen titulo oneroso utuntur, fruuntur, potiuntur, et gaudent, et in ipsa cathedrali ecclesia Montis Albani, unam seu plures dignitates, et convenientem numerum canonatum pro totidem futuris dignitate seu dignitatibus, et canonicis, qui eidem ecclesiae Montis Albani, una cum aliis presbyteris et clericis inservire teneantur: quique capitulum dictae cathedralis ecclesiae constituent, cum suis pariter choro, mensa capitulari, arca, bursa, et sigillis communibus, ac in eadem cathedrali ecclesia Montis Albani, chori servitium, et divina officia, aliasque ecclesiasticas functiones laudabiliter persolvere teneantur: ex certa sententia et matura deliberatione Nostri, deque apostolicae potestatis plenitudine perpetuo erigimus, et instituimus: cum hoc tamen quod futurus episcopus Montis Albani in dicta cathedrali ecclesia, per Nos, ut praefertur, erecta, theologalem, et penitentiariam praebendas, atque in dicta Montis Albani civitate seminarium puerorum ecclesiasticum ad praescriptum concilii Tridentini respective erigere et instituere debeat, et interim inter futuros in dicta Montis Albani ecclesia, per Nos, ut praefertur, erecta, primo instituendos canonicos, quos aetate, scientia, et pietate, ad theologi, et penitentiarii respective munera obeunda idoneos judicaverit destinare curet.

§. 5. Et insuper, ut praefatae cathedrali ecclesiae Montis Albani, per Nos, ut praefertur, erectae clerus, et populus constitatur, ultra duas parochiales, ac tredecim curatas succursales nuncupatas ecclesias in ipsa civitate, unam parochialem ecclesiam loci de Negrepelisse cum octo succursalibus, ac aliam loci de Caussade cum septemdecim succursalibus, ac aliam loci de Caylux cum sexdecim

Destinatio
dioecesis
novae.

succursaliſibus, ac aliam loci de Montelar cum undecim ſuccursaliſibus, ac aliam loci de la Française cum octo ſuccursaliſibus, ac aliam loci de Montpezat cum quatuordecim ſuccursaliſibus, ac aliam loci de Molieres cum tredecim ſuccursaliſibus, ac aliam loci de Moissac cum ſeptemdecim ſuccursaliſibus, ac aliam loci de Lauzerte cum novemdecim ſuccursaliſibus, ac reliquam loci de le Bourg de Viza cum duodecim ſuccursaliſibus, nec non etiam alteram ſancti Antonin cum ſexdecim ſuccursaliſibus, parochiales reſpective eccleſias in Cadurcenſi, nec non aliam loci de Montaigu cum tredecim ſuccursaliſibus, et aliam loci de Auvillard cum novem ſuccursaliſibus, et aliam loci de Valence cum decem ſuccursaliſibus, atque aliam loci de Lavit cum ſuis decem ſuccursaliſibus, parochiales pariter reſpective eccleſias in Agenneſi; et demum unam loci de Caſtel Sarrazin cum quinque ſuccursaliſibus, ac aliam loci de Beaumont cum duodecim ſuccursaliſibus, ac aliam loci de Proisſolles cum octo ſuccursaliſibus, ac aliam loci de Monteb cum octo ſuccursaliſibus, ac aliam loci de ſancti Nicolas cum octo ſuccursaliſibus, ac aliam loci de Verdun cum novem ſuccursaliſibus, ac reliquam demum loci de Villebrunier cum quinque ſuccursaliſibus, parochiales pariter eccleſias in Tolosaſa reſpective dioceſibus exiſtentia, eum eorum territoriis, confinibus, jurisdictionibus, aliisque juribus ad Cadurcenſem, Agenneſem, et Tolosaſam reſpective eccleſias, illarumque menſas archiepiſcopalem, et epiſcopales competentibus cujuſcumque generis apoſtolica auctoritate preſentium tenore perpetuo diſmembramus, ſcjungimus, et ſeparamus, ac clerum et populum, una cum omnibus et ſingulis reſpective eccleſiis, cappellis, ac aliis eccleſiaſticis, et piis locis, ſi quae ſint, nec non incolis, habitatoribus, caeterisque eccleſiaſticis, ac ſaecularibus perſonis in ſupradictorum locorum territoriis exiſtentibus, ac reſpectiva Cadurcenſis et Agenneſis, nec non Tolosaſi archiepiſcopi, et epiſcoporum ordinaria ſpirituſali jurisdictione, ſuperioritate, et ſubjectione, viſitatione, ac correctione prorsus eximimus et liberamus.

ſ. 6. Nec non eandem civitatem Montis Albani, omniaque et ſingula ſuperius expreſſa loca, ut praefertur, diſmembrata et ſeparata, omneſque et ſingulas perſonas, habitatores, et incolas huiusmodi, novae cathedraliſ eccleſiae Montis Albani, per Nos, ut praefertur, erectae, et cuſque futuro praefuſi pro ſuis clero et populo, civitate, territorio, et dioceſi, in qua ipſe ſemper reſidere debet, eadem apoſtolica auctoritate ſimiliter perpetuo concedimus, et assignamus, ac ordinariae futuri, et pro tempore exiſtentis epiſcopi Montis Albani jurisdictioni, poſtati, et ſuperioritati, perpetuo ſubijcimus, atque ſupponimus.

ſ. 7. Menſae autem epiſcopali Montis Albani, ſic ut praefertur, erectae pro ejus dote, et ad hoc ut futurus et pro tempore exiſtens epiſcopus Montis Albani, praefuſi dignitatem decenter tueri valeat, idem annuus redditus erit assignandus, qui aliis Gallicani imperii epiſcopis ſuit jam conſtitutus.

ſ. 8. Ipſique futuro et pro tempore exiſtenti epiſcopo Montis Albani pro ſui decenti habitatione domum congruam ac ſufficienter constructam in praefata civitate Montis Albani haud longe ſitam ab ipſa cathedraliſ eccleſia, inſcriptis exequutor Noſtrarum literarum quam primum tribui curet.

ſ. 9. Idem praeterea Noſtrarum praefentium literarum exequutor, diligenter ſtudebit, dignitates, atque canonicatus et praelendas in praedicta Montis Albani cathedraliſ eccleſia erigendas, de congrua dotatione provideri, ut illos et illas pro tempore reſpective obtinentes onera eis reſpectively incumbant valeant ſupportare.

ſ. 10. Et inſuper eiſdem futuris et pro tempore exiſtentibus dignitatibus, et canonicis dictae cathedraliſ eccleſiae Montis Albani, per Nos, ut praefertur, erectae, ut ipſi in omnibus et ſingulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, praerogativis, praerogativis, antelationibus, concessionibus, indultis, favoribus, et gratiis, tam ſpirituſalibus quam temporalibus, quibus aliae in Gallia exiſtentes cathedrales eccleſiae, eorumque capitula, canonici, ac dignitates, de jure, uſu, conſuetudine; fruuntur, potiuntur, et gaudent, ac uti, frui, potiri,

Declatio ne
vot jurisdictione
sua.

Dotatione men-
sae.

Assignatio do-
mus pro ha-
bitatione epi-
scopi.

De dotatione
praefentiarum
erigendarum.

De concessione
eius privile-
giorum.

et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, similiter, et pariformiter, et absque ulla prorsus differentia, dummodo tamen sacris canonibus, et concilii Tridentini decretis, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis non repugnent, uti, frui, potiri et gaudere possint et valeant, eadem apostolica auctoritate itidem perpetuo concedimus, et impertimur.

Jus vendendi
statuta cunctos:
cum capitula.

§. 44. Ac futuris dignitatibus et canonicis praefatis, ut ipsi capitulariter congregati pro dictae cathedralis ecclesiae Montis Albani, ut praefertur erectae, illiusque dignitatum, et singulorum canonicorum mensae capitularis, sacrorum, illarumque omnium rerum tam spiritualium quam temporalium prospero et felici regimine, gubernio, et directione, onerumque illis respective incumbuntium supportatione, divinarum officiorum, processionum, funeralium, anniversariorum, aliorumque saffragiorum celebratione, distributionum quotidianarum, et aliorum emolumentorum quorumcumque exactione, perceptione, divisione poenarum per absentes, et divinis officiis non interessentes, seu onera, et munia eis et eorum cuilibet incumbuntia subire negligentes incurrandum incursu, singulorum praesentium, et absentium notandis caeremoniis et ritibus in dicta cathedrali ecclesia Montis Albani, illiusque choro, capitulo, processioni-bus, et aliis actibus servandis officialibus, et ministris dictae cathedralis ecclesiae Montis Albani necessariis deputandis et amovendis, servitiis et ministeriis per ipsos obeundis, ac eis salariis et stipendiis assignandis, et quibusvis aliis rebus in praemissis et circa ea quomodolibet necessariis et opportunis, quorumque statuta, ordinationes, capita, et decreta licita tamen et honesta, sacrisque canonibus, et concilii Tridentini praefati decretis, ac praefatis constitutionibus apostolicis minime contraria, ac per futurum episcopum Montis Albani prius examinanda et approbanda edere, et edita praevia approbatione praefati futuri episcopi Montis Albani declarare, et interpretare, atque ad meliorem formam redigere, ac reformare, seu alia de novo ex integro eisdem tamen sacris cano-

nibus et concilii hujusmodi decretis, et constitutionibus apostolicis minime adversantia, ac, ut praefertur, examinanda et approbanda, nec non ab eis ab quos pro tempore spectabit, sub poenis in contravenientes statutis observanda et adimplenda cedere, et postquam condita fuerint toties quoties pro rerum et temporum conditione et qualitate, vel alias expediens videbitur, illa in toto vel parte corrigere, alterare, immutare, et in melius reformare, de simili ejusdem futuri ac pro tempore existentis episcopi Montis Albani approbatione condere libere et licite possint et valeant, eadem apostolica auctoritate licentiam et facultatem concedimus, et imperdimur.

§. 42. Ad cathedralem vero ecclesiam praedictam Moutis Albani per Nos, ut praefertur, erectam, et primaevis illius erectione huiusmodi vacante in episcopum per Nos et Romanum pontificem pro tempore existentem praeficiendam, tam hac prima vice, quam in futuris illius vacationibus, personam dignam et idoneam eadem prorsus methodo, qua per alios Galliae episcopos statutum fuit, nunc et in posterum praefici, apostolica auctoritate praefata volumus atque decernimus.

§. 43. Praesentes autem litterae nullo unquam tempore, de subreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis Nostrae, vel alio quavis defectu notari, impugnari, invalidari seu in jus, vel controversiam revocari, aut adversus illas quodcumque juris, vel facti, aut gratiae remedium impetrari posse, nec alias sub quibusvis derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus comprehendendi, sed tanquam ad divini cultus incrementum, et populi spirituale regimen in salutem animarum editas, semper ab illis excipi, validasque et efficaces esse et fore, suasque plenarias et integros effectus sortiri, et obtinere, sicut ab omnibus censeris: ita quoque per quoscumque judices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, sub lata eis et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate judicari, et definiri debere, et si secus super his a quo-

Reservatio e-
lectionis epi-
scopi Sedi apo-
stolicae facta.

Charles M.
Lucas pro-
prietor
rum restau-
ra.

quoniam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum, et inane decernimus.

Derogatio eo-
quoniam, ap-
stolica.

§. 44. Quocirca venerabili fratri Nostri Arnaldo Ferdinando episcopo Carcassonensi, quem in exequutorum praesentium Nostrarum literarum apostolicarum deponimus, ad hoc ut ipse per se, vel alium, seu alios ab ipso specialiter subdelegandum, aut subdelegandos, pro nova cathedralis ecclesiae Montis Albani, illiusque capituli erectione, nec non mensarum episcopalis et capitularis dotatione, ac donas episcopalis assignatione, et seminarii puerorum ecclesiastici institutione, ac pariter dotatione, sacrorum omnium sacrarum suppellectilium etiam ad pontificalia exercenda instructione, nec non totius dioecesis territorii constitutione, de quibus omnibus ad praesentium literarum plenariam executionem ab eo peractis, idem episcopus authenticum exemplar ad Sedem apostolicam transmittere teneatur: omnes et singulas ad hujusmodi effectum necessarias et opportunas facultates tribuimus, atque iurpetur.

Derogatio eo-
quoniam, ap-
stolica.

§. 45. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii pp. VIII. praedecessoris Nostri, ac quibusvis aliis etiam in synodali, provincialibus, generalibus, universalibusque conciliis editis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non Nostri, et cancellariae apostolicae regulis de exprimendo vero annuo valore, ac de dismembrationibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, nec non Lateranensis concilii ultimo loco celebrati, et quatenus opus sit Tolosanae, Cadurcensis, et Agennensis respective ecclesiarum etiam iuramento, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis, quibusvis superioribus, et personis in genere vel in specie sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque decretis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 91.

clausulas generales idem importantes mentio faciendi, aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata inserti forent, eisdem praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum omnium et singulorum validissimum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse harum quoque serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 46. Volumus autem, quod praefata ecclesia Montis Albani per Nos, ut praefertur, erecta, ex gratia speciali, ad instar aliarum Gallicani imperii ecclesiarum episcopali, ad tercetum et septuaginta florenas auri de more taxari, et hujusmodi taxa in libris camerae apostolicae describi debeat.

Omni inveni-
endi fructus
mensae in li-
bris camerae
apostolicae.

§. 47. Volumus autem, quod praesentium literarum transumptis, sive exemplis etiam impressis, et manu alicujus notarii publici subscriptis, ac personae in ecclesiastica dignitate constitutae sigillo obsignatis, eadem prorsus fides ubique locorum adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhibetur, si originaliter essent exhibitae, vel ostensae.

Fides habenda
de transumptis.

§. 48. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae dismembrationis, erectionis, institutionis, concessionis, assignationis, subjectionis, indulti, constitutionis, commissionis, decreti, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Maiorem anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo octavo, tertio decimo kalendas martii, pontificatus Nostri anno octavo.

Summa po-
stula.

Dat. die
8 martii
1808.
anno VII.

DXXXVIII.

Concessio novorum insignium vestium pro canonicis, et sub-canonicis ecclesiae patriarchalis Venetiarum.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Proemium.

§. 1. Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum vestigia prementes ecclesiasticis viris illis, qui coelestis veluti Sionis aemuli divinas laudes in magnificentioribus templis quotidie concinunt, peculiaribus indumenta, atque ad eorum munus exprimendum aptissima deferenda concedimus, ut hi per externas quoque vestes excitati internarum virtutum splendore magis magisque in dies lucere studeant in aula Domini.

Ratio concessio-

§. 2. Quoniam igitur ecclesia patriarchalis Venetiarum antiquitatis laude, templi amplitudine, sacramentum suppellectilium copia, sacerdotum probitate, doctrina et numero, populi-que Christiani frequentia, et devotione ita floruit, et floret, ut una ex celebrioribus Italiae ecclesiis jure quidem optimo habeatur: et quoniam universa civitas praedicta singularem in Nos, et hanc s. Sedem prae se tulit indesinenter fidem, et observantiam eo praesertim tempore, quo ibi (meritis licet imparibus) ad summum pontificatus apicem fuimus evecti, ac tandem illud etiam rati, fore, ut divinus cultus, populi-que devotio majora ibi incrementa suscipiat, si ejusdem ecclesiae canonici, et mansionarii, seu sub-canonici nuncupati novis decorationibus per Nos, et Sedem praedictam ornerentur.

Tunc concessio-

§. 3. Nos eosdem canonicos, et alios praedictos specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, motu proprio, ex certa scientia, et matura Nostra deliberatione, modernis, et pro tempore in

perpetuum existentibus canonici ipsius patriarchalis ecclesiae, ut loco mox etae violaceae, et aliorum insignium, quae illis per Nostros in simili forma brevis die vi. septembris MDCCC. respective deferenda concessimus, posthac cappam magnam violaceam hyemali tempore cum pellibus armellinis albis supra rochetum, aestivo vero tempore cottam supra ipsum rochetum, mansionariis autem, seu sub-canonicis rochetum pariter in hyeme, et cappam magnam similem cum pellibus armellinis cineracei tamen coloris, aestate vero cottam dumtaxat sine cappa hujusmodi, et rochetto tam in ecclesia praedicta, quam extra eam in quibusvis processionibus, aliisque functionibus et actibus publicis quibuscumque gestare, illisque respective uti libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus; dictosque canonicos, et mansionarios, seu sub canonicos desuper a quoquam impeliri, molestari, aut perturbari nullatenus posse, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dictae patriarchalis ecclesiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, et consuetudinibus, caeterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die octava martij millesimo octingentesimo octavo, pontificatus Nostri anno octavo.

Derogatio con-

servorum.

PIUS VII.

ANNO NONO

Die. de
16 martii
1806
anno IX

DXXXIX.

Allocutio habita in consistorio diei
16 martii 1806.

Pius PP. VII.

Venerabiles fratres

§. 4. Illuxisse demum, venerabiles fratres, miserum illum vidimus diem, quem perpetuo triennii cursu nunquam intermissae tot Gallorum imperatoris, ac Italiae regis Napoleonis minae Nobis praenunciabant, si principiis, et confectis iuribus tum ab illo ipso, tum ab ipsius ministris illius nomine Nobis patefactis adversati essemus, neque ejusdem petitionibus assensi fuisset. Posteaquam tota fere regio temporali Nostrae subjecta dominationi occupata fuerat, oculis ipsis Nostris violatam vidimus Nostram hanc Sedem catholicae Ecclesiae caput. Conferat asperimus armis, atque militibus hanc ipsam urbem Nostram; oppressam, usurpatam, captam s. Angeli arcem, disposita per vias, per fora, per plateas praesidia, ne hac quidem palatii Quirinalis excepta, in qua nostrum est mansuetudinis, pacis, tranquillitatis domicilium. Vos ipsi, venerabiles fratres, quum postridie kalendas februarii huc convenistis solemniter Nobiscum celebraturi ejus diei memoriam, quo primum beatissima virgo Dei Nostrae mater post partum ingressa est Dei templum, transire per arma, per armatos, per bellica tormenta debuistis, quae incensis, ad explodenda scintillis, fores ipsas palatii Nostrae appetebant. Quis moeror, qui gemitus, quae la-

crimae, quis tacitus stupor honorum omnium fuerit vidistis.

Sed Nos in spiritu lenitatis, atque in animo contrito, propositoque ante oculos divini praeceptoris exemplo, qui tot, tantaque a suis perpersus est, et si omnia contra meritum esset, adoravimus imperscrutabilia Dei judicia, qui acerbissima ista fieri permisisset. Nostri etiam esse muneris duximus, dare operam, ut dilectissimus populus Noster eodem Nobiscum animo, eademque sententia esset; hortatique illum ad omnia toleranda sumus; atque adeo justissimus, nullam ne levissimam quidem pallis injuriam inferri, quin imo justum, ac debitum honorem tribui unicuique homini ejus nationis, a qua Nos in Nostro in Gallias itinere, ac ducta in eisdem mora, tot, tantaque praecara observantia, amoris, pietatis argumenta habuisse magna semper cum voluptate, ac jucunditate meminimus.

Isdem perpetua immanentes lenitatis, ac moderationis vias, proferre nolumus in vulgus causas, e quibus calamitates orirentur, quibus opprimeremur; satisque habuimus illud dumtaxat indicasse, quod silentio praeteriri non poterat, ne quis arbitraretur, Nos mala haec gravissima, quae cervicibus Nostris imminere jam pridem videramus, sine justissimis causis in Nos, Nostrosque subditos convertere voluisse. Quamohrem declaravimus sacri Nostrae numeris, et officii vim, ipsasque Nostrae conscientiae dictata, et leges, unas et solas fuisse causas, propter quas oblatas Nobis petitiones probare, quo protendebant, nullo modo potuimus.

Dum ea, quae jam venerant, in luctu atque moerore tollerabamus,

jamque reliqua expectabamus, quae Nobis recusantibus, minae pollicitae fuerant, qualis, quantaque fuit, venerabiles fratres, admiratio Nostra, quantusque dolor, quum crimini Nobis intellimus tribui illud ipsum, quod gratum, acceptumque futurum jure meritoque arbitrabamur! Missum enim pridie nonas februarii ad ministrum Nostrum ab imperatoris, et regis oratore scriptum vidimus plenum quaerelarum propter eam declarationem, quam in ipso Gallicarum copiarum ingressu typis edidimus, qua, ut optime nostis, ea tantum paucis continebantur quae paulo ante commemoravimus.

Illo scripto eoque perventum est, ut injuriae ipsi ipsum imperatorem accusati fuermus, quod illius nomen tacuissimus, mentionemque fecissimus gubernii Gallicani; quam quidem loquendi rationem Nobis sunserat, atque adeo postulaverat debitus imperatoris majestati honos, ejus in re maestissima, de qua Nobis conquerendum erat, tacebamus nomen. Objectum est praeterea, Nos loquendi rationem adhibuisse imitatione ductos eorum, qui eum nominare imperatorem neque volunt, neque talem agnoscunt, quasi cuiquam venire in mentem possit tam alsona de Nobis dubitatio atque suspicio, qui non modo Napoleonem Gallorum imperatorem, Italiaeque regem agnovimus, verum etiam quod certe omnes norunt, imperatoriae coronae ipsius capiti imponeudae causa Roma Lutetiam Parisiorum gravi Nostra aetate, graviore etiam auni tempore profecti sumus. Accusati quoque eodem scripto sumus, Nos ipsa illa a Nobis edita declaratione perturbare publicam tranquillitatem voluisse, quum contra Nostris et jussis et hortatibus per eam patefactis ac promulgatis, micifice quies et tranquillitas, seu privata, seu publica servata fuerit; quod et ipsi vidistis, et omnes qui hanc incolunt urbem mirati et gratulati sunt. Acerbe, graviterque arguimur, et reprehendimur, res quasdem Nostra illa declaratione protulisse, quodam nescio quo religionis velo obiectas: quod velum brevi fore discissum, resque ipsas admodum cito atque perfacile falsitatis redarguendas esse, Nobis illo scripto denunciabatur.

His ita se habentibus, tum ipsi intelligimus, tum omnes cognoscent, ac sentient, debere Nos et Nobismet ipsis, et catholicae Ecclesiae, et universo terrarum orbi, ipsique veritati, honori, ac dignitati Nostrae ejusmodi declarationem, quae veras, et sanctas actionum, et consiliorum Nostrorum rationes aperiat, iisdemque Nos tueatur, Nobisque consulat. Nam quum publicam quoque in nos armari, et inflammari velle opinionem videamus, summum profecto crimen silentium Nostrum esset, ut jam illud servare diutius minime liceat.

Quamobrem, venerabiles fratres, in hunc vos locum, et in conspectum Nostrum convenire volumus, ex quo cognosceretis, quid factum postea sit, accideritque ab eo tempore, quo item hic postremo fuistis, ut vobis amaritudinem explicaremus animae Nostrae supra omnem modum dolore percussae, ob acerbam illam, et omnibus partibus injustam, ac falsam accusationem, qua traducimur, Nos longe aliis causis adductos fuisse, ut petitiones ab imperatore propositas, ita ut erant, respueremus, quam illi, quae a sacri muneris et officii Nostrum vi atque a religione, ac conscientia Nostra oriri potuissent.

Quae sint ea, quae connumeravimus principia, consuetaque jura, et quae petitiones oblatae Nobis fuerint ab iis et principiis et juribus ductae vobis, venerabiles fratres, perspectum est. Nam in partem vocati sollicitudinum Nostrarum, rogatique sententias et consilia vestra, more, institutoque majorum ab hac apostolica Sede servato semper et culto, jamdudum optime nostis imperatorem ac regem Napoleonem toto hactenus, et suis ad Nos literis, et per ministros tum ipsius, tum Nostris, haec disertis et conceptis verbis significavisse, ac declarasse: Si « Nos Romae dominato potimur, attamen ipsum Romae imperatorem esse: « ditiones et provincias Nostras ad imperium Gallorum pertinere, ac partes illius imperii esse: earundem ditionum, et provinciarum supremum « dominium ipsius esse, quippe qui « Caroli magni iurum haeres sit: quomodo ipse Nobis inrespirabili subiectus est, eodem Nos illi in temporalis oportere esse subiectos: ab imperio suo jus ipsi esse compellen-

di, atque cogendi eum qui Romae
dominatur, ad causam eum ipso suis-
que successoribus communiter susci-
piendam in omnibus bellis, quae vel
nunc gerantur, vel in posterum ge-
renda fuerint. Hanc omnium bello-
rum societatem a Nobis respui non
posse, quippe quae ad Caroli Magni,
atque ad ipsius imperium pertinea-
mus: Ex eo sequi, ut hostes ipsius,
Nostros etiam esse hostes iudicare,
atque ut tales agnoscere debeamus:
Nos ipsi fovere, jungi oportere Nobis
et nunc, et in posterum una cum
ipso et inferenda esse, et gerenda
bella: denique omnino oportere, ut
in politicum ipsius systema Nos trans-
feramus; cui quidem illius volunta-
ti nisi paruerimus, ipsum cui farul-
tas sit donationem abrogandi Caroli
Magni, discepturum ditiones Nostras,
et eumque ipsi libuerit concessu-
rum; secreturum in Nobis a spiritua-
li primatu imperium temporale; at-
que illud effecturum etiam, ut Ro-
mani dumtaxat episcopi locum teneamus,
constituto in urbe viro, qui
nomine ipsius praesit, dominetur.
Haec effata, pronunciata, dictata, di-
sertis et conceptis verbis expressa sunt,
tam in scriptis per ministros illius
exhibitis, quam in ipsius imperato-
ris literis; et pluries etiam ab eo-
dem ministris Nostri ore tenus, ut
seitis, repetita.

Quam falsa sint re ipsa conficta
illa Caroli Magni in ditiones Nostras
iura, nihil opus est oratione Nostra
ut constet: satis est eam rem vel le-
viter indicasse, quo unicuique explo-
ratum sit, mole ipsa, et vastitate
sua concidere. Illud et certum, et no-
tum, et quoquo pervagatum
est Carolum Magnum a pontifice Ro-
mano creatum imperatorem fuisse;
Carolum Magnum munifica, piaque
liberalitate sua Sedis apostolicae do-
minia, quorum ipsa potiebatur, au-
xisse; Carolum Magnum erepta a Lon-
gobardis regibus Sedis apostolicae do-
minia, eidem armis recuperata re-
stituisse. Illud in hac re animadver-
tere satis sit, etiamsi daretur falsa
non esse conficta illa Caroli Magni
iura, tamen a Napoleone imperatore
comptam non fuisse Sedem apo-
stolicam, atque ad Nos ipsos, qui
eam divinitus habemus, in eo rerum
stata, in quo praedecessores Nostri a
Carolo Magno comperti fuerunt. Aposto-

licam Sedem libero, et nemini obnoxio
continuis decem saeculis summo in di-
tiones suas imperio potentem ac fruen-
tem Napoleon imperator comperit:
nec cruentae ab illo de aliis gentibus
reportatae victoriae, ullum ipsi in
ditiones Nostras jus, qui parem cum
illo semper habuimus, tribuere po-
tuerunt.

Sed ad graviora veniamus, quae
ipsa, quae impedimento sunt ne
aut principia probeamus, aut conse-
cratoria, quae a confictis illis iuri-
bus ducit imperator, ac petitionum
suarum vult esse basin ipsam, atque
fundamentum. Nos primo illo tempore
quo imperatoris nomine significata fue-
runt, quae divimus, statim intelli-
mus insuperabilia Nobis obstacula ab
ipsa vi, atque natura sacri Nostri mun-
eris, officii, dignitatis oriri, quibus ob-
staculis omnino impedimur, ne
quam vellet imperator iniici a Nobis
actionum et consiliorum rationem,
amplecti possemus, Nosque illi su-
premi ejus domini subiectione sub-
mittere, quam postulare.

Summi pontificis, universalis pas-
toris, communis munium patris,
ministri pacis, catholicae religionis
capitis tituli, seu potius gravissima,
et omnium maxime formidanda o-
nera, quae Nostri tantum propria sunt,
neque in alium ullum confluent prin-
cipem, quorum nemo duplici est,
ut ipsi sumus onerati pondere divi-
nitus, Nos velant omnino ea facere,
quae aliis interdum principibus tan-
tum temporalibus facere licet.

Hoc Nostro, Nobis a Deo dato,
temporalis principis munere nihil ag-
gredi possumus, quod officii apo-
stolici ministerii, Nobis item a Deo prae-
cipueque commissi adversetur.

Itaque pro discrimine, quod in-
ter Nos, aliosque interest principes,
qui non iisdem obligantur vinculis,
quibus ipsi obligati sumus, Nobis non
semper sinit in ratione politicarum
rerum iisdem, atque illi principis
uti. Confirmatam perpetuo fore socie-
tatem, quae Nos aut in bello, aut
in belli statu continenter esse com-
pellat, inire nullo modo possumus;
ne hostes quidem Nostros iudicare,
aut habere omnes illos, qui qua-
cumque de causa alieni hostes sint:
nec Nobis generatim licet hostiles age-
re partes in bellis, quae hic aut ille
princeps gerat, gesturusve sit. Qua-

rum rerum si unam aliquam, ita ut proponuntur aggrediemur, Nos ipsi profecto impedimento esse judicemur tum communicationi, quae intercedat necesse est inter caput, ac membra catholici gregis, qui per diversas terras longe lateque sparsus ac effusus est; tum usui expedito, et libero spiritualis primatus, cujus potestatem exercere vellemus in eas nationes, contra quas perpetuum foedus ictum cum aliquo fuisset, atque actum agendumve alienam ob causam bellum.

Quod si interdum summos pontifices, peculiariis quibusdam de causis, quas justas putarunt, iniisse foedera cum aliquibus principibus, gestarum rerum memoriae testantur; at certe nullum est in tota ecclesiastica historia exemplum perpetui cujusdam foederis, quod a summis pontificibus initum fuerit: multoque minus invenire est aliquem principem, qui eos recusantes, atque invitos cogere conatus sit, et minus, et terrore, et obtentu decantati illius, planeque confecti supremi dominii in temporales Romanae Ecclesiae ditiones, quod Gallorum imperator sine ulla justa causa sibi vult asserere.

Iam quum summus pontifex catholicum gregem et pascere, et regere, illud quidem frequentissimum etiam in regionibus eorum principum, qui etsi nullo Nobiscum catholicae communionis vinculo conjuncti sint, tamen non impediunt quominus supremus catholicorum pastor libere apostolici sui ministerii munere fungatur; ille ipse pastor, nisi officio, munereque suadesse, ac tot fidelium religionem, totque animarum salutem in extremum abducere discrimen velit, nullo modo declarare potest se hostem eorum principum esse, atque hac de causa hostem, quia ipsi alterius principis hostes sint, eaque declaratione et eorundem principum, et subditorum illis hominum quaelas, inimicitias, odia in se, catholicosque convertere. Quae quidem inimiciarum, atque odii causa summum illud gravissimumque periculum afferret interdiciendae, scindendae, tollendae communicationis inter Ecclesiae caput, ejusdemque membra; qua communicatione sublata, tollitur ratio tum spiritualibus populorum necessitatibus occurrendi, tum facultates,

et concessionem emittendi, quae a sola Romani pontificis auctoritate proficiisci possunt.

Quae cum ita sint, eademque demoustrant quantum in ecclesiam Dei labem, atque perniciem allatura esset illa Nobis proposita perpetui foederis societas; illud omnes facile intelligent Romanum pontificem ab ea ratione non posse discedere, quae semper est neutrarum partium; neque licere ipsi perpetuis hostilibus vinculis cum una gente adversus alias aliasque, ut esse tempora dabunt, nullo modo conjunctum esse; imo illius quam maxime esse libertatem summi sui temporalis imperii tueri, quod non minus a Deo est, quam ab eodem sint imperia caeterorum principum; quodque tam arcte cum liberiore, expeditiore, promptiore usui supremi sui spiritualis primatus, ideoque cum summis ipsisque religionis rationibus, utilitatibus, commodis, conjunctum, et colligatum est.

In hac tanta temporalium principum multitudine, ac varietate, ut ne quis eorum in propriis ditionibus impedimento esset, quominus summus Ecclesiae pastor summa sua interetur potestate, illa de causa, quia subjectus alicui temporali principi esset; divino consilio, providentiaque factum est, ut suo libero, neminique prorsus obnoxio temporali principatu potiretur. Id quam vere dicatur, praeterquam quod certissimum est, unum esse Deum, *per quem reges regnant, et legum conditores iusta decernunt: per quem principes imperant, et potentes decernunt iustitiam* (1); testis esse potest locuples praeclarum illud ecclesiae Gallicanae lumen Bossuetus Meldensis episcopus egregiis illis sententiis, quae in sermone de unitate Ecclesiae literis consignavit. *Vult, inquit, Deus ut haec Ecclesia (Romana) communis regnorum omnium mater, progrediente tempore nulli esset temporalibus in rebus regno subiecta, utque sedes illa, in qua universi Christi fideles servare deberent unitatem, eo tandem statu, locoque esset, ut super omnia partium studia emineret, quae contrariae, sibi quae oppositae utilitates, sollicitaeque, ac suspiciosae imperii*

(1) *Proc. viii. 5.*

curae aliquando gignere potuissent: (4) Itemque peregris, Ecclesiam inquit, in suo capite ab omnibus temporalibus potestatibus libera videt se in eo statu esse, in quo possit pro bono publico, ac sub communi christianorum regum patrocinio liberius caelestem hanc regendorum animarum potestatem exercere; eademque aequam manu libram sustinens tot inter imperia sibi inuicem saepe inimica unitatem in universo corpore tuetur, modo decretis flecti nescitis, modo rationibus prudenter accomodatis.

Explicari nec luculentius poterat, nec gravius, haec qua Sedes apostolica tenetur necessitas tuendi, atque omni ope servandi suam hanc rationem, qua neutrarum est cum omnibus partium, suamque summi imperii sui libertatem juxta ordinem, quem cernimus esse divina providentia constitutum. Vix huic summo Sedis apostolicae imperio asferre temporalem ipsius potestatem a spirituali discerpero, pastoris et principis munia dissociare, divellere, excindere nihil aliud est, nisi opus Dei pessum dare, ac perdere velle, nihil nisi dare operam, ut religio maximum detrimentum capiat, nihil, nisi eam efficacissimo spoliare praesidio, ne summus ipsius rector, pastor, Deique vicarius, in catholicos quoquo terrarum sparsos atque inde auxilium, et opem flagitantes, conferre subsidia possit, quae a spirituali ipsius, per neminem impedienda, petuntur potestate.

Hisco de causis, sine dubio summis, atque gravissimis necesse omnino fuit imperatoris et regis Napoleonis principiis, ac petitionibus obsistere. Sed immotum illum in iis, ac firmum, nulla precandi ratio, nulla hortandi constantia, nulla ad suadendum insinuatio, nulla ad ostendendam principiorum absurditatem ac falsitatem argumentatio, ita commovere, aut valere potuit, ut ab illis aliquando discederet.

Compertum est vobis, venerabiles fratres, quae, quantaque semper illius fuerit in suis petitionibus hoc toto triennio varietas, et inconstan-

tia. Sed omnes ab uno semper, eodemque principio, ac fundamento confecti sui supremi, eminentisque in totam Italiam, in pontificias provincias, in ipsam urbem Romanam imperii; omnesque etiam terrore, minis, vi, communiter proponebantur, et agebantur. Eas minus exitum suum habuisse, occupatis primum Anconae, tum Centumcellis, deinde tota utriusque maris superi et inferi ora, denique tota Beneventi, ac Pontis Curvi regione, pro qua promissa quidem, sed nunquam praestita est compensatio; universa Europa vidit, mirata est, obstupuit. Gallorum exercitui per nostras provincias transeunti, et bellum Neapolim inferenti omnem praebere comineatum Nostris sumptibus coacti fuimus. Aerarium Nostrum immanibus impensis ad calendas, et omni alia re cumulandas imperatoriscopias tribus ab hinc annis in provinciis Nostris positas, et immorantes, aliasque quotidie per ipsas provincias transeuntes, oneratum, exhaustum, expilatum est. Jus summi imperii Nostrum violatum est, proculcata reliqua omnia supremi principatus jura, expilati subditi, contempta ratio, despecta justitia. Sperabatur fore, ut his tot tantisque calamitatibus affecti, vexati, ex cruciati, aliquando tandem imperatoris petitionibus assentiremur! Quod si Nostra constantia illud efficere visa est, ut una et item altera earum petitionum incertum manceat, num post hac ab imperatore urgenda esset; tamen certum plane est, nunquam ab iis principiis, sententiisque discesum esse, quae sunt omnium illarum petitionum fundamenta. Ex quo factum est, ut nullo unquam tempore, petitiones ipsas videre potuerimus in eum locum adductas, ita ut iis, prout proponebantur assentiri possemus. Illud enim erat per facile cognitum, si petitionibus assensui essemus, judicatum iri Nos assensum etiam esse principiis, e quibus necessaria consecutione ducuntur. Ita Noster cuidam petitionum parti assensus omnino coegisset, ut omnibus assentiremur; quippe quae ab iisdem peterentur principiis, eisdemque fundamento inniterentur. Ipsa illa imperatoris inconstantia modo hanc, modo illam rem flagitantis (quae quidem inconstantia toto hoc tam diuturno tempore, quo de his rebus hic illic

(4) *Sermon. sur l'unité de l'Eglise pag. 489. edit. Leod. 1766.*

est actum, plane a Nobis perspecta est) perspicue declarabat fore, ut postquam alicui petitionum parti annuissimus, aliae atque aliae proponerentur, sibiique succederent. Nunquam enim Nobis est dictum, nunquam annunciatum, nunquam petitione aliqua constitutum, et confirmatum, hoc aut illud imperatorem cupere, praeterea nihil. Neque vero id Nobis aut diei, aut annunciari, aut aliqua ratione constitui, confirmare poterat. Nam quos secum foederatos esse volebat eo foedere quo in servitute ipsius redigeremur, iis nec libertatem respuendi petitiones, nec viam excutiendae servitutis relinquere poterat.

Horrescit animus, venerabiles fratres, ac luctu et moerore conficitur, quoties recordatur, Nos in eam foederis societatem ab imperatore finisse vocatos, qua iudicare hostes nostros hostes ipsius, ac bellum indicare omnibus, quibus et ille et illius successores indixerint, aut indicturi sint debeamus! Hoc quid aliud est nisi armare velle patrem in filios, filios in patrem; et Ecclesiam Dei, sanctissimum illud charitatis, pacis, mansuetudinis, virtutum omnium domicilium infinitis miscere questionibus? (4) Quid nisi velle, ut summus Ecclesiae pontifex jam non a Deo vocatus sit tanquam Aaron, sed alter Jemael sit, *ferus homo*: manus ejus contra omnes, et manus omnium contra eum; et e regione universorum fratrum suorum figat tabernacula? (2) Ita ne coletur in Ecclesia Dei pax illa, quam Jesus Christus Dei filius qui *datum est Nobis et factus est principatus super humerum ejus, et vocatum est nomen ejus, admirabilis, consiliarius, Deus, fortis, pater futuri* in quo sumus saeculi *princeps pacis* (5) sese apostolis suis, Nobisque illorum successoribus monuit reliquisse? *pacem*, inquit, *relinquo vobis Pacem meam do vobis; non quomodo mundus dat, ego do vobis* (4) hanc pacem quaerat imperator, quae pax sapientum est,

quae *melior est, quam armis bellum* (5) Sapientum, quorum multitudo sanitas est orbis terrarum; sapientia quae rex sapiens stabilimentum est populi sui (6) Quam si quaerere ipsi nolit, saltem relinquat Nobis haereditatem Nostram pacem, quam Jesus imperator Noster, et rex regum, et Dominus dominantium dedit; et non *quomodo mundus dat* dedit. *Quomodo mundus dat?* viximur si cum Gallorum imperatore foedere conjuncti perpetuum omnibus gentibus bellum inferamus, perpetuum omnium gentium bellum in Nos ipsos concitemus, et voce ipsa Nostra incendamus, atque conflamus! Haecine pax est? tum ne cruentis perpetuo bellum nanibus et jam plus milites, quam sacerdotes ad aras Dei accedemus, et preces, et oblationes, et illam ipsam sacrosanciam pacis victimam offeremus, pacem a Deo flagitaturi, quam Nos ipsi perenni foedere rupeamus, perpetuoque a Nobis jusserimus exulare? Quoniam ore, quo vultu, quo animo verba haec in sacris templis quotidie fere coram Deo proficere poterimus, *disipa gentes, quae bella volunt*? (7) Deum ne exoraturi, ut ante omnes dissipet Nos ipsos ab eo transfugas, perpetuoque conjunctos cum imperatore bellorum foedere, et societate?

Nimis multa de hac re, venerabiles fratres, dicenda essent, aut potius comploranda, sed quae jamdudum et videtis, et comploratis. Sed Nostro vestroque dolori parcemus. Itaque ne quid intentatum relinqueremus eorum quae spem aliquam facerent accendi ab Ecclesia Dei tantam hanc, et tam lamentabilem calamitatem, leniendique dissidia, et intrique tam religiosae, quam politicae reipublicae nostrae consulendi, atque ut imperator multo etiam magis intelligeret, quante cordi Nobis esset justam et sanctam in omnibus cum illo inire concordiam, extraordinarium legatum Parisios Roma mittere decrevimus, qui coram et ore tenus imperatori ea nunciaret, quae ex ore ipso Nostro audivisset; eique persuaderet, Nos non

(1) Eccle. vii. 30.

(2) Gen. xvi. 42.

(3) Is. ix. 6.

(4) Jo. xvi. 27.

(5) Eccle. ix. 48.

(6) Sap. vi. 26.

(7) Psal. lxxv. 34.

hominum Gallis infensorum consiliis, neque ullis politicis rationibus impulsos, sed unis et inviolabilibus apostolici muneris Nostri omnino debitis, et necessariis officiis, oneribusque fuisse praepeditos, ne principia illius, et nova ab ipso proposita jura probare, omnibusque ejusdem votis imlate, quam expetebantur assentiri possemus. Legatum hisce de rebus elegimus et misimus dilectum filium cardinalem de Bayane, quem unum sese accepturum imperator certiores fieri Nos jusserat.

Magna sane spes Nobis erat, hanc ipsam promptissimam voluntatem, qua eorum virum misimus, quem ille maxime postulasset, et quem propter egregia merita plurimi faceremus, non parum momenti ad res conciliandas, et tandem componendas habituram esse, quae summa omnium desideriorum, consiliorum, sollicitudinum Nostrarum erat, quibus permoti fuimus, ut omnem illam legato extraordinario potestatem, quam munera et officia Nostra sine-rent, permitteremus. Sed curae sollicitudinesque illius optatum tamdiu exitum habere non potuerunt.

Jam se se in viam cardinalis legatos dederat, jam Augustam Taurinorum pervenerat, quum a principe pro-rege Italiae retrogredi, ac Mediolanum redire jussus est. Ibi literas accepit a ministro exterarum relationum, pridie kalendas octobris cardinali legato, qui Parisiis erat, dederat. Luctuosissimum hoc scriptum, venerabiles fratres, oculis vestris subiectum fuit; itemque aliud ab oratore imperatoris apud Nos ad Nostrum secretarium status datum; nec quid utrumque contineat, commemorare apud vos necesse est. Sed Nos iis, quas initio ingressi eramus, insistentes viis, semperque ducti spe, fore ut Noster extraordinarius legatus, qui esset Parisiis acceptissimus, flectere animus imperatoris posset, atque illum ad aequiores, ac temperatiores petitiones abducere, cardinalem Romam repetere nolimus; imo illi potestatem tribuimus ampliorem, quae tamen et officio, et dignitati, et constantiae Nostrae, et religionis, reique publicae utilitati conveniret, ut institutum Parisios iter facere pergeret. Sed quum ille adhuc in itinere esset, facile intelligi potuit ex

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 90.

iis quae acciderunt, qualis futurus esset exitus rerum, de quibus agendum ab ipso erat, et quarum causa profectus fuerat. Nam interea temporis Anconam Parisiis militum dux Lemarois missus fuit, qui brevi postea palam edixit, se se provinciarum Anconae, Urbini, Maceratae, Firmi, Camerini generalem esse gubernatorem; gubernatoris potestatem, et jura sibi asseruit, iisque usus est; imperiale stemma in Anconae porta collocari cum inscriptione *Porte de France* jussit; magistratibus eorum oppidorum, et locorum mandata dedit; eo denique progressus est, ipsum totius provinciae Macerataensis a Nubis constitutum praesidem, et ea auctoritate, Nostroque nomine regentem praesulem Rivarolam caperet, ubi etiam-num est, detineret. Ita imperatoris minae suum consequutae sunt exitum antequam ab extraordinario legato quidquam de conciliandis rebus dici, agere potuerit, bona fide frustra postulante, ne quid innovetur, dum de conciliandis rebus hinc inde agitur. Nihilominus legatus agere cum exterarum relationum ministro instituit, a quo specimen habuit tractatus nonnullos articulos continentis; sed ea lege, atque cautione ne inesse censerentur omnes petitiones, quae fieri fortasse possent; augeri enim earum numerum posse. Non defuit officio suo legatus, Nobisque specimen statim perferendum curavit. Responere coacti fuimus, etsi tristes nuntiati essent exitus, qui consequuturi erant, si respuissemus. Legato autem scripsimus, ut, quando muneri, atque officii Nostri lege tractatum probare vetabamur, ubi ipse intelligeret, imperatorem, in iisdem persistere petitionibus, quandoquidem nihil utilitatis a diuturniore ipsius Parisiis mora tunc profecturum esset, Romam reverteretur eo magis, quod ordinarius legatus Noster illic erat.

Notum vobis est, venerabiles fratres, ab imperatore post haec jussum fuisse adesse coram legato Nostrum cardinalem Caprara, illicque nunciatum, quod paulo ante relationum exterarum minister item nunciaverat, ubi Nos ratos non habuissemus intra quinque dies articulos sex, qui exhibiti eidem fuerunt, imperatorem Nobis provincias ad oram Adriatici maris, a suis

jā occupatam militibus omnino erepturam, reliquam ditionem Nostram occupaturum; quorum gratia imperasse, jam ut milites proliscerentur: ad hæc adjecisse; præterea sese, nisi morem ei gessissemus, jam in mandatis oratori suo dedisse, ut Roma cum universa ipsius legatione discederet.

Exhibitis illis sex articulis petitiones vobiscum una perpendimus, propositaque ante oculos discriminis, atque periculi magnitudine, quo compulsi et adducti eramus, simulque judicantes a Nobis faciendum esse quid quid fieri omnino posset, ut gravissimo periculo liberaremur, nunciare decrevisse illis, quæ muneris Nostræ officio, Nostræque conscientiae dictatis, et legibus non adversarentur, assensum Nostrum præstituros, quæ vero adversarentur, fieri a Nobis nullo modo posse. Ad idem dictam Nostram hoc responsum imperatoris oratori datum fuit: sed quo ipso tempore responsum Lutetiam Parisiorum afferebatur, quo ipso tempore legatus Noster ibi suo legati fongeatur munere, quo ipso tempore imperatoris orator per apud Nos legati munus obire pergebat, urbem occupatam et captam, Nosque ipsos Gallis militibus circumdatos, elausos, obsessos, obstupescitibus omnibus, conspiciere debui-
mus.

Verum quidem est, quoniam ab imperatore probare jubemur, intra quinque dies postremas illas petitiones suas, id Nobis significatum, indictumque fuisse his verbis, aut omnia, aut nihil. Quæ quidem denunciatio, et si cōhibere Nos poterat, ab iis manifestandis, quæ a Nobis ex parte probarentur, tamen ingenuitatis, sinceritatis, candorisque Nostræ esse diximus declarare, quid facere possemus, quid non possemus.

Illud etiam sperabamus esse futurum, ut imperator cognito rationum pondere, cognitisque novis concessionibus, quæ usque ad ultimos ipsos fines potestatis Nostræ porrigebantur, iis vellet esse contentus; cætera desereret. Sed hæc Nos spes tunc quoque fefellerunt!

Constrictis sacri ministerii Nostræ viculis sex articulis propositis, tres ut respueremus, necesse omnino fuit, et si ne universe quidem, neque ex omni parte respuimus. Indi-

etum Nobis fuit, *quod attinet ad Anglos res ita componendas esse, ut pluribus ministrorum scriptis postulatam fuerat.*

In quo considerando illud animadvertimus, nempe pro eo, in quo nunc res sunt loco, si Anglos portubus Nostris prohibuissemus hoc ipso satisfactum iri proposito imperatoris, prohibendo portubus Anglos, bellum iis a Nobis neque indici, neque ullomodo inferri; sed eos dumtaxat urbatum iri commercii Nostræ utilitatibus, et commodis; quas jacturas ab una hæc causa profectas, ut subditos Nostros, ac Nosmetipsos denunciatis, et jam impendentibus extremis malis liberaremur, æquo animo laturus esse Anglos spes esse debebat, quibus hæc commercii cum subditis Nostris jacturæ, nec tanti erant, nec cum ultimo suarum rerum discrimine conjunctæ. Itaque, quod attinet ad primum articulum respondimus, paratos esse Nos, hoc bello durante, Anglos portubus Nostris prohibere, ut jam a cardinale de Hayane nunciari imperatoris ministris jusseramus; ulterius progredi, Nobis nec per apostolici muneris debita officia, nec per conscientiae Nostræ dictata ullo modo licere. Ea sane denunciatio, quod attinet ad Anglos, res ita esse componendas, ut pluribus ministrorum scriptis postulatam fuerat, nimis lata, nimis ampla, nimis generalis erat, Nosque probare, amplectique illa principia, et sententias cogisset, quibus imperator struere nitebatur jus supremi sui in ditiones Nostras imperii, eademque Nos de Nostræ neutrarum partium statu dejiciebat, libertatem Nostram evertebat, Nosque ad illam foederis societatem adjungebat, ad quam adjungi non posse, gravissimis illis, plauque invictis rationibus, quas paulo ante commemoravimus, demonstratum est. Perinagnum interesse imperatoris non poterat, ut Anglos portubus prohiberemus; erant enim in Nostris portubus illius præsidia, eademque per magnis Nostris sumptibus alere cogebamur. Nimirum multo plura, multo graviora, multo majora volebat: volebat ut Angliis bellum iudiciremus, volebat ut bellum eum illis gereremus, volebat ut hostes Nostros judicarem, qui sunt hostes ipsius; et hæc omnia pro suo supremi in

Italiam imperii jure volebat. Vitam ducunt tranquillam, pacificam, securam in magnae Britanniae regnis decies, vicies, tricies, eoque pluries multa centena catholicorum millia, iidemque regiminis gratia libertate fruuntur. Complura item millium centena sunt, et in Canadensis provincia, et in aliis Anglorum in utraque India provinciis, et omnibus illis in locis catholicam religionem libere colunt, et nemine contendente, aut prohibente, Nobiscum, utpote supremo Ecclesiae catholicae capite, consociantur, et libera ex omni parte, neminique obnoxia, quaecumque, aut Nobis, aut illis opus est religiosarum, et ecclesiasticarum rerum omnium communione, et communicatione fruuntur. Nos si Britannicum regimeu, iratum quod nec lacessiti, nec provocati bellum illi injuste indixissemus, affligere, atque infectari caepisset, aut omni Nobiscum communicatio interdixisset; quas labe, quos animi cruciatu conscientia Nostra Nobis non objerisset, qui tot homines Nobiscum in corde puro, et fide non ficta conjunctos in ultimum discrimen adduxissemus tum fortunarum suarum tum ipsius sanctissimae religionis? Et quum Dominus Noster Jesus Christus, cujus vices, et personam gerimus, apostolis suis, quorum principi Nos succedimus, praecesserit, *Euntes in mundum universum praedicare evangelium omni creaturae* (1); ipsum autem apostolorum principem ter interrogaverit, *Simon Joannis, diligis me plus his?* et ille sese diligere ter responderit; ter denique Dominus illi jusserit, *Pasce agnos meos, pasce oves meas* (2) quoniam modo Nos et muneri praedicandi evangelium omni creaturae, et diligendi Dominum plus venerabilibus fratribus Nostris praecepto, et pascendi agnos, et oves officio, et debito tam severe, et amanter Nobis commendato satisfecisse, tum a Nobis ipsis, tum ab omnibus omnino hominibus judicemur, si inito perpetuo belli foedere, belloque statim indicto, tot illos agnos Nostros carissimos, tot oves Nostras venera-

biles, et dilectissimas, Nostrique amantissimas, adeo ingenti damno, ut supra innuimus, afficeremus? Quemquamne esse posse, qui non intelligat quatum ista pugnent, nec videat Nos, iisdem et crepturos pabulum doctrinae caelestis, quam ab episcopis arripiunt per Nos constitutis, et sublaturis totam illam quam inter Nos, et illos habemus communicationis facultatem, ac libertatem; eaque ratione a capite innumerabilia membra, a grege, et centro unitatis gregis tot pastores discerpturos, et disgregaturos?

Illud praeterea Nos fugere non potuit, ipsa hujus petitionis amplitudine cum modis comparata, quibus in pluribus ministrorum scriptis postulatum fuerat, illam foederis societatem non in solos Anglos, solosve infideles, ut ferebatur fuisse ineundam; verum etiam in ipsos catholicos principes porrigendam, et protendendam. Et pluries, et saepe nunciatum Nobis fuerat, oportere, ut Gallorum hostes Nostris hostes essent, idque non tam propter quoddam foedus, quod sponte, communique voluntate initum fuisset, quam quia supremo illi dominio subjecti essent, quod Gallorum imperator in Ecclesiae ditiones haberet. Haec severis, minacibusque verbis repetita Nobis fuerunt postremo et recentissimo ministri relationum exterarum scripto xi. kalendas octobris dato. Quid inde consequatur veresse est? Nimirum quum nihil fieri facilius possit, quam ut princeps aliquis catholicus Gallorum hostis evadat, alius vero princeps heterodoxus Gallorum amicus, summus ratholicae Ecclesiae pontifex, initi foederis vi, lege, necessitate, oportebit, ut catholicorum, et heterodoxorum aut hostis, aut amicus sit, imperatoris nutu, arbitrio, voluntate.

Atque id esse re ipsa quod imperator a Nobis sibi concedi vellet, alia ipsius luculente petitio demonstrat; qua postulatum est, ut consul Ferdinandi regis IV; et ceteri quique in dignitate constituti viri eidem regi obnoxii, urbe Roma ejiciantur, et arceantur. Cui petitioni libere a Nobis, ingenuaeque responsum est: Bellum Nobis cum eo rege non esse; illum integro etiamnum potiri Siciliae regno; denique principem esse catholicum; quamobrem nec debere, nec posse,

(1) Marc. xvi. 43.

(2) Jo. xxi. 43. 46. 47.

neque ullo modo licere, pellendo urbe Roma consulem, virosque in dignitate constitutos illi obnoxios hostiliter in ipsam agere. Quae quidem petitio quam oriri non possit nisi a proposita Nobis foederis societate, atque ab illis ipsis principibus, quae commemoravimus; illud necessario efficitur, et permanifestum est, nec societatem foederis, nec principia ipsa illis coerceri limitibus, quibus in unos Anglos, et infideles hostili esse animo cogeremur, verum eo usque protendi, ut eodem animo in principes quoque catholicos esse debere. Exterarum relationum minister Champagny legato Nostro extraordinario professus erat, ab imperatoris maiestate catholicos principes in hac sua petitione nolle concludi: sed ejusdem ministri recusatio, qua fidem ejus rei scripto dare nullo modo voluit, quam ut daret a legato flagitabatur, et articulus ipse plane contrarium evincunt; atque ab universa totius rei consideratione, a principibus et sententiis, quibus innixa est, planissime constat, eam omnino esse voluntatem, ut haec sancta Sedes bellum omni tempore cum Gallorum hostibus, quicunque sint gerat. Hae de causis gravissimas certe, atque iustissimas, illisque praeterea, quae declaratae antea sunt, ne huic quidem petitioni assentiri potuimus.

Quod si Nostrae Nos obligationes, Nostrae debita et officia curandi, ne summi Nostri imperii libertas aliquid detrimenti caperet, efficere debuerunt, ut principia, petitionesque respueremus, quibus everteretur, ac perderetur; majora etiam atque graviora fuerant ea, quibus effectum est ne imperatori petenti, ut sibi jus sit tot designandi cardinales Gallos, quot tertiam conflent sacri collegii partem, potuerimus assentiri. Quis eam probare petitionem potuisset, quae libertatem Ecclesiae funditus everteret, radicisque tolleret, ejusdemque cum constitutione directis frontibus pugnaret, eique adversaretur? Quotusquisque nescit praecipuam et praestantissimam Romani cleri partem cardinales esse illorum munus, pontifici adesse consilii suis, juvare opera, praesto esse sollicitudine, cura, labore? At cuius est, et esse debet delectus virorum, qui pares sint huic dignitati, iidemque tot, tantisque su-

stinendis oneribus idonei, nisi ejus, qui eorum consiliis uti, opera juvari, labore, cura, sollicitudine roborari, et communiri velit ipsis supremi Ecclesiae hierarchiae? Habent principes seculares consiliarios suos et consiliorum, et laborum, et sollicitudinum adjuutores. Unquamne auditum est, ereptam alicui principi ab alio principe fuisse libertatem, ac potestatem eligendi sibi consiliarios et quos vellet, et quot vellet? Unquamne qui alicui principi aut praefinire consiliariorum suorum numerum voluerit, aut ejus praefinienti jus sibi esse dixerit, aut voluerit, aut ullo unquam tempore cogitaverit? Sacra est haec cuiusque principis, atque reipublicae, et omnium gentium, et temporum consensione, et sententia confirmata libertas; quae, si omnibus imperatoribus, regibus, principibus sine ulla dubitatione, aut controversia conceditur, cur uni communi rectorum omnium matri Ecclesiae Romanae (4) eripienda erit? Et quam unicuique et in republica, et in privata sua liceat habere consiliorum auctores quos velit; unus erit pontifex Romanus, qui in re publica longe omnium maxima, et maximarum sollicitudinum plenissima, consiliarios suos ab aliis expectare debeat, nec sibi quos, et quot velit, possit adsciscere?

Sed cardinales non modo praecipua sunt et praestantissima Romani cleri pars, non modo sunt pontifici a consiliis, verum ipsius etiam sunt pontificis electores. Eligendi pontificis jus inde a primo Ecclesiae saeculo proprium cleri Romani fuit, quod postea uni sacro collegio tributum, seu relictum potius probatum, ac confirmatum fuit et in concilio generali Lateranensi sub Alexandro III. et in Lugdunensi sub Gregorio X. et in Constantiensi, et denique in Tridentino. Tum his conciliis, tum quamp plurimis pontificum constitutionibus, quod maxime, quod studiosissime, quod flagrantissime omnium est commendatum, illud est, ut quam liberrima sit summi pontificis electio. Sed quae potest esse eligendi libertas, ubi a saeculari principe tam ingens electo-

(4) Bousset. *loc. cit.*

rum numerus designatus fuerit? Quocumque se laici modo ecclesiasticis immisceant electionibus, quocumque partium studio, cura, patrocinio dent operam, ut earum libertas violata sit; electio nulla, et irrita est. Haec constans, et perpetua est sacrorum Ecclesiae canonum doctrina, et disciplina. Tam vero satis facile cognita est, quae, quantaque oritura essent partium studia, quantoque patrocini pondere undique communirentur, ubi tot essent ab uno, eoque potentissimo principe designati summi pontificis electores. Quod? Nonne caeteri etiam principes jus sibi dandum esse contenderent designandi hunc eumve cardinalium numerum pro modo imperii sui? Quod si fieret (nec fieri certe non posset) quis non videt pontificatum Romanum, supremam Ecclesiae catholicae dignitatem, ac potestatem, et Domini Nostri Jesu Christi in terris vicariatium, hrevi in jure, ac potestate principum terrae fore, ac eorundem juspatrium? Quae res quantum abhorreat a divina illius institutione, non est apud vos venerabiles fratres commemorandum. Nam et hoc maxime intelligitis, et praeterea videtis quae turbae, quae scandala, quae schisma in Ecclesiam Dei essent expectanda, quarum quidem rerum adeo dolenda exempla ecclesiastica historia suppeditat.

Neque vero minus ab omni Ecclesiae regula abhorret illa nunquam hactenus audita tertiae sacri collegii partis praefinitio, quae Nobis indicatur; cujus universa ratio a numero catholicorum petitur, qui Gallorum imperio, adjectisque illi provinciis immorantur. Nam haec praefinitio et avertit funditus ipsam ecclesiastici regiminis naturam, quod plane liberum est, obnoxiumque nemini, et prodit quam falso de natura ipsius regiminis existimatum sit, quod quam certis, minimeque dubiis legibus, a divino illius conditore fuerit constitutum; tamen ea praefinitione leges ei tribuuntur illius systematis repraesentativi quod superioribus annis magno a rerum novarum cupidis exceptum plausu, terrarum orbem aerumnis, caede, luctuque cumulavit.

Fundamentum, et basis regiminis Ecclesiae nequaquam est systema illud repraesentativum; sed integra illa est, et numeris omnibus absolu-

ta Jesu Christi vicarii potestas; et quum sacrum collegium sit coetus, et consociatio virorum, qui eidem Jesu Christi vicario sunt a consiliis adtributam ipsi divinitus potestatem in Ecclesiae aedificationem, et utilitates dirigendam, et proferendam, omnino contrarium est sacri collegii officio, institutioni, naturae, si principes nimium in eo posse, summoque pontifici cum cardinalium numerum praefinire velint, qui ipsis ariserit.

Mos etiam est, consuetudoque pontificum ex omnibus christianitatis nationibus, quantum commode fieri potest, et prout idoneus reperiant, cardinales assumere. (1) Qua quidem consuetudine laudanda, confirmanda, adjuvanda sacrosancta synodus Tridentina tot gravissimis Ecclesiae incommodis commota non petuit non commemorare, nihil magis Ecclesiae Dei esse necessarium, quam ut Romanus pontifex, quam sollicitudinem universae Ecclesiae, ex muneris sui officio debet, eam hic potissimum impendat, ut lectissimos tantum sibi cardinales adsciscat (2). Sed quae causae pontifices moverunt caenon inde protectae sunt, quod quis hujus, illiusve nationis esset. Egregia praefarorum virorum in Ecclesiam merita, eorundemque pietas, doctrina, praecipueque cognitum militandi Deo studium (3) pontifices moverunt, ut cardinales ex omnibus christianitatis nationibus assumerent. Quae quidem assumendi potestas spiritalis tota est, totaque ab illa sollicitudine oritur quam pontifex ex muneris sui officio debet universae Ecclesiae. Ab ea potestate ne quis unquam suspicaretur, quidquam aliquando detrahi posse, Ecclesia ipsa in Tridentino congregata concilio, quum intelligeret, quam necessarium esset, ut pontifex Romanus sollicitudinem suam, eo potissimum coseraret, ut lectissimos tantum sibi cardinales adsciscat, eam necessitatem adeo modeste, adeo reverenter attigit, ut non propterea quidquam contra pontificis potestatem jussisset, sed se se non pos-

(1) *Concil. trid. sess. xxiv. cap. 4.*

(2) *Ibid.*

(3) *2. Tim. ii. 4.*

se non commemorare dixerit. Hanc universae Ecclesiae modestiam et reverentiam venerabiles fratres, cum hac, quam imperator Nobis imponere vellet lege comparate, qua spirituales Nostram assumendi cardinales potestatem pro tertia parte sacri collegii Nobis eripere, sibi arrogare vellet, ac arrogare perpetui foederis lege, vi, necessitate, videbitisque, quod sine dubio Nobis etiam non momentibus pervidetis, Nos sine summa ab officio muneris Nostri praevaricatione assentiri imperatoris petitioni non posse.

Nec vero existimandum est, Nos Gallicano clero injuriam facere, respuendo imperatoris petitionem. Falso enim, atque immerito haec in Nos conflari invidiam tentatum est. Nam ut omnibus constet, quanti clero Gallicanum faciamus, quantaque Nostra erga illum sit benevolentia, quae tot aliis etiam modis ipsi a Nobis significata est, parati sumus doctum aliquem, piisque ex illo clero virum, eumque imperatoris majestati gratum, et acceptum, in vestrum, venerabiles fratres, collegium adsciscere; quod etiam imperatori nomine Nostro jam nuntiatum fuit. Quae res imperatori satisfacere debuisset, praesertim hoc tempore, atque hoc statu, in quo vestrum est collegium, cui Galli cardinales sunt sex, Jauneuses bini, Alexandrinus unus.

Ad reliquas imperatoris petitiones respondimus, paratos esse facere quae postulantur, quatenus muneris Nostri officiis non prohiberemur.

Sed haec data imperatoris responsa, et si eum haberent indulgentiae modum, quo major omnino esse non poterat, efficere non potuerunt, ut ab his, quae minatus fuerat abstinere. Dolere, angere, cruciari miserrime debuiamus, quum intelligeremus, nihil apud eum momenta rationum, nihil rogantis humilitatem, nihil suadentis lenitatem, nihil hortantis auctoritatem quo toto genere hoc tam diuturno tempore usi accuratissime sumus, valuisse.

Doloribus, angustiis, cruciatibus Nostri relinquere aditum debuiamus longe ampliorem, et miseriorem, quum videremus, ne in caeteris quidem ecclesiasticis rebus, de quibus tanto antea tempore actum erat, ac etiam agebatur, et quarum conciliatio, emendatioque (quod vos non

latet, venerabiles fratres) ut magna sollicitudinum, et querelarum Nostrarum, ita etiam fuit extraordinarii legati mittendi causa; nihil quidquam profectum esse. Compertum est vobis quot, quantaque et scripto, et ore tenus conati sumus, ut leges, decreta, ordinationes abrogarentur, quibus utrumque tum Gallicum, tum Italicum concordatum plane eversum est.

Horum alterum videre debuimus organicis legibus vulneratum (de quibus testis est Nobis Deus quantopere laboraverimus, quo imperatori persuaderemus, ut earum alias abrogaret, alias temperaret) alterum violatum, et adulteratum principio quidem Melii decreto, deinde ordinationibus, quae Melii decretum sunt consequutae. Compertum est vobis et quoties, et quam graviter conquesti simus tum de legibus matrimoniorum atque divortii, tum de compluribus aliis, et ab evangelio abhorrentibus, et contra ecclesiasticas constitutiones, piaque instituta latis, incredibili, et religionis, et ecclesiasticae disciplinae, et auctoritatis hujus sanctae Sedis, ac episcoporum detrimento contemptis. Quod si Nostrae ac ministrorum Nostrorum tot, tantaque sollicitudines, curae, labores, si preces, si monita, si hortationes, si querelae, si tentatae omnes viae nihil omnino efficere potuerunt; nihil erit certe in ea re Nobis crimini tribuendum; adoranda potius erant inuscrutabilia Dei iudicia, cui maestissimo acerhissimi pontificatus Nostri tempore minime visum fuerit dulcissima Nos consolatione recreare, qua pacem et sanctitatem Ecclesiae, reique Nostrae publicae aliquando restitutam fuisse videremus. Conscientia recte factorum erigimus, certa fide, nihil a Nobis neglectum, nihil omissum, nihil non avide arceptum, quo ad optatum inter tot luctus portum pervenire possemus; atque inter agendum defunctos esse omnibus apostolici ministerii Nostri officiis et partibus in spiritum mansuetudinis, et charitatis; qui maxima omnium a Deo, dominoque Nostro Jesu Christo commendatus est. Hoc ipso spiritu haec omnia, quae commemorare maestissime apud vos, venerabiles fratres, debuiamus, quae contra religionem, contra sanctam Dei Ecclesiam, contra sanctam hanc Sedem,

contra venerabiles fratres Nostros episcopos, contra principatus a Deo nobis dati jura sunt gesta reprobamus; et testes invocamus hodie coelum et terram (1), reprobata esse a Nobis, et reprobari; ne quis nunc, in posterumve fallatur, et, occasione hujus ipsius mansuetudinis, et lenitatis spiritus, quo ducti hactenus, Deo largiente, sumus, putet eorum quidquam a Nobis fuisse comprobatum.

Ac ea quidem, quae hucusque, venerabiles fratres, commemorata sunt, eam habent acerbiteriam, ut addi quidquam posse vix videretur. Sed tamen in dies auctam vim, cumulos ausibus ausus, proculcata sanctissima quaevis jura, conculcatam Nostram tum dignitatem, tum auctoritatem, et vidistis et ingenuistis. Occupatos a Gallis militibus veredos, ereptumque in eos summum jus principis Nostrum. Occupata diribitoria literarum, et metu, an pudore, ne literis per Italiam, ac reliquam Europam perferantur, quae Romae vi contra jus, fasque geruntur, constitutos, qui literas resignent, et perscrutentur; fide publica, et gentium jure nequidquam conquerentibus, et vetantibus. Nostros omnes milites astu primum frustra sollicitatos, deinde multitudine irretitos, ac captos, imperatoris copiis per vim adjectos, ejusdemque ducibus obnoxios. Nostrorum militum supremum ducem, honestissimum, et fidissimum virum, quia fidem Nobis sacramento datam praestare splendidissime voluit, in vincula conjectum, dein Roma pulsus; eodemque modo habitos, et pulsos ceteros militaris ordinis viros, qui parem praestare fidem voluerunt. Typographis vigilantes, et custodes impositos milites Gallos, ne quid Nobis typis edere ullo modo liceret, ne subditos, ne Ecclesiam alloqui ac facili ratione possemus: Ut qui liber typorum usus, religionem irridere, aut oppugnare valenti negatur nemini, is Nobis unis, qui religionem tueri, et fovere debemus, ereptus sit. Hanc ipsam allocutionem Nostram, ut vulgare possemus oportuit scribentum opera, non typographorum uti: ac ne suspecte apud quemquam fidei esset, subscriptione ipsa Nostra, et

Nostro sigillo fidem facere ipsius exemplaribus necesse fuit! Deficeret dies; si singula commemorare vellemus, quibus jus, fasque omne in Nos violatum est! Sed quae animum Nostrum, vestrosque, venerabiles fratres, credulissime vulnerarunt, et dilacerarunt, silentio praeterire quis possit? Eo usque ventum est, ut horribili sacrilegio, in oculis ipsis Nostris, inspectante, et complorante urbe, in venerabiles fratres Nostros, collegas vestros, Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales Neapolitanos manus injectae sint. Similique modo etiam in praefatos hujus Sanctae Ecclesiae in regno Neapolitano ortos insurrectum est, et plerique eorum armata manu Neapolim versus deducti sunt.

De reliquo, venerabiles fratres, paratos esse oportet. Nam quem Deus misericors Noster rebus sit daturus finem, videre non possumus, gravioribus in dies aerumnis affligi videmus. Literis extraordinarii legati Nostri pridem acceptis xiv. kalendis martii datis, nunciatum est sibi ab exterarum relationum ministro imperatoris nomine significatum esse, Nobis, nisi statim societatem Italici foederis inierimus, illico, perpetuoque temporale dominiom ereptum iri, mandatumque ipsi fuisse, ut per cursorem extraordinarium hac de re certiores Nos faceret. Eodem tempore imperatoris orator urbe discessit: quamquam hic quidem absentiae temporariae specie, relicto a secretis viro, ea fortasse de causa ut quid decreturi simus expectet.

Quae Nos omnino impediunt, quominus eam foederis societatem inire possimus, jam ante, venerabiles fratres, vobis expirata sunt: itaque reliquum erat, ut, rebus hoc modo se habentibus, cogitandum esset, quid de legatis Nostris, qui Parisiis sunt, capiendum consilii esset. Nam si lenitatis hic spiritus, qui ducti constanter sumus, cohibere Nos potuit, ne illos in urbem redire juberemus postredie illius diei, quo urbs occupata fuit, propter spem, quam animo conceperamus, fore ut responsum imperatori datum v. kalendis februarii eidem gratum esset: si is ipse lenitatis spiritus cohibere praetera Nos potuit, ne alia faceremus, quae convenire iis quae patimur, possent,

(1) Deuter. iv. 26.

ferre tamen nec possumus, nec debemus, ut quo tempore Nos Romae contra jus fasque omne gravissima servitute opprimimur, captivique sumus, eo legati Nostri Parisiis sint, et praesentiaque mora ibidem suam illam injiciant omnibus gentibus opinionem, qua quidquid tum Romae tum in reliqua ditione Nostra contra Nos geritur, illud ipsum Nobis, si non probentibus, at certe non admodum coercentibus fieri existimetur. Quamobrem mandare legatis coacti fuimus, ut imperatori significant, ipsos si quidem ille in sententia permanserit, jussos a Nobis esse Parisiis discedere, ac in urbem redire; fortuna, et sorte Nobiscum, et cum reliquis ipsorum fratribus usuros quae a Deo patrata fuerit.

Hanc sortem, venerabiles fratres et expectamus et quaecumque futura sit, promptissimo animo, propter amorem ejus, qui pro Nobis mori dignatus est ferre parati sumus. Atque interea temporis, quum officiis muneris Nostri deesse nulla in re velimus, cujus intelligimus severissimam esse partem sarta tecta tueri, atque ad successores Nostros transmittere saltem jura hujus apostolicae Sedis; coram vobis repetimus protestationis, atque declarationes, quas dum Gallicae copiae urbem invadebant, typis edi ac promulgari nomine Nostro per Nostrum ministrum jussimus, et quibus patefecimus, iterumque nunc patefacimus, et declaramus esse mentem, propositum, voluntatem Nostram omnia hujus sanctae Sedis dominia, eorumdemque jura integra, et inviolata ad successores Nostros transmittere; ac quaecumque eorum occupationem, sive jam factam, sive adhuc faciendam, injustam, violentam, nullam, irritam esse declaramus; eademque dominia Nobis, Nostrisque successoribus debere restitui. Quod item dilectissimum populum Nostrum hortati tunc sumus ad omnia tollenda, praecepimusque, ut non modo ab omni etiam levissima injuria in Gallos homines abstinerent, sed etiam unumquemque illorum justo, debitoque honore pro cuiusque statu, ac dignitate prosequerentur; id ut constanter, diligenterque fiat, maxime optamus et volumus. Sola enim, quae in his maximis angustiis Nostris superest recreatio, haec est meminisse

quot, quantaque erga Nos amoris, observantiae, pietatis argumenta, quum in Galliis essemus, a dilectis filiis Nostri Gallis hominibus habuerimus; quibus gratum animum Nostrum ostendere, saltem haec ratione vehementissime cupimus.

Ipsam vero imperatorem, ac regem Napoleonem *per eiusdem misericordiae Dei Nostri in quibus visitavit Nos oriens ex alto*: etiam atque etiam hortamur, precamur, obsecramus, ut de via deflectat, quam ingressus est, induatque denuo animum, quem regni sui initio patefecerat. Meminerit Deum regem esse ipso multo majorem. Non enim subtrahet personam cuiusquam Deus nec verebitur magnitudinem cuiusquam, horrende, et cito apparebit quoniam iudicium durissimum his, qui praesunt fiet. (1) Nos quidem magna uunc vexari persecutione intelligimus; sed Deo donante parati sumus ad hanc, ac quaecumque aliam persecutionem pro iustitia sustinendam, illis divini praeceptoris verbis erecti: *Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam*. (2)

Interea vero Nostra pro parte nunquam intermitteremus vobiscum venerabiles fratres, precibus, genibusque continuis precari, et petere, ut Deus, et Dominus, in cuius manibus corda sunt regum, imperatoris cor ad alia vertere consilia dignetur, jamque desinat a Nobis velle, quae muneris Nostri officia prohibent ne concedamus; licet alias paratissimi simus ipsius causa omnia facere, quae per Nos fieri possunt. Denique coram Deo prostrati, et suspicientes in excelsum clamamus, *Domine vim patior, respondi pro me* (3) ac causam Nostram in manibus ipsius ponimus, sanctaque armati fiducia, omnipotentis, et aeterni decreta expectamus.

Pius PP. VII.

(1) Sap. vi. 6. seg.

(2) Matth. v. 10.

(3) Is. xxxviii. 44.

Dot. de
25 martii
1858
anno 18

DXL.

Unio capitulorum ecclesiarum collegiarum sancti Erasmi, et sancti Nicolai terrae de Bassiano diocesis Terracinenensis, et confirmatio conventionis occasione huius unionis inter eosdem canonicos initae.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

Expositio pro
coro.

§. 1. **E**xponi Nobis nuper fecerunt moderni individui ecclesiarum capitulorum collegiarum sancti Erasmi, et Nicolai terrae de Bassiano Terracinenensis diocesis, quod ipsi ad tollendas inter capitula huiusmodi subortas discordias, iusta provida venerabilis fratris Francisci Antonii consilia, atque etiam communia illius terrae vota sese invicem in unum conjungere constituerant cum sequentibus legibus, et conditionibus, videlicet.

I.

Tenore officii
tenentis. Et
primo de offi-
cio capite
in collegiis
sancti Erasmi.

§. 2. L'arciprete, e canonici di sant' Erasmo, ed i canonici di san Nicola siano tenuti tutti ad officiare nella collegiata insigni di sant'Erasmo in tutte le feste di precetto, e nelle altre feste ultimamente dispensate dalla santa memoria papa Pio sesto, oltre le officiatore solite che vi erano nell'una, e nell'altra chiesa.

II.

De distributio-
ne capitulo-
rum in coro.

§. 3. Nella parte destra del coro vi sia il capitolo di sant' Erasmo, e nella parte sinistra il capitolo di san Nicola, e questo si osservi anche nelle processioni secondo il praticato per l'addietro.

III.

De officio heb-
domadarii

§. 4. L'ufficio di eddomadario lo faccia prima l'arciprete, poi il canonico decano di sant' Erasmo, in terzo luogo il canonico decano di san Nicola, e poi alternativamente si prosiegua fra i canonici di sant'Erasmo, e san Nicola finchè sia fornito il turno, il quale deve farsi sempre nella stessa maniera.

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 90.

IV.

§. 5. Nelle messe solenni debba fare l'ufficio di diacono l'ultimo canonico di sant' Erasmo, e di suddiacono l'ultimo canonico di san Nicola, e lo stesso si osservi in tutte le altre funzioni sacre.

De monentibus
monentibus in
missa solenni-
bus.

V.

§. 6. Nell'occasione che monsignor vescovo celebrerà pontificalmente, o assisterà, due de' più anziani del capitolo di sant'Erasmo facciano l'ufficio di prete assistente, e di decano, ed il più anziano del capitolo di san Nicola faccia l'ufficio di suddiacono.

De assistentiis
episcopo cele-
branti proce-
dendo.

VI.

§. 7. In tutte le feste, e processioni più solenni, ed altre funzioni che competono al primo del capitolo in mancanza dell'arciprete, subentri il canonico decano di sant'Erasmo, e mancando l'uno, e l'altro tali funzioni sacre debbano farsi dall'eddomadario se sarà di sant'Erasmo, o di altro canonico di detto capitolo.

De ordine in
processionibus
celebrando.

VII.

§. 8. Negli giorni festivi due canonici di san Nicola sieno tenuti di celebrare la santa messa in detta chiesa dove ancora sia tenuto uno di essi di amministrare il sacramento della penitenza ai fedeli, e però se non potrà questi intervenire all'officiatura della mattina, non sarà puntato, restando fermo a tutti i canonici di san Nicola l'obbligo di soddisfare le messe, che cadranno nei giorni festivi per adempire ai legati.

De missa in
qualibet eccle-
sia diebus fe-
stis celebran-
dis.

VIII.

§. 9. Nella esposizione delle santissime quarant'ore nella chiesa di san Nicola nei giorni dell'ottava della beatissima vergine Assunta in cielo, ne quali resta esposta a pubblica venerazione l'immagine del santissimo Salvatore, e ogni qualvolta occorra di esporre detta immagine per i pubblici bisogni nella chiesa di san Nicola, in tutti questi casi, i due ul-

De expositione
sacrosanctissimi
sacramenti Eu-
charistiae.

timicanonici di san Nicola siano obbligati ad assistere l'abbate curato in queste sacre funzioni.

IX.

De festo sancti Nicolai.

§. 40. Nella festa di san Nicola siano tenuti ambedue i capitoli ad assistere ai primi, e secondi vesperi, e messa solenne nella chiesa di san Nicola, e la funzione da farsi dall'abbate curato, o da uno del capitolo di san Nicola, e gli ultimi di ambedue i capitoli debbano fare l'ufficio di diacono, e suddiacono come si è detto di sopra al n. 4.

X.

De festo sacratissimi corporis Christi.

§. 41. Nella domenica dentro l'ottava del santissimo corpo di Cristo, finita l'ufficiatura della mattina nella chiesa di sant' Erasmo debbano tutti processionalmente portarsi nella chiesa di san Nicola, ed ivi assistere alla messa solenne, e solita processione facendo l'ufficio di diacono, e suddiacono gli ultimi due sopradetti; e l'abbate curato, o uno del capitolo di san Nicola faccia la sacra funzione.

XI.

De festo assumptionis b. M. V.

§. 42. Nella solennità della beatissima vergine Assunta in cielo finita l'ufficiatura della mattina, nella medesima chiesa di sant' Erasmo debbano tutti processionalmente portarsi nella chiesa di santa Maria, dove assisteranno alla santa messa solenne da cantarsi dall'abbate curato, o da uno de sopradetti canonici di san Nicola, facendo l'ufficio di diacono, e suddiacono gli ultimi due sopradetti, e poi processionalmente restituirsi nella chiesa di sant' Erasmo, e debbano ancora intervenire alla solita processione nella festa di san Nicola.

XII.

De soliti diaconi festiva.

§. 43. In tutte le feste di precetto, e dispensate come sopra vi sia l'ultima messa nella chiesa di sant' Erasmo, qual peso debba portarsi dai canonici di detta chiesa alternativamente.

XIII.

De dignitate abbatis curati

§. 44. L'abbate curato si consideri come primo del capitolo di san Nicola, e come tale debba sempre ritenere il segno come gli altri di rochetto, e mozzetta, e sia in sua libertà d'intervenire all'ufficiatura nella chiesa di sant' Erasmo, e nelle occasioni che dovrà associarsi qualche morto della parrocchia di sant' Erasmo sia parimenti avvisato; il che debba da lui osservarsi verso il procuratore, ossia camerlengo della chiesa di sant' Erasmo rispetto ai morti di san Nicola.

XIV.

De iure stolaie curati.

§. 45. Lo stesso abbate abbia il diritto di portare la stola in tutte le processioni, ed associazioni di morti, come ancora nel sabato, e vigilia di pentecoste alla sola benedizione del fonte battesimale, sempre però a mano sinistra dell'arciprete, o di chi farà le veci anche con la stola, il quale sia sempre il canonico più anziano di sant' Erasmo.

XV.

Idem ut supra

§. 46. L'abbate curato abbia il diritto d'intervenire nelle risoluzioni capitolari, non solo riguardo a quelle del capitolo di san Nicola, ma anche alle altre che sono di diritto comune nel capitolo di sant' Erasmo.

XVI.

De observantia monasterii reliquiarum, si canonice suppellectilium.

§. 47. Tutte le sacre reliquie, suppellettili, ed altro spettanti alla chiesa di san Nicola, debbano ivi rimanere, e per l'avvenire debba provvedersi delle necessarie suppellettili, ed altro secondo il passato costume colle rendite della sagrestia di san Nicola, quali sopravanzando debbano dividersi secondo il solito fra l'abbate curato, e canonici di san Nicola, i quali siano tenuti di dare allo stesso abbate la solita annuale prebenda, e si osservi il solito riguardo alla decima in ambedue le chiese.

XVII.

De lampadibus
accensandis in
ecclesiis sancti
Nicola.

§. 48. L'abbate curato, e canonici di san Nicola siano tenuti al mantenimento delle lampade del santissimo Sacramento nella chiesa di san Nicola, ed alla cera per le messe pro populo, e per la festa della Purificazione della beatissima vergine, sempre però per la detta chiesa di san Nicola.

XVIII.

De aditu
sancti Nicolai,
et de elemo-
sinis sibi
debitis.

§. 49. Il sagrestano di san Nicola debba percepire solo gallate otto di grano, e soliti incerti della chiesa di sant' Erasmo, e le altre quattro gallate debbono somministrarsi ad effetto di mettere un' altro inserviente nella sagrestia, e chiesa di sant' Erasmo; qual grano forma in tutto la quantità di rubbia uno, e mezzo debba ogni anno somministrarsi come sopra dall'abbate curato, e canonici di san Nicola.

XIX.

De cere sup-
ponenda ab
ecclesiis sancti
Erasmi.

§. 20. Le solite torcie di cera, che si mettono intorno il cadavere, e che si pretendevano da ambedue i capitoli debbano queste cedere a favore della chiesa di sant' Erasmo, la quale secondo il solito, porterà il peso della cera occorrente per le sacre funzioni, e per la festa della Purificazione della beatissima vergine, ed il peso ancora degli utensili, e suppellettili.

XX.

De missa juncta
aditu in ut-
raque eccle-
sia celebranda

§. 21. Resti ferma la messa nello stesso modo, che gode al presente ciascun individuo di ciascuna chiesa, senza che possa perturbarsi mai anche dai successori.

XXI.

De concessio-
ne utriusque co-
pituli.

§. 22. Ciascun capitolo debba eleggere il suo procuratore, ossia camerlengo, il quale eserciti il suo impiego rispettivo, ed il puntatore ora eletto da ambedue i capitoli, il quale punterà tutti indistintamente; le puntature poi siano divise comunemente fra tutti due i capitoli, escluso l'abbate curato.

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 90.

XXII.

§. 23. Fra l'uno, e l'altro procuratore, o camerlengo vi sia l'alternativa rispetto all' amministrazione di tutte le elemosine, che si raccogliono per le anime del purgatorio tanto nella quaresima, quanto anche nella commemorazione de' fedeli defunti, e ne disponga secondo il solito costume, e li capitoli di san Nicola siano partecipi anche nell'esigere, e distribuire gl' incetti dovuti per l' associazione de' morti.

XXIII.

§. 24. Vacando qualche canonicato di sant' Erasmo, un canonico di san Nicola debba a questo presentarsi dall' eccellentissimo duca Gaetani, o chi per esso, per il quale effetto vi sia il necessario consenso.

XXIV.

§. 25. Finalmente tanto i diritti di ambedue le parrocchie, quanto anche dell' uno, e dell' altro capitolo, fuori delle susespese convenzioni sino nel di loro pieno vigore, e forza senza che per qualsivoglia pretesto, titolo, o ricatto colore possano essere perturbate, non solo riguardo ai suddetti, ma anche rispetto agl' interessati di ambedue le parrocchie, e capitoli. E così intendo ciò di aver convenuto non solo ec. ma ec. e non altrimenti ec.

§. 26. Cum antemscitum in eadem expositione additum erat, ut unio praedicta, ac praeinsertae conventiones firmiter subsistant, et exacte observentur apostolicae Nostrae confirmationis subsidio omnia muniri vehementer desiderant: Nos ipsos exponentes specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati unione capitulo-

De alternatibus
servandis in-
ter capitulos
super adminis-
tratione elemo-
sinarum.

De probatio-
ne canonici
sancti Nicolai
concedende in
vacationibus
canonicatum
sancti Erasmi.

De concessio-
ne parochiae
utriusque capi-
tuli, et parochiae.

Confirmatio
apostolica

rum praedictam, ac singulas praesertim conditiones, et leges auctoritate apostolica, tenore praesentium confirmamus, et approbamus, illisque inviolabilis, ac perpetuae firmitatis robur adjicimus, et omnes, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper in eis quomodolibet irreperierint supplemus, et sanamus, sine tamen ullo jurium patronatum alicujus canonicatus, vel beneficii dictarum ecclesiarum praepjudicio, quae jura patronatus sacra, illaesa, et integra remanere volumus.

Clausula in
bulla et de-
cretum im-
mutat.

§. 27. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suasque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere debere: sicque, et non alias in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Transgressio con-
traria.

§. 28. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, nec nondictorum capitulorum, et ecclesiarum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis, consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis, superioribus, et personis, sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis irritantibus, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis: quibus omnibus, et singulis etiam si pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma in illis tradita observata exprimerentur, et insererentur, praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praes-

missorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesimaquinta martii millesimo octingentesimo octavo, pontificatus Nostri anno nono.

DXLL

Confirmatio nonnullarum modificationum habitarum super regimine seminarii sancti Severini concediti curae patrum congregationis Clericorum Regularium sancti Pauli Decollati Barnabitarum ejusdem civitatis.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam.

§. 4. Postquam per apostolicas Nostros in simili forma brevibus die 24. maij 1800. datas literas, quarum tenorem hic totum volumus pro inserto ac sufficienter expresso, approbationis atque confirmationis Nostae munimine fulcita fuit quaedam conventio, quam venerabilis frater Angelus Antonius s. Severini modernus episcopus, et tunc existens praepositus generalis congregationis clericorum regularium s. Pauli Decollati Barnabitarum nuncupatorum insimul inierant super seminario ad illius civitatis et dioecesis clericorum saecularium commodum, ac instructionem erecto, et certis sub pactis, ac conditionibus cedendo in administrationem, ac regimen clericis Barnabitis, enatae subinde sunt, prout nuper Nobis exponi fecit dñi: fr. Franciscus Fontana modernus congregationis praedictae praepositus generalis, nonnullae quoad eandem conventionem discussiones atque modificationes forma et tenore, ut sequitur, scilicet.

§. 2. Consideratis dal vescovo di s. Severino gli articoli convenuti tra esso, e di pp. Barnabiti, convenuti in occasione, che a questi in affidata la cura, ed amministra-

Doc. die
29 march
1800
anno IX.

Memorandum
presidentibus
litteris sub dat
tum diei 24.
mai 1800, et
discretionem
atque modifica-
tiones sub-

Tenor modi-
ficationum.

zione del seminario diocesano; osservatosi inoltre il breve pontificio *« Clericorum seminaria »* dato il 14. maggio 1809, con cui confermati furono; fattasi finalmente riflessione su quanto vien dedotto dalli stessi padri ad effetto di espungere l'articolo viii, che assegna ai maestri una congrua annua ricognizione in compenso del grave loro incomodo di accesso al luogo della scuola, e di recesso da quello; e presosi in vista quanto si dice per l'espunzione dell'articolo ix. nel quale si danno annualmente ai maestri scudi 20. per la cioccolata; acconsente il nominato vescovo che i prevolati pp. ottengano da Nostro signore l'espunzione di questi due articoli.

Passando alle annotazioni, che si fanno dai pp. Barnabiti sull'articolo iv, in cui si stabilisce la dozzina degli alunni in scudi 28. da scemarsi in qualche parte negli anni migliori, è da sapersi che questa dozzina fu convenuta nell'anno 1809, anno di penosissima carestia. Si deve anche ponderare, che quando il seminario non era affidato ai pp. Barnabiti, e non aveva la metà delle odierne sue rendite, manteneva una quantità maggiore di alunni, che ora è fissata al solo numero di dodici, ed un rettore, un maestro di grammatica, e retorica, un prefetto, un cuoco, ed un guattero, e si pagava dagli alunni la dozzina di scudi 24. andando i studenti di filosofia e teologia, alla scuola di un lettore Barnabita nel collegio degli stessi padri. L'odierno vescovo per ridurre il seminario in stato migliore lo tenne chiuso per alcuni anni, e pose a moltiplico le sue rendite; ottenne dalla s. mem. di papa Pio VI. l'unione di alcuni semplici non residenziali benefici, che danno un pingue annuo frutto, ristrinse il numero degli alunni a soli dodici, ed in tal guisa accrebbe moltissimo l'entrata, diminuì le spese del seminario, e lo affidò ai pp. Barnabiti, lasciando ad essi la libertà di ricevervi i convittori, pagando quella dozzina, che fosse ad essi piaciuta. Si separino pertanto le spese necessarie per li convittori dalle pure spese occorrenti per dodici alunni, e si vedrà, che la dozzina, la quale si paga da questi, unita ai redditi del seminario è più che sufficiente

per il mantenimento loro, e delle persone necessarie ad un numero cotanto ristretto.

La difficoltà che si propone sull'articolo 14. suppone un vescovo cotanto dimentico del proprio officio, che voglia ritenere nel seminario i gravemente contumaci, o i rei di grande e pubblico delitto, a dispetto del rettore, ed in qualche caso con pregiudizio essenziale della di lui autorità, del buon ordine, e della disciplina. Se ciò si vuol supporre di un vescovo potrebbe molto più suporsi di un semplice rettore, che volesse ritenere in seminario chi merita di esserne espulso, o che volesse espellere chi non lo merita. Ma lasciando le supposizioni, si consideri che l'autorità del rettore è dipendente da quella del vescovo, e si faccia pure dichiarare da Nostro signore, che i gravemente contumaci, o i rei di delitto grande e pubblico, possano subito espellersi dal rettore coll' autorità, che gli si concede dal vescovo, a cui dovrà giustificare il suo operato.

Si faccia parimente dichiarare da Nostro signore, che in caso qualunque, anche inopinato di rescissione di tal contratto, di cui si parla nell'articolo vii. debbano i beni del seminario restare piuttosto migliorati, che deteriorati, cioè se non migliorati almen non deteriorati, e si aggiunga nella dichiarazione, che se i pp. Barnabiti avranno fatto co' propri danari, e col consenso del vescovo pro tempore, qualche spesa notevole per migliorare detti beni, debba ad essi restituirsi il quid impensum.

Sull'articolo xiii. finalmente è da notarsi, che come è possibile che il capriccio, o l'impegno di qualche vescovo, o pro, o contro qualche religioso, impedisca al p. generale di disporre a suo piacimento, così è possibile che qualche p. generale destini in lettore, maestro, rettore ec. qualche soggetto insufficiente, e di non totalmente buoni costumi. E' anche possibile che il p. generale a corso cominciato di scuola, o dopo il primo anno se lastico mutasse uno de' maestri. Il primo caso rovinerebbe la gioventù nello scientifico, e nel morale, il secondo nello scientifico, non essendo facile, che al

nuovo maestro, il quale succede all' altro a mezzo corso. tenga lo stesso metodo, abbia la stessa comoniativa, si adatti nella stessa maniera alla capacità de' scolari ec. A scanso d' ogni possibile inconveniente, si potrebbe far dichiarare da Nostro signore che i lettori ed i maestri una volta installati, non possano rimoversi pria che abbiano terminato il loro corso, quante volte non nasca cosa in contrario sulla loro insufficienza alla scuola che fanno, o sulla loro morale condotta, nel qual caso il vescovo ne faccia inteso segretamente il p. generale, e questi rimuova al fine dell' anno il soggetto. Quanto poi alla destinazione de' nuovi soggetti, che il p. generale se la intenda col vescovo, cioè che faccia inteso il vescovo dei soggetti, i quali vorrebbe destinare, e non opponendosi dal vescovo giusta ragione di esclusiva resti il p. generale in libertà di destinarli.

Se piacciono al p. generale questi temperamenti, potrà farli confermare per modo di dichiarazione del prelodato breve pontificio da Nostro signore, così contentandosi, per quel che a lui spetta, il vescovo di s. Severino suo dño obbio servire.

Così è. Angelo vescovo di s. Saverino.

Confirmatio
praedictarum
modificationum.

§. 3. Ad plenam autem modificationum huiusmodi firmitatem, ac observantiam idem praepositus generalis eas pariter approbati a Nobis vehementer desiderat, enixisque precibus humiliter flagitat. Nos igitur ipsum exponentem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, ejusque, ac omnium aliorum in hoc interesse habentium singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, praesertim modificationes eum omnibus et singulis, quae in eis continentur, auctoritate apostolica tenore praesentium ratas, validasque habemus et declaramus, illisque apostolicae approbationis et confirmationis robur adjicimus, ac cun-

ctos et singulos sive facti sive joris defectus, si quos desuper intervenisse contigerit, plenarie sanamus atque supplemus, firma tamen in reliquis manente forma et dispositione praedictarum litterarum Nostrarum.

§. 4. Decernentes has Nostras praesentes litteras firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et quodcumque spectabit pro tempore plenissime suffragari, atque ab omnibus inviolabiliter observari; siue in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam Caesarum palatii Nostri apostoliciauditores, iudicari et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus soper his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus omnibus et singulis his, quae in eisdem supra dictis litteris Nostris concessa sunt non obstando, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima nona martii millesimo octingentesimo octavo, pontificatus Nostri anno nono.

Chiusa apostolica et decretum innotatum.

Delegatio apostolica.

DXLII.

Det. die
5 aprilis
1808
anno IX.

Concessio indulgentiae plenariae assequendae ab eis, qui in festo beatorum Sadoc, et quadraginta octo sociorum martyrum visitaverint ecclesias ordinis Praedicatorum.

Pius PP. VII.

Universis Christifidelibus praesentes literas inspecturis

Salutem et apostolicam benedictionem

Ratio, et
concessio.

§. 1. Ad angendam fidelium religionem, et animarum salutem caelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti, supplicationibus quoque dilecti filii Pii Josephi Gaddi magistri generalis ordini Praedicatorum Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati; omnibus utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus, et confessis, ac s. communione refectis, qui aliquam ex ecclesiis tam fratrum, quam monialium ordinis huiusmodi ubicumque existentibus die, in qua ab unaquaque ex praefatis ecclesiis festum bb. Sadoc, et quadraginta octo sociorum martyrum pro prima vice celebrabitur, a primis vespers usque ad occasum solis diei huiusmodi devote visitaverint, et ibi pro Christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac Sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Praesentibus pro uicicia vice tantum valituris.

Conditiones
adjectae, et
fides habenda
transumptis.

§. 2. Volumus autem, ut si pro impetratione, praesentatione, admissione, seu publicatione praesentium aliquid vel minimum detur, aut sponte oblatum recipiatur, praesentes nullae sint, quodque praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae, vel procuratoris generalis dicti ordinis huiusmodi munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majo-

DXLIH.

Det. die
5 aprilis
1808
anno IX.

Facultas vicissim gestandi cappam magnam et mozzetam violacei coloris cum globulis, et asulis cremisini coloris pro canonicis ecclesiae cathedralis Bergomensis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Proemium

§. 1. Quantum venerationis vel ipsa indumenta oculis, animisque Christifidelium ingerere valeant optime tenens Apostolica Mater Ecclesia cum varias pro varietate festorum sacerdotibus suis sacra facientibus praescripsit vestes, tum etiam iis, qui in templis magis conspicuis coelestis veluti Sionis aemuli divinas laudes quotidie conciaunt, particularia, et ad eorum dignitatem exprimendam aptissima insignia deferenda concessit, ut ipsi per externas quoque vestes excitati internarum virtutum splendore magis magisque in dies praelucere conentur in aula Domini.

Expositio pro-
positi.

§. 2. Cum itaque sicut dilecti filii capitulum, et canonici cathedralis ecclesiae Bergomensis Nobis nuper expoui fecerunt, ad parcendum expensis, quibus ob quotidianum cappae magnae usum obnoxii reperiuntur, eam interdum immutare posse vehementer desiderant.

Terror concessi-
onis.

§. 3. Nos ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus dignitati, seu

dignitatibus, et canonicis dictae cathedralis ecclesiae Bergomensis, ut loco cappae maguae, qua adhuc singulis diebus uti consueverunt, mozzetam violaceam tela serica cremisini coloris substitutam, cum globulis, et oculis ejusdem cremisini coloris vicissim gestare, hancque tam in ecclesia praedicta, quam extra eam in quibusvis processionibus, aliisque functionibus, et actibus publicis quibuscumque pro iis temporibus, et diebus, quibus id per ipsos canonicos capitulariter congregatos praestitum fuerit, ac servata uniformitate, deferre libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et indulgemus, ceterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die quinta aprilis millesimo octingentesimo octavo, pontificatus Nostri anno nono.

Decretum con-
trarium:

DXLIV.

Erectio ecclesiae Baltimorensis, in archiepiscopalem, et metropolitana-

Dot. die
5 aprilis
1808
anno IX.
7

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. Pontificii muneris Nobis Praemium. licet immerentibus ex alto concediti paterna Nos cura sollicitat, ut cathedrales ecclesias, quas vigil praesulum studium, gratia opitulante divina, florentiores efficit, eo elatius erigamus, quo utilius praemium illarum decus ad Omnipotentis Dei gloriam, Christique fidelium devotionem augendam conferre posse conspiciamus, atque confidimus.

§. 2. Quum itaque religio catholica in Marilandiam, quae una est ex Americae foederatae provinciis, primum inuenta, eas de rore caeli accepisset benedictiones, ut inde per operarios animarum zelo flagrant in reliquis imperii ejusmodi regiones propagata altas abique radices ageret; recolendae memoriae Pius pp. VI. praedecessor Noster quo magis fidei incrementis, et fidelium commodis opportune isthic consulere, ea in civitate, cui nomen Baltimor, quaeque in Marilandia sita est, et in qua major debebat catholicorum pars, commercioque cum ceteris provinciis aptior videbatur, sedem episcopalem erexit, ibique venerabilem fratrem Joannem Carroll in episcopum, et pastorem constituit, et alias prout in ipsius praedecessoris apostolicis literis in simili forma brevis die 6. novembris 1789. expeditis fusi-
us continetur. Quumque Domini Salvatoris Nostri benignitate cultores vineae suae mirifice fecundante factum subinde sit, ut orthodoxa ejus fides in omnes modo Americae foederatae provincias longe, lateque diffusa novos praesules, qui multiplicatis fidelibus, seorsim tamen immanique saepe a Baltimore distantia hic illic morantibus proprius assistant, videatur expetere.

Ratio adven-
tationis.

§. 3. Nos illud potissimum at-
tendentes, quod sicut civitas Balti-
moris loci sui opportunitate magnam
praebeat cunctis foederatae Americae

Deiur conce-
ssio.

partibus commercium cum ea habendi commoditatem, ita facile, commodumque erit catholicis partium earumdem tam ecclesiasticis, quam secularibus pro suis iustitiæ causis ad eam recurrere, idcirco de venerabili fratrurn Nostorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinalium congregationi de Propaganda Fide præpositorum consilio prædictam sedem episcopalem Baltimorensis civitatis in archiepiscopalem, et metropolitanam sedem, et caput aliarum sedium totius Americæ foederatæ auctoritate apostolica, tenore præsentium declaramus, facimus, atque instituimus.

Ratio annotationis.

§. 4. Eique omnia, et singula jura, privilegia, et prærogativas ab illis sedibus archiepiscopalibus, et metropolitanis haberi, et gauderi solitas et consuetas plenarie attribuiamus, et assignamus; deinde venerabili fratri Joanni prænominato, qui adhuc episcopalem prædictam obtinet sedem, prosingularibus suis in religionem catholicam, et Sedem apostolicam meritis archiepiscopi titulum, ita ut posthac archiepiscopus Baltimorensis sit nuncupandus, una cum delatione pallii et crucis, aliisque insigniis, et honoribus, juribus, et privilegiis, gratis quoque, et indultis, quibus ceteri archiepiscopi de jure, usu, et consuetudine potiuntur, fruuntur, et gaudent, eodem plane modo et absque ullo prorsus discrimine tam ipsi, quam ipsius futuris in Baltimorensi archiepiscopatu successoribus auctoritate, et tenore prædictis concedimus, atque conferimus.

Assignatio novarum ecclesiarum cum gregem.

§. 5. Præterea eidem archiepiscopali, et metropolitanae sedi Baltimorensi quatuor novas episcopales ecclesias nempe Neo-Eboraci, Philadelphiae, Bostoniae, et Bards-Gounper Nos hodie erectas, aliasque in eisdem foederatæ Americæ partibus per apostolicam Sedem in posterum erigendas, de eorundem cardinalium consilio, ac eadem auctoritate tamquam provinciales adscribimus, ac earum episcopos pro tempore existentes in Baltimorensis archiepiscopi suffraganeos, qui veluti membra capiti juri ejus archiepiscopali, et metropolitico subsint, accensemus; ac hujusmodi ecclesiarum clerum, populumque universum, quorum causæ ad dictum archiepiscopum juxta sacrorum canonum statuta referantur,

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 94.

ipsi archiepiscopo quoad archiepiscopalia, et metropolitana jura subiciamus. Demum pro dioecesi, quæ archiepiscopalis ecclesiæ Baltimorensis sit deinceps peculiaris, et propria statuimus ei atque præfigimus tam Marilandiam, quam reliquas regiones, quas habet a meridie ad Georgiam usque inclusive donec tamen provism aliter fuerit ab hac sancta Sede, cujus auctoritatem sartam tectamque volumus in præmissis sicut et memoratæ congregationis cardinalium.

Mendicium de obediencia.

§. 6. Mandantes propterea eidem archiepiscopo nunc, et pro tempore existenti in virtute sanctæ obediencie, ut eidem congregationi obsequenter pareat, ejusque jussa fideliter adimpleat, acta visitationis suæ archiepiscopalis ecclesiæ debitè temporibus ad eam transmittat, eamque de omnibus faciat certiorè, quæ spirituali bono gregis sibi commissi, et ecclesiarum suffraganearum amplitudini magis in Domino noverit profutura.

Concilio sub-
lita et decessum
irritum.

§. 7. Decernentes easdem præsentès literas firmas, validas, et efficaces existere et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et in futurum spectabit, plenissime suffragari, et ab omnibus inviolabiliter observari; sicque in præmissis per quoscunque judices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, judicari et definiiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Dilectio con-
trarium.

§. 8. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ceterisque etiam speciali ac expressa mentione, et derogatione dignis contrariis quibuscumque. Datam Romæ apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die octava aprilis millesimo octingentesimo octavo, pontificatus Nostri anno nono.

Det. die
8 aprilis
1818,
anno IX.

DXLV.

Erectio quatuor sedium episcopaliū in foederatis provinciis Americae.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Provincium.

§. 4. Ex debito pastoralis officii superna Dei providentia humeris Nostris impositi onus ferentes totius gregis Dominici, illis praecipue ovibus quae regiones a Sede hac apostolica, ubi catholicae centrum est unitatis longe dissitas incolunt, majori consulendum sedulitate censuimus, ut in adventu pastoris aeterni intra verum ovile per apostolicam curam repertae, ad caelestia valeant pascua vocari, feliciterque perducī.

Ratio de-
recedit
erectio.

§. 2. Magna siquidem cum laetitia acceptimus catholicam religionem in Americae foederatis provinciis quotidie magis virere, ac efflorescere, numerumque fidelium, qui suavi ejus jugo colla submittunt frequentiore favente Deo undique cerni, et copiosiore. Quum itaque unus, qui in civitate Baltimorensi episcopus constitutus est, et pastor existit, tanto tantumque inter se disjunctis locis succrescenti gregi pascendo satis esse non possit, Nos quo magis agnos Christi novellos pastorali custodia, et auxilio indigere cognoscimus, eo celerius ad novos pastores per quos et locorum distantiae minuantur, et spiritualia pabula multiplicentur, augendo properamus.

Tunc
novas
erectio-
nem.

§. 3. Hinc re mature perpensa cum venerabilibus fratribus Nostris Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus congregatione de Propaganda Fide praepositis, de fratrum eorumdem consilio, quatuor novas episcopales sedes in recensitis provinciis pro quatuor respective episcopis nunc, et in posterum quandocumque hujusmodi sedes vacare contingerit, per Nos, et apostolicam Sedem eligendis, atque constituendis auctoritate apostolica tenore praesentium erigimus, atque constituimus: scilicet primam Neo-Eboraci, quae totam hujus nominis provinciae Neo-Caesareae priori finitimam habeat pro dioecesi: secundam Philadelphiae, cujus dioecesis com-

plectatur duas integras provincias Pensilvaniae, et Delavare, ac proterea partem occidentalem et meridionalem provinciae Neo-Caesareae; tertiam Bostoniae cum dioecesi, intra quam istas includimus provincias, nempe novam Stantoniam Massachusettensem, insulam Rhodi, Connecticut, et Vermont quam Bardj-Goun, idest in oppido, seu civitate Bardensi, eique in dioecesim statuimus provincias tam Hentuchienensem quam Tenassensem, acillas quoque donec Sede hac apostolica aliter provideatur regiones, quae a ripa occidentali fluminis Ohio inter occidentem, et septentrionem exeunt ad ingentes laeus, qui cas inter et Canadensem dioecesim interiacent, hasque legendo pertingunt ad fines Pensilvaniae.

§. 4. Has porro episcopales sedes ita a Nobis, ut praefertur, erectas, et constitutas episcopalibus juribus, privilegiis, honorificentis, praerogativis, immunitatibus, ceterisque gratis, et indultis per alias sedes episcopales haberi, et gauderi solitis, et consuetis omnes et singulas de benignitate apostolica condecoramus ac insignimus. Episcopis vero hujusmodi sedium episcopalem jurisdictionem suis in ecclesiis, civitatibus, et dioecesium libere exercendi, omniaque, et singula, quae sunt ordinis, et jurisdictionis, seu alterius cujuslibet muneris episcopalis, quaeque alibicumque constituti episcopi tam de jure, et consuetudine, quam alias quomodo libet intra dioeceses, civitates, et ecclesias proprias gerere, ac facere solent, et possunt similiter gerendi, et faciendi facultatem plenam, et amplam concedimus, atque tribuimus. Denique praememoratas ecclesias, ac unamquamque earum in provinciales et suffraganeas ecclesiae Baltimorensis, quam hodie in archiepiscopalem et metropolitanam ereximus, de consilio et auctoritate praedictis damus et assignamus, nec non ut illarum episcopi pro tempore existentes juri metropolitico archiepiscopi Baltimorensis. Clerus autem et populus suis respective episcopis quoad episcopalem, dicto tamen archiepiscopo quoad archiepiscopalem, et metropolitica jurisdictionem et superioritatem debeant semper subiacere mandamus, atque praescribimus.

§. 5. Decernentes easdem praesentes literas firmas semper, et ef-

Concessio pri-
vilegiorum,
et honorifi-
centiarum.

Clause sub-
lata et decre-
tum irritum.

fructus existere, et fore, suosque ple-
narios et integros effectus sortiri, et
obtineri, ac iis, ad quos spectat, et
in futurum spectabit plenissime suf-
fragari; sicque in praemissis per
quoscunque iudices ordinarios, et
delegatos, etiam causarum palatii No-
stri apostolici auditores judicari, et
desiniri debere, ac irritum, et inane,
si secus super his a quoquam
quavis auctoritate scienter, vel igno-
rante contigerit attentari.

Delegatus
trasciendi,

§. 6. Non obstantibus apostolicis,
ac in universalibus, provincialibusque,
et synodalibus conciliis editis genera-
libus vel specialibus constitutionibus,
et ordinationibus, ceterisque etiam spe-
ciali et expressa mentione, seu dero-
gatione dignis, contrariis quibuscun-
que. Datum Romae apud sanctam Ma-
riam Majorem sub annulo piscatoris
die octava aprilis millesimo octingen-
tesimo octavo, pontificatus Nostri anno
nono.

DXLVI.

Confirmatio duorum rescriptorum fa-
vorem monialium sanctae Clarae ci-
vilitatis Dublinensis cum communi-
catione indulgentiarum, et regu-
laris professionis formulae immu-
tatione.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Procurator

§. 1. Illud Nos memoria repeten-
tes, quod sanctus Joannes Chrisosto-
mus monuit, Deo nempe, sacras
virgines coelestis esse philosophiae
aemulas, quippe quae vel fragili carne
indutae angelicam illam vivendi ra-
tionem representant in terris, quam
incorporeae potestates ducunt in coe-
lis, libenter in Domino concessimus
quid quid ad religiosos earum per-
fectionem augendam conferre arbi-
tramur.

Expositio pro-
curator

§. 2. Cum igitur dictae in Chri-
sto filiae abbatissae, et moniales ordi-
nis sancti Francisci, sanctaeque Cla-
rae Dublinensis civitatis non modo
Magdalenam ad Christi Domini pedes

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 94.

contemplantem, sed Martham etiam
eidem Domino ministrantem referre
cupientes, munus sibi adjunxerint
erudiendi inopes puellas in catholica
fide, bonisque moribus imbuendi,
hortante ad id venerabili fratre Joanne
Thoma ejusdem archiepiscopo, qui
verbo, et exemplo nihil reliqui un-
quam fecit, ut catholica religio ma-
jora sibi incrementa susciperet. Nos
quo seduliorum operam dictae moni-
ales in hujusmodi novo gravique
officio exemplo navare possent per
rescriptum bo. me. Dominici Coppola,
dum vixit archiepiscopi Myreosis
et congregationis Propagandae Fidei se-
cretarii ex audientia Nostra die x.
junii MDCCIV. recitationem divi-
ni officii, horarum scilicet cano-
nicarum, quas ante illud tempus
ipsae moniales persolvere consueve-
runt, in officii parvi b. M. Virginis
recitationem consumavimus. Postea
vero per aliud simile rescriptum ex
eadem Nostra audientia die 18. de-
cembris anni proxime elapsi cum iis-
dem monialibus super obligatione
observandi jejunia, et abstinentias in
regularibus suis statutis praescriptas
dispensavimus, firmis dumtaxat re-
manentibus jejuniis, et abstinentiis
ab ecclesia generatim praecceptis; si-
mulque ad sedandas ipsarum monia-
lium conscientias declaravimus, nihil
sub gravi, vel levi culpa obligato-
riam earum regula et constitutioni-
bus extare praeter tria consue-
ta paupertatis, castitatis, et obedientiae vo-
ta, et aliud quartum puellas inopes
instruendi, ac alias prout ex memo-
ratis rescriptis, quorum tenores prae-
sentibus pro plene, et sufficienter ex-
pressis, ac de verbo ad verbum in-
sertis haberi volumus, fusiussimè conti-
netur. Quoniam autem institutio hu-
jusmodi ibi suscepta adeo crescit in
dies, benedicente Domino, et floret,
ut in praesens tempus septuaginta
circiter puellae a dictis monialibus
bene jam recteque erudiantur, idcirco
ipsemet archiepiscopos, dictaeque
moniales quo firmissimè memorata re-
scripta subsistant, meliusque serven-
tur, utrumque per Nos, et hanc san-
ctam Sedem confirmari, monialesque
specialibus gratiis, quae pro aliis re-
gularibus ordinibus ad juvenum in-
stitutionem addictis concessae sunt,
locupletari, ac demum earum pro-
fitendi formulam apte immutari pos-

se desiderant; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

Tenor concessio-

§. 5. Nos igitur ipsas moniales specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, referente dilecto filio magistro Joanne Baptista Quarantotti dictae congregationis Propagandae fidei secretario ambo rescripta praedicta praesentibus pro insertis habentes cum omnibus, et singulis in eis contentis et expressis, eadem omnia auctoritate apostolica tenore praesentium approbamus, et confirmamus, illisque inviolabilis ac perpetuae apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes cum iuratum facti defectus siqui desuper in eis quomodolibet irrepserint suppleamus, et sanamus.

Concessio indulgentiarum

§. 4. Praeterea auctoritate Nobis a Domino tradita, deque omnipotentis Dei auctoritate confis omnibus et singulis modernis et pro tempore in perpetuum existentibus monialibus praedictis indulgentias tam plenarias quam partiales, aliasque spirituales gratias regularibus familiis, illarumque individuis ex regulari suo instituto juvenes doctrinam christianam, christianosque mores edocentibus ab hac apostolica Sede alias impertitis dummodo rite expleverint auctoritate et tenore praedictis perpetuo communicamus, tribuimus et elargimur. Non obstantibus Nostra et cancellariae apostolicae regula de non concedendis indulgentiis ad iustar.

Formula novae professionis

§. 3. Professionem denique regularem per moniales huiusmodi in posterum emittendam huiusce verbi fore volumus scilicet « Ego . . . . Omnipotenti Deo, gloriosissimae virgini Mariae orphanorum matri, ac nostro sancto patri Francisco, sanctaeque matri nostrae Clarae, et omnibus sanctis, tibi reverenda mater abbatissa, et reliquis tibi in officio successoris, vel vices tuas gesturis vota facio

« observandi per omne vitae tempus regulam, vitaeque rationem sororum pauperum sanctae Clarae ab eodem s. Francisco sibi traditam, atque a summo pontifice Innocentio IV. confirmatam; successivem tamen Benedicto XIV. et sanctissimo patri Nostro Pio VII. moderatam, atque ita vivendi scilicet sine ulla rerum temporalium proprietate, et obedientia, et castitate, meque praecipue dedicandis, et instruendis pauperibus puellis orphanis; ibidemque observandi clausuram prout temporis et circumstantiae postulaverint.

§. 6. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et Sedis apostolicae nuncios sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate, et auctoritate judicari, et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 7. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non monialium et ordinis huiusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris

Claustra monasterii, et decessus articulo.

Derogatio concessio-

die decimatertia maii millesimo octingentesimo octavo, pontificatus Nostri anno nono,

DXLVII.

Concessio facultatis alternatim absendi per duos menses a choro ecclesiae collegiatae civitatis sancti Philippi dioecesis Valentinae pro officialibus cantoribus ejusdem ecclesiae.

Venerabili fratri
archiepiscopo Valentino

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem, et apostolicam
benedictionem

Expositio per
eum.

§. 4. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii moderni officiales, cantoresque ecclesiastici collegiatae ecclesiae oppidi civitatis nuncupati sancti Philippi Valentinae dioecesis numero tredecim, duo scilicet, subcantores, duo « domeros », organistae duo, duoque evangelistarii, unus epistolaris, unus cappellae magister, tresque auxiliatores, quod ipsi ad levandum assiduam laborem, viresque servandas per duos annuatim menses ab eadem ecclesia abesse posse plurimum desiderant. Cum autem sicut in eadem expositione additum erat, assensum ad id jam obtinuerint a dilectis filiis capitulo, et canonicis dictae collegiatae, hisce tamen legibus, et conditionibus, videlicet, I. Tres tantum ex ipsis exponentibus, et ex eorum successoribus abesse valeant eodem tempore, minime vero plures, idque sub omnimoda dependentia a capitulo. II. Si per triduum tantum abfuturi erunt, a rationali capituli, eorumque praesidente, si vero ultra triduum ab eodem capitulo licentiam prius obtinere debeant. III. Nemini umquam liceat abesse adventus, et quadragesimae temporibus, neque paschatis, aliisque solemnioribus festis diebus, et octavis corporis Christi, ac beatae virginis

vulgo « de la Seo » nuncupatae. IV. Non simul absint duo subcantores, vel (hisce aegrotantibus, aut emeritis, seu alia quacumque de causa absentibus) eorum vices-gerentes, ita ut eorum unus semper remaneat pro necessaria chori moderatione. Atque haec eadem prorsus regula servetur quoad organistas etiam, evangelistas, et « domeros » ; Nobis propterea dicti officiales, et cantores humiliter supplicari fecerant, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum Nobis humiliter porrectis inclinati, fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, quatenus constituo tibi prius de narratorum veritate, assensum, et resolutionem capitularem praedictam cum praesentis conditionibus auctoritate Nostra apostolica pro tuo arbitrio, et prudentia confirmes, illisque perpetuae, et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicias, ac omnes, et singulos cum juris tum facti defectus, si qui desuper in eis quomodolibet irreperint, suppleas, et sanes : eisdemque modernis, et pro tempore existentibus officialibus, et cantoribus ecclesiae praedictae, ut ab ipsa ecclesia juxta praemissa abesse libere, et licite possint, et valeant, auctoritate, et arbitrio praedictis concedas, et indulgeas.

§. 3. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective, inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Eccle-

Tener auctoritas.

Chancery sub-
hita et decre-
tum arbitrio.

siae cardinales, et sanctae Sedis nuncios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

*Derogatio
auctoritatum*

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non quatenus opus sit, memoratae ecclesiae etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, ac sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentis illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima tertia maii millesimo octingentesimo octavo, pontificatus Nostri anno nono.

DXLVIII.

Erectio noviabbatialis monasterii sub denominatione b. M. v. de Aeternitate, et reformationis sanctae Vallis pro monachis ordinis Cisterciensis in Westphalia.

Dilecto filio magistro Aloisio Ciampberlano sacrarum missionum in Hollandia pro-moderatori apostolica auctoritate deputato.

Pius PP. VII.

Dilecte fili
Salutem, et apostolicam
benedictionem

§. 1. In summo apostolatus apice Franciam, meritis licet imparibus, constituti illorum praesertim virorum preces libenter excipimus, qui ab omnibus mundi illecebris segregati, se hostias Deo viventes, gratas, et acceptas obtulerunt, et quotidie offerunt, exemplo magis, quam verbis docentes, carnem esse crucifigendam cum vitis, et concupiscentiis suis.

§. 2. Jam vero inter hos praecclaros mundi, ac suimetipsorum contemplatores praecipuum locum tenere videntur monachi ordinis Cisterciensis primaevae observantiae vulgo de Trappa nuncupati. Ipsi namque per austeram illam, quam profliterentur, vivendi rationem, adeo sibi divinam opem conciliarunt, ut in summa humanarum, divinarumque rerum perturbatione, ac propemodum eversione ex eorum dioecesis Sagiensis monasterio expulsi, locum dumtaxat, non autem propositum sanctum immutaverint. Immo spiritu robustiores effecti, vix in Helveticum aliud tunc desertum monasterium Vallis sanctae Lausannensis dioecesis se receperant, sancti institutoris regulam in pristinum restituerunt: atque crescente in dies cum devotionis fervore coenobitarum numero, multae coloniae ad multas vel remotissimas orbis plagas inde feliciter profectae sunt, regulari observantia, atque severiore disciplina ubique florentes.

§. 3. Cum itaque, (sicut accepimus) illinc a dilecto filio Augustino dicti monasterii Vallis Sanctae apostolica auctoritate erecti abbate in

*Pub. de
21 jussu
1808.
anno IX.*

*London mon
achorum C
sterciensis*

*Pub. de
21 jussu
1808.
anno IX.*

Westphalia missus esset dilectus itemdem filius Eugenius monachus expressse professus, hic, dirigente Domino gressus suos, aedes pro novi monasterii erectione sufficientes Darfeldiae Monasteriensis dioecesis obtinuit, et ampliavit ex pia praesertim liberalitate dilectorum filiorum cum liberi baronis de Droste Vischering, qui et praedium satis amplum in perpetuum donavit, tum etiam liberi baronis de Frustenberg, Monasteriensis vacantis ecclesiae tunc vicarii capitularis: aetioque ibi monachorum numero, ipse Eugenius totius regularis familiae superior ab ipsis monachis est electus. Rebus igitur ita comparatis, ut dicta Darfeldiana domus in legitimam, et abbatiale monasterium ejusdem ordinis, et reformationis Vallis Sanctae sub titulo beatæ Mariæ Virginis de Aeternitate erigi possit, dilecti filii prior, et monachi ibi degentes Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et, ut infra, indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tunc concessit.

§. 4. Nos igitur ad maiorem Dei gloriam, et spiritualem proximorum utilitatem ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et singulares personas, quibus praesentes Nostrae literae favent, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus Nobis eorum nomine Nobis humiliter porrectis inclinatis, referente venerabili fratre Joseph archiepiscopo Thicharum, et congregationis venerabilium fratrum Nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis, et consultationibus episcoporum, et regularium praepositorum secretario, qui relationem tuam, ac dicti vicarii capitularis desuper ad eandem congregationem transmissam attendit, discretioni tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut, veris existentibus narratis, constitoque tibi, quod incolarum Darfeldiae de elargiendis elemosynas propensio, ac praedii donati redditus pro alendis saltem duodecim monachis sufficere

possint, et caetera omnia ad praescriptum constitutionum apostolicarum requisita concurrant, ad petitam novi abbatialis monasterii beatæ Mariæ Virginis de Aeternitate dicti ordinis, et reformationis Vallis Sanctae erectionem, dummodo ipsius aedes cum ecclesia, aut publico oratorio, campana, choro, sacristia, claustris, dormitorio, refectorio, et aliis officinis, hortis, et spatiis fuerint absolutae, et suppellectili cum sacra, tum prophana sufficienter instructae, auctoritate Nostra apostolica, pro tuo arbitrio, et conscientia procedas, atque hujusmodi novi monasterii abbati, et monachis, ut omnibus, et singulis privilegiis, gratiis, et indultis spiritualibus, et temporalibus, quibus aliorum monasteriorum hujusmodi abbates, et monachi fruuntur, et gaudent, pari modo frui, et gaudere libere, et licite possint, indulgeas: nec non memoratam dicti Eugenii in superiore, et abbatem electionem die vi. junii MDCCCVI. peractam eadem Nostra auctoritate confirmes, ac singulos cum iuris, tum facti defectus, si qui desuper in ea quomodolibet irrepserint etiam in substantialibus suppleas, et sanes, eidemque Eugenio abbati electo facultatem tribuas benedictionem a quocunque catholico antistite gratiam, et communionem cum hac sancta Sede habentem recipiendi. Circa vero controversias inter novi hujusmodi monasterii monachos, et dilectum filium Augustinum dicti monasterii Vallis Sanctae abbatem tam super exercitio, quoad praeteritum, praetensae jurisdictionis ejusdem Augustini in novum hoc monasterium, quam super praetenso jure eam in posterum exercendi, causam hujusmodi remanere volumus in statu, et terminis, donec, auditis sine ullo strepitu judiciali partibus, memorata cardinalium congregatio sententiam proferat, ac de subijciendo Darfeldiense monasterio sub immediata hujus sanctae Sedis protectione decernatur, firmis interim remanentibus tam suspensione jurisdictionis ipsius Augustini abbatis in monasterium Darfeldiense, quam delegatione a Nobis facta vicarii capitularis Monasteriensis ad exercendam provisorie in novum hoc monasterium spiritualem jurisdictionem.

Clausa sub-
lata, et decre-
tum irritum.

§. 3. Decernentes ipsas praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suasque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et s. Sedis nuncios, sublata eis, et eorum cui-libet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Delegationem
irritam.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ordinis, et reformationis huiusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, indultis, et consuetudinibus etiam speciali mentione, et expressione dignis, ceterisque contrariis quibuscumque. Ceterum per praesentes non intendimus institutum ordinis, et congregationis, seu reformationis praedictorum approbare. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vigesima prima junii millesimo octingentesimo octavo, pontificatus Nostri anno nono.

DIL.

Die, die
28 junii
1808
aetate IX.

Confirmatio facultatis concessae clericis congregationis clericorum saecularium doctrinae Christianae consequendi ordinationem a quocumque episcopo.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 4. Nuper Nolis exponi fecit dilectus filius Joannes Alberti procurator generalis congregationis clericorum saecularium doctrinae Christianae, quod fel. rec. Alexander pp. VII. praedecessor Noster per apostolicas suas in simili forma brevis die xxvi. septembris MDCLIX. expeditas literas ipsi indulsit congregationi, ut alumni ejus clerici, qui post nuncupata vota, et praestitutum juramentum perpetuo in eadem manendi, ad sacros etiam presbyteratus ordines promoveri intenderent, possent de praepositorum pro tempore generalis, vel provincialis licentia ordinari ad titulum ejusdem congregationis. Quodque deinceps rec. me. Benedictus pp. XIII. praedecessor item Noster per rescriptum suum die xxiv. novembris MDCCXXVIII. editum congregationi eidem benigne concessit, ut ejus clerici professi cum literis dimissorialibus praepositi provincialis, et testimonialibus superioris localis, qui eos spiritualia exercitia sacrae ordinationi praemittenda jam peregrisse affirmaret, sacros praedictos ordines valeret suscipere a quocumque catholico antistite communionem, et gratiam s. Sedis habente, quando episcopus dioecesis, ubi in familia domus congregationis actu degerent dicti clerici, non haberet ordinationem; de quo tamen testimonium curiae ipsius episcopi ordinationem non habentis apud curiam illius, a quo ordinandi forent, exhibere deberent, et alias prout in memoratis literis, et praedicto rescripto, quorum tenores praesentibus proplene, et sufficienter expressis haberi volumus, fusiis dicitur contineri. Ne autem ulla unquam causa, et ratione literarum, et rescripti huiusmodi memoria tibi contingat, sed iis semper congregatio aequae facile, at-

Memoratur
quidam
a praedecessoribus
auctoritate.

que feliciter uti, fruique valeat, ideo exponens, quae per Nostros praedecessores congregationi indulta desuper sunt, nunc renovari per Nos, et confirmari vehementer desiderat: Nobis propterea, etiam nomine dilectorum filiorum moderni vicarii generalis, et definitorii congregationis suae praedictae humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Confirmatio
apostolica

§. 2. Nos igitur ipsum exponentem specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet indatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, et absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, attenta relatione venerabilis fratris archiepiscopi Thebarum congregationis episcoporum, et regularium negotiis praepositae secretarii, recensita indulta tam Alexandri VII, quam Benedicti XIII. Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum favore congregationis praedictae iisdem modo, et forma, iisdemque sub clausulis, et conditionibus superius expressis, auctoritate apostolica tenore praesentium renovamus, confirmamus, atque perpetuamus, roburque indultis hujusmodi inviolabilis firmitatis apostolicae adijcimus; ac omnes, et singulos sive facti, sive juris defectus si quos desuper quomodolibet intervenientes contigerit, plenarie sanamus, atque supplemus; declarantes tamen expresse, quod clericis memoratae congregationis professis, et ordinatis, seu ordinandis ad titulum congregationis ipsius, ut praemittitur, hujusmodi titulus suffragetur dumtaxat, donec illi in eadem congregatione fuerint permansuri.

Clausa scholastica, et decretum irritum

§. 3. Decernentes insuper easdem praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac congregationi praedictae, aliisque ad quos spectat, spectabitque pro tempore plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apo-

stolici auditores, et Sedis apostolicae nuntios, ac S. R. E. cardinales etiam de latere legatos, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter indicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Delegatio con-
trariopoli.

§. 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, et quatenus opus sit, ejusdem congregationis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis: quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides habenda
de innotu-
piis.

§. 5. Volumus autem, ut praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae, vel procuratoris generalis dictae congregationis munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima octava junii millesimo octingentesimo octavo, pontificatus Nostri anno nono.

Das. die
11. juli
1915
anno IX.

DL.

Allocutio

Habita in consistorio secreto die 11. julii 1808.

Venerabiles fratres

Nova vulnera, venerabiles fratres, semperque graviora, quae apostolicae auctoritati, quae Ecclesiae juribus, quae sanctitati religionis, quae Nobis ipsis et inflicta sunt, et quotidie indignantur, commemorare apud vos maestissimo animo, et condolere compellimur. Nam quae a postridie idus martii in posterum acciderunt, quo die collacrymantes ex hoc Nos postremum allocuti sumus, nullum reliquunt ambigendi locum, illos demum dies illuxisse miserimos Nobis, luctuosos bonis, Romanae huic Sedi exitiosos! quos diuturnae imperatoris Galliarum ruinae pronuntiaverant, atque impiissima sceleratorum vota tantopere praestolabantur. Multa ad eam diem passi eramus, venerabiles fratres, calamitates, quibus obruebamur protulimus, Nostrorumque consiliorum vos participes effecimus. Ast multo graviori, et acerbiora post illud tempus videre debuimus, quae palam perpetrata in oculos omnium incurrerunt; injeceruntque opinionem omnibus auctoritatem Nostram, et ipsius sacrosanctae Ecclesiae Deiplene contemui.

Quinque tunc dumtaxat e Neapolitano regno cardinales a Nostro sinu abstractos condolebamus, decem nunc alios e sacrosancto senatu numeramus, atque inter eos binos suburbicarios antistes, et Nostrum in hac urbe vicarium in spiritualibus generalem, pro-camerarium S. R. E. et lateri Nostro adhaerentem negotiorum omnium administrum, iussu imperatoris militari vi ab urbe ejectos, quin eorum dignitas, munera, ac peculiares cujusque rationes eos potuerint ab imposita lege liberare. Horrere profecto boni omnes conspicientes hoc pacto in viros agi gravitate morum, gradu, dignitate, genere conspicuos, qui plurimis ab hinc annis Romam secesserant, suam in sanctae Sedis servitium praeclaram operam navaturi. Ab hac urbe, quae

per sacram b. Petri cathedram religionis Sedes, caput, et mater est, (4) Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales coguntur exulare. Illi e pontificio Nostro latere per vim a militibus circumsepti divelluntur, qui vel ab ipsis Ecclesiae primordiis nti seniores populi a Moyse adsciti, coadiutores collaterales, consiliarii, administri papae adistere, ut eorum adiumento uteretur, exercendo a Christo sibi traditam potestatem, *pascendo, regendo, gubernando universalem Ecclesiam*, quos idcirco partes sui corporis pontifices praedecessores Nostri appellare consueverunt (2).

Quid ab illis peccatum est? quae causa esse potuit, cur in eos tam acerbe, et graviter ageretur? Nulla sane prolata est, neque proferri potuit. Nullum crimen, nulla illis culpa tributa est, ne ulla quidem criminis, aut culpae suspicionis audita est querela. Illud igitur restat, ut in hoc inaudito facinore non solum vos, venerabiles fratres, ordinis vestri contemptum, et contumeliam aegerrius feratis, se si quisquam alius convertat oculos, penitusque introspiciat, quis fuerit scopus, quae mens in separando sacro cardinalium collegio, et membris a capite disgregandis, probe intelligit, contra Romanam Ecclesiam intendi arcum ejus libertatem oppugnari, injici vincula pro electione Romani pontificis, ac demum Nobis ipsis bellum indici, atque Nostri apostolici officii exercitium miserrime impediri. Noverant quippe filii hujus saeculi, qui prudentiores filii lucis in generatione sua sunt praeclaram, quam apostolicae Sedi, quam Nobis cardinales praestant operam, noverant labores, curas, sollicitudines, quibus quidquid vel auctoritate valent, vel industria, vel viribus, id omne in hujus apostolicae Sedis praesidium in universalis Ecclesiae militentem, in religionis, ac fidei propagationem impendunt. Si a navi remiges, si ab exercitu primipili dimittantur, et

(1) S. Leo serm. de ss. apost. Petr. et Paul. num. 5.

(2) Eugenius IV. constit. Non mediocri §. 4. 5. et 6. concil. Florent. in definit. fidei.

gravissimis navim confictari fluctibus necesse est, et innumeris exercitum obnoxium esse periculis. Nos, quibus licet immeritis, Petri navim Dominus gubernandam commisit, et Ecclesiae castra, quasi ordinatam aciem, tuenda, ac defendenda imperavit, in immensum demergimur malorum cumulum, luctuosissima hac fratrum Nostrorum S. R. E. cardinalium ejectione, in quorum opera, labore, ac doctrina plurimum confidebamus. Quamvis enim nec navicula Petri, irruentibus undique procellis submergi, nec adversus Ecclesiae castra portae inferi praevalere unquam possint, illius tamen regimen, quod adjuvantibus S. R. E. cardinalibus, impigre tenebamus, impiorum nunc conatibus lacessitur, qui ubique conclamant: dirumpamus vincula eorum (1), ea videlicet vincula, quae nexu sanctae religionis interposito, patrem cum filiis, membra cum capite, primum sacerdotum coetum cum supremo universalis Ecclesiae pontifice consociant.

Quae autem causa eos a Nobis divellendi praetexitur? Neque eorumdem originaria subditorum conditio; quae causa, quis est, qui non videt, quot quantisque nominibus omni prorsus careat fundamento? Nam praeter eam, quam omnia iura cuique permittunt, libertatem vivendi ubicumque libuerit gentium, praeter novam illam subditi rationem, quam omnes leges (ne ulla quidem excepta ejus codicis, quo tantopere delectatur imperator, de quo codice tam justas, et graves conquerendi, et moerendi causas habemus) praeter eam igitur subditi rationem, quam omnes leges agnoscunt, probant, consistuntur acquiri domicilio certi annorum temporis in aliena regione atque ditione, illud exploratum est, planeque certum, originariam subditi conditionem praevalere, nec sacris obligationibus posse, quibus cardinales erga Ecclesiam Dei sese onerant, atque obstringunt, nec sacramentis, quae dicunt, quum purpura donantur (quae sacramenta minime certe ignota sunt illis principibus, quorum ob officia, et commendationes nonnulli cardinales crean-

tur), nec oneri consiliariorum summi pontificis in spiritualibus negotiis perpendendis, nec denique mueri, dignitatisque electorum ipsius, quodcumque de successore eligendo conveniendum est. Haec usque adeo certa, et explorata sunt, ut maxime propter ista illud potissimum sacri vestri ordinis proprium, et peculiare sit, ut statim atque unius sanctae Sedis servitio juramenti religione interjecta mancipati, et in sacrum collegium cooptati sitis, quo Romae vitam agere debeatis, neque urbe discedre sine venia pontificis possitis, quemadmodum praedecessorum Nostrorum constitutionibus, ac praesertim Innocentii X. cautum est (2). Quae nisi immota, planeque firma essent, actum esset de vestri collegii libertate, quae tota a laica potestate penderet, ex quo innumera, etque acerbissima incommoda in totius ecclesiastici regiminis perniciem, praesertim ad exitum illius omni ope tuendae ac conservandae libertatis Romani pontificis eligendi, consequerentur: illud scilicet monstruosum sane, et indignum consequeretur, ut non solum Romanus pontifex consiliariis, et adiutoribus suis in ecclesiastico, et civili regimine destitueretur, verum etiam qua latius pateret unius principis dominatio, tanto etiam magis ex ejus arbitrio penderet cardinalium in urbe mansio, quod quidem quantum esset spirituali Ecclesiae regimini noxium, unusquisque facile intelligit; immo etiam ipsamet Romani pontificis electio, quae ex pervetusto Ecclesiae more, et instituto, constitutionibus apostolicis, et sanctionibus generalium conciliorum confirmata, solis cardinalibus est reservata, in voluntate unius principis posita est; prohibere enim posset cardinalibus subditissus, ne ad eligendum supremum Ecclesiae caput, et magistrum ad externas regiones se conferrent, atque idcirco quum in hac vicissitudine temporum nulla maior cardinalium pars ab imperatoris Galliarum, et regis Italiae Napoleonis dominatione originem trahat, ipse post obitum Nostrum electionis novi pontificis dominator, et

(1) *Psal.* 118. 5.
Bull. Rom. Tom. XIII. F. 91.

(2) *Innocent X. constit. Cum justa sacrorum.*

arbitrè; quod quisque videt quantum abhorreat a divinis, et ecclesiasticis ordinationibus.

Ac Nos quidem ne in tanta re desides fuisse videremur, de ea datis ad dilectum filium Nostrum cardinalem in Galliis legatum literis graviter conquesti sumus; jura quae perfringebantur, protulimus, et collegarum vestrorum reditum vehementer efflagitavimus, vobisque, et principum oratoribus ea scripta mitti curavimus. Præterea ubi primum miserrima ea res innotuit, Nostrarum partium esse duximus in memoriam revocare ipsis dilectis filiis Nostris cardinalibus, quibus protectio imperabatur, se et iurjurando, quod dixerant, Nostrò duntaxat, ac sanctae Sedis servitio addictos esse, neque ab urbe proficisci posse juxta pontificias constitutiones, licet a principibus viris in patriam evocarentur, ac proinde eos prohibuimus mandato obtemperare, nisi militari vi compellerentur. Ast militaris hæc vis non deficit, ea enim est hujus Nostræ urbis captivitas, ac servitus, ut quidquid sponte facere volumus, vi, et armis, miserrime extorqueatur. Ereptos igitur Nobis, et Ecclesiae præclarissimos viros, ministros sanctissimos, vestros collegas optimos defleamus; qua in re cum nihil Nobis ad dolorem acerbius accidere potuerit, summa tamen, qua pollent, prohibitas, religio singularis, invicta animi magnitudo, aliqua tristitiam Nostram leniunt consolatione, eosque non ambigimus, in multis, quas propter justitiam patiuntur, tribulationibus, loculentiora in dies virtutum exempla præbíturos fore, quibus ne dum glorificetur Deus in ipsis, Ecclesia lætificetur, ac sacerdotale honorificetur ministerium, sed et totius collegii vestri præclara quae late percrebuit, opinio cumulatissime augeatur.

Sed hæc qualiscumque fuerit in hac ornatissimorum virorum constantia, consolatio Nostra parum duravit; nam novis vulnibus impositis, et priora recruduerunt, et dolori dolor superaccessit; audistis venerabiles fratres, quid de Picentium provincia, atque Urbinatum, et Camertium ducatibus actum sit: audistis præclarissimas urbes, Anconam, Naceratam, Firmum, Senogalliam, Camerinum, aliasque plures, quae

florenti commercio, agrorum fecunditate, solutione vectigalium vis erant, et robur totius, quae reliqua Nobis erat, ecclesiasticae ditionis, solemnium decreto diei 2. præteritii aprilis ab imperatore Napoleone obsignato, et ad diem undecimum mensis maji solemniter Anconae promulgato, irrevocabili, ac perpetua reunione (ita horrendum spoliū vocitant) Italico regno adjectos esse. Piget quidem edicti tenorem percurrere, quo veritas, fides, pontificia dignitas, ac sanctiora publici, civilis, et sacri juris monumenta perfringuntur. Causa tantifacineris præteritur, tum quod Britannis bellum inferre decretaverimus, ac foedus inire ad Italicae nationem cum Italico et Neapolitano regno, tum quod summopere duo illa regna intersit, ita sibi cohaerere, ut nulla intercedat adversaria potestas, tum quod Caroli Magi donatio in rei christianae commodum facta sit, non vero in hostium religionis utilitatem cadere debeat, tum demum quod descendendi facultas Parisiis a Nostrò legato quaesita sit.

Quid de offensivo, ac defensivo foedere sentiamus, quod minae Nobis propositum est, atque obviæ die 3. aprilis (postridie nimirum, quam imperatoris decretum obsignatum erat) suis ad legatum Nostrum literis imperatoris administer de Champagny omnino contendebat ineundum, jam probe nostis, venerabiles fratres, a responso, quod oratori gerendis Gallorum negotiis, qui Romae tunc temporis erat, dedimus, cujus responsi participes vos fecimus. Itaque non est cur longiori oratione ea iterum proferamus quibus et a religione, et a conscientia ab eo feriendo foedere detinebamur. Illius amantissimi servatoris vices gerimus, qui princeps pacis nuncupatus est, qui pacem venit mittere in terram, qui pacem Nos vult habere inter nos. Loco positi sumus patris omnium Dei, omnesque patrio debemus affectu complecti uti filiolos dilectos, quos Christus redemit sanguine suo; Nostrarum est partium oves, quae perierant, errantes quaerere, iisque etiam lumen evangelii præbere, qui in tenebris sedent, et in umbra mortis. Quae quidem sanctissima Nostrum muneris officia haud est, qui non videt, nullo plane modo cum eo

foedere consociari posse, ex quo in principes quoslibet (etiam catholicos) pro Galliarum imperatoris arbitrio, prout nimirum cum Gallico, aut Italico imperio offensiois causa obtruderetur, bellum parare cogemur. Quae si a Nobis ferent, et vi, ac lege perpetui foederis fieri omnino deberent, quoniam modo sperare possemus, quod propter Dei gloriam, et animarum salutem a Nobis non solum optandum, sed etiam omni ope curandum est, ut quae gentes sunt extra catholicae Ecclesiae sinum, ad eam veniant, et Romanum pontificem ut illius caput et pontificem venerentur, quem cum ipsorum hostibus foederatum, ad caedes et ferrum, ad vastitatem ipsis adferendam paratum esse viderent? Sed et alia ratione Nostra ex hoc ipso loco, venerabiles fratres, causas prosecuti sumus, quibus vetaremur bellum Britannis inferre, vobisque declaravimus rationes consiliorum Nostrorum, cum participes effecerimus ejus responsi, quod nomine Nostro nunciari a cardinali de Bayane ministris imperatoris jussimus. Illud responsum, quod a Nobis in summum rerum omnium Nostrarum discrimen adductis vis ipsa, et necessitas postulavit, quale fuerit, meministis. Deinde propositis, explicatisque cum pluribus rationibus, ostendimus, hoc toto imperatoris consilio, quo Nos nullis injuriis lacessitos ad bellum in Britannos gerendum compellere nitebatur, nihil aliud quaesitum esse, nisi ut probaremus, et amplecteremur illius principia, et sententias, quibus statuere volebat, illud quod non habet, jus supremi in ditiones Nostras imperii, et quicumque deum gerendi a Nobis adversus Britannos belli color per eum induceretur, hanc semper rei summam esse, bellum illis inferri a Nobis oportere, quia hostes ipsius sunt. Quae quidem consiliorum imperatoris summa postremo specie offensivi, et defensivi foederis quaesita est, a quo foedere hac ratione proposito, et iis principiis innixo, quae diximus, abstinere Nos debuissimur perspicuum est.

At illud in decreto obtenditur, satis consultum non esse Italicis, et Neapolitanis exercitiis, si intercipiuntur aliena inimici alienius im-

peratoris dominationes. Multi imperabant olim in Italia reges, ac principes, saepe etiam inter se bella gerabant, sed nemo unum ausus est intermedios principes cogere, ut arma sumerent, et pro uno, aut pro altero dimicarent. Superioribus annis exarsit bellum inter Austriacum imperatorem, et Anglos ex una, et reges Hispaniae, et Neapolis ex altera: totum bellum in Italia gestum est: exercitus utriusque partis undique Romanam ditionem peragrabant, et modo Mediolanensem provinciam, modo Neapolitanum regnum aggrediebantur. Benedictus XIV. immortalis memoriae pontifex praedecessor Noster eandem tenuit, quam Nos sequimur, agendi rationem, et nullius principis foederatus, aut hostis, utriusque sibi conciliavit benevolentiam, neque ab alterutro ad arma sumenda contra eum compulsus est. Sed in alia Nos incidimus tempora: creatur Nobis invidia, quod sectemur potius vexillum pacis, quam militari cingulo induamur, et acerbissimo animi Nostrum dolore tamquam Galliae imperatoris, et Italiae regis hostes traducimur, sicut imperiali illo edicto inani videtur: sed ad tantam propulsandam calamitatem in Nos maxima consolatio sustentat, quod nullum a Nobis amoris, nullum studii, nullum benevolentiae officium defuit, testes ipsius milites, testes legionum duces compellamus, quibus paratissimae ubique in ditione Nostra sanctiones patuere, atque uberrimi comعات tributi sunt, licet inops fisci aerarium, et exhaustum, hisce tot, tantisque non esset oneribus ferendis, quae proinde dilectissimis subditis Nostris imponere compulsi sumus. Testem etiam appellamus ipsum Napoleonem, qui semper in iis, quae potuimus, faciles Nos, atque indulgentiores nactus est, qui in charitate, in patientia, et in longanimitate sustinuit utriusque potestatis nostrae spiritualis, et temporalis jura ab illo fuisse violata; qui statim declaravit imperii insignibus decorari, et sacro chrismate per Nos inungi se maxime optare, haud excusatione protractae aetatis, aut parum firmae valetudinis, aut rigidissimi hyemalis temporis usi sumus, sed omnibus posthabitis ejus desiderio obsecundavimus. At quosnam fructus ex hac

profectione Nostra reportaveramus reportavimus, vel et melius reportaverimus, vos scitis, venerabiles fratres, et totus terrarum orbis intuetur. Quae quidem Nostra in ipsam merita haud a Nobis commemorata ideo fuisse quis putet, ut Nobis gratiam referri velimus. Cum etenim eo Nos animo comparatos esse gloriemur in Domino, ut nec eorum, quae gessimus, Nos poeniteat, in quibus praesentem Deum ipsum, et Ecclesiae utilitatem praeculis habuimus, nec injurias injuriis ulcisci velimus, id unum contendimus, ut acerbissimam, atque falsissimam, quae Nobis inuritur, hostis notam removeamus.

Quae vero in eodem edicto de Caroli Magni donatione dicuntur, refutatione non egent. Magnae certe omnibus admirationi est, illo edicto facta Caroli Magni commemorari, ac tanti imperatoris in Ecclesiam merita, et voluntatem ita obscurari, atque converti, ut quae illum gessisse constant pro suo exitio in religionem studio, pro sua singulari in apostolorum principem pietate, pro sua in apostolicam Sedem observantia, ea nunc in contraria omnia, et in ejusdem Sedis perniciem, atque ruinam traduntur.

Res loquimur, venerabiles fratres notissimas, omniumque historicorum consensione firmatas, nec non vetustissimis, et coaevis etiam monumentis testas. Quum siquidem octavo saeculo grassaretur ex Leonis Isaurici perfidia iconomachorum haeresis, quum Longobardicis armis squallerent omnia, quin miserrimis Italiae rebus ullum ab imperatoribus praesidium expectari posset, mirum profecto est, quo studio, qua cura, qua sollicitudine Romani pontifices populorum iaculomitati consulerent. Id tum Gregorius II. tum Gregorius III. tum Zacharias viri sanctissimi feliciter praestitere, ponentes se in murum aeneum pro populo suo. Nonuerunt primum orientis imperatores, ut a saeva contra catholicos persecutione pro dilatanda iconoclastorum haeresi desisterent. Rogarunt praeterea, ut Italiae populis sua sarta esset religio, ut exarchorum saevitia cobiberetur, ut temporalibus subsidii, ac felici gubernatione a barbarorum ac praesertim Longobardorum regnum excur-

sibus liberaretur. Istiusmodi acquisitissimae pontificum quaerimoniae ad orientis imperatores delatae nihil impetrarunt. Nam in catholicos durius saevitum est, et miserrimi Italiae populi culpabili indolentia Longobardorum tyrannidi derelicti. Hinc sedulam operam navarunt Romani pontifices pro Italiae tranquillitate ex quo factum est, ut potior esset Romae et apud Italiae populos pontificis auctoritas, quam orientalium imperatorum, qui sedem imperii, et provincias hostibus diripiendas dimiserant. Itaque primum Romani, tum plures Italiae civitates spontanea donatione Romanae Ecclesiae potestati se subiecerunt, cujus praeterea auctoritas mirum in modum amplificata est ex suavi, et leni summorum pontificum imperio, qui sui officii partes esse putabant, pacis foedera sancire, bella avertere, urbes tueri, amissas recuperare, hostes propulsare, atque ita nulum nomine, sed re ipsa principatus juribus fruebantur, et sapientis Dei providentia, qui suam sponsam suo sanguine redemit, suo spiritu dotavit, donis caelestibus exornavit, ditavit nihilominus et terrenis (1). Ast graviora semper a principibus Longobardorum pontificiae dominationi maxime infestis Italiae impenebant mala, quibus avertendis Stephanus III. adiit Pipinum Caroli Magni patrem, ut Aistulphi insolentiam totam pene Italiam depopulantis compesceret, eumque ad reddendas eas urbes, ac provincias adstringeret (2), quas uti ad Romanum jam pontificem spectantes pontifex repetebat: verba sunt Thomassini (3) qui patrem illis se et patronum spirituales, temporalemque exhibebat jamdiu, qui jamdiu regebat, et tuebatur, qui eorum saluti thesauros suos toties impendebat, vitam impendere toties praesto fuerat, qui Longobardorum tyrannicae dominationi toties eas sublaxerat, qui unus gubernacula tractaverat, ex quo imperatores his se Italicae curis penitus exuissent. Pipinus, qui

(1) Bernardus episc. 244.

(2) Anast. biblioth. de vit. pont. sect. 235. n. 45.

(3) Thomassini, 3. part. de benef. lib. 4. cap. 29. n. 8.

fidei, religioni, ac Romanae Ecclesiae juribus vindicandis se devoverat, id unum rontendeus, ut suam princeps apostolorum susciperet justitiam (1), Italiam ingressus ab Aistulpho occupatas provincias recuperavit, recuperatas restituit b. Petro, amplissimae donatione auxit, confirmavit, et nunquam ablaturum promisit. Atque ita effectum est, ut Ravennam cum exarchatu, Ariminum, Pisaurum, Senogalliam, Auximum, Anconam, Fanum, Aesium, Montem Fereiri, Urbinum, Callium, Eugubium, aliasque continentes urbes, et loca, quorum nonnulla ea aetate sub (2) Pentapolis nomine comprehendebantur, libero, absoluto, atque indipendenti dominatu Ecclesia Romana assecuta est. Quumque orientis imperator illustri ad Pipium legatione missa eas urbes, ac provincias uti ad Romanum imperium spectantes reposeret, ita respondit: Nulla penitus ratione eadem civitates a potestate beati Petri, et jure Ecclesiae Romanae, vel pontificiae apostolicae Sedis quoquo modo alienari pati (3) adfirmans etiam sub jramento, quod per nullius hominis favorem sese certamini saepius dedisset nisi pro amore b. Petri, et venia delictorum, adserens et hoc, quod nulla ei thesauri copia suadere valeret, quod semel b. Petro obtulit, auferre (4). Pipini patris pietatem Carolus filius imitatus est, ejusque donationem confirmavit, ac suis ipse manibus super corpus b. Petri eam ponens sub terribili sacramento promisit, se omnia conservaturum, quae a Longobardorum gente vindicarat, et eidem apostolo tribuerat, cujus et jure esse dignoscebantur, uti Hadrianus papa scribit in epist. ad Constantinum imperatorem, quae in

septima oecumenica synodo recitata est (4). Multa quoque alia proferri possent monumenta quae liberalitatem Pipini regis, et Caroli Magni imperatoris utroque titulo restitutionis, et donationis appellarunt (2), et jure optimo: quaedam enim loca restituere, quaedam donare professi sunt. Sed longiori oratione opus non est in re apud auctores etiam etherodoxos comperta et comprobata: praeteriri tamen silentio nequit, tanta Carolum Magnum Romanam Ecclesiam pietate, et devotione prosecutum esse, ut in ea carta, seu testamento, quod pro divisione regni sui inter suos filios in villa Theodonis condidit, nihil de imperio, aut de regionibus b. Petro donatis statuerit, eo quod et imperatorem eligi juris erat solius Romani pontificis, et regiones b. Petro oblatas eidem auferre immane scelus putaverit. Quapropter in eodem instrumento sic filios est alloquutus: « Super omnia autem jubemus, ut ipsi tres fratres curam, et defensionem s. Petri simul suscipiant, sicut quondam ab avo nostro Carolo, et beatae memoriae genitore Pipino rege, et a nobis postea suscepta est, ut eum cum omni adjutorio ab hostibus defendere nitantur, et justitiam suam quantum ad ipsos pertinet, habere faciant (3). Suo et Lodovicus Pius diplomate donationem hujusmodi ratam habuit, nullamque in iis locis sibi, ac successoribus partem, aut potestatem disponenti, aut judicandi, subtrahendi, aut minorandi reservavit. Curam dumtaxat, et defensionem s. Petri, iis plane verbis, quibus suo testamento Carolus Magnus usus fuerat, suis filiis et ipse commendavit.

Inficari nemo potest, quin pro tantis a Carolingiae stirpis principibus Ecclesiae Romanae collatis beneficiis, maximae iis habendae sint gratiae, eorum enim ope et restituta, et aucta, et perenni donatione Romanorum pontificum temporalis est confirmata potestas, et principatus

(1) *Ita Hincmarus Rhemensis opusc. 94. ad Hadrianum papam.*

(2) *Nomina Pentapoleos sunt Italiae urbes Ariminum, Pisaurum, Fanum, Auximum et Ancona.*

(3) *Anast. de vit. pont. sect. 254. Pagius ad an. 755. n. 2.*

(4) *Tomass. 3. part. de benef. lib. 4. cap. 29. num. 6. et 7. p. Daniel. Hist. Gall.*

(1) *Anast. biblioth. loc. cit.*

(2) *Vid. Cennius praefat ad Hoston n. 21. et seq.*

(3) *Baron. ad ann. 806. n. xxiv.*

jura, quae obtinent. Sed nec unquam hi nullo defuere officio erga illos, imo etiam maximis favoribus comularunt. Pipinus primus Francorum rex appellatus fuit a Zacharia pontifice, et titulo christianissimi (4) decoratus, ejus filius Carolus Magnus primus imperatorum occidentis a Leone III. solemniter inauguratus est, et ejus exemplo Ludovicus Pius a Stephano IV. Lotharius a Paschali I. Ludovicus II. a Leone IV. et alii multi, ita ut non differerentur Francorum reges eos dumtaxat appellari, et dici posse imperatores, quos Romanus pontifex oleo sancto linisset. Ita scripsit Ludovicus II. Basilio Macedoni orientis imperatori (2).

Sed illud, quod maximi ponderis est, ad tuendum Romanae Ecclesiae in suis ditionibus principatum a longeva decem et ultra saeculorum pacifica possessione repetere praesertim oportet, quam neque unus ex regibus, aliisque potentibus saeculi proferre potest. Ius si quis conjunctumque familiam tam longevae possessionis jure unitam privato fundo exturbare auderet, neque a iudice audiretur, et nonnisi per vim et calumniam id fieri posse unusquisque censeret. Quanto magis Ecclesiae, et praesertim Romanae cui tanta privilegia concessa sunt, et contra quam nec longissimi temporis valet praesumptio, sua temporalis possessio salva, et integra servanda est, qua nullum sanctius manere, nulla potior causa, ac detentio haberi potest, sicuti etiam apud ipsos parum Nobis faventes scriptores mirifice in confesso est (3).

Haec tamen, quae, sanctissima apud omnes gentes, et populos longissimae possessionis haberetur ratio, novissime despecta est, et quod uberem

lacrymarum fontem elicit, filii matris meae pugnaverunt contra me. Si inimicus meus maledixisset mihi sustinuissem utique (5). Sed haec peti debere a potentissimo principe, qui se Caroli Magni esse successorem putat, et quem multis, iustisque de causis ab ipso Nobis oblati speramus in tuenda Ecclesia Dei, si non superiorem, ut certe parem Carolo Magno futurum, tamen habet profecto doloris magnitudinem, et acerbiter, quandam nemo non intelligere poterit, qui quidem videat nunc Caroli Magni religiosissimi principis praeclara pietatis documenta radicibus everti, beneficia retractari, donationem, et a donatione profecta jura sanctissima, et antiquissima perfringi, et conculcari, bellum intentari, atque adeo iudici, Ecclesiam denique Romanam, quam ille tam vehementer amaverat, cedere, defendere, auferre, luctuosissimis vexationibus quotidie affligi, totamque compilari! Quae si omnibus aeribissima essent, illisque etiam, qui justo bello superati hostes aliquando fuissent, et in victoris venissent potestatem, quid de Ecclesia matre, ac Nobis ipsis existimandum est, qui parentis loco a Deo constituti, non hostis odium, sed amantissimi patris benevolentiam, charitatem, indulgentiam Gallorum imperatori, atque Italiae regi omni semper tempore verbis, factisque patefecimus?

Sed quasi parum fuisset tot provinciarum Nostrarum ereptione, aliisque factis incessisse additum etiam maledictum, et contumelia: in eodem edicto diei 2. aprilis, de quo agimus, insimulare Nos videtur, quod donatione Caroli Magni abutamur, quae cum in sanctae Nostrae catholicae religionis utilitatem facta fuerit, per Nos in ipsius hostium compendium convertatur. *Loquimini iustitiam qui iudicatis terram.* Eundem Napoleonem compellamus, et ut supra affligimus; ipse fateatur, utrumne tota fere Nostra temporalis ditio suis militibus obruantur, utrumne apertum aerarium Nostrum parandis sumptibus, et comineat, utrumne nlli

(4) Gregorius III. Carolum Martellum Christianissimum appellavit Baron. ad an. 740. §. 20. et Labbeus Jo. 6. Corat. pag. 4472 (4) (4) Gregorius III. electus xv. kal. april. an. 713. papa post. s. Petrum 92. Zacharias kal. decem. ann. 744. inauguratus papa post s. Petrum 93.

(2) Refertur epis. a Baroni ad an. 871. §. 59.

(3) Muralori.

(5) Cant. Cant. 4. psal. liv.

parcitur sit expensae cum tanta subditorum Nostrorum vexatione, ut nihil fere deesset suis copiis non tantum ad sustentationem, sed etiam ad delectationem. Hostibus haec sunt impensa beneficia? Ita potius dicendum videretur, quoniam pro beneficiis injurias, probra, et contumelias recepinus, ac bellum demum indiciunt est, et quasi ab hostibus urbs haec Nostra est in captivitatem redacta, provinciae ereptae, et tota Nostra temporalis potestas sub iugo posita, et lacerata. Sed illatarum Nobis injuriarum ex intimo cordis sensu obliviscimur libentissime, non conquerimur pro amaritudine animae nostrae, qua operti, oppressique sumus: nostris haec debentur culpis, quarum Deus iudex est vehementer dolemus, et gravior angimur contumelias istiusmodi ipsam b. Petri Sedem afficere. Non enim Nobis a Gallorum imperatore sunt ereptae provinciae, et urbes Picentium, Urbinatum, et Camerinum, sed Ecclesiae Romanae, cujus sunt patrimonium, et dos ex ipsius etiam Caroli Magni confessione, atque sententia. Nos earundem sumus administratores, et depositarii: si aliqua adfuerit culpa, in Nos, et non in Ecclesiam refundenda esset: at contra innocens Romana Ecclesia muletatur, atque in perpetuum absque ulla spe restitutionis suo patrimonio spoliatur, quod ut palam omnibus innotescat, et quibuscumque Romanis pontificibus successoribus Nostris omnis spes recuperandi ablatas provincias adimatur, expressis verbis irrevocabiliter, et in perpetuum regno Italico eae provinciae adjiunguntur. Quod igitur de providentia, et piorum principum liberalitate factum fuerat, quod decem saeculorum et amplius spatio erat confirmatum, quod consensione omnium principum, ut sacrum et inviolatum habebatur, ut nimirum Romana Ecclesia temporalis etiam dominationis praerogativa fulgeret, nunc utius voluntate disiectum, disruptum, ac dissolutum est cum maximo Christianae reipublicae detrimento. Etenim nemo ignorat, quot, et quam ingentia in universam Ecclesiam dimanaverint bona ex conjuncta temporali cum spirituali Romani pontificis potestate id quod alias Nostra oratione complexi sumus, et superva-

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 91.

caneum existimamus illa repetere, quae adversarii Nostrae quoque vi veritatis impellente fateri coacti sunt. Haec si quispiam aequa lance pensabit, videbit profecto importatae calumniae acerbiter quod Nos pia Caroli Magni liberalitate in perniciem sanctae religionis abutamur. Quod quidem injuriosum, et calumniosum commentum hoc acerbius est, quo magis sine causa excogitatum, et obiectum est ab eo, qui magnam partem provinciarum ditionis Nostrae sibi usurpat, non recte cum aliquo religionis emolumento, aut incremento. Saepe enim dolere debemus ab eo in quibusque sui dominatas regionibus haereticos cum catholicis tolerari, eoque tolerantia, quae utroque et cultu, quem sequi malint, libere uti permittat, et paribus completatur privilegiis: quod nunc unoque in provincias induci Nobis ereptas dolendum erit. Augmentumque dolorem Nostrum et organicae leges Parisiis conditae, et recordatum Nobiscum initium, sed praepidem eversum, et aliae quoque actiones pro reipublicae tunc Cisalpinae provinciis tantum ad alias quas-cunque Italiae provincias bello deinde acquisitas contra jus fasque omne amplatae, et prorogatae, quae nunc cum magna religionis perniciem in provincias etiam Ecclesiae Romanae directas inferri videre debemus. Ad haec et regulares ordines in iis etiam extingui, et eorum bona fisco applicari, et religiosos utriusque sexus dispergi, cogique emendicata pensione miserabilem vitam ducere, tum episcoporum auctoritatem civili potestati subijci, immunitates Ecclesiae tolli, planeque deleri, postremo codicem promulgari, urgerique, in quo ut multa, sed leges praesertim, quae de impedimentis matrimonii, divortiiisque disponunt, divinis et ecclesiasticis institutis contrarias complorare cogimur. Has leges fere toti Italiae impositas et hanc late vagantem perniciem, ut ab ea et ab Ecclesia Dei amoverimus, nihil non egimus, quam nunc ne a Nostris quidem provinciis accere poterimus quibus a Nobis ereptis imperator uti se melius ait in religionis Nostrae deus, et commodum, dum in eas haec tam laetantibilia, et religioni exitiosa inducit.

Tantis Ecclesiae calamitatibus, quantum per Nos licuit, remedium afferre non praetermisimus, preces, supplicationes, aequas etiam, ac lunestas condiciones imperatori obtulimus, ut ab inceptis abstineret, patientia, longanimitate, charitate eum flecti posse sperabamus, itineris Nostrum in Galliam fructum, et multarum rerum emendationem, Nobis ab ipso imperatore promissam expectabamus, sustinimus adhuc, et per patientiam, et consolationem scripturarum bonum esse existimavimus *praevalere cum silentio salutare Dei* (1). Verumtamen recogitantes quoque sapientis consilium *tempus loquendi* (2), satis silentio indultum esse Nobis visum est, et clades jurium Ecclesiae, quae non animis tantum, sed prope omnium oculis adversantur, ne dum conscientiae stimulus pro exequendo Nostrum pastoralis officii debito Nos admovent, ut vobiscum de tantis injuriis iterum hac Nostra oratione conquereremur. Prioribus pejora accesserunt, plagae plagis impositae, Roma apostolorum principis Sedes, religionis centrum, orbis magistra, in servitutem posita, Nosque ipsi Petri successores captivi, patriumque Ecclesiae direptam, quae quidem utpote temporaria detrimenta tolerabiliora viderentur iis ausibus, quibus spirituales Nostram auctoritatem, et Ecclesiae et religionis jura imperator aggressus est. At cum nuperrima ista satis declarant, velle illum et spirituales et temporalem Ecclesiae potestatem delere, utrique consulimus damnando eos ausus, quos ad perniciem utriusque patravit. Quid enim? urbe capta, Nostrum pascendi, atque docendi Dominicum gregem muneri impediunt obiecta sunt. Typographis sub capitali poena imperatum est, ne quidquam in vulgus ederetur, nisi venia impetrata a militari duce: multi sacerdotes vi ex urbe expulsi: literarum commercium violatum: pontificiae Nostrae domus despecta sanctitas: nobilissima excubiarum Nostrorum cohors dissoluta; et quia Nobis obligatam fidem frangere noluerunt,

nulla alia sane culpa conquisiti, capti, et in arcem detrusi, urbis portae, carceres, viac, fora, stationes, deductis Nostris militibus contra fidem sacramenti ad imperatoris stipendia Gallis redundant, et Nos sprete omni apostolicae dignitatis maiestate, absque duce, absque ullo militari praesidio derelicti, nec Nostrae, nec subditorum Nostrorum saluti, et inroluntati consulere possemus; ne quid deesset contumeliae in tanto dignitatis Nostrae contemptu, et nequissimi homines majori intumescerent audacia, die 17. martii proxime praeteriti publicatum fuit, ac typis editum in hac urbe, ac imperatoris nomine programma, in quo milites Nostrum perduellionis reipsum laudati sunt, quoniam sicut dedecet milites mulierum imperio subiacere, eodem modo ridiculum esset subiacere sacerdotibus. Quid plura? Optimus et integerrimae probitatis vir, et hujus Sanctae Ecclesiae praelatus Franciscus Cavaletinus hujus urbis gubernator, brevi horarum spatio interfecto, expulsus ab urbe est, in arcem custodiam detrudendus.

Haec habente eodem mense martio in urbe patrata sunt. Editio autem, ac promulgatio saepe memorato edicto die 2. aprilis, alia innumera id genus facinora ad augendum dolorem Nostrum in usurpatis provinciis commissa sunt, quae omnia persequi nimis longum foret: sat proinde sit referre, quid in primis imperatum est, ut leges omnes, quae in praefato codice Napoleonis continentur, vim habeant, prout in quibuscumque aliis Gallici imperii, et Italici regni provinciis cautum est, *conculcantur*, ut S. Bernardi verbis utamur (1) *conculcantur ubique sancta, et Ecclesiae Iupiter ancillatur*. Iterum praeterea gravissimum illatum Nobis vulnus recruduit, de quo supra meminimus, cum cardinales ab urbe avulsos dellevimus, alii quatuor ex ordine vestro compelluntur ab urbe discedere, quibus quamvis natis in iis provinciis, quae nuper Nobis ereptae sunt, optio datur vel redeundi intra italicum regnum (quasi Nostrae illae provinciae pars un-

(1) *Jerem. lament. 5. a. 6.*

(2) *Eccl. III. 7.*

(1) *Epis. 224.*

quam fuissent ipsius regni, non jure aliquo sub regis Italiae imperio transire potuissent: vel amittendi bona, quae possident, disco addicenda. Haec autem jussio non pro solis cardinalibus data est, sed ad quoscumque alios Romae degentes indicta, qui servitio Nostro alicujus muneris perfunctione participati sunt. Quid tam contrarium legibus, juriisque cujuscumque expoliatae nationis, quid tam injuriosum Nobis, et Romanae Ecclesiae fingi poterat, quam si non vi, et armis, sed poena publicationis honorum avertere ab illius servitio viros optimos, qui longa experientia, probata fide suam operam in spirituali orbis universi procuratore praebant, vel siqui alii Nobis, aut huic urbi suos labores, ac curas impendebant, quasi alicujus criminis reos, aut compellere ab urbe discedere, vel gravi poena mulctare? Neque talia mandantes excusent excusationes suas in peccatis, dictantque, non hanc juberi ministris Ecclesiae, sed solum iis, qui in Romani pontificis, tamquam temporalis principis obsequio sunt participati. Quae est ista defensio? *Defecerunt scrutantes scrutatio- nes consilia mala.* Nimirum studiose effectuerunt in illo edicto uti verbis, quibus temporalem Romani pontificis dominatum a sua spirituali potestate distinguant, ut hoc modo allatas utrique injurias ad solum principem, non ad pontificem referri debere contendant. Oh infelix astutia! Numne licet unquam principem quemquam pacificum, moderatum, et justum, bonis spoliare, ministros timore poenae ab officio deserendo tentare, injuriis, maledictis lacessere? Quod si idem princeps sublimi alia dignitate refulgeat, ac praesertim pontificali, nonne duplicis criminis sit reus, qui et principem et pontificem tam graviter offendit? Neque enim laedi princeps potest, quin laedatur pontifex, cum una sit Romani tam pontificis, tum principis persona, eo plane modo, quo nemo injuriam facere regi Italiae posset, quin eundem Gallorum imperatori faceret, quum unus vir nunc sit et rex et imperator. Videte, venerabiles fratres, quam verum sit, quod supra memoravimus, intendi arcum, non minus in temporalia Ecclesiae Romanae bona, sed, ipsam in Ecclesiam,

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 91.

in sanctam religionem ipsam, sed celari venenata tela, *ut sagittent in obscuro rectos corde, et inimicorum consilia adjuvent, qui percusso in utroque temporali, et spirituali suo munere supremo Ecclesiae pastore, gregem universum dispergi posse sibi suadent.* Miseri! non reminiscentes adesse pastorem principem Jesum Christum Dominum Nostrum, qui suo nutu restaurat universa.

Multa alia essent commemoranda, venerabiles fratres, in tanta horum temporum calamitate, quae quia longiora viderentur, si dicerentur ex hoc loco, satius est illa praeterire, et plus lacrymis prosequi, quam fusiori sermone. Nullo tamen modo praetermittendum est, non videri Nobis, istis, quibus affligimur, tribulationibus finem aliquem cito adfuturum. Convertimini oculos ad Galliae imperium, et leges organicas, quas improbavimus, nec improbare unquam cessavimus, supra leges Ecclesiae dominari conspiciamus. Deplo- rare etiam quotidie debemus episcoporum auctoritatem eo plus imminui, quanto magis administro laico cujuscumque cultus praefecto subji- citur. Universitatem nuper Parisiis erectam a qua caeterae in Galliarum imperio regulam sumere debent pro instruendis adolescentibus, quamvis in seminariis enutritis, et ecclesiae militiae adscribendis, neglecta episcoporum vigilantia, et inspectio- ne omnem sibi pro delectu studio- rum, in sacris etiam disciplinis vin- dicasse auctoritatem: caetera omnia in perniciem jurium Ecclesiae jamdiu sancita, non modo non revocari, sed validius in dies confirmari: in Hetruria cernimus transferri, et ex- ecutioni mandari leges, quae pro Ita- lico regno constitutae sunt: in pro- vincias Picentium, Urbinatum, et Camertium vos ipsi pernoscit, vene- rabiles fratres, quid statutum sit, quid timendum.

Quid plura? In hac ipsa urbe Nostra, captivis Nobis audientibus, et vi, ne tanto malo mederi possi- mus, oppressis, celebrantur omni pudore deposito, conventicula, et aggregationes hominum tenebrosissi- morum, qui *liberi muratores* nomi- nari volunt, quas societates, et ag- gregationes dno summi pontificis praedecessores Nostri fel. record. Cle-

sineus XII. et Benedictus XIV. binis editis constitutionibus gravissime, ac severissime prohibuerunt (4). Eas Nos constitutiones etsi nullius egeat confirmationis tamen in omnibus confirmamus, et approbamus, earumque robur et obligandi vim, ipsasque in illis constitutas, et sancitas poenas ex hoc loco, quantum maxime possumus, in memoriam omnium revocamus.

Aliud etiam farinus, venerabiles fratres, commemorandum, et complorandum est, omninoque illud, cuius memoriam nulla unquam delebit oblivio, quod quicumque audierit, tinnient ambae aures ejus (2) quod nemo credet cum narrabitur (3). Quinto decimo kalendarum Julii, tribus circiter a meridie horis, in has ipsas Quirinalis aedes, quas incolimus, in ipsa penetralia dilecti filii Nostri Julii cardinalis Gabrielli, qui ministri Nostri munere ad omnia publica tam civilia Nostra, quam spiritualia totius orbis negotia fungebatur, venire iussi sunt taxiarchi milites duo, qui cardinalem convenientes sigilla ipsius scripto apposerunt, posito ibi gregali milite, qui sigilla tueretur, et cardinalem bidui spatio Roma discedere, et Senogalliam ad episcopatum suum proficisci jusserunt.

In hoc uno facinore, ven. fratres, tam multa insunt, ut omnia enumerare difficile sit. Opprimitur, et urbe ejicitur ab illis, qui nullum hujusmodi jus habent, vir Romae summo loco natus, et innocentissimus, idemque episcopus, et cardinalis, et primarius administer Noster et opprimitur in ipsa aede Nostra, et prope Nos ipsos: in eam autem saevitur hoc modo nullam aliam ob causam, nisi quia Nobis parere debuerit, qui ei praeceperimus, ut quaedam mandata Nostra ad dirigendas conscientias hominum illis, quorum intererat, nota faceret. Violantur omnia jura, et illa ipsa, quorum sanctitas aequè apud omnes gen-

tes, ferus etiam, et barbari, omni semper tempore agnita et custodita est. Sanctum est apud omnes exterorum ministrorum domicilium, sancta eorumdem scriptura. Hoc saeculo tantum, atque his moribus violari sine pudore videre debemus non privatum alicujus ministri exteri domicilium, non ejusdem scriptura, sed publicum pacifici principis palatium, et summi Catholicae Ecclesiae pontificis aedem, in quo primus ipse et principis, et pontificis administer, quem omnia jura et mores tuerentur, si in alio quocunque terrarum loco esset, tutus esse ac sibi habere scripta muneris sui non potest! Eum milites conveniunt, ipsius scripta perquirunt, expellitur, ejicitur, exulare per vim jubetur!

Quantam habeant haec facta, venerabiles fratres, in Nos ipsos injuriae, violentiae, et contumeliae molem probe videtis. Et tamen dum haec contra Nos, nostrorumque primatum sunt, fucus apud incautos, et consilii inopes praeclaris verbis ostenditur, quibus amplissimae significationes honoris, et reverentiae erga primatum, et spirituale potestatem Nostram exaggerantur. Quas non sincere esse vel ipsis caecis haec tam luculeuta, et in oculis omnium gentium tot, et tanta, et toties repetita facinora contra omnia divina humanaque jura demonstrant. Contra haec facinora, contra hos ausus, quorum nihil simile invenire est, ex quo gentes esse coeperunt, coram Deo protestati sumus, et nunc coram omnibus hominibus protestamur. Gaudio quidem afficimur, quum videmus dilectos filios Nostros insigni fide, patientia, constantia tollerare calamitates, in quas violentiae aliorum manus ipsos sine ulla justa causa conjiciunt, et parem ab omnibus virtutem atque constantiam Nobis pollicemur, quibus sors similis parata sit. Non enim, ut apparet, violentus hic calamitatum, et miseriarum torrens tam cito defervesceat, nec malorum finis nunc futurus esse videtur. Verum non concidamus animo, venerabiles fratres, caelis etiam, et terra transeuntibus, divina promissionis verba non transibunt. Christus supra petram aedificavit Ecclesiam, et portae inferi non praevalerunt adversus eam.

(4) Clemens. XII. In eminenti edita anno 1758. Benedictus III. Privilegium Romanorum 1751.

(2) 4. Reg. III. 2.

(3) Hab. I. 5.

Nos interim, qui ex commissi Nobis pastoralis muneris delicto religionis vindices, et Ecclesiae adsectores positi sumus in terris, ne in tanta bonorum omnium afflictione, in iurium sacrorum contemptu, in immani temporalis Nostrae ditionis direptione, uno verbo, in summa totius Ecclesiae tantis jam agitatae procellis perturbatione ex turpi desidia siluisse videamur, ac desertae causae Dei ex diuturno silentio rei efficiamur, praeter literas ad curatorem negotiis Italici regni administrandis datas, eandemque exemplaria oratoribus prinripum tradita, quod unum, sublata Nobis typographiae libertate, ad Nostra consilia proferenda habemus commodum, atque peragium, vos etiam alloqui volumus, ut amplissimum voluntatis Nostrae testimonium exhibeatis.

Nostrum itaque cum primis sursorum Nostrorum, et Sanctae Romanae Ecclesiae nomine, solemniori quo possumus modo, vim conquerimur, quam patimur, et quam in futurum passuros fortasse Nos ipsi veremur. Sarta tecta, atque integra jura esse conelamamus Ecclesiae, atque illaesa successoribus Nos relinquere protestamur: quin ex injustissima eorum oppugnatione, et pro iis, quae hac usque gesta sunt, et pro caeteris, quae forsitan gerentur in posterum, nulla ratio, jus ullum iis gignantur, per quos haec mala venerunt super Nos: Nullam vero, ne remotissimam quidem, causam, orcasione Nos praebuisse asserimus (testis est Nobis Deus, testes angeli, et homines) eum tot, tamque arberba Ecclesiae vulnera infligerentur, imo nihil omnino a Nobis praetermissum, ut tantam a sancta Sede perniriem depelleremus, paratis vel animam ponere pro populo Nostro, quem in osculo sancto amplectimur. Omnia probe calletis, ven: fratres, quorum studio, opera, consiliis tantum Nobis in summo rerum discrimine praesidium, ac solatium collatum est. Ii vero, qui ad res Ecclesiae ejusque jura convellenda, et ad ecclesiasticas personas divexandas mandata, manum, opera, consilia, favoremque praebuero, aut alia quavis ratione in tanta malorum colluvie partem habuere, consulant conscientiae suae, et illius iram revereantur, qui te-

status est, in eos se insurrecturum, qui polluerunt templum sanctorum suum.

Ipsamantem Napoleonem imperatorem obsecramus in Domino, ut auferat demum malum de domo Israel, sua Ecclesiae jura, debitumque splendorem restituat, neque iis se abduri patiatum malorum hominum consiliis, qui amplificandae regalis majestatis specie aeternam illis pernirient, atque gravissima religioni detrimenta parare conantur. Laeta Nobis proinde, laeta Ecclesiae, laeta bonis omnibus, sibiique ipsi decora, et salutaria consilia complectatur. Deum vero omnipotentem, qui rex regum est, et Dominus dominantium, Deum Sabaoth, qui aufert spiritum prinripum, Nostrae, seu potius suae causae vindicem invocamus, ut assertorem respiciat, quaesumus, de caelo, perfiriat, et custodiat vineam, quam plantavit. Adsit praesenti auxilio Nobis, adsit Ecclesiae, adsit causae suae. Id assidua prece venerabiles fratres, quod unum habemus refugium, id in jejunio, et lacrymis a patre totius consolationis efflagitemus. Levemus oculos Nostros in montem excelsum, unde veniet auxilium Nobis, atque a pastorum prinripe imploremus, ut imperet ventis, et fiat tranquillitas magna in mari. *Dominus in circuitu est populi sui: ex hoc nunc, et usque in saeculum* (1).

Pius PP. VII.

(1) *Psal. CXXXV. 2.*

Diei. die
29. Julii
1808
anno IX.

DLL

Concessio nonnullarum indulgentiarum pro congregationibus, et confraternitatibus utriusque sexus vel aggregatis, seu in posterum aggregandis cuicumque ecclesiae hospitali, et oratorio sancti Joannis Dei, in quibus habetur devotio nuncupata Bonae Mortis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Ratio concessio-

1. 1. Pias Christifidelium confraternitates ad pietatis, et charitatis opera exercenda provide institutas spiritualibus favoribus, et gratiis, libenter prosequimur, prout in Domino salubriter expedire conspiciamus. Cum itaque, sicut accepimus, in nonnullis ecclesiis, seu capellis, aut oratoriis hospitalium fratrum ordinis sancti Joannis Dei pia ac devota utriusque sexus Christifidelium confraternitas, seu congregatio de Bona Morte nuncupata, non tamen pro hominibus unius specialis artis, canonice, ut asseritur, erecta, seu erigenda sit, cujus confratres, et consorores quamplurima pietatis, et charitatis opera exercere consueverunt, seu intendunt.

Tunc concessio-

§. 2. Nos ut confraternitates, seu congregationes in ecclesiis, vel capitulis, aut oratoriis hujusmodi ubicumque existentibus tam ad praesens canonice, ut praefertur, erectae, ac in posterum etiam canonice erigendae majora in dies suscipiant incrementa, supplicationibus quoque dilecti filii moderni superioris generalis ejusdem ordinis sancti Joannis Dei Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus auctoritate confisi; omnibus, et singulis utriusque sexus Christifidelibus, qui aliquam ex dictis confraternitatibus, seu congregationibus in posterum ingrediantur, die primo eorum ingressus, si vere poenitentes, et confessi sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, plenariam; ac tam descriptis, quam pro tempore describendis in dictis confraternitatibus, seu congregationibus confratribus, et consoro-

ribus in cujuslibet eorum mortis articulo si vere pariter poenitentes, et confessi, ac sacra communione relecti, vel quatenus id facere nequiverint, saltem contriti, nomen Jesu ore si potuerint, sin minus corde devote invocaverint, etiam plenariam.

§. 3. Nec non eisdem nunc, et pro tempore existentibus dictarum confraternitatum, seu congregationum confratribus, et consororibus etiam vere poenitentibus, et confessis, qui semel quolibet mense in una ex feriis sextis, seu in una ex dominicis per eos ad sui libitum eligenda prout expositio sanctissimi Eucharistiae sacramenti in singulis anni feriis sextis, vel Dominicis fiet, nec non in nativitate, resurrectionis, et ascensionis Domini Nostri Jesu Christi, Pentecostes, sanctissimae Trinitatis, ac solemnitatis sanctissimi Corporis Christi, et in purificationis, annunciationis, assumptionis, nativitatis, et conceptionis beatae Mariae virginis immaculae, nec non nativitatis sancti Joannis Baptistae, et sanctorum apostolorum Petri, et Pauli, Andreae, Jacobi, Joannis, Thomae, Philippi, et Jacobi, Bartholomaei, Matthaei, Simonis, ac Judae, et Mathiae, nec non sancti Josephi, et celebritatis omnium sanctorum festis diebus supradictas respective ecclesias, vel capellas, aut oratoria devote visitaverint, ibique sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, ac pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, haereticorum, et infidelium conversione, Sanctae Romanae Ecclesiae exaltatione, ac Nostra, et Romani pontificis pro tempore existentis prosperitate pias ad Deum preces effuderint, quo die praedictorum id egerint, plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Quoties vero expositioni ejusdem sanctissimi Eucharistiae sacramenti in reliquis feriis sextis, seu dominicis ut supra facienda interfuerint, ac praemissa peregerint, aut corpus suum flagellaverint, toties septem annos, et totidem quadragenas. Praeterea ai corpora defunctorum tam confratrum, et consororum hujusmodi, quam aliorum ad sepulturam associaverint.

Designatio dierum in quibus indulgentiae concessae perferantur.

*Peculiam
congregationes
pro fratribus,
et amicis
negotantibus,
vel alio impe-
dimento de-
tinetis.*

§. 4. Infirmi autem, vel alio legitimo impedimento detenti, audito campanae signo, genulecti si potuerint, orationem Dominicam, et salutationem angelicam pro animae defunctorum requie, vel corporis infirmi salute recitaverint, quique congregationibus tam publicis, quam privatis, ac divinis officiis, spiritualibusque colloquiis, exhortationibus, et aliis piis operibus, ac diebus feriatis missae sacrificio interfuerint, aut vespere antequam cubent, conscientiam suam diligenter examaverint, seu pauperes infirmos tam confratres, et consorores, quam alios in privatis domibus, vel publicis hospitalibus, nec non in carceribus detentos visitaverint, quoties id egerint, annum unum de iniunctis eis, seu alias quomodolibet debitis poenitentibus in forma Ecclesiae consueta relaxamus. Insuper confratribus, et consororibus praedictis etiam vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectis, qui singulis quadragesimae, et aliis anni diebus in missali Romano descriptis propriam ecclesiam, vel cappellam, aut oratorium ut supra visitaverint, et ibi septies orationem Dominicam, et salutationem angelicam recitaverint, quoties id egerint, ut eas omnes, et singulas indulgentias, peccatorum remissiones, ac poenitentiarum relaxationes consequantur, quas consequerentur, si iisdem diebus ecclesiam almae urbis Nostrae pro consequendis indulgentiis stationum designatas personaliter, et devote visitarent apostolica auctoritate tenore praesentium concedimus, et impertimur.

*Idem pro ab-
sentibus.*

§. 5. Denique ne confratres, et consorores praelati, si aliquando eos distare, ac alibi morari contingat, spiritualium gratiarum donis huiusmodi priventur, ut parochialem, seu maiorem ecclesiam loci, in quo ipsi pro tempore moram trahunt, visitando, aliaque praemissa adimplendo, ut eas omnes, et singulas indulgentias, peccatorum remissiones, ac poenitentiarum relaxationes consequi possint, et valeant, auctoritate, et tenore paribus, tribuimus, et largimur. Quas omnes, et singulas indulgentias, peccatorum remissiones, ac poenitentiarum relaxationes etiam amantibus Christifidelium, quae Deo in charitate conjunctae ab

hac luce migraverint per modum suffragii applicari posse in Domino indulgemus.

*Decretis non
hactenus.*

§. 6. Non obstantibus Nostris, et cancellariae apostolicae regula de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituri. Volumus autem, ut si alias dictis confratribus, et consororibus praemissa peragentibus aliqua alia indulgentia perpetuo, vel ad tempus nondum elapsum duratura concessa fuerit, illa revocata sit, prout per praesentes apostolica auctoritate revocamus, utque si dictae confraternitates, seu congregationes alium archiconfraternitati aggregatae jam sint, vel in posterum aggregatur, aut quavis alia ratione uniantur, vel etiam quomodolibet instituuntur, priores, et quaevis aliae literae apostolicae illis nullatenus suffragentur, sed ex tunc eo ipso nullae sint.

*Fides habenda
transumptis.*

§. 7. Ac ut earumdem praesentium transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae, vel procuratoris generalis dicti ordinis munitis, eodem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae, vel ostensae. Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesimanona julii millesimo octingentesimo octavo, pontificatus Nostris anno nono.

Dat. die
29. juli
1868.
anno IX.

DLII.

Concessio indulgentiae plenariae assequendae ab eis, qui in festo beatae Catharinae a Raconixio visitaverint ecclesias ordinis Praedicatorum.

Pius PP. VII.

Universis Christifidelibus praesentes
litteras inspecturis
Salutem et apostolicam
benedictionem

Matr. et te-
por. moun-
scionis.

§. 4. Ad augendam fidelium religionem, et animarum salutem caelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti, supplicationibus quoque dilecti filii Pii Josephi Gaddi magistri generalis ordinis Praedicatorum Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati; omnibus, et singulis utriusque sexus Christifidelibus vere poenitentibus, confessis, ac sacra communione refectis, qui aliquam ex ecclesiis tam fratrum, quam monialium ordinis huiusmodi, nec non aliis ecclesiis, quibus extensum est privilegium celebrandi festum, et officium beatae Catharinae a Raconixio ubicumque existentibus, die, in qua ab unaquaque ex praefatis ecclesiis festum ejusdem b. Catharinae a Raconixio pro prima vice celebrabitur a primis vespers, usque ad occasum solis diei huiusmodi devote visitaverint, et ibi pro Christianorum principum concordia, haeresium extirpatione, ac S. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Praesentibus pro unica vice tantum valituris.

Conditiones
adhibetur et
fides habenda
transcriptis.

§. 2. Volumus autem, ut si pro impetratione, praesentatione, admissione, seu publicatione praesentium aliquod vel minimum detur, aut sponte oblatum recipiatur, praesentes nullae sint; utque praesentium litterarum transcriptis, seu exemplis, etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae, vel procuratoris generalis dicti ordinis munitis eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae, vel

ostensae. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima nona julii millesimo octingentesimo octavo, pontificatus Nostri anno nono.

DLIII.

Dat. die
2 decembris
1868
anno IX.

Concessio novorum indumentorum magis insignium pro dignitatibus, et canonicis basilicae de Foggia diocesis Trojanae.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum vestigiis inhaerentes, ecclesiasticis viris, qui caelestis Sionis aemuli divinas choraliter laudes in sacris templis quotidie conantur, peculiaria indumenta deferenda interium concedimus, ut ipsi per externas quoque vestes excitati internarum virtutum splendore magis magisque in dies praeferre studeant in domo Domini.

Provisione

§. 2. Cum itaque Nobis nuper exponi fecerunt dilecti filii ecclesiae s. Mariae de Ireno-vetere a Nobis per Nostras in simili forma brevis in basilicam minorem erectae oppidi civitatis nuncupati de Foggia Trojanae diocesis, divinus cultus, populi quoque devotio majora ibi incrementa susciperet, si ipsi novis insignibus per Nos, et hanc s. Sedem decoraretur; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Episcopalis provisione

§. 3. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationibus, et interdictis, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus dictae ec-

Tunc canonice

clesiae s. Mariae canonicis, ut ipsi mantelletam, et vestem oblongam violaceas cum ocellis, et globulis coloris similis tam in ecclesia praedicta, quam extra eam in quibusvis processionibus, aliisque functionibus, et actibus publicis quibuscumque gestare, illisque uti libere, et licite possint, et valeant, firmis remanentibus ceteris privilegiis, et praerogativis, quibus aliae basilicae minores hujusmodi utuntur, gaudent, vel uti et gaudere solent, auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et indulgemus; dictosque canonicos desuper a quoquam impeliri, molestari, aut perturbari nullatenus posse, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Decretum con-
trarium.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinamentis apostolicis, ac dictae ecclesiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatoris die secunda decembris millesimo octingentesimo octavo, pontificatus Nostri anno nono.

DLIV.

Die die
20 decembris
1808
anno IX.

Facultas aggregandi, et conferendi indulgentias, et gratias aliis confraternitatibus ejusdem instituti pro officialibus, et confratribus pie unionis sacri Cordis b. M. virginis erectae in ecclesia parochiali sancti Eustachii nrbis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii moderni officiales, et confratres confraternitatis, seu pie unionis sub titulo sac. Cordis Mariae in ecclesia collegiata, et parochiali sancti Eustachii hujus almae nrbis Nostrae prima sub hujus titulo canonice, ut asseritur, erectae, quod etiam si confraternitas praedicta in archiconfraternitatem erecta non repariatur, alias tamen confraternitates erectas, vel erigendas sibi aggregari posse plurimum desiderant.

Expositio per-
sonarum

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrint hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, applicationibus hujusmodi inclinati, ipsius confraternitatis officialibus, et congregatis praesentibus et futuris, ut ipsi ad majorem Dei, et beatae virginis Mariae gloriam, et spiritua-lem Christianorum utilitatem alias quascumque confraternitates ejusdem instituti extra urbem ubique locorum erectas eidem suae confraternitati, servata tamen forma recolendae memoriae Clementis pp. VIII. praedecessoris Nostri edita aggregare, illisque omnes, et singulas indulgentias, et peccatorum remissiones, ac poenitentiarum relaxationes ipsi confraternitati concessas communicare libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

Tenore concessio-
nis

§. 3. Decernentes ipsas praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri,

Clemente au-
thentico, et de-
cretum in-
ter-

et obtinere, ac illis, ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio con-
trariis.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, nec non, quatenus opus sit, supradictae confraternitatis, aliisque etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis, sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogationum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis irritantibus, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis: quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus proplene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vigesima decembris millesimo octingentesimo octavo, pontificatus Nostri anno nono.

DLV.

Dat. die
20 decembris
1908
anno IX.

Derogatio literarum apostolicarum a Clemente XI. super facultate creandi census cum privatis personis pro fratribus ordinis b. M. v. de monte Carmelo.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 1. **E**x parte dilecti filii moderni prioris provincialis provinciae Romanae fratrum ordinis beatae Mariae virginis de monte Carmelo discalceatorum nuncupatorum expositum Nobis nuper fuit, quod dudum unus ex ejus praedecessoribus, atque ipsius provinciae defensores a felicis recordationis Clemente pp. XI. praedecessore Nostro per suas in simili forma brevis die xxvi. septembris anno MDCCX. expeditas literas confirmationem obtinuerunt ejusdem decreti in comitiis provincialibus jam antea editi, ejus decreti vigore statutum fuerat, ne deinceps quid quid ad ipsius provinciae conventus in numerata pecunia quomodolibet deveniret, privatis familiis foenori dari non amplius liceret, sed census cum locis piis, et terrarum communitatibus dumtaxat instituere, aut montium loca emere, ac alias, prout ex memoratis Clementis praedecessoris literis, et decreto hujusmodi, quorum tenores praesentibus, pro plene, et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, fusius continetur. Quoniam vero, sicut in eadem expositione additum erat, ob notissimas horum temporum circumstantias, quod tunc pro majore rei familiaris securitate sancitum fuerat, nunc majus periculum creat, Nobis propterea dictus provincialis humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Expositio pro-
cessus.

§. 2. Nos igitur, comperta narrationum veritate, auditisque desuper relationibus ministri generalis dicti ordinis, et provinciae, ipsum exponentem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et singulares personas quibus praesentes Nostrae literae favent, a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque eccle-

Propter emen-
sationis

siasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, tam memoratum comitiorum provinciarum decretum, quam supradictas Clementis praedecessoris confirmatorias literas auctoritate apostolica, tenore praesentium abrogamus, abolemus, et revocamus, eisdemque congregationis, et ordinis huiusmodi fratribus, ut etiam cum privatis personis census activos (servatis alias servandis) creare, ac alios similes foeneratitios contractus, caeteroquin licitos, quomodolibet nuncupatos ad praescriptum tempus, aut in perpetuum inire libere, licite, et valide possint facultatem, et licentiam, ut supra, ablatam auctoritate, et tenore praedictis restituimus, et imperitur.

Clementi sub-
lata et decre-
tam irritam.

§. 3. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac dictis fratribus in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Decognitionem
terriorum.

§. 4. Non obstantibus memoratis Clementis praedecessoris literis, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non, quatenus opus sit, congregationis, et ordinis huiusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro

plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum inseritis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima decembris millesimo octingentesimo octavo, pontificatus Nostri anno nono.

DLVI.

Die
23 decembris
1808
anno IX.

Unio, et incorporatio nonnullarum commendarum hospitalis s. Joannis Hierosolymitani ad tempus decretae, ac ad nutum sanctae Sedis.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam.

§. 4. Nobis expositum est nomine dilectorum filiorum fratrum militum hospitalis s. Joannis Hierosolymitani, qui assembleam prioratus de urbe ejusdem hospitalis componunt, se in novissimis publicarum rerum perturbationibus, quois obnoxiae fuere Piceni, aliaeque ei adnexae provinciae jacturam fecisse commendarum non modo majorum, sed etiam meliorum, quas ibi ipsi obtinebant, immo et amisisse nonnulla praedia ibidem sane existentia, sed ad hinas spectantia commendas in territorio Perusino fundatas. Verum quia prioratus Pisarum ipsius hospitalis, qui ob easdem perturbationes iisdem subjectis commendarum in universa Hetruria manentium detrimentis, quatuor intra limites prioratus urbis habet commendas, quarum primam nominant s. Joannis de Cornueto, alteram s. Joannis de Urbe Veteri, tertiam s. Mariae Gratiarum de Castro Araldo, et quartam s. Petri de Marta; ideo exponentes ut aliquam tot de jacturis nanciscantur compensationem, Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut Nos sibi in praemissis

Exposita pro-
cessu.

providere opportune, ac uti infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

Tenor commenda-
tionis.

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, ac ipsorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, supradictas quatuor commendas, seu praeceptorias de memorato prioratu Pisarum ad urbis prioratum per tempus Nostro, et apostolicae Sedis beneplacito tantum duraturum, auctoritate apostolica tenore praesentium transferimus, eique accensemus, ac incorporamus; quumque easdem commendas, seu praeceptorias per obitum illorum fratrum militum dieti hospitalis, qui eas nunc legitime possident, quosque in pacifica earum possessione omnino intendimus quoad vixerint permanere, subinde vacare contigerit, tunc ut singulae ex quatuor praeceptoris, seu commendis huiusmodi in praedicta assemblea prioratus urbis, favore fratrum militum antianorum, seu fratrum cappellanorum conventualium, seu aliorum quibus de jure vel consuetudine ad hanc assembleam, et prioratum hunc pertineant, ac enarrata praesertim damna passorum per eum seu eos, ad quem seu quos jure spectabit pro tempore, servatisque alias servandis, conferri libere et licite possint, et valeant, auctoritate, et tenore praedictis concedimus, atque disponimus; declarantes tamen expresse, ut si, et quando praedictum prioratum Pisarum ad primaeum suum redire statum eveniat, recensitis quatuor commendae eidem Pisarum prioratu cum omnibus et singulis iuribus suis, ac pertinentiis debeant prorsus reverti, sed post earum vacationem dumtaxat, idest postquam fratres milites de assemblea et prioratu urbis, qui sic, ut praefertur, eas assequuntur, supremum deum obierint.

Decretio con-
sentorum.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscum-

que. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima tertia decembris millesimo octingentesimo octavo, pontificatus Nostri anno nono.

DLVII.

Dat. die
21 februarii
1808.
anno IX.

Indultum benedicendi rosaria cum concessione indulgentiarum favore rectoris ecclesiae sancti Jacobi oppidi Perpiniani diocesis Carcassonnensis.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 1. Memoria saepe Nos re-
petentes innumera beneficia in catho-
licam Ecclesiam indesinenter collata
a b. v. Maria, quae cunctas haereses
sola interemit in universo mundo,
devotionem erga tantam, tamque
beneficam, et amantissimam omnium
fidelium patronam confirmari, atque
in dies augeri vehementer optamus,
et studemus.

§. 2. Quoniam vero, sicut Nobis expositio pro-
prie exponi fecit dilectus filius mo-
dernus rector ecclesiae sancti Jacobi
oppidi Perpiniani Carcassonnensis dio-
cesis, eversis illic templis, et conventibus
fratrum ordinis Praedicatorum, qui
devotionem sanctissimi Deiparae
Rosarii ex eorum instituto promove-
bant; altare ejusdem Rosarii in dictam
s. Jacobi ecclesiam translatum reperi-
tor, eoque utriusque sexus Christifideles
confluent cum ad rosarium devote recitan-
dum, tam ad alia pia exercitia explenda,
quae antea in dictorum fratrum ecclesiis
peragi consueverant, idem rector pro
spirituali Christifidelium eo confluentium
emolumento coronas precatorias vulgo
rosaria, ac etiam sacra numismata cum

appellatione indulgentiarum benedicere posse plurimum desiderat.

Tener eosdem
sionis.

§. 3. Nos ipsum exponentem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, eidem moderno, et pro tempore in perpetuum existenti memoratae ecclesiae s. Jacobi rectori, dummodo sit in sacro presbyteratus ordine constitutus, facultatem benedicendi pro dicti oppidi incolis dumtaxat coronas precatorias, quemadmodum a fratribus ordinis Praedicatorum antea fieri solebat, itemque tot sacra numismata, quot satis erunt ad distribuendum oppidi huiusmodi pro tempore existentibus utriusque sexus incolis eum applicatione indulgentiae plenariae in articulo mortis, et indulgentiarum s. Birgittae nuncupatarum ab unoquoque eorum, quibus corona, vel numisma huiusmodi fuerint per dictum rectorem distributa, lucrandarum in forma consueta, et ab hac Sede praescripta auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et indulgemus. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima prima februarii millesimo octingentesimo nono, pontificatus Nostri anno nono.

DLVIII.

Consulitur erectioni, et perfectioni orphanotrophii puellarum periclitantium in civitate Nucerina.

Dal. die
7 martii
1806.
anno IX.

Venerabili fratri
Francisco Aloisio episcopo
Nucerino

Venerabilis frater
Salutem, et apostolicam
benedictionem.

§. 4. **F**raternitatis tuae nominis expositum Nobis nuper fuit, quod dudum felicis recordationis Pius pp. VI. praedecessor Noster, bonae memoriae Francisco-Laurentio tunc episcopo Nucerino quam plures gratias, et facultates concessit, quibus idem episcopus suffultus orphanotrophium puellarum periclitantium erigeret cum peculiaribus quibusdam conditionibus, prout ex ejusdem Pii praedecessoris, in simili forma brevis die xxx. martii MDCCCLXXXVII. expeditis literis, quarum tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter expresso, et inserto haberi volumus, fusiis continetur. Quoniam autem (sicut in eadem expositione additum erat) orphanotrophii huiusmodi aedificium a defuncto episcopo a fundamentis susceptum muris adhuc parum erectis remanet, neque juxta peritorum sententiam, confici poterit, nisi immo- dica scutatorum quadraginta millium adhibita summa, quae ne per longum quidem tempus colligi posse speratur expertenui haereditate ab ipso episcopo pro tanto aedificio explendo relicta; idcirco, ut tandem aliquando ad pii operis institutionem deveniatur, nonnulla ex iis, quae a memorato Pio praedecessore desuper fuerant constituta pro rerum opportunitate, et imitatione per Nos, et hanc s. Sedem immutari vehementer desideras. Nobis propterea humiliter supplicari fecisti, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Indigentur
providentiae
ad con-
ceptas
a defuncto
episcopo
Nucerino,
qui opus
perficeret
non
potuit.

§. 2. Nos igitur pastorali tuo, quo ferves, zelo opem, quantum cum Domino possumus, afferre volentes,

Tener eosdem
sionis.

teque a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis et poenis quovis modo et quacumque de causa latis, si quas forte incurristi hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, eidem fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut solum aucta ad istam episcopalem mensam spectans, ubi nunc novae orphanotrophii aedes aliquantulum erectae reperiuntur, eidem mensae adtribuas in perpetuum cum iisdem aedibus, aliisque adnexis, ut sunt: itemque ut aliquam dictae haereditatis defuncti episcopi partem arbitrio tuo praefigendam in emptionem et coedificationem cujusdam domus sitae prope istam cathedralem ecclesiam impendas, eoque residentiam, seu domicilium episcopale transferas; reliquam vero ejusdem haereditatis partem emendis bonis stabilibus fructiferis, aut censibus pro loco pio hujusmodi instituendis insumas: nec non episcopales aedes, in quibus nunc degis, quippe quae sumptu haud magno ad sufficientem orphanotrophii localitatem redigi, et aptari possunt, pio huic operi in perpetuum similiter auctoritate Nostra apostolica addicas, exceptis tamen iis promptuariis, et horreorum membris, quae eidem orphanotrophio minime necessaria esse duxeris, ac deum quoniam in hisce omnibus conficiendis, praeter curam, et laborem, nummos quoque te pro tua charitate privatum impensurum esse facile arbitramur, annuam taxam, seu pensionem biscentorum viginti quinque scutatorum monetae Romanae super fructibus, et redditibus istius mensae episcopalis ab eodem Pio praedecessore, favore ipsius orphanotrophii perpetuo impositam auctoritate apostolica, tenore praesentium ad derennium proximum tantum suspendimus, teque interim ab hujusmodi solutione faciendi liberamus, servata in reliquis omnibus ipsius Pii praedecessoris, litterarum forma, et dispositione.

Derogatio con-
trariis

§. 5. Non obstantibus omnibus, etsingulis illis, quae eidem praedecessor in memoratis literis non obstat voluit, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo pisca-

signatus

toris die septima martii millesimo octingentesimo nono, pontificatus Nostri anno nono.

DLIX

Dat. die
7 martii
1808
anno IX

Coucessin rochetti, loco cottae sub mozzeta deferendi a canonicis ecclesiae collegiatae civitatis sancti Erasmi dioecesis Barensis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 4. Romanorum pontificum Praemium
praedecessorum Nostrorum vestigia prementes, ecclesiasticos viros, qui coelestis veluti Sionis aemuli divinas laudes in templis quotidie roneant, peculiaria indumenta deferenda concedimus, ut ipsi per externas quoque vestes excitati internarum virtutum splendore magis magisque in dies elucere studeant in aula Domini.

§. 2. Cum itaque sicut dilecti filii moderni capitulares parochialis ecclesiae oppidi civitatis nuncupati s. Erasmi Barensis dioecesis Nobis nuper exponi fecerunt, ecclesia ipsa (in qua praeter archipresbyterum, duo simplices, primicerius, et conlocatus, scilicet, dignitates, atque octo supera viginti presbyteri participant nuncupati choro quotidie interestes divina officia expleant, dictus autem unus archipresbyter privilegio gestandi rochetum per Nos decoratus reperitur) sacrarum suppellectilium copia, sacerdotum probitate, populi quoque frequentia, ac devotione valde floreat, multum splendoris ad ipsam accederet, divinusque cultus majora ibi incrementa susciperet si reliqui memorati capitulares eodem privilegio per Nos, et haec sanctam Sedem ornarentur, quo dictus archipresbyter ornatus est; cumque ad id accesserint commendationes venerabilis fratris Baldasaris archiepiscopi Barensis, qui per suas literas eorundem capitularium docilitatem, et obe-

Expositio pro-
em.

dientiam apud Nos commendavit; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere, de benignitate apostolica dignaremur.

Teneri exco-
mmunis.

§. 3. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus dignitatibus, et participantibus ecclesiae praedictae, ut loco cottae, quam adhuc sub mozze-
ta violacea deferre consueverunt, rochetum ad instar ipsius archipresbyteri ejusdem ecclesiae tam in eadem ecclesia, quam extra eam in quibusvis processionibus, aliisque functionibus publicis quibuscumque gestare, illoque uti libere, et licite pos-

sint, et valeant, prohibitis tamen, et revocatis interim remanentibus aliis praelatiis insignibus, si qua inibi, praeter mozzetam, et rochetum hujusmodi quomodolibet concessa reperiantur, auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et indulgemus, dictosque capitulares, et participantes desuper a quoquam impediri, molestari, et perturbari nullatenus posse, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dictae parochialis, et capituli etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die septima martii millesimo octingentesimo nono, pontificatus Nostri anno nono.

Delegatio sen-
torum.

PIUS VII.

ANNO DECIMO

DLX.

Det. die
26 martii
1809.
anno X.

Civitati Cornetanæ fidelissimæ nuncupatæ in provincia Patrimonii conceditur gubernium apostolicorum brevium sub immediata dependentia congregationis Consultationis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Proemium.

1. 4. Apostolatus officio, meritis licet imparibus, fungentes, illud quoque curandum Nobis esse ducimus, ut Nostris, et S. R. E. civitatibus consulamus, quemadmodum earum vota, et merita postulare videntur.

Ratio concisionis.

3. 2. Jam vero civitas Nostra Cornetana, sicut accepimus, antiquitatis laude, virtutum splendore, civium numero, ac etiam opum amplitudine ita floruit, et floret, ut optimo quidem jure inter primas illius provincie Patrimonii habeatur; tantum autem in hanc s. Sedem prae se tulit devotionem, et fidem, ut vel a remotis temporibus «Fidelissima» fuerit nuncupata. Huc accedit, quod duo beati S. R. E. cardinales, sex episcopi, alique virtute, et scientia praestantes viri ex illius gremio prodierunt, ac etiam dilectum filium magistrum Joannem Franciscum Falzacappa congregationis venerabilium fratrum Nostrorum S. R. E. cardinalium Bono Regimini civitatum, et universitatum status Nostri pontificii praepositae secretarium ipsa protulit. Cum igitur dictae civitatis communitas, et homines Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut ipsius

civitatis gubernium in gubernium apostolicorum brevium erigeretur.

Tenore concessionis.

3. 3. Nos eandem communiatem, et homines specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte iucurrerint hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutes fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, de peculiaris congregationis nonnullorum ejusdem S. R. E. cardinalium, et praelatorum super hujusmodi guberniis deputatae consilio, ac referente memorato magistro Joanne Francisco, ipsius civitatis Cornetanæ gubernium, quod adhuc per simplices patentes litteras provideri consuevit, in gubernium apostolicorum brevium sub immediata dependentia congregationis venerabilium fratrum Nostrorum ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium super consultationibus auctoritate apostolica tenore praesentium erigimus, constituimus, et declaramus, cum expressa tamen conditione, et onere eidem communitati supplendi quibuscumque novis, et extraordinariis expensis, quae pro hac erectione, itemque pro justitia administranda faciendae erunt: ideoque ejusdem civitatis pro tempore existenti gubernatori sic, ut praefertur, per litteras apostolicas electo, et deputato, seu eligendo, ac deputando, ut ipse omnibus, et singulis auctoritate, iuribus, privilegiis, honoribus, et oneribus, quibus alii gubernatores hujusmodi de jure, usu, et consuetudine, aut alias quomodolibet utuntur, fruuntur, et gaudent, vel

gaudere poterunt in futurum, pari modo, ac sine ullo prorsus discrimine uti, frui, et gaudere libere, et licite possit, et debeat, auctoritate, et tenore praedictis concedimus, et mandamus.

*Causa sub-
lata, et de re
tota irrita.*

§. 4. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii Nostri apostolicae auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

*Delegatio con-
sistorum.*

§. 5. Non obstantibus quibusvis constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non stylo, usibus, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis gubernatori, seu pro gubernatori Centumcellarum, aliisque personis, et iudicibus sub quavis forma concessis, ceterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anulo piscatoris die vicesima octava martii millesimo octingentesimo nono, pontificatus Nostri anno decimo.

DLXI.

*Det. die
20 maei
1809
anno X.*

Erectio pie domus, seu conservatorii Conceptionis b. M. v. civitatis Montis Regalis in monasterium sub immediata jurisdictione episcopi, et sub instituto, et habitu sancti Cajetani.

Dilecto filio moderno vicario capitulari ecclesiae Montis Regalis Siciliae, ejus archiepiscopali sede vacante legitime deputato.

Pius PP. VII.

Dilecte fili
Salutem, et apostolicam
benedictionem

§. 4. **E**xpositum Nobis nuper est nomine dilectarum in Christo filiarum praepositae, atque sororum pie domus, seu conservatorii Conceptionis beatæ Mariæ virginis erecti in civitate Montis Regalis Siciliae, quod a fundationis anno, qui fuit 1687, ad hæc usque tempora quotquot in istud conservatorium admittæ sunt virgines, vitam ibi degerunt semper religioso sub habitu s. Cajetani, pioque sub instituto ven. servæ Dei Ursulae Benincasa, ac spirituali sub directione clericorum regularium Theatinorum nuncupatorum, nullaquidem unquam interveniente approbatione apostolica, sed simplicis tantum vigore rescripti olim initio ab ordinario loci interpositi. At novissime factum est, ut clerici regulares praenominati magna sensim laborantes sacerdotum inopia in cunctis suis Siciliae donibus, ac praesertim Panormi, unde spirituales isthuc directores trans mittebantur, facto tandem ac etiam scripto directioni conservatorii penitus valedixerint, atque renuntiaverint. Quamobrem exponentes de spiritualibus animarum subsidii, haud parva in parte aliquo ab hinc tempore jam sibi ex directorum defectu imminutis, magnopere sollicitæ inire consilium committendi sese immediatæ jurisdictioni, ac plenariæ subjectioni ordinarii, regularemque amplectendi monialium statum, retentis dumtaxat titulo, habituque s. Cajetani, quem gestant, ac instituto praedicto eo vel magis nihil quod

*Espositio pro-
cum-*

omnino videtur in praesentiarum obesse, quominus in verum monasterium erigi possit ipsarum conservatorum jam satis redditibus, officinis, rebusque omnibus ad claustralis vitae rationem requisitis instructum, multoque etiam magis instruendum prope diem, ac decorandum, quam ad finem perducta fuerit fabrica juxta mentem bonae memoriae Antoniae Landolinae locupletis ac nobilis viduae, quae certis sub legibus memoratum conservatorium de bonis suis universis testamento fecit haeredem. Hinc Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis, opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tenor concess.
a. 1870.

§. 2. Nos igitur ipsas exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, earumque particulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censes, supplicationibus earum nomine Nobis humiliter porrectis inclinati, audito hac in re venerabili fratre J. archiepiscopo Thebarum, congregationis episcoporum et regularium secretario, attentisque simul

tam relatione tua, quam voto venerabilis Nostri Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis Matthei ponentis, tibi ex eo quod nunc vacat archiepiscopalis sedes praedictae ecclesiae, per praesentes committimus, et mandamus, ut veris existentibus praenarratis, ac postquam tibi constiterit praedictum conservatorium cum ecclesia, campanili, sacristia, choro, refectorio, hortis, spatiis, numerisque omnibus esse absolutum, et suppellectili tam sacra quam profana sufficienter instructum, ad formalem illius erectionem in monasterium perfectae clausurae juxta petita auctoritate Nostra apostolica specialiter ad id delegata pro tuo arbitrio et conscientia procedas, exindeque numerum monialium juxta vires reddituum praescribas, dotem pro monacandis in posterum intra numerum persolvendam designes, virgines in conservatorio existentes, peracto probationis anno, ad professionem servatis servandis admittas, ac in reliquis omnia pro novorum creationibus monasteriorum praescripta religiose servari decernas et facias: in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die trigesima maii millesimo octingentesimo nono, pontificatus Nostri anno decimo.

MONITUM

Post ultimam, quam supra dedimus *Constitutionem*, cujusvis generis aliae per QUINQUENNIIUM desiderantur omnino. Interea siquidem temporis SUMMUS PONTIFEX, iniqua exterarum copiarum divexatus oppressione, ac e sancta Sede nefarie dejectus, in longinquas regiones durissima coercitus custodia, nullam vel *temporalem*, vel *spiritualem* exercere potuit jurisdictionem.

PIUS VII.

ANNO DECIMO QUINTO

Dat. die

4 maii

1814

anno XV.

DLXII.

Gratiarum actio Deo omnipotenti facta pro felici reditu ad sanctam Sedem post immeritam, indignamque diu perpassam captivitatem, et creatio commissi status temporarie praepositae regimini status Ecclesiastici,

Pius PP. VII.

A'suoi amatissimi sudditi

Gratiarum actio.

§. 4. Il trionfo della misericordia divina è omai compiuto sopra di Noi. Strappati con violenza inaudita dalla Nostra sede pacifica, dal seno de' Nostri amatissimi sudditi, e stracinati di una in altra contrada, siamo stati condannati a gemere tra le forze, quasi cinque anni. Noi abbiamo versato nella Nostra prigionia lacrime di dolore primieramente per la Chiesa alla Nostra cura commessa, perchè ne conoscevamo i bisogni, senza poterle apprestare un soccorso, poi per i popoli a Noi soggetti, perchè il grido delle loro tribolazioni giungeva perfino a Noi, senza che fosse in Nostro potere di arrecargli un conforto. Temperava però l'affanno acerbissimo del Nostro cuore la viva fiducia, che placato finalmente il pietosissimo Iddio giustamente irritato dai Nostri peccati alzerebbe l'onnipotente sua destra per infrangere l'arco nemico, e spezzar le catene, che cingevano il vicario suo sulla terra. La Nostra fiducia non è stata delusa. L'umana alterigia, che stolamente pretese di uguagliarsi all'Altissimo, è stata umiliata, e la Nostra liberazione, cui anche miravano gli sforzi generosi dell'augusta alleanza, è per

prodigio inaspettatamente seguita. Debitori a quella mano onnipotente, che stringe le sorti dell'uomo, non ci stancheremo giammai di benedir-la, e di cantar le sue glorie.

§. 2. Noi non abbiamo lasciato di consacrare le primizie della Nostra libertà al bene della Chiesa, la quale, costando al suo divin fondatore il prezzo di tutto il suo sangue, deve esser l'oggetto primario delle Nostre apostoliche sollecitudini. Avremmo a tal oggetto desiderato di accelerare il Nostro ritorno alla capitale, e come Sede del Romano pontefice, per ivi occuparci dei molti, e gravi interessi della cattolica religione, e come residenza della Nostra sovranità per ivi sodisfare più presto all'ardente brama, che abbiamo di migliorare il destino dei buoni sudditi Nostri; ma plausibili ragioni ce lo hanno fin'ora impedito. Ci disponiamo peraltro di già ad eseguirlo anziosi di stringerli al seno, come un tenero padre stringe con trasporto i suoi figli anorosi dopo un lungo, ed amaro pellegrinaggio. Intanto facciamo precedere un Nostro delegato, il quale in virtù di Nostro speciale chirografo riprenderà per Noi, e rispettivamente per la s. Sede apostolica tanto in Roma, quanto nelle provincie, col mezzo di altri subalterni delegati da Noi già prescelti, l'esercizio della Nostra sovranità temporale legata con vincoli tanto essenziali colla Nostra spirituale indipendente supremazia. Egli procederà di concerto con una commissione di stato da Noi nominata alla formazione di un governo interino, e darà tutte quelle disposizioni, le quali potranno condurre, per quanto le circostanze il permetteranno, alla felicità de' Nostri fedelissimi sudditi.

Creatio commissio.

Prosecutio
pro parochialis
iurisdictionem reser-
vatis.

§. 5. Che se per un risultato de' militici concerti non possiamo tornar nel momento all' esercizio della sovranità anche in tutte le altre antichissime possidenze della Chiesa, non dubitiamo di toruarvi al più presto, affidati non meno alla inviolabilità de' Nostri sacri diritti (alli quali non intendiamo di recar con questo atto il minimo pregiudizio) che alla luminosa giustizia degl' invitti monarchi alleati, per parte dei quali abbiamo eziandio ricevuto particolari consolanti assicurazioni.

Prosecutio
de arcenda
trans alitudo.

§. 4. Pec debito del Nostro ministero di pace esortiamo tutti i sudditi Nostri a consecrar gelosamente la tranquillità, la quale è d' altoonde puranche il voto prezioso del Nostro cuore. Se taluno ardisse turbarla sotto qualunque pretesto sarà irremissibilmente punito con tutto il rigore delle leggi. Noi dichiariamo a' Nostri popoli, che, se vi sarà fra loro chi si sia reso colpevole di qualche traviamiento, alla sola Nostra sovrana autorità si appartiene l' esaminare, se sussiste il reato, giudicare della qualità del medesimo, e proporzionargli la pena. Siano essi dunque, come esser debbano, i figli ubbidienti, niuno de' quali osa arrogarsi sull' altro la patria potestà, ma sono tutti subordinati alle leggi, e al volere del comun genitore. Nella fiducia, che li buoni sudditi Nostri saranno pec unificarsi esattamente a queste sovrane paterne intenzioni, diamo loco con tutto l' affetto l' apostolica benedizione. Dato in Cesena questo dì 4. maggio 1814., del Nostro pontificato l' anno quindicesimo

PIUS PAPA VII.

DLXIII.

Dat. die
5. juli
1814
anno XV.

Subjectio capituli parochialis ecclesiae collegiatae s. Mariae Vinearum Januensis iurisdictioni parochi ipsius collegiatae.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii capitulum, et canonici parochialis, et insignis (ut asseritur) collegiatae ecclesiae s. Mariae Vinearum Januensis, quod, cum ipsi inter se unum corpus efficiant, uni quoque spiritali pastori, parochi, immediate subdici cupiunt.

Expositio pro
can.

§. 2. Nos igitur (attentis desuper relationibus venerabilis fratris archiepiscopi Januensis asserentis, collegiatam praedictam reliquis etiam collegiatis ecclesiis Januensibus, quae hoc privilegium gaudent, antiquiorem esse) ipsos exponentes, caeterosque eidem collegiatae insecuentes vicos specialibus gratis et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententis, et penis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati praevia infascriptionum exemptione a quacumque respectiva parochiarum suorum naturalium iurisdictione, eosdem canonicos, beneficiatos, et reliquos cum ecclesiasticis, tum laicos viros nunc, et pro tempore in perpetuum eidem ecclesiae collegiatae s. Mariae Vinearum actu inservientes, atque in aliarum parochiarum districtibus habitantes ad parochialem iurisdictionem parochi ipsius collegiatae nunc, et pro tempore existentis cum honoribus, et oneribus auctoritate apostolica, tenore praesentium transferimus, et subijcimus, eidemque parochi, ut ipsos canonicos, et reliquos praedictos actu inservientes in suam iurisdictionem recipere, vivos tueri, ac mortuos sepelire libere, et licite possit, et valeat, prout ac si in districtu suae parochiae degerent, auctoritate, et tenore praedictis

Tenor canonici
dilecti

concedimus, et indulgemus. Mandantes propterea in virtute sanctae obedientiae, aliisque spiritualibus arbitrio Nostro iulligendis poenis omnibus, et singulis dictis filiis respectivis dictorum inservientium parochis, caeterisque, ad quos spectat, vel spectabit quomodolibet in futurum, ut dictos canonicos, et singulos praedictos inservientes collegiatae de praesentis gratiae commodo, et effectu pacifice frui, et gaudere sinant, et faciant, nec eos desuper a quoquam molestari, aut turbari permittant.

Clausula sub-
lata et decre-
tum irritant.

§. 3. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac dictis collegiatae inservientibus in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; sicut in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum et inane si super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio con-
trariis.

§. 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, nec non quatenus opus sit, dictarum parochialium ecclesiarum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Decretis
specialis.

§. 5. Caeterum declaramus, sanguineos simul cum dictis inservientibus cohabitantes, hoc privilegio minime frui posse. Datum Ro-

mae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die octava julii millesimo octingentesimo decimo quarto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

DLXIV.

Applicatio bonorum beneficii sanctae Venerandae, et alterius sancti Georgii, pro monialibus oblati sancti Francisci Salesii terrae sancti Elpidii diocesis Firmanae.

Dat. die
3 augusti
1814
anno XV.

Venerabili fratri
archiepiscopo Firmano

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem, et apostolicam
benedictionem

§. 4. Exponi Nobis nuper fecerunt dilectae in Christo filiae sorores oblatae sub regula sancti Francisci Salesii terrae s. Elpidii. istius Firmanae diocesis, quod ipsae, numero novem in totum, multis carent ad vitam necessariis, nec satis manuum labore suis indigentis possunt supplere, quippe quae in puellis oppidi tum ad pietatem formandis, tum ad faemineas artes instruendis ulla sine intermissione versantur. Hinc quum usum fructum cujusdem ecclesiastici beneficii simplicis, licet non plus quam scutata duodecim monetae Romanae, detractis oneribus eidem beneficio impositis, in annum fructum afferentis, quod in terra praedicta, ubi sub invocatione s. Venerandae, fundatum extat, certo modo vacare contigerat, nec non canonem scutorum quinquaginta monetae hujusmodi a communi dictae terrae solvendum, jam a Nobis alias obtinuerint, alterius nunc similis beneficii sub invocatione sancti Georgii eadem in terra erecti, actusque per obitum episcopi Ripani vacantis, fructus ad suae sustentationis augmentum sibi ipsius per Nos itidem tribui, et applicari, nec non missarum onera secundo huic beneficio adnexa in ea-

Expositio pro-
cura.

rum ecclesiam transferri, ibique pro maiori sua devotione adimpleri posse vehementer desiderant, enixisque precibus humiliter flagitant.

Tenor concessio-
nis.

§. 2. Nos igitur ipsas exponentes specialibus favoribus, et gratiis prosequi volentes, easque, ac singulares earum personas a quibuscumque excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dimittat consequendum, harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus quoque earum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut constituto tibi de praenarrata exponentum inopia, et quatenus id magis in Domino expedire censueris, memorati beneficii, dummodo illud tamen de laicale patronatu non fuerit, provisione suspensa manente, omnes, et singulos illius fructus, redditus, et proventus in subsidium sustentationis eorundem exponentum assignare, seu etiam ejusdem beneficii onera ad ipsarum ecclesiam transferre, ita ut missae, quas ibi ipsae juxta debitum celebrari fecerint, perinde valeant, ac si in ecclesia foundationis beneficii celebratae fuissent auctoritate Nostra apostolica pro tui arbitrio, et conscientia possis, et valeas facultates omnes necessarias, et opportunas eadem auctoritate tenore praesentium tribuimus, et impertimur.

Derogatio con-
cessionum.

§. 3. Non obstantibus Benedicti pp. XIV. praedecessoris Nostri super divisione materialium, aliisque apostolicis constitutionibus, nec non fundatione dicti beneficii, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia quomodolibet roborata: quibus omnibus, et singulis illorum tenores pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praenissorum effectum hac vice dimittat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die tertia augusti millesimo octingentesimo decimo quarto, pontificatus Nostri anno decimoquinto.

DLXV.

Det. die
4 augusti
1814
anno XV.

Concessio juris privativi colligendi scruta in univversa pontificia ditione favore Francisci Lazzarini

Rmo cardinal Bartolomeo Pacca camerlingo di Sancta Chiesa

§. 4. Essendoci stato da voi rappresentato nella udienza del giorno 26 luglio prossimo passato, che il defonto Luigi Lazzarini eletto soprintendente generale delle cartiere, e della raccolta privativa dei stracci in tutto lo stato pontificio in conformità de' chirographi della sa. me. Pio VI. Nostro predecessore del dì 43 dicembre 1791, e 21 novembre 1795 implorasse da Noi fin dal mese di maggio 1808, che tale soprintendenza coi medesimi requisiti si rendesse progressiva al di lui figlio maggiore per nome Francesco, e che essendosi da Noi aderito alla supplica, e firmato rescritto di Nostro proprio pugno ne' seguenti termini « Al cardinale pro-camerlingo pro gratia, et pro estensione chirographi » fu in seguito sospesa l'estensione del chirografo medesimo per le vicende accadute ne' passati anni nei Nostri pontifici domini, quantunque fin dall'epoca del suddetto Nostro rescritto il detto Francesco ne entrasse in possesso; quindi ci avete rappresentato che ripristinato il Nostro governo ricorse supplichevole Francesco Lazzarini, in cui favore era stata dal di lui genitore Luigi, in mezzo alle suddette vicende passato all'altra vita, implorata la progressività della suddetta soprintendenza, perchè ci deguassimo confermare la grazia in di lui favore già fatta, ed ordinare la disposizione del chirografo in di lui persona, quale di lui supplica essendosi stata da voi riferita nella udienza del 26 luglio prossimo passato, ne fu quindi da voi segnato rescritto così concepito « Ex audientia Sanctissimi diei 26 julii 1811. » Sanctissimus confirmavit gratiam superiori rescripto jam concessam, et rursus mandavit expediri chirographum ad mentem Bartholomaeus cardinalis Pacca camerarius.

Tenor concessio-
nis

§. 2. Quindi in adempimento del Nostro sovrano rescritto essendovi voi fatto un dovere di far stendere il

noovo presente chirografo, Noi avendo qui per inserti, ed estesi li due chirografi della sac. me: di Pio pp. VI. Nostro predecessore, l'uno dei 10 dicembre 1794, l'altro dei 24 novembre 1795, quali in tutte le parti, che non si oppongono alle presenti Nostre concessioni, dichiarazioni, o provvidenze pienamente confermiamo, il rescritto Nostro sovrano del mese di maggio 1808, e l'altro da voi esteso in seguito della relazione fattace nella udienza del 26 luglio prossimo passato, non solo approviamo, ma pienamente ed espressamente ratifichiamo, e confermiamo: perciò analogamente, ed in conformità in tutto e per tutto dei sopradetti chirografi, con li stessi pesi, obblighi, jussi, e privilegi, quali s' intendano come parola per parola ripetuti, e replicati, conoscendo l'esimia integrità, e le qualità, e doti che concorrono in Francesco Lazzarini, ed in vista, e riguardo della buona condotta tenuta in tal soprintendenza tanto da esso che dal defonto Luigi Lazzarini di lui genitore, lo destiniamo, e confermiamo vita sua naturale durante soprintendente generale delle cartiere di tutto il Nostro stato, volendo, che a detto Francesco Lazzarini esclusivamente sia permesso di far estrarre dal Nostro stato quella quantità di stracci, che sopravanzasse, provviste le cartiere di Roma, ed dello stato Ecclesiastico, e segnatamente quella di Bracciano, e quelle di Fuligno, e volendo che al medesimo come soprintendente siano annesse tutte le facoltà, che sono menzionate nelli due accennati chirografi, e conforme si esercitava tale soprintendenza dal defonto Luigi Lazzarini.

§. 5. Vogliamo però, che per un anno da oggi prossimo, il soprintendente non possa estrarre, o far estrarre, straccio di niuna qualità senza il vostro permesso, quale accordarete se vi sembrerà giusto; dopo di che ne sarà il soprintendente in facoltà di fare l'estrazione senza alcun permesso, dopo però provvedute le cartiere come ai è detto di sopra, e ritenendo nei magazzini una giusta quantità per provvederne alli bisogni futuri. Volendo inoltre che il detto soprintendente sia responsabile sotto pena di multa a vostro arbitrio della qua-

lità dello straccio bianco da consumarsi nelle cartiere, qualora non sia della qualità assortita, e mercantile; quali due condizioni sono la spiegazione della Nostra mente di cui vi facemmo far menzione nel vostro rescritto dietro la relazione fattace li 26 luglio prossimo passato. Tale essendo il Nostro comando, e la Nostra volontà espressa.

§. 4. Volendo, e decretando che il presente Nostro chirografo, benchè non ammesso, nè registrato in camera, e ne'suoi libri a tenore della holla di Pio IV. « *de registrandis* » e nella Nostra costituzione *Post diuturnas* vaglia, e debba aver sempre il suo pieno effetto, esecuzione, e vigore con la semplice Nostra sottoscrizione, benchè non sia stato inteso, e citato monsignor commissario della Nostra camera, e qualunque altra persona, che vi avesse, o pretendesse avervi alcun interesse, e per comprenderle facesse bisogno di speciale, ed individua menzione, supplendo Noi con la pienezza della Nostra potestà pontificia ad ogni vizio, e difetto qualunque sostanziale, e formale che vi potesse intervenire per questa sola volta, e per la piena, e totale esecuzione di quanto si contiene nel presente Nostro chirografo amplamente ed espressamente deroghiamo. Dato dal Nostro palazzo apostolico Quirinale questo dì 4. agosto 1814.

Derogatio
contrarium

PIUS PP. VII.

Clavata sub-
lata, et decor-
tem initio.

Inc. die
4 augusti
1814.
anno XV.

DLXVI.

Reintegratio facultatis eligendi per
secreta suffragia capitaneum portus
in quolibet anno pro communita-
te Pisauri.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Ratio conce-
ssio.

§. 1. Praeclara fidei, pietatis, ac
devotionis in Nos, sanctamque apo-
stolicam Sedem, publicaeque etiam lae-
titudinis argumenta, quibus isthaec ci-
vitas Nostra Pisaurensis Nos, Fratres-
que Nostros Sanctae Romanae Eccle-
siae cardinales, ac reliquum comita-
tum Nostrium Venetiis Romam pro-
ficiscentes primum excepit, ac alia
quoque de Galliis nuper revertentes
communi omnium ordinum aemu-
latione quadam obtulit signa, et Nos
grata adhuc memoria retineamus, ac
perlibenter propterea inducimar, ut
aliquo grati animi Nostri, ac pecu-
liaris Nostrae benevolentiae monu-
mento eandem civitatem rependamus.

Repositio per-
sonarum

§. 2. Quum itaque, sicut per di-
lectos filios gonfalonarium, priores,
et consiliarios Pisaurenses expositum
Nobis est, jus, et consuetudo ab an-
tiquitas fuerit, ut per singulos an-
nos de consilii gremio aliquis elige-
retur in capitaneum portus Pisauri,
qui integro anni cursu ejusdem por-
tus regimen sumeret, ac jurisdic-
tionem tam civilem, tum criminalem
ac mixtam ad formam statutorum per
eum annum, inibi exerceret, sed pro-
gressu temporis capitaneus hujus-
modi electus in munere suo to-
ta ejus durante vita aliquando per-
sisterit, quod quidem multarum dis-
sentitionum fons, et causa fuit, idcir-
co, ne quid simile fiat in posterum,
sed quod statuario ordine incipit,
diutius in morem invaluit, semper
retineatur, observetur, et absque pu-
blicae detrimento quietis semper per-
maneat (in quam rem explorata No-
bis est etiam voluntas praedecessoris
Nostri Pii felicitis recordationis pp. VI.
licet ejus executioni temporum calami-
tatis locus factus non sit.)

Transmissio
sententiae.

§. 3. Nos memoratos Pisaurensis
civitatis representantes specialibus
gratiis, et favoribus prosequi volentes,
eosque, et singulares eorum personas

a quibuscumque excommunicationis, et
interdicti, aliisque ecclesiasticis cen-
suris, sententiis, et poenis quovis
modo, et quacumque de causa latis,
si quas forte incurrerint, hujus tan-
tum rei gratia absolventes, et absol-
utos fore censentes, supplicationibus
eorum nomine Nobis humiliter por-
rectis inclinati, ut de caetero perpet-
uis futuris temporibus capitaneus
portus civitatis praedictae ad annum
dumtaxat duraturus eligi, ac electio
capitanei hujusmodi quotannis per
consiliaria comitis, ac secreta suffra-
gia, et omnino libere celebrari, nec
non capitaneus sic, ut praefertur,
electus cunctis, et singulis iuribus,
privilegiis, praerogativis, honoribus,
et oneribus tali suo muneri adnexis,
ac per alios capitaneos juxta usus,
atque consuetudines ad formam sta-
tutorum, legumque municipalium le-
gitime inductas, adhucque vigentes
haberi, et gauderi solitis, et consue-
tis, pariformiter uti, frui, et gaudere
libere, et licite possit, ac debeat
auctoritate apostolica, tenore praesen-
tium concedimus, atque manda-
mus, et si quid in contrarium per-
tractum hactenus fuerit, vel in poste-
rum peragi quomodocumque con-
tingerit penitus abrogamus, et nullius
roboris, et valoris censeri debere de-
claramus, atque statuimus.

§. 4. Decernentes has praesentes
litteras Nostras firmas, validas, et
efficaces existere, ac fore, praedictis-
que repraesentationibus in omnibus,
et per omnia plenissime suffragari,
et ab eis respective inviolabiliter ob-
servari; sicque in praemissis per
quoscumque iudices ordinarios, et de-
legatos etiam causas palatii apo-
stolici auditores judicari, et definiri
debere, ac irritum, et inane, si se-
cus super his a quoquam quavis au-
toritate scienter, vel ignoranter con-
tingerit attentari.

Classis au-
ditum et de-
cretum tri-
stano.

§. 5. Volumus tamen, ac loco,
et vigore regis admissum observan-
dae praecipimus, ut capitaneus dicti
portus modo, et forma superioris de-
signata eligendus, si doctorali laurea
publicae alienigenae universitatis in-
signitus non fuerit, ipse doctorem
idoneum sibi in assessorem adscisce-
re, et per eum sui muneris jurisdi-
ctionales actus gerere, et exercere te-
neatur, et debeat.

Declarationem
specialis.

Derogatio non
transcurrit.

§. 6. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die quarta augusti millesimo octingentesimo decimo quarto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

DLXVII.

Dat. die
7 augusti
1814.
aetate XV.

Reintegratio Societatis Jesu in pristinum statum in universo orbe catholico.

Pius episcopus

Servus servorum Dei
Ad futuram rei memoriam.

Proemium.

§. 4. Sollicitudo omnium ecclesiarum humilitati Nostrae, meritis licet et viribus impari, Deo sic disponente concedita, Nos cogit omnia illa subsidia adhibere, quae in Nostra sunt potestate, quaeque a divina providentia Nobis misericorditer subministrantur, ut spiritualibus christiani orbis necessitatibus, quantum quidem diversae, multiplicesque temporum, locorumque vicissitudines ferunt, nullo populorum nationum habito discrimine, opportune subveniamus.

Memoratur
reintegratio
facta societatis
in regno
Russico ad
preces Imperatoris
Pauli
primi.

§. 2. Hujus Nostri pastoralis officii oneri satisfacere cupientes statim ac tunc in vivis agens Franciscus Kareu, et alii saeculares presbyteri a pluribus annis in amplissimo Russico imperio existentes, et olim addicti Societati Jesu a felici recordationis Clemente XIV. praedecessore Nostro suppressae, preces Nobis obtulerunt, quibus facultatem sibi fieri supplicabant, ut auctoritate Nostra in unum corpus coalescerent, quo facilis juventuti fidei rudimentis erudiendae, et bonis moribus imbuendae ex proprii instituti ratione operam darent, munus praedicationis obirent, confessionibus excipiendis incumbere, et alia sacramenta administrarent: eorum precibus eo libentius annuendum Nobis esse duximus, quod imperator Paulus primus tunc temporis regnans eosdem pre-

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 92.

shyteros impense Nobis commendavisset humanissimis literis suis die undecima augusti anni Domini millesimi octingentesimi ad Nos datis, quibus singularem suam erga ipsos benevolentiam significans gratum sibi fore declarabat, si catholicorum imperii sui bono Societas Jesu auctoritate Nostra ibidem constitueretur.

§. 3. Quapropter Nos attento animo perpendentes quam ingentes utilitates in amplissimas illas regiones, evangelicis operariis propemodum destitutas, essent proveniaturae, quantumque incrementum ejusmodi ecclesiae viri, quorum probati mores tantis laudum praeconiis commendabantur, assiduo labore, intenso salutis animarum procurandae studio, et indefessa verbi divini praedicatione catholicae religioni essent allaturi: tanti, tanque benefici principis votis obsecundare rationi consentaneum existimavimus. Nostris itaque in forma brevis literis datis die septima martii anni Domini millesimi octingentesimi primi praedicto Francisco Kareu, aliisque ejus sodalibus in Russico imperio degentibus, aut qui aliunde illuc se conferre possent, facultatem concessimus, ut in unum corpus, seu congregationem Societatis Jesu conjungi, uniri que liberum ipsis esset, in una vel pluribus domibus arbitrio superioris, intra fines dumtaxat imperii Russici designandis; atque ejus congregationis praepositum generalem eundem presbyterum Franciscum Kareu ad Nostrum et Sedis apostolicae beneplacitum deputavimus cum facultatibus necessariis et opportunis, in sancti Ignatii de Loyola regulam a felici recordationis Paulo tertio praedecessore Nostro apostolicis suis constitutionibus approbatam, et confirmatam retinerent et sequerentur; atque ut hoc pacto socii in uno religioso coetu congregati juventuti religioni, ac bonis artibus imbuendae operam dare, seminaria et collegia regere; et probantibus ac consentientibus locorum ordinariis confessiones excipere, verbum Dei annunciare, et sacramenta administrare libere possent; et congregationem Societatis Jesu sub Nostra et apostolicae Sedis immediata tutela et subjectione recepimus, et quae ad illam firmandam et communiendam, atque ab abasibus et corruptelis, quae forte irrepressent,

Eodem ecclesiasticorum viciorum, unde de continuo societas floret, magna cum utilitate populum.

repargendam visum fuisset in Dominum expedire, Nobis ac successoribus Nostri praescribenda et sancienda reservavimus; atque ad hunc effectum constitutionibus apostolicis, statutis, consuetudinibus, privilegiis, et indultis quomodolibet in contrarium praemissorum concessis et confirmatis, praesertim literis apostolicis memorati Clementis XIV. praecessoris Nostri incipientibus «*Dominus ac redemptor Noster*» expresse derogavimus in iis tantum quae contraria essent dictis Nostri in forma brevis literis, quarum initium «*Catholicae*» et dumtaxat pro Russiaco imperio elargitis.

Noverunt ergo reinte-
gratio ejusdem Societatis
facta in regno
Siciliarum ad
pares Ferdinandi regni.

§. 4. Consilia, quae pro imperio Russiaco capiendi decrevimus, ad utriusque Siciliae regnum non ita multo post extendenda censuimus, ad preces rharissimi in Christo filii Nostri Ferdinandi regis, qui a Nobis postulavit, ut Societas Jesu eo modo quo in praefato imperio stabilita a Nobis fuerat, in eas quoque ditione, ac statibus stabiliretur; quoniam luctuosissimis illis temporibus ad juvenes christiana pietate ac timore Domini, qui est initium sapientiae informandos, doctrinaeque, et scientiis instituendos praecipue in collegiis, scholisque publicis clericorum regularium Societatis Jesu opera uti in primis opportunum sibi arbitrabatur. Nos ex inmeritis Nostri pastoralis debito piis tam illustri principis desideris, quae ad majorem Dei gloriam, animarumque salutem unice spectabant, morem gerere exoptantes Nostrias literas pro Russiaco imperio datas ad utriusque Siciliae regnum extendimus novis in simili forma brevis literis incipientibus «*Per alias*» expeditis die trigesima julii anni Domini millesimi octingentesimi quarti.

Proinde quoniam
verum potius
esse per in-
stauratam
ejusdem Socie-
tatis

§. 5. Pro ejusdem Societatis Jesu restitutione unanimes fore totius christiani orbis consensu instantes, urgentesque petitiones a venerabilibus fratribus archiepiscopis, et episcopis, atque ab omnium insignium personarum ordine et coetu quotidie ad Nos deferuntur; praesertim postquam fama ubique vulgata est uberrimorum fructuum, quos haec Societas in memoratis regionibus protulerat; quaeque proles in dies crescentis fecunda, Dominicum agrum latissime ornata et dilatata putabatur,

§. 6. Dispersio ipsa lapidum sanctuarii ob recentes calamitates et vicissitudines, quas debere potius juvat, quam in memoriam revocare; fatiscens disciplina regularium ordinum (religionis et Ecclesiae Catholicae splendor et columnen) quibus nunc reparandis cogitatione, curaque Nostrae diriguntur, efflagitant, ut tam arquis et communibus votis assensum Nostrum praebemus. Gravissimi enim criminis in conspectu Dei reos Nos esse crederemus, si in tantis reipublicae necessitatibus ea salutaria auxilia adhibere negligeremus, quae singulari providentia Deus Nobis suppeditat, et si Nos in Petri navicula assiduis turbinationibus agitata, et concursu colloctorum expertes et validos, qui sese Nobis offerunt, regimines ad frangendos pelagi naufragium Nobis et exitum quovis momento minitantis fluctus respueremus.

Ratio de-
recr-
nenda reinte-
grationis.

§. 7. Tot, ac tantis rationum momentis, tamque gravibus causis animum Nostrum moventibus id exequi tandem statuimus, quod in ipso pontificatus Nostri exordio vehementer optabamus. Postquam igitur divinum auxilium ferventibus precibus imploravimus, suffragiis et consiliis plurium venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium auditis, ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine ordinare et statuere decrevimus, uti revera haec Nostra perpetuo valitura constitutione ordinamus et statuimus, ut omnes concessionem et facultates Nobis pro Russiaco imperio, et utriusque Siciliae regno unice datas, nunc extensae intelligantur, et pro extensis habeantur, sicut vere eas extendimus, ad totum Nostrum statum ecclesiasticum, aequae ac ad omnes alios status et ditiones.

Tunc de-
cr-
etum reinte-
grationis.

§. 8. Quare concedimus et indulgemus dilecto filio presbytero Thaddeo Horzowski moderno praeposito generali Societatis Jesu, aliisque ab eo legitime deputatis omnes necessarias et opportunas facultates ad Nostrum et Sedis apostolicae beneplacitum, ut in cunctis praefatis statibus, et ditionibus omnes illos, qui in regularem ordinem Societatis Jesu admitti et cooptari petent, admittere et cooptare libere ac licite valeant, qui in una vel pluribus de-

Litteris supra
relatis em-
issis admit-
tendi, et co-
optandi tim-
on qui regu-
larem ordi-
nem in Socie-
tate exercere
cupiant.

mibus, in uno, vel pluribus collegiis, in una vel pluribus provinciis sub praepositi generalis pro tempore existens obedientia conjuncti, et, prout res feret, distributi, ad praescriptum regulae sancti Ignatii de Loyola apostolicis Pauli III. constitutionibus approbatae et confirmatae suam arconducenti videndi rationem: concedimus etiam, et declaramus, quod pariter juventuti catholicae religionis rudimenta erudiendae, ac probis moribus instituendae operam dare, nec non seminaria et collegia regere, et consentientibus atque adprobantibus ordinariis locorum in quibus eos degere contigerit, confessiones audire, verbum Dei praedicare et sacramenta administrare libere et licite valeant: omnia vero collegia, domus, provincias, schoolsque sic conjunctas, et quos in posterum coniungi et aggregari contigerit, jam nunc sub immediata Nostra, et huius apostolicae Sedis tutela, praesidio, et obedientia recipimus; Nobis et Romanis pontificibus successoribus Nostri reservantes ea statuere ac praescribere, quae ad eandem Societatem magis magisque constabiliendam et communiendam, et ab abusibus, si forte (quod Deus avertat) irreperint, reprimendam, statuere ac praescribere visum fuerit expedire.

§. 9. Omnes vero et singulos superiores, praepositos, rectores, socios, et alumnos qualescumque huius restructae Societatis quantum in Domino possumus commonefacimus, et exhortamur, ut in omni loco ac tempore sese fideles asseclas et imitatores tanti sui parentis, et institutoris exhibeant, regulam ab ipso conditam et praescriptam accurate observent, et utilia monita ac consilia quae filiis suis tradidit summo studio exequi contentur.

§. 10. Denique dilectis in Christo filiis illustribus et nobilibus viris, principibus, ac dominis temporalibus, nec non venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis, aliisque in quavis dignitate constitutis saepedictam Societatem Jesu, et singulos illius socios plurimum in Domino commendamus, eosque exhortamur, ac rogamus non solum ne eos inquietari a quocumque permittant, ac patiantur, sed ut benigne illos, ut decet, et cum charitate suscipiant.

§. 11. Decernentes praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque semper ac perpetuo firma, valida, et efficacia existere, et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab illis ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit inviolabiliter observari debere; sicque, et non aliter per quoscumque iudices quavis potestate fungentes iudicari et definiri pariter debere; ac irritum, et inane, si secus super his a quopiam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 12. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac praesertim supramemoratis litteris in forma brevis felix recordationis Clementis decimiquarti incipientibus « Dominus ac Redemptor Noster » sub aenulo piscatoris expeditis die vicesima prima iulii anni Domini millesimi septingentesimi septuagesimi tertii, quibus ad praemisorum effectum expresse ac specialiter intendimus derogare: ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 13. Volumus autem, ut eandem praesentium litterarum transumptis, sive exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhibetur, si forent exhibitae vel ostensae.

§. 14. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostre ordinationis, statuti, extensionis, commissionis, indulti, declarationis, facultatis, receptionis, reservationis, moniti, exhortationis, decreti, et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo quaterdecimo, septimo idus augusti, pontificatus Nostri anno quindodecimo.

Clemente sublata et decretum irritum.

Derogant ceteris litteris.

Fides habenda transumptis.

Sentio potestatem.

Novissimum ad superiores, socios, et alumnos.

Simile ad principes, ordinarium, aliosque in dignitatibus constitutos.

dat. die
9 augusti
1816.
anno XV.

DLXVIII.

Applicatio bonorum beneficii simplicis sub titulo sanctae Marthae de Petra Minuta favore capituli ecclesiae metropolitanae Januensis.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

Proemium

§. 1. Romanorum pontificum praedecessorum Nostorum vestigiis inherentes interdum ecclesiasticorum beneficiorum redditus ad alias ecclesias, et personas, prout melius in Domino expedire videtur, transferimus, et assignamus.

Expositio per
exco.

§. 2. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii capitulum et canonici parochialis, et metropolitanae ecclesiae Januensis, quod, cum beneficium simplex, praepositura nuncupatum sub titulo s. Marthae de Petra Minuta Januensis dioecesis erectum jam ab anno MDCCCVIII. vacaverit, et adhuc vacet, cumque post biennium a sequuta vacatione beneficii hujusmodi administratio dictis capitulo, et canonicis interinvaliter ex apostolica Nostra delegata facultate attributa fuerit, iidem canonici, quorum redditus ob notissimas temporum vicissitudines enormiter sunt imminuti, mensae eorum capitulari beneficii hujusmodi, in perpetuum uniatur. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, ac ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tenor con-
stitutionis

§. 3. Nos igitur attentis desuper relationibus venerabilis fratris archiepiscopi Januensis, ipsos exponentes specialibus graliis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, beneficium praedictum s. Marthae cum omnibus, et singulis suis redditibus, juribus, et pertinentiis universis mensae capitulari dictae metropolitanae

ecclesiae Januensis auctoritate apostolica tenore praesentium in perpetuum tribuimus, et incorporamus; ita tamen, ut onera quaecumque, si eidem beneficio ex lege fundationis annexa fuerint, per ipsum capitulum in perpetuum pariter expleri debeant.

§. 4. Decementes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari, et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus felicis recordationis Benedicti XIV. praedecessoris Nostri super divisione materiarum, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ceterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die nona augusti millesimo octingentesimo decimo quarto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

Chirographum
illius, et de-
cretum in-
tento.

Delegatio con-
stitutionis.

DLXIX.

Dec. 26
3 septembria
1816
anno XV

Damnatio pœdœ electionis archiepis-
copi Ultrajectensis factæ a Gisber-
to de Jong Daventriensi in perso-
nam Willibrordi Van Os.

Dilectis filiis universis catholicis in
Belgio Batavo commorantibus.

Pius PP. VII.

Dilecti filii
Salutem et apostolicam
benedictionem

Exponitur fa-
ctuus narra-
tionem ab ipso
pœdœ electo.

§. 4. Inter maximas, quæ un-
dique ad Nos mittuntur pro felici,
faustoque Nostro ad Sedem apostoli-
cam reditu gratulationes : dum so-
lemnes ubique gratiæ Deo O. M. a-
guntur, quod sævissimam illam, quæ
non Ecclesiam modo, sed totam prorsus
Europam obertura videbatur,
tempestatem sedaverit : in mediis
catholicorum episcoporum officiis,
quibus obsequium, et obedientiam
Nobis suam certatim testantur : ecce
ingratiſsimæ Willibrordi Van Os
literæ Nobis redduntur, quibus se
in archiepiscopum Ultrajectensem ele-
ctam die 10 februarii hujus anni,
et, quod longe gravius est, die 24.
aprilis a Gisberto de Jong Daventrien-
si inter suos nuncupato episcopo
consecratum fuisse, Nobis impu-
dentissime significare ausus est. Lu-
ctuosus hujusmodi nuncius acerbissi-
mam Ultrajectini schismatis memo-
riam refricavit, et infelicem tot la-
borum exitum, quibus illud extin-
guere summi pontifices decessores No-
stri, Nosque ipsi una vice conati su-
mus, in mentem intimo ea re dolo-
re percussam reduxit. Quod autem
Willibrordi facinus nullo pacto per
se ferendum vehementissime augeat,
est callidus ille, fucatusque scribendi
modus, quo veteratorum aui simi-
lium consuetas artes imitatus, aut
fallere Nos, aut saltem demulcere ag-
gressus est. Suum enim erga sanctam
hanc Sedem obsequium, seamque in
Nos venerationem officiosis, conceptis-
que verbis proficitur, ad Nostros de-
nique pedes provolutus apostolicam
a Nobis benedictionem efflagitat. In-
ter has autem inanum verborum
blanditias apostolicæ Sedis jura factis

conculcat, sacrarum legum sanctio-
nes aperte violat, venerandam Eccle-
siæ disciplinam nefarie corrumpit,
et irrogatas toties sui similibus em-
dem ob causam poenas procacissime
aspurnatur.

§. 2. Quæ cum ita sint, apo-
stolico, quo immerentes fungimur,
muneri nimis deesse merito videre-
mur, si Willibrordi scelus, illorum,
qui suppetias in eo patrando illi tu-
lerunt, sceleribus cumulatum silere-
mus, inultum abire patemur. Ex
hac igitur apostolicæ Sedis specula
vocem juxta illud *Clamo ac cesses*
attollimus, vobisque, dilecti filii, in
quorum conspectu hæc tam indigne
facta, non sine vestra procul dubio
execratione contingerunt, universaque
simul Ecclesiæ, auctoritate divinitus
Nobis demandata declaramus, atque
decrevimus tam electionem ejusdem
Willibrordi Van Os in archiepis-
copum Ultrajectensem, illicitam, irri-
tam, ac nullam, quam ejus con-
secrationem esse illegitimam ac sacri-
legam, contraque sacrarum legum
sanctionem factam : memoratumque
Gisbertum de Jong consecratorem,
et ipsum Willibrordum Van Os ele-
ctum, consecratumque, omnesque eos,
qui partem in nefaria electione ha-
buerunt; quique tam electioni, quam
consecrationi opem, operam, consen-
sum, consiliumque quomodolibet præ-
stiterunt, excommunicamus, anathe-
matizamus, atque ab Ecclesiæ com-
munionem segregatos, et prorsus schis-
maticos habendos, et vitandos esse
pronunciamus, constituimus, et man-
damus : præterea dictum Van Os de-
claramus ab omni exercitio eorum,
quæ jurisdictionis sunt, et quæ
ordinis esse suspensum, eidemque
idecirco interdicimus sub poena ex-
communicationis ipso facto sine ul-
la declaratione incurrendæ, ne ullo
pacto chrisma conficere, sacramentum
confirmationis conferre, clericos or-
dinare, aut alia quæcumque sunt
episcopalis ordinis, exercere valeat,
decentes insuper vacuos, inanes,
nulliusque roboris prorsus, ac mo-
menti omnes, et singulos alios actus,
quos attentare præsumperit. Qui ve-
ro ab ipso ecclesiasticis ordinibus
initiati fuerint, noverint suspensio-
nis vinculo se obstrictos esse, atque
irregularitati propterea obnoxios, si
susceptos ordines exercuerint.

Declaramus il-
licitam, nullam,
et irritam elec-
tionem, quæ dam-
natur cum om-
nimode as-
spersione a
quavis jurisdic-
tione sub
poena excom-
municationis

Vota ad Deum,
ut refractario-
rum hominum
mentes illu-
stret, atque
ad peniten-
tiam adducat.

§. 5. Inviolabilis Ecclesiae Catholicae unitas, indubitata Sedis apostolicae iurisdictione, sacrarum legum, disciplinaeque ecclesiasticae a novatorum ausibus vindicandae studium ad hanc in Willibrodum Van Os, ejusque socios animadversionem Nos adegerunt. Quanto libentius eos si facti sui poenitentes inconsutilem Christi vestem lacerare desinere, apostolicis gentis cumularemus! Quod esset Nostrum gaudium si devias ab ovili oves reducere, et exitiosos, quibus misere laborant morbos sanare Nobis confingeret! Hoc a coelesti pastorum principe assidue petimus, hoc ipsum, dilecti filii, ab eodem petitote, ut scilicet refractoriorum hominum mentes illustret, obstinatum voluntatem flectat, induratum cor molliat, atque ad catholicam veritatem denique amplectendam inclinet. Interim, dilecti filii, eos diligenter cavete, ipsorumque societatem respicite. Id vos pro vestra erga Nos, et sanctam hanc Sedem fide, ac reverentia sedulo ficturos rati, apostolicam vobis ipsis benedictionem peramanter impertimur. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die septima septembris millesimo octingentesimo decimoquarto, pontificatus Nostri anno decimoquinto.

DLXX.

Est. die
7 septembris
1814
aetate XV.

Facultas regi catholico concessa disponendi extra capitulum de officiis ordinis, seu societatis auri vel-
leris.

Carissimo in Christo filio Nostro Ferdinando Hispaniarum regicatholico.

Pius PP. VII.

Carissime in Christo fili Noster
Salutem, et apostolicam
benedictionem

§. 4. Quam sicut Nobis ^{Expositio pro} expeditum nuper majestatis tuae nomine fuit, pro dispositione locorum, seu officiorum ordinis seu societatis auri vel-
leris, vulgo nuncupati del Toison, capitulum ipsius ordinis, seu societatis, pro ut illius statuta seu stabilimenta disponunt, convocari oporteret. Tu vero de locis, seu officiis hujusmodi extra praedictum capitulum partim jam disposueris, sub spe scilicet non defuturam tibi apostolicam ad id necessariam facultatem, ac de reliquis etiam in futurum posse disponere, quemadmodum per alios plures Hispaniarum reges apostolica auctoritate suffultus dispositum fuit, plurimum cupias.

§. 2. Nos majestatis tuae votis, ^{Tenor verborum} quantum cum Domino possumus, obsecundare, teque amplioribus gratiis, et favoribus prosequi volentes, supplicationibus Nobis humiliter super hoc pro te praerectis inclinati, eidem majestati tuae, de omnibus locis atque officiis dicti ordinis seu societatis tam adpraesens vacantibus, quam in posterum vacaturis, ad unum beneplacitum, etiam extra capitulum generale praedictum auctoritate Nostra apostolica libere, ac licite disponendi, et providendi plenum et amplam facultatem eodem auctoritate te aore praesentium concedimus, et impertimur, et quoad loca seu officia jam per te, ut praefertur, provisum, atque disposita eorundem provisionem, atque dispositionem ratam, validamque habemus, ac declaramus, omnemque, et quemcumque defectum plenarie sanamus atque adimplemus.

Devotio con-
trariorum.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, adiecti ordinis, seu societatis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, stabilimentis, usibus, et naturis, etiam si in illis caveatur expresse, quod illa loca, seu officia extra dictum capitulum generale conferri nequeant, ac aliter factae illorum collationes, et provisiones nullae sint; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis. Quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, ac sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctum Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima tertia septembris millesimo octingentesimo decimo quarto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

Dat. die
25 septembris
1814
anno XV.

DLXXI.

Allocutio habita in consistorio secreto diei 26 septembris 1814.

Pius PP. VII.

Venerabiles fratres

De reditu ad
urbem, et pae-
ac captivita-
tis memoris

§. 4. Optatissimus tandem aliquando dies illuxit in quo conspectu, frequentiaque vestra iterum frui datum Nobis est. Sacram hanc, in quam invitatu Nostro convenistis aulam, ut primum intravimus, tam acriter paterni amoris, laetitiaeque sensu correpti sumus, ut vix lacrymas continere potuerimus. Acerbissima ergo Nostrarum calamitatum tempora praeterierant: Nos post gravissima rerum discrimina ad Sedem apostolicam reduces, Ecclesiae gubernacula cum securitate, ac dignitate tractanda penitus suscepimus: vos hac

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 92.

illac iactati, et dura omnia passi, lateri tandem Nostro rursus adhaeritis, opera Nos, consilioque vestro reparandis Ecclesiae ruinis intentos libere, et impavide juvaturi. Omnis igitur malorum, quibus obnoxii fuimus memoria deleatur: quamquam gravissimarum Ecclesiae, in quam tenebrarum princeps omnem suam per hosce annos evomisse rabiem visus est, calamitatum recordatio, fieri non potest, ut nostris nequam ex animis elahatur. Quae ex inferis emissa longe lateque dominabatur impietas, omnia christianarum virtutum germina extirpare contendebat: irritos tamen fuisse nefarios ejusdem conatus, testes Nos ipsi locupletissimi exitimus. Tanta enim, ac talia solidae pietatis exempla propriis oculis vidimus, tam effusa impensi amoris, devotissimi obsequii, largissimaeque liberalitatis, dum per varias Italiae, Galliaeque provincias trahebamur, officia experti sumus, ut de illis antiquissima etiam Ecclesiae tempora gloriari merito potuisse videantur. Vellemus quidem singulis non solum urbibus, atque oppidis, sed unicuique hominum nominatim debitam pro suis erga Nos meritis laudem impertiri, si id orationis hujus Nostrae brevitatis aliquo modo pateretur. Silentio tamen praeterire non possumus Genuenses, Mediolanenses, Taurinenses, qui palam, cum faculat dabatur, clam, cum negaretur, Savonam accurrebant, ut Nos inviserent, et omni pietatis, amoris, liberalitatis genere venerabundi prosequerentur. Savonensium vero erga Nos studium tanto est commendabilius, quanto diuturniorem, gravio-remque apud ipsos captivitatem sustinuvimus. Aequae a Nobis celebranda Gallia est, quae se praestantissimo regi suo denique restitutam tantopere Nobiscum laetatur, et in qua religiosos adeo sensus ubique deprehendimus, totque amantissimi obsequii, ac splendidissimae munificentiae testimoniis a nobilissimis praesertim matronis honestati sumus, ut captivitatis Nostrae quodammodo obli- ti, gratias Deo saepe ageremus, quod tantarum virtutum spectatores, ac testes Nos esse voluisset. Scilicet ea est sanctissimi, quod profitemur, instituti indoles, et quo magis impug- nat, vires suas intencius exerat,

quo validius deprimitur, altius attollatur.

*Omnia ad re-
ligionis sancti-
tatem demor-
strandum con-
ferre debent*

§. 2. Haec ipsa christianae religionis proprietas ipsam de caelo in terras delapsam luculentissime ostendit. Neque enim naturae humanae infirmitas acerbissimis calamitatibus pro iustitia sustinendis, mortique ipsi fortiter, alacriterque oppetendae satis esse posset, nisi divina plane virtute confirmaretur. Unde illam animi tranquillitatem, iuno et iucunditatem, qua furente in Nos persecutione, in mediis inopiae, exilii, carcerumque angustis perfundebamur, profectam existimatis, nisi a caelesti misericordiarum patre, qui erigebat, et consolabatur Nos in omni tribulatione nostra? Quis generosos Hispanorum animos excitavit, ut captis inopinato armis, hostem eorum urbes atque arces jam occupantem intrepide aggredirentur, et cruentissimis praeliis fractum ab Hispaniae finibus propulsarent? Quis initum a potentissimis principibus foedus, quis optatos atrocissimorum bellorum exitus, extremam postremo elatissimi hominis ruinam, nisi Deus exercituum fovit, adduxit, acceleravit? Quoniam igitur conversis Deo sic iubente rebus, e terrimo illo, in quo postremis hinc annis misere jacebamus statu feliciter emersimus, quid supervit, venerabiles fratres, nisi ut assiduas, et immortales Deo gratias agamus, maximique beneficii, quo in Sedem apostolicam inter festivos, et incredibiles omnium populorum, urbis praesertim Nostrae, plausus rediit sumus, nunquam obliviscamur?

*Geniarum
artio ad Dei-
param virgi-
nem, aposto-
los Petrum et
Paulum, mar-
tyresque Sil-
verium, et
Martianum.*

§. 3. Te nunc Deipara virgo, cujus efficacissimo patrocinio salutem Nostram acceptam referimus, vosque o rutilantia Ecclesiae lumina Petre, et Paule, quorum opera, et sanguine christiana religio Romae sacra, irrigataque est, quique praesentissima Nobis ope adjuvatis precamur, ut quas toto vobis animo grates persolvimus, benignis auribus excipere, urbemque hanc tutelae vestrae commissam a perditionum hominum insidiis, incursibusque perpetuo tueri velitis. Vobis etiam, fortissimi martyres Silveri, et Martine gratos quomi Nostri sensus expromimus, qui Nos agrumque vestram participes, et in apostolico mu-

nere successores, exemplo, praesidioque vestro ad subeunda quaeque pro sanctissimis legibus discrimina excitavistis.

§. 4. Nostris autem erga Deum, augustissimam ipsius matrem, caelitesque hujus urbis patronos officii perfuncti, ad vos convertimur gloriosissimi principes, quorum consiliis, opibus, armis pax afflictae Ecclesiae, orbique universo reddita est. Res praclarissime, ac saluberrime a vobis gestas nulla unquam aetas reticebit. Nos quidem egregia vestrae in Nos voluntatis argumenta memori semper, gratoque animo recolemus, illique, per quem reges regnant, toto animi fervore supplicabimus, ut vos diutissime incolumes servet, et vera, solida, perennique felicitate florentes. Nec vos pontificio meritum laudum praeconio fraudabimus, eximii quotquot estis viri, lectissimaeque mulieres, a quibus in Italia, ejusque insulis, atque in Gallia universa praestantior episcoporum, clericique Romani pars suis et sedibus ejecta, bonis omnibus multata, crudelissime uno verbo habita, quod suae erga Nos, et apostolicam Sedem fidei deesse noluisse, benignissimo hospitio excepta est, et omni studio, amplissimaque liberalitatis genere sublevata. O vos beatos, qui thesauros vestros caelo intulistis, ubi nec aerugo ipsos corrumpit, nec timea demolitur. Nomen vestrum Romanae Ecclesiae annalibus inscriptum pietatem, largitatemque vestram ad remotissimos usque posteros propagabit.

*Similia ad
principes que-
ram consilia,
armis, ac epi-
scopos ubi uni-
verso pax red-
dit est.*

§. 5. Quoniam vero qua ratione crescunt duna, crescunt etiam rationes donorum: tanto ad serviendum Deo, atque ad obeunda munera cuique Nostrum demandata promptiores Nos esse oportet, quanto uberioribus ab eo beneficiis affecti sumus. Nostra igitur in Deum pietas ferventior; odor Nostrarum virtutum fragrantior; Nostrae pro Dominico grege custodiendo excubiae nunquam interruptae, et quam antea perspicaciores esse debent. Nos profecto simul ac, contrito impiae captivitatibus, qua detinebamur, laqueo, ad propria reversi sumus, assiduam, uti vobis notum est, cognoscendis, curandisque Ecclesiae malis operam navare non intermisimus. Occultos impiorum ho-

*Memoratur
quae disposita
sunt ad
subveniens ec-
clesiae res in
integrum re-
stituenda.*

minum coetus religioni aequae, ac solio principum infestissimos in pontificia ditione disiecinus. Societatem Jesu promovendo Dei cultui, aeternaeque animarum salutis procurandae aptissimam suis e cineribus excitavimus: religiosorum virorum, in quos persecutoris furor singularem in modum exarserat coenobia iterum aperuimus: sacras virgines e mediis saeculi periculis ereptas in sua monasteria, unde maximo piaculo exturbatae fuerant, denuo congregandas curavimus.

Obsecro ad
religiosos
vires.

§. 6. His tamen, aliisque pluribus, quae hucusque fecimus, majora profecto sunt quae facienda supersunt. Vos igitur, venerabiles fratres, quae majore possumus animi contentione obtestamur, ut Nos in vinea Domini, quam singularis ferus depastus est, restauranda occupatos ardentiori zelo, studiisque in dies acrioribus adjuvetis. Dies interim, noctesque caelestem pastorem principem obsecramus, ut eas Nobis vires, tam apud omnes principes gratiam, et auctoritatem, eum denique laboribus Nostris fructum concedat, ut Ecclesiae suae bona promovere, ipsamque ad pristinam dignitatem, et amplitudinem revocare feliciter valeamus.

DLXXII.

Duo die
Xo septembris
1814
anno XV.

Assignatum fructuum ex multiplico colligendorum in subsidium cappellae sub titulo Praeseptis erectae in basilica sanctae Mariae Majoris de urbe sub jurepatronatu excellentissimae familiae ducis Sforza Cesarini.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

Expositio gen
cum.

§. 4. Nobis expositum nuper est nomine dilecti filii Francisci nobilis viri Romani, ac ducis Sforza Cesarini nuncupati, quod insignis cappella sub titulo Praeseptis Dominici in basilica s. Mariae Majoris Nostrae aeternae urbis erecta, quam binis abbatibus ei in dotem a felicitis recordationis Sixto papa V. praedecessore Nostro assignatis infelicitate expoliata fuisset, recolandae memo-

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 92.

riae Pius pp. VI. praedecessor itidem Noster ad preces ipsius Francisci ducis, ac ejusdem cappellae asserente patrono, et de ejus decora conservatione pie sollicito, per apostolicas suas die vana junii millesimo septingentesimo nonagesimo quinto sub plumbo expeditas literas prioratus s. Pauli Albanensis monasterii, qui tunc per obitum ultimi Huius possessoris commendatarii vacabat, quique pariter ad ipsiusmet Francisci ducis patronatum spectare affirmabatur, novam denominationem, provisionem, aliamque quaecunque dispositionem ad annos triginta suspendit, et de illius fructibus, redditibus, atque proventus valoris circiter 700. ducatorum auri de camera ita disposuit, ut quotannis ab administratore specialiter, et quibusdam sub conditionibus ad id deputato ponerentur in auctionem, seu ut vulgo dicitur a multiplico scutata 500, erogarentur vero in praedictae cappellae, ejusque ministerium beneficium scutata 400, ac denarium, quod, detractis expensis omnibus, superfuisset, daretur in subsidium Francisci ducis Bovadille ipsius ducis Cesarini patruelis, eo ob suarum rerum vicissitudines tempore indigentis, et alias prout eisdem in literis, quarum tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter expresso et inserto haberi volumus amplius contineri perhibetur. Quumque post haec illud simul contigerit, ut sacra aedes, quae scalarum sanctorum fert nomen, redditibus suis partim primum imminuta, ac in totum subinde in nuperis reipublicae perturbationibus orbata fuerit, ipse Franciscus dux Cesarinus, qui de hujus sacrae aedis patronatu gloriatur, et de ea sarta, tecta tuenda nihil se habere antiquius profitetur, subsidiorum portionem Francisco duci Bovadille, ex praedicti prioratus fructibus ob indicatas indigentiae causas assignatam, nunc iis prorsus cessatis, in subventionem sacrae aedis praedictae per Nos transferri atque constitui, nec non firma remanente praelaudati Pii praedecessoris Nostri dispositione quoad supradictam auctionem, seu multiplicum scutorum 500, et quoad erogationem quoque scutorum 400. singulis annis a deputato administratore juxta praemissa perficiendas, fructus

tamen pecuniae ad lucrum locatae, eos nempe, qui ex rinvestmentis, ut ajunt, tam factis, quam faciendis proveniunt, per eundem administratorem applicari, tribuique posse pro rata collegio cappellae dicti Praesepis, idest praepositi, cappellani, et clericis, qui illius sunt addicti servitio, vehementer desiderat, enixisque humiliter precibus a Nobis expostulat.

*Transmissio
nensis.*

§. 2. Nos igitur, quibus pro pastoralis munere Nostro maxime est cordi locis, atque personis Deo dicatis, quantum cum Domino possumus, opportune prodesse, exponente Franciscum ducem, modernum memorati prioratus administratorem, ac moderna tum cappellae, tum sacrae aedis praedictorum collegia, eorumque singulares personas specialibus gratis, et a favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus memorati ducis Caesarini Nobis humiliter porrectis inclinati, supradicti prioratus vacantis administratori pro tempore legitime deputato licentiam, et facultatem, cuius vigore illud omne, quod antea, juxta literas Pii praedecessoris, duci Bavadille erogabatur ex fructibus praemuneratis, ipse deiinceps favore sacrae aedis scalarum sanctarum impendere, fructusque praeterea ex narratis rinvestmentis tam praeteritis, quam futuris collectos, et colligendos praeposito, cappellani, clericisque cappellae dicti Praesepis elargiri pro rata, ac distribuere libere, ac licite possit, et valeat, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et impertimur; relicto tamen eidem administratori onere reddendi de his quoque, sicut de reliquis, debitas rationes juxta formam, atque dispositionem literarum Pii praedecessoris, quas in suo semper vigore manere volumus, ac praesentes literas Nostras non ultra annos ab eodem Pio praedecessore Nostro ut supra praefixos valituras declaramus.

*Delegatio con-
tractuum.*

§. 3. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam

Majorem sub annulo piscatoris die trigesima septembris millesimo octingentesimo decimoquarto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

DLXXXIII.

Dec. die
30 septembris
1814
anno XV.

Suppressio praepositurae in terra Altidonae Firmanae dioecesis cum applicatione honorum ad pias causas.

Dilecto filio Nostro Caesari S. R. E. presbytero cardinali Brancadoro nuncupato metropolitanae ecclesiae Firmanae ex coactione, et dispensatione apostolica praesuli.

Pius PP. VII.

Dilecte fili Noster

Salutem et apostolicam
benedictionem

§. 1. **Expositum** Nobis nuper tuo nomine fuit, quod bonae memoriae Andreas, quum archiepiscopalem Firmanae ecclesiae sedem teneret, ut domum congregationis missionis Firmi aedificatam propeque a seclis hominibus, tempore reipublicae eversam reparare, aliisque piis dioecesis suae necessitatibus posset occurrere, capta occasione vacationis praepositurae, quae sub invocatione s. Michaelis Arcangelis in castro Altidonae istius dioecesis extabat fundata, quamque bonae memoriae presbyter cognominis Alexandrinus ultimo loco, dum viveret, obtinebat, ipse petiit, obtinuitque a Nobis suspensionem novae provisionis ejus praepositurae ad decennium, et forsau etiam ad quinquennium duraturam ita quidem, ut interim praepositurae populus cuius vix centum numerabatur animae curarentur a paroco plebaniae s. Mariae, et s. Cyriaci eodem in castro existentis, fructusque, redditus, et proventus praepositurae ad praedictae domus reparationem, praedictarumque necessitatum emolumentum erogarentur, et alias prout in apostolicis literis Nostris sub certo modo, et forma tunc expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter expresso haberi volumus fuisse perhibetur contineri. Verum dum haec feliciter incepta felicius quoque

*Expositio pro
omni poenitentia
pro consequenda
reparatione praepositurae, et
applicatione
honorum ad
illam peni-
tentionem.*

ad optatum finem proveherentur impio superveniente usurpationis Demanio, omnia luctuosa facta sunt, statim peiora prioribus. Demanium enim bona praepositurae a manu administratoris erepta occupavit instauratam missionis domum nova eversione projecit, et plebaniae ecclesiam in promptuaria, cellasque conversam sagrilego ausu profanavit, atque pessum dedit. Recogitanti itaque tibi, quo tandem remedio tut, tantisque malis possit nunc in restituta ecclesiae ac reipublicae pace obviam iri, nihil visui est aptius, atque commodius, quam ad vacantis adhuc praepositurae praedictae suppressionem perpetuum procedi, ejus tamen ecclesiam satis amplam, et firmam, ac ab ipso plebano pro parochialibus muniis per apposite adhibitam, dum a propria exularet ecclesia, quae jam pridem alias fatiscens, modo ob graviora ei illata a Demanio damna nimis, ac fere impossibiles pro debita refectione sumptus exigeret in parochialem Altidonae, praevia utriusque populi tum plebaniae, tum praepositurae unione, et incorporatione destinari, atque constitui. Cuncta vero et singula praepositurae bona seminario dioecetano jam in deterius colabantur propter censum oneribus sustinendis imparem applicari, atque attribui.

Teneat pectorum ecclesiarum in curam spirituales bonorum administrandorum

§. 2. Primo, de vicario curato in auxilium parochi plebani pro tempore cum stipendio scutatorum octuaginta monetae Romanae nunquam minori assignando providere, qui vicarius praevio semper examine, ab ordinario eligendus, praeterquam quod in omnibus ad animarum curam pertinentibus auxiliari parochi debeat. Teneatur quoque in cunctis diebus, festis non exceptis diebus, explanare populo verba evangelii in missa, sive eam celebret antea, sive postquam parochus celebraverit, a quo etc. in missa sua erit explicandum evangelium adeo ut binas semper in quolibet festo evangelii explicationes audire populus valeat; alteram pro praepositura, alteram pro plebaniae parochia. Secundo: Onus itidem ferendum a seminario sit suppeditare quotannis parochi in subsidium pauperum praesertim praepositurae duobus frumenti unum ex tritico, et unum ex eo quod vulgus nuncupatur

granturco - Tertio: Teneatur seminarium recipere, gratisque alere duos adolescentes de Altidona praesentandos a parochi cum approbatione vicarii foranei de quinquennio in quinquennium per quaternam, ex qua archiepiscopus duos magis sibi bene visos eligit, atque etiam rejiciet, si rejiciendi causam inveniet, aliosque substituat. Praefigatur autem tempus quinquennium, ut locus detur aliis de eodem castro successive educandis. Quod si in quinquennio absoluto deficiant omnino Altidonae juveneroli denuo praesentandi eorum loco, qui praefixum educationis exegere curriculum, tunc facultas sit archiepiscopo longioris educationis spatium juvenibus in seminario manentibus pro suo libitu indulgendi ac prorogandi. Quanto: In casu autem si forte contingat nullum quandoque adesse juvenem Altidonae in seminario educandum, toto tunc eo durante tempore solvet seminarium unam vel duas dotes in anno scutatorum viginti quinque pro qualibet dote tribuendam, seu tribuendas uni, vel duobus puellis virginibus Altidonae oritis, ac incolis, quas parochus orphanas semper praefereudo non orphanis seliget pro sui prudentia et conscientia, et cum attestatione vicarii foranei super eorum paupertate, ac honestate in numero quatuor, vel sex proponat archiepiscopo, ut earum nomina maturiori ipsius probata, vel improbata iudicio mittantur in urnam publice inde per sortem extraenda. Quinto demum: Postquam seminarium omnium et singulorum bonorum, reddituum, atque proventuum cujusvis qualitatis atque naturae ad praeposituram spectantium forsalelem ceperit possessionem curam simul, obligationemque suscipiat sumptibus suis parochialem domum, ecclesiamque praepositurae perficiendi juxta quod per ordinarium pro tempore censeatur expediens, ac ordinetur. Quae cum sint Nobis humiliter supplicari fecisti, ut Nos in snpra enarratis tibi opportune providere, ac ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur, qui pastorum curam, et studium in suarum ecclesiarum promovendis bonis, quantum cum Domino possumus adjuvare maxime cupimus, te amplioribus fa-

Teneat decem suppetia

voribus et gratis prosequi volentes, supplicationibus tuis Nobis humiliter porrectis inclinati, tibi plenam, et amplam facultatem cujus vigore, evocatis prius de jure ad id evocandis recensitam praeposituram perpetuo suppressim, eamque cum plebania praedicta absque ullius tamen praepjudicio una simul unire, ac sacra aede s. Mariae ac s. Cyriaci ibi fundata est plebania, ob ejus vetustatem, et cladem ei nuper illatam prorsus relicta parochialem Altidonae in ecclesia s. Michaelis Arcangeli instituere, eique plebanum s. Mariae et Cyriaci in utriusque praepositurae, et plebaniae, populi parochum una cum juribus, honoribus, et oneribus solitis, et consuetis praeficere; bona vero, jura, redditus, et proventus quosque praepositurae seminario istius diocesis sub cunctis, et singulis, tum quoad vicarium curatum parochia assignandum, tum quoad educationem adolescentum, dotationem puellarum, et subministrationem frumenti pro pauperibus, tum denique quoad necessarias refectiones, assiduamque manutentionem parochialis ecclesiae praedictae, conditionibus, modo et forma superius expressis applicare in perpetuum, applicataque decernere libere, ac licite auctoritate Nostra apostolica possis, et valeas, eadem auctoritate tenore praesentium tribuimus, ac impertimur. Volumus autem quod ecclesiam parochialem, et vicarium curatum sic, ut praemittitur, Altidonae instituendum, si et quando mensibus apostolicae Sedi reservatis eas quomodolibet vacare contigerit, tunc jura ejusdem Sedis pro nova illarum provisione omnino salva, et illaesa subsistat.

Invenio con-
tractum.

§. 4. Non obstantibus Nostra, et caecellariae apostolicae regula de unionibus ad partes committendis, ac de exprimendo in eo anno beneficiorum ecclesiasticorum valore, nec non Lateranensis concilii novissime celebrati uniones perpetuas non nisi in casibus a jure permisis fieri prohibentis, et fel. rec. Benedicti pp. XIV. praedecessoris Nostri super divisione materialium, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque. Datumi Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo

piscatoris die trigesima septembris millesimo octingentesimo decimo quarto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

DLXXIV.

Facultas gestandi collare violaceum, et numisma cum flocculo serico ante pectus pendens pro canonicis ecclesiae cathedralis Collensis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. In summo apostolatus apice, meritis licet imparibus, constituti non modo ad statum ecclesiarum omnium, quarum ab alto Nobis commissa est sollicitudo, animum intendimus, sed interdum externae etiam virorum ecclesiasticorum in illustrioribus templis Altissimo famulantium decorationi, atque honorificentiae consulimus, prout in Domino convenire arbitramur.

§. 2. Cum itaque, sicut dilecti filii moderni dignitates, et canonici ecclesiae cathedralis Collensis Nobis nuper exponi fecerunt, ipsa ecclesia a felicitis recordationis Clemente pp. VIII. praedecessore Nostro in cathedralem erecta, ac per alios Romanos pontifices aliis peculiaribus privilegiis ditata reperitur, itemque antiquitatis laude, templi amplitudine, sacerdotum ibi Deo ministrantium probitate, et doctrina floreat, multum splendoris, et ornamenti ad ipsam accederet, ac divinus cultus, populi devotione majora incrementa susciperet, si ejusdem ecclesiae dignitates, et canonici novis decorationibus donentur; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, ac ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 3. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incur-

Dat die
8 octobris
1814.
anno XV.

Precium

Proposito pae-
cium.

Provisio bene-
dictae.

rint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus dignitatibus, et canonicis ecclesiae praedictae, ut ipsi collare violaceum, ac numisma cum flocculo serico ante pectus pendens, in cujus antica s. Michaelis Arcangeli protectoris ipsius capituli, et s. Marialis ejusdem ecclesiae titularis effigies sint inculptae, in postica vero effigies exprimitur nrius summi pontificis ad eorum libitum capitulariter designati tam intra ecclesiam, quam extra eam palam gestare, illisque uti libere, et licite possint et valeant, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus, et dignitates atque canonicos praedictos desuper a quoquam impediri, molestari, vel perturbari nullatenus posse, ac irritum et inane si seors super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quatenus opus sit, ejusdem ecclesiae etiam juramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus, caeterisque in contrarium quibuscumque. Datum in Arce Gandulphi die quarta octobris millesimo octingentesimo decimo quarto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

DLXXV.

Concessio vexilli favore legionis Hungaricae, quae pontifici urbem reverso inservit in custodia corporis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 4. Nihil unquam apostolica Sedes antiquius habuit, quam testimonia praebere, et monumenta relinquare gratiae, et beneficentiae in eos, qui Romanos pontifices peculiari devotione sunt venerati, ac sinceræ pietatis officiis prosecuti, ut per haec argumenta, et eorum fovea-

tur religio, et caeterorum fides perficiatur, atque Ecclesiae Dei amplitudo ex hinc ubique major accrescat.

§. 2. Quum itaque ad Taram, quo Nos vere proxime elapso Gallorum praefectus militum duxerat, fuissimus de manu ejus excepti a dilecto filio chiliarcho equite Adulpho barone de Prohaska, qui tunc praeerat legioni Hungaricae, cui nomen comitis Radetzky num. V., quumque idem Adulphus Parmam laeto, splendidoque apparatu comitatus Nos esset, et binae cohortes legionis hujusmodi ad Nostram usque aliam urbem itineris, ac corporis Nostri fideles custodes fuissent, Nos idcirco, qui post etiam quam Romam pervenimus tales cohortes apud Nos remanserunt, sedulaque earum opera per aliquot menses usi sumus, ut tandem de praestantis, piaque nationis Hungaricae, ac potissimum legionis praedictae religione in Deum, pietate in Ecclesiam, ac observantia, et reverentia in Nos, qui tot in eis virtutum signa oculis Nostris, nostrique animi vera cum satisfactione conspeximus, memoria perennis existat, ac in aetates posteras nunquam peritura pertranseat, vexillum quo in una icon b. M. v. Dominae Hungariae ad cujus pedes Nos ipsi suppliciter orantes, in altera vero facie carissimi in Christo filii Nostri Francisci imperatoris, ac regis apostolici stemma spectantur eidem legioni dono dari, atque has in forma brevis literas Nostras, quae de dono hujusmodi indubitanter testentur, post Nostram memorati vexilli benedictionem expediri mandavimus. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die secunda novembris millesimo octingentesimo decimo quarto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

Decretum constitutionis.

Dat. die 2 novembris 1874. anno XV.

Procurator.

Data die
et mense
1878
anno XV.

DLXXVI.

Ampliatio jurisdictionis episcopi Portuensis, et sanctae Rufinae.

Venerabili fratri Nostro Josepho episcopo Portuensi, et s. Rufinae S. R. E. cardinali ab Auria nuncupato.

Pius PP. VII.

Venerabilis frater Noster
Salutem et apostolicam
benedictionem

Ratio, et tenor
concessionis
hujus.

§. 4. Ne jurisdictionis tibi competentis ratione ecclesiarum Portuensis, et s. Rufinae insimul unitarum, de quibus nuper tibi auctoritate apostolica provisum fuit, viribus dubitari unquam contingat super his, quae per te in urbe expedire contingerit, vel quae jam forsitan expedita, reperiuntur providere, ac alias commoditatibus tuis consulere volentes motu proprio, non ad tuam, vel alterius pro te Nobis super hoc porrectae petitionis instantiam, sed ex certa scientia Nostra, ac de apostolicae, potestatis plenitudine, tibi ut in dicta urbe, et Romana curia omnimodam jurisdictionem, quam in Portuensi, et s. Rufinae ecclesiis, ac civitatibus, et diocesisbus de jure, usu, et consuetudine, aut alias ex indultis apostolicis habes, perinde ac si apud easdem ecclesias tuas, ac civitates, et dioeceses personaliter resideres, lihere, et licite, ac in omnibus, et per omnia per te, vel alium, seu alios exercere possis, et valeas, auctoritate apostolica tenore praesentium nullo modo extensa, seu ampliata sit, seu esse quomodolibet censeatur, sed data facultas dumtaxat illam exercendi de uno ad alium locum, ut illa eisdem modo et forma exerceatur, ut in urbe praedicta exercetur, si in dictis civitatibus Portuensi, et s. Rufinae resideres, et non alias, ita quod non liceat tibi, seu a te deputatis, vel deputandis carcerari facere in eadem urbe aliquem tibi subditum Portuensem, et s. Rufinae dioecesium, ac multo minus alium tibi non subditum, neque aliquam executionem facere personalem, realem, vel mixtam extra praedictas civita-

tes, et dioeceses Portuensem, et s. Rufinae, quodque nec tu, nec auditor, et iudex, seu alius a te ad praemissa pro tempore deputandum jurisdictionem praedictam in urbe, et ejus districtu extra dioecesim Portuensem, et s. Rufinae earundem vigore praesentium alias quam, ut praefertur, quoquomodo exercere possis, nec possint respective sub nullitatis actorum poena, et excommunicationis ipso facto per auditorem, ac judicem, aliosque praedictos incurrendae, ac etiam privationis officii quoad notarium, nisi eadem praesentes Nostrae prius apud acta notarii registratae fuerint, ac insuper omnia, et singula per te, si ve tuum auditorem, aliosque per te forsitan deputatos, vel pro tempore deputandos, in his autem ad eandem jurisdictionem ratione praedictarum ecclesiarum, civitatum, et dioecesium pertinent, quaeque tam voluntariae, quam contentiosae fuerint jurisdictionis, ac poenitentialis fori, jam forsitan, juxta tamen earundem praesentium tenorem, et non alias, acta, gesta, decreta, et mandata, ac quae deinceps similiter juxta earundem praesentium tenorem, et non alias decerni, ac mandari contigerit, sententiasque tam interlocutorias, aut definitivas, seu definitivarum vim habentes in quibuscumque causis tam praesentibus, quam futuris, ferendas, ac etiam jam forsitan latae, rata, et firma, validaque et efficacia esse, et fore, et nullo unquam tempore de jurisdictionis, et potestatis defectu, seu nullitatis vitio impugnari, invalidari posse volumus, decernimus, et declaramus. Nos enim tibi, ac tuis officialibus, quoscumque in curia, et extra eam etiam per aedictum publicum constituto summarie, et extrajudicialiter de non tuto accessu citandi, illisque, et quibuscumque iudicibus quavis dignitate, et praerogativa ecclesiastica, vel saeculari in ipsa curia praefulgeant, et erga subditos tuos Portuenses, et s. Rufinae; nec in causis quae ad tuam omnimodam jurisdictionem alias pertinent se intromittant, aut immisceant, ad illas ac illa ad tuam jurisdictionem omnino remittant, etiam per simile aedictum, et sub excommunicationis, aliisque ecclesiasticis censuris, et poenis etiam pecuniariis arbitrio tuo, et officialium tuorum imponendis, moderan-

dis, et applicandis, inhibendo, et contradictorias quoslibet, et rebelles per sententias, censuras, et poenas ecclesiasticas, aliasque opportuna juris, et facti remedia, appellatione postposita compescendo, cogendo, et compellendo, ac irritum, et inane quidquid in contrarium per quoscumque factum, et attentatum est, vel fieri, seu attentari contigerit, decernendo, prout Nos sic per quoscumque iudices, ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, ac etiam S. R. E. cardinales, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari debere decernimus, aliasque omnia juxta praemissorum formam, et tenorem necessariam, et quomodolibet opportuna faciendi, exercendi, et exequendi plenam, liberam, et omnimodam facultatem, auctoritatem et tenore praedictis concedimus, et impertimur, ac nihilominus ne etiam de viribus collationum, et provisionum per te in dicta urbe de quibusvis beneficiis Portuensibus, et s. Rufinae ecclesiis, et civitatibus, et dioecresibus praedictis consistentium, et ad tuam collationem, provisionem, ac quamvis aliam dispositionem quomodolibet pertinentium pro tempore factarum dubitari, ac haesitari contingat tibi, ut ipsas collationes, nec non etiam commendas de regularibus, si quae sint, et alias quasvis dispositiones hujusmodi in dicta urbe, et in praemissis hae solitae residentiae personalis aedibus data illarum apposita absque eo, quod propterea extra dictam urbem, seu aliquam ipsius portam te conferre tenearis, ac alias libere, et licite, valdeque facere possis indulgemus, ipsasque collationes, provisiones, commendas, et alias dispositiones, sic per te faciendas, validas esse, et fore et illis quibus faciae fuerint, etiam perinde ac si illas apud tuas ecclesias resides, fecisses, et alias in omnibus, et per omnia suffragari debere similiter decernimus, et declaramus.

§. 2. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac cancellariae apostolicae regulis, nec non stylo, usibus, et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis quibusvis personis, et iudicibus sub quavis forma con-

cessis, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die undecima novembris millesimo octingentesimo decimo quarto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

DLXXVII.

Facultas regi catholico concessa amabiliter componendi lites, et contentiones omnes, quae inter capitula, episcopos, aliasque personas ecclesiasticas oriri possent, ac milites ordinum sancti Jacobi de Spatha, de Calatrava, de Alcantara, et B. V. de Montesa, ac de Conceptione ejusdem b. M. Virginis, cum alias indulta fuerat Philippo secundo, et Philippo V., Carolo IV., aliisque regibus catholicis.

Carissimo in Christo filio Nostro Ferdinando Hispaniarum regi catholico.

Pius PP. VII.

Carissime in Christo fili Noster Salutem, et apostolicam benedictionem.

§. 4. Dudum a felicis recordationis Gregorio pp. XIII. praedecessore Nostro emanarunt literae in simili forma brevis clarae memoriae Philippo II. dum vixit, Hispaniarum regi catholico directae tenoris sequentis videlicet. A tergo. Carissimo in Christo filio Nostro Philippo Hispaniarum regi catholico. Intus vero. Carissime in Christo fili Noster salutem, et apostolicam benedictionem. Controversis, et litibus olim in Romana curia, et extra eam coram diversis iudicibus ordinariis, et delegatis inter archiepiscopos Toletanum et Hispalensem, ac episcopos Conchensem, Cordubensem, Cauriensem, Abuleusem, Pacensem, Gadicensem, et Osomensem, eorumque capitula, et nonnullos alios ecclesiarum praelatos, et personas ecclesiasticas regnorum Hispaniae, ac priores milites, et alios fratres militiae sancti Jacobi de Spatha sub re-

Dot. de
15 novembris
1514
anno XV.

Vener. litterarum apostolicarum expeditur a Gregorio XIII. favore et auctoritate Philippo secundo.

Decretum con-
trarium

gula sancti Augustini, eorumque conventus super jure decimandi, seu praestatione, et solutione quarundam decimarum tam novalium, quam pecorum, et armentorum, robisque aliis in actis causarum hujusmodi latus deductis, et illorum occasione pendentibus, aliis item, ut formidatur, oritur, ut illae omnes amabili concordia terminarentur felici recordationis Clemens pp. VII. hortata clare memoriae Caroli V. Romanorum imperatoris Hispaniarum regis, et dictae militiae perpetui administratoris per Sedem apostolicam deputati gignitoris tui per suas literas in forma brevis confectas eidem Carolo imperatori, regi, et administratori facultatem, et auctoritatem tribuit rumpendi, et concordandi lites, differentias, et controversias hujusmodi, seque inter partes praedictas interponendi, idipsamque potestatem pia memoriae Paulus pp. III. per alias suas similes literas illi commisit causas universas, et singulas praedictas ubicunque, quandoque pendentes in eodem statu, quo pendebant ad suum beneplacitum, facta iudiciis, et colligantibus hujusmodi legitima intimatione, suspendendo, et ne durante hujusmodi beneplacito suo in causis praedictis quidquam innovaretur, inhibendo, decernens partes ipsas ad observandum quidquid per illum concordatum, aut amabiliter compositum foret, omnino teneri, ac irritum, et inane quidquid secus a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, et subsequenter ad tollendum dubium, et sub illis verbis generalibus, et alios praedictos, et personas ecclesiasticas, caeteri archiepiscopi, et episcopi regnorum praedictorum comprehenderentur, ipse Paulus praedecessor per alias suas literas causas praedictas non solum inter Toletanum, et Hispanensem archiepiscopos, ac Cordubensem, Conchensem, Caursensem, Abulensem, Pacensem, Gadicensem, et Osonensem episcopos, illorumque capitula hujusmodi in dictis literis, ut praefertur specialiter nominatos, sed etiam Granatensem, Compostellanum, et Valentinum archiepiscopos, nec non Pacensem, Burgensem, Carthaginensem, Giennensem, Malacitanum, Civitatem, Salamantinum, Zamoren-

sem, Seguntinum, Legionensem, Segobienensem, Albariziensem, Calaguritanum et Pampilonensem episcopos, eorumque capitula, et quascunque personas ecclesiasticas in dictis regnis consistentes, ac ipsos priores, praepositos, milites, et fratres, eorumque conventus, tam super decimis, et aliis rebus praedictis in ipsis literis expressis, quam etiam super jurisdictione, nec non jure patronatus, seu praesentandi personas idoneas dictae militiae ad vicarias, praepositorias, et alia beneficia ecclesiastica ejusdem militiae; illaque administrandi, regendi, gubernandi, et visitandi tam in dicta curia, quam extra eam coram quibuscunque iudiciis ordinariis, et delegatis, etiam in causarum palatii apostolici auditoribus, ac S. R. E. cardinalibus in quavis instantia quomodolibet pendentes dicto suo beneplacito durante suspendit, illasque eidem Carolo imperatori per eum componendas, et concordandas, ita quod in illis in omnibus et per omnia juxta tenorem primo dictarum suarum litterarum procedere libere, et licite videret, perinde ac si in ipsis literis singulis, archiepiscopi, episcopi, capitula, et aliae personae praedictae specialiter nominatae fuissent de novo concessit, ac commisit; sed ipse Carolo imperatore, ac rege his viis coeptis, aut imperfectis relictis de medio sublato cum per similis memoriae Pii pp. IV. praedecessorem nostrum accepto quod priores, milites, fratres, et clerici dictae militiae juxta privilegia eis a diversis Romanis pontificibus praedecessoribus suis concessa, nec non ipsius militiae consuetudines, usus, et stabilimenta ab immemorabili tempore ab eis observata integras decimas tam personales, et mixtas quam etiam praediales intra terminos dictae militiae, extra vero personales, et mixtas, nec non praediales novalium praediorum suorum propriis manibus vel sumptibus cultorum exigere, et habere potuissent, et eatenus exegissent in quibuscunque, et quorumcunque praedictorum provinciarum, et dioecesium, seu districtibus, ubi eosdem milites, et fratres etiam laicos habitare, vel domicilia habere aut praedictos fructus, ex quibus eosdemolvere tenebantur acquirere, colligere, et nutrire

depasci, levare, et percellere contigeret; ipse Pius praedecessor animadvertens conducibile fore, ut hoc quoque negotium universum via compositionis, et concordiae huiusmodi terminaretur, et propterea volens non solum praedictas, sed etiam majores quae inter supradictos ortae, et suscitatae fuerant, et denuo nasci, oriri, et suscitari poterant lites, quaestiones, et differentias amputare, interim vero partes ipsas in possessionibus in quibus erant, manuteneri, et defendi; nihilque innovari debere; motu proprio, certa quae scientia, et deliberatione suis omnes, et quascunque lites, causas, controversias, quaestiones, et differentias tam motas, quam quae moveri poterant in futurum ad se advocavit, et illas, decisionemque, et terminationem ipsarum suspendit, et tibi per recomponendas, et concordandas, ita quod in illis juxta praedictarum Pauli praedecessoris litterarum continentiam, et tenorem, ac si illae tibi directae, et praesentatae fuissent in omnibus et per omnia ad suum, et Sedis apostolicae beneplacitum agere, et procedere libere, et licite valeres, commisit, et remisit, plenamque, et liberam licentiam et auctoritatem tibi concessit, prout in suis in eadem forma brevis confectis, et singulis aliis aliorum praedecessorum praedictorum litteris plenius continetur.

Cum autem sicut accepimus negotio praedicto a te suscepto ita effectum sit, ut inter multos praedictorum pax, et tranquillitas, diligentia, et industria tuis sit subsequuta, cumque etiam similes, et aliae diversae lites, et quaestiones inter eosdem, et alios archiepiscopos, et episcopos, eorumque capitula, nec non praelatos, et personas ecclesiasticas tam saeculares, quam regulares ex una, et dilectos filios magistros, priores, praeceptores, milites, et alios fratres militiarum de Calatrava, et Alcantara Cisterciensis ordinis, eorumque conventus partibus ex altera super solutione decimarum tam novarum, quam pecorum, et armeniorum, nec non iurepatronatus administratione, caeterisque iuribus et jurisdictionibus supradictis, rebusque aliis in actis causae, et causarum huiusmodi latius deductis, et illarum occasione tam in dicta curia, quam extra eam motae jam sint,

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 92

et in futurum oriri formidentur. Nos cupientes has quoque lites, quaestiones, et differentias eadem opera, et industria tuis componi, atque concordari earum status, et merita, ac iudicium, et colligantium nomina, et cognomina, caeteraque de necessitate exprimenda praesentibus proplene, et sufficienter expressis habentes omnes, et quascunque lites, causas, quaestiones, et differentias tam motas, quam quae moveri poterant in futurum inter has posteriores partes ad Nos advocamus, et illas, illarumque decisionem, et terminationem ad Nostrum, et dictae Sedis beneplacitum, ita tamen quod interim partes ipsae in possessione, in qua existunt manuteneri, et defendi debeant, nihilque immutari queat, factaque iudicibus, et colligantibus huiusmodi legitima intimatione praesentium auctoritate suspendimus, easque universas, et singulas tibi per te concordandas, et componendas, ita quod Nostrum, et Sedis huiusmodi beneplacito durante tu in illis pro huiusmodi concordia, et amabili compositione te interponere, agere, procedere libere, et licite valeas, committimus, et remittimus, ac plenam, et liberam licentiam, et facultatem, ac auctoritatem concedimus, decernentes partes ipsas ad observandum ea omnia quae in praemissis per maiestatem tuam concordata, ac amicebilitate composita, et terminata fuerint omnino teneri; et ad id efficaciter obligatos fore, nec ab illis ullo unquam tempore resiliiri posse, nec non irritum, et inane quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus omnibus quae in singulis litteris praedictis concessum est non obstat, caeterisque contrariis quibuscunque. Datum Tusculi sub annulo piscatoris die vicesima octobris millesimo quingentesimo octuaginta quatuor pontificatus Nostri anno decimo tertio. Caesar Gloriosus. Loos annuli piscatoris.

§. 2. Et subinde pro parte clariae memorise huiusmodi Caroli eandem Hispaniarum regis catholici pie memoriae Innocentio pp. XII pariter praedecessori Nostro exposito, quod ipse facultatibus eidem Philippo regi, ut praefertur concessis ad effectum componendi lites, et controversias,

Extensio facultatum ipsarum favore Caroli regis indultis ab Innocentio XII.

quæ inter personas in præciosis-
litteris persæpseri solabant pariformiter uti posse plurimum desiderabat. Idem Innocentius prædecessor eidem Carolo regi omnes, et singulas facultates memorato Philippo regi ab eodem Gregorio prædecessore concessas, sicut præmittitur, et attributas, ita ut idem Carolus rex ad effectum componendi lites, et controversias prædictas, tam tunc ortas, quam quæ in posterum forsan oriri possent, uti libere, et licite valeat sub cæteris modo, et forma tunc expressis auctoritate apostolica concessit; et postmodum fel: rec: Clemens pp. XI prædecessor quoque Noster similes facultates supradicto Philippo regi, ut præfertur, concessas clare pariter memorie Philippo V. memoratarum Hispaniarum regi catholico impertitus fuit.

Caro regi
a Benedicto
XIV. fer-
re e Ferdina-
di regis

§. 3. Denum piæ memorie Benedictus pp. XIV prædecessor itidem Noster easdem facultates clare quoque memorie Ferdinando dictarum Hispaniarum regi catholico concessit, et alias prout in eisdem Innocentii die xvix. martii MDCXIII, et Clementis die xvi. julii MDCCXVI, ac Benedicti prædecessorum prædictorum iurari formabrevi die decima septembris MDCCLXVI expeditis litteris, quarum tenores præsentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

Perone par-
ticipat a rege
Ferdinando
VII. prout in
litteris con-
sequens.

§. 4. Cum autem sicut maiestatis tue nomine Nobis expositum fuit, in qui s. Jacobi de Spatha, de Calatrava, de Alcantara, et b. M. de Montesa, ac de Conceptione ejusdem b. M. militiarum respective administrator perpetuus dicta auctoritate deputatus existis, facultatem componendi extrajudicialiter quasvisque lites, et controversias inter fratres milites militiarum hujusmodi ex una, et episcopos, capitula, aliasque ecclesiasticas personas ex altera partibus orta, et pendentes, ac in futurum essituras, juxta indultum prædicto Philippo regi a memorato Gregorio prædecessore, ut præfertur, concessam, tibi pariter a Nobis concedi plurimum desideres.

Tunc con-
cedis.

§. 5. Nos maiestatis tue votis hæc in re quantum Nobis est alio conceditur, favorabiliter annuere cupentes, supplicationibus tuo nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ac litium, et con-

troversiarum hujusmodi status et merita, nominaque, et cognomina, ac qualitates judicum, et colligationum, et aliarum quæcumque etiam specificam, et individuum mentionem, et expressionem requirerent præsentibus pro plene, et sufficienter expressis, et specificatis habentes eidem maiestati tue omnes, et singulas facultates memoratis Philippo II. Carolo, Philippo V. et Ferdinando regibus a prædictis Gregorio, Innocentio, Clemente, et Benedicto prædecessoribus, sic ut præmittitur, concessas, et attributas, ita ut tu illis ad effectum componendi easdem controversias et lites tum nunc ortas, et pendentes, quam in futurum orituras, pariformiter uti, servata tamen in omnibus, et per omnia memoratarum litterarum forma, et dispositione, libere pariter, et licite possis et valeas ad Nostrum, et Sedis apostolicæ beneplacitum auctoritate apostolica tenore præsentium concedimus, et impertimur.

Derogatio
contrariarum.

§. 6. Non obstantibus litium pendens, et alisque præmissis, ac constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non omnibus, et singulis illis, quæ tam in præciosis Gregorii, quam in aliis memoratorum Innocentii, Clementis, et Benedicti prædecessorum litteris concessæ sunt non obstando, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima octava novembris millesimo octingentesimo decimoquarto, pontificatus Nostri anno decimoquinto.

Dat. die
22. nov. rebis
1814
anno XV

DLXXVIII.

Applicatio legati pii missarum in augmentum ecclesiae parochialis sanctae Luciae de Magnoli diocesis Florentinae.

Dilecto filio Cajetano Nicolini vicario capitulari Florentino, archiepiscopali ejus sede vacante, auctoritate apostolica deputato.

Pius PP. VII.

Dilecte fili
Salutem, et apostolicam
benedictionem

Expositio precum.

§. 4. Exponi Nobis fecit nuper dilectus filius Joseph Juvenis parochus ecclesiae curatae s. Luciae de Magnoli Florentinae civitatis, seu diocesis, quod ipse, postquam possessorem curatae ecclesiae hujusmodi alias canonice suscepit, eandem ecclesiam valde, ut asserit, congruae dotis defectu laborare adinvenit, quum nihil aliud extet, de quo certo, ac tuto disponi possit, nisi scutata sex istius monetae pro quolibet mense cum onere tamen impendendi de proprio quid quid opus est ad alendum cappellanum curatum, clericum sacristiae, famulumque ecclesiae, tum etiam ad provisionem utensilium, rerumque caeterarum, quas ecclesia ipsa pro decora ejus conservatione requirit. Quumque erecta existat in eadem ecclesia quaedam cappellania, seu pium legatum, cujus administratio a suo fundatore relicta fuit parochi pro tempore pro tot celebratione missarum, quot possunt in anno celebrari juxta redditum fundi ad id assignati, qui redditus tamen scutata viginti quatuor in annum minime excedit, ideo exponens redditum hujusmodi in augmentum congruae parochialis applicari per Nos plurimum cupit, redacto, praefixoque missarum numero in viginti tantum missas singulis annis celebrandas sine cantu, et unam cum cantu pro anniversario testatoris. Nolis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§. 2. Nos igitur eundem exponentem specialibus gratiis, et favo-

ribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis et poenis quovis modo et quacumque de causa latis, si quas forte incurrit, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, tibi constituto apud te prius de narratis, et quatenus tu id magis in Domino expedire censueris, praevia reductione missarum praedictae cappellaniae, seu legati pium fundum provenientem, auctoritate Nostra apostolica applicandi, applicatumque in perpetuum pro augmento dotis supradictae parochialis ecclesiae pro tui conscientia, et prudentia decernendi, ac declarandi facultates necessarias, et opportunas eadem auctoritate tenore praesentium tribuimus, et imperitumur.

§. 3. Non obstantibus felicis recordationis Benedicti XIV. praedecessoris Nostri super divisione materialium, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus, conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, nec non memoratae fundationis, etiam juramento, confirmatione apostolica, aut firmitate alia roborata, cui ad praemissorum effectum specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima secunda novembris millesimo octingentesimo decimo quarto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

Derogatio contrariis.

Tenore concisionis

Qui die
22 novembris
1814
anno 17.

DLXXIX.

Assignatio bonorum, ex quorum redditu suppleri debeat expensis necessariis ad explendam quolibet anno expositionem sacratissimi sacramenti Eucharistiae in ecclesia parochiali sancti Petri de Celeiros diocesis Bracarenensis.

Dilecto filio vicario capitulari ecclesiae Bracarenensis, metropolitanae ejus sede vacante, legitime deputato.

Pius PP. VII.

Dilecte fili
Solutem, et apostolicam
benedictionem

Teste eorum
dilecto.

§. 4. Exponi nuper fecerunt Nobis dilecti filii Joseph Alves Pinto Villar, ac Eleonora Maria Leocadia conjuges parvae s. Petri de Celeiros in districtu Villae Regalis istius Bracarenensis diocesis, quod ipsi cultum, ac devotionem erga augustissimum Eucharistiae sacramentum pro viribus suis promovere cupientes, se, suaeque bona omnia obligare intendunt pro institutione perpetua fundi, de cujus reddito emanatur expensae, quae opus sint, ut quolibet in anno prima dominica mensis idem Sacramentum possit publice exponi in praedicta parochiali ecclesia cum triginta tamen cereis tantum, licet communiter ista in dioecesi pro expositione hujusmodi quadraginta soleant ubique accendi, ac etiam cum facultate administrandi tam per se ipsos, quam per suos successores in infinitum ea bona, quae ad hujusmodi effectum erunt nunc ab ipsis constituenda. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi, ac successoribus Nos opportune providere, ac benigne ut infra indulgere dignemur.

Conditiones
conveniens
auctoritas.

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, ac singulares eorum personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quas forte incurrerint hujus tantum rei gratia absolven-

tes, et absolutos. fere censes, supplicationibus hujusmodi inclinati, tibi per praesentes committimus, et mandamus, ut constituto tibi prius de narratis, licentiam, et facultatem cujus vigore praedicti exponentes idoneum fundum de bonis suis pro memorata sanctissimi Sacramenti expositione in praedicta parochiali ecclesia faciendam singulis primis dominicis cujuscumque mensis assignare, fundique ipsius administrationem penes se, suosque in infinitum successores specialiter servare libere, ac licite possint, et valeant, auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium indulgeas, atque concedas.

§. 3. Ita tamen, ut eorum bona omnia, et singula pro securitate fundi ad id assignandi solemnibus instrumentis in perpetuum maneat obligata, nec non in assignatione fundi praedicti habeatur etiam ratio pro ministris altaris, pro utensilibus ecclesiae, ac pro reliquis rebus, ac expensis ad hujusmodi expositiones requisitis, et consuetis, concessio tantum iisdem, ut loco quadraginta cereorum, possint exhibere solum triginta, derogando usui communi istius dioecesis, nec non constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem, sub annulo piscatoris die vicesima secunda novembris millesimo octingentesimo decimo quarto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

Conditiones
conveniens
auctoritas.

Oct. Fe
6 dromochia
1854
anno XV

DLXXX.

Temporanea concessio fructuum omnium beneficiorum ecclesiasticorum vacantium in regno Sardiniae, erogandorum a rege Victorio Emmanueli in subsidium ecclesiasticorum ejusdem regni.

Carissimo in Christo filio Nostro Victorio Emmanueli Sardiniae regi illustri

Pius PP. VII.

Carissime in Christo fili Noster
Solutem, et apostolicam
benedictionem

Expositio per
eum.

§. 4. Ex parte majestatis tuae expositum Nobis nuper fuit, te, divina favente gratia, ad tuos continentales status tandem aliquando reversum illud in primis cogitasse, et velle, ut lethali bus vulneribus, quae superiorum temporum injuria, rebus quoque familiaribus mensarum episcopali, et capitulorum cum cathedralium, tum collegiarum ecclesiarum, ac seminariorum itidem episcopali, aliarumque religiosarum institutionum illata sunt, validum, ac stabile remedium quam citissime adhibeatur, atque pro eo, quo flagras, semperque flagrasti religionis zelo, perspecto Nobis quidem, et probato, omnia in pristinum redigantur statum. Hoc tam necessarium, et solutae consilium a te bene, sapienterque susceptum vehementer in Domino commendamus, atque ad illud plane exequendum omnem operam, studium, laborem, et auctoritatem Nostram libentissimo sane animo collaturi sumus. Quoniam autem (sicut in eadem expositione additum erat) rem tantam aggredi non ceuses, neque eam celerius confici posse putas, nisi prius urgentissimis multorum ecclesiasticorum de Nostra sancta religione, et humana societate optime meritorum, curamque animarum habentium, et extrema ferre inopia laborantium virorum necessitatibus occurratur; Nobis propterea ejusdem majestatis tuae nomine humiliter supplicatum fuit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra in-

dulgere, de benignitate apostolica dignemur.

§. 2. Nos igitur firmissima spe adducti, fore, ut res ecclesiasticae hujusmodi eversae in pristinum, quo citius fieri poterit, quemadmodum a primis praeclarisque verbis Nobis declarasti per te, et Nos simul reducuntur ordinem, eidem majestati tuae annuere volentes, et singulares personas, quibus praesentes Nostrae litterae favent, excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, majestati tuae, ut donec, et quoad temporales res ecclesiasticae praedictae rationibus, et modis inter Nos ambos, et hanc apostolicam Sedem mor conciliandis, et statuendis recomponantur dumtaxat, et in tuis continentalibus dominicis tantum mensurarum episcopali, abbatiarum, dignitatum canonicatum, beneficiorum etiam residentiae vacantium, (illis tamen exceptis quae sunt de jurepatronatus) et quorumcumque aliorum bonorum ecclesiasticorum actuali possessore carentium ab ecclesiasticis quoque personis administratorum fructus etiam adhuc decursos, redditus, et proventus quoscumque ab ecclesiastico viro in dictis dominis pro administratione bonorum hujusmodi vacantium faciendi per Nos jam deputato percipere, et in subsidium personarum ecclesiasticarum indigentium, ac de religione benemeritarum, itemque in alios misericordiae, et charitatis usus dumtaxat protua prudentia, et consentia erogare, atque impendere, expletis tamen omnibus, et singulis oneribus unicuique dictarum ecclesiasticarum institutionum respective adnexis, detractisque pecuniarum summis submiistrandis novis episcopis rite eligendis tam pro impensis per ipsos in itinere ad hanc urbem Nostram, et aliis in eadem urbe de more faciendis, quam in suarum respective ecclesiarum possessione capiendis, libere, et licite possis, et valens, auctoritate apostolica tenore praesentium quaecumque opportunam, et necessariam facultatem tribuimus, et impertimur.

Trinco censis
donis

Classis sub-
lata, et de-cre-
tum irritum.

§. 5. Decernentes ipsas præsentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis, quorum interest, in omnibus, et per omnia plenissime suffragari.

Derogatio non
trahitur.

§. 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, nec non dictarum mensurarum episcopalium, et ecclesiarum, et institutionum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogationum, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolutis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis illorum tenores præsentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Conditio non
essendi adje-
cta.

§. 3. Cæterum ad arcendam suspensionem, quæ in quorundam præsertim animis facile suboriri posset, ne quis ex tuis ministris prædictos fructus in alios usus distrahat, volumus, et declaramus, ut uno saltem tibi bene viso episcopo, aut alio in ecclesiastica dignitate constituto viro morum integritate, abstinencia, et bona fama conspicuo in auxilium pro hujusmodi reddituum distributione faciendæ utaris. Datum Romæ apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die sexta decembris millesimo octingentesimo decimo quarto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

DLXXXI.

Die die
8 decembris
1814
anno XV.

Concessio collaris violacei, et crucis parvæ cum aurea catenula ante petus gestandæ pro canonicis ecclesiæ cathedralis Pistoriensis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. Romanorum pontificum prædecessorum Nostrorum vestigia prementes decorationibus etiam externis interdum afficimus præclaros illos ecclesiasticos viros, qui in templis magis conspicuis Altissimo famulantur, quique patientiæ, firmitatis, et sinceræ in Nos, et hanc apostolicam Sedem devotionis ne difficillimis quidem temporibus edere destiterunt.

Ratio con-
suetudinis.

§. 2. Cum itaque, sicut dilecti filii capitulum, dignitates, et canonici cathedralis ecclesiæ Pistoriensis Nobis nuper exponi fecerunt, capitulum ipsum variis insigniis in sacris functionibus exercendis (ut asseritur) ornatum jam a felici recordationis Clemente pp. XI. et Benedicto pp. XIV. prædecessoribus Nostris reperitur, multam splendoris ad ipsum accederet, et divinus cultus, popularique devotio majora incrementa susciperet, si nova aliqua decoratio etiam extra ecclesiam gestanda per Nos, et Sedem prædictam adderetur. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in præmissis opportune providere, et ut infra indulgere, de benignitate apostolica dignaremur.

Expositio pos-
sum.

§. 3. Nos igitur, attentis desuper relationibus venerabilis fratris Francisci episcopi Pistoriensis, et quo firmitus, ac sine intermissione in uno cuiusque pectore hæreat » neminem esse posse Christi Domini discipulum, nisi crucem bajulaverit suam », ipsos exponentes specialibus gratiis, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et pœnis quovis modo, et quacumque de causalatis, si quas forte incurrerint hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, modernis et pro tempore in perpetuum existentibus dignitatibus, et

Tunc con-
suetudinis.

canonicis dictae cathedralis ecclesiae, ut ipsi collare violaceum ubique parvam quoque crucem auream perexiguæ catenulae simili adjunctam antepectus appensam palam gestare libere et licite possint, et valeant, et quilibet eorum possit, et valeat, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus, et indulgemus, dictosque dignitates, et canonicos desuper a quocumque impediri, et perturbari nullatenus posse, ac irritum et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio constitutionum.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dictae cathedralis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die sexta decembris millesimo octingentesimo decimo quarto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

DLXXXII.

dat. die
9 decembris
1814.
anno XV.

Communicatio privilegiorum apostolicis missionariis, alias concessorum pro presbyteris de Oratorio congregationis sancti Philippi Neri civitatis Limanae.

Dilecto filio Gregorio Antonio Tambino, et Lama presbytero congregationis de Oratorio nuncupatae s. Philippi Neri Limanae civitatis.

Pius PP. VII.

Dilecte fili
Salutem, et apostolicam
benedictionem

Ratio concessio.

§. 4. Religionis zelus, vitae, ac morum honestas, aliaque laudabilia probitas, et virtutum merita, super quibus apud Nos fide dignis commendatis testimoniis Nos adducunt, ut te specialibus favoribus, et gratiis prosequamur liberales.

Expositio praesentis.

§. 2. Quam itaque sicut Nobis nuper exponi fecisti, tu qui, ut as-

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 92.

seris, presbyter congregationis de Oratorio s. Philippi Neri alumnus, et missionum, quae per alumnos ejusdem congregationis tam Limae, ejusque suburbii, quam aliis in locis exercentur, praefectus a tuis superioribus constitutus existis, in Domini idcirco vineam sacris missionibus, et praedicationibus excolendam praecipue incumbas, et ad christianos populos majori erga ministerium tuum hujusmodi reverentia excitandos, uberiorisque e laboribus tuis fructus colligendos, titulo missionarii apostolici; tam pro te, quam pro consociis tuarum missionum condecorari cupias, humiliterque a Nobis deposcas.

Tenor constitutionis.

§. 3. Nos te in laudabili opere hujusmodi confovere, ac specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurristi, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus tuis inclinati, tibi, ut tam te ipsum, quam tuos missionum socios, ac tempore missionum tuarum una tecum insimul laborantium missionarios apostolicos nominari; et nomine, ac titulo missionariorum apostolicorum, nec non gratiis, et privilegiis hujusmodi titulo annexis uti, frui, et gaudere libere, et licite possitis, et valeatis ita tamen, ut ordinariis locorum ubicumque missiones, concionesque sacras concomitantes habueritis in omnibus, et per omnia tam tu, quam socii tui subjacentis, nec ultra eos, quas iidem ordinarii vobis pro ntroque foro tribuerint facultates, tam in missionum exercitio quam extra, vos unquam extendatis, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

Derogatio constitutionum.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die nona decembris millesimo octingentesimo decimo quarto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

Est. die
12 decembris
1914
anno XV.

DLXXXIII.

Revocatio facultatum visitatori apostolico concessarum in regno Hispaniarum pro explenda reformatione ordinum religiosorum.

Dilecto filio Nostro Aloisio S. R. E. presbytero cardinali de Bourbon nuncupato metropolitanae ecclesiae Toletanae ex concessione, et dispensatione apostolica praesuli.

Pius PP. VII.

Dilecte fili Noster
Salutem, et apostolicam
benedictionem

Promissum.

§. 1. *U*su identidem venit in Christiana republica, ut quae ad rectam hominum disciplinam constitutae sunt regulae sicut personarum, locorum, ac temporum conditioni valde initio viderentur congruere, ita postea aut pro novorum consideratione factorum, aut pro vi, et necessitate rerum, temperari, relaxari, ac aliter oporteret disponi.

Ratio, et tunc revocatio
ita.

§. 2. Quum itaque sicut accepimus, efferati immanitas belli, ex quo nunc denique, miserante Deo, emersit Hispania, non modo isthic civiles, sed ecclesiasticos etiam ordines, ac potissimum regulares luctuose saedaverit; Nos dum miseram omnium paterne ingemiscimus sortem, ad regularia instituta, tum quia bene semper de Ecclesia merita, tum quia speciali apostolicae Sedis moderamini reservata sollicitiori studio intenti, illud primum perspicimus animo, quod claustrales Hispaniarum viri suis undique sedibus deturbati, post longi temporis vitam, quam fere exleges duxerunt, acrioribus nunc ad universa ipsorum instauranda corpora remediis egeant, quam quae pro iisdem adhuc viventibus in communi, praesulumque sub virga manentibus ad suarum observantiam legum religendis, opus esse putavimus. Quamobrem antequam quidpiam aliud de nova, uti par est statuamus visitatione, quam certe quemadmodum fore opus periculosae aeneae plenum, ac odiorum quoque pro nationali praesertim Hispano, si eam assumpserit, forte non vacuum prae-

videmus, ita Nos a tua specialiter Nobis accepta, et tot simul principis, metropolitani, primatis, ac S. R. E. cardinalis insignibus cumulata persona molestiam, invidiamque omnem distingere maxime praecoptamus; priori visitationi, quam per apostolicas Nostras quarto idus septembris anno millesimo octingentesimo tertio in simili forma brevis expeditas literas circumspectioni tuae commisimus, auctoritate apostolica tenore praesentium finem imponimus, illamque cessasse, ac finitam omnino esse, et fuisse decernimus, et declaramus. Demum facultates, quibus te ad perficiendam visitationem illam eisdem literis exornavimus, et communivimus, omnes et singulas praesentibus revocantes et revocatas censeantes, te ab illius onere, ac labore levatum volumus, liberumque, ac penitus absolutum; haud dubie confisi de caetero hanc, quae tuam praecipue respicit et quietem, et decus, deliberationem Nostram tibi ipsi pergratam futuram, teque acta visitationis a te hactenus gestae propediem ad Nos transmissurum.

§. 3. Non obstantibus praedictis literis Nostris, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima secunda decembris millesimo octingentesimo decimo quarto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

Derogatio con-
trariis.

DLXXXIV.

Stat. 28
16 decembris
1894.
anno XV.

Reservatio fructuum perpetui beneficii ecclesiastici erecti in ecclesia collegiata sanctae Mariae de Castello villae de Torres-Vedras dioecesis Lisbonensis favore fratrum de Azevedo Torres, et successorum.

Dilecto filio vicario capitulari ecclesiae Lisbonensis, illius patriarchali sede vacante, legitime deputato.

Dilecte fili
Salutem, et apostolicam
benedictionem

Expositio pro
eum.

§. 4. Dignum esse arbitramur, ut eos specialibus gratiis prosequamur, quos virtutum meritis praeditos esse accepimus. Exponi Nobis nuper fecit dilectus filius modernus prior ecclesiae matricis, et (ut asseritur) collegiatae ecclesiae s. Mariae de Castello villae de Torres Vedras istius Lisbonensis dioecesis, quod cum unum perpetuum ecclesiasticum beneficium personalem forsitan residentiam requirens in dicta ecclesia de antiquo patronatus iure (ut etiam asseritur) regis fidelissimi cretum vacaverit, et vacet, ipse prior utpote donatarius huiusmodi regii juris patronatus quemadmodum pariter affirmatur, dilectum filium Josephum Joachimum Esteveans Salgado Vaz presbyterum Lisbonensis, seu alterius civitatis, vel dioecesis ad beneficium huiusmodi nominavit, seu nominare, et praesentare intendit, cum expressa tamen conditione consentiendi reservationi pensionis annuae praecipuae, et liberae ab omni onere, excepto tantum illo partis proportionalis decimae ecclesiae, ac anno do morto nuncupato super omnibus, et singulis dicti beneficii proventibus in summa scutorum centum monetae Romanae favore dilecti filii Emmanuelis Josephi Delegado de Azevedo Torres clerici, seu scholaris ejusdem Lisbonensis, seu alterius civitatis vel dioecesis, ut ipse Emmanuel Altissimo in ecclesiastico stato famuletur, et quatenus ipse vel debeat, aut regularem, vel saecularem statum amplectatur, aut beneficium, seu aliam pensionem annuam scuto

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 92.

rum centum dictae monetae excedentem obtineat, tunc in quolibet eventu cessationis pensionis huiusmodi eadem pensio scutorum centum eo ipso devoluta censeatur favore dilecti itidem filii Joannis Josephi de Azevedo Torres sui germani fratris, dummodo huic nullum canonicum ad id obstat impedimentum, ac caeteroquin aptus, et idoneus reperiatur. Quoniam autem id fieri nequit, sine speciali Nostro, et huius apostolicae Sedis indulto, Nobis propterea memoratus prior humiliter supplicari fecit, ut sibi, aliisque supradictis personis in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§. 2. Nos igitur ipsum modernum priorem, dictosque Josephum, Emmanuelem, et Joannem specialibus gratiis et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis si quas forte incurrerint huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censes, supplicationibus huiusmodi inclinati, discretioni tuae, attento quod sedes patriarchalis Lisbonensis nunc vacat, per praesentes committimus, et mandamus, quatenus constituto tibi prius de narratarum veritate, beneficium praedictum cum omnibus iuribus, et pertinentiis suis eidem Josepho Joachimo auctoritate Nostra apostolica conferas, et adsignes, pensionemque praedictam super singulis ejusdem beneficii fructibus, et proventibus certis, et incertis per ipsum Josephum, ejusque in beneficio huiusmodi successores modo, et forma, et conditionibus supra expressis annuatim in terminis inter partes statutis, seu statuendis, datam tamen praesentium minime praecedentibus, nec alias, alioquin praesens reservatio nulla sit eo ipso, sub consuetis sententiis, cursuris, et poenis constitutis, et adsignes.

§. 3. Non obstantibus felicis recordationis Benedicti pp. XIV. praedecessoris Nostri super divisione materiarum, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus,

Praesentia
sanctae

Designatio
sanctae

et ordinationibus; nec non, quatenus opus sit, dictae ecclesiae etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, caeterisque in contrarium quibuscumque, aut si Josepho Joachimo, et successoribus praedictis, vel quibusvis aliis conjunctim, seu divisim ab hac s. Sede fuerit indultum, quod ad solutionem alicujus pensionis minime teneatur, et ad id compelli, atque interdicti, suspendi, seu excommunicari non possint per Nostras apostolicas litteras non facientes expressam mentionem, ac de verbo ad verbum huiusmodi indulti. Coeterum per praesentes non intendimus praedictum juspatronatus in aliquo approbare. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima sexta decembris millesimo octingentesimo decimo quarto, pontificatus Nostri anno decimoquinto.

DLXXXV.

Dat. die
23 decembris
1814
anno XV.

Magistratui civitatis Anagninae indulgetur, ut in publicis functionibus praecedat possit a duobus accensibus, vulgo Mazzieri, quorum unus clavam, alter umbellam deferat.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Promissum.

§. 4. Paterna, quam de Nostris, et hujus apostolicae Sedis in temporalibus quoque dominio subditis fovemus, cura, et sollicitudo Nos movet, ut eorum votis, quantum cum Domino possumus co libentibus annuamus, quo firmiter eorum in Nos, et Sedem eandem fides, ac devotio apparet.

Expositio per
eum.

§. 2. Cum itaque civitas Nostra Anagnina dilecto filio Nostro Romualdo S. R. E. diacono cardinali Braschio dell'onesti apud Nos, dictamque Sedem protectore gaudeat, ac civitatis ipsa inter alias nobiliores civitates, ex quibus fratres milites hospitalis s. Joannis Hierosolymitani

recipi possunt, adscripta reperiatur, quippe quae antiquitatis laude, territorii amplitudine, sacrarum aedium splendore, religiosorum conventuum numero, ac civium probitate floret, atque a remotissimis temporibus ita floruit, ut ex ejus gremio non modo quatuor sanctae virgines, et martyres, et beatus nuncupatus Andreas de Comitibus, verum etiam quatuor summi pontifices praedecessores Nostri pastoralis zelo, et doctrina praestantes prodierint, ac demum quoque serva Dei Claudia De-Angelis (cujus admirabilem vitam vix typis editam libentissimo legimus) ortum duxerit. Cumque magistratus habeat morum integritate, et prudentia pollentes.

§. 3. Nos civitatem eandem, Tenor commisionis
ejusque communitatem, et homines specialibus gratiis et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incarrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus dictae civitatis Anagninae magistratibus, ut ipsi unum accensum vulgo « mazziere » cum clava, et alterum cum umbella publice secum gestare, illisque in publicis quibuscumque actibus, et functionibus uti libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et indulgemus, dictosque magistratus desuper a quoquam impediri, molestari, aut perturbari nullatenus posse, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac ipsius civitatis, aliarumque civitatum status Nostri pontifici etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima tertia decembris, millesimo octingentesimo decimo quarto, pontificatus Nostri anno decimoquinto.

Decretum con-
trarium

Dot. dia
16 Januarii
1815
anno XV.

DLXXXVI.

Concessio coenobii nuncupati beatae Mariae virginis Gratiarum facta fratribus minoribus sancti Francisci de observantia, et applicatio bonorum praedicti coenobii favore seminarii episcopalis civitatis Manleani diocesis Sabinensis.

Venerabili fratri Nostro Laurentio episcopo Sabinensi S. R. E. cardinali Litta nuncupato.

Pius PP. VII.

Venerabilis frater Noster
Salutem et apostolicam
benedictionem

Expositio per
eum.

§. 4. Exponi nuper fecisti Nobis in civitate Manleanensi tuae istius Sabinensis diocesis quoddam coenobium sub titulo beatae Mariae Virginis Gratiarum, quod transactis temporibus ad dilectos filios fratres ordinis ejusdem beatae Mariae Virginis de Mercede exalceatos nuncupatos spectabat, erectum extare, cujus in ecclesia, ubi ipso praelandatae b. M. v. collitur, non solum cives, sed circumstantes etiam populi magno devotionis fervore compulsi, ac gratam miraculorum, et gratiarum memoriam recolentes certatim concurrunt. Ast dolentibus maxime publicis representantibus memoratae civitatis, universisque illuc confluentibus, quod ob deficientiam praedictorum fratrum quorum ita exiguus est numerus, ut in dicto coenobio eos habitare impossibile sit; ecclesia pene deserta, populi spiritibus auxiliis destituti adhuc remanent, tu pastoralis tua sollicitudine solamen praebere cupiens, coenobium praedictum una cum ecclesia fratribus minoribus de observantia s. Francisci nuncupatis in perpetuum incolendum tradere, exigua vero bona ad memoratum coenobium spectantia, quae adhuc existunt, in utilitatem seminarii istius Sabinensis diocesis, vel in supplementum congruae, quae alicui parochiae praedictae tuae diocesis deficiat, applicare aequum esse ducis. Nobis propterea humiliter supplicari fecisti, ut in praemissis opportune providere,

et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur qui pastorum curam, et studium in suarum ecclesiarum promovendis bonis, quantum cum Domino possumus, adjuvare maximopere cupimus, te amplioribus gratiis, et favoribus prosequi volentes et singulares personas, quibus Nostrae praesentes literae favent, a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus hujusmodi Nobis humiliter porrectis inclinati, circumspectioni tuae plenam, et amplam facultatem recensitum coenobium cum ecclesia illi adnexa a fratribus praedictis relictum in dicta civitate Manleanensi existens dilectis filiis ministro generali, et fratribus minoribus de observantia s. Francisci nuncupatis libenter, ut asseritur acceptantibus una cum horto aut hortis adnexis, exceptis tamen aliis bonis stabilibus tum ecclesiae, tum coenobio praedictis spectantibus, in perpetuum auctoritate Nostra apostolica concedendi, et assignandi. Bona vero stabilia, jura, redditus, et proventus ad praesens existentes ejusdem coenobii seminario Sabinensi, vel alicui congruae parochiali tuae diocesis ex parte vel in toto pro data tibi a Domino prudentia distribuendi, et applicandi in perpetuum, supportatis tamen oneribus iisdem bonis respective adnexis, eadem auctoritate tenore praesentium tribuimus, et impertimur.

§. 3. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, et snosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, judicari et definiti debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac etiam praedicti ordinis fratrum b. M. v. de Mercede redemptionis captivorum exalceatorum statuta et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostoli-

Tenore censens
aliquis.

Causam ex-
blata, et de-
cretionem irri-
tata.

Derogatio con-
suetudinum.

cis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis: quibus omnibus, et singulis etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habeatis, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima sexta januarii millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

DLXXXXVII.

Dec. die
16 januarii
1815
anno XV.

Repristinatio numeri magistratus Eugubini cum extensione durationis officii ad semestre.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam.

Expositio personarum.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii Philippus Ondedei, Ubaldis Magni, Ubaldis Paulucci, et Hieronymus Muscinelli publici civitatis Nostrae Eugubinae representantes, quod cum octonarium diversarum classium numerus magistratum per ejusdem civitatis statutarias dispositos antiquitus statutus, et retentus, successive ob idoneorum virorum penuriam per generalia istius civitatis comitia anno millesimo septingentesimo septuagesimo quarto 1774 habita ad quaternarium fuerit reductus, hac penuria cessata per similia comitia anno

millesimo octingentesimo quinto 1805 congregata deliberatum fuit esse Nobis supplicandum pro prioris numeri magistratus hujusmodi repristinatio, ac simul pro extensione eorum officij durationis ad semestre, quoniam trimestralis duratio adhuc observata minus apta videbatur ad res publicas tractandas, atque conficiendas. Quamquam autem sicut in eadem expositione additum erat jam ex eo tempore preces Nobis desuper oblatas fuerint; tamen ob retardatas informationes, et ob superventas longissimas temporum calamitates inexacta res remansit; Nobis propterea dicti representantes humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignareremur.

§. 2. Nos igitur dictos representantes specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatas existunt, ad effectum praesentium dumtaxat con. er. valem harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, magistratum numerum dictae Eugubinae civitatis, ad octo, ut antea ex civibus diversarum classium componendum, auctoritate apostolica tenore praesentium restitimus, et repristinamus, atque unuscujusque magistraturae hujusmodi tempus ad sex menses tantum durandum fore decernimus, constituimus, et mandamus.

§. 3. Decernentes ipsas praesentes literas, firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, dictisque representantibus plenissime suffragari, ac ab omnibus ad quos spectat, et spectabit quomodolibet in futurum inviolabiliter observari; sicque per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, et S. R. E. cardinales, sublati eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus a quocumque quavis aucto-

Tenore censura
sancita

Chancilla auctoritatis
et decreti
irritantis.

ritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio con-
trarioium.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non ipsius civitatis Eugubinae etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, ac expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decimasexta januarii millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno quinto decimo.

DLXXXVIII.

Dat. die
19 januarii
1815

anno XV. Subrogatio iudicis in causis ecclesiasticis definiendis a metropolitano Strigoniensi

Venerabili fratri
Stephano archiepiscopo Agriensi

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem, et apostolicam
benedictionem

Ratis, et be-
nede-
ctionis.

§. 4. Quoniam ob longam vacationem ecclesiae metropolitanae Strigoniensis, et ob grandaeam aetatem venerabilis fratris Ladislai archiepiscopi Colocensis nomine carissimi in Christo filii Nostri Francisci imperatoris Austriae, ac Hungariae regis apostolici, et Bohemiae regis illustris Nobis fuit expositum, quod multae catholicorum in Hungariae regno degentium causae vel de iure, vel ex legitimo privilegio ab iisdem metropolitano Strigoniensi, et archiepiscopo Colocensi in gradu appellationis co-

gnosci solitae cum maximo subditorum suorum detrimento haerant indecise, Nos, qui te supradicto imperatori Francisco gratum, et acceptum agnovimus, quique de tua fide, sapientia, doctrina, integritate, deque aliis virtutibus tuis plurimum in Domino debemus confidere, te a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurristi huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, fraternitati tuae ad omnes, et singulas causas dumtaxat, quae in praesentiarum apud praefatarum Sedis metropolitanam Strigoniensem, et archiepiscopatus Colocensis ecclesiasticum respective forum legitimum quovis iure per Hungariam sint introductae in gradu appellationis tantum, servatis servandis cognoscendas, et definiendas auctoritate apostolica tenore praesentium plenam tribuimus facultatem, tibi in delegatione huiusmodi exercenda eandem facultatem, et auctoritatem, quae ad pro tempore existentem archiepiscopum Strigonensem, et ad praedictum Colocensem archiepiscopum legitime quomodolibet spectaret, ita ut tu quascumque iam introductas causas civiles, criminales, mixtas, et matrimoniales in dicto appellationis gradu cognoscere, audire, committere, sineque debito terminare, contra delinquentes prout juris fuerit procedere, eosque corrigere, multare, ac punire libere, ac licite possis, et valeas, prout quilibet ex antedictis archiepiscopis posset, et valeret, pro hac vice concedimus, et impertimur. Mandantes propterea venerabilibus fratribus in Hungaria existentibus episcopis, et dilectis filiis dignitatibus, et canonicis, aliisque dicti regni Christianis fidelibus, ad quos spectat, et quomodolibet spectabit, ut te in appellationis iudicem a Nobis sic, ut praefertur, delegatum recipiant, et admittant, tibi in officio huiusmodi faveant, et obediant.

Derogatio con-
trarioium.

§. 2. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictarum Strigoniensis, et Colocensis, aliarumque praefati regni ecclesiarum etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et con-

suetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima nona januarii millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

DLXXXIX.

Rot. die
19 januarii
1815
anno XV.

Concessio missae beatae Mariae Virginis nuncupatae « del Miracolo » pro ecclesia sancti Francisci civitatis Limanae,

Venerabili fratri archiepiscopo Limano

Pius PP. VII.

Venerabilis frater

Salutem et apostolicam benedictionem

Expositio per
eum

§. 4. Nominem dilectorum filiorum modernorum cappellani et sindaci cappellae sub titulo Nostrae Domine vulgo « del Miracolo » adoptatae, seu aggregatae conventui magno nuncupato s. Francisci Limanae civitatis, quod ad augendam erga Deiparam devotionem, et cultum valde conferret, si sabato sancto, in dicta cappella postquam divina officia in ecclesia metropolitana expleta fuerint, missa una votiva ejusdem beatae Virginis celebraretur cum cantu, quem admodum pro multis aliis istarum regionum ecclesiis id concessum fuisse asseritur. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, quatenus constituto tibi prius de narratore veritate, una missa votiva, expletis officiis ut supra de b. Virgine etiam cum cantu per sacerdotem a te singulis annis eligendum in dicta cappella, servata in reliquis rubricarum generalium dispositione, celebrari possit, auctoritate Nostra apostolica, pro tuo arbitrio, et prudentia concedas, et indulgeas.

Tener censuras
absolvit

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima nona januarii millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

Derogatio con-
stitutionum.

Dat. die
26 Januarii
1815
anno XV

DXC.

Concessio facultatum pro superiore missionum Hollandiae ad effectum corrigendi nonnullos abusos irreptos in ecclesia, et capitulo cathedralis Mechliniensis in Belgio, aliisque diocesisbus ejusdem regni.

Dilecto filio Aloisio Ciambertani presbytero protonotario apostolico, ac cubiculario Nostro secreto, et missionum Hollandiae vice superior.

Pius PP. VII.

Dilecte fili,
Salutem et apostolicam
benedictionem.

Significat pot-
tius, molestie
acceptas inno-
centiam ab omni
omnino aliis
nondum, illas-
que ex parte
prescriptis con-
suetudinibus adhibitis
remediis.

Nihil sane molestius aff-
ferri potuit Nobis, quam quod nuper accepimus circa loca non solum in Mechliniensi, sed in aliis quoque Belgii diocesisbus existentia, ubi plures inolescere abusibus fide dignis apud Nos testimonio pro certo et comperto affirmatur. Ea itaque Nos, qua universum complectimur Domini gregem, pastoralis sollicitudine isthuc quoque, ne radices zizanias agat altiores, statim mentis Nostrae oculos intendentes, ac de te plurimum ob speciatam pietatem, doctrinam, prudentiam, aliasque eximias virtutes tuas apud Nos commendato, specialem in Domino fiduciam habentes, et teque a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quasi forte incurristi, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, tibi facultates omnes necessarias, et opportunas etiam speciali mentione dignas, quorum vigore spiritualia negotia in illis locis pertractare, ac praesertim illas personas nimio fervore accensas, ac super opinionum varietate inter se discrepantes ad rectam uniusmodi cogitandi formam reducere, irreptos abusos reformare, collapsam disciplinam restituere, delinquentes coercere, contumaces poenis canonicis plectere.

Vides archie-
piscopum de
Pradi. Sedatum ex parte Nostra, atque vetare.

§. 2. Insuper capitulo cathedralis Mechliniensis praedictae facere notandum ex parte Nostra, atque vetare.
Bull. Rom. Tom. XIII. F. 92.

ne archiepiscopum de Pradt absque nova, et ulteriori Nostra, et hujus s. Sedis dispositione in possessionem illius archiepiscopalis Sedis immittat; deum duobus vicariis generalibus Forgeur, et Huleu novum vicarium auctoritate apostolica constitutum in persona dilecti filii Lantschete, aut alterius ex canonicis praedictae cathedralis, si magis expedire censueris, substitueris, ac ea omnia, quae ad praedictorum locorum utilitatem, rectumque ordinem necessaria sunt statuere libere, ac licite possis, et valeas, auctoritate Nostra apostolica tenore praesentium tribuimus, et impertimur; expresso tamen sub onere, ut Nos quamprimum de rebus a te perpetratis, deque remediis utilibus, et ad rerum praedictarum necessitates prudentis acromodatis, atque illico adhibitis fideliter facias certiores; ac tandem de iis omnibus, quae ad propositum, optatumque finem aptiora sint, ac in posterum peragenda, animum tuum Nobis libere aperias.

prosecutionem
concedere, et
mandat subro-
gari alium
vicarium in
locum For-
geur, et Hu-
leu jam ab-
eunt.

§. 3. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima sexta Januarii millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

Derogatio con-
suetudinum.

DXCI.

Dat. die
27 Januarii
1815
anno XV.

Facultas subdelegandi presbyteros, qui benedicant sacras suppellectiles in dioecesi Burgensi, concessa archiepiscopo praedictae dioecesis.

Venerabili fratri
Emmanueli archiepiscopo Burgensi.

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem et apostolicam
benedictionem

§. 4. Exponi Nobis nuper fecisti, quod, ut sacra ecclesiarum tuae dioecesis suppellectilia citius benedicantur, pro hujusmodi episcopalibus benedictionibus faciendis presbyteros

Expositio pro-
cium

subdelegare posse plurimum desideras. Nobis propterea humiliter supplicari fecisti, ut in praemissis opportune providere, ac ut infra indulgere de benignitate apostolica digueremur.

Tenore concessi.

§. 2. Nos igitur te specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurristi, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, fraternitati tuae, ut ad tui vitam vicarium generalem pro tempore existentem, et canonicos ecclesiae metropolitanae praepositos, archipresbyteros, parochos, ecclesiarum rectores, vicarios foraneos, aliosque tibi benevisos tuae dioecesis sacerdotes in aliqua ecclesiastica dignitate constitutos pro benedictione sacrae suppellectilis, in qua sacra unctio non adhibetur, subdelegare libere, et licite possis, et valeas, auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et quaecumque tribuimus ad id opportunam, et necessariam facultatem.

Decretum concessi.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud s. Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima septima januarii millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

DXCII.

Erectio clericorum regularium Societatis Jesu Ferentini in Hernicis.

Dat. die
11 februarii
1815
anno XV.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 4. Ea fuit superioribus temporibus omnium ecclesiasticarum, divinarumque rerum perturbatio, ac prope eversio, ut novis malis nova prorsus sint adhibenda remedia, pro ut melius in Domino expedire cognoscimus, atque a saniore civitatum Nostrarum parte exoramus.

Praemium

§. 2. Exponi quidem Nobis nuper fecerunt dilecti filii clerus, modernique magistratus civitatis Nostrae Ferentini, quod ob deficientiam praesertim idoneorum magistrorum, qui adolescentes in christiana disciplina, et humanis literis instituunt, nonnulli errores ibi, et in aliis finitimis locis irrepere coeperunt; ideoque ad eos radicitus evellendos, itemque ad praecavendum, ne nova zizania in medio tritici suboriantur, nihil magis expedire putant, quam ut in dicta civitate collegium instituat clericorum regularium renascentis Societatis Jesu.

Expositio pro-
curatorum

§. 3. Quoniam vero, sicut in Italia concessi
eadem expositione additum erat id
fieri plane nequeat ex redditibus honorum pro publicis gymnasiis sustinendis ibidem attributorum, qui redditus annuam scutatorum ducentorum monetae Romanae summam non excedunt, idcirco ad tam salutare opus perficiendum, ecclesiam, et aedificia annexa, et bona non alienata, quorum annui redditus scutorum circiter mille ejusdem monetae esse dicuntur, conventus s. Francisci fratrum ordinis minorum ejusdem sancti Conventualium nuncupatorum in dicta civitate existentis pro collegio societatis praedictae ibidem instituendo per Nos, et hanc sanctam Sedem assignari, atque in perpetuum attribui plurimum cupiunt, cum superstites ipsius conventus fratres in aliis ejusdem ordinis conventibus se recipere possint ob imminutum eorumdem fratrum numerum. Nobis propterea supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra in-

dulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Ereccio con-
gregationis
cum migra-
tione bene-
ficio

§. 4. Nos igitur ipsos exponentes specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes, et singulares personas, quibus praesentes Nostrae litterae favent, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum Nostrorum S. R. E. cardinalium congregationis super reformatione deputatae, ad quos supplicem libellum hujusmodi remiseramus, consilio, ac de mandato ipsius congregationis, referente dilecto filio magistro Josepho Morozzo alterius congregationis venerabilium itidem fratrum Nostrorum ejusdem S. R. E. cardinalium negotiis, et consultationibus episcoporum, et regularium praepositorum secretario, ecclesiam, et conventum praedictum s. Francisci, eorumque aedes, ac omnia, et singula non alienata bona stabilia, et mobilia cum suis respectivis juribus, et pertinentiis universis, itemque cum adnexis oneribus missarum, et aliis, si quae fuerint, nec non alia stabilia bona quaecumque pro publicis scholis, et magistris in dicta civitates sustinendis adhuc fixata in dotationem, et pro dotatione collegii clericorum dietae Societatis Jesu ibidem instituendi, et quo citius fieri poterit aperiendi de apostolicae potestatis plenitudine tenore praesentium in perpetuum tribuimus, assignamus, et transferimus, ea tamen conditione, ut etiamsi dietae societatis alumni illico post praesentium emanationem in dictam civitatem se conferant, ibique ecclesiae, et conventus, eorumque honorum praedictorum possessionem juxta eandem praesentium tenorem capiant, nihilominus bonis scholasticis memoratis ex eo die frui incipiant, quo publicas ibidem scholas ipsi aperient: quoad dictos fratres autem ratio in posterum habeatur in aequitatis linea, ut aliqua compensatio ipsis detur in aliis status Nostri pontificii locis, in quibus eorum conventus inopia laboret.

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 42.

§. 5. Decernentes has praesentes litteras nullo unquam tempore infringi, aut ad terminos juris reduci, neque obreptionis, vel subreptionis vitio notari, etiam ex eo quod partes non fuerint auditaе, seu ciatae, sed semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, dietisque clericis regularibus Societatis Jesu plenissime suffragari, ac ab omnibus, ad quos spectat, et spectabit quomodolibet in futurum inviolabiliter observari: sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Cicculo sub-
lato et decern-
tione irritone.

§. 6. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non ecclesiae, conventus, et ordinis praefatorum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata exprimerentur, et insererentur, praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hae vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud s. Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima prima februarii millesimo octingentesimo decimoquinto, pontificatus Nostri anno decimo quinto.

Decretis
exteriorum.

PIUS VII.

ANNO DECIMOSEXTO

Det. dia
17 martii
1815
anno XVI.

DXCIII.

Dignitatibus capituli ecclesiae metropolitanae Ravennatensis conceditur usus mantelletae, et vestis oblongae cum canda, canonicis vero usus vestis oblongae cum fascia violacea, et facultas singulis gestandi crucem.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Procuriam.

§. 4. In summo apostolatus apice meritis licet imparibus constituti, ad statum ecclesiarum omnium, quarum Nobis a Domino commissa est sollicitudo, personarumque in eis Altissimo famulantium propensis studiis animum intendentes, illarum honorificentiae, et decori libenter consulimus.

Expositio pro
cum.

§. 2. Quum itaque, sicut Nobis dilecti filii capitulum, et canonici metropolitanae ecclesiae Ravennatensis exposuerunt quando Nos, miserante Deo, e Gallia revertentes ad hanc urbem, sanctamque Sedom Nostram, a qua ereptos, sincera fide, et magna animi laetitia quadriduo memorata illa civitas Ravennatensis grato excepti hospitio, metropolitana ecclesia jam alias a Romanis pontificibus praedecessoribus Nostris ita multis data privilegiis, multisque honoribus decorata fuerit, ut interprimas connumerari possit, non parum splendoris, et ornamenti ad eam accederet, si ejusdem dignitates, et canonici novis praerogativis, novisque decorationibus donentur. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune provide-

re, et ut infra indulgere de beniginitate apostolica dignaremur.

Tenor tenam
sicut.

§. 3. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes supplicationibus hujusmodi inclinati, modernis et pro tempore in perpetuum existentibus dignitatibus, et canonicis metropolitanae praefatae, ut dignitates mantelletam, et vestem oblongam cum cauda elevata, uti mos est, violaceas cum asulis, et globulis ejusdem violacei coloris tam intra, quam extra dictam ecclesiam in functionibus, et actibus publicis quibuscumque; canonici autem vestem oblongam similiter violaceam cum fascia, et floccis violaceis intra ecclesiam praedictam; atque in processionibus, et singulis functionibus capitularibus dumtaxat gestare, praeterea tum dignitates tum canonici praedicti crucem auro elaboratam, quae magnitudine, et forma a cruce episcopali differat, et sit absque sacrarum reliquiarum custodia vulgo sepulchrino nuncupata, a recta ejus parte imaginem s. Apollinaris archiepiscopi Ravennatensis in numismate orbiculatae figurae ipsi cruci inhaerente cum epigrapha circumposita « Ecce vivit, ecce bonus pastor suo medius assistit in grege s. Apollinaris martyr Aemiliae apostolus » a parte vero inversa praedicti numismatis alijus Romani pontificis respective imaginem praeserentem, de collo ante pectus pendentem cum cordula nigri coloris tam intra, quam extra ecclesiam, et supra vestes chorales,

non tamen supraparamenta sacra deferre, illisque respective uti libere, ac licite possint, et valeant, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus, et dignitates, et canonicos memoratos desuper a quoquam impediri, molestari, vel perturbari nullatenus posse, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Derogatio contrarium

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quatenus opus sit, ejusdem metropolitanae ecclesiae praedictae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis, superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima septima martij millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DXCIV.

Das. die
17 martij
1815
anno XVI.

Concesso indulgentiae plenariae assequendae ab eis, qui visitaverint ecclesias dioecesium regni Hungariae ab episcopis designandas.

Pius PP. VII.

Universis Christianidelibus praesentes literas inspecturis
Salutem, et apostolicam benedictionem

§. 1. Ad augendam fidelium religionem, et animarum salutem coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti; supplicationibus quoque dilecti filii nobilis viri Joannis Baptistae Dominici de Jacobis Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnibus, et singulis utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus, et confessis, ac s. communionem refectis, qui aliquam ex ecclesiis in dioecibus Hungariae regni existentibus per ordinarios respective locorum designandam in nonnullos dies continuos ab iisdem ordinariis specificandis devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac s. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam spatio praefatorum dierum per unumquemque christifidelem semel tantum ad sui libitum eligendum lucrificandam, omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem misericorditer in Domino concedimus.

Ratio, et notae
concessionis.

§. 2. Ut autem christifideles coelestium munerum hujusmodi facilius valeant esse participes venerabilibus fratribus dioecesium praefatarum aliquot presbyteros seculares, vel cujusvis ordinis, congregationis, seu instituti regulares ad excipiendas ipsorum sacramentales confessiones alias approbatos deputandos, qui eosdem christifideles, eorum confessionibus diligenter auditis, ab omnibus, et quibuscumque excessibus, et criminibus, ac casibus Sedi apostolicae reservatis (haeresis, simoniae, doelli, violationis clausurae monasteriorum monialium, et recursus ad iudices laicos contra formam sacrorum canonum exceptis) nec non excommunicationis, aliisque ecclesia-

Amplius
facilem
confessionem
sacramentalem
in casibus
reservatis

sticis sententiis, censuris, et poenis, imposita cuilibet arbitrio suo poenitentia saluari in foro conscientiae tantum absolvere, atque vota simplicia in aliud pium opus eorum similiter arbitrio, et prudentia commutare possint, facultatem pari auctoritate tenore praesentium tribuimus, et elargimur.

Derogatio constitutionum.

§. 3. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus synodalibusque conciliis editis generalibus, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Praesentibus pro unica vice tantum valituris.

Fides habenda transumptis.

§. 4. Volumus autem ut praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhibetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae. Datum Romae apud s. Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima septima martii millesimo octingentesimo decimoquinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

Dat. die
17 martii
1815
anno XVI.

DXCV.

Erectio seminarii in civitate Aquipendensi, cum assignatione honoraria.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Proemium.

§. 1. In summo apostolatus apice, meritis licet imparibus, constituti, illud quoque curandum Nobis esse censuimus, ut, ubi ex sacrosancti concilii Tridentini praescripto episcopalia non adhuc erecta reperiuntur seminaria, omnino erigantur.

Expositio praesentis.

§. 2. Quare cum venerabilis frater Floridus episcopus Aquipendensis, ac dilecti filii moderni ejusdem civitatis magistratus exponi Nobis fecerint, maxima ibi et in dioecesi laborari confessoriorum et sacerdotum inopia, quippe quia episcopali semi-

nario adhuc carent, ubi adolescentes bonis moribus refoventur, sacris literis erudiantur, quin ulla spes affulgeat illud cito instituendi, nisi in aedibus conventus fratrum ordinis minorum s. Francisci de observantia nuncupatorum istius civitatis, transferendo hujus conventus fratres in alium s. Martini vicinae terrae de Procono in quo duo vel tres fratres ejusdem ordinis minorum Conventualium nuncupatorum degere solebant, remanentibus bonis antea sacello primodicti conventus de observantia assignatis annuorum reddituum circiter scutorum quinquaginta monetae Romanae pro futura, et perpetua ecclesiae ipsius conventus aedibus adnexa manentione; cumque duo alii perexigui conventus extarent, unus nempe Ischiae fratrum ordinis Servorum b. M. v., cui septem et triginta circiter annua scula remanent ex redditibus honorum urbanorum, alienatis rusticis; alter autem fratrum ordinis ejusdem b. M. v. de monte Carmelo in loco Cellere ipsius dioecesis, cujus conventus annui redditus summam scutorum centum parum excedere creduntur, ideoque dicti exponentes redditus hujusmodi una cum aliis memorati conventus de Procono redditibus in summa quatuor centum circiter scutorum consistentibus in dotem erigendi seminarii, additis quoque ducentis annuis scutatis a communitate civitatis ejusdem solvendis constitui posse plurimum considerent.

Temor coetus
divulsi

§. 3. Nos ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes et absolutas fore censentes, referente venerabili fratre Josepho archiepiscopo Thebano congregationis venerabilium fratrum Nostrorum S. Romanae Ecclesiae cardinalium super negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae secretario, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati locum et aedes con-

ventualis cum horto primodicti conventus fratrum de observantia pro locali seminarii constructione facienda; ejus autem sacelli redditus pro perpetua adnexae ecclesiae manutentione; situm vero localem, aliasque conventuales aedes cum sua ecclesia et horto, seu hortis contiguis minorum Conventualium de Procono pro dictis fratribus de observantia, nec non tam hujus conventus Proconi, quam dictorum duorum conventiculorum Ischia et Celleris adhuc remanentes redditus, et bona quaecumque cum suis respectivis juribus et pertinentiis universis, itemque cum missarum oneribus, ecclesiarum manutentionibus, aliisque bonis hujusmodi adnexis obligationibus pro dotatione ipsius seminarii, dummodo ipsius civitatis Aquipendensis communis annualem subministratiorem scutorum biscentium dictae monetae Romanae in perpetuum et absque mora favore ipsius seminarii faciat, pro qua subministratiōe duo etiam in perpetuum cujuscumque classis, in ipsa tamen civitate orti adolescentes bonae indolis et ingenii, vel ex publico habito ad id concursu, vel ex conscientia episcopi praestantiores semper eligendi inter eos dumtaxat, qui se Deo in statu presbyterali servire velle declaraverint, et donec in sancta vocatione perseveraverint, et cum per aetatem unicuique ipsorum licuerit sacros ordines susceperint, gratis in eodem seminario recipiantur, gratisque alantur usque ad expleta studiorum curricula, de apostolicae potestatis plenitudine tenore praesentium iribuimus, transferimus, constituimus et respective adsignamus.

Reservatiōes
speciales

§. 4. Ita tamen, ut in recognitionem veteris respectivi domini idem seminarium infrascriptos annuos canones perpetuos praecipuos et liberos solvat, scilicet pro conventu Ischia duo scutata tradenda fratribus ejusdem ordinis alterius conventus s. Marcelli de urbe; pro dicto Celleris conventu scutata quatuor fratribus Carmelitae conventus s. Mariae in Traspontina de eadem urbe; ac tandem pro conventu de Procono scutata sexdecim conventui minorum Conventualium sanctissimorum duodecim apostolorum pariter de urbe.

§. 5. Decernentes ipsas praesentes literas nullo unquam tempore infringi, aut ad terminos juris reduci, neque obreptionis et subreptionis vitio notari posse, etiam ex eo quod partes non fuerint audita, seu citatae; sed semper firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, ac ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi et interpretandi facultate et auctoritate judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula sub-
lata et deinceps
tam irritum.

§. 6. Non obstantibus apostolicis ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, nec non dictorum conventuum, eorumque respectivorum ordinum etiam jramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis etiam si pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata exprimerentur et insererentur praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud s. Mariam Majorem sub annulo pisca-

Derogatio con-
trariorum.

toris die decima septima martii millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimosexto.

DXCVI.

Det. die
21 augusti
1804.
anno XV.

Decano Rotae conceditur, ut post mortem frui possit fructibus nonnullorum beneficiorum ad effectum dimittendi aes alienum quo gravatur.

Dilecto filio magistro Francisco Cesarei Leoni cappellano Nostro, et causarum palatii apostolici auditori.

Pius PP. VII.

Dilecte fili
Salutem, et apostolicam
benedictionem

Expositio
generalis

§. 4. Exponi Nobis nuper fecisti, quod tu ab anno MDCCCLXXXIV quo causarum palatii apostolici auditor renunciatus fuisti, ut sumptibus pro huiusmodi officio ea qua par est decencia suscipiendo, et successive gerendo necessariis occurrentes multum aeris alieni diversis vicibus contraxisti. Quoniam vero ob successivas temporum circumstantias, semper in deterius devenientes aes alienum praedictum nunquam dissolvere potuisti, neque illud tam cito extinguere te posse speras, nemoque in tua familia reperiat, qui post obitum tuum creditoribus tuis satisfacere commode valeat, ideoque veritus, ne immatura morte (quod absit) praereptus, aut creditores sua spe frustratos, aut haeredes tuos vexationibus obnoxios relinquis inscripta, quae obtines ecclesiastica beneficia, illorumque fructus in extinctionem dicti aeris alieni ad aliquod certum tempus etiam duraturum post obitum tuum per Nos destinari, et assignari plurimum desideras.

Tenore
concessio

§. 2. Nobis propterea humiliter supplicari fecisti, ut tibi in praemissis opportune providere, ac ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur te specialibus favoribus et gratiis pro-

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 93.

sequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existis ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censentes supplicationibus huiusmodi inclinati, ut si intra vicennium proximum te ex hac luce migrare contigerit ecclesiastica simplicia beneficia per te adhuc obtenta, quinque scilicet in dioecesi Perusina sub sancti Laurentii de Papiano, sanctae Sabiniae hospitalis de Guleria, sanctae Ursulae de Pretula, et sanctae Mariae hospitalis Verrazzani titulis, itemque alia sexdecim tenuissimis redditus pariter simplicia in dioecesi Tudertina sub respectivis sanctorum Angelii, Nicolai, Faustini, ejusdem Nicolai, sanctae Crucis, sanctorum Petri, Quirici perexigui canonici in de Viepri nuncupati, sancti Andreae vulgo in de Pie di mezzo, aliudque sancti Andreae in de Marcellano, sancti Blasii in de Castilione, sancti Clementis, sancti Aegidii, sancti Joannis Baptistae in de Pesciano, sancti Joannis de Ceunite, sancti Laurentii, et sancti Martini de Casa Lata titulis, nec non abbatiam, seu prioratum sanctae Mariae de Usellis in Civitatis Castelli, aliamque abbatiam sanctae Mariae in Pantano in eadem Tudertina, ac demum unum aliud beneficium sancti Martini in Urbe Vetana. dioecesibus respective erecta, nullaque personalem residentiam requirientia intra vicennium praedictum non vacare ex nunc prout ex tunc et contra auctoritate apostolica tenore praesentium decernimus, atque interim eodem vicennio durante, dumtaxat haeredi, seu haeredibus tuis, uti ipsi omnia et singula beneficia, et abbatias huiusmodi in administrationem consequi, illorumque respectivos fructus, redditus, et proventus quoscunque qui expletis respectivis oneribus eisdem beneficiis et abbatibus adnexis supererint percipere, extinguere, et levare, ac in aeris alieni praedicti solutionem impendere libere et licite possint et valeant auctoritate, et tenore praefatis ex nunc pariter, prout ex tunc concedimus et indulgemus.

*Clementia su-
blata, et de-
cretum irri-
tum.*

§. 5. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate iudicari, et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

*Derogatio con-
trariarum*

§. 4. Non obstantibus felicis recordationis Benedicti pp. XIV praedecessoris Nostri super divisione materialium, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque etsynodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, nec non quatenus opus sit illarum ecclesiarum in quibus dictae abbatiae, et beneficia erecta reperiuntur, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis, quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, coetrisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anulo piscatoris die vicesima prima augusti millesimo octingentesimo quarto, pontificatus Nostri anno quinta.

DCCVII.

*Bat. d. e
20 martii
1815
anno XVI.*

Prorogatio praecedentis concessionis ad alium decennium pro eodem sacrae Rotae auditore decano.

Dilecto filio magistro Francisco Cesarei Leoni cappellano Nostro, et causarum palatii apostolici auditori decano.

Pius PP. VII.

Dilecte fili
Salutem, et apostolicam
benedictionem.

§. 1. **E**xpositum Nobis tuo nomine nuper fuit per Nostras in simili forma brevis die xxi augusti MDCCGIV expeditas literas auctoritate apostolica tibi fuisse indultum, ut ad extinguendum aes alienum a te pro tuo conspicuo munere ea, qua par est, decencia sustinenda conflatum, etiamsi intra vicennium tunc proximum te e vivis discedere contigisset, nihilominus intra spatium vicennii huiusmodi suspensis remanentibus abbatiarum, prioratum, et reliquorum beneficiorum simplicium a te in titulum ad illud usque tempus obtentorum collationibus, singulis eorumdem beneficiorum omnium fructus, et redditus, expletis oneribus unicuique illorum et respectivis fundationum legibus adnexis, impendi libere, et licite possent, ac valerent, ac alias, prout ex dictis literis, quarum tenores praesentibus pro expressis, et insertis haberi volumus, uberius asseritur contineri.

*Memorati ut
praecedens
concessio.*

§. 2. Quoniam autem, sicut in eadem expositione additum erat, ob calamitosissimas superiorum temporum vicissitudines, tu ex maiore parte beneficiorum eorumdem fructibus orbatus aes alienum huiusmodi ne minima quidem ex parte dissolvere potuisti, immo potius, quippe quia patrimonialibus redditibus uti nequiveristi, et adhuc nequis, illud augere coactus es, et fortasse etiam cogeris, quin ulla certo spes appareat, te iam senescentem quamprimum, vel aliquando fore solvendo parem; ideoque justam creditorum expectationem irritam fieri nolens vicennium praedictum ad aliud Nobis benevi-

*Ratio contin-
dendae pro-
rogationis.*

annum tempus prorogari capis. Nobis propterea humiliter supplicari fecisti, ut tibi in praemissis opportune providere, ac, ut infra, indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tenor concossionis

§. 3. Nos igitur, attentis peculiaribus circumstantiis praedictis, te, creditoresque tuos amplioris gratiae favoribus prosequi volentes, et singulares personas, quibus praesentes Nostrae litterae favent, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomolibet inmodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serieabsolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, vicennium praedictum de non vacantibus, et in administrationem cedendis, et retinendis singulis memoratis beneficiis tibi, ut praefertur, concessum ad aliud futurum novum decennium dumtaxat a die cessationis ipsius vicennii inmediate inchoandum, dummodo intra decennium hujusmodi vera durent necessitas aera aliena praedicta dissolvendi, auctoritate apostolica, tenore praesentium extendimus, et ampliamus, servata in reliquis memoratarum Nostrarum litterarum forma, et dispositione.

Designationem tenorem.

§. 4. Non obstantibus omnibus, et singulis illis, quae in eisdem Nostris litteris non obstat volumus, caeterisque in contrarium quibuscumque. Volumus autem et declaramus, ut, si, et quando intra spatium decennialis prorogationis hujusmodi aera aliena fuerint dissoluta, tunc praesens gratia cesset eo ipso sine alia declaratione. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesimo martii millesimo octingentesimo decimoquinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto

DXCVIII.

Dignitatibus, et canonicis ecclesiae cathedralis Pisciensis conceditur, ut valeant gestare crucem, seu numisma cum effigie beatae Mariae virginis, et sancti Joannis Baptistae.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Dat. Ro
20 martii
1815
anno XVI.

§. 4. In summo apostolatus apice, meritis licet imparibus constituti, externis etiam ecclesiasticorum virorum, qui Altissimo in templis magis conspicuis deserviunt decorationibus consulere non desistimus, ut ipsi per exteriora quoque signa continuo excitati, magis magisque in dies, veluti lucernae supra candelabrum positae, virtutum splendore lucere conentur in aula Domini.

Proemium.

§. 2. Cum igitur sicut dilecti filii moderni dignitates, et canonici cathedralis ecclesiae Pisciensis exponi Nobis nuper fecerunt, ipsi per Nostras in simili forma brevis anno MDCCCV. expeditas litteras cappa magna et abugis decorati reperiantur, multum splendoris ad id accederet, ac divinus cultus, itemque in Deiparam devotio majora incrementa susciperent, si iidem dignitates, et canonici novo aliquo peculiari signo ornentur. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere, de benignitate apostolica dignaremur.

Expositio proemii.

§. 3. Nos igitur attentis desuper relationibus venerabilis fratris Julii episcopi Pisciensis, qui iidem de eorundem canonicorum in Nos, et hanc apostolicam Sedem fide, et constantia in superioribus Ecclesiae processibus certiores Nos fecit, ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quarumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus

Tenor concossionis.

dignitatibus, et canonicis memoratae ecclesiae cathedralis Pisciensis, ut ipsi numisma exiguum aurum, in ejus antica sub cornula effigies beatae Mariae virginis in coelum Assumptae, in postica vero s. Joannis Baptistae imago sint insculptae, ante pectus cum catenula simili appensum tam in choro, et ecclesia praedicta, quam extra eam ubique locorum gestare libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et in dulgemus, dictosque dignitates, et canonicos desuper a quoquam impediri, molestari, vel perturbari nullatenus posse, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Decretum con-
firmationis.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non, quatenus opus sit, ejusdem cathedralis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus, caeterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima martii millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimosexto.

DIC.

Dat. die
4 aprilis
1815
anno XVI.

Confirmatio decreti editi a sacra congregatione Rituum super concessione protectoris pro clero, et universitate loci de Valor diocesis Granatensis.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam.

Expositio pro
com.

§. 1. Cum sicut ex parte directorum filiorum moderni cleri, et universitatis loci de Valor Granatensis expositum Nobis nuper fuit, ipsi pro eo, quo in s. Josephum flagrant devotionis affectu decretum ab infra scripta venerabilium fratrum Nostrorum S. R. E. cardinalium congrega-

tione obtinuerint sequentis tenoris videlicet.

§. 2. Relatis ad sacrorum Rituum congregationem ab eminentissimo et reverendissimo Domino cardinale Despuig ponente humillimis precibus cleri, magistratus, et populi loci vulgo nuncupati de Valor Granatensis diocesis supplicantium pro confirmatione electionis sancti Josephi beatae Mariae Virginis sponsi in patronum principalem praedicti loci: sacra eadem congregatio intelligens ex supplici libello non adesse in memorato loco ullum alium patronum principalem, et comperiens hujusmodi electionem servatis servandis ad formam decreti felicitis recordationis Urbani papae VIII, ac legitime factam fuisse, accedente etiam consensu reverendissimi archiepiscopi, eandem confirmavit, ac juxta petitionem oratorum, festo patroni s. Josephi sic in patronum principalem electi praerogativas omnes sacrorum patronorum principalium festis competentes attribuit, atque concessit. Die tertia septembris millesimo octingentesimo octavo.

Tenor decreti
editi a sacra
congregatione
Rituum.

Loco Signi

II. card. Matthaeus

I. De Carpineo S.R.C. secretarius

§. 3. Cumque dicti exponentes, quo praefertur decretum firmitus subsistat, et servetur exactius apostolicae Nostrae confirmationis subsidio maniri vehementer optent; Nos ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, idem decretum, ac omnia, et singula in eo contenta, et expressa auctoritate apostolica tenore praesentium confirmamus, et adprobamus, illique inviolabilis, et perpetuae apostolicae firmitatis robur adijcimus, atque omnes, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper in eo quomodolibet intervenerint, supplemus, et sanamus.

Confirmatio
apostolica

Delegatio con-
tracorum.

§. 4. Non obstantibus constitu-
tionibus, et ordinationibus apostoli-
cis, caeterisque contrariis quibuscum-
que. Datum Romae de speciali man-
dato Nostro sub annulo piscatoris die
quarta aprilis millesimo octingente-
simo decimo quinto, pontificatus No-
stri anno decimo sexto.

Det. die
4 aprilis
1815
anno XVI.

DC.

Confirmatio decreti editi a sacra con-
gregatione Rituum super electione
patroni loci de Carataunos diocesis
Granatensis.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

Expositio pre-
sentium

§. 1. Exponi Nobis nuper fece-
runt dilecti filii modernus clerus, et
universitas loci de Carataunos Grana-
tensis diocesis, quod ipsi, pro eo,
quo in s. Marcum afficiuntur devo-
tionis affectu, ab infrascripta S. R.
E. cardinalium congregatione decre-
tum obtinuerunt sequentis tenoris, vi-
delicet.

Tenor decreti
editi a sacra
congregatione
Rituum.

§. 2. Ex parte cleri, magistratus,
et populi loci vulgo nuncupati de Ca-
rataunos Granatensis diocesis humil-
lime sacr. Rituum congregationi pro
confirmatione electionis s. Marci evan-
gelistae in patronum principalem
ipsius loci supplicatum cum fuerit,
sacra eadem congregatio, referente
eminentissimo et reverendissimo Do-
mino cardinale Despuig ponente,
cum ex supplici libello perceperit
non adesse in praedicto loco ullum
alium patronum principalem, ac hu-
jusmodi electionem rite, ac juxta de-
cretum sa: mem: Urbani papae VIII.
legitime factam comperit, acceden-
te etiam consensu reverendissimi ar-
chiepiscopi, eandem approbavit, et
confirmavit, ac festivitati s. Marci
evangelistae praerogativas omnes sau-
ctorum patronorum principalium fe-
stis competentes attribuit, atque con-

cessit. Die tertia septembris millesi-
mo octingentesimo octavo.

Loco Signi

A. card. Matthaeus
J. de Carpineo S. R. C. secr;

§. 5. Cum autem sicut in eadem
expositione additum erat, quo prae-
insertum decretum firmius subsistat,
et servetur exactius apostolicae No-
strae confirmationis subsidio muniri
vehementer optent; Nos ipsos expo-
nentes specialibus gratiis, et favori-
bus prosequi volentes, et a quibus-
vis excommunicationis, et interdi-
cti, aliisque ecclesiasticis censuris,
sententis, et poenis quovis modo,
et quacumque de causa latis, si quas
forte incurrerint, hujus tantum rei
gratia absolventes, et absolutos fore
censentes; supplicationibus hujus-
modi inclinati, idem decretum, ac
omnia, et singula in eo contenta,
et expressa auctoritate apostolica, te-
nore praesentium confirmamus, et
adprobamus, illique inviolabilis, et
perpetuae apostolicae firmitatis robur
adijicimus, atque omnes, et singulos
juris, et facti defectus, si qui desu-
per in eo quomodolibet intervenerint,
supplemus, et sanamus.

Confirmatio
apostolica.

§. 4. Non obstantibus constitu-
tionibus, et ordinationibus apostoli-
cis, caeterisque in contrarium qui-
buscumque. Datum Romae de specia-
li mandato Nostro sub annulo pisca-
toris die quarta aprilis millesimo octin-
gentesimo decimo quinto, pontificatus
Nostri anno decimosexto.

Delegatio con-
tracorum.

Dot. de
7 aprilis
1815
aure. XVI.

DCL

Applicatio nonnullorum bonorum jam pertinentium ad conventum fratrum ordinis eremitarum, et conventum Viturclanensem ejusdem ordinis facta favore seminarii episcopalis civitatis Balneoregiae, cum reservatione perpetui canonis favore coenobii generalis de urbe.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

Expositio per
com.

§. 4. Exponi Nobis nuper fecit venerabilis frater Joannes Baptista episcopus Balneoregii, episcopale suum seminarium ita redditum inopia, locorum aedium angustia laborare, ut nulla spes appareat illud ex praescripto sacrosancti concilii Tridentini constituendi, nisi transferatur in aedes locales conventus fratrum ordinis eremitarum s. Augustini ipsius civitatis, in quo conventu aliquis frater degit, neque religiosa familia ob alienationem subsecutam majoris partis honorum, quae in pristinum restitui potest, et nisi tam hujus conventus redditus consistentes in annuis scutatis circiter centum sexaginta duobus monetae Romanae, et octo rubris, septemque modis frumenti, praeter quamdam pecuniae summam familiae dilecti filii marchionis Marii Borbon del Monte Florentini creditam, quam redditus alterius conventus Viturclanensis ejusdem ordinis, et dioecesis eidem seminario addicantur. Nobis propterea idem episcopus observans ex seminarii hujus angustis magnam evangelicorum operatorum in dioecesi provenire penuriam, humiliter supplicari fecit, ut isti seminario opportune providere, ac ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

Tenore auctoritatis
suae

§. 2. Nos igitur pastorem ejus zelum, quantum cum Domino possumus, benigne obsecundare volentes, et singulares personas, quibus praesentes Nostrae litterae favent a quibusvis excommunicationis, suspensionis, interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae

existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, et absolutas fore censentes de venerabilium fratrum Nostorum S. R. E. cardinalium super reformationis negotiis a Nobis specialiter deputatae consilio, supplicationibus hujusmodi inclinati, respectiva istorum duorum conventuum aedes, et ecclesias cum quibuscumque suis respectivis adhuc non alienatis bonis, juribus, et pertinentiis universis; nec non cum earundem ecclesiarum, sacrarumque functionum in eis fieri consuetarum manutentionibus, missarum oneribus, et aliis si qua adnexa fuerint, memorato diocesano seminario Balneoregii de apostolica potestatis plenitudine, tenore praesentium tribuimus, concedimus, et assignamus in perpetuum. Reservatis tamen favore coenobii generalitatis de urbe dicti ordinis perpetui canonis scutorum quadraginta super aedibus, et bonis conventus Balneoregensis, atque alio scutorum decem super aedibus, et bonis conventus Viturclanensis annualim solvendo praecipuo, et libero in festo s. Augustini, vel alio die inter partes concordandum.

§. 3. Decernentes ipsas praesentes litteras nullo unquam tempore infringi, revocari, aut ad terminos juris reduci, sed semper firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, ad quos spectat, et spectabit quomodolibet in futurum inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his praemissis a quocumque, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Classis sub-
lata, et decre-
tum irritum.

§. 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibus, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non supradicti ordinis, et conventuum hujusmodi etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque indultis,

Delegatis con-
suetudinibus.

et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales ideam importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret; tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata exprimerentur, et insererentur praesentibus, pro plene, et sufficienter expressis, et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae de speciali mandato Nostro sub annulo piscatoris die septima aprilis millesimo octingentesimo decimoquinto, pontificatus Nostri anno decimosexto

DCII.

Concessio coenobii congregationis Olivetanæ existentis in civitate Perusinae facta favore gymnasii ejusdem civitatis.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

Praemium.

§. 4. **P**lurimum inesse momenti, et praesidii in bonarum artium studiis ad religionem tuendam, moresque rite conformandos, tum ad publicas, privatasque res gerendas utiliter, ac demum ad commoditatem, et prosperitatem vitae populis procurandam, probe norunt Romani pontifices, qui proinde datis opportunis legibus, amplissimisque collatis privilegiis ad ea fovenda, servanda, et augenda committi feliciter consueverunt. Patuere hoc pacto non in urbe solum, verum et in clarioribus pontificiae ditionis civitatibus singulari praedecessorum Nostrorum liberalitate, et sollicitudine scholae complu-

res, academiae, gymnasia, quibus hac etiam aetate, et ingenia juvenum vigere, et disciplinas omnes in spem florere veteris gloriae summa cum et christianae, et publicae rei utilitate in Domino gratulamur. In id et Nos ad Nostram Sedem, Deo juvante, reducti pontificias curas convertimus, ut nimirum si quid detrimenti tam praeclara instituta etiam ex tenebrosissimi temporis foeditate accepissent, iis reparandis, restituendisque pro paterna in eos, qui in Nostra ditione sunt, charitate consuleremus.

§. 2. Revera cum eo Nos esse. Repetitio praecedens.
mus animo comparati, dilecti filii communitas, et homines civitatis Nostrae Perusinae detulerunt Nobis, studiorum universitatem illidem extare, quae vel a priscis temporibus et decurialium doctorum praestantia, et auditorum frequentia summopere commendatur, magnificentissimis propterea decretis ornata a praedecessoribus Nostris, ac praescripta a felicis recordationis Clemente V. a Johanne XXII. et ab Urbano VIII. eam tamen ruinosis, ac male materiatis aedibus fuisse locatam, et quae ad bibliothecam, ad inusata, ad experimenta publica, ad solemnes conventus minus aptae invisebantur, eamque proinde translatam nuper fuisse ad coenobium Montis Morcini nuncupatum monachorum ordinis s. Benedicti congregationis Montis Oliveti, amplum certe, et opere magifico extractum, de quo sane ob terribilissimam religiosarum familiarum dispersionem metuendum erat, ne ad vastitatem desereretur, vilibusque, indecoris, et fortasse inhonestis usibus misere destinaretur. Quare iidem dilecti filii supplices a Nobis postularunt, ut quod in tantum, tamque evidens illius universitatis commodum, et incrementum cessisse dignosceretur, negotio prius cum memorata Olivetanorum congregatione composito, apostolica dignaremur auctoritate monasterium illud eidem universitati perpetuum in modum concedere, adtribuere, assignare.

§. 3. Auditis itaque nonnullis ex venerabilibus fratribus Nostris S. R. E. cardinalibus ad id genus negotio specialiter praepositis, cum praesertim pauci adeo in praesens ex Olivetana familia adsint alumni, ut caeteris eorum monasteriis retinendis

Ratio concessio.

impares omnino sint, cumque non nisi infinitis sumptibus veteres universitates aedes tantopere ex temporum injuria corruptae restitui, et aptari possint, et e contra magna impensa ad coenobium ipsum in universitatis usum bene instruendum facta jam fuerit, eaque sit loci natura, ea totius aedificii conformatio, ut nihil ad apparatissimum lycaeu desideretur, ac proinde peculiares adeo rationes hic praesto sint, ut « in nequissimarum » quas sanctus Leo magnus vocabat « depretationum » defensionem nemo inde valeat exemplum aucupari; accedente denum consensu ejusdem Olivetanæ congregationis, quem praeiit dilectus filius Josephus Cassini generalis ipsius moderator, perlatas hasce preces de praedictorum cardinalium consilio censuimus paterna affectione, pioque favore suscipere, iisque benigne annuere, quas et universitatis ipsius dignitati amplificandae, et excitandis ad studia laudabilium disciplinarum animis adolescentum non parum conducere dignoveramus.

Tenor concessio-
nis.

§. 4. Nos igitur praedictae civitatis communitatem, et homines, et quot quot ad ipsam universitatem spectant, specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes, eorumque singulares personas, ceterosque, quibus praesentes Nostrae literae favent, a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore consentes, supplicationibus hujusmodi inclinati; memoratum monasterium Montis Morcini monachorum ordinis sancti Benedicti congregationis Montis Oliveti cum continenti ecclesia, horto, et adiunctis aedificiis eidem Perusinae studiorum universitati ad literarios usus dumtaxat, non vero in alias causas addicendum, de apostolicae potestatis plenitudine tenore praesentium in perpetuum tribuimus, concedimus, et assignamus, et in eam utile dominium transferimus, quo praedicta Olivetanorum congregatio pollebat super enunciatum monasterium cum ecclesia, horto, et aedificiis adiectis, ea tamen lege, ut annum canonem Cantorum scutatorum monetae Ro-

manae eadem universitas praecipuum, et liberum ab onere quolibet speciali etiam mentione dignissimo solvat in perpetuum, et sine morositate in recognitionem directi domini procuratori generali congregationis praefatae. Cum vero eo etiam consilio faciliores Nos praebuerimus ad praesentem concessionem apostolica auctoritate decernendam, ut quod jamdiu in votis habueramus, illustre aliquod extaret, et perenne Nostrae benevolentiae monumentum erga civitatem Nostram Perusiae singulari devotionis, et fidelitatis studio postremis etiam temporibus de apostolica Sede praecclare meritum, locique aevitate, aedificiorum splendore, ordinum denique dignitate commendatissimam; hanc usum pro muneribus Nostris gratiam referri ab ipsis civilibus expetimus, ac praestolamur, ut memoria repetentes, quantum ibidem optinarum artium studia, simulque morum disciplinae flourerint, quamque praeclearum nomen apud exteras etiam nationes ipsorum majoribus comparaverint, antiquas artes, antiquos mores, et eam cum primis doctrinam, quae secundum pietatem est, et sapientiam carnis, excludit, quae inimica est Deo, excolere, atque aemulari studeant, et impensissime adnitantur: quod ut e sententia succedat, a Deo Optimo Maximo uberem bonorum copiam ex animo iisdem adprecamur.

§. 5. Volumus autem hasce praesentes literas nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostrae defectu notari, invalidari, infringi, aut ad terminos juris reduci, sed semper firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, dictaeque universitati plenissime suffragari, et ab illis, ad quos spectat, et quomodolibet in futurum spectabit inviolabiliter observari; sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, judicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scilicet, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 6. Non obstantibus felicis recordationis Pauli pp. II. et aliorum pontificum praedecessorum Nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis,

Clavulae assu-
latae, et in-
claudentes.

Derogatio con-
suetudinum.

caeterisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non dictorum monasterii, et congregationis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene, ac sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permauris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae ex speciali mandato Nostro sub annulo piscatoris die vicesima tertia maii millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimosexto.

DCIII.

Imminutio festorum in districta vicariae de Arbol dioecesis Compostellanae.

Venerabili fratri archiepiscopo Compostellano.

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem et apostolicam
benedictionem

Bus. die
13 junii
1815
anno XVI.

§. 1. Cum quaedam interdum *Praemium.*
obveniunt mala, quibus nullum efficacius remedium (ut sanctus Leo magnus praedecessor Noster inquit) adhiberi potest, tum alia quaedam comperiuntur, quae pro temporum varietate, aut locorum necessitatibus, et circumstantiis temperare oportet, consuevit haec apostolica Sedes supremam suam auctoritatem interponere in his, quae nec evangelicis praeceptis, neque sanctorum patrum statutis obstant, quaeque licet bene sanctae fuerint praescripta, ob refrigerentem tamen in uonnullorum cordibus charitatem ad otium convertuntur, aut ob nimiam rerum temporalium sollicitudinem negligenter frequenter solent.

§. 2. Quare ex parte dilecti filii *Expositio pro*
Andrae Acunea y Malhar decani *cum.*
dignitatis istius metropolitanae ecclesiae, nec non gubernatoris, et vicarii generalis ecclesiastici vicariae de Arbol Compostellanae dioecesis expositum Nobis unper fuit, quod remanente dictae vicariae territorio ex infrascriptis parochiis composito prope alias parochias, et dioeceses, in quibus ex apostolico indulto operibus servilibus in quibusdam festis diebus de praeepto ecclesiastico vacare licet, nonnulli etiam in dicta vicaria existentes christifideles opera servilia in diebus festis huiusmodi exercent, praeeptum ecclesiasticum transgredientes non sine animae detrimento, coetorumque incolarum scandalo. Nobis propterea dictus Andrae humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tunc conser-
amus

§. 3. Nos igitur qui christifide-
libus, quantum cum Domino possu-
mus, novum aliquod remedium po-
tius pro peccatis impediendis exhibere,
quam per severiorem Ecclesiae disci-
plinam ad desperationem quandam
inopes adduci intendimus, incolas
praedictos specialibus gratiis, et favo-
ribus prosequi volentes, et eorum sin-
gulares personas a quibusvis excom-
municationis, et interdicti, aliisque
ecclesiasticis censuris, sententiis, et
poenis quovis modo, et quarumque
de causa latis, si quas forte incurrer-
int hujus tantum rei gratia absol-
ventes, et absolutos fore censentes,
sapplicationibus hujusmodi inlunati,
fraternitati tuae pro praesentes rom-
mittimus, et mandamus, ut, veris evi-
dentibus narratis, omnibus utriusque
sexus christifidelibus in territorio
dictae vicariae ex paroribus (ut as-
seritur) s. Laurentii de Arbol, s.
Mariae de Pazio, s. Vincentii de
Raigosa, s. Georgii, s. Eulaliae de
Riodato, s. Mamed de Villapadre,
et s. Mariae de Torre compositae, ut
posthac in festis sive per hanc s. Sedem
praeceptis, sive per synodales
dioecesis constitutiones, sive quacum-
que alia de causa etiam ex causa vo-
ti majorum suorum, quod votum,
quod hanc partem auctoritate Nostra
apostolica per te communiti volumus
pariter praeceptis, praescriptisque,
audita tantum missa, laborioris sua-
rum artium exercitationibus, operi-
busque servilibus sine ullo prorsus
conscientiae scrupulo vacare possint,
exceptis tamen iis ex hujusmodi festis,
quae in praecedenti indulto, seu in-
dultis apostolicis desuper concessis
pro incolis dioecesis latius finitimae
territorio dictae vicariae excepta fue-
runt, auctoritate Nostra apostolica
concedas, et indulgas, permittas, ac
status, praecipias, et mandes.

De rogatione con-
sueverunt.

§. 4. Non obstantibus apostolicis,
ac in universalibus, provincialibus-
que, et synodalibus conciliis editis ge-
neralibus, vel specialibus constitu-
tionibus, et ordinationibus, nec non
dioecesis, vicariae, et parochiarum
praedictarum etiam juramento, con-
firmatione apostolica, vel quavis fir-
mitate alia roboratis statutis, et consue-
tudinibus; privilegiis quoque, indul-
tis, et literis apostolicis superioribus,
et personis sub quibuscumque teno-
ribus et formis, ac cum quibusvis

etiam derogatoriis derogatoriis,
aliisque efficacioribus efficacissimis,
ac insolitis rlausulis, irritantibusque,
et aliis decretis in genere vel in spe-
cie, ac aliis in contrarium quomo-
dolibet concessis, approbatis, et in-
novatis: quibus omnibus, et singu-
lis illorum tenores praesentibus pro
plene, et sufficienter expressis, ac de
verbo ad verbum insertis habentes il-
lis alias in suo robore permansuris
ad praemissorum effectum, hac vice
duntaxat specialiter, et expresso de-
rogamus, coeterisque contrariis qui-
buscumque. Datum Romae apud san-
ctam Mariam Majorem sub annulo
piscatoris die decima tertia junii mil-
lesimo octingentesimo decimoquinto,
pontificatus Nostri anno decimosexto.

DCIV.

Det. die
13 junii
1815
aure XVI.

Erectio commendae nuncupatae de
Cuvillesa in agro Thorensi infra li-
mites dioecesis Zamarensis in abba-
tiam cum jurisdictione episcopa-
li pro futuris abbatibus commen-
datariis.

Venerabili fratri Petro archiepiscopo
Nicomno in regnis Hispaniarum
Nostro, et apostolicae Sedis nuncio:

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem, et apostolicam
benedictionem

§. 1. Praeclarum illud studium, quo dilectus filius Petrus Cevallos
quo dilectus filius Petrus Cevallos
tholicae religionis incrementa, jura
ecclesiae, debitamque in Nos, et apo-
stolicam Sedem reverentiam ea, qua
valet, auctoritate et gratia in tanta
etiam alieni temporis asperitate im-
pense curat promoveri, adlectus
proinde ob merita a charissimo in
Christo filio Nostro Ferdinando Hi-
spaniarum rege catholico consiliarius,
et summus in universi regni procu-
ratione administer, gratum adeo, ac
jurandum est pontificiae Nostrae cha-
ritati, ut Nostrae in eum voluntatis pro-
pulsionem aliquo benevolentiae do-

Promissum

comento eidem testatam facere gestamus.

Expositio pro
cum

§. 2. Quamohrem cum ipse sup-
pliciter retulerit Nobis, sese grandi
sane pecunia comparasse praedia,
aedes, caeterosque fundos, quibus po-
telatur commenda ordinis sancti Jo-
annis Hierosolymitani, quam nun-
cupabant de Cuvillas, et Cuvillesas
in agro Thorensi infra limites dio-
cesis Zamarensis ex facultate a Nobis
facta regi catholico, ut in ejus regno
septima ecclesiasticorum bonorum pars
propter angustias aerarii, summam-
que difficultatem nummariam, ce-
terasque reipublicae calamitates alie-
naretur, prout patet ex apostoli-
cis in simili forma brevis literis in
id datis die xii. decembris anni
MDCLXVI; cumque nonnulla spiri-
tualia jura, vel spiritualia adnexa,
quae eidem commendae adhaerebant,
ab apostolica Sede idem Petrus sibi
suisque attribui vehementer exoptet:
animo lubenti ipsius votis annuimus,
ut pontificia hac Nostra indulgentia
ne dum ei speciale gratiam confe-
ramus, sed et ipsi Petro, et ceteris,
qui a principibus viris in sollicitu-
dinem partem adiscuntur, stimu-
los admoveamus, ut omni ope, cura,
studio, consilioque agant assidue Ec-
clesiae causam, quae regnorum cau-
sa est, quorum « tutissima funda-
menta pietatem cum primis et reli-
gionem esse » clamant Origines.

Tunc cocum-
sionis.

§. 3. Cum itaque, ut praefertur,
Hierosolymitanus ordo juxta privile-
gia eidem decreta per praedecessores
Nostros, ac praesertim per felices re-
cordationis Benedictum XIV. consti-
tutione diei xii. martianni MDCLIII,
quae incipit « *Inter illustris* » frue-
retur in antedictae commendae terri-
torio jurisdictione ordinaria eccle-
siastica vere « Nullius » de plenitu-
dine apostolicae auctoritatis commit-
timus tibi, venerabilis frater, ut
quatenus vera haec sint, certioratis
iis, quorum intersit, ac praesertim
venerabili fratre episcopo Lamorensi,
in cujus diocesis ambitu sita erat
dicta commenda de Cuvillas, et Cu-
villesas, super ejusdem territorio ec-
clesiam abbatialem de novo consti-
tuas, et erigas, ut qui eidem prae-
ficiatur in posterum, titulo abbas
honoratus jurisdictionem spirituales,
ordinariam et quasi episcopalem in
clerum et populum dicti territorii

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 93

rite ac recte exercere possit, et va-
leat cum oneribus, privilegiis, et
juribus, quae competunt abbatibus,
quas « Nullius » vocant.

§. 4. Tuarum porro erit partium,
sanctum patronum titularum ejusdem
abbatialis ecclesiae statuere, nec non
abbatiae circumitus, et fines clare,
atque distincte praefinire, qui ve-
teribus limitibus contineantur, intra
quos praefatum ordinem ea jurisdi-
ctione usum fuisse compereris, ac
demum congruam in abbatibus stipen-
dium annuum redditum pro locorum,
personarum, ac peculiarium circum-
stantiarum ratione ex tot stabilibus
fundis libere ab abbate administran-
dis assignare.

Onera abbatia-
lia iustitiae.

§. 5. Hujusce vero abbatiae pa-
tronatum eadem apostolica auctorita-
te tribuimus praedicto dilecto filio
Petro Cevallos, ejusque natis, po-
sterisque, et haeredibus in perpetuum,
qui bonis, et juribus, ac privile-
giis dictae abbatiae potiantur, ita
nimirum ut ipse Petrus, ejusque li-
beri, et haeredes Nobis, et Romanis
pontificibus successoribus Nostreis in-
fra statutum per canones tempus no-
minare, ac praesentare debeant ido-
neum presbyterum, omnibus a jure
prescriptis qualitatibus praeditum,
pietate praesertim, doctrina, et pru-
dentia commendatum, cui canonica
ab apostolica Sede institutio per apo-
stolicas sub plumbo literas conce-
datur.

Reservatio ju-
ris patronatus
favore familiae
Cevallos

§. 6. Volumus autem, et expres-
se mandamus, ut si quae reveren-
tiae, observantiae, aut subjectionis
officia a Hierosolymitano ordine ra-
tione dictae commendae episcopo dio-
cesano praebantur, ea religiose prae-
stentur etiam in posterum per dictum
abbatem; nihil enim per praesentes
literas detractum volumus ex juribus,
si quae fortasse non obstante memo-
ratis jurisdictionis privilegio, quo
Hierosolymitanus ordo fruebatur, epi-
scopum dioecesanum ibidem retinuisse
dignoveris.

Officio pro-
stantis episcopi
pro diocetane

§. 7. Statuimus proinde, ut a
sententiis per abbatem latis appellari
possit ad eundem episcopum; nec
non pro confirmationis, et ordinum
etiam minorum collatione, ac pro
sacrorum oleorum benedictione unius
dioecesanum episcopi opera, alterius-
ve de ejus consensu, abbatibus uti praeci-
piamus, nisi fortasse eam sedem

Appellatio a
sententiis fru-
entis ab ab-
batibus.

vacare contigerit, quo tempore liberum iisdem sit antistitem quemlibet gratiam, et communionem cum apostolica Sede habentem adire.

Per consecrationem lineae Castrorum, boni et iura abbas villis ordinis diocesis reverentiae debent.

§. 8. Quod si futuris temporibus a praedicto Petro, vel ab eius posteris ejusdem abbatis bona quovis titulo alienata fuerint, atque in alios quoslibet, praeterquam ex haereditario jure, transierint jus hoc patronatus, et privilegium separati territorii nullius memoratae abbatis sic erectae quoad spiritualia integre cesset, ita ut eveniente actualis abbatis obitu territorium abbatiale illico subiciatur ordinariae diocesis episcopi omnimodae jurisdictioni, et abbatis dignitate pleoaria extincta, praedicta abbatialis ecclesia ad simplicem ecclesiam parochialem reducta censeatur. Eadem etiam apostolica auctoritate facultatem tibi facimus, venerabilis frater, ut in dictum Petrum, posterosque ejus, et haereditarios dumtaxat, uti supradictae abbatis possessores jus transferas exigendi in dicto territorio decimas majores, et minores prout ordini Hierosolymitano datum erat, ea tamen lege ut et ad parochiae ibidem existentis tuitionem, et ad ecclesiae cultum, et ad cetera onera, quae ab eodem ordine antea sustinebantur, necessaria suppedientur, et sufficientes fundi in perpetuum cedant pro congruo abbatis stipendio, ut supra per te decernendo. Tibi denique mandamus, venerabilis frater, ut in eundem Petrum, posterosque ejus, et haereditarios apostolice auctoritatis robore transferas, aut si opus sit, conferas jus nominationis beneficii curati ecclesiae parochialis in oppido Tiedrae, nec non unam ex quinque suffragiorum partibus ad praesentandum parochum s. Mariae Casasolae iis omnimodis, legibus, conditionibus, privilegiis, quibus in id genus juris ordo Hierosolymitanus legitime utebatur.

Delegatio consuecutionum

§. 9. Non obstantibus Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum, aliisque in synodis generalibus, et particularibus conciliis editis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus, et praesertim concilii Lateranensis III. canonibus de decimis a laicis non retinendis, nec non statutis dicti ordinis Hierosolymitani, consuetudini-

bus, privilegiis, indultis, juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate, cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis roboratis, et aliis quibuscumque expressam etiam, ac speciem mentionem requirentibus; quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, perinde ac si de verbo ad verbum inserti forent, quatenus praesentium executioni opponantur, reliquis in suo robore permansuris, motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus specialiter, et expresse derogamus.

§. 10. Caeterum tanti hujusce in praefatum Petrum collati a Nobis beneficii magnitudinem tui erit maneris, venerabilis frater, eidem luculentissime denunciare, ut tanta se obstrictum gratia persentiam, meliora semper charismata aenuletur, atque eo juvante, a quo recta consilia, et justa sunt opera, laetiora in dies et Nobis, et apostolicae huius Sedis, et rei Christianae universae committatur exhiberi, verum hoc pacto, ac solidam, et cumulatissimam gloriam conciliaturus, perennemque felicitatem pietissimo regi, de quo gaudentes in Domino, qui cor ei dedit mirifice ad optima quaeque comparatum, dicamus oportet cum Leone Magno, ep. 456 ad Leon. Aug. « Universorum fidelium precibus esse optandum, ut in omnem gloriam ipsius extendatur imperium, qui supra curam rerum temporalium religiosae providentiae famulatum divinis, et aeternis dispositionibus perseveranter impendit. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub anno piscatoris die decima tertia junii millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

Det. die
8. julii
1815
anno XVI.

DCV.

Confirmatio concordiae initae inter
parochum ecclesiae B. M. virginis
Montis Jovini, et massarios, seu
administratores ejusdem ecclesiae
Civitatis Plebis.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

Expositio pre-
sentis.

§. 1. **Exponi** Nobis nuper fecit dilectus filius Gregorius Gregorj parochus Montis Jovini Civitatis Plebis dioecesis, quod usque ab anno millesimo octingentesimo undecimo sub die vicesima secunda aprilis ob nonnullas rationabiles causas a hoc me: Philippo tunc temporis episcopo Civitatis Plebis in actu pastoralis visitationis bene cognitae, animarum cura, seu parancia, quae in ecclesia b. Mariae virginis in caelum assumptae castri Montis Jovini veteris pene diruti existebat, cujus parochus ad praesens est memoratus exponens, rite, ut asseritur translata fuit in aliam ecclesiam Montis Jovini Novi nuncupatam, quae sanctuarium b. Mariae virginis Montis Jovini appellatur. Quae quidem translatio, existentibus iisdem causis, iisdemque utilitatibus, denuo confirmata fuit in actu pariter s. visitationis a ven: fratre ejusdem Civitatis Plebis moderno episcopo, et ut de medio tollerentur, tot controversiae, et contentiones, quae exortae fuerunt inter parochum praedictum Montis Jovini, et administratores, seu massarios vulgo appellatos memoratae ecclesiae, seu sanctuarii praedicti, in quam, vel quod translata fuit parancia, seu animarum cura memorata, per instrumentum publicum nonnullae conventiones, et pactiones ex utraque parte statutae fuerunt perpetuis futuris temporibus duraturae, quae ordinarii praefati decreto diei decimae octavae maii currentis anni millesimi octingentesimi decimi quinti approbatae fuerunt, quarum tenor est, ut sequitur.

Al Nome di Dio Amen

Tener coram
die.

§. 2. Essendo stato con decreto dell'illustrissimo, e reverendissimo monsignor Bocchetti già defonto vescovo di

Città della Pieve in data 22. aprile 1814 in tempo di s. visita trasferita per gravi urgenti ragioni la residenza parrocchiale del Castello detto di Mongiovino Vecchio, e situata presso questo santuario di Maria santissima di Mongiovino, della quale traslazione avendo preso cognizione l'attuale moderno vescovo di Città della Pieve illustrissimo, e reverendissimo monsignor Bonaventura Carenzi in atto di questa sua prima s. visita pastorale, e trovatala plausibile, e da conservarsi, sì per il bene spirituale dell'anime, come per il decoro del divinoculto. Primo, perchè risiedendo il parroco presso questo santuario trovavasi nel luogo più centrale della sua parrocchia « Secondo » Perchè l'antico, quasi ora diruto castello di Mongiovino Vecchio, ove prima risiedeva, è divenuto disabitato, non restandovi permanentemente, che due case aperte « Terzo » Perchè trovandosi il grosso della popolazione delle Tavernelle villa distante da Mongiovino Vecchio miglia due, ed essendo l'accesso a questo luogo assai montuoso, scabroso, ed incomodo, i popoli tanto di detta villa, che di qualunque altra annessa non accedevano mai alla chiesa parrocchiale, ed in conseguenza non udivano mai il pabolo della divina parola, nè i catechismi, e le istruzioni, ed inclusivamente il precetto pasquale era astretto il parroco a permettere alla maggior parte del popolo di soddisfare fuori della parrocchia « Quarto » Finalmente perchè la chiesa parrocchiale del disabitato castello è tanto meno propria per il divino culto di questa sontuosa, e divota chiesa del santuario di Maria santissima essendo quella del Castello di cattiva, angusta, e difettosa forma, e sovrastata dalla torre comunitativa, che è a detta chiesa unita, e che minaccia rovina; e perchè inoltre la pratica di quattro anni ha fatto conoscere, che la residenza del parroco al santuario rende più decorose le s. funzioni, che in esse si fanno, essendovi un sacerdote di più, che assiste, o al canto in coro, o al cantare della s. messa, e vesperi, o ad assistere al confessionario, ha stimato parte del suo pastorale ufficio di confermare ed approvare sì fatta traslazione, ma a scanso di qualunque dissapore,

o controversia, che potesse suscitarsi in avvenire tra il parroco suddetto, ed i pubblici rappresentanti, ossia massari della comunità di Mongiovino amministratori perpetui di detto pio luogo, si sono fissate sotto l'approvazione del lodato monsignor vescovo le seguenti convenzioni da firmarsi tra il m. r. signor D. Gregorio Gregorj pievano per una parte, e dall' illustrissimi signori pubblici rappresentanti, o massari esercenti per l'altra parte, che sono li signori Lorenzo de Biani capo d'ufficio, Pietro Antonio Serafini massaro attuale nella pia casa, Giuseppe Teodori e Luigi Mariotti priori, quali convenzioni dovranno perpetuamente osservarsi tanto per la parte del signor pievano, e suoi successori, quanto per la parte dei pubblici rappresentanti, e loro successori, cioè « Primo » Posta per base invariabile la traslazione della parrocchia, e parrocchialità nella chiesa, ossia santuario di Maria santissima di Mongiovino, di che il parroco ridetto trovasi al possesso fino da quattro anni compiti il parroco in essa chiesa esercitare tutte le funzioni sue proprie parrocchiali, combinandole però in modo, ed in ore tali, che niente impedischino, frastornino, e disturbino tutte le altre funzioni che sono proprie del santuario. « Secondo » Resta vietato al parroco pro tempore di avere come tale la più piccola ingereanza negli affari temporali, economici, ed amministrativi della pia casa di Mongiovino ai quali dovranno esclusivamente presiedere li signori massari, come è costume, e ritenersi la scrittura, ed una delle chiavi dal primo cappellano della pia casa, come è stato praticato in addietro. « Terzo » Non avendo il parroco il peso di mantenere la lampada accesa innanzi il santissimo Sacramento, come l'aveva nella chiesa del Castello di Mongiovino Vecchio erederà da ora innanzi il quarto di oglio che soleva per questo titolo somministrare al santuario ogni anno libbre cinque di cera lavorata, restando sempre inoltre a carico della compagnia del santissimo Sacramento somministrare, secondo il consueto la cera occorrente per le funzioni delle terze domeniche di ogni mese, per la festa del Corpus Domini, e sua ottava, e per

i due uffici che suole fare fra l'anno la compagnia stessa « Quinto » Ritenuta dal parroco la precedenza delle funzioni, e processioni, resta convenuto, che nei funerali di quei defonti, che prima di morire abbiano eletto la sepoltura nella chiesa del santuario non possa egli percepire, che la solita quarta de jure parrochi, restando a suo profitto interamente il funere degli altri defonti, che non avendo eletto sepoltura li porterà a tumulare nella chiesa del castello di Mongiovino Vecchio, che dovrà sempre aversi a tutti i buoni effetti per chiesa comparrochiale « Sesto » La cera da distribuirsi al popolo nella chiesa del santuario il giorno della Purificazione di Maria santissima sarà fornita una metà dal parroco, e l'altra metà dal santuario stesso « Settimo » Non potrà il parroco avere nella pia casa altre stanze di suo uso, che quelle, che occupa presentemente a condizione inoltre, che non possa in essa ritenere famiglia, nè di persone dell'un, e dell'altro sesso a lui congiunte in parentela, nè di persone estranee, o di servizio, permettendoglisi soltanto presentemente di ritenervi la serra, perchè non dandoli il luogo pio la tavola ai cappellani, ne ha egli necessità per farsi servire, e cucinare, tanto per se, quanto per i cappellani, che tiene a dozzina; e tutte le volte, che il parroco pro tempore voglia convivere con famiglia, dovrà trovarsi l'abitazione fuori della pia casa « Ottavo » Le soppellettili, vasi, ed arredi sagri appartenenti alla chiesa parrocchiale, ed al parroco dovranno ritenersi, e custodirsi in armari, e credenze separate da quelli del santuario, e giammai gli uni cogli altri confondersi, dovendo ognuno riconoscere i propri. « Nono » La piccola separata chiesa, o sia cappella di s. Martino sarà di tutto uso del parroco per amministrarvi il battesimo, ritenervi l'olio santo, farvi la dottrina, ed ogni altra cosa, che stimerà esso parroco, e nel tempo stesso servirà di oratorio dei fratelli della venerabile compagnia del santissimo Sacramento. Fatti nella pia casa di Mongiovino li 48 maggio 1815. « Gregorio Gregorj parroco approva quanto sopra mano propria » Lorenzo de' Biani capo d'ufficio » Pietro Anto-

nio Serafini massaro « Luigi Mariotti massaro « Giuseppe Teodori massaro « Approviamo i presenti articoli convenuti avanti di noi fra il parroco di Mongiovinò, ed i massari del santuario di Maria santissima di Mongiovinò in atto di nostra s. visita pastorale. Questo dì 48 maggio 1815 « F. B. vescovo di Città della Pieve visitatore « J. Scaccia cancelliere vescovile »

Decreta lata
ab episcopo in
actu servae vi
sitatois ap-
probatum
per translationem
in parochia

§. 3. In Dei Nomine. Amen. Fidem facio, et attestor ego qui infrascriptus curiae episcopalis Civitatis Plebis cancellarius, qualiter illustrissimus, et reverendissimus Dominus Bonaventura Carenzi Dei, et apostolicæ Sedis gratia episcopus Civitatis Plebis suae diocesis s. pastorem visitationem peragens in sanctuario b. M. virginis Montis Jovini inter alia sequens tulit decretum videlicet Die 48 maji 1815 « Cum illustrissimus, et reverendissimus dominus episcopus in hac sacra pastoralis visitatione comperit in visitatione anni MDCCCXI. animarum curam translata fuisse auctoritate ordinaria ab ecclesia b. M. v. in caelum assumptæ castri Montis Jovini Veteris in hac ecclesia, et sanctuario b. M. Montis Jovini, et cum hujusmodi transactionem valde utilem, ac ecclesiæ proficuum agnovit primo, quia castrum Montis Jovini pene dirutum, ac inhabitatum; adeo ut duo tantum lares permanenter existant; secundo, quia accessus ad idem castrum adeo est difficilis, et arduus, et major hujus paræciæ animarum numerus duobus milliariis ab eo distat, quod effecerat, ut pene nullus ex parochianis ad audiendas parochiales conciones, christianam doctrinam, aliasque functiones ecclesiasticas, et ad discenda rudimenta fidei amplius non adiret: e contra vero parochus existens in sanctuario prædicto in centro parochiæ existit, et illius parochiale munus omnibus commode, et præsto est, « Tertio denique quia ecclesia parochialis castri Montis Jovini minus decens divino cultui, ac populo periculosa est; e contra vero decentissima ecclesia hujus sanctuarii, et a populo frequentata; ideo variis partitionibus, et articulis parochum inter, et massarios, seu administratores pie domus Montis Jovini cum mediatione dominationis suæ illustrissimæ,

et reverendissimæ constabulitis, prout ex foliis hic alligatis translationem parochialitatis omnino confirmavit, ac pro confirmata haberi voluit, et mandavit, illamque cum pactis, et regulis de quibus in præinsertis foliis perpetuo observari præcipit non solum isto, sed et omni alio meliori modo « J. Scaccia cancellarius episcopalis.

Confirmatio
apostolica

§. 4. Ut itaque memorata translatio, et respectivæ conventiones, et pactiones, ac ordinarii prædicti decretum super hac re firmius substantiant, et serventur exactius, omnia apostolicæ auctoritatis præsidio muniri, approbati, confirmarique vehementer prædictus parochus exponens desiderat, enixisque precibus a Nobis efflagitat. Nos igitur ipsum exponentem specialibus favoribus, et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatis existit ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes et absolutum fore censentes hujusmodi supplicationibus inclinati, prædictam translationem, et præinsertas conventiones, et pactiones, ac decretum ordinarii una cum omnibus, et singulis in eis contentis, et expressis, auctoritate apostolica tenore præsentium confirmamus, et adprobamus, illisque inviolabilis firmitatis robur adjicimus, omnesque, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper in iis quomodolibet intervenireint supplemus, atque sanamus.

Derogatio con-
trarietatum

§. 5. Decernentes præsentis litteras, et in eis contenta quaecumque semper ac perpetuo firma, valida, et efficacia existere, et fure, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, dictisque in omnibus plenissime suffragari, ac ab omnibus ad quos spectat quomodolibet in futurum inviolabiliter observari; sicque in præmissis per quosque judices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et S. R. E. cardinales sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate judicari et definiri debere; ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam qua-

vis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio constitutionum

§. 6. Non obstantibus, quatenus opussit, fel: rec: Benedicti XIV. praedecessoris Nostri super divisione materialium, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictarum ecclesiarum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis: quibus omnibus, et singulis illorum tenoribus praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice duntaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque in contrarium quibuscunque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die quarta julii millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCVI.

Dat. die
4. julii
1815.
anno XVI.

Confirmatio decretorum editorum a sacra congregatione rituum favore monialium nuncupatarum ab Incarnatione civitatis Cordubensis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Expositio generalis

§. 4. Cum sicut ex parte dilectarum in Christo filiarum superiorissae, et monialium nuncupatarum ab Incarnatione Cordubensis civitatis expositum Nobis nuper fuit, ipsae pro eo, quo in beatam virginem Mariam, ejusque sponsum s. Josephum flagrant devotionis affectu duo rescripta ex audientia Nostra obtinuerint, primum sequentis tenoris videlicet.

Cordubensis

§. 2. Sanctissimus Dominus Noster Pius pp. VII. pontifex maximus, attentis precibus porrectis pro parte monialium nuncupatarum ab Incarnatione, ordinis Cistercensium, civitatis Cordubensis, ad mei infrascripti sac. Rituum congregationis assessoris relationem, pro iisdem duntaxat, ac eandem ecclesia, elevavit ritum festi sanctissimi Rosarii b. M. v. a dupl. majori, ad dupl. 2. classis. Quibuscumque in contrarium non obstantibus. Die decima quarta junii millesimo octingentesimo decimo quinto.

Tenor primi rescripti.

Loco Signi

Julius M. card. episcopus Tuscanus de Somalia vic. gen. S. R. C. praefectus.

Pro r. p. d. Jul. de Carpineo S. R. C. secretario

Aloisius Gardellini S. R. C. assessor

Cordubensis

§. 5. Alterum vero rescriptum. Supplicantis monialibus monasterii nuncupati ab Incarnatione ordinis Cistercensium civitatis Cordubensis, sanctissimus Dominus Noster Pius VII. pontifex maximus; ad mei infrascripti sac. Rituum congregationis assessoris relationem benigne indulsit elevationem ritus festorum patrocinii s. Josephi sponsi b. M. v. et s. Archangeli Raphaelis a dupl. maj: ad dupl. 2. classis. Quibuscumque in contrarium non obstantibus.

Tenor secundi rescripti.

Die 14. junii 1815.

Loco Signi

Julius M. card. episcopus Tuscanus de Somalia vic. gen. S. R. C. praefectus.

Pro r. p. d. Jul. de Carpineo S. R. C. secretario

Aloisius Gardellini S. R. C. assessor.

Confirmatio
apostolica

§. 4. Cnmque praeferta rescripta quo firmitus subsistant, et serventur exactius apostolicae Nostrae confirmationis subsidio nuuiri vehementer desiderant; Nos ipsas exponentes moniales specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et earum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quouis modo, et quacumque de causa latis si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, ambo praeferta rescripta auctoritate apostolica, tenore praesentium confirmamus, et approbamus, et eorum utrique inviolabilis, et perpetuae apostolicae firmitatis robur adjicimus, ac omnes, et singulos juris, et facti defectus, si qui desuper in eis quomodolibet intervernerint, supplementis, et sanamus.

Brevem con
tinentem.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, cacterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die quarta julii millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCVII.

Dat die
10. julii
1815
anno XVI.

Allocutio habita in consistorio secreto die decima julii MDCCCXV.

Pius PP. VII.

Venerabiles fratres

Promissum.

Quid causae fuerit, venerabiles fratres, cur martio hujus anni mense subitum, nec opinum ad superiorem Italiam iter suscepimus, opus non est, ut vobis, qui consiliorum Nostrorum participes, et itineris Nostri comites exististis, pluribus expleremus. Quamvis autem, ut in re trepida pontificia dignitas sarta tectaque servaretur, omnino proficiscendum Nobis esset, tamen, ut quod res est, fateamur, invito proorsu, tristisque animo a Nostra, Nostrique amantissima urbe discessimus. Quae enim ejusdem urbis anxietas, quae consternatio, qui luctus

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 95.

inde futurus esset ob funestos, quos profectio Nostra portendere videbatur eventus, perspicue videbamus. Ut publicam vero sollicitudinem Nostro discessu partim aliquo modo levaremus, absentiam Nostram, sicuti divina bonitate confisi sperabamus, brevissimam fore, et Romano, et omnibus ditionis pontificiae populis Nostro nomine significari curavimus. Nec spem hujusmodi Nostram fefellerit eventus. Consueti enim invictaque Austriaci exercitus virtute factum est, ut trium mensium spatio nondum exacto ad urbem, Sedemque apostolicam remeare tuto, feliciterque potuerimus. Etsi vero itineris causa omnium animis, in primis autem Nostro acerbissima fuit, omnem tamen acerbitatem sustulerunt laetissimi, quos ex itinere ipso fructus, Deo miserente, percipimus. Universi enim, quos perlustravimus Italiae populi tales intimae, solidaeque pietatis sensus Nobis manifestarunt, ita se Patri cathedrae devinctos, devotosque ostenderunt, ut peregrinatio Nostra sollemnis, perpetuusque sanctissimae religionis triumphus videretur. Singulos hic nominare, meritisque laudibus prosequi, si praefinita orationi Nostrae brevitatis id sineret, ex animo cuperemus. At Genueses apud quos diutius commorati sumus ingrato silentio praetere nullo modo possumus, quorum eximia in religionem atque erga Nos studia ita exarserunt, ut divi Bernardi ad ipsos olim scribentis verba libentissime hic, verissimeque repetamus. *Numquam obliviscemur tui civitas illustris, populus fidelis.* Qui Genuesium, omniumque generatim Liguriaae populorum motus, quae exultatio, qui plausus fuerant, cum Genna Savonam perreximus, ut Delphae signo magna ibi religione cultae aureum diadema solenni ritu imponeremus! Ut carissimis in Christo filii Nostri Victorii Emmanuelis Sardiniae regis illustris, qui sacrae caeremoniae adesse voluit, religiosa tum maxime pietas eluxit! Quas amoris, obsequii, et splendidissimae liberalitati significationes a praestantissimo rege accepimus Genuae, Savonae, in primis autem Augustae Taurinorum, quo ad ipsum invisendum, salutandumque divertimus! Eadem quoque singularis in Nos devotionis

officia renovata Nobis postea fuerunt et Florentiae a dilectissimo in Christo filio Nostro Ferdinando Austriae archiduce, magnoque Etruriae sibi subiectae duce religionis, atque omnium quae principes viros decet virtutum suppellectile ornatissimo, et Mutinae a dilectissimo item in Christo filio Nostro Francisco archiduce pariter Austriaco, et Mutinae duce piissimo, qui in ipso iuventutis flore consummatæ in regendis populis sapientiae quotidiana documenta praebet, nec non a dilectissima in Christo filia Nostra Beatrice lectissima, omnique laudum genere celebranda ejus uxore, a quibus benignissime excepti, maximisque pietatis, observantiae, munificentiaeque testimoniis cumulati sumus. Quae dum grato animo recolimus, paternam Nostram erga excelsos adeo principes charitatem, et vehementius accendi sentimus, et tantorum meritorum nunquam Nos ex animo memoriam dimissuros profiteremur.

DCVIII.

Dat. die
4. Julii
1815
anno XVI.

Facultas emphyteuticandi molam frumentariam possessam a capitulo ecclesiae loci nuncupati Canino diocesis Acquipendensis cum canone scutorum septemdecim cum dimidio.

Venerabili fratri
Episcopo Acquipendensi.

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem, et apostolicam
benedictionem.

Expositio per
com

§. 4. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii capitulum, et canonici cleri ecclesiaeque loci de Canino istius Acquipendensis diocesis; quod cum dicta ecclesia molam frumentariam in ipsius loci territorio extractam possideret variis, necessariisque restorationibus indigentem, capitulum ipsum pro ecclesiae conditione melioranda, molam hujusmo-

di in emphyteusi dare cupiens, adfixis desuper palam edictis tandem invenit dilectum filium Innocentium Croce, qui paratus est illam in emphyteusi ad tertiam masculinam generationem sumere pro annuo canone scutorum septemdecim cum dimidio monetae Romanae, ac propterea omnes restorationes illi necessarias ad molam operans reddendam suis sumptibus elicere. Quod cum cedat in evidentem ecclesiae utilitatem; idcirco capitulum praedictum molam in emphyteusi memorato Innocentio cum conditionibus supra expressis concedere intendit, si Nostra, et hujus sanctae Sedis sibi super hoc licentia suffragetur, et facultas. Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, ac ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§. 2. Nos igitur exponentes specialibus favoribus, et gratiis prosequentes, et eorum singulares personas, a quibuscumque excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, singulis quomodolibet innodatae existunt, ad effectum dimittat praesentium consequendum, harum serie absolventes, et absolutas fore resentes supplicationibus hujusmodi inclinati de venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis, et consultationibus episcoporum, et regularium praepositorum, qui relationem tuam attenderunt, consilio, fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut veris existentibus narratis, et postquam compereris in evidentem ecclesiae utilitatem fore cessurum, petitam facultatem ineundi praedictam emphyteusis contractum ad tertiam generationem masculinam tantum favore dicti Innocentii Croce cum annuo canone, et conditionibus supraexpressis, aliisque proficuis, auctoritate Nostra apostolica pro tuo arbitrio, et conscientia impreriaris. Ita tamen ut census annuus solvatur praecipuus, et liber, supportatis minimis oneribus realibus, et personalibus per emphyteutam, et descriptis in instrumento confinibus, melioramenta vero solo cedant.

Tuam auctoritatem

Decreto con
1815.

§. 3. Non obstantibus felices recordationis Pauli pp. II, et aliorum Romanorum pontificum praedecessorum Nostorum de rebus ecclesiasticis non alienandis, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis; ceteris contrariis quibuscunque. Volumus autem, ut finita, aut quomodolibet deficiente tertia generatione masculina huiusmodi, nisi praedicta cum suis membris, et pertinentiis universis, nec uno cum melioramentis pro tempore quolibet factis, ad ipsam ecclesiam pleno jure, atque omnino libere revertantur, illique cedant, absque eo quod renovatio concessionis huiusmodi a quoquam sub quovis praetextu, vel causa pelli, seu praetendi possit. Datum Romae apud s. Mariam Majorem, sub annulo piscatoris die decima quarta julii, millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCIX.

Dat. die
14 julii
1815
anno XVI.

Concessio administrationis ecclesiae dicatae b. M. virgini, et s. Sebastiano in civitate Mutinensi facta favore marchionis Petri Tacoli, ejusque successorum cum assignatione beneficii pro illius manutentione.

Venerabili fratri
Episcopo Mutinensi

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem, et apostolicam
benedictionem

Expositio pro-
curatorum

§. 4. Ex parte dilecti filii marchionis Petri Tacoli Mutinensis expositum Nobis nuper fuit, quod, cum ipse pro sua in Deum pietate ecclesiae b. M. v, et s. Sebastiani a profanatione, et suppressione propriis sumptibus in summa mille circiter, et sexcentorum scutorum monetae Romanae emerit, addito insuper sibi onere solvendi annum cophyteuticum canonem scutorum

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 95.

quadraginta monetae similis favore congregationis charitatis istius civitatis, ac suis etiam sumptibus eadem ecclesia manuteneatur, ibique sacrae functiones, et pia exercitia expleantur, ne divinus cultus ibi unquam excidat, unius simplicis beneficii sub titulo s. Clementis redditus de suo (ut asserit) patronatus jure, cui beneficio nullum onus ex lege fundationis annexum reperitur, pro ejusdem ecclesiae manutensione, et perpetua sacrarum functionum continuatione converti in perpetuum, atque ob eam rem a se, suisque descenditibus administrari posse plurimum desiderat. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis, opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur attentis desuper relationibus tuis, ejusdem exponentis zelum valde in Domino commendantes, et confovere, et specialibus gratiis prosequi volentes, ejusque personam a quibuscunque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quas forte incurrit, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore cemeses, supplicationibus huiusmodi inclinati, fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, quatenus, constitito tibi prius de narratis, memoratum beneficium s. Clementis cum suis bonis, redditibus, juribus, et pertinentiis universis dicatae ecclesiae, et illius perpetuae manutentioni, sacrisque functionibus ibidem continuandis; minime vero in alios usus convertendis auctoritate Nostra apostolica, arbitrio, et conscientia tuis in perpetuum addicas, atque adtribuas, ac omnium, et singulorum ejusdem beneficii bonorum, et proventuum quorumcumque administrationem dicto Petro, ejusque descenditibus in infinitum concedas; ita tamen, ut, demptis necessariis administrationis huiusmodi impensis, reliqui beneficiales fructus ad praemissos dumtaxat, numquam autem in alios usus convertantur.

§. 3. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fure, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et

Tenore tenore
plene

Concedit sub-
lato et decem-
tum literas,

obtinere : sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios , et delegatos , etiam causarum palatii apostolici auditores , iudicari , et defini debere , ac irritum , et inane , si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter , vel ignoranter contigerit attentari .

Derogatio eo
transerunt-

§. 4. Non obstantibus quatenus opus sit, fel: rec: Benedicti pp. XIV. praedecessoris Nostri super divisione materialium , aliisque apostolicis , ac in universalibus , provincialibusque , et synodalibus conciliis editis generalibus , vel specialibus constitutionibus , et ordinationibus , nec non dicti beneficii fundationis legibus , et privilegiis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis , caeterisque contrariis quibuscumque . Volumus autem , ut tam dictus Petrus , quam alii in administratione huiusmodi sibi successores intra semestre a die ademptae administrationis computandum inventarium bonorum beneficii cancellariae episcopali tradere , ac juramentum de bonis huiusmodi non alienandis , imo custodiendis diligenter praestare teneantur . Caeterum per praesentes non intendimus praedictum iuspatronatus in aliquo approbare . Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima quarta julii millesimo octingentesimo decimo quinto , pontificatus Nostri anno decimo sexto .

DCX.

Dil. die
28. juli
1815
anno XVI.

Ampliatio privilegiorum a s. m. Benedicto XIV. concessorum cappellanis honorariis regii sacelli catholici regis cum declaratione onerum ab ipsis perferendorum .

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam .

Expositio per
tuta.

§. 4. **E**x parte carissimi in Christo filii Nostri Ferdinandi Hispaniarum regis catholici expositum Nobis nuper fuit , quod cum inter praecipuos regii sui sacelli ministros , qua-

draginta cappellani honorarii reperiantur , horum sextario dumtaxat numero felices recordationis Benedictus pp. XIV. praedecessor Noster per suas in simili forma brevis datas literas die xxvii. junii MDCCCLIII. modo , et forma in iisdem literis tunc expressis auctoritate apostolica concessit et indulsit , ut durante cappellanus huiusmodi officio tantum a suis respectivis ecclesiis , in quibus praebendas et beneficia ecclesiastica personalem residentiam apud ipsas ecclesias requirentia eos obtinere contigisset , abesse , atque interim omnes , et singulos eorumdem beneficiorum , ac praebendarum fructus , redditus , iura , et obventiones percipere , exigere , et levare , atque in suos usus , utilitatemque convertere libero , et licite possent , et valeret , ac alias , prout in dictis Benedicti praedecessoris literis , quorum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso , ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus fusius continetur . Cumque ad praesens ipse Ferdinandus rex ad alios sex ex memoratis quadraginta cappellanis per Nos indultum huiusmodi extendi , paremque gratiam ipsis concedi plurimum cupiat , Nobis idcirco obsequenter supplicari fecit , ut novum indultum , ut infra concedere de benignitate apostolica dignaremur .

Tenor con-
cessoria

§. 2. Nos igitur ejusdem regis Ferdinandi votis , quantum cum Domino possumus , benigne annuere volentes , et eorum singulos , quibus praesentes Nostrae favent , a quibusvis excommunicationis , et interdicti , aliisque ecclesiasticis censuris , sententiis , et poenis quovis modo , et quacumque de causa latis , si quas forte incurrit , hujus tantum rei gratia absolventes , et absolutos fore censentes , supplicationibus huiusmodi inclinati memoratum abessendi indultum pro sex , ut praefertur , cappellanis huiusmodi pridem ab apostolica Sede concessum , ad alios sex dumtaxat pro tempore existentes cappellanos honorarios nuncupatos ab eodem rege designandos , auctoritate apostolica tenore praesentium extendimus , et ampliamus ; iisque de novo concedimus , servata tamen in reliquis omnibus dictarum Benedicti praedecessoris literarum forma , et dispositione .

§. 5. Mandantes propterea singulis capitulis , et canonicis metropol-

Præscriptum
de tradenda

restitutio, ac
proventibus.

tanarum cathedralium, et collegiarum ecclesiarum, in quibus praebendae, et beneficia huiusmodi erecta reperiantur, caeterisque ecclesiarum rectoribus, praepositis, et personis, ad quas fructuum huiusmodi traditio spectat, et pro tempore spectabit in virtute sanctae obedientiae, ut redditus, proventus, iura, obventiones, et consolamenta quaecumque ad praebendas, et beneficia huiusmodi respective spectantia, et obventionia unicuique ex secundo dictis sex cappellanis, seu eorum legitimis procuratoribus iuxta tenorem dictarum Benedictinarum litterarum, tradant, et consignent, vel tradi, et consignari curent, et faciant realiter, et cum effectu. Non obstantibus omnibus et singulis illis, quae idem Benedictus praedecessor in dictis suis literis non obstat voluit, caeterisque in contrarium quibuscumque.

Præceptum
de supportan-
dis ecclesiis.

§. 4. Volumus autem, quod propter absentiam cappellanorum huiusmodi, praebendae, eorumque beneficia praedicta debitis non fraudentur obsequiis, sed uolenscuique eorum congruae, et respective supportentur onera consueta. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima octava julii millesimo octingentesimo decimoquinto, pontificatus Nostri anno decimosexto.

DCXI.

Die
4 augusti
1815
anno XVI.

Concessio Indulgentiae plenariae assequendae ab eis, qui in feria sexta, aut dominica immediate sequenti post octavam solennitatis Corporis Christi, visitaverint ecclesias ab ordinariis designandas in diocesisbus regni Hungariae, in quibus imago sacri cordis Jesu publicae fidelium venerationi exposita reperitur.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Ratio, et tenor
concessionis.

§. 4. Ad augendam fidelium religionem, et animarum salutem, coelestibus Ecclesiae thesauris pia charitate intenti, supplicationibus quocumque dilecti filii equitis Joannis Ba-

ptistae Dominici de Jacobi Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus, et confessis, ac s. communionem refectis, qui aliquam ex ecclesiis civitatum et diocesisbus Hungariae regni, et ducatus Styriae, in quibus imago sacri cordis Jesu publicae fidelium venerationi exposita reperitur, feria sexta, aut dominica immediate sequente post octavam solennitatis sanctissimi Corporis Christi per ordinarios respective locorum in respectivis ecclesiis designanda a primis vespers, aut in una feria sexta, vel dominica cujuslibet mensis, ut supra designanda ab orto usque ad occasum solis dierum huiusmodi singulis annis devote visitaverint, et ibi pro Christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, quo die praedictorum id egerint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, et remissionem miseritorditer in Domino concedimus.

§. 2. Insuper iidem Christifideles, saltem contritis, in quolibet ex reliquis totius anni diebus praemis sa peragentibus biscentum dies de injunctis eis, seu alias quomodolibet debitis poenitentibus in forma Ecclesiae consueta relaxamus. Quas omnes, et singulas indulgentias, peccatorum remissiones, ac poenitentiarum relaxationes etiam animabus Christifidelium, quae Deo in charitate conjunctae ab hac luce migraverint per modum suffragii applicari posse etiam in Domino indulgemus. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituri.

Applicatio in-
dulgentiarum
per modum
suffragii.

§. 3. Volumus autem, ut eandem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae. Datum Romae apud s. Mariam Majorem sub annulo piscatoris die quarta augusti millesimo octingentesimo decimoquinto, pontificatus Nostri anno decimosexto.

Fidelis habenda
transumptis.

Stat. de
11 augusti
1815
anno XVI.

DCXII.

Facultas gestandi crucem in memoriam et honorem sancti Laurentii martyris pro canonicis metropolitanae ecclesiae Januensis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Preamble.

§. 1. Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum exempla imitantes specialibus decorationibus interdum officium ecclesiasticum illos viros, qui altuae Sionis aeuuli in templis magis conspicuis diuinas laudes quotidie concinunt, quique de hac apostolica Sede ne difficillimis quidem temporibus bene mereri destiterunt.

Expositio pro
eius.

§. 2. Cum igitur, sicuti dilecti filii dignitates, et canonici metropolitanae ecclesiae Januensis Nobis nuper exponi iecerunt, ipsi pro eo, quo in inelytum s. martyrem Laurentium ejusdem ecclesiae titulareum flagrant devotionis affectu, atque ad coelestem s. martyris jugiter recolendam charitatem, quae adeo emicuit, et flagrauit, ut segnor fuerit ignis, qui foris ussit, quam qui intus accendit, signum aliquod palam gestare posse plurimum desiderant.

Tunc sententia
emittitur.

§. 3. Nos qui ob novos iterum excitatos bellicos tumultus ab urbe profecti eo appulimus, ibique cum venerabilibus fratribus Nostri S. R. E. cardinalibus commorantes, omnia tum cleri, tum civitatis, tum Christianorum undique confluentium fidei, devotionis, charitatisque in Nos, et Sedem praedictam argumenta recepimus, dictos exponentes specialibus favoribus, et gratiis, etiam ut ibi perenne aliquod publicum grati Nostri animi restet testimonium, prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, dignitatibus, et canonicis metropolitanae ecclesiae praedictae nunc et pro tempore in perpetuum existentibus,

ut ipsi crucem, seu numisma radiatum aureum juxta formam Nobis exhibitam, et quam remitti mandamus, in cujus antica laudati s. martyris effigies, in postica vero craticula insculptae sint cum catecula simili ante pectus appensam palam, et ubique locorum gestare, nec non in sacro faciendo, aliisque presbyteralibus functionibus exercendis abugia (non tamen praesente archiepiscopo) uti libere, et licite possint, et valeant, et quilibet eorum possit, et valeat, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus.

§. 4. Ipsosque dignitates, et canonicos desuper a quoquam quovis praetextu, causa, et occasione perturbari, aut impediri nullatenus posse, siveque in praemissis per quoscumque judices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et sanctae Sedis nuntios, ac S. R. E. cardinales de latere legatos, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate judicari, et definituri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Claustra sublati et decretum irritum.

§. 5. Non obstantibus apostolicis, ac universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, nec non quatenus opus sit, ipsius metropolitanae ecclesiae Januensis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die undecima augusti millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

Delegatio adu-
torum.

Die die
15. augusti
1815.
anno XVI.

DCXIII.

Facultas concessa regi Sardiniae alienandi nonnulla bona ecclesiastica pro substinendis expensis belli cum lege reintegrandi loca pia, ad quae bona ipsa pertinebant.

Carissimo in Christo filio Nostro Victorio Emmanuelli Sardiniae regi illustri.

Pius PP. VII.

Carissime in Christo fili Noster
Salutem et apostolicam
benedictionem

Ratio concen-
suum.

§. 4. Cum in postrema, inopinata rerum perturbatione asylum in fidelissima Januensi urbe quaerere coacti fuimus, ne dum in omni tribulatione Nostra consolabantur Nos splendidissima, et assidua devotionis, ac observantiae testimonia, quibus religiosissimi illi ex omni ordine cives Nos honestarunt, verum etiam magnam corporis voluptatem ex piissimis, sapientissimisque majestatis tuae animi sensibus, ardentique zelo catholico principe dignissimo, quo omni contentione manus adiutrices satagis Ecclesiae praebere, ut acerbissima mala, quae in tuam etiam ditionem adversus sanctissimam religionem legesque ecclesiasticas calamitas temporum intulit, sanentur, vel potius tollantur. Verum novi in tui regni tuitionem belli sustinendi sollicitudo, et cura impedimento tibi erat, quoniam ea omnia statim praestares, quae praestare tamen pie voluisses, teque eo adigebat, ut serio cogitares an aliqua foret ratio securitatis finium tuorum procurandae, quae non modo Italiae salus, sed et religionis tranquillitas continebatur. Porro, qui pro tui regiminis restauratione, pro tuorum militum copiis in pristinum revocandis, augendis, pro reparandis acclius, proque alendis tuis aequae ac potentissimorum principum foederatorum, in Pedemontana dominatione exercitibus necessario requirebantur sumptus; tot tantique erant, ut liquido constaret iis faciendis minime suffecturas, tum regii aerarii vires jam exhausti, tum

vectigalia extraordinaria, quae difficillima hac aetate imponi potuere, tum denum demandatam jam venditionem reliquae partis illorum bonorum, quae similes ob causas sanctae memoriae Pius VI. praedecessor Noster distrahi permisit. Cum ergo nullam aliam videres potere viam ad iugentia belli onera fereunda, illius scilicet belli, quod non modo erat iustissimum, sed plane necessarium, eo vel iuvitus, devenisti, ut nonnulla ex ecclesiasticis bonis, regio fisco antea addictis, et adhuc inventis, alienandi veniam a Nobis implorares. Eodem autem tempore ob pietatis, iustitiaeque sensus, quos actionum tuarum duces habes perpetuos, expresse declarasti, te simul ac pro tempore, et copia licuerit, pia loca, religiososque ordines, ad quas bona distrahenda pertinent, indemnes redditurum. Non potuimus quidem, quin acerbo, gravique animi dolore afficeremur ex novis jacturis, quas imminere videbamus bonis Deo sacris, bonis videlicet, quae ad ipsius cultum, aut ad animarum salutem, seu ad ministros, et pauperes sustentandos sunt destinata, quae sane jacturae longe funestiores ecclesiae accidere debent praesertim post execrandam, sacrilegumque spoliationem, quam Ecclesia antea totis temporibus in Pedemontana ditione tua perpressa est.

Tunc concen-
suum.

§. 2. Nos nihilominus pro certo habentes te absque urgenti necessitate haudquaquam ad hoc extremum devenisse remedium, quod in felici dominatione tua moram allaturum foret plenae regularium ordinum restorationi, quos majestas tua probe noscit Ecclesiae, et civili societati maxime prodesse, et illud etiam praeculis habentes, imploratam veniam ad tuam praeclarum finem referri reglem familiarum, de re catholica optime meriti, in avita sede servandi, simulque Italiam a nova hostium incursione, Ecclesiamque a novis aerumnis tuendi: votis tuis quantum cum Domino possumus benigne annuere volentes, eadem majestati tuae ex sacris bonis quibuscumque stabilibus adhuc non alienatis (illis exceptis, quae sunt de patronatus familiarum jure) portionem valoris centies centena millia librarum monetae Pedemontanae segre-

gandi, atque vendendi, pecuniamque inde perceptam ad praemissorum effectum dumtaxat libere, et licite erogandi plenam, et amplam licentiam, et facultatem de apostolicae potestatis plenitudine, quod rescripto Nostro Januae dato die octava maii hujus anni promissimus, apostolicis his literis in forma brevis tribuimus, et impertimur.

Conditiones
rescripti
subjectae.

§. 5. Cum hac tamen expressa lege, et conditione, ut quo citius pro temporum circumstantiis fieri poterit, atque ad summum intra quinquennium proximum ab hac die computandum, totidem montium loca constituas, quot requirentur pro ecclesiarum, aliarumque piarum institutionum redintegratione pro respectiva honorum hujusmodi divenditorum rata ipsis facienda, ac etiam, ut tam in separationibus, quam in venditionibus exequendis tribus ecclesiasticis viris perspectae prohibitis, et fidei, quorum nominationem majestati tuae permittimus, et quorum alter sit caractere episcopoli insignitus, vel saltem in dignitate ecclesiastica constitutus, utaris, qui cum totidem regis administris tuis, probitate pariter, et fide conspicuis pro honorum delectu, et segregatione, itemque pro caeteris rebus, quae in praesenti concessionem continentur, diligentissime caveant, ut ecclesiae patrimonium minor, quo possit fieri, detrimento afficiatur. Nos interim spes recreat, ac reficit, secundum ea, quae cum essemus coram, ex te ipso audivimus, hanc Nostram indulgentiam in providendo de Nostrae potestatis plenitudine urgentibus principatus tui necessitatibus compensandam fore illarum legum abrogatione, quae fidei facultatem coercent imitandi piam majorum in Ecclesiae commodum liberalitatem, eo vel magis, quod post tantam rerum omnium spoliationem, quam per temporum perversitatem non ita pridem Ecclesia pertulit, coloratae earum legum ferendarum causae cessaverunt.

Clausula
solita, et
decretum
breve,
et
longum.

§. 4. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et

ab eis respective, inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscunque judices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et Sedes apostolicae nuncios, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate judicari, et definiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogamus
invenimus.

§. 3. Non obstantibus felicis recordationis Pauli II. et aliorum pontificum praedecessorum Nostrorum de rebus ecclesiasticis non alienandis, nec non Benedicti XIV. praedecessoris itidem Nostri super divisione materiarum, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non ecclesiarum, monasteriorum, conventuum, beneficiorum, ordinum regularium, et quarumcunque piarum institutionum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus et personis sub quibuscunque tenoribus, et formis, ac eum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialibus, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene, ac sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscunque.

Derivum
speciale
per
tunc.

§. 6. Caeterum tibi carissime in Christo fili Noster, notum esse desiderium, et spem nunc maxime Nobis adfulem, fore, ut leges illae tandem abrogentur, quae piis, reli-

giosisque operibus noviter institutendis adversantur. Datuin Romae apud sanctam Mariam Majorem sub auno piscatoris die undecima angustii millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCXIV.

Dat. die
11 augusti
1815.
anno XVI.

Facultas concessa magno duci Hetruriae alienandi nonnulla bona ecclesiastica, ut ex pretio eorum suppleret sumptibus gravissimis occursis in antea bello acerbissimo, quo tandem absoluto, pax Europae fuit restituta.

Dilectissimo in Christo filio Nostro Ferdinando archiduci Austriae, et Hetruriae sibi subjectae magno duci.

Pius PP. VII.

Dilectissime in Christo fili Noster Salutem, et apostolicam benedictionem

Ratio concurrens.

§. 4. Extraordinarios sumptus, eosque sane gravissimos, haud multo post facere coactus es, quam celsitudo tua imperialis in possessionem Hetruriae tibi subjectae redierit, ut acerbissimum bellum, quo non Italiae solum, sed totius Europae pax turbata est, pro parte tua sustinere, atque amoliri posses. Huiusmodi vero est post superiorum temporum tot, tamque exitiales calamitates, quae nec dum heu! cessaverunt, aerarii publici, et subditorum tuorum conditio, ut sumptibus ipsis suppleendis nequaquam par esse possit. Hae causae sunt potissimae, quae te, licet invitum impulerunt, ut ad apostolicam Sedem recurreres, a Nobis quae emise postulares facultatem vendendi vigesimam partem bonorum ecclesiasticorum, quae invendita supersunt; quae pars scutorum tercentum mille pretium exaequant. Sed pro vicinia tua sapientia, aequitate, et religione, cujus tam conspicuas Nobis significationes dedisti, quum semel, atque iterum in Nostra illa

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 93.

fuga a subita in ecclesiasticae ditionis fines irruptione hospitio tuo honorificentissime, et liberalissime excepti sumus, tumet probe novisti, non posse Nos sine apostolici muneris Nostri offensione petitioni tuae satisfacere, nisi praeter canonicam aliquam causam, nempe necessitatis, qualem in illa adesse comperimus, cautiones omnes adhiberentur, ut huiusmodi sacrificium, quam minima possit ecclesiae jactura fieret, quod quidem sacrificium eo gravius, acerbiusque ecclesiae ipsi accidere debet, quo immaniores depraedationes superioribus hisce temporibus passa est. Itaque conditiones eas ultro excogitasti, tibi quae imposuisti, ut quoad fieri potest, Ecclesiae iudemnitati satis consultum fore videatur.

§. 2. Sunt autem huiusmodi; primo, ut alienatio iis cautionibus fiat, quae pretii iustitiam reddant certiorum; praemisiss videlicet consuetis aestimationibus, et notificationibus, et publica bonorum vendendorum auctione; deinde, ut intra proximum decennium sors principalis restituatur, qua alia bona stabilia ementur, quae pretium exaequant tercentum mille scutorum; deinde quod ut interim, ne ob reddituum defectum, qui a divenditis bonis perciperentur ordinem religiosorum utriusque sexus restitutio retardetur, quos quanto sint Ecclesiae, et statui decori, et ornameto perspectum profecto habes, solvantur ab aerario regio quotannis fructus compensativi, idest quinquae scutorum pro quolibet centenarii. Nos igitur harum conditionum aequitate perspecta, et moderatione, quin calamitatum illarum, quae necessitatem hanc induxerunt, quaeque nondum cessavere, testes, imo, et pars magna fuimus, quumque celsitudini tuae, quam veluti charissimum filium, de Nobisque optime meritum, observamus, et peculiari quadam paterna charitate complectimur, obsecundare, et gratificari vehementer, quatenus possumus, in Domino olemus, facultatem ab te non semel petitam explevitundine apostolicae potestatis iuxta expositas superius conditiones concedimus; hac tamen adjecta, ut tres ecclesiastici viri probitate, ac pietate praediti, quorum unus sit episcopus, aut saltem in dignitate con-

Conditiones
servandae in
perficienda
venditione.

stitutua, una cum regis administris veuditionis negotio praesint, ut omni aequitate, et ad praescriptum exacte fiat.

Nonnulli spe-
culi.

§. 3. Quam autem ecclesia, veluti provida mater nunquam statuum necessitatibus opem ferre pro viribus rennat, quod quidem et praesens Nostra concessio apertissime demonstrat, ipsi a celsitudine tua hanc vicem rependendam esse confidimus, summa tua pietate, ac religione freti, ut subditis tuis religiosissimis libertatem impertiaris antiquatis contrariis legibus, reliquendi, aut donandi ecclesiae bona stabilia, ut tali modo rescari possint inhumanissima damna, quibus sacrilega inipiorum rapacitate superioribus temporibus eam affectam fuisse videmus, et ad mendicantem prope modum redactam. Id autem eo magis jubemur sperare, quod jamdiu speciosae illae causae desierint, quibus leges illae praetexebantur.

Clausa archi-
epi, et decre-
tum irritum.

§. 4. Decernentes easdem praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, ac ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, et Sedis apostolicae nuncios, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate iudicari, et definiiri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Devotio
contrariis.

§. 5. Non obstantibus felicis recordationis Pauli II. et aliorum pontificum praedecessorum Nostrorum de rebus ecclesiasticis non alienandis, nec non Benedicti XIV. praedecessoris Iidem Nostri super divisione materialium, aliisque apostolicis ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, nec non locorum piorum, eorumque fundationum etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statu-

tis et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud s. Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima prima augusti millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimosexto.

DCXV.

Dismembratio villae Vicosae nuncupatae in regno Algarbiorum a iurisdictione archiepiscopi Elborensis.

Dat. die
14 augusti
1815
anno XVI.

Pius episcopus
Servus servorum Dei.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. In supremo apostolicae dignitatis apice multis Nostri suffragantibus meritis, sed ineffabili divina dispositione, et bonitate constituti, intr alia curandum existimamus, quod per Nostrae providae dispositionis officium majori quorundam locorum decori, et animarum in eis degentium utilitati provideatur, ad quem effectum etiam eorumdem locorum dismembrationis medium interponere non recusamus, quando conspicimus ita in Domino salubriter expedire.

Praemium

Monentur
proinde
litterae ad rem
supradictae, et
ceteris quae in
illis de erectio
ae villae Vi-
cosae dispositae
fuerint expo-
nuntur.

§. 2. Alias Nos votis, et precibus dilectissimi in Christo filii Nostri Joannis Brasiliae principis, et regno- rum Portugalliae, et Algarbiorum regentis per dilectum etiam filium equitem, et commendatorem ordinis militaris Domini Nostri Jesu Christi Josephum Emmanuelem Pinto ejusdem Joannis principis et regentis apud Nos, et Sedem apostolicam administri, ipsius Joannis principis, et regentis nomine Nobis porrectis benigne annuentes, per similes Nostras litteras incipientes « *Per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam* » sub plumbo etiam expeditas apud sanctum Mariam Majorem anno incarnationis Domini millesimo octingentesimo sexto, quinto kalendas aprilis, pontificatus Nostri anno septimo, praevia perpetua singularum cappellaniarum, et beneficiorum quorumlibet in regali cappella in villa Vicoosa Alborensis diocesis sita tunc existentium, ac perpetui beneficii ecclesiastici archidiaconatus de Regoa nuncupati forsitan residentialis, ac dignitatis in cathedrali ecclesia Portugallensi, ac alterius pariter beneficii thesaurariatus majoris nuncupati de Barcellos dictae Portugallensis, seu alterius diocesis personalem fortasse residentiam requirentis, aliorumque viginti perpetuorum simplicium beneficiorum ecclesiasticorum in sancti Salvatoris, sancti Joannis, et sancti Jacobi respectivis collegiatis ecclesiis civitatis Bejenensis, ac pariter aliorum beneficiorum hujusmodi liberae ordinariae collationis in quibusvis ecclesiis civitatum, et diocesium regnorum Portugalliae, et Algarbiorum hujusmodi respective existentium primo loro vacaturorum, quousque dumtaxat illorum fructus, redditus, et proventus una cum antedictorum archidiaconatus, et thesaurariatus, nec non viginti beneficiorum memoratarum ecclesiarum fructibus, redditibus, et proventibus annuum summam triginta millium cruciatorum monetae Portugalliae constituerent, et insimul cum sex mille circiter cruciatis a memorata cappella possessis pro supportandis expensis in ejusdem cappellae in insignem collegiatam ecclesiam erigendae, suppressione, cappellam eandem in saecularem et insignem colligiatam ecclesiam cum omnibus immunitatibus, privilegiis, et concessionibus aliis saecularibus,

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 95.

et insignioribus collegiatis in eodem regno existentibus ecclesiis, et in ea unum decanatum, qui inibi principalis pro uno presbytero iis praedito qualitatibus, quae juxta canonicas leges requiruntur, futuro in ea decano, et per Nos et Romanum pontificem pro tempore existentem ad episcopalem ecclesiam in partibus infidelium promovendo, qui praedictae cappellae in collegiatam ecclesiam erectae caput existat, atque in ea ordinariam jurisdictionem exerceat, ac praeminentiam, et primum locum habeat, et unum thesaurarium majorem nuncupandum, qui inibi secunda respective dignitates existant, et quatuordecim cappellanas canonicatus respective nuncupandas pro totidem presbyteris, seu clericis in illa canonicis nuncupandis, nec non sexdecim beneficia pro totidem quoque presbyteris, seu clericis beneficiata nuncupandis, et unum musicum magistrum cum cantorum choro, qui omnes ibi horas canonicas, et divina officia ecclesiastica disciplina servata decantare, et psallere, ac alias eidem regiae cappellae in collegiatam erectae in divinis laudabiliter deservire, et canere respective teneantur ex certa scientia, deque apostolica potestate plenitudine perpetuo ereximus, atque institimus. Et ut fabricae ac seminario praedictae regiae cappellae in collegiatam ecclesiam, ut praefertur, erectae et dignitates ac singulas cappellanas canonicatus, ut praefertur, nuncupandas, nec non beneficiatus pro tempore respective obtinentibus, et magistro musicos cum cantorum choro pro onerum uniusque eorum incumbenti in supportatione congruae, convenientisque dotis fundamenta constitui valerent archidiaconatus de Regoa, et thesaurarius de Barcellos, aliorumque supranemoratarum beneficiorum respective fructus, redditus, et proventus sub certis modo, et forma tunc expressis perpetuo itidem univimus, anneximus, et applicavimus. Et insuper eidem regiae cappellae in saecularem, et insignem collegiatam ecclesiam, ut praefertur, erectae, illiusque dignitatibus, canonicis, et beneficiis pro tempore existentibus, ut ipsi, eorumque officiales, et ministri omnes, et singulis immunitatibus, exemptionibus, praeminentiis, praeroga-

tivis, indultis, favoribus, et gratiis, quibus aliae saeculares, et insigniores in eodem regno existentes collegiatae ecclesiae, earumque capitula, dignitates et canonici de jure, usu, consuetudine, aut privilegio utuntur, fruuntur, et gaudent, similiter et absque ulla prorsus differentia etiam uti, frui, et gaudere possint, et valeant etiam perpetuo concessimus, et indulgimus. Eidem vero Joanni Brasiliae principi regnorum Portugalliae, et Algarbiorum regi pro ejusdem insignis collegiatae ecclesiae, ut praefertur, erectae, illiusque capituli sacrorum rerum, et bonorum omnium prospero, et felici regimine, ac directione quaecumque statuta, ordinationes, capitula et decreta, licita tamen et honesta, sacrisque canonibus, et concilii Tridentini decretis, et constitutionibus apostolicis minime contraria edere, declarare, et in meliorem formam redigere, ac reformare, et quatenus opus foret etiam de novo condere, et postquam conlita fuerint tunc per ipsum Joannem Brasiliae principem, quam regiones ipsius successores toties quoties pro rerum et temporum circumstantiis expediens videtur illa in toto, vel in parte corrigi, mutari, et in melius reformari libere et licite respective possint, et valeant, eadem apostolica auctoritate licentiam, et facultatem concessimus, et imperpetuum fuimus. Ac eidem Joanni principi, et regi, illiusque regis successoribus jus nominandi personas idoneas tam ad decanatum, et thesaurariatum, quam ad singulos canonicatus, et beneficiatus ut supra erectos, tam pro prima vice a primaeva illorum erectione, et institutione vacantes, quam in singulis futuris illo tempore respective vacationibus ubicumque, quodcumque illos vacare contigerit apostolica auctoritate praedicta in perpetuum quoque reservavimus, concessimus, atque assignavimus, eandemque cappellam in insignem collegiatam ecclesiam, ut praefertur, erectam cum suis capitulo, seminario, beneficiis ecclesiasticis cujusvis speciei, ac dignitatibus, canonicis, beneficiatis, aliisque ministris quovis nomine nuncupatis, et officialibus illi inservientibus, et additis ab omnimoda subjectione, superioritate, correctione, visitatione, et

potestate pro tempore existentis archiepiscopi Elborensis, ita quod ipse nunquam in posterum aliquam spirituales jurisdictionem in capitulum, seminario, seu personas eidem cappellae addictas exercere possit, eadem apostolica auctoritate, et de potestate plenitudine perpetuo quoque exemptam, et totaliter liberatam declaravimus. Ac praedictae cappellae in collegiatam ecclesiam, ut praefertur, erectae sic a quacunque jurisdictione archiepiscopi Elborensis exemptae, et totaliter liberatae curam, regimen, et administrationem presbytero ejusdem collegiatae ecclesiae decanatum pro tempore obtinenti per Nos, et Romanum pontificem pro tempore existentem, ut supra in hujusmodi dignitate instituendo, atque etiam ad ecclesiam episcopalem in partibus infidelium promovendo concessimus, atque tribuimus, ita ut ipse pontificali dignitate insignitus ordinariam jurisdictionem, atque pontificalia munia etiam quoad ordinum collationem, confessoriorum adprobationem respectu dumtaxat ejusdem collegiatae ecclesiae, omnesque et singulas facultates etiam quoad expeditionem literarum dimissorialium tanquam verus et realis ordinarius in ipsa collegiata exercendo idoneas personas ad thesaurariatum, canonicatus, beneficiatus, sive alia beneficia in eadem collegiata ecclesia erecta nominatas canonice instituere libere, et licite valeat, et super illis omnimodam spirituales ecclesiasticam, et ordinariam jurisdictionem habere, ac omnia, et singula, aliaque archiepiscopi sive episcopi in ecclesiis eis subjectis hactenus exercere consueverunt similiter, et paciformiter absque ulla prorsus differentia gerere, et facere possit statuimus, atque decrevimus, aliaque concessimus, prout in praedictis literis plenius continetur.

§. 3. Cum autem praefatus Josephus Emmanueletiam ejusdem Joannis principis, et regentis nomine exposuerit, quod si praedicta villa Vicosa, ejusque territorium a jurisdictione pro tempore existentis archiepiscopi Elborensis dismembrarentur, et jurisdictioni pro tempore existentis decani ejusdem collegiatae ecclesiae in praefata villa, ut praefertur, erectae supponerentur, ex hoc profecto majori villae, et collegiatae ecclesiae

*Decretum pro
erectae pro ex-
sequenda dis-
membratione.*

praefatarum sublimitati, et splendori consuleretur.

Tenor concessit
auctor.

§. 4. Nos ejusdem Joannis principis, et regentis votis Nobis de novo porrectis quantum in Domino possumus favorabiliter annuere cupientes, ex scientia, et potestatis plenitudine simulibus villam Vicosam praefatam cum suo territorio, seu districtu, omnibusque personis tam ecclesiasticis, quam laicis in eisdem commorantibus, et cum quilibet iuribus a diocesi Elborensi ad praesens pastoris solatio destituta dicta apostolica auctoritate consensui modernorum capituli, et canonicorum majoris ecclesiae Elborensis, et quorunvis aliorum interesse habentium harum tenores suppletes perpetuo quoque dismembrantis, et separantis. Praefatamque villam cum suo territorio, seu districtu a diocesi Elborensi praedicta per Nos, ut praefertur, dismembratam et separatam, ac omnes, et singulas utriusque sexus in ea degentes personas, et incolas tam laicos quam clericos, presbyteros, et beneficiatos cujuscunque sint gradus, status et conditionis ab ordinaria jurisdictione, potestate, et superioritate pro tempore existentis archiepiscopi Elborensis apostolica auctoritate praedicta perpetuo pariter absolviemus et eximimus. Nec non praedictam villam cum suo territorio seu districtu sic per Nos, ut praefertur, dismembratam, et separatam, et in ea nunc, et pro tempore respective degentes personas superius expressas dicto decanatu, illumque pro tempore obtinentis jurisdictioni, ita quod personae praefatae sic junctae, et separatae ex nunc deinceps pro tempore existentes dictae collegialae ecclesiae decanum (cui eandem omnimodam ecclesiasticam spiritualitatem et ordinariam jurisdictionem qua in praedicta collegiata ecclesia tantum fruebatur ad praedictam villam, ejusque territorium, seu districtum tenore praesentium pariter perpetuo extendimus, et ampliamus) in eorum verum ecclesiasticum superiorem perpetuo habere, et recognoscere, illique obedientiam, et reverentiam debitas praestare debeant, et teneantur pari apostolica auctoritate perpetuo itidem subijcimus, et supponimus.

§. 5. Ac praesentes semper, et perpetuo validas, et efficaces esse, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, et singulis ad quos spectat, et pro tempore quomodolibet spectabit in futurum firmiter, et inviolabiliter observari debere, ac nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis Nostrae, aut quovis alio defectu, etiam ex eo quod in praemissis, et circa ea solemnitates, et quaevis alia servanda, et adimplenda servata, et adimpleta non fuerint, ac ex quacunque alia causa legitima, juridica, pia, privilegiata, ac speciali nota digna impugnari, vel retractari posse, nec sub quibusvis similitum, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus per quascunque literas, et constitutiones apostolicas, aut cancellariae apostolicae regulas editas vel edendas minime comprehendere, sed semper ab illis excipi, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum, et validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas fore, et esse; sicut et non alias per quoscunque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes, et dignitate fulgentes etiam de latere legatos, vice legatos, et Sedis apostolicae nuncios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate indicari, et definiri debere, et si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari irritum, et inane decernimus.

Clementis ex-
latores, et in-
stitutos.

§. 6. Ac praeterea ad hoc ut praesentes, et omnia in eis disposita, et ordinata debite executioni mandentur, ac perpetuis futuris temporibus ab omnibus firmiter, et inviolabiliter observentur, venerabili fratri Nostro moderno, et pro tempore existenti archiepiscopo Lacedemoniensi, uti pro tempore existentis patriarchae Lisbonensis suffraganeo per easdem praesentes committimus, et mandamus, quatenus ad executionem huiusmodi quam primum deveniat. Eisdemque archiepiscopo, ut in quacunque questione, quae super praes-

Repetitis ex-
latores ap-
pau.

missis in posterum quomodolibet ori poterit, servatis quae fuerint de jure servandis, definitive quacumque appellatione remota pronunciare, nec non ut ipse ad effectum hujusmodi quatenusque personam in dignitate ecclesiastica constitutam libere, ac licite valeat eadem apostolica auctoritate facultatem concedimus, atque impartimur.

Derogatio con-
tinuorum

§. 7. Non obstantibus Nostra et cancellariae praedictae regula de jure quaesito non tollendo, ac quibusvis aliis etiam in synodalibus, provincialibus generalibus, universalibusque conciliis editis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, et quatenus opus sit dictae collegiatae, et Alborensis ecclesiarum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis eisdem ecclesiis, ac quibusvis superioribus, et personis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium praemissorum quomodolibet forsitan concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi pro plene, et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, latissime, et plenissime, ac specialiter et expresse, nec non opportune, et valide ad praemissorum validissimum effectum hac vice duntaxat harum serie derogamus, contrariis quibuscumque.

Si in huiusmodi
incomprehensis.

§. 8. Volumus autem, ut praesentium literarum exemplis etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et personae in ecclesiastica dignitate constitutae sigillo insignitis, eadem prorsus fides ubique locorum adhibeatur, quae ipsis originalibus adhiberetur si essent exhibitae vel ostensae.

Ex parte poe-
nalis

§. 9. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam Nostrae dismembrationis, separationis, absolutionis, exemptionis, extensionis, ampliationis, subjectionis, suppositionis, decreti, commissionis, mandati, facultatis, concessionis, et im-

partitionis, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo decimo quinto, pridie idus augusti, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCXVI.

Dot. die
14 augusti
1815
anno XVI.

Concessio deferendi rochetum in locum cottae pro canonicis, et dignitatibus capituli ecclesiae collegiatae Montis Leonis diocesis Civitatis Plebis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. Ex parte dilectorum filiorum capituli, et canonicorum ecclesiae collegiatae sub invocatione sanctorum apostolorum Petri, et Pauli Montis Leonis diocesis Civitatis Plebis expositum Nobis nuper fuit, quod externus divinus cultus, et populi devotio majora ibi incrementa susceperet, si ejusdem collegiatae canonici nova aliqua decoratione donentur. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, ac, ut infra, indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Ex parte pro-
curatorum.

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenae jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus canonicis

Tenore commu-
nicatis.

dictae collegiatae ecclesiae Montis Leonis, ut pro cotta, quam adhuc sub violacea mozzeta deferre consueverunt rochetum tam in ecclesia praedicta, quam extra eam in quibusvis processionibus, aliisque functionibus, et actibus publicis quibuscumque gestare, illoque nti libere, ac licite valeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et indulgemus, dictosque canonicos desuper a quoquam impediri, molestari, aut perturbari nullatenus posse, ac quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, et inane decernimus, ac declaramus.

Derogatio consuetudinibus.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictae collegiatae etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima quarta augusti, millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCXVII.

Dist. die
22 augusti
1815
anno XVI.

Concessio novae decorationis pro canonicis, et dignitatibus collegiatae ecclesiae sanctorum Simonis, et Iudae apostolorum terrae Radiconolorum dioecesis Volaterranae.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Proemium

§. 4. In sanctae apostolicae Sedis fastigio, meritis licet imparibus constituti ad statum ecclesiarum omnium, quarum Nobis a Domino commissa est cura, et animum jugiter intendimus, atque honorificentiae, et decori virorum in eis Altissimo famulantium saepe consulimus.

Expositio praesentium.

§. 2. Cum igitur, sicut dilecti filii moderni praepositus, prior, et canonici collegiatae ecclesiae sub invocatione sanctorum apostolorum Simonis, et Iudae terrae Radiconolo-

rum Volaterranae dioecesis Nobis nuper exponi fecerunt, divinus cultus in dicta ecclesia non parum incrementi susciperet, iidemque canonici ad internas virtutes ardentius excolendas excitarentur; si nova aliqua decoratione ipsi donentur. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tenore concessorum.

§. 3. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus praeposito, et priori, atque canonicis etiam honorariis collegiatae praedictae, ut ipsi loco cottae, quam adhuc sub mozzeta deferre consueverunt, rochetum ad instar cathedralium ecclesiarum tam in ecclesia praedicta, quam extra eam in quibusvis choralibus functionibus, processionibus, et actibus tam publicis quam privatis gestare solam, atque uti libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus, dictosque praepositum, priorem, et canonicos desuper a quoquam impediri, molestari, vel perturbari nullatenus posse, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Derogatio consuetudinibus.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dictae collegiatae etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, caeterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima secunda augusti millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

Det. die
22 augusti
1815
anno XVI.

DCXVIII.

Canonici ecclesiae collegiatae sancti Antonii episcopi, et martyris diocesis nullius Farfensis indulgetur, ut nigrum colorem mozetae, quo ex veteri concessione utuntur permutare valeant in violaceum.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Expositio pre-
cedens.

§. 4. **E**xpositum Nobis nuper fuit pro parte dilectorum filiorum capituli, et canonicorum collegiatae ecclesiae s. Antonini episcopi, et martyris Farfensis nullius diocesis in districtu urbis, quod ipsis alias auctoritate apostolica indultum fuit gestandi tam in ecclesia, quam extra eam mozetae nigri coloris; modo vero, ut externus cultus, et populi devotio majora ibi suscipiat incrementa ejusdem collegiatae ecclesiae canonici nigrum mozetae hujusmodi colorem in violaceum permutari posse plurimum desiderant; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere, de benignitate apostolica dignaremur.

Tenore citato
sionis

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa laicis si quas forte ineurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus canonicis dictae collegiatae ecclesiae s. Antonini, ut ipsi loco mozetae nigri coloris, quam adhuc gestare consueverunt, in posterum eandem mozetae violacei coloris praedicti cum globulis, et ocellis rubei coloris tam in memorata ecclesia, quam extra eam in quibusvis processionibus, aliisque functionibus, et actibus publicis quibuscumque gestare, illaque uti libere, et licite valeant, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus; dictosque canonicos desuper a quoquam impediri, molestari, aut

perturbari nullatenus posse, ac irritum, et inane si secus saper his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel iguoranter contigerit attentari, decernimus.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictae collegiatae ecclesiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus, caeterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima secunda augusti millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

Derogatio con-
suetudinum

DCXIX.

Det. die
22 augusti
1815.
anno XVI.

Facultas gestandi fasciolam sericam violaceam in pileo circumvolutam pro canonicis ecclesiae cathedralis Collensis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 4. **E**x parte dilectorum filiorum modernorum dignitatum, et canonicorum cathedralis ecclesiae Collensis expositum Nobis nuper fuit, quod dudum sibi certis modo, et forma tunc expressis auctoritate apostolica indultum fuit, ut collarem violaceum, et numisma ante pectus appensum palam gestare libere, et licite possent, et valeret, ac alias prout ex Nostreis desuper in simili forma brevis die iv. octobris anni superioris expeditis literis, quarum tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter expresso, et inserto haberi volumus fusius continetur. Quoniam autem, ut per externa hujusmodi insignia ad internarum virtutum splendorem coram Deo, et hominibus augendum, et meliora charismata semulanda magis, magisque excitati reperiantur, novam adhuc aliquam decorationem ad illas praecedentes per Nos addi plurimum desiderant; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune

Expositio pro-
cedens.

providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tavot concilio
anno

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus dignitatibus, et canonicis cathedralis praedictae, ut ipsi fasciulam sericam violacei coloris pileo circumvolutam cum uno dumtaxat perexiguo flocculo simili palam gestare libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus, servata in reliquis praedictarum Nostrarum litterarum forma, et dispositione.

Derogatio con
tradicam.

§. 3. Non obstantibus omnibus, et singulis illis, quae in iisdem Nostris literis non obstare volumus, caeterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima secunda augusti millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCXX.

Dat. die
22 augusti
1815
anno XVI.

Extensio officii, et missae cordis Jesu jam concessae pro dioecesi de Guatimala pro clero ecclesiarum de Chiapa, Nicaragua, et Camayagua unitarum praedictae dioecesi.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 4. Exponi Nobis nuper fecit venerabilis frater Raymundus Casaus et Torres archiepiscopus de Guatimala nomine etiam universi cleri tam propriae dioecesis, quam de Chiapa, Nicaragua, et Camayagua, quarum ecclesiae ejusdem archiepiscopatus suffraganeae sunt, quod ad magis magisque devotionem augendam erga sanctissimam passionem Domini Nostri Jesu Christi, extensionem officii, et missae sacri Cordis Jesu non solum ad dioecesim Guatimalanam praedictam, sed ad memoratas etiam suffraganeas summopere cupit. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Expositio pro
eum.

§. 2. Nos igitur ipsum exponentem, ac singulares personas, quibus praesentes Nostrae litterae favent, specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibuscumque excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, referente dilecto filio Aloisio Gardeellini assessore congregationis venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum, universo clero memoratarum dioecesium extensionem festi sacri Cordis Jesu peragendi in feria vi. post octavam ss. Corporis Christi cum officio, et missa alias approbatis sub ritu duplici majori, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus, necnon facultatem festum praedictum transferendi ad aliam diem primo non impeditam juxta rubricas, casu quo in praedicta feria vi. occurrat festum

Tavot concilio
anno.

solemnioris ritus, eadem auctoritate tenore praefatis tribuimus, et imper-
timur.

D-rogatio con-
transcorum.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, aliisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut praesentium literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, et manu alicujus notarii publici subscriptis, ac sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae. Datum Romae apud s. Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima secunda augusti millesimo octingentesimo decimoquinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCXXI.

Det. die
4 septembris
1815
anno 2 VI.

Allocutio habita in aula Vaticana ad diem 4. septembris 1815. in publico consistorio, super relatione conventionis initae in conventu Vindobonae celebrato ad diem 9. julii 1815. in quo de restitutione plurimum provinciarum sanctae Sedi faciendae actum atque fuit.

Pius PP. VII.

Venerabiles fratres

Significant per
tulis car ni-
mis vero ob-
truncat pro-
vinciarum re-
stitutionem
actum fecerit.

§. 4. Mirati fortasse eritis justissimam laetitiae Nostrae causam, non ignotam vobis, nondum Nos ex hoc loco vobiscum communicavisse, cum societas ipsa gaudii jucunditati Nostrae magnum esse cumulum allatura. Nos quidem citius id facere, statimque ab accepto nuncio decretae huic sanctae Sedi plurimum provinciarum restitutionis eam vobis significare voluissimus, primum ut bonorum omnium largitori Deo pro magno hoc in Nos collato beneficio debitas, qua par est solemitate, gratias, nulla mora interposita, persolveremus, tum ut gloriosissimis principibus, quibus, post Deum, beneficium hoc acceptum referimus, publicum grati, devinctique animi

Nostri testimonium praebere festina-remus. At quum de tradenda Nobis provinciarum, ex decreto principum, possessione cum legatis carissimis in Christi filii Nostri Francisci imperatoris Austriae, nec non Hungariae, Bohemiae, regnique Longobardo-Venetici regis apostolici, qui jam Vindobona discesserat, conventio inita fuisset, tunc ad vos de toto hoc negotio referendum a Nobis esse sumus arbitrati, cum et in provinciis illis explicare potestatem Nostram incoepissemus, et majestas sua omnem rei actae rationem ratam habuisset. Utrumque nunc consequuti, gaudium, quod aegre admodum luctusque compressimus, omne Nostrum ex-primimus, vobisque quid in universa hac re confectum fuerit, ex recepta hujus s. Sedis consuetudine, renunciamus.

§. 2. Vix e captivitate Nostra superiori anno fuimus soluti, ad Catholicam Ecclesiam, cui, licet imminentes, divina praesumis dispositione, negotia, quae potiora semper habebimus, primas cogitationes Nostras sollicitudinesque convertimus: post haec autem nihil majori esse a Nobis studio curandum existimavimus, quam ut provinciis eas omnes ex quibus b. Petri patrimonium constat, quarum e possessione s. haec Sedes praeteritorum temporum acerbitate fuerat exturbata, recuperare niteremur. Ad eas scilicet, quantum in Nobis esset, vindicandas, cum munere ipso, quod gerimus, administratoris, tum sacramenti religione, quo in Nostra ad supremum pontificatum evectione Nos obstrinximus, urgeri Nos sentiebamus. Quare ubi primum et Gallia ad Nos pervenit dilectus filius Noster Hercules s. Agathae ad Suburram S. R. E. diaconus cardinalis Consalvi, ex itinere ipso Nostro, quo in aliam hanc urbem tendebamus, illum Parisios ablegavimus, tum ut carissimo in Christo filio Nostro Ludovico regi Christianissimo recuperatam aviti regni possessionem Nostro nomine gratularetur, tum etiam ut apud illum, caeterosque principes, quos Latetiae adhuc manere cognoveramus, studiose ageret, ut s. haec Sedes universae ditionis suae possessionem iterum adipisceretur; quam etiam in rem ad eorum singulos Nostras offi-

Declarat quo-
modo i pro-
cessu quomodo
provinciarum
restitutionem
legatum sub-
sistit Latetiae
Praetorem ad
regem chris-
tianissimum,
alioque prin-
cipes ibidem
interrogatos.

cii plenas dedimus literas. Esi enim minime dubitaremus, quin nullis etiam accedentibus precibus Nostris, ad causam Sedis apostolicæ protegendam gloriosos principes eorum magnanimitas, iustitia, æquitas in primis adducerent, non tamen Nos desides in tam gravi s. Sedis negotio esse decebat, neque id committendum esse a Nobis sumus arbitrati, ut quorum opera, et armis provincie Nostræ ab ea quam passæ erant occupatione fuerat vindicatæ, eorum opem ad eas recuperandas non exposceremus. Lutetiam igitur citissime cardinalis cum pervenisset, præstitis Christianissimo regi, quæ ei commiseramus, officiis, atque a maiestate sua exreptis iis studiis, atque amoris in Nos significationibus, quæ a religione, ac pietate ejus erant a Nobis certissime expertandæ, Londinum, quo reliqui principes, uno excepto carissimu in Christo filiu Nostrum Franciscum impetatore Austriæ, concesserant, sine mora se contulit. Hoc loco nunquam satis explirare possumus vobis, quam intimo iucunditatis sensu gratum animu Nostrum pervaserint ea, quæ in opulentissima illa tanti regni principe urbe accidisse cognovimus. Novo enim a duobus amplius sæculis exemplo S. R. E. cardinalis, legatus idem apostolicæ Sedis, suæ dignitatis insignibus ornatus, non secus ac si in alma hac ipsa urbe esset, benigne, ac liberaliter permittente gubernio, palam, publiceque se protulit. Deinde vero com ad celissimom principem Magnæ Britanniae regentem accessit, ut literas ei Nostras offerret, et gratulationes, officia, studisque in illum Nostra, atque in inclytam, totque nominibus illustrem nationem præsens exponeret, tam multis in aula ipsa regia exceptus est in personam, quam gerebat Nostram, benevolentiae, et studii testificationibus, ut nihil ultra præstari omnino potuisset. Quo quidem nomine, cum principi, ordinibusque omnibus civium generosæ nationis illius, in quos propensissimo jam animo ferebamur, Nos maxime devinctos profiteamur, hanc libentissime arripimus occasionem publicum hoc exstimationis, gratissimique animi Nostri iis testimonium præbendi. Ea igitur in urbe legatus Noster, ob-

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 93.

latis unicuique ex principibus literis Nostris, agere apud ipsos Sedis apostolicæ causam iustituit, regiones nominatim omnes, de quarum possessione per notissimas rerum cumversiones anno MDCCCLXXXIX. inceptas s. Sedes diversis vicibus dejecta fuerat, Romanæ Ecclesiæ restitui postulavit, rationum momenta, quibus firmissima s. ipsius Sedis iura nituntur, de scripto singillatim exposuit, Nostroque eos nomine precatus est, ut iustissimum Romanæ Ecclesiæ patrociniu susciperent. Quorum quidem principum omnium tanta fuit in cardinalem humanitas, tantaque extiterunt propensissimæ in Nos voluntatis significationes, ut et consilium Nostrum de eo ad illos alegando iustissimum fuisse senserimus, Nobisque jam tum apparuerit quam merito Nos in eorum auctoritate, et benevolentia spem maximam collocaresimus.

§. 3. Indicto autem Vindobonæ in Austria principum conventu, io quo de componendis Europæ rebus esset agendum, eo cardinalis jussu item Nostrum se contulit, literas, gratulationes, præsesque Nostras carissimu in Christo filio Nostrum Franciscum Austriæ imperatori, quas Lutetiæ non potuerat, in principe illa urbe imperii ejus obtulit. Qui religionem, pietatem, fidem tanti principis probe cognoscitis, minime opus habetis, ut explicemus multis quod in illo erga Nos cardinalis expertus sit studium, et quam benevolam voluntatem. Illud certe Nos, quemadmodum a legato ipso ad Nos relatum est, possumus affirmare, propensum in rationes apostolicæ Sedis animu, quem principio majestas sua verbis amplissimis declaravit, ipsam inmutasse nunquam, imo ad rei usque exitum ita constanter retinuisse, ut, quod res Nostræ feliciter cesserint, ejus potissimum propensioni in Nos tribuendum esse arbitremur. Multos, ut scitis, menses, tot rerum explicandarum necessitas principes Vindobonæ retinuit. Multa hoc tempore legatus Noster negotia hujus s. Sedis, atque Ecclesiæ, non temporalia modo, sed spiritualia etiam, ut mandatum ei fuerat a Nobis, diligentissime procuravit, de quibus ad vos suo tempore referemus. Inter quæ non illud hoc loco prætereundum silentio esse du-

Refert resolutiones ad rem captas in conventu Vindobonæ in Austria celebrato de componendis Europæ rebus.

cinus, in quo s. hujus Sedis honori provisu, et legatorum ejus prae-rogativas confirmatas fuisse perspeximus. Cum enim agi caeptum esset de tollendis in omne reliquum tempus controversiis, quae inter legatos principum de servando inter ipsos ordine, ac praeeminentis saepissime excitabantur, legatus Noster sollicitam dedit operam, ut dignitati Sedis apostolicae, cur magna semper ratio habita fuerat, hac quoque occasione consuleretur. Magnanimitati autem praeracissimorum principum, eorum etiam (quod magno cum grati animi sensu commemoramus) qui Petri cathedrae romanione non consociantur, et proutae ipsorum in Nos voluntati debere Nos profitemur, quod de legatis, ac nunciis hujus s. Sedis, qui primum hucusque inter omnes principum legatos tenuerunt locum, nihil prorsus immutandum esse decreverint, in quo quidem cernendo non temporalis rerte principatus Nostri modum spectaverunt, siquidem tam longo a multorum principum potentia intervallo distamus, sed in persona humilitatis Nostrae sacerdotii dignitatem habuerunt propositam, eique honorem tribuendum esse, tantum eorum laude, resenserunt. Cum autem legatus idem rationes tueri Nostras, obortas saepe difficultates dissolvere, magis, magisque principum conciliare Nobis animos pro viribus studuisset, is demum exitus rei fuit, ut solenni conventus Vindobonensis decreto sancitum fuerit tres Piceoni provincias, Aconitauam nempe, Maceratensem, et Firmam, ducatum Camerini, Beneventanum item ducatum, et Pontem Curvum sanctae Sedis esse reddendos, eandemque in possessionem etiam provinciarum Aemiliae, Bononiae, ac Ferrariensis, quae trium legationum nomine veniunt, ea tamen excepta parte Ferrariensis provinciae, quae sinistro Padi litori adjacet, iterum esse immittendam.

Gracius agit principibus quorum auxilio in suo dominio sanctae Sedis fuit re-integrata.

§. 4. Cognoscitis ergo, venerabiles fratres, laetitiae Nostrae causam, cujus vos hodierna die participes maxime, qua possumus, cordis Nostri effusione esse volumus, qui quidem non minorem rerte, quam Nos ipsi caepimus, ex felici hoc, faustoque rurarum Nostrarum eventu percipitis voluptatem. Et Dominus

quidem Deus, qui mortificat, et vivificat, qui deducit ad inferos, et reducit, post dies illos, quibus Nos humiliavit, atque annos, quibus vobiscum una vidimus mala, pro bonitate tandem sua miseris Nostri, har illarum regionum, quibus tam diu caruimus, arressione magna Nos consolatione refrere dignatus est, Romanamque Ecclesiam plenioris ac dignitatis auxit incremento. De quo quidem si tanta cum animi Nostri jucunditate laetamur, non tam Nostra causa gaudemus, siquidem, a principatus, ac temporalis dominationis amore quam longissime absumus, quam Dei ipsius, ecclesiaeque suae causa laetamur. Nam quo ampliori sancta haec Sedes gaudet patrimonio, eo majora adjumenta Romanis pontificibus comparantur, ut tot ac tantis fidelium necessitatibus, atque ecclesiarum totius quae late patet orbis rationibus, pro eorum munere ac dignitate consulere ac providere possint. Quare maximos eos omnes principes, qui postulatis Nostris favere dignati sunt, sive ipsi per se, Vindobonae quum essent, sive per eorum legatos, quod carissimi in Christo filii nostri Ludovirus Galliae rex christianissimus, et Ferdinandus Hispaniarum rex catholicus, non non reissimus Brasiliae princeps regni Portugalliae et Algarbiorum regens tanto studio praestiterunt, non de Nobis modo, sed de catholica etiam Ecclesia ipsa optime meritos esse reuensem. Qua quidem in laude principes quoque illos conjungimus, qui ad Romanam Ecclesiam non pertinent, quorum etiam propensam in Nos voluntatem ac beneficia sumus experti. Magno autem hoc loco cum honore nominandos a Nobis est augustissimus imperator Russiae Alexander, princeps militari aequae gloria, quam sibi summam tantis victoriis comparavit, ac gerendi imperii laude clarissimus: is enim tum in cognoscenda causa Nostra singulari benignitate animam, ac mentem adhibuit, tum in tuendis, amplificandisque rationibus Nostras potentiam, et auctoritatem suam contulit. Neque vero non peculiaris a Nobis habenda ratio est meritorum in Nos Friderici Borussiae regis, cujus perpetuum in tota Nostrarum rerum tractatione in Nos extitit studium. Nec Nobis Ca-

roli Svecorum regis deficit favor, qui in rebus Nostris ad optatum exitum perducendis libenti et ipse animo sese praestitit adiutorem. At quo pacto a celsissimo principe magnae Britanniae regente iterum hic grata cum recordatione commemorando abstinere possemus, cuius egregia in Nos voluntas, et mandata tanto Nobis praesidio in congressu Vindobonensi, tam magno rationibus Nostris adiumento fuerant? Itaque iis quoque omnibus devinctos Nos profitemur, imo eo fortius iis Nos obstringi sentimus, quo minoribus incitamentis ad causam Sedis apostolicae protegendam eos impelli cognoscimus. Sed nec praeterire silentio volumus illos, quorum in maximis gerendis negotiis praecipua principes in conventu Vindobonensi usi sunt opera: non exigua enim ipsorum etiam fuerunt erga Nos merita, qui suorum principum studiis in Nos eorum consilio, et auctoritate faventes, tam magnam in felici Nostrarum rerum exitu partem habuerunt.

Dolet provinciam Avenionensem, cum totam Venetiam, et Ferrariam provinciarum non fuisse restitutam.

§. 5. Fatemur tamen, venerabiles fratres, consolationem illam, quam ex provincialium, de quibus diximus, restitutione percipimus, plenam, quemadmodum optabamus, non existisse. Avenionensis enim provincia, quam sancta Sedes pretio emptam quinque saeculorum spatio retinuerat, comitatus Venusinus, quem Romana item Ecclesia ab antiquiori etiam tempore possederat, Ferrariensis denique provinciae pars illa, quae in sinistro Padi litore sita est, quae quidem regiones pari jure ac caetera omnia pontificiae ditionis loca ad Sedem apostolicam pertinent, ab ejus dominatione adhuc manent avulsi. Nos quidem de regionibus etiam istis expostulationes Nostras per hujus sanctae Sedis legatum in conventu Vindobonensi proposui fecimus: carissimos praeterea in Christo filios Nostrorum Franciscum imperatorem Austriae, et Ludovicum regem Christianissimum, quorum sub dominatione regiones illae sunt, peculiariter deprecati sumus, ut eas Romanae Ecclesiae, qua praestant magnanimitate, restituant. Quas quidem Nostras preces fructu tandem vacuas non futuras speramus, si quidem in perspecta utriusque religionis ac pietate adeo confidimus,

ut dubitare minime possimus, quin tam potentes, magnanimique principes cumulum hoc eorum gloriae sint imposituri, ut, aut Sanctam Romanam Ecclesiam in possessionem terrarum istarum beati Petri restituant, aut justa saltem aequari eas Nobis compensatione praecipiant.

§. 6. Interea tamen ne ex retardata hujusmodi restitutione, sive compensatione, ullum sanctae Sedi creati praepjudicium posset, legatus Noster statim ac ex Vindobonensis conventus decreto cognovit, regiones, quas supra memoravimus e numero earum non esse, quae Romanae Ecclesiae reddebantur, protestationem legitimam forma exaratum Nostro, ac Sedis apostolicae nomine emitte non praetermisit. Ejus autem protestationis exemplum misit ad principum legatos omnes, qui pacis foederi Lutetiae Parisiosum die trigesima maji praeteriti anni sancti, quod Vindobonae absolutum, perfectumque est, subscripserant, una cum literis ad singulos eorum datis, in quibus ea rationum momenta, ob quae protestari debuerat, fuisse, ac singillatim exposuit, rogavitque, ut protestatio illa sua in protocollum, quod vocant, actorum conventus Vindobonensis referretur. Haec omnia, venerabiles fratres, ex protestatione, literisque ipsis luculentius cognoscetis, quas quidem alteram Latina, Gallica alteras exaratas lingua in lucem edi mandavimus, adjecta etiam vernacula versione, ut arbitrariis interpretationibus aditus pracludatur. Videbitis etiam legatum Nostrum in protestatione, literisque suis eam quoque partem decreti congressus Vindobonensis fuisse complexum, qua constitutum est angustissimum imperatorem Austriae, ejusque successores, jns habituros Ferrariae, et Comacinae arces praesidio communiendi. Laedit id namque jura supremi principatus apostolicae Sedis in civitates illas, et potestatis ejus exercitio perturbationem afferre facili negotio potest; neutralitati item ejusdem s. Sedis praepjudicium inferi, periculumque ei parat, ut cum ipsa tamquam eum hoste, bellorum tempore, agatur.

§. 7. Haecenus de temporalibus Romanae Ecclesiae rationibus: restat nunc ut de iis, quae circa ecclesiasticas Germaniae res a legato Nostro

*Indem die ta-
men jura san-
ctae Sedis fuit
se servata per
solennem pro-
testationem
declarat.*

*Neque quae
fuerint con-
venta circa
res ecclesias
Germanicas.*

acta sunt, ad vos referamus. Nos enim spem habentes fore ut in instauratione rerum Germanicarum acerbissima damna illa, quae in praeterita temporum perturbatione passa esset Ecclesia, reparari possent, legato Nostro in mandatis dederamus, ut hanc in rem, maximi illam quidem momenti, studia omnia sua, curasque converteret. Illas partes ille ab ipso conventus Vindobonensis exordio suscepit; statim ac vero commissio quaedam Germaniae rebus discutiendis constituta fuit, quae ex legatis principum illius nationis constabat, ad eam dedit literas, in quibus expositiones Nostras conclusit omnes, damna tam spiritualibus ecclesiae iuribus, quam temporalibus ejus rationibus illata singillatim enumeravit, atque instantissime postulavit, ut tandem aliquando illis opportunum remedium, pro sapientia principum, afferretur, ita ut, quemadmodum honorum omnium vota, paternaeque Nostrae sollicitudines jam diu efflagitant, tantis ecclesiarum illarum necessitatibus, collatis cum principibus ipsis consiliis, providere apostolica auctoritate Nostra possemus. Cum autem legatus Noster vidisset conventum Vindobonensem dissolvi, quin aliquid de rebus ad Catholicam Ecclesiam pertinentibus esset constitutum, ea ipse die, qua circa temporalia s. Sedis jura eam, de qua diximus, protestationem emisit, alteram etiam circa ecclesiarum Germaniae tam spiritualia quam temporalia jura ad legatos principum, adjunctis quoque literis, dedit.

Confirmatio
protestationem
emissionem
cum a cardinali
legato.

§. 8. Plura de hac re vobis exponere praetermittimus, cum omnia, quae ad eam pertinent, in literarum, et protestationis exemplo, quod vestris oculis subjicietur, clare, et distincte cognoscere possitis. Haec ab eo qui Nostram gerebat personam agenda erant omnino, ut jura Ecclesiae ponerentur in tuto: minime dubitare volumus, quin, Europae rebus pacatis, Germaniae principes probescentes de quam gravi re agatur, quamque ipsorum etiam intersit diligentissimam ei operam dare, primas eorum sollicitudines in rationes Ecclesiae sint collaturi, atque id tandem effecturi, ut universum in Germania catholicæ rei statum componere, ac constituere quam citissi-

me valeamus. Quod eo magis speramus, quod, sicut accepimus, in alia quadam Germaniae urbe brevi conventus alter cogendus erit, in quo stabilis Germanicarum rerum ordo constituetur; quo in conventu potissimam habendam esse confidimus rerum Ecclesiae rationem, siquidem nulla firmior imperiorum basis, nulla solidior, ac tutior publicæ felicitatis asserendae ratio esse potest religione, cujus tuendae, amplificandaeque studium principibus, gubernisque omnibus debet esse praecipuum. Interea tamen ne muneri Nostro deesse videamur, atque jura Ecclesiae, et apostolicæ Sedis magis usisque sarta lectaque conserventur, utramque protestationem, quam legatus Noster circa jura, et rationes tam Sedis apostolicæ, quam ecclesiarum Germaniae emisit, apostolica auctoritate Nostra plene confirmamus, ac si literæ apostolicæ sub plumbo eam in rem jam forent expeditæ.

§. 9. Nos autem orationem hanc concludere nequaquam possumus, quin cardinali legato Nostro testimonium, quod debemus, amplissimum gesti ab eo tanta cum adprobatione Nostra moneris praebeamus. Neque vero a ferendo hoc testimonio prohibemur egregii viri modestia: nam quod ipse laudari se aegre patiatur, non ideoque Nos ab exprimendo, pro veritate, animi Nostri sensu abstinendum Nobis esse judicamus, imo vero ad id excitari Nos vehementius ac propemodum impelli sentimus. Ejus quidem viri justitia, probitas, ingenium, cum Nostram ei benevolentiam merito conciliaverint, usque ab initio pontificatus Nostri cum Nobis consiliorum Nostrorum participem, atque adiutorem Nostræ administrationis adjunximus. Quod si nihil acerbius accideret Nobis olim potuit necessitate illa, qua Nos adacti, a munere quod gerebat Nostri a secretis status removeri illum, tantatamen cum ejus gloria, passi fuimus, pari certe cum animi Nostri gaudio, vix libera Nobis facta est id praestandi potestas, ad illud enim revocavimus. Cum autem novis in Gallia, dum communi captivitate detineremur, constantiam, et fidelitatem suam in Nos, atque in hanc sanctam Sedem argumentis probasset,

Laodæa cur-
dinalis legati

auctus legatione difficultatis et laboris plena, Nostrum de se iudicium, et expectationem non fefellit, siquidem exquisita in mandatis Nostris exequendis diligentia, ac fide, atque in tuendis s. Sedis iuribus ac rationibus incenso studio, rem ita confecit, ut de apostolica hac Sede egregie eum esse meritum iudicemus. Quare nisi illum ex hoc loco publice laudaremus, gratumque animum in eum Nostrum testatum solemniter faceremus, iustitiae debito prorsus Nos deesse videremur.

§. 40. Restat nunc, venerabiles fratres, ut vestris nra Nobiscum conjunctis precibus omnipotenti Deo, a quo bona cuncta procedunt, cuiusque praesentem opem experti mirabiliter sumus, quos debemus gratias, et laudes persolvamus. Et quoniam gloriosissimae virginis Mariae, et beatorum apostolorum Petri, et Pauli patrocinio, ac meritis factum praecipue esse iudicamus, ut tanta cum benignitate Nobiscum egerit Deus, idcirco die natiuitatis ineluctae ejusdem virginis Dei genitricis sacra, post rem divinam in basilica principis apostolorum solemniter coram Nobis celebratam, gratiarum actiones Nostras in hymnis, et canticis offerimus Deo, sanctissimamque ejus matrem, necnon gloriosos apostolos Petrum, et Paulum obsequiis prosequimur Nostris, ut eorum patrocinio Deus collata in Nos beneficia donis in dies uberioribus cumulet, Ecclesiae, cui praesumus, tranquillitatem, principibusque omnibus, quorum in Nos, atque in sanctam hanc Sedem beneficia sumus experti, gloriae, ac felicitatis amplitudinem largiatur.

NOTA

Sugli affari temporali della s. Sede, con cui fu accompagnata la protesta latina, indirizzata agli otto principali ministri delle alte potenze, che sottoscrissero il trattato di Parigi de' 30. maggio dell'anno 1814. compilato col trattato di Vienna dei 9. giugno 1815.

§. 44. Il sottoscritto cardinal segretario di Stato di sua Santità, e suo ministro plenipotenziario al congresso di Vienna con nota dei 23. ottobre 1814 presentò le istanze del s. Padre per ottenere la reintegrazione della s. Sede nella totalità de' domini, de' quali, a differenti epoche, nel corso della rivoluzione Francese era stata ingiustamente spogliata.

Il s. Padre non fu animato a fare una tale richiesta da spirito di dominazione, o d' interesse, avendo dimostrato, che tali mire non sono la regola della sua condotta.

I solenni giuramenti prestati da sua Santità alla occasione della sua esaltazione al supremo pontificato; gl' impegni rigorosi, che come amministratore delle proprietà della s. Sede contrasse di conservarle, di difenderle, di ricuperarle; i suoi doveri come capo della Chiesa di sovvenire ai bisogni della religione, e di far fronte alle spese necessarie al servizio de' fedeli; finalmente la necessità di sostenere convenevolmente la rappresentanza della sua dignità, le imposero l' obbligo di reclamare la totalità de' domini della s. Sede apostolica.

Le potenze riunite al congresso hanno accolto favorevolmente i reclami di sua Santità, e le tre legazioni di Ravenna, di Bologna, e di Ferrara (esclusa la porzione di questa ultima situata sulla riva sinistra del Po) non che le Marche con Camerino, Benevento, e Pontecorvo sono restituite al loro legittimo sovrano.

Per organo del sottoscritto, il s. Padre esprime la sua riconoscenza agli augusti sovrani, con l' appoggio de' quali ha potuto rientrare in possesso di queste provincie.

Nulladimeno, dopo aver soddisfatto a questo dovere, il s. Padre si trova, suo malgrado, nella necessità di manifestare i suoi senti-

Tener, potestatis eius a cardine legato, nuper provinciali noster s. Sedis restituit.

Deposito ad Deum, beatam virginem, et sanctos apostolos Petrum et Paulum.

menti rapporto a que' dominj della s. Sede, ne' quali non ha la soddisfazione di essere ristabilito.

La provincia d' Avignone, il contado Venesino, la porzione della legazione di Ferrara menzionata poc' anzi, restano separate dal patrimonio della s. Sede.

Se si farà attenzione alla natura de' possedimenti della Chiesa, e se si rammenteranno le dichiarazioni di sna Santità fatte per organo del sottoscritto al principio del congresso, cioè di non poter aderire a qualunque diminuzione de' dominj della s. Sede, s' intenderanno i motivi del passo, che si è nella necessità di fare.

Il s. Padre mancherebbe a' suoi doveri, se in questa occasione non garantisse con le sue proteste i diritti imprescrittibili della Sede apostolica.

Avignone, acquistato a titolo oneroso dalla s. Sede, e posseduto per cinque secoli: il contado Venesino acquistato, e posseduto da un' epoca ancor più remota, sono troppo interessanti per la stessa antichità del possesso, per le memorie, che presentano, per il numero degli abitanti, per la ricchezza de' prodotti, perchè la s. Sede possa dispensarsi dal fare le sue proteste rapporto ad essi.

Quella stessa assemblea nazionale, che dopo aver due volte decretata l' inamissibilità della riunione di queste provincie alla Francia, le rapì finalmente nel 1791. alla s. Sede apostolica, non osò privare la medesima di una sì antica, e sì legittima proprietà, senza ordinare contemporaneamente, che le si desse un proporzionato compenso, ed ebbe perciò cura di fare inserire nel suo decreto le seguenti parole: « Il potere esecutivo sarà pregato di far aprire de' negoziati con la corte di Roma per le indennità, e i compensi, che potranno esserle dovuti ».

I monarchi d' Europa, ai quali il pontefice Pio VI. avanzò in tale occasione i suoi reclami, non lasciarono di manifestargli sul proposito i loro sentimenti. L'immortale Caterina II. dichiarò espressamente « d'essere disposta a contribuire, tosto che fosse possibile, alla restituzione de' possedimenti, di cui un potere ille-

gittimo avea spogliata la corte di Roma ». Il saggio imperatore Leopoldo II., facendo conoscere a Pio VI. le stesse disposizioni, si esprime « ch' egli lo faceva, perchè nulla eravi di più giusto sulla terra, e perchè era interesse di tutti i sovrani, che un simile attentato non ricevesse alcuna prescrizione ». Il virtuoso Luigi XVI. notificò allo stesso pontefice « che gli avrebbe restituito Avignone, e il contado Venesino appena che lo potesse ».

La convenzione di Tolentino estorta a Pio VI. da un governo, che gli avea tolto questi paesi in seguito di un' aggressione gratuita, non può in alcun modo somministrare un titolo a ritenere le dette provincie alla Chiesa Romana.

In primo luogo è cosa dolorosa, che la s. Sede debba esser privata de' suoi dominj per un motivo, che non è stato punto valutato rispetto ad altri principi egualmente forzati a far de' trattati, e delle cessioni da una preponderanza, avanti la quale tutto cedeva. Ma l' obbiezione del trattato di Tolentino è per se stessa tanto inconsistente, che non è d'uopo ricorrere ad argomenti estrinseci per eluderne la forza.

Non è neppur necessario prodarre contro questo trattato tutta la serie delle ragioni, che potrebbero opporgli. Le segmenti riflessioni basteranno solo a distruggere questa obbiezione.

Un' aggressione non provocata, e spogliata di tutto ciò, che nel diritto delle nazioni può rendere una guerra legittima; un' aggressione contro uno stato debole e innocente, che ha solennemente proclamata la sua neutralità nella guerra, che agita altri stati, è fuori di ogni diritto umano, ed un trattato, che è la conseguenza di un' aggressione di tal natura, è essenzialmente nullo, ed invalido.

Ma quando ancora contro la verità de' principj addotti, si volesse ammettere l' ipotesi della validità di un trattato di tal fatta, egli è certo, che in quello di Tolentino essendo stata stipolata la conservazione del resto degli stati della s. Sede in corresponsività delle cessioni, che le si estorcevano, ed avendo il governo, che si era obbligato a tal conserva-

zione, invaso poco dopo, senza causa legittima, tutto il resto degli stati pontifici, questo trattato fu annullato, e risolto da quel governo, che era stato insieme aggressore, o violatore delle sue proprie stipolazioni.

La ipotesi, che la infrazione di un trattato non fa, che sospendere gli effetti senza risolverlo, è decisamente contraria ai più inconcussi principj del diritto delle genti. Grozio asserisce, che gli articoli di un trattato hanno forza di condizione, la di cui mancanza, lo rende nullo. Wattel, parlando dell'assoluto, che i trattati contengono delle promesse perfette e reciproche, stabilisce, che l'alleato oltraggiato, o l'eso in ciò che costituisse l'oggetto del trattato, può scegliere, o di costringere il mancatore all'adempimento de' suoi impegni, o di dichiarare il contratto risoluto per il pregiudizio arrecatogli; ed altrove dice, quando il trattato di pace è violato da uno de' contraenti, l'altro è io facoltà di dichiarare il trattato risoluto.

Questi principj hanno una forza ancor più grande, allorchè la violazione del trattato da una delle parti contraenti è stata spinta fino alla distruzione dell' altra. In un caso simile, la parte distrutta non conserva alcuna obbligazione verso il suo distruttore, come questi non conserva alcun diritto sopra di essa. Wattel afferma » Quando uno stato è distrutto, o soggiogato da un conquistatore, tutti i suoi trattati periscono con la potenza pubblica, che li avea contratti.

Dopo la sua distruzione, la sovranità temporale del Romano pontefice risorse nel 1800., ma non per opera del governo distruttore, e senza che fosse stata con lui stipolata a quest' oggetto alcuna nuova convenzione. In conseguenza restarono le cose nel medesimo stato, in cui erano all'epoca della distruzione del governo pontificio, vale a dire, che il trattato di Tolentino, già abolito dal governo Francese, continuò a rimanere estinto, e non può produrre alcun effetto.

Se anche fra i governi legittimamente belligeranti, ancorchè non d' essi non sia stato distrutto, le convenzioni violate rimangono secon-

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 94.

do le citate autorità estinte, e non soltanto sospese, tantochè gli antichi trattati non siano ravvivati con de' nuovi, qual nuovo trattato (considerando l' affare anche su quest'ultimo rapporto) esistè fra il governo Francese, e Pio VI. detronizzato da esso, e morto prigioniero in Francia? Qual nuovo trattato a quest' oggetto esistè fra il governo Francese e Pio VII? Nissuno: e se fosse stato fra i medesimi coechinso un nuovo trattato, sarebbe quest' ultimo, e non quello di Tolentino, che avrebbe dovuto regolare in seguito i rapporti politici fra la s. Sede, o la Francia.

Il s. Padre attivamente regnante, appena esaltato al supremo pontificato, come molte volte in appresso, non cessò di reclamare le provincie tolte col trattato di Tolentino, e di protestare più liberamente di quello che avea potuto fare Pio VI., non meno a motivo della nullità di quel trattato, che a motivo della sua distruzione ragionata dallo stesso governo Francese. Per tal modo i diritti della s. Sede su questa provincia rimasero sempre intatti e preservati, e nè la Francia, nè altri sotto i pretesi diritti della Francia potrebbero prevalersi d'un titolo nullo per se stesso, o assolutamente distrutto.

La nullità, o la distruzione di questo trattato è stata riconosciuta dalle stesse potenze alleate. Allorchè nell' articolo 3. del trattato di Parigi del 30. maggio si stabilì di conservare alla Francia Avignone ed il contado Venesino, lungi dall'allegare il trattato di Tolentino, le potenze alleate giudicarono necessario di assicurarne il possedimento alla Francia, come l' esprime il citato articolo, facendo da ciò conoscere ch' elleno non riguardavano il trattato di Tolentino come bastevole a somministrare un fondato motivo all' incorporazione alla Francia di queste due provincie della santa Sede.

Ma questo trattato di Parigi fatto senz' alcun intervento della s. Sede, non ha potuto pregiudicare a' suoi diritti. Se il s. Padre non potè senza dolore veder disporre in tal modo di una porzione sì considerabile delle proprietà della Sede apostolica, e se per mezzo del sottoscritto ne formò l' argomento delle sue

rimostranze nelle note presentate a Parigi, a Londra, e a Vienna, tanto in particolare al governo Francese, come ai ministri delle potenze alleate, e al congresso in generale, sua Santità non lasciò di supporre (come lo dichiarò espressamente il sottoscritto nella sua ultima nota de' 23. ottobre) che o la Francia non avrebbe ritenuto questi due paesi a danno del loro sovrano legittimo, o che la s. Sede ne sarebbe indennizzata con un compenso territoriale proporzionato al valore delle provincie tolte, compenso, convien ripeterlo, decretato da quella medesima assemblea, che ne spogliò la Chiesa Romana.

Non avendo avuto inogo un tal compenso, sua Santità è in diritto di ottenerlo, o di essere reintegrata in possesso di questi antichi domini della s. Sede. Finchè ciò non succeda, i suoi più stretti doveri impongono al s. Padre di preservare, sull'esempio de' suoi predecessori, i diritti della s. Sede apostolica su queste provincie.

Le medesime ragioni si applicano alla porzione della legazione Ferrarese situata sulla riva sinistra del Po, proprietà della s. Sede da tanti secoli. Questa parte non essendo rimessa sotto il suo dominio, non potrebbe essere esclusa dalla protesta. Ma la religione, e la pietà di S. M. I. e R. A., e le prove di benevolenza, che sua Santità ne ha ricevuto, assicurano il s. Padre, che nella contiguità de' due stati, sua maestà troverà facilmente i mezzi d'indennizzare la s. Sede.

In virtù delle risoluzioni prese, l'Austria avrà il diritto di guarnigione nelle piazze di Ferrara, e di Comacchio restituite al dominio del Sommo Pontefice. Questa misura totalmente contraria alla libera, ed indipendente sovranità della s. Sede, ed al suo sistema di neutralità, potendo esporla a delle ostilità, portando pregiudizio a suoi diritti, ed intralciandone l'esercizio, il sottoscritto si vede obbligato di protestare formalmente ancora su quest'articolo.

Il sottoscritto si lusinga, che le sue giuste proteste fatte a nome del s. Padre per garantire i diritti della s. Sede apostolica produrranno

il bramato effetto relativamente alle restituzioni, o compensi, ed alle disposizioni sulle guarnigioni di Ferrara e di Comacchio, di cui si tratta in questa nota.

Intanto però il cardinale sottoscritto, conformandosi agli ordini di sua Santità, ed all'esempio de' legati della s. Sede inviati a diversi congressi, e specialmente del vescovo di Nardo Fabio Chigi al congresso di Westfalia, ha l'onore di rimettere a S. E. il sig. . . . . la protesta qui unita relativa alle determinazioni del congresso sugli interessi temporali della s. Sede, pregando, che venga inserita nel protocollo.

Il sottoscritto ha l'onore di rinnovare a S. E. l'assicurazione.

Vienna 14. giugno 1815.

E. card. Consalvi

PROTESTA

Fatta anome di sua Santità Pio papa VII., e della s. Sede apostolica contro tutte le disposizioni, che relativamente ai suoi domini furono stabilite, o mantenute nel congresso di Vienna in pregiudizio della medesima s. Sede.

L. 12. Io Ercole della S. R. C. cardinal Consalvi, diacono di sant' Agata alla Suburra, segretario di stato di sua Santità Pio papa VII., e suo ministro plenipotenziario al congresso di Vienna col presente chirografo rendo palese, di aver agito con ogni sorta di premura presso i principi supremi, e i loro plenipotenziari congregati a Vienna, affinché fossero restituiti alla s. Sede Romana tutti que' paesi dal possedimento de' quali per effetto della notissima rivoluzione incominciata l'anno 1789., era stata a diverse epoche espulsa. Già io aveva esposto in iscritto tanto a Parigi, che a Londra le istanze della Santità Sua intorno a que' paesi, e le solidissime ragioni sulle quali sono fondati i diritti della s. Sede; ho proseguito in fine ad agire in Vienna all'oggetto medesimo con più diffusa

Tempo alterato:
protestatione in
de ordine re

rappresentanza, che esibì al congresso a' 25. di ottobre del caduto anno 1814.

Fra le altre risoluzioni prese dal medesimo, venne stabilito, che fossero restituite alla s. Sede Romana, le Marche con Camerino, Benevento, e Pontecorvo con le loro pertinenze, e che la s. Sede fosse nuovamente messa in possesso delle provincie di Bologna, Ferrara, e Romagna conosciute sotto il nome delle tre legazioni, eccettuata però quella parte della provincia Ferrarese, che esiste sulla riva sinistra del Po. Ma non ebbero un esito felice le mie istanze intorno agli altri possedimenti della s. Sede da nominarsi più sotto, e all'anzidetta porzione della provincia Ferrarese, spettanti per egual titolo alla medesima Chiesa Romana, e di cui aveva io domandata la restituzione, o il compenso.

La provincia di Avignone, il di cui dominio fu acquistato con contratto di compra e vendita, e fu confermato dal possesso di cinque secoli; il contado Venesino, che la santa Sede apostolica possedè da tempo più remoto ancora, paesi de' quali la s. Sede fu spogliata nell'anno 1794. per decreto dell'assemblea nazionale, con la condizione però apposta nello stesso decreto, che in vista dei diritti ammessi, e riconosciuti della medesima s. Sede, fosse essa compensata del danno arrecato: queste provincie, dissi che lo stesso re di Francia Luigi XVI. avea chiaramente promesso di rendere alla Chiesa Romana, si lasciano in poter della Francia. Nè può allegarsi per la non restituzione di questi paesi alla Chiesa Romana nè la convenzione di Tolentino del 1797., nè il trattato di pace firmato a Parigi nel 1814.; Poichè in quanto alla convenzione di Tolentino, non solo essa era evidentemente infetta di molti vizii di nullità specificati nelle mie istanze; ma ancora per opera, e fatto dello stesso governo Francese fu poco dopo abrogata, estinta, ed affatto distrutta, secondo i più chiari principj del diritto pubblico, avendo lo stesso governo, col quale era stata stipolata quella convenzione, rovesciato il principato temporale della Sede apostolica, occupando cioè, ed usurpando tutto il restante tratto del dominio pontificio,

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 94.

la di cui conservazione era stata la causa della cessione di quelle provincie. Per ciò poi che riguarda il trattato di pace di Parigi, non avendo avuta in esso alcuna parte la Sede apostolica, egli è dell'ultima evidenza, che la medesima non può esser da quello obbligata, nè soffrire alterazione a suoi diritti.

Inoltre la sopraddezza porzione della provincia Ferrarese situata sulla riva sinistra del Po, spettante alla Sede apostolica per legittimo diritto, e per titolo di possesso da tanti secoli, non ritorna sotto la sua sovranità, nè per essa viene assegnato alcun compenso, sebbene quanto si è detto sulla convenzione di Tolentino, e sul trattato di Parigi, invittamente dimostri, che i diritti inconcussi della s. Sede su quel paese non possono da quelli atti rimanere alterati.

Finalmente è stabilito nel congresso, che l'augustissimo imperator d'Austria, ed i suoi successori abbiano il diritto di ritenere guarnigione Austriaca in Ferrara, e Comacchio spettanti alla Chiesa Romana, in pregiudizio del supremo principato della Sede apostolica, non che della sua neutralità, con pericolo di que' danni, che potessero in occasione di guerra ridondare per tal motivo alla Chiesa Romana.

Risultando da queste risoluzioni un grave danno, e pregiudizio alla s. Sede ed alla Chiesa Romana, perciò, affinchè a tutti apparisca, che non solo ho ricusato di prestare alle medesime qualunque consenso o connivenza, ma che anzi le ho impugnate e contraddette, inerendo agli esempi dei legati della predetta Sede Romana, che intervennero a simili congressi, e segnatamente a quello di Fabio Chigi vescovo di Nardo, nunzio apostolico al celebre congresso di Munster in Westfalia, che interpose una solenne protesta contra i danni, e i pregiudizj arrecati in quel congresso, tanto alle ragioni temporali della Chiesa, che a' suoi spirituali diritti, ancor lo contro tutte quelle risoluzioni prese, o mantenute in vigore in questo congresso di Vienna, dalle quali in qualunque modo risulta, e potrebbe risultare pregiudizio ai domini, possessi, e diritti della santa Sede sopra i paesi

qui sopra menzionati, e generalmente contro tutti gli altri atti peggiorizievole alla Chiesa, in nome della s. Sede apostolica, e del santissimo Padre signor Nostro per divina provvidenza papa Pio VII. pubblicamente per questo atto, ed in ogni miglior modo, mezzo, causa, e forma, de' quali per l'autorità del mio carattere posso, e debbo aervirmi, protesto, impugno, e contraddico, e per assicurare una più estesa notizia di tali atti anche presso gli assenti, e i posteri, ho sottoscritto di mia mano, ed ho munito del mio sigillo questa protesta, formalmente richiedendo, che essa sia inserita nel protocollo degli atti di questo congresso.

Dato in Vienna dal palazzo della nunziatura apostolica li 14. giugno 1815.

E. card. Consalvi

NOTA

Sugli affari spirituali, e temporali delle chiese della Germania, con cui fu accompagnata la protesta latina, indirizzata agli otto principali ministri delle alte Potenze che sottoscrissero il trattato di Parigi del 5. maggio dell'anno 1814. compilato col trattato di Vienna del 9. giugno.

Memorandum
de rebus sp
ecialibus ad
occursum di
tissimi Germa
nicorum.

§. 13. Il cardinal sottoscritto segretario di stato di sua Santità papa Pio VII., e suo plenipotenziario al congresso di Vienna, conformemente agli ordini ricevuti da sua Santità non ha mancato nella sua nota in data de' 17. novembre 1814., indirizzata a sua Altezza il principe di Metternich presidente della commissione destinata per gli affari della Germania, di esporre i reclami del s. Padre intorno alle perdite, e danni sofferti dalle chiese Germaniche sia ne' loro diritti, e prerogative, sia ne' loro possedimenti.

Sua Santità avea fatto conoscere per mezzo di atti pubblici il vivo dolore, che provò allorchè vide sanzionare da varj trattati, e segnatamente da quello di Ratisbona dell'

anno 1803., ed eseguire tanti, e sì gravi cangiamenti a danno delle chiese, de' vescovadi, de' capitoli, de' monasteri, e di altre istituzioni ecclesiastiche della Germania, e a danno anche dello stesso Romano impero; cangiamenti da cui son risultati gli effetti i più funesti agli interessi spirituali, e temporali della Chiesa, alla salvezza delle anime, come anche ai diritti della santa Sede apostolica rispettati per il lasso di tanti secoli dagli imperatori, e dagli altri principi dell'impero.

Durante il lungo corso delle sue calamità il s. Padre protestò innanzi Dio, ed implorando con ferventi preghiere lo spirito della pace, e della concordia per tutti i monarchi, e popoli Cristiani, ha fatto sempre i voti più ardenti, affinchè il suo pontificato, che da' primi momenti è stato per la sua persona una feconda sorgente delle più amare vicende, fosse al ritorno dell'ordine, e all'occasione della pace generale, la fortunata epoca del trionfo della religione, e della reintegrazione della Chiesa in tutto ciò di cui era stata spogliata.

A tal fine il sottoscritto in esecuzione degli ordini del s. Padre non lasciò di unire a' suoi reclami le più vive preghiere per ottenere un conveniente riparo a' mali, che con la nota qui sopra enunciata erano stati posti sotto gli occhi della commissione Germanica, a cui doves essere comunicata.

Per ciò che riguarda i diritti, e le prerogative delle chiese della Germania, i diritti, e prerogative, una parte delle quali intrinsecamente appartiene alla costituzione generale della Chiesa, e l'altra è fondata sopra il legittimo, e canonico possesso delle chiese Germaniche, s. Santità in seguito de' principi, che si sentono enunciare da' gloriosi principi, che governano la Germania, ha motivo di sperare, che questi stessi principi magnanimi vorranno apprestare tutto il loro concorso, ed appoggio ad una sistemazione degli affari ecclesiastici di quella illustre nazione, conforme alle leggi della Chiesa.

Ma per ciò che riguarda i possedimenti della Chiesa in Germania, diverse disposizioni, che il congresso di Vienna ha creduto dover lasciar

sussistere, o stabilire, non possono essere, che un oggetto di dolore pel s. Padre. I principati ecclesiastici, che sono stati distrutti dalla violenza rivoluzionaria, in favore de' quali parlavano (almeno egualmente) i principj, ed i diritti medesimi ammessi in favore de' tanti principj secolari ristabiliti ne' loro domini, non sono stati reintegrati, e sono stati assegnati a' varj principj cattolici, e non cattolici. I beni ecclesiastici, patrimonio sacro di tante chiese sì antiche, e sì illustri, beni necessari al culto divino, e al sostentamento del sacerdozio, e che formano anche la dote di stabilimenti indispensabili, o infinitamente utili del clero secolare, e regolare dell' uno, e l' altro sesso, sono stati in parte lasciati ai nuovi possessori senza alcun concorso della legittima autorità, o restano distratti dalle loro rispettive destinazioni. Il s. impero Romano, centro dell'unità politica, opera veneranda dell' antichità, consacrata dall' augusto carattere della religione, la di cui distruzione è stato un de' rovesciamenti i più funesti della rivoluzione, non è ancora risorto dalle sue ruine.

I doveri inerenti alla qualità di capo visibile della Chiesa, ed i solenni giuramenti pronunciati dal s. Padre all' epoca del suo innalzamento al supremo apostolato, gli tracciano la condotta che deve tenere in questa difficile circostanza.

Egli ha altresì d' innanzi agli occhj l' esempio di tanti illustri suoi predecessori, che anche in casi di minore importanza ebbero la più gran premura di provvedere a' diritti della religione, e della s. Sede. Così, per non citare una serie di fatti più antichi, Innocenzo X. dopo il congresso, e la pace di Westfalia nel 1649., Clemente XI. dopo il trattato d' Alt-Radstat nel 1707., e di Baden nel 1714., e Benedetto XIV. nel 1744., come anche i loro rappresentanti ne' congressi suddetti, protestaronsi contro tutte le innovazioni pregiudizievoli alla Chiesa, ed ai diritti della s. Sede, contenute in quelli trattati.

Il s. Padre, responsabile a Dio, alla Chiesa, ed ai fedeli, non potrebbe, senza mancar a' suoi doveri essenziali, osservare il silenzio intorno a risoluzioni di questa sorta.

In conseguenza il cardinal sottoscritto conformemente agli ordini di s. Santità, e ad esempio de' legati della s. Sede inviati a' diversi congressi, e segnatamente del vescovo di Nardo Fabio Chigi al congresso di Westfalia, ha l' onore di rimettere a sua eccellenza il signor . . . la protesta qui unita contro le risoluzioni, ed ogni altro atto pregiudizievole agl' interessi della religione cattolica e contrario a' diritti della Chiesa, e della s. Sede; che sono stati o mantenuti in vigore, o emanati dal congresso di Vienna.

Il sottoscritto prega, che la sua protesta sia inserita nel protocollo del congresso.

Egli ha l'onore di rinnovare a S.E. l'assicurazione della sua alta considerazione.

Vienna li 14. giugno 1815.

Ercole card. Consalvi

PROTESTA

Fatta a nome di sua Santità Pio papa VII., e della santa Sede apostolica contro tutte le disposizioni, che furono stabilite, e mantenute nel congresso di Vienna in pregiudizio de' diritti, e degli interessi delle chiese Germaniche, ed anche della s. Sede.

§. 44. Io Ercole della S.R. Chiesa cardinal Consalvi, diacono di s. Agata alla Suburra, segretario di stato di sua Santità Pio papa VII., e suo ministro plenipotenziario al congresso di Vienna, col presente chirografo fo palese ad ognuno, che il s. Padre non mi ha solamente incaricato di agire presso il congresso di Vienna per la ricupera de' domini della s. Sede apostolica, ma mi ha ancora ordinato di attendere, e d' invigilare con ogni diligenza, affinchè all' occasione del ristabilimento della pace generale, e della sistemazione degli affari dell' Europa, le chiese Germaniche, e la Sede apostolica non ricevessero alcun danno ne' loro diritti, immunità, privilegi, beni, e principalmente in ciò che appartiene

Alla protesta in contro in gual nome per missa, nel sena, aut in prejudizium juris omnium ecclesiarum.

al culto divino, ed alla salvezza delle anime; anzi di porre ogni premura, acciocchè venissero riparati que' danni che tanto nelle cose spirituali, quanto nelle temporali aveva nella Germania sofferto la Chiesa nelle vicende de' passati tempi.

Per soddisfare ad un tale incarico, tosto che venne a mia notizia, che per autorità de' supremi principi dimoranti in questa imperiale, e regia città, erasi stabilita una particular commissione incaricata di prender cognizione, stabilire, e deliberare sugli affari della Germania, posi sotto gli occhj di sua Altezza il principe di Metternich presidente di questa commissione i reclami di sua Santità in una nota da presentarsi alla commissione suddetta, datata il giorno 17. novembre dell' anno scorso 1814. In questa io mi dolsi di tutte quelle innovazioni, che con disapprovazione di Nostro Signore (come attestano i pubblici documenti) furono fatte in Germania negli anni scorsi, e molte delle quali furono anche sanzionate con varj trattati, e principalmente con quello di Ratisbona dell' anno 1805. In pregiudizio delle chiese, de' vescovati, de' epistoli, de' monasteri, e d' altri luoghi ed istituzioni pie, e finanche dello stesso Romano impero, d' onde risultarono danni tanto funesti agl' interessi spirituali della Chiesa, e alla salvezza delle anime, e d' onde derivò grave pregiudizio a' diritti della Sede apostolica, diritti, che pel lasso di tanti secoli erano stati riconosciuti dagl' imperadori stessi, e dagli altri principi dello impero. Dopo avere esposte tali cose io pregai a nome di sua Santità i gloriosi principi, affinchè con la loro giustizia, e saviezza potessero rimedio a tanti disastri. Finalmente non mancai di pregare i ministri de' principi medesimi acciocchè nella ripristinazione delle cose della Germania, alla quale erano per applicarsi, volessero avere special riguardo alla religione cattolica, alla salvezza delle anime, a' diritti delle chiese Germaniche, e della Sede apostolica.

In quanto a ciò, che riguarda gli affari ecclesiastici, la favorevole disposizione de' principi, che governano la Germania spesso manifestata, mi dà luogo a sperare, che quanto

prima potranno esseresistemati a norma delle leggi della Chiesa.

In quanto però a ciò che appartiene ai beni temporali delle chiese della Germania, molte cose sono state o stabilite nel congresso, o mantenute in vigore, che arrecano gran dolore all'animo di sua Santità.

I principati temporali de' quali era stata spogliata la Chiesa nella Germania, non si sono ad essa per anco restituiti; anzi sono stati concessi a principi secolari cattolici, e non cattolici: parte de' beni, e delle rendite del clero tanto secolare, che regolare dell' uno, e l' altro sesso, quali sono patrimonio della Chiesa, è stata rilasciata ai loro nuovi possessori, senza che venisse ciò sanzionato da alcuna autorità legittima, parte si fa rimanere distratta, e deviata da quegli usi, pe' quali erano stati stabiliti. In ultimo luogo lo stesso Romano impero, con ragione riguardato come centro dell' unità politica, e consacrato dalla santità della religione, non è ancora ristabilito.

Poichè adunque la Santità di Nostro Signore, animata dalla sollecitudine, che deve avere del gregge del Signore, e di tutte le chiese, e legato dai giuramenti prestati all' occasione del suo innalzamento al supremo pontificato, non solo non può passare sotto silenzio tali pregiudizj recati agli interessi temporali delle chiese Germaniche, o lasciati sussistere, dai quali inoltre più gravi danni risultano alla religione cattolica, e molti, e grandi ajuti ad essa vengon tolti, non solo, dico, non li può passare sotto silenzio, affinchè non sembri col tollerarli, che egli li approvi; ma sull' esempio ancora de' suoi predecessori, che contro pregiudizj di minore importanza fatti alla Chiesa non omisero di far sentire la loro apostolica voce, è costretto a difendere, ed a conservare intatti per quanto esso può i diritti, e le ragioni della Chiesa, io che adempio le sue parti in questo congresso, appoggiato agli esempj di altri legati della s. Sede, e specialmente di Fabio Chigi vescovo di Nardò nunzio apostolico presso del celeberrimo congresso tenuto in Westfalia, a nome della s. Sede apostolica e del santissimo padre Nostro signore Pio per divina provvidenza

papa VII. per mezzo di queste lettere apertamente, e in ogni miglior modo, via, causa, e forma, a cui pel mio officio son tenuto, protesto, mi oppongo, e contraddico a tutte quelle disposizioni, le quali sono state stabilite, o mantenute in vigore in questo congresso di Vienna, e che arrecano pregiudizio ai diritti ed interessi delle chiese della Germania, e della s. Sede, ed a tutti que' danni, che da tali disposizioni derivano al culto divino, e alla salvezza delle anime, danni, quali io per quanto a me si appartiene, ho fatto ogni sforzo per impedire: e per assicurare anche presso gli assenti, ed i posteri più estesa notizia di tali atti, ho sottoscritto di mia mano questa protesta, l'ho firmata col mio sigillo, e dimando, che questa stessa protesta sia formalmente inserita nel protocollo degli atti di questo congresso.

Dato a Vienna dal palazzo della nunziatura apostolica il giorno 14. giugno dell'anno 1815.

E. card. Consalvi

DCXXII.

Dec. die
22 septi
1815
aene XVI.

Concessio novorum indumentorum
facta capitulo insignis collegiatae
ecclesiae sancti Pauli Civitatis Val-
lettae, et capituli insulae Melitensis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 4. **N**os aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum Nostrorum vestigia sectantes, et piis institutis adhaerentes hujus s. Sedis, quae in more habuit varia indumentorum, atque signorum ornamenta iis conferre, qui ministerio ecclesiarum aliqua celebritatis, altiusve tituli laude pollentium perfunguntur, ut et ipsis ecclesiis decus accrescat, et ipsarum ministri insignioribus vestibus, aliisque ornamentis decorati forinsecus, ad interiora incitentur ornamenta virtutum, quibus tum in conspectu Altissimi, qui corda intuetur, purius adstare, tum oculo plebis, cui morum exemplo esse debent, sanctius in dies salagant apparere.

§. 2. **C**um itaque dignitates, et canonici insignis, ut asseritur collegiatae, et parochialis ecclesiae sub invocatione s. Pauli Neaufragi nuncupati in civitate Vallettae nuperae capitulis insulae Melitensis, Gozo, aliorumque subjectorum locorum, exponi Nobis nuper fecerint, dictam ecclesiam caeteris aliis eadem in civitate existentibus dignitate praecellere, ipsosque jam ab illius erectionis exordio a felici recordationis Clemente XII. praedecessore itidem Nostro per alias apostolicas sub plumbo expeditas literas anno reparate salutis MDCCXXXIII. cappa magna, et rocchetto hyemali tempore, aestivo vero mozzeta violacea, aliisque privilegiis in iisdem praenarratis literis, prout asseritur, expressis, decoratos fuisse; nunc vero ne pereat memoria miserationum, et gratiarum, quibus Deus afficere dignatus est memoratam civitatem, universamque Melitensem insulam, ejusque districtum, inde pestilentiam amovendo, a qua nuperim transactis temporibus habitatores illius diversabantur; et cum in hac praecipue occasione memoratae dignitates, et canonici, aliisque

Expositio pro-
tunc.

de clero praedictae civitatis, variis misericordiae operibus erga egrotos intenti, quin mortis periculum eos deterreret, multa Christianae pietatis, et religionis argumenta exhibuerint, etiam cum periculo vitae, quam nonnulli ex dicto capitulo in exercitio sacerdotalis ministerii gloriose cum morte commutarunt, ut generationibus advenientibus exemplo, atque incitamento esse possit, aliquo signo decorari vehementer desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tunc commo-
tionis

§. 5. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore cresentes supplicationibus hujusmodi inclinatis, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus dignitatibus, et canonicis memoratae insignis collegiatae ecclesiae civitatis Vallettae Melitensis dioecesis, ut ipsi crucem auro elaboratam, quae sit absque sacrarum reliquiarum custodia, vulgo sepulchrum nuncupata, a recta ejus parte imaginem exiguum sanctissimi Crucifixi in centro crucis esculptam, a parte vero inversa alienjos Romani pontificis imaginem vel stemma ejusdem magnitudinis praeseferentem pariter incisum, juxta modulum, quem eis tradi mandavimus, de collo ante pectus pendentem cum cordula, et floccis aureis tam intra, quam extra ecclesiam, et supra vestes chorales deferre, eo modo, iisdemque joribus, ac privilegiis quoad declarationem praedictae crucis, quos eam deferunt canonici cathedralis in vestusta civitate Notabile noncupata existentes, ac aliarum collegiarum del Gozo e della Benghja Melitensis dioecesis, libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et indulgemus, et dignitates et canonicos memoratos desuper a quoquam impediri, molestari, vel perturbari nullatenus posse, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam

quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quatenus opus sit, felicis recordationis Benedicti XIV. super divisione materialium, et ejusdem praedictae ecclesiae collegiatae, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis, superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die septima septembris millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

Delegatus cum
plurimum.

Det. die
7 septembris
1815
anno XVI.

DCXXXI.

Concessio novarum praerogativarum,
novarumque decorationum pro ca-
nonicis, et beneficiatis ecclesiae
cathedralis Foroliviensis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Proemium

§. 4. Sacrorum indumentorum
insignia, aliaque exteriora ornamen-
ta, quibus apostolica Sedes in more
habuit eos decorare, qui ecclesiarum
ministerio perfunguntur, ad digni-
tatem divinis officiis comparandam,
et devotionem fidelibus populis in-
fundendam pie, salubriterque insti-
tuta fuisse.

Expositio pro
causa.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nup-
per fecerunt dilecti filii capitulum,
et canonici, ac beneficiati cathedra-
lis ecclesiae Foroliviensis, quod non
parum splendoris, et ornamenti ad
eamdem cathedralem accederet, et
magis magisque divinus cultus incre-
menta susciperet, si ejusdem digni-
tates, et canonici, ac beneficiati no-
vis praerogativis, novisque decora-
tionibus donentur. Nobis propterea
humiliter supplicari fecerunt, ut in
praemissis opportune providere, et
ut infra indulgere de benignitate apo-
stolica dignaremur.

Tunc expositio
sententiae

§. 3. Nos igitur ipsos exponen-
tes specialibus favoribus, et gratiis
prosequi volentes, et eorum singu-
lares personas a quibusvis excommu-
nicationis, suspensionis, et interdi-
cti, aliisque ecclesiasticis sententiis,
censuris, et poenis a jure, vel ab
homine quavis occasione, vel causa
latis, si quibus quomodolibet inno-
datae existunt, ad effectum praesen-
tium dumtaxat consequendum harum
serie absolventes, et absolutas fore
censentes, hujusmodi supplicationi-
bus inclinati, modernis, et pro tem-
pore in perpetuum existentibus di-
gnitatibus, et canonicis, ac benefi-
ciatis cathedralis ecclesiae praedictae,
ut dignitates, et canonici collare vio-
lacei coloris, et fasciolam cum flocco
ejusdem coloris pileo circumvolutam,
ac crucem auro elaboratam, quae
magnitudine, et forma a cruce epi-
scopali differat, et sit absque sacra-
rum reliquiarum custodia, vulgo se-

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 94.

pulcrino nuncupata, seu numisma
aliquod aureum in antica tam cru-
cis, quam numismatis effigies san-
cti Valeriani martyris priuarii pro-
tectoris memoratae civitatis Foroli-
viensis, in postica vero alicujus
Romani pontificis imago sint inscul-
ptae ante pectus appensum, vel appen-
sam ubique gestare; nec non in sa-
cro faciendo, aliisque presbyteralibus
functionibus exercendis (non tamen
praesente episcopo) tam in dicta ca-
thedrali, quam in aliis ecclesiis ejus-
dem civitatis, et diocesis Forolivi-
ensis, abugia uti; et tandem, ut be-
nificiati cathedralis memoratae col-
lare praedictum violacei coloris ubi-
que pariter gestare libere, et licite
possint, et valeant, et quilibet eo-
rum pariter possit, et valeat, au-
toritate apostolica tenore praesentium
concedimus, et indulgemus, dictos-
que dignitates, et canonicos, ac be-
nificiatis desuper a quoquam impe-
diri, molestari, vel perturbari nul-
atenus posse, ac irritum, et inane
si secus super his a quocumque qua-
vis auctoritate scienter, vel ignoran-
ter contigerit attentari decernimus.

Delegatio con-
trarium.

§. 4. Non obstantibus constitu-
tionibus, et ordinationibus apostoli-
cis, nec non, quatenus opus sit, ejus-
dem cathedralis ecclesiae Forolivi-
ensis etiam juramento, confirmatione
apostolica, vel quavis firmitate alia
roboratis statutis, et consuetudinibus,
caeterisque contrariis quibus-
cumque. Datum Romae apud san-
ctam Mariam Majorem sub anno
piscatoris die septima septembris mil-
lesimo octingentesimo decimo quinto,
pontificatus Nostri anno decimosexto.

Dat. die
15 septembris
1815
anno XVI.

DCXXIV.

Suspensio temporanea legis nuncupatae « *Piano conciliativo* » ac editae pro aequa distributione commendarum hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani inter fratres milites Siculos, et Neapolitanos.

Dilecto filio Andreae de Joanne locumtenti hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani.

Pius PP. VII.

Dilecte fili
Salutem et apostolicam
benedictionem

Exponitur
quomodo ge-
neralis lex
vigens super
distributione
commendarum
hospitalis
sancti Joannis
Hierosolymitani
inter fratres
milites Siculos
et Neapolitanos

§. 1. Adhuc Nobis deplorantibus nuperrimi transacti temporis calamitates expositum nuper tuo nomine fuit, quod anno 1813. decreto vicarii generalis Siciliae nomine carissimi in Christo filii Nostri Ferdinandi IV. utriusque Siciliae, et Hierusalem regis illustris, auauente consilio nationali, sancitum fuit, ut fratres milites expresse professi prioratus Messanae istius hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani, attentis peculiaribus circumstantiis illius regni, quod ab illo Neapolis omnino seunctum erat ob hostilem occupationem, communicare nequirent jura antianitatis cum aliis fratribus militibus pariter expresse professis prioratum Capuae, et Barulae in concursu, et smutatione ad commendas antianitatis, sed Siculis tantum, posthabitis Neapolitanis, facultas esset retinendi praeceptorias, seu commendas prioratus Messanae. Cum memoratum decretum deliberationi, seu generali sanctioni obstat, quae anno 1784. sub nomine *di Piano conciliativo* statuta, ac hujus sanctae Sedis auctoritate per alias apostolicas literas sub plumbo expeditas confirmata fuit, cujus vigore nonnullae generales regulae praescribuntur pro distributione commendarum antianitatis nuncupatarum cujuscumque prioratus, ea tamen adjecta conditione circa prioratus Messanae, Capuae, et Barulae, ut fratres milites utriusque Siciliae regni, etiamsi numero differant prioratus praedicti, nihilominus in concursu commendarum antianitatis per

modum unius haberentur, ita ut fratres milites Neapolitani, idest prioratum Capuae, et Barulae concurrere deberent ad commendas prioratus Messanae, et sic vicissim Siculi ad illas prioratus Capuae, et Barulae; persistente adhuc decreto memorato, Neapolitani careant ad praesens jure hoc a lege, seu *Piano conciliativo* eis tributo; ast interea temporis si commendae prioratus Messanae vacantes remaneant, non exiguo detrimento earum redditibus, et administrationi esset, ideoque dum de hujusmodi decreti derogatione dilecti filii fratres milites consilii hospitalis praedicti pro viribus certant ea qua decet prudentia, et sollicitudine, ut ad priueta jura redeat *il Piano conciliativo*, ad citanda mala praesentia, et quae in posterum evenire possent in casu vacationis alicujus commendae prioratus Massanae, et ad tollenda jurgia inter fratres milites Neapolitanos, et Siculos, expedire censet suspensionem effectus memoratae legis, seu *Piano conciliativo* ad tempus, et data opportunitate in concursu fratrum militum prioratum Capuae, et Barulae cum aliis fratribus militibus prioratus Messanae, usque ad derogationem praedicti decreti, vel ad definitivam deliberationem super hac re. Nobis propterea humiliter supplicari fecisti, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur praedictorum prioratum fratres milites expresse professos specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati tibi, attentis peculiaribus circumstantiis praenarratis, ut memoratae legis seu *Piano conciliativo* nuncupat. effectum, et observationem ad tempus, et data occasione vacationis alicujus commendae antianitatis, prout in praesenti vacatione, seu smutatione duarum commendarum; scilicet Taormina, et Ferdinanda nuncupatarum prioratus Messanae, et respectivi concursus ad alias commen-

Ad tollenda
mala decerni-
tur dispensatio
temporanea
exinde legis.

das in posterum vacaturas in praedicto prioratu; sive smutationis inter fratres milites Siculos, et Neapolitanos suspendere, et abrogare, ita quidem, ut suspensio hujusmodi tres tantum prioratus Messanae, Capuae, et Barolae respiciat; et tandiu perduret, quamdiu vel memorati decreti derogatio protrahitur, vel donec alia opportuna, et necessaria deliberatio super hac re tanti momenti per dilectos filios fratres consilii hospitalis praedicti facta vel constituta fuerit, licite, et libere possis, et valeas, plenam, et amplam facultatem, auctoritate apostolica tenore praesentium tribuimus, et impertimur.

Derogatio contrariorum.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dicti hospitalis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentibus illis alias in suorum permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, ac expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Declarationem specialem.

§. 4. Volumus autem, ac declaramus expresse, ut vel extincto decreto memorato, quod obstat ad praesens legi praedictae, vel alio quocumque meliori modo, auctoritate tamen hujus s. Sedis approbando, proviso, memorata lex seu *Piano conciliativo* nuncupata plenarie vigeat, et ad primaeva jura redeat eo ipso; interim tamen quoad reliqua in dicta lege contenta, quae memoratas causas non respiciunt in omnibus, et per omnia confirmamus, et observari mandamus. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima quinta septembris millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCXXV.

Dat. die 15 Augusti 1815 anno XVI.

Facultas celebrandi missam per horam ante auroram, et per aliam post meridiem in ecclesia Ascensionis terrae « di Mogliano » Firmanae diocesis.

Venerabili fratri
Archiepiscopo Firmano

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem et apostolicam
benedictionem

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilecti filii deputati ecclesiae sub titulo Ascensionis terrae di Mogliano Firmanae diocesis, quod attenta frequentia, et devotione populi in eadem ecclesia ubi icon sanctissimi Salvatoris magna devotione collitur, ingiter concurrentes ipsi, ut commoditati populi consulatur sacrosanctum missae sacrificium per horam ante auroram, et eundem per horam post meridiem celebrari posse plurimum desiderant, Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportuno providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Expositio praeterea.

§. 2. Nos igitur dictos exponentes specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut constituto tibi de narratis eisdem exponentibus, ut ipsi sacrosanctum missae sacrificium in ecclesia praedicta per horam ante auroram, et eundem per horam post meridiem celebrari facere libere, et licite possint, et valeant licentiam auctoritate Nostra apostolica arbitrio tuo concedas, et indulgeas.

Tuo concessio.

Delegatio con-
trariopam.

§. 5. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud s. Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima quinta septembris millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCXXVI.

Die die
15 septembris
1815.
anno XVI.

Alumnis academiae ecclesiasticae de urbe praesentis a rectore, vel collegio consistoriali archigymnasii Romani, conceditur facultas consequendi lauream in dicto archigymnasio, licet ibidem utriusque juris lectiones non audiverint.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

Præmium.

§. 4. Pro Nostri pastoralis officii munere illud quoque curandum Nobis esse ducimus, ut juvenum studentium collegia, quae ad ecclesiasticae praesertim disciplinae praesidium, et incrementum instituta reperiuntur, peculiaribus privilegiis ornentur, et gratiis.

Repositio prae-
sum

§. 2. Quare, sicut dilectus filius Noster Rannaldus Sanctae Romanae Ecclesiae diaconus cardinalis Braschius de Honestis nuncupatus, Nobis unper exposuit, utpote Nobis is academiae ecclesiasticae de urbe protector, apud Nos, et hanc apostolicam Sedem, quam ejusdem academiac pro tempore existentes alumni, qui ibi sacrae theologiae, jurisque canonici, et civilis, aliarumque facultatum sedulam operam navant, ideoque impediti, quominus archigymnasii Romani scholas adeant, privati remanent, laureis illis doctoralibus, quae solae praestantissimis juvenibus ex dictas scholas frequentantibus annuatim distribui solent: quumque plurimum conferat ad magis magisque dictorum alumnorum animos excitandos, mentesque ad suscepta studia proseguenda inflammandas, si

sentiant, se tandem non esse prosum impares aliis juvenibus, quibus fuerint meritis, et doctrina pares; Nobis propterea idem Rannaldus cardinalis pro eo, quo flagrat religionis zelo humiliter supplicavit, ut ipsis academiac alumnis desuper providere, atque ut infra indulgere de beniginitate apostolica dignaremur.

Tenore concessi
diximus

§. 3. Nos igitur ejusdem cardinalis votis libenter annuere volentes, et singulares personas, quibus praesentes Nostrae literae favent, a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, dilecto filio moderno, et pro tempore in perpetuum existentibus memoratae nobilis academiac praesidenti, et superioribus, ut singulis annis ab hoc ipso anno inchoando unum ejusdem academiac alumnum dilectis filiis rectori, et tam theologorum collegio, quam alteri advocatorum Nostrorum consistorialium dicti Romani archigymnasii praesentare, dictique rector, et theologicum, atque consistoriale collegia praesentato hujusmodi alumno, dummodo prius literas testimoniales ipsis exhibeat, in quibus tam praeses, quam ejusdem academiac quatuor lectores adfirmaverint, eum cum laude cursam explevisse studiorum in illa, seu illis facultatibus, in quibus laureari debeat, nempe in sacra theologia, et in utroque jure, praeterea in triennio, quo in academiac ipse degit, pari cum plausu eum satisfecisse publicis dissertationibus, et argumentationibus sibi praescriptis, ac demum declaretur, eundem ipsum ad id fuisse praeceteris electum post executa accuratissima, et cum majore suffragiorum parte saluta examina, vel literaria experimenta, lauream, seu laures doctorales praedictas tribuere, et elargiri eodem plane modo, et forma, quibus tribui solent aliis juvenibus, qui in concursibus desuper in dicto archigymnasio haberi consuetis ad praemium, et honorem hujusmodi accipiendum praeelecti fuerint, libere, et licite possint, et debeant auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus;

et decretamus. Mandantes propterea eisdem rectori, et collegiis, ut lauream, seu laurea praedictas, juxta praemissa promp̃te tribuant, ac sine minima mora, aut repugnantia.

*Claustra sub-
leis et decre-
tum irritant.*

§. 4. Decernentes insuper ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, iudicari et definiiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

*Derogatio con-
suetudinum*

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dicti archigymnasii etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis eidem archigymnasio, ejusque rectoribus, scholaribus, praesidentibus, et quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, et cum quibusvis clausulis, et decretis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insectis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut candidatus alumnus praedictus antequam ad laurea hujusmodi accipiendas praesentetur, in manibus cardinalis academiae protectoris, vel ipso absente, ejus vires gerentis, seu alterius vici in ecclesiastica dignitate constituti ab ipso cardinali protectore deputandi professionem fidei juxta articulos praedictos ab apostolica Sede praescriptos emittere, et solitum fidelitatis juramentum praestare omnino teneatur. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima quinta septembris millesimo octingentesimo decimoquinto, pontificatus Nostri anno decimosexto.

DCXXVII.

*dat. die
18 septembris
1815
anno XV*

Ampliatio facultatis jam concessae capitulo ecclesiae sancti Andreae loci de Buccari diocesis Modrusiensis gestandi nonnulla insignia, pro novis canonicis eidem capitulo incorporatis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. Ex pacte venerabilis fratris Joannis Baptistae episcopi Seniensis, et ecclesiae Modrusiensis, seu Cochaviensis administratoris expositum Nobis nuper fuit, quod jamdiu recolendae memoriae Clemens pp. XIII. praedecessor Noster dilectis filiis archidiacono, et canonicis tunc, et pro tempore in perpetuum existentibus parochialis ecclesiae collegatae s. Andreae loci de Buccari Modrusiensis diocesis auctoritate apostolica indulsit, ut ipsi, eorumque successores rochetum et mozetam cum caputio violacei coloris, et cum globulis, aquilisque eremisini cum pelibus armellinis hyemali, aestivo vero temporibus armellino ejusdem eremisini respective fimbriatam in dicta collegiata ecclesia, nec non in choro, capitulo, ac inter missarum, horarumque canonicarum diurnarum, et nocturnarum, aliorumque diurnorum officiorum celebrationem, itemque extra ecclesiam in processionibus, aliisque functionibus, et actibus publicis, et privatis quibuscumque anni temporibus, ac alias quodcumque et quotiescumque opus fuerit, sive eis libuerit, deferre, et palam gestare, illisque respective uti libere, et licite possent, et valerent, prout ex ejusdem Clementis praedecessoris sub plumbo anno incarnationis Dominicae MDCLXIV. tertio kalendas augusti desuper expeditis literis quarum tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter expresso, et insecto haberi volumus, fusius continetur. Quoniam autem, sicut in eadem expositione additum erat, non modo dictae ecclesiae canonici, sed etiam alii quinque in novis, et quatuor reliqui in alio loco de Brebir commorantes ad perverstum a bacchis eversum capitulum

*Rapiniae por-
cum.*

Modrusiense pertinentes unum corpus efficiunt, ac sede illa episcopali vacante, vicarium capitularem de more deputant, quatuorque archidiaconatus, archipresbyteratus, primiceriatus, et decanatus dignitates inter ipsos recensentur, idcirco rationi consonum videtur, ut reliqua hujus capitularis corporis dispersa membra iisdem insignibus, et praerogativis uti valeant, quae pro dictis suis confratribus de Buccari concessa reperiuntur; et quamquam ob substitutionis defectum in eodem loco residere nequeant, interdum tamen simul omnes, aut plerique congregantur in unum, atque interim tres ex absentibus a Buccari in seminario diocesano sacras theologicas facultates docent, clericosque in viis mandatorum Domini dirigunt, unus episcopo diocesano a latere adest, ac deum reliqui tres respective parochi, et canonici in dictis locis existunt, singuli bonus Christi odor facti.

Tenore concessimus

§. 2. Nos igitur dictos dispersos dignitates, et canonicos specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, ut a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, memoratum indultum pro dignitate archidiacono, et canonicis collegiatae de Buccari, ut praefertur, concessum, ad alios omnes, et singulos dignitates, et canonicos supra memoratos alibi commorantes auctoritate apostolica, tenore praesentium extendimus, et ampliamus, hosque desuper a quoquam impediri, molestari, vel perturbari nullatenus posse, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari decernimus, servata in reliquis dictarum Clementis praedecessoris litterarum forma, et dispositione.

Propterea concessimus

§. 3. Non obstantibus omnibus, et singulis illis, quae idem praedecessor in praedictis suis literis non obstat voluit, ceterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem

sub annulo piscatoris die decima octava septembris millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCXXVIII.

Die 15 septembris
1815
anno XVI.

Canonicis ecclesiae collegiatae sancti Angeli Firmannae civitatis conceditur usus mazetae violacei coloris, et cottae supra rochetum.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. In summo apostolatus apice meritis licet imparibus constituti, ad statum ecclesiarum omnium, quarum Nobis a Domino commissa est sollicitudo, personarumque in eis Altissimo famulantium propensius studiis animum intendentes illorum honorificentiae, et decori libenter consulimus.

Procuramus.

§. 2. Cum itaque sicut Nobis nuper exponi fecit venerabili frater archiepiscopus Firmannus, canonici collegiatae Ecclesiae s. Angeli civitatis Firmannae transactis miserrimis temporibus a virtutum et pietatis semita nonquam aberraverint, ut eorum prohibitae exemplum posteris quoque incitamento esse possit, illos novo aliquo ornamento decorari summo opere cupit. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

Ex parte pro curam.

§. 3. Nos igitur omnes, et singulos, quibus Nostrae praesentes litterae favent, specialibus favoribus, et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duratim consequendum harum serie absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, modernis, et pro tempore

Tenore concessimus.

in perpetuum existentibus canonicis collegiatae ecclesiae praedictae, ut ipsi hyemali tempore supra rochetum mozetam violacei coloris cum globulis, et asulis ejusdem coloris, aestivo vero tempore cotam supra rochetum tam in ecclesia praedicta, ejusque choro, et capitulo, quam extra eam in processionibus, aliisque functionibus, et actibus publicis quibuscumque gestare libere, et licite possint, et valeant, et quilibet eorum possit, ed valeat, auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et indulgemus, eosque desuper a quoquam impediri, molestari, vel perturbari nullatenus posse, ac irritum, et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Derogatio omnium
statutorum.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quatenus opus sit, felix rec: Benedicti papae XIV. predecessoris Nostri super divisione materialium, et dictae collegiatae ecclesiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima octava septembris millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCXXIX.

Dat. die
18 septembris
1815
anno XVI.

Dignitatibus, et canonicis ecclesiae metropolitanae Firmanae, quibus jam concessus fuerat usus vestis violacei coloris conceditur, ut extra chorum dumtaxat gestare valeant mantelletam ejusdem coloris.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 4. **E**o libentius apostolicae Nostrae benignitatis testimonia ad majorem divini amoris cultum redundatura ecclesiarum ministris conferre non ambigimus, quo Nobis luculentius constat ecclesias ipsas, quibus illi addicti inserviunt, dignitate, amplitudine, aliisque praerogativis insignes, et metropolitanas esse, earumque ministros religionis zelo, morum suavitate, aliisque clare virtutibus.

Praemissis.

§. 2. Exponi siquidem Nobis nuper fecit venerabilis frater archiepiscopus Firmanus, quod ad conferendam, augendamque pietatem, et religionem in capitulo et canonicis metropolitanae suae ecclesiae, qui indubia argumenta satis, superque praecipue miserrimis transactis temporibus, forti animo dederunt, illos novis praerogativis, novisque decorationibus donari summopere desiderat. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

Expositio praecum

§. 3. Nos igitur omnes, et singulos, quibus Nostrae literae favent specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus dignitatibus, et canonicis metropolitanae praedictae, ut tam dignitates, quam canonici, qui jam

Tenor auctoritatis

alias hujus s. Sedis benignitate, veste violacei coloris decorati fuere, in posterum etiam mantelletam ejusdem coloris extra chorum dumtaxat gestare libere, et licite possint, et valeant, et quilibet eorum possit, et valeat, auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et indulgemus, et dignitates et canonicos memoratos desuper a quoquam impedi-ri, molestari, seu perturbari nullatenus posse, ac irritum, et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Decretum
hujusmodi

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quatenus opus sit, felix rec. Benedicti papae XIV. praedecessoris Nostri super divisione materialium, nec non dietae metropolitanae ecclesiae Firmanae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima octava septembris millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCXXX.

Dist. 6.
12 septembris
1815
anno XVI.

Concessio in amphiteusum perpetuam pro annuo canone scutorum triginta duorum facta favore patronarum beneficii ecclesiastici nuncupati de Caenaculo erecti in ecclesia collegiata plebis sancti Stephani, de bonis constituentibus dotem ejusdem beneficii.

Venerabili fratri episcopo
s. Sepulchri

Venerabilis frater
Salutem, et apostolicam
benedictionem

§. 1. Exponi Nobis nuper fecerunt dilectae in Christo filiae Margarita, Elisabeth, atque Assumpta Fedeli, unice (ut asseritur) patronae beneficii ecclesiastici de Caenaculo nuncupati in collegiata ecclesia plebis s. Stephani, ac dilectus filius canonicus Franciscus Salvetti modernus dicti beneficii rector istius diocesis, quod quum praediola dicti beneficii dotem constituentia a nonnullis dictarum patronarum praediis circumdata remaneant, parum fructus ob separatas colonias referunt, et occasionem nimis frequenter praebent super confiniibus quaestionandi: ideoque ad quaestiones hujusmodi funditus tollendas, simulque fructus augendos, dictus rector praedictae hujusmodi in emphyteusum perpetuam eisdem patronis, (quae praeter solutionem annui canonis scutorum sex, et viginti monetae istarum partium, se se paratas exhibent ad tutum pro beneficio reddendum censum ipsis passivum sortis principalis scutorum centum non amplius disputandorum, itemque se obligant ad re vestiendam hanc censualem sortem principalem cum alia pecuniae summa ex laudemio percipienda in emptionem alterius fundi plane liberi, atque ita in totum triginta duo scutata annua libera beneficio proveniant) concedere constituit, si Nostra, et hujus s. Sedis super hoc, licentia sibi suffragetur, et facultas. Nobis propterea idem rector asserens, concessionem hujusmodi, si fiat, in evidentem beneficii utilitatem fore cessuram, humiliter sup-

Expositio pro-
curum

placari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Expositio pro-
cessus

§. 2. Nos igitur ipsum rectorem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrit, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, de venerabilium fratrum Nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis, et consultationibus episcoporum, et regularium praepositorum, qui relationem tuam super praemissis ad eodem cardinales transmissam attenderunt, consilio, fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut veris existentibus narratis, et postquam comperis in evidentem beneficij utilitatem esse cassuram, petitam facultatem inveniendi praesentium emphyteusis perpetuae contractum cum annuo canone, et conditionibus expressis, designato fundo libero, tuto, et fructifero pro sorte census, ac investita summa centorum viginti sex titulo laudemii persolvenda, auctoritate Nostra apostolica pro tuo arbitrio, et consentia impertiaris: ita tamen, ut census annuus solvatur praecipuus, ac liber, supportatis omnibus oneribus realibus, et personalibus per emphyteutas, descriptis confinibus, et inserta planta in instrumento concessionis; melioramenta vero cedant solo.

Dilectio-
ne

§. 3. Non obstantibus felicis recordationis Pauli II., et aliorum Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum de rebus ecclesiasticis non alienandis, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque in contrarium quibuscumque. Volumus autem, ut postquam exaratum fuerit desuper instrumentum, in actis curiae episcopalis registrari debeat, et ex quavis causa cessante emphyteusi hujusmodi, praedia cum suis melioramentis desuper quomodolibet pro tempore factis ad dictum beneficium pleno jure revertantur. Datum Romae apud sanctum Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima nona septembris millesimo, octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 94.

DCXXXI.

Del. die
22 septembris
1815
anno XVI.

Confirmatio concessionis emphyteuticae de bonis prioratus Messanae hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

Expositio pro-
cessus

§. 1. Ex parte dilectissimi in Christo filii Nostri Leopoldi regii principis, et titularis, ut asseritur, prioris magni prioratus Messanae hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani expositum Nobis aufer fuit, quod, cum ex dicti prioratus feudo, seu latifundio Milici nuncupato, atque in diversa corpora vulgo « Baunazzo, Genestrito, Colle di Milici, Piana, Piana di Salira, e Marchisana » diviso aureo circiter mille tercentae monetae Siculae annuatim perciperetur, ipse ad prioratus hujusmodi conditionem meliorem efficiendam ipsam feudum, seu latifundium in emphyteusim perpetuam dandum esse censuit. Diuturnis igitur ad id diligentius adhibitis, ac pluries editis desuper palam edictis, et latifundio in duodecim partes distributo, tandem prodierunt dilecti filii Toccolinus Nicolaci Barunculus Michael, Rosalia itidem Nicolaci, Franciscus Pettini, Benedictus Spadaro quondam Joannis, Franciscus Rajmo quondam Cajetani, Marianus Munaf, canonicus Onuphrius d'Amico quondam Tyberii, Carmelus Rositto quondam Cajani, Franciscus Catanzaro, et Muscianisi, atque Joannes Basile quondam Duminici, qui omnia, ut ajunt, includendo, et nihil excludendo pro memorato latifundio annuum canonem decem supra his mille unciarum monetae similis in solidum solvendi obtulerunt, licet eorum unusquisque duodecimam tantum latifundii partem acciperet, et retineret, praeter unum Catanzaro, et Muscianisi praedictum, qui duas ex duodecimis haberet partes, illaesis, integrisque remanentibus magno priori pro tempore existenti praerogativis eidem prioratui annexis, et prorsus inalienabilibus, nempe, localis jurisdictionis spirituales exercitio vicarii, aliorumque presbyterorum in eccle-

siis ibi existentibus ministrantium electione, et baronis titulo. Praeterea dicti oblatores in se receperunt onus erogandi intra tunc proximum sexcentum summam quatuor mille, et quingentarum unciam dictae monetae in melioramentis ibi faciendis, et successive addendi aliam quoque in hoc summam mille quingentarum triginta unciam, si per peritos latifundium ulteriorum meliorationum capax existimetur. Itaque die xx. m^o m^o MDCCCXIII. publicum hujus perpetuae emphyteuticae concessionis confectum fuit instrumentum cum aliis pluribus pactis, et conditionibus priori, et prioratui proficuis, prout ex eodem Nobis exhibitio instrumento, rursus tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter expresso, et inserto haberi volumus fusiis continetur. Quoniam autem tunc temporis Nos in exteris regionibus armato milite custodiebamur, iidem oblatores omnes, vel eorum plerique pro suae conscientiae regula, et instrumentum hujusmodi validitate hoc etiam in suis obligationibus scriptis pactum addidere rogantes carissimum in Christo filium Nostrum Ferdinandum utriusque Siciliae, et Hierusalem regem non modo, ut ad id regium suum interponeret assensum, verum quoque sponderet, se desuper obtenturum Nostrum, et hujus apostolicae Sedis beneplacitum, et approbationem simul ac (Deo favente) inter utrumque Nostrum communicatio aperiretur iterum, et accessus ad dictam Sedem pateret. Quare etiam ipsius Ferdinandi regis datam fidem solventis nomine humiliter Nobis supplicatum fuit, ut dictis contrahentibus opportune providere, ac ut infra indulgere, de benignitate apostolica dignaremur.

Tenor conditionum.

§. 2. Nos igitur, attenta evidenti concessionis hujusmodi emphyteutice utilitate, ipsius regis volis, quantum cum Domino possumus, onnere volentes, et singulares personas, quibus praesentes Nostrae litterae favent, a quibusvis, praeterquam praemissorum occasione forsitan per aliquos eorum incursis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quovunque de causa latis, si quas forte incurrerint hujus tantum rei gratia absol-

ventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, praevia concessionis facultatum respectivo uniuscujusque eorum contrahentium confessorio ab ordinario approbato, quatenus opus sit, absolventi a censuris, ac poenis ecclesiasticis quibuslibet, quas propter praemissa quovis modo quilibet eorum incurrit, seu incurrisse dici, vel censi possit, et totaliter liberandi, prout auctoritate apostolica, tenore praesentium facultates hujusmodi unicuique eorum confessorio legitimo tribuimus, et impertimur; confessorio autem dicti canonici, et alterius presbyteri, si inter contrahentes praedictos extiterit, facultatem quoque illam, seu illos super irregularitate per eum, seu eos praemissorum occasione quomodolibet contracta dispensandi, et ad ordines, atque canonicatum, aliasque ecclesiasticas beneficia plenarie reintegrandi concedimus; memoratum instrumentum praesentibus pro inserto habentes omnia, et singula in eo contenta, et expressa auctoritate, et tenore praedictis approbamus, et confirmamus, illique inviolabilis, et perpetuae apostolicae firmitatis robor adjicimus, et omnes et singulos juris, et facti defectus, qui in eo quomodolibet intervenerint, supplementis, et sanamus.

Conditiones adiectae

§. 5. Cum hisce tamen expressis conditionibus I. ut dicta concessio registrari debeat in archivio generali dicti hospitalis, si non adhuc registrata fuerit. II. Ut intra sex proximos menses lapideum monumentum in aliquo patenti loco ab ipso titulari magno priore designando apponatur, in quo lapide paucis verbis declaratur memoria hujus emphyteuticae concessionis perpetuae; alioquin praesens gratia nulla sit eo ipso. III. Cessante ex quavis causa emphyteusi hujusmodi praedia, seu eorum partes cum omnibus melioramentis desuper pro tempore quomodolibet factis ad dictum prioratum pleno jure revertantur, illique libere cedant, absque eo, quod renovatio concessionis hujusmodi a quoquam sub quovis praetextu peti, aut praetendi possit.

§. 4. Decernentes ipsas praesentes litteras firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere; ac illis ad quos spectat, et pro tempore quan-

Clausula sub-
lata et decre-
tum legitima.

documque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective, inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, ac sanctae Sedis nuncios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate et auctoritate julienri, et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
constitutionum.

§. 3. Non obstantibus felicitis reordinationis Pauli II. et aliorum Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum de rebus ecclesiasticis non alienandis, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, nec non dicti prioratus, et hospitalis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscunque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, relictisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud S. Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima secunda septembris millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCXXXII.

Dat. die
26 septembris
1815
anno XVI.

Erectio confraternitatis, seu pie unionis sub titulo pretiosissimi sanguinis Domini Nostri Jesu Christi, ac beatae Mariae virginis de Rosario, et Refugio Christianorum in archiconfraternitatem in ecclesia s. Nicolai de urbe.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 4. Cum Nos nuper per quamdam Nostras in simili forma brevis die xxii. praesentis mensis expeditas literas confraternitati, seu pie unioni sub titulo pretiosissimi sanguinis Domini Nostri Jesu Christi, ac beatissimae virginis Mariae de Rosario, et Refugio Christianorum, nec non invocatione animarum purgantium in collegiata, et parochiali ecclesia sancti Nicolai in carcere Tulliano de urbe canonice erectae, et institutae, ejusque confratribus, et consessoribus nonnullas indulgentias, peccatorum remissiones, ac penitentiarum relaxationes sub certis modo, et forma tunc expressis perpetuo concesserimus, et alias prout in eisdem literis, quarum tenorem pro expreso haberi volumus, uberius continetur. Et sicut pro parte dilectorum filiorum officialium et confratrum dictae confraternitatis, seu pie unionis Nobis subinde expositum fuit, ipsi confraternitatem, seu piam unionem hujusmodi archiconfraternitatis titulo decorari plurimum desiderant; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

Expositio praesentis.

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes specialibus favoribus, et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quas forte incurrerint hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, confraternitatem, seu piam unionem praefatam in archiconfraternitatem, cum

Tenor concensationis.

omnibus, et singulis praerogativis, juribus, honoribus, et praeceminentis solitis, et consuetis auctoritate praedicta tenore praesentium, sine cuiusquam praepudio, perpetuo pariter erigimus, et iustitimus. Ac insuper archiconfraternitatis sic erectae officialibus, et confratribus praesentibus, et futuris, ut ipsi alias quascumque confraternitates ejusdem instituti extra urbem praedictam ubiunque locorum existentes eidem archiconfraternitati aggregare, servata tamen forma constitutionis recolendae memoriae Clementis pp. VIII. praecessoris Nostri desuper aeditae, illisque omnes, et singulas indulgentias, peccatorum remissiones, ac poenitentiarum relaxationes ipsi confraternitati, seu pie unioni, sic in archiconfraternitatem a Nobis erectae, jam etiam a Nobis concessas communicare libere, et libere possint, et valeant, auctoritate, et tenore praedictis similiter perpetuo concedimus, et indulgemus.

Glauda aucto-
ritas, et de-
cretum huius-
modi.

§. 3. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, ac ab eis respective invariabiliter observari; sique in praenatis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, iudicari, et definiti debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Decretum con-
trarium.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum in arce Gandulphi die vicesima sexta septembris millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCXXXIII.

die die
28 septembris
1915
anno XVI

Commisso episcopo Tolentini porrecta permittendi certis sub conditionibus alienationem frustuli terrae pertinentis ad ecclesiam parochialem sanctissimae Annunciationis de Colmurano ejusdem diocesis.

Venerabili fratri
Episcopo Tolentino

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem, et apostolicam
benedictionem

§. 1. **E**xpositum Nobis nuper fuit pro parte dilecti filii Josephi Garofali rectoris parochialis ecclesiae sanctissimae Annuntiationis de Colmurano istius Tolentinae diocesis, quod inter caetera bona eidem parochiali praebendae adnexa, legitime spectat quoddam exiguum praedium situm in territorio de Colmurano praedicto, et praecipue in loco Casa Vecchia, seu le Coste nuncupato, quod licet valorem scutatorum biscentum viginti sex adaequet, juxta peritorem estimationem, tamen ob deficientiam domus colonicae, ejusque exiguitatem, et positionem caret necessaria cultura, unde aut nullum, aut vix parvum affert fructus rectori, proindeque, cum dilectus filius Joannes Bezi, rufus alia bona huic praedio adhaerent, sponderit hoc tanti emere, quanti aestimatum fuit, dando pro solutione praetii aliud terrae petium iisdem parochialibus bonis adnexum valoris scutatorum septendecim, et pro complemento tot scutata, quot deficient ad praeficiendam summam integram valoris scutatorum biscentum viginti sex, rector censet praedictam alienationem, et permutationem in evidentem memoratae parochialis praebendae esse cessuras tum relate ad parvum fundum parochialibus bonis adnexum, quod dictus Bezi cedit, tum etiam quia utilius erit emere aliud praedium magis culturae accommodatum, ex quo manare possint fructus uberiores, ideoque facultatem per Nos concedi summo opere desiderat. Nobis propterea

Expositio pro
cur.

humiliter supplicari fecit, ut in praemissis, opportune providere, et ut infra indulgere, de benignitate apostolica dignaremur.

Commissio
episcopo por-
recta.

§. 2. Nos igitur dictam exponentem, ac singulares personas, quibus Nostrae litterae favent, specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quas forte incurriat, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, attenta favocabili relatione pro-vicarii tui in spiritualibus generalis Nobis transmissa, fraternitati tuae per praesentes committimus, et mandamus, ut veris existentibus praenarratis, et postquam compereis alienationem, et permutationem praedictas in evitentem parochialis praebendae utilitatem fore cessuras, eidem Josepho paroco petitam facultatem alienandi memoratam praedium, et pro parte praetii aliud parvum fundum favore suae praebendae acquirendi, praevia aestimatione per peritos publicos facienda, pro tuo arbitrio, et prudentia gratis imperiaticis; ita tamen, ut praetium ex dicta alienatione retrahendum, detracta summa praedii, quod cedit acquirens, usque ad integrum valorem praedii parochialis alienandi juxta peritorum aestimationem praedictam, penes aedem sacram, seu aliam personam idoneam arbitrio tuo eligendam deponatur, exindeque non amoveatur, nisi ad effectum illud reinvestiendi in aliis bonis stabilibus, liberis, tutis, atque fructiferis ad commodum et utilitatem ejusdem parochialis praebendae.

Delegatio com-
missionis.

§. 3. Non obstantibus felicis recordationis Pauli II. et aliorum Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum de rebus ecclesiasticis non alienandis, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeticisque contrariis quibuscumque. Datum in arce Gandulphi die vicesima sexta septembris millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCXXXIV.

Die die
26 septembris
1815
anno 2VL

Declaratio partis primae cap. 15. §. 3. constitutionum congregationis Canonorum Regularium super facultate applicandi missas a sacerdotibus privilegiatis ejusdem congregationis celebrandas.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 1. Nuper ex parte dilecti filii moderni praepositi generalis infrascriptorum Canonorum Regularium preces Nobis oblatas sunt sequentis tenoris, nempe « Ad pedes Sanctitatis vestrae provolutus il. Franciscus ab Annunciatione praepositus generalis Canonorum Regularium congregationis s. Crucis Conimbriensis per Lusitaniam exponit: in constitutionibus congregationis a sancta Sede sancitis, et confirmatis anno 1783. p. 1. cap. 15. §. 3. hoc modo statutum reperiri »

Expositio pro
eum

§. 2. Priores autem, ex-generales, lectores emeriti, omnes magistri cujuscumque scientiae, vel actis, tum actuales, cum substituti, aut a religione, aut a rege nominati, dummodo legere non renuat, quando valent, nec ob culpam suam docere desinant, vicarii, et magistri novitiorum monasteriorum Conimbriensis, et Mafrensis, cantor major cujuslibet monasterii, quod viginti habuerit canonicos, procuratores generales Ussyponensis, et Portuhensis ordinis chronographus liberam habebunt potestatem missas quascumque dixerint, applicandi pro intentione, quam maluerint; dummodo obligationes, et legata monasteriorum ab aliis integre satisfiant; aliter enim nullus ex supradictis poterit ad libitum applicare plusquam tres missas in qualibet hebdomada; nullo modo etenim, ut cujuscumque utilitati, et comodo consulatur, monasteria onerari debent »

Tenore articuli
constitutionum.

§. 3. Sed quoniam verba illa « dummodo obligationes, et legata monasteriorum ab aliis integre satisfiant, aliter enim nullus ex supradictis poterit ad libitum applicare plusquam tres missas in qualibet hebdomada » ab extraordinario ejusdem congrega-

Declaratio
alter data vix
huius constitutioni.

tionis visitatore episcopo Visensi proprio nunc inserta constitutionibus, post publicationem constitutionum visa sunt nimis dura, et observatae ab ejusdem congregationis exordio consuetudini contraria: postulatum, impetratum, et praefatae constitutioni derogatum fuit a Sede apostolica, ut laudatae congregationis priores, ex-generales, lectores emeriti, et omnes magistri actuales cujuscunque scientiae, vel artis, aut a religione, aut a rege nominati, liberam habeant facultatem applicandi omnes missas, quas dixerint, pro intentione, quam maluerint, sicut antea solebant.

Novum dubium alia declaratione desolandum.

§. 4. Haec tamen sola praedictae constitutionis derogatio non videtur sufficiens, ut communi honore consulatur. Ea quippe facultas libere applicandi missas non ob particularium, sed ob communis utilitatem confertur: ut nempe sint, qui communis laboriosam munia obire velint; justumque sit, ut plus habeant emolumenti, qui plus caeteris pro communitate laborant: praesertim cum id feruallum gravamen afferat monasteriis, quae quidem non ex missarum stipendiis, sed ex aliis redditibus plusquam sufficientibus aluntur.

Notari capitulum generale ad rem pertinentem

§. 5. Hinc post multiplicem reflexionem, ac discussionem, capitulum generale dicitae congregationis celebratum aprilis decurrentis anni 1814. censuit ampliorem derogationem praedictae constitutionis a Sede apostolica postulandam esse, ut cartofilices monasteriorum omnes missas, quas celebraverint, et praedicatores quoque die praedicaverint concionem *de panta*, septemque diebus subsequentibus libere possint applicare pro intentione, quam maluerint, quemadmodum priores, et ex-generales.

Ampliatio postea a praeposito generalis

§. 6. Supradictus vero praepositus generalis praesens orator perpendens eandem ferme rationem militare pro cantoribus majoribus monasteriorum viginti canonicos habentium, pro procuratoribus episcopalibus, et pro magistris substitutis cujuscunque scientiae vel artis, qui omnes in supradicti rap. 15. §. 3. p. 1. nominantur, humiliter orat S. V. pro

derogatione illorum praedictae constitutionis verborum « duomodo obligationes, et legitima monasteriorum, ab aliis integre satisfiant » Ut non solum monasteriorum cartofilices missas omnes, quas annuatim dixerint, et concionatores, quos die, quo praedicaverint conciones *de panta*, septemque subsequentibus diebus celebraverint; sed etiam omnes alii, qui supradicta constitutione p. 4. cap. 15. §. 3. nominantur, videlicet cantores majores monasteriorum viginti canonicos habitatores Lishoniensis, et procuratores generales Lishoniensis, et Portuensis, et magistri substituti cujuscunque scientiae vel artis, sive a religione, sive a rege nominati, vicarius, magisterque novitiorum s. Crucis, et ordinis chronographus liberam habeant facultatem applicandi pro intentione, quam maluerint, omnes missas, quas celebraverint, quemadmodum habent priores, ex-generales, magistrique tam emeriti, quam actuales. Laudata quippe facultas applicandi missas, si concedatur, in commune bonum congregationis cedit, et ferre nullum monasteriis, gravamen affert. Ideo.

Haec omnia, ut benigne concedat S. V. cum expressa derogatione praefatae constitutionis, et cujuscunque alterius, quae huic obstat supplicationi humiliter petit supradictis orator. Et orabit etc.

§. 7. Sacra congregatio eminentissimorum, et reverendissimorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis, et consultationibus episcoporum, et regularium praeposita, referente eminentissimo Domino cardinali Parca ponente, attenta relatione internuntii apostolici Ulysiponensis, censuit rescribendum, prout rescripsit. « Consilendum sanctissimo pro indulto derogationis quoad omnes canonicos in supplicii libello comprehensos » Romae decima octava augusti millesimo octingentesimo decimo quinto »

Decretum sacrae congregationis Episcoporum, et Regularium ad rem editum.

Et facta de praemissis relatione sanctissimo Domino Nostro a domino secretario ejusdem sacrae congregationis in audientia diei octavae septembris supradicti anni, Sanctitas Sua resolutionem sacrae congregationis benigne approbavit, et mandavit ex-

pediri litem apostolicam in forma brevibus a Romae etc.

Loco Signi

I. Card. Carafa praefectus
Petrus Arch: Adinolfi sub. sec.

Confirmatio
apostolica de-
creti liti a
seca exco-
gatione.

§. 8. Nos igitur ipsum exponen-
tem, specialibus gratiis, et favori-
bus prosequi volentes, et singulares
personas, quibus praesentes Nostae
litterae favent, a quibusvis excommuni-
cationis, et interdicti, aliisque eccle-
siasticis censuris, sententiis, et poe-
nis quovis modo, et quacumque de
causa latis, si quas forte incurrerint,
hujus tantum rei gratia absolventes, et
absolutos forecensentes, supplicationi-
bus hujusmodi inclinati de venerabi-
lium fratrum Nostorum Sanctae Roma-
nae Ecclesiae cardinalium congregatio-
nis negotiis, et consultationibus episco-
pocum, et regularium praepositarum,
qui in praemissis relationem dilecti
filii Nostei, et hujus Sedis intec-
nuntii Ussyponensis attenderunt,
consilio supra expressum constitu-
tionum regularium articulum juxta
petita, et quoad omnes canonicos
regulares in praecursis precibus
comprehensos dumtaxat, auctoritate
apostolica tenore praesentium abro-
gamus, derogamus, et abolemus, et
unicuique ipsorum canonicorum,
procuratorum generalium, et magi-
strorum substitutorum praedictorum
etiam eandem majorem, ut in
postecum sacrosanctum missae sacri-
ficium ad sui libitum, modo, et
forma in precibus expressa quotidie
applicare libere et licite possit, et
valeat auctoritate, et tenore praedi-
ctis concedimus, et indulgemus.

Classica su-
blata et de-
cretum liti-
tione.

§. 9. Decernentes ipsas praesen-
tes litem, firmas, validas, et effica-
ces existere, et fore, suisque plena-
rios, et integros effectus sortiri, et
obtinere, dictisque canonicis regu-
lacibus in omnibus, et per omnia
plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordi-
narios, et delegatos etiam causarum
palatii Nostei apostolici auditores, ac
sanctae Sedis nuncios sublata eis, et
eorum cuilibet quavis aliter judican-
di, et interpellandi facultate, et au-
toritate, iudicari, et definiri debe-
re, ac iccitum, et inane si secus su-
per his a quoquam quavis auctorita-

te scienter vel ignocenter contigerit
attentari.

§. 10. Non obstantibus praemis-
sis, et constitutionibus, atque ordi-
nationibus apostolicis, nec non con-
gregationis hujusmodi etiam jura-
mento, confirmatione apostolica, vel
quavis firmitate alia roboratis statu-
tis, et consuetudinibus; privilegiis quo-
que, indultis, et literis apostolicis su-
perioribus, et personis sub quibus-
cumque tenoribus, et formis, ac
cui quibusvis etiam derogatoriis
derogatoriis, aliisque efficacioribus,
efficacissimis, ac insolitis elausulis,
iccitantibusque, et aliis decretis in
genere vel in specie, ac aliis in con-
trarium quomodolibet concessis, ap-
probatis, et innovatis, quibus omnibus
et singulis illorum tenores praesenti-
bus pro plene et sufficienter expres-
sis, ac de verbo ad verbum insertis
habentes illis alias in suo robore per-
mansuris ad praemissorum effectum
hac vice dumtaxat specialiter et ex-
presse derogamus, caeterisque contra-
riis quibuscumque. Datum Romae
apud sanctam Mariam Majorem sub
annulo piscatoris die vicesima sexta
septembris millesimo octingentesi-
mo decimo quinto, pontificatus Nostri
anno decimo sexto.

Derogatio non
transiens.

Del. die
27 octobris
1815.
anno XVI.

DCXXXV.

Extensio facultatis alienandi non nulla bona ecclesiastica in regno Pedemontano jam concessae, ut comprehensa intelligantur etiam specialia praedia pertinentia ad milites hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani.

Carissimo in Christo filio Nostro Victorio Emmanuelli Sardiniae regi illustri.

Pius PP. VII.

Carissime in Christo fili Noster
Salutem, et apostolicam
benedictionem

In positio pro
tota.

§. 4. Majestatis tuae nomine expositum Nobis nuper fuit, dudum tibi sub certis modo, et forma tunc expressis auctoritate apostolica concessum urgentissimis de causis fuisse, ut ex bonis ad corporaciones ecclesiasticas pertinentibus, quae adhuc supersunt invendita, exceptis dumtaxat beneficiis de jure patronatus, portionem grandem valoris, scilicet, centies centenarum millium librarum monetarum Pedemontanae in perpetuum alienare libere, et licite posses, et valeres, ea tamen lege, ut intra certum tunc praefixum tempus totidem montium loca fructifera institueres pro respectiva, et successiva dictarum corporacionum, ad quas bona alienanda pertineant, reintegratione, ac alias, prout ex Nostris desuper in simili forma brevis superiore mense augusto expeditis literis, quarum tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter expresso, et inserto haberi volumus susus continetur. Quoniam autem jure, meritoque dubitatur, an sub hac universali concessione comprehensa remaneant bona hospitalis s. Joannis Hierosolymitani, cujus fratres milites non modo spiritum, sed corpus etiam suum Deo exhibentes hostiam viventem, gratam, et acceptam sequae instabili elemento committentes modo cum tumentibus fluctibus, modo cum effertis gentibus pro Christi fidelium securitate imperterrito quidem animo pugnare solent, et ex ejus ordinis gremio tot, tantique pietate, et armis insi-

gnes viri prodierunt, ut neque Romani pontifices praedecessores Nostri, neque Christiani principes eundem ordinem privilegiis ornare, et custodire destiterint. Quae inter privilegia hoc etiam praecipuum reperitur, ut in literis apostolicis generatim expeditis hospitalis praedicti bona minime comprehensa intelligantur, nisi de ipsis specialis, et individua, ac expressa mentione facta fuerit, eo quod, sicut felices recordationis Benedictus pp. XIV. praedecessor Noster in sua constitutione, quae incipit » *Inter illustria* » privilegia hujusmodi renovans declaravit, » ut ejusdem militiae status, et ordo » in publicum christianae reipublicae bonum feliciter procedat, simulque illius bona ad communes impensas pro fidei defensione, et religionis praesidio sufficiant »

§. 2. Quamquam vero, sicut in eadem expositione additum erat, ut privilegia hujusmodi sarta tecta, sincera, et integra conservari velis, nihilo tamen minus cum, quia per aliquorum dicti hospitalis honorum minus utilium alienationem parcere poteris aliis aliorum regularium ordinum utilioribus bonis, ad quorum ordinum restitutionem incumbis, ne haec diutius protrahatur, tum etiam, quod in praesentia rerum dictus militaris ordo nobilissimum sibi praestatum finem exercere nequit, ac demum quia maximae impensae, ob quas bona ecclesiastica vendenda sunt, non minus pro sua, quam aliarum ecclesiasticarum corporacionum defensione erogatae fuerunt, idcirco bona quoque privilegiata hujusmodi in dicta alienatione faciendi comprehendere posse desideras.

§. 5. Nos igitur adductus de causis votis tuis annuere volentes, ut bona stabilia quaecumque ad quamlibet dictae militiae commendam, aut praepectoriam, et prioratum vacantia dumtaxat pertinentia in memoratis Nostris literis ad praemissorum effectum tantum comprehendere quoque libere, et licite possint, et valeant, servata in reliquis earundem litterarum forma, et dispositione, praesertim quoad legem pro rata reintegrandi commendas, seu praepectorias, et prioratus per totidem montium loca intra tunc praescriptum tempus,

Ratio concessio.

Tuor concessio.

auctoritate apostolica tenore praesentium statuimus, atque decernimus.

Derogatio non
ratiorem.

§. 4. Non obstantibus praemissis, ac omnibus, et singulis illis, quae in memoratis Nostri literis non ob stare volumus; nec non dictae iurisdic- tionis, et hospitalis etiam juramen- to, confirmatione apostolica, vel qua- vis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superio- ribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibus- vis etiam derogationibus, derogato- riis, aliisque effractoribus, efficacissi- mis, ac insolitis clausulis, irri- tantibusque, et aliis decretis in ge- nere, vel in specie, ac aliis in con- trarium quomodolibet concessis, appro- batis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis, etiam si pro sufficienti- lorum derogatione specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales ideam impor- tantes mentio habenda, aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresso dero- gamus, caeterisque contrariis quibus- cumque. Datum in arce Gandulphi sub anulo piscatoris die vicesima septima octobris millesimo octingen- tesimo decimo quinto, pontificatus No- stri anno decimo sexto.

DCXXXVI.

Die
7 Novembris
1815
anno XVI.

Consulitur nominationibus vicario- rum factis in regno Neapolita- no durante exterarum copiarum vi, aliisque faciendis in sequelam res- titutae publicae tranquillitatis, ut serventur praescripta concilii Tri- dentini.

Venerabili fratri Nostro Ionico epi- scopo Praenestino Sanctae Roma- nae Ecclesiae cardinali Caracciolo nuncupato.

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem, et apostolicam
benedictionem

§. 4. Acerbo sane paterni ani- mi Nostri dolore commoti sumus, cum plurima, et gravissima audivi- mus damna, quae in Neapolitano re- gno, dum nuper exteris armis pre- meretur, ex vi capitalis metropolita- nis et cathedralibus sedibus vacanti- um contra Ecclesiae regulas illata, passim evenerunt, et de quibus etiam ipso carissimus in Christo filius Noster Ferdinandus utriusque Siciliae, et Hierusalem rex illustris pro singulari ejus zelo spiritualis sub- ditorum salutis haud levia Nobis in- dicia praebeuit, in primisque per li- teras dilecti filii marchionis Circelli ad dilectum filium Nostrum Bartholo- meum Sanctae Romanae Ecclesiae pre- sbyterum cardinalem Pacca nuncupa- tum super Aversanae ecclesiae statuta jam- pridem conscriptas. Equidem quoad ejus ecclesias, de quarum malis huic apostolicae Sedi relatum fuit, pater- na non minus charitate, quam pa- storali officii debito adducti prom- ptiora, et opportuniora subsidia, et remedia adjuvare non distulimus, quae nota illorum temporum iurigi- tas postulabat, atque permittebat, quae scilicet electionum vicariorum capitularium, et actuum jurisdictiona- lium vilitati (quod tum maxi- me intecerat) provideremus.

Nunc ponti-
fex quomodo
suevit
exteriori ac-
tibus in re-
gno Neapo-
litano opus
fuerit eccle-
siae potest-
atis consti-
tere per no-
minationem
vicariorum.

§. 2. Verum singulari divinae providentiae beneficio, temporum ra- tione penitus immutata, ablatisque extraordinariis circumstantiis, quae Nos ad extraordinaria hujusmodi ro-

Discreti de
jure ad pro-
curatorem
omnia a co-
pulis me-
tropolitani,
et episcopi.

media confugere eöegerunt , horum quoque remediorum necessitas, atque adeo opportunitas plene cessavit. Minime tamen cessant plures , quae ex variis dicti regni partibus quotidie ad Nos perferuntur reclamationes , et preces , quae satis ostendunt in civitatibus , et diocesisbus pastore viduatis , magnas adhuc rerum perturbationes in re tanti momenti, quanti est jurisdictio spiritualis, maximo cum animarum Christi Domini pretioso sanguine redemptarum detrimento adhuc obtinere , imo in dies invalescere. Hinc ne apostolico ministerio, quod omnium ecclesiarum Nobis sollicitudinem injungit, tanto in discrimine deesse videamur, eo quod res postulat , quotique ingenti illa mala submoveat, generali remedio ecclesiis eisdem consulere constituimus. Et revera quum vacantium ecclesiarum capitula , quae tempus et formam a sacrosanto concilio Tridentino pro vicario capitulari eligendo praescriptam servare prohibita sunt, ad vicarii capitularis electionem non devenerunt , ea vice jus istud amiserint , quemadmodum etiam metropolitani , et antiquiores, ac viciores episcopi amiserunt , quia capitulorum defectum supplere neglexerint, nil reliqui profecto est (obstantis omnibus ecclesiarum libertati, et quieti religiosissimi regis pietate sublatis) quam hujus apostolicae Sedis auctoritas intercedat , quae sola valet ea necessaria, et opportuna tot, tantisque rerum perturbationibus remedia adhibere , quae praeterita sanent, et simul futura provideant. Amoto enim supremo ejusdem Sedis auctoritatis interventu ; eadem profecto electionum invaliditas, et actuum jurisdictionalium nullitas renovaretur, quas contra de medio tolli necesse est.

§. 3. Quoniam igitur inter ea, quae Nobis praestanda occurrebant pro suprema potestate Nobis in Ecclesia universa tradita id conveniens , et expeditius duximus , ut fraternitatis tuae opera etiam in gravissimo hoc negotio uteremur, quando quidem in urbe regni principe constitutus tractandis nomine s. Sedis Ecclesiae rebus delegatus eo promptiorem ad ea, quibus ecclesiae indigent manum adjuvare posses, quo facilius ac plenius ad eas cognoscer-

das aditus pateret. Quare de ejusdem fraternitatis prudentia, vigilantia, religionis zelo, ac de reliquis egregiis virtutibus perspectis Nobis quidem, et probatis plurimum in Domino confisi, motu proprio, et ex certa scientia, ac matura deliberatione Nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine te in delegatum apostolicum ad praemissorum effectum tenore praesentium constituimus, et deputamus, tibiique injungimus, ut capitula sive metropolitana, sive cathedralia, praesertim ea, in quibus vicarii capitulares illegitime fuerunt electi , etiam si ipsi vicarii a Nobis pro temporum acerbitate confirmati ad Nostrum, et dictae Sedis beneplacitum reperiantur, ad electionem vicarii capitularis juxta memorati concilii statuta, et formas consuetas devenire facias intra octiduum a die, quo mandatum acceperint computandum, secus electio hujusmodi ad respectivum metropolitanum, vel antiquiorem, aut viciniorem episcopum prout de jure, devolvatur eo ipso. Nos enim quancumque necessariam , et opportunam ad praemissa omnia , faciendam, gerendam, et exequendam, ac exequi mandanda facultatem motu, scientia, et potestate praedictis tribuimus , et impertimur. Mandantes propterea dilectis filiis capitulis , et canonicis earundem ecclesiarum , aliisque ad quos spectat, et spectabit, ut tibi in praemissis prompte pareant, et sententiam, quam rite tuleris, faciemus, auctore Domino, inviolabiliter observari.

§. 4. Atque decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas , et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri , et obtinere: siquae in praemissis per quoscumque iudices ordinarios , et delegatos etiam causarum palatii Nostrae apostolicae auditores indicari, et definiri debere , ac irritum, et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non, quatenus opus sit, dictarum ecclesiarum etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consue-

Clonata
blata, et de
ocatus irri-
tanti.

Delegatus con-
tractum.

Declat
media es
citas, ut
fortis val
evadant, et
neglectis
pauca
ad transi
proscripti
um, ex
Tribunal.

tudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogationespecialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Monitum apostolicum.

§. 6 Capitula autem praedicta monita per te esse Nostro nomine volumus, ut vicarii statim ac fuerint electi ad hanc s. Sedem recurrant, diligenterque peculiare dioeceses calamitates, et mala exponant, quae sanatione, aliave apostolici muneris providentia indigeant; itemque volumus, ut praesentium exempla ubique locorum opus esse putaveris, quamprimum cum tuis encyclicis mittas. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die septima novembris millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCXXXVII.

Die die
7 novembris
1815
anno 3 VI.

Assignatio bonorum pro maintenance sacri Specus, ubi sanctus Benedictus jecit fundamenta ordinis sui in abbazia Nullius diocesis prope Sublacum.

Dilecto filio Nostro Petro Francisco Sanctae Romanae Ecclesiae presbytero cardinali Galleffi abbati monasterii sanctae Scolasticae Sublacensis, ordinis s. Benedicti, Nullius diocesis in districtu urbis.

Pius PP. VII.

Dilecte fili Noster
Salutem et apostolicam
benedictionem

§. 4. Satis superque Nobis notum est quanta veneratione, et honore semper celebratus fuerit locus ille prope Sublacum in aspero monte sub praecipiti rupe intra tuae abbatae Nullius diocesis limites situs, ubi divus Benedictus per plures annos delitescens illius ordinis fundamenta jecit, cujus Nos antequam ad summi pontificatus apicem, licet immeriti, erecti fuissimus, habitum gestasse, et professionem emisisse regulares gloriamur; quo in loco monasterium sub denominatione sacri Specus antiquitus aedificatum, deinceps successivis temporibus post barbarorum incursiones, incendia, bellorum motus saepe instauratum, et restitutum fuit, quod nonnulli Romani pontifices praedecessores Nostri multis privilegiis, ac beneficiis cumularunt, et monachorum ibi degentium, ac ecclesiae, et monasterii necessitatibus consulere curarunt, inter quos felix recordationis Clemens XII. recentiore sua constitutione sub datam 9. aprilis 1733. sancivit, ut monasterium s. Scolasticae quod non longe distat a sacro Specu quotannis illi persolvere teneretur scutata quingenta quadraginta quinque, sublata consuetudine, et facultate, quae antea erat monasterio memorato s. Scolasticae subministrandi pro pecunia alimonias in pane, vino, et oleo.

Memorasse
privilegia, a-
longue gratias
monasterio ve-
neri Specus ab
illis pontifici-
bus concessas

§. 2. Verum prout a te Nobis est expositum, novissimis temporibus tum ob alias circumstantias, tum ob

Tenore pro-
prietate
rem per an-
noquenda re-

luctuosissimas calamitates, quae nuper universum Ecclesiae Catholicae, ac regularium ordinum statum afflivere, factum est, ut memorato monasterio primum aegre admodum, et minus integre suppetere, ita, ut Nos ipsi aliunde supplementum praebere coacti fuimus; deinceps vero ex toto deficerent opportuna subsidia, non solum ad monachorum sustentationem, sed etiam ad celeberrimi sanctuarii manutentionem, divinumque cultum; is vero subsidiorum defectus, etiam nunc post restitutum rerum ordinem ob alias praesertim, quae adhuc manent, circumstantias facile ex parte saltem accidere posse praevideat, quem idcirco efficacius praecaveri oporteat. Quamobrem tu utpote administrator memorati monasterii sacri Specus, et alterius s. Scolasticae auctoritate Nostra apostolica deputatus, nonnulla Nobis considerata exhibuisti, quae opportunum auxilium urgentibus necessitatibus praebere possunt; scilicet, nonnulli erant, prout a te asseritur, annui redditus monasterii praedicti sacri Specus. I. scutata quingenta quadraginta quinque supra memorata, quae solvi debebant quotannis a monasterio s. Scolasticae illi sacri Specus vi praedictae constitutionis Clementis pp. XII. praedecessoris memorati ob expressas in dicta constitutione rationes, et causas. Ut ad praesens securitati huiusmodi redditus consularum favore praedicti sacri Specus, censes rubra octuaginta frumenti, quae abbatialis mensa Sublacensis, cujus tu ad praesens possessor existis, singulis annis tradere tenetur eidem monasterio s. Scolasticae, et quae rubra per conventionem perpetuis futuris temporibus duraturam, summam scutatorum quingentorum sexaginta excedere non possunt, statuto pretio scutatorum septem pro unoquoque rubro, applicari, et verti in utilitatem sacri Specus, ita quidem, ut esset respectiva obligatio inter mensam abbatialem, et monasterium s. Scolasticae, et sic inter monasterium sacri Specus, et illud s. Scolasticae, et in posterum creditor semper sit mensae abbatialis monasterium sacri Specus, sed cum scutata quinddecim supersint ex dicta summa scutatorum quingentorum sexaginta ut recte adaequant scutata quin-

genta quadraginta quinque, quae annuatim solve debent monasterium s. Scolasticae, ut appareat ex praenarratis, de hac summa infra dicendum. Redditi secundo sacri Specus erant, et sunt scutata septingenta triginta quatuor, et obuli septuaginta duo, quae illi debet quotannis congregatio generalis Cassinensis pro fructibus census in sorte sc. 23, 513, 30. scutatorum, et e contra congregationi praedictae annuatim pariter respondet, et solve debet scutata tercenta monasteriorum s. Scolasticae pro aliis fructibus censuum, unde pro expedita solutione huius summae scutata tercenta, aequum ducis, ut monasterium s. Scolasticae cedat favore monasterii sacri Specus bona, quae possidet in agro oppidi Cerreti nuncupati, quae afferunt annuatim fructum scutatorum his centum sexaginta, et alia praedia seu prata vulgo nuncupata « *l' albero di Pietro* » et aliud « *la foresta* » ex quibus manare possunt fructus scutatorum viginti quinque, quae insimul juncta efficiunt in totum scutata biscentum octuaginta quinque; ubi addantur alia scutata quinddecim, quae supersunt ex summa scutatorum quingentorum sexaginta pretii frumenti mensae abbatialis supra memorati, aequabunt exacte scutata tercenta. Pro reliqua autem summa scutatorum quadrigentorum triginta quatuor, et obulorum septuaginta duorum, quae deficiunt ad perficiendam summam integram scutatorum septingentorum triginta quatuor, et obulorum septuaginta duorum, necessarium ducis, ut quoniam monasterium s. Petri Perusiae debitor existit congregationis generalis Cassinensis pro fructibus censuum novorum, et veterum, in diminutionem, et excomputationem istius debiti memorati deficientem summam persolvere cogatur praedicto monasterio s. Specus, quod ita perciperet integrum fructuum census in summa scutatorum septingentorum triginta quatuor, et obulorum septuaginta duorum, quem solve debet congregatio generalis Cassinensis per memoratam permutationem juris unius ad alterum monasterium. Haec ad optatum finem opportunum confluere censes, et huius a. Sedis auctoritate, et praesidio muniri, et confirmari summo-

pere desideras. Nobis propterea humiliter supplicari fecisti, ut in praemissis opportune providere, ac ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Traor coe-
sione

§. 3. Nos igitur votis tuis, quantum cum Domino possumus, benigne annuere volentes, ac singulares personas, quibus praesentes Nostrae literae favent, a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis si quas forte incurrerint huius tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, attentis praemariis circumstantiis monasterii sacri Specus, circumspectioni tuae facultates necessarias, et opportunas, quarum vigore tu tanquam administrator a Nobis legitime deputatus monasteriorum praedictorum sacri Specus, et s. Scolasticae, redditus memoratos juxta modum, et formam praedictam constituere, aequare, ac permutare incipiendo a summa scutatorum quingentorum sexaginta provenientium ex mensa tua abbatiali Sublacenensi, quam ad praesens possides, ita quidem, ut in posterum dicta mensa, et pro ea abbatibus Sublaceusis pro tempore, nunc, et futuris temporibus persolvere teneantur summam scutatorum quingentorum sexaginta, valorem scilicet rubrorum octoginta frumenti monasterio sacri Specus, loco alterius s. Scolasticae, in correspondentiam scutatorum quingentorum quadraginta quinque, quae quotannis persolvere teneretur praedictum monasterium s. Scolasticae, ad formam memoratae constitutionis Clementis pp. XII. praedecessoris Nostri, et dicta summa etiamsi directe non solvatur a mensa abbatiali monasterio praedicto s. Scolasticae habeatur tanquam soluta, et plenarie satisfacta juxta tenorem obligationis; ita pariter, ut ad effectum equiparandi summam scutatorum septingentorum triginta quatuor, et obolurum septuaginta duorum, quam congregatio generalis Cassinensis praedicta monasterio sacri Specus titulo fructuum census supra memorati deberet, alias summas favore ut supra sacri Specus transferre, quae sunt bona, scilicet sive praedia ad monasterium s. Scolasticae perti-

nentia, et in oppido Cerrēti existentia, et alia stabilia « *l' alboroio di Pietro, e la foresta nuncupata « ex quibus praediis insimul sumptus proveniunt anqui redditus, sive fructus scutatorum circiter biscentum octoginta quinque, quibus adjuncta sunt scutata quindecim, quae supersunt ex summa praedicta frumenti mensae abbatialis, in totum efficiunt scutata tercenta, quae monasterium s. Scolasticae deberet annuatim congregationi generali Cassinensi; ita tandem ut onus, seu obligationem monasterio s. Petri Perusiae imponere, et pro eo celerario pro tempore etiam facultate quam tibi auctoritate Nostra apostolica specialiter concedimus, illum ab officio suspendendi in casu contumaciae, quotannis anticipare de sex in sex menses persolvendi summam scutatorum quadrigentorum triginta quatuor, et obolurum septuaginta duorum monasterio sacri Specus, quam annuatim pariter deberet congregationi Cassinensi proaequali summa fructuum novorum, et veterum censuum, quae quidem summae etiamsi indirecte solvuntur, tanquam directe solutae habeantur, ita, ut tam monasterium s. Scolasticae relate ad scutata tercenta pro quibus credit bona praedicta, quam monasterium s. Petri Perusiae relate ad aliam summam scutatorum 431. 72. liberentur ab onere illas persolvendi congregationi Cassinensi, et sic respective vigore talis cessionis congregatio praedicta non amplius teneatur persolvere fructus praedicti census monasterio sacri Specus, libere, et licite possis, et valeas, auctoritate Nostra apostolica, tenore praesentium tribuimus, et impertimur.*

§. 4. Mandantes propterea tibi, et successoribus tuis, nec non dilectis filiis abbatibus, et monachis dictorum monasteriorum, ut praemissa juxta tenorem praesentium in perpetuum observent, atque insuper decernentes has praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; si-
que in praemissis per quoscumque ju-

Clemente sub-
lata, et decre-
tore irritum.

dices ordinarios, et delegatos, etiam causarum palatii Nostri apostolica auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio
irritum

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictorum monasteriorum, et dicti ordinis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscunque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus proplene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die septima novembris millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCXXXVIII.

Dat. die
23 novembris
1815
anno XVI.

Assignatio honorum pro dote academiae militaris Matrili erectae a rege catholico facta cum suppressione nonnullarum praebendarum canonicalium praedicti regni Hispaniarum.

Pius episcopus
Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. Circumspecta Romani pontificis providentia illustrium catholicorum regum vota ad publicam eorum subditorum utilitatem tendentia benigno favore prosequitur, et dum conspiciit pro huiusmodi effectus applicationis ecclesiasticorum bonorum medium convenire bona ipsa locis quilibet applicare non dignatur, ut optatum finem facilius consequantur.

Proemium

§. 2. Exponi Nobis nuper fecit carissimus in Christo filius Ferdinandus Hispaniarum rex catholicus per dilectum etiam filium equitem Antonium Vargas y Laguna praefati regis apud Sedem apostolicam administrum plenipotentiarium, quod cum ipse Ferdinandus rex quoddam in civitate Toletana statuerit aedificium pro academia militari, aliisque operibus suis regalibus exercitiis perutilibus, ad hoc ut filii illorum suorum subditorum in omnibus ejus provinciis, qui diversa munera exercentes transactis belli temporibus ex hac vita migrarent, et in posterum migrarent auxilium, et subsidium afferri quest, quodque ut decenti stabilique praefatae academiae, aliorumque operum praefatorum subsistentiae provideatur ipse Ferdinandus rex plurimum cupiat omnes, et singulos fructus, redditus, et proventus, jura, obventiones et emolumenta quaecunque unius canoniciatus, et praebendae cujuslibet ex metropolitana, et cathedralibus ecclesiis regnorum Hispaniarum primo loco vacaturorum academiae et operibus praefatis perpetuo applicari, et idcirco pro parte dicti Ferdinandi regis Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus sibi in

Episcopo
pro-
tote-

praemissis opportune providere de beniginitate apostolica dignaremur.

*Terzo onore
alexa.*

§. 5. Nos igitur ipsius Ferdinandi regis votis publicam utilitatem respicientibus quantum cum Domino possumus obsecundando, considerantes quod huiusmodi pium opus praecipue respicit orphanorum et pauperum levamen, eorumque in pietate, ac bonis artibus educationem, quodque licet unus canonicatus, et praebenda cujuslibet ex metropolitans, et cathedralibus ecclesiis praefatis ad effectum illorum respective fructus, redditus, et proventus praefatos, ac emolumenta quaecunque academiæ, et operibus praefatis perpetuo applicandi perpetuo quoque supprimantur, nullum proinde divino cultui, et dietarum ecclesiarum servitio, attento quod earundem ecclesiarum respectiva capitula canonicis, aliisque ecclesiasticis ministris abundant, praedictum inferitur, ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine, unum canonicatum, et praebendam cujuslibet ex metropolitans, et cathedralibus ecclesiis regnorum praefatorum, ex nunc prout ex tunc, et e contra cum primum illis ex personis canonicatum, et praebendam praefatos nunc respective obtinentium, quovis modo primo loco vacare contigerit, illorumque respective titulum collativum, nomen, denominationem, naturam, et essentiam, ita quod illi, ex nunc deinceps perpetuo futuris temporibus, collativi esse desinant, et de caetero uti tales in titulum collativum quavis auctoritate conferri, aut impetrari, vel alias de illis quomodolibet disponi nequeat, et si de illis quovis modo disponi contigerit, quaevis dispositione huiusmodi, nullae et invalidae nulliusque roboris, vel momenti existant, nullisque suffragentur apostolica auctoritate, perpetuo supprimimus, et extinguimus, illisque sic suppressis, et extinctis, omnia, et singula dictorum canonicatus, et praebendae primo loco, ut praefertur, vacaturorum, et ut praefertur suppressorum, et extinctorum respective bona, res, proprietates, fructus, redditus, et proventus, jura, obventiones, et emolumenta universa ad illos quomodolibet respective spectantia, et pertinentia academiæ, et aliis operibus praefatis, ita quod li-

ceat pro tempore existentibus illius, et illorum praesidi, seu praesidibus, aut alias quocumque nomine nuncupato seu nuncupatis statim ac casus vacationis dictorum canonicatus et praebendae respective venerit, et non alias, nec antea per se, vel alium, se alios ejusdem academiæ, et operum praefatorum nomine omnium, et singulorum dictorum canonicatus, ut praebendae primo loco, ut praefertur vacaturorum, et ut praefertur suppressorum, et extinctorum fructuum, reddituum, et proventuum; et honorum, proprietatum, jurium, obventionum, ac emolumentorum quorumcunque praefatorum veram, realem, actualem et corporalem possessionem, certioratis tamen prius ordinario, et capitulo, propria auctoritate libere apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere, omnes quoque, et singulos illorum fructus, redditus et proventus praefatos quomodolibet, et undecumque ex eisdem canonicatibus, et praebendis, ut praefertur, suppressis, et extinctis respective provenientes, et in quacumque inconsistentes percipere, exigere, levare, ac satisfactis tamen prius per praesidem, seu praesides, aut alios quocumque nomine nuncupatum, seu nuncupatos pro tempore existentes eorumdem canonicatum, et praebendarum, omnibus et singulis, si quae sint, respectivis oneribus in dictae academiæ et operum praefatorum usus, et utilitatem convertere, eadem apostolica auctoritate etiam perpetuo applicamus, et appropriamus.

§. 4. Decernentes easdem praesentes semper, et perpetuo validas, et efficaces esse, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac ab omnibus, et singulis, ad quos nunc spectat, et pro tempore quomodolibet spectabit in futurum firmiter, et inviolabiliter observari debere, ac nullo unquam tempore, ex quocumque capite, vel qualibet causa quantumvis juridica, et legitima etiam ex eo quod causae propter quas easdem praesentes emanarunt adductae, veriticae, et justificatae non fuerint de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vel invaliditatis vitio, aut intentionis Nostrae, vel quopiam alio quantumvis magno substantiali, in exco-

*Clarendo sub
lata, et decre-
tum irritum.*

gitato, et inexcogitabili, ac specialium, et individualium mentionem, et expressionem requirere defectu, seu etiam ex eo quod nec aliquis ad id fuerit vacatus, et auditus, nec in praemissis solemnitates, et quaevis alia servanda, et adimplenda, servata, et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite de jure vel facto, aut statuto vel consuetudine aliqua resultante, aut quocumque alio colore, praeterito, alique ratione, vel causa, etiam quantumvis iusta, rationabili, legitima, juridica, pia, privilegiata etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessaria exprimenda foret, sique et non alius per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes et dignitate fulgentes, etiam censorum palatii apostolici auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, vice legatos, dictaque Sedis nuncios, sublati eis, et eorum cui libet quavis aliter iudicandi, et in interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definiti debere, irritum quoque, et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Deposito ex
causam appo-
ndicatum

§. 5. Ac praeterea venerabiles Fratres Nostros modernos, et pro tempore existentes regnorum Hispaniarum archiepiscopus, et episcopos, seu eorundem regnorum sedibus archiepiscopos, et episcopos pro tempore vacantibus, dilectos filios modernos, et pro tempore existentes respective officiales in executores eorundem praesentium quoad illarum observantiam duntaxat dicta apostolica auctoritate ipsarum tenore praesentium deputamus.

Deposito con-
tentionum.

§. 6. Non obstantibus Nostra, et cancellariae apostolicae praedictae regula de applicationibus ad partes committentis, et de exprimendo in eis vero annuo beneficiorum ecclesiasticorum valore, ac Lateranensis concilii novissime celebrati applicationes perpetuas nisi in casibus a jure permissis fieri, nec non ab ecclesiis membra dividi prohibentis, ac quibuscvis aliis etiam in synodaliis, provincialibus, universalibus, generalibusque conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, dicta-

rumque metropolitanae, et cathedralium ecclesiarum etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis quibusvis superioribus et personis in genere vel in specie, aut alias in contrarium praemissorum quomodolibet forsan concessis, approbatis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individualis ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata inseri forent, eisdem praesentibus pro plene, et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, latissime, et plenissime ad praemissorum validissimum effectum, hac vice duntaxat specialiter, et expresse, nec non opportuno, et valde, motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus harum quoque serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque Volumus autem, ut praesentium litterarum exemplis autem etiam impressis manu alicujus notarii publici subscriptis, et personae in ecclesiastica dignitate constitutae sigillo obsignatis, eadem prorsus fides ubique locorum adhibeatur, quae ipsis originalibus adhiberetur si essent exhibitae, vel ostensae.

Scitis pro-
pale.

§. 7. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam Nostrae suppressionis, extinctionis, applicationis, appropriationis, decreti, deputacionis, et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum, ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem, anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo quinto, decimo nono kalendas decembris, pontificatus Nostri anno sexto decimo.

DCXXXIX.

Not. die
24 novembis
1815
anno XVI.

Erectio conservatorii muliebris pro
puellis instruendis in civitate Fe-
rentina.

Venerabili fratri
Lucæ episcopo Ferentino.

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem et apostolicam
benedictionem

Expositio pro
cura.

§. 4. Exponi Nobis nuper fece-
runt dilecti filii moderni publici re-
praesentantes istius Ferentinæ civi-
tatis, quod per Nostras in simili
forma hrevi die xxx. septembris
MDCCCIII. expeditas literas auctori-
tate Nostra apostolica confirmaveri-
mus annuapecuriaria subsidia in per-
petuum a confraternitatibus Spiritus
Sancti, itemque s. Antonii, sanctis-
simi Sacramenti, et beatæ Mariæ
virginis de Monte Carmelo respective
solvenda, ac aliam summam scuto-
rum viginti monetæ Romanæ ex red-
ditibus publicarum scholarum ejus-
dem civitatis annuatim detrahendam,
in totum centum viginti quinque
scutorum pro schola puellarum præ-
sertim pauperum aperienda, ac alias
prout ex dictis literis, quarum teno-
rem præsentibus pro plene, et suf-
ficienter expresso, et inserto haberi
voluimus, fusius continetur. Cum au-
tem, sicut in eadem expositione ad-
ditum erat, scholæ hujusmodi ma-
gistræ superiorum temporum procel-
lis dispersæ fuerint, nunc eas me-
lius comparandas, ac firmiore chari-
tatis vinculo inter se devinciendas
muliebre conservatorium perpetuum
pro puellis instruendis erigi cum vo-
tis, vel simplicibus, vel solemnibus
posse cupiunt, idque eo magis ex-
optant, quia hoc me: canonicus Ricci
ad promovendum tam salutare opus
in ultimis suis testamentariis tabulis
domus suæ habitationis cum horto
contiguo legavit favore conservatorii,
si intra certum non adhuc elapsum
tempus cum votis erigeretur. Nobis
propterea humiliter supplicari fece-
runt, ut in præmissis opportune pro-
videre, et ut infra indulgere, de be-
nignitate apostolica dignaremur.

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 94.

§. 2. Nos igitur ipsos exponentes
specialibus gratis, et favoribus pro-
sequi volentes, et a quibusvis excom-
municationis, et interdicti, aliisque
ecclesiasticis censuris, sententiis, et
pœnis quovis modo, et quacumque
de causa latis, si quas forte incurre-
rint, hujus tantum rei gratia absol-
ventes, et absolutos fore censentes,
supplicationibus hujusmodi inclinati,
fraternitati tuæ per præsentēs com-
mittimus, et mandamus, ut constitito
tibi prius de narratorum veritate,
conservatorium hujusmodi perpetuum
scholæ piæ charitatis sub invocatio-
ne b. Mariæ virginis, et s. Cathari-
næ Senensis, vel alterius sancti, aut
sanctæ, assignatis illi in dotem me-
moratis pecuniariis summis, domo,
et horto, cum votis simplicibus et-
iam instruendi puellas prædictas
gratis in doctrina Christiana, et foe-
mineis operibus, et cum regulis ad
instar aliarum similium scholarum
in civitatibus Anagnina, et Alatri-
na erectarum, iis tamen immu-
tatis, quæ pro data tibi a Domino
prudenter immutanda, addenda, aut
detrahenda esse duxeris, itemque cum
missarum oneribus a dicto canonico
præscriptis, auctoritate Nostra apo-
stolica erigas, addita clausula, et ex-
pressa conditione, ut si in posterum
conservatorium a tesic erectum quan-
documque etiam post sæcula extin-
gui, et durare cessaverit, ejusdem
canonici domus, et hortus ad hæ-
redum descendentes sine ulla prius
contradictione revertantur.

§. 3. Decernentes ipsas præsen-
tes literas firmas, validas, et effica-
ces existere, ac fore, suosque pleo-
arios, et integros effectus sorti-
ri, et obtinere, ac illis ad quos
spectat, et pro tempore quandocum-
que spectabit in omnibus, et per
omnia plenissime suffragari, et ab
eis respective inviolabiliter obser-
vari; sique in præmissis per quos-
cumque judices ordinarios, et dele-
gatos, etiam causarum palatii aposto-
lici auditores, judicari, et definiri
debere, ac irritum, et inane, si secus
super his a quoquam quavis auctori-
tate scienter, vel ignoranter contigerit
attentari.

§. 4. Non obstantibus omnibus,
et singulis illis, quæ in memoratis
Nostris literis non obstat volumus,
cæterisque in contrarium quibuscum-

Tenore conce-
ssimus.

Classulo sub-
lato et decree-
tum irritum.

Delegatis em-
trahendum.

que. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima quarta novembris millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCXL.

Dat die
5 decembris
1815
anno XVI.

Concessio usus mozetae pro archipresbyteris ecclesiae plebanae Censellorum dioecesis Ferrariensis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Procuriam.

§. 4. Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum vestigia premeutes peculiaria indumenta interdum deferenda concedimus ecclesiasticis illis viris, qui in ampliioribus templis Deo ministrant, ut ipsi externis etiam vestibus excitati internas virtutes magis colere studeant, populi quoque devotio cum divino cultu angeatur.

Expositio per
notam.

§. 2. Cum igitur, sicut dilectus filius Nicolaus Lolli archipresbyter pervetustae ecclesiae plebanae Censellorum Ferrariensis dioecesis exponi Nobis nuper fecit, ecclesia ipsa templi magnitudine, et populi Christiani frequentia, ac sufficienti sacerdotum numero, et probitate satis floreat, multum ornamenti ad ipsam accederet, si dictus archipresbyter novis per Nos insigniis decoretur.

Tenere censuram
a iuris.

§. 3. Nos eundem exponentem specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus ejus nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ei-

dem Nicolao archipresbytero, ejusque successoribus in perpetuum in regimine dictae ecclesiae, ut ipse, et ipsi mozetae nigram supra rochetam in quibusvis processionibus, functionibus et actibus publicis gestare, dictisque insigniis uti libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium concedimus, et indulgemus, dictumque archipresbyterum, ejusque successores desuper a quoquam impediri, molestari, vel perturbari nullatenus posse, ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, decernimus, et declaramus.

Delegatio
centrales.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec uon, quatenus opus sit, ejusdem ecclesiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die quinta decembris millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

Dat. die
5 decembris
1815

DCXLI.

Concessio usus collaris violacei, et fasciolar sericeae ejusdem coloris in pileo pro canonicis ecclesiae cathedralis Aquapendensis

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Inceptionem.

§. 1. Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum vestigia praesentis, ecclesiasticis viris, qui in templis magis conspicuis Altissimo inserviant, peculiariora ornamenta interdum deferre concedimus, ut hinc excitati internarum virtutum splendore elucere ipsi magis, magisque con-
seantur.

Expositio pro
tum.

§. 2. Quoniam igitur ex parte dilectorum filiorum dignitatum et canonicorum cathedralis ecclesiae Aquapendensis expositum Nobis nuper fuit, quod ipsi, ad majorem Dei gloriam, ac etiam ut perenne Nostri ad ipsam ecclesiam accessus ex eo tempore, quo divina providentia in urbem redegeramur, extet monumentum, peculiari aliqua praerogativa, et ornamento frui, praeter insignia choralia, quae gestare solent.

Tertio canonice
sentia

§. 3. Nos, attentis desuper enixis commendationibus venerabilis fratris Floridi episcopi Aquapendensis, ipsos exponentes specialibus favoribus, et gratias prosequi volentes, et eorum singulares pecunias a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, dignitatibus et canonicis cathedralis praedictae nunc, et pro tempore in perpetuum existentibus, ut ipsi collare violaceum, non tamen holosericeo rubro subutum, ac fasciolar sericeam ejusdem violacei coloris pileo obvolvunt cum uno loculo simili tam in dicta civitate, quam alibi, ac etiam in urbe Nostrea gestare libere, et licite possint et valeant, at quilibet eorum possit, et valeat.

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 94.

auctoritate apostolica, tenere praesentium concedimus, et indulgemus; dictosque dignitates et canonicos de super a quoquam impediri, et perturbari nullatenus posse; ac irritum, et inane, si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, decernimus, et declaramus.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus, ac dictae ecclesiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die quinta decembris millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimosexto.

Derogatio con-
statum

DCXLII.

Dat. die
7 decembris
1815.
anno XVI.

Extensio concessionis de recitatione missae, et officii proprii sacratissimi cordis Jesu ad universum Portugalliae regnum.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

§. 1. Expositum Nobis nuper fuit pro parte carissimi in Christo filii Nostri Ferdinandi VII. Hispaniarum regis catholici, quod ipse ad magis magisque confoveendam, augendamque devotionem erga sanctissimam passionem Domini Nostri Jesu Christi officium cum missa sacratissimi cordis Jesu jam alias approbatas pro regnis Portugalliae, et Algarbium recitandum, et respective celebrandum feria sexta post octavam sanctissimi corporis Christi ab universo clero tam saeculari, quam regulari ritu duplici secundae classis extendi ad omnia regna et ditiones praedictae majestatis suae summo prece desiderat. Nobis propterea ejusdem majestatis suae nomine humiliter supplicatum fuit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere, de benignitate apostolica diguaremur.

Expositio pro
tum.

Tenor concos-
sionis.

§. 2. Nos igitur piis majestatis suae votis, quantum cum Domino possumus, annuere volentes, et omnes, ac singulares personas, quibus praesentes Nostrae litterae favent a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis; et poenis quovis modo, et quacumque de rausa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutas fore consentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, referente dilecto filio magistro Sala secretarin coadiutore congregationis venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum, officium enim missa sacratissimi cordis Jesu jam alias approbata pro regnis Portugalliae, et Algarbium recitandum, et respective celebranda feria vi. post octavam sanctissimi corporis Christi ab universo clero tam saeculari, quam regulari ritu duplici secundae classis, ad omnia regna, et ditiones Hispaniarum majestati suae subjectas, auctoritate apostolica, tenore praesentium extendimus.

Delegatione con-
sistoria.

§. 3. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, aliisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die septima decembris millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCXLIII.

Die die
15 decembris
1815.
anno XVI.

Commutatio in commendam beneficii simplicis sub invocatione sancti Josephi, et Antonii Patavini, de jurepatronatus laicorum facta in dioecesi Casalensi ad forum constitutionis Benedictinae.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 4. Dudum recolendae memoriae Benedictus pp. XIV. praecessor Noster per suam perpetuo validam constitutionem, quae incipit « *Fructuosa militiarum equestrium* » militiam sub datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Dominicae MDCCXLIV. decimo kalendas septembris pontificatus sui anno quinto, precibus sibi pro parte clarae memoriae Caroli Emmanuelis, dum vixit, Sardiniae regis illustris, ac Sabaudiae ducis, et militiae sanctorum Mauritii, et Lazari magni magistri oblatis obsecundans, inter caetera, ut ejusdem militiae incrementis, et commodis consulere, constituit, ut quoties laici ad formam constitutionis felicitis recordationis s. Pii pp. V. praecessoris iidem Nostri, quae incipit « *Sicut bonus agricola* » beneficia ecclesiastica simplicia de eorum jurepatronatus in praepositorias, seu commendas, cappellas, aut ecclesias dictae militiae per magnum illius magistrum erigi, seu institui desiderassent de eorum juribus eis ex fundatione, et dotatione competentibus per publica documenta, nova autem per alia probationum genera coram Sedis apostolicae nuncio apud Sabaudiae ducem, et magnum dictae militiae magistrum pro tempore existentem commorante, exque absente, coram pro tempore existente archiepiscopo Taurinensi, quibus deficientibus, coram episcopo viciniori docere, et constare facere libere, ac licite possent, et valerent, reservata tamen praemissorum omnium ad formam memoratae constitutionis Pianae Sedis apostolicae confirmatione intra certum tempus obtinenda, prout in dictis Benedicti praecessoris litteris latius, et uberius continetur.

Memoratur
privilegium
militibus con-
cessum a s. m.
Benedicti XIV.

Preces porre-
ctae a nostro
re Policiano
pro obtinendo
constitutione
huius beneficii
in consuetu-
dinem.

§. 2. Cum itaque dilectus filius senator Potros, Paulus, Aloisius Pulciano Casalensis, seu alterius civitatis, vel dioecesis, prout Nobis nuper exponi fecit, beneficium simplex nomine canonicis nuncupatum sub invocatione sanctorum Josephi, et Antonii Patavini in memorata Casalensi dioecesi erectum quod ex fundatione, et erectione est de iure patronatus laicorum, ac nullum personale servitium requirit, in praeceptoriam, seu commendam dictae militiae sanctorum Mauriti, et Lazari per carissimum in Christo filium Nostrum Victorium Emmanuelem Sardiniae regem illustrem, ac Sabaudiae ducem, et magnum ejusdem militiae magistrum, adimpletis prius omnibus, et singulis conditionibus in memorata constitutione Benedictina expressis, erigi obtinuerit. Nunc vero ut institutio, vel erectio huiusmodi sanum sortiarum effectum, illam per Nos confirmari summopere desiderat. Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, ac ut infra indulgere, de benignitate apostolica dignaremur.

Tunc omnes
dixit.

§. 3. Nos igitur dictum Petrom, Paulum, Aloisium specialibus gratis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, dummodo adamussim per dictum exponentem adimpletae sint omnes, et singulae conditiones in dicta constitutione Benedicti praedecessoris Nostri expressae et appositae, et praecipue si constare fecerit per publica documenta, non autem per alia probationum genera de suo iure ad dictum beneficium simplex ei ex fundatione, et notatione proveniente, et competente coram quibus de iure, et in praedicta constitutione designatis memoratam simplicis beneficii canonice nuncupati sub invocatione sanctorum Josephi, et Antonii Patavini in dicta Casalensi dioecesi erecti, in praeceptoriam, seu commendam militiae sanctorum Mauriti, et Lazari institutionem, et erectionem, ut praefertur, factam auctoritate apostolica tenore praesentium approbamus, et

confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus.

§. 4. Decernentes has praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, eisque ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective, inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, iudicari, et deduci debere, ac irritum et inane si secus super his a quocumque quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula pro
dictis et de-
rogatione legi-
tima.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non dictae militiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quemodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, ac sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima quinta decembris millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

Derogatio con-
trariis.

Die 26
19 decembris
1815.
anno XVI.

DCXLIV.

Confirmatio decreti editi ab auditore
sanctissimi pro concessione subsi-
dii favore orphanotrophii erecti in
civitate Lauretana a canonico Cri-
stianopulo.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

Expositio per
eum

§. 4. **Expositum** Nobis nuper
fuit nomine dilecti filii Petri Antonii
Cristianopulo presbyteri canonici ca-
thedralis Lauretanae, et directo-
ris pro tempore cujusdam orphano-
trophii in dicta civitate Lauretana
ejus opera erecti, quod dudum
Nos usque a prima die septembris
elapsi anni MDCCCXIV. audita rela-
tione Nostri viceauditoris, accepto-
que voto episcopi Lauretani an-
te nos procius a praedicto canonico
Nobis humiliter porrecta, in subsi-
dium, et subventionem memorati
orphanotrophii, de cuius utilitate,
et necessitate Nobis indubia testimo-
nia perhibentur, annuam pensionem
scutatorum quingentorum sexaginta
super fructibus, redditibus, et pro-
ventibus patrimonii almae donatus
Laurentinae assignavimus vigore No-
stri rescripti suppliis libello praedi-
cto super praemissis appositi, tenoris
sequentis.

Beatissimo Padri

Tenor libelli

§. 2. Onorato il sacerdote Pietro
Antonio Cristianopulo nel 1800. dal-
la Santità Vostra della nomina ad
un canonico nella sacrosanta cattedrale basilica di Loreto, corrispon-
dendo egli alle paternali sollecite cure
di Vostra Santità espresse nell' en-
ciclica a tutti i vescovi della s. Chie-
sa cattolica, datata da s. Giorgio
di Venezia per l' educazione della
gioventù, non seppe meglio impie-
gare le sue prime premure, ed il
libello suo zelo, che nel procurare
in Loreto una risorsa appunto alla
educazione cristiana, e civile di quel-
la gioventù, che mancava colà d'ogni
istituzione utile.

Quindi sin dall' anno 1802. nel
giorno della santissima Annunziata
fu aperto in Loreto dal canonico Pie-

tro Antonio Cristianopulo suddetto, e
dalla vedova Antonia di lei sorel-
la un conservatorio per le povere
orfane, ed una pia scuola per le fan-
ciulle tutte della città sotto il titolo
di orphanotrofo e pia scuola della
santissima Annunziata, e de' santi
Gaetano, e Girolamo Emiliani. So-
stenne egli questa doppia utilissima
istituzione sino all' anno 1808. con
quelle elemosine, che incessantemente
raccolgeva, specialmente nell' estate
dalle molte, e molto ben provvedu-
te case religiose. Ma nel momento
disgraziatissimo dell'ingiusta invasione
della provincia della Marca, ven-
nero allora a mancarli ad un tratto
tali risorse. La divina provvidenza
per altro non volle abbandonare
quella nascente casa, già canonicame-
nte eretta con decreto della beata
memoria di monsignor vescovo Paoli
sin dall' 10. gennaio 1805. ed il go-
verno Italiano sebbene non molto ami-
co della santissima religione, asseguì
non ostante li 28. luglio 1808. all'or-
fanotrofo, e pia scuola un annuo
sussidio di lire tremila, ossia scudi
cinquecento sessanta circa anzi beni
di s. casa. Autorizzato di già dalla
santità Vostra l' attuale vescovo di
Loreto monsignor Bellini di accettare
dall' illegittimo governo qualun-
que fondo ecclesiastico in favore di
detto orphanotrofo; poté il canonico
rettore godere dell' indicato sussidio
specialmente dopo il benigno oracolo
in particolare implorato dalla Santità
Vostra, e comunicato al canonico dal-
l' eminentissimo signor cardinale De
Pietro, come dall' unita copia 18.
novembre 1808.

Sebbene questo soccorso non cor-
risponda alla spesa per detta comu-
nità di oltre quaranta persone per
cui vi abbisognano annui scudi 1500
circa, pare con la questua, che si
è incessantemente continuata dalla
pietà de' fedeli, come risulta dall'uni-
ta autorizzazione di monsignor ve-
scovo, e con quel poco, che han-
no potuto somministrare del pro-
prio il canonico, e la sorella hanno
essi sostenuto il laborioso impegno:
e la detta pia casa non ostante le
calamitose vicende di quei paesi, con-
tinua a formare un oggetto di com-
forto a tutta la città, e diocesi di Maria.
Mentre ad ogni momento come tutti
i popoli della Marca, così il canonico

ro e sorella supplicanti attendono anziosì di ritornare sotto il felice dominio di Vostra Santità, e della santa Sede apostolica, il canonico medesimo, che adesso si trova in Roma, chiamato dall'eminentissimo signor cardinale vicario per le sante missioni, implora con la più profonda umiltà e rispettosa confidenza, che sin da adesso la Santità Vostra degnisi di fissare stabilmente a sì santa istituzione l'indicato annuo soccorso di seudi 560; non solo per il prezioso oggetto cui è destinato, ma ad onore altresì di Maria santissima Annunziata, nel qual memorando giorno Vostra Santità venne prodigiosamente liberata dalla solertissima crudelissima schiavitù. Un tale sussidio non è certo incompatibile alle forze economiche del santuario Lauretano, che molto più assai elargiva in passato in elemosine di grano, vium ec. e di fatti ha potuto fin qui pagarli senza alcuna alterazione quantunque gravato di seudi dodicimila e duecento circa annui per la così detta dativa reale.

Daltronde senza di questa Sovrana beneficenza della Santità Vostra prevegono li supplicanti impossibile il mantenimento di tal pia famiglia, giacchè per le circostanze di quei poveri paesi già esausti, ed ormai estirminati, così nella pubblica, che privata economia, nulla potrebbero calcolare sulla risorsa della questua di una volta. Quindi per tutto ciò pieni di fiducia osano sperare benigno esaudimento dalla Santità Vostra, di cui eterna sarà la memoria tra le orfane e nella città, e diocesi tutta, per implorare da Dio vero padre degli orfani, e dalla comune madre Maria Santissima sulla di lei sagra persona la corrispondente generosissima retribuzione così pel tempo come per l'eternità. Che della grazia ec.

Alla santità di Nostro signore papa Pio Settimo felicemente regnante

Per il venerabile conservatorio delle orfane, e pia scuola della santissima Annunziata, e de' santi Gaetano, e Girolamo Emiliani di Loreto.

Die prima septembris 1844

§. 3. Audita super precebus institutoris, et rectoris orphanotrophii et pie scholae civitatis Laureti rela-

tione Nostri vice auditoris, acceptoque voto episcopi quoad hodiernum statum tum reddituum, tum onerum patrimonii almae domus Lauretanae, atque in animum revocata maxima ejusdem orphanotrophii utilitate Nostri ipsius testimonio, ac judicio agnita, probataque quum unper ad nrhem redeuntes triduo apud aedem illam saeram consteterimus; annuam ex nunc in aevum adsignamus eidem pio loco pensionem scutorum quingentum sexaginta ex dictis redditibus persolvendam, nulla ex causa retardandam, quousque integra fuerit, servataque dicti orphanotrophii, et dictae pie scholae institutio, et ita cuicumque almae domus administrari exequi mandamus; contrariis quibuscumque non obstantibus.

Pius PP. VII.

§. 4. Ut itaque memoratum rescriptum firmitus subsistat, dictus exponens illud, et omnia in eo contenta per apostolicas Nostras literas in forma brevis roborari, confirmarique vehementer desiderat, enixisque precibus a Nobis efflagitat. Nos igitur dictum exponentem, ac singulares personas, quas Nostrae praesentis literae respiciunt, quibusque favent specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quaecumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, praedictum rescriptum quoad assignationem, et constitutionem praedictae pensionis annuae scutorum quingentorum sexaginta monetae Romanae super fructibus, redditibus, et proventus patrimonii almae domus Lauretanae praedictae favore memorati orphanotrophii praefatae civitatis, et omnia in dicto rescripto contenta, et expressa auctoritate apostolica, tenore praesentium confirmamus, et approbamus, et quatenus opus sit, de novo concedimus, et assignamus, illisque inviolabilis firmitatis robor adijcimus, omnesque, et singulos juris, et facti defectus, si quos desuper quomodolibet intervenisse conti-

Confirmatio apostolica.

Tenore rescripti.

gerit, plenarie sanamus, atque supplemus.

Tenor concen-
trationis.

§. 3. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat et pro tempore quoadcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, ac ab eis respective inviolabiliter observari; sieque in praemis- sis per quoscumque iudices ordina- rios, et delegatos etiam causarum pa- latii Nostri apostolici auditores, ju- dicari, et desiniri debere, ac irritum, et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel igno- ranter contigerit attentari.

Decretio con-
centrationis.

§. 6. Non obstantibus, quatenus opussit, fel. rec. Benedicti XIV. prae- decessoris Nostri super divisione materia- rum, aliisque constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Ro- mae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima nona decembris millesimo octingentesimo decimo quinto, pontificatus Nostri an- no decimo sexto.

DCXLV.

Dat. 6o
9 Januarii
1816
anno XVI

Confirmatio resolutionis captae a capi- tulo ecclesiae cathedralis Anagninae super erectione cappellae ad mode- randos sacros concentus in eadem ecclesia.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam.

§. 4. **E**x parte dilectorum filio- rum praepositi, et canonicorum ec- clesiae cathedralis Anagninae exposi- tum Nobis nuper fuit, quod cum ipsi in capitularibus comitiis die quin- ta augusti habitis per secreta suffra- gia unanimiter constituerint conces- sionem et decurationem tituli magi- stri cappellae ad moderandos sacros concentus in ejusdem ecclesia favore dilecti filii Francisci Tondi benefi- ciati cantoris, et organistae ipsius cathedralis, ejusque in beneficio bu- jusmodi successorum pro tempore in perpetuum existentium, cumque capi- ant resolutionem praedictam inter constitutiones capitulares haberi, ii- dem canonici resolutionem eandem auctoritate apostolica muniri deside- rant, quo etiam firmius subsistat, et servetur exactius.

Expositio
concentus.

§. 2. Nos igitur ipsos exponen- tes specialibus favoribus, et gra- tiis prosequi volentes, et eorum sin- gulares personas a quibusvis excommu- nicationis, et interdicti, aliisque eccle- siasticis sententiis, censuris, et poe- nis quovis modo, vel quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationi- bus eorum nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, memo- ratam capitularem resolutionem prae- sentibus de verbo ad verbum prae- insertam habentes magistralem titu- lum praedictum, ac omnia, et sin- gula in ipsa resolutione contenta, et expressa auctoritate apostolica Te- nore praesentium confirmamus, et approbamus, illi qui inviolabilis, et perpetuae firmitatis robur adjicimus, omnesque juris, et facti defectus, si qui desuper in ea quomodolibet in- tervenerint, supplementis et sanamus.

Tenor aposto-
licae confir-
mationis.

§. 3. Decernentes ipsas praesentes literas, firmas, validas, et effica-

ces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, dictisque in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, ac ibi omnibus ad quos spectat, et spectabit quomodolibet in futurum inviolabiliter observari. Sicque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores, Sedis apostolicae nuncios, ac S. Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de lute legatos, sublata eis, et eorum euilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio constitutionibus.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non quatenus opus sit, ipsius cathedralis ecclesiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis: quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansurum ad praemissorum effectum hac vice duntaxat specialiter et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die nona januarii millesimo octingentesimo decimo sexto, pontificatus Nostri anno decimo sexto

DCXLVI.

Dist. die
9 Januarii
1876
anno XVI.

Concessio novorum indumentorum magis insignium pro dignitatibus, canonicis, et beneficiis ecclesiae collegiatae sancti Andreae terrae de Vallerano diocesis Civitatis Castellanae.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. Romanorum pontificum praedecessorum Nostorum vestigia prementes ecclesiasticis viris, quia almae Sionis aemuli divinas laudes in sacris templis quotidie concinunt, peculiaris ornamenta deferenda concedimus, ut ipsi per externas quoque honorificas vestes excitati internarum quoque virtutum splendore elucere conentur in aula Domini.

Proemium.

§. 2. Cum itaque sicut Nobis exponi fecerunt dilecti filii archipresbyter, et canonici insignis (ut asseritur) collegiatae s. Andreae apostoli terrae de Vallerano diocesis Civitatis Castellanae divinus cultus, populi que devotio majora ibi incrementa susciperet, si ejusdem collegiatae canonici novis insigniis per Nos et hanc apostolicam Sedem orerentur.

Expositio pro eum.

§. 3. Nos ipsos exponentes ob eorum in adversis probatam firmitatem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, modernis, et pro tempore in perpetuum existentibus archipresbytero, ac praeposito, et canonicis dictae collegiatae, ut archipresbyter, et praepositus loco mortuae, quam adhuc cum canonicis deferre consueverunt, mantelletam nigram supra rochetum, quolibet anni tempore, ad instar abbatis alterius collegiatae Viguacelli, canonici vero rochetum eum tota tempore duntaxat aestivo, ac sine ullo antianitatis reliquarum collegiarum praepudio, tam in ecclesia praedicta, quam extra eam in quibusvis processionibus,

Tenore concessione

aliisque functionibus, et actibus publicis quibuscumque gestare, et respectu uti libere, et licite possint, et valeant, auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus, dictosque praepositum, archipresbyterum, et canonicos desuper a quoquam impediri, molestari, aut perturbari nullatenus posse, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Delegatio con-
torum.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non (quatenus opus sit) dictae ecclesiae iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus, caeterisque in contrarium quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die nona januarii millesimo octingentesimo decimo sexto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

Ass. die
19 Januarii
1916.
anno XVI

DCXLVII.

Extinctione nonnullarum cappellaniarum de iurepatronatus capituli ecclesiae cathedralis Cordubensis, et incorporatione bonorum ad praedictas cappellanas spectantium cum massa communi ejusdem capituli.

Venerabili fratri episcopo
Cordubensi

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem et apostolicam
benedictionem

Expositio pro-
cum

§. 4. **E**xpositum Nobis nuper fuit pro parte dilectorum filiorum capituli, decani, et canonicorum istius cathedralis ecclesiae Cordubensis, quod nonnullae ecclesiasticae cappellaniae, seu pia legata in dicta cathedrali erecta, quorum nominatio, ac collatio ad dictum capitulum legitime, prout asseritur, ad praesens spectant, majore bonorum, seu reddituum parte, quae tractu temporis deperit, actu

carent, ita ut multi ex cappellanis ob deficientiam congruae, seu praebendae ad residentiam choralem, aliaque respectiva onera ex lege fundationis sustinenda compelli minime possint; ideoque ad Dei cultum in dicta cathedrali ecclesia promovendum, et ad removendos obices illi oppositos, expedire censent ex dietis cappellanis, legatis, aliisque piis fundationibus in dicta cathedrali existentibus de iurepatronatus et collatione capituli, massam communem efformare, ejus administratione penes capitulum esse debeat, et illorum redditibus sufficientem numerum cantorum, aliasque personas servitio ecclesiae mancipatas de sufficienti congrua providere. Nobis propterea humiliter supplicari fecerant, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tenor athen-
ensis

§. 2. Nos igitur dictum capitulum, decanos, ac canonicos, et singulares personas quibus Nostrae litterae favent specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovismodo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes; supplicationibus hujusmodi inclinati, fraternitati tuae quatenus vera sint exposita, et id in Domino expedire censueris, omnia pia legata, et cappellanas, seu piis fundationes quocumque titulo nuncupatas, ne exceptis quidem illis, quae musicali choro, seu musicae dictae ecclesiae assignatae sunt, dummodo illorum seu illarum patronatus, et collatio ad capitulum praedictum jure, ac rite pertineat, nec non si illorum, seu illarum possessores pro tempore, dummodo non sint amovibiles, expresse ad id consentiant, ac servatis de jure servandis, sine praedictorum aliorum patronorum, si qui sint, ac firma remanente obligatione, onerum unicuique dictorum beneficiorum ex lege fundationis impositorum, in massam communem redigendi, ita, ut penes praedictum capitulum sit administratio bonorum hujusmodi, ac determinato prius per te numero cantorum, qui horas diurnas, ac nocturnas ad armoniam ca-

nentes choro, aliisque ecclesiae functionibus interesse habeant, et aliorum ministrorum, qui ad divinum cultum necessarii sunt, de redditibus bonorum praedictae massae communis ut supra efficiendae certum ac determinatum stipendium oneribus sustentendis accommodatum unicuique eorum statuatur, facultates necessarias et opportunas auctoritate apostolica tenore praesentium tribuimus, et impertimur.

Derogatio consuetudinum.

§. 3. Non obstantibus felicis recordationis Benedicti pp. XIV. praedecessoris Nostri super divisione muneriarum, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodaliis conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non dictae cathedralis ecclesiae, et respectivae fundationis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis asperioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, ac expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Ceterum per praesentes non intendimus praedictum juspatronatus in aliquo approbare. Datum Romae apud s. Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima nona junarii millesimo octingentesimo decimo sexto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCXLVIII.

Reintegratio jurisdictionis privativae in causis agenda de rebus, ac iuribus militum hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani.

Dat. die
20 januarii
1816.
anno XVI.

Dilecto Elio Andreae de Joanne locumtenenti hospitalis s. Joannis Hierosolymitani.

Pius PP. VII.

Dilecte fili
Salutem, et apostolicam
benedictionem.

§. 4. **E**xpositum Nobis nuper tuo nomine fuit, nonnullos irrepsisse abusus inter fratres milites istius hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani, qui ejusdem statuta, seu stabilimenta auctoritate apostolica confirmata, quorum observantiam juramento firmarant, oblitterantes, ausi sunt causas inter ipsos fratres, et religionem, ac consensum ipsius avariarum obortas ad forum laicum devolvere post contrariam sententiam dilectorum filiorum consilii hospitalis praedicti; etiam si statutis praedictis sancitum sit, causas hujusmodi post sententiam memorati consilii, a quo examinandae sunt in prima instantia, ad nullum aliud in gradu appellationis tribunal remitti posse, nisi ad hanc s. Sedem.

Expositio praecum

§. 2. Cum res tanti momenti sit, ut pastoralis Nostra sollicitudo praeterire minime possit valida ea remedia, quae penitus extinguant mala praedicta religioni, bono regimini, fratrum ipsorum dignitati perniciose; hinc est, quod Nos tibi committimus, et mandamus, ut, veris existentibus praenarratis, omnes et singulos istius hospitalis sancti Joannis Hierosolymitani fratres ad accuratam statutorum, seu stabilimentorum auctoritate apostolica confirmatorum observantiam, praecipue circa ea, quae in causis cujuscumque generis vel fratres ipsos, vel religionem, aut commune avariarum respiciunt, ita, ut forum in illis discutiendis tam in prima, quam in gradu appellationis sit semper illud, quod per statuta, seu stabilimenta hospitalis praedicti praescriptum, et a non-

Statutorum
potestas infligenda adven-
tibus militum,
qui privativam
jurisdictionem
fraude per-
tentant.

nullis constitutionibus aliorum Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum signanter felices recordationis Benedicti pp. XIV. confirmationibus approbatumque fuit, revocare cures, non solum contumaces, et rebelles poenis a statutis, et constitutionibus praedictis communitis multando, sed ut omnibus, et singulis dicti hospitalis fratribus edicas, ac nomine Nostro declares, quod inobedientes, et contumaces contra fori observantiam, si commuendatores sint, commenda ipso facto carebunt, et trium annorum spatio illius fructus in utilitatem communis aerarii hospitalis praedicti erogari debeant, et si commendam non possideant, tribus antianitatis annis nrbati remaneant, et per tricunium pariter tam primi, quam secundi generis fratres privationi vocis activae, et passivae subiciantur, et pro huiusmodi effectu tibi, ac futuro magistro pro tempore facultates necessarias, et opportunas auctoritate apostolica tenore praesentium tribuimus, et imperitur. Mandantes propterea dilectis filiis bajulivis, commendatoriis, aliisque fratribus hospitalis memorati, ut in virtute sanctae obedientiae legibus praedictis parent, et juxta praemissa exequantur.

Clauula sub-
lata, et decre-
tum irritum.

§. 3. Derogantes has praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere; ac illis ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores judicari, et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio con-
suetudinum.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus, nec non dicti hospitalis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clau-

sulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis. Quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permauris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud s. Mariam Majorem sub anno piscatoris die vicesima januarii millesimo octingentesimo decimo sexto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCCL.

Commutatio beneficii ecclesiastici de jurepatronatus familiae Petrigiani Civitatis Castelli in piam legatum.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. **E**xpositum Nobis nuper fuit per parte dilecti filii Petrigiani Evangelisti civitatis, vel dioecesis Civitatis Castelli, quod, cum quaedam ecclesiastica cappellania boni mem: archipresbytero Josepho Sensi fundata, et sub invocatione sancti Josephi in plebania de Canoscia nuncupata memoratae dioecesis erecta cum onere celebrandi, seu celebrari faciendi centum, et quatuor missas juxta mentem fondatoris ad praesens pertineat ad patronatum laicalem passivum, uti asseritur, ejus familiae, et ad activum seu jus nominandi presbyterorum saecularium congregationis nrororii sancti Philippi Neri Civitatis Castelli praedictae, dictus exposuens, qui transactis miserrimis temporibus multa mala in bonis fortunae pertulit, ut ad praesens suae numerosae familiae necessitatibus consulere valeat praedictam cappellaniam quam in praesentiarum legitime, ut etiam asseritur, possidet ejus filius Antimius de ejusdem consensu, ac presbyterorum saecularium congregationis praedictae, in per-

Det. die
23 januarii
1816
anno XVI.

Expositio per-
sonae

petuum legatum pium per Nos converti; et commutari vehementer desiderat; Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis sibi opportune providere, et ut in praesentiarum indulgere debentitate apostolica dignaremur.

Teneat
ecclesiam

§. 2. Nos igitur dictum exponentem specialibus favoribus, et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, et absolutum fore censes, et hujusmodi supplicationibus inclinati, audito super praemissis venerabili fratre episcopo Civitatis Castellae, ut supradicta cappellania, quam actu possidet memoratus Antonius filius Petrignani Evangelistae praedicti dummodo idem possessor pro tempore ad id expresse consentiat, ac juri acquisito coram episcopo praedicto renuntiet, nec non si superior pro tempore nomine congregationis oratorii s. Philippi Neri praedicti servatis servandis coram ordinario memorato patronatum activum, seu jus nominandi a fundatore concessum libere ac expresse pater dimiserit cum facultate exigendi quotannis favore congregationis praedictae pro lata cessione libras duas ceræ elaboratae titulo canonis, et in agnitionem antiqui juris, deinceps tamquam legatum pium tam ab ipso Patrignano quoad vixerit, quam ab aliis qui vi patronatus ejus jura in primaeva illius fundatione disposita relinqui volumus salva et illaesa ad illum successerint eorum vita durante, haberi, retineri, et administrari, ejusdemque cappellaniae fructus, redditus et proventus exigere, percipi, atque in suos usus, et utilitatem converti libere, et licite possit, et valeat auctoritate apostolica tenore praesentium concedimus, et indulgemus, ac eandem cappellaniam in pium legatum perpetuum convertimus, et commutamus, ea tamen sub lege, ut ab ipso Petrignano praeter generalem hypothecam omnium bonorum ad dictam cappellaniam spectantium semper in suo robore permansuram, expresse designetur fun-

dus liber cum approbatione ordinarii praedicti, cujus annui redditus, iudicio peritorum sufficere plenarie possint pro omnium et singulorum onerum satisfactione juxta legem fundationis, de quorum adimplimento quotannis in coram ejusdem ordinarii documenta exhibere teneatur, dictusque fundus sub speciali hypotheca dicti pii legati perpetuis futuris temporibus duratura assignari debeat.

Clerici sub
lata, et docu-
tione iuribus.

§. 3. Decernentes easdem praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, et fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac eidem Patrignano, ejusque successoribus plenissime suffragari; sique in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, et S. R. E. cardinales, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Decretum con-
trarium

§. 4. Non obstantibus fel: rec: Benedicti pp. XIV. praedecessoris Nostri super divisione materialium, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non praedictae cappellaniae fundationis lege, cui ad praemissum effectum specialiter et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscunque, caeterum per praesentes non intendimus dictum jus patronatus in aliquo approbare. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die vicesima tertia januarii millesimo octingentesimo decimo sexto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

Dist. die
30 Januarii
1816
anno XVI.

DCL.

Ampliatio privilegiorum concessorum congregationi Centum Presbyterorum, et viginti clericorum in ecclesia sanctorum Michaelis Archangel, et Magni in burgo Sancti Spiritus de urbe

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Expositio pro
tum.

§. 4. Cum alias felicis recordationis Urbanus pp. VIII. praedecessor Noster in simili forma brevis die decima sexta Januarii MDCXXXII. expeditas literas confraternitati, seu congregationi Centum Presbyterorum, et viginti clericorum sub titulo Conceptionis beatae Mariae virginis immaculatae in ecclesia sanctorum Michaelis Archangel, et Magni sita in burgo s. Spiritus in Sasia de urbe, canonice erectae, seu institutae, de iure vero ad ecclesiam s. Francisci collegii ecclesiastici, et valetudinarum nuncupati presbyterorum urbis canonice pariter translatae, ejusque confratribus nonnullas indulgentias, peccatorum remissiones, ac poenitentiarum relaxationes sub certis modis, et forma tunc expressis perpetuo concesserit, et alias prout in eisdem literis, quarum tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter expresso, et inserto haberi volumus fusiis continetur. Quoniam vero sicut pro parte dilectorum gloriarum marchionis Philippi Filonardi praepositi, et officialium dictae confraternitatis, seu congregationis Nobis nuper expositum fuit, quod ipsi confraternitatem, seu congregationem hujusmodi archiconfraternitatis titulo per Nos decorari plurimum desiderant; Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tunc concessum.

§. 2. Nos igitur dictos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia ab-

solventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, confraternitatem, seu congregationem praescriptam in archiconfraternitatem cum omnibus, et singulis praerogativis, juribus, honoribus, et praeceminentis solitis, et consuetis auctoritate apostolica tenore praesentium sine cujusque praedicio perpetuo erigimus, et instituimus; ac ipsius archiconfraternitatis sic erectae praeposito, et officialibus praesentibus, et futuris, et ipsi alias quacunque confraternitates, seu congregationes ejusdem instituti extra aliam urbem Nostram ubique locorum existentes eidem archiconfraternitati, servata tamen forma constitutionis recolendae memoriae Clementis pp. VIII. praedecessoris iidem Nostri desuper editae, aggregare; et illius omnes, et singulas indulgentias, peccatorum remissiones, ac poenitentiarum relaxationes ipsi confraternitati, seu congregationi sic per Nos in archiconfraternitatem erectae per memoratum Urbanum VIII. aliosque Romanos pontifices praedecessores Nostros, ac etiam per Nos concessas, communicare libere, et licite possint, et valeant, auctoritate et tenore praedictis similiter perpetuo concedimus, et indulgemus.

Chancilla
solita, et
decreta
irritata.

§. 3. Decernentes easdem praesentes literas semper firmas, validas, et efficaces existere, ac fore, suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere, ac illis ad quos spectat, et pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, et per omnia plenissime suffragari; sicut in praemissis per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, judicari, et dequiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quopiam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Delegatio con
venerum

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quatenus opus sit, dictae confraternitatis, seu congregationis in archiconfraternitatem erectae etiam juramento confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoquo, indultis, et literis apostolicis superioribus et persona sub quibuscunque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam de ro-

gatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis: quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die trigesima Januarii millesimo octingentesimo decimo sexto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCLII.

Dat. die
8 februarii
1516.
anno XVI.

Perantiquum oppidum Trejense, jani a felicia recordationis Pio pp. VI. ad titulum civitatis restitutum, praevia illius ex nonnullarum villarum ejus territorium constituentium ab archidiecesi Camerinensi perpetua dismembratione, civitatis episcopalis honore decoratur, ibique episcopatus ejusdem nominis in insigni nempe collegiata ecclesia Annunciationis beatae Mariae Virginis dictae civitatis itidem perpetuo erigitur.

Pius episcopus
Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam

Proemium.

§. 4. Pervetustam locorum originem, ac pervulgatam de eximia eorum celebritate formam justam ut plurimum fuisse causas, quae Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum operosam excitarent sollicitudinem, et ipsi istiusmodi loca aliquando mere honorifico civitatum titulo, quandoque vero (praevia illorum, a quibus prius suberant praesulibus perpetua segregatione) episcopali quoque sedem honore, ac dignitate apostolica dignarentur auctoritate condecorare, compertum

satis, et pluribus eorumdem praedecessorum testatum habemus literis. Ille sane Nos quoque more utentes, et instituto, nec minori, qua ipsi tunc erant, sollicitudine affecti, ad nonnulla dictionis Nostrae oppida, quae hoc ipso civitatum titulo a Sede apostolica insignita fore noscuntur, Nostrae considerationis aciem convertentes, operae praeium ducimus, et meliori quidem jure, novas illic pastorem locare sedes, et tabernacula plantare, ut oppida ipsa exoptatum illud, quod eis deerat, decoris, et insignitatis complementum, cum spirituali populorum utilitate, et Nostra, Sedisque praedictae benignitate, plenarie consequantur.

§. 2. Alias siquidem felices recordationis Pius pp. VI. praedecessor Noster Trejae oppidum, in archidiecesi Camerinensi ad praesens consistens, et ordinariae pro tempore existentis archiepiscopi Camerinensis jurisdictioni subjectum, quod olim vetus Romanorum municipium, indeque civitas episcopali cathedra insignita etiam fuisse dicitur, quodque, post eversam barbarorum feritate antiquam hanc civitatem, in amoeni ac periculi proximi collis supercillo mille circiter passuum ab ea distantis, quo Trejenses profugi cives sese receperant, spectatur excitatum, locatis iuxta eorum sedibus, inditoe illi forsitan in ipsius novae constructionis primordio, ad novissima haec usque tempora relictum, Montechii nomine, et de cujus redintegratione in civitatem tunc existentes communitas et homines praedicti oppidi, ad recuperandum oblitteratum per tot saecula vetus nomen, et labefacta injuria temporum primaevalium eorum jura, et privilegia, jamdiu consilium coeperant, admotis hac super re eidem Pio praedecessori cum humilitate precibus, per suas literas apostolicas, sub datum videlicet sexto nonas julii, pontificatus sui anno sextodecimo expeditas, praevia posterioris illius, eatenus habitae, Montechii denominationis perpetua abolitione, Trejam ex tunc deinceps perpetuis futuris temporibus ad omnes juris, et facti effectus perpetuo itidem denominari, et inscribi voluit, atque decrevit: ipsumque oppidum sic denominandum ad primaevalium civitatis gradum, et honorem, cum omnibus,

Memoravit
privilegia a
Pio VI. concessa.

et singulis privilegiis, indultis, praeminentiis, gratiis, immunitatibusque suis apostolica auctoritate restituit, atque redintegrait : et (quatenus opus esset) illud in civitatem de novo dicta apostolica auctoritate perpetuo quoque erexit, et instituit : eique civitatis titulum, et denominationem, cum omnibus honoribus, juribus, praerogativis, et decorationibus, quae ceteris omnibus status Nostri ecclesiastici civitatibus competere dignoscantur, perpetuo etiam tribuit, atque concessit; civium nomine itidem, et titulo decoratis illius ioculis, et magistratui consuetis honoribus, et insigniis, quibus aliarum ejusdem ecclesiastici status civitatum magistratus de jure, usu, ac consuetudine gaudere possunt, aequae gaudendi facta potestate, ac alias, prout in praedictis literis latius continetur.

Laudes civitatis.

§. 3. Neque id sane, nisi provido, sapientique dicti Pii praedecessoris iudicio, praemissaque rerum omnium discussione, factum : opus enim istud, praeter memoratam pervelestiam ejus originem, quam antiquae civitatis Trejae etiamnum superstantia rudera, ac templorum, et thermarum vestigia, inscriptiones, statuae, numismata aurea, argentea, et aenea cuiusque moduli, gemmae, sarcophagi, anaglypha, tessellata pavimenta, caeteraque e terrae sinu jam effossa pretiosa antiquitatis monumenta satis, superque testantur, ac pervulgatam itidem famam, plures ex illo ortum duxisse viros, tum literis, armisque, tum pietate, et religione, ac etiam sanctitate (qua inter alios beatus potissimum Petrus Trejensis nuncupatus mirum in modum emicuit) et variis per eos exactis praecipuis ecclesiae muneribus deputata, deque christiana republica praeclare admodum meritis perhonorifico commemorantem, quae quidem omnia de promeritis hujusce honoris gratia commendabilem vel maxime rationem videntur perhibere, frequentem etiam populi numero, in quo plures georis nobilitate, aliisque fortunae bonis polentes habentur familiae, reforum existit, cum octo circiter animarum militia complectatur. Amoenus itidem, et jucundus illius ager est, et soli favente ubertate, et sedula industri-
um colonorum cura omni frugum ge-

nere abundans, cuique per plura milia passuum fines suos protendenti, plures etiam populosae non ita multo ab se distantes villae venustatis speciem adiciant, et pulchritudinem. In eo aedes quamplurimae sunt, et pergrandia edifica elegantis formae, et praesertim palatium, ubi magistratus pro generalibus habendis comitiis residet, quatuor spectatae probitatis viris ex nobilium ejusdem oppidi familiarum praefatarum coetu de sumptis compositus, distinctisque vestibus, et peculiaribus insigniis a Nobis nuperrime decoratus; cui olim potestas facta etiam fuit jura dicendi in causis de damno-dato, ac privatae inspectioni abundantiae rerum ad humanum victum spectantium praesidenti; ac tres videlicet urbanae (praeter alias quatuor rurales extra illud consistentes) enumerantur ecclesiae, quarum respective animarum dilectorum filiorum parochianorum cura ab eorum respective rectoribus laudabiliter exercetur; ac quatuor itidem regulares domus, et alia presbyterorum oratorii sancti Philippi Neri, duo monialium monasteria, septem laicorum sodalitia ad quamplurima pietatis, charitatis, et misericordiae opera exercentia laudabiliter incumbunt, canonice respective instituta. Viget ulterius in illo eadem ipsa, quae in provincia est cultus humanitas, summa pietas, atque religio, et peculiaris omnium incoborum, praesertim ecclesiasticorum erga Sedem apostolicam praeditam devotio, suorum majorum institutis accepta, et peculiari studio ad haec usque tempora ab eis fideliter servata.

§. 4. Ad haec insuper omnia illud honoris quoque, ac decoris accedit, quod variae in eorum universitates, et officinae, nonnullae publicae literarum scholae pro adolescentibus, cum ad bonas artes, tum in primis ad omnem virtutem et religionem optime informandis, duo medicinae professores, totidem chirurgiae, praetor urbanus, georgica itidem societas, cui alienos ultra montes etiam degentes constat dedisse nomen, necnon peregrinorum, infirmorum, et expositorum xenodochia, mons Pietatis, alique plures frumentarii, binaque aedificia ad coercedam alterum malefactorum hominum li-

Descriptio universitatum et officinarum, et opificum.

centiam, alterum vero in pauperum lavamen a Pio praedecessore praedicto provide excitata ditissimeque dotata, duae pedilitus, et altera equitum centuriae reperiuntur.

Describe-
re eccle-

§. 3. Jam vero inter memoratas, et forsan alias in dicto oppido consistentes ecclesias (quas inter silentio praetereunda non est praefata sanctissimi Crucifixi, cujus amplissima adhuc extat vetus templum, quod olim cathedrale virgini in coelum assumptae dicatum fuisse fama est, nunc vero eidem sanctissimo Crucifixo sacrum factum, miraculisque etiam famosum, ubi ad quinquagesimum usque saeculum unicus baptismalis fons existisse dicitur, ad novam intra moenia inde extractam ecclesiam canonice translatus) princeps adest collegiata ecclesia, nunc virgini ab angelo salutatae sacra ante duodecimum vulgaris aerae saeculum, ut fertur, fundata, quae etiam parochialis esse dignoscitur, et in cujus privilegiis, dioecesanum in ea synodum de anno millesimo septingentesimo vigesimo sexto habitam fuisse, commemoratur, noviter a fundamenti excitata, ac in pergrammum, splendidamque formam eleganti, concinnaque partium omnium compositione redacta, cui sumptuosa campanaria turris cum quatuor campanis impendit, ac canonicales adhaerent aedes, et episcopale palatium in quo Camerinenses praesules non raro commorari consueverunt.

De praesentis
ecclesiae ad-
scriptae.

§. 6. In ipsa autem collegiata ecclesia, quae sacris suppellectilibus, aliisque ad divinum cultum necessariis rebus satis, superque instructa dignoscitur, et in qua sancti Iustini corpus, et sancti Iuliani respective martyrum caput, aliorumque plurium sanctorum pretiosae servantur exuviae, non minori nunc laude florescit praesens illius capitulum, ex cujus gremio anteaetis temporibus plures doctrina insignes prodixisse viros, qui non christianae modo, sed civili etiam reipublicae maximo et ornameto, et usui fuere, communi acceptum fama est. Illud enim nunc archipresbytero unum archipresbyterum principalem, et unicam inibi dignitatem existentem, cuique dilectorum etiam filiorum parochianorum dictae collegiatae, quae etiam parochialis, ut praefertur, existit,

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 93

ecclesiae cura imminet animarum, ac tresdecim canonicis, quorum septem de antiquiori massa vocantur, reliqui vero recentioris foundationis existunt, tot canonicatus, totidemque praebendas, quas inter altera poenitentiarum, theologiae altera adnumerantur, respective obtinentibus, ac mozetae violacei coloris, et rocheti usu ex indulto apostolico gaudentibus componitur, qui una cum nonnullis beneficiis, et clericis vel ratione sanorum beneficiorum, quae inibi ut infra obtinent, vel quocumque alio titulo diversis ecclesiasticis officiis, et ministeriis eidem collegiatae additis, ad debitas Altissimo persolvendas laudes, et quaecumque alia collegialia, et parochialia obeunda munera, et officia, cum spiritali fructu, et permagna populi aedificatione alacriter incumbunt. Ita quod tam praedictorum oppidum, Trejensis civitatis titulo jam a dicto Pio praedecessore, ut praefertur, donatum ad verae civilis episcopalis gradum et honorem, quam ipsa collegiata ecclesia ad cathedralis ecclesiae statum, et dignitatem evehantur respective digna, et accommodata reputentur.

Discretio
civitatis a qua
diocesi.

§. 7. Hinc Nos inspectis tam insignibus illius, dictaeque collegiatae ecclesiae praerogativis, ceteris aliis praetermissis honoribus, privilegiis, et decorationibus plurium Romanorum pontificum praedecessorum Nostrorum liberalitate, et praecipue recolendae memoriae Innocentii IV., Alexandri etiam IV., ac Clementis itidem IV. et Nicolai quoque IV., Gregorii XI., ac Bonifacii IX., et Innocentii VII., ac Eugenii etiam IV., et Nicolai V., ac Calixti III., ex Sixti similiter IV., nec non Iulii II., et Leonis X., ac Pauli etiam V., et Clementis pariter X. eis omni tempore collatis, quae utriusque eorum summae etiam laudi optimo duci possunt jure, et respective ex relatione venerabilis fratris Nostri moderni episcopi Athenarum congregationis venerabilium fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium rebus consistorialibus praeposita a secretis desuper Nobis facta novi hujus episcopatus erectionis pro meliori populi spiritali gubernio utilitate recognita, quam Sixtum pp. V. praedecessorem quoque No-

strum jam tum suspicere in animo habuisse, ad Nos delata monumenta testantur; votis, ac supplicationibus dilectorum etiam filiorum communitatis, et hominum, clerique praefati oppidi civitatis, ut praefertur, nuncupati obsecundare cupientes, motu proprio, et ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine praedictum oppidum civitatis titulo, ut praefertur, donatum, una cum praefatis villis territorium constituentibus, et in eis respective consistentibus parochialibus, aliisque ecclesiis, monasteriis (non tamen exemptis), locisque piis, et beneficiis ecclesiasticis quibuslibet cum cura, et sine cura, saecularibus, et quorumvis ordinum regularibus, et in eis pariter respective existentibus respective utriusque sexus personis, habitatoribus, et incolis tam laicis, quam clericis, presbyteris, beneficiatis, et religiosis quibuscumque ab archidiecesi Camericensi, cujus archiepiscopalis sedes, ut accepimus, adhuc vacare dignoscitur, et in qua ad praesens comprehenditur, apostolica auctoritate praefata perpetuo dismembramus, ac respective disjungimus, et separamus.

Rev. m. episcopus.

§. 8. Dictumque oppidum, civitatem, ut praefertur, mere nuncupatum, in civitatem vere, et realiter episcopalem, Trejensem ut antea nuncupandam, cum suis seminario, curia episcopali, ac omnibus juribus, honoribus, et praerogativis, quibus caeterae civitates pontificali sede insignitae, earumque cives utuntur, fruuntur, et gaudent, ac uti, frui, et gaudere possant, et poterunt quomodolibet in futurum; dictam vero collegiatam, et parochialem ecclesiam sub titulo Annunciationis ejusdem beatae Mariae virginis (praevia in ea collegialitatis tantum perpetua suppressione, et extinctione) in cathedralem ecclesiam Trejensem etiam nuncupandam, sub praedicto Annunciationis beatae Mariae virginis titulo, seu pari invocatione, ac etiam parochialem, ut antea, extitutam; atque in ea sedem, cathedram, et dignitatem episcopalem ab uno eodemque pro tempore existente archiepiscopo Camericensi, qui simul et episcopalis ecclesiae Trejensis perpetuus administrator existat, gubernandam: ita, ut, dum utramque ecclesiam pro

tempore vacare contigerit, de metropolitana Camericensi videlicet in titulum, de altera vero Trejensi, ut infra erigenda, respective ecclesiis hujusmodi in administrationem, nullo contextu per Nos, et successores Nostros Romanos pontifices pro tempore existentes provideri debeat; quique eidem ecclesiae, civitati, et territorio Trejensi, illiusque clero, et populo praesit; abbates, si qui sint, aliasque saeculares, et regulares personas ad synodum convocet; ac omnia et singula jura, officia, et munia episcopalia habeat, et exerceat, cum suis infrascripto capitulo, arca, sigillo, mensa episcopali ut infra constituenda, caeterisque cathedralibus, et pontificalibus insigniis, jurisdictionibus, et praerogativis, quibus caeterae cathedrales ecclesiae status ecclesiastici praedicti, earumque praesules, et administratores quomodolibet (non tamen titulo oneroso, aut ex indulto seu privilegio particulari) gaudent, et gaudere possunt quomodolibet in futurum; ita tamen, ut ipse futurus pro tempore existens archiepiscopus Camericensis, simulque Trejensis ecclesiae administrator, qui hoc copulativo nomine in omnibus suis actibus appellabitur, singulis annis in dicta civitate Trejensi per aliquam anni partem ad sui libitum personaliter residere, ibique pontificalia, aliasque pastoralia munia, et officia exercere teneatur ad omnipotentis Dei laudem, et gloriam, Dei paraeque virginis Mariae honorem, et catholicae fidei exaltationem, motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus apostolica auctoritate praefata perpetuo quoque erigimus, et instituimus.

§. 9. Capitulum vero collegiatae *Rev. cath. ecclesiae.* praedictae (in qua collegialitas tantum suppressa, et extincta remanebit, ut praefertur) in capitulum sic erectae cathedralis Trejensis; ac respective archiepiscopaleratum dignitatem inibi hactenus principalem, unicam, et curatam, in majorem, et unicam poriter post pontificalem hujusmodi deinceps dignitatem extitutam, cui animarum cura, quae per vicarium perpetuum inibi institutum exerceri solet, principaliter, ut antea, imminuat; ac eodem tresdecim canonicatus, totidemque praebendas, inter quas poeni-

tentaria, et theologiae jam superius memoratae recensentur, nec non quatuor mansionariatus in ea pariter institutos, illiusque, et illorum actu nunc, et pro tempore existentes possessores in archipresbyterum, et totidem canonicos, et mansionarios ipsius noviter sic erectae cathedralis ecclesiae Trejensis eadem apostolica auctoritate perpetuo itidem substitui-mus, et subrogamus, salvis tamen, ac firmis remanentibus in ea tam quoad illius, et illorum collationem reservationibus et affectionibus apostolicis, tum etiam favore illius capituli sic subrogati privilegiis, indultis, exemptionibus, immunitatibus, honoribus, indulgentiis, aliisque gratiis quibuscumque tam spiritualibus, quam temporalibus, et mixtis eidem capitulo apostolica, vel alia quavis (legitima tamen) auctoritate concessis, ac etiam de iure, vel consuetudine, aut alias competentibus, dummodo tamen sint in usu, nec revocata existant, in omnibus, et per omnia, perinde ac si status collegialitatis in ipsa sic erecta cathedrali ecclesia minime immutatus fuisset.

§. 40. Et nihilominus Nos attendentes, complemento decoris dictae cathedralis ecclesiae sic erectae maxime profuturum, si praedictum capitulum splendidioribus insigniis ad instar aliorum capitulorum cathedralium ecclesiarum illarum partium quoque eniteret; hinc tam dilectis filiis modernis, quam futuris, et pro tempore existentibus archipresbytero, et canonicis, ac mansionariis dictae cathedralis ecclesiae sic, ut praefertur, erectae, ut archipresbyter, et canonici videlicet praeter mozzetam, et rocchetum praefatos, quibus hactenus gravisi sunt, cappam magnam sericam violacei coloris aruellinis pellibus subsutam hyemali tempore; mansionarii vero praefati similem cappam magnam, cum pellibus tamen cineracei coloris tantum itidem subsutam tam in dicta cathedrali ecclesia, ut praefertur, erecta, quam extra eam, ac tam in processionibus, quam aliis actibus, et functionibus quibuscumque publicis, et privatis, etiam extra civitatem Trejensem praedictam, ac ubique locorum, etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus, universalibusque conciliis, ac etiam in

praesentia praefatorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium etiam de latere legatorum, archiepiscoporum, episcoporum, et aliorum quorumcumque quibusvis anni temporibus, ac diebus respective deferre, et gastare, illisque respective uti libere, et licite possint, et valeant, eadem apostolica auctoritate similiter perpetuo concedimus, et indulgemus.

§. 41. Ac praeterea eisdem capitulo, et canonicis ipsius cathedralis ecclesiae per Nos, ut praefertur, erectae nunc, et pro tempore existentibus, ut ipsi capitulariter congregati (quatenus tamen immutatio status collegialitatis id requirat) pro novo ejusdem sic erectae cathedralis ecclesiae, illiusque chori, earumque rerum, et iurium tam spiritualium, quam temporalium prospero, felicitique regimine, gubernio, et directione, nec non onerum eis respective incumbendum supportatione, divinarum officiorum, processionum, funeralium, anniversariorum, et suffragiorum celebratione, distributionum quotidianarum, et aliorum emolumentorum quorumcumque exactione, et divisione, ac poenarum per absentes, ac divinis officiis suis loco et tempore non interequentes, seu onera, et ministeria eis, et eorum cuilibet incumbenda subire negligentes incurrendarum incursu, ac singulorum praesentium, et absentium notandis, caeremoniis, et ritibus in dicta sic erecta cathedrali ecclesia, illiusque choro, capitulo, processionibus, et aliis actibus huiusmodi servandis, ac quibusvis aliis rebus inpraemissis, et circa praemissa quomodolibet necessariis, et opportunis quaecumque statutis, ordinationes, capitula, et decreta, licita tamen, et honesta, ac sacris canonibus et constitutionibus apostolicis, decretisque concilii Tridentini minime adversantia, ac per futurum pro tempore archiepiscopum Camerinensem, seu donec, et quousque praedicta metropolitana ecclesia Cameriniensis proprii pastoris, et respective perpetui Trejensis itidem ecclesiae administratoris solatio destituta, ut praefertur, remanserit, per infrascriptum episcopum exequutorem, per Nos ut infra deputandum prius examinanda, et approbanda edere, atque

Privilegia capituli, et canonicis concessa

Concessio novorum vestium magis insignium predicatorum, et canonicis.

edita declarare, et interpretari, ac in meliorem formam redigere, et reformare, seu alia de novo ex integro, eisdem tamen sacris canonibus, praefatisque constitutionibus, et decretis concilii Tridentini praedicti non contraria, et, ut praefertur, per futurum archiepiscopum, et respective administratorem praefatum, seu eundem infrascriptum episcopum exequutorem similiter examinanda, et approbanda, ac per eos, ad quos nunc spectat, et pro tempore quomodolibet spectabit, et pertinebit observanda sub poenis in contrafaciendis statuendis, quoque edere libere, et licite possint, et valeant, plenam, liberam, et omnimodam facultatem, potestatem, et auctoritatem eadem apostolica auctoritate pariter perpetuo concedimus, et impertimur: decernentes tamen quoad vicarii capitularis electionem, sedis archiepiscopalis Camerinensis, et episcopalis Trejensis vacatione quovis modo pro tempore occurrente, faciendam, et ius eligendi vicarium capitularem soli capitulo dictae metropolitanae ecclesiae Camerinensis, quod etiam in Trejensem ecclesiam officium huiusmodi intuitu illius perpetuae administrationis archiepiscopo conceditae libere valeat exercere, perpetuo quoque spectare et pertinere debeat.

*Praefinitur ter
struam novae
erectae dioe-
cesis.*

§. 42. Ac insuper, ut dioecesis eidem episcopali ecclesiae Trejensi, noviter, ut praefertur, erectae, illiusquo futuro praesuli perpetuo administratori praedicto constitui possit, praefatum oppidum, una cum praedictis villis illius territorium in praesens, ut praefertur, constituentibus, et in eis respective consistentes parochiales, aliasque ecclesias, monasteria (non tamen exempta), locaque pia, et alia quaelibet beneficia ecclesiastica cum cura, et sine cura saecularia, et quorumvis ordinum regularia, et eorum pariter respective utriusque sexus personas, habitatores, et incolas tam laicos, quam clericos presbyteros, beneficiatos et religiosos quoscumque cuiusvis status, gradus, ordinis, et conditionis, ut praefertur, existant, novae ecclesiae episcopali Trejensi praedictae, illiusque administratori pro tempore existenti praefato pro suis civitate, territorio, et dioecesi, ac clero, et populo motu, scientia, et potestatis

plentudine similibus perpetuo quoque concedimus, et assignamus, ac ordinariae jurisdictioni, potestati, et superioritati pro tempore existentis archiepiscopi Camerinensis, uti administratoris praefatae ecclesiae Trejensis (quo quidem titulo ac nomine persona dictae metropolitanae ecclesiae Camerinensis, ad praesens, ut praefertur, pastoris solatio destitutae in archiepiscopum praeficienda, Trejensis quoque ecclesiae, a primaeva illius erectione, et institutione huiusmodi, ut praefertur, vacantis statim administrator facta per se, vel alium, seu alios veram, realem, actualem, et corporalem possessionem, seu quasi administrationis spiritualis, et omnimodi juris dioecetani in ipsa, per Nos, ut praefertur, erecta, civitate Trejensi, ac in omnibus aliis superius memoratis villis propria auctoritate libere apprehendere, et apprehensam huiusmodi perpetuo retinere debeat), cuiusvis licentia de super minime requisita, pari apostolica auctoritate perpetuo eidem subponimus, atque subicimus.

§. 43. Jam vero ut episcopali mensae novae cathedralis ecclesiae Trejensis decenter, firmiterque provideatur, Nos plene instructi, quod dilecti etiam filii communis, et homines praefatae civitatis Trejensis, ad quos illius dotacionem in tot bonis stabilibus ab omni onere liberis, et exemptis, annum redditum quingentorum scutorum monetae Romanae efformantibus, constituendi onus, et obligatio incumberebat, ad praesens ob adversas retroactorum temporum vicissitudines bonis huiusmodi prorsus destituti existunt, ac propterea cum Nobis relatum, expositumque fuerit, in ipsa civitate Trejensi parochialem esse ecclesiam praeposituram nuncupatam sancti Michaelis Archangeli, quae liberae collationis esse dignoscitur, et quam dilectus quoque filius Franciscus Gasparri presbyter, ut accepimus, ad praesens obtinet, ac cuius annui redditus certi, ex tot scilicet bonis stabilibus ad ipsam parochialem ecclesiam legitime spectantibus, valoris, in proprietate sexmillium sexcentorum sexaginta unius scutorum monetae Romanae, et obulorum octoginta quatuor cum dimidio alterius obuli paris iuxta peritorum aestimationem provenientes

*Deus mem-
or.*

ad summam quingentorum quadraginta octo scutorum monetae praefatae, et obulorum octoginta octo monetae praefatae annuatim ascendant, qui infrascriptis oneribus, videlicet solvendi singulis annis duo scuta monetae praefatae, et obulus quadraginta quinque monetae paris pro fructibus cujusdam exigui census in sorte quadraginta novem scutorum monetae praedictae, super illis alias canonice impositis, ac alia quinque scuta monetae praefatae pro fructibus alterius census in sorte centum scutorum ejusdem monetae, quoties constiterit de ejus vera, reali, et canonica impositione super bonis ad dictam parochialem ecclesiam spectantibus, respective, ut similiter accepimus, gravati existunt, et super quibus pensio annua antiqua viginti scutorum monetae hujusmodi venerabili fratri Nostro Carolo Andreae Sanctae Romanae Ecclesiae presbytero cardinali Pelagallo nuncupato, et ex concessione, ac dispensatione apostolicis moderno episcopo Auximano, illam annuatim percipienti, dicta apostolica auctoritate, ut quoque accepimus, reservata reperitur. Hinc Nos ex nunc prout ex tunc, et e contra, cum primum scilicet parochialem ecclesiam sancti Michaelis praedictam per cessum etiam ex causa permutationis, vel decessum, seu privationem, aut quamvis aliam dimissionem, vel amissionem, seu religionis ingressum, et professionis in ea emissionem dicti Francisci, aut alias quovis modo, etiam apud Sedem apostolicam praefatam, etiam ex quocumque decreto vacationis, seu cessionis juris in provisionibus de quibuscumque beneficiis ecclesiasticis eidem Francisco dicta apostolica auctoritate faciendis apponendo, seu tunc appposito, vel alias etiam ipsa parochialis ecclesia ex praefati Francisci, illam nunc, ut praefertur, obtinens persona dispositioni apostolicae ad praesens specialiter reservata, vel affecta existat, aut aliqua alia reservatio, vel affectio hactenus inducta, vel in posterum inducenda sit, etiam in aliquo ex mensibus Nobis, et Romano pontifici pro tempore existenti, Sedique praefatae per quascumque literas, et constitutiones apostolicas, aut cancellariae apostolicae regulas, aut alias quo-

modolibet reservatis, seu ordinariis collatoribus etiam per constitutiones, et regulas easdem, seu literas alternativarum, aut alia privilegia, et indulta hactenus concessa, et in posterum concedenda competentibus vacare contigerit, omnia, et singula bona praedicta quovis nomine nuncupata, et ad eandem parochialem ecclesiam sancti Michaelis, ut praefertur, legitime spectantia, et pertinentia, quorum respective nomina, situationes, confinia, qualitates, et quantitates praesentibus haberi volumus pro expressis (excepto tamen infrascripto annuo canone), ab ipsa parochiali ecclesia sancti Michaelis dicta apostolica auctoritate etiam perpetuo dismembramus, dividimus, et separamus.

§. 14. Illaque sic dismembrata, divisa, et separata eidem episcopali mensae Trejensi, in superius expressum tamen vacationis eventum, pro illius dotatione, ac pro tempore existentis archiepiscopi Cameriniensis decenti congrua, qua utrumque munus commodius, atque facilius exequi, suamque melius dignitatem tueri valeat, eadem apostolica auctoritate similiter perpetuo applicamus, et appropriamus: volentes insuper, et expresse praecipientes, sumptibus communitatis et hominum praefatorum in dicta civitate Trejensi palatinum episcopale, nec non seminarium pauperum ecclesiasticum ad trinitates decretorum concilii Tridentini elevari, ac construi, ac intra triennium ex nunc proximum utriusque aedificii opus omnino absolvi; proviso interim de ipsius seminarii congrua dotatione pro alumnorum inibi excipiendorum educatione, et alimonia: dictumque palatium, perfectio illius constructionis opere, eidem pro tempore existenti archiepiscopo Cameriniensi, uti administratori episcopalis ecclesiae Trejensis praedictae pro sui commoda habitatione dicta apostolica auctoritate perpetuo itidem concedimus, et assignamus.

§. 15. Interim vero donec hujusmodi bonorum stabilium ultimodictae parochialis ecclesiae applicatio per ipsius Francisci modernum illius rectoris obitum, aut alias quovis modo ex illius persona sortita non fuerit effectum, ne idem futurus Trejensis administrator sua, ut supra,

*Præceptum
de eligendo
palatine episcopali.*

*Temporanea
provisio pro
administratore
Trejensi.*

statuta congrua destitutos remaneat, attendentes quoque Nos in dicta civitate Trejensi (sicut fideliter etiam Nobis fuit expositum) nonnulla reperiri missarum legata piis correctionibus, et rei-operariae respective domibus ejusdem civitatis alias a quibusdam benefactoribus pro mille septingentarum nonaginta trium missarum celebratione, per deputatos, sive administratores domorum hujusmodi satisfacienda relicta annui redditus ducentorum quindecim scutorum praefatae monetae; hinc, praevia dictorum piorum legatorum perpetua suppressione, ac infrascripta dictarum missarum reductione, et respectiva dilectorum quoque filiorum modernorum, et pro tempore existentium deputatorum, sive administratorum domorum hujusmodi absolute, exemptione, et liberatione a praedictae satisfactionis onere, dictam summam praefatorum ducentorum quindecim scutorum monetae praefatae, ex eisdem legatis piis sic suppressis, et extinctis provenientem supradictae mensae episcopali Trejensi dicta apostolica auctoritate perpetuo concedimus, et attribuimus: decernentes propterea modernos, et pro tempore existentes deputatos, seu administratores praedictos ad integram solutionem dictorum ducentorum quindecim scutorum monetae praefatae eidem mensae episcopali Trejensi singulis annis durante praefati Francisci ultimodictae parochialis ecclesiae rectoris vita, seu quoad ipse illam obtinuerit exacte, ac fideliter faciendam teneri, et ad id etiam per viam juris compelli posse: communitatem vero, et homines praefatae civitatis annuae solutioni trecentorum scutorum monetae praedictae, jam ab ipsis pro hujusmodi cathedralis ecclesiae erectionis effectu antea designatae, favore ejusdem mensae episcopalis Trejensis tribuendae, donec idem Franciscus rector vixerit, dictamque parochialem ecclesiam obtinuerit, itidem adstrictos, atque obnoxios existere. Nihil autem prorsus innovari volumus a communitate, et hominibus praefatis quoad congrua honoraria, et decentes habitationes, quae alias in erectione civitatis Trejensis a Pio praedecessore praedicto in superius relatis literis pro vicario, et notario foraneo inibi

existentibus fuere tunc constituta, atque disposita; ita ut eadem pontificis mandata pro vicario generali, ac notario, sive cancellario novi episcopatus Trejensis adimpleri, et observari omnino debeant.

§. 46. Declarantes insuper in supradicta piorum legatorum suppressione minime comprehendi, sed omnino excipi debere quaedam alia pia legata pro annua itidem celebratione aliorum trecentarum sexaginta sex missarum in praedicta correctionis domo pro inibi detentorum commodis relicta, quae firma remaneant; et per eosdem deputatos, seu administratores annuatim etiam debeant satisfieri.

§. 47. Quo vero ad praefatas mille septingentas nonaginta tres missas ad priora pia, ut praefertur, suppressa legata spectantes, illas ad numerum duodecim anniversariorum in ipsa cathedrali ecclesia Trejensi singulis annis celebrandorum dicta apostolica auctoritate etiam perpetuo redigimus, et moderamur; et respective onus celebrationis hujusmodi singulis mensibus in animarum testatorum suffragium collegialiter adimplendum capitulo, et canonicis dictae cathedralis ecclesiae pro tempore existentibus praedictis eadem apostolica auctoritate perpetuo quoque injungimus, atque imponimus.

§. 48. Ac demum, quod sequuta per dicti Francisci, ut praefertur, moderni dictae parochialis ecclesiae rectoris obitum, aut alias quovis modo ex illius persona, ut praefertur, ejusdem parochialis ecclesiae vacatione, et per vacationem hujusmodi illius honorum stabilitum, ut praefertur, ab ipsa dismembratorum applicationi favore praefatae mensae episcopalis Trejensis loco facto, temporanea memoratae summae ducentorum quindecim scutorum praedictae monetae ex eisdem prioribus legatis, ut praefertur, suppressis provenientis applicationi mensae episcopali Trejensi praedictae superius facta, dissoluta, et ad eandem parochialem ecclesiam s. Michaelis translata, illique pro nova supplenda donatione illiusque futuri pro tempore existentis rectoris congrua substantiatione per viam substitutionis simili apostolica auctoritate perpetuo itidem unita, et appropriata remaneat eo ipso;

Reservatio episcopalis.

Modestia legatorum priorum.

Dotatio ecclesiae parochialis.

ita tamen ut fructus, redditus, et proventus certi dictae parochialis ecclesiae s. Michaelis, comprehenso recto annuo canone septuaginta scutorum praefatae monetae super quibusdam aliis terrenis, et fundis ad ipsam parochialem ecclesiam spectantibus in emphyteusim perpetuam apostolica auctoritate praefata concessis annuatim dictae parochialis ecclesiae rectori debito, ad ducenta quinque scuta ejusdem monetae, praeter incerta ex stolae exercitio provenientia, ac redditus nonnullorum hortorum eidem parochiali ecclesiae adnexorum, quos etiam faciet suos, annuatim ascendant, dicta apostolica auctoritate statimur, et ordinamus.

§. 10. Ar easdem praesentes semper, et perpetuo validas, et efficaces esse, et fore; suosque plenarios, et integros effectus sortiri, et obtinere; ac ab omnibus, et singulis, ad quos nunc spectat, et pro tempore quomodolibet spectabit in futurum, firmiter, et inviolabiliter observari debere; ac nullo unquam tempore ex quocumque capite, vel qualibet causa quantumvis juridica, et legitima, etiam ex eo quod causae, propter quas easdem praesentes emanarunt, adductae, verificatae, et justificatae non fuerint, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis, seu invaliditatis vitio, aut intentionis Nostrae, vel quolibet alio quantumvis magno, substantiali, substantialissimo, inexcogitabili, et inexcogitabili, ac speciale, et individuum mentionem, et expressionem requirente defectu, seu etiam ex eo quod in praemissis, eorumque aliquo solemnitate, et quaevis alia servanda, et adimplenda servata, et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite de jure, vel facto, seu statuto, vel consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis enormissimae, totalisque laesionis, aut quocumque alio colore, praetextu, aliaque ratione, vel causa, etiam quantumvis justa, rationabili, legitima, juridica, pia, privilegiata, ac tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate Nostra, et aliis superius expressis nullibi appareret, seu alias probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in jus, vel controversiam revocari, aut ad viam,

et terminos juris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apertionis oris, reductionis ad viam, et terminos juris, aut aliud quodcumque juris, vel facti, aut gratiae, vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus concessio, et impetrato, vel emanato quempiam uti, seu se juvare in iudicio, vel extra illud posse; nequo easdem praesentes sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus per quascumque literas, et constitutiones apostolicas, aut cancellariae apostolicae praefatae regulas quomodocumque etiam in rrastrum assumptionis Nostrae, et Romanorum pontificum successorum Nostrorum ad summum apostolatus apicem, etiam motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter ex quibuslibet causis, et sub quibusvis verborum expressionibus, tenoribus, et formis, ac cum quibusvis clausulis, et decretis, etiamsi in eis de eisdem praesentibus, earumque toto tenore, ac data specialis mentio fiat, editas, et in posterum edendas comprehendendi, sed semper, et omnino ab illis excipi, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum, et validissimum statum restitutas, repositas, et plenarie reintegratas esse, et fore; sicque et non alias per quoscumque iudices ordinarios, vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac ejusdem sanctae Romanae ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos, dictaeque Sedis nuncios, aliosque quoscumque quavis auctoritate, potestate, facultate, praerogativa, et privilegio fungentes, ac honore, et praeceminentia fulgentes, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate, in quocumque iudicio, et in quacumque instantia iudicari, et dehniri debere; irritum quoque, et inane, si serus super his a quocumque quavis auctoritate scriverit, vel ignoranter contigerit attentari, motu, scientia, et potestatis plenitudine similibus quoque decernimus.

Claudiose
litteras, et
titulum.

Derogatio
excoꝛcatorum

§. 20. Non obstantibus dictorum priorum legatorum, et quibuscumque aliis foundationibus, ultimisque testatorum voluntatibus praemisissis forsan repugnantibus, ac Nostra, et cancellariae apostolicae regula de iniqua consilio non tollendo, et Lateranensis concilii novissime celebrati, dismembrationes, et uniones perpetuas nonnisi in casibus a jure permissis fieri, et ab ecclesiis membra distinguere, ac dividi prohibentis, necnon quoad infrascriptam exequutoris deputationem felicitis recordationis Bonifacii papae VIII. etiam praedecessoris Nostri, quae cavetur expresse, ne quis ultra suam civitatem et dioecesim, nisi in certis iuribus expressis, et exceptis casibus, et in illis non ultra unam diacetam a fine suae dioecesis ad iudicium evocetur, seu ne iudices a Sede apostolica praefata deputati extra civitatem, vel dioecesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii, vel aliis vires suas committere audent, seu praesamant, et in concilio generali edita de duabus diacetis, ac quibusvis aliis etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus universalibusque conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, dictaeque metropolitane ecclesiae Cameracensis etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis quibusvis superioribus et personis in genere vel in specie, ac alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione alias de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia etiam exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata etiam inserti forent, eisdem praesentibus pro plene, et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, ad praemissorum omnium, et singulorum validissimum effectum, latissime, et

plenisime, ac specialiter, et expresse, necnon opportune, et valide, hac vice dumtaxat motu, scientia, et potestatis plenitudine paribus harum quoque serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 21. Nos enim desiderantes, ut praemissa omnia sic, ut praefertur, disposita ad suum feliciter perducantur effectum, et ea, quae nonnunquam in similibus suscitari solent quaestiones, controversiae, ac obstacula dirimantur, venerabilem etiam fratrem nostrum modernum Macerataensis, et Tolcutinae iuvicem perpetuo canonice unitarum ecclesiarum episcopum in exequutorem pro executione tantum earundem praesentium dicta apostolica auctoritate constituimus, et deputamus.

§. 22. Eidemque episcopo facultatem, ut ipse quaecumque personam in ecclesiastica dignitate constitutam pro huiusmodi executionis effectu subdelegare, ac super quacumque oppositione, in illius actu quomodolibet oritura, servatis tamen de jure servandis, definitive pronunciare libere, et licite valeat, eadem apostolica auctoritate concedimus, et impertimur.

§. 23. Volumus autem, quod ecclesia cathedralis Trejensis per Nos, ut praefertur, creta praedicta juxta illius redditus de more taxari, et huiusmodi taxa in libris camerae apostolicae describi debeat: quodque earundem praesentium transumptis, et exemplis etiam impressis, et manu alicujus notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur, quae eisdem praesentibus literis originalibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae.

§. 24. Nulli ergo omnino hominum liceat has paginas Nostrarum dismembrationis, disjunctionis, separationis, erectionis, institutionis, substitutionis, subrogationis, concessionis, iudulit, facultatis, concessionis, impartitionis, assignationis, suppositionis, subjectionis, posterioris dismembrationis, divisionis, separationis, applicationis, appropriationis, voluntatis, praeccepti, posterioris illidem concessionis, assignationis, suppressionis, absolutionis, exemptionis, liberationis, attributio-

Deputatio
excoꝛcatorum
dici.

Facultas
excoꝛcatori
dicta
subdelegandi
dicitur.

Protestationem
de inscribendis
fructibus
monas in li-
bris camerae
apostolicae.

Sanctio
pen-
nalis.

nis, posterioris voluntatis declarationis, reductionis, moderationis, injunctionis, impositionis, statuti, ordinationis, decreti, posterioris facultatis impartitionis, derogationis, constitutionis, deputacionis, concessionis impartitionis, et voluntatis infringere, vel eis ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Domini millesimo octingentesimo sexdecimo, sexto idus februarii, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCLII.

Die die
9 februarii
1516.
anno XVI.

Ampliatio facultatis gestandi funiculum cum flocculo viridis coloris in pileo, et zocum et tibiata rubri coloris pro archipresbytero, et ejus successoribus capituli ecclesiae metropolitanae Bracharensis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Expositio pro
eius.

§. 4. Exponi Nobis nuper fuit dilectus filius Antonius de Sequeira, qui (ut asserit) archipresbyter, et una ex dignitatibus metropolitanae ecclesiae Bracharensis existit, quod cum per alias in simili forma brevis die xv. maji MDGCLXXXIX. expedita literas dilectis filiis dignitatibus, et canonicis praebendis dictae metropolitanae auctoritate apostolica indultum foret sub eisdem modo, et forma tunc expressis, ut ipsi funiculum cum flocculo viridis coloris in pileo, itemque zocum, seu fasciam, et tibiata rubri coloris gestare possent, et valerent, ut alias, prout ex indicatis literis, quarum tenorem praesentibus pro plene, et sufficienter expresso, et inserto haberi volumus fuisse asseruit continari, ipse Antonius, vel alias tunc temporis possessor ejusdem dignitatis in hujusmodi apostolice indultu com-

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 93.

prehensus minime remansit, eo quod praebendam obtinet ab aliis capitularibus praebendis penitus separatam, residentiamque habet personalem, liberam, et spontaneam sine obligatione. Quoniam autem, sicut in eadem expositione additum erat, sedem propriam eodem in choro tenet fixam a cornu evangelii tertiam, Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut pro majore Dei cultu, et meliore cum aliis dignitatibus, et canonicis publice servanda conformitate sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

Tener amos
prole

§. 2. Nos igitur ipsum Antonium ejusque nunc, et pro tempore existentem legitimum coadjutorem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, si quis forte incurrerint hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore consentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, insignia et singulas decorationes in memoratis apostolicis literis pro dignitatibus, et canonicis metropolitanae ecclesiae Bracharensis, ut praefertur, concessas, et expressas ad eundem Antonium, ejusque in dignitate hujusmodi coadiutorem, et successores in perpetuum auctoritate apostolica, tenore praesentium extendimus, et ampliamus, eisdemque per ipsum, ejusque coadiutorem, respectivosque successores suos palam gestari libere, et licite posse concedimus, et indulgemus, ipsosque de super a quoquam impediri, molestari, et perturbari nullatenus posse, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

Deceptione con
suetudine

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, nec non quatenus opus sit, dictae metropolitanae ecclesiae etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscunque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacioribus

simis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus proplene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die nona februarii millesimo octingentesimo decimo sexto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCLIII.

Dat. die
13 februarii
1816.
anno XVI

Confirmatio impositionis annuae pensionis factae super bonis ecclesiasticis a rege utriusque Siciliae pro sustentatione seminarii Panormitani.

Pius PP. VII.

Ad futuram rei memoriam

Proemium.

§. 1. In summo apostolatus apice meritis licet imparibus constituti consulere debemus, ne ecclesiastica seminaria, quae religionis praesidio, et incremento provide instituta sunt, temporum procellis obruantur.

Expressio proemii.

§. 2. Ex parte dilecti filii presbyteri Francisci Chiavichario rectoris seminarii Graeco-Albanensis in civitate Panormitana erecti expositum Nobis nuper fuit, quod cum ab anno MDCCCIX. res familiares dicti seminarii ob temporum injurias ita collapsae remanserint, ut diutius stare nequiret, Nobis tunc armato milite circumdatis, ad carissimum in Christo filium Nostrum Ferdinandum utriusque Siciliae regem confugitorans, ut pro suo perspecto religionis zelo conservationi dicti seminarii consuleret, qui, cum ex regio aerario subvenire minime valeret jam ob publicas calamitates fere exhausto per aliquam pensionem annuam super redditibus ecclesiasticis opitolandum

fore censuit, si id Nobis postquam in libertatem restituti essemus, et huic s. Sedi placuisset, Nobis propterea dictus rector asserens maximam seminarii necessitatem humiliter supplicari fecit, ut eidem seminario in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Tenore canonis
donis.

§. 3. Nos igitur ipsam exponentem specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et singulares personas quibus praesentes Nostrae literae favent, a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint hujus tamen rei gratia absolventes, et absolutas fore censentes, supplicationibus hujusmodi inclinati, favore dicti seminarii, ejusque alumnorum nunc, et pro tempore in perpetuum existentium pensionem annuam ducentarum unciarum aurearum monetae Siciliae super redditibus, et proventus abbatiae de Roccadja, et super fructibus honorum stabilium ecclesiasticorum ipsius regni Siciliae tertiam partem pensionabilem habentium per respectivos locorum ordinarios statuendam et exequendam (quibus per praesentes speciales ad id, et necessarias facultates ex nunc, prout ex tunc, et e contra tribuimus) servatis alias servandis, de apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium ex nunc pariter, prout ex tunc reservamus, constituimus, et in perpetuum assignamus.

Clausula soluta et decretum irritum.

§. 4. Decernentes ipsas praesentes literas firmas, validas, et efficaces existere, ac fere, suasque plenarias, et integros effectus sortiri, et obtinere; sicque in praemissis per quoscumque judices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, ac sanctae Sedis nuncios, sublata eis, et eorum cuilibet quavis aliter judicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate judicari, et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio canonis irritum.

§. 5. Non obstantibus felicis recordationis Benedicti XIV. praedecessoris Nostri super divisione materiarum, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et sy-

nodis conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, nec non dictae abbatiae, et aliarum ecclesiarum fundationum, aut beneficiorum huiusmodi pensionabilium etiam iuramento confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, et literis apostolicis superioribus, et personis sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac eum quibusvis etiam derogatoriis, derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, et aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus, et singulis illorum tenores praesentibus pro plene, et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris ad praenissorum effectum, hac vice duntaxat specialiter, et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima tertia februarii millesimo octingentesimo decimo sexto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCLIV.

Erectio episcopatus de Chilapa in America

Pius episcopus
Servus servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam

Procurator

§. 1. Universi Dominici gregis cura adeo cor Nostrum exultat, ut ea quae a catholicis regibus ad animarum populorum eis subditorum salutem tendentia a Nobis expostulantur benigno prosequi favore non dubitemus, et praesertim si de catholica servanda et propaganda fide in quibusvis regionibus agatur adiutrices porrigamus manus prout conspicimus in Domino salubriter convenire.

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 93.

§. 2. Cum itaque, sicut per dilectum filium equitem Antonium Vargas y Laguna carissimum in Christo filium Nostri Ferdinandi Hispaniarum regis catholici apud Sedem apostolicam ad ministrum plenipotentiarium accepimus, praefatos Ferdinandus rex, ex eo quod habitatores Americanae regionis ex parte regni Mexicani, quae latus ad Oceanum Suri nuncupatum in summa spiritalis pabuli necessitate versantur, iterum enim longinquitas, atque asperitas, quominus episcopi illarum dioecesium ad eas accedant partes impediunt, ex quo fit, ut oves illis in locis degentes, nec oratione, nec exemplo ad catholicae religionis cultum, et disciplinam exacte observandam facile excitentur; quaspropter fides apud habitatores illos magis, magisque in dies languet, immo etiam vitia augentur quotidie perniciosiora, et nisi remedia praesto sint, omnes animas penitus sint occupatura, etiam pro eo quod parochi, et vicarii quemquam exire suo fungi munere laborarent, non tamen pravis moribus auferendis, mentibusque evangelica doctrina imbuedis per se sufficienti opportune consultum esse existimet, si in regione praedicta ad litus maris Suri, atque Acapulci novus episcopus constituitur ex diseminatione partim archiepiscopatus Mexicani, partim episcopatus Mechoacani, et Hascalsensis, vulgo Pueblo de los Angeles, et Chilapae locus ob aeris salubritatem, et situs opportunitatem aptissimus in episcopatum apostolica auctoritate infrascriptis modo et forma erigeretur.

§. 3. Nos omnibus mature perpensis praedicti Ferdinandi regis votis clementer annuere, eosdem Christi fideles quantum in Domino possumus specialibus favoribus et gratiis prosequi, eorumque spirituali bono consulere volentes, ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine praedictum Chilapae locum a dioecesi, cui ad praesens subest, pevitius et perpetuo dicta apostolica auctoritate tenore praesentium dividimus et separamus, ipsumque locum Chilapae sic divisum, et separatum juxta canonicas sanctiones episcopalis civitatis titulo et honore apostolica auctoritate praefata etiam perpetuo decoramus, et ampliorem, et

Hispaniarum rex per nos per nos pro nova erectione sedis de Chilapa.

Erectio loci in civitatem, et ecclesiam in cathedralem.

gnoremque ecclesiam in eodem Chilapae loco per Nos civitatis titulo, ut praefertur, decorato existentem ab infrascripto praesentium Nostrarum litterarum exequutore designandam de apostolicae potestatis plenitudine in ecclesiam cathedralem de Chilapa nuncupandam pro uno episcopo de Chilapa, qui inibi de more resideat, quique omnibus episcopalibus insignis, privilegiis, et prerogativis eisdem modo et forma quibus caeteri episcopi praesertim in praedicti catholici regis Americae ditionibus perfruuntur, et gaudeant cum omni-moda episcopali jurisdictione in rivitate Chilapae, ejusque dioecesi, ut infra assignanda perfruatur, et gaudeat atque in eadem ecclesia in cathedralem erigenda ex nunc pro tunc cum primum fieri poterit, dignitates, canonicatus, et beneficia pro totidem presbyteris, seu clericis, adeo ut capitulum dictae ecclesiae, ut praefertur, designandae, atque in ecclesiam cathedralem, ut praefertur, erigendae tot individuis, quot necessarii erunt sit compositum de simili apostolicae potestatis plenitudine etiam perpetuo erigimus, et instituimus.

Assignatio
dioecesis

§. 4. Eademque futuro et pro tempore existenti episcopo de Chilapa pro sua dioecesi tam Chilapae civitatem, cum suis pertinentiis, quam partes dismembrandas ab archiepiscopatu Mexicano, ab episcopatibus Hascalsensi vulgo Pueblo de los Angeles, et Mechoacani, respectivis tamen ab eorum ordinariis reportatis antea consensibus, nec non latus Suri, qui ab amne Quaxisolano usque ad Oceanum mare protenditur per praesentes assignamus, et ex hujusmodi territorio novam de Chilapa dioecesim efformatam volumus, statuimus, et declaramus.

Constitutio
diti ecclesiae.

§. 5. Quoniam vero ob rerum perturbationes, quibus America concussa nuper, atque exhausta fuit, novae huic ecclesiae de Chilapa minime conferri nunc potest dos illa, quam memoratus Ferdinandus rex constituere de more voluisset ad summam scilicet ponderum decem millium, conflando illam ex quatuor ponderum millibus a cumulo decimarum archiepiscopatus Mexicani decerptis aliis quatuor ponderum millibus ab episcopatu Hascalsensi vulgo Pueblo de los Angeles, reliquis autem

binis ponderum millibus ab episcopatu Mechoacano; hinc Nos ob praememoratas causas supra recensitam dotationem, ejusque assignationem, usque dum per rerum et temporum circumstantias id exequi poterit, differimus, et ad hac ut ab illius praesule episcopalis dignitas decenter teneatur, eam dotem quam rerum status in praesentiarum permittit, quam prout etiam illam, quae ad meliora tempora reservanda est secundum canonicas sanctiones, jura, et leges, quae per Americae incolae legitimae vigent assignatam volumus donec, et quousque ut supra provideatur, eadem apostolica auctoritate modo constituimus et assignamus.

§. 6. Et insuper favore ejusdem Ferdinandi regis, suisque in regnis successoribus regibus, jus nominandi seu praesentandi, infra tempus a jure praefixum Nobis et successoribus Nostris Romanis pontificibus pro tempore existentibus personam idoneam ad dictam episcopalem ecclesiam de Chilapa per Nos, ut praefertur, erectam a primaevis illius erectione vacantem, tam pro prima vice, quam etiam in posterum in futuris illius vacationibus pari praeus modo quoad nominationem, seu praesentationem eandem episcopi aliarum ecclesiarum in praefatis regnis existentium a Sede apostolica praedicta praefici consueverunt, cum hoc tamen, quod episcopus cathedralis ecclesiae de Chilapa per Nos, ut praefertur, erectae ordinariae jurisdictioni pro tempore existentis archiepiscopi Mexicani, uti ejus metropolitani subjectus esse debeat apostolica auctoritate praefata etiam perpetuo reseramus.

Reservatio
pro
re nominand.
favore regis
catholici

§. 7. Ut denique omnia praesentibus Nostris literis disposita, et ordinata observentur, et ipsius Ferdinandi regis vota ad optatum exitum perducantur idoneam personam episcopali carachere insignitam, vel in alia ecclesiastica dignitate constitutam a laudato rege pro ipsius arbitrio et prudentia eligendam in eandem praesentium litterarum Nostrarum exequutorem deputamus, ut ipsa certioratis venerabilibus fratribus archiepiscopo Mexicano, ac Hascalsensi, vulgo Pueblo de los Angeles, et Mechoacano episcopis, eorundemque consensibus prius requisitis, et acceptis, novam cathedralem eccle-

Deposito ex
materie Apo-
stolice.

sism de Chilapa erigat , respectiva-
rum dioecesum limites assignet , ac
statuat , nec non congruum annuum
dotem episcopatu de Chilapa , quae
in praesens assignari poterit consti-
tuat , et capitulum , quod in cathedra-
li ecclesia de Chilapa esset insti-
tuendum , quodque ob actuales diffi-
ciles circumstantias differtur , et ad
opportuniorem rerum statum reser-
vatur cum primum id in posterum
fieri poterit eum congrua assignatio-
ne instituire euret , omniaque alia
opportunis modo , et forma exequi
studeat ad quem effectum ei omnes
necessarias , et opportunas tribuimus
facultates .

Clausulae as-
tutae, et in-
positae.

§. 8. Praesentes autem Nostras
apostolicas literas , et in eis contenta
quaecunque nullo unquam tempore
ex quacunque etiam legitima causa
de subreptionis vel obreptionis , aut
nullitatis vitio , vel intentionis No-
strae , seu quopiam alio defectu no-
tari , impugnari , invalidari , seu alias
quomodolibet infringi , retardari , an-
nullari , seu per Nos et successores
Nostras Romanos pontifices pro tem-
pore existentes , ac Sedem praefatam ,
seu Sanctae Romanae Ecclesiae car-
dinales etiam de latere legatos , vice-
legatos , dictaeque Sedis nuncios , vel
quosvis alios , quavis auctoritate fun-
gentes suspendi , revocari , restringi ,
limitari , aut alias etiam motu pari
concedi , seu illis etiam in aliquo
derogari , aut quidquam aliud in con-
trarium disponi nullatenus unquam
posse , sed eas semper validas , et ef-
ficaces existere , suisque plenarias et
integros effectus sortiri , et obtinere ;
sicque et non alias per quoscumque
iudices ordinarios vel delegatos , ac
praefatae Sanctae Romanae Ecclesiae
cardinales etiam de latere legatos , di-
ctaeque Sedis nuncios praefatos , et
quosvis alios , sublata eis , et eorum
cuilibet quavis aliter iudicandi , et
interpretandi facultate , et potestate
iudicari , et definiri debere , et si
secus super his a quoquam quavis
auctoritate scienter vel ignoranter con-
tingerit attentari irritum , et inane de-
cernimus .

Derogatio con-
tra locum.

§. 9. Non obstantibus de jure
quaesito non tollendo , aliisque No-
stris et cancellariae apostolicae regu-
lis , nec non quatenus opus sit Late-
ranensis concilii novissime celebrati
disuembrationes perpetuas nisi in

casibus a jure permissis fieri prohi-
bentis , aliisque etiam in synodali-
bus , provincialibus generalibus , uni-
versalibusque conciliis editis , vel
edendis , specialibus vel generalibus
constitutionibus , et ordinationibus
apostolicis , dictarumque Mexicanae ,
Hascalsensis , et Mechoacanae respec-
tive ecclesiarum etiam juramento ,
confirmatione apostolica , vel quavis
firmitate alia roboratis statutis et con-
suetudinibus ; privilegiis quoque , in-
dultis et literis apostolicis quibuscum-
que superioribus et personis in genere ,
vel in specie , aut alias in contrarium
praemissorum quomodolibet forsitan
concessis , approbatis , confirmatis , et
innovatis : quibus omnibus , et sin-
gulis etiam si de illis , eorumque to-
tis tenoribus specialis , specifica , ex-
pressa , et individua , non autem per
clausulas generales idem importantes
mentio , seu quaevis alia expressio
habenda , aut aliqua alia etiam exqui-
sita forma ad hoc servanda foret ,
eorum tenores , formas et causas etiam
quantumvis pias , et privilegiatas
etiam praesentibus pro plene , et suf-
ficienter , ac de verbo ad verbum ni-
hil penitus omisso insertis , et ex-
pressis habentes , illis alias in suo ro-
bore permansuris latissime , et plene-
niissime , ac specialiter , et expresse
nec non opportune et valide hac vice
dumtaxat ad praemissorum vali-
dissimum effectum specialiter et ex-
presse harum quoque serie derogamus ,
et sufficienter derogatum esse , et cen-
seri etiam decernimus , contrariis qui-
buscunque .

§. 10. Volumus autem , quod ca-
thedralis ecclesia de Chilapa per Nos
ut praefertur erecta ad floscos tri-
ginta tres eum uno tertio taxari , et
hujusmodi taxa in libris camerae
apostolicae describi debeat .

Praeceptum
de inscriben-
do floscos
in libris ca-
merae apo-
stolicae.

§. 11. Praeterea etiam volumus
hujusmodi Nostrarum literarum exem-
plis etiam impressis manu alicujus
notarii publici subscriptis , et personae
in ecclesiastica dignitate constitutae
sigille obsignatis eadem prorsus lides
ubique locorum adhibeatur , quae ip-
sis originalibus adhiberetur si essent
exhibitas vel ostensas .

Fides haberi
de transcri-
ptione.

§. 12. Nulli ergo omnino homi-
num liceat hanc paginam Nostrae di-
visionis , separationis , unionis , in-
corporationis , reservationis , facultatis
dispartitionis , decreti , derogati-

Sanctio pena-

tionis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum ejus se noverit incursurum. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem anno incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo decimo sexto, quinto kalendas martii, pontificatus Nostri anno sextodecimo.

DCLV.

Inc. die
I martii
1816
anno XVI

Concessio usus palmaris vulgo «bugiae» et collaris violacei pro dignitatibus, et canonicis ecclesiae cathedralis sancti Miniatis, cum parva cruce gestanda in pectore.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Procurator.

§. 1. In apostolatus apice, meritis licet imparibus, constituti ecclesiasticis viris illis, qui almae veluti Sionis aemuli, divinas laudes in augustioribus templis quotidie concinunt, peculiare honorificentias interdum concedimus, ut ipsi per externa quoque signa excitati internarum virtutum splendore magis, magisque in dies elucere student in domo Domini.

Expositio per
eum.

§. 2. Cum itaque sicut ex parte dilectorum filiorum dignitatum, et canonicorum cathedralis ecclesiae s. Miniatis expositum Nobis nuper fuit, ecclesia ipsa antiquitatis laude, sacrarum suppellectilium copia, clerique probitate, et scientia satis floreat, cumque in nuperrimis procellis ejusdem cathedralis capitulares adeo strenue una cum venerabili fratre Petro ejusdem civitatis episcopo contra vehementem tempestatem restiterint, ut eorum unus vel exilium per octodecim menses patienter toleraverit, multum splendoris ad ipsam accederet, ac divinus cultus, populi que devotio majora incrementa acciperet, si ejus dignitates, et canonici novis per Nos, et hanc sanctam Sedem decorationibus ornentur; Nobis propto-

rea humiliter supplicari fecerunt, utin praemissis opportune providere; et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

Tenor concen
sionis

§. 3. Nos igitur ipsos exponentes specialibus gratiis, et favoribus prosequi volentes, et eorum singulares personae a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacunque de causa latis, ei quas forte incurrerint, hujus tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore cements supplicationibus hujusmodi inclinati, dignitatibus et canonicis nunc, et pro tempore in perpetuum existentibus praedictae cathedralis ecclesiae s. Miniatis, ut ipsi palmarum vulgo «bugiae» ad instar dignitatum, et canonicorum alterius cathedralis ecclesiae Pistoriensis in sacris privatim, et solemniter faciebus, atque in aliis quibusvis presbyteralibus functionibus uti, ac etiam ubicumque locorum collarem violaceum, non tamen olorico serico rubro subutum, nec non parvam crucem auream non solum magnitudinis, sed etiam forma ab episcopali cruce propeus discrepantem, antepectus ex catenula simili, vel ex florco nigro, et vitta serica talari, et succinctae vesti (non tamen externae vesti choralis) appensam palam gestare libere, et licite possint, et valeant, et quilibet eorum possit, et valeat auctoritate apostolica concedimus, et indulgemus.

Classis con
bleta et de
cretum. Irri
tata.

§. 4. Ipsasque dignitates, et canonicos desuper a quoquam quovis praetextu, causa, vel occasione molestari, perturbari, aut impediri nullatenus unquam posse; sique et non aliter per quoscunque iudices ordinarios, et delegatos etiam causarum palatii Nostri apostolici auditores, et Sanctae Romanae Ecclesiae cardinales etiam de latere legatos, et dictae Sedis nuncios, sublata eis et eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et definiti debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Derogatio con
suetudinum

§. 5. Non obstantibus apostolicis, acin universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus vel specialibus constitutioni-

bus et ordinationibus, nec non quatenus opus sit, dictae cathedralis ecclesiae etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, caeterisque in contrariam quibuscunque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die prima martii millesimo octingentesimo decimo sexto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

DCLVI.

Dat. die
8 martii
1850.
anno XVI.

Commutatio beneficii erecti in ecclesia sanctae Mariae de Fide sub invocatione sanctorum Joannis, et Vitalis, in beneficium cum cura animarum in terra Montis Florum Firmanae dioecesis.

Venerabili fratri
Archiepiscopo Firmano

Pius PP. VII.

Venerabilis frater
Salutem, et apostolicam
benedictionem

Expositio per
eum.

§. 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Joseph Brignole presbyter istius Firmanae dioecesis, quod ipse qui rector legitimus, uti asseritur, ad praesens existit ejusdem beneficii simplicis sub invocatione sanctorum Joannis, et Vitalis in loco Montefiore nuncupato erecti, pietate, et probitate commotus erga incolam, et colonum illius loci ubi extat quaedam ecclesia s. Mariae de Fide nuncupata, qui utpote a parochiali ecclesia distantes et ob praeruptas vias caret precipue hyemali tempore infirmi spiritualibus auxiliis usque ab anno 1807 consentiit beneficium praedictum a se retentum in parochialem praebendam cum cura animarum in dicta rurali ecclesia pro populi opportunitate erigendum commutari, inpetratis, uti asseritur, apostolicis facultatibus per alias Nostras in simili forma brevis expeditas literas quae cum miseris transactis perturbationibus deperissent commutatio praedicta suum non ha-

uit effectum, nunc vero persistentibus iisdem causis, eademque urgente necessitate praedictam commutationem, seu erectionem confirmari, vel denuo concedi vehementer desiderat. Nobis propterea humiliter supplicari legit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§. 2. Nos igitur dictum Josephum specialibus favoribus, et gratis prosequi volentes, et quibusvis excommunicationis, suspensionis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, et absolutum fore censentes hujusmodi supplicationibus inclinati fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut veris existentibus praenarratis, et si id in Domino expedire censueris, memoratum beneficium simplex, quod acta possidet dictus Josephus Brignole, accedente ad id expresse ejus consensu, et sine praedjudicio omnium eidem beneficio adnexorum, ac servatis de jure servandis in parochialem praebendam in dicta ecclesia s. Mariae de Fide istius dioecesis stabilendam, et perpetuis futuris temporibus duraturam cum cura animarum iisdem legibus, juribus, privilegiis, ac praerogativis quibus aliae parochiales ecclesiae utuntur, fruuntur, et gaudent, ac uti, frui, et gaudere possit in posteram, auctoritate Nostra apostolica erigas, atque convertas.

§. 3. Non obstantibus felicis recordationis Benedicti papae XIV. praedecessoris Nostri super divisione materialium aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque, et synodalibus conciliis editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die octava martii millesimo octingentesimo decimo sexto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

Tenore decreti
auctoritate.

Decretum
auctoritate.

Bat. die
15 martii
1816
anno XVI.

DCLVII.

Erectio Montis Pietatis in civitate
Partannae diocesis Mazariensis.

Pius PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam

Proemium.

§. 1. Pro pastorali officio humilitati Nostrae divinitus commisso illud in primis curandum, ut Christianae charitatis opera, quae Salvator Noster fidelibus suis maxime commendavit, ubique locorum promoveantur, et promota in perpetuum servantur.

Expositio pro
tota.

§. 2. Quoniam igitur, sicut ex parte dilecti filii Stephani Sanfilippo presbyteri oppidi civitatis nuncupati Partannae Mazariensis dioecesis expositum Nobis nuper fuit, superioribus calamitosissimis temporibus ob annonae caritatem cum nimia foeneratorum usura conjunctam tria fere oppidanorum millia ibi inedia perierunt, duoque millia ad victum sibi comparandum alio demigrarunt, ipse Stephanus pro ea, qua flagrat in pauperes praesertim charitate, aggerem quendam huic usurariae pravitati obijcere volens montem Pietatis in egenorum levamen instituire decrevit, atque ex duobus millibus scutorum monetae, quas in promptu habet, et ex aliis quatuor millibus septingentis colligendis montem huiusmodi erigere cupit cum sequentibus legibus, scilicet.

Leges impositae in eo
capite.

§. 3. 1. Ut fructus mutuae pecuniae eidem monti annuatim solvantur in ratione sex unciarum pro quolibet centenario II. Annui fructus partim pro mercedibus ministris montis solvendis, partim pro ejus fundatoribus opitalandis erogentur III. Hisce fundatoribus vita functis succedant in eorum portione accipienda personae ab ipso Stephano nominandae. IV. His quoque vita trajectis, pars eadem ad convictices pro tempore degentes in dicti oppidi collegio, quae puellas rudimenta fidei, et mulierum opera edocere debeat, devolvatur in perpetuum. V. Facultas perpetuo sit monti recipiendi majores pecuniarias summas a quibuscumque Christifidelibus, qui ibi eas deponere velint etiam cum conditione percipiendi

annuos fructus in ratione unciarum septem pro quolibet centenario, quarum unciae duae pro montis ministris, et reliquae quinque pro dependentibus erogentur, ad ipsorum vitam tantum, prout concessum assensit per felicem recordationem Pauli pp. III. praedecessoris Nostri pro alio pietatis monte in civitate Pomeritana dudum erecto. Quam autem, si continenda expositione additum erat, dictus Stephanus, et aliae piaae personae cupiant, praemissa pro eorum fidei subistentia, apostolicae auctoritatis munimine fieri, et roborari, Nobis propterea humiliter supplicatum fuit, ut montis erectioni, et ordinationibus praedictis opportune providere, de benignitate apostolica dignaremur.

§. 4. Nos sperantes ex pia institutione huiusmodi non parum utilitatis etiam spiritualis Christifideles confecturos fore, dictumque Stephanum, aliosque sibi similes probos in tanta re secios viros in suo laudabili proposito confovere volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris, sententiis, et poenis quovis modo, et quacumque de causa latis, si quas forte incurrerint huius tantum rei gratia absolventes, et absolutos fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinati, auditis desuper relationibus dilecti filii vicarii capitularis ecclesiae Mazariensis, institutionem, et erectionem dicti montis cum omnibus, et singulis praemissis legibus, aliisque honestis, et proficuis conditionibus factam auctoritate apostolica tenere praesentium adprobamus, et confirmamus, illique inviolabilis, et perpetuae apostolicae firmitatis robur adiacimus, ac omnes, et singulos juris, et facti defectus, si qui forte intervererint, suppleamus, et sanamus: si autem huiusmodi erectio nondum fuerit effecta, plenam, et omnimodam facultatem eidem Stephano, et jusque sociis illum taliter erigendi auctoritate, et tenore praedictis tribuimus, et imperimus.

§. 5. Atque ut ejusdem montis proventus in eas pro quibus ordiantur causas provide distribuantur, omnibus et singulis dicti montis officialibus pro tempore existentibus cuiuscumque gradus, ordinis, status,

Tenore assensu
datis.

Prout ab eo
autem qui
disponere,
vel et ipse
participaverint
pecuniam et
proventus ejus
datis montis.

et conditionis auctoritate, et tenore similibus, sub excommunicationis latae sententiae poena a qua non nisi a Romano pontifice pro tempore existente, praeterquam in mortis articulo constituti, absolvi posse districtius praecipientes inhibemus, ne montis pecuniam, et proventus in totum, vel in partem in alias causas, quam illas, ad quas deputati sunt, quovis modo convertere, aut de illis quidquam disponere, seu circa illos fraudem, vel dolum committere, aut illos, qui proventus ipsos augere, et eidem monti de facultatibus suis subministrare intendant, quominus id faciant, impedire, seu retrahere directe, vel indirecte praesumant, et nihilominus duplum ejus, quod expositum, aut fraudatum, seu ne illi erogeretur, persuasum fuerit, eidem monti restituere teneatur. In reliquis autem, ut opus hujusmodi

citius coalescat, et augeatur, servari ea volumus, quae dicto alio monte Panormitano, aliisque similibus sapienter constituta reperiuntur.

§. 6. Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis; privilegiis quoque, indultis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis, et in posterum concedendis: etiam si pro illorum sufficienti derogatione specialis, specifica, expressa, et individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda, aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, caeterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die decima quinta martii millesimo octingentesimo decimosexto, pontificatus Nostri anno decimo sexto.

Derogatio constitutionibus.

FINIS TOMI TERTII DECIMI

INDEX

PRAECIPUARUM MATERIARUM

QUAE

IN DECIMO TERTIO HOC VOLUME

CONTINENTUR

PII VII.

A

ADMINISTRATIO

- Administratio monasterii monialium sanctae Margaritae civitatis Fabrianensis, episcopo committitur ejusdem civitatis. Const. CCCCLVI. p. 67

A

ALLOCUTIO

- Allocutio habita in solemnii canonizatione sanctorum Francisci Caracciolo, Benedicti a sancto Philadelphio, Angelae Merici, Coletae Boilet, et Hyacintae Mariscotti. Const. CCCCLXXXIII. . . . 113

- Allocutio habita in consistorio diei 46. martii 1808. Const. DXXXIX. . . . 259

- Allocutio habita in consistorio secreto diei 11. julii 1808 . 290
Bull. Rom. Tom. XIII. F. 95.

- Allocutio habita pro actione gratiarum in felici reditu ad sanctam Sedem post iniquam passam deportationem. Const. DLXII. . . . 317

- Allocutio habita in consistorio secreto diei 26. septembris 1814. Const. DLXXI. . 329

- Allocutio habita in consistorio secreto diei 10. junii 1815. Const. DLXXIV . . . 377

A

APPLICATIO

- Applicatio bonorum beneficii sancti Joannis pro sacratio ecclesiae collegiatae terrae Seruiliani dioecesis Firmanae. Const. CCCCXXXI. . . . 31

- Applicatio bonorum cappellaniae fundatae a sacerdote Francisco Gentili in ecclesia parochiali de Castro sancti Liberati favore ecclesiae pa-
59

- rochialis ejusdem loci. Const. CCCXXXVIII. 38
- Applicatio honorum beneficii sub invocatione s. Venerandae erecti in collegiata terrae sancti Elpidii Firmanae diocesis, favore monasterii Oblatarum ejusdem loci. Const. CCCXLII. 43
- Applicatio honorum monasterii sancti Luci ordinis Praemonstratensis, favore seminarii civitatis Curiensis. Const. CCCXLIV. 50
- Applicatio honorum hospitii oblatorum heremitarum prope portam Anglicanum de urbe. Const. CCCXLVIII. 55
- Applicatio honorum conventus Frontini fratrum ordinis sancti Hieronymi congregationis beati Petri de Pisis favore alterius monasterii ejusdem loci. Const. CCCCL. 58
- Applicatio honorum spectantium beneficio sancti Petri favore seminarii Urbinatensis. Const. CCCCLXXIII. 95
- Applicatio honorum beneficii existentis in diocesi Firmana favore ecclesiae collegiatae sanctae Mariae in Cosmedin de urbe. Const. CCCXCIV. 165
- Applicatio honorum beneficii sanctae Venerandae, et alterius sancti Georgii pro monialibus sancti Francisci Salesii terrae sancti Elpidii diocesis Firmanae. Const. DLXIV. 349
- B**
- BEATIFICATIO**
- Beatificatio ven. servi Dei Francisci de Hieronymo sacerdotis professi Societatis Jesu. Const. CCCXXVI. 2
- Beatificatio venerabilis servi Dei Crispini a Viterbio conversi ordinis minorum sancti Francisci. Const. CCCXLI. 41
- Beatificatio venerabilis servi Dei Josephi Oriol Barcinonensis. Const. CCCCLIII. 48
- Beatificatio venerabilis ancillae Dei Coletae Boilet virginis fundatricis ordinis sanctae Clarae. Const. CCCCLXXXIV. 118
- Beatificatio venerabilis ancillae Dei Hyacintae de Mariscottis ordinis sancti Francisci. Const. CCCCLXXXV. 128
- Beatificatio venerabilis servi Dei Francisci Caracciolo fundatoris clericorum regularium. Const. CCCCLXXXVI. 134
- Beatificatio ven. servi Dei Benedicti a sancto Philadelphia. Const. CCCCLXXXVII. 144
- B**
- BENEFICIUM**
- Suppressio beneficii ecclesiastici sub invocatione sancti Joannis erecti in ecclesia collegiata terrae Servilianae Firmanae diocesis. Const. CCCXXXI. 50
- Suppressio beneficii ecclesiastici sub invocatione sanctae Venerandae, erecti in collegiata terrae sancti Elpidii diocesis Firmanae. Const. CCCXLII. 45
- Commutatio in plium legatum beneficii sub titulo sancti Michaelis Archangeli erecti in ecclesia metropolitana Firmana de jure patronatus familiae Sinibaldi. Const. CCCXLVII. 54
- Suppressio beneficii sub invocatione sancti Petri in civitate Urbini. Const. CCCCLXXIII. 95
- Suppressio beneficii ecclesiastici sub invocatione b. M. v. a Piedi della Menocchia nun-

cupat. in dioecesi Firmana.
Const. CCCCXCIV. 465

Unio beneficii erecti in ecclesia
sancti Donati terrae Celleni
dioecesis Montis Falisci cum
officio magistri ejusdem loci.
Const. DLIX. 226

Duo beneficia ecclesiastica in
terra sancti Elpidii Firma-
nae dioecesis applicantur mo-
nasterio monialium sancti
Francisci Salesii ejusdem lo-
ci. Const. DLXIV. 319

C

CANONIZATIO

Canonizatio beatae Coletae Roi-
let virginis reformatricis or-
dinis sanctimonialium san-
ctae Clarae. Const. CCCC-
LXXXIV. 456

De praestantia vitae regularis.
Ibid. . . . .

De laudibus praeclarissimae
virginis. Ibid. . . . .

De ejus ortu, et vitae tenore.
Ibid. 417

De ejus studio reformatricis re-
gularis observantiae ejus or-
dinis. Ibid. . . . .

De ejus humilitate. Ibid. 418

De ejus obitu, et fama sancti-
tatis protius diffusa. Ibid. . . . .

De approbatione cultus eidem
tributi. Ibid. . . . .

De dispensatione a quarto mi-
raculo. Ibid. 419

De processu habito pro illius
canonizatione. Ibid. . . . .

De publicis precibus indictis
ad opem a Deo petendam.
Ibid. 420

Canonizatio. Ibid. . . . .

De indulgentiis concessis occa-
sione hujus canonizationis.
Ibid. . . . .

Canonizatio beatae Hyacinthae de
Mariscottis monialis profes-
sae in monasterio sancti Ber-
nardini Viterbii ordinis san-
cti Francisci. Const. CCCC-
LXXXV. 422

Sumptum vitae venerabilis an-
cillae Dei. Ibid. 423

Publicatio canonizationis ejus-
dem beatae. Ibid. . . . .
De ortu Hyacinthae, ejusque
professione regularis obser-
vantiae. Ibid. . . . .

De primordiis ejus professio-
nis. Ibid. . . . .

De subita ejus mutatione, et
novo vitae tenore. Ibid. 421

De ejus virtutibus. Ibid. . . . .

De exemplo Christi sibi pro-
posito. Ibid. 425

De virginali candore usque ad
obitum serrato. Ibid. . . . .

De repressione motuum animi.
Ibid. . . . .

De ejus charitate in Deum.
Ibid. . . . .

De studio sublevandi alienas
necessitates. Ibid. . . . .

De sodalitatibus erectis in ci-
vitate Viterbii. Ibid. . . . .

De praestigiis, et sollicitatio-
nibus adhibitis a daemone ad
vincendam ejus virtutem.
Ibid. . . . .

De obitu beatae. Ibid. 426

De fama sanctitatis ejus undi-
que diffusa. Ibid. . . . .

De miraculis ab ea factis. Ibid. . . . .

Beatificatio ejusdem venerabilis
ancillae Dei. Ibid. 427

- De novis prodigiis ab ea gestis. Ibid. . . . .
- De iudicio sacrae congregationis Rituum super sanctitate ejusdem beatae. Ibid. . . . .
- De precibus, et jejuniis publicis indictis occasione ejus canonizationis Ibid. . . . . [428](#)
- Canonizatio beati Francisci Carraciolo sacerdotis professi, et fundatoris clericorum regularium minorum. Const. CCCCLXXXVI. . . . . [432](#)
- Resolutio habita pro decernenda canonizatione. Ibid. . . . .
- De vitae tenore venerabilis servi Dei. Ibid. . . . . [435](#)
- De erectione novi ordinis ab eo facta. Ibid. . . . .
- De splendore virtutum quibus excellabat. Ibid. . . . .
- De spreto honorum. Ibid. . . . . [434](#)
- De donis obtentis a Deo, et portentis patrat. Ibid. . . . . [435](#)
- De fama sanctitatis ejus, et miraculis ipso intercedente operatis. Ibid. . . . .
- De ejus virtutibus in gradu haerolico. Ibid. . . . . [436](#)
- De beatificatione venerabilis servi Dei. Ibid. . . . .
- De iudicio lato super ejus decernenda canonizatione. Ibid. . . . . [437](#)
- Canonizatio. Ibid. . . . .
- Canonizatio beati Benedicti a s. Philadelphio laici professi [ordinis](#) minorum de observantia. Const. CCCCLXXXVII. . . . . [439](#)
- De origine beati. Ibid. . . . . [440](#)
- De fama ejus sanctitatis. Ibid. . . . .
- De vita, et moribus ejusdem beati. Ibid. . . . .
- De professione votorum. Ibid. . . . . [441](#)
- De instituto vitae eremiticalis ab eo semper servatae. Ibid. . . . .
- De ejus paupertate, et virginali pudicitia. Ibid. . . . .
- De charitate in Deum. Ibid. . . . . [442](#)
- De ejus sapientia, et virtute in patrandis prodigiis. Ibid. . . . .
- De ejus humilitate. Ibid. . . . .
- De ejus prudentia, et obedientia. Ibid. . . . . [443](#)
- De ejus obitu. Ibid. . . . .
- De precibus oblatis pro obtinenda ejus canonizatione. Ibid. . . . .
- Beatificatio ejusdem ven. servi Dei. Ibid. . . . . [444](#)
- [De processu adhibito, ut in sanctorum numero adscriberetur.](#) Ibid. . . . .
- De miraculis sub ejus intercessionem patrat. Ibid. . . . .
- De Pii VI. opinione super sanctitate beati. Ibidem . . . . .
- Canonizatio beatae Angelae Merici fundatricis societatis sanctae Ursulae. Const. CCCCLXXXVIII. . . . . [442](#)
- De vita, et moribus beatae. Ibid. . . . . [440](#)
- De remediis ab ea adhibitis adversus suggestiones daemonis. Ibid. . . . .
- De abstinentiis continuo in victu, et vestitu servatis. Ibid. . . . .
- De sacris peregrinationibus ab ea susceptis. Ibid. . . . . [450](#)

De custodia virginitatis, aliarumque virtutum exercitio. Ibid. . . . .

De fundatione instituti ab ea facta. Ibid. . . . .

De regula servanda in societate ab ea instituta. Ibid. . . . .

De fama ejus sanctitatis, et miraculis editis ad ejus intercessionem. Ibid. . . . .

De aliis miraculis editis post indultos honores beatæ. Ibid. 432

De aliis actis præparatoriis ad canonizationem. Ibid. . . . .

Concessio indulgentiæ plenariæ in die canonizationis ejus. Ibid. 453

Deprecatio. Ibid. 464

C

CARDINALIS

Sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinales per vim ab urbe abstracti gaudent omnibus juribus, et privilegiis, ac si præsentibus fuissent in eadem urbe. Const. DXXXV. 254

C

COMMUNITAS

Providentiæ pro conservatione bonorum communitativorum. Const. Ibid. 471

Dispositiones pro consequenda liquidatione status activi, et passivi. Ibid. . . . .

Liberatio bonorum a vinculis. Ibid. 472

Direptio questionum super proprietate bonorum. Ibid. . . . .

Deputatio judicis privativi pro definitione questionum. Ibid. 473

Declaratio inappellabilitatis decretorum a judice deputato. Ibid. . . . .

Licentia augendi canones, et pensiones pro assequenda fructuum distributione. Ibid. . . . .

C

COMMUTATIO

Communitio officiorum pro diocesi Cordubensi. Const. CCCCXXX. 29

C

CONCESSIO

Concessio officii duplicis secundæ classis in solemnitate sanctissimi Rosarii, et duplicis primæ classis in festo sanctorum martyrum Dionysii, et sociorum pro diocesi Cordubensi. Const. CCCCXXXII. 32

Concessio missæ, et officii proprii beati Crispini a Viterbio laici professi ordinis minorum sancti Francisci. Const. CCCCXL. 42

Preces recitandæ in festo ejusdem beati. Ibid. 43

Concessio missæ, et officii proprii beati Josephi Oriol Barcinonensis. Const. CCCCXLIII. 48

Preces recitandæ in festo ejusdem beati. Ibid. . . . .

Concessio rectetæ, et morzæ pro dignitatibus, et canonicis collegiæ sancti Laurentii, et s. Mariæ Novæ terræ de Toffia abbatie sancti Salvatoris diocesis Farsensis. Const. CCCCCL. 59

Concessio tituli æquitis pro professoribus academiæ sancti Lucae de urbe. Const. CCCCCLI. 69

- Concessio administrationis monasterii monialium sanctae Margaritae civitatis Fabrianensis commissae episcopo ejusdem loci. Const. CCCCLVI. « 67
- Concessio officii, et missae propriae sancti Isidori, in oratorio ad terminas Diocletianas de urbe. Const. CCCCLVII. « 70
- Concessio officii, et missae propriae sancti Ludovici episcopi Tolosani pro dioecesi Valentina. Const. CCCCLIX. « 72
- Concessio officii, et missae propriae sancti Josephi sponsi beatæ Mariæ virginis pro dioecesi Valentina. Const. CCCCLXI. « 73
- Concessio juris privativi typis mittendi opera itale vel latine composita a ven. servo Dei Alphonso de Liguori favore Vincentii Antonii Giattini procuratoris generalis congregationis sanctissimi Redemptoris. Const. CCCCLXVI. « 85
- Concessio missae propriae beatæ Mariæ virginis Conceptionis in dioecesi Compostellana. Const. CCCCLXXIV. « 96
- Concessio usus cottae, mozzetae, et cappae magnae pro canonicis, et dignitatibus ecclesiae collegiatae sancti Pauli Civitatis Novae dioecesis Firmanae. Const. CCCCLXXVII. « 103
- Concessio mozzetae violacei coloris pro mansionariis ecclesiae cathedralis Imolensis. Const. CCCXCVI. « 168
- Concessio usus mozzetae, et rocchetti pro canonicis majoris ecclesiae Bassani dioecesis Setinae. Const. ID. « 170
- Concessio libri canonis in medio altaris, et palmaris vulgo bugia pro dignitatibus, et canonicis ecclesiae cathedralis civitatis Caesinatensis. Const. DII. « 175
- Concessio mozzetae violacei coloris pro mansionariis, et cappellanis ecclesiae cathedralis Caesinatensis. Const. DIII. « 175
- Concessio usus rocchetti, et mozzetae violaceae pro canonicis ecclesiae collegiatae de Valentano dioecesis Montisflascensis. Const. DXV. « 204
- Concessio celebrationis festorum sancti Stephani protomartyris, et sancti Marcelli in loco nuncupato Elzaharu dioecesis Pampilonensis. Const. DXV. « 205
- Concessio missae, et officii proprii sanctissimi cordis Jesu pro monialibus ordinis sancti Francisci civitatis Hispanensis. Const. DXXVII. « 242
- Concessio usus capparum sericarum cum pelibus albis pro canonicis ecclesiae collegiatae villae de Mora dioecesis Terulensis. Const. DXXXIII. « 249
- Concessio usus rocchetti, et mozzetae pro canonicis terrae de Altidona Firmanae dioecesis. Const. DXXXIV. « 250
- Concessio novarum vestium insignium pro canonicis ecclesiae patriarchalis Venetiarum. Const. DXXXVIII. « 258
- Concessio novorum indumentorum magis insignium pro dignitatibus, et canonicis basilicae de Foggia dioecesis Trojanae. Const. DLIII. « 304
- Concessio rocchetti, et cottae pro canonicis ecclesiae collegiatae sancti Erasmi dioecesis Barensis. Const. DLIX. « 310

C

CONFRATERNITAS

Confraternitas sub titulo sanctissimae Trinitatis, et b.

M. v. de Rosário civitatis
Bajensis, erigitur in archi-
confraternitatem sanctissi-
mae Trinitatis Redemptionis
capitulum. Const. CCCC-
XLI. 44

Confraternitates sanctissimi Sa-
cramenti, et b. M. v. de
Gratia civitatis Lisbonensis
uniuntur. Const. CCCCXLV. 52

Confraternitates in civitate Vi-
terbii erectae a sancta Hyaci-
ntina Marescotti ordinis san-
ctae Clarae. Const. CCCC-
LXXXVI. 425

Confraternitati sanctorum Pe-
tri, et Andreae in ecclesia
parochiali sancti Angeli in
foro Piscium de urbe nova
statuta conceduntur. Const.
DVI. 477

C

CONFIRMATIO

Confirmatio regularum operae
piae nuncupatae « *del Ponte
Metauro, e dello Spedaleto* »
civitatis Fanensis. Const.
CCCCXXIX. 26

Confirmatio transactionis ini-
tae inter canonicos numera-
rios, et supranumerarios
ecclesiae cathedralis Anconae.
Const. CCCCXXXIV. 54

Confirmatio conventionis ini-
tae inter monachos mona-
sterii sancti Lucii, ordinis
Praemonstratensis civitatis
Curiensis, et semituarium e-
iusdem civitatis. Const.
CCCCXLIV. 50

Confirmatio unionis duarum
confraternitatum sanctissimi
Sacramenti, et b. M. v. de
Gratia civitatis Lisbonensis.
Const. CCCCXLV. 51

Confirmatio duorum decreto-
rum laicorum a cardinali pro-
Bull. Rom. Tom. XIII. F. 95.

rectore fratrum ordinis de
Poenitentia, super extinctio-
ne hospitii oblatorum here-
mitarum prope portam An-
gelicam de urbe. Const.
CCCCXLVIII. 56

Confirmatio decreti lati a sacra
congregatione Rituum super
concessionem in patronam vil-
lae de monte Frio Grauatens-
is dioecesis, sanctae Barba-
rae virginis, et martyris.
Const. CCCCCLV. 68

Confirmatio nonnullorum de-
cretorum pro immutatione
expensarum, quae requirun-
tur in comitiis congregatio-
nis fratrum exaltatorum
sancti Augustini. Const.
CCCCXLIII. 179

Confirmatio trium rescripto-
rum editorum a sacra con-
gregatione Concilii, ad con-
sultendum inopiae ministro-
rum in ecclesiis civitatis, et
dioecesis Aretinae. Const.
CCCCCLV. 80

Confirmatio decreti editi a ca-
pitulo ecclesiae collegiatae
terrae sancti Elpidii Firma-
nae dioecesis super immuta-
tione temporis absendi a cho-
ro, et celebratione missae con-
ventualis tempore quadrage-
simae. Const. CCCCCLXVII. 83

Confirmatio privilegiorum, et
gratiarum alias concessarum
congregationi sanctissimi Re-
demptoris. Const. CCCC-
LXIX. 88

Confirmatio decreti editi a sa-
cra congregatione Rituum
pro approbatione orationis,
et lectionum recitandarum
in festo beati Dominici de
Val martyris. Const. CCCC-
LXXXII. 110

Confirmatio litterarum aposto-
licarum editarum a Paulo V.
super votis emittendis a mo-
nialibus ordinis sancti Bene-
dicti in dioecesi Barchino-
nensi. Const. CCCCXCIII. 164

Confirmatio statutorum archi-
confraternitatis sancti Petri,
et Andreae in ecclesia paro-
chiali in foro Piscium de
urbe erecta. Const. DVI. « 407

Confirmatio decreti editi a sa-
cra congregatione Episcopo-
rum, et Regularium super
nominatione praepositi gene-
ralis congregationis Sonas-
chae. Const. DVII. « 498

Confirmatio electionis sancti
Rochi in patronum princi-
palium, factae a populo villae
nuncupatae Callusa dioecesis
Oriolensis. Const. DXII. « 205

Confirmatio concordiae initae
a cappellano, seu dignitate
thesauri, et capitulo eccle-
siae cathedralis Tirasonensis
super onere praestandae ceram
debitum ab eodem thesaurario. Const. DXXVIII. « 213

Confirmatio privilegiorum ci-
vitali Faensi iam concessio-
rum. Const. DXXXII. « 248

Confirmatio duorum decreto-
rum favore monialium san-
ctae Clarae civitatis Dublini.
Const. DXLVI. « 283

Confirmatio concordiae initae
inter parochum ecclesiae b.
M. v. montis Jovini, et
massarios ejusdem ecclesiae.
Const. DLXXXI. « 313

Confirmatio decretorum lato-
rum a sacra congregatione
Rituum favore monialium
nuncupatarum ab incarnatione
civitatis Cordubensis.
Const. DLXXVII. « 376

D

DAMNATIO

Damnatio pseudo electionis ar-
chiepiscopi Ultrajectensis fa-

ctae a Gisberto de Jong Da-
ventrieusi. Const. DLXIX. « 327

DISPENSATIO

Dispensatio a choro per tres
menses favore canonicorum
ecclesiae collegiatae terrae
Podii Bonitii Collensis dioe-
cesis. Const. CCCXXIV. « 18

DISMEMBRATIO

Divisio, et dismembratio op-
pidi Saltac existentis in pro-
vincia Tucumana, illiusque
erectio in dioecesim Cordu-
bensium. Const. CCCXXVI. « 2

Dismembratio villae Turris
Laurenzettae Tudertinae dioe-
cesis, a paraecia sancti Fau-
stini, illiusque incorporatio
paraeciae Collis Petracii.
Const. CCCXX. « 14

Dismembratio nonnullorum ec-
clesiarum a jurisdictione ar-
chiepiscoporum Bononiensis,
et Mediolanensis, earumque
unio dioecesi Parmensi. Con-
st. CCCXXII. « 16

Dismembratio ecclesiarum Par-
mensis, Placentinae, Burgi
sancti Dominini, Saonensis,
Lunensis, et Sarzanensis a
respectivis earum hodiernis
dioecesibus. Const. CCC-
XXIII. « 17

Dismembratio principatus Neu-
feutellensis, et Vallengiensis
a subiectione episcopi Lau-
sanensis. Const. CCC-
XXXVI. « 37

Dismembratio nonnullorum op-
pidorum ab archidioecesi Pi-
sana, facta pro erigenda sede
Liburnensis. Const. CCC-
LIV. « 61

Dismembratio nonnullorum
territoriorum nuncupato-

rum Kehei in Bai-Rhen, et
Cassel in monte Tonnere, et
Hessingque in Escant ab or-
dinaria jurisdictione suorum
episcoporum. Const. CCC-
LXXI. 94

Dismembratio territorii distri-
ctus di Egre a jurisdictione
ordinaria archiepiscopi Ra-
tishonae, ejusque unio, et
incorporatio dioecesi Pragen-
si. Const. CCCCLXXVIII. 104

Dismembratio civitatum Cas-
sae, et Kostein cum eorum
territoriis, et terris a dioe-
cesibus, quibus suberant,
eorumque incorporatio dioe-
cesi Moguntinae. Const. CCC-
XLII. 161

Dismembratio ecclesiae episco-
pali Cracoviensis a subje-
ctione juris metropolitici se-
dis archiepiscopalis Gnesnen-
sis, illiusque subjectio me-
ropolitanae Cracoviensi.
Const. DXIII. 205

E

ELECTIO

Electio dignitatum, et cano-
nicorum in ecclesia catho-
drali Minoricensi, quomo-
do peragenda declaratur.
Const. CCCXXVI. 25

Electio ministri generalis or-
dinis minorum sancti Fran-
cisci de observantia in regno
Hispaniarum. Const. CCC-
XXVIII. 28

Electio superiorum ordinis
sancti Francisci de Paula
minorum. Const. CCC-
XXXV. 35

Electio prioris generalis ordi-
nis b. M. v. de Mon-
te Carmelo nationis Hispani-
caae facta ad tramites con-

stitutionis diei 15. maii 1804
Const. CCCCLXVIII. 87

Electio novi pontificis ad tra-
mites novarum legum pro
certo obitus casu peragen-
da. Const. CCCCLXXII. 92

Electio superioris congregatio-
nis missionum. Const. CCOC-
XLII. 163

ERECTIO

Erectio dioecesis Cordubensis.
Const. CCCXVI. 2

Erectio collegiatae in regia cap-
pella villae Vicosae Elho-
rensis dioecesis. Const. CCC-
XVII. 5

Erectio praebendarum in ec-
clesia cathedrali Anconae.
Const. CCCXXXIV. 34

Erectio duarum partium en-
ratarum pro duobus sacer-
dotibus opem parochia latu-
vis in terra Castri sancti Li-
berati. Const. CCCXXXVIII. 39

Erectio in basilicam ecclesiae
collegiatae oppidi Foggiae
dioecesis Trojanae. Const.
CCCLII. 61

Erectio sedis episcopalis in ci-
vitate Liburnensi. Const.
CCCCLIV. 63

Erectio locorum, seu graduum
in collegio b. M. v. de Gratia
civitatis Conimbricensis. Con-
st. CCCLVIII. 74

Erectio ecclesiae parochialis
sanctae Mariae de Fide in op-
pido Montis Florum dioece-
sis Firmanae. Const. DXX-
VI. 210

Erectio capituli in ecclesia san-
cti Nicolai oppidi Fogara-
siensis. Const. DXXXI. 247

Erectio ecclesiae cathedralis

- Montis Albani. Const. D-XXXVII. 253
- Erectio ecclesiae Baltimorensis in archiepiscopalem, et metropolitanam. Const. D-XLIV. 280
- Erectio quatuor sedium episcopatum in foederatis provinciis Americae. Const. D-XLV. 282
- Erectio novi abbatialis monasterii sub invocatione b. M. v. de Aeternitate in Westphalia. Const. DXLVIII. 287
- Erectio orphanotrophii puellarum periclitantium in civitate Nuceria. Const. DL-VIII. 309
- Erectio pia domus Conceptionis b. M. virginis in civitate Montis Regalis sub instituto, et habitu sancti Cajotani. Const. DLXI. 311
- Erectio episcopatus de Chilapa in America. Const. DL-XXX. 380

F

FACULTAS

- Facultas gestandi crucem, seu numisma pro altaristis primae, et secundae erectionis in capitulo cathedralis basilicae minoris, civitatis Recinatisensis. Const. CCCXV. 4
- Facultas gestandi cappam magnam cum pellibus armellinis tempore hyemalis, et cottam, et rochetum tempore aestivo pro dignitatibus et canonicis ecclesiae cathedralis Brivensis. Const. CCCXVIII. 42
- Facultas celebrandi nundinas in terra Calvi dioecesis Narniensis. Const. CCCXXXIII. 55
- Facultas gestandi togam auream pro magistratu Recinatisensis. Const. CCCXXXVII. 58
- Facultas gestandi rochetum, et mozzetam pro canonicis, et dignitatibus collegiatae sancti Laurentii, et s. Mariae Novae terrae de Toffia, abbatiae sancti Salvatoris dioecesis Farfensis. Const. CCCCL. 59
- Facultas gestandi crucem in aulis vestis pro professoribus academiae sancti Lucae de urbe. Const. CCCCLL. 60
- Facultas instituendi tres magistros in collegio b. M. v. de Gratia civitatis Conimbricensis. Const. CCCCLVIII. 71
- Facultas regi catholico concessa supprimendi nonnullas cappellanas, et erogandi pretium in usus pios. Const. CCCCLXII. 74
- Facultas servandi cultum beatorum martyrum Joannis de Perusio, et Petri de Saxoferrato pro fratribus ordinis minorum de observantia. Const. CCCCLXIV. 80
- Facultates concessae guardiano, et fratribus ordinis minorum sancti Francisci conventus, et seminarii de Mezoafrio dioecesis Portugallensis, super applicatione legis, et statuti alterius seminarii de Varatojo, aut Bracannes. Const. CCCCLXXVI. 101
- Facultas gestandi cappam magnam, cottam, et rochetum pro canonicis, et dignitatibus ecclesiae collegiatae sancti Pauli civitatis Novae, dioecesis Firmanae. Const. CCCCLXXVII. 103
- Facultas concessa ex vicariis generalibus ordinis fratrum Excalceatorum sancti Augustini congregationis Portugalliae votandi in cunctis electionibus faciendis in ca-

- pitulo generali postquam in ea vicariatum generalem gesserunt. Const. CCCCLXXXI. « 402
- Facultas gestandi mozzetam violacei coloris pro mansionarii ecclesiae cathedralis Imolensis. Const. CCCXCVI. « 468
- Facultas induendi vestem oblongam violacei coloris pro dignitatibus, et canonicis ecclesiae metropolitanae Urbinatensis. Const. CCCXCVII. « 469
- Facultas utendi libro canonis pro magistris majoris praesidentiae in cancellaria apostolica. Const. CCCXCVIII. « 470
- Facultas utendi rocchetto, et mozzeta pro canonicis ecclesiae collegiatae sancti Erasmi de Bassano diocesis Setinae. Const. ID. « 470
- Facultas utendi libro canonis, et paluarii pro canonicis ecclesiae cathedralis Caesenaensis. Const. DII. « 475
- Facultas utendi mozzeta violacei coloris pro cappellanis, et mansionariis ecclesiae cathedralis Caesenaensis. Const. DIII. « 476
- Facultas celebrandi festum septem dolorum b. M. v. in ecclesia metropolitana Hispalensi. Const. DIV. « 476
- Facultas gestandi rocchetum, et mozzetam violacei coloris pro canonicis ecclesiae collegiatae de Valentano diocesis Montisfalconensis. Const. DXV. « 406
- Facultas celebrandi festum sancti Stephani protomartyris in diocesi Pampilonensi. Const. DXVI. « 407
- Facultas concessa canonicis ecclesiae collegiatae terrae sanctae Anatoliae diocesis Ca-

- merinensis deferendi rocchetum, et mozzetam violacei coloris cum globulis, et asulis cremisini coloris. Const. DXXX. « 248
- Facultas vicissim gestandi cappam magnam, et mozzetam violacei coloris pro canonicis ecclesiae cathedralis Bergomensis. Const. DXLIII. « 279
- Facultas gestandi rocchetum, et mozzetam pro canonicis ecclesiae collegiatae sancti Erasmi diocesis Barenensis. Const. DLIX. « 340
- Facultas eligendi capitaneum portus pro communitate Pisauri. Const. DLXVI. « 322

FESTUM

- Festum septem dolorum beatae Mariae virginis in ecclesia metropolitana Hispalensi. Const. DIV. « 476

I

INDULGENTIA

- Concessio indulgentiae plenariae assequendae ab eis, qui occasione capituli generalis visitaverint ecclesiam sancti Caroli ad Cathinarios urbis, vel alias congregationis sancti Pauli decollati Barnabitarum. Const. CCCCLXXIX. « 407
- Indulgentiae concessae occasione canonizationis sanctae Coletae Boilet virginis reformatricis ordinis sanctimonialium sanctae Clarae. Const. CCCCLXXXIV. « 420
- Indulgentiae concessae occasione canonizationis sanctae Angelae Merici fundatrix

- ordinis sanctae Ursulae. Const. CCCCLXXXVIII. **453**
- Concessio indulgentiae assequendae ab eis, qui die 23. maii, et 4. Julii visitaverint ecclesias patrum cappuccinorum ordinis sancti Francisci. Const. CCCC-LXXXIX. **456**
- Concessio indulgentiae plenariae assequendae ab eis, qui die sexta martii a primis vespers usque ad occasum solis, visitaverint ecclesias diocesis Gandavensis ab ordinario designandas. Const. DLV. **471**
- Concessio indulgentiae plenariae assequendae ab eis, qui in festo s. Benedicti a sancto Philadelphio visitaverint ecclesias ordinis minorum sancti Francisci de observantia, et reformatum, aem monialium ejusdem ordinis. Const. DXXII. **429**
- Concessio indulgentiae plenariae assequendae ab eis, qui die quarta aprilis visitaverint ecclesias ordinis minorum sancti Francisci de observantia. Const. DXXIX. **442**
- Concessio indulgentiarum assequendarum ab eis, qui visitaverint ecclesias minorum ordinis s. Francisci, et nonnullas pias operas praestaverint. Const. DXXXVI. **423**
- Concessio indulgentiae plenariae assequendae ab eis, qui in festo beatorum: Sodor. et quadraginta. octo, sociorum martyrum visitaverint ecclesias ordinis sancti Dominici Praedicatorum. Const. DXLII. **479**
- Concessio nonnullarum indulgentiarum pro oratione bonae Mortis de urbe. Const. DLI. **502**
- Concessio indulgentiae plenariae assequendae ab eis, qui in festo beatae Catharinae a
- Raconio visitaverint ecclesias ordinis Praedicatorum. Const. DLII. **504**
- Concessio indulgentiae assequendae ab eis, qui visitaverint ecclesias dioecesium regni Hungariae. Const. DXIV. **358**

JUS PRIVATIVUM

- Jus privativum typis mittendi opera itale, vel latine composita a ven. servo Dei Alphonso de Liguorio concessum procuratori generali congregationis sanctissimi Redemptoris. Const. CCCC-LXVI. **83**
- Jus privativum pro constructione salinae in civitate Cornetana favore Nicolai Sabatucci. Const. DXXV. **308**
- Jus privativum colligendi scruta in universa pontificia ditione favore Francisci Lazzarini. Const. DLXV. **326**

JURISDICTIO

- Jurisdictio religionum ordinis sancti Francisci super monialibus monasterii de Puritate Valentinae diocesis revocatur, tribuiturque episcopo dioecetano. Const. CCCCXXXIX. **40**
- Inmutatio jurisdictionis ordinariae super nonnullis territoris in monte Tonnery, et Hesseinque in Escant. Const. CCCCLXXI. **94**
- Jurisdictio metropolitae Kiaviensis instituta super nonnullis ecclesiis ritus Rutheni in regno Bohemiae, et Hungariae. Const. CCCC-LXXX. **97**
- Jurisdictio archiepiscopi Ratisbonae cessat super territorio

- districtus di Egre, concessa archiepiscopo Pragensi. Const. CCCCLXXVIII. 404
- Jurisdictionis ampliatio pro patriarcha Indiarum in regno Hispaniarum. Const. CCCXC. 414
- Jurisdictionis parochi ecclesiae collegiatae s. Mariae Vineorum Januensis. Const. DLXIII. 418
- Ampliatio jurisdictionis episcopi Portuensis, et sanctae Rufinae. Const. DLXXVI. 436

L

LANIFICIUM

- Dispensatio favore fratrum ordinis sancti Francisci de observantia provinciae Calatuniae, ut exercere valeant lanificium pro textura pannorum ad usum vestimentorum suorum. Const. DL. 474

M

MISSA

- Missa propria beati Francisci de Hieronymo societatis Jesus. Const. CCCXXV. 21
- Missae celebrandae ab opera pia nuncupata « *del Ponte Metouro, e dello Spedaletto* » Civitatis Fanensis. Const. CCCXXIX. 27
- Missa propria beati Crispini laici professi ordinis minorum sancti Francisci. Const. CCCXLI. 42
- Missa propria venerabilis servi Dei Josephi Oriol Barcinonensis. Const. CCCXLIII. 49
- Missa propria sancti Isidori. Const. CCCCLVII. 70

- Missa propria sancti Ludovici episcopi Tolosani. Const. CCCCLIX. 72

- Missa propria sancti Josephi sponsi beatae Mariae virginis. Const. CCCCLXI. 73

- Missa propria beatae Mariae virginis Conceptionis in diocesi Compostellana. Const. CCCCLXXIV. 96

- Translatio missae beati Domini De-Valmartyris in diem 31. augusti pro diocesi Caesaraugustana. Const. DLX. 200

- Elevatio ritus missae sancti Josephi sponsi beatae Mariae virginis a duplici secundae classis, ad duplicem primae classis pro diocesi Valentina. Const. DXX. 227

- Missa propria sacratissimi cordis Jesu pro monialibus ordinis sancti Francisci diocesis Hispalensis. Const. DXXVII. 242

- Missa b. M. v. del Miracolo pro ecclesia sancti Francisci civitatis Limanae. Const. D LXXXIX. 552

N

NUNDINAE

- Facultas celebrandi nundinas in terra Calvi diocesis Narinensis. Const. CCCXXXIII. 52

O

OFFICIUM

- Officium proprium beati Francisci de Hieronymo societatis Jesus. Const. CCCXXV. 21
- Officium sanctissimi Rosarii pro diocesi Cordubensi. Const. CCCXXXII. 52

- Officium sanctorum martyrum
Dionysii, et sociorum pro
eodem dioecesi. Ibid. 54
- Officium beati Crispini a Vi-
terbio laici professi ordinis
minorum sancti Francisci.
Const. CCCCL. 42
- Officium beati Josephi Oriol
Barcinonensis. Const. CCC-
XLIII. 49
- Officium proprium sancti Isi-
dori. Const. CCCCLVII. 70
- Officium proprium sancti Lu-
dovici episcopi Tolosani.
Const. CCCCLIX. 72
- Officium s. Thomae de Villa
Nova inamutatum pro eccle-
sia cathedrali Valentina.
Const. CCCCLX. 73
- Officium proprium sancti Jo-
sephi sponsi b. M. virginis.
Const. CCCCLXI. 74
- Translatio officii proprii beati
Dominici de Val martyris
pro dioecesi Caesaraugustana.
Const. DIX. 200
- Elevatio ritus officii sancti Jo-
sephi sponsi beatæ Mariæ
virginis a duplici secundæ
classis ad duplicem primæ
classis pro clero dioecesis
Valentinae. Const. DXX 227
- Officium proprium sanctissimi
cordis Jesu pro monialibus
ordinis sancti Francisci ci-
vitatis Hispalensis. Const.
DXXVII. 243

P

PARAMENTA

- Reintegratio constitutionis Pii
V. vi cuius paramenta sacra
adhibita ab episcopis devol-
vuntur post eorum obitum
ad ecclesias cathedrales qui-
bus præfuerunt. Const. CCC-
XCV. 467

PERMUTATIO

- Permutatio nonnullarum eccle-
siarum parochialium in ci-
vitate Aquipendensi. Const.
CCCCXVI. 32
- Permutatio ritus officii sancti
Thomae de Villa Nova pro
capitulo, et canonicis ca-
thedralis ecclesiae Valenti-
nae. Const. CCCCLX. 75
- Permutatio temporis absendi a
choro, et celebrandi missam
conventualem tempore qua-
dragesimæ pro capitulo ter-
rae sancti Elpidii. Const.
CCCCXVII. 85

PRIVILEGIUM

- Privilegia concessa regiae cap-
pellæ villæ Vicosæ Elborensi-
sis dioecesis. Const. CCCC.
XVII. 3
- Privilegia concessa magistra-
tui, et hominibus terræ Calvi
dioecesis Narniensis. Const.
CCCCXXXIII. 35
- Privilegia concessa basilicæ
ecclesiæ collegiatae oppidi
Foggiae dioecesis Trojanae.
Const. CCCCLII. 64
- Privilegia magistrorum collegii
nuncupati Nostræ dominae
de Gratia civitatis Conimbrici-
ensis. Const. CCCCLVIII. 72
- Privilegium imprimendi opera
ven. servi Dei Alphonsi Ma-
riae de Liguori. Const. CCCC-
LXVI. 83
- Privilegia congregationis san-
ctissimi Redemptoris. Const.
CCCCLXIX. 88
- Privilegia capitularibus sancti
Erasmi terræ Bassiani dioe-
cesis Setinae concessa. Const.
DXXXI. 499
- Privilegia comunitatis Fanensis
Const. DXXXII. 248

Privilegia cardinalium Sanctae Romanae Ecclesiae per vim abstractorum ab urbe. Const. DXXXV. « 232

Privilegia pie unionis sacri Cordis b. M. virginis in ecclesia parochiali sancti Eustachii urbis. Const. DLIV « 505

Privilegia oratorii sancti Philippi Neri. Const. DLXXXII « 545

R

REVOCATIO

Revocatio nonnullorum rescriptorum obreptitiae obtentorum super commutatione testamenti Ignatii Michaelis Giarve patriarchae Antiocheni. Const. CCCCXIX. « 14

S

SACRA CONGREGATIO

Sacra Rituum congregatio declarat constare de virtutibus in gradu heroico venerabilis servi Dei Francisci de Hieronymo Societatis Jesus. Const. CCCCXXV. « 24

Sacra Rituum congregatio iudicium pandit de virtutibus in gradu heroico, et de sanctitate vitae venerabilis servi Dei Crispini a Viterbio laici ordinis minorum sancti Francisci. Const. CCCCXL. « 41

Sacra Rituum congregationis iudicium de virtutibus, et meritis venerabilis servi Dei Josephi Oriol Barcinonensis. Const. CCCCXLIII. « 48

Sacra Rituum congregatio patronam concedit sanctam Barbaram virginem, et martyrem villae de Montefrio dioecesis Granatensis. Const. CCCCLV. « 63

Bull. Rom. Tom. XIII. F. 95.

Sacrae congregationis Concilii decreta ad consulendum inopie ministrorum ecclesiarum civitatis, et dioecesis Aretinae. Const. CCCLXV « 80

Sacrae congregationis Rituum decretum super approbatione orationis, et lectionum recitandarum in festo beati Dominici del Val martyris. Const. CCCLXXXII. « 110

Sacrae congregationis Rituum approbatio cultus beatæ Colæ Boilet virginis reformatricis ordinis monialium sanctæ Clarae. Const. CCCCLXXXIV. « 448

Sacrae congregationis Rituum iudicium super sanctitate beatæ Hyacinthæ de Marescotis. Const. CCCLXXXV. « 422

Sacrae congregationi Boni Regiminis deferuntur lites omnes de rebus ad communitates status spectantibus, sublata quavis appellandi facultate. Const. D. « 473

SEMINARIUM

Seminario civitatis Curiensis debentur bona monasterii sancti Lucii ordinis Praemonstratensis in casu futurae suppressionis illius. Const. CCCCXLIV. « 50

Erectio seminarii Liburnensis. Const. CCCCLIV. « 66

Dotatio seminarii episcopalis civitatis sancti Hippoliti. Constit. CCCCLXX. « 86

Seminario Urbinatensi conceduntur bona beneficii sancti Petri. Const. CCCLXXXIII. « 95

Seminario de Mezaofrio dioecesis Portugallensis, applicantur leges, et statuta seminarii de Varatojo, aut Braccanes. Const. CCCLXXXVI. « 102

Seminarii civitatis Aquipendensis erectio. Const. D-XCV. 359

SOCIETAS JESU

In Societate Jesus ad honorem altarium evehitur servus Dei Franciscus de Hieronymo. Const. CCCXXV. 20

Reintegratio Societatis Jesus in universo orbe catholico. Const. DLXVII. 523

Laudes ecclesiasticorum virorum unde continuo societas floruit, magna cum utilitate populorum. Ibid. . . . .

Reintegratio ejusdem societatis in regno Siciliarum. Ibid. 524

Facultates superioribus concessae. Ibid. . . . .

Monitum ad superiores, et principes. Ibid. 525

STATUTUM

Statuta operae piee nuncupatae *« del Ponte Metauro, e dello Spedaletto »* civitatis Fanensis. Const. CCCXXVI 26

De administratione honorum, electione administratorum, eorumque munere. Ibid. 27

De congregatione deputatorum. Ibid. . . . .

De ministro agrario. Ibid. . . . .

De derogatione reddituum. Ibid. . . . .

De ratiociniis, et ratiocinatoribus. Ibid. . . . .

De implemento onerum. Ibid. . . . .

De satisfactione missarum. Ibid. . . . .

De deposito lignaminis, ferri, et pecuniae quotidie servando. Ibid. . . . .

De manutenzione pontis, et ecclesiae. Ibid. . . . .

De praestatione praebenda rectoribus Sanctae Crucis. Ibid. . . . .

De subministratione facienda communitati. Ibid. . . . .

De dimissione acrisaleni. Ibid. . . . .

De derogatione residuorum. Ibid. . . . .

De substitutione piarum institutionum. Ibid. . . . .

Novum statutum super modo procedendi ad electionem novi pontificis in casu obitus inter politicas perturbaciones. Const. CCCCLXXII. 93

Ratio decernendae reformationis. Ibid. . . . .

De notitia obitus papae electoribus danda. Ibid. . . . .

De loco in quo comitia erunt celebranda. Ibid. . . . .

De dispensatione a solitis caeremoniis, et solemnitatibus. Ibid. . . . .

Monitum ad electores. Ibid. . . . .

De observantia novae legis. Ibid. 94

Poenae contra inobedientes impiae. Ibid. . . . .

De recitatione literarum ante electionem pontificis. Ibid. . . . .

Reformatio statutorum archiconfraternitatis sanctissimi Sacramenti, et sanctorum Petri, et Andreae apostoli in ecclesia parochiali sancti Angeli in foro Piscium. Const. DVI. 477

De institutione confraternitatis. Ibid. 478

De protectione. Ibid.	479	De obligationibus ab eo assumptis. Ibid.	
De officialibus, eorumque munere. Ibid.		De ratiocinatore, ejusque munere. Ibid.	
De qualitatibus requisitis in officialibus. Ibid.		De procuratore, ejusque officio. Ibid.	488
De guardianis. Ibid.	480	De notario. Ibid.	489
De munere guardianorum. Ibid.		De emolumentis a notario percipiendis. Ibid.	
De promovendis ad guardiansum. Ibid.		De cappellano, ejusque munere. Ibid.	
De nominatione successorum a guardianis facienda. Ibid.		De mandatario, ejusque officio. Ibid.	490
De camerario. Ibid.	484	De congregationibus habendis. Ibid.	494
De consiliariis. Ibid.		De congregatione secreta cogenda quolibet anno. Ibid.	
De praecedentia consiliariis debita. Ibid.	482	De modo procedendi in congregatione. Ibid.	492
De compositione inimicitarum. Ibid.		De facultatibus congregationis secretae. Ibid.	
De sindicis, eorumque munere. Ibid.		De congregationibus oeconomis nuncupatis. Ibid.	
De observantia statutorum a sindicis curanda. Ibid.		De officio congressus oeconomici. Ibid.	493
De provisoro. Ibid.	483	De expositione sacramenti eucharistiae. Ibid.	
De munere provisoris. Ibid.		De festo sancti Andreae apostoli. Ibid.	
De magistris novitiorum. Ibid.	484	De honorificentia quolibet in festo curanda. Ibid.	
De eorum officio. Ibid.		De vetitis petitionibus. Ibid.	
De ministrantibus opem aegrotis. Ibid.	485	De officio in commemoratione defunctorum recitanda. Ibid.	
De secretario ejusque munere. Ibid.	486	De precibus recitandis die veneris mense martio. Ibid.	
De custode archivii. Ibid.	487	De orationibus habendis in prima dominica cujuslibet mensis. Ibid.	
De custodia documentorum. Ibid.			
De exclusione extraneorum ab archivio. Ibid.			
De duratione officii custodis archivii. Ibid.			

De aliis officiis, et functionibus, Ibid.	484
De exclusione extraneorum tempore officiorum. Ibid.	
De distributionibus inter praesentes faciendis. Ibid.	
De subsidiis, aliisque elemosynis. Ibid.	485
De munere confratrum. Ibid.	
De observantia statutorum. Ibid.	486
De conservatione privilegiorum cuique competentium. Ibid.	

SUPPRESSIO

Suppressio conventus Frontini fratrum ordinis sancti Hieronymi congregationis beati Petri de Pisis. Const. CCCCL.	58
Suppressio nonnullarum cappellaniarum ad libitum regis catholici peragenda. Const. CCCCLXII.	74
Suppressio beneficij ecclesiastici sub titulo sancti Petri in civitate Urbinatensi. Const. CCCCLXXXIII.	95
Suppressio tituli archiepiscopalis in ecclesia Labacensi, et reintegratio sedis episcopalis, in eadem ecclesia sub titulo sancti Nicolai. Const. DXIV.	203
Suppressio praepositurae in terra Albidonae Firmanae diocesis. Const. DLXXIII.	332

T

TRIBUNAL

Reformatio tribunalium civitatis Interamnensis. Const. DXVII.	208
---	-----

De praxi servanda in causis non excedentibus valorem decem juliorum. Ibid.	
Similis in causis sententiarum quinque. Ibid.	
Idem in causis scutorum viginti. Ibid.	
Idem in causis ejuscunque valoris. Ibid.	
De causis ordinariis, et forma in illis servanda. Ibid.	209
De causis agendis pro solutione litterarum eollyphisticarum. Ibid.	
De citationum forma. Ibid.	210
De vetita renovatione citationum. Ibid.	
De comparisonibus permissis. Ibid.	
De obligatione defectus mandati procurae. Ibid.	
De productione documentorum. Ibid.	
De partito litis decisivo, et positionibus. Ibid.	
De examine testium. Ibid.	212
De monitoriis super convocatione concursus. Ibid.	
De inhibitione in vim cautelae Angeli. Ibid.	
De asportatione pignoris ad publicam depositariam. Ibid.	
De substatione, et deliberatione. Ibid.	213
De emolumentis exigendis in exequendis sententiis. Ibid.	
De forma servanda in causis damni dati. Ibid.	
De vetita extensione decretorum in citationibus non lectis in audientia. Ibid.	

De causis non contemplatis.
Ibid. 244

De comprehensioe feudo-
rum Papigui, et Mirandae
sub novareformatione. Ibid.

De taxatione honorariorum.
Ibid. . . . .

De citatione taxari. Ibid. . . . .

De reductione feriarum. Ibid.

De audientia in hebdomada ha-
benda. Ibid. . . . .

De audientia pro citationibus in
forma. Ibid. 221

De preservato pro hora certa.
Ibid. . . . .

De procuratoribus, eorumque
requisitis pro fori exercitio.
Ibid. . . . .

De alumniis procuratorum.
Ibid. . . . .

De iure doctorum agendi cau-
sas. Ibid. . . . .

De documentis a causidicis, no-
tariis non exarandis pro clien-
tibus. Ibid. 226

De subrogatione notariorum.
Ibid. . . . .

De munere notarii prioris tituli.
Ibid. . . . .

De substitutis notariorum. Ibid.

De munere substitutorum. Ibid.

De custodibus utriusque archi-
vii. Ibid. 237

De deputatione archivistarum.
Ibid. . . . .

De visitatione archiviorum, et
officiorum. Ibid. . . . .

De munere cursorum. Ibid. . 248

De foro criminali. Ibid. . . . .

De forma servanda in capturis.
Ibid. . . . .

De custodia reorum. Ibid. . . . .

De cassatione querelarum.
Ibid. . . . .

De rigore adhibendo in qua-
relis damni dati. Ibid. . . . .

De visitatione carceratorum.
Ibid. . . . .

De electione defensoris reorum.
Ibid. . . . .

De electione cancellarii crimi-
nalis, et honorario eidem sol-
vendo. Ibid. . . . .

De communicatione legum pro
curiis feudalibus. Ibid. . . . .

De taxa propinarum pro judi-
cibus. Ibid. . . . .

De taxa curialium. Ibid. . 229

De taxa notariorum. Ibid. . 221

De taxa cursorum. Ibid. . 222

De taxa familiae armatae. Ibid.

De feriis. Ibid. 223

U

UNIO

Unio oppidi Saltae dioecesi Cor-
dubensi. Const. CCCXVI . 2

Unio paraeciarum s. Faustini,
et Collis Petrarii. Const.
CCCCXX. 14

Unio nonnullarum ecclesiarum
dioecesi Parmensi. Const.
CCCCXXII. 16

Unio ecclesiarum Parmensis,
Placentinae, Burgi sancti
Dominici, Saonensis, Lunen-
sis, et Sarzanensis dioecesi
Januensi. Const. CCCC-
XXIII. 17

- Unio nonnullorum monasterio-
rum ordinis Cisterciensis in
ditione Parmensi. Const.
CCCCXXV. 48
- Unio dioecesi Bisuntinae prin-
cipatus Neufentellensis, et
Vallengiensis. Const. CCCC-
XXXVI. 37
- Unio duarum confraternitatum
sanctissimi Sacramenti, et b.
M. v. de Gratia civitatis Li-
sbonensis. Const. CCCCXLV. 52
- Unio territorii districtus di Egre
dioecesi Pragensi. Const.
CCCCXXVIII. 404
- Unio civitatum Cassel, et Ko-
stein dioecesi Noguntinae.
Const. CCCXCXI. 464
- Unio insulae sitae in flumine
Rheni dioecesi Aquisgra-
nensi. Const. DXI. 202
- Unio beneficij erecti in ecclesia
sancti Donati terrae Celleni
dioecesis Montis Falisci, cum
officio publici praeceptoris
ejusdem loci. Const. DXIX. 224
- Unio capitulorum ecclesiarum
collegiatarum sancti Erasmi,
et sancti Nicolai terrae de
Bassiano dioecesis Terraci-
nensis. Constit. DXI. 278
- Unio nonnullarum commen-
darum hospitii sancti Joannis
Hierosolymitani. Const. D-
LVI. 307

INDEX TITULORUM

OMNIUM MATERIARUM

Q U A E

IN GENERALI INDICE HUIUS VOLUMINIS
CONTINENTUR

PII VII.

A		D	
<i>Administratio</i>	pag. 467	<i>Damnatio</i>	« 474
<i>Allocutio</i>	Ib.	<i>Dispensatio</i>	Ib.
<i> Applicatio</i>	Ib.	<i>Dismembratio</i>	Ib.
B		E	
<i>Beatificatio</i>	« 468	<i>Electio</i>	« 475
<i>Beneficium</i>	Ib.	<i>Erectio</i>	Ib.
C		F	
<i>Canonizatio</i>	« 469	<i>Facultas</i>	« 476
<i>Cardinalis</i>	« 471	<i>Festum</i>	« 477
<i>Communitas</i>	Ib.	I	
<i>Commutatio</i>	Ib.	<i>Indulgentia</i>	Ib.
<i>Concessio</i>	Ib.	<i>Jus privaticum</i>	« 478
<i>Confraternitas</i>	« 472	<i>Jurisdictio</i>	Ib.
<i>Confirmatio</i>	« 473		

L

Lanificium . . . . . « 479

M

Missa . . . . . *Ib.*

N

Nundinae . . . . . *Ib.*

O

Officium . . . . . *Ib.*

P

Paramenta . . . . . « 480

Privilegium . . . . . *Ib.*

R

Revocatio . . . . . « 481

S

Sacra congregatio . . . . . *Ib.*

Societas Jesus . . . . . « 482

Statutum . . . . . *Ib.*

Suppressio . . . . . « 484

T

Tribunal . . . . . *Ib.*

U

Unio . . . . . « 485

IMPRIMATUR

Fr. D. Buttaoni O. P. S. P. A. M.

IMPRIMATUR

Joseph Canali Patr. Constant.
Vicesg.

